

Укр 2
4629

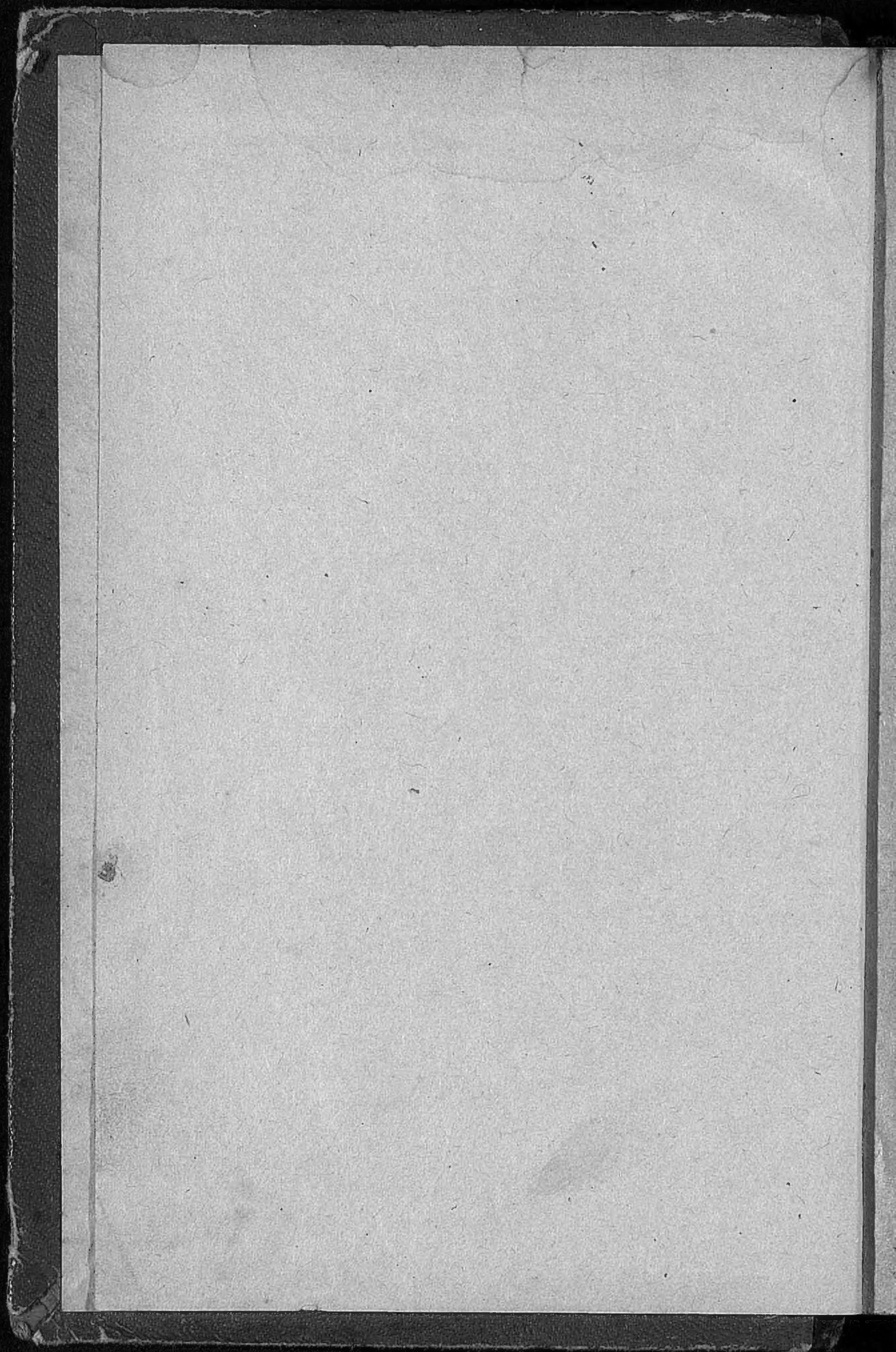

СЛОВАРНИК

МОСКОВСКО
УКРАЇНСЬКИЙ

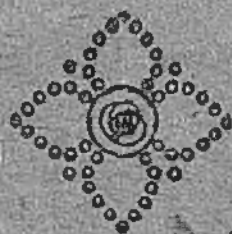
2-

Укр 2
4629
В. ДУБРОВСЬКИЙ.

СЛОВНИК

МОСКОВСЬКО-
український

Видавництво „Рідна Мова“.

КИЇВ 1918.

АБЕТКА.

А, Б, В, Г, Г, Д, Е, Є, Ж, З, И,
І, І, К, Л, М, Н, О, П, Р, С, Т, У,
Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ, Ъ, Ю, Я.

УВАГА. а) Літера Е вимовляється як московське Э,
а літера Є, як московське Е, або Ё.

б) Літера И вимовляється середнє між Ы та И
московськими, а літера І вимовляється, як И московське.

с) Літера І вимовляється, як ЙІ.

д) Літери ЙО та ЪО вимовляються, як Ё.

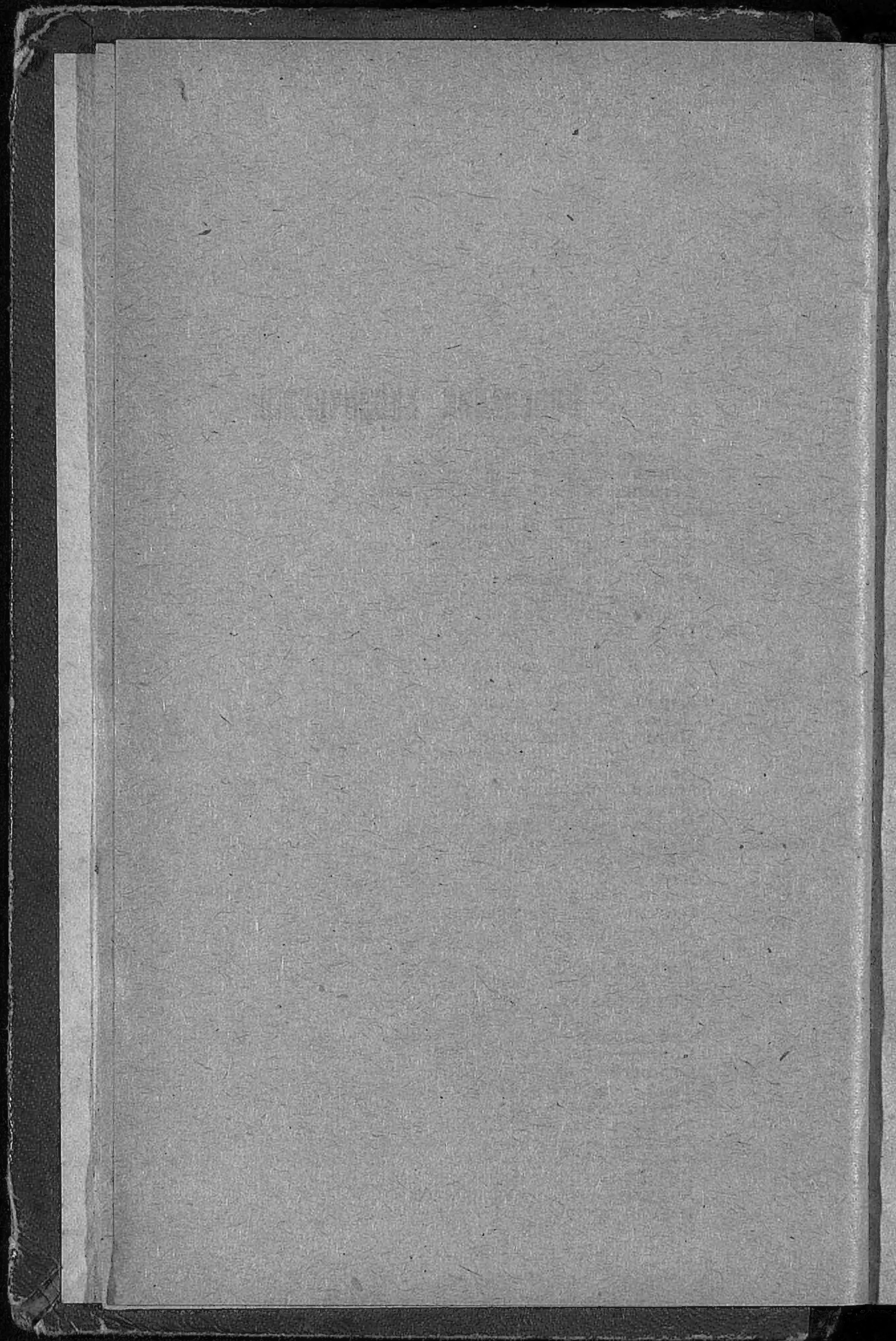
е) Літера Г вимовляється, як латинське H, а літера Г
як латинське G.

799975

Поясненія скороченій.

- Анат.—названіе анатомическое.
Аптечи.—названіе аптечное.
Ариѳм.—названіе ариѳметическое.
Астрон.—названіе астрономическое.
Арт.—назв. артиллерійское.
Безл.—глаголь безличный.
Ботан.—назв. ботаническое.
Ветер.—названіе ветеринарное.
Воен.—назв. военное.
Геомет.—названіе геометрическое.
Горн.—названіе горное.
Грам.—названіе грамматическое.
Живоп.—живопись.
Зоол.—названіе зоологическое.
Иноск.—иносказательное.
Кораб.—назв. корабельное.
Ласк.—ласкательное.
Матем.—названіе математическое.
Мед.—названіе медицинское.
Меж.—междуметіе.
Минер.—минераль.
Мн.—множественное число.
Морск.—назв. морское.
Муз.—названіе музыкальное.
Мѣст.—мѣстоименіе.
Нар.—нарѣчіе.
Насѣк.—насѣкомое.
Охотн.—назв. охотничье.
Пред.—предлогъ.
Пт.—птица.
Раст.—растеніе.
Ритор.—назв. риторическое.
Рѣчн.—назв. рѣчное.
См.—смотри.
Соб., Собир.—имя собирательное.
Сов. в.—совершенный видъ.
Строит.—назв. строительное.
Теол.—названіе теологическое.
Техн.—названіе техническое.
Ув.—имя увеличительное.
Ум.—имя уменьшительное.
Физ.—названіе физическое.
Хим.—назв. химическое.
Хирург.—назв. хирургическое.
Шутл.—шутливо.

А.

А, сз.—а, але.
 А, межд.—га? *agal al ol el ege!*
 Аа, межд. — *agal* гай-гай!; ну-ну!
 Аба — габа.
 Абажуръ — шапчук, дашок, кльош.
 Абиный — габовий.
 Абонементный — передплатний.
 Абонементъ — передплата, пренумерата.
 Абонентъ — передплатник, пренумерант.
 Абонированіе — передплачування, пренумерування.
 Абонировать — передплачувати.
 Абонироваться — передплатити, пренумерувати.
 Абсигены — тубільці.
 Аборъ — уровище.
 Абрикосовый — морельовий, жердельовий.
 Абрикосъ — мореля, жерделя.
 Абрисъ — обрис, нарис.
 Абсентъ — полинівка.
 Абсолютизмъ — самодержавство; абсолютизм.
 Абсолютность — безумовність, безпоглядність.
 Абсолютный, о — самодержавний; без умовний, безпоглядний, безоглядний, о; цілковитий.
 Абстрактный — уявний, абстрактний.
 Абстракція — уявність; абстракція.
 Абсурдъ — нісенітниця.
 Авантажний — показний.
 Авантюристъ — прейдисвіт, зайдисвіт.
 Августовскій — серпньовий.
 Августъ — серпень.
 Августѣйшій — найясніший.

Авдотья, пт. *Oedonemus creptans* — кулик болотяний.
 Урура *Erops* — одуд губатий; растение *Trollius europeus* — вовчий копит, вовча лапа, волове око.
 Авиаторскій — літунський.
 Авиаторъ — літун.
 Авиационный — літальний, авіаційний.
 Авиация — літання, авіація.
 Авось — ачеї, може; — либо-можетъ таки.
 Авронъ, раст. *Centaurea jacea* — наголоватки, синеголов, сердешна трава; дикий, *Gratiola officinalis* — золототисячник, дрисливець.
 Аврикула, раст. *Primula auricula* — первоцвіт.
 Аврынъ, раст. *Lemna* — ряска.
 Австриецъ — австрияк.
 Австриянка — австриячка.
 Австрийскій — австрияцький, австрийський.
 Автобиографическій — автобіографічний.
 Автографическій — автографічний.
 Автократія — самодержавство.
 Автоматическій — саморушний, автоматичний.
 Автоматъ — саморух.
 Агентство — агентура; агентування.
 Агитационный — агитаційний.
 Агитировать — агитувати.
 Агнецъ — ягня; часточка (з проскури).
 Агонизировать — часувати.
 Агонія — часування, скін, сконання, конання.
 Аграрій — землевласник.
 Аграрный — земельний.

Аграфъ — чепрага.

Агрикультура — хліборобство, вілництво.

Агу, межд. — агусі, агусеньки.

Адажіо, муз. — помалу-помалу.

Адамова голова, раст. *Suprapedium calceolus* — черевичок, черевички, жовті зозульки; борода, *Centaurea scabiosa* — труслин, волошки; — яблуко, *Pyrus malus paradisica* — райське яблуко.

Адамово яблуко, анат. — борлак.

Адвокатствовать — правотарити.

Адвокатъ — правотар, речник, адвокат.

Адонись, раст. *Adonis vernalis* горлиця, тирлич; *A. autumnalis* — павлині очі.

Адресный — адресовий.

Адресовать — адресувати, направити.

Адресоваться — зголошуватися; удаватися; направлятися.

Адресъ — адреса.

Адскій — пекельний.

Адъ — пекло.

Аеропланъ — самоліт, аероплян.

Аеростатъ — летюча куля.

Ажурный — прозористий, мережчатий.

Азартный — газардовий; (о к. либо) палкий, запальний.

Азартъ — запал, завзяття.

Азбука — абетка; граматка.

Азбучный — абетний.

Азотная кислота — сирвасер.

Азотный — азотовий, душецевий.

Азотъ, хим. — азот, душець.

Аиръ, раст. *Asorus calamus* — лепеха, аер, гавяр, татарак, шувар, татарське зілля.

Аистъ — черногуз, лелека, боцян, бузько, бузьок, бусель, бусля; черный — гайстер, рибод.

Ай-ой; ай-да — от так; ай-ай — гай-гай.

Айва, раст. *Cydonia vilgaris* Pers. — альва, гунь.

Айкать — ойкати.

Акація, бот. — акация.

Акварель — аквареля.

Аклиматизироваться — при-натурюватися.

Акомпанементъ, муз. — супровід, пригравання; голо-сомъ — приспівування.

Акомпанировать, муз. — су-

проводити, пригравати; го-лосом — приспівувати.

Акомпаниаторъ — супровідник.

Аккуратность — ретельність, справність; чепурність, шпетність, охайність, алюр-ність.

Аккуратный, о — рядний, ре-тельний, справний; чепур-ний, шпетний, охайний, алюрний, о.

Аклей, раст. *Aquilegia vulgaris* — голубки, орлики, дзвіночки.

Акрополь — вишгород.

Аксессуары — додаток, при-чанда.

Активность — чинність, акция, активність.

Активный — чинний, активний.

Аконить, раст. *Aconitum* — царь-зілля, чорне-зілля; ап-течный, *A. napellus* — тоя.

Актъ, юрид. — акт; акад. — акт; театр. — дія; филос. — чин, об'яв, вияв.

Акула, зоол. — сквала; -людо- — дь — сквала-людожер.

Акулинка, раст. *Verbascum lychnitis* — коров'як, заяче вухо, дивина.

Акушерка — акушерка, баба, бабка; шутливо — пупорізка.

Акушерскій — акушерський, бабницький.

Акушерство — бабування, ба-бництво, акушерство.

Акушерствовать — бабити, ба-бувати.

Акушеръ — бабич, акушер.

Акцентовать — вимовляти з притиском; наголошувати.

Акцентъ — наголос; говірка, вимова.

Алапыка — гаркуша.

Алгебра — альгебра.

Алгебраическій — альгебраїчний

Алебастровый — шалабастро-вий, лебастровий.

Алебастръ — шалабастер, ле-бастер.

Али, сз. — чи, хіба, або.

Алифа — олія.

Алкать — голодувати; жадати, прагнути.

Алкоголь — винець, алкоголь.

Аллебарда — келеп.

Аллебардникъ, раст. *Iris* — пі-вники.

Аллегорическій — алегоричний, инослівний.

Аллюрь — хода (у коня)
 Алмазь — діамант.
 Алтарний — вівтарний.
 Алтарь — вівтарь.
 Алтей, раст. *Allhea officinalis*
 — калачики, проскурки.
 Алтынникъ — гривня, шостак
 (3 коп.); жмикрут.
 Алтынъ — три копійки, шостак.
 Алфавить — абетло.
 Алчность — хтивість, зажер-
 ливість, неситість, ненажер-
 ливість, захланність.
 Алчный, о — хтивий, зажерли-
 вий, неситний, захланний,
 ненажерливий, о.
 Алый — жаркий, червоноро-
 жевий, кармазиновий.
 Алырить — шахраїти, шахраю-
 вати.
 Алырникъ — шахрай, дурисвіт;
 жмикрут, глитай.
 Альбомъ — альбум.
 Альковъ — алькир, валькир,
 ванькир, янкір.
 Альманахъ — збірник.
 Альтъ — червоніти, рожевіти.
 Алюминіевый — глинецьовий.
 Алюминій — глинець.
 Аляповатость — базгранина,
 базгранність.
 Аляповатый, о — базгранний, о.
 Аманать — заручник.
 Амбарный — коморячий.
 Амбаръ — комора, коморя,
 шпихлір, шпиклір.
 Амбиція — гонор.
 Амбразура — бійниця; фрамуга.
 Амвонъ — збін, амбона.
 Амміакъ — амоніак.
 Амуры — женихання, зальоти.
 Анализировать — розкладати,
 розбірати, аналізувати.
 Анализъ — розклад, розбір, а-
 наліза.
 Аналогичный — подібний до;
 аналогічний.
 Аналогія — подібність, ана-
 логія.
 Анархическій — анархичний,
 безурядний, безладний, без-
 ладній.
 Анархія — безуряддя, анархия,
 безладдя, безлад.
 Анатомировать — анатомувати,
 пороти, потребувати.
 Анатомическій — анатомичний.
 Анаэема — анатема, анахтема.
 Ангажировать — ангажувати,
 запрохувати.

Ангелочекъ — янголя, янголятко.
 Ангель — янгол, янголь.
 Ангельскій — янгольський, ян-
 голинний.
 Англичанинъ, англичанка — ан-
 глієць, англійка.
 Анданте, муз. — повагом, по-
 малу, поволі, ходю.
 Андронъ — корець, корчик.
 Анекдотъ — побрехенька; въ сти-
 хахъ — співомовка, шутка —
 фрашка; правдоподобний
 межебилиця.
 Анемія — блідниця.
 Анемометръ — вітромір.
 Анемонъ тїнистый, раст. *Ane-
 mona nemorosa* — снігурка.
 Анисовый — ганусовий.
 Анисъ, раст. *Falcaria (Rivini
 Host.)* — різак степовий,
 ганус.
 Анить, раст. — кріп, укріп.
 Анналы — літопис.
 Анонимный — безіменний.
 Антагонизмъ — противенство.
 Антрактъ — межедія; антракт.
 Анчоусъ, рыба — хамса.
 Анютины глазки, раст. *Viola
 tricolor* — братки, полудвіт,
 удовів чобіт.
 Апатичный, о — байдужий,
 млявий, безуважний.
 Апатія — байдужість, млявість,
 безуважність.
 Апеллировать — апелювати.
 Апельсинный — аранчовий.
 Апельсинъ — аранча.
 Аплодировать — плескати.
 Аплодисменты — оплески.
 Апплексія — грець.
 Аппаратъ — пристрій.
 Апетить — хіть до їжи; болва-
 ненний — істовець.
 Апрель — квітень, цвітень.
 Апрельскій — квітньовий, цвіт-
 ньовий.
 Арава — юрба, ватага, зграя.
 Аранжировать — аранжувати;
 упорядковувати, укладати.
 Арапникъ — малахай, гарапник.
 Арапъ — мурин.
 Арбузный — кавуновий.
 Арбузь, бот. — кавун.
 Аргамакъ — румак.
 Арена — арена, боїще, бойо-
 висько, біговисько.
 Аренда — посесія, оренда, рата,
 чинш.
 Арендаторъ — посесор, орандарь.
 Арендный — посесійний.

Арендовать—брати в посесію;
тримати посесію; пускати
в посесію.
Арепейникъ, раст. — реп'ях,
будяк.
Арестантка—тюряжниця, рещ-
тантка.
Арестантскій—тюряжницький,
рештантський.
Арестантъ — тюряжник, рещ-
тант, в'язень.
Арестовать—арештувати, ув'я-
знити.
Арестъ—арешт.
Арженецъ, раст. *Phleum*—жит-
ниця; *P. pratense*—ржанецъ,
пирій.
Арженикъ, раст. *Plantago lan-
ceolata* — язички, подорож-
ник, ранник, стягач.
Арженуха—житняк.
Ариметика — щотниця, арит-
метика, арихметика.
Ариметическій — щотничий,
аритметичний, арихметич-
ний.
Аркань—аркан; волосяной по-
валець.
Арктический—арктичний.
Армейскій—військовий.
Армія—військо.
Армякъ—сіряк, сірячина.
Арнаутка, пшеница-білотурка,
гарнівка.
Ароматическій—духовитий.
Ароматный—запашний, паху-
чий, пашний.
Аромать—пахощі.
Аронникъ, раст. *Agropyrum mas-
latum*—козяча борода.
Аронова борода, раст. *Saxi-
fruga saementosa*—венерині
коси.
Арса, раст. *Juniperus communis*—
яловець.
Арсеналь — збройовня; гар-
матня.
Артачиться — пручатися, не-
ровитися, баскалитися, ва-
торопитися.
Артель—артіль, спілка.
Артельщикъ—артільник.
Артиллеристъ—гармаш.
Артиллерійскій—гармашний.
Артиллерія—армата.
Артистъ — артист; мистець,
митець.
Артишокъ, раст. *Cynara scol-
ymus*—карчох.
Артось—дарник.

Арфа—арфа.
Арфистъ—ка—арфяр, ка.
Архитекторъ — будівник, бу-
дівничий.
Архитектура — будівництво;
будова, штиб.
Архитектурный—будівницький.
Архієпископъ—арцибіскуп.
Архієрей—архирей.
Аршинный—аршиновий.
Аспидная доска—таблетка
Ассимилировать — асимілю-
вати.
Ассимиляция—асиміляція.
Астма — дихавиця, задуха,
спір.
Астра, раст.—гайстер, айстер.
Астрагалъ, раст. *Astragalus* —
богородична трава.
Астрологъ—планетник.
Ась, межд.—га? що?
Атака—напад, наскок, атака.
Атаманствовать—отаманувати.
Атаманъ—отаман, ватаг, ва-
тажок.
Атеизмъ — безвір'я, безбож-
ність.
Атеистъ—невіра, безбожник.
Атеринка, раст. *Apterygia rap-
tica*—дугулька.
Атласъ, мануф. — атлас, сай-
ета.
Атласъ, геогр.—атлас.
Атлетъ—дужак, моцак.
Атмосфера — повітря.
Атмосферическій — атмосфе-
ричний, повітровий.
Аттестатъ—атестат, свідоцтво.
Ату, межд.—тю-тю! уджа!
Атукать—тютюкати.
Ау—агов! агось! (въ отвѣтъ).
Аудиторія — аудиторія, слу-
хальня.
Аукать — аговкати, перегуку-
ватися.
Аукціонный—ціновний, ліцита-
ційний.
Аукціонъ—ціновка, ліцитація,
поторжка.
Ауль—авул.
Афера—гешефт.
Ахинея—теревені, нісенітниця.
Ахти, межд.—лишенько!

Б.

Баба — баба, бабка; баба;
жінка; паска, папушник;
у колодця — журавель; дов-
бня; созвѣздіе — квочка.

Бабахнуть — гепнути, бухнути.
 Бабахъ, межд. — геп! бух!
 Баба-яга — язѣбаба, гадра.
 Бабенка — молодичка.
 Бабень — бабѣй.
 Бабить — бабувати.
 Бабища — бабега, бабисько.
 Бабѣй — жѣночий, баб'ячий.
 Бабѣй зубъ, раст. *Selegotium clavus* — рѣжки.
 Баби румяна, раст. *Echium Opisma* — краснокорѣнь, громовик.
 Баба — баба, повивальная — баба, баба-сповитуха, баба-пупорѣзка, повитуха, рыба, *Gobios* — бичок; *G. melapostomus* — губань; *G. marginatos* — цуцки; кость-паця.
 Бабникъ — бабѣй.
 Бабочка — молодичка, жѣночка; насѣк. метелик; ночная-летля, вечерник; дневная-дневник; *maeroglossa fasciiformis* — трутовецъ.
 Бабукъ, *Dipus jacius* — земля-ный заяць.
 Бабушка — баба, бабуся, ба-буня.
 Бабье — жѣнота, жѣноцтво.
 Бабушка — забавка, цѣцька.
 Багажный — пакунковий.
 Багажъ — пакунки.
 Багоръ, *Socus* — червецъ, краска — маїя, бакан.
 Багоръ — гарб, ості, очеп, чѣпе.
 Багрецовый — червчастий.
 Багрець — червецъ, кармазин.
 Багрить — червонити.
 Багровина — синяк, басама.
 Багровѣть — червонѣти.
 Багрянецъ — см. Пурпуръ.
 Багряный — червоний, кар-мазиновий.
 Бадаржанъ, *Solanum melon-gea* — баклажан.
 Бадейщикъ — бондарь.
 Бадья — балія, шаплик; ка-ловб, раст. *Turpha boris*.
 Бадьянь, *Illicium anisatum* — бодин; дикій, *Dictamnus al-ter* — лежмис.
 База — підстава, підзалица, первопідстава.
 Базарничать — базарувати.
 Базаръ — базар, торг.

Базилика — базилика; раст. *Ocimum basilicum* — ва-сильки.
 Базисъ — см. База.
 Баиньки — спатки, спатоньки.
 Байбакъ — ледар; зоол. — бабак.
 Байбачій — бабаковий.
 Байка мануф. — бая.
 Байковый — байовий.
 Бакалавръ — бакаляр.
 Бакалда — бакый.
 Бакалейный — бакалійний.
 Бакалейщикъ — бакалійник.
 Бакалея — бакалія.
 Бакенбарды — бакомпарти, папороди, бурці.
 Баклага — боклаг.
 Байлушникъ — ледар, ледаша.
 Байлушничать — байдикувати.
 Бакча — бацтан.
 Балабанъ — дурень, бецман, телепень; пт. *Falco lanagius* — паріг.
 Балаганый — ташовий, ятош-ний.
 Балаганъ — таш, ятка.
 Балагурить — базікати, гудо-рити.
 Балагурство — перебенда, те-ревені, баяндраси, баяси, базікання.
 Балагуръ — баяндрасник, баясник, перебендя, ба-лаклій, базікало.
 Балалаечникъ — балабайник.
 Балалайка — балабайка.
 Балансировать — рівноважи-тися; баянсувати.
 Балансовый — білянсовий.
 Балансъ — рівновага, бухгалтер. — білянс.
 Баласть — тяж, пісок.
 Балбесъ — цимбал, бейбас, бельбас.
 Балбешка — оцупок, штурпак.
 Балда — гуля, довбня, молот.
 Балданъ, раст. *Rhamnus fran-gula* — жостір.
 Балдахинъ — намет.
 Балдрианъ, *Valiana officinalis* — овер'ян.
 Балерина — танечниця, танц-юра.
 Балетоманъ — балетник.
 Балка — сліга, балька.
 Баллотировать — голосувати, бальотувати, жеребувати, льосувати, галки класти.

Баллотировка — голосування, льосування.
 Балованный — пещений.
 Балованіе — пещення.
 Баловать — пустувати, жирувати.
 Баловать — мазькати, пестити.
 Баловень — хананок, пестун, мазун, мамій.
 Баловникъ — пустун, жирун.
 Баловница — пустушка.
 Баловство — пустота, пустоші; пестоші.
 Балыкъ — балик.
 Балъ — баль.
 Бальзаминъ, раст. *Impatiens noli tangere* — черевичок божої матері, не руш мене, розрив.
 Бальзамированіе — бальзамування.
 Бальзамировать — бальзамувати.
 Бальный — бальовий.
 Балюстрада — баляси.
 Банальный, о — звичайний, о.
 Банда — ватага, зграя.
 Бандероль — перепасок.
 Бандить — розбишака, розбійник.
 Банка — слой, слоік; метал. — бляшанка, пушка; оплетен. лозой — балцанка.
 Банкетъ — беѣкет, учта.
 Банкиръ — банкир.
 Банковый — банковий.
 Банкротиться — банкрутувати.
 Банкъ — банок.
 Банникъ — мітла, віхоть, віник.
 Банный — лазневий.
 Бантъ — кокарда.
 Банщикъ — лазнюк.
 Банщица — лазничка.
 Баня — лазня, мильня.
 Баптизмъ — штунда.
 Баптистскій — штундівський.
 Баптистъ — штунда, штундарь.
 Барабанить — туркотати, туркотіти, тарабанити; бубнити.
 Барабанъ — бубон, тарабан.
 Баракъ — курінь.
 Баранецъ, раст. *Licorodium cavatum* — дереза.
 Баранина — махан, шкопина, баранина.
 Бараній — баранячий.
 Баранки — бублики, сушки.
 Баранокъ — гембель.
 Баранчикъ — баранецъ; раст. *glechoma hederacea* — котики, шандра.

Баранчикъ — обыкновенный, раст. *Primula veris* — ряст.
 Баранъ — баран; смушок; таран; коловерть, коловертень; астр. — аретій.
 Баранья трава, раст. *Arnica montana* — скусівник.
 Барахтанье — борсання, тріпання, вовтузіння; борікання.
 Барахтаться — борсатися, тріпатися, вовтузитися; борікатися.
 Барашекъ — баранецъ, баранча, ягня; пт. — вівчарик; на морѣ, рѣкѣ — зайчики; о тучкахъ — баранці; на деревѣ — бруньки.
 Барашекъ обыкновенный, раст. *Primula veris* — ряст.
 Барашковый — ягнячий; смушевий.
 Барбарисъ, раст. *Berberis darwinii* — кислич, байбарис.
 Барвена, рыба — барбун.
 Барельефъ — низорієзба.
 Баржа — лайба, шаланда, байдак.
 Баринъ — пан.
 Баритонъ — підбасок.
 Бариться — паніти, паношитися.
 Баричъ — панич.
 Барка — берлина (съ палубой); гончак (безъ палубы);
 Барокко, архит. — барок.
 Барская спесь, раст. *Luchnia chalcidopica* — зірки.
 Барскій — панський.
 Барство — панство; панування.
 Барствовать — панувати.
 Барсукъ — харсун.
 Барсучій — харсуновий.
 Барханъ — кучугура.
 Бархатистый — оксамитуватий.
 Бархатный — оксамитовий.
 Бархатцы, раст. *Tagetes patula* — чорнобривецъ.
 Бархатъ — оксамит.
 Барченокъ — паня, паненя, панич.
 Барчукъ — см. Барченокъ.
 Барщина — панщина.
 Барыня — пані; раст. *Xanthium spinosum* — холера, холерна трава.
 Барышникъ — зискач; торг. лошадыми. — хваринник; леверант.

Барышничать—перепродувати.
 Барьеръ—барьера.
 Басенка—басечка.
 Басенникъ—басешник, байко.
 Басистый—басовий.
 Басище—басюра.
 Баснописецъ—байкарь.
 Баснословный, о—неподобний, неймовірний, нечуваний.
 Басня—байка.
 Басомъ—баса.
 Басенщикъ—шмукляр.
 Басонъ—гальон.
 Бассейнъ—водойма; водозбір; копанка, сажавка.
 Баста—годі, досить, шабаш.
 Бастіонъ—башта.
 Бастовать—страйкувати.
 Басурманить—бусурменити, безувірити.
 Басурманка—безувірка, бусурменка.
 Басурманскій—безувірний, безувірський, бусурменський.
 Басурманъ—безувір, бузувир, бусурмен.
 Басъ—бас.
 Баталія—бій, баталія, побій.
 Батенька—батечко, татко.
 Батракъ—наймит, аргат, халаман.
 Батрачество—найми.
 Батрачить—наймитувати.
 Батрачка—наймічка, аргатка, халаманка, бурлачка.
 Батюшка—батько; (о священникъ) панотець.
 Бахвалиться—хвалитися, хизувати, вихвалитися.
 Бахваль—хвалько.
 Бахвальство—хвальба.
 Бахрома—френзі, теремки, тороки, торочки.
 Бахромистый—френзелястий, чепірнати.
 Вахромить—торочити.
 Вахромочный—торочковий.
 Бацнуть—гепнути, бухнути.
 Баць, межд.—хряп, брязь, лясь, торох.
 Башенный—баштовий, вежний.
 Башка—мокотира, салотовка.
 Башмакъ—черевик.
 Башманка, раст. *Cypripedium calceolus*—черевичок, черевники.
 Башмачникъ—черевичник, швецъ.
 Башмачный—черевичний.

Башня—башта, вежа, турня; сторожевая—варовня.
 Баю-баю, межд.—люлі-люлі.
 Баюкать—люляти, вколискувати.
 Баять—мовити.
 Бдительный, о—чуйний, пильний, -о.
 Бдѣніе—дбанія, пильнування, чуйність.
 Бдѣть—не всипати, ніч зорити, пильнувати, дбати.
 Бедро—кульша, стегно.
 Бедристый—кульшастий, стегнастий.
 Безалаберность—безладдя, безлад.
 Безалаберный, о—безладний, -о.
 Безбедный—безклубий.
 Безбожіе—безбожничество, безбожність.
 Безбожникъ—безбожник, недовірок.
 Безбожный, -о—безбожний; безсумлінний, о.
 Безбокій—безбокий.
 Безболіе—безбілля.
 Безболѣзненность—безболізність, безбілля.
 Безболѣзненный, -о—безболізний, -о.
 Безбородый—безбородько, безбородий, голобородько.
 Безбоязненность—безбояззя.
 Безбоязненный, о—безбоязний, -о.
 Безбрачіе—безшлюб'я, безженство.
 Безбрачный—безшлюбний, безженний.
 Безбрежность—безберегість, безбережність, безкрайість.
 Безбрежный—безберегий, безбережний, безкрай.
 Безбровый—безбровий, голобровий, безбровко.
 Безбрюхий—безчеревий.
 Безбѣдный—безбідний.
 Безвинный—безневинний, безвинний.
 Безвкусица—несмак.
 Безвкусный—несмачний, несмаковитий; не до вподоби, не до смаку.
 Безвлажный—безвоглий.
 Безвластіе—безуряддя.
 Безвластность—безвладність, безвлада.

Безвластный, -о — безвлад-
ний, -о.

Безводіє — безвіддя.

Безводный — безводный, без-
водий, безвідний.

Безвозбранный, -о — незабо-
ронений, вільний, -о.

Безвозвратность — неворот-
ність.

Безвозвратный, -о — неворот-
ний, -о.

Безвоздушный — безповітро-
вий.

Безвозмездный, -о — дарем-
ний, беззаплатний.

Безволосый — голомозий, го-
ломшивий, безволосий.

Безвредность — нешкодливість.

Безвредный, -о — нешкодли-
вий, невадний, -о.

Безвременный, -о — недочас-
ний, безчасний, невчас-
ний, -о.

Безвыходность — невихідність;
безпорадність, безвигляд-
ність.

Безвыходный — невихідний;
безпорадний, безвиглядний.

Безвызванный — безвиздний.

Безверіє — безвір'я, невір'я,
недовірство, безбронність.

Безвѣстіє — безвість.

Безвѣстный — безвістний, не-
відомий, незнаний, потаєм-
ний.

Безвѣтренный — безвітрий, за-
тишний.

Безвѣтріє — безвітря, тиша.

Безглавый — безголовий.

Безглазый — безокий.

Безгласный — безголосий.

Безголовый — безголовий; дур-
ноголовий.

Безграмотность — безписьмен-
ність, безписьменщина.

Безграмотный — неписьменный.

Безграничность — безмежність,
безкрайність, безкрайість.

Безграничный — безмежний,
безкрай, безкрайний.

Безгривый — безгривий.

Безгрѣшіє — безгрішця.

Безгрѣшный — безгрішний.

Безгубый — безваргый.

Бездарность — недарність, не-
здолність, недотепа, нез-
дара.

Бездарный — безкебетний, без-
хистий, недотепа, нездара.

Безденежность — безгрошев'я,
безгрошевність.

Безденежный — безгрішний,
безгрошевний.

Безденежье — см. Безденеж-
ность.

Бездна — безодня, хлань, прір-
ва, сила, безліч.

Бездоказательность — бездо-
водність, безпідставність.

Бездоказательный — бездовод-
ний, безпідставний.

Бездольє — безділля, бездоль-
ність, недоля, безталання.

Бездольный — бездільний, без-
таланний.

Бездомный — безхатий, безхат-
ник, безхатько.

Бездонный — безодчий, безден-
ний.

Бездорожье — бездоріжжя, не-
путь, безпуття.

Бездоходность — безприбутко-
вість.

Бездоходный — безприбутковий.

Бездушіє — нечулість, бездуш-
ність.

Бездушный — бездушний, не-
чулий.

Бездыханный — бездушний, не-
живий, умерлий.

Бездѣйственный — безчинний;
безвладний.

Бездѣйствіє — безчинність; без-
владність.

Бездѣйствовать — не діяти, не
виявляти діяльності.

Бездѣлица — дрібничка, фраш-
ка, дурничка, дріб'язок.

Бездѣліє — безділля, неробота,
гулянки.

Бездѣлка — безділля.

Бездѣльникъ — ледащо, ледай,
ланець, гуввіса, смовдирь.

Бездѣльничанье — байдикуван-
ня.

Бездѣльничать — байдики бити,
бомки стріляти, марнувати
час.

Бездѣтность — бездітність.

Бездѣтный — бездітний; бездіт-
ник; бездітниця.

Бездѣтельность — бездіяль-
ність, бездільність.

Бездѣтельный — бездіяльний,
бездільник.

Безжалостный — безжалісли-
вий, безжалісний, безболіс-
ний.

Безжизненность — безживність.

Безжизненный — безживный, бездушный.
 Беззаботный — безхлопотный, безтурботный, небайный, бездумный, безжурный, безсумный.
 Беззавѣтно — широко, цілою душею.
 Беззаконіе — безправ'я, безсуддя, безсуд.
 Беззаконный — безсудный, безправный.
 Беззастѣнчивость — безсоромність, нахаба.
 Беззастѣнчивый — безсоромный; нахабный.
 Беззатѣйливый — немудрований.
 Беззащитность — безоборонність.
 Беззащитный — безоборонный.
 Беззвучіе — безгук.
 Беззвучный — безгучный, беззодголосный.
 Безземельный — безгрунтий, безземельный; безземельник.
 Беззубый — щербатый, беззубый.
 Безконечный — безкрайный; нескінченный, о работѣ непереробный.
 Безкормица — безгодівля, голопаша.
 Безкорыстіе — см. Безкорыстность.
 Безкорыстность — некорисливість.
 Безкорыстный — некорисливый.
 Безкостный — безкостый.
 Безкровельный — безверхий.
 Безкровный — безкровный; безхатный, безпритульный, безрідный; безхатко, безрода.
 Безкрылый — безкрилий.
 Безладица — нелад, безладя.
 Безлистный — безлистный, безлистявий.
 Безличный — безособовый.
 Безлуный — безмісячный.
 Безлѣсный — безлісний, безлісяний.
 Безлѣсье — безлісся.
 Безлюдіе — безлюддя.
 Безлюдный — безлюдный, неоселяний.
 Безмозглый — безмозкий; дурный, безлудий.
 Безмолвіе — безгоміння.
 Безмолкный — безмовный.
 Безмолвствовать — німувати.

Безмѣрие — безмѣр'я, неомірність, безнемірність.
 Безмѣрный — безнемірный, безмірный, неомірный.
 Безмятежность — безтурботність, супокій.
 Безмятежный — безтурботный, супокійный.
 Безнадежность — безнадійність, безнадія.
 Безнадежный — безнадійный.
 Безнаказанность — безкарність.
 Безнаказанный — безкарный.
 Безнамеренный — ненавмисный.
 Безначаліе — безуряддя, безголів'я.
 Безначальный — одвічний; безпочатковый.
 Безногий — безногий.
 Безносый — безносько, безносый.
 Безнравственность — неморальність.
 Безнравственный — неморальный; непутящий, нечесный.
 Безобидный — нешкодливый, плохий, тихий, справедливый.
 Безоблачный — безхмарный, безхмарный, нехмарный.
 Безобразить — шпетити; дешпетувати.
 Безобразіе — брідота, гидота, шпетність; дешпети.
 Безобразникъ — дешпетник, шурубурник.
 Безобразничать — дешпетувати, шурубурити.
 Безобразный — брідкий, гидкий, шпетный; негожий.
 Безопасность — безпека, безпечність.
 Безопасный — безпечный.
 Безоружный — безбройный, неозброєний, незбройный.
 Безосновательность — безпідставність.
 Безосновательный — безпідставный.
 Безостановочный — безупинный, неупинный, безперестанный, безугавный.
 Безотвѣтность — безодмовність, безодповідність.
 Безотвѣтный — безодмовный, безодповідный; сумирный.
 Безотвѣтственность — невідповідальність.

Безотвѣтственный — невідповідальний.

Безотвязность — невідчепність.

Безотвязный — невідчепний.

Безотговорочность — невідмовність.

Безотговорочный — невідмовний.

Безотдаточный — безповоротний, набезрічний.

Безотлагательно — притьмом, приймом.

Безотлагательный — доразний, пильний; невідкладний.

Безотлучный — безвідходний.

Безотносительность — безпоглядність.

Безотносительный — безпоглядний.

Безотрадный — безодрадїсний, безрадїсний.

Безотступный — натрутливий, невідступний.

Безотчетный — незвітний; необраховний, безобраховний.

Безочередный — нечерговий.

Безошибочный — непомильний, непохибний, нехибний.

Безпалубный — безчердашний.

Безпалый — безпальчий; безпалок, безпалько.

Безпамятность — непам'ятливість.

Безпамятный — непам'ятливий; непритомний; забудько, безпам'ятко.

Безпамятство — безпам'яття, непамять; непритомність.

Безпарный — безпарий.

Безпаспортный — безбілетний.

Безпеременный — незмінний.

Безпечальный — безжурний, безсумний.

Безпечность — недбайність, байдужість, безжурність, необачність.

Безпечный, о — недбайний, байдужий, безжурний, необачний, о.

Безплатный — безплатний, даремний.

Безплодие, безплодность — яловість, неродючість, неплідність; безовочність.

Безплодный — яловий, неродючий, неплідний; безовочний; даремний; см. Безполезный.

Безплотный — безтільний, безтелесий.

Безподобный — незрівняний, недобірний.

Безпозвоночный — безкряжний.

Безпокоить — турбувати, непокоїти.

Безпокоится — турбуватися, клопотатися, побиватися, фрасуватися.

Безпокойный, о — непокійний, невгомонний, турботний, о.

Безпокойство — турба, турбация, турбанина, турбота, суята, фрасунок, турбування, та-рапата.

Безпокоящий (кого) — суятник.

Безпокоящийся (о комъ, чемъ) — суятник.

Безполезный — некорисний, безхосенний, непожитошний; непотрібний; челоуѣкъ те-ліпайло.

Безпомощность — безпомічність; безпорадність.

Безпомощный — безпомочний, безпомічний, безпорадний.

Безпорочность — безгрішність, безвадність, бездоганність.

Безпорочный — безгрішний, безвадний, бездоганий.

Безпорядокъ — безлад, безладдя, розгард яш, нелад, гармидер.

Безпорядочный — безладний, безладний; непорядний.

Безпосредственный — безпосередній.

Безпотомственный — безнащадний, безплемінний.

Безпочвенность — безгрунтовність.

Безпочвенный — безгрунтовний.

Безпошлинный — безмитний.

Безпощадность — безошадність, безжальність, безщадність.

Безпощадный — безошадний, безжальний, безщадний.

Безправіе, безправность — безправність.

Безправный — безправний.

Безпредѣльность — безкрайність, безкраїсть, безмежність, безмір'я, неосяжність.

Безпредѣльный — безкрай, безкрайний, безмежний, безмірний, неосяжний.

Безпрекословный — безперечний.

Безпрепятственный — безперешкодний.

Безпрерывность — безвывод-
ність, безпереривність, бе-
зупинність.
Безпрерывный — безупинний,
безпереривний, безвыводний
Безпрестанно — безпересталь,
безперестанку, безперестан-
ці, безперестану, безпере-
стань, безустановично.
Безпрестанный, постоянный —
разуразний.
Безприданница — безпосажна.
Безприкрасный — безокрасний.
Безпримѣрный — безприклад-
ний.
Безпримѣсный — безпримѣшний,
чистый, сутий, щирый.
Безпристрастіе — безсторон-
ність.
Безпристрастный — безсторон-
ний.
Безпріютный — безпритульный,
безприхильний, безпричаль-
ний, беззахистний; бездо-
мок.
Безпробудный — безпрокидний.
Безпроглядный — безпросвітний
Безпроцентный — безвідсотний
Безпутица — безпуття, непуть.
Безработица — безробіття.
Безраздѣльный, о — неподіль-
ний, о.
Безразличіе — однаковість; бай-
дужість.
Безразличный — однаковий;
байдужий.
Безразсудный — нерозсудливий,
навісний.
Безрасчетливый — безошадний;
нерозважний.
Безрогий — безрогий, комолий,
гулий, шутый.
Безродный — безрідний; без-
рідник, безрода.
Безропотность — покірливість.
Безропотный — покірливий.
Безросный (день) — суховень.
Безрукій — безрукий
Безрыбе — безриб'я.
Безсвязность — нез'язність,
недоладність.
Безсвязный — нез'язний, не-
доладний.
Безсемейный — безродинний.
Безсердечіе — безсердечність;
лютість.
Безсердечный — немилосерд-
ний; лютий.
Безсиліе — безсилля, несила;
безвладність.

Безсильный — безсилий, кво-
лий, недужий, хирний, хир-
лявий, хирий, хиренний;
безсилок, безсилка.
Безсилѣть — знесилюватися,
збуватися сили, упадати на
силах.
Безскважный, -о — щитний,
щільний, -о.
Безславить — неславити, осла-
вляти.
Безславный, -о — неславний,
ганебний, -о.
Безслезный — безслізний.
Безсловесный — немовлячий,
німий, без'язикий.
Безслѣдный, -о — безслідний, -о.
Безсмертіе — безсмертність.
Безсмертникъ, раст. Helichry-
sum — сварливець, чмелъ;
Xeranthemum — безсмертки.
Безсмертный — невимірущий.
Безмысленность — безтямність,
безглуздість, недоречність.
Безмысленный — безтямний,
безглуздий, недоречний.
Безмыслица — нісенітниця.
Безсмѣнный, -о — незмінний, -о.
Безсніжный — безсніжний.
Безсовѣстность — безсумлін-
ність, безецність.
Безсовѣстный — безецний, без-
сумлінний, безсумлінник.
Безсодержательность — беззмі-
стовість.
Безсодержательный — беззмі-
стовий.
Безсознательность — безчуття,
непритомність; несвідомість.
Безсознательный — несвідомий;
лишившийся чувствъ, — без-
чувственный, непритомный.
Безсомнѣнный — безсумнівний.
Безсонница — безсоння, безсон-
ница
Безсонный — безсонний.
Безспорность — безперечність,
безсуперечність.
Безспорный — безперечний, без-
суперечний.
Безсребренникъ, -ца — безсріб-
ник, -ця.
Безсрочно — на-безрік.
Безсрочный — набезрічний, без-
терміновий.
Безстрастный — спокійний, бай-
дужий, нечулий.
Безстрашіе — безбоязья, небояз-
ність, відвага.

Безстрашный — безбоязний, не-
боязкий, відважний; небій.
Безстыдникъ, -ца — безличник,
-ця, безецник, -ця, безсоро-
мітник, -ця, соромітник, -ця.
Безстыдный — безсоромітний,
безличний, безсоромний, со-
роміцький.
Безстыдство — безсоромність,
безецність, безсоромітність.
Безстыжий — см. Безстыдный.
Безсчётный — незліченний.
Безсмянный — безнасіний.
Безтактность — нетактовність.
Безтактный — нетактовний.
Безтолковость — безглуздя, не-
тям, недоладність.
Безтолковый — безглуздий, без-
лепкий, дурноголовий, недо-
ладний.
Безтѣлесный — безтѣлесий.
Безубыточность — безутрат-
ність.
Безубыточный — безутратний.
Безукоризненность — бездоган-
ність, бездокірність.
Безукоризненный — бездоган-
ний, бездокірний.
Безумецъ — шаленець, безуман,
шаленяк, божеволецъ.
Безуміе — безумство, шале-
нство, навіженство, божевіл-
ля, безум.
Безумный — дурний, безголо-
вий, навісний, безрозумний,
навіжений.
Безумолчный — незмовчний,
безугавний.
Безумствовать — шаліти, наві-
снити, скаженіти, дуріти.
Безумѣть — безуміти, тратити
розум, терятися.
Безупречность — бездоганність.
Безупречный — бездоганный.
Безурядица — безлад, безлад-
дя, нелад.
Безусловный, -о — безумовний, -о.
Безуспѣшный, -о — невдалий,
даремний, безскутѣчний, -о.
Безусый — безвусий; безус, го-
ловус.
Безутѣшный, -о — нерозважний,
нерозмайний, -о.
Безухій — безвухий; безух.
Безучастіе — безуважність, бай-
дужість.
Безучастный — безпричасний,
безуважний, байдужий.
Безформенный — жмаковитий,
жмачастий, безформенний.

Безхвостный — безгузий, куций,
безхвостий.
Безхитростный — безхитрий,
нелукавий, щирый.
Безхлопотный — безклопѣтний,
безтурботний.
Безхлѣбный — безхлѣбний.
Безхлѣбье — безхлѣб'я.
Безцѣпный — безбарзий, без-
колірний, о лошадахъ — без-
мастий.
Безцеремонный — нецеремон-
ний, незвичайний.
Безцѣльный, -о — безцѣльний, -о.
Безцѣнность — безвартність,
безцінність; неоцінність.
Безцѣнный — безвартний; без-
цінний; неоцінний; дорогой,
коханий, любий.
Безцѣнокъ — безцін, безцінь.
Безчеловѣчность — нелюд-
ськість, лютість.
Безчеловѣчный — нелюдський,
лютий.
Безчестить — неславити, без-
честити, ганьбити.
Безчестіе — безчестя, неслава,
ганьба.
Безчестный, -о — безчесний, га-
небний, -о.
Безчешуйный — безлуский.
Безчинство — дешпет, бешкет.
Безчинствовать — дешпетувати,
бешкетувати.
Безчисленность — безлік, незлі-
ченність.
Безчисленный — незліченний.
Безчувственный — нечулий; без-
притомний.
Безчувствие — безчуття.
Безшабашный — неугомонний;
зайдиголова, паливода.
Безшумный — безгучний, без-
туркітний, безшелесний, не-
гомікий, тихий.
Безшуточный — безжартовний.
Безыменный — безнайменний;
о пальцѣ — підмезинний.
Безыскусственный — простий, не-
штучний, невитворний.
Безысходный — безвихідний,
невікрутий, безвиглядний,
безпорадний.
Бекась, пт — вівчарик, бара-
нець, полежань.
Бекрень — бакір.
Белена, бот. Hyoscyamus niger
— блекота, німиця.
Белиберда — нісенітниця, кур-
зу-верзу.

- Бергамотъ, бот. *Citrus bergamia*—глива; *Citrus limette*—бергамота.
 Бердышъ—келеп.
 Береговой—побережный, побережный.
 Берегъ—беріг, бік, край; крутой—нависень, правый, лѣвый—правый, лівий бік; отвѣсный—пристѣн.
 Бередить—ятрити.
 Береженіе—ховання.
 Бережливость—ощадність, щадність, ощада.
 Бережливый, о—ощадный, щадный, щадливый, о.
 Бережность—обережность.
 Бережный, о—обережный, о.
 Береза, *Betula alba*—береза.
 Березникъ—березняк.
 Березовикъ, грибъ *Boletus scaber*—бабка, красноголовець.
 Березовка—березівка.
 Березовый—березовый.
 Беременная—вагітна, тягітна, черевата, важка, груба.
 Беременность—вагота, тяжа.
 Беременѣть—ваготіти, тяжіти.
 Берескледъ европейскій, раст. *Euonymus europaeus*—саклак, жигалок.
 Беречь—стерегти, пильнувати, поберігати, сокотити, гледіти, берегти чого, ошажати, ховати.
 Беречься—поберігатися, стерегтися, берегтися, постерегтися.
 Берлога—барліг, скота, лігво; медвѣжья—гайно.
 Берущій—брачкий.
 Берцовая кость—суреля, цуреля, гомілка.
 Бершъ, рыба *Lucioperca volgensis*—чол.
 Бессъ, раст. *Erytonium dens canis*—собачки.
 Бесѣда—розмова, балачка, бесіда.
 Бесѣдовать—розмовляти, балакати, бесідувати.
 Бесѣдка—альтана, тінник, накривка.
 Бечева—линва, кодола, ляма.
 Библийскій—библійний.
 Библиотека—книгозбірня.
 Бивень—икла.
 Билетъ—квиток, картка.
 Биле—калатало; бринталь; товкач; передок.
 Винтовать—бандажувати, завоювати.
 Винтъ—бандаж, завій.
 Биржа—біржа.
 Биржевикъ—біржак.
 Бирка—карб.
 Бирчить—карбувати.
 Бирюза—туркеза.
 Бирюзовый—туркезовый.
 Бирюковатый—вовкуватий.
 Бирюкъ—вовк; супій, сторчогляд, похнюпа.
 Бисеринка—силянка.
 Бисерный—силянковий.
 Бисеръ—силянка.
 Бисъ—ще раз!
 Битва—баталія, бій, побій.
 Биткомъ—напхом.
 Бить—бити.
 Биться, бороться—ретитися, битися.
 Бичевать—батожити, катувати.
 Бичевка—шворка.
 Бичъ—батіг.
 Биографическій—життеписний, біографичний.
 Биография—життепис, біографія.
 Благо, с.—добро; нар. добре, добро.
 Благовидный—гожий, гарний; добрый.
 Благоволеніе—зичливість, ласка, добрість.
 Благоволить—бути ласкавим, бути доброї волі до кого; зволяти.
 Благоволеніе—пахощі.
 Благовонный—запахний.
 Благовоспитанность—добре виховання, вихованість.
 Благовоспитанный—добре вихований.
 Благовременный—вчасний.
 Благоверный—правовірний; суц. м. р.—чоловік, старий; суц. ж. р.—жінка, стара.
 Благовѣститель—благовѣстник.
 Благовѣсть—дзвін до церкви.
 Благовѣщеніе—благовѣстя; благовѣщення.
 Благовѣщенскій—благовѣстний.
 Благоговѣйный—побожний; найпокірніший.
 Благоговѣніе—побожність; шанна, пошана, покора.

Благодарение—дяка, дякування
 Благодарить—дякувати.
 Благодарный, -о—вдячний, -о.
 Благодарственный—подячний.
 Благодатный—добродайний;
 повний ласки, благословен-
 ний.
 Благодать—ласка божя; лас-
 кавість, добродійство; рос-
 киш, багатство; раст. *gratio-
 la officinalis*—золототисячник.
 Благоденственный—щасливий.
 Благоденствие—добробут, га-
 разд.
 Благоденствовать—гаразд ся-
 мати, у доволі бути.
 Благодушье—добродушність.
 Благодушный, -о—добродуш-
 ний, добросердий, -о.
 Благодѣтель, -ница—добродій,
 -ка, доброчинець, -ниция.
 Благодѣтельность—добрий ску-
 ток.
 Благодѣтельствовать—добро-
 діяти, добро чинити.
 Благодѣяніе—добродійство,
 доброчинство.
 Благожеланіе—зичливість.
 Благожелатель—зичливець.
 Благожелательный, -о—зичли-
 вий, -о.
 Благозвучіе—зграйність, мило-
 згучність.
 Благозвучный, -о—зграйний,
 милозгучний, -о.
 Благой—добрий; шалений, не-
 самовитий; спасений.
 Благолѣпіе—краса, окраса.
 Благомысліе—добромисність.
 Благонадежность—надійність,
 певність, сталість; міць,
 тривалість.
 Благонадежный—надійний,
 певний, сталий; міцний,
 тривалий.
 Благонамѣренный—см. Благо-
 мыслящий.
 Благонравіе—обичайність.
 Благонравный, -о—обичайний.
 Благообразіе—гожість, врод-
 ливість.
 Благообразный—гожий, врод-
 ливий.
 Благополучіе—гаразд.
 Благополучно—гаразд, добре.
 Благополучный—щасливий,
 добрий.
 Благоприличіе—звичайність,
 порядність.

Благоприличный—звичайний,
 порядний.
 Благопристойный—присталий,
 доречний.
 Благопробрѣтенный—набут-
 ний, добутний.
 Благоприятный—сприятливий,
 сприятний, нагідний, го-
 жий, погожий, погодний.
 Благоприятствовать—щастя-
 тися, сприяти, погоджати,
 -дати, щастити, годити.
 Благоразуміе—розважність,
 розсудність.
 Благоразумный, -о—розваж-
 ний, розсудний.
 Благорасположеніе—прихиль-
 ність, ласка, зичливість.
 Благорасположенный—при-
 хильний, зичливий.
 Благородникъ, раст. *Eurato-
 rium cannabinum*—сідач.
 Благородный, -о—шляхетний, -о.
 Благородство—шляхетність.
 Благосклонность—ласка, ла-
 скавість, прихильність.
 Благосклонный, -о—ласкавий,
 прихильний, -о.
 Благословеніе—благословення.
 Благословенный—благословен-
 ний.
 Благословлять, -вить—благо-
 словляти, -вити.
 Благосостояніе—добробут.
 Благостыня—добрий вчинок,
 добро.
 Благость—добрість.
 Благотвореніе—добродійність,
 доброчинність.
 Благотворитель—добродій, до-
 брочинець.
 Благотворительный—добродій-
 ний, доброчинний, благо-
 дійний.
 Благотворить—добро чинити.
 Благотворный—доброчинний;
 доброскутешний.
 Благоугодный—любий, милий,
 бажаний, -о.
 Благоустроенный—упорядо-
 ваний, уряджений; оку-
 коблений, укукоблений.
 Благоустроить—окукобити,
 укукобити, дати добрий лад.
 Благоустройство—добрий лад;
 окукоблення, укукоблення.
 Благоуханіе—пахощі.
 Благоуханный—запахний.
 Благоухать—пахтіти.

Благочестивый, -о—побожний, святобливиий, -о.
 Благочестіє—побожність, святобливість.
 Благочиніє—добрий лад, благочинство.
 Благочинний—звичайний, порядний; благочинний; суц.—благочинник.
 Блаженний—щасний, щасливий.
 Блаженство—раювання, щасливість, щастя.
 Блаженствовать—раювати.
 Блажить—дуріти, пустувати.
 Блажь—дур, примха.
 Блеваніє—блювання, ригання.
 Блевать—блювати, ригати.
 Блевота—блювота, ригота, ригачка, риги.
 Блевотина—блювотина, блюваки, риговина.
 Блеклость—зів'ялість, блідість, змарнілість, фунілість.
 Блеклый—зів'ялий, блідий, змарнілий, фунілий.
 Блекнуть—фуніти, в'янути, нидіти, марніти; лияти.
 Блескъ—блиск, лиск; перепих, пишнота.
 Блестка—яска, блискітка, блищик; блища.
 Блестнякъ, раст. *Chrysis*—блищак.
 Блестѣть—хрястіти, ряхтіти, блищати, блискотіти, вилискуватися, ясніти, блискати, мигтіти.
 Блестящій—блискучий, блискавий, склячий, хряскучий.
 Блеяніє—мекіт, мекання.
 Блеять—мекати, мекекати.
 Ближе—близче.
 Ближній—ближній.
 Близить—близити, наближати.
 Близиться—наближатися, надходити.
 Близкій—близький, блигомий.
 Близко—близько, поблизу, зблизька.
 Близлежащій—поблизький.
 Близнецъ—близня, близнюк.
 Близорукий—короткозорий, низькоокий, призорий.
 Близорукость—короткозорість, низькоокість, призорість.
 Близость—близкість, близина.

Близъ—біля, побіля, поблизу, край, коло.
 Блинъ—млинець.
 Блистаніє—блискання.
 Блистательность—блискотність, блискавість, блискотливість.
 Блистательный, о—блискотний, блискавий, блискотливий, о.
 Блистать—блискотіти, ясніти, зоріти.
 Блокировать—блюкувати.
 Блондинка—білявка, білява.
 Блондинъ—білявець, білан, білявий.
 Блонокъ—обапол.
 Блоха—блоха.
 Блоха земляная, насѣк. *Naltica*—скакелюха.
 Блошистый—блохастий.
 Блѣшій—блошиний.
 Блѣшка—блішка.
 Блошная трава, раст. *Polydornum persicaria*—гірчак.
 Блошникъ, раст. *Aspidium filix femina*—жіноча папороть.
 Блошница, раст. *Origanum vulgare*—материнка.
 Блудить—блудити, блукати; бахурувати.
 Блудникъ—перелюбник, бахур.
 Блудница—перелюбница, бахурка.
 Блудный—перелюбний, распустний, бахуруватий.
 Блудъ—перелюб, перелюбки.
 Блужданіє—блуканина, блукання.
 Блуждать—блукати; поневірятися.
 Блуждающій—блудящий, блукливий.
 Блуза—блюза.
 Блѣдная немочь, *Chlorosis*—блідниця.
 Блѣдноватый—блідавий.
 Блѣднолицый—блідовидий, блідий на церу.
 Блѣдность—блідота.
 Блѣдный—блідий.
 Блѣднѣть—бліднути, полотніти.
 Блюдечко—мисочка.
 Блюдо—таріль, полумисок; страва, потрава.
 Блюдолизничать—тарілки лизати; об'їдати кого, жити на чий кошт.

- Блюдолизъ—фарфоллиз; похли-
бець, дармоїд.
Блюсти—ховати, гледіти, сте-
регти, дозирати, пильну-
вати.
Блюститель, ница—дозорець,
рниця, доглядач, ка.
Бобковинка, раст. *Anthoxan-
thum adonatum*—душиця.
Бобовидный—бібчастий.
Бобовикъ—бобовиння.
Бобовникъ, раст. *Amlygdalus
nana*—бабчук.
Бобръ, зоол. *Caster fiber*—бо-
бер.
Бобъ, раст. *Legumen, Faba*—
біб.
Бобыль—безхатник, бездомок,
бурлака.
Бобы цвѣтушіе — см. Цвѣту-
шіе бобы.
Богадѣльня—шпиталь, божий
дім.
Богатоодаренный—кебетний,
стіпний, здібний.
Богатство—багацтво, роскіш.
Богатый—багатий, заможний,
маєтний; гойний, пишний,
роскішний; коштовний; —
чѣмъ-багатий на що.
Богатырь—велетень.
Богатѣть—багатіти, можніти,
розживатися.
Богачъ, ка—багатирь, рка.
Богиня—богиня.
Богобоязненность — богобій-
ність, богобоязність.
Богобоязненный, о — богобій-
ний, богобоязний, о.
Боговдохновенный — богонат-
хненний.
Богоматерь—божа мати.
Богомалець — прочанин, про-
чанка.
Богомолье—проща; богомілля.
Богоотступникъ — безбожник,
недовірок.
Богородица—богородиця.
Богородская трава—полевая,
Thymus serpyllum—чебрець,
чебрик, чебчик.
Богослуженіе—відправа, служ-
ба божа.
Богоспасаемый—см. Богохра-
нимый.
Боготворить—божествити; адо-
рувати.
Богоугодный—богумилый, бо-
гулюбый.
Богохранимый — богобереже-
ний.
Богохуленіе—блюзнірство, бо-
гозневага.
Богохульникъ, ница—блюзнір-
ка, богозневажаець, жниця.
Богохульство — см. Богохуле-
ніе.
Богохульствовать—блюзнити
бога зневажати.
Богочеловѣкъ—боголюдина.
Богоявленіе (праздникъ)—водо-
хреще, ордань.
Богъ—біг, бог.
Бодать—брати на роги, буца-
ти.
Бодаться—битися рогами.
Бодливый—битливый.
Бодриться—бадьоритися.
Бодрость—бадьорість, трива-
лість, жвавість; сміливість,
відвага, отуха.
Бодрствовать — пильнувати,
чути, чувати.
Бодрый — бадьорий, чустрий,
тривалий, жвавий, відваж-
ний, сміливий.
Боевой — войовний, бойовий
бойний.
Боець — бояк, войовник; ку-
лачний—перебієць.
Божба—божіння.
Божескій—божий.
Божественность—божність.
Божественный, о—божний, о.
Божество—богостота.
Божиться—божитися.
Божье дерево, бот. *Artemis
abrotanum*—біждерево.
Божья коровка, настьк. *Coccinel-
la septempunctata*—бездрик,
бедрик, сонечко, петрик,
сердецько.
Божница—божник.
Бой—см. Битва.
Бойкій — шварний, шворний,
моторний, меткий, жвавий,
шпаркий.
Бойкое (мѣсто)—розигри.
Бойница—бійниця.
Бойня—різниця, різня, крива-
вий бій.
Бокаль—келех, пугар.
Боковой—побічний, бічний.
Боксировать—боксувати.
Бокъ—бік; (мясо съ ребрами)
стаб.

олванъ — белбас, бецман,
дурбас, йолоп, бейдак;
штурпак, надовбенъ.
Болотистый — багnistий.
Болотный — болотяний, багно-
вий.
Болото — багно, болото, синяв-
ка; ржавое — рудявина, руд-
ка, руда.
Болтаніе — бовтанія; теліпан-
ня; базікання, белькотання.
Болтать — бовтати, колотити;
махати, дригати, перебен-
дувати, торохтіти, белько-
тати, патякати, базікати,
рейдити, форкотати, фля-
ворити, фльокотати.
Болтаться — бовтатися, коло-
титися; тинятися; теліпа-
тися, мотатися.
Болтливый — белькотливый,
форкотливый, язикатий, ще-
бетливый, фляворливый.
Болтовня — баляси, теревені,
перебендя, торочення, ба-
зікання, цокотнеча, цокотня.
Болтунъ — щебетун, цокотун,
балаклій, балакун, лепетун,
белькотун, щебетій, цвен-
тюх, талалай, торохтій.
Болтунья — талалайка, торох-
тійка, щебетуха, цокотуха,
белькотуха, лепетуха, со-
котуха.
Болтъ — прогонич.
Боль — біль.
Больница — лікарня.
Больничный — лікарницький.
Больно — боляче, болізно; ура-
зливо, тяжко, важко; дуже,
тяжко, вельми.
Больной — слабый, хорий, хво-
рий, недужий; тяжело-труд-
ный; — безнадежно-смертен-
ный.
Больше — більш; — всего — над-
все, за все, саме більш,
найбільш.
Большеголовый — головатий;
голованъ, головко.
Большинство — більшість, біль-
шина.
Большій — побільший, більший.
Большой — великий, здоровий,
тяжкий; — несколько — боль-
шой — повеликий.
Большущій — величезний.
Болѣвщій — хворовий.
Болѣе — більш, гірше; над-

Болѣзненность — хворобливість
хоровитість, хворобливість
слабовитість, хирність; бо-
лізність.
Болѣзненный — хорявий, хир-
лявий, хорячий, хоровитий,
хоробливый, хворобливый,
хирий, хиренний, кволий,
безздоровный, слабовитий;
суц-скергеля.
Болѣзь — хвороба, хворота
хирятка, хворість, слабість,
недуга, неміч, хира; англи-
ская-одміна.
Болѣть — нездужати, слабува-
ти, хоріти, хворіти, червіти,
чез'ядіти, хиріти, хирлати,
хирляти.
Болючий — уразний, уразливый.
Бомба — бомба.
Бомбардировать — бомбувати,
бомбардувати.
Бомбардиръ — гарматник, гар-
матій, гармаш.
Борачъ, раст. *Borago-ori-*
roshnik.
Борбора, раст. *Burias orient-*
alis — грицик.
Бордюрь — окравка, крайка.
Борение — боріння, борікання.
Борець — борець, перебіє;
раст. *Conium maculatum* —
свистюля, сикавка.
Борзая собака — хірт, хорт.
Борзописецъ — шкрабіка, сз
грач.
Бормотаніе — буркотання; мур-
мотіння, мимриння, бур-
чання, бубоніння.
Бормотать — буркотати, тур-
тати; мурмотати, бурчати,
жебоніти, хамаркати.
Бормотунъ — мимря.
Боровій — кнурячий.
Боровъ — кнур.
Борода — борода.
Бородавка — бородавка.
Бородатый — бородатий.
Бородачь — бородай.
Бородка — борідка.
Бородокъ (у кузнецовъ) — про-
бій.
Бородчатый, бот. — остистый.
Борозда — борозна, сьорода.
Бороздильникъ — рало.
Бороздить — борознити, ско-
родити, ралити.
Бороздка — борозенка.
Бороздникъ — рало, сапа.
Бороздчатый — борознистый.

Борона—борона.
 Бороненіе—скородіння, воло-
 чіння.
 Боронильщик—скородільник,
 волочільник.
 Бороновать—скородити, воло-
 чити.
 Бороть—бороти, подужувати,
 перемагати.
 Боротся—боротися; змагати-
 ся, дужатися; съ препятст-
 виями—побиватися.
 Бортовой—бортяний.
 Бортичатъ—бортикувати.
 Бортъ—край, беріг; судна—
 облавок.
 Бортъ—колода, бортъ.
 Боръ—бір; брання.
 Борьба—боротьба, бороття.
 Босикомъ—босака, босоніж.
 Босой—босий.
 Босоногий—босий, босоногий.
 Босоножка—босоніжка.
 Босякъ—босак; халамидник.
 Ботанический—ботаничний,
 рослинний.
 Ботвина—гичка.
 Ботинокъ—полуботок.
 Ботфортъ, ты—чобіт, чоботи.
 Боцманъ—старшина, боцман.
 Бочарничать—бондарувати.
 Бочаръ—бондаръ.
 Бочениться—бокувати; брати-
 ся у боки.
 Боченокъ—барило.
 Боченочный—барилковый.
 Бочечный—бочковый.
 Бочистый—бокатий; бокань.
 Бочка—путня; водовозная-са-
 ка.
 Бочкообразный—барилькува-
 тий.
 Боязливость—боязкість, по-
 лохливість, лякливість.
 Боязливый, -о—боязкий, по-
 лохливый, лякливый.
 Боязнь—острах.
 Боярышникъ, раст. *Crataegus*
oxyacantha—глід.
 Боятся—бояться, страхатися.
 Бравый—голінний, жвавий.
 Брага—брага.
 Брадобрей—голяр, голій.
 Бражникъ, -ца—гультай, -ка.
 Бражничатъ—гультаювати,
 пити-гуляти, чаркувати.
 Бразды—віжки.
 Бракованное—покидька, обірок.
 Браковать—покидіти.
 Браковка—покид.

Бракосочетаніе—шлюб.
 Бракъ—шлюб, подружжя; не-
 годн. предметъ—покидь,
 покидька, обірок.
 Бранить—лаяти, сабанити,
 цабанити, безчестити, сва-
 рити.
 Браниться—лаятися, фукати.
 Бранчивый—сварливый.
 Брань—лайка, лаяння, фук,
 свар, зв'яга.
 Браслетъ—обручка.
 Братаниха—братова.
 Брататься—брататися.
 Братецъ—братік, братусь.
 Братишка—братко.
 Братоубійство—братовбивство,
 братогубство.
 Братский—см. Братственный.
 Братственный—братерський.
 Братство—братство; братер-
 ство; побратимство.
 Брать—брат; названный—поб-
 ратим.
 Брать—брати; збирати; побирати.
 Братся за что—братися до
 чого; поспешно—прихвачу-
 ватися, -хватитися.
 Брачный—шлюбний, весіль-
 ний; подружний.
 Бревенчатый—рублений.
 Бревно—цурпак, колода, брус;
 круглое—вибель, вібляк;
 обтесанное—тесан.
 Бредень—волод, для раковъ,
 небольшой—рагеля.
 Бредина, раст. *Salix caprea*—
 верболіз.
 Бредить—верзти, блудити сло-
 вами, маячити, марити.
 Бредни—теревені, вигадки.
 Бредъ—маячня, звижання.
 Брезгать—гидувати, шкаредни-
 тися, гребати, бридитися,
 гордувати.
 Брезгливость—гидливість, брид-
 ливість.
 Брезгливый—гидливый, брид-
 ливый.
 Брезжить—блискати, мигтіти,
 блимати, дніти, на світ бла-
 гословлятися.
 Время—тяжина, тягар, вага,
 тягар, тягарь.
 Брелокъ—дармовис.
 Бреніе—грязиво, болото, кал.
 Бренность—глінистість, мар-
 ність, нетривалість.

Бренний — тліний, марний, нетривалий.
 Бренчалка — брязкітка.
 Бренчаніє — цоркіт, брязкіт; бринькання.
 Бренчать — брязчати, чеберчати, цоркотіти, цоркати; бринькати, трюмкати.
 Брести — шлямпати, плентатися, чвалати, тягтися.
 Брешь — вилім, вирва.
 Брильянт — діамант.
 Бритва — голиця, голяк.
 Бритвенница — голитовня.
 Бритвенный — голитовний, голичний.
 Бритый — голений.
 Брить — голити.
 Бриться — голитися.
 Бритьє — гоління.
 Бровистый — броватий, бровань.
 Бровный — брівний.
 Бровь — брова.
 Бродильный — квасний.
 Бродильня — квасня.
 Бродить — волочитися, тинятися, блукати, швендяти, вештатися, триндатися; хім, шумувати, мусувати.
 Бродник — волок.
 Бродок — пробій.
 Бродяга — флигош, волоцюга, блудяга, тягака, заволока, приبلуда, блудець.
 Бродяжничают — волочитися.
 Бродяжничество — побридки, волоцюжничество, проволокита.
 Бродячий — мандрівний, шки-тавий.
 Броженіє — мусування.
 Броненосец — панцерник.
 Броненосный — панцерний.
 Бронза — спиж, брондза.
 Бронзировать — спижувати, бронзувати.
 Бронзировка — спижування, брондзування.
 Брондзовка, насѣк. *Arhovius fossor* — оленка.
 Бронзовый — спижовий, брондзовий.
 Броня — панцер.
 Бросаніє — кидання, шпурляння.
 Бросать, -сять — кидати, кинути, шпурляти, -рнути, шпуряти, -рити, швиргати, -ргонуть, швигати, -гнути; вергати, кидати, покинути; пишати, лишити, занехати.

Бросаться, -ситься — кидатися, кинутися, метатися, метнутися, пориватися, порватися, шататися, шатнутися, соватися, сунутися.
 Броский — кидкий, меткий, меткий, жвавий, нікчемний.
 Броскомъ — навкидя, кидькома, скидя.
 Брудершафт — побратимство.
 Брульонъ — чорнетка.
 Брусника, раст. *Vaccinium vitis idaea* — камінки, гогодза.
 Брусовка — терпуг, рашпель.
 Брызгалка — кропило, порскальце, порскавка.
 Брызганіє — чвиркання, порскання.
 Брызгать, -знуть — чвиркати, -кнути, порскати, -снути, сикати, -кнути; шпувати, прикрѣпляти, -пити.
 Брызги — чвирки, порски.
 Брызнуть (струей) — свиснути.
 Брыкаться — вихати, фиркати, брикаться, хвицати.
 Брыкливый — вихливий, брикучий, хвицливий.
 Брысь — тпрусь, прісь.
 Брюзга — дринда, буркун, мрукало.
 Брюзглый — одутый.
 Брюзгнуть — пухти.
 Брюзжаніє — буркіт, бурчання.
 Брюзжать — буркотіти, бурчати.
 Брюква — кочерега.
 Брюки — штани.
 Брюнетка — чорнявка, чорнюха, чорнява.
 Брюнетъ — чорнявий, чорняведь.
 Брюханъ — черевань.
 Брюхастый — череватий.
 Брюхатѣть — череватіти.
 Брюхо — черев.
 Брюшина — чепець, черевина.
 Брюшко — черевце.
 Брюшной — черевний.
 Бряканіє — цоркіт.
 Брякать — брязчати, цоркотіти, цоркати.
 Бряканіє — брязкотня.
 Бряцать, побрякивать, — брязкати, побрязкувати, побрязкати, побрязчати, брязкотіти.
 Бубенчикъ — балаболка, балабон, брязкітка, брезкулька.
 Бубень — бубон.
 Бубновка — дзвінка.
 Бубновый — дзвінковий.

Бубны (карты)—дзвінки.
 Бугористый—горбастий.
 Бугорокъ—пагірок, горбик.
 Бугорчатка, мед.—сухоти.
 Бугорчатый—горбкуватий, пагірковий.
 Бугоръ—хупор, горб, могила.
 Бугристый—сугорбистий.
 Бушприть (судох.)—пика.
 Буде—як що, коли.
 Будильникъ—будило.
 Будить—буркати, розбуркувати, будити, пробуджати, пробуджувати, збуджувати.
 Будка—будка; (въ тельгъ) табурка.
 Будничный—буденний.
 Будоражить—турбувати, колотити, баламутити.
 Будочникъ—будник.
 Будра, раст. *Hedera Helix* —плющ.
 Будто—буцім, наче, ніби, мов, чей, чей-би; хіба? невже?
 Будто бы—мовляв, не скажи, ніби то, наче б то.
 Будущій—майбутній, приший, прийдешній.
 Будущность—майбутність, будучність, пришість, прийдість.
 Буеракъ—байрак.
 Бузлакъ, раст. *Stocus tetisulatus*—сиротень, просурень, просуринка.
 Буйволъ—буйвіл.
 Буйный—бешкетний, гвалтовний, бурхливий, рвачкий.
 Буйство—гвалт, бешкет.
 Буйствовать—бешкетувати, галабурияти.
 Бука—хо, хоба; бундук, темрюк; нелюда.
 Букашка—комашка.
 Буква—літера, гласная—голосівка; согласная—шелестівка.
 Буквальный—достотний, дослівний, достоменний.
 Букварь—граматка, абетка.
 Буквенный—літерний.
 Букетъ—пучок.
 Букинисть—старокнижник.
 Букля—кучер.
 Буксирный—тягловий.
 Буксиръ—тягло.
 Букъ-бук; луг митель; жлукто.
 Булавка—шпилька, пришпилька.
 Булавочный—шпильковий.

Булка франц. франзюля; обык—булка.
 Булочная—пекарня.
 Булочникъ—пекарь.
 Булочница—пекарка, перепі-чайка.
 Бултыхнуться—шубовснути, бовтнути.
 Бултыхъ—шубовсть, плюсь, шуль, бовть.
 Бульдогъ—британ.
 Бульонъ—юшка.
 Бумага—папір; почтовая—листовий папір; оберточная и промокательная—бібула; хлопчатая—бавовна; гербовая—штемпльовий папір.
 Бумагомаратель—шкрабіка; базграч.
 Бумагопродавецъ—папірник.
 Бумажка—папірець.
 Бумажникъ—папіровник.
 Бумажный—папіровий; фабрикантъ—папірник; ная фабрика—папірня.
 Бумазейный—бархановий.
 Бумазея—бархан.
 Бунтовать—баламутити, підбурювати.
 Бунтоваться—ворохобити, бунт зривати.
 Бунтовской—бунтовливий, ворохобний.
 Бунтовщикъ—бунтарь, бунтовник, ворохобник.
 Бунтовщическій—бунтовничий.
 Бунтъ—ворохібини, ворохібня, ворохібництво.
 Бура—блідень.
 Буравить—свердлиги.
 Буравчикъ—свердлик.
 Буравъ—свердел, свердло; рудничный—штирь, свідер.
 Буранъ—хуртовина, заверюха, шаркан, штурма.
 Бургомистръ—бурмистер.
 Бурбонъ—грубіян.
 Буреломъ—вітролом.
 Буржуа—міщанин.
 Буржуазія—міщанство.
 Буржуазный—міщанський.
 Бурливый—бурхливий.
 Бурлить—клекотіти, бурувати.
 Бурный—бурхливий, шквирдяний, хуртовинний.
 Буровой—свідровий.
 Бурчаніе—буркотня, буркот-неча.

Бурчать—буркотати.
 Буръ—свідер, сверло.
 Бурый (о масти)—цісавий.
 Бурѣть—цісавити.
 Буря—бора, хвиля, штурма,
 шаркан, чвара, хавера.
 Бусы—пацѣорки, склянчина,
 пацѣрки, пацѣорки.
 Бутѣрлакъ, раст. *Postulaca*
sativa—сосонка.
 Бутонъ—пуп'яшок, роспуківка.
 Бутузъ—куцак, пузань, опецьок.
 Бутылка—пляшка.
 Бутылочный—пляшковий.
 Бутыль (больш.)—сулія, фля-
 ша, оплетенная-балцанка.
 Бутыльчатый—пляшкуватий.
 Буфетъ—креденець, шахвар-
 ня, мисник, судник, ресто-
 рация.
 Бухалень, пт. *Botaurus laris*—
 бугай.
 Бухать—бухати, гепати.
 Бухгалтерія—рахівництво.
 Бухгалтеръ—рахівник.
 Бухнуть (разбухать)—бубня-
 вѣти, бучавѣти.
 Бухта—затока.
 Бухъ—см. Бултыхъ.
 Бученіе—зоління, лужіння.
 Бучило—бакай.
 Бучильня—золярня.
 Бучить—золити, лужити.
 Бучной—золінний.
 Бушевать—буяти, бурхати,
 шпугати, бурхотати, фуж-
 делити, фуждіти, войдувати.
 Буянить—бешкетувати, гала-
 бурити.
 Буянство—бешкет, бешкету-
 вання.
 Буянь—бешкетник, галабурд-
 ник, пробишака, пробийго-
 лова.
 Бывало—бувало.
 Бывалый—колишній, мину-
 лий; бувалий, обметаний;
 суц.-бывалець.
 Бывать—бувати.
 Бывающий (у кого)—ухожий.
 Бывший—минулий, що був,
 спозаколивший.
 Быкъ—бик, вѣл; бугай, стовп.
 Былина—билиця; билина;
 эпич.: дума.
 Былой—минулий, колишній.
 Быль—билиця, буваль, бу-
 вальщина.
 Быстрина—швидковіддя, ру-

ковід, бистря, стрѣль-вода.
 Быстробѣгающий—скоропад-
 ний.
 Быстроглазый—бистроокий,
 бистрий на око.
 Быстроногий—прудконогий,
 вітроногий, прудкий на
 ноги.
 Быстрота—прудкість, швид-
 кість, хуткість, шпаркість.
 Быстротечный—бистроплин-
 ний.
 Быстрый, о—швидкий, пруд-
 кий, хуткий, шпаркий, мет-
 кий, жвавий, хитрий, за-
 машний.
 Быстрее—швидче, швидчіш,
 мерщій, прудчіш, хутчіш.
 Бытіе—буття, істнування, іст-
 ніння.
 Бытность—буття, перебування.
 Бытовой—побутовий, побито-
 вий.
 Быть—побит, побут; просто-
 народный—простацтво.
 Быть—бути, істнувати, істні-
 ти, жити, тривати, матися.
 Быть, итти (къ лицу)—прия-
 печувати, приялечати, ли-
 чити, лицювати.
 Бытье—буття.
 Бычатина—бичина, воловина.
 Бычачий—бичачий, воловий.
 Бычокъ, рыба *Gobius orphio-*
cephalus Pall. — трав'яник,
 пічкур, рыба *Cottos*-бабець;
 ум. отъ Быкъ-бичок.
 Бѣга—гонитва, перегони.
 Бѣганіе—бігання, біганина,
 гайсання, ганяння.
 Бѣгать—бігати, гайсати, га-
 няти, шмигляти, тікати, цу-
 ратися, уникати чого.
 Бѣглець—утікач.
 Бѣгло—побіжно, шпарко,
 швидко.
 Бѣглый—втіклий, збіглий;
 шпаркий, швидкий; по-
 біжний.
 Бѣглянка—утікачка.
 Бѣговой—перегоновий; -вья
 дрожки-бігунці.
 Бѣгомъ—утеком, бігцем, біг-
 ма, біжка, підтюпцем.
 Бѣготня—побіганки, побігання,
 біганина, топтання.
 Бѣгство—утік, утіканка, уті-
 кання, утеча, втіки.
 Бѣгунки—бігунці.
 Бѣгъ—біг.

Бѣда—лихо, біда, халепа, ли-
ха година; прибідок.
Бѣдность — убогість, злидні,
бідота, бідність.
Бѣднота — убогість, злидні;
харпацтво, голота, бідота.
Бѣдний — худакий, убогий,
злиденний, мізерний; бід-
ний, сердешний.
Бѣднѣть — убожити, голіти,
мізерніти, підупадати, пе-
реводитися на.
Бѣдняга—неборак, нетяга, бі-
долаха, бідаха, горопас,
сердега, побідаш, побіден-
ник, сердешний, на, небога.
Бѣднякъ—худах, худопахолок,
харпак, бідак, голяк, зли-
дарь, гольтіпака, собир.:
гольтіпа, голота, сірома.
Бѣдовый — голінний, проміт-
ний; сущ.-проміт.
Бѣдокурить—шкодити; броїти.
Бѣдокуръ—шкодник.
Бѣдственный — нещасливий,
злигодній, безголов'яний,
упадовий.
Бѣдствие — безголов'я, лихо,
лиха година, упад.
Бѣдствовать—бідувати, злид-
нювати, біду бідувати, бі-
ду тягти.
Бѣженецъ—утікач, виселенець.
Бѣжать—бігти; (инос.) чесати.
Бѣлая кашка, раст. *Trifolium*-
repens—тройнячок.
Бѣленіе—біління.
Бѣлесоватый—білястий.
Бѣли, *Leucorrhoea* — уплави,
сплавня біла.
Бѣлизна—біль, білота.
Бѣдила—білило, побіл; свинцо-
вая—блейвас.
Бѣлильный—білиловий, блей-
васовий.
Бѣлильня—бліх, бліховня.
Бѣлильщикъ, -ца — біляр, -ка
бліхар, -ка.
Бѣлить—вібіляти, білити, блі-
хувати, побіляти.
Бѣличій — вевриковий, цубір-
ковий, білячий.
Бѣлка, зоол.—цубірка, веврик,
вивірка, вевюрка.
Бѣлковина—білковина.
Бѣлковый—білковий.
Бѣлобородый — білобородий,
сивобородий.
Бѣлобрысый—білявий.
Бѣлобрюхий—підласий, підла-

систий.
Бѣловатый—білявий.
Бѣловой — біловий, прибілий,
біластий.
Бѣлоглазый — білоокий, біло-
зорий.
Бѣлоголовый—білоголовий, си-
вий.
Бѣлокаменный—біломурий.
Бѣлокопытникъ, раст. *Tussila*-
go farfara—підбіль.
Бѣлокорка, раст. *Artemisia*
inodora—нехвороща біла.
Бѣлокрыльникъ, раст. *Calla*
palustris—хвіялковий корінь.
Бѣлокурый—білявий.
Бѣлокъ—білок, раст. *Anemo*-
ne—переліска.
Бѣлолицый—біловидий.
Бѣлолозь, раст. *Salix amyg-*
dalina—білотал.
Бѣлоручка—лехкевич, лехківна.
Бѣлорыбица, *Salmo pelma* —
білуха.
Бѣлосніжный—білосніжний.
Бѣлостойка, раст. *Pulmonaria*
officinalis—медунка.
Бѣлотѣлый—білотілий, білоте-
лесий.
Бѣлоусъ—біловус, раст. *Nardus*
stricta—ковила, мичка.
Бѣлошвейка—швайка, швачка.
Бѣлуга, рыба *Accipenser hiso-*
viza, гауза, білюга.
Бѣлужій—визинувий, гаузовий.
Бѣлый—білий; білий, чистий;
білий, сивий.
Бѣлье — білизна, білизнина,
шмаття, хустя, хуста, хус-
ти, рубате.
Бѣльма—баньки.
Бѣльмо—більмо, скалка.
Бѣлѣть—біліти, білішати; бі-
літи, ясніти.
Бѣсенокъ—бісеня.
Бѣситъ—бісити, дрічити.
Бѣситься—сатаніти, казиритися;
біситися, скаженіти, люту-
вати; казиритися, дуріти.
Бѣсноватый—бісновистий, бі-
снуватий.
Бѣсноваться — біснуватися; о
скотѣ—ригувати.
Бѣсово молоко, раст. *Euphor-*
bia—молочай.
Бѣсовка—чортиця, відьма.
Бѣсовскій—бісів.
Бѣсовщина—бісовина, чорто
виння; шаленство, сказ.
Бѣсъ—біс, дідько.

Въшеница, раст. *Cicuta virosa* — бех, виха.

Въшенство — шал, шаленість, шальга; скаженість, сказ.

Въшенный — скажений, шаленый, кручений.

Бюварь — бібуляр.

Бюджетный — бюджетовый.

Бюрократический — бюрократический.

Бюсть — погруддя.

В.

Вавакать (о перепелахъ) — хававкати, підпідьомкати.

Вавилонистый — кривий, кручений.

Вавилоны — покручена дорога; базгранина.

Вага (у экипажа) — штельвага, штивляга, штильвага.

Вагонный — вагоновий.

Вагонъ — вагон.

Важничаніе — величання, гонорування, пишання, чваніння.

Важничать — фудулитися, величатися, гоноруватися, пишатися, хвинтити, дударитися, бришкати, чванитися.

Важничающий — фудульний, чванливый, чваньковитий, чванькуватий, чванько, чванька.

Важность — вага, важність, поважность, повага.

Важный, о — важный, поважный, значний; бучний, о.

Ваза обѣд. — миса; худ.-глековник.

Вазонъ — тежик, риновка, зільник.

Вайда красильная, раст. *Isatis tinctoria* — синячник.

Ваія — пальма.

Вакантный — упалий, гулящий, порожній, ваковний.

Вакса — шварц.

Ваксить — шварцувати.

Валанда — см. Вахлакъ.

Валандаться — марудитися, баритися; тинятися, хилятися.

Валежникъ — хмиз, трусок, ламанъ, вітролом, ріща, вивертень, вивернениця, посуш.

Валекъ — праг, праник; рубель; барок, орчик; рамено (у весла); валець (въ мельницѣ).

Валенки — чуні, повстяники.

Валеный — ступований.

Валериана аптечна, раст. *Valeriana officinalis* — смердючка.

Валеть (въ картахъ) — хлопан, хлап, хвиль, хвалька.

Валикъ — валець.

Валильня — валюша.

Валить — валити; накидати, нагроможувати; звалювати, скидати; сунути; о дымъ-пугрити, пошибати.

Валиться — валитися; падати; роспадатися; толпой — валувати.

Валка — звалювання; натовп, тиск; вируб; падь, онада, виздих; валяння (сукна); бійка.

Валкій — перекидистый, хисткий, кантовний; ласий на..

Валкость — хиткість, кантовність, хитливість.

Валовой — огульный, гуртовий.

Валунъ, минер. — кругляк.

Валь — вал, шанецъ, окин; водяной-бурун; механ.-вал.

Вальдшнепъ, пт. — валюш, валюшень, слуква, солуква, фолюш.

Вальсировать — вальсувати.

Вальсъ — вальс, валець.

Валюга — см. Вахлакъ.

Валяльный — валюшний.

Валяльня — валюша, валюшник, валюшня.

Валяльщикъ — шаповал.

Валяніе (сукна) — товчіння, ступовання.

Валять — валяти, качати, валькувати; бгати; місити, розчиняти; бити; базграти, лопати; погано грати.

Валяться — валятися, качатися; витягатися; въ грязи-тарятися, барложитися; въ постели — вилежуватися.

Вампиръ — упирь.

Ванна — купіль; купільник, купільница.

Вапъ (краска) — любрика.

Варахія, раст. *Unula hirta* — сідач.

Варварка, раст. *Barbarea vulgaris* — свиріпа.

Варварскій — дикунський, жорстокий.

Варварство — дикунство, жорстокість.

Варваръ — дикун.

Варенець — ряжанка, гусянка, пряжанка.

Вареніє (какъ процессъ)—вар-
ня, варіння; о желудкѣ-трав-
ленія.
Варецѣ, сущ.—конфітура.
Варить—варити; въ сахарѣ,
маслѣ смажити; о желуд-
кѣ-травити.
Вариантъ—відміна.
Варка—варня, варіння.
Варіировать—вар'ювати, роз-
маїтити.
Варъ-спека; окріп, укріп; загін;
шевська смола.
Василекъ полевой, *Centaurea*
cyaneus — синецъ, блават;
Centaurea—волошка; души-
стый *Ocimum basilicum*—
васильки.
Васильки розатые, раст. *Del-*
phinium consolida—сокирка.
Вассаль—голдівник.
Вассальство—голдівництво.
Вассальствовать—голдувати.
Вассальскій—голдівничий.
Вата—бавна, бавовна.
Ватерпасъ — шмига, шмига,
грунтвага.
Ватный — бавняний, бавовня-
ний.
Ватрушка—мандрика.
Вахлакъ—чвалай, вайло, бам-
була, мяло, мняло.
Вахляй—партач.
Вахлять — партачити, парто-
лити.
Вахта-сторожа, варта, стійка.
Вахта болотная, раст. *Meny-*
anthes trifoliata — тріфолія.
Вашъ—ваш, васький.
Ваяло—різак, різець.
Ваяніє—сницарство, статур-
ництво, різбарство.
Вая, плодоносная, раст. *Or-*
thoglossum vulgatum L.—
без'язичник.
Ваятель — сницарь, статуро-
вець, статурник, статури-
ста, різбар.
Ваять—статурувати, різбити,
різбувати.
Вбиваніє—забивання.
Вбивать, вбить—забивати, би-
ти; вбивати, вбити; всад-
жувати, дити.
Вбираніє—вбірання, втягання,
всякання, усмокування.
Вбирать — вбірати, втягати,
всякати, усмокувати.
Вблизі — поблизу, зблизька,
коло близу, наблизь.

Вбрасыванье—укидання.
Вбрасывать, вбросить—укида-
ти, укинути; уменувати,
уметати; утарабанювати,
банити; утирювати, утирити.
Вбрызнуть—впорснути.
Вбѣгать, жать—вбігати, гти.
Вваливать, лить — утирювати,
-рити, укидати, нутти.
Вваливаться, -литься—утирю-
ватися, -ритися, влазити,
влізати; западати, пасти, ус-
мокуватися, -татися.
Введеніє—впровадження, за-
провадження; вступ, перед-
мова; во владѣніє-вводина;
во храмъ п. Б. тронниці.
Ввергать, гнуть—укидати, у-
кинути.
Вверженіє—укид, укидання.
Ввертывать, -рнуть — укручу-
вати, -тити, ушрубувати,
ушрубувати.
Вверху—угорі.
Вверхъ (какъ) до гори; (куда)
-угору; (дномъ)—шкереберть,
шкареберть, до гори ногами;
-лицомъ-горілиць;—ногами-
гориніж; животомъ-голічере-
ва, голівчерева, гори-чере-
ва; по рѣкѣ-проти води.
Ввечеру—увечері.
Ввивать, ввить — вплітати,
вплести.
Ввивка—вплітання.
Ввинчивать, ввинтить — укру-
чувати, -тити, ушрбуву-
вати, -бувати.
Ввинчиваться, ввинтиться—
укручуватися, -титися, уш-
рубуватися, -буватися.
Ввисать—звисати.
Вводитъ, ввести—упроваджу-
вати, -вадити, запроваджу-
вати, -дити, уводити, уве-
сти.
Вводный—вставний — листъ—
уводчий лист.
Вводъ—упровадження, вступ;
во владѣніє—уводина.
Ввозить — увозити, увезти,
привозити, привезти.
Ввозный — увозовий, прива-
ний.
Ввозъ—увоз, привіз.
Вволакивать, -лочь — уволі-
кати, -локти, втягати, гти.
Вволю—до схочу.

Ввора́чивать, -ро́тить—заго́р-
тати, уго́ртати, -рну́ти.
Ввѣ́къ—до віку.
Ввѣ́рять, -ри́ть—звѣ́ряти, -ри-
ти, до́ручати, -чи́ти.
Вв'язува́ть, -за́ть—ув'язува́ти,
-за́ти, в'плі́тати, в'плести;
втяга́ти (кого у що).
Вв'язува́тися, -за́тися—в'плі́-
татися, в'плестися; утру́-
чатися, -титися.
Вгиба́ние—угина́ния.
Вгиба́ть—угина́ти, удавлюва́-
ти.
Вги́бъ—упу́ка, уги́н, удавли́на.
Вглубь—угли́б.
Вгляды́ваться, -дѣ́ться—вдив-
ля́тися, -ви́тися, придив-
ля́тися, -ви́тися.
Вгона́ть—заго́нити; забива́ти,
заганя́ти.
Вгустую—кру́то.
Вдава́ться—ви́ддаватися; вису-
ва́тися, вистава́ти.
Вдавле́ние—упу́ка.
Вдавлива́ть, -ви́ть—вдавли́ва-
ти, вча́влювати, -ви́ти.
Вда́внѣ—коли́сь.
Вдалблива́ть, -би́ть—удовбу́-
вати, -ба́ти; втиска́ти, -сну́-
ти; вто́кмачувати, -чи́ти.
Вдале́къ—дале́ко.
Вда́ль—уда́леч, уда́лечінь.
Вдви́гати, вдви́нуть—усу́вати,
усу́нути.
Вдви́гаться, вдви́нуться—усу́-
ва́тися, усуну́тися.
Вдви́жной—усу́вний, засу́в-
ний; ящи́къ—шухля́дка.
Вдвое́—уподво́йні, утори́цею,
дві́чі, подво́йно, больши́й—
дві́чі та́кий як...
Вдвое́мъ—удво́х, удво́йзі.
Вдвойні́—уподво́йні, подво́йно.
Вде́вятѣромъ—уде́вятьох.
Вде́ргивать, -рну́ть (нитку)—
у́силяти, -ли́ти (нитку).
Вдобаво́къ—на до́дачу.
Вдова́—удо́ва, удо́виця.
Вдове́ць—удове́ць.
Вдові́й, вдовині́—вдовини́й;
сы́нъ—вдовиче́нко.
Вдово́ль—удоста́ль, удо́звіль,
удоста́ч, чимало́, упо́вні.
Вдовство́—удовува́ния.
Вдовство́вать—удові́ти, удо-
вувати.
Вдову́шка—уді́вонька, удович-
ка.

Вдовый—овдо́вілий.
Вдовѣ́ть—удові́ти.
Вдогонку́—удого́нь, уздо́гінці
наздо́гін, наздо́гінку.
Вдо́ль—уподо́вж, удо́вж, упро-
до́вж, уз, подо́вш, уздо́вж;
-бере́га—узбе́ріж, стѣ́нь—
по́ді́д сті́нами, по́ді́д сті́ни.
Вдоме́къ—утя́мки.
Вдомни́къ—при́ймак.
Вдоста́ль—см. Вдово́ль.
Вдо́хнове́ние—на́тхне́ния, на-
ди́х, нади́хання.
Вдохнове́нный, -о—на́тхнен-
ний, нади́хний, -о.
Вдохнове́лять, -ви́ть—на́тиха-
ти, -хну́ти.
Вдохну́ть—вди́хнути, вду́х-
ну́ти.
Вдребезги́—надрі́зки, надру́з-
ки, на га́муз, на чере́п'я.
Вдруго́рядъ—удру́ге.
Вдру́гъ—ура́з, ра́птом, зне́на-
цька, зра́зу, на́гле, спробо́гу;
аж о́сь, аж, коли́, коли́ це.
Вдува́льный—вду́хний.
Вдува́ние—вду́хання.
Вдува́ть, вду́ть—вду́хати,
хну́ти.
Вдумчи́вый, -о—вду́мли́вий, -о.
Вдумыва́ться, -ма́ться—вду́-
мува́тися, -ма́тися.
Вды́хание—вди́хання, втя́гання,
по́ві́тря.
Вды́хать—вди́хати, втя́гати
по́ві́тря.
Вдѣ́вать (нитку въ иглу)—
у́силяти, у́силити; клю́чь—
са́жати (клю́ча).
Вдѣ́лывать, вдѣ́лать—уро́б-
ля́ти, уро́бити, у́правля́ти,
у́правити.
Вдѣ́ть (веревку)—ушмо́ргнути.
Ве́гетарі́анецъ—ве́гетарист.
Ве́гетарі́анство—ве́гетаризм.
Ве́дение—прова́дження.
Ве́дерко—ві́дерце.
Ве́дерный—ві́деркови́й.
Ве́дреный, -о—по́гожий, годи́-
ня́ний, -о.
Ве́дро желе́зъ—цебе́рка, ві́дро;
большое—це́бер.
Ве́дро—по́года, годи́на.
Вездѣ́—скрі́зь, усю́ди, по́ всі́х
усю́дах.
Вездѣ́су́щий—повсю́дний.
Везе́ть (ему)—ща́ститъ, хору́ту-
ни́ть, тала́нить, фо́лосить-
ся.

Везти—везти; съ трудомъ — сурганитися; безл.: щастити, хортунити, таланити, фолоситися, хвортунити.

Векселедатель — векселеда-
вель.

Вексель—вексель.

Вексельный—вексельовий.

Векша—см. Бѣлка.

Великанскій—велетенскій.

Великанъ—велетенъ.

Великій—великий.

Великоватый—величенький.

Великодушіе—великодушність.

Великодушный, о—великодуш-
ний, -о.

Великолѣпіе—пишнота, прах-
товність, роскошовість.

Великолѣпный, о—пишный, прах-
товный, роскошовый, -о.

Великомученикъ — великому-
чень.

Великопостный—великопѣсний.

Великорослый—рославий.

Великосвѣтскій—великосвѣць-
кий.

Величавость—см. Величествен-
ность.

Величавый—см. Величествен-
ный.

Величаніе—славлення.

Величать—славити.

Величественность—величність,
маєстатичність.

Величественный, о, — велич-
ный, маєстатичный, -о.

Величество—величність.

Величина—великість, величність.

Величиною—завбільшки.

Величіе—величність.

Вельможа—магнат.

Велѣніе—росказ, наказ, загад.

Велѣть—росказати, наказати,
загадати.

Вена, анат.—жила.

Венеціанскій—віденецький.

Венеція—віденець.

Венозный—жилений.

Вентель—ятір.

Вентерь—см. Вентель.

Вентиляторъ—вітрогон, мли-
нок.

Вентиляція—вітрогонка.

Вепрь—вепер, дик.

Веранда—дахованка, ганок.

Вербейникъ, раст. *Lysimachia*
vulgaris—крівавник.

Вердблюдъ—верхоблюд.

Верблюжій—верхоблюдовий.

Веропюжка, раст. *Centaurea*
parviflora, ovina—іє. кот.
поле.

Вербное воскресеніе — квітна
неділя.

Вербная недѣля — вербница
вербний тиждень, вербич.

Вербованіе—вербунок, вербун-
ка, залука.

Вербовать—затягати, залучати.

Вербовка—см. Вербованіе.

Верва—дратва.

Вердиктъ—вирок, присуд.

Веревка — ужище, ужисько,
шворка, мотуз; толстая
снасть—кодола, тягло, лин-
на; тонкая, веревочка—моту-
зок, поворозка, ворозка, мо-
тузочка, силянка.

Веревочный—мотузовий, мо-
тузковий.

Вередить—ятрити, роз'ятрюва-
ти.

Вередливый—чирякуватий, чи-
рячий.

Вередъ—чирка, чиряк, чиряч-
ка, болячка, скула.

Верезга—плаксій, рюмса.

Верезжать—верещать.

Вереница—ключ, гуж, низка.

Вереницею — ключем, гужем.

Верескъ, раст. *Juniperus com-*
munis—яловець.

Веретено—веретено, хвук.

Веретье—лантух; рядно.

Верей — верітница, брамний,
— стовп.

Верзила — гомила, бардадим,
бецман.

Вериги—залізні пута, ланцюги.

Вермишель—локшина.

Вернуть—вернути, повернути.

Вероника, раст. *Veronica offi-*
cinalis—окладник.

Версификація—віршобудова.

Верста—верства.

Верстакъ—варстат, варстать,
верстат.

Верстаніе—рівнання, плянту-
вання.

Верстать — рівнати, плянту-
вати.

Верстовой—верстовий.

Вертель—рожен.

Вертепъ—печеря, печера, яс-
кня.

Вертикальность — стрімкість,
простовисність, простопад-
ність.

Вертикальний—простовисний, стрімкий, простопадний.
 Верткий—в'юнкий, верткий.
 Вертлявий—юрливий, верткий, вертливий, порський, в'юнкий, придзигльований.
 Вертопрах—вітрогон, верти-порох, жевжик, щелихвіст, паливода, вертихвіст.
 Вертунь, -ня — вертій, -ка, придзигльованець, -нка.
 Вертушка—вітрячок, млинок.
 Вертіє—крутіня, вертіня.
 Вертять—повертати, крутити, вертіти; свердлити; керхувати, коверзувати.
 Вертяться — крутитися, кружати, обертатися.
 Вертящийся—вертучий.
 Верхній — горовий, горішний; верхній; вищий.
 Верховность — зверхність.
 Верховный—зверхній, найвищий, генеральний; начальник—зверхник.
 Верховой — верхній, горовий; верховий; суц. гонець.
 Верховье—верх, вершок; стога-овершки; р'ьки-вершина.
 Верхоглядничать — гавити, гави, виторопні ловити.
 Верхоглядь—роззяна, солопій.
 Верхомь—горою.
 Верхомь-верхи.
 Верхушка — щолопок, верх, цюприк.
 Верхь—гора, верх; экипажа-будя, табурка.
 Верченіє—крутіня, вертіня.
 Вершина—верховина.
 Вершитель—виконавець; доконавець; керовник.
 Вершить—виконувати; доконувати; керувати.
 Вершокь—вершок.
 Веселехонекь—веселісінський.
 Веселить — звеселяти, забавляти.
 Веселиться — гуляти, веселитися.
 Веселіє—веселощі, радощі.
 Веселость—веселість.
 Веселый — веселий, радісний, втішний, безжурний.
 Веселые глазки, -раст. *Flos trinitatis*—удовки.
 Весельный—весловий.
 Весельчакь—веселун.
 Веселять—веселішати.

Весенний — весняний, ярний, весінний, ярий.
 Весло—весло, гребло; -у плот —трепло, кирма, бабайка.
 Весна — весна, ярь; ранняя—провесінь.
 Веснуха, -раст. *Anemone nemorosa*—снігурка, -раст.
 Веснушка — веснянка; пастовиння, рябютиння, пстругтя, рябок.
 Веснушчатый — веснянкуватий.
 Вести—вести, провадити, проводити; керувати; -себя благодаразумно, степенно—статкувати; -себя хорошо—шануватися, справуватися; -себя дурно—не шануватися, але справуватися; д'яла справувати.
 Весь—увесь, усей, цілий.
 Весьма—вельми, дуже.
 Ветеринарь—ветеринар, коновал.
 Ветла, -раст. *Salix cinerea* — верба, чорнолоз; *S. pentarda*, чорноталь.
 Ветловый—вербовий.
 Ветошка — дранка, ганчірка, старинка.
 Ветошникь, -ца — тандитник, -ця, старожечник, -ця, ганчірник, -ця, рядярь, -ка.
 Ветошь—старинка, лахманья, старизна.
 Ветхий—старий; -Завьть—старий закон.
 Ветхозавьтний—старозаконний.
 Ветхость—старість.
 Ветчина—шинка, окіст.
 Ветшать—старіти.
 Вечеринка—вечірка.
 Вечерний—вечірній.
 Вечерня—вечірня.
 Вечеромь, вечеркомь—увечері, увечір, вечір.
 Вечерь—вечір, вечірка.
 Вечерять—вечоріти, сутеніти, поночіти.
 Вечорь—учора увечері.
 Вешний—весняний.
 Вешнякь—вешняк (мельница); заставка, опуст.
 Вещевой—річковий.
 Вещественность — матеріальність, річовинність.
 Вещественный—матеріальний, річовинний.
 Вещество—матерія, річовина.
 Вещица—штучка, дрібниця.

Вещный—річевий.
 Вещь—річ; старая-старизна;
 истертая-стирок; плохая-по-
 ганка.
 Вживѣ-зажиття, за свого віку.
 Взаимность—узаємність, обо-
 пільність.
 Взаимный, о—узаємний, обо-
 пільний, о.
 Взаимы—упозику, набір.
 Взалкать—зголодніти.
 Взамѣнъ—замісць (чого).
 Взаперти—під замком.
 Взаправду—справді.
 Взапуски—наввипередки.
 Взашей—в потилицю.
 Взбалмошный—нависний, ша-
 лений, нерозважний, не-
 розсудний.
 Взбалтывать, -болтать—коло-
 тити, сколотити, переколо-
 тити, перебовтати, побов-
 тати.
 Взбеленить—розлютувати,
 роззлостити.
 Взбелениться—розлютуватися,
 посатаніти.
 Взбивать—збивати, підбивати;
 пыль-колотити, сколотити.
 Взбираться, взбратся—на-
 ряпкатися, счаряпкатися,
 злазити, злізти, спинатися,
 зіп'ястися, дертися, видер-
 тися, вибіратися, вибратися.
 Взбороздить—поскородити;
 покарбувати.
 Взбрасывать, -росить—підки-
 дати, кинути.
 Взбрестъ—вилізти, вь го-
 лову,—на думку спасти.
 Взбрызгивать, -знуть-спорску-
 вати, -снути, сприскувати,
 сприснути.
 Взбугрить—порити, звалувати.
 Взбудоражить—стурбувати,
 збаламутити, сколотити.
 Взбунтовать—збаламутити.
 Взбунтоваться—повслати, побу-
 ритися, забунтуватися.
 Взбучить—роздути; типцю,
 прочуханки дати.
 Взбучиться—набучаїти.
 Взбучка—халаз'я, прочухан
 почубенька, парлю.
 Взбѣгать, -жать-збігати, -гти.
 Взбѣситься—розлютувати, роз-
 злостити.
 Взбѣситься-сказитися, скрути-
 тися; посатаніти, заюшитися.
 Взбѣшенный—осатанілий, роз-

лютований.
 Вваливать, -лить—накладати,
 вкладати, класти на; обжа-
 жати, -жити.
 Ввиваться, -взвиться—пови-
 ватися, повитися, зніматися,
 знітися, зноситися,
 знеститися.
 Ввихрить—роскуйовдити, рос-
 кудовчати.
 Вводить, -вести—выводити,
 -вести на; змисляти, -лити.
 Вводный—виділовий.
 Вводъ—виділ, затаг.
 Ввойнованный, о—схвильо-
 ваний, зворушений.
 Вволновать-схвилювати, звору-
 шити, зрушити.
 Вволноваться-схвилюватися,
 розсхвилюватися, зворуши-
 тися.
 Вволочь—виволокти.
 Ввыть—завити, заскиглити.
 Ввъшиванье—важення.
 Ввъшивать, -сить—важити,
 зважити.
 Взглядъ—погляд, око; думка;
 ошибочный-хибний, погляд;
 бросить-кинути, оком; на
 нашъ, взглядъ-на нашу
 думку.
 Взглядывать, -нуть—погляда-
 ти, поглянути, споглянути,
 зиркати, зиркнути, позріти.
 Взгорокъ—пагорок, згірок.
 Взгорѣться—занятися, запа-
 литися.
 Взгремѣть—загриміти, загур-
 котіти.
 Взгромоздить—нагромадити.
 Взгромоздиться—утеребитися,
 вилізти, видертися.
 Взгрустить—зажуритися, засу-
 мувати.
 Вдваивать-удвоювати, двоїти.
 Вдергивать, -рнуть—підсми-
 кувати, -кнути.
 Вдорить—сваритися.
 Вдорливый—сваркий.
 Вдорный—недоречний, химер-
 ний.
 Вдорь-харки-макогок, и, дур-
 ентіи, и, дур-
 ентіи.
 Вдох—ухи, охи, зітхання.
 Вдохнуть—зітхнути.
 Вдохъ—зітхання.
 Вдрагиваніе—здрігання.
 Вдрагивать, -драгнуть-здрі-
 гати, -гнути, здрігатися, -гну-
 тися, стрепехатися, -хнутися.

Вздремнуть—задрімати.
 Вздувать, вздуть—здимати,
 надимати, дуть; духопели-
 ти; віддухопелити.
 Вздумать—на думку взяти.
 згадати, нагадати.
 Вздуматься—нагадатися, за-
 манутися.
 Вздутся, отстать (о кожѣ,
 штукатуркѣ)—скожушитися.
 Вздымать—здимати.
 Вздыматся—здиматися, під-
 носить.
 Вздыханіе—зітхання.
 Вздыхать—зітхати.
 Взиманіе—побір, побірання,
 збірання, стягання.
 Взимать—побірати, збірати,
 стягати (податки, гроші).
 Взирать—поглядати, позирати.
 Взламывать, ломать—ламати,
 розбивати.
 Взлелѣять—викохати, випес-
 тити.
 Взлетать, тѣтъ—підбиватися,
 зніматися угору, вилітати,
 летіти на; о многихъ—позлі-
 тати.
 Взлетѣть—виліт.
 Взломъ—розлом, полѣм, про-
 лом.
 Взлѣзть, взлѣзть—вибіра-
 тися, вибратися, тереби-
 тися, утеребитися, спина-
 тися, зіп'ястися.
 Взлюбить—полюбити.
 Взмахивать, хнуть—махати,
 хнути, маяти, майнути.
 Взмахъ—помах.
 Взмачивать—змочувати.
 Взметъ—підкидання; оранка.
 Взметывать—підкидати.
 Взмокшій—помокрілий.
 Взмолиться—взяти благи.
 Взморникъ, раст. *Zostera*—
 морська трава.
 Взморье—узмор'я.
 Взмилить—умилити.
 Вносить—вносити, виносити;
 віддавати, платити, вкла-
 дати, складати.
 Вносится, вносится—зні-
 матися, зністися.
 Внось—вкладка; виплата;
 первоначальный, въ цехъ—
 походне.
 Внуздываніе—нуздання.
 Внуздывать, дать—нуздати,
 понуздати.
 Взоръ—погляд.

Взрастить—вирос, и.
 Взревѣть—заревти.
 Взрослый—дорослий.
 Взрывать, взорвать—вибухати,
 вибухнути, вибухти, розгні-
 вити, обурити.
 Взрывать, взрыть—скопати,
 порити, зрушати, шити,
 спороти.
 Взрывной—вибухний.
 Взрывчатый—вибуховий.
 Взрывъ—вибух.
 Взрыхлять, лить—підворуша-
 ти, шити, спушати, шити.
 Взрѣзывать, зать—ростина-
 ти, тяти, розрізувати, зати.
 Взѣрошить—перекудлити,
 перекудовчити, перекуйов-
 дити, роскошкати, роскошов-
 дити, покошлати, закуе-
 трати, постріхати, покош-
 кати, покудлати, покуйов-
 дити, ся—покошлатити.
 Взѣдаться, ѣсться—напосі-
 датися, сістися, завзятися
 на кого.
 Взѣзжать, хать—виіздити,
 іхати на.
 Взъярится—озвіритися.
 Взывать—волати.
 Взысканіе—справляння, стя-
 гання; кара, пеня грошова.
 Взыскательный, о—вибагли-
 вий -о.
 Взыскивать, взыскать—пра-
 вити, виправити, справля-
 ти, вити, стягати, гти.
 Взятіе—здобуття, завоювання.
 Взятка—братка, битка (въ
 картахъ), хабар, хаптура,
 базаринка, зрива, скуп, хав-
 тур, хабара, побір.
 Взятчикъ—хапун, хапуга,
 хавтурник, хаптурник, хап-
 ко, хабарник, хабарій, дра-
 піка, скубрій, здирецъ,
 брачкий.
 Взятчицать—хаптурувати,
 хавтурувати, хапати.
 Взятчицескій—хаптурниць-
 кий, хабарницький.
 Взятчицество—хаптурниц-
 тво, хабарництво, хапанія,
 хапужество.
 Взять—взяти, поняти, забра-
 ти, відібрати, здобути.
 Взяться—узятися.
 Вибрація—бреніння.
 Вибрировать—бреніти.

Вивать—славал най живе! не-
хай живе! хай живе!
Видалый—бувалий.
Виданный—бачений; чуваний.
Видать—бачити.
Видимо—очевидьки.
Видимость — очевидність, до-
видність.
Видимый—видний; очевидний,
довидний; наповидний, на-
позирний.
Видно—видко, знати, здаєть-
ся, мабуть.
Видный — видний; показний,
поставний.
Виднѣться — вбачитися, ви-
дитися; издавека-маячити,
бованіти, мріти, майорити,
сутеніти, туманіти, ясніти,
рябітися.
Видовой — відродовий, гатун-
ковий.
Видоизмѣненіе — одміна, від-
родозміна.
Видоизмѣняемый — відродо-
змінний.
Видоизмѣняются—одмінатися,
мінитися.
Видъ—вигляд, позір; (на місце)
прозір; обличчя, вид; по-
стать, постава, показність;
взір; гатунок, відрід; замір;
свідощтво.
Видывать—перебачити.
Видѣніе — ввижання; мара,
примара, привіддя.
Видѣть — уздрівати, бачити,
вбачати; плохо-спіпати.
Видѣться—уздріватися, бачи-
тися, здаватися, бачитися;
снитися, ввижатися.
Визгливый—скавчливий, ве-
рескливий.
Визгъ—явкотіння, вереск, ве-
рещання; о собакахъ—скаву-
чання, скавуління; о поро-
сятахъ—квік, кувікання.
Визжать — явкотіти, вищати,
верещати, скиглити; о соба-
кахъ—скавчати, скавуліти,
скавчати; о поросятахъ—ку-
вікати, квікати; о свиньяхъ
—скугніти, скугнотати.
Визитный—визитовий.
Визитъ—визита, відвідини.
Вилка—виделка, видельце.
Вилокъ—качан.
Вилообразный — вилкуватий,
вилуватий, розсохуватий,
розсохатий.

Вилочка — виделечко; **анат.**
дужка.
Вилочный—виделковий.
Вилы—вила.
Виляка, виляльщикъ—крутій,
крутарь, крутихвіст.
Виляніе—крутя, викрути.
Вилять, вильнуть — крутити,
крутнути.
Вина—вина; причина.
Винигреть (постл. куш.)—та-
ратура, підпомога.
Винительный (падежъ)—вину-
вальний (одмінок).
Винить—винувати, винуватити
Виниться — признаватися до
вини.
Винный—виновий; в. бочка-ви-
нівка, в. камень-винник; в.
ягода-хвига.
Вино—вино; шипучее-шумівка;
хлібное-горілка.
Виноватый—винний.
Виноваты!—вбачайте, даруй-
те!
Виновникъ, —ца-провинник, —ця,
винуватець, тниця.
Виновность—провинність, ви-
нуватність, винність, вино-
вацтво.
Виновный—инний, провинний,
винуватний.
Виноградникъ — виноградник,
винниця, сад-виноград.
Виноградный — виноградний,
винний, виновий, виногра-
довий.
Виноградъ—виноград, вино.
Винодѣліе — винарство, вино-
робство.
Винодѣль—винар, винороб.
Винокурение—горільництво.
Винокуренный—винницький.
Винокурня-винниця, горілля,
гуральня.
Винокуръ—винник, гуральник.
Виноторговецъ—винар.
Виноторговля—винарня.
Винтить—шрубувати, гвинту-
вати.
Винтовка—гвинтівка.
Винтообразный—гвинтуватий,
шрубуватий.
Винтъ—шруб, гвинт, гвинт.
Виньетка—везерунок, кунштик
Вислоухій—клаповухий.
Високосный—переступний.
Високъ—скроня.
Височный—скроньовий.
Висулька—пацьорка.

Висѣлица—шибеница, шибен.
 Висѣличный—шибеничный.
 Висѣлка—жердка.
 Висѣльникъ—шибеник, шибеняк.
 Висѣние—висѣння.
 Висѣть—висѣти.
 Висячій—висючий, вислий; замокъ—колодка.
 Витѣватость—красномовство, вимовність.
 Витѣватый—красномовный, вимовный.
 Витѣйскій—хитромовный.
 Витѣйствовать—красномовити.
 Витѣя—мовник, красномовець.
 Витушка—вителка; верчик.
 Вить, свить—повивати, повити, вити, крутити, плести.
 Виться, обвиваться—повиватися, повитися; витися, плестися; кучерявиться.
 Вихорь—коструб.
 Вихрастый—кострубатый.
 Вихрець, анат.—купер, куприк.
 Вихрить—вихрити, кострубачити; хаверити, шурубурити.
 Вихрь—вихор, хавера, шурабуря, шурубуря, повіхтерця, повітриця.
 Вишенникъ—вишняк.
 Вишневка—вишнівка.
 Вишневый—вишневый.
 Вишня испанская, *Prunus du-*
gasipa—череха; обыкновен. *P.*
cerasus—вишня; бѣшеная, *At-*
ropa belladonna—вовчі ягоди.
 Вишь—ач! ба!
 Вишь какой—ач! якій.
 Вишь какъ—ач! як, чи ба!
 Виолончелисть—басистый, басольник.
 Виолончель—басоль.
 Вкапывать, вкопать—вкопывать, вкопати.
 Вкатывать, тить—укочувати, укотити, вточувати, вточити.
 Вкатываться, титься—укочуватися, укотитися, укочувати, укотити.
 Вкачивать, вкачать—насмокувати, насмокувати, намопувати.
 Вкладной—вкладаний, всуваный.
 Вкладный, дочный—вкладный, вкладковий.
 Вкладчикъ, ца—вкладник, ца.
 Вкладъ—вклад; надаток—благо-

творительный—погуковщина.
 Вкладываніе—вкладання, вставляння.
 Вкладывать—вкладати, вставляти, утулювати, лити.
 Вклеивать, клеить—уліплювати, пити.
 Вклепаться—втьопатися, помилитися.
 Включатель, элек.—вмикач.
 Включать, чить—залучати, чити, залічувати, чити, загортати, рнути.
 Включеніе—залучення, залічення; вмикання.
 Включительный, о—включный, влучный, о.
 Вколачивать, логить—забивать, бити.
 Вкомкивать, кать—бгати, убгати, втискувати, снути.
 Вконецъ—до останку, до ошадку, до решти, до ноги.
 Вкосъ—на криво, скісно, навхиль.
 Вкрадчивость—підлазистість, підлесливість, улесливість.
 Вкрадчивый—підлазистый, підлесливый, улесливый.
 Вкрадываться, вкрасться—закрадаться, стися, утискатися, снутися, уклюнутися.
 Вкратцъ—коротко.
 Вкривъ—см. Вкосъ.
 Вкругъ—навкруги, навколо.
 Вкрутую—круто.
 Вкусность—смачність, смаковитість.
 Вкусный—смаковитый, смакный.
 Вкусъ (худож.)—уподоба, уподобання, сподоба; (физич.)—смак, смакота; стиль—штиб, взір, кшталт.
 Вкушать, вкусить—куштувати, покуштувати.
 Влага—вохкість, вільга, вільгість, волога, волод.
 Влагалище, анат.—півха.
 Влагалищный—півховый.
 Влагать, вложить—вкладати, вкласти.
 Владыка—владика.
 Владычество—владицтво, володарство, панування.
 Владычествовать—владикувати, панувати, володарити.
 Владычица—владичица.
 Владѣлецъ, ца—власник, ца.

Владѣльческій—власницький.
 Владѣніе—володіння, держан-
 ня; держава, панство.
 Владѣтель—володарь, держа-
 вець, владарь.
 Владѣтельница—володарька,
 владарка.
 Владѣтельный—володарський,
 владичний.
 Владѣть—володати, володіти,
 владати, держати що, пану-
 вати над.
 Влажность—вохкість, віль-
 гість, вільготність.
 Влажный, о—вохкий, вільгий,
 вільготний, володний.
 Вламываться, вломиться—вди-
 ратися, вдертися.
 Властвовать—панувати.
 Властелин—державець, вла-
 дарь.
 Властитель, -ница—владник, ця
 Властительскій—владницький
 Властный—владний.
 Властолюбец—владолюб.
 Властолюбивый—владолюбний
 Властолюбіе—владолюбство.
 Власть—влада; верховная—
 найвища, зверхня; испол-
 нительная—виконавча; за-
 конодательная—законодав-
 ча; судебная—судова.
 Власяница—волосіння.
 Влачить—волочити, тягти;—
 жизнь—поневірятися.
 Влетать, влетѣть—улітати,
 улетіти, улітати, нути.
 Влеченіе—поход, потяг, поваб.
 Влечь—волокти, тарганити,
 тягти; притягати, потяга-
 ти, тягти; поваблювати,
 бити, вабити, надити, по-
 микати.
 Вливать, влить—уливати,
 ули, улинути, всипати,
 всипати.
 Вливаться, влиться—улива-
 тися, улитися; впливати
 (про річку).
 Вліяніе—вплив, сила, пошиб.
 Вліятельный—впливовий.
 Вліять, повліять—впливати,
 вплинути.
 Вложеніе—вкладання.
 Вложить—утеребити, вкласти,
 вложити, втулити.
 Влопаться—ушелепкатися.
 Влѣво—уліворуч, уліво.
 Влѣзаніе—влізання, залазіння.
 Влѣзать, влѣзть—влізати, вліз-

ти, залазити; утелюшувати-
 ся, лющитися, утасуватися,
 утаскатися.
 Влѣплять, -пить—вліпляти,
 пити, вкліювати, еіти.
 Влюбить—прикохати, прилю-
 бити.
 Влюбленный—закоханий.
 Влюбляться, -биться—кохатися,
 закохатися.
 Влюбчивость—любливість.
 Влюбчивый—любливий.
 Вляпаться—вплутатися, встря-
 ти, втѣопатися.
 Вмазать—вшмарувати, зама-
 зати, вмурувати.
 Вмакивать—вмочати.
 Вматывать, -мотать—укручу-
 вати, тити, умотувати, та-
 ти, примотувати, тати.
 Вмиг—умах, укруть, умить,
 умент.
 Вминать, -мять—бгати, убга-
 ти, утоптувати, тати.
 Вмѣненіе—ставлення.
 Вмѣняемый—осудний.
 Вмѣсить—замісити.
 Вмѣстилище—укладовище.
 Вмѣстимость—місткість, укла-
 дистість.
 Вмѣстимый—місткий, укла-
 дистий.
 Вмѣстительность—просторість,
 обширість.
 Вмѣстительный—просторий,
 обширий.
 Вмѣсто—замісць; -того—нато-
 місць; -въ мѣсто—до гурту,
 до купи.
 Вмѣстѣ—укупі, повкупі, су-
 спіль, спільно, до купи; за
 гурт, посполу, помісті, ра-
 зом; заразом; гуртом.
 Вмѣшательство—утручання,
 встрявання.
 Вмѣшивать, -вмѣшать—дода-
 вати місивши, замішувати,
 сити у що; вплутувати, та-
 ти, втягати, -гти.
 Вмѣшиваться, -шаться—утру-
 чатися, утрутитися—усту-
 патися, -питися, умикатися,
 -кнутися, встрявати, -рати,
 вдиратися, вдертися; -въ
 разговоръ—примовлятися,
 мовитися.
 Вмѣщать, -вмѣстить—містити,
 вмістити, утуляти, утулити,
 укладати, укласти.

Вмищаться, вмиститися — міститися, уміститися, утулятися, литися, укладатися, укластися.

Вмищення—уміщення, утуляння, укладання.

Вначаль — спочатку, перш, спершу.

Внезапно—зненацька, раптом, нагле, несподівано, раптово, враз, зразу.

Внезапность—наглисть, несподіваність, раптовість.

Внезапный—наглий, несподіваний, раптовий.

Внесение — уношення; впис; оплата (грошей).

Внизу—сподом, долі, насподі, внизу.

Внизь—додолу, наспід; внизь по річкѣ — за водою; головою—сторч, сторчака, потич.

Вникание—доходження, углублення, зуваження.

Вникать, кнутъ — доходити, дійти, углублятися, битися, зуважуватися, житися.

Внимание—увага, бачність, позірка.

Внимательность — уважність, бачність, унятливість, примітливість; ввічливість, вбачливість.

Внимательный, о — уважний, бачний, унятливий, примітливий; ввічливий, вбачливий.

Внимать—уважати, увагу мати.

Вновь—знов, знову.

Вновь—не що давно, ново.

Вносить, внести — уносити, унести; деньги — складати, виплачувати, тити; вписувати, сати, вмищати, стити.

Внукъ—унук, онук.

Внутренний — нутрішній, нутрішній, середовий, нутрянний; сховний.

Внутренность—середина, нутро; внутренности — тельбухи, скинбеі, бабешки, почки, нутрости, бебехи; грудная—журавель.

Внутри—удну, всередині.

Внутрь—в середину.

Внучата—онучата.

Внучекъ—унуча.

Внучка—унука.

Внушать, шить — всиляти, лити, угрущати, стити, пригрущати, стити; умовляти, вити, на розум давати, дати.

Внушение—всиляння, угрущання, пригрущання; дання на розум; суров. рѣчь—сувора.

Внушительный — всилятний, угрущальний, пригрущальний; значний.

Внѣ—остронь, поза, за; себя не тямлючи себе; всякого сравненія над всяке порівняння.

Внѣбрачный—нешлюбний; сынъ безбатченко; дочь—хлібна дочка.

Внѣдрение—вкорінення.

Внѣдрять, рить — вкоріняти, ренити, всиляти, лити.

Внѣслужебный — позаслужбовий.

Внѣшний—надвірний, околичний, поверховний.

Внѣшность — поверховність; вигляд.

Внятность—виразність, зрозумілість, ясність.

Внятный, о—виразний, зрозумілий, ясний, о.

Внять—учути, послухати, вислухати.

Во, пред.—у, ув, уві, до, за, на, з. Вобла, рыба, Abramis vimbra тараня.

Вовлекать, влечь — втягати, втягти.

Вовлечение—втягнення.

Во время—саме в час; не во время—не в час, не на часі.

Вовсе—зовсім, зусім, цілком.

Вовѣкъ—до віку, по вік, до суду.

Вогнать—угнати, загнати; забити.

Вогнутость—угнутість, угин.

Вогнутый—угнутий.

Вогнуть—угнути.

Вода—вода; грунтовая-жилна вода; живая-живуща, текуча вода; ключевая-кринична, джерельна вода; полая-повідь, повінь; сверхъ льда-полій; проточная-текуча вода, самотока; прѣсная-бережна вода; святая-свячена вода; стоячая-си́нявка, нетеча, водостій; теплая-літепло; темная-полуда; цѣлебная-цілюща вода; чистая, ясная-погожа вода.

Водвореніє — впровадження, запровадження; осадження, оселення.

Водверять, -рять — впроваджувати, запроваджувати, дити; осаджати; дити, оселяти, -лити.

Водворяться, -ряться — оселятися, -литися, осідатися, -осісти; запанувати.

Водитель — поводарь, повода-тар; слѣпцовъ — нищихъ — старцовод, міхеноша.

Водить — водити; глазами — очима поводити; за носъ — дурити; знакомство — знатися, ма-ти знайомість; компанію — чалитися.

Водка — горілка, горілка, терпу-га; лучш. сорта — оковита.

Водкій — плодючий.

Водникъ — водозбір; раст. Asa-гum еугораеum — копилецъ.

Воднистый — вільгий, вохканий

Водный — водяний.

Водобой — водопрыск, водограй,

водоскидь.

Водобоязь, ветер. — сказ, ска-женіа.

Водовиѣстилище — водозбір.

Водоводный — водопроводный.

Водовозъ — возивода.

Водоворотъ — чорторий, вир, вернивода, крутиж, нурт, шум, крутило, одмѣть, за-воротъ, топиль.

Вододѣйствующій — водоруш-ный, вододѣйный.

Водосмъ — водозбір.

Водоизмѣненіе — тонажність, водопоемність.

Водокачка — водотяг.

Водокрасъ, раст. Hydrocharis — жабурник.

Водолазный — норцевий.

Водолазъ — норель, пуриняч.

Водолечебница — водолікарня.

Водолечебный — водолікуваль-ный, водоцілющий.

Водолечение — водолікування.

Водоливъ — водолій; отаман (на річч. судахъ).

Водомеръ — см. Водобой.

Водомерная — водорий, ковбаня, виполоч, багера, водерий, ковадобина, колодобина.

Водомерщикъ — водомірник.

Водомеръ — водомір.

Водопогребатель, тех. — водо-гріжник.

Водоносный — водяний, водни-стый.

Водосвященіе — водохреще.

Водостводъ — потоки, ринва.

Водостыль — ринвина.

Водоспадъ — водоспад.

Водоприца, раст. Myriophyllum — куширь.

Водопой — водопій, водопійло.

Водополье — повідь, повінь, во-допілья.

Водопроводъ — водотока, акве-дукт.

Водораздѣль — межиріччя.

Водородный — воденний.

Водородъ, хим. — водень.

Водоросль — водорослина.

Водоръзъ — водолем; раст. Stra-
nites aloides — пісок.

Водосборъ, раст. Aquilegia —
орлики.

Водоснабженіе — водопостача,
водопостачання.

Водоспускъ — опуст, потоки.

Водостокъ — водозбір; ринва.

Водочный — горільчаний.

Водружать, -друзить — уткнути,
уткнути, ставить, поста-
вити, устрояти, -мити.

Водруженіе — ставлення, поста-
влення; устроєння.

Водяная вороника, раст. Em-
petrum nigrum — водника.

Водянистый — водяний.

Водянка, мед. — пухлятина.

Водяное растеніе, Lemna minor
L. L. trisulca L. — ряска.

Водяной — водяний.

Водяной воробей, пт. Cinclus
aquaticus — річник.

Водяной мукъ, раст. Nymphaea
— тич.

Водяной трилистникъ, раст.
Anemone trifoliata — трифолія.

Восзвать (съ кѣмъ) — воювати
(кого).

Восвода — отаман, батаг, бата-
жок, засршник; восвода.

Восводствовать — восводити

Воедине — до гурту, до купи.

Военачальникъ, командую-
щий войскомъ — рейментаръ;
звершник.

Военачальство — зверхність
над військом, реймент.

Военачальствовать — отаману-
вати, батагувати, реймента-
ривати.

Военявоозанний — рушенець.

Военнопленний—бранець, полоненик.
 Военный—військовий.
 Вожакъ—поводатар, водій, вожай, передовик, поводарь, повожатий.
 Вождельіе—забаг, пожадливість.
 Вождельный—забагливий, пожадливий.
 Вождь—верховода, отаман, ватаг.
 Вожжа—віжка, лійця.
 Вожжаться—водитися, знатися.
 Возблагодарить—здячитися.
 Возбранять, -нить—забороняти, -нити, заказувати, -зати.
 Возбудимый—запаленний.
 Возбудитель—побудник, збудник.
 Возбудительность—побудливість, побудність.
 Возбудительный—побудливий, побудний.
 Возбуждаемость—запальність, зворушяність.
 Возбуждать, -дить—підбуржувати, підбурити; збуджувати, -дити; порушувати, -шити.
 Возбуждение—побудження, збудження; зворушення, запал.
 Возбужденный—зворушений, запальний.
 Возведение—винесення; збудування.
 Возвеличение—звеличення, піднесення; підвищення, збільшення.
 Возвеличивать, -чить—звеличати, -чити, підносити, -нести; підвищати, -сити, побільшати, -шити.
 Возвеселить—звеселити.
 Возводитъ, -вести—підносити, виносити, -нести; будувати, збудувати, ставити, поставити.
 Возвратный—зворотний, поворотний.
 Возвратъ—поворот, зворот, вороття, повертання, вертання.
 Возвращать, -тить—повертати, повернути, вертати, вернути, привертати, -рнути.
 Возвращать, -тить (забраковавши)—прикидати, прикинути.
 Возвращаться, -титься—повертати, повернути, вертати, завертатися, -рнутися, повертатися, повернутися.

Возвращение—повертання, поворот, зворот, вороття, завертання, поворот.
 Возвышать, -высить—підіймати, підняти, височити, височити, підносити, -нести, підвищати, вившати, -сити.
 Возвышаться, -ситься—вищати, підвищати, підноситися, -нестися; виноситися, -нестися; о цѣнь—у гору йти.
 Возвышение—підвищення, вищення; піднесення, винесення; примость; (у печі)—під.
 Возвышенность—згір'я, горбака, горбовина, високість, височеність, винеслість, знеслість.
 Возвышенный—високий, височенний, винеслий, знеслий.
 Возвѣститель—провісник.
 Возвѣщать, -вѣстить, -ясити, провіщати, -стити, оголошати, -сити.
 Возвѣщение—ясіння, провіщення, оголошення.
 Возгласъ—вигук.
 Возглашать, -силь—волати, зволати.
 Возгораемость—запальність.
 Возгораемый—запальний.
 Возгораться, -рѣться, -запалитися, -литися.
 Возгордиться—згордіти, звеличатися, запишати.
 Воздавать, -дать—відплачувати, -тити, віддячувати, -чити, мститися, помститися на комусь, давати.
 Воздаяніе—відплата, віддяка.
 Воздвигать, -гнуть—піднімати, підняти, підносити, -нести; будувати, вибудувати, споруджати, -дити.
 Воздвижение—піднесення; св. Креста—Чесний Хрест.
 Воздержаніе—стрим, стримання.
 Воздерживаться, -жаться—стримуватися, -матися, повстримуватися, -матися, спинятися, -нитися.
 Воздержность—тривавість, повстримність, стрималість.
 Воздержный—тривавий, повстримний; стрималий.
 Воздухоплавание—літання.
 Воздухоплаватель—літун.
 Воздухоплавательный—літальний.

Воздухъ—повітря, обітря, об-
нітря.

Воздушний—повітровий, обі-
тровий.

Воздѣвать, дѣть — здіймати,
няти, знімати, зняти.

Воздѣйствіе—вплив.

Воздѣйствовать — впливати,
вплинути.

Воздѣльваніе — обробляння.

Воздѣльвать, лать — обробля-
ти, бити, уробляти, бити.

Возжигать, жечь — палити,
запалити.

Воззваніе—відозва, поклик.

Воззвать—позкликнути, гукнути.

Воззрѣніе—погляд, здання.

Воззрѣть — поглянути, поди-
витися, зирнути.

Розильщикъ—возій, возільник.

Возить—возити.

Возиться—поратися, панька-
тися, падькатися, маруди-
тися, вовтузитися, коло-
чого.

Возка — возіння, возовиця;
(хлѣба) коповозиця.

Возлагать—ложить—покладати,
класти.

Возлелѣять—винокати, випес-
тити.

Возликовать—зрадіти.

Возлѣ—коло, біля, уз, побіч,
попри, суміж, опостін, су-
біч, побіля.

Возлюбить—покохати.

Возлюбленная—улюблена, ко-
ханка, фраїрка, коханка,
милоданка; первая—первітка.

Возлюбленный—улюблений, ко-
ханий, фраїр, коханок, ко-
ханець, милодан.

Возмездіе—віддяка, відплата.

Возмечтать—замарити; загор-
діти.

Возможно—можливо, можна,
мога, спроміжно.

Возможность—можність, змога;
возможность, спрмога, спро-
міжність; физическая—сна-
га.

Возможный — можний, мож-
ливий, спроміжний.

Возмочь—здужати, здоліти.

Возмужалость—вилюднілість,
змужнілість, уматернілість.

Возмужалый — вилюднілий,
змужнілий, уматернілий, ста-
нівкий.

Возмужать—уматерніти, ума-
теріти, вилюднити, змуж-
ніти.

Возмутитель—баламута, кала-
мутник, колотник, бунтів-
ник.

Возмутительность — обурли-
вість.

Возмутительный, о — обурли-
вий, о.

Возмущать, мутить — каламу-
тити, скаямутити, колати-
ти, сколотити, баламутити,

збаламутити, підбурювати,
-рити, збуряти, збурити,

юртувати, обурювати, -рити.

Возмущаться, титься — обурю-
ватися, -ритися, підбурюва-
тися, підбуритися; повста-
вати, -стати.

Возмущеніе—повстання, ко-
лот, збуріння; обурення.

Возмущенный—обурений.

Возмѣщать, стить—заступати,
-пити кого—ким; вертати

кошти, відшкодувати.

Возмѣщеніе — вертання кош-
тів, відшкодування.

Вознаграждать, дить — наго-
роджувати, -дити; відшко-
дувати, надолужити.

Вознагражденіе — скуп, наго-
рода, заплата; відшкода,
відшкодування.

Вознамѣриваться, риться—на-
важуватися, житися; бра-
ти, повзяти замір.

Вознегодовать—обуритися.

Возненавидѣть — зненавидіти
кого.

Вознесенье (праздникъ)—ушес-
тя.

Возниканіе—повстання, вини-
кання, виростання.

Возникать, кнуть — повстава-
ти, -стати, виникати, -кти,

впливати, -сти, поставати, -
стати.

Возникновеніе — повстання,
виникнення, виростання,
вплив.

Возница—візник, хурман.

Возносить, нести—підносити,
нести, вивипати, -сити;

славити, хвалити, вихва-
ляти.

Возносится, -несть—підно-
ситися, -нестися; пишатися,
високо літати, величатися.

Возношеніе—підношення.

Возня — шаметня, тарганина, галас, порання; (хлопоты) — тяганина, морока; съ водой, ч. л. жидкимъ — таляпанина.
 Возобладать (чѣмъ) — опанувати що, заволодіти (чим).
 Возобновитель — відновник.
 Возобновительный — відновний.
 Возобновление — віднова, відновлення.
 Возобновлять, вить — відновляти, вити.
 Возопить — заголосити, зарепетувати, залементувати.
 Возрадоваться — зрадіти.
 Возражать, зить — перечити, заперечити, відвертати, рнути.
 Возражение — перечення; заперечення.
 Возрастаніе — зростання, зріст.
 Возрастать, расти — зростати, зрости, уростати, урости, виростати, більшати.
 Возрастить — поростити.
 Возрастомъ — завстарішки.
 Возрасть — вік, доба.
 Возращать, стить — вирощати, стити, викохувати, викохати.
 Возрождать, родить — відроджувати, дити.
 Возрождение — відродження.
 Возроптать — заремстити, заремствувати.
 Возсіять — засяти, заясніти.
 Возсоединение — відзлучення, відсполучення.
 Возсоединять, нить — відзлучати, чити, відсполучати, чити.
 Возсозданіе — відтворення.
 Возсозидать, создать — відтворювати, рити.
 Возставать, стать — повставати, стати.
 Возстаніе — повстання.
 Возстановитель — відбудовник, відновник.
 Возстановление — відбудування, відновлення, відбудова, віднова.
 Возстановлять, вить — відбудувати, дувати, відновляти, вити.
 Возсѣдать, сѣсть — засідати, сісти, сидіти, сісти.
 Возъ — віз, хура; крытый — палубчастий віз; чумацкій — мажа, мажара; автомобиль — ваговіз.

Возымѣть — завзяти.
 Вой — виття, скигіння; голо-сіння.
 Войлокъ — повсть, повстина, лямець.
 Войлочный — повстяний.
 Войлочникъ — шаповал, повстяр.
 Война — вой, війна; завоевательная — заборча війна; оборонительная — оборонна війна; междуусобная — чвара.
 Воинскій — військовий.
 Воинственный — войовий, войовничий, войовитий, войний.
 Воинство — войцтво; військо.
 Воинъ — воjak, войовник.
 Войско — військо, потуга.
 Войсковой — військовий.
 Воитель, ница — войовник, -ця, воювник, -ця.
 Войти — уступити до, увійти; другъ за другомъ — поввиходити; въ дружбу — помазкатися (з ким).
 Вокальный — голосовий, співочий.
 Вокзалъ — вокзал.
 Вокругъ — уколо, навколо, наоколо, округи, навкруги, круг.
 Волдырникъ, раст. *Silene inflata* — кукільниця.
 Волдырь — пухирь, міхур; гуля.
 Волжанка, раст. *Spiralea* — та-волга.
 Волкана, раст. *Dictamnus fragranella* — ясенець.
 Волкобой, раст. *Aconitum napellus* — борець, зозудині черевички.
 Волкодавъ — ярчук.
 Волконогъ, раст. *Lycopus exaltatus* — водяна кропива, вовчук.
 Волконожіе, раст. *Lycopodium clavatum* — дереза.
 Волкъ — вовк, флов, флигон; сѣрый — сіряк, сіроманець.
 Волна — хвиля; большая — бурун.
 Волнение — хвилювання; душевное — зворушення, заворушення; возмущение — збурення.
 Волнистый — хвилястий, хвилюватий.
 Волновать — хвилювати; душевно-зворушати, зрушати; возмущать — бурити, збурити, юртувати, баламутити.

- Волноваться — хвилюватися, буритися, штурмити; хвилюватися, турбуватися.
- Волнообразный — хвилюватий, хвильовий.
- Волнуха, грибъ *Agaricus formiposus* — вовнянка.
- Волнующийся — хвилястий, хвилечний.
- Воловикъ — аптечный, раст. *Anchusa officinalis* — синяк.
- Воловій — воловий, волячий; пастухъ — воляр.
- Воловья трава, раст. *Ononis hircina* — вовчуг.
- Воловій языкъ, *Anchusa officinalis* — медуница.
- Вологлюдка, раст. *Ajuga reptans* — суховершки.
- Волокита — тяганина, тяганка; хабаль, бабій, бабодур, джигун, зальотник.
- Волокитство — хабальство, женихання, зальоти.
- Волокитничать — хабалювати, джигунити, зальотувати.
- Волокнистость — волокнуватість.
- Волокнистый — волокнуватий.
- Волокно — волокно.
- Волокомъ — поковзом, поволецьки.
- Волонтеръ — охотник.
- Волосатикъ, *Filaria medinensis* — волос, волосник; раст. горобячий квасець.
- Волосатый — волохатий.
- Волосатѣть — волохатіти.
- Волосенець, раст. *Elymus repens* — колосняк.
- Волосень — бабка (кость надкопытная); ветер-мокрець; медиц. *Opuhis Panaritium* — волос.
- Волосистый — волохатий, повхатий.
- Волосной — волосний.
- Волосность — волосність.
- Волосообразный — волосуватий.
- Волосоплетка — кісник.
- Волостной — волосний.
- Волость — волость.
- Волось — волос; мн. волосся.
- Волосяной — волосяний, волосінний.
- Волоченіе — волочіння, тягання.
- Волочильня — дротарня.
- Волочить — волокити, волочити, тирити, тягти, дротувати; ватагати, гти.
- Волочиться — волокитися; тягаться; хвостатися, ватажитися, женихатися.
- Волочмя — волоком.
- Волочок — табурка.
- Волочь — волокити, тягти.
- Волхвованіе — чаклування, віщування, ворожіння, відьмування, відьомство.
- Волхвователь, ница — чаклун, ка, ворожбит, ворожка, віщун, ка, чарівник, -ця.
- Волхвовать — чаклувати, віщувати, ворожити, відьмувати чарувати.
- Волхвъ — планетник, маг; см. Волхвователь.
- Волчанка, раст. — вовчий лишай.
- Волченкохъ — вовченя, тулук.
- Волчець, раст. *Carduus nutans* — чортюполох, ріпак.
- Волчий — вовчий; чья яма — вовківня.
- Волчий перецъ, раст. *Daphne mezereum* — ягідки.
- Волчокъ — дзига, хуркало, фуркало; вовчок; буда.
- Волчья трава, раст. *Butomus umbellatus* — сусак.
- Волшебникъ — ца — чарівник, -ця, чародієць, -ця, характерник, -ця.
- Волшебный — чарівний, чарівничий.
- Волшебство — чарування, чари, чарівництво, чинки.
- Воль — еіл.
- Волынка — коза, дудка.
- Волыночникъ — дударь.
- Вольготный — латвий, легкий.
- Вольница — охотне військо, охотництво; бурлацтво; сваволець.
- Вольничать — вольнувати, сваволити.
- Вольно — вільно.
- Вольно — вільно, свобідно, поволі.
- Вольнодумецъ, -ка — вільнодумець, -мка; вільновірець, -рка.
- Вольнодумство — вільнодумство, вільновірство.
- Вольнодумствовать — вільнодумати; вільновірити.
- Вольнонаемный — найманець.
- Вольноопредѣляющийся — охотник.
- Вольнопрактикующій (врачъ) — пацієнтовний (лікаръ).

Вольнослушатель, -ница—вільнослухач, -ка.

Вольность—вільність.

Вольный—вільний; охочий; духъ-легкий; повільний дух.

Воля—воля; вільність, свобода

Вонзать, -зять—уточувати, у-точити; утикати; уткнути; устромяти, -мити, заганяти, -гнати; заситити, затопити, занирити, унтрикнути.

Вонь, межд.-геть; он; гдѣ-он-де; какъ-он-якъ; отсюда—геть звідси! тамъ-он, онде, ген-там; тотъ-он-той, оттой.

Вонь—смерід.

Вонючий—смердючий.

Вонючка—смердюк, смердюха; раст. *Lepidium latifolium*—хрѣница.

Вонять-тхорити, тхнути; смер-діти.

Воображаемость—уявність.

Воображаемый—уявний; хи-мерный.

Воображать, -разить-уявляти, -вити; гадати; у мислях по-кладати, -класти; -себѣ—брати, взяти собі; вирозум-ляти собі.

Воображаться, -разиться—уяв-лятися, -витися; роїтися, вроїтися, примрітися, зда-тися.

Воображеніе—уява.

Вообразимость—уявленність.

Вообразимый—уявленный.

Вообще—узагалі, взагалі.

Воодушевление—запал, захват, натхненія.

Воодушевлять, -вить—запаля-ти, -лити, натихати, -тхну-ти.

Вооружать, -жить—приоружа-ти, -жити, узброювати, -рої-ти, риштувати; підбурюва-ти; гнівити; противъ себя—наражатися кому.

Вооружаться, -житься—узбро-юватися, -роїтися.

Вооружение (дѣйствие)—узбро-енія; доспѣхи—зброя, риш-тунок.

Вооруженный—збройный, уз-броенный.

Воочію—очевидьки.

Вопервыхъ—перше, по-перше, раз, наперед.

Вопить—голосити, репетува-ти, галасувати, волати, ле-

ментувати.

Водять—водзти; покликати.

Воплощать, -плотить—утіля-ти, утілити.

Воплощаться, -плотиться—уті-лятися, утілитися.

Воплощение—утілення.

Вопль—голосіння, лемент, ре-пет, галас, голосѣба.

Вопреки—всупор.

Вопросительный—питайный, питальный.

Вопросный—запитальный.

Вопросъ—питанія, запитання; справа.

Вопрошать, -сить—питати, за-питати.

Вопрошеніе—запитування.

Ворвань—трін.

Веришка—злодюжка.

Воркованіе—туркотання, тур-котіння, аврукання, тур-кання, буркотання.

Ворковать—туркотати, турко-тити, аврукати, туркати, буркотати.

Воробей, пл.—горобець, горо-бель, горобей.

Воробьиное сѣмя, раст. *Lithospermum argense*—горобей-ник.

Воробушекъ—горобчик.

Воробьевый—см. Воробьиный

Воробьиный—горобиний.

Вороватый—хапкий, хваткий, хаповитый, фацарный, фа-церный, злодійкуватый.

Воровать—красти, злодіяти

Воровка—злодійка.

Воровской—злодійський, кра-діжний.

Воровство—крадіж, крадіжка, крадіння, хапанка, злодій-ство.

Ворожея—ворожка, знахурка, знатница, шелтуня, шелту-ха.

Ворожить—ворожити, чарува-ти.

Ворона, пл.—гава; роззява, гавя

Воронение—черніння.

Вороненокъ—гавеня.

Воронецъ, раст. *Actaea spicata*—чернець.

Вороника, раст. *Empetrum nig-rum*—водянка.

Воронить—чорнити.

Вороній—гавячий.

Воронка—лійка.

Воронкообразный—лійкуватий

Вороной—вороний, карий.
 Воронечный—лійковий.
 Воронь, пт. — крук, кряк,
 крумкач, кракун.
 Вороняга, раст. *Solanum ni-*
gum—паслін.
 Ворота—ворота, брама.
 Воротила—верховода, орударь.
 Воротило (у вѣтр. мельницы)—
 стрѣла.
 Воротникъ—воротарь.
 Воротникъ—комір, ковмір, ков-
 нір.
 Воротничекъ — комірець, ко-
 мірок.
 Воротъ — катеринка, поворот,
 коловорот; комір.
 Вореть—виворот.
 Ворохъ—купа, стос, стропа.
 Ворочать—перевертати, пере-
 кидати; ницювати; крутити,
 повертати; орудувати, вер-
 ховодити.
 Ворочаться — ворущитися, пе-
 ревертатися; вертітися.
 Ворочаться—завертатися.
 Ворошить (сѣно)—перегрібати,
 перегребти, гребти.
 Ворса—волос, черса.
 Ворсистый — волосистый, чер-
 савий.
 Ворсянка, раст. *Dipsacus* —
 щітчина, черсак.
 Ворсить—чухрати.
 Ворчаніе — бурчання, буркіт,
 буркотня; о собакахъ—гар-
 чання, гаркотня.
 Ворчатъ — туркотати, турко-
 тіти, подудрювати, бурчати,
 мурмотати, буркотіти; о
 собакахъ—гарчати.
 Ворчливость — буркотливість,
 хнюруватість.
 Ворчливый — буркотливый,
 хнюруватий.
 Ворчунъ — туркут, туркало,
 воркотун, гримач, буркун.
 Воръ—злодій, шкаметник, під-
 тяга; увел.: злодюга, зло-
 діяка.
 Во-свояси—до дому, до двору.
 Восемнадцать — вісімнадцять,
 вісімнадцять.
 Восемь—вісім.
 Восемьдесят—вісімдесят.
 Восемьсот—вісімсот.
 Восемью—вісім раз.
 Восклицаніе — вигук, викрик,
 оклик; радости: погук.

Восклицательный — окличний;
 -знакъ—окличник.
 Воскликать, -кнутъ — вигуку-
 вати, -кнути, викрикати,
 кнути, погукати, кнути.
 Воскобой—воскобійник, воско-
 лійник.
 Воскобойня—восковня, воско-
 лійня, воскобійня.
 Восковатый — вошавий, во-
 шистый.
 Восковой—восковий, вошаний.
 Воскресать, -снуть — віджи-
 вати, жити, воскресати.
 Воскресенье — віджиття, вос-
 кресення; неділя; свѣтлое
 великдень.
 Воскреситель — воскресавець,
 відживляч.
 Воскресный—недільний.
 Воскрешать, -сить — опожив-
 ляти, вити, відживляти,
 вити.
 Воскрешеніе — воскрес, опо-
 живлення, відживлення.
 Воскурять—кадити.
 Воск—віск.
 Воспаленіе — запаління, роз-
 ятрення.
 Воспаленный—запалений.
 -оспалимый—запаленний.
 Воспалительный—запалінний.
 Воспалять, -лить — запаляти,
 розпаляти, -лити.
 Воспаляться — запалитися,
 розпалитися; о ранахъ —
 ятритися; гнѣвомъ — люту-
 вати, яритися.
 Воспарять, -рить—злітати, зле-
 тіти, підноситися, нестися,
 підбиватися, битися у гору.
 Воспитаніе — виховання, хов,
 ховання, годування.
 Воспитанникъ, -ца — вихова-
 нець, -нка, годованець, -нка;
 учень, учня.
 Воспитанность—вихованність.
 Воспитанный—вихований, ви-
 коханий, вигодуваний.
 Воспитатель, -ница — виховач,
 чка, виховник, -ця.
 Воспитательный—виховавчий,
 виховальний.
 Воспитательскій — виховниць-
 кий.
 Воспитывать, -тать — вихову-
 вати, -ховати, виховувати,
 хати, доводити, довести до
 розуму; годувати, вигоду-
 вати, ховувати.

Воспламенение—завогнення.
 Воспламенѣть — завогнитися, зайнятися, запалитися.
 Воспламеняемость — запальність, завогненність.
 Воспламеняемый — запальний, завогнений.
 Воспламенять, -нить — запалювати, -лити, завогнити.
 Воспламеняться, -ниться — займатися, зайнятися, завогнитися, запалати.
 Воспламеняющийся — палахливий, запальний.
 Восполнение — заповнення, виповнення.
 Восполнять, -нить — виповняти, виповнити, заповняти, нити.
 Воспользоваться (чемъ) — скористуватися, скористатися з чого, спожиткувати що, схіснутати.
 Воспоминание — згадка, спогад, спомин, споминка.
 Воспоминать, -мянуть — згадувати, -дати, спогадувати, -дати.
 Воспоследовать — наступити, виникти, статися, склестися.
 Воспособление — запомога, допомога.
 Воспособлять — запомагати, ставати у помочі.
 Воспрепятствовать — перешкодити, перепинити, на перешкоді стати.
 Воспретительный — заборонний, заказний.
 Воспрещать, -тить — боронити, заборонити, закаувати, -зати, забороняти, -нити.
 Воспрещение — заборона, заказ.
 Воспрещенный — заборонений.
 Воспринимать, -нять — брати, приймати, похопляти, -пити.
 Восприятие — похопління.
 Восприемникъ, -ца — хрещений батько, хрещена мати.
 Восприимчивость — похопливість, похипливість, вражливість, чулисть.
 Восприимчивый — похопний, похопливий, охипливий, вражливий, чулий.
 Восприятие — см. Восприятие.
 Воспроизведение — відтворення, репродукція.
 Воспроизводимый — відтворений, репродуктивний.

Воспроизводительный — відтворний, репродуктивний.
 Воспроизведенный — відтворений, репродукований.
 Воспроизводить, -весть — відтворити, -рити, репродукувати, зрепродукувати.
 Воспротивление — змагання, опір.
 Воспротивляться, -виться — опиратися, опертися, ставати, стати опір, усупротивлятися, -тивитися.
 Воспрянуть (духомъ) — підбадьоритися.
 Воспылать — запалитися; любовью — запалитися коханням.
 Воспѣваніе — співаання, виспівування; славлення, вихваляння.
 Воспѣватель — виспівач.
 Воспѣвать, -пѣть — співати, виспівувати, виспівати; славити, уславити, вихваляти, -лити.
 Востокъ — схід; східні краї.
 Восторгаться — захвачуватися, захоплюватися.
 Восторгъ — захват, захоплення, запал, порив, поривання.
 Восторженно — з захватом, з запалом, захоплено, захватно.
 Восторженность — захватність, захопленість.
 Восторженный — захватний, захоплений.
 Восторжествовать — перевисити, взяти гору, затріюмфувати.
 Восточный — східний, сходовий.
 Востребование — попит, запит; реклямація.
 Востребовать — попитати, виправити.
 Восхваление — вихвала, похвала.
 Восхвалять, -лить — ухвалювати, -лити, вихваляти, -лити.
 Восхитительный, -о — чарувальний, -о.
 Восхищать, -тить — захоплювати, -пити, захвачувати, -тити.
 Восхищение — захват, зачарування.
 Восходить — сходити, зіходити, здійсатися; виходити, йти в гору, на гору.

Восходъ — схід.

Восхождение — схід; сходини.

Восчувствовать — відчути, зачути.

Восшествіе — сходини, еступ.

Восьмерикъ — осьмерик.

Восьмерка — вісімка, восьмака.

Восьмигранникъ — вісімгранка.

Восьмигранный — вісімгранчастий.

Восьмидесятый — вісімдесятий.

Восьмиугольникъ — вісімкутник.

Восьмиугольный — вісімкутний.

Восьмой — восьмий, осьмий; мая часть — осьмак, осьмака.

Вотировать — вотувати, голосувати.

Воткнуть — уштрикнути, устроити, застромити, вгордити.

Вотря, мелкие опилки при сверлении — туриця, трини.

Вотчимъ — вітчим.

Вотчина — батьківщина, дідизна.

Вотчинникъ — дідизняник.

Вотще — даремне, дурно, марно.

Вотъ — ось; тут; це; от; келі; це; вотъ-вотъ — от-от, ось-ось, туж-туж; за того, вотъ еще! — ото-ще; теж-пак, от-це; вотъ-же — одже; вотъ адъсь — аж ось де; вотъ такъ; вотъ ужъ! — алеж-бо!; вотъ какой — ось-який, оттакий; вотъ какъ — ось-як, оттак; вотъ такой — оттакий; вотъ тамъ — онде; вотъ то-то — то ж-то й-е, то ж-бо то й-е; вотъ что — ось-що; вотъ этотъ — оцей; вотъ тебѣ и на! — от-тобі-й маєш!; вотъ извольте видѣть — от-як-бачите.

Воцареніе — зацарення, оцарення.

Воцариться — запанувати; оцаритися.

Вочеловѣченіе — втілення.

Вочеловѣчиться — втілитися.

Вошки, раст. *Spergula arvensis* — метелики.

Вошь — воша; coll. вошва, ну-жа; травяная, *Aphis* — рослинна воша.

Вощанка — церата.

Вощаной — восковый.

Вощить — воскувати.

Воюющий — войовой.

Вояжировать — мандрувати.

Впадать, впасть — западати; пасти, позападати; о-рѣ-кѣ — уливатися, улитися; вдаваться, вдатися, вкида-тиса, вкинутися; въ дѣт-ство — здитинитися; въ воз-бужденіе, раздраженіе — ро-спаюшиться.

Впаденіе — впад; влив.

Впадина — улоговина, уляго-вина, улога, западина.

Впаивать, -ять — залютовувати, тувати, улютовувати, -тува-ти.

Впайка — залютовання.

Впалый — западистый, запалий.

Впервые — уперше.

Вперегонку — наввипередки.

Впереди — спереду, попереду; надалі, потім; всѣхъ — посам-перед, насамперед; итти — перед, вести, передом іти.

Впередъ — передом, наперед, поперед; з-гори; надалі, на-по-ім; відтепер.

Вперемежку — мішма.

Вперять, рить — утупляти, уту-пити, устромляти, мити.

Впечатлительность — вразли-висть.

Впечатлительный — вразливий.

Впечатлѣніе — вражіння, по-шиб.

Впиваться, впиться — втягати-ся, гтиса, упинатися, уп'я-стися, упиватися, упитися, в'ідатися, в'істися.

Впирать, впереть — упихати, упхнути, утиснути, уперти, утелишити.

Вписыванье — упис, уписуван-ня.

Вписывать, -сать — уписувати, -сати.

Впитывать, -тать — вбирати, убрати, втягати, втягти.

Вприхватъ, -хнуть — упихати, упхати, упхнути, утиснути, утокмачити, утовкмачити.

Вплавъ — уплинь.

Вплескивать, -снуть — влю-пувати, вхлюпнути, -прис-кати, приснути.

Вплетать, вплестъ — вплітати, вплести.

Вплотную — щільно; до нехочу.

Вплоть — щільно; аж, аж до, аж по.

Вповалку — покотом.

Вподъеиъ — під силу.

Вполнѣ—усуціль, цілком, у-
півні.
Вполовину—ополовині.
Вполпути—напівдорозі.
Вполпьяна—на підпитку, під
чаркою, підпийний.
Вполсыта—надголодь.
Вполь—напів, навпів.
Вполпадъ—до речи, до шмиги,
до шпети.
Впопыхахъ—спохвату.
Впору—саме в час; вгадно,
до міри, як треба, як слід.
Впоследствіи—навпослі, піз-
ніш.
Впотьмахъ—поночі.
Вправду—справді.
Вправка—вправа до; встала,
настава.
Вправлять, вить—вправляти,
заправляти, направляти,
вити, вставляти, настав-
ляти, вити, повставляти,
понаставляти.
Вправо—управо, праворуч.
Впрахъ—до останку, до решти
до пня, до ноги.
Впредь—надалі; аж до.
Вприсядку—уприсі.
Впробѣль—біляво.
Впроголосъ—надголодь.
Впрожелтъ—жовтяво.
Впрозелень—зеленаво, зеле-
насто.
Впрокъ—надалі; до пуття, на
користь, на пожиток.
Впросинь—синяво.
Впросонкахъ—спросонку.
Впрохмель—впідпитку.
Впрочемъ—проте, а в тім, зре
штою.
Впрыгивать, гнуть—ускоку-
вати, ускочити, устрибува-
ти, бнути.
Впрыскиваніе—впорскання.
Впрыскивать, вприснуть—
впорскувати, снути.
Впрягать, впрячь—запрягати,
гти.
Впрядать, впрясть—припря-
дати, прясти.
Впрямь—просто; справді.
Впускать, стить—впускати,
стити.
Впускной—виходовий.
Впускъ—впуск, вхід; отвір.
Впутывать, тать—укручува-
ти, тити, уплутувати, тати.
Впутываться, таться—уплуту-
ватися, уплутатися, утала-

патися, укручуватися, ти-
тисся.
Впуть—до останку, до решти,
до ощадку; пишно.
Впятеро—у-п'ятеро.
Впятеромъ—у п'ятьох.
Вровнѣ—врівні.
Врагъ—супротивник, ворог.
Вражда—сувор, ворожнеча, не-
приятель, ворогування.
Враждебность—ворожість, не-
приятельність.
Враждебный—ворожий, непри-
язний.
Враждовать—ворогувати, ко-
татися, супротивитися.
Вражеский—ворожий.
Вражий—см. Вражеский.
Вразбродъ—вростіч, різно.
Враздробъ—нарізно.
Вразмахъ—зрозмаху.
Вразметъ—уроскид.
Вразсыпную—уростіч, уро-
стіч, урозси.
Вразумительность—зрозумі-
лість, ясність; навчальність.
Вразумительный—зрозумідний,
ясний; напоумливий, нав-
чальний.
Вразумленіе—напоумляння,
навчання, настава на ро-
зум.
Вразумлять, мить—напоумля-
ти, мити; наставляти, вити
на розум; навчати, чити,
напутити.
Враки—брехні; банелюхи.
Враль—скоробреха, брешко,
забреха, брехун.
Вральманъ—см. Враль.
Врасплохъ—зненацька, неспо-
дівано.
Врастать, врасти—вростати,
врости.
Врастяжку—вздовж, у всю
довж.
Врать—брехати, брехню то-
чити.
Врачебный—лікарський; ліку-
вальний, корувальний.
Врачеваніе—лікування, кору-
вання.
Врачевать—лікувати, корува-
ти.
Врачъ—лікарь.
Врацательно—обертом, обер-
тнем.
Врацательный—обертовий,
кружальовий.

Врацать—повертати, оберта-
ти, крутити, кружляти.
Врацаться—обертатися; по-
вертатися; кружляя ходи-
ти; кружати коло; обходи-
ти навколо.
Вращение—обертання, кружа-
ління, обхід, кружання.
Вредитель, ница-шкідник, -ця,
ушкодник, -ця.
Вредить—шкодити, шкодува-
ти; здоров'ю-вадити.
Вредность—шкідливість, шкід-
ливість, вадкість, вадли-
вість.
Вредный — шкідливий, шкід-
ний, шкідливий, вадкий,
вадливий.
Вредоносность-см. Вредность.
Вред—школа, вада, позна.
Временно—до часу, на час, до-
часно, тимчасово, поки що.
Временность—дочасність, тим-
часовість, часовість.
Временный—тимчасовий, ча-
совий, дочасний.
Временщик—улюбленець, ми-
лованець.
Время—час; година; доба.
Времячисление—часолічба.
Времяпрепровождение — часу-
вання, часоточення.
Вретище—дрантя.
Вровень—упоровень, врівні,
врівень; съ краями-ущерть.
Врожденность-родимість, при-
рожденність, природність.
Врожденный — родимий, при-
родний, природжений.
Врозницу—нарізно.
Врознь-порівці, різно, порізно.
Врозь—см. Врознь.
Врунь, нья—брехун, хуха.
Вручать, чить—до рук пода-
вати, подати, уручати, чи-
ти.
Вручение—уручення.
Вручитель, ница — уручник,
ниця, віддачник, ниця.
Врывать, врыть—вкопувати,
закопувати, пати.
Врываются, ворваться—удира-
тися, удертися, удратися.
Врызывать, зать—утипати, у-
тяти.
Врызываются, заться — утина-
тися; уідатися; захохатися,
утопатися; умулитися; оче-
режнополосиць-перещеплюва-
ти, -пити.

Врядъ, врядъ-ли—навряд, лед-
ве, навдак, навдаку.
Всадникъ—верховень, іздець.
Всаживать, дить—стромляти,
встромити, вгородити.
Всасывание — втягання, вби-
рання, всисання, всмокту-
вання.
Всасывательный — беркий,
вберкий, втягальний.
Всасывать, всосать—вбирати,
убрати, втягати, -гти, усмок-
тувати, -ктати.
Всасываться, всосаться — ус-
моктуватися, татися, уся-
кати, усякнути.
Все—усе.
Всеавгустѣйшій—найясніший.
Всеблагій—найдобріший.
Всевидающій—всевидючий.
Всевластный—всевадний,
Всевозможный-всілякий, прев-
сякий.
Всевышній—найвищий.
Всевидаецъ—всезнавецъ, усе-
віда.
Всевидающій-всезнающій, всез-
навчий, усевіда,
Всевидающе—всезнання.
Всегда—усігди, завжди, зав-
жде, усе, раз-у-раз, по всяк
час, по вік, вік-віком.
Всегдашній — завжди, по-
всякчасний, постійний.
Вседержитель—вседержецъ.
Вседневный—щоденний; ціло-
денний.
Всезнайка—знаюк, усевіда.
Всеисцѣляющій—всецілющий.
Всеконачно—завжеж, атож,
певна річ, звичайно, запевне.
Вселенная—всесвіт, цілосвіт.
Вселенскій—всесвітній, ціло-
світній.
Вселять, лить—оселяти, -лити,
осаджати, -дити, натихати, -
тхнути.
Вселяться, литься-оселятися,
литися, осідатися, осістися.
Всемиловитѣйшій — найлас-
кавіший.
Всемигнута—що-хвилини.
Всемирный—усесвітній, ціло-
світній.
Всемогушество—всесила, все-
мога, усевладництво, все-
можність, всепотужність.
Всемогушій—усевладний, все-
можний, всепотужний, все-
сильний.

Всемѣрно—яко мога, усяким
робом, усяково, усяким
способом.
Всемѣрный—уселякий, пре-
всякий.
Всенародно—прилюдно, при-
вселюдно.
Всенародный—загальний, по-
спільний; уселюдний, при-
людний, привселюдний.
Всенепорочный—найчистіший.
Всенижайшій—найнижчий.
Всенощная—всеношне.
Всенощный—цілонічний.
Всеобщій—загальний.
Всеобщность — загальність;
спільність.
Всеобъемлющій—всеосяжний.
Всеподданийшій—найпіддан-
чий, найпокірніший.
Всепокорнійше—найпокірніше.
Всепресвѣтлѣйшій—найясні-
ший.
Всепрощеніе—всепробачення.
Всесвѣтний—загальний, сві-
товий.
Всесвятой—найсвятіший.
Всесильный—всесильний, все-
потужний, всеможний.
Всеславный—найславніший.
Всесоожженіе—всепалення.
Всесокрушающій — скрушний,
росчерепливий.
Всеуслышаніе. Въ выраж.: во-
всеуслышаніе — прилюдно;
голосно, щоб усі чули.
Всехвальный—славетний.
Всецѣлебный—всецілющий.
Всецѣло—цілком, зуповне.
Всеядный—усеїдний.
Вскакивать, -чить—підхоплю-
ватися, підхопитися, схоп-
люватися, -питися, скокува-
ти, скочити.
Вскапывать, вскопать—скопу-
вати, роскопувати, переко-
пувати.
Вскарабкаться—стеребкатися,
видряпатися, видертися,
вилізти, счаряпкатися.
Вскармливать, -кормить—хову-
вати, виховати, годувати,
вигодувати, згодувати.
Вскатывать, -тить—скочувати,
тити.
Вскачь—ускоки, скочки, ско-
ком, навскоки, навзаводи.
Вскидывать, -кинуть—підкида-
ти, -кинути.
Вскидываться—кидатися.

Вскипѣть—скипіти.
Вскипятить—спарити, зукро-
пити.
Вскисаніе—квасніння.
Вскисать—квасніти, кваснути-
киснути.
Всклокоченный — скуйовдже-
ний, роскуйовджений, по-
кошпаний, распатланий
скудовчений, роскудовчений,
Всклокошить — перекошлати,
покудлати, скудовчити, ску-
йовдити, покошлати, ро-
спатлати, роскуйовдити, ро-
скудовчити.
Всколебать — см. Всколыхать.
Всколупывать, -пнуть — колу-
пати, -пнути.
Всколыхать — захитати, зако-
лисати.
Вскользь—злегенька, злегка,
поверховно.
Вскормиться—упасатися.
Вскормленникъ, -ца — годова-
нець, годованка, хованець,
нка.
Вскоробливать, -бить—жолоби-
ти, зжолобити, пачити, спа-
чити, скривляти, -вити.
Вскорѣ — ускорах, унезаварі,
небавом, незаваром, невза-
барі, небавком, небавці.
Вскрикиваніе — покрики, по-
крикування.
Вскриковать, -кнутъ — покри-
кувати, -кнути, зойкати,
кнути.
Вскружить (голову кому)—за-
крутити, завертіти.
Вскрывать, вскрыть—відкри-
вати, -крити; ростинати, -тя-
ти, розітнути; (о картахъ)
світити, висвічувати.
Вскрытіе—відкриття, відтво-
рення, трупа-потрошіння,
різання, требушіння, рѣки-
скрес.
Всласть—усмак, досмаку.
Вслухъ—уголос, голосно.
Вслушиваться, -шаться — дос-
лухатися, дослухатися.
Вслѣдствіе—унаслідок, від, з,
через.
Вслѣдъ—услід, навдогін, нав-
здогін, навздогінці; у тро-
пі; за.
Всматриваться, всмотрѣться—
вдивлятися, придивлятися,
витися.
Всмятку—ріденько.

Всозывать, всунуть—штуря-
ти, уштурити, всувати,
всунути, терзати, утере-
бити.

Вспаивать, венить—нідо-
ювати,—пейти.

Вспалывать, воспользовать—п'я-
стися, сп'ястися; вилазити,
злазити.

Вспаривать, рить—нанарюва-
ти,—рити; лошадей—умилити
коня; спину—відчухрати,
відшмагати.

Вспархивать, вспорхнуть—злі-
тати, злетіти, злипати, зви-
ватися, звитися у гору;
зриваться, зірватися.

Вспарывать, вспороть—роспо-
рювати,—роти.

Вспахивать, хать—орати, зо-
рати, виорати, поорати.

Вспашка—оранка.

Всплакаться—заплакати гірко.

Всплакнута—заплакати трохи

Всплескивать, снуть—сплес-
кувати,—снути, плюскати,
снути; руками—сплеснути
руками; крыльями—запопо-
тяти.

Всплескъ—сплеск, плюск.

Всплошную—упідвал, поспіль,
суцільно, без перерви.

Всплывать, всплыть—впли-
вати,—плисти, виринати,
рнути.

Всполаскивать, лоснуть—випо-
ліскувати, виполоскати.

Всполошить—переполошити,
сполошити, сполохати, пе-
реполохати.

Вспоминать, мнить—згадувати,
пригадувати, спогадувати,
дати; нагадувати, пригаду-
вати.

Вспомогательный—запоміжний,
допоміжний, помічний.

Вспоможение—см. Вспомоще-
ствование.

Вспомоществование—запомога,
допомога, поміч, підпомога.

Вспотѣлый—умокрілий, упрілий,
спітнілий, удушнілий.

Вспотѣть—удушитися, удушні-
ти, умокріти, спітніти, у-
пріти.

Вспрыгивать, гнуть—зскаку-
вати, зскочити.

Вспрыскивать, снуть—шпува-
ти, кропити, прискати, пор-

скати, кропити, поприс-
кати.

Вспугивать, гнуть—пелосити,
сполошити; колошкати, по-
колошкати, полешкати, по-
полешкати.

Вспухать, хнуть—пухти, на-
пухати, опухати,—хти, опух-
ти.

Вспухлина—опух.

Вспухший—опухлий.

Вспучить—уплусити, надуть,
раздуть.

Вспылить—сарапати, скипіти,
спалахнути.

Вспылчивость—сарапатість,
запальоність, запальчас-
тість, палкість.

Вспылчивый—сарапатий, за-
пальоний, запальчастий,
палкий, запалистый, попер-
хливый.

Вспыхивание—фаркит, сполох-
ит.

Вспыхивать, хнуть—спахува-
ти, спажнути, запалювати-
ся,—литися, фаркати,—кнуты,
спалахкотіти, спалахнути;
зашаритися.

Вспышка—сполох; вибух.

Вспынить—зшумувати.

Вставать, встать—підводи-
тися, підвестися, зводити-
ся, звестися.

Вставка—вставка; фактическая
—спростация; уставка, латка.

Вставлять, вставить—уробля-
ти, уробити, уставляти,—ви-
ти, управляти,—вити.

Вставной—установленный, уроб-
лений, управляемый; робле-
ний, штучный.

Вставочный—установный.

Встарину, встарь—за давніх
часів, за давніх давень, в
давнину, в старовину.

Встаскивать, встачить—втя-
гати,—гти, виволікати,—лок-
ти, стирити.

Встревоженный—сполошений,
зрушений, стурбований, пе-
реполошений, стрівожений.

Встревожить,—ся—стурбувати,
сполошити, стрівожити, по-
трівожити, переполохати,
переполошити, переполош-
кати,—ся.

Встрепенуть—стріпнути, стре-
пенути, стріпотати, стріпо-
тяти.

Встрепенуться — здригнувшись, здригнути, стріпнутися, затріпотіти.
 Встрепка — типець, прочухан, прочуханка, скубка, диньпоть.
 Встрепивать, пать — чухрати, росчухрати, куйовадити, роскуйовадити.
 Встрѣча — зустріч, перестріт, стріть, спіткання, здибання, привитання.
 Встрѣчать, встрѣтити — устрівати, устріти, судощати, судосити, стрівати, стріти, здибати, спіткати, натрапити, подибати, витати, привитати.
 Встрѣчаться, -тяться — стріватися, стрітися, судощатися, судоситися, здибатися, здибатися.
 Встрѣчный — устрічний, стрічний; о вѣтрѣ — супротивний.
 Встряска — см. Встрепка; струс.
 Встряхиваніе — труси́ння, потрус.
 Встряхивать, встряхнуть — підтрушувати, підтрусити, трусити, потрусити, струхнути, стріпнути, потряхати, -хнути.
 Встряхиваться, -хнуться — струшуватися, -ситися, стріпнутися, -стенатися, -стенутися.
 Вступать, -путь — уступати, -пити, увіходити, увійти; вступить въ бракъ — спаруватися.
 Вступаться, -питься — утручатися, устрявати; заступатися за, боронити.
 Вступительный — уступний.
 Вступление — уступ, ухидчини, уходини; вступ, передмова.
 Всуе — даремно, надаремне.
 Всунуть — утеребити, уштурити, спияточити.
 Всучивать, -чить — укручувати, -тити, спияточувати, -чити, утешувати, -щити, теребити, утеребити, тирити, утирити.
 Всхлипываніе — хлипи, хлипання, пхикання.
 Всхлипывать — флінькати, финкати, хлипати, пхикати, пстинькати.
 Вскладать — складати, зіскладати; підходити; виходити на.

Всходъ — схід.
 Вскходы — прорісь, проріст; пагоня, паговіння.
 Всклмать — покучугурити, погорбувати.
 Всыпать, -сыпать — насипати, -сипати.
 Всѣ-усі; вообще — огулом, гуртом, всі на голо, вмѣстѣ-гуртом.
 Всюду — скрізь, по всіх усядах, усяде.
 Всякій — кожний, кожен, кожний, усякий; жадний, жодний, абихто.
 Всячески — усяково.
 Всяческий — усялякий.
 Всячина — мішанина, усячина.
 Втайнѣ — потаємне, потаємці, потайки, потай, потайком, потайно, потайці.
 Вталкиваніе — упихання, утрочання.
 Вталкивать, -толкнуть — упихати, упихнути, утрочати, утрочити.
 Втапывать, втоптать — втоптувати, -тати.
 Втаскиваніе — втягання.
 Втаскивать, -щить — втягати, -гти.
 Втачивать, втачать — приштуковувати, -кувати.
 Втащить — утарабанити.
 Втащиться — утиритися.
 Втекать, -течь — впливати, вплинути, вливатися, влитися.
 Втемяшить — утокмачити; -ся — засісти в голові.
 Втирать, втереть — натирати, натерти.
 Втираться, втереться — ушлятися, ушлятися, умулятися, умулитися, пролазити, пролізти, утискатися, утиснутися.
 Втискивать, втиснуть — утирять, утирити, утрощати, утрощити, уто(в)кмачувати, -чити, утасувати, утасувати, убгати.
 Втискиваться, втиснуться — утиряться, утиритися, утасуватися, утасуватися, убогатися.
 Втихомолку — нишком, мовчки, крадки, крадькома, крадці, тишком.
 Втолковать — вто(в)кмачити.

Втора—окселента.
 Вторгаться, гнуться — удира-
 ться, удертися, удратися,
 впіратися, впертиса.
 Вторженіе — вдирання, впад,
 втручання.
 Вторить—окселентувати; під-
 такувати; повторювати, по-
 вторяти.
 Вторично—удруге, повторне.
 Вторичный—повторний.
 Вторникъ—вівторок.
 Второй—другий.
 Второкласный — другоклясо-
 вий; другорядний.
 Второпяхъ — похапцем, спох-
 вату, похапки.
 Второстепенный—другорядний.
 Втридорога—занадто дорого.
 Втрое — троем, потрійно, у
 трое, у три рази, употрійні.
 Втроемъ—утрьох.
 Втройні—употрійні.
 Втулка—чіп, шпунд; маточина;
 затичка.
 Втунѣ—даремно, марно, дурно.
 Втыкать, воткнуть—утикати,
 уткнути, устромляти, мити,
 тикати, утикати.
 Втыкаться, воткнуться—устро-
 млятися, митися, утикати-
 ся, уткнутися.
 Втюрить—утелющити, убурха-
 ти, набурити; втягти.
 Втюриться—утьопатися, уква-
 питися.
 Втягивать, втянуть — усмоку-
 вати, усмокати, втягивати,
 гти; вбирати в себе.
 Втягиваться, втянуться,—утя-
 гатися, утягтися, утягивати-
 ся, утягтися.
 Входить, войти — увіходити,
 увійти; улазити, улізти;
 поступати, пити, ступати,
 пити до; удаватися у що.
 Входной—вступний, входовой.
 Входъ—вхід, входи́ни; вступ;
 прихід.
 Входящий — прибутний; жур-
 наль—вписовий реєстр.
 Вхожий—що має вступ до...
 Вцѣпляться, питься—ущемля-
 тися, ущемитися, упинати-
 ся, уп'ястися, упиватися,
 упитися, укліплятися, уклі-
 питися.
 Вчера—учора.
 Вчерашній—учорашній.
 Вчернѣ—начорно.

Вчерчивать, вчертить—врисо-
 вувати, сувати.
 Вчетверомъ — учетверзі, уш-
 тирьох, вчотирьох.
 Вчинаніе?—зачинання, закла-
 дання.
 Вчинать—зачинати, закладати.
 Вчислять, лить — залічувати,
 чити.
 Вчитываться, таться — учиту-
 ватися, татися.
 Вчужѣ—зачужа.
 Вшестеромъ—ушістьох.
 Вшивать, вшить — вшивати,
 шити.
 Вшивецъ — чухрій, вошопруд,
 вошивецъ.
 Вшивица — вошивиця; раст.
Pedicularis—шолудивник.
 Вшивной—вшиваний.
 Вшивость—вошивість.
 Вшивый—вошивий.
 Вшивѣть—вошивіти.
 Въ, во, пред.—в, у, ув; до; за;
 з; на; о; під; при.
 Въ безпорядкѣ—хрящем, жуж-
 мом.
 Въ длину—уздовж, уподовж.
 Въ самомъ дѣлѣ—усправжки,
 успражки, справді, управді.
 Въ тактъ—улад.
 Въ толщину—утовш, утовшки.
 Въ третій разъ—утрейте, ут-
 рете.
 Въ уровень—ущерть, урівень,
 уприщертъ, упричерть.
 Въ ширину — ушир, уширки,
 уширшки.
 Въѣдаться, ѣсться—уідатися,
 уістися.
 Въѣздный—уіздний.
 Въѣздъ—приїзд, уїзд.
 Въѣзжать, въѣхать—уїздити,
 уїхати.
 Въѣзжий—уіздний.
 Вьюга — завірюха, заметіль,
 шувір, метелиця, віхола, ві-
 хало, хуга, хурделиця, хур-
 диста, хурія, хурта, хурте-
 ча, хуртуна, хуря, хвижа,
 хвирса, хвирза, хвища,
 шквиря, хиза, охиза, хур-
 товина, хура, фуфалиця,
 фуфелиця, фуфеля, фуфер-
 ня, фуфловиця, фуфулиця,
 фукавиця.
 Вьюкъ—теркила, ладун, уюк.
 Вьюнокъ, раст. *Convolvulus*
arvensis — привертиця, по-
 війка.

Вьюнъ, (зоол.)—в'юн, юн, оюн;
сувій, скрутенъ, скрутинъ.
Вьюрокъ, пт. *Tringilla monti-
fringilla*—юрок; *T. coelebs*—
бухівка; грубка для наматы-
ванья нитокъ—юрок, мото-
вило.

Вьючить—уючити, теркилу-
вати, вантажити, ладувати.
Вьючный—уючий, теркило-
вий, ладуновий, ванта-
жовий.

Вьюшка—мотовило, цівка; ка-
глянка (для закрыв. печной
трубы).

Вьющийся, бот.—виткий;—по-
тычинъ—тичковий, тичний;
о волосахъ—кучерявий;—сте-
бель—пліть.

Вьявъ, вьявъ—уявки, увоче-
видьки, очевидьки.

Вы—ви.

Выбалтывать, -болтать—вих-
люпувати, вихлюпати, ро-
схлюпувати, пати; вибри-
хувати, розбрихувати, -бре-
хати, баяти, виб'яти.

Выбивать, -бить—выбивати;
выбити; викидати; -кинути;
толочити, вилолочити, ви-
товкти; виганяти, -гнати.

Выбиваться, -биться—выбива-
тися, выбитися; позбувати-
ся, збутися.

Выбираніе—выбірання.

Выбирать, выбрать—обірати,
обрати; оббірати, обібрати,
добірати, -брати, збірати,
визбірати.

Выбираться, выбратся—вибі-
ратися, избратися; виходи-
ти; виноситися.

Выбоина—вибій, баюра; боль-
шая—сугроба.

Выбойка—вибійка, мальован-
ка, вибиванка, тяжина.

Выбойный—вибійчаний.

Выбойчатый—см. Выборный.

Выбойщикъ—вибійник, набій-
ник.

Выборка—визбірка, витяг.

Выборщикъ—выборецъ.

Выборъ—вибір; обрання; уподо-
ба.

Выборы—выбори.

Выбранить—вибанітувати, ви-
лаяти, налаяти, вибешта-
ти, вибештувати.

Выбрасываніе—викидання.

Выбрасывать, -бросить—вики-
дати, викинути; -почки—
бросатися.

Выбраться (изъ грязи)—ви-
бейкатися.

Выбривать, -брить—гелити,
виголити.

Выбратся—поголитися, ви-
голитися.

Выбродить—виходити, виблуд-
кати, вилазити; виграти,
вишумувати; виловити го-
локомъ рибу.

Выбросать—повикидати.

Выброски—покидь, покидька,
сміття.

Выбуравливать, -вить—вис-
вердлювати, -лити.

Выбучить—визолити, виужу-
ти.

Выбывать, -быть—виходити,
вийти; выступати, -пити;
выбыть свое время—відбу-
ти свій час.

Выбѣгать, выбѣжать—вибіга-
ти, вибігти; випереджува-
ти, -дити.

Выбѣгать—вибігати, виганяти,
вигасати.

Выбѣливать, -лить—вибілюва-
ти, вибілити.

Выбѣлка—вибілювання, біління.

Выбѣситься—переказитися.

Вываливать, -лить—вивертати,
-рнути, перекидати, кинуть,
вивалювати, -лити.

Вывалокъ (яйцо болтунъ)—
запороток, розбовток.

Вывалять—вивалькувати; ви-
валяти, повивалювати, у-
качати, повкачувати.

Вываривать, -рить—виварю-
вати, -рити.

Выварка—вивар.

Выведриться—розгодинитися.

Вывертка—викрут, визворотка.

Вывертывать, -рнуть—викру-
чувати, -тити; -ся—викручу-
ватися, -титися, вив'язува-
тися, -затися, вибрихува-
тися, -брезаться з чого.

Выверчивать, -ртѣть—висвер-
длювати, -лити.

Вывинчивать, -винтить—ви-
кручувати, -тити, вишробо-
вувати, -бувати.

Вывихну ь—звихнути, викру-
тити.

Вывихъ—звих.

Выводить, -вести, — виводити, -вести; випроваджувати, -дити; вибавляти, -вити, де-гресувати; скінчити, ви-кінчити; висновувати, -сну-вати; выпрядувати нитку—посукувати.

Выводиться, вывести, — ви-бавлятися, вибавитися.

Выводъ — вивід; вибава; ви-сненок.

Вывозить, -везти — вивозити, -везти.

Вывозной—вивозовий.

Вывозъ—вивіз.

Выволакивать, -лочить—виво-лікати, -локати, витягати, -гти; видобувати, -бути.

Выворотить, -нуть (наизнанку)—повивертати, ницювати, лицювати.

Выворотъ—виверт, виворіт.

Вывѣйки—полева.

Вывѣдываніе — розвіди, ви-пити.

Вывѣдывать, -дать — вивідува-ти, -дати, випитувати, рос-питувати, -тати, допитува-тися.

Вывѣрять, -рить — вивіряти, -рити.

Вывѣска — вивіщення; напис, шильда, таблиця; вага.

Вывѣтривать, -рить — вивітру-вати, перевітрувати; пови-вітрувати, -рити.

Вывѣшивать, -вѣсить — виві-шувати, -вісити; виважува-ти, -ажувати; повиважу-вати.

Выгарокъ (свѣчки) — недога-рок; (водки) недогар; (же-лѣза) жужелиця; (сала) шкварки, вишкварки.

Выгибаніе—вигинання.

Выгибать, -гнуть — гнути, ви-гинати, загинати, — гнути, повигинати, позагинати; вихилити.

Выгибаться—вигинатися, ви-хилитися, повигинатися, повихилитися.

Выгибистый — гнучий, гнуч-кий.

Выгибной—каблукуватий.

Выгибъ—колѣно, закрут.

Выглаживаніе—рівнання; ре-пасування, прасування.

Выглаживать, -дить — рівнати, вирівнати; прасувати, ви-

прасувати, репасувати, ви-репасувати.

Выгладки—недогризки.

Выглядывать, -нуть — вигля-дати, глянути, визирати, визирнути, зирнути, по-кукнуту; виглядати, видні-тися; виглядати, підгля-дати.

Выглядѣть—видивитися, роз-дивитися на; видаватися, мати вигляд.

Выгнивать, -гнить — трухти, струхти, трухлявити, стру-хлявити, порохніти, спорох-ніти, вигнивати, гнити.

Выгнутость—угнутість, угин.

Выговаривать — вимовляти; картати, штапувати, сва-рити, вимовляти кому що; строго—перцювати; засте-регати, заварувати собі що.

Выговорить (добиться ч. н. разговоромъ)—вигбалакати.

Выговоръ—вимова; нагана; зас-тереження, засторога собі чого.

Выгода—вжиток, пожиток, зиск, користь.

Выгодность—зисковність, ко-ристність.

Выгодный, о—зисковний, ко-ристний, пожитий, о.

Выгонка—перегін, дістиляція.

Выгонъ—пастівник, пасовище, пасовисько, пастівень; пе-регін.

Выгонять, -гнать—турити, ви-турити, виганяти, вигони-ти, -гнати, витурляти, гони-ти, -гнати, переганяти.

Выгораживать, -родить—відго-роджувати, обгороджувати, -дити, повідгороджувати, по-обгороджувати; кого-уне-виннювати, -нити.

Выгорать, -рѣть—випалюватися, литися, вигоріти, -линяти, полиняти, вицвітати, цвіс-ти; щастити.

Выгребаться—видряпатися, вигарбатися.

Выгравировать—виритувати.

Выграненный—рубчастий, гран-частий, вишліхований.

Выгранить—вишліхувати.

Выгребать, -гребть—вигрѣбати, -гребти; вигортати, -риути, ви-громаджувати, -дити.

Выгребка-вигрѣбанія, вигор-
танія, вигромадження; ви-
грѣбки, вишкрѣпки.

Выгрузка—виладуванія, роз-
вѣтвленія.

Выгрузчикъ—носак, виладов-
ник.

Выдавать,—дать—видавати, від-
давати,—дати, повидавати,
повіддавати.

Выдаваться,—даться — выдава-
тися, виставати, висувати-
ся; витикатися; визначати-
ся; траплятися, випадати.

Выдавливать,—вить — вичаплю-
вати,—вити, вигнітати,—гніс-
ти, чемесити, витискати,—
снути.

Выдалбливать,—долбить—видов-
бувати,—бати; заучивать—тов-
кти, витовкти.

Выдача—видавання; выплата;
выданія.

Выдающийся—видатний; добір-
ний; чільний.

Выдвигать,—двинуть—висувати,
—сунути, повисувати.

Выдвигаться—висуватися, по-
висуватися, витягаться, по-
витягаться; визначатися,
повизначатися.

Выдвижной—висувний;—ящикъ
—шухлядка.

Выдергиваніе (волосъ и т. п.)
скубанка; висмикування.

Выдергивать,—рнуть—висмику-
вати,—кинути.

Выдерживать,—жать—витриму-
вати, мати; устояти, витри-
вати; наказаніе—відтерпіти
кару; экзамень—скласти іс-
пит.

Выдержка—витримання; пов-
стримність, стриманість,
тривалість; витяг; фотогр-
экспозиція.

Выдирать,—драть — видирати,—
дерти.

Выдолбникъ, раст. *Linaria vul-
garis*—дзвоники, зайців льон.

Выдохлый—витхлый.

Выдохнуться—витхнутися, по-
видихатися.

Выдра, зоол.—видниха, лютра.

Выдрать—одлупити, відшма-
гати, відчухрати.

Выдрессировать — вимуштру-
вати, одмуштрувати.

Выдрыхнутья — виспатися
всмак.

Выдубить—вигарбарювати.

Выдуваніе—видиухання; види-
манія.

Выдувать,—дуть — видмухати,
хнути, повидмухати; види-
мати, повидимати.

Выдумка—вигадка; множ.: ви-
гадки, витребеньки, заба-
ганка.

Выдумчивый—вигадливый, чму-
товитий.

Выдумщикъ,—ца—вигадчик,—ця;
чмут, чмутник,—ця, чмудо-
вик,—ха.

Выдумываніе—выгадування.

Выдумывать,—мать—выгадува-
ти; вигадати, повигадувати,
мудрувати, умудрувати.

Выдуплить—видуплавити.

Выдыханіе—видихання, видих;
выпарування.

Выдыхать,—дохнуть—витхнути,
повидихати,—ся—вивітрити-
ся, випарувати; терять за-
пахъ—фуніти, випахатися.

Выдѣленіе—виділення, вилу-
чення, відрізнєння; хим. ек-
скреція; физ.—секреція.

Выдѣлка—вирію, рєбливо, пре-
парация, виправа.

Выдѣль—виділ.

Выдѣлывать,—лать—виробляти,
—бити, препарувати, фабри-
кувати; ч. н. некерошее—вит-
ворлти, кєіти; кожи—чинити;
правити, виправляти.

Выдѣлять,—лить—виділяти, ли-
ти, повиділяти, вилучати, чи-
ти, повилучати; відрізняти,
нити, повідрізняти.

Выемка — виймання; викоп;
проріз; выкот; архит.—рів-
чачок; жолобок; трусанина;
резьбизія.

Выжаривать,—рить — смажити;
висмажити; випалювати,—
дити.

Выживать,—жить — виживати,
переживати, жити; вибу-
вати,—бути; виживати, пови-
живати, викурювати, пови-
курювати,—рити; виругову-
вати, повиругоувати,—гува-
ти; спекатися, спекатися,
здихатися, позбутися.

Выжига — випал; паленина;
пройдисвіт, зайдисвіт.

Выжиганіе—випалєння, випал;
випіканія.

Выжигать, -жечь-випалювати, -лити, повипалювати; випікати, -пекти, повипікати.
 Выжиданіе-чекання, сподівання.
 Выжидательный—тривавчий.
 Выжидать—чекати, вичекати, тривати, сподіватися, чатувати.
 Выжиливать, -лить—вициганювати, вициганити, викручувати, викрутити, видурювати, видурити.
 Выжиманіе—чавління, вичавлення, видушування, вигнічування, викручування, віджимання.
 Выжимать, -жать-вибивати, вибити (олію), чавити, вичавлювати, вичавити, вигнічувати, вигнітити, видушувати, видушити, віджимати, викручувати, -тити.
 Выжимки—вичавки, вигніток; изъ маку, свеклы-жмаки; жмихи; льна, конопли-макуха.
 Выздоровливаніе—видужування, одужування.
 Выздоровливать, -здоровѣть—видужувати, одужувати, піддужувати, жати, вичуювати, переболіти, оченювати, -пати, освінити, окріяти.
 Выздоровленіе—одужання.
 Вызовъ—виклик.
 Вызлачивать, -лотить—визлощати, визлочувати, повизлочувати, -тити.
 Вызольникъ, раст. Delphinium consolida—сокирки, косарьки.
 Вызрѣвать, -рѣть—достигати, -гти, доспівати, -спіти.
 Вызубрить—вищербити; виточити, видовбати (на пам'ять).
 Вызывать, -звать—викликати, викликати; запрошувати, хати; запозивати, запізнавати (до суду); призводити, спонукати до; споводувати.
 Вызывающий (тонъ)—зачіпний.
 Выигриванье—виграння; зискання (на чому).
 Выигрывать, -играть—вигравати, -грати; въ чемъ-зискати, зискати.
 Выигрышный—вигровий, ви

гравнистий, вигравитий, зисковий.
 Выигрышъ—вигра; зиск.
 Выискиваніе—вишукування.
 Выискивать, -искать—вишукувати, -кати, винаходити, найти; нишпорити, винишпорити.
 Выказывать, -зять—показувати, -зати, виявляти, виявити, виставляти, виставити; витикати, -кнути.
 Выкалывать, -лить—гартувати, вигартувати.
 Выкалка—вигарт, гартування.
 Выкалывать, -колоть—виколювати, -лоти, виштрикати, -кнути.
 Выкапывать, -копать—викопувати, відкопувати, -пати, повикопувати, повідкопувати, вигрібати, -гребти, повигрібати.
 Выкарабкиваться, -каться—видиратися, -дертися, повидиратися, вигарбатися.
 Выкармливаніе—хов, годування, годівля.
 Выкармливать, -кормить—годувати, вигодувати, відгодовувати, -дувати, пригодовувати, -дувати, ховати, виховати.
 Выкатываніе—викочування, виточення.
 Выкатывать, -тать—викочувати, -тити, повикочувати, виточувати, -чити, повиточувати; валькувати, вивалькувати, -качати, викачати; маглювати, вимаглювати.
 Выкачивать, -качать—помпувати, випомпувати, висмоктувати, висмоктати, смокати, висмокати.
 Выкашивать, -косить—викосувати, -косити.
 Выкидывать, -кинуть—викидати, -кинути.
 Выкидышъ—уровище, збігленя; очень ранній-вибрудок.
 Выкипать, -пѣть—википати, -піти, повикипати.
 Выкладка-викладання, викладування; арие.-обліч, обрахунок; лямівка, облямівка, обвідка; покриття, обмуровання.

Выкладывать, -класть, -ложить
— викладати, -класти, повикла-
дати, випаковувати, -ку-
вати; обмуровувати, -рува-
ти; облямовувати, -мувати,
підшивати, -шити, підбива-
ти, -бити; рахувати, обраху-
вати, облічувати, -чити.
Выклевать, -клевать, -клю-
нуть — видьобувати, -бати,
викльовувати, -кльовати, -
кльонуть.
Выклеивать, -клеить — виклею-
вати, обклеювати, -іти.
Выклепывать, -пать — ферніту-
вати, зфернітувати, -нюту-
вати, -знютувати.
Выклинивать, -нить — виклинць-
овувати, -клинцювати.
Выключатель, -электр. — ви-
микач.
Выключать, -чить — виключати,
-чити, вилучати, -чити; ви-
микати, -мкнути; викресля-
ти, -лити; виймати, -вийня-
ти.
Выключеніе — вилука, вилучен-
ня; вимикання; викреслення.
Выклянчивать, -чить — канючи-
ти, -виканючити.
Выковать — уклепати, викува-
ти, сфоржувати.
Выковка — виков.
Выковыривать, -рять — виколу-
пувати, -пати, повиколупу-
вати; видовбувати, -бати,
повидовбувати, викорпува-
ти, викорпати.
Выкорка — копірстка, метал-
протичка.
Выколачиваніе — вибивання; пы-
ли-тріпаніна, тріпання.
Выколачивать, -тить — вибива-
ти, вибити, тріпати, витрі-
пати.
Выкормъ-хов, ховання, годів-
ля, годування.
Выкорчевывать, выкорчевать —
викичувати, -викичувати;
(мелк. дерев.) — протеріблю-
вати, протеребити.
Выкорчевка — кичування.
Выкрадывать, -красть — викра-
дати, красти, повикрадати;
-ся — викрадатися.
Выкраивать, -кроить — викра-
вати, викроювати, -кроїти,
повикроювати.
Выкрашивать, -сить — фарбува-
ти, вифарбувати.

Выкрестъ — перехрест, вихрест
Выкрещивать, -етить, -ся — пе-
рехрещувати, перехрести-
ти, -ся, вихрещувати, -хрес-
тити, -ся.
Выкрикивать, -кнутъ — вигуку-
вати, -кнути, викрикувати, -
кнути.
Выкрикъ — погук, вигук.
Выкройка — скройка.
Выкругливать, -лить — завкруг-
ляти, -лити.
Выкружни, архит. — листви.
Выкручивать, -тить — викручу-
вати, -тити, повикручувати.
Выкрывать, -крыть — покривати,
окривати, -крити.
Выкупать, -пить — окупати, оку-
пити, відкупати, викупати, -
пити, відмінати, -нити; рос-
купати, -пити.
Выкупать — скупати.
Выкупной — окупний, відкуп-
ний.
Выкупщикъ — окупник, відкуп-
ник, відкупач.
Выкупъ — окуп, відкуп, відмін,
відкупне.
Выкуривать, -рить — смалити,
висмалити (папиросу); -к. н.
откуда-выкурювати, -рити;
водку — гнати, переганяти;
гнати.
Выкушать — скуштувати, випи-
ти.
Вылавливать, -ловить — вилов-
ляти, -бити.
Вылазить — вилізати.
Вылазка — герець, герць.
Выламывать, -ломить — вилом-
лювати, виломити, скіпати,
вискіпати.
Вылащивать, -лощить — глян-
цювати, виглянцювати, по-
глянцювати.
Вылеживать, -жать — вилежу-
вати, перележувати, -жати;
-ся — відлежуватися; злежу-
ватися; улежуватися.
Вылетать, -теть — вилинати, -ну-
ти, випітати, -летіти, пови-
літати.
Вылетъ — виліт; на вылетъ — на
скрізь.
Вылечить — улічити, вилікувати.
Выливаніе — вилив, виливання.
Выливать, -лить — виливати,
-лити, вилляти, повиливати;
висипати, повисипати.

Вымчать—винести, виперти.
 Вымывать,—мыть — вимивати,
 змивати, змити; прати, ви-
 прати; банити, вибанити (по-
 суду, утварь теплой водой.)
 Вымылки—змилки, милки.
 Вымыселъ — вигад, загадка,
 байка.
 Вымышлять,—слить—вигадува-
 ти,—дати.
 Вымѣниваніе — мѣнджування,
 мѣнджування, мѣмба.
 Вымѣнивать,—вѣть—мѣнджува-
 ти, мѣнджувати, вимѣнджу-
 вати.
 Вымѣнь—вимѣн, замѣна, мѣмба.
 Вымѣрять—вимѣряти.
 Вымѣшивать,—шати—мѣсити, у-
 мѣсити, розмѣсити.
 Вымя—вим'я.
 Вынашивать,—носить—винѣшу-
 вати,—шати; знѣшувати,—си-
 ти (объ одеждѣ.)
 Вынимать,—нуть — знимати,
 йняти, брати, вибирати,
 брати, витягати,—гти.
 Выносить,—нести — виносити,
 нести; знѣсати, знести; ви-
 тримувати,—мати, терпѣти
 перетривати; дізнавати,—
 знати, досмѣчати,—чити.
 Выноска — винесенія, винос;
 дописка, нотатка.
 Выносливость—тривавість, ви-
 тривалість.
 Выносливый—тривавий, вит-
 ривалий.
 Выносъ—винесенія, виносини.
 Вынуждать,—дѣть — примуш-
 вати,—сити, неволити, зне-
 велити, приневолювати,—ли-
 ти.
 Вынужденіе—вимус, примус,
 принука, силування.
 Вынырять—выринки.
 Вынырять,—нырнуть—вырина-
 ти,—рнути, зринати, змира-
 ти, змирнути, выпурнати,
 выпурнути, пуринати, пур-
 нути.
 Вынырять—наввыринки.
 Вынюхивать,—хать — вынюху-
 вати,—хати.
 Выпячить—выплекати, вико-
 хати.
 Выострить—вигострити.
 Выпадать,—пасть—выпадати,—
 пасти; падати, виздыхати;
 выпадали, припадати, ді-
 ставатися.

Выпасти (о сѣнѣ на корню) —
 тровити.
 Выпаденіе—випад, випадання.
 Выпалазывать—виповзати, ви-
 повзти.
 Выпаливать,—лить — (сболт-
 нуть) ляпати, ляпнути; (изъ
 пушки) гуркотувати, гур-
 котнути.
 Выпалывать,—полоть—полѣти,
 виполѣти; сапувати, поса-
 пувати.
 Выпаривать,—рить—выпарюва-
 ти,—рити, повипарювати;
 выпаровувати,—рувати.
 Выпархивать,—порхнуть — ви-
 пурхати, выпурхнути.
 Выпарывать,—пороть — ви-
 порювати,—ротѣ, повипорюва-
 ти; потрошити, требушити;
 шмагати, відшмагати, хлю-
 стати, выхлюстѣти.
 Выпасъ—попас.
 Выпахивать,—хать—выерюва-
 ти,—рати, повьерювати; ви-
 сиювати,—лити; виснажу-
 вати,—жити, повиснажува-
 ти,—жити.
 Выпачкать — забрудити, заб-
 руджати, закаляти, пекаля-
 ти, пѣбруднити, обрѣбити.
 Выпашъ—толокъ.
 Выпекать,—печь—выпѣкати,—пе-
 кти, повипѣкати.
 Выпивала—пѣякъ, пѣяка, пѣтець.
 Выпивать,—пить—выпивати,—
 пити, повипивати; чаркува-
 тися, підпивати,—лити, уку-
 тати.
 Выпивка—выпивання; напѣйка,
 пѣятика.
 Выпивши—на підпитку, на під-
 питках, під чаркою..
 Выпившій—підпитий.
 Выпиливать,—лить — выпилю-
 вати,—ляти, повипилювати
 Выпирать,—реть—перти, ви-
 перти; выпирати,—перти.
 Выписка—выпис, витяг, нотат-
 ка.
 Выписывать,—сать—выписува-
 ти,—сати, повиписувати; ви-
 тягати,—гти, повитягати; ви-
 лучати,—чати, викресляти,
 лити; (газету) передплачу-
 вати,—тити.
 Выпись—см. Выписка.
 Выпихивать,—хнуть—выпихати,
 выпихнути.

Выплавка — гамар, гамаруван-
ня.
Выплавлять, -вить — гамарува-
ти, гамарити, згамарити.
Выплавокъ — крушець, гама-
рець.
Выплакати — виплакати, пови-
плакувати.
Виплакаться — переплакати.
Виплата — виплат, сплата; -в
разсрочку, частями — спла-
та ратами.
Виплачивать, -тить — сплачу-
вати, сплатити, виплачува-
ти, -тити, повиплачувати.
Виплевывать, -плевать — випль-
овувати, -плюнути, повиплю-
увати.
Выплескивать, -сать, -снуть —
вихлюпувати, -пати, -пнути,
повихлюпувати.
Выплеснуться — схлюпнутися.
Виплетать, -плесть — випліта-
ти, плести, повиплітати.
Виплывать, -плыть — виплива-
ти, -вти, виплинути, пови-
пливати, вибайкуватися.
Виплывокъ — наросля.
Выполаскивать, -лоскать — ви-
поліскувати, лоскати, пови-
поліскувати.
Выползина — линовище.
Выполировать — вилощити.
Выполнение — виконання; вико-
ннення; справування.
Выполнять, -нить — виконувати,
-нати, вповняти, -нити; спра-
вувати, справити, відбува-
ти, -бути.
Выпораживать, -нить — виро-
рожняти, -нити.
Выпотрошить — вибандилити,
вибандурити, вительбуши-
ти.
Выправка — коректа, поправа,
направа; муштра, муштру-
вання.
Выправлять, -вить — корегува-
ти, зкорегувати, виправля-
ти, -вити; випростовувати,
-стувати, вирівнувати, -на-
ти; справляти, -вити; муш-
трувати, вимуштрувати.
Выпрашивать, -просить — ви-
прохувати, -хати, богаради-
ти, розбогарадити, цигани-
ти, вициганити.
Выпробовать — скуштувати, по-
куштувати; -всв способы —
ужити всіх заходів.

Выпроваживать, -водить — ви-
правляти, виправити.
Выпрыгивать, -гнуть — вистри-
бувати, -бнути, повистри-
бувати, вискокувати, -ско-
чити, повискокувати, спря-
гнути.
Выпрыснуть — спрягнути.
Выпрѣвать, -прѣть — упрівати,
упріти; випривати, парува-
ти, випарувати.
Выпрѣлый — упрілий; випрі-
лий.
Выпрягать, -прячь — выпрягати,
-гти, повипрягати.
Выпряжка — выпрягання.
Выпрямление — випрост, випро-
стування, вирівнування.
Выпрямлять, -мить — випросту-
вати, -стати, вирівнувати, -
внати, спрямлювати, спря-
мити.
Выпутывать, -гнуть — виполо-
хувати, -хати.
Выпуклина — горбовина.
Выпукловогнутый — горбува-
то-ямкуватий.
Выпуклость — опуклість, горбу-
ватість, пукатість, опук.
Выпуклый — опуклий, горбува-
тий, пукатий.
Выпускать, -стить — випускати,
-стити, повипускати; про-
минати, -нути; висувати, -су-
нути, повисувати, вистав-
ляти, повиставляти, вида-
вати, -дати, повидавати.
Выпускной — випусканий.
Выпускъ — випускання, выпуск;
видання; одбитка; випуст;
вихід; зошит; виступ; па-
стівник.
Выпутывать, -тать — виплуту-
вати, росплутувати, -тати,
повиплутувати, поросплуту-
вати; -ся — виплутуватися,
повиплутуватися; виверта-
тися, -рнутися; -тсья изъ
чего — вив'язатися з чого.
Выпучивать, -чить — випинати,
-п'ясти, видимати, -дути;
-глаза — вилупляти, витрі-
щати, вирячати очі.
Выпушка — лямівка, облямка,
облямівка.
Выпущение, грам. — викид, ви-
кидання.
Выпытывать, -тать — довідува-
тися, відатися, дізнавати-
ся, дізнатися.

Выпь, пт. *Botaurus stellaris* — бугай.

Выпляивать, -лить—напинати, -п'ясти, пеналипати; -глаза — витріщати очі.

Выпячивать—виставляти, висувати, випинати.

Вырабатывать, бртать—виробляти, виребити; зарабатывать, -бити.

Выработка—виріб, вироблення; оброба, оброблення.

Выравнивать, ровнять—вирівнувати, -ввати, повирівнувати, рівнати, зрівнати; плянтувати.

Выражать, -зять—виразувати, звіразувати, висловляти, висловити, вимовляти, вимовити; родственныя чувства—своїтись.

Выражение—выраз; вислів, висловок; назва.

Выразитель—выразник; висловник.

Выразительность—выразність; висловність, вимовність; видачність.

Выразительный—выразный, висловный, вимовный; видачный.

Вырастание—зріст, зростання.

Вырастать, -рости—зростати, зрости, доходити, дійти літ, підбільшати, підбільшати, уростати, урости; виганяться, -гнатись.

Вырисовывать, -совать—вимальовувати, вимальовувати.

Выро-о-хъ—переводень, вирід.

Вырождаемость—вироденність, виродовність.

Вырождаться, -даться—переводиться, перевестись, вироджуватись, -дитись.

Вырождение—вирід, виродження, перевід;—національное—винародовлення.

Выронить—упустити.

Вырубать, -бить—вирубувати, -бати, повирубувати, витинати, -тяти, повитинати.

Вырубка—вирубання, вируб; заруб, карб;—лѣса—поруб лісу.

Вырубъ—заруб, зарубка, карб; зруб.

Выругать—вилаяти.

Выручить—визволити, вирятувати; допомогти;—торго-

влей—уторгувати, уторжитися.

Выручка—визвіл, рятunek; за-помога; відсіч; уторг, уторжка.

Вырывание—видирання; викопування.

Вырывать, вырвать—уривати, увірвати, урвати, видирати, видерти, повидирати.

Вырывать, -рыть—викопувати, відкопувати, -пати, повикопувати, повідкопувати.

Вырываться—шарпаться, пручаться, випручуватись, видирагось, борсаться; ви-хопляться (въ разговорѣ); вибухати, пошибати (о ды-мѣ, огнѣ).

Вырѣзка—вирізування, вирізок, витинок;—выемка для воротника—викот.

Вырѣзной—вирізний.

Вырѣзь—вирізок, викот.

Вырѣзывать, -зять—вирізувати, -зати, повирізувати, витинати, -тяти, повитинати; ви-кочувати, викотити; ряту-вати.

Вырѣжать, -дить—убирати, уб-рати.

Высадка—висадка; пересадка.

Высады—розсада, сажанка.

Высаживать, -дить—висаджу-вати, пересаджувати, дити, повисаджувати, попересад-жувати.

Высаливать, -лить—лоїти, ви-лоїти; шмарувати, вишма-рувати; смальцювати, ви-смальцювати, ялозити, за-ялозити.

Высасывание—висмок, висмок-тування; висисання.

Высасывать—висисач; на-сосъ—смok, смокач.

Высасывать, -сосать—висисати, виссати, повисисати; ви-смokтувати, -тати, повисмо-ктувати.

Высватывать, -тять—сватати, висватати, посватати.

Высвободить, -дить—визво-ляти, визволити.

Высвобождение—визвіл, визво-лення.

Выселокъ—хутір, присілок, засілля.

Высеребрить—посрібнити.

Высиживать, сидеть — висиди-
жувати, сиди.

Высидывать, нить — снитати,
поснитати.

Высидаться — висидатися.

Выскабливание — вискрібання.

Выскабливать, -скоблить — ви-
скрїбати, -скрєбти, повискрї-
бати, вискроматкувати,
дїти, повискроматкувати.

Высказывать, -зять — висказя-
ти, -вити, випсїдати, ви-
говісти.

Выскакивать, -скачить — вист-
рибувати, -бнути, вискоку-
вати, -скачити, повискоку-
вати; вихоплюватися, -пи-
тися, вириватися, -рватися.

Выскальзывать, -скользнуть —
вискоззати, -знути, висли-
зати, -зти, випорскати, -
снути.

Выскользить, -сдѣлать сколь-
зишь — поксзати.

Высочка — висікака.

Выскребать, -кресть — вискрї-
бати, -крєбти.

Выслуга — заслуга; вислуга

Выслуживать, -жить — висло-
жувати, -жити, вибувати, -
бути; заслужувати, -жити;
ся-вислужуватися, -житися;
під ду: жуватися.

Выслушивание — вислуханья.

Выслушивать, -шать — вислуха-
ти, вислукати, переслукати.

Выслеживать, -следить — ви-
стежувати, -жити, вислїд-
жувати, -дїти; сочити, при-
сочити.

Высмаркивать, -сморкать — ви-
сякати, висякати.

Высматривание — вигляданья,
виглядки, визиранья.

Высматривать, -смотреть — ви-
глядѣти, вигледіти; визи-
рати, визирати.

Высмѣивать, -смѣять (кого,
что) — глузувати, кепкувати
з кого, з чого, осміювати,
осміити.

Высозывать, -сунуть — висувати,
висунути, повисувати; ви-
стромляти, вистромити, по-
вистромляти; потикати, по-
ткнути, витикати, виткну-
ти, повитикати; висолоп-
лювати, висолопити (языка);
черезъ что — пересажувати,
пересадити.

Высокий — високий, стрімкий;
очень-височенный, височе-
нный.

Высоко — високо; въ вышины-
пависоку.

Высоколюбый — високочолый.

Высокомерье — бута, форс, фу-
дуля, пиха, чвань, бутність,
високодумство.

Высокомерный, о — фудульный,
бутный, форсавый, хамный,
пихатый, чванькуватый,
чваньковатый, чваньливый,
пихный, високодумный, о.

Высокомерекъ — височенький.

Высокомерный (о лошади) — сага-
нистый.

Высокопарность — загонистість;
фудульність, форсавість.

Высокопарный — загонистый;
фудульный, форсавый.

Высокопочтенный — высокопо-
важанный, вельмишановный.

Высокопревосходительство —
ясковельможність.

Высокопреосвященство — пре-
велебність.

Высокопреподобие — велебність

Высокопробный — коштовный.

Высокородие — вельможність.

Высокородный — вельможный.

Высокорослый — рославый.

Высокоотраженный — урочи-
стый.

Высокоумный — великорозумный

Высота — високість; височїнь.

Высотю, въ вышину — завви-
шки, заввиш.

Высохлый — висхлый.

Высочайший — найвищий; звер-
хний.

Высочество — високість.

Выспаться — переспатися.

Выспрашивать, -спросить — ви-
питувати, -тати, повипиту-
вати.

Выспренный — високий, над-
хмарный; піднесеный.

Выспренность — високість, над-
хмарність; піднесеність.

Выставка — вистава.

Выставлять, -вить — виставляти,
вистановляти, -вити, викла-
дати, -класти, повикладати;
виймати, вийняти, -повий-
мати; достачати, постача-
ти, -чити; наражати, -зити;
ся — виставлятися, випина-
тися, висуватися, попере-
жати, попередитися.

Выстаивать, -стоять — стоять, вистояти; устояти, витримати; -ся—видихатися, тхнутися, вивітритися, ритися; лийнати, вицвітати, цвісти; висихати, сохти (о нов. постройкѣ).

Выстегивать, -стегать — вистебувати, вистібати, повистебувати; відстібати, бнугти, відпинати, відп'ясти; вишмагати.

Выстилатъ, -стлать — вистелати, стелити, повистелати; підшивати, -шити, підбивати, -бити, попідшивати, попідбивати.

Выстирывать, -рать — виперати, випрати.

Выстративать, -строгать — вистругувати, -гати, повистругувати, гемблювати, вигемблювати.

Выстрадать — витерпіти, вибідувати, вимучитися, натерпітися.

Выстраи́вать, -строить — будувати, вибудувати, побудувати; виставляти, -вити, повиставляти; шикувати, ушикувати.

Выстроиться (рядами) — ушикуватися.

Выстрачивать, -строчить — стебнувати, вистебнувати, штапувати, зштапувати.

Выстричь — виголити.

Выстрѣлить — стрельнути, пальнути.

Выстрѣль — стріл, постріл, вистріл, випал.

Выстрѣлять — повистрелювати, розстріляти.

Выстудить — вихолодити.

Выстудивать — вистукувати.

Выступать, -пить — виступати, -пити; вирушати, -шити; стирчати, стреміти, висуватися, витикатися.

Выступление — виступ, вихід.

Выступъ (скалы) — привал, при-скалка; (возлѣ печки) — при-губок; виступ.

Выступъ — хода, ступа, рух.

Высты́вать, -стыть — вистигати, -гти, холонути, вихолонути; прохолонути.

Зысудить — вишозивати.

Зысуслить — висмоктати, ви-жлуктати.

Высучивать, -чить — виснувати, виснувати.

Высушивание — сушня, сушанина, висушування.

Высушивать, -шить — висушувати, -шити, повисушувати.

Высушка — см. Висушивание.

Высчитывать, -тать — вирахувати, вирахувати, вилічувати, вилічити; відвертати, -рнути.

Зысшій — вищий.

Высылать, -слать — висилати, відсилати, відіслати, повисилати, повідсилати; виправляти, виправити, повиправляти.

Высылка — посрелання, виправа; заслання, згін.

Высыпать, -сыпать — висипати, розсипати, -сипати, повисипати; витрушувати, -сити, повитрушувати; -ся — висипатися; о ткани — вистряпуватися; о хлѣбѣ — на корню — половіти; о зернѣ — плести.

Высыпка — висип, висипання; спання.

Высыхание — висихнення.

Высыхать, -сохнуть — висихати, -схнути, -сохти, повисихати.

Высь — височинь.

Высѣвать, -сѣять — висівати, -сіяти.

Высѣкать, -сѣчь — висікати, -сікти, вирубати, вирубати, витинати, -тяти; кресати, викресати, укресати (огонь); вирізувати, -зати, вибивати, -бити; шмагати, відшмагати.

Высѣкаться — (о волосахъ) — сіктися.

Вытайкивать, -тояинуть, -толкать — виийхати, -пхнути, повиийхати, виштовхувати, -хнути; повиштовхувати, випірати, -перти, витручати, -тити.

Вытапдывать, -топить — опалювати, -лгати, огрівати, -огріти; гамарувати, згамарувати, вишкварувати, -рити.

Вытаптывать, -топтать — витоптувати, -тати, повитоптувати; витовкувати, -ати, толочити, вителочити, утолочувати, -лочити, стопцювати.

Витаращивать, -щить — витріщати, щити, повитріщати.
Витаскивать, -тащить — витягати, витягти, повитягати, виволікати, -локти, повиволікати.

Витекать, -течь — витікати, -текти, повитікати; починатися, початися, випливати, випливати.

Вытерпеть — стерпіти, дотерпіти, перетерпіти.

Вытечка — утеча.

Вытирать, -тереть — витирати, -терти, повитирати.

Вытискивать, -скать — витискаати, -снуги, вичавлювати, -вити.

Вытиснять, -снуть — друкувати, видрукувати, відбивати, -бити.

Вытопка — шкварка, шкварок, вишкварка; опалення, огрів.

Выторговать — уторгувати.

Вытравлять, -вить — випасати, -пасты, спасати, спасти; вигризати, -зти; видати, виісти; нищити, винищити, знищити.

Вытребовать — викликати; виправити.

Вытрезвление — отверезіння.

Вытрезвлять, -вить — отвережати, -зити, охмеляти.

Вытрепливать, -трепывать, -трепать — витріпувати, -пати, витіпувати, -пати.

Вытрясать, -сти — витрушувати, -сити.

Вытряхивать, -хать, -хнугь — потряхати, -хнути, витрушувати, -сити.

Вытуривать, -рить — викидати, -кинути, випихати, -пхати, вируговувати, -гувати.

Вуть — скиглуги; голосити.

Вутье — скигління; голосіння.

Вутьснять, вутьснить — вируговувати, -гувати, випірати, перти, випихати, -пхати; вибивати, вибити.

Вытягивать, вытянуть — витягати, ростягати, -гти; видобувати, -бути; вибрати, вибрати.

Вытяжка — витягання; экстракт; колодка, клесачка (у сапожников и портных).

Вытяжной — витягальний,

Выуживать, -удить — виловляти, виловити удкою, винаджувати, винадити.

Выутюжить — випрасувати.

Выученный — укий, вивчений, навчений.

Выучивать, -чить (многих) — перевчати, перевчити; -что — вивчати, вивчити.

Выучка — наука, навчання.

Выларкивать, -ркать — вихрякувати, -кати.

Выхвалять, -лить — вихвалати, -лити.

Выхватывание — вихоплювання, вихоп; видирання, виривання.

Выхватывать, -тить — вихоплювати, -пити; видирати, виривати, вирвати.

Выхитрить — вихитрувати.

Выхлебывать, -бать — сьорбати, висьорбати, вихлептувати, -тати.

Выхлестывать, -стать, -стнуть — вистьобувати, -бати (кнутом); вихлюпувати, -пати.

Выхлопотать — виправити, вистаратися на що.

Выходец — переселець, виходько; вигнаець.

Выходить — виходити, обходити; виходити, витупати, вистаратися.

Выходить, выйти — виходити, вийти; повиходити, вибратися, вибратися; вибувати, -бути, повибувати (из общества); випадати, випасти (о картах).

Выходиться — видужати, остербнути; переграти (о пиве).

Выходка — вихід; вибрик.

Выходной — виходний.

Выходь — вихід, двері; вихід, відхід; вихід (книги).

Выхолаживать, -холодить — вихолужувати, -дити.

Выхолащивать, -стить — валашити, вивалашити, чистити, вичистити.

Выхоливать, -хोलить — пестити, випестити, викухувати, -хати.

Выхорашиваться, -шиться — чепуритися, причепуритися.

Выхухоль, зоол. — хухуля, хохуля, хохуль.

Выцарапывать, -пать—видряпувати, -пати.
 Выцвѣтаніе—відцвіт, перецвіт; вицвіт, вицвітання.
 Выцѣживать, -цѣдить—виточувати, виточити, повиточувати, вицѣжувати, -дити, повицѣжувати.
 Вычеканивать, -нить—вибивати, -бити, повибивати (монету).
 Вычеркивать, -кнуть—викресляти, -лити, повикресляти.
 Вычернивать, -нить—чорнити, почорнити; брудити, забрудити.
 Вычерпывать, -пать—викорцювати, викорцювати.
 Выческа—вичісування; пачоси; клочья.
 Вычесывать, -сать—вичісувати, -чесати, повичісувати; вичухати.
 Вычеть—відліч, відворіт; лічба, обрахунок.
 Вычинивать, -нить—направляти, -правляти, лагодити, полагодити, латати, полатати.
 Вычинка—чиньба, чинка.
 Вычисление, исчисление—рахування, вирахунок, лічба, вирахування.
 Вычислять, -слить—вираховувати, -хувати, повираховувати, вилічувати, -чити.
 Вычистка—вичищення; вискрібання.
 Вычитаемое—від'ємник.
 Вычитание—віднімання, відліч, відлічування.
 Вычитать, -честь—відлічувати, -чити, віднімати, -няти; відвертати, -рнути, відтягати, -гти; лишати; відтругати, -тити.
 Вычитывать, -читать—вичитувати, -читати, повичитувати.
 Вычищать, -стить—вичищати, -стити, повичищати.
 Вычурный—прикрасований, цяцькований, узористый; мудрований, мудраційний, витворний.
 Вычуры—вигадки, витребеньки; мережки, узоры, розводи.
 Вышаривать, -рить—нышпорити, вишукувати, -кати.
 Вышвыривать, -рнуть—викидати, -кинути, вишпурляти, -рнути.

Выше—вище; поверх, вище, звиш, верх чого, над що; краше, дорожче.
 Вышеименованный—вищеназваний.
 Вышеисчисленный—вищезлічений, вищезрахований.
 Вышелушивать, -шить—вилушчати, -щити, повилушчати.
 Вышеозначенный—вищепозказаний.
 Вышепоименованный—вищеназванный.
 Вышепомянутый—см. Вышеприведенный.
 Вышеприведенный—вищезгаданий.
 Вышесказанный—см. Вышеприведенный.
 Вышибать, вышибить—вибивати, вибити, повибивати.
 Вышивание—вишиванка, вишивання; золотомъ—гаптування; ажурное—мережання, вирізування; гладью—настилування; на тулупахъ гарусомъ—наволікання.
 Вышивать, -шить—вишивати, -шити, повишивати.
 Вышивка—вишиванка, вишивання; ажурная—мережка; гладью—настилування; золотомъ или серебромъ—гаптування.
 Вышивной—вишиваний.
 Вышина—височінь, високість.
 Вышиной—заввишки, заввиш, увишки.
 Вышколенный—цвѣчений, муштрований; вимуштрованный.
 Вышдифовать—вишліхувати.
 Вышмыгнуть—вислизнути, умкнути.
 Вышний—вищий, найвищий.
 Вышпигонить—вишпигувати.
 Вышучивать, -тить—висміювати, висміяти.
 Выщелачивать, -лочить—золи-ти, визолити, вилужувати, вилужити.
 Выщипывать, -пать—вищипува-ти, -пати; вискубувати, -бти.
 Выщупывать, -пать—мацати, вимацати.
 Выдаты, -сть—видати, ви-сти, повидати; вигризати, -гризти, повигризати.

Выѣдки—недѣлки, недогриз-
ки; сѣна или соломы—зѣди,
перѣди.
Выѣздъ—виѣзд.
Выѣзжать, выѣхать—виѣздити,
виѣхати, повѣздити; вибі-
ратися, вибратися.
Выѣзживать, ѣздитъ—уїжджа-
ти, уїздити.
Выя—шия.
Выясить—розгодинитися.
Выяснить, нить — ясувати,
з'ясувати.
Вѣдать—вѣдати, вѣдома мати;
заряджувати; ся — мати з
ким що.
Вѣдомо — вѣдомо; сказано,
справді.
Вѣдомость—(канцел.) спис;—
сообщение — повідомлення;
периодическая—часопис.
Вѣдомство — виділ, секція;
присуд, заряд, офіція.
Вѣдомый—вѣдомый, знаний.
Вѣдь—тат, адже, аджеж, аже.
Вѣдьма—вѣдьма; лиха жінка.
Вѣдѣніе—знаття; віда, відан-
ня; повідомлення; заряд,
присуд.
Вѣрообразный—віялуватий.
Вѣрь—вѣро.
Вѣжда—повіка.
Вѣжливость—чемність, греч-
ність, звичайність, увічли-
вість.
Вѣжливый, о—чемный, греч-
ный, звичайный, увічливый.
Вѣйникъ, раст. *Calamagrostis*
epigeios Roth. — чапула,
чапуга, чаполоть.
Вѣко—повіка, повічайка, віко;
кошик, козубенька.
Вѣковой — віковий; довічний;
рідкий, незвичайний.
Вѣковѣчный—безвѣчний, віко-
вѣчний.
Вѣкъ—вік, століття; вік, жит-
тя, літа.
Вѣна—Відень.
Вѣнскій—Віденський.
Вѣнецъ — вінець, корона;
шлюб.
Вѣнечный — вінцевий; шлюб-
ний.
Вѣникъ — вѣник; старый—дер-
кач.
Вѣнокъ—вінок.
Вѣнценосецъ—укоронованець.
Вѣнценосный — укоронований.

Вѣнчальный—шлюбний, шлю-
бовий.
Вѣнчаніе—шлюб.
Вѣнчать—коронувати; давати
шлюб кому.
Вѣнчатся — шлюбувати, він-
чатися, шлюбити, брати
шлюб.
Вѣнчикъ—віночок; вінця; бот.
—віночок.
Вѣра — віра, релігія; віра,
імовірність.
Вѣритель, ница — поручаль-
ник, ця, уповѣльник, ця.
Вѣрительный — поручальний;
—ная грамота-поручальний
лист.
Вѣрить — вірити, мати віру;
давати віру, діяти віру,
іти віри, вірити на.
Вѣрно — вірно; вірно, певно,
незрідно; дійсно; справед-
ливо; певно, запевно; ма-
бути, десь, либонь, відай.
Вѣроподданнический — віро-
подданний.
Вѣроподданный — віропод-
даний.
Вѣрность—вірність, згідність;
певність, незрадність; спра-
ведливість.
Вѣрный—вірний; певний, вір-
ний, безпечний, незрадний;
справедливий.
Вѣрованіе—віра, вірування.
Вѣровать—вірити, вірувати.
Вѣроисповѣданіе — релігія,
конфессія.
Вѣроисповѣдний—конфесійний.
Вѣроломный, о — віроломний;
зрадливий.
Вѣроломство — віроломство,
зрадливість.
Вѣроотступникъ—недовірок.
Вѣроотступничество—недовір-
ство.
Вѣроотступный—недовірний.
Вѣротерпимость — толерант-
ність.
Вѣроятіе—віра; самарність.
Вѣроятно — самарно, подобно;
мабути, десь, либонь, відай;
—такъ-либонь, так; очень
вѣроятно-чого-доброто.
Вѣроятность—самарність, по-
добність, імовірність, мож-
ливість.
Вѣроятный—самарний, подоб-
ний, імовірний.

Вязовый — ильмаковий, бере-
стовый.

Вязь, бот.—ілем, ільм, ільма, ільмак, ільняк, берест.

Вязь—в'язання, в'язанка; багно, болото, дряговина.

Вязать—сшибувати.

Вялений—сушарений.

Вяленіє—сушаріння.

Вялить—сушарити.

Вяло—сплоха, звільна, поволі, мляво.

Вялость—млявість, повільність.

Вялый—млявий, повільний.

Вянуть—в'янути; марніти, сохти.

Вясло—перевесло.

Вятюлень, дѣсн. голубъ *Columba palumbus*—припутень, гривак, гривнок.

Вяхирь—пахтір; см. Вятюлень.

Вящий—більший, гірший.

Г.

Гавань—затока (морс.); сага (рѣчи.).

Гага, пт. *Anas mollissima*—гагкун (самець), гагка (самка).

Гагакать—гегати, гевгати, гегекати, гелгати, гелкотати, гергетати, гилькотіти, гагати, гаготати.

Гагара, пт.—болотная, чубатая, *Columbus auritus*—понуток; большая черная, *Fulica atra*—лисак, лисуха, лися, плиска; остроносая, крупного вида, *Anas clangula*—гоголь.

Гагаучь, пт. *Mergus albellus*—норець.

Гагачій—гагкуновий.

Гадалка—ворожка.

Гадальщикъ—ворожбит.

Гаданіє—ворожіння, ворожба.

Гадательный—до ворожіння; щоб ворожити; непевний, здогадний, сумнівний.

Гадать—ворожити.

Гадина—плазун, поплазка; погань, паскуда.

Гадить—поганити, паскудити, брудити, каляти, гидити, нівечити, псувати, нудити.

Гадкий—гидкий, гидосний, гидосвітний, гидний, брідкий, плюгавий, мерзений, шкаредний, огидний, огидлий,

огидливий, шкарадний, шкаворіжний, паскудний, поганний.

Гадливость—гидливість, брідливість.

Гадливый—гидливий, брідливий.

Гадость—брідота, гидота, негідь, паскудство, погань, мерзота, гидосність, плюгавство.

Гадъ—гад, плазун.

Гаерство—блзнування.

Гаерствовать—блзнувати.

Гаерь—блзень.

Гаечный—нашрубний, нашрубковий.

Газель, зоол.—газеля.

Газета—часопис, часопись, газета.

Газетный—часописний, газетовий.

Газетчикъ—газетяр.

Газовый—газовий.

Газомеръ—газомір.

Газомоторъ—газорух, газорухник.

Газонъ—тіпчина.

Газообразный—леткий, летивий, газуватий.

Газоосвѣщеніє—газоосвітлення.

Газъ—газ (хим.); газа (матерія)

Гайка—шрубка, нашрубка.

Газопроводъ—газотока.

Галантерейный—галантерейний.

Галдежь—якіт, галас, репет, гармидер.

Галдѣть—якотіти, ячати.

Галера—гальяра.

Галерея—галерія, дахованка, ганок.

Галиматъ—теревені, нісенітниця, банелюки, брідня.

Галка—банька, галька; галаган, головешка; птица—см.

Клуша.

Галопировать—чвалувати, гальопувати.

Галопомъ—чвалем, ускочку, скочки, упроскік.

Галопъ—проскік, чвал, гальоп.

Галоша—кальоша.

Галстукъ—краватка.

Галунный—сухозлотий, брузументовий, гальоновий.

Галунь—сухозлітка, брузумент, гальон.

Гальванический—гальванічний

Гальянъ, рыба *Phoxinus* — чер-
чик.

Гамъ — галас, гармидер.

Гангрена, мед. — вогнець, ган-
грена.

Гангренозный — вогнечный, ган-
греновый.

Гарантировать — безпечити, за-
безпечувати, гарантувати.

Гарантия — забезпека, убезпека.

Гардеробная — стройовня, ша-
товня.

Гардеробщикъ, -ца — стройов-
ник, -ця, шатовник, -ця.

Гардина — запона, заслона.

Гаремъ — харем, гарем.

Гарканіе — гукання, гримання.

Гаркать, -кнуть — гукати, -кнута,
гримати, -мнута, гарикати, -
кнута.

Гармонировать — гармоніювати.

Гармоническій — гармонійний,
гармоничный.

Гармонія — гармонія; лад; зго-
да, згідність.

Гарнецъ — гарецъ.

Гарнизонный — залоговый.

Гарнизонъ — залога.

Гаркунъ — гарб.

Гарусный — волічковый.

Гарусъ — волічка.

Гарцовать — конем грати.

Гарь (выжж. мѣсто) паленина;
(запахъ горѣлаго) шмаля-
тина, смалятина; (пожари-
ще) згарище; (въ кур. труб-
кѣ) венгирь, згарь.

Гасильщикъ — гасильник.

Гасить — гасити.

Гаснуть — гаснути.

Гаспель, горн. — катеринка.

Гастрономическій — гастроно-
мичный.

Гастрономъ — ласун, ласько,
смакун.

Гать — гребля, гатка, тама.

Гауптвахта — абахта, обахта.

Гачникъ — очкур.

Гашение — гасіння.

Гвардеецъ — сердюк.

Гвардейскій — сердюцкий.

Гвардія — сердюцтво, сердіки.

Гвоздика, раст. *Dianthus* — гвоз-
дик; *D. barbata*, турецкая —
каштанчик; *D. caryophyllus*,
голландская — трав'янецъ.

Гвоздикъ — цвяшок.

Гвоздильня — цвяхарня.

Гвоздить — цвяхувати; товк-
мачити.

Гвоздички, раст. *Tagetes pa-
tula* L. — чернобрюнецъ.

Гвоздичникъ, раст. *Urtica
baptum* L. — визішник, греб-
інник.

Гвоздичный — гвзди́ковий.

Гвоздодерь, мех. — цвяходрач.

Гвоздочникъ — цвяхарь.

Гвоздь — цвях; чіп; дерев. — кі-
лок, тибель; сапожн. — шпиль-
ка; подковный — ухааль; тесо-
вый — бриталь; безъ шляпки,
— шпень, шпенник.

Гдѣ — де; же-деж; нибудь, по-
пало-аби де, де-трапиться;
бы-ни-хоч-де; то-десъ, не-
десъ; тамъ-деж пакі-бы то
ни-было-де-б-не-було; ни-
будь въ друг. мѣстѣ-де
инде.

Геенна — пекло.

Гейзеръ, геогр. — гейзер.

Геморoidalный женскій, раст.
Polygonum hydropiper — гір-
чак, почечуйник.

Геморой, мед. — почечуй.

Геморойный — почечуйный.

Генеалогическій — родоводный.

Генеалогія — родовід.

Генезисъ — генеза, походження,
зародження.

Генералитетъ — військова стар-
шина.

Геніальность — геніяльність.

Геніальный — геніяльний.

Географическій — землеписный,
географичный; -ская долгота
-геог. довжина; -ская широ-
та-геог. шир.

Географія — землепис, геогра-
фія.

Геометрический — геометричний.

Геометрія — геометрия.

Георгина, раст. *Dahlia* — жор-
жина, гіргонія, горгонія,
оргинія.

Герань, раст. *Geranium* — жу-
равельник.

Гербарій — зільник.

Гербовый — гербовый, штем-
льовый, штемпований.

Гербъ — герб.

Гермафродитъ (женс. рода) —
дівчур.

Герметическій, -ки — щільний
щитний, о.

Героическій — героїчний.

Герой — лицарь, монарь, герої

Глазюмърь—німецьке око.
 Глазунъ, ня—оканъ, банькач,
 виторопень, окатий, оката,
 баньката; роззюва, виторо-
 пенъ.
 Глазурить—поливати, склити,
 покощувати.
 Глазурь-полуда, полива, по-
 кіст, поливо.
 Глазъ-око; множ.: очі; сглазъ
 —прозір, уроки.
 Глазъніе—внтришки, витороп-
 ні, гави.
 Глазѣть—виторопні ловити;
 внтришки продавати, купу-
 вати, ловити, гави ловити.
 Гланда—залоза.
 Гласить—оголошати, виголо-
 шати; казати, мовити.
 Гласний—голосний, згучний,
 гучний, чутний, прилюд-
 ний, явний; думы или зем-
 ства—радник; -ная буква—
 голосівка.
 Гласъ—голос.
 Глашатай—окличник.
 Глетчеръ, геогр.—льодовик,
 льодовець.
 Глина—глина; клейкая—глей;
 бѣлая фаянсовая—каолин,
 глинка; бѣл. обыкн.—побіл.
 Глиний, алюминій, метал.—
 глинець.
 Глинистый—глинястий, глейо-
 винний, глейкий, глеюва-
 тий.
 Глинница—глинище.
 Глинобитный—саманний.
 Глиновальня—глинаря.
 Глиновидный—глинкуватий.
 Глиняный—глиняний; цвѣтъ—
 глиняст. й; о посудѣ—чере-
 п'яний.
 Глиста, *Ascaris lumbricoides*—
 глист, глиста, глистюк.
 Глистовникъ, раст. *Solanum*
dulcamara—глистяк, глист-
 ник, надтинник, паслін жов-
 тий; раст. *Artemisia absin-*
thum—полін.
 Глистный—глистовий.
 Глистогонный—глистовигон-
 ний.
 Глобусъ—глоб.
 Глогъ, бот. *Cornus sanguinea*—
 свидина, спиж, свид.
 Глоданіе—гризіння, жвакуван-
 ня.
 Глодать—гризти, жвакувати.

Глотать, тнуть—ковтати, ков-
 тнути; жадно-глимати, гли-
 мнути.
 Глотка, анат. *Larynx*—пелька.
 Глотокъ—ковток.
 Глоточный—пельковий.
 Глохлый—глухий.
 Глохнуть—глухти; недочувати;
 глушити, глушитися, пу-
 стіти.
 Глохтаніе—жлоктання, жлук-
 тання.
 Глохтать, пить съ жадностью
 —жлуктати.
 Глохтунъ-жлуктій; ненажера;
 п'яка, п'як.
 Глубже—глибше.
 Глубина—глиб, глибень, глиби-
 ня, глибина, глибинъ, гли-
 бокість, глибоч, глибочень,
 глибочиня, глибочинъ, про-
 глуб.
 Глубиной—завглибшки; въ
 глубину—углиб.
 Глубокій—глибокий.
 Глубокомысленный, о—глибо-
 кодумний, о.
 Глубокомысліе—глибокодум-
 ність.
 Глубокость—глибокість.
 Глубъ—глиб.
 Глумительный—глузливий,
 глумливий.
 Глумиться—глузувати, глуму-
 вати, глумуватися.
 Глумленіе—глузи, глузування,
 глум, глумота, глумування,
 поглум, поглумка.
 Глупецъ-бевзъ, бевзень, ду-
 рень, кеп, г упак, глуптак,
 йолоп, бейдак.
 Глупить—дуріти, дурня клеіти,
 жартувати, пустувати.
 Глупо—нерозумно, безглуздо.
 Глуповатый—шелепуватий, при-
 дуркуватий, придуруватий,
 пришелепенкуватий, прише-
 лепуватий, прицуцуватий,
 недоумкуватий, недоум, дур-
 ненький, недоумок.
 Глупость—дурість, дуроші, дур,
 безглуздя, дурниця, брідня,
 дрібниця.
 Глупый—дурний, дурноверхий.
 Глупышъ—дурник, дурень.
 Глупѣть—дуріти, дурнішати,
 безглуздіти.
 Глухарка—глушка; пт. *Tetrao-*
urogallus—тетеручка, тете-
 рючка, тетерия.

Глухарь-глушко, глушан, глушман; пт. *Tetrao urogallus*-тетервак, тетерець, тетерук, тетерюк; грибъ бѣлый, *Boletus edulis*-боровик.

Глухая крапива, раст. *Leonurus cardiaca*—псячка; бѣлая, *Lamium album*—глушиця, глушник.

Глуховатость—підглухість, приглухуватість.

Глуховатый—підглухий, приглухуватий.

Глухой—глухий; притлумленный, неясный, приглушенный.

Глухонѣмой—глухоніимий.

Глухота—глухота.

Глушитъ-глушити; рыбу—плішити.

Глушь—глушня, застум, глушина, глуш.

Глыба—цвѣта, брила, скиба; купа.

Глыбистый—брилистий.

Глыбообразный—брилуватий, цвѣтуватий.

Гляды!—зиркі! гулькі!

Глядѣть—глядіти, дивитися; виглядати; доглядати; -ся—видивлятися, дивитися.

Глянецъ—склинецъ, полиск, глянс.

Глянцевитый—полискуватий, склянцоватий, склячий.

Глянцевать—склянцювати, глянсувати, полищувати.

Гнать—штирити, турити, перти, виганяти; гнати, переганяти; -ся—туритися, гнатися.

Гнести—гнітити, нагнітати, стискати; утискати, тиснути.

Гнетъ—гніт; жердь, удержив, сѣно, навозу—рубель; утиск.

Гнида—гнида; раздавленная—моклица.

Гниловатый—гнилявий.

Гнилой—гнилий; (о деревѣ)—трухлый, трухлявий, спорохнявілий, спорохнілий, потрухлый, потрухлявілий, порохनावий, порохнявий, бутлявий.

Гниlostный—гнилотный, гнилизняний.

Гниlostь—гнилота, гнилизна; трухлість, спорохнілість, потрухлість.

Гнилушка—гниличка; порохонь, порохнина, порохань, спорохнівка, трухло, трухлявина, трухлятина, трухляк.

Гниль—гниль, гнилина, гнипча, гнилятина, гнилья; о солемѣ—гни; о деревѣ—трухло, трухлина, трухлявина, трухлятина.

Гнилье—гниличья, гнилья, гнилячья.

Гнить—гністи, гніти, гноітися, порохнавити, порохнявити, порохніти; о деревѣ—трухніти, трухнути, трухлявити.

Гніеніе—гніття.

Гноеніе—гноіння.

Гноетеченіе—гноетеча.

Гной—гній; изъ нарыва—отік.

Гнойливый (о глазахъ)—кап-равий, капровокий.

Гнойный—гнійний.

Гнойстый—гнойовий.

Гноить—гноіти.

Гноиться—гноітися; о ранѣ—ятритися; о глазахъ—каправіти.

Гноючесть—гніючість.

Гноючка—болячка.

Гнуса—гугнавецъ.

Гнусавити—хамаркати, хамаркати, хамкотіти, гугнявити, гугнити, гугнати, гугняти.

Гнусить—см. Гнусавить.

Гнусливость—гугнявість, гугнавість, гугнивість, хухнавість, гунявість.

Гнусливый—гугнявий, гугनावий, гугнивий, хухनावий, гунявий.

Гнусность—бридота, мерзота, гидота, огида, паскудство.

Гнусный—бридкий, гидкий, мерзений, огидный, паскудный.

Гнуть—гнути, нагинати, згинати, хилити.

Гнушаться—бридиритися, гребати, гребувати.

Гніваться—гніватися, сваритися на, пересердя мати на кого, сердувати, гнівитися, гнівати.

Гнівить—гнівити.

Гнівливость—гнівливість.

Гнівливый—гнівливий.

Гнівню — гнівню, з пересердя,
з серця.
Гнівний — гнівний, розгніва-
ний.
Гнівъ — пересердя, гнів, сер-
діння, фрас, фасия, пізьма
Гнівко — гнідан.
Гнідой — гнідий
Гніздилище — кубло.
Гніздиться — гніздитися; куб-
лится; моститься.
Гніздникъ — раст. *Lathrea Squa-*
maria L. — петрів хрест.
Гніздо-гніздо, кубло; зміное
— гадючник; лягушечье —
жабуріння; скворешное —
шпаківня.
Гніздышко — гніздечко, кубель-
це.
Говореніе — балачки, балаки,
балакня.
Говорить — мовити, мовляти,
говорити до, казати до, по-
відати до; вяло-слебізувати;
кому колкости-шпигати ко-
го, шкилювати з кого; нао-
бумъ-казати навмани, на га-
лай на балай; обиняками-
наздогад казати; вздоръ —
турувати, торочити, бане-
люки плести; теревені гну-
ти, точити, правити, нести;
твердить — правити.
Говорливість — балакливість,
балакуватість, балакучість,
говорючість, гомонючість,
гомонливість, мовність.
Говорливый — балакливий, ба-
лакуватий, балакучий, гово-
рючий, гомонючий, гомон-
ливий, мовний.
Говорной — розмовний.
Говорня — балачки, балакани-
на, балаки.
Говорунъ — щебетун, цокотун,
балаклій, балакун, щебетій,
базіка, базікало.
Говоруна — щебетуха, цокоту-
ха, щебеташка, балакуха.
Говоръ — гомін, гамір, гутір,
гутірка, говірка, сплетни-
поговор.
Говільщикъ, ця — говільник,
ця, спасеник, ця.
Говініе — говіння.
Говіть — говіти.
Говядина, — коровья, — яловичи-
на; воловья — воловина, би-
чина.
Говяжий — воловий, яловичий.

Гоголь, пт. — гоголь.
Гоготаніе — реготання, реготи;
гельготання.
Гоготать — реготати; о гусяхъ —
гельготати.
Годить — баритися, гаятися,
тривати.
Годиться — спосібитися, при-
даватися, здаватися.
Годичный — роковий, рочистий,
річний.
Годность — подібність, сохтів-
ність, спосібність, судність,
удобенність, придатність,
здатність.
Годный — подібний, сохтівний,
спосібний, судний, удобен-
ний, придатний, здатний.
Годовалый — однорічний, одно-
літок, річня, річняк; теле-
нокъ — бузівок, бузімок, на-
зімок; лая овца — ярка.
Годовой — рочистий, роковий,
річний; щорічний.
Годовщина — роковини.
Годъ — рік, множ. роки.
Головль, рыба *Squalius dobu-*
la — головень.
Голенастый — гомілатий, циба-
тий.
Голенище — халява.
Голень, анат. — гомілка.
Голецъ, рыба *Cobitus barbatu-*
la — слиж.
Голикъ — деркач.
Голица, перчатка съ одн. паль-
цемъ — накожня.
Голландецъ, ка — голендерець,
рка.
Голова — голова.
Голонастикъ, зоол. — ополоник,
пуголовок, прачик, полоник,
циганська риба; головань;
раст. *Corydalis solida* — ряст.
Головачъ, рыба *Cottus* — бабець,
головань, головач.
Головатый — головатий; о коч-
няхъ растений — головистий.
Головка — голівка, голівонька,
головонька; у растений — го-
ловка; у мака — маківка; у
винта, гвоздя, шпильки —
шпак; головки въ обуви —
пришви.
Головки пѣтушья, раст. *La-*
tinum purpureum — шандра.
Головлъ, рыба *Mugil chelo-*
galga.
Головной — головний, голов'я-
ний.

Головокруженіє—заворот, за-
паморока.
Головоломка—морока.
Головоломный—морокуватий,
морочливий.
Головомойка—(иносказ.) почу-
бенка.
Головорезъ—різун, горлоріз;
паливода, варивода, шиб-
ник.
Головушка—голівонька, голо-
вонька, головонка.
Головчатый—головчастий.
Голодать—голодувати.
Голодающий—голодюк.
Голодный—голодный, голодо-
вий, недорідний, неро-ючий.
Голодовка—голоднеча, голод-
ня, голоддя, голодівка.
Голодуха—голодування, голо-
дання.
Голодь—голод, безхліб'я, без-
іжжя.
Гололедица—ожеледица, оже-
ледь, ховзкавица, поledo-
вица, ожеледа, ожелизь,
совзениця, позлитка, сли-
зота, голедиця, поледівка,
голошік, голошок.
Голосистый—голосний.
Голословный—безпідставний;
бездовідний.
Голосование—голосування.
Голосовать—голосувати.
Голосовой—голосовий.
Голосъ—голос; (баллотир.) об-
явка.
Голтыль, плотничинс.—шерпа,
шерпетка.
Голубель, раст. *Vaccinium*
uliginosum—лохина, піяки.
Голубенокъ—голуб'я, го-
луб'ятко.
Голубецъ—блакит, блакить
(краска); грибъ. *Agaricus*
violaceus—синюх.
Голубизна—блакить.
Голубика—см. Голуб'ль.
Голубиный—голуб'ячий, голу-
бинячий.
Голубка—голубка; пт. голубка,
голубиця.
Голубки раст. *Aquilegia vulga-*
ris L.—оксамит, орлики.
Голубоватый—блакитнявий.
Голубоглазый—синьокий.
Голубой—блакитний.
Голубой лютикъ, раст. *Asopi-*
tum Napellus—тоя.
Голубь, *Columba*—голуб; зо-

бастый, *C. gutturosa*—гор-
пач; турманъ—туркот, тур-
кут; лѣсной-припутень; лѣс-
ной сизый—синяк; дикій—
горлиця, диکار.
Голубѣть—блакитніти.
Голубятникъ—голуб'яр; голуб-
ник.
Голубягня—голубник.
Голытьса—голотѣ, убіж.
Голый—голий.
Гольишь—гольтіпака, гольтя-
па, гольтіпа, гольтяпака,
голотѣ, голюк, голяк, го-
локолінєць, голоколінєк, го-
лодранєць, голодрабєць, го-
лодраб; минер—галька,
круглячок; раст. *Salvia pu-*
tans—бабка; яйцо безъ скор-
лупы—виливок.
Голь—голотѣ, сдваб, адама-
шок.
Гомерическій—гомеричний.
Гоненіє—погонка, пересліди,
угнобленія.
Гонецъ—гонецъ, гінєць.
Гонитель, ница—пригнобник,
ця, утискач, ка, напасник,
ця, утисник, ця.
Гонка—гін; сплавъ—сплавачка;
плоть—сплав; водки—перегін;
нагана, вимова, докір.
Гонобобель—см. Голубель.
Гонорея, мед.—збур.
Гончая собака—гончак.
Гоньба—гонитва; розгон, ізда,
розгон.
Гонять—ганяти, туряти.
Гора—гора.
Гораздо—багато, дуже, лучше
—багато краще.
Горбатый—горбатий.
Горб-тѣть—горбатіти.
Горбина—горбовина, обаполок.
Горбистый—горбуватий, гор-
бастый.
Горбить—горбувати.
Горбунъ, -ня—горбань, -ня.
Горбушка—окраєць, крайчик.
Горбъ—горб.
Горбыль—обапол, обаполок.
Горделивость—гордовитість,
гордуватість, гордовли-
вість.
Горделивый—гордовитий, гор-
дуватий, гордовливий.
Гордецъ—гордій, гордівник,
гордун, фудулія, гординя.
Гордиться—пишатися, гонору-
ватися.

- Гордо-згорда, гордовито, думно.
 Гордовикъ, раст. *Viburnum Lantana*—гордина, гордовина.
 Гордость-бута, гордощі, форс, фудулія, пиха.
 Гордый-гордый, пишный, думный, фудульный, хамный.
 Гордыня—см. Гордость.
 Гордячка—гордівниця, гордійка.
 Горе—горе, лихо, біда, жаль, смуток, журба, туга, безголов'я.
 Горевать—горювати, у тугу вдаватися, журитися.
 Горельефъ—горорізьба.
 Горемыка—побідаш, побіденник, горяка, горопаха, бідолах, бідолаха, бідорака, бідораха, бідолака, неборак, неборака.
 Горемыкать—бідувати.
 Горемычный—побіденний, горопашний, горюшний, бідашний, бідацький, бідолашний.
 Горенка—покоїк, світличка.
 Горестный, о—тужный, журный.
 Горестъ—туга, утуга, журба, жаль.
 Горець—верховинець, гірняк.
 Горець птичий, раст. *Polypodium articulare* L.—спориш, дерес.
 Горечавка, раст. *Gentiana cruciata*—таралишник, лихоманник, товстушка, терлич.
 Горечь—гіркість, гіркота.
 Горизонтальность—поземність.
 Горизонтальный—поземний.
 Горизонтъ—обрій, позем, виднокруг, крайнебо.
 Гористость—горяність, горовитість.
 Гористый-горяний, горовитий.
 Горихвостка, пт.—дрижист.
 Горичвѣтъ, раст. *Lychnis (vespertina siythop)*—сліпак.
 Горка (для катанья на салазкахъ)—спускалка.
 Герланить—зіпати, горляти, галасувати, репетувати.
 Горланъ—горлай.
 Горленка, пт. *Turtus auritus*—птукач, птукавка; *Columba Turtur* L.—туркавка, горличка, туркало.
 Горлецъ, раст. *Polygonum bistorta* L.—левурда, ракові шийки.
 Горло—горло, горлянка; бутылки—шийка; дыхательное—дишиця, дишник.
 Горловина—джерело.
 Горловой—горляний.
 Горлодеръ—горлай.
 Горлупа, горлупчикъ, раст. *Bunias orientalis*—грицики, свербига.
 Горлышко—горличко; (въ бутылкѣ)—шийка.
 Горлянка, раст. *Antennaria dioica*—цмин розовий; *Prunella vulgaris*—суховерх, суховершки; колба—шийоватка.
 Горнило—горен, горн.
 Горнильный—горновий.
 Горнисть—сурмач.
 Горница—покій, світлиця.
 Горничная—покоївка.
 Горногорошекъ, раст. *Orobus vernus* L.—горошок-горобиний.
 Горнозаводскій—гірничий.
 Горнозаводство—гірництво.
 Горнопромышленникъ—гірнопрмисловець.
 Горнопромышленность—гірнопромисловість.
 Горнорабочій—гірняк, шахтарець, рудник, гірник, гірняк.
 Горностаевый—горностаєвий.
 Горностаѣ—горнотарник, горностаѣ.
 Гориушка—опічок.
 Горня—горен, горн, для обж. кирпичей—гартовня; сурма.
 Горный—гірний, гірський, горючий;—ное масло—нафта.
 Городить—тинити, городити; вздоръ-верзти, торочити.
 Городишко—містечко.
 Городище—велике місто; городисько, городище.
 Городовой, прил.—міський; суц.—городовик.
 Городекъ—містечко.
 Городской—міський.
 Городъ—місто; губернский—губерніяльне місто; уѣздный—повітове місто.
 Горожанинъ-ка—мишанин, городянин, міщанка, городянка.

Горокопъ—гірник.
 Гороховидный—горошкуватий, горохуватий.
 Гороховина, горох. солома — гороховини, гороховиння, горох'янка, горохлянка, гороховина, горошіння.
 Гороховникъ дикий, раст. *Lathyrus sylvestris* — укладник; шишков., *L. tuberosus* — чина розова.
 Гороховий—гороховий, горох'яний.
 Горохъ, раст. *Pisum sativum* — горох; журавлиный, *Vicia serium* — сокирка, кошачій, *Astragalus glycyphyllos* — не наситець.
 Горошекъ—горошок.
 Горошина—горошина.
 Горошчатый—горошковатий.
 Горстка — жменька, жмїнька, жмїнечка.
 Горсть—жменя; въ двѣ руки — пригірщ, пригорщ.
 Гортань, анат. — дишниця, гортанка, горлянка.
 Горчакъ, рыба *Rhodeus sircus* — черевуга, черевуха, пукас; раст. *Polygonum persicaria* — гірчак.
 Горчатъ—гіркнути.
 Горчить—гірчити; отзываться горькимъ—горенити.
 Горчица, раст. *Sinapis* — гірчиця; полевая—*S. arvensis* — горупа, горунка, свиріпа; приправа—муштарда.
 Горчичникъ—синапизма.
 Горчичница—муштардник.
 Горчичный—гірчишний; синапизмовий.
 Горшечникъ—гончарь.
 Горшечничать—гончарувати.
 Горшечный—горшковий; гончарський, гончарний.
 Горшокъ — горщик, черсак; для варки борща—борщівник; для каши — кашник; для бучення — золільник, золінник; цвѣточный — тежик, риновка, зільник; расширяющийся кверху—теганька; большой, какъ котелъ—саган, покотило; чугунный — чавун, казан; мѣдный — мідень; плавильный — тигель; цилиндрич. — стовбун.
 Горькій — гіркий; прикрий,

болізний, смутний, бідолашний, гіркий.
 Горьклый—згірклий.
 Горькнуть—гіркнути.
 Горько—гірко.
 Горьковатый—погіркий, пригірклий.
 Горькость—гіркота, гіркість.
 Горѣлки, игра—горюдуб.
 Горѣлое—паленина, шмалятина.
 Горѣлый—горілий, палений.
 Горѣние—горіння, палення.
 Горѣть—горіти; въ печи—палитися; безъ пламени—жаріти, жевріти; издавать свѣтъ—світитися.
 Горючесть—палахливість, запальність, палкість.
 Горючий—палахливий, запальний, палий, огнепальний.
 Горюшко—горенько, лишенько.
 Горячее (блюдо)—гаряча страва, горяча потрава.
 Горячечный—горячковий.
 Горячительный—палючий.
 Горячить—ропаляти, ропікати.
 Горячиться—хвилюватися, ропалятися, тріпатися; оживотныхъ—рдитися.
 Горячий — гарячий; пекучий; палкий, запальчастий, палоний.
 Горачка, мед. — огневиця, вогневиця, гарячка; запальчивость пал, палкість, запал.
 Горячность—палкість, запал, запаління.
 Горячо—гаряче; палко, з запалом, огненно.
 Госпиталь—шпиталь.
 Госпитальный—шпитальний.
 Господа!—панове!
 Господень—господній, господевий, божий.
 Господинъ—пан; множ. пани, панове, панство.
 Господскій—панський.
 Господство—панування, посілість.
 Господствовать—панувати над, верховодити; панувати, переважати; надъ мѣстностью—горувати, панувати; домінувати.
 Господствующій — запосілий, панувальний, домінальний.

Господь—Господь, Пан.
 Госпожа — пані, добродіжка,
 пані-матка, господиня.
 Гостепріимный—учтивий, го-
 стинний, прийомний.
 Гостепріимство—гостинність,
 учтивість, прийомність.
 Гостиная—вітальня.
 Гостинець—дарунок, подару-
 нок.
 Гостиница—готель, отель, за-
 їзд.
 Гостинодворецъ—крамарь, ку-
 пець.
 Гостинный дворъ — крамниці.
 Гостить — гостювати.
 Гость—гість.
 Гостьба—гостювання, гостина.
 Гостя—гостя.
 Государственный—державний.
 Государство — держава, пан-
 ство.
 Государствовать — панувати,
 державувати.
 Государыня — пані, королева,
 цесарева, найясніша пані.
 Государь—пан, король, цесарь,
 найясніший пан.
 Готическій—готичний.
 Готовальня — пристрійня, ри-
 сувальня.
 Готовить—готувати, лагодити,
 лаштувати, споряджати,
 строїти, готувати, порати-
 ся, варити, ся, готуватися,
 лагодитися, лаштуватися,
 споряджатися, строїтися.
 Готовность—готовість, охота,
 хіть.
 Готовый—готовий, злаштова-
 ний, впорядкований, ладен,
 радніший, охочий.
 Грабаздать—хапати, гарбати.
 Грабежный—здирський.
 Грабежь—рабунок, рабування,
 рабівництво, здирство, шар-
 панина, харцизство, грабіж,
 грабіжка, грабунок, здир-
 щина.
 Грабелина — грабильно, граб-
 лисько, граблище, держів-
 но.
 Грабельный—грабильовий.
 Грабельщикъ, ца — громаділь-
 ник, ця.
 Грабитель — грабіжник, дерій,
 дерун, харциз, харцижник,
 здирця.
 Грабительскій — здирливий,
 рабівницький.

Грабительство — рабування;
 здирство, рабівництво.
 Грабительствовать—рабувати;
 здирати.
 Грабить — громадити, гребти;
 рабувати, гарбати, шарпа-
 ти, лупити, харцизити,
 плюндрувати.
 Граблеобразный—граблюватий.
 Грабли—граблі; конныя — гро-
 маділка.
 Грабъ, бот.—граб.
 Гравеъ—ритовник.
 Гравилоть, раст. Geum urba-
 num—вивішник.
 Гравироваальный—ритовничий;
 ная мастерская — ритовня.
 Гравированіе—ритування; ри-
 товництво.
 Гравировать—ритувати, рити.
 Гравировка—ритування.
 Гравій, минер. — ринь, ринь,
 жорства.
 Гравюра — ритина, ритовина.
 Градина—градовина.
 Градобитіе—градобієни.
 Градовой—градовый.
 Градусникъ—тепломір.
 Градусный—ступінний.
 Градусъ—ступінь.
 Градь—місто, град, градовая
 буря—градовиця.
 Гражданинъ, -нка — громадя-
 нин, -нка.
 Гражданскій—громадянський;
 цивильний.
 Гражданственность—громадів-
 ство.
 Гражданственный — громадів-
 ський.
 Гракать—кракати.
 Грамматика—граматика.
 Грамматическій—граматичний.
 Грамота—(грамотность) пись-
 мо, письменність, лист, дек-
 рет, диплом, патент; вѣ-
 рительная—лист поручаль-
 ний; охранная—глейтовний
 лист, глейт.
 Грамотей—письменный, пись-
 мак.
 Грамотка—листик.
 Грамотность—письменність.
 Грамотный—письменный.
 Граната—гарматень.
 Гранатный—гарматневий; гре-
 надовый.
 Гранатъ—Гренад, бот.—Грена-
 дове дерево.

Грандіозний—величній.
 Граненіє—шліхування.
 Гранений—рубчатий, гранчастий, гранястий; шліхований.
 Гранильний—шліхувальний.
 Гранильщикъ—шліхарь.
 Гранисый—рубчатий, гранчастий, гранястий.
 Гранитный—гранитовий.
 Граить—дикарь, гранит.
 Гранить—шліхувати.
 Граница—кордон, грань, хитарь, межа; изъ деревьевъ—перетика.
 Граничить—межувати.
 Граничный—кордонний, межовий, сумежний.
 Гранка—см. Граненіє; объ орѣхахъ—близнята.
 Грановитый—см. Гранений.
 Грань, мѣра вѣса—гранум.
 Грань—пруг, руб, грань, карб, карбіж, межа.
 Графа—шпальта.
 Графикъ—нарис, роспис.
 Графинъ—карафа.
 Графиня—грапиня, грабиня.
 Графить, минер.—графит.
 Графитный—графитовий.
 Графить—линовати, шпальтувати, реглювати.
 Графическій—рисовний, графичний.
 Графленіє—линовання, шпальтування, реглювання.
 Графленный—линований, шпальтований.
 Графскій—графський.
 Графъ—грап.
 Граціозность—ловкість, хупавість, красність, граційність.
 Граціозный, о—ловкий, хупавий, красный, граційний.
 Грація—ловкість.
 Граченокъ—граченя, граченятко.
 Грачъ, пт. *Corvus frugilegus*—грак, гайворон.
 Гребенка—гребінець; для пряденья-гребінь.
 Гребенная трава, раст. *Amaranthus caudatus*—турецьке просо, просо дике.
 Гребенной—гребінний.
 Гребеночный—гребінний, гребінцевий.
 Гребенчатый—гребенястий, гребінчастий, гребенатий.

Гребенщикъ—гребінник.
 Гребень-гребінь; у птицъ-гребінь, чубок; для расчесыванья льна, конопли-щитка; горы-вершок, шпиль.
 Гребецъ—(на лодкѣ)—весляр; (на полѣ)—громадильник.
 Гребешокъ—см. Гребень; у птицъ грудн. кость-грудни-на, кобилка.
 Гребешокъ пѣтушій, раст. *Amaranthus caudatus*—турецьке просо.
 Гребло-стрихирь, стрихулецъ; весло.
 Гребля—гребня; гребовиця.
 Греблякъ, насѣк. *Velia*—веслун.
 Гребневидный—гребінястий.
 Гребной—весловий.
 Гребнуть (весломъ)—погребнутися.
 Греза—мрія, мара.
 Грезить-мріяти, марити; ся—привиджуватися, верзтися, маритися.
 Гремучій-громкий, гуркотливый;—чая змѣя-тарахкавка.
 Гремушка—брызгальце.
 Гремѣть-грімѣти, грімотати, грімотѣти, гуркотати, гуркотѣти, турготѣти, торохкати, торохтѣти, погрімѣти; начинать гремѣть-вигрімляти, нагрімляти; гремѣть издавна-відгрімляти; о бубенчикахъ-брызчати, брызкотѣти.
 Гренки—потопці.
 Грести-веслувати, гребти, обгрібатися, (кормой впередъ) табанити; горнути, громадити, згортати, загортати; гарбати, загортати, загрібати.
 Грецікій орѣхъ—волоський горіх.
 Греча, раст. *Polygonum fagopyrum*—гречка.
 Гречина, раст. *Achillea Millefolium*—деревій, серпоріз, кривавник.
 Гречи́ха—гречка; птичья, *Polygonum aviculare*—спориш.
 Гречневикъ—гречаник.
 Гречневый—гречаний.
 Грибной—грибовий.
 Грибовидный—грибастий.
 Грибъ—гриб, губа.
 Грибъ бѣлый, *Boletus edulis*—черствак, решетняк.

- Грива-грива; горы-гребінъ; па-гірок, згірря; конская, раст. *Eupatorium canbium*-сідач.
Гривачъ-гриванъ.
Гривенникъ, монета-двадцятка.
Гривистый-гриватий, привастий, гривкастий.
Гримаса-гримаса.
Гримасникъ-ца-гримасник-ця.
Гримасничать-гримасувати.
Гримировать-гримувати.
Гримировка-гримування.
Гримъ-грим.
Грипъ, мед.-хрипка.
Грипомъ, раст. *Leonurus cardiaca*-псячка.
Грифель-писало, шифер.
Грифъ-(птица) кондор, гриф; муз.-шия; рукоятка сабли-держак.
Гробница-домовина, доломина, надгробок, надгробок.
Гробовой-труновий, трунвовий, трунвовий.
Гробовщикъ-трунаръ, трунаръ, трунваръ.
Гробокопатель-погребаръ, гробокон, грабаръ.
Гробъ-труна, трумло, трун-ва, трумна, домовина, до-ломина.
Гроза-грозовиця, туча, чвара; лихо, лиха година; погроза; пристрашка.
Гроздовидный-гронуватий, гронуватий.
Гроздь-гроно, грона, гроно, китяг, китях, кетяг, кетях, кім'ях, кім'ях, кимнях, ким'ях.
Гроздь-песій, раст. *Lonicera xylosteum*-жимолость.
Грозить, виться-по-рожати, погрожувати, загрожувати, нахвалятися, сварити.
Грозный-грізний, гримний, су-ворий, страшливий.
Грозность-грізність, гримність, суворість, страшливість.
Грозовой-тучний, громов-ний, чваровий, громохмар-ний.
Громада-купа, велич, озія.
Громадина-(о людяхъ) хазія, гріло, велич, одоробало, о-доробло, бардадим, овгара, ломус; (о предметахъ) велич, одоробало.
Громадность-величезність.
Громадный-величезний.
Гремила-руїнник, руйнак, роз-бишака, злодій, буродій, буришака.
Громить-бурити, нищити, руй-нувати.
Греміий-голосний, гучний, сла-ветний, уславленний.
Громко-голосно, гучно, на-голос, у голос.
Громоленіе-нищення, бурення.
Громовержець-громокидець, ромовникъ-громовик.
Громовой-громовий, гримний.
Громогласіе-голосність, гуч-ність.
Громогласный-голосний, гуч-ний.
Громездить-нагроможувати, копичити: о лѣсахъ-ришту-вати; ся-моститися, вила-зити, чаряпкатися.
Громоздкій-одороблий, бам-булий, озійний, хазійовий, непокладний.
Громоотводъ-громовинник.
Громъ-грим, перун, гуркіт, гуркота, гуркотнеча, гур-котня, гуркотня-а, грук, грюк, грюкнява, грюкотне-ча, грюкотнява.
Громышать, хнуть-торохтіти, хнути, грукати, кнути, гур-котіти, тнути, грюкотати, конути.
Гротъ-печера, печера, яски-ня, морс.-чайма.
Гротъ-мачта-грот-щогла.
Грохнуть-торохнути, чварах-нути, хрипнути, хряснути, бухнути.
Грохнуться-хрипнутися, хряс-нутися, хропнутися, хрьоп-нутися, чварахнути, ген-нути.
Грохотаніе (грома)-рохотня, гуркотня, гуркотнява.
Грохотать-тарахтати, торох-кати, гуркотати, гуркотіти, вигримляти.
Грохотъ-торохнява, торох-неча, гуркіт, грук, грюк, решето.
Грохъ, межд.-гуп, бух, геп.
Грошовый-шаговий, дешевий.
Грошинокъ-шажок.
Грошъ-шаг, феник.
Грубить-грубіянити, знева-жати, бруталити.

Грубiянство — брутальнiсть, брутальнява, брутальня, грубiянство.
 Грубiянъ, -нка — брутальник, -ця, грубiян, -ка.
 Грубость — мугирнiсть, грубiянство, брутальнiсть.
 Грубый — мугирный, жорсткий, суворый, брутальный; о годосѣ — товстий; о матеріи, бумагѣ, кожѣ — цупкий.
 Грубѣть — грубшати, тверднути.
 Груда — стос, купа; снѣгу, льда, земли — брила.
 Грудастый — персистий, груднистый, цицятый, цицькатый.
 Грудина — груднина.
 Грудинка (гусиная особ. обр. приготовленная) — полоток, полоть.
 Грудной — грудний; о ребенкѣ — цицьковий.
 Грудобрюшной — грудочеревный; ная — преграда — диафрагма.
 Грудь — груди; перса, перси, лоно, лонѣ, циця, цицька.
 Грузеніе — ладування, теркилування, вантаженія, хурування.
 Груздь, грибъ *Agaricus vellegeus* — рунатка, груждель.
 Грузить — ладувати, теркилувати, вантажити, хурувати; -ся — ладуватися, теркилуватися, вантажитися, хуруватися.
 Грузка — см. Грузеніе.
 Грузкій — тяжкий, важкий.
 Грузнуть — грузавити, топиться; о грудяхъ, вымени — наливаться.
 Грузный — тяжкий, важкий, ладовый, навантажений; п'яний.
 Грузнѣть — тяжчати, важчати.
 Грузовикъ — ваговіз.
 Грузовой — ладовый, вантажовый, ваговый, тягаровый, вантаговый.
 Грузовщикъ, хозяинъ груза — ладовник, ваговласник, крамовласник.
 Грузоподъемность — тонажнiсть.
 Грузоподъемный — пiдоймовий, тонажный.
 Грузчикъ — носак, вантажник, ладунник, теркиляк, носій

Грузъ — ладун, вантага, вантаж, тяга, тягар.
 Грунтъ — грунт, земля, рілля; фонъ — тло.
 Грунь, грунца (аллюръ лошади) — трух.
 Грунна — купа, гурт.
 Группировать — гуртувати, токмити.
 Группировка гуртування, гуртація.
 Грустить — сумувати, смуткувати, смутно себе мати, у смуток вдаватися, журитися.
 Грустный — смутный, смутливый, тужный, тужливый, хмурный, тоскный, журливый, журный.
 Грустить — суміти.
 Грусть — смуток, сухота, смута, смутнiсть, сум, сумота, журба, журбота, жура, журиця.
 Груша, дерево — груша; плодъ — грушка; земляная, *Helianthus tuberosus* — бульба; сахарная — цицуля, цицаня; мускатная — пахнячка.
 Грушевидный — грушеватый.
 Грушевка — грушівка, дулівка.
 Грушевый — грушевий.
 Грыжа, мед. — гила.
 Грыжевикъ, раст. *Sedum ascle* — часник гадячий, гонецъ, молодень; раст. *Gnaphalium dioicum* — гадючаник.
 Грыжейой, грыжный — гилавий.
 Грыжная дубравка, раст. *Vergonica Chamaedrys* — приворот, приворотки, безвершки.
 Грыжникъ — гилун; раст. *Herniczia glabra* — гладун, остудник.
 Грыжница, раст. *Ajuga reptans* L. — суховершки.
 Грызеніе — гризіння.
 Грызѣть — гризти, точити, мордувати, прочити, мучити; -ся — гризтисся, сваритися.
 Грызунъ — гризач.
 Грѣлка — огрѣвка, огрѣйница.
 Грѣніе — грѣття, грѣння.
 Грѣть — грѣти.
 Грѣховный — грѣховный.
 Грѣховникъ, ца — грѣховоца.
 Грѣховодничанье — грѣховодство.
 Грѣховоднический — грѣшничий.
 Грѣхопадѣніе — грѣхопад.

Грѣхъ—грѣх; причина; помилка, огрѣх; нещастя, лихо.
 Грѣшитъ — грѣшити; помилятися; мати хибу, ваду, ганч.
 Грѣшникъ, -ца—грѣшник, -ця.
 Грѣшно—грѣх; дѣтск.—грѣшки.
 Грѣшний—грѣшний; винный.
 Гряда — (въ огородѣ) грядка, підмет; горная пасмо; подъ водою—коса; пашенная полоса—загін.
 Грядка — грядка; жердка; въ переносной лѣстницѣ—щаблі.
 Грядущій — прийдешній, прийдучий, потомный, потомный; въ телѣгѣ—полудрабки.
 Грязевой (о ваннахъ)—муловый.
 Грязелечебница—мулолікарня.
 Грязи, лечебн.—муло цілюще.
 Грязнить—брудити, бруднити, каляти.
 Грязнуля — задріпанець, -нка, заброда, забрѣсха, затьопа, замазуха, замазура, неохая, нехлюя, нечепура, нечупара, пелеханка, неохайник, -ця.
 Грязный—брудный, калый.
 Грязнить—бруднити.
 Грязь — бруд; брудота, бруднява, грязота, грязя, кал, багно; изъ подъ колесъ, копыть—иверень; густая, въ рѣкѣ, болотѣ — твань; замерзшая — храпа, храпле, колоть, грудя; на тѣлѣ—туриця, леп, тімениця; иль солян: озеръ—пукал.
 Грянуть — гримнути; вдарити на; ся — бехнути, гепнути, торохнути.
 Губа, геогр.—затока, сага.
 Губа—губа; мн. вуста.
 Губастый — губатый; сущ. — тригубач, губань, губач, губрій.
 Губернія — полк, округа, губерня.
 Губернскій — полковий, округовий, губерніяльний.
 Губжа, раст. *Citium olegaceum* — хробуст, жовтий хробуст.
 Губитель, -ница—згубник, -ця, губительный—згубный.
 Губить—занапащати, нищити, тратити.
 Губка—губка, губонька; *Spongia* — вамбак, спунья, дърчавка.

Губкообразный—вамбакуватий, спун'юватий.
 Гуденіе — бринькання, цигикання, гудіння.
 Гудила—гудак, цигикач.
 Гудить—бринькати, цигикати.
 Гудокъ—гуділка.
 Гудѣть—густы; глухо-гуготіти, стугоніти; о насѣк.—чутіти.
 Гужевой—хуровий, возовий.
 Гужемъ—на хурах, на возах.
 Гузица, пт. *Motacilla*—трясик, вістка, трясидула.
 Гулевой—гулящий.
 Гулежъ—гульня.
 Гулкій—гучний, голосний.
 Гуль—стугон, гомін.
 Гульба—погуляння, погулянка, гульня.
 Гулючка—підмурки, куці-баба, кіці-баба.
 Гулявица — тысячелистникъ, раст. *Achille Millefolium* — серпоріз, деревій, кривавник.
 Гуляка — гульвіса, гультай, гультіпака, гультяй, бенкетарь; волоцюга, марнотрав, марнотрат, марнотравець, марнотратник, маса-лига.
 Гулянье—погулянка, погуляння, гуляння, гулянка, проходка.
 Гулять — гуляти; ходити на проходку, шпацірувати, ходити на шпацір; гуляти, бенкетувати.
 Гуманность—людяність.
 Гуманный—людяний.
 Гуменникъ — тік, стожарня, стоговище; гуменник, то-ковий; пт. *Anser sedentum* — дикий гусь.
 Гуменный—токовий.
 Гуменце попово, раст. *Leontodon tagacium* L. — кульбаба.
 Гуменщикъ — гуменний, токовий.
 Гумно — тік; конное-гарман; постройка-клуна, стодоля.
 Гуньба, раст. *Melilofus coerulesa* — буркун зілля; мед. *Arthrae* — пліснявка.
 Гунявий—голомозий; шолудивий.
 Гуртитъ (монету)—карбувати.
 Гуртовой—гуртовий.
 Гуртовщикъ—гуртовник, гуртоправ.

Гурть (на монетѣ)—карб, карбіж.
 Гурченіє—карбування.
 Гурьба—юрма, ю ба.
 Гусарня—гусник.
 Гусарь—гусарин; пинхва.
 Гусеница—усінниця, осельня, гусільниця, усільниця, гусельниця, гусельня, гусень; насѣк. *Agria Hebe*—ріжа насѣк. геометра—п'ядак.
 Гусенокъ—гуся, гусятко, гусеня, гусенятко.
 Гусиний—гусячий.
 Гусли—гусевки.
 Гусларь—гуслиста.
 Густера, рыба *Abgamis blicca*—густирька.
 Густить—густити, згущати; сягуснути.
 Густо—густо; рясно; круто.
 Густоватый—густавий, погустий.
 Густой—густий; рясний; крутий.
 Густолиственный—ополистий, ряснолистий.
 Густорастущий—ряснорослий.
 Густота—густість, густина, гушавина, гущина.
 Густошерстый—одіжний.
 Густѣть—гуснути, густішати; тужавіти.
 Гусыня—гуска.
 Гусь—гусак.
 Гуськомъ—гужем; низкою, ключею.
 Гусятина—гусятина.
 Гусятникъ—гусятник, гусяр.
 Гусятня—гусник.
 Гуща—гуща, осад; фус.
 Гяуръ—джавур.

Д.

Да, нар.—так, еге, авжеж, атож; союзъ—та, і, а, але; при поведит. накл.—най, хай, нехай.
 Дабы—аби, аби-б, щоб.
 Давать, дать—давати, дати; надавати, додавати, віддавати, видавати; подавати; давати, допускати, стити, дозволяти-лити; ся-давати-ся.
 Давежь—см. Давка.
 Давить—чавити, душити, гнітити, тиснути, стискати, чемесити, щавити, труди-

ти, муляти.
 Давича—доперво, допіро, допіру.
 Давка—тиск, тіснява, тіснота, натиск, налога.
 Давленіє—чавління, щавління, чемесіння, тиснення, тиск, гніт; физ. нагніт.
 Давненко—подавно.
 Давнишний—давній, колишний, відколишний, бознаколишний, спозаколишний, казнаколишний.
 Давно—давно.
 Давноминувший—давnezний, давненезний, давнеколишний, давноминулий, позадавній, позаколишний, бознаколишний.
 Давнопрошедший—см. Давноминувший.
 Давностный—давnezний, давниновий, давненезний.
 Давность—давність, давнина.
 Давя, нажимаю—натиски.
 Даже—навіть, аж, навіт.
 Дакальщикъ, ца—потакайло, потакач, ка, потаковник, ця, підбрехач.
 Даканье—потакання, такання.
 Далекій—далекий.
 Далекко—далеко.
 Далековато—подалеко.
 Далекодостигающий—далекосяжний.
 Далекость—далекість.
 Даль—далеки, далечинь, далеч, дальня, дальнина, далекість.
 Дальній—далекий.
 Дальнобойный—далеколучний, далекострільний.
 Дальновидность—далекоглядність.
 Дальновидный—далекоглядний.
 Дальнозоркій—далекозорий.
 Дальнозоркость—далекозорість.
 Дальность—далекість.
 Далѣе—подалі, далі.
 Дама—пані, дама; въ картахъ—короля, вишник; въ шахахъ—дамка.
 Дамасская Нигелла, раст. *Nigella damascena*—павучок.
 Дамба—тама, гаг, гатка, гата, гребля.
 Дамочка—панійка.

Данная (на владѣніе недвижимо-
мостью)—запис; данна.
Данникъ, ница—голдівник, -ця.
Данное, факт; мат. данність,
фактівка.
Дантистъ—дантист; (иронич)
—рвач.
Дань—данина, податок, дача;
зерномъ—осип.
Дареніе—дарування, даріння.
Дареное—даровизна, дарів-
щина, даремщина.
Дареный—подарковий, даро-
ваний, даріжний.
Даримый—подарковий.
Даритель, ница-дарівник, -ця,
надавєць, надавця.
Дарить—дарувати.
Дармоѣдствовать—дармоїжку
вати.
Дармоѣдный—дармоїжний, дар-
моїдний.
Дармоѣдство—дармоїдня, дар-
моїжки, дармоїдство.
Дармоѣдъ, ка—дармоїжник,
ця, дармоїд-ка.
Дарованіе—(пожалованіе) на-
данія; (талантъ) тала-
хист, кебета, хистъ, кеба.
Даровать—(пожаловать) надѣ-
ти; прощеніе—помилувати,
вибачити, пробачити.
Даровитость—кебетливість,
кебетність, стіпність, здіб-
ність, хистовитість, удат-
ність, уродливість.
Даровитый—кебетливий, ке-
бетний, стіпний, здібний,
хистовитий, удатний, урод-
ливий.
Даровой—даровний, даровий,
даревний, даремний, даро-
витий, дармовий.
Даровщина—даровиця, даро-
визна.
Даромъ—даремне, дармо, дур-
но; напрасно—марне, да-
ремне, дурно.
Дароносица—божодарниця.
Дарохранительница—святодар-
ниця.
Дарственный—дарбенний.
Даръ—дарунок, подарунок;
приношеніе—почестка; см.
Дарованіе.
Дательный (падежъ)—даваль-
ный (одмінюк).
Датировать—датувати.
Датскій—данський.
Датчанинъ, -нка—данець, данка.

Дать—см. Давать.
Дача—давання, видання; плат-
ня, літнівка, вілла.
Дачникъ, -ца—літнівець, -вниця.
Дачный—літнівський, літнів-
ний.
Даяніе—даток, дар, дара.
Два—два; съ половиною—пів-
третя; двѣ съ половиною—
півтрети.
Двадцатикопеечникъ—сорокі-
вець, сороковець, сороківка,
семигривенник.
Двадцатый—двайцятый, двад-
цятий.
Двадцать—двайцять, двадцать.
Дважды—двічі.
Дверной—дверчатий.
Дверцы—дверчата; кареты,
автомобіля—оболона; въ
воротахъ—хвіртка.
Дверь—двері.
Двиганье—ворушіння, совання.
Двигатель—рухач, рухаль; ру-
ховець, руховик, рухадло,
рухник, нарушник.
Двигательный—рухничий,
рухницький, рухальний, на-
рушний.
Двигать, двинуть—рухати, ру-
шати, рушити, совати, су-
нути, нарушати.
Двигаться—рухатися, руша-
тися, ворушитися, соватися;
массой—плавом пливати,
тарагунитися, перти; въ
путь—обрушиться.
Движеніе—рух, порух; съ мѣ-
ста—рушання; жестъ или
рефлективное—відрух, по-
ворушіння; впередъ—по-
ступ.
Движимость—рухомість, ру-
хоме добро.
Движимый—рухомий.
Движущий—см. Двигательный.
Двое—двое, двоѣ.
Двоебрачіе—двуженство, дво-
шлюбність.
Двоебрачный—двуженець,
двошлюбник.
Двоедушіе—облуда, облудність.
Двоедушничать—облудувати.
Двоедушный—облудний.
Двоеженецъ—двужон.
Двоезубецъ, раст. Bidens tri-
partita—череда.
Двоекратный, -о—двуразовий,
-о, двічний, двічі.

Двоєніє — роздвій; двоїння
хим. — перегон.
Двоєтєсь (гвоздь) — бренталь
Двоєточіє — двокропка.
Двойка — двійка; лошадей — па-
ра коней; въ картахъ — двійка.
Двоильный, хим. — перегон-
ный; кубъ лембик.
Двойни-двійця, двійнята, бли-
знята, близнюки.
Двойникъ — викапанецъ, ви-
капаник.
Двойничникъ, па-близня, бли-
знятко, близнюк, чка.
Двойной — двійний, подвійний.
Двойственность — двоїстість.
Двойственный — двоїстий.
Двоить — двоїти, подвоювати;
роздвоювати; переганяти
(хим.); переорювати (паш-
ню); — ся-двоїнити, двоїтися,
роздвоюватися.
Двойчатка — два ч.
Двойчатый — двійний.
Дворецкій — шахварь, шапарь.
Дворецъ — палац.
Дворникъ — челядник, двірник.
Дворничиха-челядница, двір-
ничка.
Дворничій — челядницький.
Дворня — челяда, челядь, дво-
раки, двірня.
Дворняжка — двірняк.
Дворовый — двірський, подвір-
ний; сущ. м-дворак; сущ.
ж. — двірка, дворка.
Дворцовый — палацовий.
Дворъ — двір.
Дворянинъ — шляхтич, дворя-
нин, дворян.
Дворяниться-панюшиться, па-
ніти.
Дворянка — шляхтянка.
Дворянскій — шляхецький.
Дворянство-шляхецтво, шлях-
та.
Двоюродный — стрієчний; —
братъ, сестра-брат, сестра
у перших.
Двоєкіи — двоїстий.
Двоєковогнутый — двоїстовгну-
тий.
Двоєковыпуклый — двоїстогор-
буватий.
Двоєкость — двоїстість.
Двоєсортный — двурядний.
Двоєвесельный — двоєвесловий.
Двоєглавый — двоєголовий,
Двоєглазый — двоєокий.
Двоєгласный — двоєголосий.

Двоєгодичный — двоєрічний, дво-
хлітній.
Двоєгорбый — двоєгорбий.
Двоєгривенный — сороковецъ,
сороківка, сороківецъ, се-
мигривеник, семигривенний.
Двоєдневный — двоєдньовий.
Двоєдольный, бот. — двоєчастко-
вий.
Двоєдюймовый — двоєцалевий,
Двоєзубецъ, — двоєзуб; раст. *Vi-
dens tripartita* — товетушка.
Двоєколка — біда.
Двоє опытный — двоєротишний,
ратишний.
Двоєкратно — два рази, двічі,
двоєма нападами.
Двоєкратный — двоєразовий.
Двоєличность — двоєлудність, не-
щирість, хвальшивість.
Двоєличный — двоєлудний, нещир-
ний, хвальшивий; о мате-
ріи — мінюний.
Двоєногий — двоєногий.
Двоєносый — двоєносий.
Двоєполюй — двоєстатний.
Двоєрогий — двоєрогий.
Двоєсложный — двоєскладовий.
Двоєсмысленность — двоєзнач-
ність.
Двоєсмысленный — двоєзначний.
Двоєспальный (о кровати) — по-
двійний.
Двоєстволка — двоєбелтівка.
Двоєствольный (о ружьѣ) — по-
двійний.
Двоєстворчатый — двоєінний.
Двоєстише — двоєвірш.
Двоєсторонний — двоєбокий.
Двоєутробка, зоол. — торбун.
Двоєкопеечникъ — сьомак.
Двоєкопеечный — сьомаковий.
Двоєхлітїє — двоєріччя, двоєрік.
Двоєхлітній — двоєрічний, двоє-
рішний; сущ. двоєліток.
Двоєхмачтовый — двоєшоглий.
Двоємѣсячный — двоємісячний.
Двоєнедѣльный — двоєтижньо-
вий.
Двоєпудовый — двоєпудовий.
Двоєотый — двоєсотній.
Двоєцвѣтный — двоєперелупий, двоє-
барвий.
Двоєчасовый — двоєгодинний.
Двоєэтажный — двоєповерхий,
двоєсадний.
Двоєнадцатиперстный (о киш-
кѣ) — двоєперевалькуватий.
Двоєнадцатиугольникъ — двоє-
надесятикутник.

Двѣнадцатый — дванадцятий, дванайцятий.
 Двѣнадцать — дванадцять, дванайцять.
 Двѣсти — двѣста, двѣсті, двѣста.
 Двѣсти, пятьдесятъ — пѣвтрѣста.
 Де — мов, мовляв.
 Дебаркадеръ (вокзалъ) перон; (пристань) — приплав, пришиб.
 Дебатировать — дебатовати; дискусіювати.
 Дебаты — дебата, дискусія, суперека.
 Дебелость — гладкість, опасистість, дебелість.
 Дебелый — гладкий, спасистый, дебелый.
 Дебетировать — дебетувати.
 Дебетъ — дебет.
 Дебиторъ — виноватець, довжник.
 Дебоширить — бешкетувати, дешпетувати, галабурдити, шурубурити.
 Дебоширство — дешпѣт, бешкет, галабурда, шурубурство.
 Дебоширь — дешпетник, бешкетник, галабурдник, шурубура, шурубурник.
 Дебри — нетри, товща, пуща.
 Дебютировать — дебютувати.
 Деверъ — дѣвер(ь), швагер, швагер.
 Девизъ — гасло, девиза.
 Девяносто — дев'ятдесят, дев'ятьдесятъ.
 Девяностый — дев'ятьдесятый.
 Девятка — девятка.
 Девятнадцатый — девятнадцатый, девятнайцятий.
 Девятнадцать — дев'ятнадцать, дев'ятнайцять; — предметовъ — дев'ятнадцатеро.
 Девятый — дев'ятый.
 Девять — дев'ять, съ половиной — пѣвдесята.
 Девятьсотъ — дев'ятьсот.
 Деготница — мазница.
 Деготь — дѣготь, дѣготь.
 Дегтярка дѣгтярница; сред. велич. судно — лайба; раст. *Cornium masculatum* — болиголов, блекота, сикавка.
 Дегтярникъ — дѣгтяр, олейкарь.
 Дегтярный — дѣгтевий, дѣгтяний.
 Дегтярная — дѣгтярня.
 Дежурить — стѣйкувати.
 Дежу, ный — стѣйчик.

Дежурство — стѣйка.
 Дезертировать — збѣгти.
 Дезертирство — збѣганина.
 Дезертирь — збѣг.
 Дезинфекціонный — дезинфекційний.
 Дезинфицировать — дезинфікувати.
 Дека — дека.
 Декабрьскій — студеньовый.
 Декабрь — студень.
 Декламаторъ — декляматор.
 Декламировать — деклямувати.
 Декоративный — оздобний.
 Декораторъ — оздобник, куншта-тор.
 Декорационный — кунштаций-ний.
 Декорация — кунштация.
 Деликатничать — панькатися.
 Деликатность — делікатність; увѣчливість, звичайність.
 Деликатный — делікатный; увѣчливый, звичайный.
 Дельфинъ, зоол. — морська свинья, дофен.
 Демонскій — дем'нський, демон-ський.
 Демонъ — гемон, демон.
 Деморализировать — деморалізувати, здеморалізувати; — здеморалізуватися.
 Денежки — грошенята.
 Денежный — грошовый; грошовитый.
 Денекъ — днѣника.
 Денница — свѣтанок, свѣтанья; свѣт, засвѣт.
 Деннонощно — і в день і в ночі, удень і вночі.
 Денной — денний.
 День — день, днина; безъ росы — суховень.
 Деньги — гроші; командировочные — подорожні та харчові гроші; прогонные — подорожні; суточные, кормовые — стравне; наличные — готівка; мѣдныя, серебряныя — мідяки, срібняки; общественыя — громадські гроші.
 Деньженки — грошенята.
 Делеша — телеграма, депеша.
 Депутатъ — аблегат, посол, депутат.
 Дерба — цілина.
 Дербенникъ — обыкновенный, раст. *Lythrum Salicaria* — плакун, твердыя, тройчак; раст. *L. virgatum* — твердыя.

Дерганіє — смикання, тріпачи-
на, тріпання, тарганіна, сі-
панія, сіпаїна, шарпанія;
шерсти, волось, перьєвъ —
скубанка; подергиваніє —
пошморг.

Дергалка (крюкъ, кот. дерга-
ють изъ стога сѣно) —
ключка.

Дерганъ — плоскінь.

Дергать, нуть — смикати, сіпа-
ти, шморгати, тіпати, шар-
пати, нути, цямбати, бону-
ти, смурати, рнути; шерсть,
волось, перья — скубти, ску-
бати, ускубнути, ускубти.

Дергачъ, пл. *Crex pratensis*
(*Rallus crex*) — тирчак, ра-
пак, рапчак, петро, деркач.

Дергая — сіпом.

Дергота, нерв. бользнь — сми-
кавица; на лицѣ — мишка.

Дергъ, межд. — смик, сіп, скуб,
шарп.

Дере-ей, раст. *Achillea Mille-*
folium — кривавник, білого-
ловник, серпоріз, деревій.

Деревеникъ, др. червь — ша-
шель, шашелиця.

Дерезенскій — сільський, се-
лянський.

Деревенщина — селюк; (женщ.)
— селючка; мугирь, ка, му-
гиряка.

Деревня — село (що не має
церкви).

Дерево — дерево, деревина;
привитое — скипець, сухое —
сушня; небольшое засохшее
— сушко; усохшее на корню —
сухостій; сломан, бурей —
вітролом; вывор. съ кор-
немъ — вивертень; красное
— магонь; черное — тебан; —
въ садовья — садовина;
плодовая дикія — родючина;
нанес. половодьемъ — пла-
виння.

Деревушка — сільце.

Деревяга — калатаго.

Деревянистый — деревчатий.

Деревянный — деревляний, де-
рев'яний, деревний.

Деревяный — дерев'яніти, де-
ревеніти; о тѣлѣ — терпти.

Деревяшка — дерев'янка, дере-
в'яница, деревлянка.

Держава — держава.

Державный — всерхній, вла-
дичний; панувальний, все-
владний.

Держалень (перила) — баг'яси,
поручча.

Держальцы, типогр. — трим. оз

Держаніє — тримання.

Держать — тримати; ховати, го-
дувати; ся — триматися.

Держка — голубник.

Держаніє — звага, насміщення.

Держать, знуть — зважати, зва-
житися, важитися, наважи-
тися, поважитися, насміли-
тися.

Дерзкій — зухвалий, напришку-
ватий, нахрапний, нап-
расний.

Дерзновенность — відважність,
сміливість, зуховатість.

Дерзновенный — відважний,
сміливий, зуховатий.

Дерзость — зухвалість, зух-
вальство.

Дермо — послід; гній.

Дернистый — мурігуватий.

Дерновый — муріговий, дер-
бовий.

Дернь, трава — моріг, муріг,
дерба.

Дерюга — рядно, рядчина, ря-
довина, рядюга; для мѣш-
ковъ — міховина.

Дерюжный — рядняний.

Деряба, раст. *Lycorodium cla-*
ratum — п'ядики.

Десенный — ясловий, ясновий.

Десертный — лагоминковий,
присмаковий.

Десертъ — лагомина, ласощі,
заїдки, присмака.

Дескать — мов, мовляв.

Десна, десны — ясло, ясла, яс-
на.

Десница — правниця, десна.

Деспотическій — душманський,
деспотичний, самовладний.

Деспотъ — душман.

Дестъ (бумаги) — лібра.

Десятеричный — пєсятерний.

Десятерной-см. Десятеричный.

Десятилѣтіє — десятиліття, де-
сяторіччя.

Десятидѣтний — десятилітній,
десяторічний.

Десятина — десятина.

Десятиугольникъ — десятикут-
ник.

Десятичный — десятковий.

Десятка—десятка.
 Десятникъ—десятник.
 Десятокъ—десяток.
 Десятый—десятий.
 Десять—десять: предметов—десятеро; десятью—десять-ма; десять разів.
 Деталь—подробиця, дрібниця.
 Дефектный—шварунок, вадний, ганжівний, дефектовний.
 Дефектъ—шварунок, вада, гандж, ганджа, сказа, хйба, ганч.
 Дефилировать—дефилювати.
 Дефицитъ—недобір.
 Дешевизна—дешевня, дешевнеча, дешевинь, дешевина, дешевість.
 Дешевить—дешевити, танити.
 Дешевле—дешевше, таньше.
 Дешевый, о—дешевий, таний, о.
 Дешевѣть—дешевшати, таніти, танішати.
 Диванъ—канапа; досчатый, безъ спинки—гапчан.
 Дивидендный—зискодільний.
 Дивидендъ—зискоділ.
 Дивить—дивувати, чудувати.
 Дивный, о—чудовий, ловкий, дивотний, диваційний, о.
 Диво—чудерство, чуднота, дивовижа, дивовизія, дивовисько, дивоглядь, дивина, дивизія.
 Дидактический—навчальний, дидактичний.
 Дизентерія, мед.—черв'янка, кривавиця.
 Дикарь, рка—дикун, дикуха; нелюдимъ—нелюда, відлюдок, відлюдник, минер. дикарь.
 Дикая калина, раст. *Sambucus racemosa*—бузина червона.
 Дикая лебеда, раст. *Chenopodium album*—нати́на.
 Дикая мелисса, раст. *Leopogus cardiaca*—псячка.
 Дикая рябина, раст. *Tanacetum vulgare*—приворотень, піжма.
 Дикая яблоня, яблоко—планка, кислиця.
 Дикій—дикий, безлюдий, відлюдний; оцвѣтъ—шарий, сирій, попеластий.
 Дикобразъ, зоол.—іжа́тець.

Диковина—дивовижа, дивизія, чудасія, чудородія, дивина, дивовисько.
 Диковинный—дивовижний.
 Дикость—дикість, дича; відлю дність.
 Диктантъ—диктура.
 Диктовать—диктувати.
 Диктовка—диктура.
 Динь-динь—дзень-дзень.
 Дирижеръ—диригент.
 Дирижировать—диригувати.
 Диссертация—розвідка, розправа наукова.
 Дискантъ—дишкант, дишкула.
 Диспутировать—диспутувати.
 Дистиллировать—переганяти.
 Дистилляция—перегін.
 Дисциплинировать—дисциплінуватися, намуштруватися.
 Дити́къ, насѣкъ—щипавка.
 Дитя—дитина; грудное—немовлятко; балованное—пестя.
 Дитятко—дитятко, дигинка, дитинча.
 Дифтеритъ, мед.—обклад, обкладки.
 Дичать—дичавіти.
 Дичиться—дичати.
 Дичь—звірина, дичина; глушина, усторонь, нісенітниця, недоречність.
 Диагональ, геом.—косина, перекутня.
 Диагональный—укісний.
 Дialectъ—говірка.
 Диалогъ—розмова.
 Диаметральный—пролітний, прогінний.
 Диаметръ—проліт, прогін; въ—діаметръ—на проліт.
 Длина—довжина, довж, довгість.
 Длинноватый—подовгий.
 Длинноволосый—патлатий, кудлатий, пелехатий, волохатий.
 Длинногривый—гриватий, гривастий, гривкастий; сущ.—гривань, гривач.
 Длинноклювый—дзюбатий, дзюбастий; сущ.—дзюбань.
 Длиннолицый—довгобразий, довговидий.
 Длинноногий—цибатий, цибилатий, гом-луватий, довгоногий; сущ.—цибань, циба-тедь, довгоног.

Длинноносый — носатый; довго-носий; — сущ. — носач.

Длиннополый — статный.

Длиннота — озяг.

Длинноусый — вусатый, довго-вусий; сущ. — прудиус, прутуус, вусань.

Длинноухий — вухатый; сущ. — ухах.

Длиннохвостый — хвостатый, довгохвостий.

Длинношей — довгоязыий.

Длинношерстный — вовнастий, пелехатий, волохатий, кудлаий.

Длинный — довгий; очень — дов-жесний, довжелезний, дов-женний.

Длинною — завдожки, удовж, упродовж.

Длитель — маруда, загайко.

Длительный — загайний, побиль-ний, забарний.

Длитель — тягти, довжити; гая-ти, бавити, барити; ся, точитися, тривати, діятися, баритися.

Для — для, на, про, до, під.

Дневальный — черговий, стій-чик.

Дневанье — черга, стійка.

Дневать — днювати; стійчити

Дневка — днювання.

Дневник — денник, щоденник.

Дневной — уденішній, денний.

Днем — удень, годня

Днесь — ниньки.

Дно — дно; спід; — саней, эки-пажа — подення; вь судиь, плоскодонкь — підошва.

Дноочиститель, рьчн. тех. гра-совник, днограсовник, рі-кограсовник

Дноуглубитель — заглибник, глибочник, днопроглибник.

Дноуглубительный — дноглиб-ний, глибочний.

До — до; перед; близько; до

Пасхи — до Великодня, пе-ред Великоднем; до двух

тысяч руб. — близько двух

тысяч карб.

Добавка, добавление — додаток, придаток.

Добавлять, вить — додавати, дати, долучати, чити, дото-чувати, чити; докладати, класти.

Добавокъ — додаток.

Добавочный — додатковий.

Добаклушничаться — добайди-куватися.

Добаловаться — допустуватися, додурітися.

Добахвалиться — дохвалитися.

Добивать, -бить — добивати, бити; -ся — допевнятися,

нитися, доправлятися, пра-витися, домагатися, гтися,

упинчатися, упинчитися, намагатися, могтися.

Добирать, добрать — добирати, брати, подобирати чого.

Добираться, браться — добува-тися, бутися, діставатися,

дістатися, допихатися, пха-тися, дочепати, дочапатися,

доплентатися.

Доблестный, о — мужний, смі-ливий, о.

Доблесть — мужність, сміли-вість.

Добрасывать, бросать — доки-дати, кинути.

Добрести — дотягтися, деча-пати, доплуганитися, деча-патися, доплентатися; по

водь — добрести.

Добривать, -брить — доголювати, лити.

Добро — добро; имущество — добро, майно, нащадок.

Доброволец, волонтерь — охот-ник.

Добровольно — самохіттю, са-мохіть, схотою, доброхіть,

з доброї волі.

Добровольный — самохітний, доброхітний, охочий, руко-дайний.

Добровольческий — охотницький.

Добродушие — добротливість, добростливість.

Добродушный, о — добрестли-вий, добротливий, добро-сердий, о.

Добродѣтель — чеснота, цнота; добро, добродин.

Добродѣтельный — честотли-вий, цнотливий; добродин-ний.

Доброжелатель, -ница — добро-хіт, ка, зичливець, виця.

Доброжелательный — зичли-вий, добровільний.

Доброкачественность — доброт-ність, добрина.

Доброкачественный — доброт-ний.

Добронравіє—лагідність, плохovitість,
 Добронравний—лагідний, плохovitий.
 Добропорядочный—путищий, порядний.
 Добросердечіє—добросердність.
 Добросердечный—добросердний.
 Добросовѣстность—сумлінність.
 Добросовѣстный—сумлінний.
 Доброта—добрість.
 Доброта—добротність, тривалість.
 Доброхотный—см. Добровольный.
 Добрый—добрий.
 Добръть—гладчати, грубшати, грубіти.
 Добрякъ—добряга.
 Добудиться—добудитися, добу-ркатися.
 Добуксировать—дотяглювати.
 Добывать,—быть—добувати, здо-бувати, роздобувати, бути, набувати, бути, засягати, гти; діставати, дістати, дбати, придбати.
 Добытый (трудомъ)—труджений.
 Добыча—здобич; пожива; узя-ток; промыселъ—роздобуток.
 Добѣгать, бѣжать—добігати, бігти.
 Доваривать,—рять—доварювати-рити, подоварювати.
 Довастривать—догострювати.
 Довершать,—шить—докону-вати,—нати, докінчати, укін-чати, чити.
 Довинчивать,—винтитъ—допру-бовувати, бувати.
 Довираться,—вратъся—добрі-хуватися, брехатися.
 Доводить,—вестъ—доводити,—вести, подоводити, допро-ваджувати, дити, подопро-ваджувати; приводити, привести; ся—доводитися, припадати, траплятися, ви-падати.
 Доводъ—довід, доказ.
 Довольно—годі, буде; доволі, досить.
 Довольный—задоволений; кон-тентий; радий.
 Довольствіє—коит, харч (од уряду чи од господаря).
 Довольство—гаразд.
 Довольствоваться—контентува-

ти, контентувати, контува-ти, споживляти, харчувати.
 Довольствоваться—задоволь-нятися, перебуватися.
 Довѣренность—вірчий лист.
 Довѣренный—вірник.
 Довѣритель,—ница—уповажник, -ця.
 Довѣрительный, о—довірний, о.
 Довѣріє—віра.
 Довѣрчивость—імовірність.
 Довѣрчивый—імовірний.
 Довѣрять,—рять—довіряти, повірити, довіряти, вірити, звіряти, звірити.
 Довѣряться,—ряться—звіря-тися, ритися, довірятися, віритися.
 Довѣсокъ—доважок.
 Довѣшиваніє—доважування; довішування.
 Довѣшивать,—вѣситъ—доважу-вати,—жити, подоважувати; довішувати,—сити.
 Довязывать,—затъ—дов'язува-ти,—зати, подов'язувати; до-плітати,—плести, подоплі-тати.
 Догадка—догад, домисел, здогад.
 Догадливость—тямкість, сприт-ність, утеропність.
 Догадливый—тямкий, спритний, утеропний.
 Догадываться,—даться—здогаду-ватися,—датися, домисляти-ся,—мислитися, доміркуву-ватися,—куватися.
 Догарать,—рѣть—допалювати-ся,—литися, допалати.
 Договаривать,—рять—доказу-вати,—зати, домовляти,—мо-вити; єднати, уєднати, по-єднати, токмити, стокмити, годити, погодити.
 Договариваться,—ряться—доба-лакувати,—каться; токми-тися, потокмитися, єдна-тися, поєднатися, годити-ся, погодитися.
 Договорный—рядний, умовний, пактовий, контрактный.
 Договоръ—ряд, умова, умови-ни, угода, уговор, уклад, пакта, контракт, поєднання; двухъ государствъ—трактат.
 Догоня—здогоня.
 Догонять,—гнать—доганяти, здогонити, здоганяти,—гна-ти, наздоганяти,—гнати, на-співати,—спіти,—спінати.

Догружать, -зять - доладовува-
ти, -дувати, дотеркиловува-
ти, -лувати, довантажувати,
жити.

Додумываться, -маться доро-
зумовуватися, - муватися,
доміркувуватися, -куватися.

Додѣлка—дороблення.

Додѣлывать, -лать доробляти,
бити.

Доение—дйво; доіння.

Дожарить—ужарити, досмажи-
ти, допекти.

Дождевикъ, раст. Lycoperdon—
фешкавка, непромок-дощів-
ник.

Дождевой—дошовий.

Дождемъръ дощомір.

Дождикъ—дощик, дощичок, чи-
чмаря.

Дождить—доштити, дошувати.

Дождливый—дошуватий, дошо-
витий, дошовий, дощистий,

мочливий; -вая погода—плота.

Дождь—дощ; мелкій—дрібний
дощ; очень мелкій, какъ ту-
манъ—мигичка, мряка, мжа,
мжиця, мжичка; крупный—
краплистый, крапчастий,
буйный дощ; кратковр., но
сильный туча, тучный дощ;
проливной—злива, залива,
сплав; продолжительный—
облоговий дощ.

Доживать, -жить—доживати,
жити, добувати, бути; до-
вікувати; дожитися чого.

Дождать—чекати, тривати.

Дождаться, ждагься—чекати,
дочекати, дочекатися.

Дожимать, жать—дотискувати,
-скати, дочавлювати, -вити.

Дожинать, жать—дожинати,
жати, обжинатися, обжа-
тися.

Доза—давка.

Дозваться—докликаться; догу-
каться.

Дозволение—дозвіл.

Дозволительный—дозвольний,
дозволенный.

Дозволять, -лить—дозволяти,
-лити.

Дознание—довідь, дознаття;
-следство.

Дозоръ—чата, обхід, об'їзд.

Дозрѣваніе—достигання.

Дозрѣвать, -зрѣть—достигати,
-гти, доспівати, -спіти.

Дозрѣлый—достиглий, доспільний

Доигрывать, -грать—догравати,
-грати.

Дойка—доіння, дйво.

Доильщикъ, -ца—дояр, -ка.

Дойникъ—скепецъ, дйиця,
дйник.

Дойный—дйний.

Доискиваться—вишукувати,
дошукуватися, доходити,
дйти.

Доисторический—предісторич-
ний.

Доить—доіти, цяпати.

Дока—метець, митець, мис-
тець, мистіюк.

Доказательный—довідний, до-
казний.

Доказательство—довід, доказ;
-ознака, свідectво.

Доказуемый—деказовний.

Доказывание—доводження.

Доказывать, -зять—доводити,
-вести, переконувати, -нати,
пересвідчувати, -чити; свід-
чити проти кого, винувати-
ти, обвинуватити кого; спо-
рлясправдовуватися.

Докалывать, -лить—догартову-
вати, -тувати.

Докалывать, -колоть—доколю-
вати, -лоти.

Докапывать, -копать—докопу-
вати, -пати.

Докармливать, кормить—дого-
довувати, дувати.

Докатывать, -тать—докачувати,
-чати; о бѣльѣ—домагльо-
вувати, лувати.

Докашивать, косить—докошу-
вати, -сити.

Докись—докивас.

Докладной (день, записка)—
доповідний.

Докладчикъ—доповідник, ре-
ферент, справознавець, до-
повідач.

Докладъ—доповідь, справо-
здання реферат.

Докладывать, -ложить—докла-
дати, класти, подавати,
дати; въ засѣданіи, о дѣлѣ
к. н. и т. д.—доповідати,
вісти.

Доклевывать, клевать—доклю-
бувати, бати.

Доклеивать, -клеить—доклею-
вати, -іти, докаручувати,
чити.

Доковылять—дошканлибати,
дошкитильгати.

Доколачивать, лотить — доби-
вати, бити.

Доколь — доки, докіль, доків,
докіля, докуль.

Докраска — дофарбування.

Докрасна — аж почервоніє, аж
почервоніло.

Докрашивать, красить — дофар-
бовувати, бувати.

До крови — укров.

Докторь — доктор; лікарь.

Документальный — документо-
вий.

Документъ — документ.

Докупать, пить — докуповува-
ти, — пити.

Докупка — докуповування.

Докуривать, рить — допалюва-
ти, — лити, досмалювати, — ли-
ти.

Докучать — набридати, обрیدا-
ти, прикритися, уідатися,
настирати, настиратися.

Докучливость — уідливість,
обрідливість, набридли-
вість.

Докучливый — уідливий, обрід-
ливий, набридливий.

Докучий — нудотний.

Долбежь — жолоб; зубрячка,
турукавка.

Долбить — довбати, довбти, то-
рочити, товкти, турукати,
товкти.

Долбня — довбежа, довбешка,
довбенка; для забивання
свай — баба; на маслобойнѣ
таран.

Долбляк, техн. — довбач.

Долгий — довгий.

Долговой — борговой.

Долговременный — довгочасний.

Долговѣчный — довговічний.

Долгоденствие — довгий вік.

Долголѣтний — довголітній.

Долгоножка, насѣк. *Tripula* —
довгоніг.

Долгоносикъ, насѣк. — шашлак,
свинка, носай, довгоносик.

Долгополый — статний.

Долгосрочный — довгочасний.

Долгота, геог. — довжина.

Долготерпѣливый — терплячий,
терплінний.

Долготерпѣніе — терплячість,
терплінність, терпячка.

Долгохвостикъ, пт. *Parus cau-*
datus — синичка хвостата.

Долгъ — повинність, обов'язок;
заемъ — позика, позичка, борг.

Долевой — частковий, пайковий

Долежать — долежати; улежа-
тися, досіти (о фруктахъ).

Долетать, летѣть — долітати,
летіти, долимати, линути.

Должать — запозичатися.

Долженствовать — мусити; бути
повинним.

Долженствующий — повинний.

Должникъ — виноватець, довж-
ник.

Должно — треба, тра, повинно,
належить, слід, годиться.

Должно быть — десть, мабутъ,
либонь; мусить, повинно
бути.

Должное — належитість, нале-
жне.

Должностной — официальный,
помістний, посадовий, уря-
довый.

Должность — посада, уряд, по-
місти, помісто.

Должный, долженъ — винний,
винен; належний, слухний;
повинний, повинен.

Доливать, лить — доливати, —
лляти, подоливати; досипа-
ти, — сипати; доточувати, —
чити, подоточувати.

Доливка — долив, досипання,
доточування.

Долизывать, зать — долизувати,
зати.

Долина — долина, діл, поділ,
низина, низ, низовина; гор-
ная — полонина, проліг;
степная, заросшая лѣсомъ
— байрак; степная, балка;
начало долины — придоли-
нок; конецъ долины — од-
вершок; поперечная долина
— рости́чка, передолина;
юдо́ль — паді́л.

Долой — геть; царизмъ — геть з
царатом; буржуевъ — геть з
панами.

Долѣзать, лѣзть — долізати, —
лізти, подолізати.

Дольчатый (о плодѣ) — скибча-
стий.

Долюбливать, любить — подлюб-
ляти, підлюбляти.

Доля — пай, частка, уділ, доля.

Дома — дома, вдома.

Домалывать, молоть — домелю-
вати, — молоти, подомелюва-
ти.

Домашній-хатній, домівський,
домовий; свійський, нась-
кий, піший; домотканий; до-
моробний, домодільний (объ-
издѣліяхъ).
Доменний—гамаровний.
Дометать, мести — домітати,
мести.
Дометувать, метать — докиду-
вати, -дати; петли-обкидати,
обкидати.
Домишко—хатинка.
Домкратъ, мех.—підойма.
Домна, бол. плав. печь—гама-
ровна.
Домовитость—господарність.
Домовитый—господарний.
Домовладѣлецъ, -ца—домовлас-
ник, -ця.
Домовничаютъ — домувати, до-
монтажувати, домонтарити.
Домоводство—домівство, гос-
подарство.
Домовой—домовик, хованець.
Домовый — домовий, хатній,
домівський.
Домогательство—допевняння,
допоминання.
Домогаться—допевнятися, до-
поминатися, допинатися,
настиратися.
Домой—додому, до господи.
Домсправитель — доморядник,
доморядця.
Домсправительство—доморяд-
ництво.
Доморощенный — доморослий,
свогоховний.
Домостроитель—будівник.
Домостроительный — будівни-
чий.
Домостроительство—будівни-
цтво.
Домосѣдничать—домонтажува-
ти.
Домосѣдний—домонтарський.
Домосѣдство—домонтарство.
Домосѣдъ—сидень, хатник, до-
монтаж.
Домохозяинъ—домарь, госпо-
дарь.
Домочадецъ—домівник, -ниця.
Домчать — догнати; -ся-догна-
тися.
Домъ—дім, господи, будинок,
хоромина, хата.
Домѣривать—домірувати, -рити.
Домѣшивать, -мѣшать—домі-
шувати, -шати,

Донашивать, -носить—доношу-
вати, -носити.
Донельзя—до краю, до решти.
до останку, до нехочу.
Донесеніе—рапорт.
Донимать — шкулита, дошку-
ляти, допикати.
Донимающий—шкулкий, шкуль-
кий, шкульний, дошкуль-
ний, дошкулький, дошкур-
кий.
Донникъ аптеч. раст. *Melilotus*
ollicinalis—буркун.
Донникъ, раст. *Melilotus* *coe*
rulea—гуньба, буркун.
Донникъ медоносный, раст.
Spigaea Tilirepula—тарлабан,
починочок.
Донный—денний.
Доносить, -нести (вещь, пред-
метъ)—доносити, -нести.
Доносить—підскаржувати, доя-
вляти, рапортомъ—до відома
подавати.
Доноситься (о звукахъ)—захо-
дити, лунати.
Доносчикъ, -ца—виказчик, -ця,
доводець, доводник, -ця.
Донось—виказ.
Донынь—до тепер, і досі.
Донышко—денце.
Дообѣденный—задобідний.
Доострить—догострити.
Допаивать, -паять—допютову-
вати, -тувати.
Допаивать, -поить—допоювати,
-поїти.
Допалзывать, -ползать, -ползти
—доповзати, -повзти, допі-
зати, -зти; доплазувати.
Допахивать, -пахать—доорувати
—орати.
Допечатывать, -тать — додру-
ковувати, -кувати.
Допивать, -пить — допивати, -
пити, подопивати.
Дописка—дописка.
Дописывать, -сать—дописувати,
-сати; красками—домальову-
вати, -лювати.
Доплата — доплата, доплачу-
вання.
Доплачивать, -платить—допла-
чувати, -платити.
Доплетать—плесть—доплітати,
плести; -ся—доплітатися, до-
тягтися, доволіктися, до-
плуганитися, дочвалати, до-
чапати, допютаися, дочапа-
тися.

Доплывать, -плыть — доплива-
ти, плисти.

Доподлинно-напевне, достотно
Дополнение—доповнення; до-
дток.

Дополнительный—додатковий.
Дополнять, -нить — доповняти,
нити, подоповняти, додат-
кувати.

Дополуемерти-мало не до смер-
ти, трохи не до смерти.

Допрашивать, -росить — допи-
тувати, тати, -ся-допитува-
тися.

Допросчикъ—допитач.

Допросъ—допит.

Допускаемость — припускаль-
ність.

Допустимость — дозволенність,
припущенність.

Допустимый — дозволенный,
припущенный.

Допускать, -стить — допускати,
-стити; припускати, стити;
дозволяти, -лити на що;
себя до чего-попускаться,
ститися.

Допускъ—допуст.

Допытывать, -пытать — торту-
рувати.

Допьяна—до упою.

Допѣвать, -пѣть—доспівувати,
співати.

Дорабатывать, -тать—доробля-
ти, -бити, допрацьовувати,
цювати.

Дореформенный — дореформо-
вий.

Дорисовывать, -совать—домал-
юувати, лювати.

Дормезъ—берзин, каруца, коч.

Дорога—дорога, шлях; тор, ве-
сенняя-вешняк; лѣтняя-лѣт-
няк; зимняя — зимняк; же-
лѣзная—залізниця; конно-
жельзная—трамвай; элек-
трическая—трам; -проселоч-
ная—путивецъ; столбовая-
чиненник; -полевая-стелова
дорога; -крутая-узвѣз; боль-
шая, торная—битий шлях,
гостинець; -шосейная-соша;
мощеная—буркована, бру-
кована дорога, бурк, брук;
механо-подъемная-узвѣз.

Дороговатый — дороженький,
подорогий.

Дороговизна—дорожнеча, до-
рожня, дорожнята.

Дорогой—дорогий, коштовний;
коханий, любий.

Дородность—орядність, опа-
систість, тілистість, глад-
кість, тіловитість.

Дородный—огрядный, опасис-
тий, тілестий, гладкий, ті-
ловитий.

Дорожать—дорожчати.

Дороже—дорожче.

Дорожка — хідник (коврикь);
стежка, тропок (тропинка);
смужка (полоска); рівчачок
(желобокъ).

Дорожить (чѣмъ)—дорого ціни-
ти що, шанувати що-ся-до-
рожитися, високу ціну клас-
ти.

Дорожникъ (путеводитель) —
подорожник.

Дорожный — шляховий, подо-
рожний; вояжовий.

Дорожчатый—смугнастый.

Доростать, -рости — доростати,
-рости, дохожати.

Дорубать, -бить — дорубувати,
бати.

Дорывать, -рвать — доривати,
-рвати; -ся-допадаться, -пас-
тись, доскіпаться.

Дорывать, -рыть — докопувати,
пати.

Дорѣзывать, -зять— (животное)
дерізувати, -зати; землю-до-
межовувати, жувати.

Досада—докуна, озлість, омпя,
докуча.

Досадно—прикро, докучно, не-
приємно, омнно.

Досадный, -ливый — докучный,
неприятный.

Досадовать—гніваться, свари-
тись.

Досаждать, -дить — докучати,
чити, надокучати, -чити,
прикритись, наприкритись,
увірятись, увіритись; пекти,
допекти, назоли, зазо-
лити.

Досаливать, -солить — досоло-
вати, -лити; допикати, -пек-
ти, дошкуляти, -лити.

Досаливать, -саливать — дошма-
ровувати, -рувати, домашу-
вати, -мастити.

Досасывать, -сосать-досисати,
ссати.

Доселѣ—досі, і досі, до сього
часу, поти, доти.

Досиживати, -сидѣть — досиджувати, -діти; докурювати, -рити.

Доска тертиця, дошка: аспидная-тавлетка; класная-таблица; кухонная-стілняця; полова-мостина, стеліна; шахматная-шахівниця; широка-плаха.

Доскабливати, -скоблити — доскроматжувати, -цити, -доскріпати, -скребти.

Досказувати, -зати-доказувати, -зати, домовляти, -мовити.

Доскакаться — дострибатися, догоцатися.

Доскакивати, -скакать — доскувати, скакати, доскрибувати, -бати.

Доскакивати, -скачить — дострибувати, -бнути.

Дослушивати, -шати — дослухувати, -хати.

Досматривати, -смотрѣть — додивлятися, -витися; доглядати, доглядіти, пильнувати, упильнувати; вбачати, добачати, бачити, постерегати, -гти.

До-смерти — усмерть.

Досмотрщикъ, -ца-доглядач, -ка

Досмотръ — догляд, дозір.

Доспорить-досперечатися, дозмагатися.

Доспѣвать, спѣть (о ягодахъ) — усмагати, усмагнути, достигати, -гти, доспівати, -спіти.

Доспѣлый — достиглий.

Доспѣхи — риштунок.

Досрочный — дочасний, дотерміновий.

Доставать, -стать-отримувати, -мати, залучати, -чити, одержувати, -жати, діставати, -стати; -приобрѣтать-набувати, -бути, придбати; -изъ-подъ-чого-видобувати, видобути; -вынимать-діставати, -стати, виймати, -няти; -до-чого-сягати, досягати чого; -протягивать-руку-посягати, -посягти, -хватать, -быть-достаточнымъ-вистачати, -чити, -ставати, -стати.

Доставаться, достаться — припадати, припасти, припадатися, припастися.

Доставка — доставка; достачання, постачання.

Доставлять, -вить-доставляти; -вити; достачати, наспоряти, постачати, -чити; -подавать-поставлятися, поставитися; (объ-удовольствіяхъ, развлеченіи) справляти.

Достатки — ужитки.

Достаточно — удосталь, доста, досить, доволі, подостатком, подост.

Достаточность — достатність; заможність, засібність.

Достаточный — достатний; заможний, засібний.

Достигать, -стичь(чег) — досягати, досягти, осягати, осягти, сягати, сягнути; -кого-наздоганяти, -дигнати, -зуспіти; -добутися, -добитися.

Достигший (совершеннолѣтія) — станівкий.

Достижение — осягнення, досягнення.

Достижимость — досяжність.

Достижимый — досяжний.

Достоверность — правдивість, певність, автентичність.

Достоверный, — правдивий, автентичний, певний.

Достодолжно — як слід, належито.

Достодолжный — належитий.

Достойно — як належить, по заслузі, гідно.

Достойнѣйший — переднійший.

Достоинство — (стоимость) вартість, добротність; (качество) гідність, стійність, достойність; (сань, званіе, чинь, значеніе) гідність, повага, поважність.

Достойный — стійний, гідний, вартий; поважний, шановний.

Достопамятность — вікопомність.

Достопамятный — вікопомний; пам'ятний.

Достопочтенный — високоповажаний, висрокошановний.

Достопримѣтельность — уваговартість.

Достопримѣтельный — гідний на увагу, уваговартий.

Достославный — славетний, хвальний.

Достояние — майно, власність; спадок, спадщина.

Достройка — добудування.

Достролювати, -лити — достролювати, -ляти.
 Доступність — приступність;
 (о цвнѣ) повільність.
 Доступний — приступний; (о цвнѣ) повільний.
 Доступь — приступ, доступ.
 Достучаться — достукатися, добути.
 Достывать, -стынуть — холонути, дохолонути.
 Досугъ — дозвілля.
 Досудиться — допозиватися.
 Досуесть — умітність, мистецтність.
 Досужий — умітний, мистецтний.
 Досужный — вільний, гулящий.
 Досуха — насухо.
 Досушивать, -шить — досушувати, -шити.
 Досчатый — дощаний.
 Досчитывать, -тать — долічувати, -чити, дораховувати, хувати.
 Досылать, -слать — досилати, -слати, надсилати, надіслати.
 Досыпать, -спать — досипати, досипляти, спати.
 Досыпать, -сылать — досипати, -сипати.
 Досыпка — досипання.
 Досыта — донехочу, уїжно.
 Досѣвать, -сѣять — досівати, -сіяти.
 Дотаскивать, -скать, -щить — дотягати, -гти, доволікати, -локати, дотарабанити; (объ одеждѣ) доношувати, -сити;
 Дотачивать, -точать — надточувати, -чити.
 Дотащиться доплентатися, дотарабанитися, доплутатися, доволочитися, дочвалати, допхатися, дошвендіати, приплуганитися.
 Дотла — дошпенту, дошпиру, дошпирины, до останку, до решти, до ноги, до пня, геть чисто.
 Дотолочь — дотовкати.
 Дотолъ — доти, дотіль.
 Дотрогиваніе — доторкання.
 Дотрогиваться, -тронуться — торкатися, -кнутися, дотикати, -ткнути, доторкатися, -кнутися, щуптати, черкатися, дотикатися, діткнутися.
 Дотягивать, -нуть — дотягати, -гти.

Доужинать — довечеряти.
 Доучивать, -чить — довчати, -вчити.
 Дохлебать — досьорбати.
 Дохлець — запорто, запорошок.
 Дохлый — здохлий, здохлиний.
 Дохлятина — дохлина, здохлина, здохленина, здохлятина.
 Дохнуть — хукнути, тхнути.
 Дохнуть — здихати.
 Доходить, -дойти — доходити, дійти.
 Доходный — прибутковий, зисковий, рихтовий.
 Доходность — прибутковість, зисковість, рихтовість.
 Доходъ — прибуток, зиск, рихта, потяг.
 Доцеѣтатъ, -цѣсть — доцвітати, цвісти.
 Дочерчивать, -ртить — дорисовувати, -сучати, докреслювати, -лити.
 Дочиста — геть чисто, згола.
 Дочитывать, -тать — дочитувати, -тати.
 Дочь — дочка; единственная — одиниця, одиначка.
 Дошвыривать, -рнуть — дошпурляти, дошпурнути, докидати, докинути.
 Дошивать, -шить — дошивати, -шити.
 Дошлець — митець, мистець; проноза, пройдисвіт.
 Дошечка — дощечка.
 Дошпивать, -пать — дошпиувати, -пати; -перья, волосы — доскубувати, -бти; -перья у обвар. птицы — допатрувати, -рати.
 Доѣдать, -ѣсть — доїдати, -їсти.
 Доѣзжать, -ѣхать — доїздити, -їхати.
 Драгоценность — коштовність; коштовна річ.
 Драгоценный — коштовний, цінний, дорогий.
 Драгун, воен. — драгон; раст Artemisia dracunculuz — острого, тургун.
 Дражайший — найдорожчий.
 Дразнить — дрозити, дразнити, дратувати, глузувати, кепкувати.
 Драка — колотня, колотнеча, бійка, таскання, чвара, биття.

Драконъ — дракон.

Драдо — драпак.

Драматическій — драматичний.

Драпировка — драпрірування.

Драпировщикъ — драпріровник.

Дратва — суч, дратва, підшив-
ка.

Драть — дерти, шматувати,
шарпати; здирати, лупити
кого; дерти; зубити, скубити
бити, чустрити, сікти; ся
битися; дертися, рватися.

Драфа, пт. Otis tarda-дрохва.

Драчка — гребло.

Драчливость — битливість.

Драчливый — битливий.

Драчунъ — розбіяка, тесака, за-
дирака, задерій.

Дребедень — нісенітниця, бри-
дня, казнащо, дурниця, не-
доречність.

Дребезги — хамузе, гамуз, дру-
зки, дрізки.

Дребезжаніе-деренчання, дир-
чання, хряпотіння, бри(е)-
ніння, дзеленькотіння.

Дребезжать — дирчати, дерен-
чати, хряпотіти, бри(е)ніти,
дзеленькотіти.

Дребезжащий — деренчливий,
бри(е)нливий.

Древесина (слой древесины)
трупина, політок; (дер. во-
локну) деревина.

Древесный-деревний.

Древко (копья)-ратище; (виль,
метлы и т. д.) держак, дер-
жально; (пера) держальце;
(грабель) граблище; (косы)
кісся, косовище; (цѣпа) ці-
пило, ціпильна, ціпильно.

Древлехранилище — музеум.

Древній — давній, старий, спо-
давній, стародавній, пред-
ковічний, предковіцький,
предковіковий.

Древность-давність, давнина,
стародавність, предкові-
чина.

Древовидный — деревуватий,
деревоподібний.

Древонасаждение-древосажан-
ня.

Древообдѣлочникъ — древороб-
ник.

Дреготочецъ, насѣк. — шашель,
шашелиця.

Дреготочина — шашеління.

Дреколіа-дручі, кілля.

Дрема-дрімота, дрімки, дріман-
ня; раст. Lychnis (vesperi-
na sithorp)-сліпак.

Дремать-дрімати, куняти.

Дремота — дрімниці, дрімки,
дрімливийці, дрімота.

Дремучесть — гущавина, густ-
вина, гущина, гущовина.

Дремучій-густий, густвинний,
гущовинний.

Дресва, минер.-жорства, ри-
на.

Дрессировать — муштрувати,
цвічити.

Дрессировка — муштра, муш-
трування, цвічення.

Дрессировщикъ — муштрун.

Дробина (пивная) барда; (ру-
жейн.) шротовина, шріт.

Дробить-кришити, дрібнити;
поділяти, часткувати.

Дробленіе-кришення; поділен-
ня.

Дробница, охотн.-шротівниця.

Дробность-дріzkівність

Дробный-дрібний, дріzkівний.

Дробовикъ, охотн.-рушниця-
шротівка.

Дробь-кришинка; (руж.) шріт;
(ариф.) частка.

Дрова (топливо) — опал; (для
растопки) распалка; (сы-
рая)-сирняк; (мокрыя) мок-
рець; (колотыя) рубанці;
(плывущія въ половодье по
рѣкѣ)-заплава.

Дровни-ріжнаті сани, grind-
жоли, копильчаки.

Дровосѣкъ — рубай, дроворуб;
насѣк. Segambrix — музика.

Дровяникъ-дроваль; дровітня,
дровник.

Дровяной-дров'яний; — сарай-
дровник; дворъ-дровальня.

Дрога-розвора.

Дроги бендюги; — водовозные-
кари; погребальные — ката-
фалк.

Дрожалка, раст. Tremella me-
senterica-драглі.

Дрожаніе-тремтіння, трусин-
ня, тіпання.

Дрожать, дрогнуть-тремтіти,
затремтіти, дріжати, здри-
нутися, труситися, струс-
нутися, тіпатися, тіпнути-
ся; (отъ холода) щиконіти,
трухтисся, ухляпі кувати.

Дрожжи—дріжчі; изъ тѣста—росчина.

Дрожки (извозчичьи)—бѣржа; бѣговья—бѣгунці.

Дрожь—дрижаки, здриги, тремтіння, дригота; (шутл.) циганський піт.

Дроздъ, *Turdus vulgaris* і *musculus*—дрізд; *Turdus merula*—кос; *Turdus pilaris*, сѣрый-ядвівчак;—желтосѣрый, *T. viscivorus*—черкач, чирч, тирч, чирчак, чиркот, омелюх.

Дрокъ, раст. *Genista*—дрік.

Дромадерь—верхоблюд—одногорбий.

Дротикъ—списик.

Другой—другий; инший.

Другъ—друг, друзяка, приятель, побратим, другъ;—подруга—другиня.

Дружба—дружба, друзівство; приязнь, приятельство, побратимство.

Дружелюбіє—дружність, приязність, зичливість, ласкавість.

Дружелюбный—дружній, приязний; зичливий, ласкавий.

Дружески—поприятельському.

Дружескій—дружній.

Дружественный—дружебний.

Дружество—приязнь.

Дружина—(рабочая, рыболовная) ватага; (военная) рота, загін; (княжья въ старину) дружина.

Дружинникъ—(въ рабочей, рыболовной артели) ватажник; (въ воен. отрядѣ) козак; (въ княжей дружинѣ) дружень, дружник.

Дружить—товарищувати, приязнувати; быть подругами—подругувати.

Дружно—приязно; одностайно, однодушно.

Дружный—приязний, приятельський; одностайний, однодушний.

Дрыхнуть—без просипу спати.

Дрябловатый—надвялий.

Дряблый—зів'ялий; (о деревѣ, овощахъ, плодахъ) трухлявий, трухлий; (о минер.) діркуватий, дірчастий; (о почвѣ) пухкий.

Дрянуть—в'янути, марніти;

трухлявіти, трухніти, трухнути.

Дрянной—нікчемний, поганий, паскудный, кепський.

Дрянь—сміття, бруд, нечисть; непотріб, покидь, негідь; погань, чортovinня, казна, що, паскуда, ледащо.

Дряхлость—хирність, хирість, хиренність, хирявість, хирлявість, підтоптаність.

Дряхлый—хирний, хирий, хиренний, хирявий, хирлявий, підтоптаный.

Дряхлѣть, дряхнуть—хирнути, старіти, хиреніти, підтопуватися.

Дубасить—лупцювати, періщити, піжати, давати типцю, затьору, прочуханки.

Дубильный—чинбарний, гарбарний.

Дубильный корень, раст. *Statice latifolia*—кірмак, кіроман.

Дубина (вѣрзила), барладим, ненила, бовдур, побурь, лобоз, неотеса, незграба.

Дубить—чинити, гарбарувати.

Дубовка—см. Дубравка грыжная.

Дубовый—дубовий.

Дубоносъ, пл. *Coccotbraustes*—чупкар.

Дубрава—дѣброва.

Дубравка грыжная, раст. *Veronica chamaedrys* L.—пирвотки, рѣшитник, гадинець, безвершки.

Дубровка, раст. *Ajuga reptans* L.—суховершки.

Дубъ—дуб;—вѣчнозеленый—нелинь.

Дубье—ломачча.

Дуга—дуга, лук.

Дугообразный, дуговатый—дужний, луковинний, луковатий, ооодистий.

Дудка—дудка, сопілка.

Дудки—дзусь, зась.

Дудочникъ—дударь; раст. *Levisticum officinale*—любисток.

Дудочный—дудковий, сопілковий.

Дудчатый—дудкуватий.

Дуло (ружья)—руля, рура.

Дума—дума; гадка; рада;—городская—ратуша.

Думать—думати; гадати; мислити, міркувати, мізкувати; мати на думці, мати замір; дбати.

Думка, мален. подушка-ясик. Думный (членъ думы)-радний; задумавшийся-замислений. Дуновение—ловів, подув, подих, подмук, хух, хук, потяг.

Дунуть—шайнути, дмухнути, вийнути, подихнути, ртомъ-хухнути, фукнути, фукнутися.

Дуплистый—дуплиनावий, дуплиनावий, дуплиноватий, дупливый, дупластый, дупловатый, дупчастый. Дуплѣть—дуплавити, дуплавити.

Дура—дурна, дурепа. Дураковатый—слутый, слутавый, дурноголовый, недолгий.

Дуракъ—дурень, дурбас, дурнас, дурало, дурнеча, дурнолобець, кеп, фатів.

Дуралей—см. Дуракъ. Дурацкий—дурбасный, дурный. Дурачекъ—дурник. Дураченье—туманіння, обдуривання.

Дурачество—дуроші, дуріння, дур.

Дурачить—хараманити, гнути харамани, туманити, переводжати, дурити, бляхмана пускати, туману пускати.

Дурачиться—дуріти, пустувати, жирувати, валять дурака-дурника клеіти.

Дуркаманъ, раст. *Xanthium strumarium*—реп'яшок, туриця, свинка.

Дурманъ, раст. *Datura stramonium*—німича.

Дурно (плохо)—зле, неже, погано, брідко, кепсько; (тошно)—млосно.

Дурной—злий; ледачий; лихий; поганий, недобрый, брідкий.

Дурнота—шпетність, негожість; заморока, млость.

Дурнушка—поганенька.

Дурнѣть—поганіти, поганшати, марніти, упадати з лица, бріднути.

Дурь—дур, блаженство.

Дусить—тушкувати.

Дуть—дути, дмухати; ся—надиматися (выказывать недовольство) бурмоситися.

Духи—пахощі.

Духовенство—духовництво, попівство.

Духовидецъ—духозорець.

Духовная—духовнича, духівнича.

Духовникъ—сповідник.

Духовность—духовість.

Духовный—духовий; духовнический.

Духовой (о дыханіи, воздухъ)—віддиховий; (о музыкѣ) подиховий; (о кушаньѣ) тушкований.

Духота—подуха, придуха, задуха, душність, духота.

Духъ (безтѣл. существо)—дух; (вдохновение)—натхнення; (привидѣніе) мара, прима-ра; (сила души)—відвага, сміливість (дыханье) віддих; (запахъ)—пах; (злой)—враг, супротивник.

Душа—душа; життя; сумління; серце, вчуття.

Душевный—душевний; ширый, сердешный.

Душевредный—см. Душепагубный.

Душегубецъ, бица—душегубка.

Душекъ—сморідень.

Душеный (маринованный)—межений; (о блюде) изготвл. въ закрытомъ сосудѣ—тушкований.

Душенька—душка, серце.

Душепагубный—душевадный.

Душеприказчикъ—вірник.

Душеспасительный—спасенный.

Душистость—пахучість, запашність, духовитість.

Душистый—пахучий, запашный, духовитый.

Душитель—душман, задави́ко.

Душить—душити.

Душица, раст. *Origani vulgare*—материнка.

Душка—дуся.

Душникъ—повітрянка.

Душный, о—спарный, парный, о.

Дуэлистъ—перебієць, дуелист.

Дуэль—поєдинок, дуель.

Дуэть—дует.

Дыба—скрипиця, диба.

Дыбомъ—стовбуром, диба, дуба, дубора, дубала, дубом.

Дылда—бардадим, ненида, бовдур, лобоз.

Дымить—димувати, курити, накурювати, рити; ся—димуватися, диміти, куритися; клубами пошибати.

Дымка—фльор.

Дымница, раст. *Fumaria officinalis*—польова рута.

Дымный—курний, димний, димоватий.

Дымовникъ—комін, димарь, диминець, димник, димница, бовдур.

Дымовой—димовий.

Дымогарный—димовий.

Дымчатый—димний.

Дымъ—дим, курево.

Дымящийся—димучий.

Дыня, бот. диня.

Дыра—діра, дірка.

Дыристый—діравий, дірчастий, дірявий, діркуватий.

Дыритъ—діравити; ся—діравити, дірчавити.

Дырища—діромаха.

Дырявый—діравий, дірявий.

Дыропробивный, тех.—діробитний.

Дыханіе—подих, тхіння, віддих, дихання.

Дыхательный—дихальний, дишний.

Дыхлецъ—ядушник.

Дышать—дихати, тхнути.

Дышло—дишель; у волов. во-за-війя, стрілка.

Дьяволь—дявіл, диявол, дьябель.

Дьявольскій—дивольський.

Дьявольщина—дявоління, бісовина.

Дьяконствовать—дяконувати.

Дьяконъ—дякон.

Дьякъ—дяк.

Дѣва—діва, панна, дівчина; (иронич.)—дівуля; (стара) скрипула, перестарок.

Дѣвать, дѣть—діти, подіти, заподіти, задівати, діти, за-проторити, затасувати; ся—дітисся, подітисся, задіва-тисся, дітисся.

Дѣвица—дівчина, дівця; панна.

Дѣвица въ зелени, раст. *Nigella arvensis*—чорнушка дика; *Nigella damascena*—павучок, нечесані панночки.

Дѣвическій—дівочий, дівочь-кий, дівчачий.

Дѣвичество—дівочтво, діву-вання.

Дѣвичій—дівочий, дівчачий, дівочький, панянський.

Дѣвичникъ—дівич-вечір, ді-вин-вечір.

Дѣвичья—дівочий покій, ді-воча світлиця.

Дѣвка—дівка, дівуля, дівуха.

Дѣвочка—дівчинка, дівча, дів-чатко, дівця.

Дѣвственница—правичка.

Дѣвственность—дівочтво, ді-вування, дівочий стан; па-нянство, вінець, вінок, ді-вочність.

Дѣвственный—панянський, ді-вочний; цілняний, непоча-тий.

Дѣвствованіе—дівування.

Дѣвствовать—дівувати, дівочити.

Дѣвушка—дівчина, дівця, че-лядина; собир. дівота, ді-вочтво.

Дѣвченка—дівча.

Дѣдовскій—дідовський.

Дѣдушка—дідусь, дідунь.

Дѣдушкинъ—дідусів.

Дѣдъ дік; старий-пелех.

Дѣепрічастіе, грам.—діеприс-лівник.

Дѣеспособность, юрид.—чиноз-датність.

Дѣйственный—чинний.

Дѣйствительно—дійсно, стот-не, справді, упрзвді, тяр. насправжки, насправжис, заправди, заправжки.

Дѣйствительность—дійсність, справжність, правдивість, певність.

Дѣйствительный—дійсний, справжний, правдивий, пев-ний.

Дѣйствіе—дія, акція, чинність; (результат) skutok, наслі-док; (въ драмѣ, въ арифме-тикѣ) дія; (на войнѣ) бій, баталія.

Дѣйствованіе—чинність.

Дѣйствовать—діяти; мати силу;

Дѣйствующій—дѣвий, чинний.
Дѣлатель—працівник, робіт-
ник.

Дѣлать, сдѣлать—робити, зро-
бити, учиняти, чинити,
учинити, творити, утворити,
справляти, справити; ся-
робитися, чинитися, тво-
ритися, ставатися, коїтися.

Дѣлешный—подільний, дільбо-
вий, дільчий.

Дѣлешъ—поділ, дільба, паю-
вання.

Дѣленіе (арифм.)—поділ, ді-
лення.

Дѣлецъ—ділник.

Дѣленіе, арифм.—ділимок, ді-
ленник.

Дѣлимость—дільність, поділь-
ність.

Дѣлимый—дільний, подільний.

Дѣлитель, арифм.—ділимок.

Дѣлительный—ділничий.

Дѣлать—ділити, шліщувати, по-
діляти, розділяти, паювати,
дуванити.

Дѣлишко—дільце.

Дѣлится—ділитися, поділя-
тися, переділятися, пере-
ділитися.

Дѣло—справа; діло, чин, утвір,
праця, робота; (поступокъ)
учинок; (сущность предме-
та или обстоятельства) річ;
(судебное) справа, пѣзов;
(битва) бій, баталія, потре-
ба; (надобность) потреб;
акт; морока; штука.

Дѣловитость—умітність, праць-
овитість.

Дѣловитый—умітний, праць-
овитий.

Дѣлопроизводитель—діловод.

Дѣлопроизводство—діловод-
ство.

Дѣльно—до речі, до паду, до
діла.

Дѣльность—доцільність, здат-
ність, ґрунтовність.

Дѣльный—доцільний, здатний,
путний; працьовитий.

Дѣтенышъ—(у животн.) мале,
дитина; (у птицъ) пискля,
писклятко, пущверинок.

Дѣти—діти; собир.—дітвора,
дітвация, дітлахи, дітваки,
малеча; маленькія—дріб'я-
зок, дрібнята; сведныя—зве-
денята, приведенники.

Дѣтина—парубійка, хлопець,
парубок.

Дѣтище—дитина.

Дѣтолюбивый—дітоллюбний.

Дѣтолюбіе—дітоллюбство.

Дѣтородный—дітородний.

Дѣторождение—дітородини,

Дѣтоубійство—дітовбивство,
дітогубство.

Дѣтоубійца—дітовбивця, діто-
губник.

Дѣточки—дітки, дітоньки, ді-
точки.

Дѣтская—дитячий покій, ди-
тяча світлиця.

Дѣтскій—дитячий, дитинний.

Дѣтство—дитинство.

Дѣтушки—см. Дѣточки.

Дѣяніе—чин, учинок, дія.

Дѣятель,—нища-діяч, ка.

Дѣятельность—діяльність,
чинність.

Дѣятельный—діяльний, чин-
ний.

Дюжина—тузін.

Дюжинный—тузиновий; аби-
який, аби-що.

Дюжій—дужий, тугий, міцний,
сильний.

Дюймовка—цалівка.

Дюймовый—цалевий.

Дюймъ—цаль.

Дюна, геогр.—кучугура.

Дягица, раст. *Aegorodium*
podagraria L.—ягиця.

Дядька—тutor.

Дядя—дядько, дядько; (братъ
матери) стрий; (братъ отца)
вуйко.

Дятель, пт.—ятел, ятіл, дерево
-клюй, клюй-дерево, клюй-
дуб, жовна, якіл, поковтач,
довбач, дзюб-дерево, желон-
ка.

Дятлина, раст. *Trifolium repe-
ns*—хрестики; *T. pratense*
—тройзілля, тройзіл, троян,
конюшина.

Е.

Евангелистъ—евангелиста;
протестант, евангелик.

Евангелический—евангелиць-
кий.

Евангеліе—евангелія, еван-
геліе.

Евангельскій—евангельський,
евангеличний.

Евнухъ—різанецъ.
 Еврей, -ка—яврей, -ка, еврей,
 ка.
 Еврейскій—яврейскій, еврейскій.
 Евхаристія—сакрамент.
 Егерскій—ловецкій, стрілецькій, мисливскій.
 Егеръ—ловець, мисливець, стрілець.
 Египетскій—египетскій.
 Египтянинъ, -ка—египетник, -ця.
 Егоза—дзига, уюн, брикун, жирун.
 Егозить—крутитися, дзигувати.
 Едва—ледве, усилу, заледве, насилу, тіль-тіль; скоро.
 Едва-ли—навряд, навдак, навдаку, чи; едва-едва—ледве на ледве, на, пре велику силу; едва не-трохи не, як не, мало не.
 Единеніє—еднання, едність, згода.
 Единить—еднати.
 Единица—одиниця.
 Единичность—поединчість, поодинокість.
 Единичный—поединчий, поодинокій.
 Единобожіє—однобожність, монотеїзм.
 Единобожний—однобожний.
 Единоборецъ—перебієць.
 Единоборство—поединок.
 Единобрачіє—моногамія.
 Единовластіє—самовлаца.
 Единовластный—самовладний.
 Единовременный, о—одноразовий, о; одночасовий, о.
 Единовѣрецъ—одновірець; старовір.
 Единовѣріє—одновірство.
 Единовѣрный—одновірний.
 Единовѣрческій—старовірний.
 Единогласіє—лад, згода, одностайність, муз.—суголосся.
 Единогласный—згодний, одностайний, одноголосний, о; суголосний, о.
 Единодушіє—односердя, однодушність, одностайність, едність, згода.
 Единовушний—односердний, одностайний, одномисний, о.
 Единоземець, -ка—земляк, -чка.
 Единокровіє—покрєвність.

Единокровный—покрєвний; крєвняк.
 Единомысленный—однотумний, одномисний, односумний.
 Единомысліє—однотумство, одномисність, односум.
 Единомышленникъ—однотумець, однотум, одномисник, односум.
 Единообразный—одноманітний.
 Единоплеменникъ—суплемник, співплемник.
 Единорогъ—одноріг.
 Единородный—единак, единець, одинак, одинець, ая-единачка, единиця, одиначка, единиця.
 Единосущность—одноістність.
 Единосущный—одноістний.
 Единоутробный—одноматерний.
 Единственный—єдиний; поєдинчий; нове число, грам.-однина.
 Единство—едність.
 Единый—єдиний, ідек.
 Ежа, раст. *Dactylis glomerata*—мітлиця.
 Ежеватый—колючий.
 Ежевика, раст. *Rubus fruticosus*—ожина.
 Ежевичный—ожинний, ожиновий.
 Ежегодникъ—річник, щорічник.
 Ежегодно—щороку, щорічно, рік у рік.
 Ежегодный—щорічний.
 Ежеголовникъ простой, раст. *Sparganium simplex*—нюнка; ежеголовникъ вѣтвистый—*sparganium ramosum*—іжача голівка.
 Ежедневно—щодня, щоденно, день у день.
 Ежедневный—щоденний.
 Ежели—коли, як, як що.
 Ежеминутно—щохвилини.
 Ежеминутный—щохвилювий, щохвилиний.
 Ежемѣсячно—щомісяця, місячно.
 Ежемѣсячный—щомісяшний, місяшний.
 Еженедѣльникъ—тижневик.
 Еженедѣльно—щотижня, тижньово.

- Еженедѣльный — тижньовий, щотижньовий, потижньовий.
 Еженочно — що-ночи.
 Ежечасно — що-години.
 Ежечасный — що годинний.
 Ежикъ — іжачок.
 Ежиться — щулиться, немжиться.
 Ежевая трава, раст. *Echium ulgare* L. — синяк.
 Ежовый — іжаківий, іжачий.
 Ежоникъ, раст. *Echinops sphaerocephalus* — росто-ропша.
 Ежъ — іжак, ярич, ярей, іжачич, іжик; самка-іжачка, морской-іжанель.
 Ей-ей — далебі, справді так, далебі-що так.
 Еканіє — (сердца) — тьохканія (серця).
 Екать, кнуть — тьохкати, тьохнути.
 Еле — ледве, на силу.
 Елей — олива, олій; святой-миро.
 Елейный — олійний, оливний.
 Елепомазаніє — мирування.
 Елепомазывать — мирувати.
 Елеородный, хим. — олійкуватий, вуглинюватий.
 Елеосвящать — маслосвятити.
 Елико — яко; — возможно-якомога.
 Елка, рождеств. — ялинка, вильце, гильце, гільце.
 Елкій — бресклий.
 Елкнуть — брескнути.
 Еловый — ялиновий, ялицевий.
 Ель — ялина, ялиця.
 Ельникъ — ялиник, ялина.
 Емкій — укладистий, місткий.
 Емкость — укладистість, місткість.
 Ендова — джбан, жбан, кондійка.
 Енотовый — мангутовий; янотовий.
 Еноть, зоол. *Ursus lotor* — мангут; зоол. *Uiverra genetta* — янот.
 Епанча — опанча, керей, опанчина.
 Епархіальный — дієцезіяльний.
 Епархія — дієцезія.
 Епископія — бискупство, дієцезія.
 Епископскій — бискупський.
 Епископство — бискупство.
 Епископъ — бискуп.
 Епитимія — покута.
 Епитрахиль — попинка, патрахиль.
 Ера, ерникъ — бахур.
 Ералашь — розгордіаш; нісенітниця, теревені, бридня; гра в карт.
 Ересь — схизма.
 Еретикъ — схизматик.
 Еретическій-схизматичний.
 Ерзать-юртати, вовтузитися.
 Ермолка-шаламок, ярмулка, ярмурка.
 Ерникъ — бахур.
 Ерошить — куйовдити, кудлати, кошлати, кострубачити.
 Ерошка-кудла, кудлань.
 Ерофеичъ-травняк.
 Ерунда — бридня, казнащо, нісенітниця.
 Ерунокъ, столяр. — вуглиця.
 Ершиться-костричитися, іжитися.
 Ершь, рыба — яшкар, бобирь, йорж, язгир.
 Ерыжничать — гультаювати.
 Есауль-осавул, осавула.
 Если-коли, як-що.
 Естественникъ — натуралист, природник.
 Естественно-натурально, природно, звичайно.
 Естественность-натуральність, природність, звичайність.
 Естественный — природний, натуральний, звичайний.
 Естество — природа, натура; істність.
 Естествовѣдъ-природознавець, натуралист.
 Естествовѣдѣніє — природозна-вство.
 Естествознаніє-см. Естество-вѣдѣніє.
 Естествоиспытатель — натура-лист.
 Ефесь-держак.
 Ефрейторъ-фрайтер.
 Ехидна — гадюка.
 Ехидничать — лукавити, зло-сливити.
 Ехидный — лукавий, злосливий.
 Ехидство — злосливість, лукав-ство.
 Еще — ще.
 Еще-бы-щеб-пак, отож-пак, тож-пак, деж-пак.

Ж.

Жаба—жаба; *Bufo* порхачка, порхавка, шняга, ропавка, ропуха; ропуханя, коропа, коропавка, коропавиця, коропатва, коропатниця, веселуха, короставка, шкарапаня; мед. жаба, задавлячка.
 Жаберный—яздровий, зябровий, хавкевий, зявовий.
 Жабій—жабинний, жаб'ячий.
 Жабникъ, раст. *Frago arvensis*—горлянка.
 Жабовникъ, раст. *Potentilla argentea*—червичник, червецъ.
 Жабрей—раст. *Linaria genistae-folia*—дзвіночки.
 Жабровидный—яздруватий, зябруватий, хавкуватий, зявуватий.
 Жабры—яздра, зябра, зів, зяви, хавки.
 Жаворонокъ, пт. *Alauda*—жайвір, жайворінок, жайворінка, жайворонок, шкаворон, шкаворонка; *A. cristata*—посмітюха, посмітюшок, сусідка, чукурлій, черпіта, черпітиха, ціцібенка, цінькало; хохлатый *A. rustica*—попелюха; *A. arborea*—чорпіта; лѣсной, *Althus arboreus*—верхоляк, чикулівка; луговой, *A. arvensis*—орач.
 Жавороночный—жайворонячий, жайворінячий.
 Жадничать—жаднувати, хтивувати.
 Жадничаніе—жаднування, хтивування.
 Жадность—хтивість, пожадливість, захланність, прагнучість, зажерливість, лакомість.
 Жадный—хтивий, пожадливий, захланний, прагнучий, зажерливий, лакомий.
 Жажда—спрага, жапа, зга, згага, жадоба, жадота.
 Жаждасть—жаати, жаждувати, прагнути.
 Жаждущий—жаждливий, спряглий, прагнутий, жадібний, жадний.
 Жалга, раст. *Potamogeton L.*—куширь.
 Жаленіе—жаління.

Жалистый—жалкий.
 Жалить—жалити, тяти.
 Жалкій—(презрѣнный) капарний, фадарний; (ничтожный) мизерний, злиденний, нужденний; (достойный) жалости, сожалѣнія) бідолашний, сердешний.
 Жалко—жаль, жаль бере, шкода.
 Жало—жало.
 Жалоба—(пена, ропоть) нарікання, жалі; жаління, скарга; (юрид.) скарга, позов.
 Жалобливый—скарговливий; позовливий.
 Жалобный—жалісливий, жалісний, жалкий.
 Жалобщикъ, юрид.—позовник.
 Жалованіе—надання, обдаріння, обдаровання; подар. вещи-даровизна.
 Жалованный—наданий.
 Жалованье—сембреля, сембриля, платня.
 Жаловать (что)—обдарювати (чим), надавати (що); (кого) милувати, шанувати, бути прихильним, мати ласку; (къ кому) одвідувати кого; ся-скаржитися; нарікати, падкувати, жалкувати; въ судъ-позивати кого; на боли-кородитися.
 Жалостливый—жалісливий, жалісний, милосердний.
 Жалостный—жалісний; смутний, болісний.
 Жалость—жалоші, жалноші, жаль.
 Жаль—жаль, шкода, жалкую.
 Жалѣіе—шкодування, жалкування.
 Жалѣть—жалкувати, жалувати.
 Жандармскій—жандарський.
 Жандармъ—жандарь.
 Жара—спека, спрагота, шквар, сквар, жарота.
 Жареное—смаження, печеня.
 Жаренье—смаження, праження, шкварення.
 Жарить—(на маслѣ) смажити, пекти; (на салѣ) шкварити, пряжити; (о солицѣ) палити, пекти, шкварити; (колотить) парити, шмагати, шкварити.
 Жариться—смажитися, шкваритися, пектисся, пряжитися.

паритися; (на солнцѣ) смагнути.
 Жаркій, о-горячий, -че, душный, шкварный, -о, палючий, пекучий, -о, спечный, -о.
 Жарковатый—погорячий, пошкварный, поспечный.
 Жаркое—смаженина, печеня, жареня.
 Жарница, механ.—жаровиця.
 Жаровникъ—вогнище.
 Жаръ (сильн. степень тепла) жаровище; (гнѣющій уголь, костеръ) жариво; (зной) сквар, спека, шквара; (медиц.) пал; (пыль) запалення, запал.
 Жасминный-ясминовый.
 Жасминъ, бот.-ясмин.
 Жатва-жнива, жниво, жаття.
 Жатвенный-жнивный, жнивовый; -ная машина-женничка, жатка, жачка, саможатка; -ный сборъ-ужинок.
 Жать-(выжимать, отжимать)-прасувати, чавити, души-ти; (сжимать) тискати, стискати; (сдавливать, тереть) мулити, муляти, трудити.
 Жаться, прижиматься—тулитися, горнутися до кого; (сьеживаться) нітитися.
 Жать (снимать хлѣб. злаки)—жати.
 Жбанъ-дзбан, коновка.
 Жвачка-жуйка; жевать жвачку-ремигати, жувати жуйку.
 Жвачный-жуйный.
 Жгунъ, бот. *Sarcisum apium*—перецъ червоний.
 Жгутъ—джгут, шекало, жгут, джгут.
 Жгучесть—палючість, жаркість, жарливість.
 Жгучій—палючий, пекучий, жижкий, шмальний, смалький, шмалький; о крапивѣ-жалкий, жаркий, жарливый, жалливый.
 Жданіе—жданки, жданьки, ждания, чекания, сподівання.
 Ждать-чекати (на кого, на що), тривати, ждати, сподіватися на, заждати.
 Же, сз.—а, же, но, пак, але.
 Жевака-жувайло.
 Жеваніе-жування, жвакання, жмакання, жвакота; о жи-

вотн.-ремигання, жумрання.
 Жевательный-жувальний; (о животн.) ремигальний.
 Жевать-жувати, жмакати, жвахтати, жвати; (о живот.) ремигати, жумрати.
 Жезлъ-жезло, костур, ціпок; патер, патериця; знакъ власти гетмана-булава; полковника-пірнач; монарха-берло.
 Желаемый (изъ прихоти)—прибажный.
 Желаніе—бажання, жадання, хіть, жадливість, жадоба; (капризь) схотінка, забаганка; (страсть) жага; (пожеланіе) зичення; (стремленіе) охмання.
 Желанный—пожаданий, жаданный.
 Желательный-бажаний; -льно-бажана річ.
 Желатинъ—желатина.
 Желать-бажати, воліти, волити, охотитися; сильно-прагнути, регнути; -стремиться-охматися; кому-зичити.
 Желающий-охочий.
 Желвакъ-гуля; медиц.-жовна.
 Желвастый-гулявий; жовнуватий.
 Желе-драглі.
 Железа, *Glandula*-залоза, залоза.
 Железистый—залозуватий, залзуватий.
 Желкнуть-жовкнути.
 Желобина-жолобина; річище, стрижень.
 Желобистый-жолобуватий, жолобчастий, жолобкуватий, жлобкуватий, улогвистий, рівчастий.
 Желобить-жолобити.
 Желобокъ-жолобок, жолобочок.
 Желобообразный—улогвистий.
 Желобчатый—см. Желобистый.
 Желобъ-жолоб, рівчачок; въ бочкѣ для дна-утори; у колодца—риштак; -водосточный-ринва.
 Желтая-стрепатка, пт. *Emberiza citrinella*-жовтобрюх, жовтогрудка.
 Желтизна-жовтина, жовтизна, жовтість.

Желтникъ—красильный, раст.
Rhus cotinus—райдерено.
 Желтитъ—жовтити.
 Желтобрюхий—жовточеревий.
 Желтобрюхъ, безногая ящери-
 ца—жовтобрюх.
 Желтобрюшка, пт. *Motacilla*
cinerea—жовтобрюха, трясен-
 х-істка.
 Желтоватость—прижовтість,
 жовтявість, жовтастість,
 жовтавість, пожовтість.
 Желтоватый—прижовтий, жов-
 тастый, жовтявий, жовта-
 вий, пожовтий, жовтлявий.
 Желтогрудый—жовтогрудий.
 Желтокорень раст. *Statice Tar-*
tagica—кермек.
 Желтокрасный—жовтогарячий.
 Желтокъ—жовток.
 Желтолозникъ, раст. *Salix pur-*
purea—самбурка.
 Желтоносый—дроздъ, *Turdus*
viscivorus—омелюх.
 Желтоцвѣтъ, раст. *Adonis ver-*
nalis—горичникъ.
 Желточный—жовтковий.
 Желтуха, медиц.—жовтяница.
 Желтушный—жовтяничный.
 Желтый—жовтий; (цвѣта спѣ-
 лой ржи)—половий; —совер-
 шенно—прожовтий.
 Желтѣть—жовкнѣти, жовкнѣти,
 жовкнути, жовтіти, жовті-
 шати; о хлѣбахъ—половити.
 Желтяница, раст. *Carthamus*
tinctorius—світлухи, крокіс,
 крокус.
 Желудникъ, раст. *Hesculus*
Hippocastanum—каштан ди-
 кий.
 Желудокъ—утрунок, отрунок,
 шлунок, тлунок, риндя,
 риндзак.
 Желудочный—шлунковий, ут-
 рунковий, тлунковий.
 Желудъ—жолудъ.
 Желчный—жовчевий; жовчний.
 Желчь, анат.—жовч.
 Желѣзна, окалина—жужелица.
 Желѣзистый—залізуватий.
 Желѣзо—залізе.
 Желѣзникъ, раст. *Caagana*
frutescens—дереза.
 Желѣзнодорожникъ—залізнич-
 ник, залізник.
 Желѣзнодорожный—залізнич-
 чий.
 Желѣзный—залізяний, заліз-

ний;—ный заводъ—рудня;—ная
 руда—залізовина, залізник;
 ный котелъ—залізник; —ная
 дорога—залізниця, залізян-
 ка;—ная полоса—штаба;—ная
 опилки—трини.
 Желѣзнякъ, раст. *Verbena of-*
ficialis—пореш, порпличник.
 Желѣзо—залізо.
 Желѣзодѣлательный—рудне-
 вий;—заводъ—рудня.
 Желѣзоплавильный—гамарний;
 (заводъ)—гамарня, крушар-
 ня.
 Желѣзопрокатный—штабар-
 ний;—заводъ—штабарня.
 Желѣзоторговецъ—залізник.
 Жеманистый—маніжкуватий.
 Жеманиться—маніжитися, ма-
 ніритися.
 Жеманный—маніжний, манір-
 ний.
 Жеманство—манірність, ма-
 ніжність, церемонія.
 Жемчугъ—перло.
 Жемчужина—перлина.
 Жемчужный—перловий.
 Жена—дружина, подружжя,
 жінка.
 Женатый—одружений, ожене-
 ний.
 Женинь—жінчин.
 Женитъ—одружити, оженити,
 спарувати;—ся на комъ—од-
 ружитися, оженитися з ким;
 спаруватися, узяти за себе
 (кого);—уступити у закон.
 Женитьба—оженіння, одружіння,
 женіння.
 Женихъ—молодий, наречений,
 фраір, сватач; насмѣшли-
 во—женило.
 Женолюбець—бабій, бабич, не-
 вістюк.
 Женолюбный—бабійкуватий.
 Женоподобный—баб'ячий.
 Женскій—жіночий, челядинсь-
 кий;—поль—жіноча стать.
 Женственность—жіночність.
 Женственный—жіночний.
 Женщина—жінка, невіста, че-
 лядина, баба.
 Жердевой—жердяний.
 Жердило—бардадим, цибань,
 довгань.
 Жердь—перечка, цвайка, па-
 ровина, лата, латва, бан-
 тина;—тонкая—тичка;—поверхъ

соломы на стогахъ, кры-
шахъ-півзмина.
Жеребей - жереб, льес; пай,
частка, уділ.
Жеребенюк—лоша; съ подст-
риж. гривой-стрижак, стри-
гун.
Жеребець-огер, стадник, ве-
рещук.
Жеребитися-жеребитися.
Жерехъ, рыба, *Aspius lucidus*—
оклій.
Жерцо-паща.
Жерлянка, родъ жабъ, *Bombinator igneus*-пунь, пунь-
ка, пунькало.
Жерновъ-оскордь, жорен.
Жертва-охвіра, даровина; (на
церковъ)-посвят.
Жертовникъ - жертovníк,
жертівня.
Жертовный-жертovníй, ох-
вірний.
Жертвоуваніе-охвірування.
Жертвователь,-ница - охвир-
ник,-ця.
Жертвовать, пожертвовать -
накладати, накласти, охві-
рувати.
Жертволюбивый—охвировний,
охвирливий.
Жерталюбіе - охвировність,
охвирливість.
Жертвоприношеніе—охвіруван-
ня.
Жестеръ, раст. *Rhamus cathar-
tica*,—крушина, жостір.
Жестикулировать- жестикулю-
вати.
Жесткій-сутугуватий мульт-
ний, штивний, твердий,
рапавий, храпавий, шер-
сткий, різкий.
Жесткнуть-твердіти, штивні-
ти, рапавіти.
Жесткокрылый - твердокри-
лий.
Жесткость - сутугуватість,
мультність, штивність,
твердість, рапавість, хра-
павість, шерсткість, різ-
кість.
Жестокій - жорстокий, закат-
ний, строгий, лютий, твер-
дий, нелюдський, немилос-
сердний.
Жестокосердый—безсередний,
безсердий, безсердечний.
Жестокость-жорстокість, лю-

тість, закатність, нелюд-
скість, безувірство.
Жестъ-рух.
Жестъ-бляха, жерсть.
Жестяникъ-бляхар.
Жестянка-чітура, бляшанка,
жерстянка.
Жестяной-бляшаний.
Жестяночный-чітурний, бля-
шанковий.
Жетонъ-личман, дукат, дукач,
Жечь-палити, пекти.
Жженіе-паління, печіння.
Жженка-паланка.
Жженный-палений.
Живехонько-швиденько, ху-
тецько.
Живительный-живущий, жи-
вотосний, живлющий.
Живить - оживляти, опожив-
ляти; бадьорити.
Живо-жваво, живко, швид-
ко, хутко, прудко.
Живодерня-живолупня, кото-
лупня.
Живодерь-гичель, живолуп,
котолуп; жиролд, дряпіка,
драпіка.
Живой-живий; жвавий, мотор-
ний, юрливий, меткий швар-
ний, шворний, живкий, пор-
ський, порський, побігущий,
женавий, шпаркий.
Живокость, раст. *Cynoglossum
officinale* — чорнокорінь;
Delphinium consolida — со-
кирки, носики комареви,
рогаті васильки.
Живописать—малювати.
Живописецъ—маляр.
Живописность-малювничість,
малювність.
Живописный — малювничий,
малювний.
Живопись—малярство; малю-
вання.
Живородящий—живоплодный.
Живорыбный (садокъ) — риб-
ник, сажави, сажалка на
рибу.
Живость — жвавість, мотор-
ність, юрливість, меткість,
шварність, живкість, шпар-
кість, порскість.
Животворный — живодавчий,
животворчий.
Животное — тварь, живина,
тварина, животи́на, звіря;
ныя вообще—плоть.

Животность—тварячість, звірячість.

Животный—звірячий; життєдайний; черевний, шлунковий.

Животрєпещущій—живкий.

Животъ—живіт, життя; живіт, черево, животи́на.

Живучая трава, *Ajuga reptans*—суховерхішки

Живучесть—живучість.

Живучій—живучий.

Живчикъ—жевчик; живчик;—подъ глазомъ—мишка.

Живьемъ—живцем.

Жиалка, насѣк. *Stomoxys*—жалиця.

Жигануть—опалити, опекти; стьобнути, оперезати.

Жидить—рідити.

Жидкій—рідкий.

Жидкость—теч, плин, плинність, рідина,

Жидѣть—рідшати.

Жижа, жижица—рідота, рідина.

Жизнедѣтельность—живкість

Жизненность—життєвість, живіттєвість, житність.

Жизненный—життєвий, живіттєвий, житний.

Жизнеописание—життєпис.

Жизнеописательный—життєписний.

Жизнерадостность—веселечність.

Жизнерадостный—веселецький, веселечний.

Жизнь—життя, живіття; бытіє, буття; існування, істиння.

Жила—жила.

Жилетный—камізельковий, камізельчаний.

Жилетъ—камізелок, камізелька, лейбик.

Жилецъ—комірник.

Жилистый—жилавий, жилявий, жиляний, жилуватий

Жилить—шати́рити, цупити, шахраювати;—ся—силкуватися, напружуватися, намагатися, п'ястися.

Житица—комірчиця.

Жилище—житло, житво, оселя, господа, мешкання, домівка.

Жилищный—житловий, житвовий, осельний, мешкальний, домітковий,

Жилье—житло, домівка; этажъ—поверх, осада.

Жимолость—волшебная;—раст. *Lonicera xylosteum*—суходревник.

Жирафъ, зоол.—гірафа, камельпарда.

Жирно—товсто; сито, ласо.

Жирный—тунний, товстий, гладкий, опасистий; масний, ситий, товстий,

Жировикъ—каганець; минаер.—солонець.

Жировой—товщовий.

Жиротопня—салган.

Жиръ—ситъ, ситоці, тук, товщ, сало, нагул, лій;—къ кушанью—омаста;—раст. пленный—лій, тік;—рыбий—трін;—заячий—шкрум;—гусиный—смалецъ; на тонк. кишкахъ—оточина.

Жирѣть—товщати, товстіти, гладчати, тити.

Житейскій—житечний, світовий.

Житель—житець, мешканець;—села—селюк;—нища—села—елючка;—степей—степовик;—приморскій—поморянець;—прибережный—бережан, бережак;—польсья—поліщук;—города—міщанин;—предмѣстья—предміщанин.

Жительство—мешкання, житло, побут; перебування.

Жительствова́ть—мешкати, житлувати.

Житіє—життя, життєпис.

Житница—щипхлір, гамазея, гамазин, гамазій, гамазія.

Жить—жити, жи́жкати, тривати; існувати; мешкати, житлувати, перебувати; матися, вікувати;—уединенно—самотіти.

Житье—жилба, житов'я;—прозябаніє—животіння;—хорошее—розжитво.

Жмурить—мружити.

Жмурки—пжмурки, танас, куцю баба.

Жмыхи—жемериння.

Жнецъ—жнецъ, жнивварь, женъчарь.

Жнивьє—стерня.

Жница—жниця, жнія, женъчарка, женъкиня, женчиха, жала.

Жонглерь—рухляр.
 Жранье—жеріння.
 Жрать—жертн, жолопати.
 Жребій—жереб, льос.
 Жрецъ—жрецъ.
 Жреческій—жрцевий, жрець-
 кий.
 Жречество—жерцювання.
 Жречествовать—жерцювати.
 Жрица—жриця.
 Жужлица, насѣк.-щипак, ту-
 рун.
 Жужжаніе—сюрчання, скемін-
 ня, чутіння, гудіння, фур-
 чання, фурконіння, хурчан-
 ня, дзизчання, бреніння.
 Жужжать—скеміти, сюрчати,
 чутіти, хурчати, фурчати,
 фурконіти, дзизчати, бре-
 ніти, густн, жубовіти.
 Жукъ—жук; долгоносикъ—носай,
 носаль; олень—раглик, тур,
 рогач; мушкетер—пацюк; май-
 ский—хрущ, бомбарь; водя-
 ной—водян; навозный—гно-
 овик, гнійник; — бронзовый—
 оленка; — клещатый—щипав-
 ка; — свѣтящійся—блищак,
 свѣтляк; — носорогъ—велик;
 хлѣбный—наливайко.
 Жуликъ—халамидник, ракло.
 Жупель—сірка.
 Журавлиный—журавельный.
 Журавлиникъ—красный, раст.
Ceranium sanguineum—тоя
 польова.
 Журавлиха—журавка.
 Журавль, т.—журавель.
 Журить—картати.
 Журналистика—газетярство,
 журналъство.
 Журналистъ—газетяр, жур-
 налист.
 Журналъ—журнал; — путевой
 —подорожник; — засѣданій
 —зборник.
 Журчаніе—дзюрчання, черчан-
 ня, дзюркотання, дзюрко-
 тіння, бурчання, шумотін-
 ня, шемрання, роптання.
 Журчатъ—дзюрчати, дзюрко-
 тати, дзюркотіти, бурчати,
 шумотіти, черчати, роп-
 тати.
 Журчащій—дзюркотливый, шу-
 мотливый, буркотливый,
 бренливый.

3.

За, пред.—за, по; до; по-за;
 через; на.
 Заалчничать—зажадати.
 Заалѣть, ся—зажарітисся, за-
 жевріти, зачервонітисся.
 Заарендовать—заорандувати,
 взяти на посесію.
 Заартачиться—забазкалічити,
 заостричитисся, знорови-
 тисся, забаскалітисся, за-
 пручатисся.
 Заатласиться (о бархатѣ)—ви-
 тертисся.
 Забава—втіха, забава, забав-
 ка, розвага, розривка, цяць-
 ка.
 Забавлять, вить—забавляти,
 бавити, забавити, потіша-
 ти, шити, цяцькати; ся—за-
 бавлятисся, витисся, цяцька-
 тисся.
 Забавникъ, —ця—сміхованецъ,
 нка, смішко, сміюн, смі-
 хун, сміховалець.
 Забавничать—смішувати, хви-
 длювати.
 Забавный—сміховальний, втіш-
 ний.
 Забаклушничать—забайдику-
 вати.
 Забаловать—запустувати.
 Забалотировать—необрати, за-
 бальотувати.
 Забарабанить—затарабанити,
 забубнити, заторохтіти, за-
 торкотати.
 Забарахтаться—заборсатисся,
 затріпатисся, завонтузитисся;
 заборікатисся.
 Забарствовавший—запанілий.
 Забарствовать—попаніти, за-
 паніти.
 Забастовать—застрайкувати,
 пошабашити.
 Забастовка—страйк.
 Забастовочный—страйковий.
 Забастовщикъ, —ца—страйкаръ,
 рка.
 Забаюкивать, —юкать—присип-
 ляти, спати, заколихувати,
 хати.
 Забвение—забуття, запомин
 забуток, непам'ять, забудь.
 Забвенный—забутковий, за-
 бутний, забутий, забутий.

Забезпечити — забешкетувати.

Забережний — тогобічний.

Забережжя — забережжа, того бічча.

Забеременіти — завагітніти, завагітніти, завагітніти, завагітніти, завагітніти, у вазі стати, у тяж зайти.

Забиваніє — забивання.

Забивати, бити — забивати, вбивати, загнати, гнати; мордувати, замордувати, заскувати, бти, приголомшувати, шити, запроторити, запхати, затасувати, сяховатися, заховатися, затьохкати, зтокотіти, заколотитися, затріатися, застукотіти (о серці).

Забинтувати — забандажити, умотати.

Забирати, брати — забирати, забрати, взяти; брати набір, позичати у кого; захоплювати, пити.

Забиратися, братися — утелюшуватися, лющитися, запихатися, пхатися, забіратися, братися, забиватися, битися; закрадатися, крастися, залазити, лізти.

Забіяка — тесака, троюда, заводілка, колотник, задирака, задерій, задеріка, звадник.

Забіячство — тесацтво, заводіцтво, колотня, задиривість, задерикуватість.

Забіячити — заводитися, колотничити, задиратися.

Забіячливий — задерикуватий, задиракуватий, задиркуватий, задириливий, звадливи.

Заблаговременно — завгодя, завчасу, заздалегідь, заздалегідь.

Заблаговременний — заздалегідний, завчасний.

Заблаговістити — завітати, задзвонити до церкви.

Заблагоразсудити — розміркувати, розважити.

Заблаженствовать — зараювати.

Заблажити — задуріти, зашадити, занавісити, закомитися, завередувати.

Заблевать — заблювати.

Заблеклость — збляклість.

Заблеклый — збляклий.

Заблекнуть — зблякувати, зблякнути.

Заблестеть — заблищати, заблискати, заблискотіти; замерцать — замеркотіти.

Заблеять — замекати, забекати, забліяти.

Заблестать — залискати, заблискотіти.

Заблудившийся — заблудний, заблуда.

Заблудиться — заблудити, заблудитися, поблудити, зблукатися, зблудити.

Заблуждаться — помилятися.

Заблуждающийся — заблудливий.

Заблуждение — омана, заблуд, помилка.

Забогатеть — забагатіти.

Забодать — забуцати, сколотити.

Забожиться — забожитися.

Заболтать, затараторить — запашекувати, забаландити, замолати; ногами — задригати.

Заболтаться — забазікатися; (закачаться) — зателіпатися.

Заболѣваніе (болѣзнь) — розбиль; захворювання.

Заболѣть — захворіти, занедужати, заслабити, заслабнути, заслабити.

Забористый — міцний, гострий; уїдливи, причіпливи.

Забормотать — замуркотати, замимрити, захарамаркати, замискрити, забелькотати, замурчати.

Заборщикъ, ца — набірник, ця.

Заборъ — баркан, паркан, паркання, діловання, пліт, прасло; набір, забір, брання набір.

Забота — турбота, клопіт, піклування, побивання, фрасунок.

Заботиться — клопотатися, піклуватися, дбати за що, дбати про що, побиватися.

Заботливость — дбайливість, дбалість, дбання, піклування, запобігливість, пазовитість, старанність.

Заботливый — пазовитий, дбайливий, дбалий, піклування, запобігливий, стараний.

Забраковати—зпокидіти, відкинути.

Забрало—забороло, запинало, причілля.

Забрасування—закидання.

Забрасувати, бросати, бросить—закидати, закидати, закинути, завергати, вергнути, вергти; заподіти, проторювати, рити, затасовувати, сувати; занедбати, замігувати, занехаяти; обкидати, обкидати, прикидати, прикидати, засипати, засипати, захарастити, захарастити.

Забратися (влізти)—утасуватися, утаскатися, уключунитися.

Забрѣзжиться—задніти, засіріти, на світ зайнятися, на світ благословитися.

Забренчать—забринькати, забрязкотіти.

Забрѣсть—забитися, забрести, заплекатися, заплентатися, зачвалати, утасуватися, утаскатися, уключунитися, заволоктися; блуждая—заблукати.

Забривати, брить—заголювати, заголити.

Забродить (напр. о винѣ)—заграти.

Заброшенный, -ая (существо)—покидько, покидька, покидище.

Забрызгивать, -гать—заприскувати, кати, забрызкувати, кати; (водой) ухлюпувати, пати, ухлюстати, обляпувати, пати; (воскомъ) завоштити; (грязью) задріпувати, пати, заляпувати, пати, забейкувати, кати, заталапувати, пати, зачвиркати.

Забрызгаться—ухлюпатися, ухлюстатися, уляпатися, поляпатися, сприскатися, позабогватися, заболотитися, задріпатися, позабейкуватися, забризкатися.

Забрюхатѣть—зачереватіти.

Забряцать—забрызкати, задзенькати.

Забубенный—гульбливый, гулящий.

Забудыга—гульбиса, гультай.

гульпіпака, непутець, пропійка, ледака.

Забулькати, забултыхати—забулькати.

Забунтовать—збунтуватися, заворохобити.

Забурлить—заклекотіти, забурхати, забурувати, зашарабурити.

Забушевать—забурхати, збуйнувати.

Забуюнить—забурунити.

Забывание—забукання, замин.

Забывать, -быть—запоминати, запомнити, забувати, бути; ся-забуватися, бутися; засинати, снути; заноситися, нестися.

Забывчивость—безпам'яття, забутність, забуття, забудькуватість, непам'ятливість, непам'ятність.

Забывчивый—забутний, непам'ятний, непам'ятливий, непам'ятущий, безпам'ятний, забудькуватий; сущ.—безпам'ятко, забудько.

Забутье—забуття; неприпомність.

Забѣганіе—забігання.

Забѣгать, забѣжать—забігати, забігти, позабігати, попереджати, -дити; слишкомъ далеко-заганятися, -гнати; (о саняхъ) замелювати, заточуватися, заточитися.

Забѣгать—забігати.

Забѣгъ—забіг; закрут, затока.

Забѣднѣть—завбожіти.

Забѣдствовать—забідувати.

Забѣжавший—забіглий, прибудний.

Забѣливать, -лить—забілювати, забілити.

Забѣлка—забіл, забілювання.

Забѣлѣть—забіліти.

Забѣсноваться—забіснуватися.

Заважничать—запинючитися, забундючитися, запишатися, забрешкати, забришкаться, завеличатися, зачванитися.

Заважживать, -возжать—ліційувати, заліційувати.

Заваксать—зашварцувати, заваксувати.

Завалонь—лега, лега, легарь, ледай, ледака, лежень, нора, вайло.

Завалець, раст. *Scrophularia nodosa* — ранник, підтинник.
 Заваливать, -лить — зивалювати, завалити, засипати, сипати, закидати, -кидати; за-тарасовувати, -сувати, та-мувати, затамувати; -ся за-лягати, -гти; -западатися, -пастися; заподітися.
 Завалинка — призьба, присьпа.
 Заваль — мотлох, заваляще.
 Завальная трава, *Lysimachia vulgaris* — тоя лісна, ранник.
 Завалявшийся (плохой) — за-валящий, злежаний.
 Завалять — завалити, забруд-нити.
 Заваляться — завалятися.
 Заваривание — заварювання; за-парювання.
 Заваривать, -рить — заварювати, заварити; запарювати, -ри-ти.
 Заварной — запарний.
 Заведение (учреждение) — завід, завод, заклад; (обычай) по-веденція, звичай; (часовъ) накручення; (введение ч.-л.) запровадження; (трактир-ное) ресторація.
 Завербование — затыгання, за-лука.
 Завербованный (въ войско) — затыжець.
 Завербовывать, -бовать — залу-чати, залучити, затыгати, -гти.
 Завернуть (заглянуть) — навих-нутися, никнути.
 Завертка — загортання, закрут-ка; прикр. оглобли кь са-нямъ — завертень, заверт.
 Завертывать (завинчивать) — за-вирчувати, завертіти; (за-ворачивать) — загортати, -рнути; (поворачивать) за-вертати, -рнути.
 Заверть — завірюха, завихль.
 Завертеть — завертіти, закру-тити, заверетенити.
 Завертеться — завертітися, за-веретенитися, закрутитися.
 Заверчивать, -рть — закручу-вати, укручувати, -тити.
 Завершать, -вершить — завер-шати, вершити, закінчати, -чити.
 Завершение — закінчення.
 Заветшалый — давній, старий, остарілий, одавнілий.

Заветшать — постарітися, оста-рітися.
 Завздорить — засваритися.
 Завивание — см. Завивка.
 Завивать, -вить — повивати, по-вити; завивати, -вити; ку-черявити, закручувати; -ся заплітатися, кучерявитися.
 Завивка — завин, завивання, за-плітання; закручування.
 Завидно — заздрісно, заздро, зарно, завидно.
 Завидный — заздрісний.
 Завиднётся — замріти, завид-нітися, забованіти.
 Завидовать — заздростити, заз-дрити, заздрувати (на що).
 Завидеть, увидеть — заздріти, забачити, заглядіти, зази-рити.
 Завизжать — заверещати, зави-скотіти, завищати, заска-вучати, заскиглити, заскім-лити, закавчати.
 Завилять — завертіти, закру-тити, завиляти.
 Завинчивание — зашпрубовуван-ня.
 Завинчивать, завинтить — за-шпрубовувати, -шпрубувати.
 Завиральный — химерний, хиб-ний, зарозумілий, недореч-ний, чванливий.
 Завираться — замелюватися, за-бріхуватися.
 Завирающийся — замелуватий.
 Завирушка бурая, пт. *Ascep-tor modularis* — покріпивник, покріпивниця.
 Зависимость — залежність, під-леглість, підлежність.
 Зависимый — залежний, під-лежний, підлеглий.
 Завистливость — заздрісність, за-здреність, заздрівість, за-здросність, завидливість, завидущість, завидющість, пожадливість.
 Завистливый — заздрівий, заз-дрісний, заздрісний, завид-ливий, заздрений, завидю-щий, пожадливий, завиду-щий.
 Завистникъ, -ца — завида, за-видько, завидник, -ця, за-здрієник, -ця.
 Зависть — заздрісці, заздрість, завидки, завидощі.
 Зависть — залежати.

Завитки, раст. *Agrimonia Eupatorium* парило.
 Завитой—закручений.
 Завитокъ—фигель (архит.); кляпа (анат.); пуколь, кучерь (въ прическѣ); закруток, закрутка (въ хлѣбѣ на корню); почеревина (мясо).
 Завихриться—завихоритися, за-
 вихирити.
 Завладѣніе—заволодіння, займань, займанщина.
 Завладѣвать, дѣть—запосідати, запосісти, завладати, осягати, гти, посідати, сісти, опанувати, заорудувати, (селиться) затамбулюватися.
 Завластвовать—запанувати.
 Завлеканіе—принажування, знажування, приваблення, зваблювання.
 Завлекательный, о-звabливий, привабливий, привабний, звабний, принадний, о.
 Завлекать, влечь—занаджувати, надити, принаджувати, надити, надити, вабити, зваблювати, бити, загачувати, чити.
 Заводить, -сти—запроваджати, запровадити, заводити, вести, накручувати, тити (часы); закладати, класти.
 Заводка (часовъ)—накручування (годинника).
 Заводный—достатний, заможний (зажиточный); спружиновий (который заводять).
 Заводской—заводський, фабричний; стадний (о лошади).
 Заводчикъ—фабрикант; при-
 відця, зачіпник.
 Заводъ—фабрика; водочный—гуральня, паличарня, горільня, винниця; восковой—воскобійня; желѣзный—рудня; жестяной—бляхарня; кирпичный—цегельня, цегольня; кожевенный—гарбарня; конский—стадница; льсопильный—тартак; мѣдноплавильный—котлярня; металлоплавильный—гамарня; мыльный—милярня; рыбный—забрід; пивоваренный—бровар, броварня; пороховой—пороховня; поташный—буда; сахарный—сахарня, цукроварня; свѣчной—свѣчарня; се-

литренный—бурти; стеклянный гута; сухарный—сухарня; уксусный—оцетарня.
 Завоеваніе—завоювання, здобуття, забір, завій.
 Завоеватель, -ница—завойовник, -ця.
 Завоевательный—заборчий, завойовний.
 Завоевывать, -воевать—здобувати, бути, завоюовувати, ювати, підбивати, бити.
 Завозжать—завіжкати.
 Завоекъ—карк; шия; ошийок.
 Завозить, -вести—завозити, везти, -ся—завовтузитися; заялозитися.
 Завозный—привозовий (о товарѣ); завозовий (о якорѣ).
 Завозня, рѣчи, галяра.
 Заволакивать, -волочь—заволювати, -волости, затыгати, тягти, затемряти, темрити; затыгати, гти, гоїтися (о рабахъ).
 Заволноваться—захвилювати, -притти въ возбужденіе, смятеніе—заюртуватися; запінитися—зашпувати.
 Завонять—засмердіти, заповітрити.
 Завоняться—притхнутися, за-
 вонитися, засмердітися.
 Завопить—заголосити, заволати, залементувати, зарепетувати.
 Завора—засув.
 Завораживать, -рожить—зачаровувати, -рувати, замовляти, -мовити.
 Заворачивать, -тить (приподнять)—закопильовати, за-
 копилити, закопирчувати, чити, (обертывать) загор-
 тати, горнути, завивати, вити, завірчувати, вертіти, (поворачивать) повертати, рнути, завертати, -рнути, (засучивать) закаувати, сати.
 Заворковать—забуркотати, забуркотіти, забуркукати, за-
 воркотати, загустити.
 Заворожить—забаіти.
 Заворотень—важниця, підойма.
 Заворотъ (поворотъ)—закрут.
 Заворчатъ—замурчати, забурчати, загарикати, загарчати.

Завратъся—забрехатися.
 Завсѣгдай—завсѣдникъ.
 Завторить—завторувати.
 Завтра—узавтра;—утромъ—завтра, вранці;—вечеромъ—завтра увечері.
 Завтраканіе—снѣдання.
 Завтракать—снѣдати.
 Завтракъ—снѣданокъ.
 Завшивѣть—завошивѣти.
 Завываніе—скигленія, скімленія, завід, завод, завивання.
 Завывать, завуть—завивати, завити, трубити, затрубити, скиглити, скімлѣти, вѣти; заводити, голосити (о людяхъ).
 Завыекъ—карк.
 Завѣдомо—завѣаки, звѣдома.
 Завѣдываніе—завѣдування, завід, заряд.
 Завѣдывать—заряджувати, орудувати.
 Завѣдывающій—зарядникъ, зарядчикъ, завідця, завѣдувач.
 Завѣреніе—запевненія.
 Завѣритель, ница—посвѣдникъ, ница.
 Завѣрять, рить—запевняти, нити; посвѣдчувати, чити.
 Завѣса—заслона, завѣса.
 Завѣтный—заповѣтний, завітувальний, заповідальний; святий, шановний; таємний; тайний.
 Завѣтренный—затишний.
 Завѣтренѣлый—завялый, засохлый, завітрілий.
 Завѣтренѣть—зв'янути, засохти, завітрити.
 Завѣтъ—заповѣт, заповідання, завіт, завітуння.
 Завѣщенный—навішений, заслонений.
 Завѣшиваніе—запінання; заслоненія, завішування.
 Завѣшивать, сить, закрыть—запінати, запнути, зап'ясти; заслоняти, нити, завішувати, вісити.
 Завѣшиваться, ситься—запінатися, запнутися, зап'ястися; заслонятися, нитися, завішуватися, віситися.
 Заѣщаніе—тѣстамент, духівниця, завітуння.
 Заѣщатель—спадкодавець, заповѣтник, завітувальник.

Заѣщательный—заповѣтний, завітувальний.
 Заѣщать—завітувати, заповідати, легувати; відписати, відказати.
 Завявщій, увядщій—зав'ялий.
 Завяданіе—зав'янення.
 Завядать, вянуть—блякнути, зблякнути, в'янути, зів'яти.
 Завязать, знуть—грузти, угрузти, загрузти; устрять, устряти; баритися, забаритися.
 Завязка—зав'язок (въ лит. произвед.); запинка, перешкода, завада; поволока (шнурокъ).
 Завязникъ, раст. Potentilla Formentilla—терментиля.
 Завязываніе—зав'язування; петлей—запетлювання, зашморгування.
 Завязывать, зать—зав'язувати, зати; узель—загудѣлѣти, силити; петлей—запетлювати, зашморгнути; веревку сплѣта концы—зачелити, заборсати.
 Завязываться (о завязи)—пов'язатися.
 Завязь, бот.—забрость, опупокъ.
 Завянуть, увянуть—зав'янути, зав'яти, зів'янути, зів'яти.
 Загадка—загадка.
 Загадочность—загадковість.
 Загадочный—загадковий.
 Загадываніе—загадування.
 Загадать—помінити, загадати (задумать, замыслить); загадати (о загадкѣ).
 Загаживаніе—запоганювання, огиджування, запаскуджування.
 Загаживать, дить—запаскуджувати, запаскудити, огиджувати, загиджувати, дити; запоганювати, нити, побешпетити.
 Загарь—снадь, опала, смаглія.
 Загасать, снуть—згасати, сти.
 Загашать, сить—гасити, погасити.
 Загашиваніе—гасіння.
 Загвоздить—прицвѣшити.
 Загвоздка—закарлючка; стусан, тичокъ.
 Загибать, гнуть—загинати, загнути, загеровувати, герувати, вахилати, лити, за-

ламувати, ломити, забгати,
закоцюрбити, крючкомъ —
закарлючувати, чити, за-
зублювати, зубити.

Загибина — крючок, карлючка.

Загибъ — залім, залом.

Заглавіє — заголовок, титул.

Заглавный — заголовный, титу-
ловий.

Заглаживать, дить — заглад-
жувати, загладити, рівнати,
зрівнати, плянтувати, сплян-
тувати, затирати, терти.

Заглазно — уваочи, позаочи.

Заглазяться — задивитися, за-
гавитися.

Заглохлый — забур'янений.

Заглохнуть — заникнути,
ушухнути, замовкти; за-
бур'янитися.

Заглушать, шить — заглушати,
заглушити, потлумляти,
мити, затлумляти, мити;
пригнати, сти, душити,
задушити; запахъ — заби-
вати, бити; горе, вакутив-
ши — загуляти.

Заглушение — потлумлення; за-
тлумлення, заглушення.

Заглушьє — пустиця, пустка.

Заглядыванье — зазирання.

Заглянуть — зазирнути, загля-
нути, заздріти, заникнути,
наздріти, переглянути.

Загляденье — продиво, про-
чудо.

Загнуть (вогнуть) — заситити.

Загнивание — загнилість.

Загнивати, гнить, ся — загни-
вати, загнисти, загнити, ся.

Загнивший — загнилий.

Загноиться — ваятритися.

Загнусить — загугнявити, загу-
гнити.

Загнутый (закривленный) — за-
карлючений, закоцюрбле-
ний, заклебучений.

Загнѣздиться — загниздитися,
закублитися.

Заговаривание — замовляння.

Заговаривать, рить — знімати,
зняти слово, забірати, бра-
ти голос; загомоніти; пот-
влечъ вниманіє, утомлять
разговоромъ — загуряти, ри-
ти, забесідувати, збалаку-
ватися, катися, забалаку-
вати, кати; завораживать
замовляти, мовити, ся за-

базікуватися, катися, заба-
лакуватися, катися, зага-
моритися, загаркатися.

Заговляться, вѣться — загів-
ляти, заговіти.

Заговоренный (заколдован-
ный) — замовний.

Заговорщикъ, ца — змовлен-
ник, ця.

Заговоръ — змова; (заклина-
ніє) замова, замовини, при-
мова.

Заговѣнье — запуст, запусти,
пушання, пущення, заго-
віни.

Заготовать — загагакати.

Заголять, лить — задублювати,
бити.

Загонка — заганяння.

Загонщикъ — загонич; при об-
лавѣ — гучок.

Загонъ — займання, заганяння;
утиск, пригніт; для скота:
оцарок, обора, кошар, коша-
ра, загорода, бичня; пашен.
полоса-борозна, загін.

Загонять, гнать, — загонити,
заганяти, загнати, замор-
довувати, дувати; дом жив.
займати, зайняти.

Загораживаніє — загороджу-
вання, заставляння, зату-
ляння, затамування.

Загораживать, дить (забо-
ром) тинити, обтинити, за-
возити, загороджувати, за-
городити; заставляти, ви-
ти, затуляти, лити, засло-
няти, нити; перешкоджати,
дити, переступати, пити.

Загорать, рѣть — смагнути, по-
смагнути, опалитися, запалю-
ватися, литися, обго-
ряти, ріти, загоряти, ріти.

Загораться, рѣться, — займати-
ся, заніматися, зайнятися,
занятися, запалюватися,
литися, загорятися, рітисся.

Загорбокъ, анат. — карк.

Загордившийся — запанілий,
загорділий.

Загордиться — загордіти, запн-
шатися, запаніти.

Загоревать — зажуритися, за-
сумувати.

Загорланить — загорлати, за-
репетувати, зазіпати.

Загорный — загірний.

Загородка (у сѣней) засінок.

Загородный—заміський, го-
міський.
Загородье—замістя.
Загорье—загір'я.
Загорѣвшійся—загорілий.
Загорѣлый—засмаглий, запа-
лений, посмаглий, загорі-
лий.
Загорѣться (очень захотѣть)—
завихтуритися, присієчити.
Загосподствовать—задамувати.
Загоститься—загостюватися.
Заготовительный—заготовчий.
Заготовка—готування, вироб-
ляння; виріб, робливо.
Заготовлять, -вить—готувати,
приготувати; лаштувати,
налаштувати.
Заготовщикъ, -щица—заготов-
ник, -ниця.
Заграбаздать—загарбати, за-
чіплянути.
Заграблывать, -бить—загро-
маджувати, -дити; загарбу-
вати, -бати.
Заграждать, -дить, -прегра-
дить—загороджувати, -ди-
ти; заступати, -пити, зата-
мовувати, мувати, замика-
ти, замкнути.
Заграждение—затама, тама.
Заграничный—закордонний.
Загребание—загреба, загібан-
ня, загортання.
Загребать, -загребть—загорта-
ти, загорнути, загібати;
гребти, загромажувати,
мадити; зачерпнуть—очень
много—зачеберхнути.
Загребистый—загребуший.
Загрезить—замарити, замрі-
яти; -ся зарієтися, замари-
тися.
Загремять—загремятїти, за-
грімотїти, загімати, загі-
мати, загрімїти; (раскатами)
загуркотати, загуркотїти;
(глухо) задуднїти.
Загривокъ—загривок; карк.
Загробный—замогилий, то-
госвітній.
Загрози́ть—нахвалятися, по-
хвалятися.
Загромождение—завала.
Загромоздить—закастрити, за-
валити, затарасувати, за-
харастити, захарастрити.
Загромыхать—загремятїти,
загуркотїти, заторохтїти,
затерехотїти.

Загрохотать—см. Загромыхать.
Заглубить—заглубіяти.
Заглубѣлость—заглубість, за-
твердіість, зашкарубіість,
затужавіість.
Заглубѣлый—заглублий, за-
тверділий, зашкарублий,
затужавілий.
Заглубіе—затвердієння, за-
шкарубієння, затужавієння.
Заглубѣть—затвердіти, зашка-
рубнути, затужавіти.
Загружать, -жить—переванта-
жувати, -жити, затеркилу-
вати, заладувати.
Загрузка—теркилування, ладу-
вання.
Загрунтовать—загрунтувати.
Загрустить—засмуткуватися,
засмутнїти, засмутувати,
засумїти, засумувати.
Загрызать, -грызть—загризати,
гризти.
Загрязнение—забруднення, по-
бруднїєння, забагнїєння, за-
буживієння, забрьохання, за-
невїрєння.
Загрязнять, -нить—забагнюва-
ти, забагнити, занехлююва-
ти, -юїти, заневїрїяти, -нїти,
забрудняти, нити, запору-
вати, -порати, побрудняти,
нити, забрьохувати, -хати,
захвоськувати, -кати, зах-
войдувати, -дати, збруджу-
вати, -дити.
Загрязняться, -наться—забаг-
нюватися, -нитися, забрьо-
хатися, забужавіти, поб-
руднїти, запоратися, бруд-
нитися, забруднитися, зб-
руднїти.
Загудѣть—загустити, загугоїти,
забубонїти, застугонїти, за-
бутїти.
Загуливать, -лять—загулювати,
ляти.
Загуль—гулья, гульбоші.
Загуменье—загуменок.
Загустѣлый—загустлий, зату-
жавілий.
Загусѣть—загустити, загуснути,
затугавіти, затугнїти.
Задабривание—загоджування,
упещання, піддобрїєння.
Задабривать, -добрить—упе-
щати, упестиги, удобрїти,
удобрити, загоджувати, -ди-
ти, піддобрїти, -рити.

Задавать, -дать-завдавати, завдати, загадувати, -дати.
 Задавить - задушити, зачавити; пригнітити.
 Заданіе—завдання. —
 Задаривать, -рить—задарювати, задарити.
 Задаромъ-задар, задарь, завдарім; марне.
 Задатокъ—завдаток, завдача.
 Задаточный—завдатковий.
 Задать (трепку)—прочустрити, віддухопелити.
 Задаться (цѣлью)—завзятися.
 Задача—завдання, загадка; морока; щастя, гаразд.
 Задачливый—щасливий.
 Задвигать-заворухити, порушити, засовати; ся-засоватися, заворухитися.
 Задвигать, двинуть — засувати, -сунути.
 Задвижка засов, засовень, засув, засувка.
 Задвижной—засувний.
 Задержать—зашарпати, затуркати, засмикати, засіпати.
 Задерживать, -рнуть—запина-ти, -п'ясти, заслонити, -нити, затиати, -гти; засмикувати, -микати; -петлю-зашморгувати, -гнути.
 Задеревенѣлость — задереві-лість, здеревнілість.
 Задеревенѣлый — задеревілий, здеревнілий.
 Задеревенѣть-задеревіти, зде-ревніти.
 Задерживать, -жать—затриму-вати, -мати, загаювати, га-яти, загаяти, пригаяти, ба-рити, забарити, забавляти, бавити, тамувати, прита-мувати, завгарити (кому).
 Задерживаться, -останавли-ваться, -виться—затинати-ся, затнутися, затятися, затамовуватися, муватися.
 Задержка — затримання, затримка, припин, забара-упин, устрим, (преграда) запір; теченія-тамування.
 Задивиться — задивуватися, зачудуватися.
 Задира — задирака, задерика, задерій, заводіяка, напас-ник, загризкуватець, при-чепа, зачіпник, зачепа.
 Бадирають, -дять-задирати, за-

дерти, задрати; зачіпати, -чепити, займати, зайняти; нось-кирпу і нути.
 Задирка-зачіпка, причіпка.
 Задирчивый - загризкуватий, задерикуватий, задираку-ватий.
 Задиришка, -ца—см. Задира.
 Задичать—здичавіти.
 Заднепроходный, анат.-відхо-довий, задній.
 Задникъ (обуви) — закаблук, тилок, зап'яток.
 Задній—задній, затильний.
 Заднѣпровье—задніпров'я, за-дніпря.
 Задокъ (повозки)—роздір; (ту-ши) огузка.
 Задолго-надолго перед чим.
 Задолжалый—завиноватілий.
 Задолжать—завиноватіти, ся, завинити, заборгувати, запо-зичатися у кого, удовжи-тися.
 Задолженность—пенність, за-позиченість.
 Задолженный - пенний, запо-зичений.
 Задомъ—задки.
 Задорина—дроска, троска; за-дирга, задирака.
 Задорить — підбивати, -бити, підохочувати, -хотити, дра-тувати, розпаляти.
 Задорливость — задерикова-тість, задиркуватість, за-диракуватість, заїдливість, завоїстість, напрасність.
 Задорливый—см. Задорный.
 Задорный—задерикуватий, за-диркуватий, задиракуватий, заїдливий, завоїстий, на-прасний.
 Задорожиться - заправити ве-лику ціну.
 Задоръ—задирга, задирака, заї-лість, завзяття.
 Задосадовать, запечалиться—захвирсувати, засумувати.
 Задохнуться—задушитися, за-дихнутися.
 Задразнить—задратувати.
 Задребезжать-задеренчати, за-дреньчати.
 Задремать—закуняти, замгну-ти, задрімати, здрімати, здрігатися, здрігнути.
 Задрожать — затремити, зад-

вигтіти, задвигати, затру-
ситься.
Задувать, дуть—задувати, за-
дути, задмухати, хнути, за-
дмухати, задимати, гасити,
погасити; завівати, віяти.
Задумчивость—задума, задуманість, задумливість, задумшливість.
Задумчивый, о—задуманий, задумливый, задумшливый, о.
Задумывание—загадування, умишляння, надумування.
Задумывать, мать—умишляти, умислити, загадувати, да-
ти, надумуватися, матися, замісковувати, кувати.
Задумываться, —матся—зага-
дуватися, загадатися, за-
мислюватися, литися.
Задушить—задавити, задуши-
ти.
Задусебность—щирість, сер-
дечність.
Задусебный—ширий, сердеч-
ний.
Задхлость—притхля.
Задхлый—притхлый.
Задхнуться—притхнутися.
Задъ—зад.
Зады—завірок; минулість, ми-
нуле; (въ возу) задок, (у
обуви) тилок.
Задымить—задимувати, зака-
дити.
Задымливать, —мить—закурю-
вати, закурити.
Задымиться—укуріти, закури-
тися, закуріти.
Задыхаться, дохнуться—заци-
хаться, —дихнутися; души-
тися, задушитися.
Задышать—зацихати.
Задышка—задуха, ядуха.
Задѣвать, —дѣть—торкати,
торкнути, зачеркати, кнути,
Зачіпати, —чепити, учепити;
запроторювати, рити, зата-
совувати, —сувати, запакো-
вувати, кувати, заподіти, за-
цѣпиться—зачіпатися, чепи-
тися, затинатися, затнути-
ся, затятися; —оцарапать—
задернути.
Задѣвающий (донимающий)—за-
чіпливый, причепа.
Задѣлка—закладання, замуру-
вання.
Задѣль—зарібок, заділля.

Задѣльный—зарібковий, зарібо-
ний.
Задѣлывать, —лать—залащтову-
вати, —тувати, закладати,
класти, замурувати, ру-
вати, заправляти, правити.
Заемный—(о документъ) пози-
ковий, позичковий; (о день-
гахъ, вещахъ) позичений.
Заемщикъ, ца—позичник, ця.
Заемъ—позика, позичка.
Зажаривать, —рить—зашкварю-
вати, зашкварити, запіка-
ти, пекти.
Зажатіе—стисок, затул, за-
тисок.
Зажать—стиснути, затупити,
затиснути.
Зажелтеть—зажовтити.
Зажелтѣвший—зажовтілий, за-
жовклий.
Зажелтѣлый—см. Зажелтѣв-
ший.
Зажелтѣть—зажовтіти, зажов-
кти; зарыжѣть—заполювати.
Зажеманиться—заманіжитися.
Заживание (о ранѣ)—загоїння.
Заживать, —жить (о ранѣ)—за-
гоюватися, загоїтися, гої-
тися, загоїтися.
Заживление—гоїння.
Заживлять, —вить—гоїти, загої-
ти.
Заживляющий—гойливий.
Заживо—живцем; зажиття.
Зажига—см. Забіяка.
Зажигание—запалювання; за-
світлювання.
Зажигатель, —ница—палій, —ка.
Зажигательный—палючий, за-
пальный.
Зажигательство—підпал.
Зажигать, —жечь—запалювати,
запалити; засвітлювати,
тити.
Зажигаться, —жечься—запалю-
ватися, запалитися, засвіт-
люватися, титися.
Зажидивание—захарлання, за-
маюсення, зашатируван-
ня, привлащення.
Зажилить—захарлати, замаю-
сити, зашатирити, прив-
ластити.
Зажимать, —жать—стискати,
снути, затискати, снути.
Зажимный—стискальний.
Зажимъ—стисок, затисок.
Зажинать, —жать—зажинати,
кати.

Зажинь—зажин; ужинок.
 Зажирѣлый—опасистий.
 Зажирѣть—погладшати.
 Зажиточность, — заможність, засібність, худібність, статність, спроможність, зажитість, грошовитість.
 а киточный—зажитий, заможний, засібний, худібний, статний, спроможний, грошовитий.
 Зажмуриваніе—замружіння, заплющування.
 Зажмурить — замружити, заплющити; ся—замружитися, заплющитися.
 Зажога, ветер, дихавиця кінська.
 Зажора—підталила.
 Зажужжать — забреніти, забринжати, задзижчати, задзичати.
 ажурчать—задзюркотити, задзюркотіти, задзюрчати, забреніти, забурчати.
 Зазвенѣть—зазеленьчати, зазеленькотіти, зазвеніти, забренькати.
 Зазвонить—зазвонити, забовкати, забаламкати, забамкати.
 Зазвончикъ—дзвонець.
 Зазвонщикъ—дзвонарь.
 Зазвучать — загучати; забреніти, залунати.
 Заздравный—заздоровний.
 Зазеленить—зазеленити, позеленити.
 Зазеленѣть—зазеленіти; хорошо взойти—по рунюватися.
 Зазимовать—зазімувати.
 Зазимье—зазімки.
 Зазнаваться, знаться — заноситися, занестися, пишатися, запишатися, зарозуміватися, мітися.
 Зазнавши́ся — распинджений, загорділий, запанілий, пишатий, зарозумілий.
 Зазноба—кохання, любові; коханець, коханка; замороз.
 Зазноблять, бити — заморожувати, зити; прилюбляти, бити, прикохувати, хати.
 Зазолотить—зазолотити.
 Зазолотиться—зазолотитися.
 Зазорный, о—ганебний, соромітний, загудливий, о.

Зазоръ—ганьба, сором, соромота.
 Заэрѣніе—докір, нагана, догана.
 Зазубривать, брить зазублювати, зазубити, позубити, вищерблювати, бити, пощербити, вискупати, вискупати; виучувати на пам'ять.
 Зазубиваться, бриться — зазублюватися, зазубитися.
 Зазубрина — зазуб, зазубець, щербина, зазубень.
 Зазубристый — щербатий, зазубуватий.
 Зазудѣть—засвербіти.
 Зазывальщикъ, ца—см. Зазыватель.
 Зазываніе — закликання, запросини, закляки.
 Зазыватель, ница, укличник, ця, закличник, ця, запрохач, ка.
 Зазывать, звать — укликати, укликати, заликати, кликати, завертати, рнути.
 Зазывный—укличний, закличний.
 Зазывъ—заклик, зазив.
 Зазѣвать—запозіхати.
 Зазѣваться — заговоронитися, загракатися, загутатися, загалаванитися, загалкатися, загадитися, задивитися.
 Зазяблый, замерзлый, перемерзлый.
 Зазябать, бнуть — замерзати, зти.
 Заиграть — заграти; зашалить — зажировати.
 Заиграться—загратися.
 Заигрываніе — загравання; жирування.
 Заика — заника, закало, заникуватець, загакливець, недомова.
 Заикаться, заикнуться — заникуватися, заникнутися, загакуватися, кнутися, загокуватися, кнутися, заикатися, кнутися.
 Заикающійся—загокливий, загакливий, німуватий, заікуватий.
 Заикливый—заікуватий.
 Займодавецъ—позичальце, позичальник.
 Займообразно—упозику, позичково.

Займообразный — позичковий.
 Займственный — засяжений, позичений.
 Займствовать, позаимствовать — засягати, засягти, позичати, позичити, брати, переймати.
 Заиндигельный — зашерженілий.
 Заиндигельный — зашерженіти.
 Заинтересовывать, совать — зацікавлювати, вити.
 Заинька — зайчик.
 Заискивание — засталання, шилання, підстилання, запобігання, підлащування, піддобрювання, завилиювання.
 Заискивать — запобігати, засталатися, завилиювати, шилитися, підстилатися, підлащуватися, піддобрюватися, піддобрятися, примилатися.
 Заискивающий (человѣкъ) — забігайло.
 Заискриться — заіскрити, заіскритися.
 Зайти — завітати, зайти, навітати.
 Зайченокъ — зайча, зайчєня.
 Зайчиха — заячиха, заєчка.
 Закабалить, лить — затопляти, затопити, забасовувати, сувати, заневолювати, волити, завдавати, дати; ся-запетлюватися (переносно).
 Закаблутье — закаблук.
 Закадить — закадити.
 Закадычный — вірний, щирый, сердешний.
 Заказной — замовний; рекомендований (о почт. отправленіяхъ).
 Заказчикъ, ца — замовник, ця, покупецъ, пниця.
 Заказъ — замова, загад, загадка, заборона.
 Заказывать, зать — замовляти, мовити, загадувати, дати; забронювати, нити.
 Закаиваться, каяться — зарікатися, ректися.
 Закаленный, гартованный.
 Закаливание — гартування.
 Закаливать, лить — загартовувати, тувати; о хлѣбѣ — недошкати, пекти.
 Закалина — см. Закаль въ хлѣбѣ.
 Закаль (въ хлѣбѣ) — закал, за-

кальок, закалєць, глєвтяк, глєвтюк; (закалка) гарт.
 Закальщикъ — гартівничий, гартовничий.
 Закалывать, — колоть — заколювати, колоти; зашпигати, заштрикати.
 Закалять — забалакати; ся-забазікатися, забалакатися.
 Закалять, — лить — гартувати, загартовувати, тувати.
 Закаляться, — литься — загартовуватися, загартуватися.
 Закаменѣлость — скам'янілість.
 Закаменѣлый — скам'янілий.
 Заканчивать, кончить — кінчати, закінчити, викінчувати, викінчити.
 Закапать — закрапати, покапати, покапотіти; (учащенно) заляпотіти; (платье приѣдѣ) покидатися.
 Закапризничать — заковирзувати, закомезитися, завередувати, заухторитися, захимерити, забришкати, забришкатися, загедзкатися.
 Закапчивание — закопчення, закурєння, задимлення.
 Закапчивать, — тить — закопчувати, закоптити, закурювати, — рити, задимляти, мити.
 Закапывание — закопування.
 Закапывать, — копать — закопувати, закопати.
 Закараулить (начать сторожить) — зачатувати.
 Закаркать — закрукати, закрюкати.
 Закармливание — загодовування.
 Закармливать, — кормить — загодовувати, дувати.
 Закартавить — загаркавити.
 Закать (солнечный, географ.) захід; (снѣжный, скользкій) — забіг.
 Закатывать, — тить — заочувати, тити; уочувати, — тити; уочувати, чати; (завозить экипажи, возы) заточувати, — чити.
 Закатываться, — титься — заочуватися, закотитися; (о солнцѣ) заходити, зайти; (о саняхъ) замелювати.
 Закачаться — загойдатися, заколиватися, затеплітатися.

Закачивать, - тить — заточу-
вати, - чити, заочувати, -
тити.

Закачивать, - чать — заколиху-
вати, заколихати, заколису-
вати, заколисати, гойдати,
загойдати.

Закашивать, - сить — закошу-
вати, - сити.

Закашливать, - кашлять: (су-
химъ кашлемъ) закахикати;
сильно, глухо) - забу-
хикати.

Заквасать — закрюкати, заку-
мати.

Закваска — отора, квас, рос-
квас, розчина.

Заквашивать, - квасить — учи-
няти, учинити, заквашувати
- квасити.

Закивать — закивати.

Закидной — закидний.

Закидывать, - кидать — кинуть,
закидати, - кинути; занежаю-
вати, - хаяти, занедбувати,
- бати, засипати, - сипати.

Закипать, - петь — кипіти, заки-
піти.

Закипѣвшій — закипилий.

Закисать, - снуть — заквашува-
тись, закваситись, квасні-
ти, скнасіти.

Закислый — скнаслилий.

Закись, хим, — закис.

Закичиться — запишатись, за-
приндितись, запиндючитись.

Закишѣть — закомешитись.

Закладка (основаніе зданія, и
пиршество по поводу за-
кладки) закладини, заклад-
чики, закладщины; (въ кни-
гѣ) заставка; (лошадей) за-
прягання; (камнемъ) заму-
рування.

Закладная — заставный лист.

Закладной, заложенный — зас-
тавный.

Закладчикъ, -ца — заставник,
-ца.

Закладъ — (залогъ) застава, за-
став, застанава; (пари) за-
клад, заліжка.

Закладывать, - жить (въ залогъ
заставляти, - вити, застав-
ляти, - вити, дати в заста-
ву; (замашивать) замощу-
вати, - мостити; (лошадей)
запрягати, - гти; (камнемъ
кирпичемъ) — замурува-

ти, замурувати; (засѣзы-
вать, затерять) запроторю-
вати, - рити, заподіти; (ды-
ру) затицати, - ткнути, зак-
ладати, - сти; (вдѣлывать
полки въ шкафъ напр.) за-
яровувати, - рувати.

Заклеивать, заклевать — за-
кльовувати, заклевати, за-
дѣобувати, - бати.

Заклеивать, - клеить — запліа-
ти, - пити, закаручувати, -
чити.

Заклеймить, отмѣтить — по-
таврувати; нап'ятнувати,
заплямити, позначити.

Заклепка — нюта.

Заклепывать, - пать — нютува-
ти, занютувати.

Заклинаніе — заклин, заклинан-
ня.

Заклинатель — заклипач, -ка;
(фокусникъ) забаяч, -ка.

Заклинательный — заклятний,
заклипальный.

Заклипать, - клясть — заклипа-
ти, заклясти, зарікати,
ректи, уклєнати, - нити;
(ворожить) забаяти.

Заклиниваніе — заплішування,
клицювання.

Заклинивать, - нить — заплі-
шувати, заплішити, клин-
цювати, заклинцювати.

Заклинивши — узапліш.

Заклинка — см. Заклиниваніе.

Заклинокъ (клинышекъ) — за-
плішка.

Заклокотать — заклекотіти, за-
бурчати, забулькотіти.

Заклохтать — заклохтати.

Заклубиться — заклоботатись.

Заключать, - чить — (утвер-
ждать, рѣшать), ухваляти, -
лити, покладати, - класти,
постановляти, - вити; (вы-
водить слѣдствіе) вис-
новувати, - снувати, ви-
водить, - вести; (запирать,
брать подъ стражу) зами-
кати, - мкнути, засклепити,
увязнити; (содержать въ
себѣ) мати в собі, містити,
обіймати; (окончить) закін-
чати; (миръ) замиряти, - ри-
ти.

Заключаться — міститись, за-
микатись.

Заключеніе — (выводъ, послѣд-
ствіе, умозаключеніе) ви-

снопок, результат, си-
гнизм; (мѣсто заключенія)
в'язницѣ; кінєць, закінчен-
ня; (въ тюрьму)-замкання,
ув'язнення; (мира) замирен-
ня.

Заключенный (въ тюрьму) —
замкнений, в'язень, рѣш-
тант.

Заключительный — останній,
остаточный.

Заклянуть — закарлючити.

Заклятіе — заклини.

Заклятый (заколдованный) — за-
кляклий.

Закованный — закутий, укутий.

Заковать — укувати, закувати;
забити; закутувати.

Заковыка — закарлючка.

Заковырять — закарлюкати.

Закожный — зашкурный, під-
шкурный.

Заколачивать, лотить — заби-
вати, бити.

Заколдованный — обчарованный,
зачарованный, заклятый.

Заколдовывать, довать — зача-
ровувати, рувати, зачакло-
вувати, лувати, обчаро-
вувати, рувати.

Заколебать — заколивати, за-
колыхати, захитати, захи-
литати; ся-захитатися, за-
колыхатися.

Заколесить — заколувати.

Законник — правник.

Законно — правно; справедли-
во, слушно.

Законнорожденный — право-
ложный.

Законность — правність; спра-
ведливність, слушність.

Законный — правный; справед-
ливый, слушный; (о женѣ,
мужѣ) шлюбный.

Законовѣдъ — правознавецъ,
правник.

Законовѣдѣніе — правознавство.

Законодатель, ница — законода-
вецъ, виця, праводавецъ,
-виця.

Законодательный — законодат-
ный, законодавчий, право-
давчий.

Законодательство — законодав-
ство, праводавство.

Законопачивать, патить — гло-
бити, заглобити.

Законоположение — праводав-
ство; закон, право.

Законопреступникъ — право-
ломецъ, винуватник.

Законопреступный — право-
ломный.

Законоучение — віровчення.

Законоучитель, ница — віров-
читель, -ка.

Законтрактовать — домовити,
поеднати, приеднати.

Законъ — право, закон, закон,
установа, віра.

Закопаться (углубиться в
что) — занншпоритися.

Закопка — закопування.

Закопшиться — закомешитися.

Закоптить — задимити, заку-
рити.

Закопченный — кадний, закопті-
лий, закурений, задимлений.

Закопъ — шапєць, закіп.

Закоренѣлость — закоренілість,
запеклість.

Закоренѣлый — закоренілий;
запеклий.

Закорюка — гак, закарлючка;
перешкода, завада.

Закорючивать, чить — зако-
цюрбувати, бити, закарлю-
жюбувати, бити, закарлю-
чувати, чити.

Закорючистый — кандзюбува-
тый, карлюкуватый.

Закорючка — закарлючка.

Закорявьтъ — закоржавіти; за-
чахнутъ-зачучверіти.

Закоснѣлость — забісованість,
закляклість, запеклість,
закоржавілість, затверді-
лість.

Закоснѣлый — забісованный,
закляклий, запеклий, за-
коржавілий, затверділий.

Закоснѣтъ — заклякти, закляк-
нути, закоржавіти, затвер-
діти.

Закостенѣлый — скостенілий.

Закостенѣтъ — скостеніти.

Закоулистый — закармаркува-
тый, закарпейкуватый, захо-
дєнькуватый.

Закоулки — хахольки, хахуль-
ки.

Закоулокъ, уголокъ — заходєнь-
ка, закармарок, закарпелок,
закут, підра, заулок.

Закочевать — закарбувати.

Закоченѣлый — задублий, за-
кляклий.

Закоченѣтъ — задубити, закляк-
ти.

Закрадыватися, — красться —
закрадатися, — крастися,
підкрадаюся, крастися.
Закраивать, кроить — закрою-
вати, — іти.
Закрайна — беріг, окравка, ок-
райка; (заледки) шерех,
шерешень.
Закрапывать, пать — закрапа-
ти, — крапати.
Закраска — офарбування, за-
фарбування.
Закраснить — зачервонити.
Закраснѣть — зачервоніти.
Закрасоваться — закрасувати
ся.
Закрашивать, — красить — за-
фарбовувати, бувати.
Закривина — закарлючка, за-
верт, закрут.
Закривить — закривити, заг-
нути.
Закривиться — закривитися.
Закричать, — зарепетувати, за-
галасувати, загукати; (о
курахъ) засокотати; (объ
уткахъ) закахкати; (о гу-
сяхъ) загериотати, загото-
тати; (объ индюкахъ) за-
гелгати; (о лебедяхъ) за-
ячати; (о чайкѣ) закигика-
ти; (о свиньѣ) закувкати.
Закрой — крайня, — плоть. —
рівчак.
Закройка — крайня.
Закройня — швальня.
Закройщикъ, — ца — закравач-
ка.
Закромъ — сусік, засік, засіка,
переруб.
Закругление — округління.
Закруглять, — лить — викругля-
ти, — лити.
Закружить — закружити, за-
крутити, завертіти, замо-
рочити.
Закружиться (о головѣ) — замо-
рочитися, замакітритися.
Закрутень — нурт, чорторий,
вир, крутінь.
Закрученный — закручуваний.
Закручивать, — крутить — закру-
чувати, — тити; обкручува-
ти, — тити, завивати, — нути;
підгинати, підігнути, зака-
сати; — ся закручуватися, — ти-
тися.
Закручиниться — зажуритися,
засмутитися.

Закрывать, — крыть — зачиняти,
нити (дверь); затуляти, — ли-
ти, захиляти, — лити, засло-
няти, — нити; (собой) засту-
пати, — пити, застувати, за-
стіняти; (глаза) заплющу-
вати, — щити, склепляти,
— пити.
Закрытие — зачинення; замк-
нення; закінчення; припин.
Закрышка — накришка.
Закръпа — зміцень, пастка, па-
вучок.
Закръпление — уміцнення.
Закръпляют, — пить — уміцняти,
— нити, зміцняти, — нити.
Закръпощать, — стить, — закрі-
пощати, закріпостити, — ся.
Закрючивать, — чить — закарлю-
чувати, — чити, закарлюбу-
вати, — бити.
Закряхтѣть — закректати.
Закудахтать — Закудкудакати;
о насѣдкѣ — заковкати.
Закудрявить — закурчавити.
Закуковать — закувати.
Закукурекать — закукурікати.
Закулисный — залаштуновий.
Закупать, закупить — закупати,
закупити.
Закупка — закуп.
Закупной — закуплений; закуп-
ний.
Закупорить — зашпунтувати,
закоркувати, затулити, зат-
кнути.
Закупориться — зашпунтувати-
ся, закоркуватися, затули-
тися; (о ранѣ) — заснітитися.
Закупорка — шпунтування, кор-
кування, затикання; — сосу-
довъ — Засніт.
Закупщикъ, — ца — Закупень, пе-
рекуп, закупниця, пере-
купка.
Закуривать, — рить — закурювати,
закурити, задимляти, — мити;
запалювати, — лити (отрубкѣ,
папиросѣ); запивати, — пити.
Закусать — Загризти.
Закуска — (заѣданье) заїжка;
(десертъ) заїдки; (предъ
завтраком) поранок; (предъ
обѣдомъ) передобідок; (предъ
ужиномъ) підвечірок.
Закусывать, — сить — угризати,
— зти; закусювати, перекусю-
вати, — сити, заїдати, заїсти.
Закутить — загуляти, загуля-
тися.

Закуть—закуток; обороа, хліб.
 Закутывать, тать—затушковувати, утушковувати, кувати, кати.
 Закутываться, таться—затушковуватися, куватися, утушковуватися, куватися.
 Заладить—товкти, торочити, правити.
 Заляживать, ладить—Залагоджувати, дити.
 Залакировать—полощити.
 Заламывать, ломать, мить—Заламувати, мати, загинати, гнути; правити, заправити.
 Залаять—загавкати, загавкотіти, забрехати.
 Залгать—забрехати; ся—забрехатися.
 Залегать, залень—залягати, лягти, засідати, сісти; (вко рениться) заковизти, заковизнути.
 Заледенѣть—зледеніти, покрижніти.
 Заледки (закраина)—шерех, шерешень.
 Залежалый—залеглий.
 Залеживаться, жаться—залежуватися, залежатися, злежуватися, жатися; вилежуватися, влежатися; за печкой—запичкуритися.
 Залезь—завага (неисполн. дѣла, бумаги); завада, шар (о горн. породѣ); переліг, обліг (о полѣ).
 Залепетать—забелѣкотати, залепетати, защебетати.
 Залетать, залетѣть—залітати, залетіти, залинути, зашугати.
 Залетный—перелітний; (объ удах. молодцѣ) хвацький.
 Залеть—переліт; (о молодцѣ) зух.
 Заливальный—Заливний.
 Заливать, зальть—заливати, дити, залляти; (о водѣ)—обіймати, обняти, понімати, поняти.
 Заливка—заливання.
 Заливной—заливний.
 Заливъ—(рѣчн.) сага, закосок, заворот, заводь; (тихий ухромный) забіг; (морс.) затока.
 Заливанный—зализаний.
 Зализывать, зать—залізувати, залізувати.

Заликовать—утішитися, зрадіти.
 Залихватскій, голінний, хвацький, меткий, шпаркий, завзятий, моторний.
 Залишекъ—Зайвина.
 Залоговой—заставний.
 Залогодатель, ница—заставник, ниця.
 Залогъ—застава.
 Заложенное—заставщина.
 Заложенный, закладной—заставний.
 Заложить—заставити; —затерять, запрягать—запротирити, затасувати; —основать—зафундувати, закласти; —дерномъ—задернувати.
 Заложникъ—заручник.
 Залой (половодье)—затон, повінь, повідь.
 Заломный (о напитокѣ)—міцний.
 Залосниться, заблестѣть—залисніти.
 Залпъ—видал, торох, зальва.
 Залупливаться, питься—залуплюватися, залупитися.
 Залучать, чить—залучати, чити.
 Заль—заль, саль.
 Зальнуть—заткнутися, заснітитися, забитися.
 Зальзать, зть—утасуватися, утасуватися, утаскатися.
 Зальниться—залінуватися, заледашіти.
 Зальпливать, пить—заліплювати, заліпляти, заліпати; (засыпать сыпучимъ тѣломъ) забузувати, забуртити; (снѣгомъ окна) замурувати; (пирогъ и т. п.) защищать, пнати.
 Зальсь, раст. *Ajuga genevensis*—суховершки.
 Зальтовать—залітувати.
 Зальчивать, чить—загоювати, загоїти, заліковувати, кувати, заліковувати, лікувати, керувати, закерувати.
 Залюбезничать—залищитися.
 Залюбоваться—замилуватися.
 Залюбопытствовать—зацікавитися.
 Залягать—забрикати.
 Замазка—замазка.
 Замазудя (съ грязнымъ лицомъ)—замураа, замазура.
 Замазывать, зать—замазувати.

замазати, замашувати, мастити, зашмаровувати, рувати, заліплювати, пити, замурзувати, замазувати.
 Замаливати, лить—замолкувати, замолити, покутувати, відпокутувати.
 Заманивати, нить—уманювати, нити, занаджувати, надити, принаджувати, надити.
 Заманиха, раст. *Nitraria Schoberi*—золотуха.
 Заманка—ваблення, приваблення, принадження; поваб, принада, приваб.
 Заманчивість—поманливість, привабливість, привабність, повабність, принадність, заласність, приваба.
 Заманчивий—принадний, поманливий, привабливий, привабний, повабний, заласний.
 Замарашка—замазура, замазуха, забовтанка, таляпалка, забовтюха, забрюха, задріпа, затьопа, нехлюя.
 Замаривати, морить—заморяти, заморити, улелекувати, кати, улолокувати, кати, ухоркувати, кати, унигати, унигати, захарчовувати, чувати.
 Замаривати, рать—бруднити, забруднити, багнити, забанити, капяти, закаляти, рекреслювати, лити, вимазувати, зати, чорнити, обчорнити.
 Замаскировать—заличкувати, замаскувати.
 Замасливати, лить—маслувати, замаслувати, смальцювати, масльонити, замасльонити, сластьонити, засластьонити, ялозити, заялозити.
 Заматеріальність—застарілість, затверділість.
 Заматеріальність—застаріти; затвердіти.
 Заматувати, тать—замотувати, замотати; гайнувати, прогайнувати, мантачити, промантачити; зашатирити, трусити, затрусити, кивати, закивати.
 Заматуватися, мотатися—укручуватися, титися; зашакратися.

Замахати—замахати; затріпати.
 Замахиванье—заміряння.
 Замахиватися, нутися—замірятися, заміритися, намірятися, наміритися.
 Замачиваніє—замочування.
 Замачивати, мочити—замочувати, замочити; (зашлепати грязью) забейкати, задріпати, забовтати, забовтатися, зальопатися.
 Замачиватися, читься(мочей)—защикатися, засцятися.
 Замашка—звичка, навичка; (мужск. стебли конопли)—плоскінь.
 Замащивати, стить—замошувати, замостити; буркувати, забуркувати, брукувати, забрукувати (о шоссе, мостовой).
 Замаяться—утомитися, натормитися.
 Замедленіє—загайка, загай, загаювання, забара, забарність, загайство, обава, проволока, гаянка.
 Замедлять, длить—забаряти, забарити, забавляти, бавити, гаяти, загаяти; промедлить—затамувати, задлятися;—ся—баритися, гаятися, забавлятися, бавитися.
 Замелькать—замігтати, замаячити, заблімати.
 Замелѣть—обміліти.
 Замерещиться—приверзтисся, замріятися, заріятися.
 Замерзаніє—замерзання, замороз.
 Замерзати, знуть—замерзати, замерзти; (тонким льдомъ) зашехти, замерхнути, замерхти; (объ окнахъ) забуртити, замуруватися; (о грязи) закашубнути.
 Замерзший, мерзлый—замерзлий.
 Замерлый—завмерлий, замертвѣлий.
 Замертво—заскляшки, завмершки.
 Замертвѣлый—завмерлий, замертвѣлий, засклялий.
 Замерцать—замігтати, замігтати, заблімати.
 Замерший—замерлий.
 Заметать, мести—замітати, замести; загортати, рнути; закидати, шити.

Заметаться—закидаться; заме-
тушиться, заборсаться.
Заметывать, тать—закидати,
кинути; сшивати, посши-
вати.
Заметь—завія.
Замечтать—замарити; ся—за-
маритися.
Замигать—замиготіти, замиг-
тіти; закліпати, заморгати,
(глазами).
Заминать, мять—місити, замі-
сити; затоптувати, тати;
затирати, затерти; зацить-
кувати, зацитькати; ся—за-
тинатися, затятися, зани-
куватися, пикатися.
Заминка—загайка, зупинка;
замішування; заміс.
Замирать, мереть—замірати,
замерти; замірати, вмер-
ти, закліпати, скліти, омі-
рати, омерти, мліти, умлі-
вати; отерпати, отерпнути.
Замирение—примир'я.
Замирать, рить—примирювати,
рити.
Замкнутость—затайливість;
зубаженість, відлюдність.
Замкнутый—затайливий, зува-
жений, відлюдний, о.
Замковый—замковий.
Замлеть—отерпнути, здерев-
ніти, заніміти; замліти.
Замогильный—замогильний;
тогосвітній.
Замокать, -кнутъ—замокати,
замокнути, замокти; -оть
дожда—задощитися.
Замокъ—замок, палац.
Замокъ—замок, колодка; ру-
жейный—замок.
Замолвить—сказати, мовити.
Замолкать, -кнутъ—замовкати,
замовкнути, замовкти, ущу-
літи.
Замолоть—замолоти, замоло-
тини.
Замолчать—укляйнути, ущу-
літи, замовкти.
Замораживание—морозіння,
замороження.
Замораживать, зить—заморо-
жувати, морозити, заморо-
зити.
Заморгать—заморгати, забли-
мати, залупати.
Заморенный—зануджений, у-
ниганий, ухорканий, уло-
локаний, захарчований.

Замороженный—захолодений.
Заморозки—приморозки, за-
зімки.
Заморосить—замрячити.
Заморочить—запаморочити.
Заморский—заморський.
Заморышь—замірок.
Замостный—замостовий.
Замохнатѣть—звелохатіти.
Замочникъ—замкаръ, колод-
ник.
Замочный—замковий.
Замошеничать—зашахрувати,
зашатирити.
Замудрить—замудрувати.
Замужемъ—заміжжю, замуж-
жю.
Замужество—заміжжя.
Замужняя—заміжня, замужня,
мужня.
Замужъ—заміж.
Замуравливать, -вить—полива-
ти, лити.
Замурлыкать—замрукати, за-
муркотати, заворкотати, за-
мугикати, закурникати, за-
мурмотати, захарамаркати.
Замусливать, -слить—замурзу-
вати, замурзати, замур-
затися, замусолювати, мус-
лити.
Замутить—закаламутити, ско-
лотити, збити, занудити.
Замутнѣть—замутитися, зака-
ламутитися.
Замученный—замучений; (на
смерть) замордований; (истя-
заніями) закатований.
Замучивать, -чить—мучити, за-
мучити; (на смерть) замор-
довувати, дувати; (истязані-
ями) закатовувати, тувати.
Замша—земш.
Замшевый—земщовий.
Замывать, замыть (плохо вы-
мыть)—забавувати, забани-
ти.
Замыселъ, намѣреніе—задум,
загад.
Замысловатость—метикуватість,
штуяність, вузлуватість,
штудерність, хитрість.
Замысловатый, о—метикова-
тий, штучний, вузлуватий,
штудерний, хитрий, о.
Замычать—замукати, замуги-
кати.
Замычка—замикання, засувка,
защіпка; (въ насосѣ) кляпа.

Замышлять, -лить—замышляти, замислити; заміряти, рити;
 Замѣна—переміна.
 Замѣненіе—заступленія; юрид.- підстава.
 Замѣнительный—замінний.
 Замѣнь, обмѣнь—заміна.
 Замѣнять, -нить—перемінати, перемінити, заміняти, -нити; заступати, -пити.
 Замѣститель, -ница—заступник, -ниця.
 Замѣтка—замітка, знак, зазначка, нотатка; прикмета.
 Замѣтливость—уважність, кмітливість.
 Замѣтливый—уважний, кмітливий.
 Замѣтность (примѣтность)— зазір, признатність, завидність.
 Замѣтный, -выдѣляющийся— признатний, завидний, назірний.
 Замѣчаніе (наблюденіе)—постереження, спостереження; (примѣчаніе) увага; (укоръ) закид, нагана, вимова.
 Замѣчать, -тить—(подмѣчать) завважати, -вважити, умічати, уметити, умітити, укмічати, укмітити, устрочувати, -чити, назирати, -зирати, постерігати, -гти, намічувати, -мітити, забачати, -бачити, закмічувати, -кметити, прикмічати, -кмітити; (обозначать) назначати, значити; (дѣлать выговоръ) докоряти, -рити, вимовляти, -вити.
 Замѣченный (заподозрѣнный)—пристрічений.
 Замѣшательство (суматоха)—замяття, замятня, замішка, замішанина, замішання; (неустройство) нелад, непорядок; (въ работѣ) перебайка.
 Замѣшивать, замѣсить—місити, замісити.
 Замѣшивать, -шать—замішувати, мішати, замішати; умішувати, -шати, заплутувати, -тати; -ся—втручатися, -титися, устрявати, устряти (вмѣшиваться); замулюватися, замулитися (смутиться, замяться).
 Замѣшкаться—продовганитися, забаритися, загаїтися.
 Замѣщать, замѣстять—засту-

пати, заступати; обсаджати, -дити.
 Замѣщеніе—заступленія, заступання; обсада, обсадження.
 Замять (дѣло)—заметушати, затасувати.
 Замяться (замѣшаться)—замулитися.
 Замякуать—занявкати, занявчати.
 Занавѣска—фіранка, опона, запона.
 Занавѣсочный—фіранковий.
 Занавѣсъ—заслона, завіса.
 Занавѣшивать, вѣсить—запінати, п'ясти, завішувати, -сити, заслоняти, -нити.
 Заначальствовать—застаршинувати.
 Занашивать, -носить—заношувати, -носити, замизгувати, -мизгати.
 Занегадовать—обуритися.
 Занедосужиться—заниколитися.
 Занемогать, занемочь—недужати, занедужати, хорувати, захорувати.
 Занесеніе—заносини.
 Занесенный (въ списки) уписаний, зареєстрований; (снѣгомъ, о дорогѣ)—забістий.
 Заниманіе—позичання.
 Занимательность—цікавість, інтересність.
 Занимательный, о—цікавий, інтересний, о.
 Занимать, -нять—позичати, позичити; (должность, приходъ, кафедру) обіймати, -мити, заповідати, сісти, обсаджати, -вити; (овладѣвъть) осягати, -гти, осідати, осісти; (интересовать) цікавити, зацікавити; (развлекать) бавити, забавляти, -вити; (преградить дорогу) заступати, -пити; (наполнять ч.-л. чѣмънибудь) заповорбжнювати, -нити, заповсуджувати, -судити; (подъ жильѣ) замешкувати, -кати.
 Заниматься, -няться—(объ учащихся) учитися; (упражняться, трудиться) робити, працювати, справувати; (извозомъ) хурманувати; -зартъ—засоряти, засоріти, засорятися, на світ благословлятися, на світ займатися,

Закимществовать — застарцювати, зажебрати.
 Заново — заново, наново.
 Заногтица — задра, задірка; ногтобдь, Рapaгiтum — во лос.
 Заноза — скалка, скабка, шпичка, заскаба, заскалка, дерево; (сутяга) позиваймо; кохання, любові.
 Занозистый — чваруватий, зачіпливий, задержуватий, уїдлиий.
 Занозить — заскепити, скаляти, заскадити, підколоти, заскаблювати, заскабити, по-скабити.
 Заноровиться (о лошади) — забасувати.
 Заносить, -несть — заносити, нести; (снѣгомъ) завівати, віяти, буртити, забуртити, засипати, сипати, замітати, мести; (въ списки) уписувати, реєструвати, зареєструвати; (въ журналъ, книгу, и т. д.) вписувати, сати; (иломъ) примулювати, мулити, замулювати, мулити; (чепуху) загодзелити.
 Заноситься, -стись — заноситися, занестися; бундючитися, пишатися, чванитися.
 Заносный — занесений, прибутний.
 Заносчивость — пиха, зарозумілість.
 Заносчивый — пихатий, зарозумілий.
 Занось (сугробъ) — замет, замета, забій; собир.: завала; анат. — вибрудок.
 Заночевать — заночувати.
 Зануздывать, -здать — нагнуздувати, нагнуздати.
 Занѣмѣть, онѣмѣть — заіміти.
 Занятіе — (трудъ) работа, праця; (заемъ) позичання; (завладѣніе) посідання, займання.
 Занятой (за аленный работой) — завізний; (взятый взаймы) позичений.
 Заоблачный — надхмарний, позахмарний.
 Загородный — загородній.
 Заодно (сразу) — заразом, за одним заходом; (вмѣстѣ) спільно, згідно, за гурт.
 Заорать (закричать) — зажелі-

пати, зарепотувати, загу-кати.
 Заоръ — обміжок, обміжок.
 Заостривать, -рить, -ся — загострювати, загострити, -ся; (о клинѣхъ) — захвостувати, -стати.
 Заостренный (на верхнемъ концѣ) — захвостуватий.
 Заохать — заохати.
 Заочно — узаочі, позаочі.
 Заочный — позавічний, заочний.
 Западать, -пасть — западати, -пасти, завалюватися, литися; ховатися, сховатися; ховатися, заховатися; сідати, сісти; лягати, -гти, заско-кувати, -сочити.
 Западать (начать падать) — западати.
 Западина (долина) — западина, западок, під.
 Западный — західний.
 Западня — халка, пастка, лапка; (силохъ) сільце; (капканъ) ступиця.
 Западъ — захід.
 Запаздывать, -поздать — опізнатися, -нитися, пізнитися, запізнитися, спізнатися, -питися.
 Запавать, -паять — лютувати, залютувати.
 Запавать, -поить — спокувати, споїти, розпокувати, -поїти.
 Запайка — лютування.
 Запакощивать, -ститъ — загіджувати, загідити, запаскуджувати, -кудити.
 Запалывать, -ползать, -ползти, -залазити, -залізати, -лізти, заплазмовувати, -зувати.
 Запальчивость — запалистість, запальоність, запальча-стість, поперхливість, пал-кість, загорілість, непомірко-ваність.
 Запальчивый — запалистий, запальоний, запальчастий, поперхливий, палкий, загорілий, непомірований.
 Запаривать, -рить — запарювати, запарити.
 Запарывать, -пороть — розпорювати, -роти, засікати, -сікти, забивати, -бити.
 Запаршивѣть — зашолудивіти, запаршивіти.
 Запасать, -сти — запасати, за-пасти.

Запасливый—запасний.
 Запасной—залежний, покладний, припасний.
 Запасаться, пасться — призапасуватися, призапаситися.
 Запась—поклад, припас, зайвина, запас.
 Запахивание—заорювання, ора-
 на.
 Запахивать, хать—заорювати, заорати.
 Запахивать, лнуть—запінати, п'ясти, загортати, рнути.
 Запахнуть—запахнути, запах-
 ти, запахтіти.
 Запахь—пах, пахно, дух, пах-
 нота; горьлаго—шмаляти-
 на, смалятина; сильный,
 удушливый—задуха; неприя-
 тный—смородь, сморід.
 Запачканный—забруднений, за-
 дріпаний, запецьканий, за-
 каляний.
 Запачкать—забруднити, пока-
 ляти, запецькати, заваля-
 ти.
 Запачкаться — забруднитися,
 умазаться, замазаться, за-
 мазуриться, замармузити-
 ся, заробиться, уробиться,
 забрукаться.
 Запашка—см. Запахивание.
 Запашной—ополистий.
 Запекать, печь—запикати, за-
 пекти.
 Запекаться, печься—запикати-
 ся, запектись; (о губах) за-
 смагнуть.
 Запекшийся — смажний (объ-
 устахъ).
 Запеленать—уповити, сповити.
 Запертый—замкнений.
 Запестрить—замережити.
 Запестрьть—зарябіть.
 Запечалиться — засмутиться,
 зажуриться, засумувати.
 Запечатлѣвать, тлѣть—давати,
 дати у знаки, відзначати,
 відзначити; -ся — датися у
 знаки, відзначитися.
 Запечатывать, тать—запечату-
 вати, запечатати; заліпля-
 ти, -пити.
 Запечный—запичний.
 Запивать, пить—запивати, за-
 пити; запіячити.
 Запивоха—пійк, п'яниця.
 Запиливать—затирликивать, за-
 цигикати.
 Запилить—запиляти.

Запинание—завада, запона, по-
 решкода; вагання.
 Запинаться, запнуться—зати-
 наться, затнутися, затяти-
 ся.
 Запинка—запинка.
 Запирание—замикання.
 Запирательство—затин.
 Запирать, реть — замикати,
 замкнути; (на крючокъ) за-
 щипати, защипнути; (заса-
 дить) заквасувати, заскле-
 пити.
 Запираться, реться — замика-
 тись, замкнутись; (на крю-
 чокъ) защипаться, защипну-
 тись; (крѣпко, закупорить-
 ся) зашпунтуватися; заскле-
 пляться, питись; (не при-
 наваться) затинаться, тяти-
 ся, запрещаться, претиться.
 Запировать—забалувати, за-
 бенкетувати, забалювати.
 Записка—(писулька, письмо)
 цедулка, цідула; (записыва-
 ние) запис, записування;
 (замѣтка) нотатка; (множ.
 ч.-временникъ, книжн. из-
 даніе) записки, денник.
 Записной—записный; (о долгѣ,
 доходѣ, числящемся по сче-
 ту, не наличномъ) рахунко-
 вий, нотатковий; (отъявлен-
 ный) завзятий.
 Записчикъ, -ца—нотовник, -ця
 нотатник, -ця, записувач, -ка.
 Запись—запис, записка; цер-
 ковная-упис; дарственная-
 даровинний лист; запро-
 дажная-запродавчий лист;
 рядная-виновий лист; раз-
 дѣльная-дѣлчий лист; мѣ-
 новая-замѣнный лист.
 Запищать—запискотати, запи-
 скотіти, закавчати, запи-
 щати.
 Заплакать—заплакати; (шутл.)
 зарумати, удрати рюмка.
 Заплата—лата, латка.
 Заплатить—заплатити, выпла-
 тити.
 Заплатникъ, -ца—голодранецъ,
 -нка, обшарпанецъ, -нка.
 Заплатывать, тать—залатува-
 ти, залатати.
 Заплевывать, плевать—заплюо-
 вувати, заплювати, зачвир-
 кувати, -кати.
 Заплескать (о водѣ)—заплю-
 скати, заплескати.

Заплескивать, снуть—заплю-
 скувати, плюскати, снути.
 Заплески—виплюски.
 Заплетание—заплітання.
 Заплетать, заплесть—запліта-
 ти, заплести; заплѣлать дыру
 въ заборѣ—запручувати,
 прутити; —ся—заплітатися,
 крутитися, кучерявитися.
 Заплетаться, плестись—заплі-
 татися, заплестися.
 Заплечный—зараменный; —ма-
 стерь—кат.
 Заплечье—запліччя.
 Запломбировать—запломбу-
 вати.
 Заплутовать—зашахрувати,
 захвальщувати.
 Заплывать, плыть—запливати,
 запливти, заплинути.
 Заплѣсневѣлый—запліснявий,
 побутнілий, зацвілий, плі-
 сневий.
 Заплѣсневѣть—запліснявити,
 побутніти, зацвісти; —о тво-
 рогѣ—поснядіти.
 Заплѣшивѣть—залісїти, вили-
 сїти.
 Заплюснѣе, ават.—п'ятка.
 Заплясать—затанцювати, за-
 гоплювати.
 Заповѣдный—казаний.
 Заповѣдывать, —дать—наказу-
 вати, зати; забороняти, ни-
 ти.
 Заповѣдь—заповідь, заповіт;
 наказ, приказання.
 Заподозрить—зазорити, підоз-
 рити, погіршувати (на кого).
 Заподозрѣнный—підозренний,
 зазоренний, призрений, при-
 стрічений.
 Заподряжать, —рядить—домов-
 ляти, мовити.
 Запоздалый—пізній, запізне-
 ний.
 Запой—запій.
 Запойть—упоїти.
 Заполаскивать, —скать, снуть—
 заполіскувати, заполоскати.
 Заползать—заплазувати.
 Заполнение, скопление—повне-
 ча.
 Заполоть—заполоти.
 Запоминание—запам'ятування,
 зати́мління.
 Запомнить—запам'ятати, за-
 тямити, узяти в помку.
 Запонка—шпонька, шпінка.

Запонасть—застукати, злебедати.
 Запорашивать, —рошить—запо-
 рошувати, шити.
 Запорожець—запорожець, за-
 порожчик.
 Запорожскій—запорожський.
 Запорожье—запоріжжя.
 Запоръ (задвижка)—запір, за-
 сув; (медиц.) за́прет, за-
 кріп; (ветер.) чемер.
 Запоститься—запостити, за-
 пісникувати.
 Запостничать—запостувати.
 Запотѣлый—спітнілий.
 Запотѣть—спітніти.
 Започивать, —чить—засинати,
 заснути.
 Запошивать, запошить—при-
 вертати, повернути.
 Запошивка—пішва.
 Заправило—верховода, ору-
 дарь, орудник, привідця.
 Заправлять, —вить—направляти,
 вправляти, —вити; орудува-
 ти, верховодити; (о кушаньѣ)
 затерти, затовкти, забіли-
 ти, засмажити.
 Заправскій, настоящій—істиній,
 існій.
 Запраздничать—засвяткувати.
 Запрашивать, —сить—(о цѣнѣ)
 заправляти, правити, за-
 правити; дорожитися, по-
 дорожитися, загарувати,
 зацурувати; запрошувати,
 сити; запитувати, тати.
 Запретительный—казаний,
 заборонний.
 Запретный—казаний, забо-
 ронений.
 Запретъ—казак, заборона.
 Запрещать, —тить, —ся—забороня-
 ти, заборонити, наказувати,
 зати, —ся.
 Запрещение—казак, заборона,
 заборонення.
 Запрещенный—казаний, за-
 боронений.
 Запрещено—казано, заборо-
 нено, невільно, не дозво-
 ляється.
 Запривередничать—завереду-
 вати, закомезитися.
 Запримѣтить—спостерегти,
 укмітити, зауважити, убачи-
 тити.
 Заприхотничать—завередувати,
 заприндиритися, закомезитися.
 Запродавать, —дать—запроду-
 вати, запродавати.

Запродажа—запродаж, запро-
данья.

Запродажная запись—уступне
письмо, запродавчий лист.

Запродажный — запродавчий,
запродажний.

Запрокидывать, — кинуть—за-
хилляти, відхилляти; — лити,
закидати, кинути.

Запропадать, — пасть—запропа-
дати, запропасти.

Запропасть — затахувати,
затасувати, запроторити,
заподіти; ся — заповітритися,
запропасти.

Запросто—попросто.

Запросъ (при продажѣ) — за-
права; (въ парламентѣ) ін-
терпеляція; запит, запитан-
ня.

Запростестовать—запротестува-
ти.

Запротивиться — запручатися,
опинатися.

Запруда—загата, тама, гребля,
гатка, гард; для ловли ры-
бы—із, яз.

Запруживание — гардування,
тамування, загачування.

Запруживать, — дить—загачува-
ти, загатити, перегачувати,
—гатити, гатити, нагатити,
тамувати, затамувати, гар-
дувати, загардувати.

Запрыгать — заплигати, за-
стрибати, заскакати.

Запрыскивать, — снуть, закро-
пить — забризкувати, заб-
ризкати, запо(и)рськува-
вати, —кати.

Запрягать, —прячь—запрягати,
прягти.

Запряжка—запряганья; запряг.

Запирать, —тять—заховува-
ти, ховати, затекарювати,
варити.

Запирать, —таться—заши-
ватися, зашитися, ховати-
ся, заховатися.

Запугивать, —гать—лякати, за-
лякувати, залякати, застра-
рашати, —шити.

Запудривать, — рить—запудро-
вувати, —рувати.

Запускать, — стить (остав. въ
небреженіи, безъ ухода) за-
нехаювати, —хаяти, занедбу-
вати, —бати; (бросать съ си-
лой) попускати, —стити; (бо-

лѣзнь) задавнювати, — нить
(хворобу); (вкладывать) за-
кладати, —класти, засовува-
ти, —сунути.

Запуски—випередки.

Запустѣлость—пустка, пусто-
вість.

Запустѣлый —спустілий, спу-
стошаний, пустковий.

Запустѣле—руйнувина, пустка,
спустіння.

Запутанность—переплутні, за-
ключанья, клюканина, за-
мотанина.

Запутывать, —тять—заплутува-
ти, заплутати, заборсува-
ти, —борсати, заклуювати,
—клюкати, замотувати, —тати,
закудлати (о волосахъ).

Запутываться, —таться—заплу-
туватися, заплутатися, ук-
ручуватися, —титися, замо-
туватися, —татися.

Запухать, — хнуть — запухати,
запухнути.

Запущение—занедбанья, зане-
хання.

Запъ, запья трава, *Phlomis*
tuberosa—шандра, кучерява
шандра, чужоварник.

Запыживать, —жить—клейти,
—шити, заклейти, —шити.

Запылать — запалати; —сильно
—запалахкотіти.

Запыливать, —лить—закурюва-
ти, —рити, укурювати, —рити,
запылювати, —лити; запоро-
шувати, —шити.

Запылиться—укур[ти, укури-
тися, закуриться, запылится-
ся.

Запытьвать, —тять—катувати,
закатувати, мордувати, за-
мордувати.

Запыхавшийся—задоханий, за-
сапаний, захаканий, усапа-
ний, ухеканий, захеканий,
запирханий.

Запыхаться—задохатися, за-
пирхатися, захакатися, за-
хекатися, ухекатися, уса-
патися, забігатися.

Запыхтѣть—засопти.

Запышать, —распалиться—за-
жахтѣти.

Запѣвала—заспѣвач.

Запѣвать, —пѣть—заспѣвувати,
заспѣвати.

Запѣвъ, прелюдія—заспѣв.

Запѣнить—запѣнити; —ся—запу-

- нувати, замусувати, зап'я-
 нитися.
 Зап'ястье (анат.)—плесно; (ру-
 кав. обшивка) чохла; (брас-
 леть) обшучка.
 Зап'ята—кома.
 Зап'ятки—ступіньці.
 Зап'ятнати—(сд'ялати п'ятно)
 заплямити, обплямити, уп-
 лямити; (для знака, при-
 м'яты) затаврувати; (огово-
 рити, оклеветати) обмовити,
 наклепати; (себя въ пр. и
 пер. смысл) сплямуватися.
 Зап'яток—задок.
 Зарабатывать, -ботать—зароб-
 ляти, -бити, запрацьовува-
 ти, -цювати; (им'ять заработ-
 ки, ходити на заработки)
 Зарібкувати (пріобр'єсть) на-
 дбати, набути; (съ трудомъ)
 заторьовувати, -рювати.
 Зарабатывающий (живущий тру-
 домъ)—зароблящий.
 Заработанное—заробленина.
 Заработанный—зароблений,
 заробітний; тяжелымъ тру-
 домъ—загорьований.
 Заработный—зарібний, заробітний.
 Заработок—зарібок, заріб.
 Заравнивать, -внять—зарівну-
 вати, нати, заплянтовува-
 ти -тувати.
 Заражать, -зять, -ся—замечу-
 вати, -метити, -ся, затрую-
 вати, -іти, -ся, заповітрува-
 ти, -рити, -ся.
 Заражение—замечения, запо-
 вітрення.
 Зараженный-заповітренный, за-
 мечений.
 Зараза—заметь, пошесть.
 Заразитель, -ница—заметник, -
 ця.
 Заразительный, о—заметный,
 заметливый, чіпкий, зараз-
 ливый, о.
 Заранье—загоді, загодя, зав-
 часу, заздалегідь, загова,
 завгодя.
 Зарапортоваться-забрехатися.
 Зарастать, -рости—заростати, -
 рости, загоюватися, -гоїтися.
 Зард'ялость—зашарілість, за-
 червонілість.
 Зард'ялый—зашарілий, зачер-
 вонілий.
 Зард'ять—зажахтіти, зашари-
 тися, зачервоніти, заясніти.
- Зард'яться—зачервонітися, за-
 шаритися.
 Зарево—проміття, заграва.
 Заревой—зорній.
 Зарев'ять—заревти, ревнути,
 заричати; зарюмати, за-
 рюмсати.
 Заржав'ялый—іржавий.
 Заржав'ять—заіржавіти, зар-
 жавіти; (слегка) приржавіти.
 Заржать—заіржати.
 Зариться (на что)—заздритися
 на що, ласитися, зазіхати
 на, потворитися.
 Зарница—блискавця.
 Зародышный—зародовий, за-
 родковий.
 Зародышъ—зарід, зародок, за-
 кон, засніток, заживок; бот-
 зав'язок.
 Зарожда'ть, -дять—зароджати,
 дити, законяти, -нити, -ся-за-
 роджатися, -дитися, законя-
 тися, -нитися, заснічувати-
 ся, -снитися, зачинатися,
 чатися; (о раст.) сходити,
 зійти, кльчатися, зав'язу-
 ватися, -затися.
 Зарождение—зарід, зароджен-
 ня, закон.
 Зароиться—зароїтися.
 Зарокъ, об'ять—зарік, зарікання.
 Заронить—упустити, закину-
 ти, загубити.
 Зароптать—заремствувати.
 Заросль—хаш, хабник, хамник,
 харящ, чагарі, зарість, за-
 гай, порости, (густая) ша-
 лина, (густая молодая) за-
 пуст.
 Заростать, -рости—уростати,
 урести, заростати, -рости,
 (травой) замуравитися.
 Заросший—порослий, зарослий,
 зарощаний.
 Зарубать, -бить—зарубувати, -
 бати; карбувати, закарбу-
 вати.
 Зарубежный—закордонний.
 Зарубка (насычка)—зарубина,
 заруб, рубеж, рама, рамик,
 спиж, затьон.
 Зарубцеваться (зажить)—при-
 рубитися.
 Зарубчатый—рамкастий
 Зарубъ—сажавка.
 Зарум'янивати, нить—червони-
 ти, зачервонити; (кулин.)
 підпикати, пекти, загничу-
 вати, тяти.

Зарум'янитися—зарум'янитися, зашаритися.
 Заривать, рыть—закопувати, пати, загібати, гребти, забуртувати, буртати.
 Зарываться, рыться—уриватися, уритися, зариватися, ритися, забуртуватися, буртатися.
 Зарыдать—заридати, заголосити.
 Зарычать—зарикати.
 Зарьзать—зарізати.
 Зарьзаться—зарізатися.
 Зарьзвиться—запустувати; розжируватися, розпустуватися, розжартуватися.
 Зарьзка—см. Зарубка.
 Зарьзь—заріз.
 Зарьчний—зарічний.
 Зарьчье—зарічча.
 Заря—зоря.
 Зарябить—зарябіти; поморщити.
 Зарядный—набойний.
 Зарядь—набій.
 Заряжаніе—набивання.
 Заряжать, - дить — набивати, набити, заправляти, правити.
 Заряжаются, - диться — набиватися, набитися.
 Засада—засідка, засіди, залягання, підсідка, залога, залюги.
 Засадный—засідковий, залюговий, підсідковий.
 Засаживать, - дить (за работу)—присаджувати, присадити, засаджувати, дити; (пригвоздить) забивати, - бити, зашпильти, - лити.
 Засаленный—заялозенний.
 Засаливать, - лить (запачкать жиром)—засмальцювати, засмальцювати, заяложувати, - лозити, залюжувати, - лозити.
 Засалютовать—заясувати.
 Засапъть—засопти.
 Засаривать, - рить—засмічувати, смітити; запорошувати, запорошити (пылью); замулювати, - лити (иломъ).
 Засасывать, - сать—засмоктувати, засмоктати, засисати, - ссати, затагати, втягати, - гти.
 Засахаривать, - рить — зцукро-

вувати, рувати.
 Засахариваться, - иться—зцукроватити, поцукроватити.
 Засватать — засватати, заручити.
 Засверкать—заблискати, заблискати, заблискотити; замиготити; заблмати.
 Засверлить—засвердлити.
 Засвидѣтельствова́ніе — свідчення, посвідчення, засвідчення.
 Засвидѣтельствовать — засвідчити, посвідчити.
 Засвирипствовать — залютувати.
 Засвистать—засвистати.
 Засвистѣть—засвистіти.
 Засвѣтло — завидка, завидко, завидна, повидну, за сонця, за дня.
 Засвѣтлѣть — заяснити, зазорити.
 Засвѣчивать, - тить — засвітлювати, - тити, засвічувати, - тити, запалювати, - лити.
 Засадаваться (въ картахъ) — заділитися.
 Заселеніе — залюднення, осадження.
 Заселенность — залюднення, залюдненість.
 Заселенный — оселяний, залюднений.
 Заселять, - лить — залюдняти, залюднити, налюдняти, - нити, осаджати, - дити.
 Заселяться, - литься — залюднятися, залюдніти, осаджатися, - дитися, налюднятися, - нитися.
 Засеменить (ногами) — задріботити, задробцювати.
 Засиживаться, засидѣться — засиджуватися, - сидітися, забарятися, забаритися, чуманити, зчуманити.
 Засилье—запосілість.
 Засиниться—засинити, засинитися.
 Засинѣть — засиніти.
 Засіять—засяти, засяяти, заяснити.
 Заскабливать, - скоблить — заскроматжувати, дити, заскрібати, - бти.
 Заскакать—застрибати, заскакати.
 Засквернословить — залихословити.

Заскользить — заковзати, за-
свгаться.
Заскорбнуть — зашкарбти.
Заскорудый — шкорупкий,
шкоруплий, скрупілий.
Заскрежетать — заскреготати.
Заскрестись — зашкрябаться;
(о мышах) — занорити.
Заскресть — зашкрябати.
Заскрипѣть — заскрипіти, за-
рипати, зарипіти.
Заскучать — занудитися, за-
скупчати.
Заслать, засадить — заплішити.
Заслащивать, сластить — під
солоджувати, дити.
Заслонка — заслінка, затулка,
заставка.
Заслонять, нить — затуляти, за-
стувати, стити.
Заслуга — заслуга.
Заслуженность — заслуговість.
Заслуженный — заслуговий,
заслужний.
Заслуженное — заслужина, за-
служенина.
Заслуживать, жить — заслуго-
вувати, гувати, заслужи-
вати, жити; заобляти, би-
бити.
Заслушиваться — заслухува-
тися.
Заслышать — зачути.
Засмативать, смолить — засмо-
лювати, лити.
Заслюнивать, нить — заслиню-
вати, заслинити.
Засматривать — зазірати, за-
глядати.
Засматриваться, рѣться — за-
дивлятися, задивитися, за-
глядатися, глядітися.
Засмѣять — засміяти.
Засмѣяться — засміятися.
Засновать, заткать — обшу-
вати, заснувати.
Засновать, забѣгать — засно-
вигати.
Заснуровывать, ровать — пово-
лочити, заповолочити.
Заснувший — заснулий.
Засовъ, засув, засувка, засобок.
Засовывать (руку) — посягати,
посягти; (задѣть, запрятать
вещь к. н.) — затасовувати,
сувати, запроторювати, ри-
ти; (задвинуть) — засувати,
сунути.
Засовѣститься — засороми-
тися.

Засолонѣть — просоліти.
Засопѣть — засопти.
Засоренный — засмічений, за-
мулений.
Засорение — засмічення, заха-
растріння, захарастіння.
Засорять, рить — засмічувати,
засмітити, захарастрювати,
пастрити.
Засориться, забиться — заха-
растритися, захараститися.
Засосанный — засмоктаний.
Засосать, начать сосать — за-
свати.
Засосаться — зассатися.
Засось (зажора) — твань.
Засохший — усохлий, засохлий,
засохляний; (отвердѣвший
сверху) — зашкарублий, зашк-
румілий.
Заспать — заспати.
Заспесивѣть — запиндючитися,
запишатися.
Заспорить — зазмагатися, за-
сперенатися, змагнутися,
завестися; (ирон.) — загриз-
тися.
Заспѣшить — замотошитися, за-
квапитися.
Застава (стража пограничная)
— застава; (городская) ро-
гатка; (сельская) царина.
Заставать, стать — заставати,
застати.
Заставлять, вить (загорѣить)
— заставляти, заставити,
застановляти, вити, заго-
роджувати, дити; (при-
нуждать) — силувати, приси-
лувати, змшувати, сити,
приневолювати, волити; за-
молчать — зацитькувати, -
цитькати.
Заставиваться, стоять — за-
стоюватися, ятися, плісні-
ти, заплісніти, зацвітати, -
цвісти.
Застарѣлость, давность — за-
давлення.
Застарѣлый, запущенный — за-
давленый.
Застарѣться — задавнитися.
Застегивать, гнуть — застібати,
застібнути; пряжкой — заш-
пінковувати, кувати.
Застегиваться, гнуться — запи-
натися, запнутися, заш-
ястися, застібатися, засті-
бнутися, спинатися, сп-
ястися.

Застежка — запона, застібка, застіжка.
 Застеклить — засклити.
 Застеленный, завѣшенный — навішений.
 Застенать — зазойкати, засто-
 гнати.
 Застигать, - стичь — застуку-
 вати, - кати, захоплювати,
 пити, заскакувати, заско-
 чити, злебедовувати, злебе-
 дати.
 Застилать, - слать — застилати,
 заслати, застеляти, засте-
 лити.
 Застилаться, - стлаться — засти-
 латися, заслатися, засте-
 лятися, застелитися.
 Застипка — застеляння.
 Застить — застувати.
 Застойный — стоячий; зале-
 жалий.
 Застольный — застільний.
 Застонать — застогнати; (за-
 выть жалобно) заскиглити,
 заскїмлити.
 Застоявшийся — застояний, по-
 застояний.
 Застрахованіе — засекурування,
 забезпечення, убезпечення.
 Застраховать — засекурувати,
 забезпечити, убезпечити.
 Застрашивать, - щать — заляку-
 вати, кати.
 Застрекотать — заскрекотїти;
 запокотїти; (о сверчкѣ) за-
 цвірчати.
 Застрогать — заземблювати.
 Застроить, - строить — забу-
 довувати, дувати.
 Застройка — забудування.
 Заструиться — задзюрити, за-
 струмити, почурїти.
 Застрѣжка, бот. Sargmentum —
 вусики.
 Застрѣливать, - лить — застре-
 лювати, - лити, устрелюва-
 ти, - релити.
 Застрѣха — стрїха.
 Застрявать, застрять — застря-
 гати, застряти, застрягти,
 устрягати, - гти.
 Застуда — застуда.
 Застудить — застудити; захо-
 дити.
 Заступать, - пить — загороджу-
 вати, - дити, застувати, за-
 стїти; боронити, оборонити.
 Заступаться, - питься — засту-
 патися, заступитися, обста-

вати, обстати (за ким),
 Заступникъ, - ница — оборо-
 нець, ронниця.
 Заступничество — оборона.
 Заступъ — рискаль, цаперка,
 надїлок.
 Застучать — застукати, запука-
 ти; (глухо) застугонїти;
 (глухо, сильно) загупати;
 (зашумѣть) зашубортати;
 (учащенно) застукотїти, за-
 шурготїти, загрюкати, за-
 грюкотїти, загрякотїти; (зу-
 бами) заклацати; (о дождѣ)
 запорошати; (забарабанить)
 затарабанити; (о сердцѣ)
 заколотитися.
 Застывать, - стыть — застигати,
 застигти, холонути, похо-
 лонуту, захолонути; (зако-
 ченїть) заковизнути, зако-
 визти.
 Застывший — застиглий, ости-
 глий, загололий.
 Застыдить, устыдить — загань-
 бити, засоромити.
 Застыдиться — засоромитися.
 Застѣнчивость — унимливїсть.
 Застѣнчивый — унимливий.
 Застѣнять — застувати.
 Засудить — засудити; - ся - запо-
 зиватися.
 Засуетиться — завештатися, за-
 метушитися; заклопотатися,
 затурбуватися, запоратися;
 (заторопиться) захвощати-
 ся; (зашевелиться) заша-
 мотатися; (забѣгать) збіга-
 тися.
 Засусливать, - лить — замусолю-
 вати, - муслити, замурзу-
 вати, - зати.
 Засуха — посуха, суша.
 Засучивать, засучить — підсу-
 кувати, підсукати, засуку-
 вати, - кати, закасувати,
 сати, заочувати, - котити;
 закачувати, - чати.
 Засушивать, - шить — засушу-
 вати, засушити.
 Засушка — засушування.
 Засчитаться, углубиться въ
 счеты — зарахуватися.
 Засылатъ, - слать — засилати,
 заслати.
 Засылатъ, ссылатъ, - слать —
 завдавати, завдати, заси-
 лати, - слати.
 Засылка — заслання, заси-
 лання.

Засыпать, заснуть—обсеинати, обіспати, засинати, заснути.

Засыпать, засыпать—засипати, сипати, заснічувати, засніжити; (рону напр.) затоптувати, тати.

Засыхать, сохнуть—усыхати, усох(ну)ти, засохнути, засохти; (отвердеть, покрыться коркой) зашкарубнути, зашкрумити.

Засѣвать, сѣять—засівати, засіяти, сіяти, усіяти.

Засѣвъ—сівба, засів, сіянка, сійба.

Засѣданіе—засідання.

Засѣдатель—асесор; лавник.

Засѣдательскій—асесорський; лавницький.

Засѣдатель—сѣсть—засідати, сісти; залягати, гти.

Засѣкъ—карб; засік, засіка; (о лѣсѣ) заказник.

Засѣкать, сѣчь—карбувати, закарбувати; шмагати, зашмагати, засікати, сікти; ся-стрехуватися (о лошади).

Засѣрътъ, разсѣтъ—засіріти.

Затаиваніе—тайба, таювання.

Затаивать, таить—затаювати, іти.

Заталкивать, толкать—попихати, пхнути, підпихати, підпхнути.

Затанцовать—затанцювати.

Затапливать, пить (печь)—підтоплювати, підтопити, підпалювати, лити, запалювати, лити; (водой) затопляти, підтоплювати, пити.

Затапывать, птать—затоптувати, затоптати, затолочувати, лочити; (запачкати) заслідити.

Затараторить—заторочити, задзігорити, задріботити, заторохотити, заторохтіти, запашекувати, забелькотати.

Затаскивать, щить—затягати, затягти, заволікати, локти; запроторювати, торити, запекувати, пекати, затасовувати, сувати, затирювати, тирити, зацупити, забити; заяложувати, лозити.

Затачивать, тачать—залату

вати, латати.

Затачивать, точить—загострювати, рити.

Затвердѣлый—замуцкуватий, затужавілий, зацпкуватий, оцупілий.

Затвердѣть—затвердіти, оцупіти, затверднути; (сверху въ видѣ корки) зашкарубнути; (о почвѣ) забучавіти; (о землѣ размокшей) стужавіти; (зачерствѣть) залубуватити; (окоченѣть) закацубнути, закацубнути, закацубти.

Затверживать, твердить—завчати, чити.

Затворенный—зачинятый, зачинений.

Затворка—засувка.

Затворникъ, ца—відлюдник, ця, пустельник, ця.

Затворнический—відлюдницький, пустельничий.

Затворничество—відлюдництво, пустельництво.

Затворъ—замичка, замик; келія пустельнича.

Затворять, рить—зачиняти, зачинити.

Затворяться, риться—зачинятися, зачинитися.

Затекать, затечь—затікати, затекти; (о конечностяхъ) терпнути, затерпнути.

Затекшій—затеклий.

Затекъ (подтекъ, синякъ)—басаман, синяк, синецъ; (отець, обрюзглость) опух, пухлина, пухленина, пухлятина; (течь) теча.

Затемненіе—затъмнення, затемнення, засутеніння.

Затемненный—тмянный, затъмнений, засутенілий.

Затемнѣть—посутеніти, засутеніти.

Затемнять, нить—тмити, затмити, тьмарити, затьмарити, тьмити, затьмити, темнити, затемнити, темрити, затемрити, затіняти, нити.

Затепливать, лить—засвітлювати, тити.

Затеребить—заскубти, засмикати.

Затеривать, терять—губити, загублювати, бити.

Затеряться—загубитися.

Затесаться—утересуватися.

Затикать—затокотіти.

Затирать, тереть—затирати, терти; (заминать, мять) затасовувати, -сувати; (надавливать, -вить) замулювати, -муляти; (о льде) зашеретувати.

Затискивать, -скать—запихати, -пхати; затискати, -тиснути.

Затихать, -хнуть—затихати, затихнути, тихшати, утихшати, ушухати, ушухнути, ушуляти, ушуліти, занишкати, нишкнути; (о вѣтрѣ) залягати, залягти.

Затихшій—утихлий, ушухлий, затихлий, занишклий.

Затишье—утишка, тиша, безвѣтря; затишок, затишина.

Заткать—поткати.

Затлѣть, -ся—затліти, ся

Затмѣвать, -тмить—тѣмити, вѣтмити.

Затмѣніе—(астр.) міна, затемнення; стума, стуманілість, вѣтмара.

Затолачивать, -лочь—витолочувати, чити.

Затолкать (начать толкать)—защтовхати; (забить толчками) заштовхати.

Затѣлковаться—забалакатися; спантеличитися.

Затолочь—затовкти.

Затонный—саговий.

Затонуть—заринути, зарнути, потонуть, потопитися.

Затонь—сага.

Затопать—затопотіти; (тяжело пойти) загупати.

Затоплять, -пить—затопляти, затопити (въ печи); понимати, поняти (залить); топнати, потопити.

Затопыриться—настовбурчитися, нахапудитися.

Заторговать—заторгувати.

Заторжествовать—утрюмфувати, затріюмфувати.

Затормозить—загальмувати.

Затормешить—засмикати, засіпати; (сбить съ толку) заборотати.

Заторопить—схватати, замоторити.

Заторопиться—замотеритися, захвощатися, захапатися, заквапитися.

Заторь—(тѣснота, давка) тиск, тіснява; (напорь льда) зашерет, шеретнява.

Затосковать—засумувати, затужити, занудитися.

Заточать, -чить—засилати, слати; замикаати, мкнути.

Заточение—заслання; неволя, ув'язнення.

Заточникъ, -ца—засланецъ, нница, в'язень, в'язенница.

Затошнить (кого)—занудити, заканудити, закав'ядити, завадити (кому).

Затрава—цѣкування; (пушечн.) запал; (ружейн.) павізка.

Затравить—уцѣкувати, зацѣкувати.

Затравникъ, пушечн.—запальник.

Затравный—запаловий.

Затрагивание—зачеп, займання.

Затрагивать, -нуть—зачіпати, зачепити, заимати, зайняти, торкати, -кнути, заривати, -рвати.

Затрапезная—ідальня.

Затрапезникъ, -ца—ідальник, -ця.

Затрапезъ, мануф.—пістря.

Затрапезный, церков.—затрапезный; ідальний.

Затрата—уклад, витрата, видаток.

Затрачивать, -тратить—витрачати, витратити, укладати, укласти.

Затрепетать—затріпотіти, затріпотати, затіпатися, затріпатися, затремтіти, затруситися.

Затрещать—залускати, залускотіти, затріщати, затріскотати, тіти; (заболтать) заокотати, тіти, запорошати; (застучать) заокотати, заокотіти.

Затрещина—потилишник, запотилишник.

Зат убить—затрембітати, засурмити.

Затруднение—(помѣха) завада, перешкола; (хлопоты) морока, заморока; (трудность) труднація, труднота, труднівка, труднощі.

Затруднительно—трудно, утрудно; упритрудь.

Затруднительность—трудна.

Затруднительный — Захандрить.

ція, утрудливість, затруд-
ливість, сутужність.
Затруднительный — утрудний,
утрудливий, труднаційний,
сутужний, суятний.
Затруднять, нить — труднити,
утрудняти, утруднити, мо-
рочити, перешкоджати, ко-
дити, заважати, вадити, за-
вгаряти, гаряти (кому).
Затрушивать, сить — затрушу-
вати, сити.
Затрясти-затріпати, затрусити.
Затрястись — затруситися.
Затужать — зажуритися.
Затукать (топором) — зацюкати.
Затуманивать, нить — затума-
нювати, затуманити.
Затуманиться, — омрачиться —
затуманіти, потуманіти.
Затуплять, — пить — потупляти,
пити.
Затусклый — померхлий.
Затухлый — згаслий.
Затухнуть — згассти, загассти,
загаснути.
Затушить — погасити, загасити.
Затхлость — притхля.
Затхлый — притхлий.
Затыкать, — ткнуть — зати-
кати, заткнути, затуляти, — лити,
зашпунтовувати, — тувати,
заццулювати, — шулити, за-
стромляти, мити.
Затылок — потилиця, карк.
Затылочный — потилишний,
карковий.
Затыльный — задній.
Затѣвать, — ять — загадувати, за-
гадати.
Затѣи — вигадки.
Затѣйливость — вигадливість;
штучність.
Затѣйливый — вигадливий, чму-
товитий, витребенькуватий;
штучний.
Затѣйникъ, — ца — чмут, чмут-
ник, ця, чмутовик, ха.
Затѣйничать — вигадувати; ви-
требенькувати.
Затѣйщикъ, — ца — привідця, на-
правник, ця.
Затѣмъ — відтак, потім, а там,
а далі, аж там.
Затѣнять, — нить — затіняти, за-
тіняти.
Затѣя — затіва, загад, вигад-
ка, витівка.
Затявкать — задзаявкати.
Затягивать, — нуть — заводочче

ти, — чити, затягати, затягти;
(дѣло) воловодити; (льдомъ)
зашерхати, шерхти; (петлю)
зашморговати, — гнути, за-
грудзьовувати, — зювати,
запетлювати.
Затягиваться, — нуться, — затыга-
тися; (о петлѣ, узлѣ) заш-
морговатися, — гнутися.
Затягивающийся — затыжний.
Затяжка — (ремешекъ, шнурокъ)
поволока; (проволочка) тя-
ганина, відволока; (у нево-
да) матня.
Затяжной — тягунковий, (дождь)
— облоговий, обліжний.
Заугарить — зачадити.
Зауэдывать, зауэдать — загнуз-
дувати, загнуздати.
Заунывность — жалібність,
журливість.
Заунывный, о — жалібний, жур-
ливий, о.
Заупокойное (служеніе) — пара-
стас.
Заупокойный, поминальный —
задушний.
Зауперстаивать — заопирувати,
занатуритися, занатужити-
ся, закомезитися, забаска-
литися, навратитися, за-
винперитися, згедзатися,
згедзкатися; (о лошади)
згусуватися.
Заупрямиться — см. Заупорст-
новать.
Заурчать — забурчати.
Заурядный — аби-який, зичай-
ний.
Заусеница — задирга, задирка,
задерачка, заногтиця.
Зауськать — зацькувати.
Заутреня — утренняя.
Заутюживать, — жить — відпра-
савувати, сувати.
Заушать, — шить — ляпаса дава-
ти, дати.
Заушина — лящ, ляпанець, ля-
пас.
Заушица (опухоль за ухомъ) —
заушниця.
Зафрантить — зачепуритися.
Зафыркать — зачмизати, за-
порькати.
Зафрахтовать — поєднати до
перевозу.
Захаживать — заходити.
Захаивать, — хайть — ганити, за-
ганити.
Захандрить — занудитися.

Заханжеть — Зацвѣтаетъ.

Заханжеть — заханжувати.

Захаркать — похрякати.

Захвалить — захвалити, перехвалити.

Зайвастать — зачванитися, захвалитися.

Захватать — захвати.

Захватливый — хваткий.

Захватный — займанный, захопливый, загарбный.

Захват — забрання, займання, загарбання, захоплення, привлащення.

Захватывать, тить — займати, няти, захипувати, хопати, засягати, гти, спостигати, гти, (застигать) запопадати, пасти, заскакувати, скочити, застукати на чому, злапати, (братъ, хватая, присваивать) запоривати, порвати, привлашати, стити, (задерживать) затримувати, мати, (крюкомъ) загачувати, гачити, (заграбить) загарбувати, бати.

Захворать — захворіти, занедужати.

Захирѣвший, болѣзненный — захирілий, хирный, хирявий.

Захирѣть — зачавліти, зачевріти, захиріти, захляти, занепасти, змарніти.

Захитрить — захитрувати.

Захихикать — захихикати.

Захлебать — засьорбати.

Захлебываться, поперхнуться — похлинатися, похлинутися, заливатися, литися, лляти ся.

Захлестать — забатожити, замалахати.

Захлестывать, снуть — хвискать, захвисьнути, (волной) заливати, лити, (петлей) зашморгувати, гнути.

Захлопать — (аплодировать) заляскати, заплескати, (крыльями) заляпати, (въ ладоши) залопотіти, (дверью) загроукати, (заморгать) залупнати, закліпати.

Захлопка — (клапанъ) хлипка, хлипок, клац, клацон; (затворка) засувка, заціпка.

Захлопотать — заклопотати.

Захлопывать, пнуть — зачиняти, нити, (раптом) грюкати, нути.

Захныкать — захныкати.

Заходить, зайти — заходити, зайти; (по дорогѣ) завертати, завернути; (за что) ваступати, пити.

Заходъ — (закать) захід; (узкій проходъ) сутки; (отх. мѣсто) відхідник.

Захождение — захід.

Захожий — зайшлий, зайденый, завідный, навѣтний, приходящий, забіглий; челоуѣкъ — зайда, прихотько.

Захозяйничать — загосподарувати.

Захлаживать, лодить — захопджувати, дити.

Захолодъ (тѣнист. мѣсто) — холодок.

Захолустье — (глушь) закутень, глушина; (отдален. и малонасел. мѣсто) відсторонь; (закоулокъ) закут; (чаща въ лѣсу) густвина, гущина.

Захорохориться — розприндиритися.

Захотѣлось — заманулося; (очень) забажалось; (вдруг, сильно) закортіло.

Захотѣть, пожелать — забагати, забажати, забажнути, забагати, захтіти, схтіти.

Захотѣться — забагатися, побажатися, забажатися, забагатися, схотітися, заманутитися, похотітися; (вздуматься) забандюритися, заохторитися.

Захотать — зареготатися.

Захрабриться — захрабрувати.

Захрапѣть — захропти.

Захрѣбетникъ — наймит, робітник.

Захрипѣть — захарчати.

Захромать — зашкандибати, закульгати, зашкитильгати.

Захрустѣть — захрустіти; (напр. о валежникѣ) — похробостіти.

Захрюкать — зароккати.

Захудалый — миршавый, знидлий.

Захудать — схуднути, змарніти.

Зацарапать — задряпати, зашкрябати.

Зацарствовать — зацарювати.

Зацвѣтаетъ, зацвѣсть — зацвітати, зацвітнути, уцвітати, уцвісти, обцвітати, сти, зацвітати, сти; (о хлѣбахъ) закрусуватися, накрусуватися.

Зацѣловать — Зашершавѣть

Зацѣловать — зацѣлювати.

Зацѣпа — зачѣпа.

Зацѣплять, зацѣпить — зачѣпати, зачѣпити, учѣпати, учѣпити, зачеркати, кнути, загачувати, гачити, зачѣпляти, чѣпити.

Зацѣпиться — учѣпитися, зачѣпитися; (задѣть) зачеркнути; (найти зацѣпку, предлогъ) замутигтися.

Зачавкати — зачѣпати, зачѣпати; (губами) зацѣпляти. Зачаровывать, -ровать — зачаровувати, -рувати; заворожувати, жити.

Зачастую — завчасто, почасти.

Зачатіе — законіння.

Зачатокъ, начало — початок, зав'язка.

Зачахлый — заниділий, зосклілий, зачучверілий, зниділий.

Зачахнутъ — занидіти, зоскліти, скапнути, зачучверіти, знидіти; (недоразвиться — о зернѣ) приплюскнути.

Зачваниться — завеличатися, запанчитися.

Зачеркивать, - кнуть — викреслювати, -лити, замазувати, зати.

Зачернить — зачорнити.

Зачернѣть — зачорніти.

Зачерпывать, - пнуть — зачѣпати, зачѣпнути, зачѣрети, зачѣряпити; — очень много — зачеберхнути.

Зачерствѣлый — счерствілий, зашкарублый; — закоренѣлый — запеклый.

Зачерствѣть — зачѣрствіти, счерствіти, почѣрствіти.

Зачерчивать, - тить — зарисовувати, -сувати.

Заческа — зачіска, зачісування.

Зачесывать, сать — зачісувати, -чесати.

Зачесаться — (почесаться) — зачухатися, зачухмаритися; (зазудить) засвербіти.

Зачесть — зарахувати, зачічити.

Зачетный — залічений, семестровий.

Зачетъ — залік, залічення, зарахування, розрахунок; семестровий іспит.

Зачинать, зачать — зачинати, починати, чати; (зарождаютъ) законяти, нити.

Зачинивать, - нить — лагодити, полагодити.

Зачинка — лагодіння, лагодження.

Зачинщикъ — заводця, заводі-яка, причинець, -ниця, привідник, ця, початун, ха.

Зачинъ — почин, початок.

Зачирикать — зацвірінкати, зацвірінчати.

Зачисленіе — залічування; впис, вступ.

Зачислять, - лить — залічувати, чити, вписувати, -сати, записувати, -сати.

Зачитываться, - таться — зачитуватися, -татися.

Зачихать — зачхати.

Зачмокать — зацмокати.

Зачумѣть, заразить — зачумити.

Зачумленный — зачумлений.

Зачуютъ — почути, зачути.

Зачѣмъ, для чего — навіщо; нащо; чого, чому, чом; то — навіщо; бы — нащо.

Зашавкати, зашамкати — зашавкати, зашавкотіти.

Зашагать — постѣбнувати.

Зашалить — запустувати, заюрить, зажировати.

Зашарить — зашпори́ти.

Зашаркать (ногами) — зачовгати, засовгати.

Защатать, закачать — захитати.

Защататься (заколебаться) — захитатися; (заходить) — зашвѣдяти.

Защвыривать, - рнуть — шпурляти, - рнути, зашпурнути, закидати, кнути.

Зашевелить — заворушити.

Зашевелиться — (засуетиться) зашамотатися; (закишѣть) закомешитися.

Зашеекъ — карк.

Зашеина — потилишник, запотилишник.

Зашелестѣть — шиширхнути, зашелестіти, зашамотіти, шелехнути, шелеснути, шерхнути, шеберхнути, шебернути, зашарудіти, зашамотіти, зашварготати, зашелестіти.

Зашелець — зайда, прихотько, заволока.

Зашептать — зашепотати, зашепотіти, зашущукати.

Зашершавѣть — закосшлатіти, закудлатіти.

Зашибать—Звонокъ.

Зашибать, -бить—забивати, -бити; заробляти, -бити; піячити, запіячити.

Зашивать, зашить—зашивати, зашити; (негладко, нехорошо) закопирсати.

Зашипѣть—зашипіти, зашипотіти; (о змѣѣ) засичати; (на огнѣ) зашкваркотіти, зашкварчати.

Зашлепать, замочить (грязью)—задріпати, забейкати, забовтати.

Зашлепаться, забрызгаться (грязью)—заталяпатися, забейкатися, задріпатися.

Зашмыгать—засновигати, зашмигляти.

Зашнуровывать, -ровать—поволочити, заповолочити, ушнуровувати, -увати, мотузити, замотузити.

Зашлипывать, -лить—пришпилювати, -лити.

Заштопать—зацюрувати.

Заштукатурить—завалькувати.

Зашумѣть—зашуміти; (застучать) зашубортати; (о вѣтрѣ) забурчати; (объ огнѣ) загоготіти; (въ головѣ) зашумотіти; (сильно) загурчати.

Зашуршать, зашелестѣть—зашамотіти, зашарудіти.

Зашушукать—затишкувати.

Защебенивать, -нить—загружати, -зити.

Защебетать—защебетати.

Защеголять—захверцювати, захвинтикувати.

Защекотать—залоскотати, замарудити.

Защелка—клямка.

Защелкать, захлопать (кнутомъ) заляскати, захвостати; зашипнуги; (о соловѣѣ) зацохкати.

Защемить—(ущемить) зачекнути; (заболѣть) залсптати, защеміти.

Защечный—позащічний.

Защита, прикрытіе—затуло, заслона, заборона, заступа; покровительство—захист, хист.

Защитительный—оборонний.

Защитникъ, ца—захистник, -ця, оборонецъ, -ниця.

Защищать, -тить—обороняти.

нити, захищати, -хистити, щитити, хистити.

Защищаться, -щититься—оборонятися, -нитися, захищатися, хиститися, щититися, хиститися, ухиститися.

Защищенный—(отъ вѣтра) захистний.

Заѣдать, -ѣсть—заѣдати, -ѣсти.

Заѣды—заѣди.

Заѣздъ—заѣзд.

Заѣжать, -ѣхать—заѣздити, заѣхати, навертатися, -рнутися; (въ сторону—о саняхъ, повозкѣ) замелювати.

Заѣзжий—(пріѣзжий) заїжджий, навітний, завідний; (постоялый) заїздний.

Заѣхать—(ударить)—загилити, зацідити, зашавити; (забраться) завітритися.

Заюлить—завертѣтися, заметушиться.

Заюродствовать—заблзнювати.

Заявитель, -ница—заявник, -ниця.

Заявление—заява.

Заявлять, -вить, объявить—заявляти, заявити, оповіщатися, оповіститися, завідом. яти, мити.

Заявляться, -явиться—сповіщатися, віститися.

Заяць—заяць, ваецъ.

Заячина—зайчатина.

Заячья капуста, раст. *Sedum telebium*—масляне зілля; S. видъ асге—очиток.

Заячий—заячий, зайчачий, зайців.

Званіе—стан, фах.

Званный—проханий, кликаный.

Звательный(падежъ)—кличний (одмінок).

Звать, называть—звати: кликати, покликати, гукати.

Зваться, называться—зватися.

Звено—ланка.

Звенчатый—ланкуватий.

Звенѣть—чеберчати, теленькати, дзвеніти, дзенькати, звенькотіти, черчати, дзеленьчати, дзеленькотіти.

Звонить—дзвонити; бить въ колокола—калатати.

Звонкій—дзвінкий, тремкий, голосний, гучний; (о монетѣ) брязкучий.

Звонокъ—дзвоник.

Звонъ—дзвін.
 Звуковой—згуковий, голосовий.
 Звукъ—згук, гук.
 Звучать—згучати, гучати, розлягатися, лунати.
 Звучность—згучність, гучність.
 Звучный—згучний, гучний, зичний.
 Звѣзда—зоря, зіра, зірка; зірниця, зорина, зориця, зорениця, зоряниця, (падаюча) трут.
 Звѣзди́стый—зірчастий, зіркуватий.
 Звѣздный—звіздовий, звізданий, зіркий, зоряний, зоряний, зірочний, зорешлиий, зоряжний.
 Звѣздообразный—звіздатний, зорястий.
 Звѣздоцвѣтъ, раст. *Aster*—крижи.
 Звѣздочетъ—планетник, звіздяр.
 Звѣздочка—зірка; раст. *Callitriche*—водозвідка.
 Звѣрина, звѣрин. мясо—зірина.
 Звѣринецъ—звірівник, звіринець, звірник.
 Звѣринный—звірячий.
 Звѣристый—звірний.
 Звѣрбой, раст. *Hypericum perforatum*—іванок, стокрілля; *H. guaiaculifolium*—прозірник; *H. montanum*, горний—тріця божя.
 Звѣрокъ—звіря, звірення.
 Звѣроловный—ловецький.
 Звѣроловство—ловецтво.
 Звѣреповъ—ловець.
 Звѣрообразный—звіроподібний—звіркуватий.
 Звѣрски—як звір, люто.
 Звѣрскій, звѣринный—звірячий, закятний.
 Звѣрство—звірячість, закятність, лютість.
 Звѣрствовать—звірувати, лютувати.
 Звѣрь—звір; собир.—звірина; крупный—нехар, нехара; плотоядный—мясожерний.
 Звѣрье, звѣри—звірина, звірота, звірня, звірря.
 Звяканіе—цоркіт, брязкіт.
 Звякать—цоркотіти, цоркати, брязкати, дзеленькати.

Здание—будівля, будова, будинок; хорома, хоромина.
 Здраваніе, привѣтствіе—здоровкання.
 Здраваться—здоровкатися, витатися.
 Здорово—здорово.
 Здорово—здоров був.
 Здоровость—здоровість; пожиточність.
 Здоровый—здоровий; (полезный) пожиточний; (крѣпкій, сильный) дужий, міцний, кремезний.
 Здоровье—здоров'я, здоровля.
 Здоровѣть—здоровшати.
 Здравякъ—здоровань, здорове, здоровило.
 Здравое—розумно, розсудливо, статечно.
 Здравомыслие—яснодумність, тямота.
 Здравомыслящій—яснодумний, тямотний.
 Здравствовать—добре ся мати.
 Здравый—здоровий; —смысль—добрий розум.
 Здѣсь—тут, тута, тутки, тутечка, —чки, тутонька, —ньки, вотъ—здѣсь—ось—тут.
 Здѣшнй—тутешній, тутеський, тутейний, тутейший.
 Зебра, зоол.—смугляк.
 Зеленика, раст. *Lycopodium telado*—нитота; *L. clavatum*—дереза; *L. complatum*—зеленець.
 Зеленить—зеленити.
 Зеленичка, пт. *Motacilla flava*—жовта плиска.
 Зеленный—городинний.
 Зеленоватый—прозеленуватий, призелений, призеленкуватий, зеленастий, зеленавий, позелений; (недозрѣлый) свидуватий, свидовитий, зеленкуватий, недостиглий.
 Зеленость—зеленість.
 Зеленушка, пт. *Fringilla chloris*—дзвенкач, зеленяк.
 Зеленщикъ, ца—зеленяр, —ка, городинник, —ця.
 Зеленый—зелений; недостиглий, свидуватий, свидовитий.
 Зелень—зело; городина.
 Зеленѣть—зеленітися.
 Зелѣе—зілля; волшебное чарданья, трійло.
 Земельный—земельний.

Землевладелец, лица — земле-
владелец, ця.
Земледельец — рільник, хлібо-
роб, ник.
Земледелье — рільництво, хлі-
боробство.
Земледельный — хліборобний,
рільничий.
Земледельствовать — хліборо-
бити.
Земледельческий — хлібороб-
ський, рільничий.
Землей мѣреніе — помір.
Землекопный — грабарський.
Землекоп — грабарь, копач.
Землемѣріе — помір, мірниц-
тво.
Землемѣрный — помірний, мір-
ничий.
Землемѣрь — помірчий, помір-
ник, мірник, мірчий.
Землепашець — плугатарь, плу-
гатирь, плугач, озац.
Землеройка, зоол. — жок — рд-
жок, ціпкор, ціпкур, жд-
жок, скотка, чунок, ирджок.
Землесось, тех. — землесмок,
грунтосмок.
Землетрясеніе — землеструс.
Землеудобреніе — угноіння.
Землеудобрительный — угной-
ливий.
Землечерпалка — землекопни-
ця; — рѣчная — днопроглиб-
ник, ця, землечерпальница.
Землечерпаніе — землекопання;
(рѣчн.) днопроглиб, дно-
проглибня.
Землечерпательный — земле-
копний, землечерпний,
грунточерпний.
Землистый — землистый.
Землица — земелька; грунтик.
Земля — земля, персть, (суша)
суходіл; (страна) край, кра-
іна; (земь, полъ) діл, по-
міст, земля; (церковная)
руга; (дѣвственная) цілина;
(вспаханная) рілля; (сто-
панная) збій.
Земляки — земляцтво.
Землякъ — земляк.
Земляника — суниця; — зеленая,
Fragaria collina — трускавка.
Земляничный — суничний.
Землянка — погребиця.
Земляной — земляний.
Земляные орѣхи, раст. *Lathyrus tuberosus* — чина розова.
Земно — аж до землі.

Земноводный — земноводний.
Земной — земний, земляний.
Земский — народний.
Земство — селянство; народно
самоврядування.
Зеркало — верцадло; (трюмо)
свічадо.
Зеркальный — верцадловий.
Зеркальце — верцадлечко.
Зернистый — зернатиї, зерна-
істий.
Зернить — зернити.
Зерно — зерно, зернина; (ма-
ленькое) зерня; (отборное)
чоло; (пустое) пужина; (осы-
павшееся) падалиця; (въ
косточкѣ плода) рядло;
(ржаное) житина; (прося-
ное) просина; (маковое) ма-
чина; (перца) перчина;
(пшени) пшонина; (фасоли)
хвасолина; (жемчужное)
перлина.
Зерновая головня, раст. *Ureda
segetum* — засніт, зана.
Зерновикъ (сѣменникъ въ ра-
стеніяхъ) — насінник.
Зерновой — зерновий; — хлѣбъ
збіжжя.
Зерноядный — зерноїдний.
Зерношко — зернятко, зірно;
(тыквы) почка.
Зефиръ — легіт.
Зигзаги — кривульки.
Зиждатель — теорець, утвор-
ник, фундатор, засновник.
Зима — зима; (снѣжная) на-
вальна, западна зима (на-
чало зимы) — перевозімки.
Зимний — зимовий, зимушний.
Зимовать — зимувати.
Зимовка — зимівля.
Зимовье — зимовище.
Зимой — узимі, узимку, зимо-
вої доби.
Зимородокъ, пт. — синевод, во-
домороз.
Зинзивей, раст. *Althaea offic-
inalis* — калачики, проскурки.
Зинзубель, столяр. — жологем-
бель.
Зипунъ — сукмана, сіряк.
Зіяніе — зіхання.
Зігъ — зіхати, зяти.
Злакъ — зілля; злаки — травни-
сті рослини.
Злато — злото.
Златоглавый — золототерхій.
Златозарный — злотозорій;
злотосайний.

Златорунный—злотововный.
Златоселезенникъ, раст. *Chrysosplenium aeternifolium* — жовтяниця.

Златотканый — злототканий.

Златоустый — красномовный.

Златоцвѣтный — злотобарвний.

Златоцвѣтъ, раст. *Chrysanthemum leucanthemum* — кралька; *C. segetum* — чимбрас; *C. inodorum* — роман, ромен, ромен-зілля.

Злачный — травнистый; хлібний.

Злить — гнівити, злостити; ся-гніватися, злоститися; злувати, лютувати, злостувати.

Зло, сущ. — лихо, кривда, зло, шкода.

Зло, нар. — люто; зо зла.

Злоба — злосливість, завзятість, храп.

Злобиться — злувати, злоститися.

Злобность — злосливість, лютість, фацарність, фіглявість, злобливість, завзяток.

Злобный — злісливий, злосливий, злобливий, фацарний, фіглявий, завзятий.

Злобствовать — лютувати, злоститися, злостувати, злобувати.

Зловоніе — сопух, сморід.

Зловонный — смердючий, согушний.

Зловредный — шкідливий, шкідний.

Зловѣщий, е — лиховісний, о

Злодѣй, -ка — лиходій, -ка; лиходільник, -ця, злочинець, нниця.

Злодѣйскій — лиходійний, злочинний, лихоробський.

Злодѣйство — лиходійство, злочинство, злочин, лихоробство.

Злодѣйствовать — лиховодити, лиходіяти, лихувати.

Злодѣяніе — злочинство, злочин.

Зложеланіе — злосичність.

Зложелательный — злосичний, ненасливий.

Зложелательство — злосичність.

Зложелательствовать — злосичити.

Злой — лихий, злий, фіглявий, заїдлиий, опришкуватий, собакуватий, нелюдяний.

Злокачественный — шкідливий; небезпечний.

Злоключеніе — пригода, халепа, нещастя, лихо, лиховина.

Злокозненный — каверзний.

Злонамѣренность — злонамірність.

Злонамѣренный — злонамірний.

Злонравіе — лихота.

Злонравный — лихотний.

Злопамятность — злопомність.

Злопамятный — злопомний; лихотомний.

Злополучіе — недоля, пригода, халепа, нещастя, лиховина.

Злополучный — бідолашний, горопашний, лиховинний.

Злорадный — зловтішний.

Злорадство — злобїха.

Злорадствовать — зловтішатися, зворадїти.

Злорѣчивость — лихослів'я, лихомовність.

Злорѣчивый — лихослівний, лихомовний.

Злословить, клеветать — обносити, обнести, чорнити, ганити, злорічити.

Злословіе, наговоръ — обмова.

Злословный — обмовний, обносний.

Злословящій — злоріка.

Злостный — злосливий, підступний.

Злость — злість; лютощі, лютість.

Злосчастіе — недоля, пригода.

Злосчастный — горопашний, біделашний.

Злоумышленникъ, -ница — зломисник, -ниця.

Злоумышленный — зломисний.

Злоумышлять, -слить — зломислити, зловмислити.

Злоупотребленіе — надужиток, надуживання, зловжиток, зловживання.

Злоупотреблять, бить — надуживати, надужити, зловживати, вжити.

Злоухищреніе — підходці, підступ, хитрощі.

Злющій — злосливий.

Змѣвидный — зміястий.

Змѣвикъ, раст. *Aristolochia clematilis* — хвилівник, хвилільник, хвойличник, хв

лижник, филожник: раст. *Rumex aquaticus* — кінський щавель; мннер. серпентин; раст. *Polygonum bistorta* — криве зілля.
 Змѣнышъ—гадюча, гадюченя.
 Змѣиная трава, раст. *Brisa media*—трясучка.
 Змѣиный—гадючий, гадюцький.
 Змѣистый—гадючний.
 Змѣйка, раст. *Brisa media*—трясучка, здрижник.
 Змѣйки, раст. *Veronica longifolia*—язички.
 Змѣя—гадюка, казюка, сорокуля; — гремучая *Crotalus horridus* — таракавка; — очковая *Coluber pala* — окулярник; — мѣдянка, *Vipera cherssea* — спижарка; — козулька, *Vipera berus* — гадюка; — *Pellae cherssea* — софія, поганка; — удавъ, *Eguch tu. ci. eus* — полоз, полозюк; — удавъ, *Boa constrictor* — жеретія; — змѣя — мѣдьяница, *Anguis fragilis* — веретильник, ниця, падалюк, падалець, падальник, падалиця; *Pellae berus* — фужела, гарч, фискавка.
 Знакомецъ, мка — знайомецъ, мница, знакімецъ, мница.
 Знакомить, познакомить—знайомити, зазнайомлювати, зазнакомити, обізнавати, знати, спізнавати, — знати.
 Знакомиться, познакомиться—зазнайомлюватися, — омитися, зазнаватися, — знатися, знайомитися, познакомитися, спізнаватися, знатися; (ознакомливаться) роспізнаватися, знатися.
 Знакомство—знайомство, знакімля, знакім'я, знакомість, знайомість, зазнавання.
 Знакомый—знайомий, знаний, запізнаний, по знаку.
 Знакъ (признакъ)—признака, ознака; (помѣтка) зазначка; ознака, знамено, свідочество, прикмета; гасло; тавро; — препинанія — зупинка; — мягкій — ір; межевой — кляк.
 Знаменатель—знаменник.
 Знаменательный — знаменний.
 Знаменитость — знакомитість.

Знаменитый — знакомитий, славетний, уславлений, голосний.
 Знаменіе—ознака, прикмета, гаоло; знамено.
 Знаменовать—(мѣтити, помѣчать) значити; (изображать, представлять) означати; (предвѣщать) вістувати.
 Знаменосецъ—хорунжий, хоружий.
 Знамо—відомо, сказано, знати.
 Знамя—хоругва, корогва, прапір, прапор.
 Знаніе—знаття, знання, знайомість, відомість.
 Знатно—добре, добряче, знаменито; нати, видно.
 Знатность — вельможність, значність.
 Знатный—вельможний, значний.
 Знатокъ — знавецъ, знаюка, знайко.
 Знать—знати, відати; тямити, вміти (чого); знатися (на чому); відома мати.
 Знать, нар.—знати, мабутъ.
 Знать, сущ. — значні пани, вельможне панство.
 Знахарка—шептуха, шептуня, баба, ворожка, примівниця, знатниця.
 Знахарь—шептун, шептій, химородник, чудан, чаклун, ворож, ворожбит, примівник, знатник.
 Значекъ — прапірек, прапорецъ; одзнака.
 Значеніе—значіння; вага, сила; говага.
 Значительность—значність.
 Значительный—значний, поважний, важний; виразний; чільний.
 Значить — значити, означати, визначати; важити; ся—бути вписаним, занотованим, зареєстрованим.
 Знающий—знаючий.
 Знобить—студити, морозити, холодити.
 Знобкіи—мерзлякуватий.
 Знобкость—мерзлякуватість.
 Знобъ—дригота.
 —ной—шквара, спека, спекота, вар, жарота, сквар.
 Знойный—шкварний, спекотливий, жаротний, пекучий, гарячий.

Зобастий—воластий.
 Зобать—умережувати, умина-
 ти; дзюбати.
 Зобный корень, раст. *Scrophu-
 laria aquatica*—ранник.
 Зобъ—воло.
 Зовъ—поклик, клик, кликання.
 Зодіакъ—звірокруг.
 Зодческій—будівницький.
 Зодчество—будівництво.
 Зодчій—будівник, будівничий.
 Зола—попіл, луг, спудза, зола;
 горячая съ огнемъ — при-
 сок, жар.
 Золовка—зовиця, зовухна.
 Золотарникъ—обыкновенный,
 раст. *Solidago virens*—
 золотуха.
 Золотильщикъ—золотник.
 Золотистая бронзовка (жукъ)
 —оленка.
 Золотистый—золотавий, золо-
 тастий.
 Золотить—золотити, позолочу-
 вати, злотити.
 Золото—золото; (сусальное)—
 позолотка, позлітка, сухо-
 злітка, шумиха.
 Золотникъ—золотник; (механ.)
 одсічник.
 Золотоискатель—злотошукач.
 Золотой, сущ.—дукат.
 Золотой—золотий, злотистий.
 Золотой—подорожникъ, пт.
Emberiza citrinella—жовто-
 брюх, жовтогрудка.
 Золотоносный—золотнистый.
 Золотообрѣзный—золотобе-
 режний.
 Золотопромышленникъ—золо-
 тарь, злотспромисловець.
 Золоторотець—ракло.
 Золототысячникъ, раст. *Ery-
 thraea centaureum*—центу-
 ря, центерія, центаврія,
 сердушник.
 Золотошвейка—гаптарка.
 Золотошвейный—гаптарський.
 Золотошвейство—гаптарство.
 Золотуха, мед.—скрофуля.
 Золотушникъ, раст. *Antem-
 a dioica*—цмин розовий.
 Золотушный—скрофульовий.
 Золоченіе—позолочування.
 Золоченый—позлотистий.
 Зольникъ—пспельник.
 Зондъ—мацовилка, протичка;
 свідер, штирь.
 Зонтикъ—шатрик, парасоль

Зонть—піддашня; надъ воро-
 тами—острішок.
 Зоркій, о—зіркий, бачучий;
 гострозорий, бистроокий,
 пильный, зирный, о.
 Зоркость—зіркість, гострозо-
 рість, бистроокість, пиль-
 ність.
 Зоря, раст. *Levisticum offici-
 nale*—любисток.
 Зрачекъ—попка, здрянка, зі-
 ниця, здрінка, зрінка, зрін-
 ко, зрілко, чоловічок.
 Зритель, ница—глядач, ка.
 Зрительный—зоровий (нервъ);
 глядний (заль).
 Зрѣлище—видовище, видо-
 висько.
 Зрѣлость—стиглість, доспі-
 лість, достиглість, дійш-
 лість.
 Зрѣлый—стиглий, доспілий,
 достиглий, дійшлий.
 Зрѣніе—достигання, доспіван-
 ня; зір, зрок.
 Зрѣть—усмагати, стигнути,
 достигати, доспівати; (о лю-
 дяхъ) доходити до зросту,
 до розуму; соглядати.
 Зря—з опалу, навманя, на
 осліп, згаку.
 Зрячий—бачучий, видючий.
 Зубастый—зубатий; сущ.—зу-
 бань.
 Зубецъ (въ зубчатомъ колесѣ)
 —палець; вообще—зубецъ;
 выступающій—визубень;
 входящій—зазубень.
 Зубило—шрубель.
 Зубной—убний, зубовий.
 Зубокъ—зубок.
 Зубоскалить—смішувати.
 Зубоскаль—смішко.
 Зубоскальство—смішкування.
 Зубочистка—корпозубка.
 Зубрина—щерба, щербина.
 Зубрить—зубити, щербити,
 зубкувати, вище бляти.
 Зубровка, раст. *Hieracium
 botcalis*—чаполоть, чапо-
 лоч, гірчак.
 Зубъ, зоол.—тур.
 Зубчатый—зубчастий; о ко-
 лесѣ—палечний.
 Зубчикъ—зубок.
 Зубъ—зуб.
 Зудъ—сверб, сверблячка, свер-
 бота, свербячка, чес, ші-
 павка, свербіж.
 Зудѣніе—свербіння, скомтання,

Зудѣть—Игривый.

Зудѣть — свербіти, скомтати;
(о ранѣ) ятритися.
Зуекъ, пт. *Charadrius* — цівкун,
чиркун.
Зыбка — колиска.
Зыбкій — хисткий, хитли-
вий, хибкий; трясовинний,
грузький.
Зыбкость — хисткість, хитли-
вість, хибкість; трясовин-
ність, грузькість.
Зыбный — брижуватий, жмуру-
ватий.
Зыбучій — грузький, сипкий.
Зыбъ — брижа, жмури.
Зыкъ — зіп, гарабак.
Зычать — зипати, гарабакати.
Зычность — гучність, гарабач-
ність.
Зычный — гучний.
Зѣвака — розвора, роззява,
гава.
Зѣваніе — позіхання.
Зѣвать, внуть — зіхати, зіхну-
ти, позіхати, — хнути; гави-
ловити.
Зѣвокъ — позіх.
Зѣвота — позіхи.
Зѣвунъ — позіхайло, зівайло.
Зѣвъ — (Faux) зіво, паща, хай-
ло; отвір.
Зѣло — занадто.
Зѣница — попка, здрянка, зі-
ниця, здрінка, зрінка, зрін-
ко, зрілко.
Зюзя — хлюща; рюмса, рева,
тонкосліз; піяк, піяка; роз-
зява, гава, розвора.
Зябкій — мерзлякуватий, мерз-
лий, мерзкий, змерзлюк,
змерзлюка.
Зябкость — мерзлякуватість,
мерзлість, мерзкість.
Зябликъ, пт. *Fringilla coelebs* —
букивчак, букодїрка.
Зяблый — мерзкий.
Зябнуть, озябнуть — пример-
зати, примерзти, мерзти,
змерзти.
Зятевь — зятній.
Зять (мужъ дочери) — зять;
(мужъ сестры) — швагер,
швагер.

И,

И — та, і, а.
Ибо — бо, позаяк, через те що,
тим що.

Ива серебристая, *Salix alba* —
лоза, шелюг; *S. repens* — ни-
целоз; *S. viminalis* — тала-
жчаник.
Ивановъ червячекъ, наськ.
Lamprugis postiluca — світун.
Иванъ да Марья, раст. *Melam-
pugon nemorosum* — сестри-
ки, братки; *Viola tricolor* —
полудвіт, полудвіток, удо-
вів чобіт, зозульки.
Иванъ чай, раст. *Epilobium
an gustilolium* — звітійник
хлопський; — видъ *palust-
re* — звіт дівочий.
Иверень — уламок.
Ивнякъ — верболіз; пальмовый,
раст. *Salix carpea* — смолоза.
Ивовый — вербовый, лозовый.
Иволга, пт. — вивільга, ева,
вільга, фюкадло, іговна, іго-
ла, іголий, іголій, — ка, олійник.
Игла — голка; (парусная, рогож-
ная) циганська голка; (вя-
зальная) дріт; (деревян.)
глиця; (горн. механ.) жига-
ло; (хвойн.) голка, колюч-
ка, шпичка; (у льна, коноп-
ли) костриця; (безъ ушка)
протір.
Иглиный — голковый.
Иглистый — шпичакуватий.
Игловатый — колючий.
Иглообразный — гольчатий.
Игнорировать — нехтувати, іг-
норувати.
Иго — кормига, ярмо; неволя.
Иголочный — голешний.
Игольникъ — голешник, ігов-
ник.
Игольный — голковый.
Игольщикъ, ца-голькаръ, —рка.
Игорный — гральний.
Игра — гра; грація; гулянка,
забавка, ігранка.
Игралище — играшка.
Игральный — гральний.
Играніе — грація.
Игранный — граний.
Играть — грати, вигравати;
гуляти, бавитися, жарту-
вати, удавати, грати, шу-
мувати, (въ четъ и нечетъ)
цятатися.
Игривость — жартувливість,
жвавність, веселість.
Игривый — жартувливий, жва-
вий, веселий.
Игривый — шумный, шумли-
вый.

Игуменствовать—Известный.

Игуменствовать—игуменувати.
Игуменъ, -ня, игумен, -ня.
Идеаль—идеал.
Идеальный—идеальный.
Идиотизмъ—йолоп'ство.
Идиотъ—йолоп, йолуп.
Идолопсклонникъ, ца — поганецъ, -нка, боввохвалець, лъница.
Идолопсклоннический—поганський, боввохвальний.
Идолопсклонство — поганство, боввохвальство.
Идолъ—богвин.
Идолъскій—богванський.
Идти—см. Ийти.
Иждивеніе—держиво; наклад кошт.
Изба—хата, хатина, хижа.
Игрище—грище.
Игрокъ—граль, грач.
Игрунъ, -ня—жирун, -ха, пу стун, -ха.
Игрушечный—цяцьковий, забавковий.
Игрушка—цяцька, цяцянка, ви грашка, забавка.
Избавитель, -ница—рятовник, ця, визвольник, -ця.
Избавленіе—визвѣл, рятунок, визвѣлення.
Избавлять, -вить — вибавляти, вибавати, визволяти, лити.
Избавляться, -виться — вибавлятися, вибавитися, визволятися, литися, збуватися, збутися, позбутися; —отъ—здохатися кого.
Избаловать—спотворити, розпестити, зледащити; -ся — розпеститися, зледащити, розволочитися.
Избенка—хатчина, халуга, халупина, халупчина.
Избивать, -бить—вибивати, вибити, кацірувати, скацірувати.
Избираніе—вибрання, обірання.
Избиратель, -ница—виборецъ, ниця.
Избирательный—виборчий.
Избирать, -брать—вибирати, вибрати, обірати, обрати.
Избиеніе—перебий, скацірунок.
Избодать—сколотити (рогами).
Изболѣть—переболѣти.
Избороздить—покрѣбувати, кс дряпати.
Избоченіе—вибсчитися.

Избраніе—обрання, избрання, вибір.
Избранникъ, -ца — обранецъ, -нка, избранецъ, -нка.
Избранный — обраний, избраный; виборный, добірний.
Избродить—виходити, обходить, сбшвендяти.
Избушка—см. Избенка.
Избывать, -избыть—збуватися, збутися, позбутися, зди а- тия, спекатися чого.
Избытокъ—переповня, зайвина, достаток.
Избыточествовать — достаткувати, зайвувати.
Избыточный — достаточный, зайвий.
Избѣгать, -гнуть — уникати, кнути, ухилатися, ухилитися, сахатися, цуратися; (встрѣчи) украдаться, украстися.
Избѣгать—вибігати.
Изваяніе—рѣзбленія; статуя.
Извергательный — викидальный; усувальный.
Извергать, -гнуть—викидати, кинути, вилучати, -чити, усувати, усунути, відстановляти, вити.
Извергъ—кат, звір.
Изверженіе—(о вулканѣ) вибух; (изв. предметъ) вимѣт, викид.
Извертываться, -рнуться—викручиваться, викрутитися.
Известеобжигательный — вапнярный, вапнопальный; -ная печь—вапнярка, вапельня.
Известковый—вапнистый, вапняный, вапненный, вапнястый.
Известникъ—вапняр, вагельник, вапенник.
Известняковый — вапняковий.
Известнякъ, минер. — вапняк.
Известъ—вапна, вапно; (гашеная)—попильнуха.
Изветшалость—зістарѣлѣсть.
Изветшальный—зістарѣлий.
Изветшать—зістарѣтися.
Извиваться — повиватися, витися; крутитися; (о змѣяхъ) клубачитися.
Извивина — кривина; (рѣки) колѣно.
Извивистый—звертистый, кривый, колінкуватий, кручений.

Извилина—Изглаживаться.

Извилина—закручка, звертка, закрут.

Извилистый—звертистый, колінкуватий, колінуватий.

Извинение—вибачення, перепросини, пробачення, перепрос, скупа.

Извините—вибачайте, будьте вибачні, даруйте мені.

Извинительность—вибачність, пробачність.

Извинительный, о—вибачний, пробачний, о.

Извинять, ни ь—вибачати, вибачити, пробачати, бачити, дарувати, подарувати, збачати, збачити.

Извиняться, ниться—скузуватися, перепрошувати, перепросити, (взаимно)—перепрошуватися.

Извиняющий—вибачний.

Извлекать, влечь—витягати, витягти, виймати, вийняти; пользу—спожиткувати, зужиткувати, скористати.

Извлечение—витягання, виймання, витяг.

Изнутри—з середини.

Извнѣ—з окола, знадвору,

Изводит, извести—переводити, перевести; страчувати, стратити, збавляти, збавити; (о вещах) махлярити, перемахлярити.

Изводится, известись—переводиться, зводиться, вестись; зжуриться, гинути, забанутися, нищитися, змарніти.

Изводъ—трата, згуба.

Извозничать—хурувати, хурманувати; волами—чумакувати.

Извозный—хурманський, фірманський.

Извозчикъ—збіржаник, візник.

Извозъ—хурманка, фірманка.

Изволение—призволення.

Изволить—призволити, зволятися, зволитися.

Изворачивать, ретить—вивертати, перевертати, еберати, рнути; ся—викручуватися, ебертатися, нутися.

Изворваться—(роззлodiaчи тия).

Изворотливость—в'юнкість, викрутність.

Изворотливый—в'юнкий, викрутный.

Изворотъ—викрутня, викрут, викрутка.

Изворочать—поперевертати.

Извращать, тить—переиначувати, чити, попереиначувати, перекручувати, перокрутити, поперекручувати.

Извращение—переиначування, перекручування; фактовъ—перебрех.

Извѣдывание—дизнання, зазнання.

Извѣдывать—дизнавати, знати, зазнавати (чого).

Извѣковать—звікувати.

Извѣриваться, риться—зневірятися, вритися.

Извѣстие—вість, вістка, звістка.

Извѣстно—відомо, сказано, відома рч, знати.

Извѣстность—відомість; слава.

Извѣстный—відомий, знаний; звісний; певний, визначений.

Извѣтъ—обмова.

Извѣчный—поконвічний.

Извѣщать, -стить—звіщати, -стити, уповіщати, стити, завіщати, стити, повіщати, -стити, завідомляти, завідомити.

Извѣщение, увѣдомление—оповість, повідомлення.

Изгадить—споганити, згидити, перенів чити, перекапостити, розгидити.

Изгара, раст. Credo segetum зана.

Изгарина—жужелиця.

Изгибание—вигинання.

Изгибать, -изогнуть—вигинати, -гнути, згинати, згнути; -ся—вигинатися, згинатися.

Изгибная—закрут, лікоть, викрут, коліно.

Изгибистый, излучистый—заломистий, вигинчастий; гнучкий, гнучий; в'юнкий, виверткий.

Изгибчивый—гнучкий.

Изгибъ—(кривизна) залім, залом; (поворотъ) заворот; (рѣки) коліно.

Изглаживать, дить—вирівнювати, вирівняти, плянтувати, сплянтувати.

Изглаживаться, диться—знимати, -кти.

Изгладать — Излучистый.

Изгладать — обгризти, згризти, пообгризати, позгризати.
 Изгнаніе — вигнання.
 Изгнанникъ, -ца — банита, вигнанецъ, -нка.
 Изгнивать, -гнить — згнивати, -нити, погнити.
 Изголовье — приголовач, узголов'я; у. изголовья — в. головах.
 Изгонять, -гнать — вигонити, -гнати, витуряти, -рити; изъ владѣній — вируговувати, -гувати.
 Изгородь — опліт, пліт, ліса, тин, горожа, перегорожа, вір'я; живая — запуст, обсада, живопліт.
 Изготовление — уготування, злаштування; виріб.
 Изготавливать, -вить — готувати, лаштувати, виробляти, -бити.
 Изгрызать, -зть — гризти, погризти, згризати, згризти.
 Изгрязнить — забруднити, закаляти.
 Изгуль — роспуста.
 Издавать, -издать — (газету, книгу) видавати, видати; (звукъ, голосъ) подавати, подати; (законъ, приказъ) оголошати, -сити; оповіщати, оповістити; (теплоту) пашіти, запашіти; (запахъ) визіхати, видавати.
 Издавна — віддавна, здавна, з давнього давна, з давніх давен, зстародавна.
 Издалбливать, -долбить — видобувати, -вбати.
 Издалека — здалека, здаля, оддалік.
 Изданіе — видання.
 Издатель, -ница — видавець, -вниця.
 Издательскій — видавничий.
 Издательство — видавництво.
 Издергивать, -гать — шарпати, пошарпати; дерти, подерти.
 Издерживать, -жать — витрачати, витратити, утрачати, утратити.
 Издерживаться, -жаться — утрачатися, утратитися, обшугуватися, -гатися.
 Издержка — утрата, потрата, наклад.
 Издохлый — здохлий.

Издревле — см. Издавна.
 Издыханіе — конання, скін, здох, здохання.
 Издыхать, -дохнуть — здохати, здохти, поздохати, виздохати.
 Издѣвательство — поглум, глум, посміх, наруга.
 Издѣваться, -обижать — збиткуватися, знущатися (з кого), кепкувати, глузувати, кпнитися.
 Издѣвка, посмѣяніе — наруга, поглум, глум, глузування.
 Издѣліе — робливо, виріб.
 Изжалить — пожалити.
 Изжарить — спягти, спекти, засмажити.
 Изжариться — усмажитися, спектисся, спрягтисся.
 Изжелта — упрожовть.
 Изжога — зага, печія, зга, згага.
 Иззелена — упрозелень.
 Иззубрить — вищербити, позубити.
 Иззубриться — позубитися, вищербитися.
 Иззябать, -бнуть — мерзти, змерзти.
 Излавливать, -ловить — ловити, зловити, злапати.
 Излагать, -ложить — викладати, -сти.
 Излазить — вилазити.
 Изламывать, -ломать — зламувати, -мати.
 Изливать, -лить — виливати, -лити; сипати, висипати.
 Излишекъ — залишок, зайвина, перебір, передаток, злишок.
 Излишество — надмір; збиток; неумѣренность — надуживання.
 Излишне, напрасно — зайво, зайва річ.
 Излишній — залишний, збитний, безпотрібний.
 Изліяніе — вилив, виливання; вияв, виявлення.
 Излѣвчиться — схиститися, ухиститися, умудруватися.
 Изложеніе — виклад, викладання.
 Изломъ — закіл, злом, перелом.
 Излучина — залом, луковина.
 Излучистый, изгибистый — заломистий, луковинний.

Излѣниться — зледащити, розлінуватися.

Излѣченіе — вилікування, гоіння, вигоіння, корування.

Излѣчивать, чить — виліковувати, вилікувати, гоїти, вигоювати, вигоїти, корувати, викорувати.

Излѣчимый — вигойний.

Излюбленный — улюблений, укоханий.

Измазывать, зать — вимазувати, зати, вимашувати, стити, вишмаровувати, рувати, забрудняти, нити.

Измалывать, молоть — змелювати, змолоти.

Измарывать, -рать — каляти, викаляти, покаляти, бруднити, забруднити.

Измачивать, измочить — змочувати, змочити.

Измельчавший — здрібнілий.

Измельчать — здрібніти, пробить на, куски—кавальцювати.

Измельченный — здроблений, покришений, подроблений.

Измельчить — подробити, покришити.

Измождать, -дить — виснажувати, жити, знесилювати, лити, зморювати, рити.

Изможденный, истощенный — нужний, виснажений, зморений, нуждений, зможений.

Изможденье — виснаження, знемога, знесилення.

Изможжить — згамузити, здрузочити, розчерепити.

Измокать, -кнутъ — мокти, змокти.

Измокший — помокрілий, змоклий, змокрілий.

Измолачивать, -лотить — вимолочувати, тити, перемолочувати, тити.

Измоло — вимолот.

Измоль — змелювання, молоння, мливо.

Изморить — укодокати, утанажити, уморхати.

Изморозь — паморозь.

Измусливать, -слить — замурзувати, зати.

Измученный — нуждений, змордований, змучений, каюваний.

Измучить — умордувати, змор-

дувати, змучити, замордувати, (работой) спрацювати.

Измучиться — замучитися, змордуватися, змучитися, утанажитися, (работой) — спрацюватися.

Измыслить — зморокувати, змудрувати, змізкувати, зковерзувати.

Измышление — вигадка, змудрування, змудровка, змізкованка.

Измена — зрада.

Изменение — зміна.

Изменникъ, -ца — зрадник, ця, перекинець, -ниця, пекничик, ця, невірник, -ця.

Изменнически — зрадою, зрадливо.

Изменнический — зрадницький, зрадецький.

Изменчивость — змінність, змінливість, несталість.

Изменчивый — змінний, змінливий, несталий.

Изменяемость — зміняльність.

Изменяемый — зміняльний.

Изменять, -нить — зміняти, змінити, звихнути, (ком), зраждати, зрадити кого.

Измерение — вимір, помір, мір'яння.

Измеренный — вимір'яний, зм'яряний.

Измеримый — вимірний, зм'ярний.

Измеритель — мірник, зм'ярник.

Измерительный — зм'ярничий.

Измерить — зм'яряти, зм'ярити, вим'яряти, обм'яряти.

Измять — зм'яти, пом'яти, побгати, зібгати.

Измяться — побгатися, зібгатися.

Изнанка — спідка, спід'низ, виверіт.

Изнасилование — згвалтування, обсилкування.

Изнасиловать — обсилкувати, згвалтувати.

Изнашивать, -носить — зношувати, сити; (обувь) стоптувати, тати; -ся — поноситися.

Изнедалека — зблизька.

Изнемогать, мочь — знемагати, знемігти, немощіти, знемощити, знебуватися, знебути-ся, знесилюватися, литися, упадати, упасти на силах, утанажитися.

Изнеможеніе—Изслѣдованіе.

Изнеможеніе—знемога, знема-
га, немѳга, незмога, знемо-
щіння.

Изнеможенный (чѳмъ)—знема-
ганий (на що), знесилений,
знебулий, знемощїлий, вис-
нажений.

Износъ—зніс.

Изношенный—дундравий.

Изнуреніе—знуження, знужа,
виснага, зморення, знеси-
лення.

Изнуренный—виснажений, змо-
рений, знесилений, замлі-
лий.

Изнурительный—виснажный,
знесильный.

Изнурять, рить—морити, змо-
рити, знужувати, жити, ви-
снажувати, виснажити, за-
томлювати, мити.

Изнутри—з-середини.

Изнывать, изныть—понивати,
понити, занивати, занити,
нидіти, занидіти; (отъ стра-
ха) перемлївати, перемлїти.

Изпѣженный—пещений, випе-
щений, розпещений.

Изпѣживать, жить—пестити,
розпестити.

Изѳ—см. Изъ.

Изобиліе—повня, ряснога, до-
статок, тук.

Изобилловать—рясніти, повну-
вати, достаткувати.

Изобильный, ѳ—рясний, до-
статный, ѳ.

Изобличать, чить—висвідча-
ти, чити.

Изобличеніе—висвідчення.

Изобличитель, ница—висвід-
ник, ця.

Изображать, зить—змальову-
вати, лювати, вимальову-
вати, лювати.

Изображеніе—змалювання, ви-
малювання, (изображ. пред-
метъ) малювання.

Изобразительный, ѳ—мальов-
ничий, ѳ.

Изобрѣтатель, ница—винахід-
ник, ця, винаходець, динця.

Изобрѣтательность—винахід-
ність, вигадливість, прину-
сність.

Изобрѣтательный—примусний,
винахідний, вигадливий.

Изобрѣтать, брѣсть—винахо-
дити, винайти, вигадувати,
вигадати.

Изобрѣтеніе—винахід, винай-
дення, вигад.

Изодрать—подерти.

Изолировать—відокремити, ві-
докремити, ізолювати.

Изорванный—шлентавий, шон-
тавий, шанталавий.

Изорвать—пометати, подерти,
пошарпати.

Изошреніе—вправа; загострен-
ня.

Изошренность—вправність;
загостреність.

Изошренный—вправний; заго-
стрений.

Изошрять, рить—вправляти-
вати; загострювати, рїти.

Изошряться—вправлятися; ко-
верзувати.

Изработаться—спрацюватися.

Изразецъ—кахля, кахель, ка-
холь.

Изразцовый—кахляний, кахль-
овий, кахольний, кахель-
ний.

Изранить—поранити.

Израсходовать—витратити,
потратити, зужиткувати.

Изречь, речъ—вимовляти, ви-
мовити.

Изреченіе—вираз; приповідка.

И рубить (бъ куски)—помета-
ти, потяти, порубати, по-
сікти.

Изругать—вилаяти.

Изрывать, рыть—прошпїти,
прошпїтїти, розкопувати,
пати; (копытами) вибива-
ти, вибити; (ѳ курахъ)
здрабисувати.

Изрѣзанный, израненный—кар-
бований.

Изрядный—нешпетний, чима-
лий.

Изрыскать—вибігати, вига-
няти.

Изрытый, неровный (ѳ доро-
гъ)—потористий.

Изрѣдка—уряди-годи, неколи,
коли-не-коли, деколи, уря-
ди-часи.

Изрѣзывать, зать—порїзати,
покраяти.

Изсаливать, лить—заяложу-
вати, зити, засмалцьову-
вати, цювати, вишмарову-
вати, рувати.

Изслѣдованіе—дослїдж-вання,
доходження чого; дослїд,
ислїд, розвідка.

Исследователь, -ница — дослід-
ник, -ця, дослідувач, -ка.

Исследовать — досліджувати,
-дити.

Изоохлый — висхлий.

Иссохнуть — висохти; усхну-
ти; (о кожѣ) — перекоржа-
віти.

Изстари — здавна.

Истрадаться — переболіти, на-
страждуватися.

Иступление — несамоовитість,
нестям.

Иступленный — несамоовитий.

Изушаты, шить — висушувати,
-шити.

Изъять, съять — вирубувати,
-бати, витинати, тяти; те-
сати, витесати.

Изъра — сіраво.

Изъять, кнуть — висихати,
-сохти; збавлятися, збави-
тися, витрачуватися, -ти-
тися.

Изъяклый — висхлий.

Изъярный — бузувірний, фа-
натичний.

Изъярство — бузувірство, фа-
натизм.

Изъярствовать — бузувірити.

Изъярчение — калічення.

Изъярчивать, -чить — калічити,
скалічити, покалічити.

Изукрашивать, -сить — оздо-
блювати, -бити.

Изумительность — зачудуваль-
ність.

Изумительный, о — зачудуваль-
ний.

Изумление — зачудування, ди-
вування, подив.

Изумленный — здумілий, зачу-
дований, здивований.

Изумлять, -мить — здумляти,
-мити, зачудовувати, дувати,
дивувати, здивувати.

Изумляться, -миться — дивуа-
тися, здивуватися, здуми-
тися, здуміти, чудуватися,
зачудуватися.

Изумрудный — смарагдовый,
шмарагдо-ий.

Изумрудъ — шмарагд, смарагд.
Изуродование — звівечіня, ска-
лічення, покалічення, спот-
ворення.

Изуродовать — звівечити, ска-
лічити, покалічити, спотве-
рити.

Изустный, о — словесний, о.

Изучать, -чить — вивчати, вив-
чити, студіювати, висту-
діювати.

Изучение — вивчення, студія,
студіювання.

Изъ — з, зі, зміж, споміж, для;
изъ-за — з-за, споза, через,
почерез; изъ-за (кого, чего)
— за (ким, чим); изъ-подъ —
спід; изъ-полу — з половини;
изъ среды — спронеж.

Изъдать, -сть — з'ідати, виі-
дати, -істи.

Изъездить — виїздити; з'їзди-
ти, -ся — з'їздитися.

Изъявительный, -ное — накле-
ние — спосіб дійсності, пря-
мий спосіб.

Изъявление — виказ, освідчен-
ня, ознака.

Изъявлять, -вить — виявляти,
виявити, освідчати, -чити;
(согласіе) — поволятися, по-
волитися.

Изъязвлять, -вить — ятрити,
з'ятрити.

Изъянь — шварунок, вада, ганж,
ганджа, ганджа, сказа, хи-
ба, шкода, втрата.

Изъяснение — з'ясування, ви-
яснення, тлумачення.

Изъяснимый — з'ясовний, виас-
нений.

Изъяснитель, -ница — з'ясов-
ник, -ця, тлумач, -ка, викла-
дач, -ка.

Изъяснительный — ясувальний.

Изъяснять, -нить — тлумачити,
ростлумачити, викладати,
класти.

Изъятие — усунення, вилучення.

Изъять — усунути, вилучити.

Изъсканіе — розвідки, дослід.

Изъсканность — добірність, ви-
досконаленість.

Изъсканный — добірний, видо-
сконалений.

Изъскатель — дослідник.

Изъскательскій — дослідниць-
кий.

Изъскивать, -скать — вишуку-
вати, кати, добірати, доб-
рати.

Изюмина — родзинка

Изюмный — родзинковий,
озюмний.

Изюмъ — озюм, родзинки.

Изъщество — хупавість, крас-
ність.

Изъщный — хупазий, красний.

Иканіе—гикання, шикання, хикання.

Икать, икнуть—гикати, кнути, шикати, кнути, икати, кнути, хикати, кнути.

Икона—образ.

Иконник—богомоз.

Иконный—образовый.

Иконоборец—образоборец.

Иконописец—см. Иковник.

Икорный—кав'ярний.

Икота, икотка—гикавка, шпикавка, икавка, хикавка, хикалка.

Икра—ікра, ікриця, кав'яр; (мясистое подкольное) литка; (лягушечья) жабычкі пацьерки, жабуриня; (раковая) пшеничка.

Икрый—кашній, кав'яруватий; литкый.

Икриться—нереститься, тертиса.

Икрыной—ікрыний.

Илемъ раст. *Ulmus montana*—ільма, в'яз.

Или—або, чи, ачи; то-або-теж; —то бишь-чи то-так.

Илистый—мудкий, мулькиуватий, мулистий.

Иллюзия—мана, омана.

Иллюминовать—люминувати, світлювати; кольорувати, барвувати.

Иллюминатор—люминатор.

Иллюстрировать—ілюструвати.

Иловатый—глеуватий.

Иль—мул, глей, намул, твань, шлям, підмила, немола, памула.

Именинник, —ца-менинник, —ця.

Именины—менини.

Именительный (гадежъ)—називний (одмінок).

Именитый—значний.

Именно—саме, а саме, власне; тогда—саме, тоді.

Именной—менний.

Именованіе—менування.

Именованный (о числѣ)—називний.

Именовать—менняти, менувати.

Имитация—наслідування.

Иммортель, раст. *Nelychrisum ageratum*—безсмертник.

Императорський—цісарський.

Императоръ—цісарь.

Императрица—цісарева.

Имперія—цісарство.

Имущественный—майновий, маетковий, худобний.

Имущество—майно, маеток, пожиток, статок, ужитки, худоба; домашнее всякое—пенарство; собственное—своещина; благопріобрѣтенное—набуток, надбанок, надбання, нажиток; недвижимое—нерухомість, маетність; движимое—рухомість, нащадок; родовое отъ дѣда, отца, матери, брата—дідизна, батьківщина, материзна, братівщина; наследственное—спадок, спадщина; государственное—державне майно; казенное—скарбове майно; заповѣдное—заказне; общественное—громадське; пожалованное—дароване; вещи—надіб'я.

Имущий—заможний, маетний.

Имѣніе—маеток, маетність; родовое—дідизна; вѣдомоченное—відумерщина.

Имѣть—мати; намѣреніе—потягати; способность—тямувати.

Имя—імення, імя, м'я, мення, намено.

Иначе—інакше, овав.

Инбирь—імбер, имберь.

Инвалидный—штаковий, штакуновий.

Инвалидъ—штакун, штак.

Индеецъ—индичий.

Индеека—пулька, индичка.

Индекс—указник.

Индивѣтъ—шерженіти.

Индиго—калія.

Индиговый—калієвий.

Индюкъ—пуляк, пудьпак, пуляш, индик, пудьцан, индор, индюр.

Индюшка—пулька, индичка.

Иней—паморозь, намерз; опасность.

Инжекторъ, механ.—водогон.

Инженеръ—інженір.

Инициатива—привід, почин.

Инициаторъ—привідця, починник.

Инкрустация—жироване.

Инкрустированный—жированный.

Инкрустировать—упускати, жировати.

Иновѣрецъ—Искорененіе.

Иновѣрецъ—чужові ець.
 Иновѣріє — чужов рство.
 Иновѣрный — чужовірный.
 Иногда — подеколи, часом,
 иноді, деколи, переймом.
 Иногородній — иншоміський,
 чужоміський.
 Иноземець, -ка — чужоземець, -
 ка.
 Иноземный — чужоземный.
 Иной — онакий, инший, другой,
 деякий, дехто.
 Инокиня — черница.
 Инокъ — чернець.
 Иноплеменникъ — чужородецъ.
 Иностранецъ — чужосторон,
 чужосторонецъ, чужозе-
 мець, чужиня, чужинець.
 Иностранка — чужанка, чужо-
 земка.
 Иностранный — чужоземный,
 закордонний.
 Иноходець — ступак.
 Иноходный — ступаковий.
 Иноходъ — ступ, стула.
 Иноческий — чернечий.
 Иночество — чернецтво.
 Иночествовать — ченцювати.
 Иноязычный — чужомовний.
 Инстинктивный, -о — инстин-
 ктовний, -о.
 Инструктировать — інстругу-
 вати.
 Инструкторъ — регулямінатор,
 інструктор.
 Инструкция — регулямін, ін-
 струкція.
 Инструментальный — струмен-
 товий.
 Инструментъ — струмент,
 штрумент; (орудіє) начиння;
 мн. струмєця, правилля;
 (ремесл.) сарсама.
 Инсургентъ — повстанецъ.
 Интервалъ — перерва.
 Интересный, -о — цікавий, -о.
 Интересовать — цікавити.
 Интересоваться — цікавитися.
 Интересующійся — цікавий.
 Интересъ — інтерес, користь,
 зиск, цікавість, заціка-
 влення.
 Интрига — каверза; інтрига;
 зав'язка (в п'єсі).
 Интриганъ, -ка — фар'он, -ка,
 баламут, -ка.
 Интриговать — фарйонувати,
 коверзувати, баламутити.
 Искажать, -зить — спотворю-

вати, спотворити; переи-
 начувати, чити; перекручу-
 вати, -тити.
 Искаженіе — спотворення, пе-
 реиначення, перекручу-
 вання.
 Искалывать, -лоть — колоти,
 поколоти, поштрикати.
 Искалѣченный — калічений.
 Искалѣчить — покалѣчити, пе-
 реиівечити.
 Искалѣчить, -ся, изуродовать,
 -ся — знівечитися.
 Исканіе — шукання.
 Искать, -пати — викопу-
 вати, пати, покопати.
 Искатель — шукач, шукальник;
 приключеній — пройдисвіт,
 зайдисвіт.
 Искательный — улєсливий.
 Искательство — забіги, домо-
 гання.
 Искать — шукати, шатирити;
 судомъ — правотити; обь
 охот. собакъ — шкувати.
 Исклевывать, клевать — дзю-
 бати, подзьобати; виклю-
 вати, видзьобати.
 Исключая, кромѣ — завгеть.
 Исключать, -чить — вилучати,
 чити, виймати, няти, вики-
 дати, -нути, викресляти, -
 лити.
 Исключеніе — виняток.
 Исключительность — винятко-
 вість, виключність.
 Исключительный — винятко-
 вий, виключний.
 Исковеркать — переиівечити.
 Исковеркаться — переиівечи-
 тися.
 Исковой — позовний.
 Исковыять — поколупати, по-
 копирсати.
 Исколачивать, лотить — бити,
 побити, вибити.
 Исколоть — пощєбати, поко-
 лоти.
 Искомый — шуканий.
 Искоти — спредвіку, спредко-
 віку, споконвіку, зперво-
 віку.
 Исконный — спредковічний,
 споконвічний.
 Ископаемый — копальний.
 Ископытъ (свихъ бабки у ло-
 шади) ковини; раст. Gent-
 ana cruciata — лихоманник,
 терлич, тирлич.
 Искорененіе — корчування, ви-

коріння; вибава, за-
гладя.
Искоренять, нить—корчувати,
викорчувати, викорінюва-
ти, ня и; вибавляти, вити,
загладжувати, гладити;
Искорка—искорця.
Искоса—ускосом, укосом, ско-
са, з-убоча, визом, скрива,
криво, кокосом.
Иекосить—покривити, поко-
сити.
Искра—искра, тискра, огниина;
(отъ солн. свѣта) скалка.
Искрайвать, кроить—викра-
вати, викроїти.
Искренній—ширий, щиросер-
дий, щирящий.
Искренность—ширість, ши-
ренька.
Искривленіе—знабік, викрив,
кривуліня.
Искривлять, вить—перекри-
вляти, перекривити, ви-
кривляти, покривляти, ви-
ти, покривуляти, покриву-
лити, спачувати, чити.
Искривляться, виться—викри-
влятися, витися, знабочу-
ватися, знабочитися, спа-
чуватися, читися.
Искристый—искрястий, ис-
крявий.
Искриться—искроватіти, рях-
тати, искрити.
Искрометный—искряний.
Искромсать—покришити, по-
чикрижити.
Искрешить (какъ макароны)—
полокшити, покришити.
Искрящийся—искряний.
Икупать, пить, (грѣхи), нести
эпитемію—покутувати, спо-
кутувати; викупати, відку-
пляти, пити.
Икупитель—рятовник, виз-
вольник.
Икупительный—покутний.
Искупленіе—визвіл.
Искуситель, —ница—споку-
сник, -ця.
Искусительный—спокусливий.
Искусник—мистець, митець.
Искусность—мистецність, май-
стерність, вправність, умін-
ність, умілість, штудер-
ність, штепність.
Искусный—мистецький, май-
стерний, мистецький, умін-
ний, умілий, вправний,

штудерний, штапний, штуч-
ний;—очень—премудрый.
Искусственность—штучність,
робленість, штукованість.
Искусственный—штучний, шту-
кований, роблений.
Искусство—артизм, мистец-
тво, умілість
Искуситься—накушиться.
Искусъ—спроба, іспит.
Искушать, сить—підкушувати,
підкусити, спокушати, сити,
підводити, вести на спо-
кусу.
Искушеніе—підкуса, покуса,
спокуса.
Искушенный, соблазвившийся
(чѣмъ)—понажений (на що).
Искъ—позов.
Испакостить—спаскудити, зні-
вечити.
Испанія—Еспанія, Гишпанія.
Испанскій—еспанський, гиш-
панський.
Испареніе—опар, випар; виедь,
пара.
Испарина—поти.
Испарять, ся—парувати.
Испахать—виорати.
Испачканный, грязный—ки-
ринний.
Испачкать—покаляти, забруд-
нити, (пальцами)—побала-
зувати.
Испачкаться, огадиться—об-
гидитися, покалятися, заб-
руднитися.
Испепеленіе—спопеління.
Испепелить—спопелити.
Испечь—спекти.
Испещреніе (черточками)—кар-
бування; (полосами) смужін-
ня.
Испещренный (нарѣзками,
рѣзбой)—карбований; (кра-
пинками) капканистий, кра-
повий.
Испещрять, стрить—(черточ-
ками) карбувати, покарбува-
ти; (полосами) смужити, ен-
смужити.
Испивать, пить—випивати,
пити; ся—сп'янитися.
Испилить—попиляти.
Исповѣдальщикъ—сповідник
Исповѣданіе—сповідання.
Исповѣдная—сповідниця.
Исповѣдник—сповідач.
Исповѣдный—сповідний.
Исповѣдывать, дать—сповіда-

ти, висповідати; грѣхи — покутувати грѣхи, религію — держати віру; ся — сповідатися.
 Исповѣдь—сповідь.
 Исподволь—спокволу, поволі, немалу.
 Исподлобья (смотрѣть)—сторч; спохмура (дивитися); сурово смотрящій челоуѣкъ—сторчогляд.
 Исподній—спідній.
 Испотишка — спстинка, спотання, знишка, нишком, тишком.
 Исподъ—спід.
 Исполинскій—велетенський.
 Исполинъ—велетень, велет.
 Исполненіе—зроб, збуток, виконання; привести въ исполненіе довести до зроби.
 Исполненный—виконаний, доведений до зроби.
 Исполнимый—викональний.
 Исполнитель, ница — виконавець, виця.
 Исполнительный—виконавчий.
 Исполнять, нить—виконувати, виконати, доводити, довести до зроби; должность—справувати.
 Исполняться, ниться—виконуватися, виконатися; справджуватися, дитися, здійснюватися, нитися.
 Исполосовать — пошпугувати, посмугувати; (отстегать) обшмагати.
 Исполу—з половини, на пів.
 Испортить—зіпсувати, попсувати, понівечити, понехтувати, занівечити, перенівечити, знетушити, перевести, потеряти, збавити, збачити, зрунтати.
 Испортиться — зіпсуватися, попсуватися, понівечитися, збутіти, перенівечитися.
 Испорченность—зіпсованість, попсованість.
 Испорченный—зіпсований, попсований; зурочений (о сглазѣ)
 Исправитель—напутивець.
 Исправительный—виправний, напутливий.
 Исправленіе (нравствен.)—поправа; полагода; (должности) спавування, урядовання.

Исправлять, исправить—направлять, поправити, виправляти, вить; ладнати; лагодити; (должность) справувати, урядувати.
 Исправляться—поправуватися.
 Исправность — справність, справка.
 Исправный—справний.
 Испражненія—послід.
 Испражняться — ходити до вітру.
 Испрашивать, — просить—прохати, просити, попросити.
 Испрошеніе—виеднання, ви прохання.
 Испробовать—стрібувати; покуштувати.
 Испуганный—сполоханий.
 Испугать—ужахнути, злякати, перелякати.
 Испугаться — устрахнутися, устрашиться, острахнутися, улякнутися, пожахнутися, опудитися, застрашитися, залякаться, перестрашиться, (разбѣжаться) остеробиться.
 Испугъ—переляк, сполох, переполох, перестрах, ляк.
 Испусканіе—випускання, віддавання, визівання.
 Испускать, стить—выпускати, стити, віддавати, дати, визівати, внути.
 Испытаніе, проба — пробація стрібунок, стробунок; зазнавання, дознаття, досвідчення; іспит.
 Испытанный — випробований, спробований.
 Испытательный—іспитовий.
 Испытывать, тать — заживати, зажити, зазнавати, знати, дізнавати, знати, спитувати.
 Иссопъ аптечный, раст. *Nys-sorus officinalis* — юзефок, іван-зілля.
 Истапывать, топтать—топтати, потоптати, підтоптати, толочити, потолочити, стопцюувати, цювати, тропити, потропити, грасувати, пограсувати, бродити, збродити.
 Истаскивать, — кать, (вещи) — терсувати, зтерсувати, змизковувати, кувати, зволовувати, чити.

Истачать—Истыкать.

Истачать—позшивати.
 Истачивать, -чить — переточувати, переточити, сточувати, -чити, згострювати, -стриги: поточувати, -чити.
 Истекать, -течь — виливатися, -литися; (о річці) впливати, -йти; (о времени) виходити, -йти, кінчатися, скінчитися; (о крови) зіходити, -йти.
 Истерзать, изорвать — пошкामотати, пошарпати, розшарпати; -ся — змордуватися.
 Истерика — гистерія.
 Истерический — гистеричний.
 Истець — позивальник, позовник.
 Истечение — витік, виливання, впливання; кінець, вихід.
 Истина — правда.
 Истинно — справді, певне, дійсне, запевне.
 Истинный — справжній, правдивий, справедливий, щирий, певний.
 Истица — позивальниця, позовниця.
 Истлѣвать, истлѣть — бутніти, побутніти, перетлівати, перетліти, витлівати, зотлівати, тліти, гнити, згнити, трухніти, зтрухніти, перетрухати, трухнути.
 Истлѣвший — зотлілий.
 Истлѣние — зотління, побутніння.
 Исто́во — як годиться.
 Исто́к — початок.
 Исто́лкованіе — тлумачення, товмачення.
 Исто́лкователь, -ница — тлумач, -ка, товмач, -ка.
 Исто́лковывать, -ковать — тлумачити, витлумачити, товмачити, витовмачити.
 Исто́лочь — стовкти, потовкти.
 Исто́ма — млюсть, змлюсть.
 Исто́мить — принудити, знудити, перенудити, затомити, змлюти, умордувати.
 Исто́миться — знебутися, утомити-ся; (скукой) перенудитися, перенити.
 Исто́мленный, изнеможенный — знебулий.
 Исто́пить — напалити; витопити.
 Исто́плево — паливо.
 Исто́пникъ, -ница — топільник,

топільниця, пічкур, -ка, грубник, -ця.
 Исто́рженіе — видирання, -виривання.
 Исто́ргать, -гнуть — видирати, -дерти, виривати, рвати; -ви-зволати, -лити, увільняти, -нити.
 Исто́рикъ — історик.
 Исто́рический — історичний.
 Исто́рія — історія.
 Исто́чникъ (ключъ) — джерело, чуркало; (начало) початок.
 Исто́чникекъ, -анат — тім'ячко.
 Исто́щальный — виснажений, -ви-силенний, охлялий.
 Исто́щать, -щить — виснажувати, -жити, висилати, -лити, схудити; -вичерпувати, -пати; витрачувати, -тити.
 Исто́щаться, -щиться — перепадатися, перепастися.
 Исто́щеніе — виснага, виснаження, висилення; витрата; -вичерпання.
 Исто́рачивать, -тить — витрачувати, -тити; попусту — збавляти, збавити, переводити, -вести, попереводити.
 Исто́рачиваться, -здержаться — обшугуватися, обшугатися.
 Исто́ребитель — згубник, вигубник, нищівник, нищовник, тломильник.
 Исто́ребительный — згубний, нищовний, тломильний.
 Исто́рбленіе, уничтоженіе — за-трата, потала, -знищення, знищення, вигублення; -ви-бава, вибавлення; -перевод, -звод.
 Исто́рблять, -бить — губити, вигубити, згубити, нищити, винищити, знищити, тломити, потлумити, вибавляти, -вити, потребляти, -бити.
 Исто́ребова́ніе — виправа.
 Исто́ребовать — виправити.
 Исто́рескавшийся, въ щеляхъ — поціляний.
 Исто́рескаться, покрыться тре-щинами — пошкалубитися.
 Исто́уканъ (каменный) — баба, боввач.
 Исто́уплять, -пить — витупляти, витупити.
 Исто́ый — справжній, правди-вий.
 Исто́ывать — потикати, поштри-кати.

Истязаніе—катування, мордування, катівня.
 Истязатель—кат.
 Истязать—катувати, мордувати.
 Исхлестать—вистьобати, відшмагати.
 Исходатайствование—введення.
 Исходатайствовать—ввєднати.
 Исходит—збродити, обходити, виходити; виходити.
 Исходный—вихідний.
 Исходящий—вибутний; журналъ—вибутний реєстр, виписовий журнал.
 Исхождение—виходження.
 Исхудалый—схудлий, змарнілий, охлялий.
 Исхудать—перепадатися, перепастися, схуднути, змарніти; сильно—закашавіти.
 Исцарапать—подряпати.
 Исцѣживать, дить—вицѣживати, вицѣдити.
 Исцѣление—цїльба, вилїкування, вигоїння.
 Исцѣлимый—вигойний.
 Исцѣлитель, ница—лїковник, -ця.
 Исцѣлительный—цїлючий.
 Исцѣляют, лить—цїлити, сцїлити, гоїти, вигоїти; нѣмого—рознімити.
 Исчадіе—породіння, нащадок, кодро.
 Исчахлый—висхлий, змарнілий, охлялий.
 Исчахнутъ—висхти, змарніти.
 Исчезаніе—зникання.
 Исчезать, знуть—зникати, кти; задіватися, дітися, зслизати, зслизнути, слизнути, здиміти (иноск.).
 Исчезновение—зникнення.
 Исчезнувший—зниклий.
 Исчерпывать, пать—вичерпувати, пати; вибїрати, вибрати.
 Исчертить (линіями)—почеркати, порисувати.
 Исчисленіе—полїчення, лїчба, лїк, рахування.
 Исчисляют, лить—рахувати, вираховувати, хувати, лїчити, вилїчити, полїчити, порохувати.
 Исшаркать—почовгати, вишаркати.
 Исшастать—вишеретувати,

Исшататься—розволочитися, розледащїти.
 Исшелушить—вилуштити.
 Исшествіе—вихід.
 Исшивать, -шить—сшивати, сшити; вишивати, шити.
 Исщипать—пощипати; вискубати.
 Исщупать—обмацати, облапати.
 Итогъ—підсумок.
 Итти—їти, їсти, ступати, ходити, (двигаться)—поступати; (быстро) чимчикувати; (шатаясь) точитися; (вперед) передувати; (по грязи) тьопатися; (старч. походкой) чапати; (тянуть ноги) човгати; (переть) дрипати, дридзати; (къ лицу) личити, шталтити; (везти) щастити, таланити; (о времени) тягати, пливти; (прямо) простувати; (шагомъ, о лошади) ступакувати.
 Ишакъ—мул, ослук.
 Ишь—ач, бач.
 Ишь ты—чи ба, чи ти ба.
 Ищейка—дойда; о человекѣ—нишпорка.
 Иконоборство—образоборство

I.

Иезуитскій—єзуїтський.
 Иезуитъ—єзуїт.
 Иерихонская роза, раст.—Anastatica Hieroschuntica—тучка Божої Матері.
 Июль—липень, липець, кивень, кивач.
 Июльскій—липневий, липцевий.
 Июнь—червень, червецъ.
 Июньскій—черневий, черцевий.

K.

Ка, межд.—но, лишень, пак; смотри-ка—диви-пак; гляди-но.
 Кабакъ—шинк, шинок, шиньок.
 Кабала—неволя.
 Кабалите—заневолювати.
 Кабальный—крїпальський, невільницький.

Кабаній—Калачь.

Кабаній — кнурячий, кабанячий.
Кабань — кнур; (холощений)
кабан.

Кабатчикъ, -ца — шинкаръ, -рка.
Кабаткій — шинковий, шин
карський, корчемний.

Кабачникъ, -ца — шинкаръ, ка
п'як, -чка.

Кабашничать — п'якувати, пи
ячити.

Каблукъ — корок, закаблук,
кірка, обцас, підбір; дере
вянний, обтянутий кожей —
колодочка.

Каботажный — каботажовий.

Кабріолетъ — кабрітка.

Кабушка — голька, головка.

Кабы — колиб, якби.

Кавалеристъ — рейтар, комон
ник, лейтарь.

Кавалерія — кіннота.

Кавалерійскія шпоры, -раст.
Delphinium consolida — ко
сарик.

Кавардакъ — мішанина, гарми
дер, розгартіяж.

Ковычки — лапки.

Кадильница — кадило, кадиль
ниця, -раст. *Teucrium cha
maedrys* — самосил.

Кадильный — кадильний.

Кадить, накадить — накурюва
ти, накурити, кадити, на
кадити.

Кадка — полібічок, полібочок,
діжка, діж, діжун, боль
шая — кадіб, кадівб, кадуб,
для воды — відник; для ма
сла, сыру — фаска, хваска.

Кадочка — пасчинка, діжечка.

Кадочникъ — бондарь.

Кадыкъ — борлак.

Кадь, кадіб, кадівб, кадуб.

Каемка — крайка.

Каемчатый — крайковий.

Каждене — калження.

Каждогодно — що-року.

Каждодневный, -о — щоден
ний, -о.

Каждый — кожний, кожний,
усякий.

Кажись — здається, бачи.

Кажущійся — позірний, уздрі
вний.

Казакинъ — чемерка.

Казакъ — козак.

Казарма — касарня.

Казарменный — касарняний.

Казаться — уздріватися, зда
ватися.

Казакій — козацький, коза
чий.

Казачка — козачка.

Каземать — цюпа, шпаківня,
вежа.

Казенный — урядовий; скарбо
вий, скарбний.

Казистый — показний.

Казна — скарб; (касса) скарб
ниця; (въ оружїи) набо
івка.

Казначей — підскарбій, скар
бівничий, скарбник, скарб
ничий.

Казначейство — скарбівня.

Казначейша — скарбівничиха.

Казначея — скарбівнича.

Казнить — страчувати, тити,
тратити, на горло карати,
скарати.

Казнохранитель — підскарбій.

Казнохранилище — скарбниця;
скарбівниця.

Казнь — страта, кара, кара на
горло.

Казовой — показний.

Казусъ — оказія, пригода.

Кайма, обшивка — облямка, об
лямівка, шляк, лямівка,
крайка, окрайка.

Каймить — лямувати, шляку
вати.

Как во — як, ач! чи — ба!

Каковъ — який, що за.

Какой — який; то — якийсь; ни
будь-аби-який, будлі-який.

Кокорва, -раст. *Matricaria ma
ritima* — маруна.

Какъ — як, як, коли; то-якось;
бишь-як пак; будто-неначе
ніби; бы-мов; ніби; видно
знати, мабуть; вдругъ-аж
ось, коли це; должно-як
слід, як треба, як гоже; же
а-якже-нарочно-як на те;
-нибудь-яким-будь- спосо
бом, аби-як; попало-аби-як;
придется-до чого-дійдеться;
-нибудь, случайно-бува;
такъ-як-то? яким-робом;
много-якого-багато; угод
но-про мене-як-хочете.

Каламбурный — прикладковий.

Каламбурь, острота — приклад
ка.

Каламенокъ (матерія) — кала
майка.

Каланча — хурдигарня, башта,
дзвіниця.

Калачь — калач.

Калгановка — калганка, калганівка.
 Калганъ, раст. *Magenta galanga* — калган.
 Календарь — календарь.
 Каленіе — роспікання; гартування, смаження.
 Каленый — распеченый; гартований; смаженный.
 Калиберъ — розмір.
 Калиграфія — краснопис.
 Калиграфическій — краснописный.
 Калильный — гартовный.
 Калина, бот. — калина.
 Каллиновка, настойка — калинівка.
 Калита — шиндокора, гаман.
 Калитка — хвртка, фіртка.
 Калить — роспікати; гартувати; смажити; — орѣхи — калювати горіхи.
 Калмыкъ, -чка — комлик, -чка, кімлик, -чка.
 Калмыцкій — комлицький, кімлицький.
 Калуга — калюжа.
 Калуферъ, раст. *Balsamita vulgaris* — канупір, канупер.
 Каль — гній, нечисть, виміт, кіз, лайно.
 Кальвинистъ — кальвинець.
 Кальцій — вапнець, валень.
 Кальщикъ — гартівник.
 Калька — каліка; собир. — каліч.
 Кальчить — калічити.
 Кальцій — покалічений, калікуватий.
 Каляканье — базікання.
 Калякать — базікати, калантарити.
 Каляки — базікання, баляси, ляси.
 Камбала, рыба — однобочка.
 Камедь — гума.
 Камежникъ — кам'янищо.
 Камелекъ — комінок.
 Камелина, раст. *Camelina* — рижій.
 Каменистость — каменястість.
 Каменистый — каменястий.
 Камене — каміння.
 Каменный — кам'яний; ная соль — крухова сіль.
 Камеломка, раст. *Saxifraga aizoon* — кучерявецъ.
 Каменоломный — каменярський.
 Каменоломня — каменярня, кам'янище.
 Каменоломь — каменар.

Каменотесный — каменотесельный.
 Каменотесъ — каменотесля.
 Каменноугольный — землеугальний.
 Каменщикъ — муляр.
 Камень — камінь; (выходящий изъ воды) — скік; (подводный) клипень; (краеугольный) наріжний; (точильный) брус.
 Каменѣть — кам'яніти.
 Камеристка — покоївка.
 Камешекъ — камінець; (въ перстѣ) — очко.
 Камилавка — підкапок.
 Камка — одамашок.
 Камнебурильница — свідерница.
 Камнебурильный — свідерный.
 Камнеподъемница — камінячница.
 Кампанія — кампанія, похід.
 Камфорный — камфоровый.
 Камфорка — фаерка.
 Камчатный — одамашковий.
 Камышевка, пт. *Palus palustris* — попичка, чорноголовий; *P. b'armicus* — очеретянка.
 Камышевый — очеретяний.
 Камышница, пт. *Gallinula chloropus* — кокошка зелена, кокошка зеленонога.
 Камышь раст. — очерет; молодой — спичак; *Scirpus*, видъ *lacustris* — канка.
 Канава — рів, фоса; (сточная) — риштак.
 Канавка — рівчачок.
 Канализировать — фосувати; риштакувати.
 Каналь — перекіп; проток; на болотѣ — стрілиця; пищепріємный — п'ялка.
 Канальный — канальський.
 Канальскій — ледачий; шахрайський.
 Каналья — поганецъ, ледащо.
 Канареечный — канарковий.
 Канарейка, пт. — канарка.
 Канатный — линовий, линовий, кодолий мотузовий; дворъ — крутіль.
 Канатчикъ — мотузяр, мотузняк.
 Канать — линва, лина, кодола галівник, (якорный, подочный) — косяк.
 Канва — канва.
 Кандалы — свіргі, кайдани.

кайданиці, кайдання, чин-
чери, заков, заліза, пута,
(дерев) диби, колодки,
скрипиця.
Канделябръ—канделябр.
Каникулы—вакації.
Каникулярный—вакаційний.
Канитель (металлическая)—
сухозлотиця.
Канифасъ (матерія)—дима.
Канифолить—калифонувати.
Канифоль—живиця; калифо-
нія.
Канонада—гарматнина, кано-
нада, гарматнеча.
Канонеръ—гарматій, гармаш.
Каноническій—каноничний.
Кантъ—дямівка, ільтиця, бе-
режок; хвальна пісня.
Канунъ—передодень; накану-
нъ—на перелодні.
Канура—закута, цюпа.
Кануть—крапнути; зникти,
зникнути.
Канцеляристь—писарь, писар-
чук.
Канцелярія—писарня.
Канцелярскій, писарський.
Канюкъ, пт.—каня.
Капаніе—цяпання, крапання,
цяпкання, капотіння, капа-
нина.
Капать—цяпати, цянути, цяп-
кати, крапати, капотіти,
канути, каптити.
Капелла—(хоръ) капелія; (ча-
совня) каплиця.
Капелланъ—капелян.
Капелька—цятка, цяточка, ця-
тина, цяпка, капелька.
Капельмейстеръ—диригент,
капельмайстер.
Капилярность—скрапливість.
Капилярный—скрапливий.
Капитализировать—капитали-
зувати.
Капитализмъ—капитализм.
Капиталистическій—дукар-
ський, капиталистичний.
Капиталистъ—дука, дукаръ,
дукач.
Капиталь—капитал, гроші;—
основной—іста, істе, істина;—
наличный—готівка, гото-
вик.
Капитальный—(основной, су-
щественный) головний, ка-
питальный; капиталовий,
істовий.
Капитанъ—коштан, капитан.

Капитель, архит.—розстрох.
Капитулировать—капитулю-
вати.
Калишонъ—к па, коба, кап-
тур, богородиця, відлога,
хаптур, запинало, кобенъ.
Капище—божниця.
Капканъ—ступиця, пастка.
Каплюхій—клаповухий.
Каплуа—каплун.
Капля—крапля, цята, ріска,
капка.
Капоръ—очіпок.
Капризникъ—перебендя, приве-
редник, вередій, вередник,
вередун, комиза, комиз.
Капризничать—перебендюва-
ти, химерувати, комизитися,
вередувати, витребеньку-
вати, гелзатися, принди-
тися, перебрати, норови-
тися, кандричитися.
Капризный—вередливий, ви-
требенькуватий, перебарли-
вий, примхуватий, химород-
ний, натурастий, строка-
тий, норовливий, норови-
стий, приндуватий, прим-
хливий.
Капризъ—комиз, комиза, прим-
ха, принда, вереди, вереду-
вання, витребеньки, химо-
рода, химородъ, норови, пе-
ребір.
Каприфолій, раст. *Caprifolium*
—козолист.
Капуста—капуста, рѣпная ли-
ственная, раст. *Brassica Na-
rus*—суріпиця; —цвітня—
кучерява капуста; —молодая
для посадки—росада, безъ
кочня—голената капуста;—
заячья, *Sedum Telephium*—
заяча капуста.
Капустный—капустяний.
Капуть—саксаган, кінець, край,
капут.
Капюшонъ—каптур, коба, кап-
тур, капа, богородиця, від-
лога, запинало, кобенъ.
Карабкаться—чаряпкатися,
дратися, дертися, здерати-
ся, здиратися, карабунити-
ся.
Караванный—валковий.
Караванщикъ—чумак.
Караванъ—валка.
Каракатица, *Sepia*—слимор.
Караковый—карий.
Каракуля—кривуляка (о дере-

в); кривуля, карлючка, боз-
граина (о письме).
Каракуль—смушок.
Карандашный—оливцевий.
Карандашъ—оливецъ.
Карантинъ—калентир.
Карапузь—курдупель. бкле-
цьок, опецьок, опецок.
Карась, рыба — карась, ка-
рахфет; собир.—карасячя.
Каратель, ница — карник, ця.
Карательный—карний.
Карать—карати.
Караудить—чатувати, варту-
вати, стерегти, берегти,
пильнувати.
Караулка—сторожка, абахта.
Карауль—чата, стійка, варта,
сторожа.
Караульный—чатовий, чатів-
ницький, чатовницький,
вартовий.
Караульщикъ — чатівник, ча-
товник, стійчик, варті-
вник.
Карачунъ — саксаган, капут,
кінець.
Карбункуль (мед.) — бокорван;
(ветер.) паскудник.
Карбышь, зоол.—хояк.
Карболка—феноль.
Карга—приця.
Каргаль, пт. *Anas tadorda* —
царанка, *A. crecca* — чиранка,
чиренка.
Кардамонъ—курдимон.
Карета — берлин, коч, каруца,
кароца.
Каретникъ—стельмах, штель-
мах, сницарь; вазовня.
Каретный—берлиновий, кочо-
вий, каруцовий.
Карій—карий.
Карканье—крюкання.
Каркаты, кнутъ — скрекотати,
тнути, кавкати, кнути, крю-
кати, кравчати.
Каркашунъ, раст.—хвилівник,
хвилітник, филонник.
Карликъ — пуперник, курду-
пель, недорісток, ковтюх.
Карманный—кешеньковий; (о
деньгахъ) похипний.
Карманъ—кешеня.
Карманщикъ—кешенник.
Карминный—бакановий;
Карминъ—бакан.
Карнизъ—карунка, задім, за-
лом; (печной) примурок.

Карпъ, рыба—(*urpinus barbus*)
короп, сазан, черевань, че-
реванька, ревуга; большой
—чортоткрап, малый—чор-
таника, шаран.
Карта—карта; (геогр.) мапа.
Картавить—хоркотати, гарка-
вити, тринькати.
Картавий—шишривий, гарка-
вий, гаркун, гаркуша, гар-
кавецъ, хоркотливий, хор-
котавий.
Картежникъ, ца — картяр, ка,
картівник, ця.
Картежничать — картярувати.
Картежный—картярський.
Картежь — картярство, кар-
тівництво.
Картечина (артил.)—гармате-
ник.
Картина — образ, малювання,
малюнок.
Картинка—малюнок, кунштук.
Картинность—мальовничість,
мальовність.
Картинный, мальовничий, ма-
льовний.
Картонный—текстуровий.
Картонъ—текстура.
Картофелина—картоплина.
Картофель — картопля, бара-
боля, картоха, картохля,
земняк; стебли — карто-
плиння, конферя.
Картофельный—картопляний;
кусть—каліво.
Карточка—картка.
Карточный—картовий.
Картузь—кашкет.
Картушь—везерунок.
Карусель—релі, крутілка.
Карцеръ—холодна.
Карча—корч.
Карчеподъемница, рѣчи, техн.
корчувальниця.
Карьеръ—завід, заводи, скач.
Каряка—роскаряка.
Карячить—чепарити.
Карфагенъ—Картагена.
Карфагенинъ—картагенецъ.
Касательный—дотичний, стич-
ний.
Касательство, отношеніе—при-
тока, стосунок.
Касатикъ, раст. *Asorus Calamus* — татарак, гав'яр; *Iris*
bohemi, germanica, pseudo-
corus — півник.
Касаться, нутся — торкатися,
торкнутися, черкатися, кну-

тисся, дотикатися, діткну
тисся, щуптати, пнути.
Каска—шишак.
Каскадь—ускок, водоспад.
Касса—скарбниця; (типogr.)
кашта.
Кассационный—касаційний.
Кассировать—касувати.
Кассиръ—скарбник.
Кастаньетки—брызкітки.
Кастелянъ—каштелян.
Касторка—рицина.
Кастраторъ—халаштун, холо-
щій, валашал, валах.
Кастратъ—халаштан, валахан.
Кастрировать—халаштати, ха-
лащати, валащати.
Кастрюля—рондель.
Катавасія—буча, гармидер.
Каталогъ—спис, реєстр, ка-
тальог.
Катальчий—вальківний.
Катаніе (на льду)—сковзанія,
ковзанія; (съ горъ) спус-
канія; (бѣлья) качання, та-
чанія.
Катаракта, бѣльмо—полуда.
Катаррѣ (бронхъ)—хрипоті.
Катать—(бѣлье) тачати, ма-
лювати, качати; котити, то-
чити; возити.
Кататься (по льду)—ховзати-
ся, ковзатися.
Катафалкъ—маровіз.
Категорически—категорично.
Категорическій—категоричний.
Катеръ—байдак, катерка.
Катеть, геомет.—пряжка, при-
лежник.
Катехизисъ—катехизм.
Катить—точити, котити; іха-
ти; ся—котитися, точитися.
Каткій—котючий.
Каткость—котючість.
Катокъ (ледяной)—ковзалка,
ховзаниця, скобзалка, хва-
занка, (шоссейный) грасов-
ник; (для бѣлья) качалка,
качальня, магель, магіль.
Католикъ, чка—кателик, чка,
костельник.
Католичество—католицтво.
Каторга—каторга; галяра, га-
лера, галяра, галера.
Каторжникъ—каторжник; га-
лерник.
Каторжный.—каторжний; га-
лерний.
Катранъ бѣлый, раст. *Crambe*

tartarica—катран.
Катушка—покотьоло, цівка.
Катышъ—галька.
Катящійся, легко—котючий.
Кафтанъ—жупан, калтан.
Качалка—коліска; гойдалка.
Качаніе (раскачиванье)—по-
хит, хитання, гойдання, ві-
ханія, теліпанія, ваганія;
(выкачиваніе, накачиваніе)
помпування.
Качать—колісати, гойдати,
коливати, теліпати; хита-
ти; помпувати.
Качаться—гойдатися, хвиля-
тися, теліпатися, моїди-
тися, киватися.
Качель—релі, реля, гойдалка,
гойданка, орелі, орель.
Качественный—яковий, при-
кметвий, властивечний.
Качество—якість, яковість,
прикмета, властивість.
Качка—гойданиця, колихнеча,
хитавиця.
Качкій—хиткий, хисткий,
хибкий.
Качкость—хиткість, хисткість,
хибкість.
Качнуть—схитнути, хибнути,
похибнути, колихнути.
Качокъ—похит.
Каша—каша.
Кашеваръ, ка—кашовар, ка.
Кашель—кашіль.
Кашемировый—кашмирський.
Кашемиръ—кашмир.
Кашица—кулешик.
Кашка—кашка; раст. *Trifolium*
pratense—конюшина, іва-
сик; *T. montanum*—івасик,
кошик; бѣлая, *T. repens*—
сіре зілля, тройнячок; крас-
ная, *T. medium*—тройняг;
T. rubens—сисавка.
Кашляніе—кашляння, бухи-
канія, кахикачнн.
Кашлять—кашляти, бухикати,
кахикати.
Кашне—шийниця.
Каштановый—каштановий;
(о масти)—цісавий.
Каштанъ, раст. *Fagus castanea*
—каштан.
Каюта—кабіна.
Кашей—кістяк.
Кающійся, щаяся—покутник,
покутниця.
Каяться—покутувати, кая-
тися.

Каедрa — катедра; казальниця, амбона.
 Каедральний — катедральний.
 Квадратний — квадратний, крижевий.
 Квадратъ — квадрат; (на шахматной доскѣ) очко.
 Кваканіе — рахкання, скрекотіння, кумкання.
 Квакати — рахкати, скрекотіти, кумкати, крякати.
 Квакушка — скрекотуха.
 Квартира — житло, комірня, мешкання, станиця.
 Квартирний — комірний; -ная плата — комірне.
 Квартировать — сидіти, мешкати.
 Квартиронаниматель, ница — комірник, -ця.
 Кварцъ, минер. — кремсень.
 Квасить — квасити.
 Квасной — квасовий.
 Квасцовый — галуновий.
 Квасцы — грецило, галун, галунина.
 Квасъ — квас; (хлѣбный) — сирівець; (для квашенья яблокъ) піспа.
 Кваша — опара, запара.
 Квашенье, квашенные овощи, плоды — квасиво, квасина.
 Квашня — діжа.
 Кверху — (куда) угору; (какъ) догори.
 Квитанція — квит, квиток.
 Квитаться — квітуватися.
 Кегли — скраклі, краглі, скраглі, краклі; (ед.) — скраголь, краголь, краколь.
 Кедровка, пт. — крячка, кедрюша; пестрая, *Coryvus sanguosatacles* — лускоріх.
 Кедръ — цидрина, цедрина, кедрина.
 Келаня — спижарня.
 Келарь — шафар.
 Келейникъ — слимак.
 Келейно — потай, потайки, таємно, нишком, на самоті.
 Келейный — келійний; потаємний, таємний.
 Келья — келія.
 Кервель, раст. *Scandix cerefolium* — теребуля.
 Керосинка — бідон, петролянка.
 Керосиновый — гасолий.
 Керосинокалильный — гасогартовний.
 Керосинъ — гас, петроль, керасір.

Кета, рыба — хайко.
 Кетовый — хайковий.
 Кефаль, рыба — лобань, кефала.
 Кибитка — халабуда.
 Кивать, -гнуть — кивати, -внуті, хитати, -тнути.
 Киверъ — чако.
 Кивокъ — кив.
 Кивоть — божниця.
 Кидать, -нуть — швигати, -гнути, кидати, кинути; лишати, лишити, занежаювати, -іти.
 Кизилевый — дерновий.
 Кизиль, бот. — дерен.
 Кизильникъ, раст. *Cotoneaster vulgaris* Linde — ирга.
 Кикимора — почвара.
 Кила, Пегма — гила; гуля, моргуля (на деревѣ).
 Килевой — трамбовий.
 Киль, кораб. — трам.
 Кинжалъ — запоясник, чингал.
 Киноварный — цинбровий.
 Киноварь — цинобра, цинобрия.
 Кинуться (куда) — ткнутися.
 Кипа, тюкъ — пачка, пака, багул.
 Кипарисный — чамаришній, циприсовий.
 Кипарисъ нѣмец., *Tamarix germanica* — чамаришок; *Cupressus sempervirens* — циприс.
 Кипрей, раст. *Epilobium angustifolium* — зчїтїйник хлопський — видъ *palustre* — зчїтїй дівочий.
 Кипучесть — кип'ячість; запальчаєчість, палкість, підприємливість.
 Кипучій — кип'ячий; запальчаєчий, палкий, підприємливий.
 Кипѣние — кипіння; шумування.
 Кипѣть — кипіти; шумувати.
 Кипятильникъ — казан, чавун.
 Кипятить — гріти, кипювати; топити, парити (молоко); ся — грітися; — запалятися.
 Кипяток — укріп, кріп, окріп, вар, кипень, кип'яч.
 Кипящій — кип'ячий.
 Киразонъ, раст. *Aristolechia clematitis* — хвилівник, хвилітник, филолник.
 Кираса — панцер.
 Кирасиръ, латникъ — панцерник.
 Кириллица — слав'янка.
 Кирка — копаниця, сокирянка, мотика, лискаръ (кст. на сѣкають жернова) — окарл,

Кирка—Кладъ.

оскарда; (съ клювомъ) клевак, чукач, кльоф; (садовая, огородная) сапа.
 Кирка—кирха, кирка.
 Кирпичикъ—цеглинка.
 Кирпичина—цеглина.
 Кирпичникъ—цегляр, цегельник.
 Кирпичный—цегляний, цегловый, цегельный; (о цвѣтъ) цеглястый; (заводъ) цегельня, цегольня.
 Кирпичъ—цегла; (пережженный) залізняк; (нехорошо обожженный) недопал; (невыжженный) сирівець; (битый изъ глины съ мякиной) лимпач, турлук; (изъ навоза для топн. ва) кізяк, ризак.
 Киса—капшук.
 Кисейный—сеопанковий.
 Кисель—кисіль; (изъ бузины) сапетон; (изъ сливъ и кукур. крупъ или изъ муки кукур., гречневой, ржаной, ячменной или овсяной) киселиця.
 Кисельный—киселевий.
 Кисеть—гамак, кисетина.
 Кисей—серпанок.
 Киска—кицька.
 Кислецъ, раст. *Oxalis Acetosella* L.—заячий щавель, щаух.
 Кислеть—квасити.
 Кислица, раст. *Oxalis*—заячий квас.
 Кисличный—щавлевый.
 Кисловатость—кислявість.
 Кисловатый—кислявий, кваскуватый.
 Кислородный—кисенный.
 Кислородъ, хим.—кисень.
 Кислость—квасність, кислість.
 Кислота—кислоти, кислість, хим.—квас; карболовая феноль; азотная—сирвасер; сѣрная—вітроголь; уксусная—оцетоль; лимонная—цитриноль.
 Кислотоупорный, хим.—квасотривалий.
 Кислушка—кислиця.
 Кислый—кислий, квасный; понурый, невеселый; очень—кислючий; скисшій—квашеный.
 Кислятина—кислоти.
 Кисляй—маруда, тухтій.
 Киснуть—кваснути, квасніти, кисліти, киснути.

Кистень—обушок.
 Кистистый—гронистый, гронуватый.
 Кисточка (у платья, ковра, сбруи)—китичка; (на концѣ кнута)—пикалка; (у живописцевъ) пензельок.
 Кисть—(руки) кисть; (малярная)—щітьок; (живопис.) пензель; (бахромчатая) китиця; (виноградн.) гребно; (изъ щетины или волоса) щітка, квач; (цвѣточная или плодовая) кетяг, китяг; (проса, овса) волот; (камыш) куница; (кукурузы) киях; (въ одеждѣ и пр.)—кутас.
 Китаецъ—хинецъ.
 Китай—Хина, Хинська держава.
 Китайский—хинський.
 Китаанка—хинка.
 Китель—чаймизеля.
 Китобойный—баленобійний, кульомобійний.
 Китовый—баленовий, кульомний.
 Китоловь—кульомоловецъ.
 Китообразный—кульомуватый, баленуватый.
 Китъ, зоол.—балена, кульома.
 Кичиться—пиндючитися, приндиритися.
 Кичливость—чвань, пиха.
 Кичливый—сердопихный, пихатый, чванливый, кокошний.
 Кишечный—кишковый.
 Кишка—кишка; (тонкая)—струниці; (прямая) кутница, заднянка; (двѣнадцати перстная) перевалькувата кишка.
 Кишкою—ключем, низкою.
 Кишнецъ, раст. *Coriandrum sativum*—коляндра.
 Кишеть—комашитися, кишіти.
 Киевский—киевський.
 Кій—кий, кийок.
 Кіоскъ—ятка, таш, таша.
 Кладбище—кладовище, кладовисько, гробовище, гробки, цвинтарь, цинтір; еврейское—окопсько, окопище.
 Кладбищенский—кладовищанський, цвинтарний.
 Кладовая—комора, хижа, теплая—стебба.
 Кладчикъ—кладій.
 Кладъ—скарб.

Кладь—Кличь.

Кладь — тяга, вантаж, тягар, вага.

Кланяться — уклоняться; другъ другу — витатися; чѣмъ — дарувати що.

Кланяясь — клінно.

Клапанъ (въ муз. инс.) — хлап, хлипавка, хлипок; механ. — клац, клацон.

Классифицировать — клясувати, клясификувати.

Классическій — клясичний.

Классный — клясовий; ранговий.

Классъ — кляса; розділ; ранг, стан.

Класть — класти.

Клева́йе — дзюбання, клювання.

Клевать — дзюбати, клювати, клюкати.

Клевачъ — оскарда.

Клеверъ, раст. *Trifolium montanum*, fr. *pratense* — івасик; конюшина, оршок, кеманка, комана, команиця, кошик.

Клевета — наклеп, обмова.

Клеветать — обмовляти, обріхувати, клепати, набріхувати.

Клеветникъ, ца — обмовник, ца.

Клеветнический — обмовний, набрехливий.

Клевреть — прибічник.

Клеевой — каруковий.

Клеенка — церата.

Клеенчатый — цератовий.

Клей — клей; стлярный — карук, карюк; вишневыи — глей.

Клейка — клеіння.

Клейкій — глизявий, держкий, липкачий, липковатий, липкий, липковатий.

Клейкость — глизявість, держкість, липкачість, липковатість, липкість.

Клейкий — клейний.

Клейщикъ, ца — клеільник, ца; каручник, ца.

Клеймение — штемпування, таврування, клейнування.

Клеймилышкы — штемпарь, тавровник.

Клеймить — клейнити, таврувати, штемпувати.

Клеймо — штемп, тавро, клейно.

Клеймовщикъ — карбівничий.

Клейстеръ — шліхта.

Клеить — клеіти, каручити.

Кленъ, бот. *Acer platanoides* — клен, полевой, раст. *Acer campestre* — паклен, паклінок, чорнокленина, некленина.

Клепало — капатало.

Клепать — клепати.

Клепка (заклепывание) — клепа́ння; шкаля, скаля (въ бочкѣ, кадкѣ); собир. — скалля.

Клестъ, зоол. *Loxia* — кукуруза́йка.

Клецка — галушка.

Клешня — клішня, клешня, щипало, щипа.

Клещакъ, насѣк. — *Formicula auricularia* — корець.

Клещевина, раст. *Ricinus communis* — райдерев.

Клещеногий — клишавий, чеверногий, клишоногий.

Клещи — кліщі; обценьки; дерев, лещата.

Клещинецъ, раст. *Areen maculatum* — козяча борода.

Клещъ — кліщ; — овецій *Melophagus ovinus* — кліщ вівчий.

Клизм — леватива.

Кликание — гукання, кликання.

Кликать, кнуть — гукати, кнути, кликати, кнути.

Кликуша — крикливица, причина.

Кликъ — поклик, гук.

Климатическій — підсоняшний.

Климать — підсоння.

Клинить — клинцювати; плішити, заплішувати.

Клиновидный — клинчастий.

Клинокъ — (клинышекъ) — клинець, клинок, заплішка; (стал. часть рѣж. оружія и ножа) лізко; (косы) полотенецъ; (у ножницъ) обзед.

Клинообразный — клинуватий, клинчастий.

Клинцовка — клинцювання.

Клинъ — клин; (деревянный) — плішка; (желез.) глоба; (остр. уголъ) косяк.

Клинышекъ — клинець.

Клирикъ — церковник.

Клиросъ — крилос.

Клирошанинъ — канархист.

Клирь — духовенство.

Клистирь — леватива.

Кличка — прикладка, призва́ще.

Кличь — поклик.

Клобукъ—Кнопка.

- Клобукъ—каптур.
 Клоковатый, клочковатый—
 клочкуватый.
 Клокотаніе—фльокання, клекотіння, клетіт, булькотіння.
 Клокотать—фльокати, клекотіти, булькотіти, лодотіти.
 Клокъ—жмут (елось, шерсти)—пелех, косом; (кожи, ткани, бумаги)—клапотъ.
 Клонить—хилити;—ся (наклоняться) никнути; (ити) ітисся.
 Клопець, раст. *Rhinanthus Crista Galli*—бубовник; *Staphylea pinnata*—клокчіки.
 Клоповникъ, раст. *Lepidium ruderale*—зайчик; *Ledum palustre*—багно.
 Клоповый—блошичий.
 Клопъ, насѣк.—блошиця.
 Клотикъ, морс.—гаевка.
 Клохтаніе—квоктання.
 Клохтать—квоктати.
 Клохтунья—квочка.
 Клочекъ—жмутик, клаптик, клапотъ.
 Клубить—клуботатися;—ся—кужелити, кужелитися, пошивати.
 Клубиться, вихряться—курбелити.
 Клубника, раст. *Fragaria collina*—полуниця, полуниця, польовниця, половниця, капшук, хрускавки;—лѣсн. или альпійск.; *F. vesca*—ягідник; (кусть) полуничник, полунишник.
 Клубничный—полуничный, полунишний.
 Клубокъ—клубок, клуб.
 Клубъ—(собраніе) клуб; (шаровид. вещь) клуб.
 Клуша, пт. *Corvus monopedula*—галка; квочка.
 Клыкастый—ікластий, іклатий.
 Клыкъ—ікло, кловак, кло, клевак, илак.
 Клѣтка—клітка; для птицъ—куча, кося; четырехугольникъ—карта.
 Клѣтчатка—пліва.
 Клѣтчатый—картатий, картацький.
 Клѣть—хижа, для птицъ—куча.
 Кловъ—дзюб, носок.
 Ключа — костур; (кочерга) ожог, ожуг, коцюрга.
 Ключва, раст. *Vaccinium oxycoccus*—журавина.
 Ключвенный—журавинный.
 Ключнуть—уключнути.
 Ключевая (родниковая) осока, раст. *Scirpus ripensis*—криничана осока.
 Ключевой—ключовой; кринишний, джерельный, джереляный.
 Ключица, анат.—шляма, дужка, перепело.
 Ключникъ, ца — шапарь, ка, шахварь, ка, шафар, ка.
 Ключничать—шафарувати, шапарувати.
 Ключъ — ключ; (источникъ) джерело, жерело, живецъ; (горный) риньовка.
 Клякса—плямула.
 Клянчить—яклити, циганити, канючити.
 Кляпикъ — (сапожный ножъ) гнип. кнп.
 Кляпцы—лабети, ступица.
 Кляпъ—затичка; цурка.
 Клясть—клясти.
 Клясться, поклясться—заприсягати, запрягати.
 Клятва — клятва; присяга; проклин.
 Клятвенно—присягаючися.
 Клятвенный—присяжный.
 Клятвопреступленіе — кривоприсяга.
 Клятвопреступникъ, ца — кривоприсяжник, —ця.
 Клятвопреступный — кривоприсяжный.
 Кляуза—клявза.
 Кляузникъ, ца — клявзовецъ, —виця.
 Кляча — шкапа, шкапина, шкапиняка, шкапійка, шкапійчина, шкапіка, шинька, шевляга, хабета, патика, хаба, пакінь, кандыба.
 Книга — книга, книжка.
 Книгопечатаніе — друкарство.
 Книгопечатня — друкарня.
 Книгопродавецъ — книгари.
 Книгопродавческій — книгарський.
 Книгохранилище — книгозбір.
 Книженка — книжчина.
 Книжный — книжковый, письменный; (магазинъ) книгари.
 Кнопка — цвяшок, гудзик.

Кнутикъ—Кожевничать.

Кнутикъ—батіжок.
 Кнутище—батюга, батуга, ба-
 тура, батурмен.
 Кнутовище—пужально, пу-
 жало.
 Кнутъ—батіг, поганяйло, кар-
 тач; (кончикъ хлопающій) —
 лускавка, лупкавка.
 Княгиня—княгиня.
 Княжекъ, раст. *Atragene alpi-*
na—в'юнець.
 Княженіе—князювання; кня-
 зівство, князство.
 Княженика, раст. *Rubus arcti-*
cus—шведська малина.
 Княжескій—князівський, кня-
 жий, князький, князьський,
 княжевський, княженець-
 кий, княжешький.
 Княжество—князівство, княз-
 ство.
 Княжествовать—князювати.
 Княжичъ—княжа, князя,
 княгиня.
 Княжна—князіна, княгівна.
 Князекъ—князько, князя; пт.
Parus major—сикір, сикорка.
 Князь—князь.
 Ко—до, перед, на.
 Кобель—пес.
 Кобенить—корчити.
 Кобениться—корчитися, ви-
 кривлятися.
 Кобчикъ, пт. — кібець, кібчик.
 Кобура—покровецъ.
 Кобыла—кобила.
 Кобылица—лошиця.
 Кобылій—кобилячий.
 Кобылка—кобилячина; насѣк.
 —коник.
 Кобылятина—кобилина.
 Кованіе—кування, клепання,
 кованка.
 Кованый—кутий.
 Коварный—підступний.
 Коварство—підступ.
 Коварствовать—лукавити, хи-
 трувати.
 Ковать—кувати; підковувати;
 (о насѣк.) тріщати, свірчати.
 Коверкать—корчити, кривити;
 калічити, нівечити.
 Коверникъ, ца—килимник, ца,
 коцарь, ка.
 Коверъ—коць, килим, кобер;
 (стѣнной, продолговатый)—
 паратаръ.
 Ковка—кування; підковування.
 Ковкій—ковний.
 Ковкость—ковність.

Коврига—бухан, буханецъ, ку-
 лидка.
 Коврижка—пiрник, медяник,
 медівник.
 Ковровый—килимовий, ковер-
 цовий, коцарний.
 Ковчегъ—божниця.
 Ковшикъ—корчик, корячок.
 Ковшъ—корецъ, коряк, кiвш.
 Ковы—підступи.
 Ковылевый—кейловий.
 Ковыль, раст. *Stipa capillata*—
 тирса, ковила; *S. pennata*—
 кiйло, кейло.
 Ковыляніе—шкандибання,
 шкитильгання.
 Ковылять—шкандибати, шки-
 тильгати, кривуляти.
 Ковыряніе—колупання, копир-
 сання, копиряння, корпан-
 ня, корписання, шкалубан-
 ня, шпортання, шпиртання.
 Ковырять—колупати, кописа-
 ти, копиряти, корпати, кор-
 писати, шкалубати, шпор-
 тати, шпиртати.
 Когда—коли, як, наколи; —бы—
 коли-б, яки; то-колись, —же
 а як, —еще—ще як; —нибудь—
 аби коли, коли небудь, ко-
 лись.
 Коготь—кіготь, кіхоть, пазорь,
 пазурь, шпоня.
 Когтистый—пазуристий.
 Кое гдѣ—подекуди, де-де, де-
 не-де.
 Кое-какой—сякий-такий, аби-
 який, який-небудь.
 Кое какъ—аби-як, як небудь.
 Кое-когда, изрѣдка—неколи,
 деколи, коли-не-коли.
 Кое-кого-годеякий, дехто, хтось.
 Кое куда—подекуди, декуди,
 аби-куди.
 Коечный—лежалковий.
 Кое что—дещо, де-яке, аби-що,
 щось; дешиця, абищиця.
 Кожа—шкура, шкіра; оболоч-
 ка—оболоня, кожушок; (сы-
 ромятная)—лимарщина.
 Кожаный—шкурачаний, шку-
 ряний, шкіряний, шкірений,
 скіраний.
 Кожевенный—чинбарський,
 гарбарський.
 Кожевенный заводъ—чинбарня.
 Кожевникъ—чинбарь, чимбарь,
 гарбарь, кожом'яка.
 Кожевничать—чинбарувати,
 гарбарувати.

Кожевничество — чинбарство, гарбарство.

Кожица — шкурка, кірка; (на молоко, кисель) — кожушок; (шелуха) — лупина.

Кожаный — шкурный, шкірний.

Кожура (потеряна, прилиняна) — линовище.

Коза — коза, цапура; дикая — сайгак.

Козакинь — козакин, козачина.

Козачка (въ плугъ) — чепіга.

Козелець, раст. *Ranunculus Cassubicus* — татошник; *Scorzonera purpurea* — стоголов, стоголовник; *S. rosea* — зміювина; *Tragopogon pratensis* — линок.

Козель — цап, цапур.

Козельи рожки, раст. *Bidens tripartita* — собачі реп'яшки.

Козельникъ, раст. *Tanacetum vulgare* — пижмо, навротиц.

Козій — козячий, козиний.

Козленокъ — цапеня, козля.

Козлиный — цапиний, цаплячий, цапів, цаповий.

Козлится — котится.

Козлобородникъ, раст. *Tragopogon* — побородник; видъ *majus* — козелок, козельок.

Козлы — передок.

Козлы (для распилки дровъ) — кобильница, кобилиця; (у бочаровъ) стелюги.

Козлятникъ — вонючий, раст. *Oponis hircina* — царь-зілля.

Козлятина — цапина.

Козни — підступи.

Козодой, пт. *Carpimulgus europaeus* — козуля нічна, сплюха, дремлюга, леляк, лежух.

Козочка — кізка, кізонька.

Козуля *Cervus cargeolus* — сарна, (самецъ) — сарніук.

Козыристый — світкуватий.

Козырный — світковий.

Козырь — світка.

Козырять (въ карт, игръ) — світкувати; лаяти.

Козявка — ковшка, кузька, казюка.

Козьешодобный — козуватий.

Колдунъ, нья — химородник, ниця, характерник, ця, чаклун, ка, чаклійка, знатник, ця, чародійник, — ця, чарівник, ця, опирик, — ця.

Койка — лежалка.

Кокарда — квіткара.

Кокетка — зальотниця, дженджеруха, придзигльованка, омизниця.

Кокетливый — фіцігорний, зальотний, придзигльований, дженджуристий, омизливий.

Кокетничать — кокетувати.

Кокетство — кокетерія, кокетування.

Коклюшъ, мед. — скаса, кашлюк.

Коконъ, куколка — засклеп.

Кокотка (на пальцахъ) — щиколотки.

Коксъ — кокус.

Кокусъ, раст. *Potentilla verna* — кокус.

Колба, рыба — пискаръ; (перегубикъ) матра, перепуст.

Колбаса — ковбаса.

Колбасникъ, ца-ковбасник, ця.

Колдованіе — чаклування, ворожіння, чакрування, хомороджіння.

Колдовать — чаклувати, чакрувати, химородити, характерствовать, чарувати.

Колдовство — химорода, химородъ, чинки, чари, чарівництво, чарування.

Колбасный — ковбасний.

Колдунница, раст. *Circaea lutetiana* — осот.

Колдунъ, нья — характерник, ця, чаклун, — нка, химородник, — ця, ворожбит, ворожка, чарівник, — иця, чародійник, — ця.

Колѣбаніе — хитання, колихання, коливання, вагання, непевність, сумнів.

Колѣбательный — хитливый, похитный.

Колѣбать — хитати, хилитати, хибати, фаяти, коливати, колихати.

Колѣбаться — хитатися, хилятися, хибатися, хвіятися, холитатися, вагатися.

Колѣблющійся — хисткий, хидький, хитючий, хибкий.

Колѣнокоровый — перкалесий.

коленкор — перкаль.

Колесить — колувати.

Колесникъ — стельмах, сницаръ, колодій.

Колесница — колісниця.

Колесный — колісний.

Колесо — колесо, (маховое) — крутень.

Колечный—Кольраби.

Колечный—каблучковый, пер-
стенковый.

Коля—тор, коля.

Колика—колька.

Колировать—очкувати.

Колировка—очкування.

Количественный—кількостний,
числовий.

Количество—кількість, число.

Колка—колонна; штрикання,
шпигання.

Колкий—ущипливый, уразли-
вый, жалкий, колючий.

Колкость—ущипливість, ураз-
ливість.

Коллективный—гуртовый.

Колобок—буханець.

Колобродить—броїти.

Коловорот—цендибор, коворот.

Коловращатель, анат.—верти-
лец.

Коловращение—колування.

Колода (для утрамбовки земли,

вбивания свай)—баба; (ле-

жащее толс. дерево) колода;

(гнилая) охаба; (зодопойная)

жолоб, корито; (карть) талія.

Колодезь—студняний, коло-
дезьный.

Колодезь—студень, студня,
колодезь.

Колодка (кандалы дерев.)—
скрипича, (цѣпи) кайдани,

кайданиці; (обувная) копы,

стрілиця, зраз.

Колодник—в'язень.

Колоколенка—дзвінничка.

Колоколенный—дзвінничний

Колокопный—дзвінный;

(языкъ)—телепень.

Колокольня—дзвінница, турня.

Колокольчик—раст. *Agulegia*

vulgaris—оксамит, орлик,

водоцѣр, голубки, орлики,

дзвіночки, римщина, *Cam-*

panula ranunculoides—зба-

ня, звѣнка, звонець, пукалка

C. persicifolia albarlepa—

котельчки; (деревянный для

скота) клокачка.

Колокольщик—дзвінник.

Кольск—кілок; (у скрипки,

віолончели)—закрутка.

Кольщик—колий.

Коломенка, ткань—каламайка.

Колонизатор—осадник.

Колонизация—осадничество.

Колонизировать—осаджувати,

дити.

Колонист—осадчий.

Колонія—осада.

Колоніальный—осадный, ко-
лоніальний.

Колонна—стовп.

Колоннада—стовпіння.

Колосистый—колосистый.

Колоситься—колоситися, ко-
лосіти.

Колосник, механ.—рушт.

Колосница, раст. *Stachys des-*
ta L.—чистець.

Колосный—колосовый.

Колосовать (молотить)—гарма-
нувати.

Колоссальность—величезність,
велетенність.

Колоссальный—величезный ве-
летенный.

Колось—колос; (проса или овса)
волот.

Колосяной—колосовой.

Колотило—стукало, стукачка,
калатало.

Колотить—щустрити, лупцю-
вати, штапувати, шпарити,

стусувати, репіжити, чу-

стрити, чухрати, товкти,

тіпати, чесати, тусати, та-

сувати, човпти, прати, по-

бивати, калатати, кібчити:

(бить)—луштити.

Колотиться, биться (о сердце)
—калатати.

Колоткий—грудкуватый, ви-
боистый.

Колотовка—копистка.

Колотушка—клепало, довбец-
ка; штурханець.

Колотырить—крамарювати,
брехнювати.

Колотырный, ка—плетун, ка.

Колоть, колоти, шпигати; нить
(о боли)—скемити; (помать)—

лупати.

Колотье—кслоття; рубанья.

Колпак—бонетка, ковпак; те-
лепень, тюхтій.

Колтун, мед.—ковтун.

Колчань (чехоль для лука и
стрѣль)—сагайдак, сайдак.

Колченогий—кутельногий, ку-
терногий, клишоногий.

Колченожить—шкандибати.

Коль—кіл, пала; (палк.) палик;
(небольшой) пацикілок.

Кольевой—кілковий.

Кольнуть—утрихнути, ушпи-
гнути, шиминути, шебенути.

Кольраби, раст. *Brassica ole-*
racea s. *ulogara*—кальріпа.

Кольцевой — кільчатий; ка-
блучковий.
Кольцеобразный — каблучкува-
тий, ооручкуватий.
Кольцо (круг) — окільце; (ко-
лечко) обідець, обручка, ка-
блучка, каблука.
Кольчуга — панцеранка.
Кольчужный — панцеранковий.
Колыбель — колиска.
Колыбельный — колисковий.
Колымага — дормез.
Колыханіе — колисання.
Колыхать, — хнуть — фаяти, ко-
лисати, — снути, холибати,
качати.
Колыхаться — колисатися.
Колышекъ — прикілок, кілок,
кілочок; (иміючий назна-
ченіе чеки) загвіздох.
Колѣнный — колінний, — ная
кость — околінок.
Колѣно — коліно; покоління;
(изгибъ) заворот; (рѣки)
заворотень, заворот.
Колѣнопреклоненіе — навколі-
шуквання.
Колѣнце, въ стеблѣ — колінчик.
Колѣчатый — колінкуватий,
колінчастий, колінуватий.
Колѣть — дубнути, гинути, дехти.
Колюка, раст. *Carlina vulgaris* —
відкасник.
Колючий — колючий, шпичаку-
ватий, остькуватий, кілкий,
колький.
Колючка — колючка; шпичка,
колька, — раст. *Xanthium*
(*spinosum*) — страхополох,
коляк, чортєполох, холера,
холерна трава; *X. struma-
rium* — залучник; *Carduus*
gaerth — будяк.
Колюшка, рыба *Gasterosteus*
aculeatus — чортик.
Коляска — коч, коляса.
Колясочка, дѣтс. — фурик.
Команда (отрядъ солдатъ, эки-
пажъ судна) — команда;
(команд. слов.) загад, на-
каз, розказ.
Командировать, откомандиро-
вать — відряжати, відрядити.
Командировка — відряд, відря-
дінка.
Командиръ — отаман, верхово-
да, старшина, привідець,
привідця.
Командованіе — привід.
Командовать — отаманувати,

старшинувати, верхово-
дити.
Комаръ — комарь.
Комедіантъ, тка — комедіян, ка.
Комедія — комедія.
Комель — прикорень, відземок;
(связан. конецъ у метлы)
гичка.
Комета — віха, мітла, комета.
Комиссаръ — комисар.
Комитетъ — комитет, рада, вя-
діл.
Комическій — комичний, кумед-
ний.
Комкать — жужмити, бгати.
Комковатый — грудкуватый,
жмачкуватий.
Комкомъ — жужмом, жмачком.
Комли (высоко скошенной
травы) — погрівини.
Комментарій — коментарь.
Комментаторъ — коментатор.
Комментировать — поясняти,
ясувати, коментувати, ко-
ментарювати.
Коммерція — гандель, гендель,
комерція.
Коммерческій — гандльовий,
гендльовий, торговельний,
комерційний.
Комната — покій, світлиця.
Комнатный — хатний, покойо-
вий, світличний.
Комодъ — комод, комода.
Комокъ — стропа, грудка.
Компактный — стислий, ком-
пактовний.
Компанійскій — товариський.
Компанія — компанія; товари-
ство.
Компаніонъ, — нка-спільник, — ця,
товариш, — ша, сябер, сябро.
Комплексія — статура.
Комплектовать — комплектува-
ти.
Комплектъ — комплета.
Комплиментъ — комплімент.
Компость — гноівня.
Компотъ — узвар.
Компресоръ — натискач.
Компресъ — грійливиці.
Компрометировать — компро-
митувати.
Комфортабельный, удобный —
придобний.
Комфорт, — удобство — придоба.
Комъ — груда, грудка; кубаток;
комья — кубаття; (глыба зем-
ли) кицка, скиба; комья
шес, сти — ковтки.

Конвертъ — коперта.
 Конвоировать — вартувати, кон-
 воювати, ескортувати.
 Конвой — конвой, ескорт, вар-
 та.
 Конвульсія — корч; множ. — кор-
 чи, перелогі, (у дітей) — мимомо-
 хід.
 Конгломератъ — зліпище, злі-
 пак.
 Кондиторская — цукерня.
 Кондиторъ — цукерник.
 Конекъ (для катанія на льду) —
 скобзун; (костяной) — нарт;
 (лошадка) — коник; (на сѣк.)
 коник; (рыба) — коник; (на
 крышѣ) — щит; (верх. косякъ
 у дверей и оконъ) — гловарь,
 гловень.
 Конецъ — кінець, край, кончи-
 на, послід, послідок; (села,
 города) — кут; (причальный)
 линва, кодола; (у сапожни-
 ка) — дратва; (сходки, собра-
 нія) — розходини.
 Конечно — а вжеж, а тож, зви-
 че, звичайно, звісно, пев-
 на річ, відома річ, запевне.
 Конечный — кінцевий.
 Ковина — конятина.
 Коническій — стожковий.
 Конкурировать — іти, в заводи
 з ким, конкурувати.
 Конница — кіннота.
 Коннозаводство — конярство.
 Конный — кінний, комонний.
 Коноваль — коновал.
 Коноводъ — привідець, привід-
 ця, привідник.
 Коновязъ — пута.
 Конокрадство — коноводство.
 Конокрадъ — коновід.
 Конопатить — глобити, паклю-
 вати; мхомъ — мштити; за-
 мазкой — шпательвати.
 Конопать — глобля.
 Конопаченье — паклювання,
 глобіння.
 Конопельникъ, раст. *Eupatorium cannabinum* — сидаш.
 Конопля — коноплі, (мужскіе
 стебли) — плоскінь, (сѣмен-
 ная) — *Cannabis sativa* — ма-
 тірка.
 Конопляникъ — підмет, коноп-
 лище.
 Коноплянка, пт. *Fringilla linaria* —
 коноплич; *E. cannabi-
 na* — конопельник; раст.

Bidens tripartita — череда,
 стрілки.
 Конопляный — конопляний; (о
 маслѣ) — сѣмянний.
 Конская мята, раст. *Marrubium
 vulgare* — шандра, шанта.
 Конскій, лошадиный — кін-
 ський, конячий.
 Конскій чеснокъ, раст. *Teucrium
 scordium* — скордія.
 Константинополь — Царіград.
 Конституционный — конститу-
 ційний.
 Конституція — конституція.
 Континентальный — суходіль-
 ний, континентальний.
 Континентъ — суходіл, конти-
 нент.
 Контора — бюро, писарня.
 Конторщикъ — писарчук, пи-
 сак, писака.
 Контрабанда — пачкарство.
 Контрабандистъ — пачкарь,
 пачковоз.
 Контрабандный — пачкарський.
 Контрактный — контрактный.
 Контрактъ — умова, контракт.
 Контрастъ — противність.
 Контролеръ — перевірник, згля-
 дач, контролёр.
 Контролировать — перевіряти,
 контролювати.
 Контроль (досмотръ) — згляд;
 (про́вѣрка) — перевірка.
 Контръ-гайка — протишрубка.
 Конусообразный — стожкува-
 тий.
 Конусъ — стожок.
 Контуръ — обвід.
 Конфекта — цукерок.
 Конфискація — конфиската.
 Констатировать — свідчити,
 констатувати.
 Конфузиться, сконфузиться —
 засоромлюватися, сороми-
 тися, засоромитися.
 Конфузливый — соромливий.
 Кончатъ чить — кінчати, чити,
 скінчити, ся — минати, ну-
 тися, конати, сконати.
 Кончикъ — кінчик.
 Кончина — скін, сконання.
 Конь — кінь, (дикій) — тарпан;
 (бѣлий, сѣ черн. или ры-
 жими пятнами) — таркач;
 (ретивый) — баский кінь, гро-
 мак, (боевой) — румак, (хорошо
 идущій шагом) — ступак, конь,
 конекъ, рыба, *Syngnatus*
Nurpocampus — менька.

Конькобѣжець — скобзач.
 Конюхъ — форталь, машталір,
 стайничий, коняр.
 Конюшеный — машталірський,
 стаенный.
 Конюшня — стайня, стайница,
 станя, кінниця, кінник, ста-
 дарня, конярка.
 Копальщикъ — копач, грабарь.
 Копаніе — копанни.
 Копать — копати, рити.
 Копаться — копатися, ритися;
 шпати, шпити, шпитити,
 корпатися, шпортатися,
 шурпатися, шупортатися,
 кичматися, гомозитися, вов-
 тузитися, марудитися; (мед-
 лить) — мацатися.
 Копеечка — копійчина.
 Копеечный — копійчаний, копі-
 яшний.
 Копейка — копійка.
 Копейщикъ — пікінер.
 Копилка — карнавка.
 Копированіе — копіювання.
 Копировать — копіювати.
 Копировщикъ — копіювальник.
 Копить — збирати, збивати,
 коптити.
 Копіистъ — списовник.
 Копія — список; (рукописи) —
 перепис.
 Копна (сѣна) — копиця; (хлѣба
 въ 60 сноповъ) — копа.
 Копоткій — марудный.
 Копотливый, см. Копоткій.
 Копотный — курный.
 Копоть, сажа-кипоть, киптява.
 Копотиться — ворухтисся, ко-
 мешитися, комашитися, ко-
 пишитися.
 Коптильня — димарня, курня.
 Коптить, закоптить — задимлю-
 вати, задимляти, задимити,
 курити, закурити.
 Копотунъ, тунья — маруда.
 Коптѣть — коптити.
 Копченіе — піддимлення.
 Копченое (вообще) — піддимок.
 Копченый — піддимлений.
 Копытистый — копитатий, ко-
 питуватий.
 Копытный — копитовый.
 Копыто — копито; раздвоен. ра-
 котиця, ратиця.
 Копытчатый — копитуватий.
 Копь — копальня; — желѣзная —
 — рудня; каменугольная —

вугальня; золотая — золот-
 ня; соляная — солоница; — из-
 вестковая — вапнярка; — песча-
 ная — пісчарня.
 Копье — спис, ланча.
 Копьевидный — списуватий.
 Копьевиде — ратище.
 Кора — шкура, шкорупа, скору-
 па, корина.
 Корабельный — корабельный.
 Корабельщикъ — корабельник.
 Кораблекрушеніе — кораблеги.
 Кораблестроитель — корабель-
 ник.
 Кораблестроительный — кора-
 бельный.
 Корабль — корабель.
 Коралловый — коралевый.
 Коралль — кораль.
 Корга — шкиринда.
 Корда — линка.
 Кордегардія — буцегарня.
 Корректировать — корегувати.
 Коректура — коректа.
 Коренастый, плстный — окар-
 куватий, осадкуватий, заса-
 дистый.
 Коренистый (о раст.) — корінча-
 стый, корінистый.
 Коренникъ — голобельник, го-
 лобельный, кінъ.
 Коренной — засадный, грунтов-
 ный; (о зубѣ) кутній, чере-
 вонный, черенный; (первобыт-
 ный) первсний, давній.
 Корень — корінь; собирает — ко-
 ріння; корост; дубильный,
 раст. *Statice latifolia* — кір-
 мак, кироман; желтый *S.*
fatarica — кермек; царскій,
Astrantia major — гоуче зіл-
 ля, овсяный, раст. *Trago-
 podon porrifolium* — побо-
 родник; волчій, бѣлый, *Aso-
 nitum lycocionum luteum* —
 цар-зілля; *A. parellus* — ко-
 сатка; громовый, *Asparagus
 silvestris* — заячий холодок,
 — сухотный, *Arum maculatum*
 — козяча борода; — солодко-
 вый, *Glucyrrhiza echinata* —
 солодець; красный, *Anchus
 officinalis* — медунца, румян-
 ка; — сердечный, *Potentilla
 tormentilla Schrank* — кру-
 зілля.
 Корешекъ — корінець; спинка.
 Коржовить — шкарубити.
 Коржавѣть — шкарубіти.
 Корзина — кіш, кошик, кошов-

жа; (ручная изъ лозы) — са-
пет, сапета, сапетка, лоза-
ник, опалка, кобеля, ко-
шіль.
Корзинщикъ — кошикаръ.
Коридоръ — сѣни.
Корить, упрекать — картати,
дорікати, докоряти; оя — ко-
ритися.
Корица — цинамон.
Коричневокрасный — червѣнь-
ковий.
Коричный — цинамоновый.
Корка — шкурка, лупесиння;
(хлѣба) — скорина, шкорина,
шкуринна; (хлѣб. нижняя)
спідка; (плодовъ, фруктово)
— лущпиння, лущпа, (одинъ
кусочекъ) — лущина, лущ-
пок, лущпомка, лущпина.
Корма — корма.
Кормежка — годівля, (скота) по-
пас.
Кормилецъ — хлѣбодар, плека-
тар, плекач.
Кормило — стерно, керма, де-
мено, трепло (у плота).
Кормить — харчувати, харчити,
стравувати, годувати, кон-
тентувати, контетувати,
контувати.
Кормиться — харчуватися, хар-
читися, стравуватися, го-
дуватися, контентуватися,
контетуватися, контуватися.
Кормленіе — годування, стра-
вування, контування, кон-
тентування, контетування,
харчування.
Кормовище — паша.
Кормовой — харчовий; стерно-
вий, кормовий.
Кормчій — стерничий, демен-
ний, керманич, стерник.
Кормъ — конт, харч, стравня;
подножный — паша.
Корнать — чикрижити, обчи-
крижувати.
Корневище — коренище.
Корневой — корінний, коріне-
вий; (сдѣланный изъ корня)
коріньковий.
Корнеплодный — коріннячний.
Корнеплодъ — корінняк.
Коробейникъ — пилипон, мар-
кетан.
Коробить — жолобити, дубити,
карючити.
Коробка (изъ луба) для гар-
дероба, шляпъ и т. п. — сту-

га, козуб, козубка; (изъ
картона) шабатура.
Коробокъ — коробен.
Корова — коро́ва; толстобрюхая
или съ бѣлыми боками —
бочуля, бучуля.
Коровій — коров'ячий.
Коровка — корівка; божья, на-
сѣк — сонечко.
Коровникъ — ричквя, ричков-
ня.
Коровница — ричка.
Королева — краля, королева,
королиця; (жена короля)
королиха.
Королевичъ — короленко, ко-
ролеви́нко, королевич, ко-
роля.
Королевна — королівна.
Королевскій — королівський,
корольський.
Королекъ — королик; пт. Re-
gulus — золотомушка.
Король — король.
Коромысло — коромисло, коро-
мисел.
Корона — корона.
Коронный — коронний.
Короновать — коронувати.
Коростель, пт. — деркач.
Коростовикъ, раст. Scabiosae —
постіпки, свербіжниця.
Коротать — коротати.
Короткій, о — короткий, кур-
тий, куций, о
Коротковатый — покороткий.
Коротконогий — коротконогий,
куцопалый.
Короткохвостый — куртатий,
куций.
Коротышка — куцан, курдупель
(малышъ); куцина (полу-
кафтанъ).
Корочунъ — саксаган, капут,
смерть.
Короѣдъ, насѣк. Bostrychus —
короѣда.
Корпія — скубанка, шарпина.
Корпусъ (тѣло) — тулуб, стан;
(зданія) корпус.
Корпѣть — нидіти.
Корреспондентъ — дописувач.
орреспонденція — допис.
орреспондировать — допису-
вати до.
Корсаръ — ушкал.
Корсетъ — шнуровиці, шну-
рѣвка.
Корточки — карачки.
Корчеваніе — кичування.

Корчевать—кичувати.
 Корчевой—перелоговий.
 Корчемникъ, ца—корчмарь, ка, шинкаръ, ка.
 Корчемничать—корчмарувати, шинкарувати.
 Корчемничество—корчмарство, шинкарство.
 Корчи—судомы; (у скота) перелог.
 Корчить—судомити (стягивать судорогами); (гнуть, перегибать) коцюбити, кандзюбити.
 Корчма—корчма, шинок.
 Коршунъ, пт.—шулика, шуляк, коршак, шуплика, шибак; красный, *Talco milvus*—розсохана; курятникъ, *Milvus fegalis*—каня, канюк.
 Корыстный—грошолобный; завидующий; (выгодный) корыстный.
 Корыстолюбецъ—грошолобник, зисколюбник.
 Корыстолюбивый—грошолобный, зисколюбный.
 Корыстолюбие—грошолобность, зисколюбность.
 Корысть (любостяжаніе) грошолобность, зисколюбность; (выгода, польза) зиск, прибуток; (ростъ, проценты) прибуток, (зависть) заздрощі.
 Корице—корито; (для стирки) нощи; (у колодца, длинное) колода.
 Корицеобразный—коричуватый.
 Коръ, мед.—осника, кір.
 Корявый—шкарубный, шкарупинный, шкарублястый; корякуватый, карлючкуватый; дзюбатый, дзюбаний, таранкуватый.
 Корявъть (о кожѣ)—шкарубіти, шкарубитися, шкарубнути, шерхнути, чучверіти.
 Коса—коса; геогр.—коса, стрілка.
 Косарь—косарь.
 Косатикъ, раст. *Asorus calamus*—татарське зілля; водяной, раст. *Iris pseudo calos*—ужачки, коситень; минер. *Lapis chelidonium*—лассівчин камінь.

Косатка—ясочка, зірочка; зоол. *Delphinus orea*—дофен.
 Косачъ, пт. *Tetrao tetrix*—тетервак, тетерець, тетера, тетеря, тетерук, тетерюк.
 Косвенность—скісність; посредность.
 Косвенный, о—скісний, посредный, о.
 Косецъ—косарь.
 Колодець—колодязь.
 Косилка—саможесска.
 Косить—косити, тяти.
 Коситься—коситися, зизом поглядати, скося дивитися.
 Косичка—косиця.
 Косматиться—космачитися.
 Косматый—чіхратий, патлатый, кудлатый, волохатый, кострубатый, лохматый.
 Косматѣть—кудлатіти, волохатіти, кошлатіти, патлатіти.
 Космачъ—патлань, кудлань.
 Космы—патли, кудла, космак.
 Косность—марудность, забарность, гайливость.
 Косноязычный—недорікий; тяжкомовный, недовомный, кривомовный, заклівый, гугнявий, харамаркач, недовомов.
 Косный—забарный, гайливый, марудный.
 Коснѣть—кацюбіти, чапіти, животіти.
 Коснуться, задѣть—почеркнути, торкнутися.
 Косо, наклонно—насклесь, спохолом.
 Косовище, рукоятка у косы—кісся.
 Косоглазіе—зизоватість, зизоокість.
 Косоглазый—зизий, зизоокый, зизоватый.
 Косогоръ—узвѣз.
 Косой—косий.
 Косолапый, —шеверногий, клишоногий, клишавый, чеверногий, кривоногий, кутерногий.
 Косоплетка—упліт, кісник, заплітка, расплітка.
 Косоугольный—кривокутний.
 Косоугольный—кривокутний, кривобедрий.
 Костенѣть—костеніти, клявнути, кубіти.

Костеобжигательный—Кошачья трава.

Костеобжигательный — костопальный.
 Костерь — огнище, стуг, багаття; тлѣющий — жариво; дѣмѣющийся — курище.
 Костерь, раст. *Bromus secalipus* — стоколос.
 Кости (объисхудавш. людяхъ и животныхъ) — храбори, хорбури.
 Костистый — окостуватый.
 Костлявый — кістлявий, кощавый.
 Костоломъ, мед. — гостецъ.
 Косточка (плодовая) — калинецъ.
 Костоѣда, мед. — костоїд.
 Кострика — терміття, паздір, паздір'я.
 Костыль — милиця.
 Костылятъ — шкандибати, шкитильгати.
 Кость — кість, кістка; (трубчатая длинная берцовая) суреля; (голень) гомілка, гомівка; (плечевая) шівка (сѣдалищная) клубиця; (палеца); *Falanga* — маслчок; (играющ.) креніть.
 Костюмироваться — вбіратися, перебіратися.
 Костюмъ — убір, убрання.
 Костяника, раст. *Rubus saxatilis* — камениця, костяница.
 Костяной — кістяний.
 Косуля — см. козуля; рало; коваadlo.
 Косушка — чвертка.
 Косыба — косовиця.
 Косыть — косити, кривитися.
 Косыкъ (дверной) стоян; одвірок, одвірець; (у окна) лутка.
 Котель — саган, казан; желѣзный — залізняк; чугунный — чавун, мѣдный — мідень.
 Котельникъ — саганник.
 Котельничать — саганувати.
 Котельный — сагановий, казановий.
 Котенокъ — кошени, котеня, котя.
 Котикъ — котусь, котик.
 Котлета — січеник.
 Котловина — улоговина, уляговина; яма, наполи. водой — коубаня.
 Котовикъ, раст. *Nepeta cataria* — шанта, котяча мнята; голый, раст. *Nepeta nuda* —

черевичник, синьовѣт, маточник.
 Котовый — котячий.
 Котомка — тайстра, торба, сакви, торбина, клунок, кобеля.
 Котомочный — тайстрозий, то бинковый, клунковый, саквовый.
 Который — (вопросит.) котрий, який; (опредѣл.) що, що він, який.
 Коть — кіт, мацур.
 Котятникъ, раст. *Trifolium arvense* — полиця.
 Кофе — кава.
 Кофейникъ — кавник.
 Кофейница — кавлушка; каварка.
 Кофейный — кавовый.
 Кофейная — каварня.
 Кофта — юпка; мѣховая — хутрянка.
 Кочаниться, бот. — завязуватися.
 Кочанъ — (кукурузный) киях; (капустный) головка.
 Кочеваніе — таборування, шатрування.
 Кочевать — таборувати, шатрувати.
 Кочевіще — таборище.
 Кочевникъ — шатерник.
 Кочевой — таборовый, кочевный.
 Кочегаръ — пічкур, топильник.
 Кочень — см. кочанъ.
 Коченѣть — уклякати, клякнути, дубіти, терпнути.
 Кочерга — коцюба, загрибачка, погрибач, кутач.
 Кочерыжка — качан.
 Кочетки, раст. *Gladiolus imbricatus* — зрядник.
 Кочеть — півень.
 Кочка — грудка, зеленъ на кочкѣ — куп'я, купина, купієваха.
 Кочковатый — грудкуватый; (путь) струпкий, струпуватый.
 Кочевье — кочовище; кочування.
 Кошачій горохъ, раст. *Astragalus glycyphyllos* — ненаси-тець.
 Кошачья мята, раст. *Glechoma hederacea* — будра, котячі яйця.
 Кошачья трава, раст. *Nepeta*

Кошелекъ—Красная трава.

cataria — шанта, котяча мнята.
 Кошелекъ—гаманецъ, капшук, кабза, гаман, калитка; мощна—киса; въ поясъ—черес.
 Кошельковый—капшуконий.
 Кошениль, насѣк. — черч. червецъ, черецъ, черчетъ; (краска) манія, бакан.
 Кошенильный — черцѣвий; маніевий.
 Кошеніе—косовица.
 Кошечка—киця, кицюня, мачатко.
 Кошка—кітка, кішка, мачка; собир. кошва; (якорь) кітва, кітвиця; (плеть) канчук.
 Кошкодеръ—котолуп.
 Кошунникъ, ца — блюзнір, ка, блюзник, ця.
 Кошунскій—блюзнірський.
 Кошунство—блюзнірство.
 Кошунствовать — блюзнити, блюзнувати.
 Кравчій—чипнаръ.
 Краденый—хапаній.
 Крадущій—крадящий, крадючий.
 Краеугольный—наріжний.
 Краешокъ—крайчик.
 Кража—крадіж, крадіжка, хапанка, крадія, злодійство.
 Край (грань)—рубеж, рубіж, пруг, (одежды) омет; (окрайка) закрайок; (страна) країна, сторона; (матеріи) пруг; (теплый) вирій; (черезъ край) презвірх.
 Крайне—надто, навімір.
 Крайній—(последній, конечный) крайній, останній; (чрезмѣрный) надмірний.
 Крайность—(бѣдствіе, недостатокъ) скрута, притуга, нужденність, (чрезмѣрность) надмірність.
 Крамольникъ, ца—усебник, ця.
 Крамольничій—усобницький.
 Крамольный—усобний.
 Крамповать (шерсть)—гремплувати.
 Кранъ—грант, чопик, подъемный — журавель, підойма, підвага.
 Крапива, раст. Urtica — жалива, кропива, болотная, раст. Lysurus eugoraeus зюзник; глухая бѣлая, Lanium album — глуха, біла, мертва кро-

лива; Leonurus cardiaca — глуха кропива; водяная, Cera-tophyllum demersum — куширь; глухая раст. Ballota nigra — маточник.
 Крапивная малина, раст. Cuscuta Epilinum Vahl. — повітиця.
 Крапивникъ, пт. — Troglodytes parvulus — трішук, плотик, зломца, зводитель кропивянка, ломак, мишокрилик, кропив'янка, кріль, королик, пт. Ascentor modularis — кропивник, кропивница.
 Крапивница, мед. — красуха.
 Крапивный — кропив'яний.
 Крапинка — цятка, цяточка, цятина, капка (пятнышко); капля (капелька).
 Крапчатый — краплистый, краповий.
 Крапъ, раст. Rubium tinctorum — марена.
 Красавецъ, вица — уродник, ця; уродай, красень, красуня, красюк, подобень, хоршень, красуха.
 Красиво (прелестно) — надобно, гарно, гоже, ловко, (къ лицу) подібно.
 Красивость, изящность — оздобність, красність, хупавість.
 Красивый — уродливый, утворний, гарний, гожий, ловкий, надобний, красітний, красовитий, (изящный) хупавий, красный.
 Красивѣть — кращати, гарнішати.
 Красильный — фарбовый.
 Красильщикъ, ца, — фарбяк, ка.
 Красить — фарбувати, хварбувати, красити, скращати, оздоблювати.
 Краска — фарба, хварба, красная — червінка, сурик — манія; бѣлая — побіль; зеленая — мѣдная — зелінка; желтая — жовтило; оранжевая — жовтожар; клеевая — кольфарба.
 Красная верба, раст. Salix acutifolia — красноталь.
 Красная кашка, раст. Trifolium medium — тройняк.
 Красная трава, раст. Amaranthus paniculatus — ширецъ.

Краснобай—Крестникъ.

Красн. бай—балаклій, базіка, базікало, балакун.
 Краснобайство—балаклійство.
 Краснобурій—червонобурій.
 Красноватый—червонявий, червонястий, червонуватий.
 Красноголовникъ, раст. родо-
 бик.
 Красноднєвникъ сибирскій,
 раст. *Heimerocallis graminea*
 —трав'яник.
 Краснозобка, пт.—димівка.
 Краснокожій—червоношкурій.
 Краснолилий—червоновидий,
 червонопикій.
 Красноперка, рыба *Scardinites*
erythrophthalmus—чорнуха,
 плотиця, червінка.
 Краснорожій—червонопикій.
 Краснорѣчивый—проречистий,
 красномовний, промовистий,
 промовний.
 Краснорѣчіе—красномовність.
 Краснота—червоність.
 Краснощекій—червонощокий.
 Красный—червоний, червений,
 черлений, ясновишневий,
 черчиковий.
 Красный дремликъ, раст. *Or-*
chis purpurea.—*sambucina*
 —любка, любжа.
 Красный катранъ, раст. *Statice*
Gmelini—кермек.
 Красный перецъ—стручок.
 Красный уголь—покуття, по-
 кути, покути.
 Краснѣть—червоніти, почер-
 воніти, шаріти, паленіти,
 запалюватися; (вспыхивать
 отъ гнѣва) займатися, за-
 ниматися.
 Красоваться—красуватися,
 красіти, красувати; охора-
 шиватися—похорошуватися.
 Красота—урода, краса; изя-
 щество—хупавість.
 Красотна—красуня.
 Красочный—фарбовий.
 Красть—красти, злодіячити;
 -ся—підкрадатися.
 Кратеръ—яндолла, яндила, со-
 пух.
 Краткій—короткий, недовгий;
 (не требующій много вре-
 мени)—незабарний.
 Кратковременность—недовго-
 часність.
 Кратковременный—недовго-
 часний.

Краткосрочный—недовготер-
 мний.
 Краткость—короткість.
 Крахмалистый—крохмалюва-
 тий.
 Крахмалить—крохмалити.
 Крамалъ—крохмаль.
 Крахмальный—крохмальный.
 Крахмальщикъ, -ца—крохмаль-
 ник, -ця.
 Краше—краще, ліпше.
 Крашенина (холстъ)—фарбу-
 ванка.
 Крашеніе—фарбування.
 Крашеный—фарбований.
 Краюха—партика, окрасецъ, ці-
 лушка.
 Края поля—криси.
 Кредитивный—вірчий.
 Кредитный—кредитовий.
 Кредитовать—боргувати, на-
 віряти, кредитувати.
 Кредитоваться—позичати.
 Кредиторъ, -ка—кредитор, -ка.
 Кредитъ—кредит, борг; въ
 кредитъ—на-бір.
 Крейсеровать—ходкувати.
 Крейсеръ—ходковик.
 Кремень, минер.—кремій.
 Крешекъ—креминець, крей-
 мах, кремінчик, кремях.
 Кремлевой (о крѣпкомъ стро-
 евомъ лѣсѣ)—будувальний.
 Кремлевскій—вишгородський.
 Кремль—вишгород.
 Кремневый—кремінний.
 Кремнеземъ—кременина.
 Кремнистый—кремніуватий,
 кремніастий, кременистий.
 Крендель—обаринок, обаря-
 нецъ, плетеник, иручінка.
 Крендельщикъ, -ца—обаринник,
 -ця.
 Кренить (наклонять)—канту-
 вати, кантуватися.
 Крень—кант.
 Крѣповый—фльоресовий.
 Крепъ трауръ—фльорес.
 Кресло—фотель, операч.
 Крестецъ (хребетъ)—похребти-
 на, крижі.
 Крестикъ—хрестик.
 Крестильница—купіль.
 Крестильный—хрестинний.
 Крестины—хрестини.
 Креститель—хрестильник.
 Крестить—хрестити, протити.
 Крестникъ, -ца—хрещеник, -ця,
 похресник, -ця, фін, фіна,
 фін, фіна.

Крестный—Кровный.

Крестный — хрещений; ходъ — процесія.

Крестовидный — хрещатий.

Крестовикъ, раст. *Senecio umbrosus* — таця; *S. erucaefolius* — саможай.

Крестовка, раст. *Stachys helena* — крижівниця; насѣк. *Phalaena* — нічник, нічниця; зоол. — лис.

Крестовый — хрестовий.

Крестоносецъ — крижак; собир. — крижацтво.

Крестообразно — навхрест, крижем.

Крестообразный — крижовий, хрещатий, хрещастий, хрестачний, хрестатий.

Крестопоклонный — середохрестний; недѣля — хрестці, середохрестя.

Кресты, хоругви — охрести.

Крестъ — хрест, криж.

Крестъ петровъ, раст. *Astragalus glycyphyllos* — ненаситець.

Крестьянинъ, хлѣбопашецъ — селянин, хлѣбороб, кметъ.

Крестьянка — селянка, хлѣборобка, кметиця.

Крестьянский — селянський, кметський.

Крестьянство — селянство.

Кречеть, пт. — білозорець.

Крещение — хрещення; (праздникъ) — волохреще.

Крещеный — хрещений.

Кривая (линія) — косиня.

Кривда — кривда.

Кривизна — кандзюба, кривина, косиня.

Кривить — карлючити, кандзюбити.

Кривиться — карлючитися, кандзюбитися.

Кривляка — гримасник.

Кривляние — гримасування.

Кривляться — гримасувати, викривлятися.

Криво — криво.

Кривобокій — кривобокий.

Кривоглазый — бензевый.

Криводушье — криводушність.

Криводушничать — не по правді робити.

Кривой — кривий; одноокый.

Кривокъ, пт. — морська сойка.

Криволинейный — кривульний.

Кривоногий — шеверногий, клишавый, клишоногий.

Кривоплечій — кривоплекий.

Криворотый — криворотий.

Кривость — кривість.

Кривосудіе — неправосуд.

Кривотолкъ — криводумка.

Кривошей — кривоязый.

Кризисъ — криза.

Крикливость — верескливость, галасливость, пащикуватість.

Крикливый — верескливый, галасливый, пащикуватий.

Крикнуть — згукнути.

Крикунъ, ня — торохтій, ка, верескун, ка, пащикун, ка, зіпа, зіпака.

Крикъ — зик, вереск, погук, покрик; (воплъ) репет, элемент; (сильный) гвалт; (орла) клекіт.

Кринка — глечик.

Кринъ, раст. *Lilium candidum* — крин.

Кристаллизация — кристалювання.

Кристаллизовать — кристалювати.

Кристаллизироваться — кристалюватися.

Кристаллическій — кристалічний.

Кристалловидный — кристалюватий, кристаластий.

Кристаллъ — кристаль.

Критика — критика.

Критиковать — критикувати.

Критически — критично.

Критическій — критичний.

Крича — кричма.

Кричать, кнуть — зикати, зикнути, гукати, кнути, зіпати, пнути; галасувати, репетувати; (шумѣть) — леметіти, (о перепелѣ) хававкати, (о галкахъ) киявати.

Кровавникъ, раст. *Convallaria* — купина, купека.

Кровавый — кровавий, рудяний, поносъ — почеревниця.

Кроать — ліжко.

Кровельный — даховий, покрівлевий.

Кровельщикъ — укривальник, критник.

Кровоеносный — кровопливный.

Кровинка — кривця.

Кровля — покрівля, дах, побій; (соломен.) стріха.

Кровность — покровність.

Кровный — покровний; чисто-

Кровожадность—Кругозоръ.

кровний; (о нуждѣ) пиль-
ний, наглий; (объ обидѣ)
тяжкий.
Кровожадность — кровоже-
рність, хижість.
Кровожадный — кровожерный,
хижий; (о звѣряхъ) стерво-
ідний, мясожерный.
Кровоизліяніе — кровозлив,
кровотеча.
Кровомститель — кровомест-
ник.
Кровомщеніе — кровепомста.
Кровообращеніе — кровобіг,
кровозаорот.
Кровопійца — кровопій, крово-
пивецъ, кр вожер.
Кровоподтекъ — басаман.
Кровопротитіе — кривавнеча,
кривавнява.
Кровопротитный — кривавня-
вий.
Кровоупусканіе — кровопуск.
Кровосмѣситель — кровомісник.
Кровосмѣсительный — кровомі-
сний.
Кровосмѣшеніе — кровоміство.
Кровососный — кровоссальный.
Кровотеченіе — кровотіч, кро-
вотеча.
Кровохарканіе — кровохра-
кання.
Кровъ — дах, покрівля; приту-
лок, пристановище.
Кровъ — крив, руда, кров, па-
сока, паюха, мазка, юшка.
Кровянистый — кривавнястий.
Кровяной — криваний, рудя-
ний.
Кроеніе — краяння.
Кроильница — стільниця (доска).
Кроильщикъ, ца — краяльник,
ця.
Кроить — краяти.
Кроксдиловый — кокодрильо-
вий.
Крокодилъ, зоол. — кокодриль.
Кроликъ, *Lepus capensis* —
труха, трусь, трусик, кріль.
Кромка — крайка, чимбір, то-
рок, пруг, окравка.
Кромсать — чикр жити, почи-
крижити, батувати.
Кромъ — опріч, опріче, крим,
окрім, завгеть.
Кромъшний — зовнішній, над-
вірний.
Кронштейнъ, техн. — кремпі-
лець.
Кропатель, плохой работникъ

— капарник, партач.
Кропать, пачкать, худо дѣ-
лать — капарити, партачити.
Кропило — кропило; раст. *Mel-
ilotus officinalis* — буркун-
жовтий.
Кропильница — кропильня.
Кропить — кропити, бризкати,
порськати.
Кропкій — крихкий.
Кропленіе — кропління, порсь-
кання.
Кропотливый, требующій мно-
го времени — забавний, за-
барний, марудний, моро-
чливый.
Кроткій — сумирний, тихий,
тихий, лагідний.
Кротко, ласково — лагодом, ла-
годиком, лагодком.
Кротость — сумирність, лагі-
дність, тихість.
Кротъ — кертина, кертця,
кріт.
Кроха — крихта, одробина.
Крохкій — крихкий.
Крохотка — крихотка, крише-
ня, кришенятко, кришеня-
точко.
Крохотный — малюхний, ма-
люцький, малючий, ма-
люсенський.
Крошить — укришувати, на-
кришувати, кавальцювати,
кришити, покшити, сікти,
рубати, шаткувати.
Крошка, крошечка — шипочка,
кришка, кришечка, крихіт-
ка, ріска.
Кругли съ — округлять.
Кругловатый — круглять, кру-
глый.
Круглолицый — кругловидный,
круглотварий.
Круглость — круглота, кру-
глість.
Круглый — круглий, округлий,
круглявий, круглястий, колі-
счастий, колісчатий.
Круглышъ — кругляк.
Круглять — кругляти.
Круговидный — обороватий, ко-
луватий, колісчатий.
Круговой — круглови, коло-
вий.
Круговоротъ — заворот.
Круговращательно — обертом,
обертнем.
Кругозоръ — обрій, круговид,
кругогляд, кругосвіт, круг-

Кругомъ—Крѣпить.

Кругомъ—навкруги, надѣколо, уколо, околѣ, округи, округ, околеса.

Кругомъ—обертѣм, обертнем, очертом, кружка.

Кругообразный—см. круговидный.

Кругообращеніе — кругобіг, кругозворот.

Кругосвѣтный — уколосвѣтній.

Кругъ—коло, очерт, круг, колесо, кружало, кочало.

Кружась—крутька.

Кружевникъ, —ница — мережник, —ница, форботник, —ница.

Кружевной—мережевий, форботный.

Кружево—форбота, мережево.

Кружечный—карнавковий.

Кружить, колесить—колувати, кружляти.

Кружиться—крутиться; рѣять—кружляти; у меня кружится голова — мені свѣтъ вернется.

Кружка — кухоль, кавратка, конов, конѣвка, павлик, кінва; для сбора денегъ—карнавка; церковная — кавратка.

Кружкомъ — кружкома, кружка.

Кружокъ (деревян., металлич.) — покотело, кочало.

Крупа—крупы.

Крупинка—зерня, крупина.

Крупистый, изъ крупинокъ — крупный.

Крупина—щипочка, рѣска.

Крупичатый—питльованый.

Крупка, раст. *Draba vegna* — рижуха, чистецъ.

Крупнозернистый — ядряный, ядерный, ядренный.

Крупный — великий, чѣльный; (о соли) цуркий; (объ овощахъ, фруктахъ) дорідный; (о дождѣ) крапастый, крапчастый, крапчастый.

Крупнѣть—бѣльшати.

Крупчатка—питель.

Крупчатый—питльовый.

Крутизна—строма, стром, бескед, безсед, облаз, круча.

Крутильня, канатный дворъ—крутиль.

Крутить — крутити, цурувати; (о вѣтрѣ) хурделити.

Круто—круто; стрѣмко, спади-

сто; остро, суворѣ; густѣ, твердо; прикро.

Крутой — крутій, стрѣмкий, стрѣмкий, спадиный; гострый, суворый; густой, твердый; прикрій.

Крутой мордовникъ, раст. *Echj-pops Ritro*—крутай.

Крутъть—тужавити.

Крученіе—крутиння.

Кручина — фасола, журба, туга.

Кручинить—фасолити, журити.

Кручиниться—у тугу вдаватися.

Крушеніе—крушнява, загин, руйнацтво.

Крушина, раст. *Rhamnus cathartica*—жостіп; *R. frangula*—крушина.

Крыжовая утка, *Anas boschas* крижень.

Крыжовниковый — агрусовый.

Крыжовник, бот. агрус, агрес, агрис, агрист, агрост, клекачка, оприни, веприна, космачки.

Крылатый—криластый.

Крылечко—ганочок; (безъ крыши) рундучок.

Крыло—крило; (въ мельницѣ) рамено.

Крылышко—крыльце.

Крыльцо—ганок; (безъ крыши) рундук.

Крыса—щур, пацюк; большая, *Mus decumanus*—паткань.

Крысенокъ—щурик, пацятко.

Крыситься—визвѣряться.

Крысій—пацючий, пацюковий, щуровый.

Крысоловка—пастка.

Крытый, покрытый—накрытый; (о возѣ) палубчастый.

Крыть—крыти, укривати; (крышу соломой) — нашивати; (досками) настеляти; (карту) бити; —ся талтиса; ховатися; укриватися.

Крыша, кровля—накрыття, дах; покрѣля, побій; (соломен.) стрѣха; (ульѣ) палуба, палуб; (въ шахтѣ) палига.

Крышка—покришка, накрив, накришка; (дерев. къ котлу) капкач; (гробовая) віко.

Крѣпительный, — подкрѣпляющій, покрѣпный, підсиленный, зміцнивий.

Крѣпить—зміцняти, уміцняти;

Крѣпкій—Куколка.

підсилити;—ся—не поступа-
тися.
Крѣпкій — міцний, чустрий,
цупкий, здоровий, твердий,
крутий; (о снѣ) товстий;
(плотный) заживний.
Крѣпко — міцно, цупко; твердо;
напругом, напруго.
Крѣпкелобый — твердолюбый.
Крѣпнуть — міцнішати, дужчати.
Крѣпостной — фортечний; крі-
пацький; суц. кріпак, —чка.
Крѣпость — міць, твердість;
міцність, сила, твердота,
зв'язь, кріпота; фортеця,
хвортеця.
Крѣпчать — міцніти.
Крѣпышъ — моцак, дужак, дебе-
лень, закрепа.
Крючекъ — гак; (дверной) скоба,
защипка; (баюръ) очепа;
(деревян.) ключа, карлюка;
(загибъ) закарлюка; (у бабы
кепровой) кафар; (для игры
на струн. инструментъ)
бійце; (поворотъ) закрут.
Крючок — гачок.
Крючковатый — карлюкуватий,
гачкуватий.
Крючоктворъ — кручкодер.
Кряж — стрілиця, пасмо, стяга
(горн.); прикорень, окоре-
нок (дерева); верства, шар
(слой земли); цілик, ши-
рець (материкъ).
Крякать — кахкати, шапкати,
шапчит..
Кряхтунъ, кряхтящій человекъ
— крехотень.
Кряхтѣть — крехтати.
Кстати — доречі, дошпету, на-
руч, до шмиги, до паду, до
діла, до прикладу, до
шпети.
Ктиторъ — титарь.
Кто — хто; то-хтось; бы ни-хоч
хто;—нибудь-аби хто, хто
будь, будлі хто;—нибудь дру-
гой-хтось инший.
Кубаремъ — котком, клубком.
Кубарь — дзига.
Кубеба, раст. *Cubeba* — кубеба.
Кубическій — кубичний.
Кубокъ, чара, — келех, келіх,
келюх, пугар.
Кубъ (перегон. сосудъ) — лем-
бик; (какъ мѣра дровъ и т.
п.) — сіс, стос.
Кубышка — банька, кубушка.
Кувшинка, раст. *Nymphaea* —

умич; бѣлая *N. alba* — зба-
ночок, капелюш, латаття,
лопушник водяний.
Кувшинный — глековий.
Кувшинъ — глек.
Кувыркание — перекидання,
переверти.
Кувыркаться, нутся — переки-
даться, перекинутися, бер-
кицаться, кицнутися.
Кувыркомъ — перевертом, упе-
рекидь, перекидки, бер-
киць, сторчака.
Куда — куди, кудую, де;—нибудь-
аби куди, аби де; то-кудись;
—какъ диво як.
Кудахтаніе — кудкудакання,
кодкання, кодкодання, со-
котання, сокоріння.
Кудахтать — сокотати, соко-
тити, кудкудакати, кодкати,
кодкодати.
Кудри — кучері.
Кудрявка, раст. *Tragopogon*
pratense — побородник; липок;
видъ *maius* — козелок.
Кудесник, ца — чаклун, —ка, ча-
рівник, ця.
Кудреватый — кучерястый.
Кудрявая пестролистная мята,
раст. *Mentha crispa folie*
variegatis — кучерява м'ята.
Кудрявецъ, раст. *Cheporodium*
Botrys — кудрявецъ, марь.
Кудрявить — кучерявити.
Кудрявичъ — кучерявецъ.
Кудрявость — кучерявість.
Кудрявый — кучерявий, ку-
дерний.
Кузнецкій — ковальський.
Кузнецъ — коваль; пт. *Carpig-*
milgus eugoraicus — дрім-
люга, сплюха.
Кузнечикъ, *Gryllus campestris*
— цвіркун, свердан, прузик,
коник.
Кузнечный — ковальський.
Кузница — ковальня, кузня.
Кузовъ — козуб, козубня; — эки-
пажа — ящик, кельня.
Кукарекать — кукурікати.
Кукишъ — дуля.
Кукла — ляля, лялька, мамунка.
Куковать — кувати, якикати.
Кукодиця, раст. *Silene (pu-*
tans) — смолавка біла, ку-
тасик; *Silene arineria* — лит-
винчики; *S. visseria* — дип-
ник.
Куколка — лялечка, засклян.

Куколь—Курильный.

Куколь, раст. *Lolium temulentum*—кукіль.
 Кукольвань, раст. *Cocculus suberosus*—кукольван.
 Кукольникъ, раст. *Veratrum album*—чемериця біла, черес.
 Кукольный—ляльковий; театр—вертеп.
 Кукуруза—пшінка, тендериця, кендериця, пшеничка.
 Кукурузный—пшінковий, тендерічний.
 Кукушечій—зозулячий.
 Кукушка, пт.—зозуля, кукуличка, кукуліжка.
 Кукушкинъ—зозулин.
 Кукушкинъ лень, раст.—*Linum catarticum*—льоннок.
 Кулага—кваша.
 Кулакъ—кулак, кулачина; (міровѣдъ) глитай, жмикрут, дерилюд.
 Кулачище—кулай.
 Кулачный—кулачний; навкулачный.
 Кулдыкать—белькотати, гелготати.
 Кулекъ—ворочок.
 Куликало—випивайло.
 Куликъ, пт.—кулик.
 Куливарія—кухарство.
 Кулинарный—пекарський.
 Кулиникъ, раст. *Verbascum lychnitis*—коров'як, заяче вухо, дивина.
 Кулиса—(театр.) лаштунк; механ.—ріжнوخід.
 Куличъ—паска, папушник, баба.
 Кулонъ, ожерелье—нашийница.
 Куль—лантук.
 Культепа—кукса.
 Культивировать—культивувати.
 Культура—культура.
 Куля—кікоть; безпалько.
 Кума—кума.
 Куманекъ—кумась.
 Куманика, раст. *Rubus caesius*—чорниця, ожини, колодох, деринник, острожина.
 Кумачъ, мануф.—китайка.
 Кумачный—китайковий.
 Кумиръ—божок, бовван.
 Кумиться—куматися.
 Кумовство—кумівство.
 Кумушка—кумонька, кумася.

Кумъ—кум.
 Куница, зоол.—куна, куница.
 Куній—куничий.
 Кунсткамера—музеум.
 Купальница, раст. *Ranunculus acris*—терпибіда, искорник, курячі очки, лиман.
 Купальный—купаловий, купільний.
 Купальня—купіль.
 Купальщикъ, —ца—купальник,—ця.
 Купаніе—купанка.
 Купать—купати.
 Купель (для крещенія)—хрестильниця, купіль.
 Куперь—купра, куприк.
 Купецъ—крямарь; купець, товт.
 Купеческій—купецький.
 Купечество—купецтво.
 Купечествовать—купцувати.
 Кулина—куш.
 Купиръ болот., раст. *Hedera rodagraria*—снитка, яглиця.
 Купить—укупити, купити.
 Купля—покуп, купівля.
 Купно—вкупі.
 Купный—спільний, гуртовий.
 Куполь—баня.
 Купольный—банний.
 Купоросъ (мѣдный)—синяк, синій камінь, купервас.
 Купленное, приобрѣтенное—купленна.
 Купленный, покупной—купований.
 Купля, покупка—купля.
 Купчая крѣпость—покупчий лист.
 Купчиха—крямарка, купчиця, купчиха.
 Купчишка—крямарчук.
 Куралесить—колобродити, шурубурити.
 Куралесникъ—шурубур, колобродник.
 Куралесничанье—шурубурство, колобродни.
 Курганъ (насыпная гора)—роblениця, могила, (песчаный) кучугура.
 Кургузый—куций.
 Курение—куріння; (табаку) паління, смаління; курево, кадило.
 Куренокъ—курча.
 Курильница—кадильниця.
 Курильный—кадильний.

Курильщикъ—Куча.

Курильщикъ—курець, курій.
 Куриная слѣпота, раст. *Cynoglossum* зурка; *Caltha Palustris*—лапики, латач, латаття, лотай, попик; мед.—курочка.
 Куриный—курячий.
 Курительный—курильный, палильный.
 Курить—кадити, курити; (табакъ) палити, смалити, пакати; (водку) гнати.
 Курица—курка, кура, кокошка.
 Курлыканье (журавлиное)—крюканья, курлюканья.
 Курлыкать—курлюкати, крюкати.
 Курной—курний.
 Курносый—кирпатий.
 Курныкать—мугикати.
 Курокъ (ружейн.)—когутик, зайчик.
 Куролесить—см. куралесить.
 Куропатка, пт.—куріпка, кріпка.
 Куролѣпникъ, *Anagallis arvensis*—курячі бѣлки.
 Куролѣпъ, раст. *Anemone nemorosa*—снігурка; раст. *Cornus sanguinea*—свидина; *Anagallis arvensis*—курячі бѣлки, куряча слѣпота; *Caltha palustris*—лоцот, латач, латаття, лапики, лотай.
 Курочка—курашка.
 Курсивъ—письмівка.
 Куртажъ—факто не.
 Куртизанка—підложниця.
 Куртка короткая—кущик; (суконая)—катанка; (солдатская)—кѣбат; (на мѣху) кожанок.
 Курчавая мята, раст. *Mentha crispata*—крута м'ята, кучерява мята.
 Курчавость—кучерявість.
 Курчавый—кучерявий.
 Курчавѣть—кучерявити.
 Курьезный—кумедний, чудний, чудасійний.
 Курьезъ—кумедія, чудасія.
 Курьерскій—скороспѣшний.
 Курьеръ—гоонець.
 Крѣпкая слѣпота, раст. *Euphrasia convallaria*—приворотень, марина.
 Курятникъ—курник.
 Кусака, насѣк.—щипавка.
 Кусать—кусати, щипати, пекти, тяти.

Кусище—кусман.
 Кусковой—шматковий, грудковий.
 Кусокъ—шматок, шматина, шмат, кавал, луста, шманделок, ковбатка, кусень, кусінь; большой—шкитирь; кожи, ткани, бумаги—клапотъ, клаптик; мяса, сала мелко порѣзаннаго—кришеник; дерна, земли—кімса, кицка; дерева, желѣза—оценок, хлѣба—ошимок, край, скиба, кімса; засохшій хлѣба—осух, осушок; к.-л. плотной массы—грудка, грудочка, грудомеха; соли—дрібок, дрібчок, дрібка; отрепье—канцур; свернутаго холста—сувій; кожи—шкурат, шкурлат.
 Кустарникъ—чагаръ, чагарник, чагарняк, хаш, хабник, хамник, харящ, хмизняк, туршук.
 Кустарный—домодільний, доморобний.
 Кустикъ—кущик.
 Кустистый—рунистый (о хлѣбѣ и травѣ); кущуватий, купинистый, крячастый, корчастый, корчистый, купчистый.
 Куститься (о посѣвѣ)—урунюватися; урунитися, рунитися; кущитися, роскорчовуватися.
 Кусть—кущ, крак, корч.
 Кутерьма—кабалик, калабалик, гармидер, буча, кравеція.
 Кутать—затушковувати, утушковувати, тушковувати.
 Кутаться, укутаться—утушковуватися, куватися, затушковуватися, куватися, тушкаться.
 Кутежъ—гульня, гульба, гульбоші, гулянка.
 Кутило—гульвіса, гультіпака, гультай.
 Кутить—гуляти, пити-гуляти, купражити, курити.
 Курузка—чорна, холодна.
 Кутья—коливо.
 Кухарить—куховарити.
 Кухарка—куховарка.
 Кухня—пекарня, куховарня.
 Кухонный—кухенний, кухняний.
 Куча—звал, купа, стос, стропа, стріп, кагат, турбиля,

кириння, ворох, вилява, бурт, копиця.
 Кучерская—маштарня.
 Кучерской—фірманський, машталірський.
 Кучеръ—фірман, фурман, фірманина, хурман, машталір, поганійло.
 Кучка—купка; холмикъ (котовый) жіпнина; толпа—купець, купочок.
 Кушакъ—пас, пасок; съ карманомъ для денегъ—черес.
 Кушанье (ѣда)—ідення, ідження, трапеза; (блюдо) страва, потрава, іство.
 Кушать, покушать—призволятися, призволятися, істи, поісти, годуватися, погодуватися.
 Кушетка—канапка.
 Кушуръ, раст. *Scirpus*—оситняг.
 Куца—курінъ.
 Куяки—тиляги.
 Къ—до, перед, на, ід, під.

Л.

Лабазникъ, ца — борошенник, -ця.
 Лабазъ—гамазея, шпихлір.
 Лабарданъ, рыба—каблѣн.
 Лабиринтъ—закрутос.
 Лабораторія—майстерня.
 Лава вулкан—гамула.
 Лавина—сніговина.
 Лавировать—бардіжати.
 Лавка—крамниця, крамарня.
 Лавочникъ, ца—крамарь, рька.
 Лавочный—крамний, крамовий.
 Лавра—лавра.
 Лавровый—лавровий.
 Лавруща обыкн. раст. *Daphne mezereum*—ягідки.
 Лавръ, бот.—лавр.
 Лагерный—таборовий.
 Лагерь, стоянка—кіш, табор, обоз.
 Лагунка (для дегтя)—мазниця.
 Ладанъ — кадило; земляной, раст. *Asarum europaeum* — копитень, копатень, копитки, копитник, копитняк.
 Ладить—(муз. інст.) струнати; (чинить, поправлять) — лагодити, підладнувати, ладнати, лаштувати; (уготоваривать)—умовляти; (жить

мирно) — ладнати, бути у згоді; (мастерить)—злагоджувати.
 Ладно, (хорошо, пусть)—іносе, інось, добре, згода, сілкісь; у згоді.
 Ладный—згідний; добрий, хороший, гарний.
 Ладонка—подушечка; кадило.
 Ладонный—долонний.
 Ладончатый—долонюватий.
 Ладонь—долоня.
 Ладунка—ладівниця.
 Ладъ (порядокъ)—полад; (миръ, согласие)—згода.
 Ладья—човен.
 Лажный—промінний.
 Лажъ—проміне.
 Лазаретный—шпитальний.
 Лазаретъ—шпиталь.
 Лазейка—пролазка.
 Лазить — лазити; плазувати; ц'ястися, чаряпкатися.
 Лазоревка, пт.—блакисиниця.
 Лазоревый—блакитний.
 Лазунъ—лазіи.
 Лазурь — (небесная) оболочи, блакить, блакиття; блакитфарба.
 Лазутчикъ — вивідач; (воен.) пластун.
 Лазъ—хід, суточки.
 Лай—звяга, звяка, гавкання, гавкотня, валування.
 Лайливый, любящий лаять — зв'ягливий, гавкотливий, гавкучий, гавкущий.
 Лайникъ простой, раст. *Rupella vulgaris*—купатень, суховерх; *R. grandiflora*—крутоголовічки.
 Лакей—льокай, пахолок, слуга; (і. резрит.) лакиза, лакуза.
 Лакейничать—льокаювати, лакизувати, лакузувати.
 Лакейский—льокайський, льокайовий.
 Лакейство—льокайство, лакизування, лакузування.
 Лакейшко—лакизка, лакузка.
 Лакированіе—покошування.
 Лакированный—лакований.
 Лакировать—покошувати.
 Лакомиться — халасувати, ласувати.
 Лакомка—халасун, халус, ласун, ласько, ласій, лягоминець, смакун, ласач, подупельник.

Лакомство—присмака, пасощі, лагоминка, лакостка, ла-
кітка.
Лакомый, о — сласний, пасий
(охочій до сластей); (вку-
сний) смашний; пасний;
(привлекательный) — зала-
сний.
Лаконизмъ—короткомовність.
Лакрица, раст. *Glycyrrhiza*
echinata—солодець.
Лакъ—політура, покїст; (лак.
поверхность) покїст.
Лама, зоол.—ляма.
Лампа — лямпа, гасник, га-
сниця.
Лампада—лямпадка.
Лампасъ—лямпас.
Ламповщикъ—лямпарь.
Ламповый—лямповий.
Лампочка—лямпка, лампочка.
Ландкарта—мапа.
Ландышъ, раст. *Convallaria*
(*multiflora*)—кукурічка, ску-
ція, *C. majalis* — конвалія,
купека; *Asperula odorata* —
пахучка; двулистый, *C. bi-*
folia—когутник.
Ландшафтъ — крайовид, край-
образ.
Ланита—щока.
Ланцетъ — пуццалло, пуццало.
Лань, зоол.—лань, ланя.
Лапа—лапа.
Лапистый—лапатий, лабатий.
Лапотникъ—похлопник.
Лапотъ—(подплетенный пень-
кой) похлопень; (кожаный)
ходак, постіл, верзун; (ко-
жаный истоптанный) ости-
нок; (изъ лыка) личак; (из-
ношенный) элиток.
Лапоухий—каплавухий.
Лапочка—лапонька.
Лапушникъ, раст. *Larrea* —
лопух.
Лапчатка сребристая, раст.
Potentilla argentea — черви-
шник, червецъ; *P. alba* —
пятиперстень; *P. anserina* —
гусятник, золотник.
Лапчатый—лапатий.
Лапша — локшина, локша, рі-
занка.
Ларець—см Ларчикъ.
Ларчикъ—скринька, схованка.
Ларь—рундук, штандари, па-
луба.
Ласна — пестоші, милування,

любования; (любовный) ми-
лоші; зоол.—ласка.
Ласкатель, ница—(подлипала,
прихвостень) облесник, ця,
лизун, ха, похлібець, бниця.
Ласкательный — облесливий,
облесний, похлібний.
Ласкать — милувати, пестити,
пестувати, любити, голу-
бити; (другъ друга) милу-
ватися, пестуватися; ся —
приголублюватися, лассти-
тися; (подольщаться) при-
милятися.
Ласкающий, нѣжный — пести-
вий.
Ласкирь, рыба *Corvina nigra* —
горбиль.
Ласковость—ласкавість.
Ласковый—ласкавий.
Ластиться — лашитися; лаку-
зится.
Ластовень, раст. *Vincetoxicum*
officinale — бородач, поми-
ніс.
Ласточка, пт.—ластівка; бере-
говая—щур.
Ласточкинъ—ластовиний.
Лататный горшокъ, раст. *Lo-*
tus corniculatus—лядвенець,
медівка.
Латникъ—тиляжник.
Латный—тиляжний.
Латунный—мосяжний.
Латунь, метал.—мосяж.
Латы (нашит. на ткани) — ти-
ляги.
Лафа—зиск.
Лафетъ—гарматека.
Лацканъ (въ одеждѣ) — иляпа.
Лачуга — халупа, халупина,
халупчина, хижка, хатина.
Лаяніе — гавкання, гавкотня,
звяга.
Лаять — гавкати, брехати; (о
многихъ собакахъ) валу-
вати.
Лганье—брехання, брехня.
Лгать—брехати, (иногда) по-
брѣхувати.
Лгунишка — брешко, бреху-
нець.
Лгунъ—брехун, брехало, бре-
хака, бреха, шатало, пле-
тюга, скоробреха, чисто-
бреха, чистобрѣха; (помо-
гающий врать) підбрехач.
Лгунья—брехуха.
Лебеда, раст. *Chenopodium* *A-*
Atriplex—лобеда.

Лебеденокъ—лебеда, лебедятко.
 Лебединый—лебедачий.
 Лебедка—лебідка, лебедица,
 лебедка; механ. катеринка.
 Лебедь, пт.—лебідь.
 Лебезнить—стелиться, кутиться,
 підлещуватися, підсипатися.
 Лебязій—лебедій, лебедачий.
 Левкасить—шпаглювати, шпарувати.
 Левкой, раст. *Matthiola incana*
 —левконія.
 Левъ, зоол.—лев.
 Легенда—легенда.
 Легендарный—легендовый.
 Легкій—лехкий, латвий, не-
 важный; рухливий; верткий;
 нестатечний, поверховний;
 (о возѣ, экипажѣ) роскош-
 стий, бігкий; (о землѣ) пу-
 хкий; (о пищѣ) лехко-
 стравний.
 Легковатый — полегкий.
 Легковоспламеняющийся — за-
 пальный.
 Легковый (объ извозчикѣ)—
 дорожкарь.
 Легковѣріе—лехковѣрність.
 Легковѣрный — лехковѣрный,
 ймовірний.
 Легковѣсный—лехковажный.
 Легкое, анат.—легеня.
 Легкоисполнимый—латвий.
 Легкомысленность—лехкодум-
 ность, лехкомисність, не-
 розважність, нестатечність,
 лехкодушність.
 Легкомысленный — лехкодум-
 ный, лехкомисный, неро-
 зважный, нестатечный, лех-
 кодушый; сущ.—полегкарь.
 Легкомыслие — лехкодумство,
 лехкомисність.
 Легкоплавкій—топкий.
 Легкоплавкость—топкість.
 Легкость—лехкість; латвість;
 швидкість.
 Легонькій—легенький.
 Легонько—легенько, злегень-
 ка, поводі, помалу.
 Легохонько—легесенько, зле-
 гесенька.
 Легочница, раст. *Pulmonaria*
officinalis—медунка.
 Легочный—легеневый.
 Легчать—лехчати, відлягати.
 Легче—лехше.
 Лехчить—лехшити.
 Леденецъ—цукралик.

Леденить—крижнити.
 Леденѣть—крижніти; —дерве-
 ніти, дубіти.
 Ледешникъ, пт.—водомороз,
 синевод, морозюк, іванок.
 Ледниковый—льодовиковый.
 Ледникъ—(хвзѣйст.) льодовня;
 лідниця; (геогр.) льодовик;
 льодовець.
 Ледовитый—кригастый.
 Ледокольный—льодоломный.
 Ледоколь—льодолом.
 Ледорѣзь—накрижник.
 Ледоходъ—льодоплав, криго-
 плав.
 Ледъ—лід, крига; мелкій на
 рѣкѣ—шерех, шерешень, ше-
 решинь, шерет; первый на
 рѣкѣ—шуга; береговой, у
 берега—забережень; на окон-
 стеклѣ—наморозень; отъ
 слежавшагося снѣга—напо-
 тень.
 Ледяная гора—залѣда
 Ледянка—громак.
 Ледяной—крижанный.
 Лежа—навлежачки, ліжма.
 Лежалый—злежалий, леглий,
 злеглий.
 Лежаніе—лежня, лежанка, ле-
 жа, лежання.
 Лежать—лежати.
 Лежачій—лежачий.
 Лежачка—лежа.
 Лежебока — полежаха, поле-
 жака, лега, легмас, легарь,
 бабак, лега, лежень, бинд-
 жук, лихун.
 Лежень, архит.—лігарь, лігарь.
 Лежка—лежа, лежання; (лого-
 вище) лігво, барліг.
 Лежмя—ліжма, навлежачки,
 лежачки.
 Лежнемъ—лігма, ліжма.
 Лезвее—гострій, лезо, жало.
 Лейка—поливальница, поли-
 вайка, поливачка, лійка.
 Лексиконъ—словник.
 Лелѣянный, выхоленый—при-
 коханий, пещений, випеще-
 ный.
 Лелѣять, взлелѣять—прикоху-
 вати, прикохати, голубити,
 пестувати, пестити, леліти.
 Лемехъ, землед.—леміш.
 Ленникъ обыкновенный, раст.
Linaria vulgaris — зайців
 льон, льнок, коровяк; дро-
 колистный, *L. genistaeflora*
 косюрки.

Лента—стрічка, стьожка, стьожина, бинда, скиндяк, скиндячка, хвизина; въ кось-кісник; шелковая, гарусная-політика; красная шерстяная-жичка; бархатная—оксамитка.

Ленточный—стрічковий, биндовий, стьожковий.

Лень, раст.—льон; текучка-лучик; дикий *Linaria vulgaris*—коров'як; (чесанный для пря-денья) кужіль, куделя, куделиця, кудель, кудівка.

Леопардовый—лямпартовый.

Леопардъ, зоол.—лямпарт.

Лепестковый—пелюстковый.

Лепестокъ—пелюстка.

Лепетаніе—белькотання, щебетання, белькотіння.

Лепетать—белькотати, щебетати, кокотіти.

Лепетливый—белькотливый, щебетливый.

Лепетунъ, нья—белькотун, -ха, щебетун, -ха.

Лепеть—белькот, белькотня, жебоніння.

Лепешка—корж; (на пахтань) сколотяник; (хлѣбъ лепешкой)—ляпушка.

Лепта—пожертва.

Леса-швара, волосінъ, волосня.

Лестный, о—похвальный, о; знадний, жаданий, бажаний, о.

Лестъ—лестоші, лестка, облестка.

Летаніе—літання.

Летаргическій—летаргичний.

Летаргія—летарг, обмірання, замірання; впадать, впасть въ летаргію-обмірати, обмерти.

Летательный—літальний.

Летать—літати.

Летучая мышъ, зоол.—кажан, чепиргач; ночница, дилик; миш-пиргач.

Летучесть—леткість.

Летучій—(испаряемый) леткий; (летающий) летючий.

Летучка (печат. листокъ)—метелик.

Летчикъ—літун.

Леть—літ, літання.

Летѣть—летіти, полинати, линути; вихремъ—курбелити.

Лечь—лягти, полягати.

Лещъ, рыба, *Abramis brama*—

таранник, чабак; *Syrpinus brama*—лящ.

Лжеприсяга—кривоприсяга.

Лжесвидѣтель—кривоприсяжник.

Лжесвидѣтельство—кривоприсяга, кривосвідчення, кривосвідцтво.

Лжесвидѣтельствовать—кривосвідчити.

Лжеученіе—фальшнаука.

Лжець—брехун.

Лживость—брехливость.

Лживый—брехливый, неправдивый.

Ли—чи, а чи, а.

Либъ—або.

Ливень—пролій, улива, хлюща, сплюща, злива, залива, съ бурей-плова.

Ливерь—(легкія, сердце и печень) отріб; (насосикъ) духовик.

Ливмя (лить)—як з відра (лити).

Ливрейный—барвовий.

Ливрея—барва, либерія, ліберія.

Лизаніе—лизання, лизькання.

Лизать—лизати, лизькати, лизкати.

Лизунъ, нья—полизач, -ка.

Ликвидационный—ліквідаційний.

Ликвидация—ліквідація.

Ликвидировать—ліквідувати.

Ликованіе—радіння.

Ликовать—радіти.

Ликонъ, раст. *Lycopus (exaltatus)*—вовча ступа.

Ликъ—сбличчя, образ.

Лилейный—лелійний, лілійовий.

Лилипутъ—малик, куцак.

Лилія, раст. *Lilium candidum*—лелія, крин, лілея; *L. marginatum*—маслянка; разновидность-последней—масло вороняче.

Лилый—хвіялковий, бузковий.

Лимонадъ—цитриняк.

Лимонный—цитриновий.

Лимонъ—цитрина.

Лимфа—пасока.

Лимфатическій—пасоковий.

Линеваніе—линювання.

Линевать—линювати.

Линейка—линійка.

Линія—риса, лава, коліно, рід

сторона улицы—перія; прямая — прямець, простець; кривая — кривець, косиня; ломанная—зломець.
 Линовище—линовище.
 Линозиристь, раст. *Linosiris villosa*—чахница.
 Линь, рыба—лин.
 Линька—линяння.
 Линючесть—линючість.
 Линючий—линяющий.
 Линялый—полиялый.
 Линяние — линяння, блякування.
 Линять — линяти, блякувати.
 Лица, бот.—лица.
 Липкій—липучий, беркий, липковатий.
 Липкость—липучість, беркість, липковатість.
 Липнуть — липти, липчитися; чіплятися.
 Липнякъ—липник.
 Липовый—липовий.
 Лира (муз. и астр.)—ліра.
 Лирический—ліричний.
 Лиса — лис, лиса, лисица.
 Лисенок—лисятко, лисеня.
 Лисица—лис, лиса, лисица.
 Лисій—лисячий.
 Лисохвость, раст. *Alopocurus pratensis*—пирій.
 Листва—листя.
 Лиственная — капуста, раст. *Brassica napus*—свиріпа, свиріпиця.
 Лиственница, *Larix europaea*—чубатник, мудрина, пендерев; *L. decidua*—модрень, модрина.
 Лиственный — листвяний, листяний, листястий.
 Лиственѣть—листвіти.
 Листовень—сирійскій, раст. *Asclepias Syriaca*—ластовень.
 Листовой—листовий; аркушовий.
 Листокъ — листик; аркушик; бумаги—карта.
 Листообразный — листуватий.
 Листопадъ—падолист.
 Листоѣдъ, насѣк.—*Chrysomela*—попик.
 Листъ — лист; (бумаги и пр.) аркуш; капустный — пелюстка.
 Литавры — котли; тулумбаси.
 Литаврицьк—довбиш; котляр.
 Литейная—гісерня.

Литейный—гісерний.
 Литейщикъ—гісер.
 Литераторъ—літерат.
 Литература — письменство; научная—наукове письменство; изящная—красне письменство.
 Литовье (четвер. желудокъ у жвачн.)—сліз.
 Литой (изъ металла)—сипаний.
 Литонья (третій желудокъ у жвачн.)—книжка.
 Литургія—служба божья.
 Литъ—лляти, лити, сипати, точити, цюдити; о дождѣ—пирити, піжити, чюстрити; струей—дзюрити, чуркати, чуркотіти.
 Литье, тех.—лиття.
 Литься—литися; сильно—бурити, цебенити, хлющити, хлянути; о крови—юшити; о сильномъ дождѣ—періщити, піжити, тюжити; струей—дзюрити, чуркати, чуркотіти.
 Лихачъ (удалой, парень)—зух.
 Лихва—ріст.
 Лихой — хвацький, (о лошади) баский, лихий, злий.
 Лихоимецъ—хабарник, хаптурник, хапуга, драпіка, здирець.
 Лихоимный — хабарний, хаптурный, здирный, драпіжний.
 Лихоимство — хабарничество, хаптурничество, здирство, драпіжничество.
 Лихоимствовать — хабарувати, хаптурувати.
 Лихорадка — лихоманка, пропащица, поганка, шухля, тряся, трясня, трясучка, трясавица, трясавица, хиндя, хвиндя, тетюха, тітка, зімница, гнітючка.
 Лихорадочный — лихоманний, трясцевий.
 Лихошерстный—(о собакахъ) потайний, лихий.
 Лицевать — лицювати, ницювати.
 Лицевой—передній.
 Лицелѣй—актор, актѣор, артист.
 Лицезрѣніе—бачення.
 Лицезрѣть—бачити.
 Лицемѣрить — облудувати, фальшувати, лукавити.

Лицемѣріє—облуда; облудність, фальш, фіглярність, фіглярство.

Лицемѣрний—облудний, фіглярний, фальшивий, лукавий.

Лицемѣрь, -ка — облудчик, -ця.

Лицепріятіє—сторонність.

Лицепріятний—сторонній.

Лице—вид, обличчя, лице, парсуна, образ, тварь; (личность) особа.

Личико—видок, видочок.

Личина—машкара.

Личинка — осклеп, замоток; (майс. жука) саленик, бедрак, поборозняк, понур, хребак білий; Phryganea-кубрак; муравьиная - перинка.

Лично-особисто, персонально.

Личность—(отд. существо) особа, персоне; (къ лицу, особѣ, челоуку относящееся) особистість.

Личный—особистий.

Лиша—лишай.

Лишайникъ, раст.—лещедь.

Лишать, шить—збавляти, збавити; позбавляти, позбавити; (жизни) тратити, страстити, віку збавити; (свободы) зневолювати, зневолюти, зневолити, заневолювати; волити; слова-забороняти мови; дѣвственности-справичити.

Лишатся, шиться—збуватися, збутися, позбутися, позбавитися, рішатися, шитися, втрачати, тити; -чувствъ-зомліти; знежитися; -сознанія-ошемоніти; -силы-знемогтися, знесилитися; ума-збожеволіти.

Лишекъ—решетка, зайвинка, лишниця.

Лишение—збавлення. позбавлення, втрата.

Лишенія—(бѣдность) злидні.

Лишний—зайвий; непотрібний; (о деньгахъ) лежаний.

Лишь—тільки, ледве; -бы-аби, аби-б, коб, коби; -бы-гдѣ-аби-де; -бы-то-аби-то; -бы-что-аби-що; -только-скоро, заледве; -только-какъ-тільки-аж.

Лобзаніє—цілування; цілунок.

Лобзати—цілувати.

Лобный—чоловий, чільний.

Лобокъ, анат.—поріг.

Лобъ—чоло, лоб.

Ловелась—зальотник, дівчур, подупельник, бабій, джигун, залицяльник.

Ловець—мисливець.

Ловитва—улови.

Ловить—ловити, хапати, за-попадати, запопасти; на-лапувати, налапати.

Ловиться—ловитися, іматися, імитися.

Ловкій — (удобный) зручний, ручий; (смышленный) змисний, спритний; (складный въ движеніяхъ) чамняний, секерний, зграбний; (изворотливый, умѣющий обойти, завлечь) прикібний, промітний.

Ловко—зручно; зграбно; хвацько, стоком, стічно; спритно.

Ловкость—зручність; зграбність; хвацькість; спритність.

Ловля—улови, лови, ловитва, ловіво, ловіння.

Ловушка—хапка, пастка; (для воробьевъ) стрівка; (для птицъ) сільце; (для лѣс. звѣря) застава.

Ловчий—псяр, псярник.

Логовище—тирло, скота, лѣгво, барліг, кублище, кубло, мирлуга.

Логъ—яр, річище; переліг, обліг.

Лодарь—смовдирь, ледарь.

Лодка—човен, човно; выдолблен. изъ дерева-душогубка; выдолбл. съ обшивкой досками-разн. размѣра-каюк; такая же рыбацкая-небольшая-жаковик; большая, вмѣстимостью до 200-300 п.-дуб, шугалія; подводная—підводник; плоскодонная-каюра.

Лодочникъ-човникарь; весляр; перевізник.

Лодочный—човновий.

Лодыжка, анат. Malleolus-кісточка, щиколотка.

Лож, театр-льожа, (ружейн.) -осада.

Ложбина, оврагъ—яр, звір.

Ложбистый—яркуватий.
 Ложе—ложе, ліжко, ліжниця;
 (рѣки) річище.
 Ложементъ—шанець.
 Ложечка, анатом. — долок;
 (чайн.) ложечка.
 Ложечникъ—ложкаръ.
 Ложечный—ложковий.
 Ложиться, лечь—лягати, ляг-
 ти, кластися, покластися,
 полягати, облягтися.
 Ложка—ложка; разливная —
 ополоник.
 Ложковидный—ложкуватий.
 Ложность—омильність, похиб-
 ність, хибність, фальши-
 вість, неправдивість.
 Ложный—омильний, кривий,
 хибний, похибний, фальши-
 вий, неправдивий.
 Ложь—брехня, олжа.
 Лоза—(пруть) різка; лозина;
 раст. *Salix alba* лоза, ло-
 зиння.
 Лознякъ—лози; *Salix acutifo-*
lia—шелюг; *Salix caprea*
 —верболіз.
 Лозунгъ—гасло.
 Локализовать — льюкалізу-
 вати.
 Локать, хлебать — хлєптати,
 жлуктати, сьорбати.
 Локонъ—кучерь, пуколь, пока.
 Локотной—локтьовий.
 Локотокъ—лѣктик.
 Ломаніе ламання.
 Ломанный (геометр.) — злом-
 частий, уламчастий.
 Ломать ламати; ся-ламатися.
 Ломить—судити, ломити
 (въ костяхъ).
 Ломка—ламання, ломець, ла-
 манка.
 Ломкий—хрусткий, крушний,
 крихкий, ламкий, ламучий,
 Ломкость—хрусткість, круш-
 ність, крихкість,
 Ломовикъ — (извозчикъ) бен-
 дюжник; (конь) плуговик.
 Ломовой—ломный; вое железо
 —залізачья; вая пушка об-
 ложна гармата; вая лошадь
 —плуговик; вая работа—важка
 работа; вой извозчикъ—бен-
 дюжник.
 Ломоносъ синій, раст. *Clema-*
tis integrifolia —циганка, за-
 бий-круча.
 Ломота—ломець, ламанина.

Ломотный—ломцевий.
 Ломоть—скиба, луста.
 Ломъ—лом; (для разбив. льда)
 —плішня.
 Лонзикъ. пт. *Totanus* —коловод-
 ник.
 Лово—груди, перса, надро.
 Лопастъ—(кожаная у сѣдла)
 потебня; (у пароход. ко-
 леса) шуфля; (весла) лопать.
 Лопата—лопата.
 Лопатка—копистка, копиретка,
 лопатка; (анат.) окіот; (у
 косарей) мантачка, кяпало;
 (для шпаглевки) шпадля,
 шпагля; (штукатурная) ке-
 льня.
 Лопать — хавкати, халасати,
 халасувати, халавкати, трі-
 скати, жерти.
 Лопаться — репаться, луска-
 тися, тріскатися.
 Лопнуть—луснути, репнути,
 тріснути.
 Лопотня—луск.
 Попуха, *Variolae aqueae*—гвиз-
 дочки, вітряна віспа.
 Лопушникъ, раст. — *Salvia verti-*
cillata—свинкох, свинушник.
 Лосій—лосьовий.
 Лоскутъ — шмата, шматина,
 клапотъ.
 Лоскутникъ, —ца—старожечник;
 —ця, тандитник, —ця; голо-
 дранець, ка.
 Лоскутный—тандитный; (рядъ)
 тандита, товкун.
 Лоскутъ—плат; рянда, шмат,
 клапотъ; (бумаги) шпаргал.
 Лоскъ—полиск, глянецъ, лиск.
 Лоснистость—лоснявість.
 Лоснистый—лоснявий.
 Лосниться—лосняти, вилиску-
 ватися, лощатися, поли-
 скуватися, лисніти, лисни-
 тися.
 Лососина—сальмина.
 Лососій—сальмовий.
 Лосось, рыба—сальма.
 Лось, зоол.—лосунь.
 Лотерейный—лѣотерийний.
 Потерея—лѣотерия.
 Лотокъ — (корыто) лѣтви, лѣдъ-
 ки, вагани; (водостокъ) рин-
 ва, потоки.
 Лоть—(въс. мѣра) лот; (морск.)
 оловница; раст. *Lotus corni-*
culatus—горицвіт.
 Лотань—цебер; (для помоевъ)
 помийница.

Похмотникъ, ца—голодранецъ,
-нка.
Похмотье—цундра, цундрина,
хабоття, хламѣття, цура,
канцурра, рянды, рубате,
риззя, дрантя, рам'я, руб'я.
Похъ садовый, раст. *Eleagnus*
hortensis—цариградська лоза.
Поцманъ—лоцман.
Пошаденка—конячка.
Пошадиный—кінський, ко-
нячий.
Пошадка—коник, конячка.
Пошадь—кінь; ди—кінва.
Пошаковый—ослюковий.
Пошакъ—ослюк.
Пощеніе—полірування, глян-
цювання.
Пощина, дожбина—яр, звір,
перебалок, пощовина.
Лубочный—луб'яний.
Лубъ—луб, путина.
Лубянить—шкарубѣти.
Луговодство—луківництво.
Луговой—лучний.
Лугъ—лука, лукань; поемный
—заплава.
Лудильщикъ—біляр.
Лудить—білити.
Лужа—калябур, синявка, ка-
люжа, калабана, охаб, оха-
ба, охабисько;—длинная, по-
слѣ разлива—потязь.
Лужайка—моріг, муріг.
Луженіе—біління.
Лужица—калябурка, калюжка.
Лузга—луска.
Лука (сѣдельная)—каблук,
облук.
Лукавить—хитрувати, лука-
вити, на хитрощах ходити.
Лукавство—прохѣрство, під-
ступ, облуда.
Лукавый—прохѣрний, хитрий,
підступний, облудний; че-
ловѣкъ—прохѣра, мудрагель.
Луковица—цибулина.
Луковичный—цибулинний.
Луковка—цибулька.
Луковый—цибульний, цибу-
ляний.
Лукоморье—затока.
Лукошко—козуб, козубня, ко-
зубка.
Лукъ, раст. *Allium Sера*—ци-
буля; — порей, *A. porrum*—
прас, пір; зелень—пір'ячко,
пір'я; шнитъ, *A. schorodo-*
prasum—требулька; порода
мелкая, продолговатая—

зубка; (оружіе)—лук, сагай-
дак.
Луна—місяць; перв. четверть—
молодик, перша квартира;
вторая четверть—перекрій,
перекруг, друга квартира;
третья четверть—підповня,
третья квартира; полная—
повня.
Лунатикъ—сновидя, місяшник.
Лунка, ямка—кубах.
Лунный—місячний, місяцевий.
Лунь, пт.—сироватень.
Лупить—лупити, блуплювати,
лупесати, здирати; (кожу)
білувати; — ся — лупитися;
(изъ яйца)—вилуплюватися.
Луска—лушпайка, лушпак,
лушпелина, лушпина.
Лучевая кость—передраме-
ница.
Лучевой—проміневий, пару-
совий.
Лучезарность—промінистість,
осяйливість.
Лучезарный—промінистий,
осяйливий.
Лучеиспусканіе—промінюван-
ня, світотеча.
Лучеобразный—променястий,
парусуватий.
Лучепреломленіе—проміно-
злом, парусозлом.
Лучина—скалка, скіпа, скеп-
ка, скіпка, тріска, щамба,
шпатар, шпадер, скаля, за-
дера, колотвиця, колотиця,
липина.
Лучинный—скалковий, скіп-
ковий.
Лучистый—промінистий.
Лучше—краще, ліпше.
Лучший—кращий, ліпший.
Лучъ—промінь, пас, парус.
Лущеніе—хухріння.
Лушить—хухрити, лузати.
Лыжа—нарта, лижва.
Лыко (содранное)—паздір'я, па-
здір, лут, луття.
Лыковый—личаний, личако-
вий, лутовий.
Лысина—лисына; блезно (въ
матеріи).
Лысуха—черная, *Pulica astra-*
lin, лисак, лиска.
Лысый—лисий; (шутл.) голо-
мозий; сущ.—лисак, голо-
мозько.
Лысѣть—лисѣти.
Львенокъ—левеня, левенятко.

Львиный—левовий, львовий.
 Львиный хвостъ раст. *Leopogus sagittatus*—псячка.
 Львица—левица.
 Льгота—пільга.
 Льготить—пільгувати.
 Льготный—пільговий.
 Льдина—крижина; (большая)—турнаш, креля.
 Лѣзя—можна.
 Лѣнуть—тулитися, горнутися.
 Лѣняный—ляний, льонний.
 Лѣстецъ, подлипало—знимецъ, ж. р. — знимка, забігаило, лѣстун, облесник, лѣстецъ.
 Лѣстивость—улесливость, підлесливость, облесливость, облесність, підлепливость, підлепність, підлазистість, залесливость, лѣстивість.
 Лѣстивый—підлепливий, підлепний, улесливый, підлесливый, облесливый, залесливый, підлазистый, облесний, лѣстивый, лѣсливый, лѣсний.
 Лѣстить — лѣстити, хлѣбити, обещувати.
 Лѣститься, зариться — квапитися, ласитися, зазіхати.
 Лѣвизна—лівина.
 Лѣво—ліворуч.
 Лѣвша—шульга, манько, манькут, лѣвак, лѣвачка, лѣвкутник, ця, лѣвдун, ка.
 Лѣвый—лівий.
 Лѣзть (вверхъ, наружу), взбираться—п'ястися, пнутися; пхатися; пертися; лізти, вилазити.
 Лѣкаришка—лікарчук.
 Лѣкарский—лікарський.
 Лѣкарственный, цѣлебный — помічний, цілющий, лічний, медичний.
 Лѣкарство—лік, ліки.
 Лѣкарство—лікаркування.
 Лѣкарь, -рка—лікарь, -рка.
 Лѣнивецъ — лодарь, лѣдарь, ліногуз, лінтюга, лінюга, легарь, лега, лежень, легейда, ледай, ледака, ледащо, нероба, полежай, полѣжак.
 Лѣнивица — розварня, лінка, ледащица.
 Лѣнивый — ледачий, бездільний, опішій, оспалий, мирявий.
 Лѣниться—лінуватися.

Лѣноватый—полінивий.
 Лѣность—лінощі, ліньки, лїнивство, лінування.
 Лѣнтяй — полежай, ліногуз, лінтюга, полѣжак, бабак, бездільник; см. Лѣнивецъ.
 Лѣнтяйка—см. Лѣнивица.
 Лѣнь—лінощі, ліньки, багла, лінок.
 Лѣпить—клеїти; зліплювати, бгати, тулити; ся—ліпитися, зліплюватися, клеїтися; тулитися, моститися, шулитися.
 Лѣпка—сницарство.
 Лѣпкій—липкий, беручкий.
 Лѣпкость—липкість.
 Лѣпной—ліпний, сницарний.
 Лѣпщикъ—сницарь.
 Лѣса—риштування.
 Лѣсенка—східці; приставная—драбинка.
 Лѣсистость—лісистість.
 Лѣсистый—лісистий.
 Лѣсная фисташка, раст. *Staphylea pinnata*—клокѣчки.
 Лѣсникъ (лѣс. сторожъ)—гайовий, карбівничий; (лѣсній) лісовик, гайовик.
 Лѣсничество—лісництво.
 Лѣсничій—лісничий.
 Лѣсной — лісовий, гайовий; орѣхъ, раст. *Corylus avellana* — ліска; груша, яблочно-лісниця.
 Лѣсоводство—лісництво.
 Лѣсокъ—лісок, гайок; (жидкий)—стрелица; въ стѣнах—мечет.
 Лѣсопильный — тартацький, трацький.
 Лѣсопильня—тартак, трачевня, фірас, пильня.
 Лѣсопромышленникъ — лісопромисловецъ.
 Лѣсосѣлка—ділянка.
 Лѣсопромышленный—лісопромисловий.
 Лѣстница (неподвижная)—ступанка, лютра, схи́децъ, схи́дці, сходи; (передвижная) стромина, драбина, літорка, літря.
 Лѣсь—ліс; красный-бір; березовый-березняк; дубовый-дубняк; ольховый-вільшина; дѣвственный — праліс; темный-синета; высохшій-сухоліс; лиственный — листовняк; выгорѣвшій-згарь.

Літній—літній, літошній.
 Літо—літо; рік; (сухое)—сухо-
 ліття; (урожайне, благопрі-
 ятне) поліття; (літа) вік,
 життя.
 Літовье—літовище.
 Літомъ—улітку, уліті, облітку.
 Літописецъ—літопис.
 Літописный—літописний.
 Літопись—літопис.
 Літосчисленіє—літолік.
 Літось—торік.
 Літошній—торішній.
 Лічебникъ—лікувальник.
 Лічебница—лікарня.
 Лічебный—лікарський, ліку-
 вальний.
 Ліченіє—лікування, коруван-
 ня, гоіння.
 Лічить—лікувати, корувати,
 гоїти.
 Лішій—полісун, лісовик, гай-
 овик, лісун.
 Любеобильный—коханливий.
 Любезничаніє—лицяння, же-
 нихання.
 Любезничать—лицятися, же-
 нихатися, мизгатися.
 Любезный—коханий, любий;
 (вжливий) гречний, чем-
 ний, увічливий.
 Любезнійший, милый—росто-
 милений.
 Любимецъ, -мица—улюбле-
 нець, -нка, милованецъ, -нка.
 Любимый—улюблений, уохо-
 ний, коханий,люблений,
 любовний.
 Любитель, -ница—любовецъ,
 -ниця, аматор, -ка; охочий,
 -ча, ласий, -са до.
 Любить—любити; кохати; на-
 видіти.
 Любваться—милуватися.
 Любовникъ, -ца—коханецъ, -нка,
 любас, -ка, любанка, полю-
 бовник, -ця, хабаль, хабаль-
 ниця, хабалиця.
 Любовный—закоханий, уохо-
 ний, любосний; -напитокъ—
 кохан зілля.
 Любовь—любов, любя; кохан-
 ня, закохання.
 Любознательный—цікавий, до-
 питливий, довідливий.
 Любой—перший ліпший.
 Любопытный—цікавий.
 Любопытство—цікавість.
 Любопытствовать—цікавитися.
 Любострастіє—роспуста.

Любострастный—роспустний.
 Любостяжатель, -ница—зажи-
 ра, хтивецъ, -вниця, зиско-
 люб, -ка.
 Любостяжательный—зажира-
 куватий, хтивий, захланний.
 Любушка—любка, коханка.
 Любящий—люб'ячий; (прогиво-
 рьчить)—зарічаний; (пѣть)
 —співучий.
 Люди—люде.
 Людишки—людці.
 Людный—людний.
 Людоѣдка—сироїдка, людо-
 жерка.
 Людоѣдство—сироїдство, лю-
 дожертство.
 Людоѣдь—сироїд, людожер.
 Людская—челядня.
 Людской—людний.
 Люкъ—ляда.
 Люлька—коліска.
 Люнетъ—шанецъ.
 Люстра—жирандоля.
 Лютеранскій—лютерський.
 Лютикъ, раст. *Ranunculus*—
 чічка жовта, козельці, чи-
 стник, болотне зілля; *R.*
aquatilis—самостій; *R. lingua*
 —натяж, натягач; *Aconitum*—
 царь-зілля, чорне-зілля; *A.*
perellus—косатка.
 Лютость—суворість, лютість.
 Лютый—суворий, лютий.
 Люцерна хмѣлевая, раст. *Me-*
dicago lupulina—горошок;
M. sativa—равлиник.
 Лягавый—вижлий.
 Ляганіє—брикання, хвицання,
 фацигання, вихання.
 Лягать—фацигати, брикати,
 хвицати, фиркати.
 Лягушенокъ—жабеня, жабе-
 нятко.
 Лягушечій—жаб'ячий.
 Лягушка—жаба, скакавиця,
 кряка; (колодезна, боль-
 шая)—равер; (древесная,
Hyla arborea)—раканя.
 Лядвенецъ рогаый, раст. *Lo-*
tus corniculatus—медівка.
 Лядвея—стегно.
 Лядь—халепа.
 Лямка—тягло.
 Ляпать, -пнуть—ляпати, -пнути.
 Ляшка—стегно.

М.

Мавзолей—надгробок.

Мавротъ, раст. *Cytisus biflorus*—зіновать.

Магазинный—гамазейний, гамазійний, магазиновый, шпихліровий.

Магазинъ—гамазей, гамазея, гамазій, гамазія, гамазин; книжный—книгарня; хлѣбный—шпихлір, магазей.

Магарычъ—могорич.

Магистратъ—майстрат, ратуша.

Магическій—чародійний, магичний.

Магія—магія.

Магнетизерство—магнетика.

Магнетизеръ—магнетизатор.

Магнетизировать—магнетизувати.

Магнетизмъ—магнетизм.

Магнетическій—магнетичний.

Магнитить—магнесувати.

Магнить—магнес.

Магометанинъ—агарянин, магометан.

Магометанка—агарянка, магометанка.

Магъ—маг.

Маевка—цигарцара.

Мазальщикъ, ца—помазун, ха, мастільник, ця, мазільник, ця, мазій, ка.

Мазаніе—мастиння; шмарування.

Мазанка—ліплянка.

Мазать—мастити; шмарувати; (пачкать) ялзити.

Мазилка—(плох, живописецъ) квачомаз; (кисть) квач.

Мазильница—мазниця.

Мазня (о картинѣ)—льопи.

Мазунья—мазійка.

Мазурикъ—шальвіра, ракло.

Мазурничать—шальвірити, шахрувати.

Маъъ—мастило, шмаровило, маъзя; (колесная)—коломазъ.

Маисовый—пшінковий, пшеничковий.

Маисъ, раст. *Zea Mays*—пшінка, пшеничка.

Маисранъ, раст. *Origanum majorana*—майран.

Май—травень.

Майская—букашка, *Meloi proscarabeus*—майка олійна.

Майскій—травневий, майовий, майовний.

Майскій жукъ, *Melolontha vul-*

garis—саяяник, хрусталь, хрущ; *M. solstitialis*—хрущ волосьскій.

Маканіе—мочання, умочання.

Макать—мочати, умочати.

Маклакъ—фактор.

Маклачить—факторувати, махлювати.

Маклерскій—факторскій.

Маклерсговать—факторувати.

Маклеръ—фактор.

Маковка—(головка маку) качулея, качулка; (глава церкви)—банька; (головка на шесть, шпиль) ковилка.

Маковникъ—маковин, маківник.

Маковый—маковий.

Макрель, рыба—баламут.

Макушка—шолопок (верхушка), тімя (темя).

Макъ—мак; восточный, *Ravayer orientale*—сліпак, дикій—зіркач; (въ загадкѣ)—тріскач.

Маленькій—маленький, ма-
ленький.

Маленько—замало.

Малѣхонекъ—малюсінський, манюсінський.

Малецъ—хлопецъ, мадюк.

Малина—малина; полевая, раст. *Rubus caesius*—коло-
дох, дерипник.

Малинный—малиновий.

Малиновка, пт. *Motacilla salicaria* или *Sylvia hortensis*—
очеретянка.

Малиновый (цвѣтъ)—кармази-
новый.

Мало—трохи, мало, емаль, не-
багато.

Маловажность—малознач-
ність.

Маловажный—малозначний.

Маловато—намалі, намаль,
обмаль, обмалкувати.

Маловатость—прималість, по-
малість, обмалкуватість.

Маловатый—прималий, пома-
лий, обмалкуватий.

Маловѣріе—недовѣрство, ма-
ловѣрство.

Маловѣрный—недовѣрок, не-
довѣрний.

Маловѣръ—маловір.

Маловѣсность—недоважність.

Маловѣсный—недоважний.

Малодушіе—легкодухість.

Малодушный—бездухий, легко-
духий.
Малозначащий—малозначний.
Малозначительный—малозна-
чний.
Малоизвестность—маловідо-
мість.
Малоизвестный—маловідомий.
Малоимущий—незаможний.
Малоискусный—недотепний,
немайстерний.
Малокровие—малокровність;
блідниця.
Малокровный—недокровний,
малокровний.
Малолетний—малолітній, не-
долітній.
Малолеток—недоліток, мало-
літ, малолітка.
Малолетство—маленство,
мальство.
Малолюдный—нелюдний.
Мало мальски—мало на мало.
Маломощный—легкосилий,
неужий.
Малоопытный—малодосвідний.
Малопоместный—дрібнозе-
мельний.
Малоплодородный (о землѣ)—
пісний.
Мало по малу—потроху.
Малоприбыльный—малоко-
рисний.
Малорослый—низькорослий,
куций; и толстый—при-
кадкуватий, присадкуватий.
Малосвѣдущий—малосвідомий.
Малосильный—малосилий,
маломощный;—суц.—худопа-
холок.
Малость—мализна, цѣпка,
цѣпинка, трошиця, криха,
марнота.
Малоумие—недоумство.
Малоумный—недоумкуватий.
Малоупотребительный—мало-
вживаний.
Малоцѣнный—низькоцінний.
Малочисленный—нечислен-
ний, малолічний.
Малый—малий; невеликий.
Малыш—малюта; (приземи-
стый)—приземок, малюк,
маля, малютко.
Мальва, раст. *Althaea officina-*
lis—рожа; *Malva mauri-*
tiana—дзіндзівер; *M. rotun-*
difolia—проскурка, проску-
рень; *M. silvestris*—слиз, тан-
черник, пацѣрник, турець-

кий сльоз; *M. crispa*—ску-
лочник.
Мальчик—малюк, хлопко,
хлопец, хлопчак, хлопчи-
на, хлопак; мальчуган—
пахолок; маленький—повшо-
нок, повшук, пахоль.
Мальчишеский—хлоп'ячий.
Малыш—найменший.
Малютка—немовлятко, маля,
малишко, манушечка, ма-
нушка.
Малярный—фарбярний.
Маляр—фарбяр.
Мама—нень, ненька, мама.
Мамалыга—токан, мамалига.
Маменька—мамуня.
Мамка, кормилица—плекачка.
Мамонт, зоол.—мамут.
Маневренный—дженджеровий.
Маневрировать—дженджеру-
вати, маневрувати.
Маневр—дженджера, вере-
мія.
Манеж—маніж.
Манера—маніра; поведенція.
Манер—манір, узір, спосіб,
побит, роб, кштальт, штиб,
штиль, штальт, шкиль,
штиб, чин, ярміс.
Манжета—манкет; шерстяная
—зап'ястник.
Манжетка обыкновенная, раст.
Alchemilla vulgaris—наво-
ротник, наворотень.
Манжетный—манкетовий.
Манить—(звать знакомъ) ки-
вати; (привлекать) вабити,
надити.
Манишка—шемізетка; (отмаш-
ка при встрѣчѣ рѣчн. су-
довъ) майнівка, майтала.
Манкировать—лежковажно ста-
виться до обов'язків.
Мановение—помах.
Мантия—керей.
Манускрипт—рукопис.
Мануфактурный—мануфактур-
ний.
Маразмъ, мед.—чев'яда.
Мараковать—тямити, розу-
міти.
Маранье—каляння; базграння.
Марать—брудити, каляти; ба-
зграти.
Маргаритка, раст. *Bellis peren-*
nis—цяточка, сирітка,
стокротъ, нечуй-вітер, цу-
крівка.

- Марена настоящая, раст. *Rubia tinctorum*—крап.
 Маринадъ—меживо.
 Маринованный—межений.
 Мариновать—межити.
 Марк—марка.
 Маркй—плямистый; кальный.
 Мармеладъ—мармолда.
 Мартовскй—березневий, мар-
 цовий.
 Мартъ—березень, березиль.
 Маршировать—маршувати.
 Маршировка—маршування.
 Маршъ, сущ.—марш.
 Маршъ, межд.—руш! хода!
 гайда!
 Маска—машкара, личина.
 Маскарадный—машкаровий.
 Маскировать—маскувати, лич-
 кувати.
 Масленикъ (грибъ)—масляк.
 Масленица—масница, ма-
 сляна.
 Масленный—масний, масткий;
 (о краяхъ) олійний; (за-
 пачканный) засмальцован-
 ный, заяложений.
 Маслина (дерево)—олива;
 (плодъ)—оливка.
 маслить—мастити, маслу-
 вати.
 Масличный—оливный.
 Масло—масло; растительное—
 олій, дерев.—олива; конопл.
 —сімяна олія.
 Маслобой—масляр; олійник.
 Маслобойка—масничка, ма-
 слянка.
 Маслобойный—маслярний; о-
 лійний.
 Маслобойня—маслярня, олійня.
 Масляникъ, грибъ—масляк.
 Маслянистый—масткий, мас-
 листый; (о водѣ, покрытой
 слоемъ масла) осугуватий.
 Масляница—масница, приспиль-
 ница.
 Масляничный—масничный.
 Масляный—масткий; (облитый
 масломъ) мащений.
 Масса—товша, кудя, хмара,
 хлань, загал, обваг.
 Массажистъ, тка-містушар-ка.
 Массажъ—містушіння, містуш.
 Массивный—тілистый, тіль-
 частый, литый.
 Массировать—містушити.
 Мастерить—майструвати.
 Мастерница—тімаха.
 Мастеровой—майстровий; ре-
 місник, робітник.
 Мастерская—майстерня, май-
 строва, робітня, художника
 —малярня; экипажей, каретъ,
 телѣтъ—стельмашня, штель-
 машня; сапожника—шевня;
 шорника—швальня; скорняка
 —куш-іря.
 Мастерской—майстерний, ми-
 стецкий.
 Мастерство—майстерство.
 Мастеръ—майстер; тімаха,
 митець.
 Мастика—мастика.
 Мастичный—мастиковый.
 Масть—(цвѣтъ, въ картахъ)
 масть.
 Матежъ—остуди.
 Материкъ—суходілля, суходіл.
 Матеріаль—знадіб, знадібок,
 матеріял, матриан; приго-
 товленный для чего за-
 права.
 Материя—матерія; (покупная,
 лавочная) крамина, крам-
 нина; мед-гній.
 Матерой—здоровый, великий.
 Матерщина—матюки.
 Матерѣть—тверднути; расти;
 гартуватися до чого.
 Матица (балка подъ потолкомъ)
 —сводок; (въ суднѣ) биндюг.
 Матка—мати; матка, самия;
 анат. ураз, матица, плод-
 ник, дитинник; (у свиньи)
 —гацятник.
 Маткина душа, раст. *Viola*
tricolor—фіялка лісова;
Organum vulgare—зіновка,
 маришка, материнка.
 Матовый—тмяный.
 Маточная трава, раст. *Pyre-*
trum parietum—ростопастъ,
 ростопаш, земизеленя, ма-
 руна.
 Маточникъ, раст. *Melissa offi-*
cinalis L.—ройовик; анат.
 уразник.
 Матрацъ—матрац.
 Матросъ—матрос.
 Маттіола, раст. *Matthiola am-*
ta—сокирки городні.
 Матушка—пані-матка.
 Матушкинъ—матинчин.
 Мать—мат; рогожа, мата.
 Мать—мати, матір; (крестная)
 —нанашка, хрещена мати.
 Мать и мачеха, раст. *Fussilago*

farfara-купайла, купала, під-
 біл.
 Маунъ, раст. *Valeriana officinalis*-смердючка.
 Махальный—махальный.
 Маханіе—махання.
 Махати—махати, майдалати, мантиляти, маяти.
 Махнуть (побѣжать)—югнути, чкурнути, почухрати, махнути, дременути, дмухнути, дмухоннути.
 Маховой—замаховий, маховий.
 Махомъ—миттю, вмах.
 Махорка, бакунъ, раст. *Nicotiana glauca*—плотовець.
 Махровый—повний.
 Махъ—помах; (мельн. крыло) крыло.
 Мачеха—мачуха.
 Мачта—щогла.
 Мачтовой—шогловий.
 Машина—машина.
 Машинистъ—машинник, машинистый, машинист.
 Машинный—машинный.
 Маякъ—фигура, хвигура.
 Маятникъ—звися, вагадло, маховик.
 Маяться—нудитися, мордуватися.
 Маячный—фигурный.
 Мгла—мла, імла; сухая—юга; густая, мокрая—мряка.
 Мглистый—млуватий, імлуватий.
 Мгновеніе—мент, мить.
 Мгновенно—умент, умить, мигком.
 Мебель—меблі.
 Мебельный—мебельный.
 Мебельщикъ—мебельник.
 Меблированіе—меблювання.
 Меблировать—меблювати.
 Меблировка—меблі; умеблювання.
 Медаль—медаля.
 Медальонъ—медайльон, личман.
 Медвеникъ, наѣкъ.—джміль.
 Медвѣдина—ведмежина.
 Медвѣдица—ведмедича; астрон.—віз.
 Медвѣдка обыкновенная, наѣкъ.—*Gallotropa vulgaris*—земледух, ведмедик.
 Медвѣдь—ведмідь; сѣрый (галиційскій)—полоняник.
 Медвѣжатникъ—ведмедник.

Медвѣженокъ—ведмедя, тулук, ведмедятко.
 Медвѣжій—ведмежий.
 Медвѣжья ягода,—виноградъ, раст. *Arctostaphylos*, *Uva ursi* Spreng.—росхидник, мучница.
 Медвяный—медовый.
 Медвянка—британ.
 Медистый—медный.
 Медленіе—баріння, гаяння.
 Медленно—прокволисто, прокволо, прокволлом, покволлом, повагом, загом, звільна.
 Медленность,—повільність, звільність, капарність, загайність, забарність, легурність.
 Медленный—повільний, звільний, капарний, загайний, забарний, легурный.
 Медлитель—капарник, загайко, забарник, легурник.
 Медлительность—забарність, забавність, легурність, капарність.
 Медлительный—легурный, забарный, загайный, опішлий, марудный.
 Медлить—баритися, гаятися, марудитися.
 Медоаренный—медоварный.
 Медоватый—медуватий.
 Медовикъ, раст. *Trifolium repens*—хрестики, кашка, тройнячок, сіре зілля, липки; (ряникъ)—медяник.
 Медовичекъ, раст. *Pulmonaria mollis*—крокіс, крокіш, крокус; *P. officinalis*—медунка, медунца.
 Медовый—медяний, медянишний.
 Медоносный—медодайный, медный.
 Медоносный донникъ, раст.—*Spiraea Siliquedula*—липка.
 Медоточивый—медотечный; солодкий.
 Медунца, раст. *Pulmonaria mollis*—крокіс, крокіш, крокус.
 Медунка серповидная, раст. *Medicago falcata*—горошок.
 Медъ—мед, мід; (засахарившийся, въ крупинкахъ)—покрупини; безъ роску-патока; липовый, липець, липняк.
 Межа—край, обміжок, хитарь.
 Междометіе, грам.—оклик, виклик, викрик.

Междоусобіе — чвари.
 Междоусобный — чварний.
 Между, среди — між, поміж, ме-
 жи, проміж, посеред, в,
 змежи, зпосеред — тѣмъ
 проте, а проте, прещінь,
 аж; тим часом; — прочимъ
 — між иншим.
 Международный — міжнарод-
 ній.
 Междоуцарствіе — безкоролев'я.
 Межеваніе — помір.
 Межевать — поміряти.
 Межевой — мірничий; погранич-
 ный — обміжний, межовий.
 Межевщикъ — мірник, мірчий.
 Мезга — біль (Albumen въ де-
 ревь); (выжимки) — жмаки,
 жмихи.
 Мездра — нідра, пліва, мерля-
 тина, мизка.
 Меленькій — дрібненький.
 Мелкій — дрібний; неглибо-
 кий, мілкий, малий.
 Мелковатый — подрібний; по-
 мілкий.
 Мелководный — мілкий, негли-
 бокий.
 Мелкозернистый — заміркува-
 тий.
 Мелкопомѣстный — дрібнозе-
 мельний.
 Мелкота — дрібнота, подріб;
 мелкіе людишки — низота.
 Мелодическій (голосъ) — струй-
 ний; мельодійний.
 Мелодія — мельодія.
 Мелочной — дрібязковий, дрі-
 б'язний; дрібний; (человѣкъ)
 лічокруп, ка.
 Мелочность — дрібязковість,
 лічокрупство.
 Мелочь — абищця, маліч, дрі-
 бязок, дрібнота, подрабиця.
 Мель — переміль, мілоч, мілко-
 вина.
 Мельканіе — блимання, бликан-
 ня, мигавка, миготання,
 миготіння, мигтіння, мая-
 чення.
 Мелькать, кнуть — блимати,
 мнути, бликати, кнути, ми-
 готати, гонуті, миготіти,
 мигтіти, мигкати, гнути,
 шаснути, маяти, змайнути,
 майнути.
 Мелькомъ — мигком, мигцем,
 прогульком, мельком.
 Мельникъ — мірошник, мли-
 наръ.

Мельница — млин; (конная) — сту-
 пак, топчик; вѣтряная — ві-
 ряк; водян. съ наливн. коле-
 сомъ млин — коречний; съ
 подливн. колесомъ — підсу-
 бійний млин; крупчатая — пи-
 тель, пловучая — наплавний
 млин, плавък.
 Мельничиха — мірошничка, мли-
 нарка.
 Мельничный — млиновий.
 Мельчать — дрібніти, дрібніша-
 ти, переводитися, нікчем-
 ніти.
 Мельче — дрібніше; міліше.
 Мельчить — дрібнити.
 Мельюзга — мільга, мілька,
 мулька, мулявка.
 Менструація — пола, цвіт, сплав-
 ня червона, глембей, мї-
 сячка.
 Мень (налимъ), рыба Lota vul-
 garis — мнюх, ментуз, мень.
 Меньок.
 Меньше — см. Менѣе.
 Меньшинство — меншість, мен-
 шина.
 Меньшій — менший.
 Меньшой — молодший.
 Менѣе — менш; всего — як най-
 менше, що найменше.
 Мергель, минер — рухляк.
 Мергельный — рухляковий.
 Мерещиться — снуватися, вви-
 жатися, верзтися, привид-
 жуватися, мережоніти, ми-
 гатися, мрітися.
 Мерзавецъ — шельюга, пога-
 нець, подляк, мерзеник.
 Мерзкій — гідкий, бридкий,
 мерзений, поганий, паскуд-
 ний.
 Мерзловатый — мерзлявий.
 Мерзлость — намерзлість.
 Мерзлый — намерзлий.
 Мерзлякъ, зябкій чловѣкъ —
 змерзлюх.
 Мерзнуть (зябнуть) — мерзти,
 морозитися.
 Мерзостный — бридотний, мер-
 зотний, гідотний.
 Мерзость — бидота, гідота,
 шкарідь, шкаред, огида, пас-
 кудство, погань, мерзота,
 плюгавство, мерза, шкара-
 вать, негідь, огидність.
 Мерзѣть — поганіти.
 Меридіанъ, геогр. — лідценник,
 голуденник.

Меридіональний—південнико-
вий.

Меринось—шпанка.

Меринь—валах.

Меркнуть—мерхнуть, мерхти.

Мерлушечій—смушковий,
линтваревий.

Мерлушка—смух, смушка,
линтвар.

Мертвенность—мертвотність,
умерлечність.

Мертвенный—мертвотний, у-
мерлечний.

Мертвецкая—трупарня.

Мертвецьки—мертво.

Мертвець—умрець, мрець,
умерлець, умерчик, мерляк,
мертвяк, мерцяк, мерця.

Мертвечина—мерлятина, мерт-
вещина; падло, стерво, (без-
жизненная скучная матерія)
мертвота.

Мертвайтельный—мертвучий.

Мертвить—мертвити.

Мертворожденный—меряук.

Мертвоядь, Silpha—мерша-
виця.

Мертвый—мерлий, мертвий,
безживний.

Мервьть—мертвити.

Мерцаніе—мигавка, блимання,
блякання, миготання, мигот-
іння, мигтіння, маячення.

Мести—мести; (о метели)—
куйовдити, віхолити, віхте-
лити, хурделити.

Месть—помста.

Металлический—металічний,
крушевий.

Металловидный—металюва-
тий, крушуватий.

Металлообрабатывающий—кру-
шеобробний.

Металлоплавильный—гамар-
ний.

Металлургия—гамарство.

Металлург—гамарник.

Металль—круш, металь.

Метаніе—кидання.

Метательный—метний, кидаль-
ний.

Метать—кидати; (и ру)—тер-
тисся, нереститися; (сши-
вать) пастригувати; (банк)
тримати банк; (бомбы) бом-
бувати.

Метаться, тнуться—шатати-
ся—тнутися, шибатися, —
бнутися, цабатися, — бну-
тисся.

Метелить—хурделити, віхо-
лити, віхтелити.

Метелка—віничок; (камыш)
кунця; (овса) волот; (проса)
китяг, китях, княх.

Метель—хуря, хуртуна, хурта-
вина, хурта, кура хуртеча,
хура, курява, курбельха,
кушчала, завхіль, задувка,
завірюха, куревиця, куре-
вінниця, задимка, замета,
заметіль, охиза, фуфалиця,
фуфелиця, фуфеля, фуфер-
ня, фуфловиця, фуфулиця,
фукавица, хиза, ферфела,
ферфелиця, метелиця, ме-
тіль, завія, сніговиця.

Метельный—завірюшливий,
хуртовинний.

Метельный—мітловий.

Метельщик, ца—метільник,
ця, мітляр, ка.

Метение—замітання.

Метеорь, астр.—мигунець,
трут.

Метить—покруч.

Метла—мітла, помело, збірні-
ця.

Метлика, раст. Calamagrostis
epigeios—чалуга, чаполоть,
чаполоч, чапула.

Метловище—мітлице.

Метлообразный—мітластий.

Методически—методично.

Методический—методичний.

Метранпаж, типогр.—плян-
товник.

Метрический—метричний.

Метр, свидетельство—мет-
рика.

Механически—механично.

Механический—механичний.

Меченосец—мечник.

Меченобразный—мечастий.

Мечеть—мечеть.

Мечта—мрія.

Мечтаніе—мріяння, маріння.

Мечтатель, ница—мрійник, ца,
маріаник, ца: (высокомър-
ный)—зарозумілець, лиця.

Мечтательность—мрійність,
мрійливість, марівність; за-
розумілість.

Мечтательный—мрійний, мрій-
ливий, маячливий, марів-
ний; зарозумілий.

Мечтать—мріяти, марити.

Мечъ—міч, меч.

Мзда—нагорода, платня; при-
буток, зиск.

Мздоимецъ—здирця, хабарник, хаптурник.
 Мздоимство—хабарництво, хаптурництво, здирство.
 Миганіе—мигавка, блимання, бликання, миготання, миготіння, мигтіння, лупання.
 Мигать, гнуть—блимати, мнути, бликати, кнути, моргати, зморгнути, лупати, мнути, мигтати, тнати, на-мигнути (оком).
 Мигомъ—умент, миттю, вчерк.
 Мигунъ, -ха—моргун, -ха, кліпко.
 Мигъ—черк, мент, мить, змиг.
 Мидельшпангоутъ, рѣчн. и морск.—ботя.
 Мизанончикъ, раст. *Dactylis glomerata*—митлиця.
 Мизинець—мизинок, мизинець.
 Микстура—ліки.
 Милашка—любий, любка.
 Миленькій—любенький, миленький, гарненький.
 Милиція (надворная)—надвірня корова.
 Мило—любо, любенько.
 Милованіе—помилування.
 Милованіе—милування, голубління.
 Миловать—милувати.
 Миловать—милувати, голубити.
 Миловидность—гожість, ладність, вродливість.
 Миловидный—гожий, ладный, вродливый.
 Милосердіе—милосердя.
 Милосердствовать—милосердувати.
 Милосердный—милосердый.
 Милостивецъ—ласкавецъ.
 Милостивый (къ кому)—ласкавий (до кого), зичливый, прихильний; государь—шановний пане, ласкавий пане.
 Милостыня—милостиня.
 Милость—змилювання, ласка, ласкавість; нагорода.
 Милочка—любуня, любця.
 Милый—любий, коханий, любко.
 Мимика—мимика, миги.
 Мимическій—мимичний.
 Мимо—гоуз, попроз, попри, уз, проз, поміж.
 Мимолетный—миттьовий, ментовий.
 Мимоходомъ—мимохідь, на-

вертом, хапком, хватком, хваткома.
 Мимоѣдомъ—мимоїзлом.
 Мимоѣзжий—мимоїзденъ.
 Мина—(подз. ходъ) підкіп; (снарядъ) мина, вибухівка; (гримаса) мина.
 Мина етъ—минарет.
 Миндалевидный—мигдалюватий.
 Миндаль—мигдаль, сибирскій, раст. *Amygdalus lapna* L.—заячі горішки, черсак.
 Миндальный—мигдалевий.
 Минераль—нерість, копалина.
 Минеральный—нерістевий, копалинний.
 Минеръ—підкопник; вибуховник.
 Министерство—министерство.
 Министръ—министер.
 Миниатюра—миніятюра.
 Миниатюристъ—миніятюриста.
 Минный—підкіпний, вибуховковий.
 Минованіе—кінець, скінчення; минання.
 Миновать—хибити, минати.
 Минога,—рыба, лампрета.
 Минометь, воен.—минокадник, минокидень.
 Минувшій—минулий.
 Минута—хвилинка.
 Минутный—хвилинний, хвиловий.
 Миражъ—омана, марево.
 Мирволить—потурати.
 Мирить—годити, єднати, мирити.
 Миріада—сила, тьма.
 Мириться, помириться—згоджуватися, згоджатися, згодитися, миритися; (соглашаться) злагоджуватися, злагодитися.
 Мирно—сумирно, тихомирно, спокійно, у згоді, згідно.
 Мирный—спокійний, тихий.
 Мировая—помирна.
 Миролюбиво, мягко—лагодом, лагодиком, лагодком, лагідно, згідливо, згодливо, лагідно.
 Миролюбивый—згідливий, згодливий, лагодливий, лагідний, тихолюбний, тихомирний.
 Миролюбіе—лагідність, згідливість.

- Миръ—сумир, згода, спокій,
 лагода тихом рство.
 Митинговий—вічовий.
 Митингъ—віче.
 Миткаль—перкаль.
 Мишень—мета.
 Мишура—сухозлітка, сухозло-
 тиця, позлотець, позлотка,
 шумиха.
 Мишурный—сухозлотиць, по-
 злотний, шумиховий.
 Миѳическій—мітичний.
 Миеологія—мітологія.
 Миѳъ—міт.
 Міровоззрінє—світотгляд.
 Мірозданіє—світобудова.
 Міровою—світовою.
 Міроправитель—світотправець,
 світорядець.
 Міросоздатель—світотворець.
 Міросозерцаніє—світотгляд.
 Міростронитель—світотворець.
 Міроустройство—світотлад.
 Міроѳдъ—задавійко, глітай.
 Мірской—світовий, свіцький;
 громадський.
 Міръ—(вселенная) світ; (сель-
 ское общество) громада.
 Мірянинъ, -нка—громадянин,
 -нка; селянин, -нка.
 Младенець—немовля, немो-
 влятко, молодюк.
 Младенческая (конрульси у
 дѣтей), мед.—мимохід, пе-
 рехід.
 Младенческий—немовлячий.
 Младенчество—дитинство.
 Младшій—молодший.
 Млекопитающее (животное)—
 ссавець.
 Млечный—молошній; путь—
 чумацька дорога, божий
 шлях.
 Млѣть—мліти, умлівати.
 Мнимоумершій—згвмерлець,
 летаргик.
 Мнимый—гаданий, уданий,
 вимріяний; (смерть) зав-
 мертя.
 Мнительность—підозрілість,
 помисливість, недовірли-
 вість, непевність.
 Мнительный—підозрілий, по-
 мисливий, недовірливий,
 непевний.
 Мнить—гадати; (заснаваться)
 зарозуміватися.
 Много—багато, сила, чимало.
 Многобожіє—многобожество,
 многобожжя.
- Многоводіє—повідь.
 Многоводный—повідний.
 Многовѣтвистый—гіллястий,
 гільчастий.
 Многоглаголаніє—велемов-
 ність.
 Многоглазый—велеокий.
 Многогранникъ—гранчѣтник.
 Многогранный—гранчастий,
 гранястий, гранистий.
 Многогрѣшны—велегрѣшний.
 Многодѣтний—дітний.
 Многоженець—полігаміст.
 Многоженство—полігамія.
 Многоземельный—великозе-
 мельний.
 Многознаменательный—вели-
 коважний, великозначний.
 Многозначительный—см. Мно-
 гознаменательный.
 Многоколѣнный—колінчатий.
 Многократный—густоразовий,
 кількоразовий.
 Многокровный—кровуватий.
 Многолепестный—пелюстку-
 ватий.
 Многолиственный—рясноли-
 стий.
 Многолѣтіє—довголіття.
 Многолюдіє—велелюдність.
 Многолюдный—велелюдний,
 людний.
 Многомачтовый—щоглистий.
 Многомужіє—поліандрія.
 Многоногий—рясноногий.
 Многоногъ, насѣк.—стонога.
 Многообразіє—розманітність,
 велевзірність.
 Многообразый—розманітний,
 ріжноманітний, велевзір-
 ний.
 Многопарусный—чаймистий.
 Многоплодный—рожаїстий,
 плодючий.
 Многопольный—ріжнозмінний.
 Многоразличіє—ріжноманіт-
 ність.
 Многоразличный—ріжноманіт-
 ний.
 Многорѣчивый—широкомов-
 ний, великомовний, про-
 стоїкуватий, велемовний,
 мівний.
 Многосемейный—сем'янистий;
 презрит.—кодловатий.
 Многословіє—велеслів'я.
 Многословный—велесловний.
 Многосложный—рясноскла-
 довий.

Многоснѣжный (о зимѣ) — за-
валистый, завальковый, за-
вальный, закидный.
Многостворчатый — дверцюва-
тый.
Многосторонне — всебічно.
Многосторонній — ряснобічний,
всебічний.
Многострунный — струнистый.
Многострадаальный — велико-
страдный, велетерпный.
Многосѣмянный — семенастый.
Многотерпѣливый — велико-
терпный.
Многосѣмный — велетомовый.
Многоточіе — крапки, цятки.
Многотрудный — трудовитый.
Многоуважаемый — високопо-
важаний, вельмиповажа-
ний, високошановний.
Многоугольникъ — густокут-
ник, ріжкатник.
Многоугольный — густокутний,
ріжкатий.
Многоусачка рѣчная, рыба — *Sur-
pinus barbatus* — мерена.
Многоученый — великовчений.
Многоцвѣтность — барвистість.
Многоцвѣтный — барвистый.
Многоцѣнный — коштовний.
Многочисленность — числен-
ність.
Многочисленный, о — числен-
ний, о.
Многоязычный — многомовный.
Множеніе — збільшення.
Множественность — силечен-
ність.
Множественный — навальний,
силеченний; —ное — число —
множина.
Множество — силеча; маранча,
хмара, хлѣнь, тѣма, безлія,
безлік, навальність.
Множимое, ариф. — множимок.
Множитель, ариф. — множник.
Множить — збільшувати.
Мнѣніе — здання, подум, думка,
гадка.
Могила — яма; могила.
Могилиница, раст. *Vihca minor*
— барвінок.
Могильный — могильний.
Могильщикъ — погребарь, ко-
пач, грабарь.
Могота — сила, мѣць, не въ мо-
готу — не під силу.
Могучесть — потуга, сила.
Могучій — потужний, сильний.
Могучникъ, раст. *Typha angus-*

tifolia — палочник.
Могущественный — потужний,
великоможный, могутний.
Могущество — потуга, сила,
можність, великоможність.
Мода — поведенція.
Модель — (жив. натура) — живо-
взір; ствой, модло; (для от-
ливки металла) фірмак.
Модистка — моднярка.
Модница — модарка, моденница.
Модный — модній.
Можжевельный — ялівцевий,
фіомаковий.
Можжевельникъ, раст. — *Jun-
perus communis* — фіомак,
ялівець, яловець.
Можно — можна; вільно.
Мозглый — гнилий, притхлий,
трухлявий.
Мозглявый — хирний, хорови-
тий.
Мозглякъ — миршавець, хиря-
вець.
Мозгнуть — псуватися, гнити,
трухлявити; хиріти, мар-
ніти.
Мозговина — мізківка; пасердя.
Мозговой — мізковий.
Мозгъ — мізок, мозок; костный —
шпик.
Можечокъ, анат. — мізочок.
Можжить — мізчити.
Мозолистый — мозолявий.
Мозлить — мулити.
Мозоль — мозоля, мозуль, мо-
зуля, наростень.
Мозольный — мозолевий; (труд-
ный) мозолений.
Мой, моя, мое — мій, моя, мое.
Мойка — миття, прання.
Мокать — умочати.
Моклый — мокрый, вохкий.
Мокнуть, смокнуть — змокати,
мокти, змокти.
Мокредина — мокляк, моква,
мокрят.
Мокрець, ветер. — мокрець.
Мокрица, раст. *Stellaria media*
— мокравник, черевець; на-
сѣк. *Oniscus asperatus* — сто-
ніг, овечка.
Мокровѣтій — мокравий, по-
мокрый.
Мокрота — мокряк, мокляк, моква.
Мокрота — хряки, хрякотиння,
хлятьба, харкотиння.
Мокротный — харкотинний.
Мокрый — мокрый.
мокрѣть — мокрішати.

- Молва—поголѣска, учутка, слава, пославка, чутка, вѣстка.
 Молвить—мовити, казати.
 Молебень—молебѣнь.
 Молебня—божница, каплица.
 Молебщикъ—молебник.
 Моленіе—моленіа.
 Молитва—молитва.
 Молитвенникъ—молитовник.
 Молитвенный—молитовный, молебный.
 Молитель, ница—молитвенник, -ця.
 Молить—мопити, благати; ся—молитися.
 Молка—молоття.
 Молніевидный—блискавковий.
 Молніеносный—блискавичний.
 Молнія—блискавка, (зарница) мигушка.
 Молодежь—молодь, молодеча, молоднеча, молодница.
 Молоденькій—молоденький.
 Молодехонекъ—молodesенький.
 Молодецки—зуховато, хвицько.
 Молодецкий—зуховатий, хвацький.
 Молодець, — левенець, зух, юнак, легінь.
 Молодечество—молодечество, юнацтво.
 Молодило, раст. *Sedum Telephium*—заяча капуста, рождник.
 Молодиль кровельный, раст. *Sempervivum tectorum*—скочки.
 Молодить—відмолоджувати; молодити; ся—підмолоджуватися.
 Молодка—молодиця.
 Молодоженъ—молодий, молодан.
 Молоднякъ—молодник, молодняга.
 Молодой—молодий.
 Молодость—молодість, молодші.
 Молодцоватый—молодецький, бадьористий.
 Молодчикъ—молодан.
 Молодчина—зух, молодець.
 Молодеть—молодшати, молодніти.
 Моложавѣть—відмолоджувати.
 Моложавость—свидуватість, молодявість.
 Моложавый—свидуватий, свидоватий, молодявий.
 Молоканка, раст. *Euphorbia Esula*—молочай, молочѣк.
 Молоки, сѣмян. снаряды, у рыб. самцовъ—молочко.
 Молоко—молско, (материнс) покорм; парное-теплѣ молоко; (сырое) сирокѣй; (кислое) кисляк, самокиш, самокиша, самокисе, самокисъ; (снятое) збѣране молоко, спідняк (топлѣное) пряженѣ молоко; (послѣ родовъ) молокозиво, колястра.
 Молокосось—пахолок, молодя.
 Молотилка—молотня, молотарка, молотарня.
 Молотило—б.як.
 Молотильный—молотный.
 Молотильня—молотарня, тік. гарман.
 Молотильщикъ—молотник.
 Молотить—молотити, гарманити.
 Молотокъ—клевецъ; кузнечный-обушник; деревянный-киянка, чекуха; для отбиванія косы—клепало, клепецъ, клепач; палка съ молоткомъ—келев, келеп; съ длин. концомъ—носаль; для передвижшпаль ковалдо.
 Молотый—мелений, меланий, мелятий.
 Молоть—біяк, довбня, шляга, вершляга, чекуха, обушник, ковалдо.
 Молоть—молоти.
 Молотьба—молоча, молотіння.
 Молотье—мливо, молоття.
 Молочай, раст. *Achyrophorus maculatus*—туговка; *Chelidonium majus*—глекопар; *Euphorbia amygdaloides*—самозелень; *Leontodon taraxacum*—кульбаба, май.
 Молочная—молочарня.
 Молочникъ, раст. *Tragopogon floccosus*—трав'янка.
 Молочница—молошница; (болѣзнь языка) мед. пліснявка.
 Молочный—молошный; (о коровѣ) молошливый.
 Молча—мовчки, безмовно, німо.
 Молчаливо—см. молча.
 Молчаливость—мовчазливість, мовчазність, німуватість.
 Молчаливый—мовчазный, німу

ваций, мовчазливий, мовчливий, мовчущий, мало-мовний.
 Молчалиникъ, —ца — мовчан, мовчак, мовчун, мовчуха.
 Молчаніе—мовчанка, мовчок.
 Молчанка (игра)—мовчан.
 Молчать—мовчати; молчаты-питы!
 Молчкомъ—мовки, нишком.
 Моль—мов, мовляв.
 Моль, наськ.—міль; вошинная-мотилиця, метениця.
 Мольба—благання.
 Мольбе-ть—сталюга.
 Молюськ.—м'якун, слимак, скойка.
 Моментально—умент, миттю.
 Моментальный, о—миттьовий, ментовний.
 Моментъ—мент, мить.
 Монархическій—монархичний.
 Монархъ—монарх, монарха.
 Монаршій—монарховий.
 Монастырскій—манастирський.
 Монастырь—манастиръ; католическій—кляштор.
 Монахиня — черница, черно-ризка.
 Монахъ—чернець, ченець, калугирь, чорноризець; (на-смѣшл.) каптурник.
 Монашескій—чернечий, чер-нецкий.
 Монашество—чернецтво.
 Монашествовать — ченцювати.
 Монета—грошина, монета.
 Монетный—монетный; дворъ-менница.
 Монетки—монетник.
 Монисто—наместо.
 Монотонный—одноманітний.
 Монументальный — монументальный, вікопомний.
 Монументъ — помник, монумент.
 Мопсъ—муц.
 Морганіе—морганья.
 Моргать—моргати.
 Морда—личья, мидза, хавка хавчура, писк, пика, мур-милло, мурло, морда.
 Мордастый—мидзатий, хавка-тий, пискатий, пикатий, мордатий.
 Мордашка—пичка, пицюрка.
 Мордовникъ—крутой и сибир-скій, раст.—*Echinops Ritro*—крутай.
 Мордочка—см. мордашка.

Море—море.
 Мореплаваніе—мореплаводство.
 Мореплаватель—мореплавецъ.
 Моржовка, раст. *Cuscuta melo*—зимівка, дубівка.
 Моржъ, зоол.—морскій.
 Морить — мертвити, збавляти життя; утомляти; обрада-ти; уйдатися; смішити.
 Морковный—морквяний, мор-квяний, морковий.
 Морковь, бот.—морква.
 Моркотный, о—моторошний, о.
 Моровой—моровий; язва—мо-ровиця, помір, помірок.
 Мороженица—пушка.
 Мороженье—мороження.
 Мороженое—морозиво.
 Морозить—морозити.
 Морозка — гремак (кусокъ льда для катанья съ горки).
 Морозникъ, раст. *Helleborus niger*—стародубка.
 Морозный, о—морозяний, моро-зовий, о.
 Морозъ—мороз; небольшой — паморозъ; первый—заморо-зок; весенний—озимки.
 Моросить—імусити, мрячити, мжити.
 Морочить—туманити, дурити, морочити.
 Морская свинка, *Cavia sobaya*—мурчак, мурчок, морське порося, паця, морща, мор-щак.
 Морская трава, раст.—камка.
 Морской—морський.
 Мортира—мущирь, моджера, м, жчир.
 Мортирный—мущирний, мол-жерний.
 Морфология—словозміна.
 Морщина—брижжа, зморшка, зморщка, моршок, шмор-шка, брижа, брижник.
 Морщинистый — зморшкува-тий, брижнастий, брижува-тий, моршкуватий.
 Морщить—набрижжувати, на-брижжувати, морщити.
 Морщиться—морщитися, мор-хнути; хмуритися, супитися.
 Моръ—промір, помір, помірок, умірачка, моровиця, по-шесть, мертв'ячка.
 Морякъ—морьяк.
 Москотильный—фанакорінний.
 Москотъ—фанакоріння.

Мостикъ, мостки—кладка, мі-
сток, місточок.
Мостильщикъ—брукаръ.
Мостить—брукувати, буркува-
ти (мостовую); мостити,
стелити (помость)
Мостки—кладка; строит.—
риштування.
Мостовая—бурк, брук.
Мостовина—мостина, стелина.
Мостовой—бурковый; мосто-
вий.
Мостовщикъ—мостовничий.
Мостовщина—мостове.
Мостокъ—місток.
Мостъ—міст; каменный—муро-
ваний; понтонный—наплав-
ний; цѣпной—висючий, лан-
цюговий.
Мотаніе—(непроизв. трата) мая-
тачення, циндрення, шин-
дрення, гайнування, тринь-
кання; (нитки) сотання; (ма-
ханіе) кивання, коливання.
Мотать—мантачити, марнотра-
вити, циндрити, шиндрити,
гайнувати, тринькати, шах-
рувати, шахвувати; (нитки)
сотати; (махать) кивати,
коливати, майталати.
Мотивировать—мотивувати.
Мотивировка—мотивування.
Мотивъ—мотив.
Мотовка—циндря, шиндря,
марнотравия, тринькачка,
марнотратка, марнотрат-
ница.
Мотовской—циндрявий, мар-
нотравний.
Мотовство—мантачення, цин-
дрення, марнотратство,
марнотравство, шиндрення,
гайнування, тринькання.
Мотокъ—міток, моташка, мо-
тошок.
Мотористъ—руховничий.
Моторъ—руховик.
Мотъ—марнотратник, мар-
нотравець, тринькало, агет,
масалига.
Мотыка—оскард, оскарда, ко-
паниця.
Мотылекъ—метелик, мотиль,
мотиляк, літайка, літавка;
ночной, *Phalaena* опар.
Мотыль, механ.—вітряниця.
Мотыльковый—метеликовий.
Мохна—мушта, кудла, мичка.
Мохнатость—кошлатість, муш-

татість, волохатість, куд-
латість.
Мохнатый—муштатий, кошля-
тий, кудлатий, волохатий.
Мохнатѣть—муштатити, кош-
латити, волохатити, кудла-
тити.
Мохноногий—штанатий, штань-
куватий.
Моховой—моховий; імшедовий.
Мохоръ—пацворка.
Мохровый (о цвѣтахъ)—пов-
ний.
Мохровѣть—повнішати.
Мохъ—мох, імшедъ; исланд-
ский, раст. *Cetraria islandica*-
земена грань; (плѣсень)
морох.
Моча—сеч, сциклини.
Мочала—мачула.
Мочалина—лико.
Мочалистый—ликуватий.
Мочалить—волокнувати.
Мочалка—лико; віхоть.
Мочальный—личаковий, ли-
чайий.
Мочевина—калюжа; химич.
сечина.
Мочевой—сечний; —пузырь-се-
чівник, міхур; —камень-се-
чний камінь.
Мочегонное—сечегін.
Мочегонъ, раст. *Melitis meli-*
sophyllum—кадило.
Мочеиспускание—сечотеча, се-
чування.
Мочеиспускательный—сечний;
каналъ-сечник.
Мочеточникъ—сечетока.
Мочить—мочити.
Мочиться—мокти; до вітру
ходити, сцяти, шати, сика-
ти, пудити.
Мочка—(нить) волокно; (уха)
кляпка, (клок, пучок)
мичка, куделиця.
Мочь, суш.—міць, сила.
Мочь, смочь—могти; подужу-
вати, подужати.
Мошенникъ—шахрун, шахрай,
шальвіра, шальвір, шали-
віра, махляр, шалиган, агет,
дурисвіт, махляр, щели-
хвіст.
Мошенничать—шахрувати,
шатирити, шахраити, дуря-
ти, шальвірити, ошукува-
ти, махлювати.
Мошеннически—шахрайським
способом, як шахрай.

Мошеннический—шахрайський.
 Мошенничество—шахрайство, шалапутнява, мошенство, шальвірство.
 Мошка—мошка; (собир.) мушка.
 Мошна—киса, шиндокора, капшук.
 Мошонка, анат.—калитка, шиндокора.
 Мошение—буркування, брукування.
 Мощеный—буркований, брукований, кований.
 Мощи—мощі.
 Мощный—потужний, міцний, дужий, сильний.
 Мощь—потуга, креп, міць, сила.
 Мразь—нікчема.
 Мракъ—померки, темня, темноші, темрява, морок.
 Мраморный—мрамуровий.
 Мраморъ—мрамур.
 Мрачный—тмянный, морочный; хмурный, хмарный, похмурый, понурый, сумный.
 Мрѣять—тум-ніти.
 Мститель, ница—помстник, -ця, помститель, -ка, местник, -ця.
 Мстительность—мстивість.
 Мстительный—мстивий, местный.
 Мститъ (кому)—мститися, помшатися (над ким).
 Муаровый—хвилястий.
 Мудрено—мудро, хитро; трудно.
 Мудренность—мудрація.
 Мудреный—мудрый, хитрый.
 Мудрецъ—мудрець.
 Мудрить—мудрувати.
 Мудрость—мудрість, мудроші; трудн.сть.
 Мудрствовать—мудрувати, мудрячити, розумувати.
 Мудрствующий (умствующий, фантазеръ)—зайдиголова, мудрак.
 Мудрый—мудрый.
 Мужать—мужніти; (входитъ въ возрастъ) до зросту, до літ доходити.
 Муженекъ—чоловіченько.
 Мужественность—мужність, відвага, сміливість.
 Мужественный—мужній, відважный, сміливый.
 Мужество—мужність.

Мужиковатость—мугирякуватість, бамбулуватість.
 Мужиковатый—мугирякуватый, бамбулуватый.
 Мужикъ—хлоп; селяк; мугирь, гевал.
 Мужичий—хлопський, мугирный.
 Мужичество—гевальство, мугирство.
 Мужичье—мужва.
 Мужланъ—мугирь, мугирака.
 Мужний—чоловіків.
 Мужск.й—чоловічий.
 Мужчина—чоловік.
 Мужъ—чоловік, дружина (шутл.) старий.
 Музей—музей, музеум.
 Музыка—музика, грання.
 Музыкальность—музичність.
 Музыкальный—музичный.
 Музыкантский—музичський.
 Музыкантъ—музика, капеланецъ, капелиста; плохой—музичка.
 Мука—мука.
 Мука—борошно; (крупчатая) питльоване борошно; (гребевая изъ высѣянныхъ крупъ) покруп'янка, покрупини; (изъ смѣшан. хлѣбныхъ зеренъ) суржик.
 Мукомоль—мірошник, млинаръ.
 Мукомольный—мелющий.
 Муль, лошакъ—ослюк.
 Мумія—мума.
 Мундиръ—мундур; (солдатскій)—катанка.
 Мундшенкъ—чіпнаръ.
 Мунштукъ—(приборъ для вѣзвзданья лошадей) цуга, цуглі, байрак; (курит.) цигарничка.
 Мурава—полива, покіст.
 Мурава—тіпчина, муріг.
 Муравей—комаха, комашка, мурашка, муравель, мурях, мураль, муранділь.
 Муравейникъ—комашник, мурашник, мусавник, комашня, муравище, муравиня, муравлиння, мурашвина, мурашинник.
 Муравейный—мурашковый, мурашинный.
 Муравленный—полив'яний.
 Муравьѣдъ, эол.—мурахоїд.
 Муравьиный—мурашинный, муравельный, мурашковый.

Мурлыка—воркіт, мрука.
 Мурлыкане—воркітня, воркота, муркотання, горкотання, муркотня, муркіт; кургикання, курникання.
 Мурлыкать—муркотати, мрукати, муркати, мурчати; себѣ подь вѣсть курникати, кургикати, мургикати.
 Мурчать (урчать)—гарчати.
 Мускать—мушкат.
 Мускулистый—м'язкий, м'язуватий.
 Мускуль—м'яз.
 Мускульный—м'язовий.
 Мускусъ—мошус.
 Муслить—ялозити, мурзати, масльонити.
 Муслякъ—мурза, замазур.
 Мусорить—смітати.
 Мусорный—смітниковий.
 Мусорщикъ—смітничарь.
 Мусоръ—сміття; (битый камень, кирпичъ съ углемъ, окалиной и т. д.) груз, валява.
 Мутить, возмущать—каламутити, колотити, баламутити.
 Мутиться (о водѣ)—каламутитися.
 Мутноватый—помутный.
 Мутный—каламутный, чірений.
 Мутнѣть—мутнішати, мутніти, каламутитися.
 Мутовка—колотівка, колотов; (сплетница) талалайка.
 Муфта—мүфта.
 Муха—муха; собир. мушва; шпанская, *Lytta visicatoria*—майка.
 Мухоловка—моримуха.
 Мухоморъ, раст. *Agaricus muscarius*—троевка, моремух, моримуха, мушарка.
 Мученикъ, ца—мучень, ниця.
 Мученический—мученський.
 Мученичество—мученьство.
 Мученіе, пытка—мука, катуша, катування, морування.
 Мучитель, ница—душман, мордуванець, нка, кат, катівка, тортурник, ця, мордовник, ця.
 Мучительность—болізність.
 Мучительный—болізний.
 Мучительский—катівський.
 Мучительство—катівня.
 Мучиться—катувати, мордувати; мордуватися, каратися.

Мучица—борошенце.
 Муяникъ—борошенник.
 Мучнистый—борошнуватий.
 Мучнить—борошнити.
 Мучной—борошенний.
 Мучной хрусь, *Melolontha fulva*—лилляк, липняк.
 Мушка—мушка, крапка, цятка.
 Мушчатый—крапчастый, цятуватий.
 Мховина—мочар, мочерет.
 Мчать—курбелити, гнати.
 Мчатся—улягати, майнувати, курити, гнати.
 Мшанка, раст. *Sagina procumbens*—мокрець.
 Мшарина—мховина.
 Мшарить—(конопатить мхомъ) омшати; (ершчить) кудлати, кошлатити.
 Мшина—моловина.
 Мшистый—мохастый.
 Мшить—омшити.
 Мшение—помста.
 Мы—ми.
 Мыза—фільварок, підварок, окономія.
 Мызгать—швендяти.
 Мыкать—(лень) чесати; ся—шмигляти; тинятися, поновірятися.
 Мылить—милити.
 Мыловарение—милярство.
 Мыловарный—милярський, милярний.
 Мыловарня—милярня.
 Мыловаръ—миляр.
 Мыловидный—милуватий.
 Мыловникъ, раст. *Sapindos saponaria*—миляк.
 Мыло—дикое, раст. *Dyanthus superbus*—крутовежа.
 Мыльница—мильничка.
 Мыльный—мильнич.
 Мыльнянка, аптечная, раст. *Saponaria officinalis*—стягач, зьоздик.
 Мылящийся (хорошо)—милкий.
 Мысленный—умисловий, уявний, уявленни.
 Мыслимость—можливість.
 Мыслимый—можливий.
 Мыслитель—думач, подумальник, умисленник.
 Мыслительный—умисленний.
 Мыслить—умисляти.
 Мысль—умисел, думка, гадка, погаданка, подумання.

- Мысь, геогр.—ріг; (въ платѣ) видіжок.
 Мыть—мити; прати (стирать); (полоскать) полокати.
 Мытье—миття; прання, праття (стирка).
 Мычаніе—мукання.
 Мычать—мукати.
 Мышастый—мишатий.
 Мышеловка—пастка.
 Мышенюкъ—мишеня, мишенятко.
 Мышечный—м'язовий.
 Мышиный—мишачій.
 Мышка—мишка; паха, пахва.
 Мышки, раст. *Lathyrus tuberosus*—чина розова.
 Мышленіе—умисленія.
 Мышца—м'яз.
 Мышь—мища; собир.—мишва; полевая, *Hypodæus arvalis*—нориця; *Arvicola*—пільх; лѣсная, *Mus silvaticus*—скочка, виточа; миш; (летучая) кажан, пергач, ночница, чепир, ач, дилик, миш-пиргач.
 Мышьяковый—аршениковий.
 Мышьякъ—аршеник.
 Мышелокъ, анат.—шиколотка (у пальцевъ); кісточка (на ногѣ).
 Мѣдистый—мідянистый.
 Мѣдникъ—кітляр, мідяр.
 Мѣдническій—мідярський, кітлярський.
 Мѣдничество—мідярство, кітлярство.
 Мѣдноплавильный—кітлярний;—заводъ—кітлярня.
 Мѣдный—мідяний.
 Мѣдяница зоол. *Anguis fragilis*—сліпець, падалець, веретільник, ниця, падалиюк, падалиник, падалиця, мідянка.
 Мѣдянка, зелен. углекис. мѣдь—гришпан; насѣк. *Buprestis*—смердюха; змѣя, *Vipera cherssea*—спижарка.
 Мѣлоной, крейдяний.
 Мѣлокъ—крейдочка.
 Мѣлъ—крейда; красный—любрика.
 Мѣна—промін, міна, заміна, мнѣба.
 Мѣновой—замінний.
 Мѣновщикъ—міняльник.
 Мѣняла—столешник.
 Мѣняльный—міняльний.
- Мѣнять—мінати, замінати; мінжувати.
 Мѣняться—черятися, мінатися.
 Мѣняющийся—мінливий.
 Мѣнясь—мінма.
 Мѣра—міра; спосіб, заходи, засоби.
 Мѣрило—мірево.
 Мѣритель—мірник.
 Мѣрительный—вимірний.
 Мѣритъ—міряти.
 Мѣрка—змірок, мірка.
 Мѣрность—мірність.
 Мѣрный, мірний.
 Мѣропріятіе—заходи.
 Мѣрщикъ—мірник, мірчий.
 Мѣрян, е—міряння.
 Мѣрятъ—міряти.
 Мѣряться—міряться; силами—моцуватися.
 Мѣсиво—замішка.
 Мѣсилка—копистка.
 Мѣсильщикъ, ца—мішак, міш-р.
 Мѣсить—місити.
 Мѣстность—місцевість; (незаселенная)—пустизна, (низменная)—поділля; (иногда заливаемая водой)—подина.
 Мѣстный—місцевий.
 Мѣсто—місце; закрытое, укромное—застум, затишок, захист, захистя, захищ; скрытое, секретное—похоронка; для прятанья—запрѣтка; освѣщаемое, обогреваемое солнцемъ—осоння, пригрів; низменное—припадъ; ровное—рѣнина; низкое, песчаное—піскуваха; заливаемое водой—подина, моква, затон; очищенное отъ заросли—теребілля; выжженное—палеина; открытое—белебень, голотеча; позади гумна—загуменок; за плотинкой—загребелля; новозаселенное—новоселиця; усадебное—грунт, пледъ; отдыха, стоянки скота—стігло; покрытое тѣнью—застум, затінок, холодок; мойки бѣлья на рѣкѣ—пратв, прало; съ тихимъ теченіемъ—тиховід, тихо-віддя; съ быстр. теченіемъ—бистра, прудковід; съ обрат. теченіемъ у берега—одміть; чистое, не заросшее

на водѣ — плесо, чистова;
болотистое — моляк; разва-
линь — руйновийше, разва-
линь замка — замчище, зам-
чисько; гдѣ расходятся до-
роги — ровилля, розвилка;
за столомъ — застлля; убій-
ства — сукровище; дѣтское,
анатом. — містище, ложись-
ко; должность — посада, по-
містя; общее (въ литер.) —
загальник.
Мѣстоблюститель — заступник,
намісник.
Мѣстожителство — мешкання,
місцепроживання, житво.
Мѣстоимен.е, грам. — заімен-
ник.
Мѣстоположен.е — місцевість.
Мѣстопребываніе — місцebut'я.
Мѣсторожден.е — місцевроди-
ни; геолог. — поклада, ро-
довище.
Мѣсяцесловъ — календарь.
Мѣсяць — місяць, (молодой) —
новак, молодик; на ущер-
бѣ — щербатий.
Мѣсячное — см. мѣнструація.
Мѣсячный — місяшний.
Мѣтитъ — цілити, лучити, влу-
чати; значити.
Мѣтитъся (намѣчаться, обо-
значитъся) — значитися, по-
значитися.
Мѣтка — ціха, познака, значка,
карб, міта.
Мѣткій — цільний, цілкий, у-
лучний.
Мѣховой — хутрянний; бурдюго-
вий.
Мѣховщикъ — кушнирь, куш-
нір, футрарь, хутрарь.
Мѣхъ — хутро, шлям, футро,
футрина; бурдюк; димач
(поддув. снарядъ).
Мѣченіе — значіння.
Мѣченый — таврований, позна-
чений, карбований; (замѣт-
ный) значкий.
Мѣшалка — копістка.
Мѣшаніе — мішання.
Мѣшати — (смѣшивать) мішати;
(тасовать) талірувати, (пре-
пятствовать) перешкоджа-
ти, перебаранчати, пере-
бивати, перечіплювати, (сби-
вать съ толку) непутити;
(въ печи) перегортати.
Мѣшаться — (сби-аться) міша-
тися, плутатися; (вмѣшч.

вѣтсья) втручатися, встря-
вати; (съ ума сходить) бо-
жеволіти.
Мѣшетчатый — торбинчастий.
Мѣшечекъ — торбинка.
Мѣшечникъ — міхонша.
Мѣшечный — торбиновий.
Мѣшканіе — баріння, гаяння,
гаянка.
Мѣшкати — баритися, гаятися.
Мѣшковатый, неповоротли-
вый — міхуватий, лантухо-
ватий, бамбулуватий, вай-
лакуватий, незграбний; бах-
матий (о съ одеждѣ).
Мѣшкообразный — торбинува-
тий.
Мѣшкотность — магудність, ба-
рінність, мирявість.
Мѣшкотный — марудний, барін-
ний, мирявий.
Мѣшокъ — лантух, торба, тор-
бина, кавук, чувал, кай-
стра; для корма лошади
овсомъ — теретка.
Мѣщанинъ — міщанин; (бран.) —
салогуб.
Мѣщанка — міщанка.
Мѣщанскій — міщанський.
Мѣщанство — міщанство.
Мягкій — м'який, м'ягкий.
Мягковатый — м'якуватий, мнѣ-
куватий, пом'який.
Мягкокожій — м'якошкурій.
Мягкосердечный — лагідни-
чулий (человѣкъ) — м'якушка,
мнякушка.
Мягкость — м'якість, мнякість,
м'якота, мнякота; (харак-
тера) хибкість, хибливість.
Мягкотѣль — м'якун.
Мягкотѣлый — мякунний.
Мягчительный — розм'ягчаль-
ний.
Мягчить — м'якшити.
Мягчѣть — м'якшати, мняк-
шати, пом'якшати.
Мякина — паренина, полова,
мнякина.
Мякинный — полов'яний.
Мякишъ — м'якушка; (хлѣбный)
м'якушка, мнякушка, глев-
тяк.
Мякнуть — м'якти.
Мякоть — м'якуш, мнякуш; м'я-
кота, мнякота; (въ тыквѣ)
нізка, м'зка; (ягодн. разва-
ренная) молот.
Мялица — терлиця.

Мямлить, невнятно говорить —
папляти, мимрити, вадня-
кати, слєбізувати; марудити;
хамелити.

Мямля — м'яло, мняло, лемішка,
маруда, макуха.

Мясистый — м'яский.

Мясная муха, насѣк. *Sarco-
phaga carnaria* — заплывица.

Мясная трава, раст. *Campanula
sibirica* — звончок.

Мясникъ — м'ясарь, колій, різ-
ник.

Мясницкий — різницький.

Мясное — м'ясиво, мнясиво.

Мясной — м'ясовий, мнясний,
м'ясний; рядъ — різниці.

Мясо — м'ясо; (съ ребрами, бокъ)
схаб; жареное — смаженина,
печеня, (кусокъ въ ло-
вушкѣ) пастрьома.

Мясопустный — пушальный.

Мясопустъ — пушання.

Мясорубка — мясосічка.

Мясоѣдъ — м'ясниці, мнясниці.

Мясо — м'ясце.

Мята, раст. *Mentha* — м'ята;
пестролистная, кудрявая —
Mentha crispa folie variegatis
— кучерява мята; водяная —
полий; огородная, *Thymum
virginum* — любидра; ан-
глійская, *M. piperita* — холод-
на м'ята; кошачья, *Nepeta
glechoma* — розходник; *glech-
oma hederacea* — будра, ко-
тячі яйца.

Мятежникъ — повстанецъ, бун-
тівник, ворохібник, колот-
ник.

Мятежнический — бунтовниць-
кий.

Мятежный — бунтливый, бун-
товливый.

Мятежъ — розрух, повстання,
колот, бунт, ворохібня, во-
рохібництво.

Мятлика, раст. *Poa Trivialis* —
тонконіг, вибіжка.

Мятный — м'ятний.

Мять — мервити, м'яти, мняти,
м'яшкурити, мняшкурити,
м'яцкати, наминати.

Мяться — м'ятися, мнятися,
(ежиться) немжитися, (во-
зиться) монятися, (переми-
наться) — мулитися.

Мяуканье — нивканья, нявк,
явканья.

Мяукать — нявкати, нявчати,
явкати.

Мяхунка обыкновенная, раст.
Physalis Alkekengi — мо-
хунка.

Мячь — опука.

Мвро — миро, масло.

Мвропомазание — маслосвяття

Мврохранительница — мирница.

Н.

На, предл. — на; до; по; у; про;
під.

На, межд. — на! бері! маєш!

Набавка — наддток, придток,
додток; накидка; поход.

Набавлять, вить — наддавати,
придавати, додавати, дати;
накидати.

Набавочный — додатковий, при-
датковий.

Набаклушничать — набайдику-
ватися, наледарюватися.

Набалагурить — набалакати,
набазікати.

Набалдашникъ — ковилка, галь-
ка, головка.

Набаловать — напустувати.

Насалтывать, тать — наколо-
чувати, наколотити, наба-
ламучувати, тити, намішу-
вати, шати; (наговорить
вздору) набал, ндрасити, на-
белькотати, нахлявкати,
нагуторити; набазікати, на-
ляпотити, наляпати, наляе-
кати, (гов. пошлостей)
наблягати.

Набальза — набальза-
мувати.

Набарабани — наторохтіти,
набубнити.

Набарахтаться — наборсатися,
наовтузигися, наборіка-
тися.

Набатный — гвалтівний, гвал-
товний.

Набатъ — гвалт.

Набедерникъ — (сукон. покрыва-
ло на сѣдло) — чапрак.

Набедерникъ — набедерник.

Набездѣльничать — накоїти,
нашахрувати.

Набекрень — набакир, наба-
кирь.

Набережная — набережя.

Набережный — побережний, по-
бережний, надбережний.

Набесѣдоваться — набалака-
тисся, нагомонітисся.

Набивальщикъ — вибійчик.

Набивать, -бить — набивати, на-
бити; (пл. тно) товкмачити,
натовкмачити, натоштува-
ти, тати, пакувати, напа-
кувати; натикати; - ткати;
(колышки) клинцювати, на-
клинцювати; (гвоздики) цвя-
хувати, нацвяхувати; (оско-
мину) оскомити, оскомити-
ся, пооскомитися; (голову
вздоромъ) набахтурити (го-
лову); (наполнить) тасува-
ти, натасувати.

Набиваться — напрохуватися,
утискатися; (наполняться)
набиватися, н. товплювати-
ся, натискуватися; (завя-
зать, завязнуть) нав'язати,
нав'язнути.

Набивка — набивання; (грубый
миткаль) вибійка.

Набивной — набиваний; (о ма-
теріи) вибійчаний; (о цѣ-
нѣ) підвищений.

Набирать, брать — набирати,
брати; (типогр.) складати,
скласти; (въ армію) атя-
гати, гти, вербувати, звер-
бувати; -ся — набиватися,
братися; нагромаджувати-
ся, -мадитися, збиратися,
зібратися, назбиратися, по-
назбиратися; (типогр.) скла-
датися, скластися; (нахва-
таться) набишкатися, на-
пелешкатися.

Набитый (плотно) — натошту-
ваний, натопкуваний, топ-
туваний.

Наблагодариться — надякува-
тисся.

Наблевать — наблювати.

Наблеять — намекати.

Наблудить — нашкодити, на-
побродити, наброїти, нашу-
дурити, нашолобродити.

Наблюдатель, -ница — покмі-
тець, тниця, кміта, спосте-
режник, -ница, спостерігач,
-ка, назирник, -ця; (надзи-
ратель, -ница) доглядач, -ка,
дозорець, дозорця, дозор-
ница.

Наблюдательность — покмітли-
вість, замітливість, кміт-
ливість, назирність, спо-

стережність, спостережли-
вість.

Наблюдательный, примѣт-
ный — покмітливий, заміт-
ливий, кмітливий, назир-
ний, спостережний, спосте-
режливий; (о пунктѣ, ко-
мисіи) назорчий.

Наблюдать, наблюсти — (при-
мѣчать) покмічати, кміти-
ти, спостерігати, -регти;
(присматривать, стеречь)
назирати, рнути, догляда-
ти, -глянути, пильнувати,
стерегти.

Наблюденіе — покмічення, спо-
стереження; нагляд, догляд.

Набожно — побожно, набожно.

Набожность — побожність, на-
божність.

Набожный — побожний, набо-
жный.

Набойка — (для придержки
гаекъ) ключ; (у бочаровъ)
набивач; (холстъ) вибійка,
вибиванка.

Набойникъ — (родъ песта) тов-
кач; шомол.

Набойчатый — вибійчаний

Набойщикъ — вибійчик.

Набокий — кривобокий.

Набольший — найстарший.

Наболѣлый — наболѣлий; натру-
женный.

Наболѣть — наболѣти.

Набористый — збористий, ря-
сний; беркий.

Наборка — набирання; склада-
ня (типогр.).

Набормотать — намимрити, на-
белькотати, намурмотати.

Наборный — набористий (о
збруѣ, сѣдлѣ); складальний
(типограф.).

Набороздить — наборознити,
наскородити.

Набороновать — наборонити, на-
скородити.

Наборщикъ — (типогр.) складач;
(рекрутовъ въ армію) вер-
бовник, затыгач.

Наборъ — (призывъ) бранка,
вербунка, вербунок; (соби-
раніе) збіранина; (типогр.)
складання, (инструментовъ)
справилля.

Набраживать, -брестъ — натрап-
ляти, пити, надисати, нади-
бати, набрести; (сходиться
съ разн. сторонъ) збирати-

ся, зібратися, назбиратися,
згромаджуватися, — дитися.
Набражничаться—налигаться,
нагалунитися, назезюли-
тися.
Набранить—налаяти.
Набранный, навербованный—
(от войск) зтяжний.
Набрасываемый—накидальный.
Набрасывать, набросать, бро-
сить—накидати, накидати,
нашпурляти, понаскидати;
накреслювати, -лити.
Набрасываться, ситься—наки-
даться, накинута, допа-
даться, пасти, доривати-
ся, -рватися до; (съ бранью)
наскіпатися, наскіпуватися,
наскіпатися, напочуватися,
котитися, наштопатися.
Набрехать—наверзти, напле-
сти.
Набродиться—набродитися.
Набродяжничаться—наволочи-
тися.
Набросокъ—начерк, накрес,
нарис.
Набрызгать—напорсѣкати, нап-
лескати, накрапати.
Набрызгать—набурчати, на-
буркотіти.
Набрюшникъ—начеревник.
Набуравить—насвердли-
ти.
Набухать, -хнуть — набрякати,
набрякнути, бучавіти, на-
бучавіти, бубніти, набубні-
ти, набубнявіти.
Набухлость — набучавілість,
набубнявілість, набряск.
Набухлый — набучавілий, на-
бубнявілий, набряклий.
Набучить — назолити, налу-
жити.
Набушевать—навойдувати, на-
буяти.
Набуянить — нашурубурити,
навалтувати.
Набѣгать (что) — добігатися
(до чого).
Набѣгать—набігати, -бігти, на-
рапцати, трапити, наскоку-
вати, -скочити, забігати, за-
бігти; (стекаться) збігатися,
збігтися, назбігатися, по-
назбігатися, натовпитися,
перхати, -хнути; доганяти,
дігнати.
Набѣгаться—набігатися.
Набѣгомъ—наскокомъ, нашвид-
ку, одним нападом.

Набѣгъ—забіг, набіг, наскіж,
напад.
Набѣдокурить, набуянить —
нашурубурити; наброїти,
наколобродити, нашуду-
рити.
Набѣдствоваться—набідувати-
ся, нагорюватися.
На бѣду—на хирю, на лихо.
Набѣло—начисто.
Набѣситься—наказитися.
Набѣсноваться — набіснува-
тися.
Навага, рыба—дорш.
Наваживать, -возить, -везти —
навозити, -везти, понаво-
зити.
Навакшивать, -сить —ваксува-
ти, наваксувати.
Наваливать, -лить—накидати,
кичути; (тяжесть) наванта-
жувати, -жити, хурувати,
нахурувати, накрякувати,
крякати, теркилувати, на-
теркилувати, ладувати, на-
ладувати; (чѣмъ - либо тя-
желымъ) наворочати, на-
ворочувати, наvertати, на-
вернути, привертати, -вер-
нути, нагати; (сбѣгаться,
сходиться) насунути, зібра-
тися, перхнути.
Наваливаться, -литься—(въ ку-
чу) наvertатися, наверну-
тися, напочуватися, -коти-
тися.
Навалка—накиданья.
Наваль — (куча) кучугура;
(хламъ) мотлох.
Навалѣть—накидати; набаэ-
грати.
Наваривать, -рить —наварюва-
ти, наварити; (много) наво-
дити, навести; (сталью)
сталити, насталити.
Наваристый—накипчастий.
Наварка—наварювання, зварка.
Наварной — накипчастий, зва-
рений.
Навастривать, -вострить — на-
гострювати, -рити, пона-
гострювати.
Навахлять—напартолити.
Наващивать, -щить — вощити,
навощити.
Наведеніе—навід; індукція.
Навербовать — навербувати,
настягати.
Наверстка—надолуження.
Наверстывать, -стать—надолу-

жати, надолужити, навертати, вернути, наворочувати, чати, натягати, гти.
 Навертка—навірчування, накручування; шрубка; свердлик.
 Навертывать, рнуть — навірчувати, вертати, накручувати, тити; навивати, винутути.
 Наверху—угорі.
 Наверхъ — угору; — поверх (сверху).
 Навеселиться — навеселитися, набавитися.
 Навесель — напідпитку, під чаркою.
 Навести, нацѣлить — нариштувати, нарихтувати, налучити, наставити.
 Навзничь — навзнак, навзнаки, горілиць.
 Навзрыдъ — ридма.
 Навивать, вить, намотать — накидати, накинѹти, навивати, винутути; сплітати, сплести.
 Навивка — навивання.
 Навигаціонный — плавний, навигаційний, плавбовий.
 Навигация — плавба, навигация.
 На-видъ — навбач.
 Навинчивать, нтитъ — нашрубувати, бувати, нагвинчувати, тити, накручувати, тити.
 Навирать, врать — набріхувати, брехати, понабріхувати.
 Нависать, снутъ — звисати, звисти, нависати, снути.
 Нависшій — навислий, вислий.
 Навитый, намотанный — навиняний.
 Навлекать, влечь (гнѣвъ, недовольство, чье, либо) — на-ражатися, наразитися кому, набавляти, бавити (гнѣв, прикрість).
 Наводить, навестъ — наводити, навести; насилати, слати; лучити, цілити.
 Наводка — натяг; (воен.) націл.
 Наводнение (половодье) — повідь, повідь, водопілля; (потопъ) потоп.
 Наводнять, нить — понімати, поняти (водою), підтопляти, пити, заливати, лляти.
 Навождение — маня.
 Навозить — см. наваживать.

Навозить — гноїти.
 Навозиться (быть навозиму) — навозитися; (нащалитъ) напустуватися; (нахлопотаться, намаяться) наморочитися, намучитися.
 Навозный — гнійний, гнойовий; гнояний; привозний; — наяжижа; въ кот. мокъ навозъ — гноївка, мостівка; ная куча — гноївня, гноїсько, гноївисько, гноярня, гноїще.
 Навозный жукъ, Scarabaeus stercorarius — рийка, гнійник, гнояк; Geotrupes stercorarius — лайняр, лайняк.
 Навозня — гноївня, гноїсько, гноївовисько, гноярня, гноїще.
 Навозъ — гній, гайно, лайлак, кізяк, обірник, котях.
 Навой, валь (ткацк.) — навій.
 Наволакивать, волочь — наво-лікати, локти, стягати, гти, наошувати, наносити.
 Наволока — пошивка, пошиванка, (первая для перьевъ) насипка, напірник.
 Наволокъ — (поем. лугъ) запла-лав, заплава.
 Навоить — напсетити, насмердіти.
 Навораживать, рожить — на-ворожувати, жити; навіщувати, напрокувати.
 Наворачивать, ротить — на-вертати, рнути, нагромажу-вати, дити, накладати, кла-сти; накидати, нутути.
 Наворовать — накрасти.
 Наворотень — вулик, колодка.
 Наворсить — начухрати.
 Наворчать, ся — нагарикати, на-бурчати, намурчати, ся.
 Навострить — нагострити; (уши) — насторочити (вуха).
 Навощить — навескувати.
 Навредить — нашкодити.
 На время — про час, на час.
 Навсегда — повішно, назавжди, назавше, навѣк, навѣки.
 Навскачь — навзаводи, навскоки.
 Навстрѣчу — назустріч, на-стріч, наздіб, напроти; на-перерѣзь — навперейми.
 Навыворотъ, наоборотъ — opak, назворот, навбакир, на-верт, навспак.
 Навыскивать — навищукувати.

Навыкаты, -кнуты — звикати, звикнути, навиглядати, навиглядіти.

Навыкый—звиклий.

Навыкъ—навичка, звичка.

На-вытяжку—наввиписки.

Навъючивать, -чить—батовати, набатовати, ладувати, наладувати, вантажити, навантажити, отерхувати, -хати, уючити, науючити.

Навъваніє—навій, навівання.

Навъвать-въять—навівати, навівати, навінуту; намітати, -мести, понамітати.

Навъдываться—навідуватися, навідатися, відвідувати, -дати.

Навъки—навѣк, навѣки, повѣк, довіку.

Навърное—напевне, запевне, певне.

Навърняка—наипевніше.

Навъсь—дашок; повітка; (балдахинъ, шатерь) намет, халабуда; (надъ крыльцомъ, дверью)—піддашок, піддашця; (наклонъ) нахил.

Навътка—нападня, пеня, дармиця.

Навътренный—накладный.

Навъть—обмова, намова.

Навъчно—см. навѣки.

Навъшивать-силь-навішувати, навісити, понавішувати, порозвішувати, наважувати, -важити, зважувати, зважити.

Навъщать, -стить — перевѣдувати, перевѣдати, перевѣдываться, перевѣдатися, навідувати, -відати, навіщати, -вістити, навіджати, завідувати, -відати, созвідати.

Навъзаты, -знуты — учеплятися, причеплятися, -питися.

Навъзень—(молотило) біяк.

Навъзчивость—нав'язь, учепистість, нав'язкуватість, на-трудливість, набридливость, уїдливість, причепливість.

Навъзчивый—учепистый, на-трудливый, уїдливый, причепливый, нав'язкуватий, набридливый.

Навъзывать, -заты — накидати, накинути; нав'язувати, -зати.

Навъзываться, -заться — накидаться, накинута, наби-

ватися, -битися, наріпатися, -ріпатися, накараскуватися, -катися, усилятся, усили-тятся.

Нагаживать, нагадить—напоганювати, напоганити, на-паскужувати, -паскудити, нагиджувати, -гидити, на-каляти, наробити.

Нагайка, плеть—нагай, нагай-ка, малахай, малахайка, карбач.

Нагарцоваться — нагарцюва-тятся.

Нагаръ—нагоръ; (въ трубѣ) шкрум; (въ кур. трубкѣ) чвир, згаръ; (на металлѣ) жужелиця; (сухость на языке, на устахъ) смага.

Нагибаніє—нахилання, наги-нанья.

Нагибать, -ся, нагнуть, -ся—на-гинати, -ся, нагнути, -ся.

Нагибъ—нагин, нахил.

Нагишка—голяк.

Нагишомъ—гольцем, голяка, гильдем.

Нагладитъ (утюгомъ)—напра-сывать.

Наглазникъ—наочник.

Наглазый—наочный; очеви-стый.

Наглазѣться—надивитися.

Наглецки—нахабно, зухвало.

Наглець—нахабник, зухва-лецъ.

Наглость—нахаба, зухвальство.

Наглоутаться—наковтатися, на-глитатися, наликатися.

Наглумиться—наглузуватися, наглумувати, накепкува-тятся, накупиться.

Наглухо—щільно.

Наглый—нахабный, зухвалий.

Наглядность—наочність.

Наглядный—наочный.

Наглядѣть—нагледіти, мазо-рити.

Наглядѣться—надивитися, на-видатися.

Нагнаивать, -гноить—нагною-вати, -гноити; -ся -ропіти, зропіти, нагнивати, -гнить.

Нагнетательный, -тех.—натя-гальный.

Нагнетать, -гнестъ—нагнітати, -тити, натискати, -снути.

Нагнивать, -гнить—нагнивать, нагнити, ропіти, зропіти.

Нагноєніє—заятрення.

Наговариваніє — намовляння, обмовляння, натуркування, набріхування, нашепти.

Наговаривать, -рить — набалакувати; набалакати, набе-
сідувати; намовляти, -мо-
вити, обмовляти, -мовити,
набріхувати, -брехати, на-
туркувати, -кати.

Наговариваться, -рится — на-
балакуватися, набалака-
тися, нагомонітися, виба-
лакаться.

Наговорщикъ, -ца — обмовник,
-ця, шепотильник, -ця, ше-
питинник, -ця.

Наговоръ — намова, обмова,
нашепт, шепоти.

Нагой — нагий, голий; чистий,
явний.

Наголо — наголо; (до тла) геть
чисто, до останку, до пня.

Наголодаться — наголодуватися.

Нагоняй — прочухан, гонка;
(давать) — струнчити.

Нагонять, -гнать — доганяти,
наздоганяти, -дігнати; на-
громаджувати, -дити; наби-
вати, -бити, -натягати, -гти
(обручи); вимовляти, -вити
(кому); виганяти, -гнати
(спирть).

Нагораживать, -родить — наго-
роджувати, перегороджу-
вати, -дити; накладати,
-класти, накидати, -кинути,
понакидати, нагромаджу-
вати, -дити, копичити.

Нагорать, -рѣть — (накаляться
въ огнѣ) розпалитися, ли-
тися; (покрываться нага-
ромъ) напалитися, -литися.

Нагореваться, наплакаться
— попотужити, нагорюва-
тися.

Нагорный — горовий, нагірний.

Нагорье — горовина.

Нагорѣлый — нагорілий.

Нагоститься — нагостюватися.

Нагота — нагота, голизна.

Наготовиться — наставити.

Наготовлять, -вить — налашто-
вувати, -тувати, налагоджу-
вати, -дити; наставити, -чи-
ти, наставляти.

Наготовѣ — наготовові.

Награбить — нагарбати, награ-
бувати, напліндрувати.

Награвировать — виритувати.

Награда — нагорода, заплата,
віддяка.

Награждать, -дить — нагоро-
джати, -дити; дарувати, об-
дарувати кого чим.

Награждение — нагородження.

Награфить, разграфить — нари-
лювати, наригувати.

Нагребать, -нагрести — нагор-
тати, нагорнути, нагребати,
нагребти.

Нагрезить — намарити, напру-
жати.

Нагремѣть, -нагуркати, нагур-
котіти, нагримотіти.

Нагремѣться — нагрімѣтися.

Нагрозить — нахвалитися.

Нагромоздить — стордзувати.

Нагромозжение — стордзування.

Нагрубить — нагрубіяти.

Нагрудникъ — наперсник, перси.

Нагружать, -зять, -ся — хурува-
тися, навантажувати, та-
жити, ладувати, наладу-
вати, теркилувати, нате-
ркилувати, нариштувати, -ся.

Нагрузиться, напиться (пья-
нымъ) — наджулитися.

Нагруженный — навантажений,
наладований, натекилова-
ний, нахурований.

Нагрузка — ладування, терки-
лування, навантаження.

Нагрузчикъ — ладівник, носак,
вантажник.

Нагруститься — насумувати-
ся, нажуритися.

Нагрызть, -зть — нагризати,
-зти, понагризати, налус-
кати, валушити.

Нагрѣвальный — оґрівальний.

Нагрѣвание — нагрівання, оґрів.

Нагрѣвать, -грѣть — нагрівати,
оґрівати, -ґріти.

Нагрѣваться, -грѣться — наґрі-
ватися, наґрітися, оґріва-
тися, оґрітися.

Нагрѣвъ — оґрів.

Нагрѣшить — наґрішити.

Нагрязнить — набарложити, на-
багнити, набруднити, нака-
ляти.

Нагрязнуть — наскочити, наґі-
ти, вдарити.

Нагудѣть, нашумѣть — наґуґо-
тити, наґуґити.

Нагуливать — випасати.

Нагуль — випас.

Нагулять, -ся — нагуляти, -ся.

Надавать—наздавати, понадавати.

Надавливание—натиск.

Надавливать, нажимать—натискать, натиснути, нагнітати, гністи, надушувати, душити; мулити, намулити.

Надаивать, доить—надоювати, їти.

Надалбливать, долбить—надовбувати, понадовбувати.

Надарить—надарувати, понадаровувати.

Надбавка—поступок, наддаток, придаток; підвищення.

Надбавлять, вить—наддавати, додавати, придавати, дати; підвищати, вищити.

Надбавочный—придатковый, додатковий.

Надбивать, бить—надбивати, бити.

Надбрасывать, бросить—подкидывать, докидывать, прикидывать, кинуть.

Надбровный—надбрівний.

Надвигание—насування, насувания.

Надвигаться, двинуться—насуваться, насунутися.

Надвигать, нуть—насувать, сунуть, понасувать; (на сторону)—надавать, надати.

Надводный—надводный, надвідний.

Надвое—навпіл, надвоє.

Надворный—надвірний.

Надворье—надвір'я.

Надвязывать, зать—надплітати, плести, доплітати, понадплітати.

Надгибать, догнуть—надгинать, дігнути, понадгинати.

Надгнивать, гнить—надгнивать, гнити, понадгнивать.

Надгнивший—надгнилий.

Надгробный—надмогильный; погрібовий.

Надгрызать, зть—надгрызати, зти, понадгрызати.

Надалбливать, долбить—надовбувати, довбати.

Наддача—додаток, придаток; перевишка.

Надежда—надія, сподіванка, сподівання, надіяння.

Надежно—надійно, певне; міцно, тривало.

Надежность—надійність, певність; міцність, тривалість.

Надежный—надійний, певний; міцний, тривалий.

Надергать—нашарпати, насмекать, насіпати, наскубти, надрать, наторочити.

Надзвездный—надзірний.

Надзелень—зеленцем, усвид.

Надзираніе—доглядання.

Надзиратель, ница—доглядач, ка, дозорець, рниця.

Надзирательский—доглядницький.

Надзирательство—доглядництво.

Надзирательша—доглядачева.

Надзирать—доглядати, дозировать, пильнувати (чего).

Надзорь—догляд, дозір, нагляд.

Надивить—надивувати.

Надивиться—надивуватися.

Надирать, надрать—надирать, надерти, наскубти, начубити (волосся); наскубти (вуха).

Надкалывать, лоть—надколювать, надколоти, наколювать, наколоты.

Надкалываться, лоться—наколюваться, наколотися.

Надкашивать, надкосить—надкошувати, надкосити.

Надклеивать, клевать—наддзюбывать, наддзюбати.

Надковырять, надколупать.

Надколь—розколина; (расщепь) роскіл.

Надкусывать, сить—надкушувать, надкусити.

Надламывать, надломить—надламувати, надламати.

Надлежать—приналежатися, належати, випадати.

Надлежащий, приличный—належный, належитий, слушний, відповідний, спосібний.

Надлобье, анат.—надчілля.

Надломить—надломити.

Надломиться—наломитися.

Надломь—вилім, вищерб.

Надмеваться—надиматися.

Надменность, — пиха, фудулія, чвань.

Надменный—фудульний, пихатый, гоноровитий.

Надмогильный—надмогильный.

На днѣ—усподі.

Надо—треба.

Надоблачный—надхмарний.

Надобность, дѣло—потріб, потреба; (польза) пригода.

Надобный—потрібний.
 Надодраный, надорванный —
 наддертий.
 Надокучить—усви́рпитися.
 Надолба—стовпчик.
 Надолбить—надовбати.
 Надолго—надовго.
 Надорваться—повередитися.
 Надоумить—напоумити, наро-
 зумити, напутити.
 Надо́дание—набриданья.
 Надо́дать, надо́сть — набри-
 дати, — бриднути, огидати,
 огиднути, предокучати, кучи-
 тити, наприкрятися, на-
 прикритися, сприкрюватися,
 сприкритися, нализити, лиз-
 тити, остивати, остити, уку-
 чатися, укучитися, ускуча-
 тися, ускучитися, назоляти,
 золяти, надокучати, надок-
 кучити, надолужати, надол-
 лужити, навнுவати, осто-
 бісити, онавіснити, обісити,
 осоружитися, осоружитися.
 Надо́дливість — набридли-
 вість, назолистість, настир-
 ливість, настирність, на-
 вратливість, навязкуватість,
 улизливість, улазливість,
 уйдливість, осоружливість,
 навнуватність, укучливість,
 предокучливість.
 Надо́дливый — набридливый,
 настирливый, настирный, на-
 золистый, навратливый, на-
 вязкуватый, улизливый, улаз-
 ливый, уйдливый, осоруж-
 ливый, навнуватный, укуч-
 ливый, предокучливый.
 Надпо́ять—надлютовати.
 Надпивать, -пить — надпивати,
 надпити.
 Надпиливать, -лить — надпи-
 лувати, -ляти.
 Надписа́ние—надписання.
 Надписатель—надписач, над-
 писник, (на вексел. блан-
 кѣ) жирант.
 Надписывать, -сать — надпису-
 вати, -сати.
 Надпись—напис, надпис; (на
 вексель) жиро; заголовок,
 титул.
 Надплечникъ (вышитый въ
 женск. сорочкѣ)—полик.
 Напресто́льный — надвѣтар-
 ный.
 Надразниться—надратуватися.

Надрастать, расти—надроста-
 ти, -рости.
 Надрубать, -бить, надрѣзать—
 надтинати, надтяти, над-
 цюкувати, кати, надруб-
 вати, -бати.
 Надрубка—надрубання.
 Надрывать, -рвать—наддирати,
 наддерти, надсаджувати,
 -дити; (коня быстрой ѳздой)
 переганяти, гнати.
 Надрываться, -рваться — над-
 саджуватися, надсадитися,
 надвереджатися, - дитися,
 сидатися, сѣстися.
 Надрывъ — надсада, поруха,
 уверед, увереда; наддирина.
 Надрѣзь—утин, надкрѣй, над-
 тин, надрѣз.
 Надрѣзывать, -зять — надкраю-
 вати, надкраяти, надкрою-
 вати, надкроїти, утинати,
 утнути, утяти.
 Надсматривать, - смотреть —
 доглядати, - гледѣти, нази-
 рати.
 Надсмотрщикъ, -ца — догля-
 дач, -ка.
 Надсмотръ—догляд.
 Надсосать—надсмоктати.
 Надставка—доточка, наточка,
 наштуковина.
 Надставлять, -вить — наштуко-
 вувати, наштукувати, до-
 точувати, чити, наточува-
 ти, -чити.
 Надстраивать, -строить — над-
 будовувати, прибудовува-
 ти, -дувати.
 Надстройка — надбудування,
 надбудівля.
 Надстрочный—нарядковый.
 Надсыпать, -сыпать — досипа-
 ти, присипати, -сипати.
 Надсыпка—надсипання, при-
 сипання.
 Надсыпной — досипный, при-
 сипный.
 Надсѣдать, -сѣсть — опадати,
 опастися; похилатися, -лити-
 ся; -ся-надсѣдатися, -сѣстися.
 Надсѣкать, -сѣчь — надсѣкати,
 надсѣкти, надтинати, -тяти.
 Надтесывать, -сать — надтѣсу-
 вати, надтѣсати.
 Надтрескиваться, -снутъся —
 надколюватися, -колотися.
 Надувало—дури́світ.
 Надувательство — шалапутня.

ва, обмана, хвальщ, підду-
рювання.
Надувать, дуть — набундючува-
ти, дучити, набубнювати,
-бубніти, наприндювати,
-приндити, надимати, на-
дути; наівати, віяти, намі-
тати, мести; піддурювати,
рити, дурити, обдурювати,
рити.
Надуваться, дуться — надима-
тися, надутися, напужува-
тися, пужитися; пишатися,
пизитися, набундючитися,
наприндитися, напіндючи-
тися, нажабитися, намур-
моситися, похмуритися.
Надумываться, маться — наду-
мыватися, матися.
Надурачиться — надуріти.
Надутость — надутість; пиха-
тість, чванливість.
Надутый — надутий; пихатий,
чванливий.
Надушать, шить — напахати,
хтити.
Надушиться, пропитаться за-
пахом — напахатися.
Надхрящевая плева — охря-
стница.
Надъ — понад, над; верх, по-
верх; вище (чого).
Надъденный (о травѣ) — по-
урмлений.
Надымлять, -мить — накурюва-
ти, рити, надимляти, мити.
Надышать — надихати.
Надышаться — надихатися.
Надѣванье — надягання, одя-
гання; (обуви) обування,
узування.
Надѣвать, -дѣть — надягати,
одягати, гти, удівати, уді-
ти, убирати, убрати; (на но-
ги) назувати, назути, узу-
вати, узуті; (обувь) узува-
тися, узутися.
Надѣваться, надѣться — набу-
ватися, набутися.
Надѣлать — наробити, начини-
ти; (плохого) накоїти, на-
броїти; (накупить) наспра-
вляти; (наготовить) напо-
рати; (убытку, вреда) на-
шкодити.
Надѣленіе — наділ.
Надѣль — поділок.
Надѣлять, -лить — наділяти, ли-
ти.
Надѣяться — надіятися, споді-

ватися; (положиться на ко-
го) здаватися, спускатися
(на кого).
Наединѣ — на самоті, поєдині;
сам-на-сам, віч-на-віч.
Наеживать, вздымать — насто-
бурчувати, настобурчити,
наїжувати, іжити.
Наеживаться, наежиться — на-
їжуватися, наїжитися, на-
стопожуватися, -пужитися,
натутурюватися, -тутурити-
ся, настобурчуватися, бур-
читися.
Наемка — найми.
Наемникъ, -ца — наємць, на-
емиця, наймит, -чка, найма-
нець, -нка.
Наемнический — наємничий, най-
митський.
Наемничество — наємність.
Наемный — найманий; (плата)
найманщина, наймиця.
Наемщикъ, -ца — наймач, -ка,
найомиць, -миця.
Наемъ — найми; (спресь на на-
емъ) найманка.
Наерошивать — козубити, на-
стовбурчувати.
Наершиться, нахохлиться (раз-
сердиться) — отабуритися,
настовбурчитися, настовпу-
житися.
Нажаловать — надарувати.
Нажаловаться — наскаржитися,
нажалкуватися.
Нажаривать, -рить — напикати,
пекти; понапикати, на-
смажувати, -жити, понасмажу-
вати, напяржити, гти; на-
палювати, -лити.
Наждакъ — шмергель.
Наждачный — шмергельовий.
Нажеваться, наѣсться — нажва-
катися.
Нажелать — назижити.
Нажелаться — набажатися.
Нажива — зиск, користь, набу-
ток, доробок, живець, при-
нада, жировиця.
Наживать, -жить — наживати,
жити, набувати, бути, над-
бати.
Наживаться, приобретать день-
ги — наскарблятися.
Наживка (для удочки) — паша,
жировиця, принада, живець.
Наживной, благопріобрѣтен-
ный — нажитний, наживний.

набутний, зароблений, прид-
баний.
Нажиганіє—напалювання; рос-
палювання.
Нажигать, жечь — напалюва-
ти, лити, распалювати, ли-
ти; випалювати, лити, ви-
пикати, пекти.
Нажилиться—нап'ястися.
Нажимать, жать, придавить—
нагнічувати, нагнітити, на-
чавлювати, чавити, начави-
ти, примулювати, муляти,
натискати, притискати, сну-
ти.
Нажимъ—притиск, нагніт, на-
чавка; давило.
Нажинать, жать — нажинати,
жати.
Нажинистый—ужинкуватий.
Нажинъ—ужин, ужинок.
Нажираться, жраться — нажи-
ратися, жертися, накепка-
тися, набехтатися, налива-
тихя, набревкатися, наре-
патися, наредкатися, налу-
питься.
Нажитое, благопріобрѣтенное
—надбанок.
Нажитой — набутий, придба-
ний.
Нажитокъ—набуток, надбанок.
Нажиточный, о—корисний, о.
Нажужжать—надзижчати, над-
зирчати, надзинчати.
Нажурить — налаяти, накар-
тати.
Назади—ззаду, позаду.
Назадъ—опак, зуспіт, узад,
ритями, ритю, навспак,
успак.
Название—назвище, назва, наз-
висько.
Названный—названий; мене-
ний, (братъ) побратим;
(сестра) посестра.
Названьице—менячко.
Назваться, напроситься—на-
кликатися.
Назвонить, -ся надзвонити, -ся.
Наздравствоваться—наздоров-
катися.
Наземь—додолу; долі.
Назиданіє — навчення, напу-
чення.
Назидательный, о — навчаль-
ний, напутливий, о.
Назидать — навчати, напучу-
вати.
Назло—на злієть.

Назлобствоваться—налютува-
тися.
Назначать, назначить — при-
значати, назначити, приді-
ляти, лити, настановляти,
вити (на уряд), складати,
скласти (ціну).
Назначеніє—призначіння; на-
станова (на уряд); приуро-
ченне къ к.-д. мѣсту, дѣлу—
приділ.
Назойливость — уїдливість,
уїлість, уїзливість, налаз-
ливість, навязкуватість,
унадність, унадливість,
улазливість, набридливість,
наворотливість, натрутли-
вість, настирність.
Назойливый—уїдливий, уїлий,
уїзливий, налазливий, на-
в'язкуватий, унадний, унад-
ливий, улазливий, набрид-
ливий, наворотливий, на-
трутливий, настирний.
Назрѣваніє — доспівання, до-
стигання, вистигання (на-
рыва).
Назрѣвать, зрѣть — доспівати,
доспіти, достигати, гти; ви-
стигати, - гти (о нарывахъ,
болѣзняхъ).
Назубокъ—зубило.
Назубривать, рить — зубити,
назубити; вищербляти, бити.
Называть, звать — нарікати,
нарекати, називати, узивати,
-звати, менувати, намену-
вати, накликати, накли-
кати,
Называются, зваются — звати-
ся, назватися; напрошува-
тися, -ситися, набивати-
ся, набитися.
Назывъ—скликання.
Назѣваться — напозіхатися;
нагавитися.
Назюзиться — наджудитися,
нагалунитися, намоняти-ся,
нахлющитися.
Назябнуть, -ся — намерзти, -ся.
Наибольшій — найбільший.
Наиболѣе—найбільше, над усе,
найпак, найпаче.
Наивеличайшій — найвеличез-
ніший.
Наивность—наївність.
Наивный—наївний.
Наиграться—нагулятися, на-
ратися.

Наигрывать — вигравати; (шутл.) триндикати.
 Найденышъ — найда, найдух, шка, знайда, знайдух.
 Наизворотъ — навиверт, навиворіт; навспак, навпаки, навпик.
 Наиздѣваться (наиграться) — награватися, награтися; (насмѣяться) накупитися, назневажатися, наглузуватися, наглумитися.
 Наизнанку — навиворіт, наруби.
 Наизусть — на память, з пам'яті, з голови.
 Наилучше — найкраще, найліпше.
 Наилучшій — найкращий, найліпший.
 Наименование — менування, називання; імення, назва.
 Наименовать — наменити, наменувати, назвати, найменувати.
 Наименоваться, назваться — найменуватися.
 Наименьшій — найменший, щонайменший.
 Наискивать, -искать — вишукувати, нашукати.
 Наискаться — попошукати.
 Найскорѣе — найшвидче, найхутніше.
 Найскорѣйшій — найшвидчий, найхутніший.
 Наискось, косо — навскіс, наперекіс; назукіс, скосом, косяка, скісно, навкіс, навкоси.
 Наитіе (вдохновение) — надих, натхнення, наслання.
 Накадить — накурити, накадити.
 Наказание — кара, укарання, покарання.
 Наказуемость — карність.
 Наказуемый — карний.
 Наказъ — (инструкція, положеніе) регулямін.
 Наказывать, -зять — карати, укарати, покарати, накарати, скарати.
 Накаливать, -лить — нагартувувати, -тувати.
 Накалка — нагарт, нагартування.
 Накалывать, -наколоть, -наткнуть — наштрикувати, наштрикнути, наколювати, -наколоти; (прикалывать) приш-

пилювати, -лити; (дровъ) рубати, -нарубати; (щепокъ) скіпати, наскіпати; (камней) налупати.
 Накалякать — набазікати, нагомоніти.
 Накамникъ — черний, раст. *Empetrum nigrum* — водянка.
 Наканунъ — на передодні.
 Накапризничаться — накомизитися, накапризуватися, навитребенькуватися.
 Накапывать, -пать — накрапати, -крапати.
 Накапывать, -копать — накопувати, -пати, понакопувати.
 Накаркать — накрукати, накраркати.
 Накармливать, -накормить — нагодовувати, нагодувати.
 Накататься — наїздитися.
 Накатка — качалка.
 Накать — повала.
 Накатывать, -тать — навивати, -нути, намотувати, -тати; на-кочувати, -тити, наточувати, -чити; накачувати, -чати; накручувати, -тити; навалювати, -лити.
 Накатываться, -титься — накочуватися, накотитися.
 Накачивать, -чать — помпувати, напмпувати.
 Накачивать, -тить — на-кочувати, -тити; наточувати, -чити.
 Накашивать, -сить — накошувати, -накосити.
 Накашляться — набухикатися.
 Накваса — піспа.
 Наквашивать, -сить — на-квашувати, -сити; за-квашувати, -сити.
 Накидка — накидання; накидка.
 Накидной — накиданий.
 Накидывать, -накинуть — на-кидати, -кинути, (одежду) на-хопити (одежину); -ся-на-кидаться, -кинутися, на-па-даться, -па-стися.
 Накипать, -накипѣть — на-кипати, -накипіти.
 Накипь — на-кип; см. Пѣна.
 Накипѣвшій — на-кипілий.
 Накипятить — на-гріти, на-кип-нити.
 Накисать — на-кисати.
 Накладка — на-кладання; на-кладка.
 Накладная — фактура, крамо-квіт, долучка.

Накладной—(о серебрѣ) аплі-
ке; (о волосахъ) фальши-
вий, роблений; (о деньгахъ)
додатковий.

Накладываніе—накладання.

Накладывать, класть — на-
кладати, класти.

Накланяться—накланятися.

Наклеваться—наклюватися.

Наклеветаться — набрехаться.

Наклеветывать, наклеветать—
набріхувати, набрехати.

Наклеивать, -евать — надзю-
бувати, надзюбати.

Наклеивать, клеить — наліп-
лювати, наліпити; (носъ)
утерти носа.

Наклейка—наліплення; наліп-
ка.

Наклеить—потаврувати, по-
клеить, позначити.

Наклейщикъ, -ца — наліпникъ,
-ця.

Наклепъ—накліпка, набрехи,
обмова, обрехи.

Наклепывать, -пать — накліпу-
вати, клепати; набріхува-
ти, брехати, обмовляти, ви-
ти.

Наклобучивать, -чити — насу-
вати, -сунути.

Наклобучка — нагана, прочу-
хан.

Наклонение—нахилення; грам.-
спосіб.

Наклоненный (въ одну сторо-
ну)—набокуватий.

Наклонивъ—унахилку.

Наклонно—спухово, спухова-
то, спуховисто, набокува-
то, спохолом, спхова, на-
хило.

Наклонность — схилистість,
збочистість, скісність, ско-
систість, спохилисть, нахи-
листь, похилисть, похили-
стість, згористість; (склон-
ность, влеченіе) нахил, на-
хилок, потяг, схильність.

Наклонный—схилистый, збо-
чистый, скісний, скосистый,
спохилий, нахилий, похи-
лий, похилистый, згори-
стый; (склонный къ чему)
схильный, прихильный до
чего.

Наклонъ—похил, схилок, спад,
навал.

Наклонясь—схилком, хильці.

Наклонять, -ниться—ухилати,

лито, перехилати, -лити,
схилати, -лити, хилати, ли-
ти; -ся, перехнябитися.

Наклонуться—трапиться.

Наковальня (маленькая)—на-
кованъ; (большая) ковадло.

Наковать, выковать—накувати,
укувати.

Наковырять, -ся—наколупати,
надлубати, надовбати, -ся.

Накожный—нашкірний, шкір-
ний.

Наколачивать, -тить—набива-
ти, бити, понабивати; на-
колочувати, -тити.

Наколдовать — начаклувати,
наворожити, навідьмувати,
начарувати.

Наколка—очіпок, мережок.

Наколотить—набухати.

Наколоться, наткнуться — на-
штрикнутися.

Наколѣнный—наколінник.

Накомкать—зжумати, набгати.

Наконецъ — упослід, урешті,
нарешті, упослідок, на-

останку, наостанці, наскінчу.

Наконечникъ, (металлическій,
оковка палки) — заківка;
(стрѣлы) площик; (копья)
клюга.

Накопировать — накопювати.

Накопление, — нагромадження,
скуплення, набірання.

Накоплять, -пить — нагромад-
жувати, дити, набирати,
набирати; (имущества) на-
пожиткуватися.

Накопляться, -питься — (о пла-
тежахъ, недоимкахъ) зави-
сати, зависнути.

Накопѣлый—закурений, за-
димлений.

Накопѣть—закуриться, за-
димиться.

Накормленный, сытый—наї-
дений, наїджений.

Накорчевать — накорчувати,
накичувати.

Накочевѣть—поклякти.

Накрадывать, -красть — накра-
дати, красти, понакрадати.

Накрапывать, -пать—покрапати,
покропляти, накрапати,
крапати.

Накрасѣться—начервонітис.

Накрахмалить—накрохмалити.

Накрашивать, сить — нафарбо-
вувати, бувати.

На краю, въ концѣ—накрай.

Накрени́ться — перехня́битися, скантува́тися
 Накре́сть — охрест, навхрест.
 Накрича́ть — нагукати, накрича́ти; наверещати, нагвалтува́ти (нашумѣть); нагуча́ти (выбранить).
 Накрича́ться — накричатися, нагукатися; (наплакаться) налементува́тися.
 Накромса́ть, наръза́ть — начикрижи́ти.
 Накропа́ть — напартачи́ти, набазгра́ти.
 Накроши́ть — укриши́ти, накриши́ти, надроби́ти.
 Накружи́ться — накрутитися, наверті́тися.
 Накручи́вать, — накручува́ти, накрути́ти, намотува́ти, -та́ти, навива́ти, ну́ти.
 Накручини́ться — нажуритися, насумува́тися, натужитися.
 Накрыва́ть, -кры́ть — накрива́ти, -крити, -напина́ти, -ля́сти; злапа́ти, застукати.
 Накры́тіе — накривка.
 Накры́шка — покривка.
 Накръ́пко — намі́ць, мі́цно.
 Накувырка́ться — наперекида́тися.
 Накудеси́ть — начаклува́ти, наві́дмува́ти, начарува́ти; набро́ити, нашурубурити, наколобродити.
 Накукова́ть — накува́ти.
 Накукова́ться — накува́тися.
 Накупа́ть, -пи́ть — ямли́ти, наямли́ти, -накуповува́ти, -пува́ти, накупля́ти, -пи́ти.
 Накупка́ — накуп.
 Накуралеси́ть — набро́ити, нашурубурити, наколобродити, напрокуди́ти, наду́рити.
 Накурива́ть, -ри́ть — накурюва́ти, -ри́ти; дими́ти, надими́ти.
 Накути́ть — нагуля́тися.
 Накуша́ться — наі́стися.
 Налавлива́ть, -лови́ть — наловлюва́ти, -ви́ти; (рыбы, удочкой) нанади́ти.
 Налага́ть, -наложи́ть — накла́дати, -кла́сти, накида́ти, накинута́; (много) натага́нити; (повязку) за́вити.
 Налажива́ть, -ди́ть, устраи́вать — лагодити, полагодити, налагоджува́ти; нала́дити, направля́ти, -ви́ти; (приго-

товить) напосуди́ти; пра́вити, торочи́ти.
 Налази́ть, -лѣ́зть — налази́ти, налі́зти.
 Налакирова́ть, наглянцева́ть — налю́щити.
 Налакоми́ться — наласува́тися, насмакува́тися.
 Наламыва́ть, -ма́ть — наламува́ти, наламати́, тро́щити, натро́щити.
 Нала́яться — нагавка́тися, попогавка́ти; набрехати́ся.
 Налга́ть — набрехати́.
 Налегать, налечь, — приляга́ти, приля́гти, -натиска́ти, -тисну́ти; (напряга́ть все́ силы) наполяга́ти, -гти, напосі́дати, насі́дати, сі́сти, нама́гаться, -могті́ся.
 Налегкѣ́ — улегці́; злехка, лехко; поро́жнем.
 Наледенѣ́лый — наледені́лий; накрижні́лий.
 Наледенѣ́ть — накрижні́ти, наледені́ти.
 Належа́ться — належати́ся.
 Налетать, -тѣ́ть — налинати́, налину́ти, налі́тати, -леті́ти; спада́ти, впада́ти, -сти́; накого́.
 Налетный́ — перелі́тний; ма́ндрівний.
 Налету́ — ульот.
 Налеть — налі́т; напад; (ржавчина на водѣ) осуга; (химич.) дві́т; (на камкѣ) іржа.
 Налива́ть, -ли́ть — налива́ти, ли́ти, ля́ти; насипа́ти, на́сипати; уточува́ти, -чи́ти.
 Наливка́ — наливання́; наливка.
 Наливной́ — наливний; (колесо) корча́к.
 Налимони́ться, нализа́ться — намоня́тися, наджули́тися, набрати́ся, нагалунитися́.
 Налинеи́ть, разлинеи́ть — на́рислюва́ти, на́ригува́ти.
 Налипа́ть, -пну́ть — налипати́, -ли́пти.
 Налипші́й — налипли́й.
 Наличникѣ́ строи́т — ли́штва.
 Налі́ться — о́ колосѣ́ набро́шувати́ся, наброститися́.
 Нали́чность — готови́зна, гото́вина, готі́вка; (войска) ко́мпут.
 Нали́чный — (лицевой) чи́льный; ді́йсний, справжні́й; при́сутній; гото́вий, готі́вковий.

Намычка—мичка.
 Намѣнивать, -нять — наміню-
 вати, няти.
 Намѣреваться—мати намір.
 Намѣреніе — примір, намір,
 замір; (умыселъ) замисл,
 замір, заміряння.
 Намѣренно, нарочно — нав-
 мисне, зумисне.
 Намѣривать, -рять—мірять, на-
 мірять; нарізувати, -зати.
 Намѣриться, -попробовать —
 наменятися.
 Намѣстникъ—намісник.
 Намѣстнический — намісниць-
 кий.
 Намѣстничество—намісництво.
 Намѣчать, -тить — назначати,
 значити, назначити, назна-
 чити; (примѣтитъ) назорити.
 Намѣшивать, -шать — намішу-
 вати, -шати, наберберити,
 накалапуцати.
 Намыкать, -кнуть — м'якти, на-
 м'якти.
 Намылить—намырити.
 Напачивать, -носить — нао-
 шувати, -сити.
 Напаченіе—напачення.
 На-низу—усподі.
 Напачивать, -зять, -ся—посиля-
 ти, лити, напачувати, низати,
 наборсувати, -сати, наволи-
 кати, наволокти, -ся.
 Напачь—напачування; низка.
 Напачаніе, наемъ—напачання.
 Напачатель, -ница — напач,
 -ка, напачець, миця.
 Напачать, -нять — напачати,
 -няти; -ся — напачатися, -ня-
 тися.
 Напачающійся, наемный—за-
 рібний.
 Напача—пейстрина.
 Напачовый—пейстриновий.
 Напачить, -нести — напачити,
 -нести; напачати, -гнати; на-
 митати, -мести; напачати, -
 вѣяти; справляти, -вити,
 вчиняти, -нити, завдавати, -
 дати; (ущербъ матер.) забі-
 дити.
 Напачный — напаченний, напач-
 ваний; (о болѣзняхъ) замет-
 ливий.
 Напачь—напач, напач, кучу-
 гура; намул, наплинок.
 Напачжиться, — напачуватися.
 Напачхаться—напачатися.
 Напаччаться — напачкатися.

Напачтый (на срокъ)—строко-
 вий.
 Наоборотъ—навпаки, навспаз,
 навверле, навпак, навверле,
 назворит, наопак, наопач.
 Наобумъ—навмани, навмани,
 навманці, навманя, осліп,
 на галай на балай.
 Наобѣщать—наобѣцувати, нао-
 бѣцати.
 На опачку—навпашки, нао-
 паш, наопашки, наопашку.
 Наотмашь—навідлі, на відлів,
 навідліг.
 Наотнимать—навидирати.
 Наотрубывать—навтипати.
 Наотрѣзь—твердо, рішучо.
 Наохотиться — напачуватися.
 Нападать, -пасть — нападати, -
 пасти; (преслѣдовать) нага-
 бати; (придираться) нака-
 суватися, -сатися; (задѣвать)
 напачувати.
 Нападеніе—напад.
 Нападки—нападок, пеня, (при-
 дирки) напачування; (пов-
 лѣнь) напачка.
 Напачивый, о—напачливый, о.
 Напаччикъ, -ца — напачник, -ця.
 Напачивать, -падать — напача-
 ти, -падати.
 Напачить—напачобити.
 Напачивать, -пачать — напачову-
 вати, -тувати.
 Напачивать, -поить — напачува-
 ти, -поити.
 Напачка—напачування.
 Напачкостить — напачкостити,
 напачкостити, напачкудити.
 Напачзывать, -ползти—напачи-
 ти, -лзти, понапачити.
 Напачать—напачад, на спогад,
 на спомин; (говорить) з го-
 лови; (учить) напач'аток.
 Напачивать, -рять — напачува-
 ти, -рити.
 Напачать, -сти—напачити, ви-
 пасати, напачати, -сти; ва-
 пасати, напачасати.
 Напачисть—напачистити.
 Напачь—напачь, пеня, напач-
 док, напача.
 Напачивать, -хать — напачува-
 ти, -рати, понапачувати.
 Напачтаты—напачивати.
 Напачкаты, —(напачить) напач-
 ляти, напачати; (напача-
 кулить) напачграти; (напач-
 костить) напачгавити.

Напекать, -печь — напекати, пекти, понапекати.
 Наперебой—наввипередки.
 Наперевъсь—навпереваги.
 Наперегонки — наввипередки, навипередки.
 Напереди—спереду, попереду.
 Напередь — наперед, поперед.
 Наперекорь—наsupерекі, навсупор, навкір, навкірки, навпір, наперекір, навпк, всупор, назлість.
 Наперерывъ—наввипередки.
 На-переръзъ—навперейми.
 Наперсникъ — вірник, улюбленець.
 Наперстокъ—наперсток.
 Наперсточный—наперстковий.
 Наперстянка великоцвѣтная, раст. *Digitalis grandiflora*—ползковий цвіт, наперстник, -ця.
 Наперчить — наперчити, на-поприти.
 Напечатаніе—видрукування.
 Напечатать — видрукувати, надрукувати.
 Напиваться, питься — упива-тись, упитись, налгаться, намоняться, набіратись, -братись, бражитись, набра-житись.
 Напильникъ — терпуг, підпи-лок, напилек, дерій.
 Напирать, реть — серенити, посеренити, пертись, перти, наперти, натискати, снути; бгати, набгати.
 Напироваться — набенкетува-тись.
 Напитокъ — напій; (спиртний) трюнок; (волшебный) дання.
 Написать — написать; (крас-ками) намалювати.
 Напитывать, тать — нагодову-вати, дувати, навохчувати, чити.
 Напитываться, напиться — натягаться, натягтись (про-питываться); годуватись, нагодуватись.
 Напихивать, хать, хнуть — на-пихати, пхати, набгати.
 Напичкать, — напхати, напа-кувати, набгати.
 Напичкаться — наістись, нап-хатись.
 Наплавь—наплав; поплавецъ; раст. *Potamogeton*—куширь.

Наплакаться, насѣтоваться — нажалкуватись.
 Наплевывать, плевать — на-плювувати, плювати.
 Наплески—плискання.
 Наплескивать, -скать — наплю-скупати, кати, набовтувати, набовгати, нахлюпувати, -хлюпати.
 Наплетать, -сти — наплітати, -плести; наковчати (наго-ворить).
 Наплечникъ—нарамінник.
 Наплодиться, размножиться — наплодиться.
 Наплутовать—нашахрувати.
 Наплывать, -плыть — наплива-ти, -вти, наплинути.
 Наплывъ—наплив.
 Наплясаться—натанцюватись.
 Наповаль — відразу, лоском, покотом.
 Наподобіе—накшталт, на штиб, на взір, на зразок.
 Напоенный—напитий.
 Напойка—понюх.
 Наполнение—наповнення.
 Наполнять, -нить, заполнить — заповняти, заповнити. (по-суду) ущерити, ущирити.
 Наполняться, наполниться — набіратись, набратись, спо-лоняться, нитись.
 Наполовину—наопуль.
 Напомаживать, мадить—пома-дити, на помадити.
 Напоминаніе—упіміння, упо-минок, нагадування.
 Напоминать, -мнить — упоми-нати, упімнути, нагадува-ти, -дати, наганути, наме-нути (на що).
 Напопрошайничать—налабаю-кати.
 Напорный—навальний.
 Напоръ—навал, натуга.
 Напоследяхъ — наприкінці. (о беременной) на зносі.
 Напотчевать, напоить—начас-тувати.
 Напотѣться—попоморочитись, натрудитись.
 Направка — (брить) наго-стрення.
 Направление—напряг, на пря-мок, прямування, правець, (прямое) прѣстець; (при-нять) спрямуватись.
 Направлять, -вить — наводити, навести, направляти, пра-

- вити, керувати, накерувати, направляти, - мити; напучати, - тити; нагостряти, - рити.
- Направляться, - виться — направлятися, - направи́тися, правитися, - направитися, простувати, прямувати, простати.
- Направо — направецъ, праворуч.
- Напраслина — дармиця, нападня, пеня.
- Напрасно — шкода, даремне, даремно, марно, надаремне, надаремно, запропале, дурно.
- Напрасный — пражный, марный, даремный, надаремный, запропалый.
- Напрашивать, просить, — напрошувати, - просити, - прохати; накликати, наликати; понакликати; - ся — намагаться, - моттисся, набиваться, - битися, напрошуваться, - ситися.
- Напредсказывать, — навіщувати, напроорокувати.
- Напримѣръ — наприклад, якось, якот.
- Напричитать — наголосити.
- Напроказить — напрокудити, наброїти, накоїти, пошудурити, нашкодити.
- Напроказничать, см. Напроказить.
- Напрокатъ — унаєм.
- Напролетъ — наскрізь; навидіт.
- Напроломъ — напропуд, пробоем.
- Напропалую — до загину, на всі заставки.
- Напроорочить — см. напредсказывать.
- Напротивъ — проти, супроти, напроти, напро́тив; навпаки, навспяч.
- Напруживать, - жить — напружувати, - жити.
- Напрыгаться — настрибатися.
- Напрыскивать, - скать — напорськувати, - кати.
- Напрягать, напречь — напручувати, прутити, натужити, натужити, напружувати, напружити, напрудживати, напрудити.
- Напрягаться, напречься — напручуватися, напрутитися, напружуватися, - житися.
- Напрядать, - прясть — напрядати, - прясти.
- Напряжение — напруга, натуга, напруження; чрезмірне — надсила.
- Напряженно — напруго, напругом, натужно, напружено.
- Напряженность — напругість, напруженість, натужність.
- Напряженный — напругий, напружений, натужный.
- Напрямикъ, прямо — навро́мки, навро́мець, навро́стець, навро́стець, навро́шки, навро́чки, навро́чки, простяком, прямцем, навро́рле, навро́рле, навро́мець.
- Напрягать — наховати.
- Напуганный, пуганный — полаханий, наполоханий, наляканий.
- Напугать, - ся — наполохати, налякати, настрахати, настрашити, нажекати, припудити, злякати, переполохати, - ся.
- Напудрить — напудрувати.
- Напускать, - пустить — напуска́ти, - пустити; на себя — удавати з себе; - ся на что — на́сідатися, на́кидатися на.
- Напускной — напущений; уда́ний.
- Напустословить — наблигузкати, навро́рзти, наплести.
- Напутать — наплутати, понаплутувати; (нитокъ) набо́рсати.
- Напутственный — виражальний.
- Напутствие — вираження; за́причащення.
- Напутствовать — виражати; за́причащати.
- Напухать, - хнуть — набрякати, набрякнути, пухти, напухти.
- Напухлость — опух, пухлина, пухлення, пухлятина.
- Напухлый — напухлий, пухлий.
- Напучивать, - чить — надимати, здимати, - дуги.
- Напыжиться, надуться — напызиться.
- Напылить — напорошити, накурить.
- Напыщенность — великова́жність, напу́женість, пиха́тість.
- Напыщенный — великова́жный, напу́жений, пиха́тий.
- Напѣваніе — виспівування.

Напѣвать, -пѣть — виспівувати, наспівати.

Напѣвний — співний, поспівний, виспівний.

Напѣвъ — поспів, спів, виспів; голяс.

Напѣнивать, -нить — запінювати, -нити.

Напяливать, накрывать — напинати, нап'ясти, понапинати, напрядати, напряднути; натягати, -гти.

Напяливаться, -литься — натягаться, натягтися.

Напячивать, -пятить — напочувати, -котити, насувати, -сунути.

Наработать — наробити; заробити, запрацювати; -ся — наробитися, напрацюватися.

Наравнѣ — урівнѣ; нарівні, зарівно, рівно, врівні, порівно.

Нарадовать — натішити, навітшати; -ся — натішитися, навітшатися.

Нараждать, родить — родити, народити, породити.

Нараспашку — наросхрист.

Нараспѣвъ (говорить) — миччу.

Нарастать, увеличиваться — привершуватися, наростати.

Нарасхватъ — уросхп, уросхап.

Нарашать, -расти — зрощати, -стити.

Нарзвать, нарѣзать (кусковъ) — нашматувати; (набирать) назривати.

Нарекать, -речь — називати, звати.

Нареченіе — названня.

Нарисовать — намалювати.

Нарицательный — іменний, названий, номінальний, загальний.

Наркотическій — наркотичний, дурманний.

Народникъ — народовець.

Народничество — народовство.

Народность — народність.

Народный — народній, народовий; людвий, людський.

Народовластіе — народоправство.

Народовѣдѣніе — народознавство.

Народонаселеніе — людність.

Народъ — нарід, народ, люд.

Нарожденіе — народження.

Нарознь — різно, нарозно; нарізно.

Наростить — виростити.

Нарость — нарість, наростень, мудзуля, наросля, япина, гуля, гургуля, приріст, (на плодѣ) струп.

Нарочито — значно, чимало.

Нарочитый — значний, чималий.

Нарочно-умисне, назнарошки, назнарошне, нароком, навмисне, нарошне.

Нарочный-навмисний, умисний, назнарошний; — суц.-посланиець.

Нарощеніе — наріст, наросток.

Нарубить, нарѣзать — натяти; нарубати.

Нарубка — нарубування; карб.

Наруганіе — наруга.

Наругать — наляти; -ся — наслідітися, накупитися, наглукувати.

Наружи — з-окола.

Наружно-позверховно, сверху; з окола, з позору, на око.

Наружность — (осанка) постава, статура; обличчя (фізіономія); (внѣшность) зовнішність, позверховність.

Наружный, внѣшний — околичний, околишній, надвірний; позверховний.

Наружу — на око, з-окола; наверх, на поверх.

Нарумянивать-нить — рум'янити, нарум'янити; -ся — рум'янитися; нарум'янитися.

Нарушать, -шить — (покой чей) рунтати, порунтати; (слово, законъ, присягу) ламати, зламати; поломити; (запрещеніе) переступати; - пити; (цѣлость) розгрудити; (обрядъ, обычай, благопристойность) огрішитися.

Нарушеніе — (покой) рунтання; (законъ) праволомство; ламання; переступ.

Нарушитель, -ница — рунтака; зламач, -ка; переступець, -ниця.

Нары — піл.

Нарываніе (о нарывѣ) — вистокювання.

Нарывать, -рвать (о нарывѣ) — накручувати, накрутити, вистокюватися, -ятися; нарывати, -рвати.

- Нарываться, рваться — наско-
чити, нахопитися.
Нарывная трава, раст. *Ranunculus sceleratus* — табачка,
царь-зілля.
Нарывной — витяжний.
Нарывный — болячковий.
Нарывъ — нарва, болячка, чи-
ряк, скула; (прорвавший)
нириця.
Нарыльникъ — намидзник.
Нарыть, наспать — накопати.
Нарѣзать — (наѣчь) накарбу-
вати; (кусочками) надро-
бити; (больш. ломтями) на-
батовати.
Нарѣзвиться — нагулятися, на-
пустуватися.
Нарѣзка — нарізування; карб;
нарізка.
Нарѣзной — карбований.
Нарѣчие — (діалект.) говірка;
(грамат.) прислівник.
Нарѣзь — рубеж, рубіж.
Нарядность — шатність, ошат-
ність, прибірність, прихор-
ність, стрійність, хупавість,
одягність, одіжність.
Нарядный, о — шатний, ошат-
ний, одягний, одіжний, при-
бірний, прихорний, стрійний
хупавий, о.
Наряду — поряд, врівні.
Нарядъ — стрій, убір, шати;
наказ.
Наряжать, красиво одѣвать —
косорити, строїти, чепури-
ти, убирати, вистроювати,
хахулити.
Наряжаться, рядиться — уря-
жатися, урядитися, чепури-
тися, причепуритися, строї-
тися, вистроїтися, приха-
хулитися.
Насадка — насадження.
Насаждение — садіння.
Насаживать, ждате, дите — на-
саджувати, дити; набива-
ти, бити; нашивати, при-
шивати, шити; заводити,
вести, запроваджувати, -
дити.
Насаливать, намасливать (жир-
но) — наяложувати, зити, на-
лоювати, лоїти; насолить
кому — надолужати, - лужити.
Насаривать, - сорить — насмічу-
вати, тити; натрушувати, -
сити.
Насасывать, - сосать — насиса-
ти, -ссати; смоктати, насмо-
ктати; натягати, -гти.
Насахаривать, - рить — цукрува-
ти, нацукрувати.
Насверливать, - лить (дырь) —
навірчувати, навертіти.
Насвистаться — насвистітися.
Насвистывать — висвистувати.
Население — (народъ) людність;
(заселение) залюднення.
Населенность — залюдненість.
Населять, лить — залюдняти, -
днити, осаджувати, - дити,
оселяти, лити.
Насиле — силомѣття, силуван-
ня; примус, фрика, гвалт.
Насиловать — силувати, нево-
лити, примушувати, гвал-
тувати.
Насилу — насилу.
Насильно — силом, силомѣць,
силомѣццю, силопихом, са-
мопихом, насамопих, упо-
ром, насилком, насильці,
накидом, пробоем, силою,
живосилом, неволею, через
силу.
Насильный — силуваний, зне-
волений.
Насильственный — поневоільний,
гвалтовний.
Насиживать, - нить — насниюва-
ти, нити.
Наскабливать, - скоблить —
скребти, наскребти, скро-
мадити, наскромадити; на-
струговати, - гати.
Насказъ — набрехи, обрехи.
Насказывать, - зать — наказува-
ти, зати, набалакувати, ка-
ти; (на кого) набріхувати,
брехати.
Наскакаться (о конѣ) — набасу-
ватися.
Наскакивать, - скочить — наско-
кувати, -скочити.
Насквернить — напаскудити.
Насквернословить — налихо-
словити.
Насквозь — наскрізь, навспіл.
Наскитаться — натинятися, на-
вештатися.
Насколько — оскільки.
Наскорблый (ссохшийся и очер-
ствѣвший) — зашкарублий.
Наскоро — швидкома, нашвид-
ку, хапком, похапки, похап-
цем, хватькома, хватком,
направо, хапкома.
Наскрестъ — нашкрѣбати.

Наскрипѣть—нарипіти.

Наскучить—ускучитися, уку-
читися, накучити, набрид-
нути.

Наслаждаться. дитися—усоло-
жатися, дитися, тішитися,
милуватися, радіти з чого;
смакувати в чому, роско-
шувати, зазнавати, знати
роскоші.

Наслаждение—любота, втіха,
надсолода, насолода, рос-
кіш.

Наслаивать, наслоять—наша-
рювати, рити.

Наслащивать, насластить—
насолоджувати, насолодити.

Наслюивать, нить—наслиню-
вати, нити.

Наслоение, на шаріння, на вер-
стування.

Наслоняться—навштатися,
натинятися.

Наслужить—послужити.

Наслушаться—наслухатися.

Наслышаться—наслухатися.

Наслѣдить—натоптати; нат-
р-пити.

Наслѣд е, —спадок, спадщина;
(отцовское) отчина, отчина,
батьчівщина, отцевщина,
(отъ предковъ) предківщи-
на, дідизна.

Наслѣдникъ, —ца—спадкоємець,
—миця, наступник, —ця.

Наслѣдный—наслідний.

Наслѣдованіе—спадкування,
одідичення, наступування.

Наслѣдовать—спадкувати,
одідичувати, наступувати.

Наслѣдодатель—спадкодавець.

Наслѣдственность—спадщин-
ність, спадковість, дідич-
ність.

Наслѣдственный—спадковий,
спадщинний, дідичний, на-
слідний.

Наслѣдство—спадок, спадщи-
на, спадки: (отъ бабки) ба-
бизна, (отъ дѣда) дідизна;
(отъ матери) материзна;
(отъ брата) братовизна.

Насматривать, трѣть, увидѣть
—наглядати, наглядіти, на-
гледіти, назирати, назирити.

Насматриваться, трѣться—на-
дивлятися, надивитися; по-
наздивитися, наглядітися.

Насмерть—до смерті.

Насморкать—насякати, на-
шмаркати.

Насморкъ—нежит, нежить,
нежид.

Насмѣхаться—шкундувати,
шкилити, глузувати, кеп-
кувати, кптити, шкилювати,
шкалювати, насміхати, на-
сміхатися, (давать прозви-
ща) прикладати прикладки.

Насмѣхъ—на глум, на жарт,
на посміх.

Насмѣшить—усмішити.

Насмѣшка—поглумка, посмі-
шка, висміх, поглузка, глуз,
глум, глузування, практика,
насміхання; (прозвище)
прикладка.

Насмѣшливость—глузливість,
глумливість.

Насмѣшливый—глузливий,
глумливий.

Насмѣшникъ, —ца—глузовник,
—ця, глумільник, —ця, на-
смій, насмішко, насмішок,
смішко.

Насмѣшничать—см. Насмѣ-
хаться.

Насмѣшничество—кепкування,
глузування, глумування.

Насмѣяться, —(наиздѣваться)
наглузувати; (похохотать)
нареготатися.

Насобирать—назбирати.

Насоболѣзоваться—нажалку-
ватися.

Насовывать, —совать, —сунуть
—насувати, сунути; напи-
хати, пхати, бгати, набгати.

Насовѣтовать—нараяти, нара-
дити.

Насолить, —(надѣлать зла) за-
злостити, упектисся, допе-
кти кому; (посолить) насо-
лити.

Насолодить—насолодити.

Насосный—помповий, смоко-
вий.

Насось—смоковик, помпа,
смок, водотяг; (воздушный)
духотяг, духовий смок.

Насочинять—накомпонувати.

Насплетничать—наплести, на-
плескати.

Наспориться—назмагатися.

Наспѣть—наспіти, настигти,
приспіти.

Насрамить—ославити; —ся—на-
братися сорому.

- Наставать, -стать — надходити, надіходити, надійти.
 Наставительный — навчальний, наставний.
 Наставлять, -вить — (надоумливать) напучати, напучувати, напутити, приводити, вести, навчати, навчити, нащо; настановляти, -вити, понастановляти; доточувати, штукувати, надштукувати, приточити; рихтувати, нарихтувати, направляти, -вити.
 Наставник, -ца — напутник, -ця.
 Наставнический — напутницький.
 Наставничество — напутництво.
 Наставной — доточений, надштукований, приточений.
 Настаивание — настоювання; налягання, домагання; настирняня.
 Настаивать — настоювати, -яти; докучать — настирати, настирюватися, настиряться, напоедати, сісти, наполягати, -гти.
 Настаиваться, -стояться — настоюватися, -ятися; натягати, -гти, набираться, -браться.
 Насталивать, насталить — насталувати, насталити.
 Настегивать, -гать — шмагати, нашмагати, стьобати, настьобати, фастригувати, нафастригувати.
 Настежь — навстяж, навстяжи, навстіж, навстежень.
 Настигать, -тичь — спобігати, спобігти, спостигати, тигти, постигати, тигти, наспівати, наспіти, насінути.
 Настилать, настлать — намощувати, мостити, намости́ти, стелити, настеляти, -лити.
 Настилка — настеляння; поміст; стелина, мостовиння; (сапожн.) устілка.
 Настирать — напрати.
 Настойка — настоянка; (на травах) мочена.
 Настойчиво — настирливо, напосідливо, завзято, наупорно.
 Настойчивость — напосідливість, завзятість, настирливість, наупорність.
 Настойчивый — напосідливий, настирливий, наупорний, завзятий.
 Настольный — настільний.
 Насторожить — (уш.) нащури́ти, нащулити, наштури́ти, нашорошити.
 Насторожь — на чеку.
 Настояние — налягання, напосідання.
 Настоятель, -ница — ігумен, ігуменя; настоятель, -ка.
 Настоятельно — притьмом, нагло, пильно.
 Настоятельность — нагальність, пильність.
 Настоятельный — нагальний, пильний.
 Настояться, простоять — попростоя́ти, настоя́ться.
 Настоящее — теперішність.
 Настоящий — теперішній; (подлинный) — притаманний, сутий; (действительный) правдивий, правдешний; (чистокровный) неприторений.
 Настроить, настроить — набудовувати, набудувати; наладжувати, -дити; направляти, -правити; нмовляти, мовити, підстроюжувати, юдити.
 Настрачивать, -строчить — стебнувати, настебнувати (вшивать).
 Настращать — налякати, полякати.
 Настригать, -стричь — настригати, -гти.
 Настрогать — настругати, нагемблювати.
 Настрога — суворо, гостро.
 Настроение — настрій.
 Настройка — надбудова; (муз.) ладнування.
 Настройщик, -ца — ладнач, -ка, ладновник, -ця.
 Настрелять — настріляти, набити.
 Настряпать — зготувати, напорати.
 Настудить — нахолодити, остудити.
 Наступательно, рѣшительно — наступцем, наступом.
 Наступательный — наступовий.
 Наступать, наступить — насту-

пати, пити; нападати, па-
сти, кидатися, кинутися;
(ногой) настоптувати, на-
стоптати, надходити, надій-
ти, приходити, йти; напіра-
ти, перти.
Наступление—наступ.
Наступчивый—напасний.
Настурція, раст. *Troaeolum*
maius—красоля.
Настывать, стынуть, стыть—
холонути, нахолонути, по-
холонути.
Настынный—настинний.
Насудачить—обмовити, обре-
хати.
Насудиться—напозиватися.
Насуетиться—наметушитися,
наклопотатися.
Насудить—наобіяти.
Насупротив—навпроти.
Насук—насухо.
Насучивать, сучить—насуку-
вати, кати, накручувати,
тити.
Насушивать, шить—насушати,
шити.
Насушка—сушіння.
Насущный—річковий, життє-
вий, побутовий.
Насчитывать, тать—нарахову-
вати, хувати, надічувати,
чити.
Насылать, слать—насилати,
слати, насилати, напуска-
ти, стити.
Насылка—насилання.
Насыпать, сыпать—насипати,
сипати.
Насыпаться, спаться—висип-
лятися, спатися.
Насыпка—насипка, насипання.
Насыпной—насипаний.
Насыпь—наспа, виспа, пе-
респа.
Насыхать, сохнуть—присиха-
ти, сохти.
Насыщать, тить—годувати,
нагодовувати, дувати, сити,
ти, наситити, заживляти,
живити, ся.
Насыщение—насит, наїдок.
Насѣвать, сѣять—насівати,
сіяти, понасівати.
Насѣвъ—засів, висів.
Насѣдать, насѣсть—напосіда-
ти, насідати, насісти.
Насѣдка—квочка, астрон.-
квочка з курчятами.
Насѣдъ (въ яйцѣ)—зарід.

Насѣка—карб; оскард; булава.
Насѣкать, сѣчь—натинати,
тяти, насікати, сікти; кар-
бувати, накарбувати.
Насѣкомое—комаха, цюцька,
кузька.
Насѣкомоядный—комахоїдний.
Насѣсть (для курь)—сідало,
подра, підра.
Насѣчка—карб.
Наталкивать, натолкнуть—
натручувати, натрутити; ся,
надибувати, бати, споти-
кати, натраплювати, пити.
Натанцоваться—натанцюва-
тися.
Натапливать, топить—на-
палювати, напалити; на-
топляти, пиги.
Натаптывать, топтать—утоп-
тувати, натеπτувати, тати.
Натаскивать, скать, щить—на-
тягати, гти, наволікати,
локти, натирювати, тирити,
напирювати, ряти; нау-
чувати, вчити.
Натачивать, точить—нагост-
рювати, вигострювати, рити,
наточувати, чити.
Натворить, надѣлать—нако-
ти, наробити; учинити.
Натекать, натець—набігати,
набігти; (струйкою) дзюри-
ти, надзюрити.
Натеребить—нарвати, насми-
кати.
Натерпѣться—натерпїтися,
назнатися; набѣдствовать-
ся—набїдуватися.
Натертый (наж. тый)—муляний.
Натирать, натереть—намулю-
вати, намуляти, намулити;
намуляти; (ссадить кожу)
пошмугляти; натирати,
терти.
Натискивать, тиснуть—натис-
кати, притискати, тиснути;
надушувати, шити; напи-
хати, пхати, бгати, набгати,
напаковувати, кувати.
Натискъ (давление)—нагніт;
(толпа) тиск, натовп, на-
пад.
Наткать—наткати.
Натолкать—наштурхати, на-
товкти; ся натовктися.
Натолковаться—набалакатися.
Натолочь—натовкти.
Натолпиться—понатискатися,
натовпитися.

Натомить—зморити, натомити,
натрудити: ся—знебутися,
змогтися, зморитися.
Натопать—натупати.
Натоптаться—намурхатися,
намурхатитися, перетупцю-
ватися.
Натопирить—настовбурчити,
настовпужити.
Наторговать—накрамарювати,
нагандлювати; уторгувати.
Натормошить—насіпати, на-
смикати.
Натосковаться—нажуритися,
натужитися.
Натошакъ—натше, натшесерце.
Натравливаніе—цькування.
Натравливать, вить—підцько-
вувати, —кувати, зачвати,
зачвати, цькувати, нацьку-
вати.
Натрепать—натіпати.
Натрескаться—нажертися.
Натрещать—натріскотіти; нац-
венькати, наторохтіти.
Натрубить—насурмити; (въ
уши) натуркати.
Натрудиться—напрацюватися;
устать—намонятися.
Натруска—натрус; порошница.
Натрясать, сти—натрушувати,
натрусити, понатрушувати.
Натуга—напруга.
Натужиться, понатужиться—
натинатися, натятися, на-
пинатися, нап'ястися, натя-
гаться, гтисся.
Натура—натура, природа; вдача.
Натурализация—уприроднення.
Натурализировать—уприрод-
няти, нити.
Натуралистъ—природник, при-
родознавець.
Натурально—природно; за-
певне.
Натуральность—природність,
натуральність.
Натуральный—природний, на-
туральный.
Натурщикъ, ца—живозвір, на-
турник, ца.
Натушевывать, шевать—нату-
шовувати, шувати.
Натыкать, тывать—натикати,
тикати, уतिकати, уткнути.
Натыкать, ся, наткнуть, ся—на-
стромляти, мити, ся, нати-
натися, натятися, нахоплю-
вати, хопити, ся, напороти-
ся, нахромитися.

Натѣсниться—натиснутися,
натовпитися.
Натѣшить—розвеселити, на-
веселити.
Натѣшиться, нарадоваться—
навітшатися.
Натягивать, тянуть—натяга-
ти, гти, напинати, —п'ясти.
Натягиваться, нутся—напи-
натися, напнутися; наволі-
катися, локтисся.
Натяжка—натяг.
Натянутость—примушеність,
неприродність.
Натянутый—примушений, не-
природний, невільний.
Наубой—назарізі.
Наугадъ, куда попало—навма-
на, навмани, навманці, нав-
маня, навгадь.
Наугольникъ—наріжник.
Наугольный—наріжний.
На-удачу—безбач, нащастя.
Наудить—нанадити.
Наука—наука.
Наурѣзывать—натинати.
Науськивание, подзадориваніе
—навчання, цькування, на-
цьковини.
Науськивать, науськать—цьку-
вати, підцьковувати, кувати,
підтроюжувати, юдити,
надрочувати, надрочити.
Наутекъ—навтікача, навтіки,
навтеки, навтек, утеком,
навдѣри, навдери, навде-
раяці, навдиряці.
Научать, чить, наставить—на-
важувати, наважити, нав-
чати, навчити, напорудити.
Научаться, научиться—навча-
тися, навчитися.
Научность—науковість.
Научный—науковий.
Наушникъ—шепотинник; ка-
пель.
Наушница—шепотинница.
Наушничанье, наговоръ—на-
шепт.
Наушничать, наговаривать—
нашептувати, натуркувати.
Наушать, подстрекать—на-
правляти, направити, під-
мовляти, мовити.
Наушеніе, подговоръ—намова,
намовина, намовка, підмова,
направа, натукування.
Нафабрить—нафарбувати.
Нафаршировать, начинить—
начинити.

Нафыркать—напырхати.
 Нафуфыриться — напындюч-
 тись.
 Нахаль, -лка — нахабник, -ця,
 зухвалець, -льниця.
 Нахальничать, быть дерзкимъ
 съ к. п. — косориться, наха-
 бувати.
 Нахально—самспихом, на са-
 мопих, налопом, навісом,
 нахабно, зухвало.
 Нахальный—нахабный, зухва-
 лий.
 Нахальство—нахаба.
 Нахаркивать, -кать — нахряку-
 вати, кати.
 Нахваливать, лить — вихваля-
 ти, -лити.
 Нахвастать—нахвалитися.
 Нахватать — нахапати; награ-
 баздать—нагарбати.
 Нахвататься, набраться—наб-
 ратися.
 Нахвораться — нахоруватися,
 наслабуватися.
 Нахлебаться — насъорбатися;
 нагалунитися, намонятися,
 упитися.
 Нахлестать—нашмагати, нах-
 виськати.
 Нахлобучка — прочухан, про-
 чуханка.
 Нахлопать, нашлепать — на-
 плескати, наляскати.
 Нахлопотаться — нахлопота-
 ться.
 Нахлнуть, собратъся массой
 — пригромити, насунути;
 (о волнѣ) наринути, пови-
 нути.
 Нахлѣбникъ, ца — годованецъ,
 -нка; дармоѣд, на.
 Нахлюстаться—нагалунитися,
 налгаться, намонятися,
 упитися.
 Нахмуренный — заворсений,
 запохмурений.
 Нахмурить—заворсити, насу-
 пити, насумрити, насурмо-
 нити.
 Нахмуриться — заворситься,
 похмурѣти, насумритися,
 насурмонитися, (о небѣ) на-
 кондубачитися.
 Нахныкаться—напхикатися.
 Находить, найти — находити,
 найти, понаходить; знахо-
 дити, знайти, познаходить;
 (набрѣсть, наткнуться слу-
 чайно) нагулити, нагибати;

(встрѣтить) надибати, эди-
 бати, натрапити на що; по-
 дибати; (ощупью) намацати,
 налапати; заставати, стати;
 (изобрѣтать) винаходити,
 винайти (узнать мѣсто на-
 хождения) навідувати, ві-
 дати; (выискать) нашуку-
 вати, -кати; (убѣжище) при-
 становитися; бачити, вба-
 чати, побачити; (возмож-
 ность, время) наитися.
 Находиться, наитися — знахо-
 дитися, знайтися; бути, про-
 бувати, осерѣтатися, повер-
 татися, матися; (выиска-
 ться) оббратися, оббратися,
 обратися.
 Находка—нахідка, нагибка.
 Находчивость — спритність,
 доте ність, мисливість,
 приумілість.
 Находчивый—спритный, приу-
 мілий, дотепный, (умный)
 мисливый.
 Находчикъ, ца—знахідник, -ця.
 Нахождение — знахід; буття,
 перебуток.
 Нахозяйничать—нагосподарю-
 вати.
 Нахоложивать, -лодить — нахо-
 лоджувати, дити; -ся—холо-
 нути, нахолонути.
 Нахохлиться, надуться—наго-
 щитися, настовпужитися.
 Нахохотаться—нареготатися.
 Нахребетникъ (въ шлѣѣ)—на-
 крижник.
 Нахулить—наганити.
 Нацарапать (написать караку-
 лями) — награмузляти; (на-
 чесать) нащкрябати.
 Национальный—національний.
 Нація—нація.
 Надѣживать, цѣдить — уточу-
 вати, уточити, наточувати,
 -точити, уцѣжувати, уцѣдити.
 Нацѣливание — налучання, на-
 ціляння, наміряння.
 Нацѣливать, цѣлить—налучати,
 налучити, наміряти, -рити,
 націляти, цілити, нарихту-
 вати, нариштувати.
 Нацѣливаться, -литься—намі-
 рятися, наміритися, наці-
 лятися, цілитися.
 Нацѣловаться—націлуватися.
 Нацѣлить, навѣситъ — поче-
 пити, начепити, навісити,
 понавѣшувати.

- Начавкати — наплям-ати, начмакати, нацямкати.
 Начало — початок, зачаток, за-
 чало, почин, починок; під-
 става, основа; (начинаніе)
 завод, завод; (починъ) зачин;
 (въковъ) первовік.
 Начальникъ, ца — старшинник,
 -ця, начільник, -ця, керов-
 ник, -ця, зверхник, -ця, ота-
 ман.
 Начальный — починальный; по-
 чатковий.
 Начальственный — старшинсь-
 кий, зверхничий, старшин-
 ничий.
 Начальство — старшина, зверх-
 ність, коменда.
 Начальствованіе — старшину-
 вання, отаманування, пере-
 довництво.
 Начальствовать — старшину-
 вати, верховодити, отама-
 нувати.
 Начатіе — починання.
 Начатокъ — первісток.
 Начеканивать, нить — карбу-
 вати, накарбувати.
 Начелокъ — набрівник.
 Начернить — начорнити.
 Начертаніе — нарис.
 Начертательный — описовий;
 рисувальний.
 Начерчивать, ртить — нарисо-
 вувати, сувати.
 Начесы — пачоси, пачіски,
 музики.
 Начесывать, начесать, — начі-
 сувати, чесати, поначісу-
 вати; начухувати, хати, на-
 дряпати.
 Начетверо — начетверо.
 Начетчикъ, ца — вичитац, -ка.
 Начинаніе — зачин, зачинання,
 распочинання; замір, за-
 права.
 Начинатель, ница — починаль-
 ник, -ця, починач, -ка.
 Начинательный — починальний.
 Начинать, -чать — зачинати, за-
 чати, започинати, почати,
 распочинати, -почати.
 Начинаться, -чатся — зачина-
 тися, -зачатися, почина-
 тися, распочинатися, ча-
 тися.
 Начинающий — починальник,
 -ця.
 Начинить, — набити, нафарши-
 гова — начинити.
- Начинка, фаршъ — осередок.
 Начистить — начистити.
 Начисто — начисто; цілком, зов-
 сім, рішучо.
 Начитанность — очитаність.
 Начитанный — очитаний.
 Начитаться — начитатися.
 Начитывать, честь — нарахову-
 вати, -хувати, налічувати,
 -чити.
 Начихаться — начхатися.
 Начудиться — надивуватися.
 Нашалить — наброїти, накоїти.
 Нашаркать — начовгати.
 Нашаромыжничать — нашахру-
 вати, нациганити.
 Нашататься — нахитатися; на-
 тинятися; натоптатися.
 Нашатырный — саломяковий.
 Нашатырь — салом'як.
 Нашейникъ — нашійник.
 Нашелушить — налускати, на-
 лущити.
 Нашептывать, -тать — нашіпту-
 вати, -шептати.
 Нашествіе — нахід, наступ,
 напад.
 Нашивать, -шить — нашивати,
 -шити; (заплату) -налату-
 вати.
 Нашивка — нашивання, нашив-
 ка, лямівка.
 Нашивной — нашиваний, при-
 шиваний.
 Нашильничать — нашахрувати.
 Нашинковать — нашаткувати.
 Нашколовать, -лить — муштру-
 вати, вимуштрувати.
 Нашлепать — наляпати.
 Нашляться — наблукатися, на-
 швендяти.
 Нашпиливать, -лить — пришти-
 лювати, -лити.
 Наштопать — нацюрувати.
 Наштукарить — накрутити.
 Наштукатурить — нащекотурити.
 Нашумѣть, поднять шумъ — на-
 галасувати, завихрити.
 Нашутиться, наиграться — на-
 жартуватися.
 Нашъ — наш, насський.
 Нащекотать — налоскотати.
 Нащелкать — наляскати, на-
 лускати.
 Нащелочить, — назолити.
 Нащепать — наскіпати, нако-
 лоти.
 Нащипывать, -пать — нащипува-
 ти, -пати, надирати, дерти,
 (г. лосъ, дерья) скубти, на-

скубти; (зелень) наривати, -
рвати; (ленъ, коноплю) на-
бирати, брати.
Нащупывать, пать-налапувати,
налапати, намащувати, -маца-
ти; намамрити, обашпорити.
Нащупываться, -ться — налапу-
ваться, налапатися.
Наѣдаться (наѣсться) — наїда-
тися, наїстися, набухатися;
(напиться) накластися.
Наѣздиться — наїздитися.
Наѣздка (коня) — уїжджаня.
Наѣздникъ — комонник, їздець;
(пиратъ) ушкал.
Наѣздница — гарцівница.
Наѣздническій — комонницький,
гарцівний.
Наѣздничество — комонництво,
гарцювання.
Наѣздъ — заїзд, наїзд, надїзд.
Наѣзжать, -ѣхать, съѣхаться —
наїздити, наїхати; натрап-
ляти, -пити на.
Наѣзживать, -здить — уїжджати,
-їздити.
Наѣзжій — наїздний.
Наѣбедничать — наклепати, об-
мовити.
Наѣву — наѣв, увіч.
Наѣривать — витинати, шква-
рити, затинати.
Не — не.
Неаккуратный, о — (неисправ-
ный) несправний, неретель-
ний; (неопрятный) неадюр-
ний, нечепурний, о.
Неаполитанецъ, -нка — напо-
лі-єць, -лійка.
Неаполитанскій — наполійсь-
кій.
Неаполь — Наполі.
Небезвыгодный, о — небезко-
рисний, о.
Небезопасный, о — небезпеш-
ний, о.
Небезосновательный, о — небез-
підставний, о.
Небезсильный, о — небезси-
лий, о.
Небезспорный, о — небезпереч-
ний, о.
Небережливый, о — неощад-
ний, о.
Небесный — небесний, надзем-
ний.
Неблаговидный, о — негожий, е,
негарний, о.
Неблаговоспитанный — неодоку-
ваний, невихований.

Неблаговременный, о — невчас-
ний, о.
Неблагоговѣйный — непобож-
ний.
Неблагодарность — невдячність,
невдяка.
Благодарный — навдячний, о;
сущ. — невдячник, -ця.
Неблагодарный, о — зло-
мисний, о.
Неблагопристойный, о — нечем-
ний, негречний, незвичай-
ний, о.
Неблагоприятный, о — непогод-
ний, непогожий; неслухний;
несприятливый, о.
Неблагоразуміе — нерозсуд-
ність, нерозважність, неро-
зум.
Неблагоразумный, о — нерозсуд-
ний, нерозважний, безста-
течний, о.
Неблагородный, о — нешляхет-
ний; нікчемний, о, ницій.
Неблагосклонный, нерасполо-
жений, о — неприхильний,
неласкавий, о.
Неблагочинный — непорядний.
Небный — піднебенний.
Небо — піднебення; мягкое,
анат. — вилочки.
Небо — небо.
Небожитель, -ница — небесник,
-ця.
Небольшой — невеликий, неве-
личкий.
Небосклонъ — небосхил, край-
небо.
Небоязливый, о — небоязкий, о;
сущ. — небій.
Небрежно, кое-какъ (дѣлать) —
навесом.
Небрежный — пенявий, недба-
лий, о; сущ. — недбалець, нед-
байло, недбалиця.
Небрить — неголений.
Небывалый (необыкновенный) —
несвітній, неподобний, ви-
гаданий; (небывшій) небу-
валий; (неслышанный) нечу-
ваний.
Небылица — небувальщина, бай-
ка, вигадка.
Небытіе — небуття, небут.
Небытность — непробутність.
Небѣленный — суровий; неблі-
хований.
Неважный, о — незначний, о.
Невареніе — нестравність (о
желудкѣ).

Невдалекъ—неподалеку, неподалеці, неподалець.
 Невдомекъ—невтямки, невдогад.
 Невеселый, о—невеселий, маркитный, о.
 Невещественный—нерічевий, нематеріальний.
 Невзвѣщенный—незважений.
 Невзгода—знегіддя, пригода.
 Не взирая—не вважаючи.
 Невзлюбить—незлюбити.
 Невзначай—невбачай, зненацька, раптом, нагло.
 Невзносъ—невиплата.
 Невзнузданный—незануздания, незагнузданий.
 Невзрачный—миршавий, поганкуватий, непоказний.
 Невзыскательность—невибагливість, невиможність.
 Невзыскательный, о—невибагливий, невиможний, о.
 Невидаль—диво, дивовижа, невидальце.
 Невиданный—невбачаний.
 Невидимка—невбачанка.
 Невидимый—небачний.
 Невидный—непоказний, дрібний.
 Невидящий—небачучий.
 Невинно, безъ вины—забезвинно, безневинно.
 Невинность—безвинність, безневинність, вінець, панянство.
 Невинный, о—безневинний, безвинний, о.
 Невинность—безневинність, невинуватність, безвинність.
 Невинный—безневинний, невинуватний, безвинний.
 Невкусный—несмашний.
 Невмѣняемый—нестямний, неосудний, несамовитий.
 Невмѣстительный—немісткий.
 Невмѣстительство—невтручаня.
 Невнимание—неувага, занедбаня.
 Невнимательный, о—неуважний; безуважний, о.
 Невнятный, о—момотливий, невыразный, о.
 Невовремя—невчас, невчасно.
 Неводъ—невід; частик, бродница; съ большими очками—мережа.
 Невозбранный, о—незаборонний, незаказаний, о.

Невозвратный, о—безповоротный, о.
 Невоздержание—нестрим, непогамовність.
 Невоздержный, неумѣренный, о—нестриманий, непогамований, непоміркований, о.
 Невоздѣланный—невыправлений, необроблений.
 Невозможно—неможливо, неспроможно, незмога, немога, не спромога.
 Невозможность—незмога, немога, неспроможність, неможливість.
 Невозможный—неможний, неможливий, неспроможный.
 Невозмужалый—незмужнілий.
 Невозмутимый, о—спокійний, лагідний, байдужий, о.
 Невознаградимый—невіджалований.
 Неволить—силувати, примушувати, змушувати.
 Невольникъ, ца—невільник, ца; бранець, нка.
 Невольническій—невільничий.
 Невольничество—невільництво.
 Невольно—мимоволі, мимохіть, несамохіть, знехотя.
 Невольный—невільний, мимовільний; силуваний, примушений.
 Неволья—неволя; примус, принука.
 Невособразимый, неизъяснимый, о—неспогаданий, неувяленный.
 Неворуженный—неозброєний.
 Невоспламеняемый—незапальний.
 Невпопадъ—невгаразд, невласт, недоладу, не до шмиги.
 Невразумительный, о—незрозумілий, о.
 Невредимый—невшкоджений.
 Невредный, о—нешкодливый, незавадний, о.
 Невтерпѣжъ—приспичило, кортитъ; до нестерпу.
 Невыгода—страта, шкода.
 Невыгодный, о—некорисний, незгодный, шкодливый, о.
 Невыдать—похитити; похитя мене не выдай меня.
 Невыносимый, о—нестерпный, о.
 Невыработанный—невироблений.
 Невыразимый, неизъяснимый,

о—несказанный, незмовлений, невимовний, невимовлений, о.
 Невыразительный, о—невыразний, невисловний, о.
 Невысокий, о—невисокий, о.
 Невѣдомый, о—недовідомий, невідомий, незнання, неспівідомий, безвістний, о.
 Невѣдѣніе, незнання—невідомість, неспівідомість.
 Невѣжа—нечема, негречник, мугирь.
 Невѣжда—невіглас, сліпак, неук.
 Невѣжественный—темний, неосвічений, невігласний, неодокуваний.
 Невѣжество—темнота, невігласся, неуптво, тьма.
 Невѣжливый, о—негречний, невічливий, нечемний, незвичайний, о.
 Невѣріе—невіра, невірство, недовірство.
 Невѣрность (ненадежность)—непевність; невірність; недокладність, хибність.
 Невѣрный—непевний; змінчивый, зрадливый, невірний; недокладний, хибний.
 Невѣроятный, о—неймовірний, нечуваний, неподобний, о.
 Невѣрующій—невірний, невіра.
 Невѣсомый—безважний.
 Невѣста—наречена, молода, фраірка, відданниця.
 Невѣстка—невістка, невістиця, невіхна, ум. невістонька, невісточка, невіхнонька, невіхночка; жена сына-синова, синиха; жена брата-братова; жена мужнина брата-ятривка, ятроха.
 Невѣсть—невідь, незнать.
 Негашенный (объ извести)—неперепалений.
 Негдѣ—нема де.
 Негибкій—негнуцкий.
 Негладкій, о—нерівний, о.
 Негласный, о—неявний; неприлюдний; нишковий, о.
 Неглижировать—нехтувати, лехковажити.
 Неговорящій—немовлячий.
 Негодникъ, ца, безпутникъ—охаба, гудьтай, ка, ланецъ, ледащо.
 Негодный—негідний, несудчий, нікчемний, нездат-

ний, до, негодящий; негожий; ледачий.
 Негодование—обурення, незадоволення.
 Негодовать—обурюватися, нарікати.
 Негодяй, негодяйка—ледащо, ледащиця, негідник, —ця, подляк, чка, поганецъ, нка.
 Негостепріимный, о—негостинний, о.
 Неготовый, о—неготовый, о.
 Негоціантъ—купецъ, крамарь.
 Неграмотный, о—неписьменный, о.
 Неграціозный, о—нехупавий, незграбний, о.
 Негритенокъ—муриня.
 Негритянка—муринка.
 Негритянский—муринський.
 Негръ—мурин.
 Негустой, о—негустий, о.
 Недавній—недавній.
 Недавно—недавно, не що давно, онюди, свіжо.
 Недалекій (ближайшій)—недаленний, недалекий; (умомъ) недоумкуватий, блаженський.
 Недалеко—недалеко, неподалець, неподалеку, неподалеці.
 Недальній—недалекій.
 Недальновидный—короткозорий, недобачливий, низькозорий.
 Недаромъ—недарма.
 Недвижимость—нерухомість, непорушність; имѣніе—облада, маєтність, маєток, нерухомість.
 Недвижимый—нерухомий, непорушний.
 Недвижный, о—нерушний, безрухий, о.
 Недоборъ—фураж, недобѣр; недоимка—залегість, зависка, недоплата.
 Недобитый—недобиток.
 Недоброжелатель, ница—недоброхѣт, ка, недоброзичник, ця.
 Недоброжелательный, о—недоброхѣтний, незичливий, о.
 Недоброжелательство—недоброхѣтність, недоброхѣтство, незичливість.
 Недобросовѣстный, о—несумлінний, о.
 Недобрый—недобрий.

Недоваръ—недоварення.
 Недовольный—незадоволеный,
 недоволеный.
 Недовольство—незадоволення,
 недоволення; ремство.
 Недовыручка—фураж, недобір.
 Недовѣріе—невѣра, недовѣра.
 Недовѣрчивый, о—недовѣрку-
 ватый, неймовірний, невір-
 ный, о; сущ. невіра.
 Недовѣрять кому—не мати
 віри до кого; не йняти віри
 кому.
 Недовѣсь—недовага.
 Недовѣшивать, вѣситъ—недо-
 важувати, жити.
 Недогадливый, о—нетямкий,
 невторопний, недогадли-
 вый, о.
 Недоглядѣть—недодивитися.
 Недодача—недодання.
 Недодѣлка—недокінчення.
 Недожигать, жечь—недопалю-
 вати, лити.
 Недозволенный—недозволеный,
 заборонений.
 Недозрѣвать, зрѣть—недоси-
 гати, —гти; недоспівати,
 —спіти.
 Недозрѣлый, зеленеватый
 —свидуватый, свидовитый,
 недостиглый, недійшлий;
 (чуть-чуть) свидовый, свид-
 ный.
 Недоимочный—залеглий, не-
 доплатный.
 Недоимщикъ, ца—недоплат-
 ник, —ця.
 Недокись—недоквас.
 Недоконченный—нескінчений.
 Недолгий, о—недовгий, о.
 Недолговѣчный, о—недовго-
 вічний, о.
 Недолюбливать—неполюб-
 ляти.
 Недомоганіе—слабость, слабу-
 вання.
 Недомогать—слабувати.
 Недомолвка—недосказ.
 Недомоль—недомел.
 Недомыслие—недорозум, не-
 домисел.
 Недомѣривать, рять—недомі-
 рювати, ряти.
 Недомѣръ—недомірок.
 Недонимающий—недошкулкий.
 Недоносокъ, выкидышь—не-
 дорід; женск. пола—недоно-
 шениця; (о яйцѣ) вилинок.

Недоносъ (преждевременные
 роды)—недонос.
 Недопека—глевтяк.
 Недопеченное—недопечка.
 Недопитое—недопивок, недо-
 питок.
 Недоплата—недоплат, залег-
 лость.
 Недолплаченный—залеглий.
 Недоплачивать, тить—недо-
 плачувати, тити.
 Недополучить—недовзяти.
 Недопродавать, дать—невипро-
 лувати, дати.
 Недопродажа—недопродаж.
 Недопустимость—неприпушен-
 ность, недовволенность.
 Недопустимый, о—неприпу-
 щенный, недовволенный.
 Недопѣтое—недоспів.
 Недоработка—недороб.
 Недоразумѣніе, непорозумін-
 ня; споръ-зачіпка.
 Недорого, по подходящей цѣ-
 нѣ—поцінно, поцінному.
 Недорогой—поцінный.
 Недородь—недорід.
 Недорослый—недорослий, не-
 доверший, малекуватый.
 Недоросль—недорісток; недо-
 літок, підліток.
 Недоростокъ—пімперля; недо-
 гін.
 Недосиживать, сидѣть—недо-
 сиджувати, сидіти.
 Недослышать—недочути.
 Недослышка—недочування.
 Недосмотръ—недогляд.
 Недосмотрѣть—недобачити
 недодивитися.
 Недосоль—недосіл.
 Недоспѣлый—свидуватый, сви-
 довитый, недостиглый; (чуть-
 чуть) свидовый, свидный.
 Недоставать—бракувати.
 Недостаетъ—бракує; (кому)—
 негодод (кому).
 Недостатки—нестатки, злидні.
 Недостатокъ—(порокъ, де-
 фектъ) хиба, вада, швару-
 нок, гандж, ганджа, сказа,
 хибч; (отсутствіе чего либо)
 брак, невивстачка, недо-
 митка.
 Недостаточно—недосить, не-
 досталь.
 Недостаточный—недостатний.
 Недостача—невивстачка, недо-
 стача.

Недостижимый, о — недосяз-
ний, о.
Недостовѣрность — непевність,
неправдивість, невірорід-
ність.
Недостовѣрный, о — неправди-
вий, непевний, невірорід-
ний, о.
Недостойность — негідність.
Недостойный, о — негідний, не-
вартый, о.
Недоступный, о — неприступ-
ний, о.
Недосугъ — недозвілля, ніколь-
ство.
Недосужно — ніколи.
Недосчитываться, таться — не-
долічуватися, читися.
Недосыпать, сыпать — недоси-
пати, сипати.
Недосыпать, спать — недосина-
ти, спати.
Недосѣвъ — недосів.
Недосыгаемость — недосязність.
Недосыгаемый, о — недосяз-
ний, о.
Недотрога — недоторканий, не-
дотиркливый; недотика, ма-
ця, незаймайло, недоторка.
Недоуздокъ — уздениця, узді-
ниця, обротъ, оглав, огла-
вень.
Недоумѣвать — не тямити, нев-
торопати, недомислятися;
вагатися.
Недоумѣніе — нетяміння, непе-
вість, сумнів, вагання.
Недоученый — неловчений.
Недоучка — недоук.
Недочетъ — недоік; вада, хиба.
Недоѣдать, доѣсть — недоідати,
істи.
Недоѣдки — недоідки, недогряз-
ки; (сѣна, соломы) з'їди, пе-
реїди.
Недругъ — неприятель.
Недружелюбіе — неприязнь.
Недружелюбный, о — неприяз-
ний, о.
Недружно — неприязно; неодно-
стайно.
Недугъ — хвороба, хвороба, хво-
рість, недуга.
Недурень — непоганий.
Недѣйствительный, о — недій-
сний, о.
Недѣлимое — особина, окре-
мець.
Недѣлимый — неподільний.
Недѣлька — тижник.

Недѣльный — тижньовий; (пе-
основательный) недоділь-
ний.
Недѣля — тиждень; крестопок-
лонная — середохресний тиж-
день; мясопустная — пушаль-
ний тиждень; свѣтлая — ве-
ликодній тиждень; св. Тро-
ицы — клещальний тиждень;
зелені свята; Оомина — про-
відний тиждень.
Недѣятельный — неактивный,
недіяльний, нечинний.
Неестественный, о — неприрод-
ний, ненатуральный, о.
Нежданый, о — несподійний,
несподіваний.
Нежеланіе — нехіть.
Нежели — ніж, аніж, як, над,
за, від.
Неженатый — нежонатий, без-
парий.
Нежилецъ — тонкопряд, тонко-
прядецъ.
Нежилой (домъ) — пустка.
Незабвенный — незабутній, ві-
копомний.
Незаботливость (къ чему) — не-
хтування, недбалість, нед-
байливість.
Незаботливый, о — недбалый,
недбайливый, о.
Незабудка, раст. *Myosotis pa-
lustris* — любі-мене, світціян,
незабудъ, милость божя;
горная, *M. alpestris* — гадячі
очі; *M. intermedia* — очка
жабині.
Незавидно — аби-як.
Незавидный — аби-який.
Независимый, о — незалежний,
непідлеглий, непідвлад-
ний, о.
Независтливый, о — незаздрый,
незаздрісний, о.
Незадолго до — незадовго перед.
Незаживающий, плохо зажи-
вающий — негоістий.
Незажиточный — незаможний,
незасібний, нестатечний.
Неззорный, о — бездокірний, о.
Незаконно — неправно.
Незаконнорожденный — при-
житний, неправоложний,
падалишний, саморідний;
сущ. — байстря, байструк;
(насмѣшл.) безбатченко, се-
мибатченко.
Незаконный, о — неправний, о.
Незалѣчимый — незагіийний.

Незамедлительный, о—негай-
ний, о.
Незамолимый, незамоленный—
неспокутуваний.
Незамѣнимый, о — незамѣн-
ний, о.
Незамѣтно—незамѣту, незав-
важно, незавважливо; нев-
гадно.
Незамѣтный — незавважный,
незавважливый, непомѣт-
ный.
Незамѣчать, тить — недобача-
ти, чити.
Незанятый—гуляющий, вѣльный.
Незапамятный—давній, пред-
ковичный, споконвѣчный.
Незапятнанный, о — незапля-
мованный, о.
Незаслуженный, о—незаслуж-
ный, о.
Незатѣйливый, о — нехитрый,
нехитрований, невигадли-
вый, о.
Незаурядный—не аби-який.
Незаходящий—незахідний.
Незванный—некликаний.
Нездоровиться—нездужатися.
Нездоровый—слабый, недужий;
шкودливый, вадливый.
Нездоровье—слабость.
Неземной—неземный.
Незлобье — незлостивость, не-
злосливость.
Незлобный, о — незлостивый,
незлосливый, о.
Незнакомецъ, -мца — незнайо-
мецъ, -мка.
Незнакомый—незнакомый.
Незнание — невідомість, нез-
навство.
Незначительный, о — незнач-
ный, о.
Незримый, о—небачный, неба-
чаний, о.
Незрѣлый, неспѣлый—недійш-
лый, нестиглий, неспілий.
Незыблемый, о — непохитный,
непорушный, о.
Неизбирательный—невибірний.
Неизбѣжный, о — неминуемый,
конечный, о.
Неизвинительный, о—невибач-
ный, о.
Неизвѣданный, о—незбагнен-
ный, о.
Неизвѣстно — невадно, неві-
домо, незнатъ.
Неизвѣстность — невідомість,
безвѣсть.

Неизвѣстный—невідомый, без-
вѣстный, незнаний.
Неизгладимый—(о посудѣ, ве-
щи) незарівняний; (о впе-
чатлѣніи) незабутній.
Неизлѣчимый, о—невиліков-
ный, невигойный, незагій-
ный, о.
Неизмѣнный, о—незмінний, о.
Неизмѣняемость—незмінність.
Неизмѣняемый—незмінный.
Неизмѣримо, безмѣрно—нез-
мірно, незміренне, незмі-
рено, незміряно.
Неизмѣримость—безмір'я, без-
мір, незмірність, неомір-
ність.
Неизмѣримый, о—неомірний,
незмірний, неміряний, о.
Неизобразимый — незмалюв-
ный.
Неизсякаемый—безпереводный,
невичерпный.
Неизъяснимый—неespoгаданий,
нез'ясовний.
Неизящный, о—нехупавый, нез-
грабный, о.
Неимущий—немаючий, неза-
сібный, незаможный.
Неимѣние—брак, нестача.
Неискренний, о—нещирый; хваль-
шивый, о.
Неискупленный — неспокуту-
ваний.
Неискусный о—немаистерный,
немістєцний, о.
Неисповѣдимый, о—неовідо-
мый, о.
Неисполнение — недоведення
до зроби, невиконання.
Неисполнимый, о—незробный.
Неиспорченность—непопсова-
ність, незіпсованість.
Неиспорченный — непопсова-
ный, незіпсований.
Неисправимый, о—непоправ-
ный, о.
Неисправность, неаккурат-
ность — несправа, не-
справка.
Неисправный, неаккуратный,
— несправный; недбалий.
Неиспытанный — невипробова-
ний.
Неистлѣнный, о—нетлїний, о.
Неистово—шалено, скажено.
Неистовство—шalenість, ска-
женість, сказ, лютування.
Неистовствовать — лютувати,
шalenіти, скаженіти.

Неистовый—несамовитый, шалений, сказжений.
 Неистомный—невтомный.
 Неистошмый—безпереводный, невичерпный.
 Неисходимый—непереходный, несхожений.
 Неисчерпаемый—невичерпный, невыводный.
 Неисчислимый—незрхований, незліченний.
 Неисцвлимый о, — невигойный, о.
 Нейтральный—нейтральный.
 Неказистый—неповидный, непоказный.
 Неклассный—неклясовий.
 Некленъ, раст. Асег latagium—чорноклен, чорнокленок, чорноклина, паклен.
 Негда—ніколи, нема коли.
 Некрасивый, о—поганий, негарний, невірний, о.
 Некрещеный—некрещений.
 Некрѣпкий, о—неміцний, о.
 Некстати—недоречі, недошпету, недоладу, невладе.
 Некуда—нема куди, нема де, ніде, нікуди.
 Неладный—недоладный.
 Нелегкая—мара, чорт.
 Нелицеприятный, о—безсторонний, о.
 Неловкий—незручний; незграбный; (нескорый) неметкий; (неудобный) недогдний.
 Неловко—незручно; ніяко, ніяково.
 Неловкость—незручність, незграбність; ніяковість.
 Неложный, о—праедивий, справедливый, о.
 Нельзя—неможна, невільно, нільга.
 Нелѣица—невідь-що, незнатъ-що, казнащо.
 Нелѣпый—недоладный; недоречный, дурный.
 Нелюбимый—нелюбий.
 Нелюдимка—нелюда, відлюдка.
 Нелюдимъ—безлюдень, безлюдько, нелюдько, нелюда.
 Нелюдимый—нелюдний, відлюдний.
 Немало—чимало.
 Немаловажный, о—немалозначный, о.
 Немалый, о—чималый, о.

Немедленно—негайно, небавом, необавки.
 Немедленный—негайный.
 Немилосердный, безжадостный, о—немилосердный, нем лостивый, о.
 Немилость—неласка.
 Немилый—нелюбий.
 Неминуемый, о—неминучий, о.
 Немногие—небагато, мало хто.
 Немного—трохи, небагато, не вередь, омаль, щось, покус, трошки, мало.
 Немогущий, неспособный—неспроможный.
 Неможется—нездужается.
 Немолчно—без угаву, не вгаваючи.
 Немолчный—безугавный, негавальный.
 Немочь—нездужати.
 Немошь, нездоровье—неміч, слабість; несила (безсиліє).
 Немошный—недужий, хирный, хиренный.
 Немстительный—беземстный, немстивый.
 Немудреный, о—немудрый, о.
 Немыслимый, о—неподобный, неможливый, о.
 Ненавидѣть—ненавидіти.
 Ненавистникъ, ца—ненавидник, ця.
 Ненавистный, о—ненавидный, ненависный, обридливый, о.
 Ненависть—ненависть; вражда-ззлість.
 Ненаглядный—любый, дорогой, коханий.
 Ненадежный, о—ненадійный, о.
 Ненадлежаще—неслушно; неналежно.
 Ненадлежащий—неслушный; неналежный.
 Ненадобный—непотрібный, непридатный.
 Ненадолго—ненадовго.
 Ненаказанный—непокараный.
 Ненаказуемый—безкарный.
 Ненамѣренно—без заміру.
 Ненаполненный—неповнений.
 Ненапрасный, о—недаремный, о.
 Ненарочно—незнарошно, немасне.
 Ненарушимый, о—непорушный, о.
 Ненарядный—неошттний.
 Ненастный—негодяний, непогожий, непогодный, хуртованный, слітний.

Ненастье — чвиря, слюта, фльора, негода, нетеча.
 Ненасытность — ненастя, ненаість, несить, ненажерність.
 Ненасытный — ненаідний, ненаісний, неситий, ненажерний.
 Неначатый — непочатий.
 Ненормальный — ненормальный; психопать — непритаманний.
 Ненужно — нетреба, непотрібно.
 Ненужный — безпотрібний, непотрібний, непридатний, охаблений.
 Неодуманный, о — незважений, необміркований, нерозважний, о.
 Необезпеченный — назабезпечений.
 Необитаемый — незалюднений, незаселений.
 Необозримый, о — неоглядний; неозорний, неосяжний, о.
 Необоримый — непереможний, необорний.
 Необоснованный, о — безосновний; необґрунтований, о.
 Необразованность — неосвіченість.
 Необразованный — неосвічений.
 Необузданный — нестриманий, непогамований.
 Необученный — неукій.
 Необходимо — треба, необхідно.
 Необходимый, о — необхідний, о.
 Необходительность — негречність, неввічливість, нелюдськ.сть.
 Необходительный — негречний, неввічливий, нелюдський.
 Необходный, необходимой — необходимий.
 Необъезженный — неїзджалий, неукій; конь — неук.
 Необъяснимый, о — нез'ясовний, незрозумілий, о.
 Необъятный — безосяжний, неосяжний, безмежний; незмірний; (недоступный уму) незбагненний.
 Необыкновенный, сверхъестественный — невітній, невітський, незвичайний, надзвичайний.
 Необычайный, о — незвичайний, надзвичайний, о.
 Необычный, о — незвичайний, нещоденний, о.

Необязательный, о — необов'язковий, о.
 Неоглядкою — не озираючися.
 Неогороженный — обхідчастий, обхідчастий.
 Неограниченный, о — неомежний, необмежений, о.
 Неодинаковый, о — неоднаковий, о.
 Неоднокрапный — тарканистий.
 Неоднократный, о — кількараровий, о.
 Неодноцвѣтный — тарканистий.
 Неодобрение — нагана, непохвала.
 Неодобрительный, о — наганний, непохвальний, о.
 Неодолимый, о — необорний, о.
 Неодушевленный — бездушний, неживотний, бездухий.
 Неодѣтый — неодягнений.
 Неожидано, вдругь — спрожогу, нагло, знеацька, знебачки, знебашки, несподівано.
 Неожиданность — несподіванка; несподіваність.
 Неожиданный — несподіваний, несподійний, неспогаданий; наглий, напрасний.
 Неозабоченный — безклопотний, безжурний.
 Неокончательный, о — неостаточний, о.
 Неоконченый — нескінчений, недоведений до краю, до зроби.
 Неопалимый — неспалений.
 Неопасный, о — безпешний, о.
 Неоперившийся — безперий.
 Неописанный — невимальований.
 Неописуемый — см. Неописанный.
 Неоплатный — невиплатний.
 Неопомниться — несутися, нехаменутися.
 Неоправданный — невинправданний.
 Неопредѣленный, о — невизначений, непевний, невиразний, неясний, о; наклоніе — дієменник.
 Неопредѣлимый — невизначенний.
 Неопровержимый, о — неспростовний, незаперечний, незбитий, о.
 Неопрятность — нехарність, неохайність, неаляурність, не-

- чепурність, нехлюйність, нехлюйство.
- Неопрятный — нехарний, неохайний, неалюрний, нечепурний, нехлюйний; сущ. — нехлюй, нечепура, нечупайда, нечупара, неохая, нетіпанець, -нка; задріпанець, -нка, пелеханець, -нка, затьопанець, -нка, нетіпаха, нетьолуха.
- Неопытность — недосвід, недосвідченість.
- Неопытный — недосвідний, недосвідчений.
- Неорганический — неорганичний.
- Неоскопленный — незвалащений, несхалащений, некладений.
- Неоскорбительный, о — необразливий, о.
- Неослабный, о — пильний, о.
- Неосмотрительность, опрометчивость — неопантрованість, необачність, нерозважність, необачка.
- Неосмотрительный, (безпечный) — необачний, (опрометчивый) неопантрований.
- Неосмысленный — недоумкуватий.
- Неосновательный, о — безпідставний, безгрунтовний, о.
- Неосторожный, о — небережний, небережений, о.
- Неосудимый — неосудний.
- Неосушительный — невисушительный.
- Неосуществимый, о — нездійснений, о.
- Неосѣдлый — неосілий, кочевний.
- Неосязаемый — недотиканий.
- Неотвергаемый — невідпертий, незбивчий.
- Неотвратимый, о — неминучий, о.
- Неотвѣтственный — невідповідальний.
- Неотвязный, о — невідчепний, о.
- Неотеса — хамуль, незграба, хамло, маштула, лобурь, чвалай, фик, флекев, нескреба, мугирь, -ка, мурло, мурмило.
- Неотесанный — нетесаний, необструганий; неодокуваний, неокресаний.
- Неоткровенный, о — невідвертий, о.
- Неоткуда — нізвідкіля, нізвідки, нема звідки.
- Неотложный, о — пильний, нагальний, негайний, о.
- Неотлучный, о — невідступний, невідхідний, о.
- Неотмолимый — неспокутований.
- Неотмѣняемый — невідмінний.
- Неотрадный — нерадісний.
- Неотразимый — невідбійний; неодкидний.
- Неотрицаемый — неаперечний.
- Неотступный, о — невідхідний, о.
- Неотчуждаемый — невіддаваний.
- Неотъемлемый — невідбійний.
- Неофит — неофит; новокрещенный — новохрещенець.
- Неохота — нехоть.
- Неохотно — неохоче.
- Неоцѣненный — неоцінений; (по достоинству) — неошанований.
- Неоцѣнимый, безцѣнный — неоцінитний, неоцінний.
- Неочередной — безчережний, невярядний.
- Неощутительный, о — нечутливий; непомітний, о.
- Непарный — непаристий; -ные — пары, сапоги — розпарки, розпари.
- Непартийный — безсторонний.
- Непромокаемый — водостійкий.
- Непроницаемый — непроникний.
- Непросвѣщенный — неосвітний, неосвічений, темний.
- Непростимый — непростительный.
- Непростительный, о — невибачний, непростачний.
- Непростывший — непростиглий, неохололий.
- Непроходимый — непрохідний.
- Непрѣчный, о — нетривалий, неміцний, о.
- Непрѣздный — непереїздний.
- Непугливый — нелякливий.
- Непустой, — непорожній.
- Непьющий — непитущий.
- Непахнувший — бездухий.
- Непереводимый, о — неперекладний, о.
- Непереходящий — неперехідний.
- Неплавкий — нетопкий.
- Неплатеж — неплата.
- Неплательщик, -ца — неплатник, -ця.
- Неплодие — неплідність; неродючість.

Неплодный, бесплодный — не-
 плідний, неродючий.
 Непопородный — неродючий.
 Неплотный, о — нещільний, о.
 Неплохой, довольно хороший
 — незгірший.
 Непобѣдимый — незвитяжний,
 непереможний, неоторжний.
 Неповинный — безвинный.
 Неповиновение — неслух'яність,
 неслухняність.
 Неповоротливый — макулува-
 тий, товбуватий, бамбулу-
 ватий, хамулуватий, неокон-
 верний, неоконвертный, нем-
 ний, неповоротный, зава-
 лий, заглемежий, заважуватий,
 нестелелуватий, розсу-
 каний, вайлуватий, міхува-
 тий, лемішкуватий, нез-
 грабний, лемехуватий; сущ.
 хамула, товба, бамбула, не-
 стелепа, торопа, розсолота,
 вайло, мамула, лемеха, ле-
 мишка.
 Неповрежденный — непошкод-
 жений, неущкоджений.
 Непогода, ненастье — негода,
 чвиря, фльора, халепа.
 Непогрѣшимый, о — безгрѣш-
 ний, непомильный, о.
 Неподалеку — невіддалеку, не-
 подалець, близько.
 Неподатливый — невідхильний,
 завзятий, упертий.
 Неподатной — неподаткований.
 Неподвижный, о — неперемісний,
 нерушій, неперемісний,
 нерухомий, нездвиг-
 ний, нездвигнений, о.
 Неподвѣдомственный — невід-
 леглий, невідвладний, не-
 відзарядний.
 Неподдѣльный, о — притаман-
 ний, сутий, ширий, о.
 Неподкупный — невідкупний.
 Неподражаемый, о — неслі-
 довий, незрівняний, о.
 Неподступный, о — неприступ-
 ний, о.
 Неподходящий — невідхожий,
 негодящий.
 Неподчиненный — невідлеглий,
 невідвладний.
 Непозволительный, о — недо-
 воленний, о.
 Непокаянный — неспокутува-
 ний.
 Непокойный — неспокійний.

Непоколебимый, о — непохит-
 ний, непохильний, о.
 Непокорность — невідхильність,
 непокірливість.
 Непокорный, о — непокірливий,
 невідхильний, о.
 Неполно — неповно.
 Неполнота — неповнеча.
 Неполный, о — неповний, о.
 Непомѣрно — надміру, немірно.
 Непомѣрный — немірний, над-
 мірний.
 Непонимание — нетям, нетяма,
 нерозуміння.
 Непонятливость — безтямність,
 нетямність, нетямучість,
 безглуздя.
 Непонятливый, о — безтямний,
 нетямний, нетямучий, без-
 глуздявий, о.
 Непонятный, о — незрозумі-
 лий, о.
 Непоправимый, о — неперправ-
 ний, о.
 Непорочный — чистий, безвадний.
 Непорядочный — неладний, не-
 ладен, неперядний; безпут-
 ний, безстатечний.
 Непосильный, о — надсиль-
 ний, о.
 Непослушание — непослух, не-
 слухняність.
 Непослушный — неслухняний;
 (человѣкъ) — неслух.
 Непослѣдовательность — не-
 слідовність.
 Непослѣдовательный, о — не-
 слідовний, о.
 Непосредственность — безпосе-
 редність.
 Непосредственный, о — безпосе-
 редний, о.
 Непостижимый, о — незбагнен-
 ний, невідомий, о.
 Непостоянный — несталий, не-
 станівкий, нестатечний,
 перепадистий.
 Непостоянство — несталість,
 перепадистість, нестатеч-
 ність.
 Непостыдный, о — неганебний, о.
 Непосѣда — швендя, побігайка,
 побігуця.
 Непосѣдливый — непосидючий,
 непосидячий, похожалый,
 невідсидючий.
 Непотерянный — незагублений,
 невтрачений.
 Непотопляемый — невтопний,
 невтопний.

Непотребникъ, ца—бахур, бахурь, бахурка.
 Непотребство—бахурство, рос-
 пуста.
 Непохвальный, о — нехваль-
 ный, о.
 Непочемъ—байдуже, ні гадки.
 Непочтеніе, неуваженіе — не-
 повага.
 Непочтительный, о — неповаж-
 ливый, о.
 Неправда—неправда.
 Неправдивый—криводушный.
 Неправдоподобный, о — неймо-
 вірний, о, неподібний до
 правди.
 Неправедный — неоправдний.
 Неправовіріе—безувірство.
 Неправосудіе, беззаконіе—не-
 правість.
 Неправосудный—неправий.
 Неправота—вина.
 Непредвидѣнный—см. непреду-
 смотрѣнный.
 Непредусмотрительный, о — не-
 опантований, необачний, о.
 Непредусмотрѣнный — неспо-
 діваний, незавбачаний.
 Непреклонный, о — непохиль-
 ный, непохитний, незлом-
 ный, о.
 Непреложный, о — непереріч-
 ний, неодмінний, о.
 Непремѣнно—конче, конечно,
 доконче, доконечне, ней-
 минуи.
 Непремѣнный—безпремінний,
 доконечный, неодмінний.
 Непреодолимый, о — непере-
 можный, оборный, о.
 Непререкаемый—неперерічний,
 безсуперечный.
 Непрерывно — безперестанку,
 без улину, без угаву, по-
 спіль.
 Непривлекательный — непри-
 вабливый, непринадний; не-
 красивый—нічвидний.
 Непривыкшій—незвиклий.
 Непривычка—незвичка.
 Непривычный, о — незвичний, о.
 Непривѣтливый—непривітний.
 Непригодный — непридатний,
 неспосібний, негодящий.
 Непригоже — негоже, не го-
 диться.
 Непригожій — негожий, не
 гарний.
 Неприкосновенность—недотор-

каність, недотиканість; не-
 порушність.
 Неприличіе—негречність, не-
 звичайність.
 Неприлично, нехорошо — не-
 гоже, неподоба, не до зви-
 чаю.
 Неприличный—непристойный,
 неподобный, безличный, со-
 роміцький.
 Непримиримость—непримире-
 ность.
 Непримиримый, — непримире-
 ный, о.
 Непримѣнимый, о — неправо-
 совный, о.
 Непринужденный, о — невиму-
 шений, непримусовий, о.
 Непринятіе—неприняття.
 Непристойный — сороміцький,
 стидкий.
 Неприступный — невідступний;
 гордый—мисливий.
 Неприсутственный — непри-
 сутній, святковий.
 Непритворный, о — щирый, о.
 Неприхотливый, о — невибагли-
 вий, невередливый, о.
 Непричастный — непричетний.
 Непричесанный — нечесаний;
 суц.—нечоса.
 Непріємлемый, о — неприя-
 тний, о.
 Непріязненный, о — неприяз-
 ний, о.
 Непріязнь, враждебность—за-
 взяток, неприязнь.
 Непріятель, ница — неприя-
 тель, -ка.
 Непріятельскій—ворожий.
 Непріятно-неприємно, прикро;
 Непріятный — неприємный, при-
 крый; нелюбий.
 Непріятность — долегливість.
 Непробудный — безпробудный,
 безпросипний; мертвий.
 Непроглядный, о — безпросвіт-
 ный, о.
 Непродолжительный, о — недов-
 готний, недовгочасний, о.
 Непрозрачный, о — непрозо-
 рий, о.
 Непроизводительность—непро-
 дукційність.
 Непроизводительный, о — не-
 продукційний; марный, да-
 ремный, о.
 Непроизвольный, о — мимовіль-
 ний, о.
 Непролазный — непролазний,

непрохідний, непротопний,
неготовний
Нерабочій, прилагат.—неробі-
тний; гулящий.
Неравенство—нерівність.
Неравно—бува.
Неравносторонній — нерівно-
бічний.
Неравный — нерівний; неодна-
ковий.
Нерадивець, ца — небалець,
небайлиця, небайличок,
небалиця, небакха, нед-
бальниця, неглядка.
Нерадивость—недбалість, нед-
балство, недбання, небай-
ливість.
Нерадивый — небалий, нед-
байливый.
Нерадѣніе, пренебреженіе—за-
нехання.
Нерадѣть—недбати, занехати.
Неразборчивый, о — нерозбір-
ний; нечитальний, невираз-
ний, о.
Неразвившійся — нерозвитий.
Неразвитой—нерозвинений.
Неразвязный — соромливый,
несміливый.
Неразгаданный—невідгаданий.
Неразговорчивый—неговіркий,
немівний, маломовний, не-
балакучий, небалакливый.
Нераздѣльный, о — неподіль-
ний; неподілений, спіль-
ний, о.
Неразлучный, о — нерозлуч-
ний, о.
Неразмѣнный — нерозмінний.
Неразрушимый — незруйнов-
ний.
Неразрывный, о — нерозриз-
ний, о.
Неразрѣшимый, о — нерозвя-
зальний, о.
Неразсудительный—нерозваж-
ний, нерозсудний, о.
Неразуміе — недорозум, неро-
зум, нетям.
Неразумный, о — нерозумний, о.
Нераскаявшійся — неприкая-
ний.
Нераскаянный—запеклий.
Нерасположеніе—незичливість,
неприхильність.
Нерасположенный — незичли-
вий, неприхильний, неохо-
чий до.
Нераспорядительный — нерос-

порядний.
Нерастворимый, о — нероспус-
кальний, о.
Нерасторопный — потикуватий,
неоторний, неметкий.
Нерасчетливый, о — безрахуб-
ний, неощадний, необач-
ний, о.
Нерачительный, о — небалий,
небайливый, о.
Нервный, о — нервовий, о.
Неробкій — небоязкий, неляк-
ливый.
Неровно—нерівно.
Неровный — нерівний; (покры-
тый бугорками)—струпува-
тий.
Неровня—нерівня.
Нерукотворенный — неруко-
творний.
Нерушимый, о — непорушний, о.
Нерѣдко — по часту.
Нерѣшимость—вагання.
Нерѣшимый—нерозв'язний.
Нерѣшительность — вагання;
нерішучість.
Нерѣшительный—нерішучий.
Неряха — нетіпанець, нка, ха,
підтіпанець, нка, ха, задрі-
панець, нка, зателепа, за-
телепанка, нечепура, нечу-
пара, захвойдаха, нечупайда,
неохайник, ця, неохая, нех-
люя, шмондя, коструб, дрім-
ба.
Неряшливый, о — зателепку-
ватий, зателепуватий, не-
чупарний, тирхатий, нех-
люйний, о.
Несбыточный—незбутний, хи-
мерний.
Несвареніе (желудка)—нестра-
вність.
Несваримый, неудобоваримый
— нестравний.
Несвободный—невільний.
Несвоевременно — невчасно,
не на часі, не в час, без-
часу.
Несвоевременный—невчасний,
неслушний.
Несвойственный, о — невласти-
вий, о.
Несвѣдущій — нетямущий; (че-
ловѣкъ) нероззнака.
Несвязный—недоладний.
Несглаживаемый (отъ сглазу)
— невірливий, неврочли-
вий.

Несговорчивый—упертый, завзятый, тугий.

Несгораемый—неспаленный.

Несгибаемый—негнучкий.

Несдержанный—слабкий на втори, нестриманий.

Несение—несіння.

Несердитый—негнівливый.

Несильный—недужий, немощный.

Несказанный, невыразимый—незмовлений.

Нескладный, неуклюжий—недоладный, розсуканий.

Несклоняемый, грам.—невідмінний.

Нескончаемый—нескінченний, непереробний.

Нескоро, кропотливо—марудно, загайно, нешвидко.

Нескорый, о—непрудкий, нешвидкий, нехуткий, о.

Нескромный—неплохий.

Нескрываемый—неприхований.

Не сладко!—не медяно!

Неслыханный, о—нечуваний, о.

Неслышный, о—нечутный, о.

Несмотря на—невважаючи на.

Несмыслящий, непонимающий—нетямущий.

Несмѣлый, о—несміливый, о.

Несмѣняемость—незмінність.

Несмѣняемый—незмінний.

Несмѣтно, безъ счету—незліченне, незлічено.

Несмѣтный—незлічений.

Несносный, о—охаблений, нестерпучий, о.

Несоблюдение—незаховання, недодержання.

Не совершенно—не цілком.

Несовершеннолѣтний—недолѣтний, неповнолѣтний, малолѣтний.

Несовершенный, о—недоконаний; нецілковитий, о.

Несовмѣстимый, о—невмістний, о.

Несовмѣстный—несумісний.

Несогласие—незгода; разладъ—незлагода, розрада, свара, нелагода, суперека, безладдя, безлад.

Несогласно—незгодно.

Несогласный, о—незгодный; неладный, різноголосий, о.

Несознательно, безсознательно—нетямки, несвідомо.

Несознательный—несвідомий.

Несоизмѣримый, о—незмірний, о.

Несокрушимый, о—незломний, о.

Несомнѣнный, о—безперечный, безсумнівний, о; (испытанный довіряний).

Несообразительность—безтямність.

Несообразительный—безтямный, невторопний, неспритный, нетямкий.

Несообразный, о—неподобный, о.

Несообщительный, непривѣтливый—огурний.

Несоответственный, о—невідповідний, о.

Несоразмѣрный, о—непомірний, о.

Несостоятельность—неспромога, неспроможність.

Несостоятельный—неспроможный, невиплатный, немогущий.

Несострадательный—безжалісливый, нежалісливый.

Несподручный, о—незручный, о.

Неспокойный—невгомонный, непокійний.

Неспорый (о работѣ)—неспірний.

Неспособный—безкебетный, незугарный, невданий, нездольный, неггарный, нездѣбный, нездатный, нестіпний, сущ.—недотепа, невдалиця, невдаха, невдалюга.

Несправедливо—несправедливо, напрасно, неправдиво, неслушно, неправо, кривдиво.

Несправедливый—несправедливый, неправдивый, неправый, напрасный, кривдивый.

Неспѣлый—недійшлий; нестиглий.

Неспѣша—полегом, повагом, помалу.

Несравненно—незрівняно, непомѣрно—невзаміру.

Несравненный—незрівняний.

Нестарательный, о—недбалий, о.

Нестерпимый, о—нестерпучий, нестерпучий, нестерпный, о.

Нести—нести; ся-нестися (о птицахъ); гнати, летіти; плинути, линути.

Нестоль, нестолько—нестак.

Нестоющий—безвартний.
 Нестроевой — нешиковый, не-
 шереговий; невойовий.
 Нестройно, несогласно — нез-
 годно, не в лад.
 Нестройный — незгодный; без-
 ладный.
 Несудоходный—неплавный, не-
 плавбовий; ненавигаційний.
 Несуразица — неподобність.
 Несуразный — неподобний.
 Несущественный, о — несуть-
 овий, о.
 Несходный (непохожий)—непо-
 добний на, неоднаковий з,
 той, що не скидається на,
 несхожий з; (о цѣнѣ) висо-
 кий.
 Несчастье—безщастя, нещастя,
 безділля, бездолля, безта-
 лання, неталан, упад, ха-
 лепа, безголов'я, напасть.
 Несчастный — нещасний, без-
 таланний, безщасний, без-
 дольний, бездільний; сущ.
 —нещасник, -ця, безталан-
 ник, -ця, бездольник, -ця, бі-
 долаха, бідаха, сердега.
 Несчетный, о—незліченний, не-
 зрахований, о.
 Несъдобный—неістивний.
 Нетвердый, о—нетвердый, о.
 Нетель—ялівка.
 Нетерпимый, о — нетолерант-
 ний, о.
 Нетерпѣливый, о — нетерпли-
 чий, о.
 Нетерпѣніе—нетерпій, нетер-
 плячка.
 Нетлѣнный, о—нетліний, о.
 Нетождественный — нетотож-
 ний.
 Нетопыр, зоол. — чепиргач,
 пиргач, пилик, ночница,
 кажан.
 Неторопливый, о — неметкий,
 несквапний, тихоплавний, о.
 Нетрезвый, о—нетверезий, о.
 Нетронутый—незайманий, не-
 початий, цілинний.
 Нетрудовой—нетружений.
 Неуваженіе—неповага, зневага.
 Неуважительный — неповаж-
 ливий; малозначний, мало-
 важный.
 Неувѣренность, сомнѣніе—не-
 певність.
 Неувядаемый—неоцвітний.
 Неугасимый—непогасний.
 Неугодный—недогодний, нев-

годний; неугодивший, сущ.
 -невгожай.
 Неугомонность—безугавність,
 неугомонність.
 Неугомонный—безугавний, не-
 вгомонний.
 Неудаться—схибити.
 Неудача — невдача, nelaгода,
 неталан.
 Неудачник, -ца—безталанник,
 -ця, безщасник, -ця, не-
 вдаха.
 Неудачный, о — невдалий, не-
 вдатний, о.
 Неудержимый—неприпинний,
 невгамовний.
 Неудивительный, о — недив-
 ний, о.
 Неудобный, о — невідгідний, о.
 Неудобоваримый—нестравний.
 Неудобоисполнимый — невико-
 нальний.
 Неудобопонятный—незрозумі-
 лий.
 Неудобоприложимый — непри-
 тультний.
 Неудобопроизносимый, трудно-
 произносимый—невиворот-
 ний.
 Неудобство—непридоба, неві-
 годя, недогода.
 Неудовлетвореніе — незадово-
 лення.
 Неудовлетворительный—неза-
 довольчий.
 Неудовлетворяющий, неугод-
 ный—недогодний.
 Неудовольствие — незадово-
 лення; прикрість.
 Неужели, развѣ — невже, чи-
 вжеж, неке.
 Неуживчивый, сварливый —
 незлагідний.
 Неузнаваемый—невпізнаний.
 Неукатанный (о дорогѣ) — за-
 бивний, невторований.
 Неуклонно — нехибне, неу-
 хильно.
 Неуклонный—нехибний, непо-
 хитний, неухильний.
 Неуклончивый—невхильний.
 Неуклюжий—мамуліватий, ле-
 мішківатий, хамуліватий,
 незграбний; хамула, хамло,
 розсолопа, чвалай.
 Неукоснительный, о — невід-
 гальний, нагальний, негаль-
 ний, о.
 Неукротимый — непогамовний,
 невихомирний.

Неулаженный—невладнований.
Неуловимый—невпійманий.

Неумирающий, бессмертный—
невмірущий, неврирака,
невмірайко.

Неумойка—невмивака.

Неумолимый—невблаганий.

Неумолкный, о—неумовчний, о.

Неумытый—невмиваний, невми-
вака.

Неумышленный, о — невміс-
ний, о.

Неумѣлый—недотепный, без-
кебетный; ни къ чему не-
способный, сущ.—нестула.

Неумѣние—невміння.

Неумѣренность—непомірність,
непоміркованість; изли-
шество—надуживання.

Неумѣренный, о — непомірко-
ваний, непомірний, о.

Неумѣстный — недоречный, не-
доладный.

Неуплата—невиплат.

Неупотребительный — невжи-
ваний.

Неупотребление—невживання.

Неурожай—недорід, нерод, не-
врод.

Неурожайный — недорідный,
невродный.

Неурочный — невизначенный;
незагаданий.

Неурядица—безладдя, безлад.

Неуслужливый, о — неуслуж-
ный, непослужный, незді-
ливый, нездільный, о.

Неустанный—безупинный; не-
угомонный — невгавучий,
невгавущий, невгавный.

Неустойка — неміра, недо-
держка.

Неустойчивый—перекидистый,
кантовный, хитливый, хит-
ванный, хибкий; нестанів-
кий.

Неустрашимый, о — небояз-
кий, о.

Неустройство—безладдя.

Неуступчивый, упрямый — за-
тинчивый, затинчливый, пе-
някуватый, закатованный,
завзятый.

Неусыпный, бдительный—нев-
сипущий.

Неутомимый, о — невгамова-
ний, о.

Неутолимый — невтомный,
невтомливый.

Неутошный—нерозважный.

Неученый—невчений.

Неучтивый, о—нечемный, не-
гречный, о.

Неучь—неук.

Неуязвимый—невронений, не-
вразливый.

Нефрить—запаління пірок.

Нефтеносное (мѣсто)—ропище.

Нефтеносный—нафтодайный.

Нефтепромышленность — наф-
топромисловість, нафтар-
ство.

Нефть—нафта, ропа.

Нефтяной—нафтовый.

Нехваленый—нехвалитный.

Не хватать, не доставать вре-
мени—ніколитися.

Нехозяйственный — негоспо-
дарный.

Нехороший—недобрий.

Нехорошо — недобре, погано,
зле; негоже.

Нехотѣние—нехить.

Нехотя—нехотячи, нехотя; нев-
мисне.

Нецвѣтуший, безъ цвѣтовъ —
нецвѣчений.

Нецѣлесообразный, о — недо-
цільный, о.

Нецѣнный—безцінный, безварт-
ный.

Нечаянный—незнарошний, не-
сподіваний.

Нечеловѣческий — нелюдський;
безчеловѣчный—нелюдяний.

Нечестивецъ, вица — незбож-
ник, ця.

Нечестивый, о—незбожний, о.

Нечестный, о—нечесный, о.

Нечеткий, о—нечитальный, о.

Нечетный—непаристый.

Нечетъ—лишка.

Нечисто—нечисто.

Нечистоплотный, о — тирха-
тий, зателепкуватий, не-
чупарный, нехлюйный, нео-
хайный, нехарный, о.

Нечистота — нечистість, не-
чисть; неопрятность—нехарь;
въ водѣ муть.

Нечистый—нечистый; нечепур-
ный; на руку хаповитый,
хапкий, хваткий; (духъ)—
мольфар, морок, морока.

Нечувствительный — нечулий;
непомітний.

Нешто—хіба.

Нешадно—безощадно.

Неявка—непоказання; нестання
(въ судѣ).

Неявственный—неясний, невиразний.
 Неядовитый—нетрутный, неотрутный.
 Неясный, неотчетливый, о—невиразний, о.
 Нива—нива.
 Нивелировать—нивелювати.
 Нивелирь—шмига.
 Нивѣсть—не знати, бо-зна, хто його зна; дуже, незмірно.
 Нигдѣ—ніде.
 Нигелла, раст. *Nigella arvensis*—чорнушка.
 Ни-гу-гу!—нічирк!—ані телень!
 Нижайше—найнижче.
 Нижайший—найнижчий.
 Ниже, нар.—нижче; під; прилаг.—нижчий, а, е.
 Нижеизложенный—нижчезгаданий.
 Нижеименованный—нижченазваний.
 Нижеозначенный—нижчевизначенный.
 Нижеподписавшийся—нижчепідписаний.
 Нижеприведенный—нижченаведенный.
 Нижесказанный—нижческазанный.
 Нижеслѣдующій—наступный.
 Нижеупомянутый—нижчезгаданный.
 Нижникъ—спідняк.
 Нижний—долішній (внизу лежачій); спідній (підъ низомъ); низовый (расположенный ниже по течению рѣки).
 Низать—силати.
 Низвергать, гнуть—скидати, скинути.
 Низвержение—скидання.
 Низводитъ, вести—спускати, стити.
 Низка—лучка, полузка, сталька, сталка, слянка, ланка.
 Низкий—низький, невисокий, нищий, підлий, нікчемный; (коротконогий, толстый) прикадкуватий, присадистый, присадкуватий.
 Низкопоклонникъ—нищак, похлібець, підлабузник.
 Низкопоклонничать—шапкувати, ницювати, підлабузюватися.
 Низкопоклонный—шалковитый, нищий.

Низкопробный—безвартний.
 Низкорослый—низькорослий.
 Низлагать, ложить—скидати, нути.
 Низложение—скидання, скинення.
 Низменность—низовина, низькоділ, подл, уложина, низина, пониззя.
 Низменный (о землѣ)—припалливый, низький; (инстинктъ, напр.)—ниций.
 Низовье, понизовье—пониззя.
 Низость—низькість; підлота.
 Низринуть—звалити, скинути.
 Низушка (нижн. корка хлѣба)—підспідок.
 Низший—низчий.
 Низъ—діл, спід.
 Никакой—жадний.
 Никакъ—ніякъ.
 Никнуть—хилитися, схилитися.
 Никогда—ніколи, зроду, до віку, повік, зроду-віку.
 Никомъ образомъ—жадним способом, жадною мірою.
 Никто—ніхто.
 Никуда—нікуди, ніде, ні на що, ні до чого.
 Нимало—ні трохи, ні трішки.
 Ниоткуда—нізвідки.
 Нипочемъ—ані гадки, байдуже.
 Нисколько—нічого, ані трохи.
 Ниспадать, спастъ—спадати, спасти.
 Ниспадение—спад.
 Ниспослание—припосилання.
 Ниспосылать, слать—припосилати, припослати.
 Ниспровергать, вергнуть—перевертати, рнути.
 Ниспровержение—переверт, перевертання.
 Нисходитъ, зойти—припосходити, зійти.
 Нисходящий—зступный, сходовый.
 Нисхождение—припосхід.
 Нисшество—зступлення.
 Нитевидный—ниткуватий.
 Нитка—нитка; множ.—ниття, нить; вышивальныя—заполоч, модря.
 Ниточникъ, ца-нитяр, ка, ниткар, ка.
 Нить—нитка.
 Нитяный—нитковий.
 Ниць—ниць.
 Ничкомъ—ницьма, ниць.

Ничто—ніщо; невіщо; нівець.
 Ничтожество—нікчемність, ни-
 цість.
 Ничтожность — нікчемність;
 марність.
 Ничтожный — нікчемний; ни-
 ций, хирний; незначний,
 малезний.
 Ничуть—ані крішки, ані гич,
 нічого.
 Ниша—фрамуга.
 Нищать — убожити, злидніти,
 мізерніти.
 Нищая—жебракка, баба, про-
 хачка, старчиха.
 Нищенка—см. нищая.
 Нищенски—злиденно.
 Нищенскій—старчачий, же-
 брачий; злиденний.
 Нищенство—харпацтво, жебри,
 жебрацтво, старцвання.
 Нищета—злидні, худорба, зли-
 дарство.
 Нищие—старчота.
 Нищий—харпак, харлай, хар-
 лак, харлань, лигирь, тор-
 ботряс, прохач, старець,
 жебрак, нищун.
 Но—але, та, аж, а.
 Новенькая, новичекъ (ж. р.)
 —новобранка.
 Новенькій—новенький.
 Новехонекъ—новісінький.
 Новизна—новинеча.
 Новина—новина.
 Новичекъ—новак, первак.
 Новобранецъ—некрут, ново-
 бранецъ.
 Новобрачный—молодий, моло-
 дан, новоженецъ.
 Нововведеніе—новина.
 Нововступившій—новопристан-
 ний.
 Новогодний—новорічний.
 Новое (вообще)—новина.
 Новоизбранный — нововибра-
 ний.
 Новозавѣтный—новозаконний.
 Новоизданный—нововиданий.
 Новоизобрѣтенный — новови-
 найдений.
 Новолуніе—(молодой мѣсяць)
 —молодик, новак, нів.
 Новомодный—новомодній.
 Новообразовавшийся — ново-
 повсталый.
 Новображенный—новоутво-
 рений, новосформований.
 Новооткрытый — новоодчине-
 ний, новозаснований.

Новопоселенець—осадчий.
 Новопріѣзжій—новоприбулий.
 Новорожденный—нарожденецъ.
 Новоселье—ухідчини, уходини;
 (поселеніе) новоселиця.
 Новость—новина.
 Новый—новый, новітній.
 Новь—новина, цілина, цілиця,
 цілик.
 Новѣйшій—найновіший.
 Нога—нога.
 Ноготки, раст. *Calendula officinalis*—нагідки.
 Ноготок—нігтик; раст. *Adonis vernalis*—горицвіт.
 Ноготь—ніготь, пагність.
 Ногтевой—нігтьовий.
 Ногтоѣда, мед.—загнітиця.
 Ножевка—пилка.
 Ножевщикъ—н. жар.
 Ножикъ—ножик; перочин. ци-
 зорик, складной—чепелик.
 Ножище—ножака.
 Ножка—ніжка, у стола—дибка.
 Ножницы—ножиці.
 Ножной—ножаний, ножений.
 Ножны—піхви.
 Ножъ—ніж; (складной) чепе-
 лик, чепеля, чепілик, скла-
 даник; большой—колодач,
 колодій; карман, забігач;
 для сѣченія капусти—косак;
 для обрѣз. копыт—зати-
 нач.
 Ноздреватый, пористый—ніз-
 дуватий, діркуватий, дір-
 чавий, макухуватий, подір-
 куватий.
 Ноздря—нізра.
 Ноздряной—ніздровий.
 Номеръ—число.
 Нонче—ниньки.
 Нора—нора, скота.
 Норка, зоол. *Mustela lutreola*
 —нурка, нірка.
 Нористый—скотуватий.
 Поровить—цахати, гнүти, схи-
 ляти.
 Норовъ—норов.
 Норокъ, зоол. *Mustela hivalis*
 —ласка, ласиця.
 Носатикъ, насѣк. — шашлак,
 свинка, носай, довгоносик.
 Носатый—носатий; (человѣкъ)
 —носач.
 Носилки—носили, ноші; для
 умершихъ—мари.
 Носильный—носильний.
 Носильщикъ—носіл, носиль-
 ник, носак, тягун.

Носить—нести, двигати; (таскать одежду)—тягати.
 Носиться—носиться: рѣять.
 -буять, ширять; (о слухахъ) ходити; (проноситься) переходити, перейти.
 Носки—шкарпетки, карпітки.
 Носкій—міцний.
 Носовой—носовий.
 Носокъ—носик; (сапога)—носак; обуви—носок, перед.
 Носорогъ, насѣк.—одноріг.
 Носъ—ніс; (корабля)—пика, перед; (у птицъ) дзьоб.
 Нота—нота.
 Нотаріусъ—нотарь.
 Ночевать—ночлігувати, ночувати.
 Ночевка—ночівля.
 Ночлеги—ночівля.
 Ночлежникъ—ночліжанин, ночліжник.
 Ночная бабочка—нетля; потемряк.
 Ночникъ—каганецъ.
 Ночной—нічний; (сторожъ)—стукаръ.
 Ночнянка, Phalaena—смертка.
 Ночь—ніч.
 Ночью—уночі.
 Ношеніе, носка—носіння.
 Ноябрьскій—грудневий.
 Ноябрь—грудень.
 Нравиться—подобатися, припадати до вподоби; подобати що.
 Нравный—норовистий.
 Нравоописание—побутопис.
 Нравоописательный—побутовий.
 Нравоученіе—мораль.
 Нравоучитель—моралист.
 Нравоучительный—навчальний.
 Нравственный—моральный.
 Нравъ—норов, натура, вдача.
 Нравящійся—уподобний; подобный.
 Ну—ну; отож.
 Нужда (необходимость)—надоба, потреба; (недостатокъ) нестаток.
 Нуждаться (въ комъ, чемъ)—потребувати (кого, чого).
 Нуждающийся (крайне)—нужденный.
 Нуже, межд.—та нуж! та нуж бо! нумо!
 Нужникъ—відхідник.
 Нужно—треба, тра.

Нужный—трібний, потрібний.
 Нука, межд.—ну лишень.
 Нукать—нукати.
 Нуль—оник.
 Нумеровать—числувати, перензначати.
 Нумеровка—числування, перензначка.
 Нумеръ—число.
 Нутро, внутренность—отріб.
 Нынѣ—ниньки, тепер.
 Нынѣшній—теперішній.
 Нырецъ, пт.—рінець.
 Ныркомъ, ныря—наввиринки.
 Нырокъ, чомга, Podiceps cristatus—пірникоза; Mergus albellus—норець.
 Нырать, рнуть—поринати, упоринати, поринути, пірнути, упурнути.
 Ныря—нирцем.
 Ныть, болѣть—скемѣти.
 Нытье—скеміння.
 Нѣга—пестоші, млость.
 Нѣдро—надро, нетро.
 Нѣженка—пестун, -ха; нѣжнотілок.
 Нѣжить—пестити, пестувати, голубити, милувати.
 Нѣжникъ, раст. Helianthemum vulgare—сліпота, нітник.
 Нѣжничать—маніжитися, панькатися (съ кѣмъ).
 Нѣжный—(ласкательный) приголубливий, пестивий; (тонкій, мягкій) тендітний, делікатний.
 Нѣкій—якийсь.
 Нѣкогда—колись.
 Нѣкоторый—якийсь, певний; который, деякий.
 Нѣкто—хтось.
 Нѣмая—німкєня.
 Нѣмецкій—швабський, німецький.
 Нѣмецъ—німецъ, німчик, німчак, німчай, шваб.
 Нѣмка—швабка, німкєня.
 Нѣмо—німо.
 Нѣмой—німий, безмовий, безязыкий, німтур, німтура, нім-нь, безріка.
 Нѣмота—німота.
 Нѣмцы—соб.—німота.
 Нѣмые (соб.)—німота.
 Нѣмѣть—німіти.
 Нѣсколько—кѣлька, скількісь, скількось, декільки.
 Нѣтъ—нема; ні.
 Нѣчто—щось, дещо, деяке.

Нюханіє—пахання, нюхання.
 Нюхать, обонять—пахати, нюхати; (табакъ) — табачити; (о животныхъ) — нюшити, нюшкувати.
 Нянинъ—няньчин.
 Нянька—нянька, пестунка.
 Няньчить — няньчити, пестувати.
 Няньчиться — цяцькуватися, пеститися, цяцькатися, панькатися.
 Няня—нянька.

О.

О, обо, объ, предл.—о, об; про; за, на, з; у.
 Оазисъ—оаза.
 Оба, объ—обидва, обидві, обоє.
 Обабить—збабити.
 Обабиться—збабіти.
 Обабокъ, грибокъ *Boletus scaber* — бабка.
 Обагрять, -рить — червонити, почервонити; (кровью) кривавити, скривавити.
 Обалдѣть — ошалѣти, стеряться.
 Обанкротиться — збанкрутовати, збанкрутитися.
 Обасурманиться — побасурманиться.
 Обаяніє—чари, зачаровання.
 Обаятельный, о — чарівливий, чарівний, о.
 Оббивать, оббить — ушмагивати, ушмагати.
 Оббиваться, отлетать (о пыли, листьяхъ, шелухѣ, напр.) общугуватися, общугатися.
 Обваливать, лить, ся — обвалювати, -лити, обсипати, -сипати, завалювати, -лити, западати, -пасти, -ся.
 Обваливать, лять — викачувати, -чати.
 Обваль — обвалювання; провалля; (лавина) сніговина.
 Обваривать, рить — парити, опарити, ошпарити.
 Обвариваться, -рится — опарюватися, -ся, опарити, -ся.
 Обварка—опарення.
 Обварной—опарений.
 Обведение — оточення; окрещення.
 Обвертка — обгортання; окла-

динка, обгортка; бот., *Involucrum* — окрива.
 Обвертывать, рнуть — обгортати, -рнути.
 Обветшалый — остарѣлий, зістарѣлий.
 Обветшать — зістарѣтися.
 Обвиваніє, обворачиваніє — завірчування, усотування, завивання.
 Обвивать, обертывать — усотувати, тати, повивати, -вити, завірчувати, завертѣти, завивати, -винутѣти, оповивати, оповити.
 Обвиненіє—винування, обвиналожное—наклеп.
 Обвинитель, -ница — завинитник, -ця; винувальник, -ця; винувач, -ка, обвинник, -ця.
 Обвинительный—винувальный, обвинный.
 Обвиняемый — обвинуваченый, звинуваченый, обвинений.
 Обвинять, нить — винувати, завинувати, винуватити, звинуватити, оскаржувати, -жити; (уличать) — доказувати, -зати.
 Обвислый—звислий.
 Обвиться—обвихнутися.
 Обвитый, обмотанный — обви-няний.
 Обводить, -весть — обводити, -вести; (окружать) оточа-ти, -чити; (очерчивать) окресляти, -лити, обрисовувати, -сувати.
 Обводный—обводистый, обвід-ний.
 Обвозить, -везти — обвозити, -везти.
 Обволакивать, -волочь — обво-лѣкати, -локати.
 Обвораживать, -рожить — чару-вати, зачарувати.
 Обворовывать, -рывать — окра-дати, окрасти.
 Обвороженіє—зачаровання.
 Обворожительный, о — чарів-ливый, о.
 Обвѣвать, -вѣять — овѣвати, -вѣяти.
 Обвѣчать — перевѣчати, звѣ-чати, -ся, зв'язати.
 Обвѣчаться — перевѣчатися, зашлюбитися.
 Обвѣсь—недовага.
 Обвѣтривать, -рить — обѣтрати, -рити.

Обвѣшивать, сить—недоважу-
вати, жити.

Обвѣшивать, шать—обчепля-
ти, -пити.

Обвязывать, зать—об'язува-
ти, -зати.

Обгаживать, гадить—паску-
дити, опаскудити, поганити,
упоганити.

Обглаживать, глодать—обгри-
зати, -гризти.

Обглаживать, дить—обглажу-
вати, -дити.

Обгонять, гнать—переганяти,
-гнати, випереджувати, -диги.

Обгорать, рѣть—обгорати,
-ріти, опалятися, литися.

Обгорѣлый—опаленый, обго-
рѣлий.

Обгрызать, зть—обгрызати,
-зти.

Обгрызок—недогрызок.

Обдавать, дать—обливати,
-лити, обілляти.

Обдаривать, рить—обдарю-
вати, обдарувати, ударувати.

Обдергивать, ргать, -рнуть—
обсмикати, -смикати, обсі-
пувати, -пати, обшморгува-
ти, -ргати, обскубувати, -бати.

Обдирало—здира, драпіка,
дерилюд, дряпіжник, дря-
піка.

Обдирание—дряпота, дряпня.

Обдирательство—здиравство,
драпіжництво.

Обдирать, драть—обшморгу-
вати, обшморгати, обшмор-
гнути, обчірати, обчерти,
обдирати, дерти; (кору дре-
весн.) оскорувати, лупити,
облупити.

Обдувало—шахрай, дурисвіт.

Обдувать, дуть—одмухати,
-хнути, дурити, одурити.

Обдуманый, о—обміркова-
ний, о.

Обдумывание—обмірковування,
обміркування.

Обдумывать, мать—обмірко-
вувати, -кувати, метику-
вати, зметикувати.

Обдѣланный, оправленный—
оправный.

Обдѣлка—оброблення, опра-
вления, оброба; оправа.

Обдѣловать, лать—обробляти,
-бити, оправляти, -вити.

Обдѣлять, лить—недоділяти,
-лити.

Обезглавление—стинання,
кара на горло.

Обезглавливать, вить—сти-
нати, стяти, зігнути.

Обездоленный, -ная—безща-
сний, -ниця.

Обездолить—знедолити.

Обеззубѣть—збеззубіти.

Обезкураживать, -жить—бен-
тежити, збентежувати, -йти,
мокрим рядом накривати,
-крити.

Обезлюдить—вилюднити.

Обезлюдѣть—вилюдніти, зне-
людіти, злюдніти.

Обезлѣсение—знелісіння.

Обезлѣсить—знелісіти.

Обезображивать, -зить—спот-
ворювати, спотворити, шпе-
тити, пошпетити, ошпе-
тити.

Обезопасить—забезпечити.

Обезоружение—роззброїння.

Обезоруживать, -жить—роз-
зброювати, -йти.

Обезпечение—забезпе́ка, за-
безпечення, за́печення,

за́рука.

Обезпечивать, -чить—забезпе-
чити, забезпечати, за́печ-
няти, -нити.

Обезпокоивать, -коить—турбу-
вати, потурбувати, затур-
бувати, непокоїти, знепо-
коїти.

Обезсиление—хляння, ослаба.

Обезсилить, -лить—знеси-
лювати, -лити, виснажу-
вати, -жити, зв'ялити.

Обезсилѣвать, лѣть—хляти,
зхляти, хлянути, зхлянути,
підупадати, пасти на силах,
знесиліти.

Обезславленный—знеславлен-
ний, безславний.

Обезславливать, -вить—осла-
вляти, ославити, знесла-
влювати, -вити.

Обезсмертить—зажити слави.

Обезумѣть—збожеволіти, зна-
вісіти.

Обезцвѣчивать, -цвѣтитъ—
збарялювати, -вити.

Обезчещивать, -стить—несла-
вити, знеславити, ганьбити,
зганьбити, уводити, увести,
у неславу, збагнітувати.

Обезьяна—мавпа.

Обезьяничанье—мавпування.

Обезьяничать—мавпувати.
 Оберегаемый—бережений; (со-
 вѣтомъ)—порадний.
 Оберегательный—охоронний.
 Оберегать, —речь—стерегти;
 устерегти, пильнувати, до-
 пильнувати (кого, чего);
 опікуватися (ким, чим).
 Обернуться, успѣть—звинути-
 ся.
 Оберточный, наябумага-бібула.
 Обертывать, —рнуть—завивати;
 завити, загортати, рнути;
 перевертати, рнути.
 Обжалование—оскарження, за-
 скарження.
 Обжаловать, пожаловаться
 —заскаржити, оскаржити.
 Обживаться, обжиться—ожи-
 ватися, ожитися.
 Обжигание—опікання, випал,
 випалення.
 Обжигательный—випальний,
 до випалу.
 Обжигать, жечь—опаляти, ли-
 ти; (руку) упікати, упекти,
 опікати, опекти, опарювати,
 —рити; (кирпичъ, известь)
 випалювати, лити; (волосы)
 засмалювати, ошмалювати,
 —лити.
 Обжигаться, жечься—упіка-
 тися, упектисся; опалятися,
 —литися, випалюватися, —ли-
 тисся.
 Обжигъ—опалення, опік, опар;
 випал.
 Обжираться, обожраться—об-
 жиратися, жертися.
 Обжора—ненажера, —прожра,
 бревкало, хавкун, пажера,
 бревко, бревтій, халасун,
 хавдій, халандрусь, поже-
 рач, зажира, жерун, проість,
 жеретій, —я.
 Обжорливый—зажиракуватий,
 пажерливий, ненажерливий,
 хавдійливий, обжерливий,
 обжирливий.
 Обжорный (рядъ)—харчодайня.
 Обжорство—ненажир, ненасит,
 проість, прожиръ.
 Обзаведенье—статкування;
 статок.
 Обзаводить, вести, съ—статку-
 вати, устаткувати, —ся.
 Обзоръ—оглядання; огляд,
 перегляд.
 Обзывать, обозвать—узивати,
 узвати.

Обивать, обить—оббивати, би-
 ти; вибивати, бити, висте-
 ляти, лити; (гвоздями) цвя-
 хувати, вицвяхувати; (до-
 сками) шапювати, вишалю-
 вати; (обоями) шпалерувати,
 ошпалерувати; (драницею)
 решетувати, вирешетувати;
 —ся-обтріпуватися, —патися,
 витератися, ртисся.
 Обивка—оббивина.
 Обида,—образа, шваба, ураза,
 кривда, —котора, —оскорб,
 оскорбнота.
 Обидно—завкривдно, запно,
 уразливо, кривдно, дотк-
 ливо.
 Обидный—завкривдный, ураз-
 ливий, запный, кривдный,
 доткливий.
 Обидчивый—образливый, враж-
 ливий.
 Обидчикъ, —ца—напасник, —ця.
 Обижать, дѣть—окривджати;
 окривдити, кривдити, скрив-
 дити, укривдити, закрив-
 дити, покривдити, обра-
 жати, зити, збиткувати, —ся.
 Обижаться, обидѣться—ура-
 жатися, уразитися, обра-
 жатися, зитися, кривдува-
 тися, зкривдуватися.
 Обидіе—рясота, ряснота.
 Обильный—рясний; (рыбой)
 рибний; (птицей) пташний;
 (звѣрями) звѣрный; (гри-
 бами) грибний; (лѣсами)
 лісний.
 Обиняками—науверти, надо-
 гад, наздогад.
 Обиняки—манівці, підходці.
 Обирало—здириця, драпіка.
 Обирательство—здириство,
 драпіжництво, здирищина.
 Обирать, обобрать—оскубати,
 —бти (перья); обдирати, дер-
 ти; окрадати, окрасти, об-
 голювати, —лити.
 Обитаемый—заселенный; меш-
 кальный.
 Обиталище—оселя, житво, жи-
 тло, домівка.
 Обитатель, льница—краянин,
 —нка, мешканецъ, —ика, жи-
 тець, иця.
 Обитать—жити.
 Обитель—монастирь; оселя.
 Обительскій—монастир-
 ський.

Обиходный—щоденний; повсякденний; потрібний.

Обиходъ, (потребность)—обіхідність; (текущ. расходъ) обіхідка.

Обкалывать, колоть—обколювати, -лоти, обрубувати, -бати; обшпилювати, -лити.

Обкапать—укапати.

Обкапывать, копать—обкопувати, -пати.

Обкармливать, кормить—обгодовувати, -дувати.

Обкарнать—обшкрябати.

Обкатывать, -тать—обіжджати, -дити (повозку, дрожки); обкачувати, -чати.

Обкачивать, катить—обливати, -лити.

Обкладывать, обложить—обкладати, -класти, пообкладати; обмощувати, обмостити; обгортати, -рнути; накладывать, класти (налогъ); обшивать, обшить.

Обклеивать, клеить—обліпляти, -пити.

Обковыривать, отбивать (обмазку)—облупувати, обколу-пувати.

Обколачивать, колотить—оббивати, -бити.

Обкрадывать, -красть—окра-дати, окрасти; (понемногу)—підкрадати, -красти.

Обкуривать, -рить—окурювати, -рити.

Обкусывать, -сать—обкушувати, -сити.

Облава—облава, оплава.

Облагать, -ложить—обкладати, -класти; накладывать, -ложити (налогъ); оточати, -чити, об-лягати, -гти, обступати, -пи-ти; (податью) оподатку-вати, обмити.

Облагодѣтельствовать—удоб-родійнити.

Облагороженіе—ушляхетнен-ня.

Облагороживать, -дять—ушля-хетняти, -нити.

Облагороживаться—шляхет-нити.

Обладаніе—посідання (чого), володіння (чим).

Обладатель, -ница—володарь, -рка, державець, -виця, вла-дар, -рка, посідач, -чка.

Облаживать, -зять—вилажу-вати, вилазити.

Облака—хмари, памеги; (па-зурь небесн.) оболочки; (облако дыму, пыли)—ку-рище

Обламывать, ломать, -ломить—обламувати, -мати; ламати, розламать, поламати, об-троцить; (оборвать) обчу-храги, обчимхати, обчем-сати.

Облапа, раст. Asarum—еуго-раеиш—копитень, копитець.

Облапить—обхопить.

Облапошивать, -шить—обдурю-вати, -рити.

Обласкать—обмилувати.

Областной—краевый, крайовый.

Область—край.

Облатка—облатка.

Облаточный—облатковый.

Облачать, -чить—опаратувати, з'опаратувати.

Облачение (священническое)—опарати.

Облачко—хмарка; (бѣлая)—помолодки.

Облачный—хмарный; хмаровый.

Облегать, -лечь—оточати, -чити, огортати, -рнути; облягати, -гти.

Облегчать, -чить—улегчати, -чити, злечьшати, пільгува-ти, упільгувати, відволю-жувати, -ложити.

Облегчение—пільхкість, улех-кість, улехшення, попуст, попуск; (душевное) відволо-га, відволода, відлига.

Облегчительный—пільговый, пільгий.

Облеженный—обмерзлый, окрижнілий.

Облеженный—обмерзти, окриж-нити.

Облекать, -лечь—одягати, -гти, окривати, -крить.

Облетать, -тѣть—облітати, -летіти, -линути, вилітати; опадати, опасти, обсипати-ся, -сипатися.

Обливание—обливания.

Обливать, -лить—уливати, -улити, обливати, -лити; пе-реливать, -лити; (кровью) об'юшати.

Обливаться, -литься—улива-тиса, -улитися; слезами—засльозитися.

Обливина—обалд.
 Облизывать, зать—облизува-
 ти, зати.
 Обликъ—обличчя, вид, тварь.
 Облинять—полиняти.
 Облипать, пнуть—залипати, за-
 липнути, облипати, липти.
 Облицевать—облицювати.
 Обличать, чить—виявляти, ви-
 явити, кого, виказувати,
 виказати на кого.
 Обличение—вияв, виявлення,
 виказ, виказування.
 Обличитель, ница—виявник,
 ця, виказчик, ця.
 Обличительный—виявний, ви-
 казливий.
 Облобызать—поцілувати.
 Обложка (книги)—окладина,
 окладка, обгортка.
 Облокачиваться, — котиться—
 спіратися, спертися лік-
 тями.
 Обломокъ—уламок, зломок,
 (сухой вѣтки) оскомелок.
 Облудать, пить—обколупува-
 ти, пати, полупати; обдира-
 ти, дерти.
 Облучекъ—полудрабок.
 Облыжный, о—брехливий, о.
 Облысѣлый—вилисілий.
 Облысѣть—вилисіти.
 Облѣзать, лѣзть—облѣзати,
 лѣзти; випадати, пасти.
 Облѣзлый—облѣзлий.
 Облѣниться—заледащіти, оле-
 дащіти, зледащіти, розле-
 дащіти, розлінуватися.
 Облѣплять, пить—облѣпляти,
 пити; обступати, пити, об-
 сідати, сісти.
 Облюбовывать, бовать—лю-
 бувати, улюбувати.
 Обмазка—обмашення, мастін-
 ня, ошмарування.
 Обмазывать, обмазать—ума-
 щувати, умастити, обмашу-
 вати, стити, ошмаровувати,
 -рувати.
 Обмакивать, мокнуть—умоча-
 ти, умочити.
 Обмалывать, молоть—обмелю-
 вати, молоти, молоти, змо-
 лоти.
 Обманый, о—підступний, о.
 Обмануться—ошанутися, по-
 милитися, омилигтися.
 Обманчивый—підрадлиивий,
 оманний, манливий, о.

Обманщикъ, ца—хараман, ка,
 ошуканецъ, нка, ошукач, ка,
 ошуста, дурисвіт, ка, ман-
 тир, ка, звідник, ця.
 Обманъ—обдурь, ошук, ошу-
 канка, хараманка, хараман-
 ство, звід, звідня.
 Обманывать, нуть—дурити,
 одурити, піддурювати, ду-
 рити, надурювати, рити,
 циганити, упиганити, хара-
 манити, ухараманити, об-
 лигувати, облигати, зату-
 манювати, нити, ошукува-
 ти, кати, зневіжити, зман-
 тити.
 Обмарывать, рать—каляти, по-
 каляти, бруднити, забруд-
 нити.
 Обмасливать, обмаслить—об-
 машувати, стити, умашува-
 ти, умастити, засмалдьо-
 вувати, цювати, заяложу-
 вати, зити.
 Обматывание, обертывание—за-
 вивання, уповивання, умо-
 тування.
 Обматывать, мотать, ся—умо-
 тувати, тати, уповивати,
 завивати, винуті, ся.
 Обмахивать, хнуть—обмаху-
 вати, хнути, — ся-обмахува-
 тися.
 Обмачивать, мочить—обмочу-
 вати, чити, берберити, за-
 берберити; успикати, ус-
 цяти, слезами-засльозити.
 Обмачивать, мостить—обмо-
 щувати, стити.
 Обмельние—поміління, поміль-
 шання.
 Обмельть—поміліти, поміль-
 шати.
 Обмерзать, обмерзнуть—об-
 мерзати, — зти; покрыться
 инеемъ-ошадіти.
 Обмерший—обмердний, пример-
 лий.
 Обметать, мести—обмітати,
 мести, пообмітати.
 Обметывать, обмѣ ать, обшить
 —обкидати, обкидати.
 Обминать, мять—утоптувати,
 -тати.
 Обмираніе, летаргія—заміран-
 ня, замірання.
 Обмирать, обмереть—замі-
 рати, замерти, умлівати,
 -мліти, змертвіти.

Обмокать, -кнуть — мокти, змокти.
 Обмокнуть — умочити.
 Обмолачивать, лотить — обмолочувати, -тити.
 Обмолвиться — прохопитися.
 Обмолвка — прохопинка, недо-
 мовка.
 Обмолоть — замолоти.
 Обморокъ — млость, зімлість.
 Обморочивать, чить — тумани-
 ти, затуманити.
 Обморочный — млосний.
 Обмошенничать — обмахляру-
 вати, обмахорити, огулити,
 обшахраїти.
 Обмундировка — одежда.
 Обмундировать — умундуру-
 вати.
 Обмываніе, омовеніе — обли-
 ванія.
 Обмывать, мыть — обмивати,
 -мити, змивати, змити, ба-
 нити, оббанити.
 Обмывки — помії; (мыльн.)
 змилини.
 Обмыкать — обтіпати, лень).
 Обмылки — змилини.
 Обмѣнивать, мѣнять, -мѣнить
 — замінати, змінати, вимі-
 нювати, -няти; мінькувати,
 змінювати.
 Обмѣниваться, -няться, -заміню-
 ватися, -замінатися, -мін-
 юватися, -змінюватися, зро-
 бити, мінька.
 Обмѣнь — замін, заміна, вѣ
 обмѣнь-мінма.
 Обмѣривать, мѣрять, -мѣрять
 — обмірювати, вимірювати,
 ряти; недомірювати, -мі-
 ряти.
 Обмѣрь — помір, міра; недомір.
 Обмягчать, чить — м'ягчити,
 змягчити.
 Обмякнуть — пом'якшати.
 Обнадеживать, жить — запев-
 няти, -нити, забезпечувати,
 -чити.
 Обнажать, -жить, -ся — заголю-
 вати, заголити, обголюва-
 ти, -лити, -ся, (оружіе) зпих-
 вувати, -ся (о деревьях) об-
 голіти.
 Обнаженіе — заголення, ого-
 ленія.
 Обнаженный — заголений, ого-
 лений.
 Обнарождение — оголошення,
 оповіщення.

Обнарождать — оголосити, опо-
 вістити.
 Обнаружение — прояв, вияв.
 Обнаруживать, жить, -ся — про-
 являти, проявити, виявля-
 ти, -вити; відкривати, -кри-
 ти, -ся, очучатися, очути-
 тися.
 Обнашивать, -носить — обноси-
 ти, -нести; (объ одеждѣ) зб-
 ношувати, -носити.
 Обнесение — обгородження, ото-
 чення; (заборомъ) заділу-
 вання; (кам. стѣной) обму-
 рования.
 Обнизать, -низить — знизати,
 -зити.
 Обнимать, -нять — (охватывать
 руками) обіймати, -няти;
 (окружать, облежать вок-
 ругъ) огортати, -рнути, ото-
 чати, -чити; (занимать со-
 бою, покрывать мѣсто, про-
 сторъ) осягати, -гти, поні-
 мати, -няти; (постичъ, по-
 нять) зрозуміти, збагнути.
 Обнищальный — зубожілий, піду-
 палий, зубожений.
 Обнищать — зубожитися, зголо-
 драбити.
 Обновитель, -ница — поновник,
 -ця.
 Обновка — обнова.
 Обновление — поновини, понов-
 ленія, віднова, відбудова.
 Обновлять (заново отдѣлы-
 вать) — новити, приновля-
 ти, -вити, відновляти, -вити;
 (возстановлять) відбудову-
 вати, -дувати.
 Обносить, -нести — обносити,
 нести; (при угощеніи) об-
 минати, -нути кого; (огора-
 живать) тинити, обтинити,
 барканити, обарканити; (ок-
 леветать) обріхувати, обре-
 хати.
 Обносокъ — лахмання.
 Обнюхивать, -хать — обнюхува-
 ти, -хати.
 Обобщать, -щать — узагальнюва-
 ти, -нити.
 Обобщение — узагальнення.
 Обогащать, -гачить — збагачу-
 вати, -тити, -ся багатіти, зба-
 гатіти, -титися, золотіти.
 Обогащение — збагачення.
 Обоотворение — убожествіння.
 Обоотворять, -рять — убожест-
 вляти, -вити.

Ободрѣвать, -ѣть, -ся—перегрѣ-
вати, -рѣти, огрѣвати, огрѣ-
ти, -ся.

Ободокъ—обѣдець, обвѣдка;
(бубна, сита, рѣшета) оби-
чайка.

Ободраный—облупленный, ос-
корованный; обшарпанный.

Ободреніе—заохота, отуха,
осмѣленія.

Ободрительный, о—заохотли-
вый, отушливый, о.

Ободръять, -дрить—осмѣляти,
осмѣлѣти, заохочувати, хо-
тити, ся, зосмѣлювати, ляти.

Ободъ—обѣд; множ. обѣдья,
(въ рѣшетѣ) рѣшетище, о-
бичайка.

Обоесторонній—обопільный.

Обожаніе—убожествіння; адо-
рація, адорування.

Обожатель, -ница—велич-
ник, -ця; закоханець, -ка.

Обожать—божествити; адору-
вати.

Обознаваться, -знаться—нев-
гадувати, -дати.

Обозначать, -чить—зазначува-
ти, зазначити, позначати, -
чити, назначати, -чити; (ко-
лышками) палькувати; (зна-
ками) обозначати, -чити; (оз-
наменовать) назнаменати;
(срокъ) натерменувати.

Обозначеніе—визнака, ознака,
означення; вказання.

Обозрѣватель, -ница—оглядач,
-ка.

Обозрѣвать, -рѣть—оглядати,
оглянути, озирати, рнути,
перезирати, презрѣти.

Обозъ—валка, ходка.

Обои—шпалери, шпалѣр.

Обойма—(сковка, сбручъ) ур-
вант, вѣрвант; (для пуль)
кулечница.

Обоины—жужелиця.

Обойный—шпалерный.

Обойщикъ, -ца—шпалерник, -ця;
обивач, -ка.

Обокъ—субіч, побіч.

Оболакивать, -лочь—заволюки-
ти, -локти.

Оболгать—обрехати.

Оболочка—(кожица, покровъ)
облудка, тулубець; (пере-
понка) болона.

Обольститель, -ница—перелес-
ник, -ця, оманник, -ця, зво-
дитель.

Обольстительный—оманный,
перелесный, зводливый, зва-
бливый.

Обольщать, -стить—оманюва-
ти, оманити, лудити, злу-
дити, зводити, звести.

Обольщеніе—омана, злуда.

Обомлѣвать, -млѣть—умлѣва-
ти, умлѣти, зомлѣвати, -млѣ-
ти.

Обомлѣвший, безчувственный
—нетямный, зомлѣлий.

Обоняніе—нюх.

Обонятельный—нюховый.

Обонять—нюхать, чути носом,
(о животныхъ) нюшити,
нюшкувати, вѣтрѣти.

Обора (у лаптей)—волока.

Оборачивать, -ротить—оберта-
ти, перевертати, рнути; по-
верати, завертати; ся, о-
бертатися, перевертатися;
перекидаться, -кинутися;
(кругомъ) перекручиваться,
-титися.

Оборванецъ—шляпатник,
отіпанець, шарпак, дранець,
дрантогуз, голодрабѣць,
драб, голодранець, голод-
рига, голодраб, дрѣпло, го-
локолѣнецъ, голоколѣнок,
лахмай, лахман, обідранець,
обшарпанець, ошара, ошар-
панець, харпак, харлай,
харлак, харлань, торбо-
трас, гольтіпак, халамид-
ник, лахмітник.

Оборванный—обідраний, об-
шарпанный, цундравий, рян-
давий, лахмануватий, лаха-
вий.

Оборвышъ—ошара, цундрій, ха-
ламидник, дрѣпло, ланець.

Оборка—шлярка, фальбана;
(внизу юбки) підчинка.

Оборона—оборона.

Оборонитель, -ница—оборо-
нецъ, -ница.

Оборонительный—оборонный,
оборончий, відборонний.

Оборонять, -нить—боронити,
обороняти, нити, відборо-
няти, нити.

Оборотень—вовкулака.

Оборотливый, о—спритный,
меткий, о.

Оборотъ (поворотъ)—обертас,
обертас, (рѣчи) зворот;
(движеніе вокругъ, обра-
щеніе) обхѣд.

Оборотный — (о сторонѣ) від-
воротний; (возвратный) по-
воротний; (круговой) обхід-
ний.
Оборудованіе — справиллюван-
ня; (предметы) справилля,
ряжа.
Оборудованный — справилльо-
ваний.
Оборудовать — справиллювати.
Обоснованіе — обгрунтування.
Обосновывать, -новать — об-
грунтовувати, -тувати.
Обособленіе — відокремлення.
Обособленность — відокремле-
ність.
Обособленный — відокремле-
ний.
Обособлять, -бить — відокрем-
лювати, -мити.
Обострять, -рить — загострюва-
ти, -рити.
Обочина — бік; бильця; баляси.
Обоюдно, взаимно — навзаєм,
обопільно.
Обоюдный, взаимный — обо-
пільний.
Обоюдоострый — двулезий.
Обрабатывающий — обробливий,
опрацьовний, обробливний,
робливний.
Обработка — оброба, обробка.
Обрабатывать, -тять — обробля-
ти, бити, опрацьовувати,
цювати, уробляти, -бити,
зробляти, бити, упорядко-
вувати, -кувати, -порати,
упорати.
Обравнивать, -нять — рівнати,
зрівнати.
Обрадовавшийся — зраділий.
Обрадовать — урадувати, уті-
шити.
Обрадоваться — обрадіти, уті-
шитися, урадуватися; воз-
ликовать — звеселятися, зве-
селитися.
Образецъ — зразок, шталт,
штем, штиль, штиб, узір,
узирецъ, кшталт, шкиль,
шиб; приклад, модло.
Образина — мацапура, мидза,
мармуза, мармиза, личина.
Образная — божвиця.
Образникъ — богома.
Образница — божник, каплиця.
Образной — образовой.
Образность — мальовничість.
Образный — мальовничий.
Образованіе — (созданіе и. п.)

утворення; формування;
(просвѣщеніе) освіта.
Образованный, -ость — освіче-
ний, -ність; утворений; зфор-
мований.
Образователь, -ница — заснов-
ник, -ця, фундатор, -ка; нав-
читель, -ка.
Образовательный — освітний.
Образовывать, -зывать — утво-
рять, -рити, формувати,
сформувати, уформувати,
освічувати, -тити; (гроздь)
гронитися, погронитися.
Образумиться — схаменутися,
оханутися.
Образумленіе — напоумлення,
навчання на розум.
Образумливать, -мить — напо-
умляти, мити, навчати, -чи-
ти на розум.
Образцовый — зразковий, взір-
цевий, взоровий.
Образчикъ — зразок.
Образъ — (видъ, наружность)
подоба, вигляд; (фигура)
постать, статура; (способъ,
средство) побит, роб, чин,
штиб, лад, спосіб; (икона)
образ.
Обрамливать, -мить — облямо-
вувати, -мувати.
Обратно — навідворот, назад,
поворотьма, навспак.
Обратный — зворотний; відво-
ротний.
Обращать, -ратить — (поворачи-
вать, направлять, устрем-
лять) обертати, звертати,
повертати, рнути (до чого);
(переворачивать) перевер-
тати, рнути, перекидати,
кинути; (въ вѣру) наверта-
ти, рнути, наворочувати,
чати, повертати, рнути на
що, уживати, ужити до чо-
го, обертати, рнути навко-
ло; (вниманіе) вважати, жи-
ти, зважати, турати, позо-
рувати, звертати, -рнути
увагу; (въ щепки) скіпати.
Обращаться, -тяться — поверта-
тися, повернутися, обертатися,
рнутися до; зверта-
тися, рнутися до; зголошати-
ся, ситися до; удаватися,
удатися до кого з чим;
обертатися навколо, колу-
вати; (во что) перекидати-
ся, -кинутися на що, пере-

- ходить, йти у що; (въ вѣру) наvertатися, -рнутися; -ся съ кѣмъ — поводитися, повестися з ким.
- Обращение — (вращение) оберт; (воззвание) відозва; (къ кому) удання; (въ вѣру) наvertання; (обхождение) поводження; (граммат.) оклик, слово поклику.
- Обревизование — ревидування, зревидування.
- Обревизовывать, зоваты — ревидувати, зревидувати.
- Обрекать, речъ — призначати, чити.
- Обременение — обнатуга, обтяження, зтяжнява, притужовина.
- Обременительный, о — обтяжний, притужний, обнатужний, утяжливий, о.
- Обременять, нить — обнатужувати, обнатужити, тяжити, утяжити, зтяжити, обтяжувати, перетяжувати, жити.
- Обреченный — невтеклий, призначений.
- Обрисовываться, -соваться — малюватися, змалюватися.
- Оброкъ — подача, чинш, чинч.
- Обронить — впустити, загубити, посѣяти.
- Оброслый — порослий.
- Обростание — поростання.
- Обростать, обрости — поростати, -рости; (мхомъ, волосами) мохнатити, омохтити.
- Оброчникъ, ца — подачник, ца, чиншовик чка.
- Оброчный — подачный, чиншовий.
- Обрубать, -бить — обрубувати, -бати, обтинати, тяти, пообтинати; (вѣтки) обчухрати; (платки и пр.) обрублювати, бити, пообрублювати; (ледъ на рѣкѣ) ополонити.
- Обрубокъ — оцупок, оцупалок, утинок, оклецьок, кимак, сунецъ, снит; (палки, тонкихъ сухихъ стеблей, хвороста) цурпалок, цурупалок.
- Обрубокъ — цямра, цямриння.
- Обрубывать, обтесывать — кремсати.
- Обругать — вилаяти, налаяти, злаяти, наганѣбити.
- Обрусение — змосковлення, обмосковлення, москowitzация.
- Обрусить — змосковити, обмосковити, москowitzувати.
- Обрусѣвший — змоскалілий.
- Обрусѣть — змосковитися, обмосковитися, змоскаліти.
- Обручальный (о кольцѣ) — шлюбний.
- Обручать, чить, ся — заручати заручити, ся.
- Обручение — заручини.
- Обрученный, ная — засватаний, зарукований, зрукований, заручений, на.
- Обручникъ — бондарь.
- Обручъ — обруч; (железный) рихва.
- Обрушивать, рушить — завалявати, завалити; окошувати, -шити.
- Обрушивать, -ся, -шить, -ся — заваляватися, литися, западати, -пасти; окошиться; обурювати, -ся, обурити, -ся; напастися, вдарити на кого.
- Обрушина — провалля.
- Обрывать, обрывать — обкопувати, -пати.
- Обрывать, обрывать — уривати, увірвати, урвати, обривати, обірвати.
- Обрывать, обрывать — уриваться, увірваться, урваться, спадаати, зваляватися, -тисся.
- Обрывистый — крутий, облазуватий, крутобокий, зарвуватий.
- Обрывокъ — уривок.
- Обрывъ — круча, урвисько, зарва, обпаз, кугава, стрем'я, рипа; (подрытый водою) глижа.
- Обрызгивать, гать, -ся — спрыскивати, спрыскати, кропити, скропити; спорськувати, кати; уляпувати, уляпати, уплескувати, кати, ухлюпувати, -пати, ухлюстувати, -стати, -ся.
- Обрѣзанецъ — обрѣзан.
- Обрѣзание — обрѣзанья.
- Обрѣзанчикъ (обрѣз, монета) — обрѣзанецъ.
- Обрѣзной — обтятий, обкрайний.
- Обрѣзокъ — окравок, утинок, обрѣзок, зрѣзок.
- Обрѣзъ — (книги, бумаги) бес-

ріг; (ножъ) різак; (полубочка, чанъ) шаплик, шеріт-вас, переріз.
 Обрѣзывать, -зять — урізувати, зати; обтинати, -тяти; об-краяти; чикрижити, учик-рижити; (обломать) обчух-рати, обчимхати, обчемсати.
 Обрѣвать, -брѣсть — знаходити, знайти, винайти; -ся-бути, матися де.
 Обрѣтение — знахід; винахід.
 Обрюзглый — одутый, забрез-глий, брезкий, брезкий, брезкий.
 Обрюзгнуть — забрезкнути; озизти, опухти, (отъ сна) заспатися.
 Обрюхатѣть — зачереватіти, за-ваготіти.
 Обрядный — обрядовый.
 Обрядъ — обряд; обхід.
 Обсаживать, -сажать, садить — обсаджувати, -садити, по-обсаджувати.
 Обсаливать, -лить — ялозити, виялозити.
 Обсасывать, -сосать — обѣмок-тувати, -ктати.
 Обсахаривать, -рить — обцукро-вувати, -рувати.
 Обселять, -лить-оселяти, -лити, жувати, -дити.
 Обсервационный, воен. — чато-вий.
 Обскабливать, -скоблить — об-скроматувати, -дити.
 Обслюнивать, -нить, -ся — засли-нювати, заслнчити, -ся.
 Обсохлый — обсохлый.
 Обставлять, -вить — обставляти, -вити.
 Обстановка — обстановка.
 Обстоятельный, о — ґрунтовний; докладный; статечный о.
 Обстоятельный — обстав-ный.
 Обстоятельство — обставина; пригода, випадок; річ, справа.
 Обстоять — йти; бути.
 Обстрагивать, -строгать — об-струговати, -гати.
 Обстраиать, -строить — забудо-вувати, дувати, позабудо-вувати.
 Обстрочивать, -строчить — об-стебновувати, нувати.
 Обстригать, -стригти, обстри-гати, -гти.

Обструкционный — обструкцій-ный.
 Обстрѣливать — обстрілювати.
 Обступать, -пить — обступати, -пити, оточати, -чити, об-лягати, -гти.
 Обсуждать, -дить — міркувати, обмірковувати, кувати, об-раджувати, -дити, обговорю-вати, -рити, розглядати, -глянути.
 Обсуждение — обміркування, обрада, обговорення, роз-гляд.
 Обсушивать, -ся, -шить, -ся — пе-ресушувати, -ся, пересу-шити, -ся.
 Обсчитать, -ся-зарахувати, -ся.
 Обсыпать, -сыпать — обтру-шувати, обтрусити, обси-пати, обсипати; -ся (о зе-мль и пр.) западатися, па-стися, обсуватися, -суну-тися.
 Обсыхать, -сохнуть — обсихати, -сохти.
 Обсѣвать, -сѣять — обсѣвати, засѣвати, -сѣяти.
 Обсѣвки — висѣвки.
 Обсѣвокъ — огріх.
 Обсѣдать, -сѣсть — обсѣдати, сісти.
 Обсѣкать, -сѣчь — обтинати, -тяти.
 Обсѣменение — засів.
 Обсѣменять, -нить — засѣвати, -сѣяти.
 Обсѣчка (кузнечн.) — обтинач.
 Обтаивать, -таять — відтопляти, -пити, растопити.
 Обтачивать, -точить — відточу-вати, -чити.
 Обтачивагь, -чать — пришивати, -шити ідно на друге.
 Обтекать, -обтечь — обтікати, обтекти, опливати, -пли-нути.
 Обтесывать, -сать — затісувати, затесати.
 Обтирать, -обтереть (трением) — обчовгувати, човгати, об-тирати, -терти.
 Обтирка — обтирання.
 Обтрепанный — обторганий, об-тіпаний.
 Обтрепаться — потерманитися, обтіпатися, обторгатися.
 Обтрепывать, -обтрепать — об-тіпувати, обтіпати, обтор-гувати, торгати.

Обтыкать, -тыкать — обтикати, -тикати.

Обтягивать, -тянуть — обтягати, тягти; (шинами) шинувати, пошинувати.

Обтяжка — обтягання.

Обтяжной (въ обтяжку сшитый) — прилепистый, підлепчастий, підхвастистий.

Обувальный — взувальный.

Обувать, обути — обувати, обути; узувати, узутти, назувати, зутти, зазувати, -зутти, набувати, -бути.

Обуваться, обуться — узуватися, узутися, озуватися, озутися.

Обувь — обуття, обув'я, зобува, узуття; изъ цѣльн. куска кожи — павлик.

Обугливать, -лить — звуглювати, -лити.

Обуза — тягар, тяж, глоба.

Обузданіе — загнуздання; вгамова, ускрома, приборкання, загамування.

Обуздывать, -дать — загнуздувати, -дати; гамувати, угамувати, приборкувати, -кати; ускумляти, -мити.

Обуревать — збуряти.

Обусловливать, -вить — зумовлювати, -вити.

Обухъ — туплина.

Обучать, -чить — навчати, -чити.

Обучение — навчання.

Обученный — навчений, укий; одукований.

Обуять — охопити, огорнути.

Обхватъ — обіймище, обмах.

Обхватывать, -тить — обіймати, -няти; обчепирювати, -пирити, огортати, загортати, -рнути.

Обходительный, о — обіхдливый, о.

Обходить, обойти — обходити, обійти; обминати, обминути; -ся обходиться, обійтись з ким; (безъ чего) перебуватися, бутися, перебувати, -бути; (хорошо кончиться) перемежениться.

Обходить — виходити.

Обходный — обхідний.

Обходъ — обхід; обмин; дозор.

Обходя, кругомъ, вокругъ — околяси, околясом, окулясом.

Обхождение — поводження.

Обчестья — удічити.

Обчищать, -чистить — обчищати, -чистити; (облупить) полупити.

Обшалавать, обить шалевками — зашалувати.

Обшаривать, -шарить — нишпорити, винишпорити.

Обшастать — стовкати.

Обшелушить — облущити; (въ мельницѣ) обшеретувати.

Обшивать, обшить — обшивати, шити; шалевкой — підшальовувати, підшалувати, підшилловувати; (бахромой) торочити, заторочити.

Обшивка — обшивка, (мѣховая) опушка, лямівка; (на пароходѣ) фальшборт.

Обшивной — облямований; обшиваний; підшальований.

Обширный, о — широко простерый, широкополий, широкий, обширый, розлогий, розлогистый, розложистый, о.

Обшлагъ — чохла, чохлаця, закарваш, карваш.

Общаться — спілкуватися, водитися, товаришувати.

Общедоступный — загальноприступный.

Общежительный — товариський.

Общежитіе — спільне життя; спільне житво, интернат.

Общезвѣстный — загальноновдомий.

Общенародный — загальный, повсюдний, цілонародний.

Общение — спілкування, товаришування.

Общепольный — загальнокористный.

Общепонятный — загальнозрозумілий.

Общепринятый — см. общеупотребительный.

Общественникъ — суспільник, громадянин.

Общественность — суспільність.

Общественный — громадський, мирянський; суспільний; товариський.

Общество — громада; суспільство; товариство; спілка; компанія; (публика) широкая) загал.

Общеупотребительный — загальноновживаний.

Община—громада.
 Общинный—громадський.
 Общипывать, -пять — обскубувати, -бати.
 Общительность — товариськість.
 Общительный—товариський.
 Общій, всеобщій — загальний; (деньги, квартира, интересы и пр.) спільний.
 Общникъ, -ца — спільник, -ця.
 Общность—спільність.
 Объединение — об'єднання, злука, з'єднання, сполука.
 Объединительный—сполучний; об'єднавчий, об'єднальний.
 Объемистый—засадний, обшириватий, обсягиватий.
 Объем—обширь, обсяг.
 Объѣвшійся—налиганий.
 Объѣдало—дармоїд.
 Объѣдать, -ѣсть — об'їдати, об'їсти, оббїрати, оббїрати, обгрізати, -грізти.
 Объѣдокъ—недоїдок, з'їда.
 Объѣдной—об'їдний.
 Объѣздъ—об'їзд; обмин.
 Объѣзжать, -ѣхать—об'їздити, -їхати; обминати, -нути; випереджати, -дити.
 Объѣженный—уїжений.
 Объѣживать, -жать, -здить — уїжджати, виїжджати, -здити (о лошадяхъ).
 Объѣзжий—об'їдний.
 Объявитель, -ница — оповісник, -ця.
 Объявление — оповістка, оголошка, оголошення, оповіщення, повідомлення.
 Объявлять, -вить — оповіщати, -стити, оголошати, -сити, повідомляти, -мити.
 Объядение—смакота.
 Объяснение—з'ясування, тлумачення, товмачення, пояснення, вияснення.
 Объяснитель, -ница — тлумач, -ка; товмач, -ка.
 Объяснительный—ясувальний.
 Объяснять, -нить — ясувати, з'ясовувати, -сувати, тлумачити, ростлумачити, товмачити, утовмачити, поясняти, -нити; викладати, викласти.
 Объясняются, -няются — ясуватися, з'ясовуватися, -суватися; висловлюватися, висловитися; освідчатися, -чи-

тися; розмовляти з ким; порозуміватися, -мітися.
 Объятие—обїма.
 Объятный—осяжний.
 Обыватель, -ница — житець, -иця.
 Обывательский—житецький.
 Обыгрывать, -грать—обгравати, обграти, пограти кого; (муз. INSTR.) вигравати, грати.
 Обыденка, насѣк.—шашка.
 Обыденность—повсякденщина.
 Обыденный — повсякденний, поточний.
 Обыкновение — звичай, поведінка, поведенція, налога, установка, заведенція, повелачка, звик.
 Обыкновенная — лиственница, раст. *Larix decidua*—мудренець, мудрень, мудрик, модрень, модрина.
 Обыкновенный, о—звичайний, обичайний, о.
 Обыкновенный — бараночникъ, раст. *Primula veris*—ключик.
 Обыскивать, -скать — обшукувати, -кати; трусити, потрусити.
 Обыскивающий—трусій.
 Обыскъ—трус, труска, трусанина.
 Обычай — звичай, ужаяція, звич; (правила приличія) -лад.
 Обычный, о—звичайний, о, звичаєвий (о правѣ).
 Обѣ—обидві.
 Обѣгать, -жать—обїгати, -бїгти; випереджати, дити.
 Обѣгать—вибїгати.
 Обѣдать — обїдати, трапезувати.
 Обѣденный—обїдняшній, обїдний; ая ваза—салатирка.
 Обѣднѣвшій—підупалий, схудобнілий, завбожілий, позлиднілий, забіднілий, капар.
 Обѣднѣние—збідніння.
 Обѣднѣть—схудобніти, завбожити, позлидніти, забідніти, перевестися на, зубожіти, збідніти, збіднюватися, збіднитися.
 Обѣдня—служба божя; (католическая) мша.
 Обѣдъ—обїд; обїдання.
 Обливать, -лить—білити, побілити; виправдувати, -дати,

Обътованный—обрікований.
 Обѣть—обріка, обрік, обітниця; давати—рочитися; обрікатися.
 Обѣщаніе—обітниця, обіцянка.
 Обѣщать, пообѣщать—обрікати, обрєкти, обітувати, обіцяти, помінити.
 Обязанность—повинність, обов'язок.
 Сбязанный—повинний.
 Сбязательно—обов'язково; конче.
 Сбязательный—обов'язковий; конечный, доконечный; чємний, ввєчливий.
 Обязательство—обов'язок, умова, зобов'язання.
 Обязывать, зать—обов'язувати, зати; ся обов'язуватися; помінитися.
 Оваль—закруглість.
 Овальный—закруглий.
 Овдовѣлый—повдовілий, завдовілий.
 Овдовѣть—повдовіти, завдовіти.
 Овесъ, *Avena sativa*—овес; *Avena p. la.*—овес голин; заячий, *A. rubescens*—мітлиця.
 Овечій—овечий, вівчий.
 Овечка—овечка.
 Овинь, амбарь—пелевня, пєлевник, пелевень, клуня.
 Овладѣвать, дѣть—опановувати, нувати (кого, що), посідати, посісти (що); здобувати, здобути; (собою) перемогатися, перемогтисє.
 Овладѣніе—опанування, здобуття.
 Оводъ—гєдз, дрїк, дзиз; бычій, *Oestrus bovis*—огарь.
 Овоши (огородные)—огорожина.
 Овощникъ, ца—огородник, ца.
 Овощъ—горожина.
 Оврагъ—яр, язвина, звїр; овражекъ;—приярок, поперечный; переярок; порослій лѣсомъ байрак, степной балка; от роги оврага—вибалок;—сє обрывистыми берегами—провалля.
 Овражистый—яркуватий.
 Овсяница, раст. *Festuca elatior*—мітлиця, мітличина, *Festuca*—кустриця.
 Овсянка, пт. *Emberiza citrinella*—жовтобрюх, жовтогрудка.
 Овсяный—вівсяний; корень),

раст. *Tragopogon porrifolius* побородник; (кисель) джур; жур; (лепешка) вівсяник, (мука) вівсянка.
 Овца—вівця.
 Овцеводство—вівчарство.
 Овцеводъ—вівчар.
 Овчарка—чабанка, кундель.
 Овчарня—чабарня, кошара.
 Овчарскій—вівчарський, чабанський.
 Овчаръ—чабан, вівчарь, гайдарь, гойдарь.
 Овчина—смушок.
 Овчинникъ—чинбарь, кушнирь, кушнїр, кожнарь.
 Овчинный—смушевий, смушковий.
 Овшивѣтъ—звошивіти.
 Огарки (выгорѣвшіе остатки)—жужелица, жужіль.
 Огарокъ—недогарок.
 Огарочный—жужильовий; недогарковый.
 Огибъ—обгин.
 Оглавление—оглав, зміст.
 Оглавлє (у узды)—наголовач.
 Огласка—яса, ясина, розгос.
 Оглашать, сить—оголошати, сити, розголошати, сити; окликати, окликнути.
 Оглашеніе (церковное о бракѣ) оповідь, оглас.
 Оглобля—голобля.
 Оглохлый—оглухлий.
 Оглохнуть—оглухнути; (немного) приглухнути; (потерять слухъ) занечуяти.
 Оглушѣть—обезглуздити, здурніти.
 Оглушать, шить—приглушувати, приглушити, (ощєломить) зачмєлїти; (ударомъ) ошєпулїти.
 Оглушеніе—глушіння, приглушення.
 Оглушительный, о—глушний, заглушний, приглушний, о.
 Оглядка—оглядання, озирання.
 Оглядывать, дѣть—оглядати, глянупи, озирати, рнупи.
 Оглядываться, нутся—оглядатися, нутися, озиратися, рнупитися.
 Оглядѣться—огледітисє; схамєнутисє; оговтатисє.
 Огневидный—вогнистий.
 Огневикъ, мед.—бокорван.
 Огневой—огневий, вогневий.

- Огнедышщій—огнепашілий.
 Огненная фасоль, раст. *Phaseolus multiflorus* — королів цвіт.
 Огненний—вогняний.
 Огнепоклонникъ — вогнехвалець.
 Огнестрѣльный — стрѣльный, пальный, (-ое орудіе)—стрільба, пальба.
 Огнетушитель, тех. — вогнегасник.
 Огнеупорный—вогнетривалий.
 Огниво—кресало, кресиво.
 Оговаривать, рить — обгуджувати, обгудити, обмовляти, -вити, ославляти, славити, набріхувати, брехати, поясняти, нити.
 Оговорка — пояснення, застереження собі чого, умова.
 Оговорщикъ, ца-набрехач, ка, обмовник, ця.
 Оговоръ — набрехи, обмова, доказка.
 Оголѣть—обголіти.
 Огслять, лить — обголяти, -лити, зголити.
 Огонекъ—вогник.
 Огонь—вогонь.
 Огораживать, -дить — хистити, обхистити; (заборомъ) — опарканувати, опарканити, тинити, обтинити.
 Огородная мята, раст. *Storaeolum virginicus* — любидра.
 Огородничество—городництво.
 Огородный — городний.
 Огородъ — город, загорода, зільник.
 Огорожа—дінниця.
 Огорошить—ошарашити.
 Огорчать, чить — завдавати, -дати, жалю кому, засмучати, тити.
 Огорчаться, -читься — розжалитися, розжалитися.
 Огорчение—згризота, гризота, грижа, прасунок, зазнобка.
 Огорченный (недовольный)—маркитний.
 Огорчительный, о—гризотний, прикрий, о.
 Ограбить, отнять — заграбувати, зграбувати, порабувати, обдѣрти.
 Ограда—огорожа, горожа, огорода, заграда; сплетенная изъ хвороста—тин, пліт, лѣса; дощатая—паркан, паркання, баркан, діловання; изъ кольевъ — частокіл, изъ жердей — вір'я, завора, рѣшетчатая — штахети, штахетник; изъ колышковъ или вѣтвей—завірки.
 Ограждать, дить — городити, загородити; захищати, хистити, захистити.
 Ограждение—городьба, захист.
 Огранивать, нить — шліхувати, ошліхувати.
 Ограничение—обмеження.
 Ограниченность—обмеженість, помірність.
 Ограниченный — обмежений, недоумкуватий.
 Ограничивать, чить — обмежати, межити, спиняти, нити.
 Ограничительный — обмежливий.
 Огранка — шліхованка.
 Огребать, огрести—оскроматжувати, оскроматити.
 Огромный — силющий, величєний, величєний, дебєлений.
 Огрубѣвать, -бѣть — огрубати, -грубити; шкарубіти, зашкарубіти.
 Огрубѣлый — огрублий.
 Огрубѣние—огрублєсть.
 Огрузать, -знуть — занурятися, -ритися.
 Огрыза — сварливець, -виця.
 Огрызаться, -ссориться—осварюватися.
 Огрызокъ—недогризок.
 Огузокъ—огузка.
 Огузьє—підхвістя.
 Огуломъ—навгул.
 Огурецъ, *Cucumis salibus*—орірок, гурок, гірок; (молоденький) пуп'янок; (старый) жовтяк; (соленый и пустой) піяка.
 Огуречникъ, раст. *Borrago officinalis*—огірочник.
 Огуречный—огірковий.
 Огурчикъ—огірочок, гурочок, гірочок.
 Огустѣвать, -стѣть—густішати, погустішати.
 Огустѣлый—згусклий.
 Одалой, раст. *Euphorbia proserpa*—молочай, молочка.
 Одарение—обдарення, надаріння; (приданнымъ) ви́посаження.
 Одарять, -рить — обдаряти, ри-

ідно; єдиний, єдина, єдине;
сам, сама, само.
Одичалость — роздичалість,
роздичілість, здичалість,
здичавілість, одичавілість,
дича.
Одичалый — роздичалий, роз-
дичілий, здичалий, здича-
вілий, одичавілий.
Одичать—здичавіти, здичіти;
сдѣлаться нелюдимымъ —
знелюдіти.
Однажды—раз; якое, одного
часу, ідного разу.
Однако—проте, одначе, пре-
цінь.
ти, надаряти, надарити;
(приданымъ) випосажати,
жити.
Одежда—одежа, одіж, одія,
одягало, одіва, приодіва,
покріття, зодяга, хвантя,
ноша, (богатая) шата; (въ
кот. кто либо переодѣлся)
—перевдяги.
Одеревенѣлость — здервені-
лість.
Одеревенѣлый — здервенілий.
Одеревенѣть — здервеніти,
подревніти, задеревіти, зде-
рев'яніти, задерев'яніти, за-
цупіти, збучавіти.
Одержать—(верхъ) гору, взя-
ти, перемогти.
Одержимый—опанований(ким),
підлеглий (кому).
Одерь — шкапа.
Одесную, по правую сторону—
подесьбіч, праворуч.
Одинаково—однаково, зарівна,
зарівно, нарівно, так само.
Одинаковый—однаковий, та-
кий самий; (односортный)
однолишній; (на обѣ сторо-
ны, матеріяхъ)—личковий.
Одиначный—непаристий.
Одинешенекъ — самісінький,
саміський.
Одиннадцатый — одинайцятий,
одинадцятий.
Одиннадцать — одинайцять,
одинадцять.
Одинокій—самотній, самітний,
безприхильний, безпри-
чальний.
Одиночество — самота, само-
тина, одиноцтво, одна.
Одиночка—самітник; єдинак.
Одиночный—окремий, осібний;
непаристий.

Одинъ, одна, одно—іден, ідна.
Однорядный—однорядний.
Одновесельный — одновесло-
вий.
Одновременно — одночасно,
рівночасно.
Одновременный—рівночасний,
одночасний.
Одноглавый—одноголовий.
Одноглазый—одноокий, одно-
зорий.
Одноглазь—однозор.
Одногодокъ—одноліток, річ-
няк.
Одноробый—одноробий.
Однородный—з ідного міста.
Однорубый—однорубий.
Однорубый—однорубий.
Однорубый—однорубий.
Однозвучный—одногучний.
Однозначный—однозначний.
Одногубый—одногубий.
Одноименный—одноназивний.
Одной рукой—одноруч.
Однокалиберный—одномірний.
Одноколка—біда.
Однокольный—одноколінний.
Однокольныйчатый — одноколін-
ковий.
Одноконечный—однокінчастий.
Одноконный—однокінний.
Однокопытный—однокопитний.
Однократный, о — одноразо-
вий, о.
Однокровный—квєнний.
Однолепестный — однопелюст-
ковий.
Однолистный—однолистий.
Однолѣтній—однолітній.
Однолѣтокъ, ровесникъ—одно-
літок.
Одномастный—однobarвий.
Одномачтовый — однощоглий.
Одномѣстный—на ідне місце.
Одномѣсячникъ, раст. *Ane-
thum silvestris*—білий сон.
Одноногий—одноногий.
Однообразный, о—одноманіт-
ний, о.
Однополый—однорядний; одно-
статний.
Одноплеменный, единойзыч-
ный—одномовець.
Однорогий—однорогий.
Однородный, о—одн. колінний;
однофаховий, цѣльний—од-
норядний, о.
Однорукій—однорукий.
Однорядный—однолазний.

Однослезный—односладовый.
 Одноствольный—посидний.
 Одностворчатый—однодверца-
 тий; однокелепний (о рако-
 винѣ).
 Одностебельный—одностеблій.
 Односторонний, о—одноріч-
 ний, о.
 Односуставный—односуглоб-
 ний.
 Одноугольный—однокутний.
 Одноухий—одновухий.
 Однофамилецъ, лица—фамилі-
 янт, ка.
 Одноцвѣтный—одноразовий.
 Одношерстный—одномастий;
 однововний.
 Одноэтажный—одноповерхий.
 Одобрение—похвала.
 Одобрительный, о—похваль-
 ний, о.
 Одобрять, одобрить—похва-
 ляти, похвалити.
 Одолжать, одолжить—спосу-
 жати, спосудити, позичати,
 чити.
 Одолжаться (у кого чѣмъ), обра-
 щаться въ нуждѣ—принуж-
 дається (до кого чимъ).
 Одолжение—позика, позичка;
 услуга, послуга; прием-
 ность, ласка.
 Одолѣвать, ѣть—перемагати,
 перемогти, презмагати,
 -могти, намагати, замагати,
 -могти, побивати, бити, пе-
 реважувати, -жати, -жити,
 посідати, присідати, -сісти,
 погулати, поконати, здо-
 лати, здоліти.
 Одолѣние—перемога, презмога,
 звияжство, звияга.
 Одранъ—шкапа.
 Одръ—ложе; мари.
 Одряхлѣть—зістарітиса.
 Одуванчикъ, раст. *Leontodon*
taqaxasum—кульбаба, чіч-
 ник, молоч гороховий, мо-
 лочій; *Taqaxasum Dens Leo-*
nis Desf.—кульбаба.
 Одувать, дуть—здмухати,
 -хнути.
 Одуматься—хаменутиса, сха-
 менутиса, поміркуватиса,
 оханутиса, обміркуватиса.
 Одурачивать, чить—оступачу-
 вати, -пачити, шалапутити,
 ошалапутити, облазювати,
 облазнити, забаламучувати,
 -тити, отуманювати, -нити,

охандужувати, -жити, здур-
 няти, пошити в дурні.
 Одурение—одур, заморока.
 Одурникъ ядовитый, раст.
Atropa Belladonna—матриган.
 Одуры—одур.
 Одурѣвать, рѣть—чманіти,
 очманіти, туманіти, зтума-
 ніти, потуманіти, оцапіти,
 здуріти; (впасть въ безсозн.
 состояніе) очмеріти.
 Одурѣлый—тороплений, сту-
 манілий, зачумлений, (че-
 ловѣкъ) очмана.
 Одурять—дурманити, маків-
 чити, морочити.
 Одурающий—дурманний.
 Одутловатый—вадутый, наб-
 ресклий.
 Одухотворение—одуховлення.
 Одухотворять, рить—одухов-
 ляти, -вити.
 Одушевление—одушення.
 Одушевленный—(о предме-
 тахъ)—животний.
 Одушевлять, вить—одуше-
 вляти, -вити.
 Одышка—ядуха, дихавиця.
 Одѣвальщикъ—одівець.
 Одѣванье—прибірання, при-
 бір, одіва, одягання.
 Одѣвать, одѣть—одягати, -гти,
 удягати, удягти, вбирати,
 убрати, надівати, діти на
 себе.
 Одѣваться, дѣться—одягатися,
 одягтися, удягатися, удяг-
 тися, прибиратися, братися.
 Одѣлять, лить—обділяти,
 -лити.
 Одѣтый, хорошо одѣтый—одіж-
 ний, убранний, вистроєний,
 зодягний.
 Одѣяло—ковдра, ковдра, ко-
 вер; (шерстяное) ліжник;
 (тканое) коць.
 Одѣяние—одіння, одіво.
 Ожега—опік.
 Ожерелье—нашийниця, на-
 мисто, (у индюка) пабороки.
 Ожесточение—зажартість, зав-
 зятість, запеклисть.
 Ожесточать, чить—озвіряти,
 -рити.
 Ожесточенный—зажартий,
 завзятий, запеклий.
 Оживать, вить—відживати,
 -жити.
 Оживление—віджива; жвавість,

Оживлять, -вить—опоживляти, опоживити.
 Ожидаемый—сподіваний.
 Ожидание—чекання, сподівання, сподіванка.
 Ожидать—чекати на, сподіватися.
 Ожидающий, -щая бумага—неодлистоване завідомлення.
 Ожиреть—розсити, розгладчати, розситчати.
 Озаботить—склопотати, заклопотати.
 Озаботиться, позаботиться (о комъ) заіклуватися; (чѣмъ) журитися чим.
 Озабоченность—уклопочаність, заклопоченість, затурбованість.
 Озабоченный—уклопочаний, заклопочений, затурбований.
 Озаглавливать, -главить—давати, дати заголовок, назву.
 Озадачить—завдати мороки, збити з пантелику.
 Озарение—осяння.
 Озарять, -рить—осявати, осяяти, освінити.
 Оздоровлять, -ровить—уздоровляти, вити.
 Оздоровление—уздоровлення.
 Оземь—об землю.
 Озерный—озерний.
 Озеро—озеро; большое и глуководное лиман; маленькое—патолоча, ковдоба, длинное—потязь.
 Озимый—озимовий, назимий.
 Озимь—озимина.
 Озлащать, -тить—позолочувати, -тити.
 Озлить—узлити.
 Озлиться—узлитися, розлютоватися.
 Озлобление—злисть, зажартість, лютощі.
 Озлоблять, -бить—озляти, озлити, зазлити.
 Озлобляться, -биться—озлятися, озлитися, злобу взяти на кого.
 Ознакомить—освідомити, обзнайомити.
 Ознакомиться, -знаться (кого)—обізнавати, обізнати, спізнатися, познайомитися (съ кѣмъ).

Ознаменование—ознака, знак; пам'ятка.
 Означать, -чить—см. обозначать.
 Означеніе—см. обозначеніе.
 Ознобь—дриж, дрижаки.
 Озолотить—позолотити; збагатити.
 Озорникъ, -ца—паливо́да, вариво́да, колотник, -ця.
 Озорничать—зухвалити, бешкетувати.
 Озорнический—зухвальчий, збитошний.
 Озорничество—зухвальство, збитошничество.
 Озорный—зухвалий.
 Озяблый—змерзлый.
 Озябнуть—змерзти.
 Ой—ой; ой ли! хіба! невже!
 Оказание—висвідчення, вияв, показання.
 Оказаться (годнымъ къ чему, способнымъ) придаваться, придатися.
 Оказывать, -зять—чинити, робити, дарати, віддавати, -честь—звеличати.
 Окаймлять, -мить (обшивать)—лямувати, залямувати, облямувати.
 Окаймляться, -миться—облямувуватися, облямуватися.
 Окалина—жужелица.
 Окаменить, -сдѣлать—твердымъ—засклепити.
 Окаменѣлость—скам'янілість; окаменізна.
 Окаменѣлый—скам'янілий.
 Окаменѣть—закаменіти, зам'яніти.
 Оканчивать, -окончить—кінчати, скінчити, викінчити; (дѣло) повершити, сякінчатися, кінчитися.
 Окапчивать, -коптить—коптити, обкоптити; обдимляти, -мити.
 Окапывать, -копать—обкопувати, -пати.
 Окармливать, -кормить—обгодовувати, дувати.
 Окатывать, -тать—округляти, лити.
 Окачивать, -окатить—обливати, лити, обілляти.
 Окаянный, -ца—окаянецъ, -ница, неокаянецъ, нница.
 Окаянный—охаблений, неока-

- яний, неприкаяний, ока-
нець.
Океанъ—океан.
Окидывать, нуть — обкидати,
-кинути; (взоромъ) озирати,
-рнути.
Окисаніе—кисніння.
Окисать, -снуть—кисніти, ски-
снѣти.
Окисель, хим. — окис.
Окисленіе—квасніння.
Окислять, -слить — квасніти,
сквасніти.
Окладистый—(о бородѣ) широ-
кий.
Окладной—шатный; листь, рас-
кладка подати—компут.
Окладъ—шати (на иконахъ);
плѣтня, сембриля, сембреля.
Оклеветать—обрехати, осла-
вити, обмовити.
Оклевать—обдзюбати.
Оклеить—обліпити.
Оклейка—обліпка.
Оклейщикъ—обліпник.
Окликнуть, позвать (кого)—
нагукати, окликнути, гук
нути.
Окликъ—озов.
Окно—вікно.
Окованный—окутий, кований.
Оковать—укувати, закувати;
(колеса шинами) бушувати.
Оковы—кайдани, чинчерні, за-
ліза, пута, заков.
Околачивать, колотить—обби-
вати, бити, -ся-байдикувати.
Околдовать—учакувати, за-
чарувати, завідмувати.
Околдовывающій (напитокъ)
—приворотный.
Околесить—обіздити.
Околесица—банелюки, бридня.
Околица—околиця, округа, ма-
нівѣць, царина.
Околичность — околиця; під-
ходці.
Около—(възлѣ) коло, біля, по-
біля, поміж, уз, (вокругъ)
навколо, навкруги, близько,
край чого.
Околоплодникъ, бот. — насін-
ник.
Околосердіе, анат. — осердя.
Околотень—убоіще.
Околотокъ — околиця, куток,
округа.
Околоточный—сусідній, поміж-
ний, околицьний.
Околпачить—одурити.
Околышекъ—околиця.
Окольный — поміжний, сусід-
ний; —путь-манівці.
Околѣть — сковизнути, дуба-
дати.
Окомелина—окоренок.
Окомелокъ—деркач, дряпак.
Оконечность — кінець, край;
ріжок.
Оконница—рама, варцаби.
Оконный—віконний, (стекло)
тахля, шибка, (косякъ)
лутка.
Оконопачивать, патить — гло-
сити, поглобити.
Оконфузить—засоромити.
Окончаніе — скінчення, укін-
чення; (кінець)приконечя.
Окончательный, о — остаточ-
ний, о.
Окопаться, засѣсть — ошанцю-
ватися.
Окопникъ — закіпник; раст.
Symphytum officinale-живо-
кост.
Окопъ—закіп, шанець, окіп.
Окорокъ — окіст.
Окосмѣть—закошлатіти.
Окостенѣвать, нѣть — костені-
ти, закостеніти, залякти,
одубти.
Окостенѣлый — закостенілий.
Окостенѣніе—закостеніння.
Окоченѣлый—закляклий, ук-
ляклий, заціпенілий, одуб-
лий, одубенілий, окацублий,
дублений.
Окоченѣть — одубіти, одубти,
одубеніти, залякнути, ока-
цубнути, заціпеніти, укляк-
нути.
Окошечко—віконце, віконечко.
Окраивать, кроить — обтинати,
тяти.
Окраина—край.
Окрасить—забарвити, пофар-
бувати, въ красный цвѣтъ
зачервонити, въ синій цвѣтъ
осинити.
Окраска—пофарбування.
Окрестить—у хрест увести.
Окрестность—околиця, уколи-
ця, округа, окіл, окруж-
ність.
Окрестный—околицьний.
Окресті—навколо.
Окривѣлый—безокий.
Окрикнуть—гукнути.
Окровенить—закривавити, по-
кривавити, заюшити.

Окровавиться—закрівавитися, укрівавитися, покрівавитися, зающитися, замазчитися.
 Окровавленный—закровлений, скрівавлений, укрівавлений.
 Окроплять, пить—закропляти, кропити, спорськувати, кати, шпувати, пошпувати.
 Окрошка—холодець, холодник.
 Округление—закруглення.
 Округлить—закруглити.
 Округлый—круглявий, круглястий.
 Округляться—кругліти.
 Округ—округа, окіл; обвід; циркул; окружность.
 Окружать, жить—оточати, чити; обводити, вести.
 Окружность—околиця; кружина, кружина.
 Окружный—округовий; околициний, окружный.
 Окрылится—окрилатити.
 Окрылять—надкрыляти.
 Окрѣпнуть—уматерніти, уатеріти, умоцуватися, піджити, окремезнити, остербати.
 Октябрскій—листопадовий.
 Октябрь—листопад.
 Окулировать—щепити, очкувати.
 Окунуть—занурити, окунути.
 Окунь, рыба—окунь.
 Окупать, пить, ся—окупляти, -пити, -ся.
 Окуривать, рить—накурювати, накурити.
 Окурок—недокур.
 Окутывать, тать (плотно)—обтулювати, обтулити; (сильно, для испарины) тушкувати, затушкувати.
 Окучивать, чить—підгортати, підгорнути, обгортати, рнути, підбивати, бити.
 Окучник—сапа.
 Оладьи—оладки.
 Олеандръ, бот.—олеандер.
 Оледенѣлый—зледенілий; закрижнілий.
 Оледенѣть—зледеніти, закрижніти.
 Олений—оленячий, рагляковий.
 Олень, зоол.—рагяк, олінь.
 Олень-жукъ—рогач, рогаль, шипун.

Оливка, *Olea europaea*—маслина.
 Оливковый—оливчаний; масло—олива.
 Олово—цина.
 Оловяный—циновий.
 Олухъ—бейбас, бельбас, цимбал, йолоп, бевзь.
 Ольха зеленая, *Alnus viridis*—леліч, лемич, вільха.
 Ольховина—вільшина.
 Ольховый—вільховий.
 Ольшанка, раст. *Motacilla*—трясхвістка.
 Оляйка, пт. *Cinclus aquitaticus*—ріпник.
 Омегъ пестрый, раст. *Conium maculatum*—свистюля; блекота, сикавка, дудка.
 Омела бѣлая, раст. *Viscum album*—ямелина, шульга, ивилга, івилга, імела, омелга, обмила, помело.
 Омерзительный, о—мерзений, огидний, гидотний, о.
 Омерзѣніе—огида, мерзота, брид, бридота.
 Омертвѣвший—змертвілий.
 Омертвѣніе—змертвіння.
 Омертвѣть—змертвіти.
 Омовеніе—обмивання.
 Омочать, чить—умочати, чити, кропляти, кропити.
 Омрачать, чить—темнити, затемнити, темрити, затемрити.
 Омуть, глеб, яма, водоворотъ—крутіж, крутило, кругливець, крутивица.
 Омывать—см. обмывать.
 Онанизмъ—солодійство.
 Онанисть—солодій.
 Онъ, она, оно він, вона, воно.
 Оный—той, отой; він.
 Онѣмечиться—перенімечитися, знімчитися.
 Онѣмѣлый—занімілий.
 Онѣмѣніе—заніміння.
 Онѣмѣть—заніміти.
 Опавшій—опалий.
 Опадать, опасть—обсипатися, -сипатися, облітати, летіти; спадати, спасти, стухати, -хти.
 Опаздывать, опоздать—опізнатися, -нитися, припізнатися, нитися; забарятися, -ритися.
 Опанавать, опонть—опанувати, опонти.

Опала—неласка.
 Опаленный (солнцем)—при-
 ражений.
 Опалзывать, ползти — обла-
 зити, лізти; сповзати, зти.
 Опальный — унеласкавлений;
 занедбаний, занехаяний.
 Опаливать, лить — засмалю-
 вати, засмалити, зашма-
 лити, (битую птицу) забу-
 жувати.
 Опамятоваться—очуняти, стя-
 митися.
 Опара—запара, розчина.
 Опаршивѣть—ошолудивіти.
 Опасаться—опасуватися.
 Опасение—опаска.
 Опасливый—бережкий.
 Опасность—небезпека, небез-
 печність, непевність.
 Опасный, о—небезпечный, о.
 Опахало—вахляр.
 Опахивать, хнуть—обмахувати,
 хнути; ся обмахуватися;
 обгортатися, рнутися.
 Опачкать—укаляти, закаляти,
 забруднити.
 Опачкаться—укалятися, зака-
 ляться, забруднитися.
 Опека—опіка.
 Опекание—опікання.
 Опекунский—опікунчий.
 Опекуновать (надъ чѣмъ)
 —опікуватися (чим).
 Опекунь, ша—опікун, -ка.
 Опеленать—сповити.
 Опенюк, грибок—опеньок.
 Опепелить—спопелити.
 Оперезать, дить—спережати,
 спередити, попережати, -
 дитися.
 Оперенный—опернатілий.
 Опериться—опернатіти, опе-
 ритися.
 Опечаливать, лить—смутити,
 засмутити, зажурювати, за-
 журиги, заскорбити.
 Опечаливаться, литься, — за-
 журюватися, зажуритися,
 засмучатися, титися, засу-
 міти, засмутіти, засмуту-
 вати, стужитися, посуміти,
 охміріти, осмутіти.
 Опечатка — помилка, друко-
 милка.
 Опечатывать, тать—запечату-
 вати, -тати.
 Опивки—недопивки.
 Опиливать, лить — обпилюва-
 ти, дяти.

Опилки—трини, трачиння, рі-
 зовини, тирса, тротвина,
 (метал.) ошурка.
 Опирается, рется—спіратися,
 спертися (на чому).
 Опираясь—опірці.
 Описание—опис.
 Описатель, ница—описач, -ка,
 описувач, -ка.
 Описательный—описовий.
 Описка—помилка, писомилка.
 Описывать, сать—описувати,
 -сати; цінувати, поцінувати.
 Опись—спис, реєстр; (оцѣнка
 имущества) цінування.
 Опій—опій.
 Оплаканый—оплаканий.
 Оплакивать, кать—оплакува-
 ти, -кати.
 Оплата—оплат, виплат.
 Оплачивать, тить — оплачу-
 вати, -тити.
 Оплеывать, плевать — опльо-
 вувати, плявати; зневажа-
 ти, жити.
 Оплескивать, кать — обхлюпу-
 вати, обхлюпати.
 Оплетать, оплесть—поплітати,
 поплести.
 Оплеуха — ляпанець, личман,
 фацка, лящ, намордень.
 Оплодотворение—заплід.
 Оплодотворительный — зап-
 лідний.
 Оплодотворять, рить — літити,
 удітити, заплідняти, нити.
 Оплошь — тверджа, твердиня.
 Оплошать—помалитися, схи-
 бити.
 Оплошность — необачність,
 неувага, недбалство.
 Оплывать, плыть — опливати,
 -нути.
 Опльсневѣлый—цвілий.
 Опльсневѣть—зацвісти.
 Опльшивѣлый — голомшивий,
 голомозий.
 Опльшивѣть—вилісіти.
 Оповѣстить—сповістити, опо-
 вістити.
 Оповѣщение — оповістка.
 Оподлеться—знікчеміти.
 Опоекъ—габельок.
 Опоздалый—запізнілий, спіз-
 нідий.
 Опоздание — запізнення, спіз-
 нення.
 Опознавать, знать — респізна-
 вати, -знати.
 Опозоренный—эган еблений.

- Опозорить — знеславити, зганебити, зганьбити.
 Опойковый — габельковый.
 Ополаскивать, — лоскать, — лоснуть — обмивати, мити.
 Ополчать, читься — узброювати, оїти, ся, употужнитися на кого.
 Ополченець — рушенець.
 Ополчение — рушення.
 Ополячить, — ся — поляшити, — ся полячитися, зляшитися.
 Опомниться — хаменутися, схаменутися, стямитися, обаторитися, обатуритися.
 Опора — підпора; оборона, задула; тверджа.
 Опорки, туфли — капці, (един.) капець.
 Опорный — підпорный; оборонный.
 Опорожнять, — нить — перепорожнювати, перепорожняти, перепорожнити, спорожняти, випорожняти, нить.
 Опорочить — зганьбити, огидити, зганити, знеславити.
 Опостылый — оприкривий, осоружный, огидный, огидлий, обридлий, остобісільный.
 Опостылеть — оприкритися, огиднути, осоружитися, обриднути, остобісіти.
 Опохмеляться — похмелятися.
 Опочивальня — спочивальня.
 Опочивать, чить — відпочивати, — чити, засинати, снути.
 Опоэтизировать — упоэтизувати.
 Опоясать, — ся — оперезати, — ся, упасати, — ся, підв'язати, — ся, запрезати, — ся, перепнут, — ся.
 Оправа — оправа, омета.
 Оправдание — виправдання; скупа (извинение, отговорка).
 Оправдательный — виправдний, виправдальний; (документ) посвідковий.
 Оправдывать, — дать — оправдуювати, оправдити, виправдувати, — дати, правдити, виправдати; усправедливлювати, ливити; (слова, надежды) справджати, дити.
 Оправка — оправляння.
 Оправленный — оправний.
 Оправлять, — вить — оправляти, — вити.
 Оправляться, — виться — поправляти на собі що; одужувати, — жати.
 Опрастывать, — тать — перепорожнювати, перепорожнити, перепорожняти.
 Опрашивать, — сить — питати, виспитати.
 Определение — визначення; (судебное) постанова, вирок, присуд; настанова (на должность); назначения (жалованья, платы); (грам.) придаток прикметниковый.
 Определенность — певність, виразність, визначеність.
 Определенный, о — певный, твердый, визначений, доповідный, о.
 Определимый — визначенный.
 Определительный — визначальный.
 Опреждать, — лить — визначати, визначити; постановляти, — вить, присуджувати, дити, вирікати, — ректи; назначати, — чить; настановляти, — вить.
 Оприходовать — заприбуткувати.
 Опровергать, — гнуть — спростовувати, тувати.
 Опровержение — спростування.
 Опрокидывание — перевертання.
 Опрокидывать, — кинуть — перевертати, перевернути, перекидати, — кинуть, перекабачувати, — бачити, — ся.
 Опрометчивость — неопантрованість.
 Опрометчивый, о — неопантрованный, о.
 Опрометью — стрімголов, про-тепом, прожогом.
 Опрость — допит, вицитування.
 Опротивевший — остогидлий.
 Опротиветь — огиднути, збриднути, обриднути, оприкритися, осоружитися, остогидіти, остобісіти.
 Оприскивать, — скать — снуть — спорськувати, — снути.
 Опрёсокъ — маца.
 Опрятность — чепурність, охайність, попретність, чупарність, хендогість, ханність, харність, харапуність, штепурність, шпетність, охайливість.
 Опрятный, о — чепурный,

охайний, охайливий, шпег-
ний, штепурний, харний,
харистий, харапутний, хай-
ний, попретний, чупарний,
хендогий, кукібний, ку-
кібливий, о.
Оптичеський—оптичний.
Оптовий—гуртовий.
Оптом—оголом, гуртом, за-
галом.
Опубликовувать, -ковать, —
оголошувати, оголосити.
Опускать, стить — спускати;
спустити; (вниз) присад-
жувати, присадити; (голо-
ву) хнюпитися, хнюпити
голову, понурити; (шлюзь)
заставляти, тавити.
Опускаться, ститься — падати,
спадати, впасти, спасти;
похилятися, -литися під
чим; уклукати, -кти, зане-
падати, підупадати, розле-
дащити; въ глубину заглиб-
люватися.
Опускной—спускний.
Опускъ—спуск; спуст.
Опустошать, шить — плюндру-
вати, сплюндрувати, пере-
плюндрувати.
Опустошеніє, плюндрування.
Опустошитель, -ница — плюн-
дровник, ця.
Опустошительный—плюндрів-
ний, плюндровний.
Опустѣть—спорожніти, спус-
тити, спусткувати; вилюд-
нитися.
Опустѣлый — спорожнілий,
спустілий.
Опустѣніє—пустка, спустіння.
Опухать, хнуть — пухти, спух-
хати, спухти.
Опухлый—спухлий.
Опухоль—опух; шишка—мор-
гуля; (вымени)-осовище.
Опухший—запухлий, опухлий.
Опушать, шить — обхутрову-
вати, рувати.
Опушка—(лѣса) узлісся, узлі-
сок, залісок, надудісся;
(мѣховая) бабак.
Опущеніє—опуст.
Опытность—досвідність, до-
свідченість, вправність.
Опытный—досвідний, досвід-
чений, вправний, пробант-
ний; (человѣкъ) пробант.
Опытъ—досвід; спробунок,
спиток, експеримент.

Опьянить—сп'янчити;
Опьянѣлый—підпилий.
Опьянѣніє—упій.
Опьянѣть, —сп'янчитися, упи-
тися.
Опьяняющий, —п'янкий.
Опѣшить—збентежитися, сто-
ропіти.
Опять—знов, знову.
Оранжевый — червоножовтий,
жовтогарячий, жовтожар.
Оранжевый—тепличний.
Оранжевая—теплиця.
Ораторский—промовницький.
Ораторъ—речник, промовець,
красномовець, бесідник,
промовник, казатель.
Орать—галасати, зіпати, ре-
летувати, галасувати, зі-
пати, зіпнути.
Орбита—орбита.
Организация—організація.
Организм—організм.
Организовать—організувати.
Органистъ—органістий.
Органический—органічний.
Органъ, муз.—вігран.
Органный—віграновий.
Органъ — орган; (половой)
природжіння, природа.
Оргія—гульня.
Орда—орда.
Орденъ—ордер, кавалерія.
Ординарный—звичайний.
Орель—орел.
Оржавѣлый—іржавий.
Оригиналъ—оригінал, перво-
твір, чудасій.
Оригинальный — оригиналь-
ний, первотворний, чудний.
Оріонъ, астр.—чепіга, косарь.
Оркестръ—оркестр.
Орленок—орля, орлятко.
Орлики, раст. *Aquilegia vul-*
garis—голубки, орлики.
Орлиный—орлячий, орловий.
Орнаментировать—орнаменту-
вати; (точками) цяткувати.
Орнаментъ — орнамент; фи-
гель.
Оробинецъ, раст. *Typha angus-*
tifolia—poriz.
Оробѣть—злякатися.
Орошать, сать—зросити, за-
росити; (слезами) припла-
кати.
Орошеніє—росіння.
Орудіє, инструментъ—знаряд-
дя, справилля, начиння; пу-
шка—гармата.

- Оружейникъ — збройовник.
 Оружейный — збройовний;
 складъ збройовня.
 Оружіе — зброя; огнестрѣль-
 ное зброя пальна; холодное
 зброя січна.
 Орхисъ — Дремликъ, раст. *Or-
 chis Morio* — зезюльки.
 Орѣховый — горіховий.
 Орѣхъ — горіх; (пустой, запле-
 снѣвшій) — снітак; (двойной)
 спариш; (пустой) дутель,
 мокляк, свистун; (выпавшій
 изъ скорлупы) вилушок;
 (грецкій) волоський, кістак.
 Орѣшекъ (чернильный) — ду-
 бівка.
 Орѣшина — горішина; ліщина.
 Орѣшникъ — ліщина, ліска, лі-
 щаниця, ліщобник.
 Орфографическій — ортогра-
 фичний, правописний.
 Орфографія — ортографія, пра-
 вопис.
 Оса, *Vespa* — оса.
 Осадка — (судна) углубка; (зда-
 нія) осідання.
 Осадный — обложний.
 Осадокъ — хус, хвус, фус, джу-
 мига, гуца; (атмосфери-
 ческій) опад.
 Осадочный — фусовий, джу-
 мижний.
 Осаждать, -ить — облягати,
 -гти, ложити; -хим. фусу-
 вати, зфусувати.
 Осаждаться, осѣсть — осіда-
 тися, осістися, осідати,
 осісти.
 Осажденный — обложений; суц.
 — обложенець.
 Осаживать, -дить — спиняти,
 нити; внизъ — присаджувати,
 присадити; (лошадь) — зби-
 вати, збити.
 Осанистый, о — штатульний,
 ставний, поставний, о.
 Осанка — постава, статура.
 Осаивать, -ся-ить, -ся — приз-
 ничаюватися, -ітися, обговту-
 вати-ся, обговтати, -ся, об-
 викати, -викнути, пригов-
 татися, оббутися, оговта-
 тися.
 Освидѣтельствова́ніе — освіду-
 вання.
 Освидѣтельствова́ть — освіду-
 вати.
 Освирѣпѣть — розлютуватися,
 озвіритися.
 Освистывать, -тать — освисту-
 вати, -стіти.
 Освободитель, -ница — визволь-
 ник, -ця.
 Освободительный — визволь-
 ний.
 Освобожда́ть, -дить — визволя-
 ти, -лити, увільняти, -нити,
 опрощувати, опростати.
 Освобождене́ — визвіл, визво-
 лення; увільнення.
 Освобожденный — визволенный;
 суц. — визволенець.
 Освѣдомительный — інформа-
 ційний.
 Освѣдомленіе — інформація.
 Освѣдомля́ть, -ить — інформу-
 вати, поінформувати.
 Освѣдомля́ться, -миться — дові-
 дуватися, -датися, звідува-
 тися, звідатися.
 Освѣжать, -жить — свіжити,
 відсвіжити.
 Освѣжева́ть — оббілювати.
 Освѣженіе — відсвіження.
 Освѣтительный — світловий.
 Освѣщать, -тить, -ся — освітлю-
 вати, -тити, усвітляти,
 -тлити, -ся.
 Освѣщеніе — освітлення; сві-
 тло; (напр. на лѣстницѣ,
 при операції) присвітка.
 Освѣщенный — освітлений.
 Освяща́ть, -тить, -ся — освячати,
 освячувати, освятити, -ся.
 Освященіе — посвячіння, по-
 святство.
 Осель — осел.
 Осенній — осінній.
 Осень — осінь, осениця.
 Осеребря́ть, -рить — сріблити,
 посріблити.
 Осерча́ть — розгніватися.
 Осетрина — осятрина, ясетрина.
 Осе́тръ — осятер, осетер, ясе́тр.
 Осилить, -осилить — подужу-
 вати, подужати, замогати,
 перемагати, могти, переси-
 лювати, -силити.
 Осина, *Populus tremula* — осика,
 трепета, осичина.
 Осинникъ — осичина.
 Осиновикъ, гри́бъ — *Boletus lu-
 teus* — масляк.
 Осинový — осиковий, осича-
 ний.
 Осинный — осиний; гнѣздо — оск-
 ще.
 Оселокъ — брусок, оселка, брус.
 Осиплость — хрипка, хрипавка.

Осипнуть — охрипнуть.
 Осиротить — засиротить.
 Осиротѣть — усиротѣти, засиротѣти.
 Осять — осяяти.
 Оskabивать, -лить — оскромажувати, оскромадити, обскрѣбати, скрѣбти.
 Оскаливать, -лить — вищеряти-рити.
 Оскверненіе — опоганення; зневага, знечестя.
 Осквернять, -нить — опоганювати; опоганити; зневажати, -важити.
 Оскверняются, -нётся — опоганюватися, опоганитися.
 Оskabиваться, -иться — оскиряться, оскиритися.
 Осколок — скалка; (стекла) — скляничина.
 Оскоми́на — оскома.
 Оскопитель — халаштун, завертайло, валашан, валашайник.
 Оскопленный — валашный, халаштан, валухан.
 Оскоплять, -пить — халаштати, халашати, валашати, овалашити, завертати, рнути.
 Оскорбитель, -ница — образник, -ця, уразливецъ, виця.
 Оскорбительный, о — уразливый, образливый, о.
 Оскорбленіе — образа, шваба, ураза, зневага.
 Оскорблять, -бить — ображати, уражати, разити, кривдити, перебивать.
 Оскоромить, -ся — поскоромити, змаститися, спорзнити, -ся.
 Оскрѣбать, оскрѣсти — обскрѣбати, скрѣбти.
 Оскудѣвать, -дѣть — нікчемніти, знікчемніти, скудуватися, скудатися.
 Оскудѣлый — знікчемнілий, скудалый.
 Оскудѣніе — знікчемніння, скудання.
 Ослабленіе — ослаба; попуск.
 Ослаблять, -бить (веревку, напр) — попускати, -сти, и, наддавати, дати; (силы) — знесилювати, -лити.
 Ослабѣвать, -бѣть — хляти, хлянути, охлясти, захлясти, замлівати, -мліти, отати, подаватися; (расшатывать ся) послабити, лязувати

ся, поохлябуватися, охлябнути; (о морозѣ) пересісти-ся.
 Ослабѣвший — підупалий, охлялый, замлілий.
 Ослащать, осластить — солодити, підсолодити.
 Осленокъ — ося, осятко.
 Ослизнуть — посядіти.
 Ослица — ослиця.
 Ослушаніе — непослух.
 Ослушиваться, -шаться — неслухаться, непослухатися.
 Ослушникъ — неслух.
 Ослушный — неслухняный.
 Ослышаться — недочути.
 Ослышка — недослух.
 Ослѣпительный, о — слѣпучий, о.
 Ослѣпленіе — ослѣп, заслѣп, заслѣпленія.
 Ослѣплять, -пить — ослѣпляти, -пити; заслѣпляти, заслѣпити.
 Ослѣпнуть — утемніти, затемніти, отемніти, ослѣпнути.
 Ослѣпью — слѣпма, слѣпицею.
 Ослякъ — ослюк.
 Ослятникъ — осляр.
 Осмѣливать, -лить — усмолювати, -лити.
 Осматриваніе — огляданія, огляди, розглядини.
 Осматривать, -трѣть — оглядати, діти, розглядати, дітися, зоглядатися, -глядітися, озира́тися, рнутися.
 Осматриваться, -рѣться — зоглядатися, зоглядітися.
 Осѣмерикъ — вісьмерик.
 Осмолка — усмоленія.
 Осмотрительность — опантрованість, обачність, туралість.
 Осмотрительный, о — опантрованный, обачный, туралый, о.
 Осмотрщикъ — оглядач.
 Осмотръ — огляд, оглядини.
 Осмысленный — умкуватый.
 Осмысливать, -лить — умкувати, зумкувати.
 Осмѣивать, -смѣять — висмѣивати, -смѣяти, глузувати, зглузувати.
 Осмѣливаться, -литься — наважуватися, наважитися, осмілятися, осмілитися, насмѣлятися, -мілитися, насміити, присміити, усмілитися, зосмілитися, зважитися.

Осмѣяніе — посмѣх, пересмѣх, згуда.

Осмѣянный — посмѣшенный, висмѣянный.

Основа — основа; тло, грунт; підстава, підвалина.

Основаніе — (фундаментъ) селитва, заклад, підстава; тло, грунт; фундація, заснування; (стога, печи) під; (хвоста у позвоночн.) репця; підстава, рація, хім. засада;

Основатель, ница — фундатор, ка, засновник, ця, надавець, надавця, надавиця.

Основательность — засадність, ґрунтовність.

Основательный, о — засадний, ґрунтовний, о.

Основной — основний, істотний.

Основывать, основать — засновувати, заснувати, закладати, класти, фундувати, зафундувати.

Особа — особа.

Особенно — окреме, окремо, відрубно; нарізно, різно; відмінно, инакше; надто, найбільш, над усе, особше.

Особенность — окремість, окремість, осібність; відмінність, особливість, иншість.

Особенный — (отдѣльный) окромий, окремый, осібний, відрубний; (отличный отъ прочихъ) відмінний, особшаний, особливий, особітний.

Особнякомъ, отдѣльно — навідшибі, наодшибі, осторонь, навідльоті.

Особняк — осторонець, будомок.

Особо — окреме, окремо, осібно.

Особый — окромий, окремый, осібний.

Особь — окремець.

Осовываться, осунуться — осуватися, осунутися.

Осовѣть — посовѣти.

Осока, раст. *Scirpus L. acuta, vulgaris*, — смичка, осока; *coespitosa* — кочковата; *praecox* — іасу-кринична; *Pseudocyperus* — польова; *hirta* — карус.

Осокорь, раст. *Populus nigra* — ясокір, сокорина, осокір, сокора.

Осоловѣть — посоловѣти.

Осотъ, раст. *Cirsium arvense* — жербій; — красн., раст. *Carduus crispus* — хробуст, хробуст; *Sonchus oleraceus* — молочай городній, свинський; — желтый, *Cirsium oleraceum* Scor — жовтий хробуст.

Оспа — віспа.

Оспаривать, рить — заперечати, чйти.

Оспенный — вісповий.

Оспопрививатель, ница — щепій, ка, щепільник, ця, зіспарь, шкип'яр, рка.

Оспопрививательный — щепільний, віспарський.

Осрамление — сором, соромлення.

Осрамлять, мить — соромити, засоромити, ганьбити, поганьбити.

Оставаться, стать — лишатися, шитися, залишатися, залишитися, позостати, позостатися; (навсегда) завікувати.

Оставление — залишення; занедбанья, занехаяння; (грѣховъ) відпуст.

Оставлять, вить — лишати, лишити, залишати, залишити; кидати, покинути, зохабити; занедбовувати, бати; занехаювати, хазти; (слѣдъ) слідити.

Остальное — решта.

Останавливать, вить — запиняти, запинити, зупиняти, спиняти, нити, затримувати, мати; тамувати, затамувати (кровь); гамувати, вгамувати (ссору).

Останавливаться, виться — зупинятися, спинятися, припинятися, нитися, запинятися, запинитися; (задержаться, приостановиться; затнуться, затяться; (заикнуться) — затинатися, затнутися, затяться, (упереться) — зоп'ятитися.

Останки — тіло (вмерлого).

Остановка — постійка; зупинка, упин, устрим, припин; (въ работѣ) загайка; (крови) тамування.

Остатки — послідки; (старинны) забутки; (войска) послѣ пораженья) недобитки; (разного питья) слитые) сточки; не-

- годные) отеребини; (табаку) потерть, потеруха; (ч. л. на днѣ) оденки; (корма, травы) з'іди, з'ідини.
- Остатокъ — рѣшта, остача, останок, ошадок, (зерна послѣ вѣянія) послід, позадь, позаддя; (матеріи) укравка.
- Остегивать, — гать, — гнуть — хльостати, вихльостати; фастригувати, прифастригувати.
- Остепенять, нить — устатковувати, кувати; ся — устаткуватися, постаткувати.
- Остервенѣлый — озвірілий, розстервілий.
- Остервенѣние — озвірення, розстервіння.
- Остервенить, — ся — розстервитися, озвіритися, посатаніти.
- Остерегаться — постерігатися, берегтися, стерегтися.
- Остистый — усатый, остюкуватий.
- Остовъ — снасть.
- Остолбенѣть — остовпіти, цокувати, загутатися.
- Остолопъ — телепень, бовдур, лобас.
- Осторожно — обережно, бачно; помалу.
- Осторожность — обережність, бачність.
- Осторожный — обережный, бережкий, сторожкий, бачний.
- Острастка — пристрашка, острашка.
- Остріе — штих, вістря, гострій, лезо; (копья) клюга; (иглы) жало.
- Острение — гостріння.
- Остригать, остричь — обстригати, — гти.
- Остричь — точити, гострити, — ся; остроумничать — дотепувати, прикладати.
- Остро — гостро; (остроумно) дотепно.
- Островатый — пригострий.
- Островитянинъ, — нка — остро-вик, — чка.
- Островъ — острів; (небольшая часть земли, временно окруженная водой) обтік; — плувчий — плав,
- Острога, багоръ (для ловли рыбы) — ость, ості.
- Остроглазый — гострозорий, бистроокий.
- Остроголовый — спичастий.
- Острогубцы — общеньки.
- Острогъ — острог, в'язниця, вежа, турма.
- Острожникъ, — ца — тиряжник, — ця, вязень, — нниця.
- Остроконечіе — спичка.
- Остроконечно — стрімко, спичасто.
- Остроконечный — спичастый, стрімкий, кінчастий, кінчатий.
- Остроконечный — шпичастый, кінчатый, кінчастый, (съ длин. концомъ) — довгоклюгий.
- Острость — гострість.
- Острота — гострість; (остроуміе) дотеп, прикладка, докладка.
- Остроугольный — гострокутный.
- Остроумецъ — дотепник.
- Остроуміе — дотеп, прикладка.
- Остроумничать — дотепувати.
- Остроумный, о — дотепный, о.
- Острый — (хорошо рѣжущій) гострий, яркий, різкий; (остроконечный) кінчастый, кінчатый; (на вкусъ) гострий; (о вѣтрѣ) дошкульный, шпуйный; (остроумный) дотепный; (о камнѣ) скалкуватий.
- Острякъ — дотепник.
- Остуда — остуда.
- Оступиться — зашпотатися, спіткнутися.
- Остывать, остыть — прохолоняться, прохолонути, холонути, виходоти, вистигати, — гти, (о гор. блюдѣ) чахнути, учахнути.
- Остылый — вистиглий, прохололый.
- Ость — остюк.
- Осудитель, — ница — судебник, — ця, судник, — ця.
- Осудительный — осудный.
- Осудливый — пересудливый.
- Осуждать, дить — засуджувати, дити; ганити, зганити, гудити, огудити, цихвирувати, циркювати, потріпувати.
- Осужденіе — осуд; (оговоръ, дог.

ресуды) осуда, осудок, судба.
 Осужденный — засуждений; (на смерть)-стратенець.
 Осунуться—змарніти; з лица, з тіла спасти.
 Осушать, шить, -ся — висушувати, шити; вихилати, вихилити, -ся; (переносно) — дмухнути.
 Осушка—висушка.
 Осуществимый, о — здійснений, о.
 Осуствление — здійснення, справдження.
 Осуствляют, вить — справджувати, справдити, здійснити, -нити, допевнятися, нитися.
 Осчастливливать, вить — щасливити, ушасливити.
 Осыпанный—обсипаний; (драгоцен. камн.)-саджений.
 Осыпать—обсипати; (густо)-рясати.
 Осыпаться, сыпаться — сипатися, висипатися; обсуватися, сунутися, обвалюватися, литися; облітати, облетіти.
 Осырѣть—відвохти, відволжитися.
 Осъ—вісь.
 Осѣданіе—западання; осідання.
 Осѣдате, осѣсть — западати, пасти; осідати, осісти; сдвинуться—зступатися, зступитися.
 Осѣдлатъ—усідлати, засідлати, осідлати, окульбачити.
 Осѣдность—осілість.
 Осѣдлый, о—осілий, о.
 Осѣненіе—оклоніння.
 Осѣнять, -нить (образами, крестомъ при богослуженіи) — оклоняти, оклонити.
 Осѣчь, обрубить—оскати, осікти.
 Осязаемость — дотикальність.
 Осязаніе—дотик, доторк.
 Осязательность — дотиковість.
 Осязательный, о—дотиковий, о.
 Осязатъ—дотикати.
 О. апливать, пить — опалювати, лити, огрівати, гріти.
 Отбавка—надбирання.
 Отбавляют, вить — надбирати, надібрати, уймати, мити.
 Отбарабанить—відтарабанити.
 Отбивать, -бить — відбивати, -

бити, відперати, - перти; відколупувати, -пнути; добувати, здобути, відборонити; (жениха, невісту) перелюбити; (косу), наклепати.
 Отбивной — відбивальний; ная котлета-битеник.
 Отбираніе—віднімання.
 Отбирать, отобрать—віднімати, відняти; вибирати, вибрати, добирати, брати, перебирати, -брати; свідѣт. показанія-вислухувати, вислухати свідків.
 Отбитіе—відбит; відборона.
 Отблаговѣститъ—віддзвонити.
 Отблагодарить — віддячити, здячитися.
 Отблескъ—відлиск, луна.
 Отбой—відпір; відгін, відбій; відступ.
 Отблеснуть—відлиснути.
 Отборка—вибиранка, добірання, перебиранка.
 Отборный—добірний, чільний; спинковий.
 Отборщикъ, -ца — добірник, ця, перебірник, ця.
 Отборъ—добір, вибір.
 Отбояриваться, риться — спекуватися, спекатися, відкараскуватися, катися від чого, викручуватися, титися, збуватися, збутися чого.
 Отбрасывать, -бросить — відкидати, -кинути; відбивати, -бити, відсвітлювати, -лити (о свѣтъ, блескъ).
 Отбривать, отбрить—голити, зголити; відрубати, відтяти.
 Отбросокъ—покидь, покидьок, покидька, непотріб; (мясо) трєбіж.
 Отбываніе—відбуток, відбутка, відбуча.
 Отбывать, быть — відбувати, -бути; від'їздити, їхати.
 Отбытіе—від'їзд, виїзд.
 Отбѣгать, жать — відбігати, -бігти.
 Отбѣгать—відбігати; набігати.
 Отвага—відвага, звага, безбояззя, сміливість; (стойкость) завзятість.
 Отвадка—віднада.
 Отваживать, дить—віднаджувати, -дити; відстрашати, шити.

- Отважиться (осмѣлиться) —
зважитися.
- Отважный — відважний; без-
боязний, сміливий.
- Отваливать, -лить — відвалю-
вати, -лити, відкочувати, -
тити; (о судахъ) відплива-
ти, плинути, відшибати, -
бити; -ся-відпадати, пасти.
- Отваль — відвал; (у плуга)-
полиця; (судна) відплив,
відшиб; (горн.) галда.
- Отвально (войлокъ) вивали-
ти; (поколоти) відшма-
гати.
- Отваривать, -рить — виварюва-
ти, -рити, варити, зварити.
- Отварка — варіння.
- Отварной — виварений, зваре-
ний.
- Отварь — юшка; (рыбный) щер-
ба; (говяжий) дзяма.
- Отвезение — відпровадження;
(квартирь и пр.) назначен-
ня (помешканнів).
- Отвезение — відвоз.
- Отвергать, -гнуть — відкидати, -
кинути, відтручувати, -тити.
- Отвердѣвать, -дѣть — заляка-
ти, залякнути, тверднути,
затверднути.
- Отвердѣлый — стверділий,
ствердлий.
- Отверженецъ, -ница — відкин-
чик, -ця.
- Отвержение — відкинення; зре-
чення.
- Отверстие — дуча, дучай, дучай-
ка, дучейка, відтулина,
дучка, роззявина, (для шнур-
ковъ въ ботинкахъ) острі-
вок; (въ ульѣ) очко, льоток;
(въ муз. INSTR.) голосник,
(гортанное) голосница; (-тія
въ печномъ поддувалѣ) про-
гари.
- Отвертывать, -ртѣть, -рнуть —
відкручувати, -крутити.
- Отвертѣться — викрутитися.
- Отвиливать, -лнуть, — огина-
тися, огнутися, уникати,
-кти, викручуватися, титися.
- Отвинчивать, -тить — відкручу-
вати, -тити, відшрубовува-
ти, -бувати.
- Отвисать, -снуть, — обвисати,
-висти, звисати, звиснути,
зівисти.
- Отвислый — обвислий.
- Отвлекать, -лечь — відтягати,
-відвертати, -рнути; (раз-
влечь) -загуряти, -загурити;
-ся-загурятися, -загуритися.
- Отвлеченіе — (мысли, воли на
иной путь) загуряння, (свой-
ства или признаковъ отъ
самого предмета) абстрак-
ція.
- Отвлеченность — абстракція.
- Отвлеченный, о — абстрактний,
абстракційний.
- Отвѣ — зокола.
- Отводитъ, -вести — відводити,
заводити, вести, відверта-
ти, -рнути; відпроважувати,
-вадити, запроваджувати,
-дити; визначати, назнача-
ти, -чити.
- Отводка — відводи́ни.
- Отвѣднѣй — (каналъ) ділѣни-
цевий.
- Отводъ — відводи́ни.
- Отвоевать — звоювати, здобути,
відборонити.
- Отвозить, -везти — відвозити,
-везти.
- Отвозка — перевіз.
- Отволакивать, -лочь — відволі-
кати, -локти.
- Отволочка — відволікання.
- Отвораживать, -жить — відча-
ровувати, -рувати.
- Отворачивать, -нуть — відвер-
тати, -рнути; відгортати,
-рнути, заочувати, зао-
тити; кожу -залуплювати,
-пити.
- Отворотный, отложной — вило-
жистий.
- Отворотъ — закот, закота, ви-
лога.
- Отворять, -рить — відчиняти,
-нити.
- Отвратительный, о — огидний,
огидлий, огидливий, шка-
редний, мерзений, шкаво-
ріжний, бридкий, відворот-
ний, гидкий, о.
- Отвращать, -вратить — відверта-
ти, -рнути; бридити, кому
щось; -ся-відвертатися, -рну-
тися.
- Отвращение, омерзение — обри-
да, бридь, огидь, обрид;
нехить, знеохочення.
- Отвыкать, -кнутъ — відвикати,
відвикти, відзвичаюватися,
-ітися.
- Отвыклый — відзвичасний.
- Отвѣдываніе — покуштування,

покушання, куштування;
завідування.
Отвѣдывать, -дать — куштува-
ти, скуштувати, закушту-
вати, покуштувати, завіду-
вати, завідати.
Отвѣсно — сторч, сторцом,
стрімко.
Отвѣсный — стрімкий, (-но стоя-
щій) — сторчовий.
Отвѣсь — повіс, шнур, ґрунт
вага, строма, сторчовик.
Отвѣтный — одказовий; одпи-
совий (о письмѣ).
Отвѣтственность — відповідаль-
ність.
Отвѣтственный — відповідаль-
ний.
Отвѣтчикъ, ца — позваний, а,
відповідник, -ця.
Отвѣтъ — відповідь, одказ;
письменный — відпис.
Отвѣчать, -тить — відповідати,
вісти, одказувати, -зати;
(письменно) — відписувати,
-сати; (нести отвѣтствен-
ность) — відповідати, вісти.
Отвѣшивать, -силь — відважу-
вати, -жити.
Отвязывать, -зать, -ся — відвя-
зувати, -зати; відчепляти,
-пити, -ся; збутися, спека-
тися, відкараскатися.
Отгадка — відгадка.
Отгадчикъ, ца — угадько, від
гада.
Отгадывание — угадування.
Отгадывать, -дать — угадувати,
-дати.
Отгибать, отогнуть — відги-
нати, відігнути.
Отглагольный — віддієсловний.
Отгнивать, -гнить — відгнивати,
відгнити.
Отговаривание — відмовляння,
відраджування.
Отговаривать, -говорить — від-
мовляти, мовити, розраджу-
вати, -дити, розбакувати,
іакати; ся-відмовлятися,
мовитися, скузуватися.
Отговорка — відмова, відмага.
Отговорщикъ — розгудець, роз-
рачник.
Отголосокъ — абомовня, відля-
сок, відгомін, виляски, лу-
на; отголоски лунання.
Отгонять, отогнать — відганяти,
відігнати.
Отгоревать — пересумувати.

Отгораживать, -родить — пере-
городжувати, -дити.
Отгостить — відгостювати.
Отгребать, -гребть — відгрібати,
-гребти; (часть) — надгребати,
надгребти, надгортати, над-
горнути.
Отгремѣть — перегріміти.
Отгрызать, -зть — відгризати,
-зти.
Отдавать, -дать — віддавати,
-дати.
Отдаваться (о звукѣ) — лящати,
розлягатися, лунати, розпи-
натися.
Отдавливать, -давить — відти-
скувати, -кати; натоπτу-
вати, -тати.
Отдаление — віддалення; (даль)
відлеглість.
Отдаленность — далекість;
відлеглість.
Отдаленный, о — віддалений;
далекій, відлеглі, о.
Отдалять, -лить — далити, від-
даляти, -лити.
Отдаляться — віддалятися; цу-
ратися, сахатися.
Отдание — віддання.
Отдаривать, -рить — віддарову-
вати, -рувати.
Отдатчикъ — віддавець.
Отдвижной — висуваний, ви-
сувний; ящикъ — шухляда.
Отдежурить — відстійкувати.
Отдергивать, -дернуть — від-
смикувати, -кнути.
Отднвать — переднювати.
Отдохновение — супочивок, від-
починок, спочинок, спочи-
вок, перепочинок.
Отдубасить — відшмагати, від-
лупити, відчухрати.
Отдывать, -дуть — віддмухати,
-кнути; (побить) відчухрати,
відшмагати.
Отдываться — випинатися; від-
дихуватися, відсапуватися.
Отдушина — продухвина, про-
духовина.
Отдушникъ — продух.
Отдыхать, -нуть — припочивати,
започивати, відпочивати;
спочивати, -чити; (между
работой) — перепочивати,
-чити.
Отдыхъ — спочинок, опочинок,
опочивок, опочивка, спо-
чив, спочивок, супочивок,
відпочинок; (кратковремен-

ний) перепочинок: (мѣсто
отдыха) спочивище.
Отдышатся — продохатися,
віддохатися, відсапатися.
Отдышка—віддых.
Отдѣленіе — (дѣйствиє) відді-
лення, відлучення, відріз-
нення; (отдѣль, часть) від-
ділок; (въ шкафу, кладо-
вой) прикалабок, прикара-
бок.
Отдѣленскій—відділковий.
Отдѣлиться, раздѣлиться —
зрізнитися.
Отдѣлка—обробка; (украшеніе)
—оздобленія.
Отдѣль—відділ; розділ.
Отдѣлывать, лять — доробляти,
-бити; опоряджати, -дити;
причепуряти, -рити; оздо-
бити; приоздобити; оброб-
ляти, бити.
Отдѣлываться, аться — здиху-
ватися, здихатися.
Отдѣльно — окреме, окремо,
порізно, зрізна, порівці,
нарізно, різно; (въ сторонѣ,
особнякомъ) наодріз, наод-
різні, навідшибі.
Отдѣльность — окрімність,
окромість, окремість, від-
рубність.
Отдѣльный — окрімний, окро-
мий, окреми, відрубний.
Отдѣлять, лить — відділяти,
-лити, відлучати, -чити; від-
різняти, -нити; відокремлю-
вати, -мити; вибирати, виб-
рати.
Отекать, отечь — опливати,
опливти (о свѣчахъ); пухти,
напухти, набрякати, -кти.
Отекшій—набряклий.
Отекъ—пухлина.
Отелиться—уположитися, по-
ложитися.
Отеребливать, бить — обску-
бати, -бти, обсмикати, -сми-
кати.
Отесывать, отесать — обтісу-
вати, -тесати.
Отерпать, пнуть — замлівати,
замліти, затерпнути.
Отець—батько; тато.
Отчески—по батьківському.
Отческій—батьківський.
Отчественный—отчизний.
Отчество — батьківщина,
отчизна, вітчизна.
Отжарить—відчухрати.

Отживать, -жить — пережива-
ти, -жити.
Отжившій, очень дряхлый —
збудь-вік, збуї-вік.
Отжигать, жечь—відпалювати,
-лити.
Отжимать, жать — видавлю-
вати, -вити, вичавлювати,
-вити; (сыръ) відціжувати,
-дити; (бѣлье) викручувати,
-крутити.
Отжирѣлый — годований, ви-
пасений.
Отжирѣть — відгодуватися;
випастися.
Отзавтракать—поснідати.
Отзванивать, звонить — пере-
дзвонювати, -нити.
Отзвукъ—відгук.
Отзвучать—відгучати, пере-
дзвеніти.
Отзолотить—позолотити.
Отзывать, отзывать — відкли-
кати, -кликати.
Отзываться, отозваться—ози-
ватися, озватися, відклика-
тися, -кнути; відгукува-
тися, -кнути; зголошувати,
зголоситися, (чувство-
ваться) очуватися; очутися,
(о голосѣ, звукѣ) лунати,
розлягатися, розкочуватися;
(припахивать) відгонити,
тхнути; даватися у знаки;
окошитися.
Отзывный — відкличний; (о
голосѣ) розкотистий.
Отзывчивый, о—добросердий,
добродійний, добродійний, о.
Отзывъ — відклик; (отвѣтъ)
відповідь, відпис; (мнѣніе,
заключеніе) здання, подум,
думка; (откликъ) обзив, від-
голос, відгук.
Отзябнуть—відмерзти.
Отзябшій—відмерзлий.
Отказный—відмовний.
Отказъ — відмова; отъ чого-
зречення чого.
Отказывать, зать (въ чемъ) —
відмовляти, мовити (чого);
ся-відмовлятися, мовитися,
зрікатися, зрєктися чого;
відцуратися; (отъ службы,
престола) зложити (уряд,
корону).
Откаливать, -лить — відгарто-
вувати, тувати.
Откальваніе, отламываніе —
лупання; відщеплювання.

- Откалывать, колоть — відщеплювати, — пити; відпинати, —п'ясти; (штуку, словечко) платати, зплатати, ушкзарити, утнути, утяти; (трепака) вибивати (тропака).
Откапывание — відкопування.
Откапывать, копать — відкопувати, —пати.
Откараулить — відвартувати, відстійкувати.
Откармливать, кормить — відгодовувати, дувати, тучити, утучити.
Откачивать, катать — (бѣлье) маглювати, відмаглювати, відчухрати, відшмагати.
Откачивать, тить — відкочувати, —тити.
Откачивать, чать — (утопленника) відкачувати, — чати; (воду) відсмокувати, —смокувати, помпувати, зпомпувати.
Откачнуться — відхитнутися, відсахнутися.
Откашливаться, ляться — відкашлюватися, лятися, хрякатися, відхрякатися.
Откидать, откинуть — відкидати, —кинути, обкидати, обкинути; відгортати, —рнути.
Откипать, пѣть — перекипати, —п'іти.
Откладной — закотистий.
Откладъ — відволока, відрочення.
Откладывать, жить (часть) — надкладати, надкласти; (затягивать) отягаться, отягтиса, відволікати, —локти; відрочувати, чити; випрягати, гти (лошадей).
Откланиваться, няться — прощатися, попрощатися.
Отклеивать, клеить — відліплювати, —пити.
Отклейка — відліпка.
Откликаться, кнуться — відгукатися, —кнутися.
Откликъ — відгук, відклик.
Отклонение — відхилення.
Отклонъ — відхил.
Отклонять, нить — ухиляти, —лити, відхиляти, —лити, відраджувати, —радити; усувати, усунути.
Отклоняться, ниться — відхилитися, —нахилитися, —литися; усуватися, ухилятися.
Отковыривать, рнуть — уколупувати, —лупати, —лупнути, улуплювати, —пити, укорювати, —пнути, надколупувати, —пнути.
Откозыривать, рять — світкувати, висвіткувати.
Отколачивать, лотить — відбивати, —бити; лупцювати, відлупцювати.
Отколь — звідки.
Откомандирование — відрядіння.
Откомандировывать, ровать — відряжати, —дити, виправляти, виправити.
Откопаніе — відкопання.
Откормка — годівля.
Откормленный — відгодований, кормний.
Откосъ — укіс, убіч.
Откровение — відвертя.
Откровенно, прямо — відверто, напрямки, напрямце, навростець, наврошки, наврочки.
Откровенный — відвертий, непотайний.
Откраивать, откромить — украювати, —аяти, закраювати, —аяти.
Откручивать, крутить — відкручувати, —крутити.
Открывать, крыть — відкривати, —крити; дверь відчиняти, росчиняти, нити двері; глаза — росплющувати, щити очі; ротъ — ростуляти, лити рота; книгу розгортати, —рнути книжку; палубу почати стріляти; тайну виявити таємницю; лавку заложити крамницю.
Открытие — винайдення, винахід, винахідка; виява.
Открыто — відверто, уявки, некриючися, привселюдно.
Открытка (письмо) — листівка.
Открытый — відвертий; (о воздухъ) вільний; (о полѣ) чистий; (о врагѣ) явний.
Откуда, нар. — звідки, відки, звидкіль, звідкіля; де; союзъ через що.
Откупать, пить — відкупляти, —пити; викупляти, —пити.
Откупной — орендований.

- Откупоривать, -рить — відкорковувати, -кувати.
 Откупорка—(бутылокъ) відкоркування, (ящиковъ)—распакування.
 Откупщикъ — посесор, орандарь, -винный—пропінатар.
 Откупъ—посесія, оренда; винный—пропінация.
 Откусывать, -сить — відкушувати, -сити.
 Откушать — поїсти; попити; покуштувати.
 Отлагательство — відрочення, відволока.
 Отлагать, -ложить — відділяти, -лити; відкладати, -класти, відрочувати, -чити, відволікати, -локти, відтягати, -гти; -ся — відкладатися; відпадати, -пасти; відлучатися, -читися; осідати, -осісти.
 Отламывать, -ломать, -ломить — чахати, відчахати, чахнути, відламувати, -ламати, -ломити.
 Отлежать, -лечь — осідати, -осісти, легшати, полегшати.
 Отлеживать, -жать — перележати, перележати; -ся — вилежуватися, -жатися.
 Отлетать — відлігати, летіти, -линати; (съ шумомъ) фуркати.
 Отлетный—перелітний.
 Отлетъ—відліт, видіт.
 Отливать, -лить — відливати, -лити; (изъ металла) сипати, виливати, -лити; (разн. цвѣтами) мінитися.
 Отливка—відливання, відлив; (изъ металла) сипання.
 Отливной—(изъ металла) сипаний, литий; виливний.
 Отливокъ—выливоч.
 Отливистый (о цвѣтѣ)—селезистий, мінливий.
 Отливщикъ—ливарник.
 Отливъ — (изъ металла) сипання; (геогр.) відплив; поблиск (цвѣтной).
 Отличать, -чить — відрізняти, розрізняти, -нити; відзначати, -чити; -ся — розрізнятися, відзначатися; різнитися в чому; звертати на себе увагу.
 Отличительный, о—відмінний, відрізняльний, різнитний, о.
 Отличие — відміна, різниця; відзнака.
 Отлично—(различно) відмінно, різно; (превосходно) чудово.
 Отличный — відмінний; чудовий.
 Отлогий—спадистий, розлогий, похристий, (и длинный) потяглий.
 Отложение—відпад, фус, хвус, (геолог.) відклад, (рѣчн.) наплинок, наплин.
 Отложной—заколистий, закочистий, виложистий.
 Отломокъ—уломок, зламоч.
 Отломъ—злом, відлом.
 Отлупливать, -пить — відколувати, -пати; відчухрати, відлупцювати.
 Отлучать, -чить — відлучати, -чити.
 Отлучаться, -читься — відгожатися, відгодитися; (на короткое время) відвихатися, -вихнутися.
 Отлучение—відлука.
 Отлучительный — відлучальний.
 Отлучка—відгода.
 Отлыгаться, отолгаться — відбріхуватися, -брехатися.
 Отлыжка—відбріхування.
 Отлынивать, манкировать — одникувати, уникати, ухилятися.
 Отлѣплять, -пить — відліпляти, -пнати.
 Отмаливать, -лить — відмолювати, -лити.
 Отмалывать, -молотъ — відмелювати, -молоти.
 Отманивать, -нить — віднаажувати, надати, відваблювати, -вабити.
 Отмахивать, -хать, -хнуть — відмахувати, -хати, -хнути, відганяти, відігнати; відрубувати, -бати, відтинати, -тяти; учистити, ушкварити.
 Отмачивать, -мочить — відмочувати, -чити.
 Отмащка — відмах; (манишка, коей — отмахиваютъ при встрѣчѣ рѣчн. судовъ) майнівка, майтала.
 Отмашъ — відліг; на отмашъ на відліг.
 Отмежевание — (земли) помір; відмежування.

- Отмежевывать, жевать — міряти, зміряти; відмежовувати, жувати.
- Отмелистый — замілюватий, мілкий.
- Отмель — заміль, мілина.
- Отмерзать, знуть — відмерзати, мерзти.
- Отместка — помста.
- Отметать, мести — замігати, -мести.
- Отметать, тнуть — відкидати, -кинути.
- Отмокать, мокнуть — відмокати, -мокати.
- Отмораживать, розить — відморозувати, -розити.
- Отмщать, отмстить — мститися, помститися (на кому), віддячити, відплатити (кому).
- Отмщение — помста, віддяка, відплата.
- Отмывать, мыть — відмивати, -мити; (бѣлье) відперати, відіпрати; підмивати, мити.
- Отмыкать — (горе) перебідувати; (лень) почесати.
- Отмычка, механ. — витрих.
- Отмѣна — знесення, скасування.
- Отмѣнный, о — відмѣнний; виборний, о.
- Отмѣнять, нить — касувати, скасувати, зносити, знести.
- Отмѣривать, рять, рить — відміряти, м.ряти, міряти, надміряти.
- Отмѣрь — відмір.
- Отмѣтить (покрыть значками, мѣтками) — означити.
- Отмѣтка — (замѣтка) нотатка; (признакъ) прикмета, знак, ціха, зазначка.
- Отмѣчать, тить — зазначати, -чити; намѣтити — назначати, назначити; (записывать) нотувати, занотувати; (знаками) обзначати, чити.
- Отмякнуть — зм'якти, розм'якти.
- Отнесение — віднесення, віднесення.
- Отнимать, отнять — уймати, уймати, уняти, віднімати, -няти, забирати, -брати, згарбувати, згарбати.
- Относительный, о — відносний, о.
- Относитъ, нести — відносити, заносити, занести; засто-
- совувати, -сувати.
- Относится — відноситися, стосуватися, мати зв'язок з чим; (къ кому, чему) ставитися (до кого, чого), належати до; удаватися, удаватися до.
- Отношение — стосунок (дѣловая бумага) завідомлення; отношенія відносини, ставлини; взаимныя взаємини; въ отношеніи з погляду.
- Отнынѣ — відтепер.
- Отнѣживаться, отговариваться, отбодриваться — охараскуватися, відмовлятися, мовитися.
- Отнюдь — в жаднім разі, зовсім, нічого.
- Отнятие — віднімок; відруб, відрубан.
- Отосрание — відібрання.
- Отобѣдать — пообідати.
- Отовсюду — зусіль, звідусіль, з усіх боків.
- Отогрѣвание — відгріванка.
- Отогрѣвать, грѣть — відгрівати, гріти.
- Отодвигать, двинуть — відсувати, -сунути.
- Отозвание — відкликання.
- Отолочь — стовкти.
- Отомстить — помститися, помстити.
- Оточки — вишкварки.
- Отопление — опал, отопка.
- Отоплять, пить — опаляти, опалити.
- Отопрѣвать, прѣть — відволонуватися, житися.
- Оторопѣлый, о — тороплений, о.
- Оторопѣть — стуманіти, сторопитися, оторопатіти, отетеріти, отетеніти.
- Оторочка — облямівка, (мѣховая на тулупѣ) иршлиця.
- Отослание — відіслання.
- Отохотить — знеохотити, віднадити.
- Отощалость — охлялість, захлялість.
- Отощалый — охлялий, захлялий.
- Отощать — охляпнути, охлясти, охлянути, охрянути.
- Отпадать, пасть — відпадати, -пасти; відколупуватися, -пнутися.
- Отпадение — відпад; відступ.
- Отпадышъ — падалиця; сніговина.

Отпайвать—Отпускать.

Отпайвать, -паять—відлютовувати, -тувати.
 Отпайвать, -поить—випоювати, -поїти; відпоювати, -поїти.
 Отпайка—відлютування.
 Отпалзывать, -ползать—відлазити, -лізти.
 Отпаривать, -парить—напарювати, -рити; (въ банѣ) парити, випарити; (высѣчь) шпарити, вишпарити.
 Отпарывать, -пороть—відпорювати, -роти.
 Отпахивать, -пахать—відорювати, -рати.
 Отпечатокъ—одслід, одзнак, (оттискъ) відбиток; познак, знак.
 Отпечатывать, -тать—друкувати, видрукувати, відбивати, -бити, витискати, -тиснути.
 Отпивать, -пить—надпивати, -пити.
 Отпиливать, -лить—відпилювати, -ляти.
 Отпирание—відмикання.
 Отпирательство—відмага, відрікання.
 Отпирать, -реть—відмикати, відімкнути.
 Отпираться, -реться—відмикатися; (не признаѣтся) за-таюватися, затаїтися, відмагатися, могтися, відрікатися, ректися.
 Отпировать—відгуляти; відбенкетувати.
 Отписка—відпис.
 Отписывать, -сать—відписувати, -сати.
 Отпихивать, -хать, -хнуть—відпихати, -хнути, відіпхнути.
 Отплата—відплата, віддяка.
 Отплачивать, -платить—відплатчувати, -тити; віддячувати, -чити.
 Отплевываться—спльовувати.
 Отплескъ—випліск, відплюск.
 Отплетать, -плестъ—відплітати, -плести; виплітати, -плести.
 Отплывать, -плыть—відпливати, -плинути.
 Отплясывать, -сать—відтанцювати, -цювати; витанцювати, -цювати.
 Отполировать—виполірувати, вишліхувати.
 Отполосовать—відшмагати.

Отпорный—відпорний, одсічний.
 Отпоръ—одсіч, опір.
 Отпорхнуть—відлинути.
 Отпоститься—відпостувати.
 Отпотѣть—спітніти; випотіти.
 Отпоясать—відперезати.
 Отправитель, -ница—пересильник, -ця.
 Отправление—(кого-либо) виправа, вираження; (чего-либо) пересилання, пересилка; обов'язностей, повинностей—відбуток; служебн. обов'язностей—урядування, справування.
 Отправлять, -вить—виправляти, -вити, відряжати, -дити; пересилати, -слати, відсилати, відіслати; відбувати, -бути; служебн. обов'язності—урядувати, справувати.
 Отправляются, отправятся—вибіратися вибратися, виїздити, відїздити, -їхати, рушати, вирушити, виражатися, вирядитися, манжати, поманжати.
 Отпраздновать—відсвяткувати.
 Отпроситься—відпроситися.
 Отпруживать, -дить—відгачувати, -тити.
 Отпрыгивать, -гнуть—відскокувати, -скочити, відстрибувати, -бнути.
 Отпрыскивать, -снуть—відбризкувати, -знути; пароститися, бростатися.
 Отпрыскъ—парост, парость, брость, пагін, відросток, бросток; (молодые побѣги) памолодь.
 Отпрягать, -прячь—випрягати, -гти.
 Отпугивать, -гнуть—відстрашати, -шити, відполохувати, -шити, сполохувати, -шити.
 Отпускать, -стить—пускати, відпускати, випускати, попускати, -стити; виправляти, -вити, вивозити, -везти; видавати, -дати; (волосы) запускати, -стити; дарувати, подарувати, вибачати, вибачити; нагостряти, -рити; въ долгъ—давати набір; о морозѣ—звільжити.

- Отпускная—вільний лист.
 Отпускной—(отпущенный) ур-
 льопований; (билетъ)—ур-
 льопас; (о товарѣ — отвоз-
 ной) вивозовий.
 Отпускъ—відпустка, урльоп;
 вивіз, видача; чорнетка
 (копія дѣлов. бумаги.)
 Отпутывать, тать — роспуту-
 вати, тати.
 Отпущеніе — відпуст, відпу-
 щення, розгрішення.
 Отпущенникъ, ца — визволе-
 нець, ниця.
 Отпѣвать, пѣть — відспівувати,
 вати.
 Отработка—відробок.
 Отрабатывать, тать — відроб-
 ляти, бити.
 Отрава—отрута, трутка, отро-
 ва, трійка, трутизна, тру-
 тина, трутівка; (для рыбъ)
 труйка, трійка.
 Отравитель, ница — трутник,
 -ця; отруйник, ця.
 Отравленіе—отруя, затруя.
 Отравлять, вить (кого) — зат-
 руювати, затруїти, отрую-
 вати, -їти.
 Отрада — відрадість, відрада,
 відрадність.
 Отрадный, о — відрадісний, о.
 Отражать, зить — (ударъ, свѣтъ)
 відбивати, бити; (цвѣтъ) від-
 давати, дати.
 Отражаться, зиться — відбива-
 тися, битися; (въ во-
 дѣ) відкидатися, кинутися.
 Отраженіе—відсіч, відпір; від-
 биванка, відсвіт (свѣта);
 відкид (въ водѣ).
 Отрасль—(отпрыскъ) парость,
 брость, пагін, відросток,
 бросток; (отрогъ горы) від-
 нога; (науки) галузь.
 Отребіе—вибірки, негідь.
 Отрезвленіе — витверезіння;
 (отъ сна)-продрухання.
 Отрезвлять, вить — тверезити,
 витверезувати, зити.
 Отрекаются, речься — зріка-
 тися, зректися, заперещати-
 ся, заперетитися; відступа-
 ти, пити від, цуратися, від-
 цуратися від; (отъ престо-
 ла) складати, зложити (ко-
 рону).
 Отрепанный—страпатий.
 Отрепье—струп'я, страпки,
 курниччя, лахи; лахман, лах-
 манка, лаха, лах, канцур.
 Отреченіе — зречення; відцу-
 рання; (отъ иска, тяжбы)
 відступ.
 Отрицаніе — заперечення, не-
 гування.
 Отрицательный, о — запереч-
 ний, відмовний, негативний.
 Отрицать — заперечати, від-
 мовляти, негувати.
 Отрогъ—віднога; (оврага)-ви-
 балок.
 Отродье—кодло, накоренок.
 Отроекъ—парій.
 Отроковица—дівча.
 Отрокъ—хлоп'я; слуга, челяд-
 ник.
 Отростать, -рости — виростати,
 -рости.
 Отростокъ — парость, нагоре-
 нок; (у вьющихся расте-
 ній) павороз; (роговой над-
 копытный у двухкопыт-
 ныхъ) прапирка.
 Отроческій—хлоп'ячий.
 Отрочество—хлоп'яцтво.
 Отрубать, бить—утинати, ут-
 нути, утяти, відрубувати,
 -бати, повідрубувати, цю-
 кати, уцюкнути, усікати,
 -кнути.
 Отруби—висівки; мелкіе — ме-
 жисітка.
 Отрубокъ — утинок, оцупок,
 рубанець, цурупалок, цур-
 палок, цурпалка.
 Отрубъ (поперечное сѣченіе)
 —перетінок.
 Отрывать, оторвать — урива-
 ти, увірвати, урвати.
 Отрываться, оторваться—ури-
 ватися, увірватися, урва-
 тися.
 Отрывать, отрыть — відкопу-
 вати, -пати, вигрібати, ви-
 грѣбти.
 Отрывистость — уривчастість.
 Отрывистый, о — уривчастий, о.
 Отрывной—уривний, відрив-
 ний.
 Отрывокъ—уривок.
 Отрывочный, о — уривковий, о.
 Отрыжка—нахта.
 Отрѣзаніе—відрізання, відкра-
 яння.
 Отрѣзной—відкрайний; відтя-
 тий, утятій.
 Отрѣзокъ—утинок, укравок,
 урізок; (дерева) надібо;

- (земли) скиба; (мяса) кришеник.
- Отрѣзъ—розріз, переріз; шмат, утин.
- Отрѣзывать, зать — утинати, утнути, утяти, відкравати, -краяти, урізати, урізати, укравати, украяти, учикрижити, устригти; (кусище) отчемесувати.
- Отрядъ—(изыскательскій) партія; (военн.) загін; (развѣдочный) чамбул; (войска на вербованный) затыг; (назначен. для стражи) чата.
- Отрясать, -трясти — трусити, струсити.
- Отрясываніе (плодовъ съ дерева) струс.
- Отряхивать, -ся-хнуть, -ся-обтрушувати, обтрусити, -ся.
- Отсаживать, -садить — пересажувати, -дити.
- Отсасывать, -сосать — відсисати, відіссати.
- Отсвѣтъ—відсвіт.
- Отсвѣчивать—відсвічувати.
- Отселъ—звідси, відтепер.
- Отсидживать, -сидѣть — відсиджувати, -сидіти.
- Отскабливать, -скоблить — відскрібати, скребти, відскромажувати, -мадити.
- Отскочить, увернуться—змикнути.
- Отслуживать, -жить — вислужувати, -жити; відправляти, -вити (литургію); відслугувати, -жити.
- Отслушивать, -шать—вислухувати, -хати.
- Отсовывать, -сунуть — відсувати, -сунути.
- Отсовѣтчикъ—відрадник, розрадник.
- Отсовѣтывать — розраювати, розраяти, розраджати, розрадити.
- Отсрочивать, -чить — відрочувати, -чити.
- Отсрочка—відрочення.
- Отставать, -стать—відставати, -стати, відбиватися, -битися; уступати, -пити кому в чому; відступати, -пити, усуватися, усунутися; відставати, -стати, відпадати, -пасти, відліпати, -ліпти; спізнатися, -нитися; идя—отягатися.
- Отставка—абшит, відстава.
- Отставлять, -вить — в дсувати, -сунути; (отъ должности) — відставляти, -вити, скидати, скинути.
- Отставной—абшитованный, відстановний.
- Отстаивать, -стоять — отстоявати, -яти; -ся-устоюватися, -ятися, уцологати.
- Отсталый—відсталий.
- Отсанавливать, -новить — зупиняти, -нити.
- Отстегивать, -гнуть—відпинати, -п'ясти, відстібати, -бнути.
- Отстегивать, отстегать (кнутомъ)—батожити, вибатожити, шмагати, одшмагати, пошмагати, обшмагати.
- Отстой—фус, хвус.
- Отстоящий—відлеглий.
- Отстрадать—витерпіти.
- Отстраивать, -строить — відбудовувати, -дувати.
- Отстранение—відсторона, усунення, відстанов.
- Отстранять, -нить — відстороняти, -нити; відстановляти, -вити; усувати, усунути, відхиляти, -лити.
- Отстричь—устригти.
- Отстрѣливаться — відстрелюватися.
- Отступать, -пить — відступати, -пити.
- Отступаться, отступить—одступатися, одступитися.
- Отступая (шагъ за шагомъ)—поступцем.
- Отступление—відступ.
- Отступникъ, -ца—перевертень, перекинчик, -ця, перекинець, -ниця, перекидько.
- Отступнический — перекинчицький.
- Отступничество — перекинчицтво.
- Отступное—відчипне.
- Отсудить—випозивати, висудити.
- Отсутствие—відсутність.
- Отсутствовать—не бути.
- Отсутствующий—відсутній.
- Отсушить—висушити.
- Отсчитать—улічити, відрахувати.
- Отсылать, -отослать — відсилати, відіслати.
- Отсыпаль, отсыпаль — надсипати, надсипати.

Отсыпаться, отоспаться-висиплятися, спатися.

Отсыпка—надсип.

Отсыпной—відміряний.

Отсырѣлый—липкий, відохлий.

Отсырѣть—відвохти, відвологнути, відволожитися, відвохнути, змокравіти, змокрити, звохчіти.

Отсыхать, сохнуть — усихати, усохти, повсихати.

Отсѣвать, сѣять — відсівати, пересівати, сїяти.

Отсѣвъ—відсїв.

Отсѣдина—розколина.

Отсѣкать, сѣчь—усікати, усікти.

Отсѣкъ—утинок; (въ суднѣ) засік.

Отсѣченіе—відрубання.

Отсюда—відси, звідси, відціля, звідціля; з цього.

Оттаивать, таять — відтавати, танути.

Оттали́на—таловина.

Отталкивать, толкнуть — відпихати, хнути; відтручати, трутити.

Оттаптывать, топтать — відтоптувати, тати.

Оттаскать — натягати, вичубити, вискубти.

Оттаскивать, щить — відтягати, гти, відволікати, локти.

Оттачивать, точить — загостріяти, рити.

Оттаявший—талый.

Оттепель—росталь, роспари, відліж, відлига, відволога, відволода, відволож.

Оттеребить—віддерти.

Оттереть—відтерти.

Оттиснуть, (отпечатать)—вбити, відбити, видрукувати.

Оттискъ—відбиток.

Оттого — тим, тимто, того, тому, через те, для того.

Оттопъ—звідти.

Оттопыривать, рить, ся-випинати, п'ясти, ся-губи — закопюлювати, лити губи.

Отторгать, гнуть — відривати, відірвати, відлучати, чити.

Отторженіе—відлука.

Оттуда — звідти, відти, відтіля, відтіля.

Оттухнуть—стухти.

Оттѣнять, нить — тінювати, тінити.

Оттушевать—відтушувати.

Оттѣнка—тінювання.

Оттѣнокъ—відтінь.

Оттѣснять, снить — відпихати, відіпхнути, відкидати, відкинути.

Оттягивать, гать — випозивати.

Оттягивать, нуть — отягати, отягти.

Оттяжка — відволока, тяганина; (снасть)—вуси.

Отужинать—повечеряти.

Отупѣлый—ступілий.

Отупѣть—ступіти.

Отуречивать, чить — турчити, потурчити.

Отуречиваться, читься — турчитися, потурчитися.

Отутюжить—відпрасувати.

Отучать, отучить — відзвичаявати, чаїти; віднаджувати, надити.

Отучнѣть—погладшати.

Отхаркаться—схрякатися.

Отхватывать, тить — відтинати, тяти; затинати, затнути, устригти, ушкварити.

Отхлебнуть—сьорбнути.

Отхлестать—вихльостати, напірити.

Отхлынуть—відринуті.

Отходитъ кого—відхаяти кого.

Отходитъ, отойти, — відходити, відійти; відступати, — пити; кидати; покинути; конати, сконати; відставати, стати; відмерзати, мерзти; (о плодахъ, овощахъ) минатися, минутися.

Отходная—відхідна.

Отодчивый—відхідливий.

Отходъ—відхід; кінець.

Отхожий — (промысль) назаробітний; (мѣсто) відхідник.

Отхотѣться—відхотітися, перехотітися.

Отцарствовать—перещарювати.

Отцѣвать, цвѣсть — перещівтати, перещівісти, переквітувати.

Отцеубійца—батькогубець.

Отцовскій—батьківський, отцевий, отцевський, отецький.

Отцѣживать, отцѣдить — відціжувати, дити; надточувати, надточити; зціджувати, зцідити.

Отцѣплять, пить—відчіпляти, чепити.

Отчаливать, -лить — відпливати, -плити.
 Отчалъ — відплив.
 Отчасти — подекуди, почасти.
 Отчаяваться, яться — розпачувати, розпачити.
 Отчаяние — розпач, розпука.
 Отчаянный — безнадійний, безпорадний, очайдушний, навісний, шалений, сміливий, запеклий.
 Отчего, нар. — чого, чому, чом; союз — через що, а через те, тим то; то — чогось, чомусь.
 Отчеканивать, -нить — карбувати, викарбувати.
 Отчеркивать, -черкнуть — відзначати, чити.
 Отчерпывать, -черпнуть — начерпувати, -пнути.
 Отчерчивать, -ртить — відрисовувати, сувати.
 Отчество — прізвище по батькові.
 Отчетливый, о — виразний, о; докладний, о.
 Отчетный — звітний, справоздавчий, відповідальний.
 Отчетъ — звіт, повідомлення, звіт, справоздання, перелік.
 Отчина — батьківщина, вітчизна.
 Отчим — вітчим.
 Отчисление — відлічування, відрахування.
 Отчислять, -лить — відлічувати, -чити, відрахувати, -хувати.
 Отчитывать, -тать — відчитувати, -тати; відшіптувати, шептати, вимовляти, вимовити, зробити нагану.
 Отчитываются, -таться — (составлять отчетъ) справоздавати, здати, звітувати, позвітувати.
 Отчуждать, -дить — вивлащати, вивластити, ускарбовлювати, бовити.
 Отчуждение — вивлащення, ускарбовлення.
 Отшатнуться — ухитнутися.
 Отшельникъ — безлюдник, ця, самітник, ця, пустельник, ця.
 Отшельнический — відлюдницький, пустельничий.
 Отшество — відхід.

Отшибать, -бить — відбивати, -бити.
 Отшивать, -шить — відшивати, -шити; віддирати, дерти.
 Отшлепать — відляпати, вихлюостати.
 Отшлифовать — вишліхувати.
 Отштукатурить — потинькувати.
 Отшучиваться — жартами викручуватися.
 Отщелкать — відлупити, відчухрати; нагану зробити.
 Отщелкать — переляскати, (о соловья) перетьохкати.
 Отщеплять, -мить — прищипувати, -кнути.
 Отщепенецъ — відкинчик.
 Отщепенство — відкинчицтво.
 Отщеплять, -пить — чахати, відчахнути, відколювати, -лоти.
 Отщепокъ — тріска, скалка.
 Отъ — від, з.
 Отъемлемый — відніманий.
 Отъедать, -есть — з'їдати, з'їсти; відгризати, гризти.
 Отъедаться, -есться — гладчати, погладчати.
 Отъездъ — від'їзд, виїзд.
 Отъезжать, -ехать — від'їздити, виїздити, їхати.
 Отъявленный — неприторений.
 Отыгрывать, -грать — відгравати, відіграти.
 Отыскивать, -скать — вишукувати, відшукувати, розшукувати, кати.
 Отяготительный, о — сутужний, сутяжний, о.
 Отяготеть — отяжити, обважити.
 Отягощать, -тить — отяжати, отяжити, обтяжати, жити, тяжити, утяжати, обважувати, обважити.
 Отягощение — завага, обтяження, утяження; (притѣснение) налога.
 Отяжелеть — отяжати, обважити.
 Офицерский — офіцерський.
 Офицеръ — офіцер, старшина.
 Официальный, о — урядовий, о.
 Оханье — охи, ухи.
 Охапка — оберемок, жмут, жмак.
 Охать, -стонать — кригнати, охати; жаловаться-охтіти.
 Охватывать, -тить — обіймати, няти; засягати, -гти; збагнути (умомъ); (о страхѣ)

ошанути; (обвивать) перелитувати, перелитати.
 Охладительный—остудный.
 Охлаждать, -дѣть—холонути, охолонути, похолонути, охолоти; озиміти, байдужніти, збайдужніти.
 Охлаждѣлый—охололий.
 Охлаждать, -дять—охолоджувати, -диги; похолодити, схолодити, остуджати, остудити; -ся—холонути, прохолонути, прохолоджатися, прохолоджуватися, прохолодитися, нахолоджуватися, лодитися, нахолонути.
 Охлаждение—охолода, збайдужніння.
 Охлопки—клочья; клак; раст *Stalice latifolia*—кироман; кірмак.
 Охлопье—клочча.
 Охмелить—захмелити.
 Охмелѣлый—підпилий.
 Охмелѣть—упитися.
 Охолаживать—холодити.
 Охолащивать, -стять—см. Кастрировать.
 Охорашивать, -ся—джеджулити, -ся, чепурити, -ся, причепуряти, -ся, хорошити, -ся.
 Охота—хѣть, охота; улови, полквання, погуляння; мисливство, стрѣлецтво, ловѣцтво.
 Охотиться—полквати.
 Охотникъ—стрѣлецъ, мисливець, польованецъ, ловецъ, желающій, -щая—охотун, -туха.
 Охотничій—стілецький, мисливський, повецький.
 Охотно—охоче, охічно, залюбки, з охотою, радо, дячно.
 Охотний—ухітний, охочий.
 Охра—вохра.
 Охрана—охорона; сторожа.
 Охранение—охорона.
 Охранитель, -ница—сторож, охоронник, -ця.
 Охранительный—охоронний.
 Охранный—охоронний.
 Охранять, -нить—охороняти, -нити, стерегти, устерегти, пильнувати, допильнувати того, ховати, заховати.
 Охриплость—хриплисть.
 Охриплый—хриплий.
 Охромѣть—окривіти.

Охулить—заганити, огудити, зганити.
 Охулка—погудка, догана.
 Охъ! ахъ!—ох! оле!
 Оцарапывать, -пать—обдряпувати, обдряпати, задернути, удряпнути.
 Оцѣнение—цінування.
 Оцѣненный—цінований.
 Оцѣнивать, -нить—цінувати, оцінувати, уцінувати, таксовати, утаксувати.
 Оцѣнка—цінування, обцінка, зацінка; имущества для аукціона-поціновка.
 Оцѣпѣивать, -ить—прикипати, прикипіти, заціпнути, заціпити.
 Оцѣпѣлый—одублий, заціп-лий.
 Оцѣпѣние—одублість, заціп-ність.
 Оцѣпление—оточения.
 Оцѣплять, -пить—оточати, -чити; обчепляти, -пити.
 Очагъ—огнище, (въ землѣ, въ сѣняхъ или на дворѣ) ка-биця.
 Очарование—чари, мана, оми-на, урок.
 Очарователь—чарівник.
 Очаровательница—чарівниця, чарівка.
 Очаровательный—чарівний, чарівничий, чарівницький.
 Очаровывать, -ровать—зачаровувати, зачарувати, чарувати, учарувати.
 Очевидецъ—самовидецъ.
 Очевидно—наочне, очевидьки, очевидячки.
 Очевидный—наочний, очеви-стый.
 Очеловѣчиться—полюдніти.
 Очень—дуже, вельми.
 Очепъ (въ колодцѣ)—звід.
 Очервивѣть—почервивіти.
 Очередной—черезний, черго-вий, рядовой.
 Очередь—ряд, черга.
 Очеркъ—нарис, зачерк, зарис; шкіц.
 Очернить—почорнити, обмо-вити, обгудити.
 Очерствѣть—зачерствіти.
 Очертаніе—зарис, рисунок.
 Очерчивать, -нить—зарисову-вати, -сувати.
 Очески, вычески—пачоси, пачіски.

Очинивать (перья, карандаши)—темперувати, затемперувати.
 Очинка—темперованка.
 Очистительный—чистовий.
 Очистка—вичистка; (желудка)—прочистка.
 Очитокъ пестролистный, раст. *Sedum acre*—мошная.
 Очищать, -стить—очищати, очистити; (прибирать) опрятувати, опрятати; дорожки въ саду—грасувати; овчину отъ мездры—пляшувати; прудъ отъ ила—шлямувати; отъ шелухи—теревити, опихати; кого отъ грѣховъ—розиршити кого.
 Очищеніе—очищення.
 Очки—окулярі.
 Очко—брунька (у растений); вічко (въ картахъ).
 Очковая змѣя—окулярник.
 Очная помощь, раст. *Euphrasia officinalis*—очанка.
 Очнуться—прокинутися, очуняти, очикнутися.
 Очумѣть—зачуміти, очманіти, очамріти.
 Очутиться—опинитися.
 Ошалѣвший—чмелений, чмелений, шалений, очмаілий, ошалений.
 Ошалѣть, -очманіти, очамріти.
 Ошеекъ—ошейок.
 Ошейникъ—нашійник.
 Ошеломить—пришоломити, причмеліти, приголомшити, загутати, обамбурити.
 Ошеломленный—тороплений, приголомщенный, обамбуренный.
 Ошелушить—облускати, облузати; (зерно)—оборотати.
 Ошельмовать—зганьбити.
 Ошибаться, -биться—хибити, схибити, помилятися, -литися; (промахнуться) осконзнутися, огулитися, зблуджувати, зблудити, змилювати, змилити.
 Ошибка—хиба, помилка, омилка, обмила, похибка.
 Ошибочный, -о—хибний, омильный, помилковий, похибковий, помилешный, помильный.
 Ошпаривать, -рить—обпарювати, -рити.
 Оштукатурить—обтинькувати.

Ощелачиваться, -лочиться—визолюватися, литися.
 Ощетиниваться, ниться—настовбурчуватися, -читися, наіжуватися, -іжитися.
 Ощипывать—общипувати, обскубувати; (битую птицу, свин. тушу) патрати.
 Ощупывание—облапування, лапанья, мацання.
 Ощупь—омац, полап; наощупь—наполап.
 Ощупью—полапки, полапцем, обмацки, омаць, помацки, навпомацки, навполапки.
 Ощутительный, -о—чутливый, -о; дошкульный, -о.
 Ощущать, -тить, -ся—відчувати, -чути, учувати, -чути, -ся.
 Ощущение—відчуття, вчуття.

П.

Па—(въ танцѣ) па; (шутливо) дригунька.
 Пава—пава, павурка, павурица, павичка.
 Павилика—см. повилика.
 Павильонъ—альтана, альтанка.
 Павіанъ, зоол.—павіян.
 Павлиниться—пишатися, чванитися, пиндючитися, индичитися.
 Павлиний—павовий, пав'яний, павиний.
 Павланъ, пт.—павур, павич, павук.
 Павлиныя очки, раст. *Aquilegia vulgaris*—орлики, дзвіночки.
 Паводокъ—павідь.
 Павушка—павонька.
 Пагуба—загуба, загубіль, згуба.
 Пагубность—загубність, згубність, шкодливість.
 Пагубный, -о—загубний, згубний, шкодливый, -о.
 Падаль—шкадло, стерво, падло, мерша.
 Падать, пасть—падати, упасти; (гибнуть) гинути, загинути; (приходить въ упадокъ) підупадати, пасти; (о волосахъ) вилазити.
 Падежъ—упадь, упадок, падь, виздих.
 Падежъ, грам.—відмінок.
 Паденіе—упад.

Падкій—сквапний, квапний, квапливий, ласий до.
 Падубъ, дерево—ясень.
 Падучая болѣзнь—неволя, чорна неміч.
 Падчерица—пасербиця.
 Падшій—упалий.
 Паевой—пайовий.
 Паекъ—пайка.
 Пажить—пастівень, пастівник.
 Пажъ—джура, чура, цюра.
 Пазило—хуганок, уторник.
 Пазить—буртувати, жолобкувати.
 Пазуха—пазуха.
 Пазъ—желоб, ривчачок; въ бочкѣ утори.
 Пай—пай, ділениця.
 Пайка—лютування.
 Пайщикъ, ца—спільник, -ця.
 Пайщина—спілка.
 Пакетный—пакетовий.
 Пакеть—пакет.
 Пакибытіе—новонастання.
 Пакленокъ, раст. *Asper. samre-
ste*—чорноклен.
 Пакля—згріб'я, клочья, клак, пачоси.
 Паковать—теркилувати, пакувати.
 Пакостить—капостити, шкодити; псувати, партачити.
 Пакоститься, мараться—мерзенитися.
 Пакостникъ, ца—капосник, -ця, шкідник, -ця.
 Пакостный—пакісливий, пакісний, капосний, уредний.
 Пакосъ—капость.
 Палата—(дворецъ) палац; палата; казенная—финансова палата; оружейная—збройниця.
 Палатка—намет, шатро; ярмарочная—ятка, таш.
 Палачъ—кат.
 Палашъ—палаш.
 Палевый—ясножовтий.
 Палець—палець; (большой)—палюх; безымянный—підмізинець; (перчатки) напалок.
 Полисадникъ—садочок.
 Палисадъ, ограда—обгорода.
 Палитра—палета.
 Палить—палити; шкварити; пекти; стріляти.
 Палица—палетиця.
 Палка—ціпок; кий; большая—ціпура, ціпун, ціпуга, па-

лига, палимон; толстая—мацюра; клюка—коцюрга; священническая—патериця; съ рукояткой въ видѣ топора—келеп, топірець; (въ плетнѣ)—запрута.
 Паломникъ, ца—прочанин, -нка.
 Паломничество—проща.
 Палочка—цура, ціпочок, кий-очок.
 Палочникъ, раст. *Turpha angustifolia*—рогіз, киях, чакан; *T. latifolia*—султанчик; *Dactylis glomerata*—мітлиця.
 Палуба—чардак, чердак.
 Палубный—чердаковий.
 Палустень—краюха.
 Пальба—стрілянина, стрільнеча, стрільнява; пушечная—гарматнеча.
 Пальма—пальма.
 Пальцеобразный—пальцюватий.
 Пальчик—палюшок.
 Палящий—жерявий, пекучий.
 Памятливый—пам'яткий, пам'ятущий, тямкий.
 Памятникъ—честень, помник, пам'ятник; остатокъ древности—забуток; придорожный со статуей святого—святецъ; надгробный—надгробок.
 Памятно—помки, упомки, помок, упомку, помка, утямки, упам'ятку, узнаки.
 Памятный—пам'ятливий, незабутній.
 Память—пам'ять; спомин, згадка, пам'ятка.
 Панель—лиштва; пішоходи.
 Паника—поляка.
 Паникадило—світлич.
 Панихида—панахида, задушниця, подушенство.
 Панихидный—панахидний.
 Панический—полячний.
 Панорама—панорама.
 Панталоны—штани.
 Пантомима—мига.
 Панцырный—панцерний.
 Панцырь—панцер, черепаший—корито.
 Папа—тато; (римскій) папа.
 Папироза—цигарка, куричка.
 Папиросникъ—цигарник.
 Папиросный—цитарковий.
 Папка—палятурка.
 Папоротникъ, раст. *Aspidium*

- filetmas. Sw. и femina Sw.
 Polypodium vulgare, Pteris
 aquilina, Stratiotis germanica Wild. — папороть, папе-
 рушина, солодиця лісова;
 кочедажник; (древнѣйшій
 видъ) орляк.
 Папскій — папський.
 Папство — папство.
 Пара — пара; рівня.
 Парабола — параболя.
 Параболическій — параболічний.
 Параграфъ — параграф.
 Парадно — урочисто, святко-
 во; ошатно.
 Парадный — (торжественный)
 урочистый, святковий; (на-
 рядный) ошатный.
 Парадь — парада, убір, стрій.
 Паразитъ — чужоїд.
 Паралитикъ — параліжець, па-
 раліжник.
 Параличъ — параліж, паралюш,
 родимець.
 Параллаксъ — паралакса.
 Параллелограмъ — рівнобіжник.
 Параллелопипедъ — рівнобіж-
 ностітник.
 Параллель — рівнобіжник, рів-
 нолижник, порівняння.
 Параллельность — рівнобіж-
 ність, рівнолежність.
 Параллельный — рівнобіжний,
 рівноліжний.
 Парафинъ — парафин.
 Парашка — катеринка.
 Паренекъ — парубіка, парубій,
 парубійка, парубійко, па-
 рубчак.
 Пареніе — ширяння, шугання,
 буяння.
 Пареніе — паріння.
 Парень — парубок, пахолок.
 Пари — застава, держать — за-
 ставлятися.
 Парикмахерскій — перукарсь-
 кий, цілюрницький, стри-
 жійський.
 Парикмахеръ — перукаръ, ці-
 люрник, стрижій, голяр.
 Парикъ — перука.
 Парильня — парня.
 Парильщикъ, ца — лазнюк,
 чка.
 Парить — ширяти, буяти, кру-
 женяти.
 Парить — парити.
 Паркетный — тахльований.
 Паркетъ — тахля.
 Паркъ — парк.
 Парламентъ — парлямент.
 Парни (собр.) — парубоцтво,
 парубота.
 Парникъ — тепляк.
 Парнишка — см. Паренекъ.
 Парной — теплий.
 Парный — паристий; двукінний.
 Паровикъ — паровик.
 Паровозный — паровозовий.
 Паровозъ — паровіз.
 Паровой — паровий.
 Пароконный — двукінний.
 Пароксизмъ — перепадок.
 Пароль — слово.
 Паромный — поронний.
 Паромщикъ — перевізник.
 Паромъ — порон.
 Пароперегрѣватель, тех. — па-
 роперегрійник.
 Парораспредѣленіе — паропо-
 діл.
 Парораспредѣлитель — паропо-
 дільник.
 Пароходный — пароплавний.
 Пароходовладѣлецъ — паропла-
 вовласник.
 Пароходовладѣльскій — па-
 ропплавовласницький.
 Пароходство — пароплава.
 Пароходъ — пароплав.
 Партикулярный — приватний.
 Партитура — партитура.
 Партія — партія.
 Парусина — чаймовина.
 Парусинный — чаймовинний.
 Парусить — чаймувати.
 Парусный — чаймовий.
 Парусъ — чайма.
 Парча — злогоглав.
 Парчовый — злогоглавий.
 Парши — шолуді, пархи.
 Паршивецъ — шолудяй, шолу-
 дивець, пархач, торавець.
 Паршивый — шолудивий, пар-
 хатий, шіпавий, торавий,
 миршавий.
 Паршивѣть — шолудивіти, мир-
 шавіти.
 Паръ — пара; (поле) — парина,
 переліг, обліг, топока; (бан-
 ный) парло, жара-млява.
 Пасеніе — паства.
 Пасквиль — пасквиль.
 Пасленъ, раст. Solanum nig-
 rum — псинка, паслін; S. dul-
 camara — підтітник.
 Пасмурный, о — похмарний,
 прихмарний, похмурний,
 темрявий, нахмурний, пах-

мурный, хмурный, хмар-
ний, о.
Пасовать—пасувати.
Паспортный—пашпортовий.
Паспорт—пашпорт.
Пассажирский—пасажи́рный.
Пассажир—пасажи́р.
Пастбище—луговина, попаси-
ще, пасовище, пасовисько;
(огороженное вблизи жилья)
пастівень, пастівник; (бо-
лотистое) поплава.
Паства—парахвіяне.
Пасты—пасты; (въ доро́гъ) по-
пасати.
Пастыла (густое варенье изъ
растертыхъ фруктовъ)—па-
видло.
Пастись (кормиться)—пастися,
жиркувати.
Пасторъ—пастор.
Пастухъ—пастух; овецъ-вів-
чаръ, югас, ватажник, гай-
даръ, учар, увчар, чабан;
стада коровъ-чередник, че-
редаръ; лошадей-стадник,
стадаръ; рогатаго скота
скотаръ, чердаш; свиней-
свинарь, свинспас; помощ-
никъ пастуха-підпасач, під-
пасич, підпасок; старшій
пастухъ—отаман, личман,
отагас.
Пастуший—пастуший.
Пастушка—пастушка.
Пастушокъ, пт. *Rallus aquati-*
cus—хорустіль, хорустіль-
ник, хоростіль.
Пастушья сумка, раст. *Capsel-*
la bursa pastoris—очки.
Пастырский—душпасти́рский.
Пастырство—душпасти́рство.
Пастырь—душпасти́р.
Пасты—паша, роззявина.
Пасты—упасти, полягти.
Пастыба—паства, напасочка.
Пасха—великдень; (кулинарн.)
баба, папушник.
Пасхальный—великодній.
Пасынокъ—пасерб, пасербок.
Пася, пасясь—попаски.
Патока (сахарная)—патока;
свекловичная—маляса.
Патріархъ—патріярха.
Патріотический—патріотичний.
Патріотъ—патр от.
Патронный—ладунковий.
Патронташъ—тарапашъ, ладів-
ница, ладунка, кулешница,
кулішница.

Патронъ—(зарядный) ладунок;
(въ механикѣ) віблик; (пок-
ровитель) патрон.
Патрулировать—чатувати.
Патруль—чата.
Патрульный—чатовий.
Пауза—зупинка, перерва, павза.
Паузить, рѣчн.—лихтувати.
Паузокъ, рѣчн.—шугалія,
лайба.
Паукообразный—павучастий.
Паукъ—павук.
Паутина—павути́ння.
Паутиный—павути́ний.
Паучекъ—павучок.
Паучий—павуковий.
Пафъ, межд.—бах, бабах.
Паханіе—оранка, орання.
Паханный—ораний.
Пахарский—хліборобський,
рілляничий, ратайський.
Пахаръ—орач, плугатаръ, плу-
гатир, плугач, ратай.
Пахатный—орний, хлібороб-
ний.
Пахать—орати, ралити.
Пахнуть—війнути, дмухнути.
Пахнуть (издавать запа́хъ)—
пахти, душити, запашити,
тхнути.
Паховая грыжа—надими.
Паховина—пахвина.
Паховой—пахвовий.
Пахотный—орний.
Пахота—пахіття, нив'я, рілля.
Пахталка—маслянка.
Пахтанье—сколотини, масля-
ка; (дѣйствие) збивання.
Пахтать—колотити, збивати.
Пахучесть—запахність.
Пахучий—запахний, духови-
тый.
Пахъ—пахва.
Паче—дужче, більше.
Пачка—пачка; (табаку въ ли-
стахъ) чумів, папуша.
Пачканіе—капання, мамулі́н-
ня, брудні́ння, базграння,
партачення.
Пачкать—брудити, бруднити,
підити, каляти, багнити,
бешпетити, кири́нити, баб-
рати, мастити, маму́лити,
поганити; (лицо, руки) мур-
зати; (ч. н. жирнымъ) яло-
зити, смальцювати; (мукой)
борошнити; (краской, жид-
костью) квацювати.
Пачкаться—брудитися, бруд-
нитися, калятися, багнитися.

ся, бибратися, поганитися,
умазуватися, песькатися,
(о лицѣ, рукахъ) мурзатися.
Пачкотня — базгранина, таля-
панина.
Пачкуць, нья — таляпало, лка,
нехар, нехара, киринник,
партач, чка.
Паша — баша.
Пашня — рілля, пахиття.
Паюсный — прасований.
Паяльникъ — клюхта.
Паяльница — лютивница.
Паяльный — лютовный.
Паяние — лютування.
Паясничать — блазнувати.
Паять — лютувати.
Паяць — блазень.
Пегась, рыба — сарган.
Педадь — лаба.
Пейзажистъ — крайовиста.
Пейзажъ — крайовид.
Пекарка — печильница, перепі-
чайка.
Пекарня — хлібопекня.
Пекарский — пекарський.
Пекарство — пекарство.
Пекаръ — печильник, пекаръ.
Пеклеванный — питльований.
Пелена — обрус; укривало; спо-
виття, сповиток.
Пеленальный — уповивальный,
сповивальный.
Пеленание — уповивання, спо-
вивання.
Пеленить, спеленать — пови-
вати, сповивати, повити,
сповити, уповивати, уповити.
Пеленка — пелюшка; нки-по-
виття, сповиття.
Пеленочный — пелюшковий.
Пелерина — дармови(і)с.
Пеликанъ, пт. *Pelecanus cris-*
pus — баба, неясить.
Пельмень — ушко, вушко.
Пеналь — напірник.
Пенекъ — пенёк.
Пентюхъ — штурмак, тюхтій,
штурбак, розгамуза, теле-
пало, бамбула.
Пень — пень, штурпак, корч,
прикорень; дуплистый-па-
луб, палуба; трухлый вну-
три-ослив; (болванъ) йолоп,
бондур.
Пенька — коноплі, (для пряжи)
— куделя, кудель, кудели-
ця, кудівка, пряди(і)во.
Пеньковый — конопельный; пря-
див'яний.

Пеня — пеня, напасть.
Пенять — нарікати, ремству-
вати.
Пепелиться — попеліти.
Пепелище — попелище, димо-
вище, домівка.
Пепель — попіл, спудза.
Пепельный — мишастий, миша-
тий, попельастий.
Первенець — первісток, первак,
(дівочка) — первістка, пер-
вачка.
Первенство — першість, пер-
шенство, перед.
Первенствовать — первувати,
головувати.
Первинка — перщина.
Первичный — первітний, пер-
вісний.
Первобрачный — первошлюб-
ний.
Первобытный — первісний, по-
чатковий.
Первожитель — первожителець,
первожитець.
Первозданный — первостворе-
ний.
Первоисточникъ — перводжер-
ло.
Первоклассный — первокласса-
вий; першорядний.
Первомученикъ — первомучень.
Первоначало — первопочаток;
первопочин.
Первоначальный — первісний;
початковий.
Первообразъ — первообразъ, пер-
вотвір.
Первопутюкъ — первошлях.
Первородный — перворідний;
(сынъ) — перворідень.
Первородство — перворідність.
Первородъ — прарід.
Перворожденный — перворід-
ний.
Первосонъ — первосни.
Первостепенный — перворяд-
ний, першорядний.
Первоцвѣтъ весенній, раст. *Pri-*
mula veris — ряст, медяник,
ключик; *P. elatior* — оведян.
Первый — перший; первий,
ставший, передній.
Пергаментный — паргаментовий.
Пергаментъ — паргамент.
Перебавлять, бавить — налда-
вати, дати, переборщувати
— щити, перебирати, брати
Перебалтывать, болтать — пе-
ребошувати, бошувати, пе-

реколочувати, -тити; виб-
ріхувати, вибріхати.
Перебивать, -бить — вибивати,
вибити, повибивати; (вдре-
безги) трошити, перетзо-
щити, товкти, витовкти,
перетовкти; (р'язь) — пере-
хоплювати, перехопити, пе-
репиняти, -пинити.
Перебиваться, -биться — пере-
бивати, ся, -битися; поби-
тися, потовктися.
Перебивка — перебивання, пе-
ресипання; перебіг; пере-
трус.
Перебираніе — перебирання;
перебори; перебір; пере-
носи.
Перебиратель, -ница — перебір-
ник, -ця.
Перебирать, -брать — перебі-
рати, брати; перебендюва-
ти, вередувати; перегор-
тати, рнути; перетрушува-
ти, -сити.
Перебираться, перебраться, —
забіратися, забратися, пе-
ребіратися, братися, пере-
носитися, -нестися.
Перебодать — переколоти.
Перебой — перебіг.
Переболѣть — виболіти; пере-
слабувати, перехоріти, пе-
рехворіти, переболіти.
Переборка — перебірка; пере-
носини; перегана; пересіч-
ка, перетинка.
Перебороновать — переволочу-
вати, переволочити.
Перебороть — перемогти, по-
дужати.
Переборчивый — перебендю-
ватий, вередливий.
Переборъ — перебір, перевишка.
Перебраковать — переганити,
перепокідати.
Перебраниться — перелаятися.
Перебранка — сварка, лайка.
Перебрасывать, -бросить —
перекидати, перекинути, пе-
реметати, -метнути, пере-
мітувати, метати.
Перебрасываться, -броситься
— перекидатися, перекину-
тися, перемітуватися, пе-
реметатися, пересягнути.
Перебрести — перечвалати, пе-
реплентатися, перелізти;
перебрести.

Перебривать, -рить — переголю-
вати, переголоти.
Перебродить — перешумувати,
змусуватися, переграти,
вигратися; виблукати.
Перебудить — побудити, по-
буркати.
Перебушевать — перебурхати.
Перебывать, -быть — перебува-
ти, бути, перевертатися,
перевернутися.
Перебѣгать, -бѣжать — перебі-
гати, -бігти; передаватися,
-датися, перекидатися, -ки-
нутися; випереджати, -дити.
Перебѣгъ — перебіг; перекид.
Перебѣдствовать — перебідка-
тися.
Перебѣжка — пергін.
Перебѣжчикъ — перекинчик,
перекинець, перекидько.
Перебѣливать, -лить — перебі-
лювати, білити; вибілити,
побілити.
Перебѣситься — переказитися.
Переваливать, -лить — переки-
дати, -кинути; перевозити,
-везти; переходити, -йти.
Переваливаться, -литься — пе-
ревалюватися, -литися, пере-
валювати, перевалити, пе-
рехилитися, -литися.
Переваливаясь — переваги-
вати, перехильцем.
Перевалка — перекидка, пе-
рекид.
Перевалить — перекачати.
Перевалиться — викачатися,
вивалитися; переслабувати.
Переваривать, -переварить —
переварювати, переварити;
травити, перетравити.
Перевариваться, -риться — пе-
реварюватися, перевари-
тися; перетравлюватися,
-витися.
Переварка — перевари.
Переведеніе — перевод.
Перевезеніе — перевіз.
Переверстывать, -тать — р'я-
нати, вирівнати, плянту-
вати, сплянтувати.
Перевертка — переверт.
Перевертывать, -рнуть — пере-
вертати, -рнути; переки-
дати, -кинути; перегортати,
-рнути; повертати, -рнути;
перекручувати, -тити.
Перевивать, -вить — перевивати,

- перевити, переплітати, пле-
сти, переводити, вести.
Перевивка—перевивання, пе-
реплітання.
Перевидѣть—перебачити.
Перевинтити—пер шрубувати.
Перевирание—перебрех.
Перевирать, врать—перебрі-
хувати, брехати, перекручу-
вати, тити.
Переводить, перевести—пере-
водити, перевести; перево-
дити; (литерат.); перекла-
дати, перекласти, (стихами)
переспівувати, співати; ви-
водити, вести, повиводити;
переселяти, лити.
Переводиться, перевестись,—
переводитися, перевестися.
Переводный—(о книгѣ, статьѣ)
перекладний; (о векселѣ)
трасований.
Переводчикъ, ца—перекладач,
чка.
Переводъ—(книги, статьи) пе-
реклад, перекладання; (сти-
хами) переспів; (съ одной
должности на другую)
перепосаження; перене-
сення.
Перевозить, везти—перевоз-
ити, зти, поперевозити.
Перевозиться, перевезтись
—перевозитися, перевез-
тися.
Перевозка—перевіз, перево-
зини, перевозки.
Перевозный—перевозовий.
Перевозчик—перевізник, пере-
возець.
Перевозъ—перевіз.
Переводакивать, волочь—пере-
волікати, волокити, перетя-
гати гти.
Переволноваться—перехвилю-
ватися, перетурбуватися.
Переворужать, жить—пере-
зброювати, броїти.
Переворужение—перезброїння.
Переворачивание—перевертан-
ня; перегортання; перели-
цьовування.
Переворачивать, ротить—пере-
гортати, перегорнути, пере-
гортувати; перевертати,
-рнути, перекабачувати,
-батити, перелицьовувати,
-цювати.
Переворачиваться, перевер-
нуться—перевертатися, пе-
ревернутися; перегортати
ся, -рнутися.
Переворотъ—переверт.
Переворчатъ—перебурчати,
перегарчати.
Перевыручка—перевийшка.
Перевѣючить—переуючити,
переладувати, перетерки-
лувати, перевантажити.
Перевѣнчивать, чать—вінчати,
звінчати; -ся—шлюба брати,
узяти.
Перевѣрка—перевірка.
Перевѣрять, рить—перевіряти,
-рити.
Перевѣсь—перевага, пере-
мога.
Перевѣшать—вивішати.
Перевѣшивать, -сить—перева-
жувати, переважати, пере-
важити; перевішувати, ві-
сити; перемагати, -могти,
гору брати; ще раз зва-
жити.
Перевѣшиваться, -ситься—пе-
реважуватися, переважа-
тися, переважитися; пере-
висати, -ся, -снути, -ся
перехилитися, литися.
Перевѣять—перевіяти.
Перевязка—перев'язування;
перев'язка; перепаска; (на
пальцѣ)—напалок.—
Перевязывать, зать—перев'я-
зувати, перев'язати; пов'я-
зувати, -зати.
Перевязь—черезплічник.
Перегаживать, гадить—пере-
паскуджувати, дити.
Перегаръ—перепал.
Перегибать, перегнуть, -ся
—перегинати, перегнути;
перехилати, -лити, -ся.
Перегибнуть—погинути, ви-
гинути.
Перегибъ—перегин, переги-
нання; залім, залом.
Переглядать—перепрасувати.
Переглохнуть—поглухти; по-
глушитися.
Переглотать—поковтати.
Переглядка—перегляди.
Переглядывать, дѣть—пере-
дивлятися, -витися.
Переглядываться, -нуться—пе-
реглядатися, переглянутися;
ззиратися, рнутися, згля-
дуватися, зглядатися, згля-
нутися.
Перегибать, -нить—перегини-

ний, (прогрессивный) по-
ступовой.
Передоёвлять, рить — переви-
рять, рити.
Передокъ — передок; плуга —
колісня, колішня.
Передохнуть — передихнути.
Передохнуть, — вьздихати,
поздихати, повьздихати.
Передразнивать, -нить, — пере-
кривляти, перекривити, пе-
редражнявати, -нити.
Передроглый — перемерзлый.
Передрожать, гнуть — перетрем-
тяти, перетрясатися, пере-
трястися, перемерзати, мер-
зти.
Передряблый — струхлый, по-
трухлый.
Передрябнуть — струхти, по-
трухт..
Передряга — замуť, замуťа, ве-
ремія, клопіť.
Передумывать, -мать — переду-
мувати, передумати, пере-
міркувати, перегадати.
Передушить — видушити.
Передь — перед; чоло.
Передышка — перепочивок.
Передѣлка — переробка.
Передѣль — передѣлок; (о зем-
лѣ) передуванка.
Передѣльваніе — переробляння.
Передѣльвать, -лать, -ся — пере-
робляти, переробити, -ся, пе-
релагоджувати, -лагодити,
перетворити.
Передѣльный — передѣлковий.
Передѣлять, -лить — передѣля-
ти, -лити; (о землѣ) переду-
ванювати, -ванити.
Пережаривать, -рить — пере-
смажувати, пересмажити,
перешкварити.
Пережевывать, -вать — переми-
нати, перемяти, пережо-
вувати, -жувати; жвачку
-пережемигати.
Пережелкнуть — пожовкти.
Переженить — переженити, по-
женити.
Переживаніе — переживання.
Переживать, -жить — пережива-
ти, пережити; перебувати,
-бути; (горе) перебанувати.
Пережигать, -жечь — перепалю-
вати, перепалити, -ся.
Пережидать, переждать — пере-
годжати, -дити, пережидать.

ти, пережгати, перечекати, перечасувати.
Пережитокъ, остатокъ старины — забутокъ.
Пережужжать — передзижчати.
Перезванивать, звонигъ — передзвонювати, нити.
Перезвономъ — перебожкомъ.
Перезвонъ — передзвін.
Перезимовать — перезимувати.
Перезлиться — перелютувати.
Перечобить — переморозити; перетрусити.
Перезрѣвать, рѣть — переспівати, переспіти; перестарітися.
Перезрѣлый — переспілий, перестиглий.
Перезудить — пересвербіти.
Перезывать, перезвать — перекликати, кликати, перемовляти, перемовити, перезивати, звати.
Перезывъ — переманка, перемова.
Перезябнуть — перемерзнути.
Переигрывать, играть — перегравати, переграти.
Переименование — переменування.
Переименовать — переменувати.
Переимка — перейма.
Переимчивый, о — перенятливый, о.
Переимщикъ — переємець.
Переиначивать, читься — переиначувати, переиначити, -ся.
Переискивать, -искать — перешукувати, перешукати, перетрусювати, трусити.
Переиспытать — перепробувати.
Перекалать — перегартувати.
Перекаль — перегарт.
Перекалывать, лоть — переколювати, переколоти, виколювати, лоти; перешлилювати, лити; перепинати, -п'яти.
Перекапризначать — перекомежитися.
Перекапывать, пать — перекопувати, перекопати, переривати, -рити.
Перекаать, рѣчн. — жбирь.
Перекаывать, -тить — перекочувати, перекотити.
Перекаываться, титься — перекочуватися, перекотитися.
Перекачивать, -чнуть — перехитувати, хитнути.

Перекашивать, сить — перекошувати, перекосити, викошувати, сити; кригити, покривити.

Перекидной — перекидный; мостик — похідня.

Перекидывать, — дать, — нуть — перекидати, кинути.

Перекипать, пать — перекипати, перекипіти.

Перекишать, снуть — перекисати, перекиснути.

Перекись, хим — перекис.

Перекладина — перечка, пере-клад; (между ножками стола или стула) — обніжок; (для котелка сь пищей) — поварець; (на крестъ) — перехрестя; (въ приставн. лѣстницѣ) — шабель; (чрезъ ручей) — кладка; (подъ потолокомъ) — сволок; (между стропилами) — банта, бантина.

Перекладка — перекладання; переставка.

Перекладываніе — переклад, перекладання.

Перекладывать, класть — пере-кладати, перекласти, попере-кладати.

Перекладываться, — класться — переташовуватися, переташуватися.

Переклеивать, клеить — пере-ліплювати, — лїти.

Переклеймить — переклейнити, перетаврувати; — потаврувати.

Перекликаніе — перекликання, перегукування.

Перекликатся, — нуться — пере-гукуватися, перегукнутися, згукуватися, — кнутися.

Переклинить — переплішити.

Перекличка — оклик, окличка.

Переключатель, элек. — пере-микач.

Переключать, чить — переми-кати, — микнути.

Перековеркать — перековерсати, перекрутити.

Перековка — перековування.

Перековывать, — вать — перекову-вати, перековати; покувати.

Перековырять — поколупати.

Переколачивать, — лотить — пере-бивать, — бити; — вибивати, — бити; потовкти.

Перекомкать — побгати, поуж-мити.

Переконопачивать, — патить — пеглоблювати, — глобити.

Перекопъ — перекип.

Перекоробить — пережолобити.

Перекоръ — перекир, суперечка.

Перекоряться — перекорюва-тись, змагатись, — спереча-тись.

Перекошина — косина.

Перекошиться — скособічитись.

Перекочевывать, — чевать — та-борувати, перетаборувати.

Перекраивать, — кроить — пере-кроювати, перекроїти.

Перекраска — перефарбування.

Перекрашивать, сить — пере-машувати, перемастити, пе-рефарбувати.

Перекрестить — перехрестити.

Перекреститься — перехрести-тись.

Перекрестный — перехресный.

Перекрестокъ — перехрестя, перехресток, — хрещатик, хрестик, роздоріжжа.

Перекрещенець, ка — пере-хрест, — тка.

Перекрещивать, — крестить — перехрещати, — стити; обхре-стити.

Перекрещиваться, — попере-хрещуватися.

Перекривить — покривити.

Перекричать — переігукати, пе-рекричати.

Перекройка — перекир.

Перекропить — покріпити.

Перекрошить — покришити.

Перекручивать, — тить — пере-кручувати, перекрутити.

Перекрывать, — крыть — перекры-вати, перекрыти; покрива-ти, — крити; побити (карту).

Перекувыркиваясь — переки-дом.

Перекувыркнуться — перека-батиться, перекицнути, пе-рекицнутися, перебздикну-ти.

Перекудахтать — перековх-тати.

Перекуковать — перекувати.

Перекумиться — покуматись.

Перекупать, — пить — перекупо-увати, перекупити; вику-повувати, — пити.

Перекупка — перекуп, — пере-купля.

Перекупной — перекуплений, вкуплений.
 Перекупщикъ, -ца — перекупень, перекупник, перекупка.
 Перекусать — покусати.
 Перекусывать, сить — перекусувати, перекусити; під'їдати, під'їсти, підживитися, перехамнути.
 Перекутывать, тать — перетушковувати, кувати.
 Перелазить — перелазити; вилазити.
 Переламывать, -мить — переламувати, переломити; поламати.
 Переламываться, переломиться — переламуватися, переломитися.
 Перелаять — перегавкати.
 Перелегать, перелечь — перелягати, перелягти; перевертаться, -рнутися.
 Перележалый — злежалый.
 Перележать — перележати, відлежати; ся — злежуватися, -жатися.
 Перелетать, тять — перелітати, перелетіти, перелінути; (сразу) герешугнути.
 Перелетный — перелітний.
 Перелеть — переліт.
 Переливание — переливки.
 Переливать, лить, — переливати, лляти, пересипати, -сипати, переточувати, переточити.
 Переливаться, литься — переливатися, перелитися; пвѣтами, краками — хрястіти, деліти.
 Переливка — переливання.
 Переливной — переливний.
 Переливчатый — селезнистый, хрястливый.
 Переливь — перелив.
 Перелизывать, зать — вилизувати, зати; повилизувати.
 Перелиневать — переглювати.
 Перелинялый — вилинялый.
 Перелистывать, стать — перегортати, рнути.
 Перелицевание — лицювання.
 Перелицовывать, -вать — перелицовувати, перелицювати.
 Переловить — половити, вилловити.

Переложение — переклад, перекладання.
 Перелой, мед. — капачка, наконецник; раст. *Rapasia pulchris* — білозор, гадай зілля.
 Переломъ — злам, полом, залім, залом; (въ болѣзни) пересилення.
 Перелущить — полускати, полузати.
 Перелѣзать, -зть — перелазити, перелізти.
 Перелѣсокъ — переліс, перелісок.
 Перелѣсье — перелісся.
 Перемазывать, -зать — перемашувати, -стити.
 Перемалывать, лоть — перемелювати, перемолоти; молоти, помолоти.
 Переманивать, переманить — переваблювати, перевабити, переадажувати, -надиги, перемовляти, -мовити, переиднати.
 Переманка — перемова.
 Переманщикъ, -ца — перемовник, -ця.
 Перемарка — перекрес; поправка.
 Перемарывать, -рать — каляти, покаляти, бруднити, побруднити; викресляти, викреслити.
 Перемасливать, -лить — перемашувати, перемастити; виялозити, висмальцювати.
 Перематывать, тать — перемотувати, перемотати, пересотувати, таги.
 Перемахивать, хнуть — перестрибувати, бнути, перескокувати, -кочити, перебігати, бігти.
 Перемашивать, -мостить — перемощувати, перемостити; перебурковувати, -кувати; перестелювати, лити.
 Перемаяться — змогтися, змучитися.
 Перемежаться — перериватися, перепадатися, перещеплюватися.
 Перемежающийся — перепадистый; (лихорадка) гниотючка.
 Перемежевывать, -вать — пережеговувати, жувати, розжеговувати, жувати.
 Перемежка — перерва.

Перемежливый—перериваний.
 Перемереть—намерти, підмер-
 ти, вимерти, повимірати.
 Перемерзати, рзнуть — пере-
 мерзати, зти; вимерзати,
 зти, повимерзати.
 Перемерзлий — перемерзлий;
 померзлий.
 Переметный—перекидний.
 Переметчивый—несталий, не-
 статечний.
 Переметчикъ — перекивчик,
 перекинець.
 Переметывать, метать, — мет-
 нуть—перекидати, — кинути.
 Перемигивание—миги.
 Перемигиваться, — перемиг-
 нутся — переморгуватися,
 переморгнутися, зморгува-
 тися, гнутися.
 Переминать, перемять, ся—пе-
 реминати, перемяти. — ся,
 перем'яшкурити; м'ятися,
 мулитися; съ ноги на ногу
 тупцюватися, топтатися.
 Перемирить—помирить, пого-
 дити, поєднати.
 Перемиріе — примирок, при-
 мир'я; заключить — прими-
 рок узяти.
 Перемокать, мокнуть—перемо-
 кати, кти, вимокати, кти.
 Перемоклый—перемоклий, ви-
 моклий.
 Перемолачивать, лоть — пере-
 молочувати, перемолотити;
 помолотити.
 Перемолвить (слово)—розмо-
 виться (з ким).
 Перемоль—промел.
 Переморить—виморити, вигу-
 бити.
 Переморозить—переморозити,
 поморозити.
 Переморосить—перемрячити.
 Перемочь—пересилити.
 Перемудрить—перемудрувати.
 Перемутить — скаламутити,
 сколотити, побаламутити.
 Перемучить — перемордувати,
 перекатувати, вимучити,
 вимордувати.
 Перемучиться — перемордува-
 тися.
 Перемывание — перемивання,
 перемивки.
 Перемывать, мыть — переми-
 вати, мити, (бѣлье) перепе-
 рати, прати; помити, пови-
 мивати, попрати, побанити.

Перемыкивать, мыкать — пере-
 чисувати, чесати; витерп-
 лувати, — пити.
 Перемычка—склепіння, тама,
 гатка, загата; перечіска.
 Перемѣна—переміна, відміна,
 зміна.
 Перемѣнный—несталий, змін-
 ний.
 Перемѣчивый—перепадистий.
 Перемѣняемость—змінність.
 Перемѣнять, нить — зміняти,
 відміняти, нити.
 Перемѣняться, ниться—зміня-
 нися, відмінятися, нитися;
 переводиться, перевестися
 (о погодѣ).
 Перемѣрить—переміряти, ви-
 міряти.
 Перемѣрка—перемір.
 Перемѣститъ, ся—перемісти-
 ти, переміститися.
 Перемѣтитъ — Perezначити;
 позначити.
 Перемѣшивать, перемѣсить—
 перемішувати, перемісити.
 Перемѣшивать, мѣшать (въ пе-
 чи)—перегрібати, перегреб-
 ти, перегортати, рнути; пе-
 ремішувати, — шати, помі-
 шати.
 Перемѣшиваться, перемѣшатель-
 ся—перемішуватися, пере-
 мішатися, рапотати, ура-
 потати.
 Перемѣщение—переміст, пере-
 міщення.
 Перенашивать, носить — пере-
 носити, нести, попереноси-
 ти, носити, поносити.
 Перенесеніе—переносини, пе-
 реноси.
 Перенимание—перейманка.
 Перенимать, нять—переймати,
 перейняти, переняти, пе-
 реяти; нарозумляти, міти;
 перехоплювати, — пити.
 Переносить, нести—перено-
 сити, нести; дізнавати, діз-
 нати, витерплювати, витер-
 пати, перетерпіти; (наказа-
 ніе, несчастье) накаратися.
 Переносица—перенісся; (у жи-
 вот.)—храпи.
 Переноска—переносини.
 Переносной — походящий, го-
 ходящий, походящий, (про-
 изводный)—паростковий.
 Переносчикъ, ца—плетун, —ха.
 Перенось—переносини.

- Переночевать — переночувати, обночувати.
 Перенюхивать, хать — обнюхувати, хати.
 Переобуванье — перезування.
 Переобувать, обути, -ся — перебувати, бути, перезувати, зутися.
 Переодѣванье — перевдяг, передягання, перебірка, перебори.
 Переодѣвать, -дѣть — передягати, передягти, перебірати, перевбрати.
 Переодѣваться, -дѣться — передягаться, передягнутися, перебіратися, перевбратися.
 Переорать — перегорлати.
 Переосвидѣтельствовать — пересвідувати.
 Переоцѣнивать, -нить — перецінювати, перецінити, перецінувати.
 Переоцѣнка — перецінування.
 Перепадать — попадати.
 Перепадать, -пасть — перепадати, пасти.
 Перепаивать, -паять — перелютовувати, -тувати.
 Перепаивать, -пить — упоювати, -іти.
 Перепакует — попаскудити, понівечити.
 Перепалзывать — перелазити, перелізти.
 Перепаливать, -лить — пересмалювати, пересмалити; попалити.
 Перепалка — стрілянина, стрільнеча; сварка, суперечка.
 Перепалывать, -лоть — переполювати, переполоти.
 Перепархивать, -порхнуть — перепурхати, перепурхнути.
 Перепарывать, -пороть — ропорювати, -роти, попороти; хлюостати, вихлюостати.
 Перепаживать, -хать — переорювати, переорати; (ралом) перералювати, -ралити; (на ново) переганяти, -гнати.
 Перепашка — переор, переоранка.
 Перепекать, -печь, -ся — перепікати, перепекти, -ся; попекти.
 Перепеленать — пересповити.
 Перепелиный — перепеличий.
 Перепелка — перепела, перепелиця, перепілка; перепелиха.
 Перепелъ — підпалак, підпалайка, перепел.
 Перепелятникъ, -пт. — крогуй, крогулець.
 Перепечатка — передрук.
 Перепечатывать, -тать — передруковувати, передрукувати.
 Перепивать, -пить — переливати, -пити, поперепивати.
 Перепившийся — опий.
 Перепиливать, -лить — перепилувати, перепилити.
 Переписка — перепис, листування.
 Переписчикъ, -ца — переписувач, -ка.
 Переписывание — переписування.
 Переписывать, -писать — переписувати, -сати; (наскоро) — перемахлювати.
 Переписываться, -саться — переписуватися, переписатися; (съ кѣмъ нибудь) листуватися.
 Перепись — перепис, спис.
 Перепихивать, -хнуть — пересовувати, -сунути.
 Переплавлять, -вить — перетоплювати, -пити; по рѣкѣ — переганяти, -гнати.
 Переплакать — переплакати.
 Перепластать — ушарувати.
 Переплата — надплата.
 Переплачивать, -платить — надплачувати, -тити.
 Переплескать — перехлюпати.
 Переплетать, -плести — переплітати, -плести; сплітати, посплітати; опраляти, -вити.
 Переплетная — оправня, шабатурня, палітурня.
 Переплетный — оправний, палітурний, шабатурний.
 Переплетчикъ — оправник, палітурник, шабатурщик.
 Переплетъ — шабатурка, оправна, палітурка; (окон. рамы) рямено, слупик.
 Переплывать, -плыть — перепливати, перепливати, переплисти, переплинути.
 Перепой — перепій.
 Переполаскивать, -кать — переполіскувати, переполоскати.
 Переползать — вилазити.

Переполнение — переповня, переповнява.
 Переполнять, нить — переповняти, повнити; народомъ — перелюднати, нити.
 Переполошить — переполохати.
 Перепонка — болона; (плавательная) — полотенце.
 Перепончатокрылый — костокрылый.
 Перепончатый — болонуватый.
 Перепортить — поївечити, попсувати, перевести.
 Перепоясывать, сать — підперизувати, перезати.
 Переправа — перевоза, перевіз.
 Переправлять, вить — перевозити, везти.
 Переправляться, виться — перевозитися, перевезтися, перебиратися, братися, передаватися, датися, перекидатися, кинутися, перемкнутися, (на веслахъ) перегрібятися, гребтися.
 Перепробовать — покуштувати.
 Перепродать, продать — перепродувати, дати, відпродувати, дати.
 Переподавецъ — відпродавник.
 Перепродажа — перекупня, перепродаж, відпродаж, перепродування.
 Перепродажный — відпродажний.
 Перепрудить — перегапати, зататити, затамувати.
 Перепрыгивать, нуть — переплигувати, переплигнути, перестрибувати, бнуги.
 Перепрѣвать, рѣть — перепривати, перепрїти; перемлївати, млїти.
 Перепрѣлость — перегилисть, перепрїлисть.
 Перепрягать, пречь — перепрягати, прягти.
 Перепряжка — перепряг.
 Перепрягивать, тать — переховувати, переховати; ся-виховатися.
 Перепугивать, перепугать — перелякувати, перелякати, перестрашати, шити, сполохувати, хнути, переклошкати, перепудити, переполохувати, — подохати,

—полошити, переполошкувати, лошкати.
 Перепугъ — переляк, перестрах, переполох.
 Перепускать, стить — перепускати, стити.
 Перепутывать, перепутать, ся — переплутувати, переплутати, ся, заборсувати, сати, ся, (волосы) закуйовдити, ся.
 Перепутье — роздоріжжа.
 Перепѣвать, пѣть — переспівувати, переспівати; виспівати.
 Перепѣвъ — переспів.
 Перепѣниться — перемусувати.
 Переработка — переробка.
 Переработывать, тать — переробляти, бити.
 Переранить — поранити.
 Перерасходовать — перетрачувати, тратити.
 Перерасходъ — перетрата.
 Пережавѣть — перержавіти; поржавіти.
 Перерисовывать, совать — перемальовувати, перемалювати.
 Перерождать, ся — перероджувати, переродити, ся.
 Перерождение — перерід, перерождения.
 Переростать, расти — переростати, расти.
 Перерубывать, бить — перетинати, перетяти, перерубувати, бати.
 Перерубка — перерубування.
 Переругать — полаяти, вилаяти.
 Перерывами — переймом.
 Перерывание — перерви.
 Перерывать, рвать — уривати, увірвати, урвати, передирати, передерти, передрати, перешматувати.
 Перерывать, см. Перекапывать.
 Перерываться, рваться — уриватися, увірватися, урватися.
 Перерывъ — перерва; перервдя.
 Перерѣзъ — переріз.
 Перерѣзывать, зать — перетинати, перетяти; (поподамъ) перекраивати, краяти; (о рѣкѣ, оврагѣ) переймати, перейняти що, перебатувати, перечикрижити.

Перерѣшати, -шити — перераджувати, перерадити, пересуджувати, -дити.

Переряжати, -дити — перебірати, брати.

Пересадка — пересад, пересадка.

Пересаживати, -дити — пересаджувати, пересадити.

Пересаживатися, -сѣсть — пересідати, -сѣсти.

Пересаливати, -лити — пересолювати, пересолити; переборщувати, -шити.

Переселенець — переселець.

Переселеніє — переселення.

Переселяти, -лити — переселяти, -лити.

Переселятись, -литись — переселятись, -литись, перебіратись, -братись.

Пересердитись — перегніватись, відсердитись.

Пересиживати, -сидѣти — пересиджувати, -сидіти; відсиджувати, -сидіти.

Пересиливати, -лити — перемагати, перемогти, переважати, -важити, подужувати, -жати.

Пересказувати, -пересказати — переказувати, переказати, переповідати, -повісти, переповістися (чого).

Пересказъ — переказ, переповідь.

Перескакивати, -чити — перескакувати, перескочити, перестрибувати, -бнути, переплигувати, -гнути, пересягнути.

Перескакивая — перескоком.

Переслащивати, -сластити — пересолоджувати, пересолодити.

Переслушивати, -шати — переслухувати, -слухати; вислухати.

Пересматривати, -рѣти — переглядати, перегледіти, переглядіти, переглянути, передивлятися, -витися.

Пересмотрщикъ, -ца — переглядач, -ка.

Пересмотръ — перегляд.

Пересмѣивати, -мѣяти — висміювати, висміяти.

Пересмѣиваться — пересміхатися.

Пересмѣшати — посмішити.

Пересмѣшникъ, -ца — сміховець, -нка, смішко, сміховець, -лиця.

Переснащивати, -снастити — перекодолювати, -лити, перелинвувати, -вати.

Пересоздати — перетворити.

Пересолодѣти — пересолодати.

Пересоль — пересіл.

Пересохлый — пересохлий, висохлий.

Переспорити — перемогти, переперти.

Переспрашивати, -сити — перепитувати, перепитати, поспитати.

Переспросъ — перепит.

Переспівати, -спѣти — переспівати, -спіти.

Переспѣлый — перестиглий, переспѣлий.

Пересрочивати, -чити — відрочувати, -чити.

Пересрочка — відрочення.

Перессорити, -ся — пересварити, посварити, -ся, перегризтись.

Перестати — угамуватися, покинути; (о вѣтрѣ) ущухати; (напр., о дурн. пог.) перекоїтися.

Переставка — перестанова, переставка.

Переставляти, -вити — перестановляти, -вити, переставляти, -вити.

Перестайвати, -перестояти, -ся — перестоювати, перестояти.

Перестарившійся — перестаркуватий.

Перестарѣти — перестарітися.

Перестегивати, -гнути — перестібати, -бнути.

Перестеклити — пересклити.

Перестилати, -стлати — перестеляти, -лити; перемощувати, -стити.

Перестилка — перестеляння; перемощення.

Перестиривати, -рати, -ся — перепирати, перепрати, -ся.

Перестой — перестій.

Перестрадати — перестраждати, перетерпіти; витерпіти.

Перестраивати, перестроити — перебудовувати, перебудувати, перекидати, -кидати; (воен.) перешиковувати, -кувати.

Перестрачивать, — строчить — перестебновувати, — бнувати.

Перестращать — настрахати, наполохати, налякати.

Перестригати, стричь — перестригати, — и.

Перестройка — перебудова, перебудування.

Перестрѣливать, лять — стрѣляти, пострѣляти, вистрѣляти; вистрелювати, повистрелювати, ся перестрѣлюватися, ляться.

Переступать, пить — переступати, — пити, переходити, йти, пересягати, гнути, (с ног на ногу) тупцюватися.

Пересудчикъ, ца — перегуда.

Пересуды — поговѣрка, поговѣр, слава, плѣтки.

Пересуживать, дить — перераджувати, перерадити; пересуджувати, дити.

Пересучивать, чить — пересукувати, пересукати.

Пересушива ь, шить — пересушувати, — шити; повисушувати.

Пересчитыванье — перелѣчування, перераховування.

Пересчитывать, тать — перелѣчити, перераховувати, хувати; лѣчити, полѣчити, рахувати, порахувати.

Пересылать, слать — пересилати, — слати.

Пересылка — пересилка.

Пересыльный — пересиланий.

Пересыпать, сыпать — пересипати, сипати; перетрушувати, перетрусити.

Пересыпь — переспа.

Пересыхать, сохнуть — пересыхати, — сохти; повсихати, посохти.

Пересѣвать, сѣять — пересѣвати, сѣяти, відсѣвати, сѣяти.

Пересѣвъ — пересѣв.

Пересѣдать, сѣсть — пересѣдати, пересѣсти.

Пересѣдывать, лать — пересѣдлувати, пересѣдлати, перекульбачувати, бачити.

Пересѣкать, сѣчь — пересѣкати, пересѣкти, — перетинати, — тяти; переймати, — няти, перепинати, — п'ясти.

Пересѣкаться — перетинатися; пер хрещуватися.

Пересѣченіе — пересѣч, перетин.

Переталкивать, нуть — перепихати, перепхати, перепхнути, перештовхувати, — хнути.

Перетапливать, топить — перетоплювати, — пити.

Перетапывать, топтать — топтати, потоптати, витоптати.

Перетаскивать, перетаскать, — переволикати, переволокати, перепирати, перти, перетягати, — гти, перетаскувати, — кати, переплентати, — ся.

Перетасовывать, — совать (карты) — перемашувати, перемастити, талювати, переталювати, лопатити, перелопатити, перемішувати, — мішати, перемахлювати.

Перетекать, течь — переливатися, — литися.

Перетерпѣть — витерпѣти.

Перетесывать, сать — перетесувати, перетесати.

Перетирать, реть, — ся — перетирати, перетерти, — ся.

Перетлѣть — пережеврѣти, перетлѣти; переструхти.

Перетолкованье — перекрути, перекручування.

Перетолкователь, — ница — перекрутіи, ка.

Перетолковывать, ковать — перекручувати, — ти и.

Перетолочь, — ся — перетовкти, — ся.

Перетопить — потопити, витопити.

Переторговывать, говать — перекупляти, — купувати, — пити.

Переторжка — переторг.

Перетравить — витруїти, потруїти.

Перетревожиться — перетурбуватися; перехвилюватися.

Перетрескаться — потріскатися.

Перетрубить — пересурмити.

Перетрусить — перелякатися, перебоятися.

Перетруска — перетрушування.

Перетряска — перетрус.

Перетряхивать, хнуть — перетрушувати, перетрусити.

Переть, напирать — перти; (ити) дрипати, дриздати.

Перетягивать, -нуть — перзволікати, переволокати, перетягати, -гти.

Переузить — помалити.

Переулокъ — провулок, (глухой) заулочок, притока, зазубень; (очень узкий) суточки, сутки.

Переумничать — перемудрувати.

Переупрямить — перевперти.

Переуступать, -пить — відступати, -пити (чого).

Переуступка — відступ.

Переутомиться — перевтомитися; (работой) перепрацюватися.

Переутомление — перевтома.

Переучивать, -учить, -ся — перевчати, перевчити, -ся.

Переучка — переучування.

Перехваливать, перехвалить — перахвалювати, -лити, переславити.

Перехватка — перейма.

Перехватчикъ, ца — переємець, ємниця.

Перехватъ — перейма.

Перехватывание — переходлювання; перейма.

Перехватывать, -тить — перехоплювати, перехопити; похапати; переймати. йняти; позичати, зичити у кого.

Перехворать — переслабувати; виболіти.

Перехитрить — перемудрувати, перехитрувати, змудрувати.

Переходить, -йти — переходити, -йти; (въ бродъ) переброджувати, брести, -бродити; (о времени) перекочуватися; котигися; (на чью сторону) перекидатися, перекинутися.

Переходный — переступний; часовий.

Переходчивый — змінний, несталий.

Переходъ — перехід; ходка.

Перехождение — перехід, переходина.

Перехожий — походящий, походящий.

Перехолаживать, -лодить — переохолоджувати, дити.

Перехотѣться — перекортіти, переманутися, перехотіти, забайдужитися.

Перехулить — переганити.

Перецарапать — передряпати, подряпати, перешкрибати.

Перецъ — перецъ, попер, паприка, поприк, хвехвер; стручковый-калитковый перецъ.

Перецъживать, -дить — переточувати, переточити.

Перецъловать, -ся — перецілювати, -ся.

Перечеканить — перекарбувати.

Перечень — перелік.

Перечеркивать, -кнутъ — перекреслювати, -лити.

Перечернить — перечорнити.

Перечерчивать, -тить — перерисовувати, -сувати.

Перечесывать, -сать, -ся — перецісувати, перечесати, -ся.

Перечеть — перелік.

Перечинивать, -нить — перелатувати, -тати; лагодити, полагодити; (перья, карандаши) темперувати, потемперувати.

Перечисление — перелік; перепис, переносини.

Перечислять, -лить — перелічувати, -чити; переписувати, -сати, переносити, -нести.

Перечистка — перечист.

Перечитывать, -читать, -честь — перечитувати, -тати, поперечитувати.

Перечить — суперечити.

Перечищать, -чистить — перечищати, -чистити.

Перечная мята, раст. *Mentha piperita* — кучерява м'ята.

Перечница — перчанка, хвехверянка.

Перешагнуть — переступити, пересягнути.

Перешарить — винишпорити.

Перешеекъ (геог.) — ушийок.

Перешептывание — шушукання, шушкання, перешепт.

Перешептываться — перешиптуватися.

Перешибить — перебити, переламати, перемогти, перевзжити.

Перешивание — перешивання.

Перешивать, -шить — перешивати, -шити.

Перешивка — перешив.

Перешеголять — перехверцювати; перевершити.

Перешипывать, -пать—переску-
бувати; бти.

Перешупывать, -щупать — пе-
ремацувати; -мацати, пе-
реглядати, перегледіти, пе-
реглядіти, переглянути.

Переѣдать, -ѣсть — переїдати,
їсти.

Переѣздить—виїздити.

Переѣздъ—переїзд.

Переѣзжать, -ѣхать — переїзди-
ти, переїхати, переїхнути-
ся, скочуватися; (быстро)
перехоплюватися, -питися.

Переэкзаменовка—дереспит.

Переэкзаменовать — переспи-
тати.

Перила—поручча, баляси, биль-
ця, держачка, кобилиці.

Перина—пуховиця.

Перинный—пуховинний.

Периодически, -кій — періодич-
но, -чний.

Периодъ—період; грам.—уступ;
ариф.—наворот.

Перламутровый — перльомуто-
вий.

Перламутръ—перльомут.

Перловый—перловий.

Перль—перло, перлина.

Перо—перина, пір'ина; павли-
нье, цвѣтокъ на шляпѣ
мужской — покрейта, по-
крейтка, павун.

Перочинный, ножикъ — цизо-
рик.

Перпендикулярно—сторч, стор-
цом, стрімко, простопадно.

Перпендикулярный — сторчо-
вий, стрімкий, простопад-
ный.

Перпендикуляръ — простопад.

Персиковый — бросливовый,
бросквиновый.

Персикъ—брослива, броскви́на.

Персидский—персіянський, пер-
сский.

Персона—особа.

Перспектива—прозір; вигляди.

Перстень — перстінь, перстѣ-
нина, каблука, каблучка.

Персть—палець.

Перхоть—лупа.

Перцовка—перчаківка.

Перчатка—рукавичка.

Перчаточный—рукавичний.

Перчить—перчити.

Першить—дерти.

Перышко — пір'інка, пірина,

пірце, (въ поплавкѣ) накі-
сток.

Песикъ—цуцик, цуценя.

Песковатый—піскуватий.

Песокъ — пісок; (наносной)-
наплинок; (глубокій) пі-
щуга.

Песочница—пісошниця; раст.
Arenaria Sepillifolia—топіль-
ка.

Песочный—пісковий.

Пестикъ—товкачик; бот.-ма-
точка.

Пестредина—матербас, тяжина.

Пестрение—рябіння.

Пестрить—рябити.

Пестроватый—прирябий, прик-
расий.

Пестролистный, очитокъ, раст.
Sedum asce—мошнач.

Пестрота—рябизна.

Пестрый—строкатий, сороку-
ватий, рябомизий, рябка-
нистый, тарканистый, кра-
сий, дзябканистый, (въ кра-
пинкахъ) семенастий, цят-
кований, цятований.

Пестрядь — матербас, тяжина.

Пестръть—рябіти.

Пеструшки, раст. *Equisetum*
arvense—сосонка, тіничка,
падиволос, ялинка, илець.

Пестъ—товкач; деревянный—
м'яло, мяло; кухонный —
макогін, въ ножной толчеѣ—
кли́опа.

Песчаникъ, минер.—пісковецъ;
въ больш. кускѣ — небіль.

Песчанка, зоол.—молож; раст.
Arenaria—пісочник.

Песчаный — піскуватий, пісо-
чаний, пісковий.

Песчаный, пырей, раст. *Kolle-*
gia cristata—тонконіг.

Песчанистый—піскуватий.

Песчинка—пісчина.

Песь—пес.

Петелька—петелька; метал. —
бабка.

Петлица—гафт.

Петля—петля; силокъ — сіло;
глазокъ—око; дверная—за-
віса.

Петровъ, крестъ, раст. *Astra-*
galus glycyphyllos—дев'яти-
літник, ненаситець, фа-
солька дика.

Петровъ постъ—петрівка.

Петрушечный—петруш. ний.

Петрушка, раст.—петрушка;
—собачья кскориш.

Печалить — журити, смутити.
Печалиться — сумувати, смут-
кувати, журигися, фрасу-
ватися.

Печаловаться — бідкувати за;
підкуватися, побиватися,

Печаль — туга, утуга, сум, су-
мота, сумування, фасола,
грижа, гриза, фрасунок,
тужаночка, побивання, за-
печалля, крушина, гризота,
журба, журбота, жура, жу-
риця, журіння, жаль, сму-
та, смуток.

Печальный, о — сумний, смут-
ний, смутливий, тужний,
журний, журливий, уретний,
журбовий, жальний, тмя-
ний, хмурний, о.

Печалющийся (постоянно) —
сумливий, журливий.

Печатание — (книгъ) друк, дру-
кування; (писемъ, буты-
локъ) печатання.

Печатать — печатати; друку-
вати.

Печатникъ — друкарь.

Печатный — штемпований; дру-
кований.

Печатня — друкарня.

Печаточникъ — печаткарь.

Печаточный — печатковий.

Печать — (съ гербомъ) печат-
ка; (типогр.) друк; (пресса)
письменство.

Печение — печиво; обаринки.

Печеночный — печінковий.

Печень — печінка; рыба —
макса.

Печенье — см. печение.

Печникъ — муляр, грубар.

Печной — пічковий, пічний,
грубний; зѣвъ — ковбиця.

Печурка — закапелок.

Печь — піч; комнатная — груба;
кухонная — вариста.

Печь — пекти.

Печься, хлопотать — падкати,
падкатися, падкувати, пад-
куватися коло кого, чого,
підкуватися, опікуватися
ким, чим.

Пешня — напешень, плешень,
плешня, плішня.

Пещера — печеря, печера.

Пещерный — печерний.

Пивная — пиварня.

Пивной — пивний.

Пиво — пиво.

Пивоваренье — броварство.

Пивоваренный — броварний;
заводъ-бровар, броварня,
броварница.

Пивоваръ — бровар, бровар-
ник.

Пигалица, пт. — чайка, кигитка,
кигичка, кигиця, книга.

Пигмей — куцан.

Пика — спис, копия.

Пикантный (анекдотъ) — зано-
зуватий.

Пикетъ — бекет.

Пики (карты) — вино, множ.-
вина.

Пикнуть — писнути.

Пиковый — виновий.

Пила — пилка; (съ одной руч-
кой) ножівка.

Пиление — пилянина, пилянка,
пиляння.

Пилигримъ, — ка — прочайин,
— чанка.

Пиликанье — терликанья, ци-
гиканья.

Пиликать — терликати, циги-
кати.

Пилить — пиляти; (ножемъ)
чепельгати.

Пилообразный — пилкуватий.

Пильщикъ — пиляр, драч.

Пинокъ — стусень, стусан,
штурханецъ, стус, тичок,
товченик.

Пирать — ушкал.

Пирей — перій.

Пирование — бенкетування.

Пировать — бенкетувати.

Пирогъ — пиріг.

Пирожное — пундик.

Пирожокъ — пиріжок.

Пирушка — погуляння, бесіда,
комашня; (послѣ крестинъ)
почеревина,

Пиршество — бенкет.

Пиръ — бенкет, учта.

Писака — письмак.

Писание — писання; священное
— святе письмо.

Писанный — писаний; мальо-
ваний.

Писаришка — писарчук.

Писарскій — писарський.

Писарь — писарь.

Писатель, ница — письменник,
— ца.

Писать — писати; (дурно) пи-

кувати; (красками) малювати.
 Писецъ—підписок.
 Пискарь, рыба *Gobio fluvialis*—скоблик, пічкур.
 Пискливый, о-верескливый, о.
 Пискотня—писклява.
 Пискулька—пищик.
 Пискунъ, -ня—верескун, -ха.
 Пискъ—пискнява.
 Пистолетный—пистольный.
 Пистонъ—(всякій) капсень.
 Писулька—цидулка.
 Писчебумажный—папіровый.
 Писчий—листовый.
 Письмена—письмо.
 Письменно—листовне, листовно.
 Письменность—письменничество.
 Письменный писаний;—листовный.
 Письмо-лист; открытое—листівка, одвертий лист; от-вѣтное-відпис; поздра-вительное-віншувальний лист; безденежное-яловий лист.
 Письмовникъ—листовня.
 Письмовный, письменный-ли-стовый.
 Письмоводитель—писарь.
 Письмоводительство—писар-ство.
 Письмоводство—писарство.
 Письмоносецъ—листоноша.
 Питание—заживок, віджива.
 Питательность—ситність, тривність, травність, за-живність.
 Питательный—тривний, трав-ный, заживный, ситный.
 Питать, -ся—живити, спожи-вати, стравувати, годувати, харчувати, харчити, ся.
 Питейный—(медъ) питный;
 (домъ) шинковий.
 Питомецъ, -мица—вихованецъ, -нка.
 Питомникъ—садібня.
 Пить—пити; (тянуть)—цмо-лити, цмулити; (жадно) жлуктати.
 Питье—питво, напій; для ско-та-пійло; волшебное—чаро-вина, дання.
 Пихать, -хнуть—тиснути, по-тиснути, совмати, совма-нути, пхати, пхнути, поп-хнути, штурхати, хнути, ся-пхатися, штовхатися.

Пихта, бот. *Pinus pilla*—свир-ка; *P. abies*; *Abies exelsa*—смерека, смерек, смерече.
 Пихтовникъ—смеречина.
 Пихтовый—свирковый, сме-ре-ковий.
 Пичкать—напихати.
 Пишка, пт. *Motacilla*—плиска, трясихвістка, трясидупа.
 Пища—поживління, пожива, живність, їжа, харч, по-корм, їдло; приготовленная—мерендя; подкрѣпляющая—засилка; мясная, м'ясиво, м'ясиво; постная—піснина; духовная—покорм духовный.
 Пищаль—(оружіе) пищаль; (свирѣль) сопілка, жоломія, дуда, дудка, фуяра, фло-яра.
 Пищальникъ, раст. *Sambucus racemosa*—червона бузина.
 Пищать—явкотіти, пискотіти, пікати, верещати, пискати.
 Пищеварение—травлення.
 Пищеварительный—травный.
 Пищевой—харчовый.
 Пищеприемный каналъ—їж-ниця.
 Пищуха, пт. *Certhia familiaris*—ковальчик.
 Писа—п'еса.
 Піонъ, раст. *Paeonia officina- lis*—пивонія.
 Пявка—п'явка.
 Пявочный—п'явковый.
 Плавальщикъ, -ца—пливак, плавач.
 Плавание—плав; (на судахъ) плава.
 Плаватель—пливак; (водоходъ) плавач.
 Плавательный—пливний, плавцевий.
 Плавать—плавати, рѣять-ши-рять, буюти.
 Плавильный—гамарный.
 Плавильникъ—тигель.
 Плавильня—гамарня.
 Плавильщикъ—гамарник.
 Плавить—топити, гамарити (о металлахъ); гнати (лѣсъ по рѣкѣ).
 Плавка—топлення, стоплен-ня (метал.); сплаважка, сплавляння, плаважка (по рѣкѣ).
 Плавкій—топкий.
 Плавкость—топкість.

Плавленіє — стопленія, топленія.

Плавники (рыбы) — пл'я.

Плавно — плавно, легко.

Плавность — плавкість, легкість.

Плавщикъ — плавач, сплавник.

Плавъ (расплавлен. вещ.) — топленина.

Плакальщикъ, -ца — жалібник, -ця.

Плакать — плакати; (рюмить) рюмсати; (причитая) тужити, голосити; (стонать) скиглити, квилити.

Плакса — тонкосліз, ка, мизя, плаксій, нюня, рюмса, рева, ревун, йойлик.

Плаксивость — нюнявість, мазгливість, плачливість.

Плаксивый — нюнявий, мазгливий, плачливый.

Плакунъ, раст. *Lytrum Salicaria* — залізняк червоний; *Nyctaginia*, видъ *pumifusum* — коса богоматерина.

Пламенистый — полум'ястий.

Пламенникъ — (факелъ) смолоскип, світич; димарь.

Пламенно — поломно; горяче, палко.

Пламенный — полом'яний, поломный, горячий, палкий, жерявий.

Пламенѣть — полум'яніти; палати, жаріти, палажкотіти.

Пламя — полумінь, полуміня, поломінь; синее надъ жаромъ — жерій.

Планета — планета.

Планетный — планетний.

Планирование — плянтування.

Планировать — плянтувати; плянувати.

Планка — лиштва.

Плантація — плянтація; арбузная — баштан; виноградная — виноколо; табачная — тютюнище.

Плантаторъ — плянтатор.

Планъ — (чертежъ) плян, рисунок; (намѣреніе) замір.

Пластами — суплаш.

Пластаніе — платання.

Пластать — платати.

Пластика — плястика.

Пластинка — платівка; (метал.) бляшка; желѣзная съ четырехугольнымъ отверстіемъ (въ мельничномъ сна-

ряженіи для веретена шестерни) — павириця.

Пластически, -скій — плястично, -чний.

Пластовать — платати, шарувати.

Пласть, слой — пластів'я, шар, плат, верства.

Пластырь — поліпка, плястер.

Плата — заплата, платня; впередъ платня з гори; за квартиру — комірне; заработная — зарібна; платня; за нахотку — перейма; за помоль — сухомельщина; розмір, промел; за потраву — спашне; за проѣздъ по мосту — мостове.

Платежный — расплатковий, виплатний.

Платежъ — расплатка, виплата.

Плательщикъ, -ца — виплатни-ця.

Платина — плятина.

Платинный — плятиновий.

Платить — платити, виплачувати; віддячувати.

Платный — заплатний.

Платокъ — хуста, хустина, хустиця, хустка, ширина, платина, плат; запинало.

Платочный — хустковий.

Платье — одежда, одіж, хвантя, убрання, ноша; женское — сукня.

Платьецо — сукенка.

Платяной — одєжний.

Плаунъ, раст. *Lycopodium* (an-notinum) — п'ядики; *L. clavatum* — дєреза; *L. видъ selago* — баранець.

Плаха — (эшафотъ) риштован-ня; (бревно) колода.

Плать — майдан.

Плачевный, о — смутний, жалісний, жалісливий, о.

Плачь — плач; (съ причитаньями) тужіння, тужба, голо-сіння; (хныканіе) сквирк; (стенаніе) квиліна, квилля, зойк, йойк.

Плашкоутъ, рѣчи. — плавия.

Плащмя — плазом, плиском.

Плащъ — кирея.

Плева — болоня; (сѣменная) дупина; надкостная — окісниця; надхрящевая — охрясниця.

Плевака — плювака.

Плевальница — плювачка.

Плевать, плюнуть — плювати,

плюнути; чвиркати, чвиркнути.
 Плевелы—полова; раст. *Agrostema githago*—кукіль.
 Плевокъ—плюй.
 Плѣвый—казнакий.
 Пледъ—плед.
 Племенитый—сем'янистый.
 Племенной—племінний.
 Племя—плімя, нарід; покоління, рід, нащадок; раса.
 Племянникъ—небіж; сынъ брата-братанецъ, братанич, братан, синовець; сынъ сестры-сестрінець, сестринич, сестрінок, сестрич, сестричний.
 Племянница—небога; дочь брата-братанца, братаниця, братаничка, синовия; дочь сестры-сестриница, сестриница, сестринка.
 Пленка—плівка, шкурка, кожушок.
 Плесканіе—хлюпання, плюскання, плюск; оплески.
 Плескати—хлюпотіти, хлюпотіти, хлюпати, хлюскати, хлискати, хлепотіти, ляпотіти, ляпонуті; оплескувати.
 Плескаться—хлюпостатися, хлюпатися, полоскатися, (въ грязи, грязн: работъ) талапатися.
 Плескъ—плюскота, хлепѣт, плюск; оплески.
 Плѣсневѣть, заплѣсневѣть—зацвітати, задвісти.
 Плести—плести, сплітати.
 Плестись—повиватися коло чого; цурганитися; човпати, плуганитися, цупитися, човгати, човгатися, чвалати, сундачитися, оунбелитися, тюпорити, плентатися, телепатися, воліктися.
 Плетельщикъ, ца—плетій, ка.
 Плетенка—оплетя, плетениця; пенъковая-косінка; корзина-кіш.
 Плетень—тин, пліт, ліса.
 Плетка—батіжок.
 Плетневый—плетений.
 Плетушка—кошик.
 Плеть—малахай; малахайка, сергій, хвайда, батіг, пуга, канчук.
 Плечевая кость—цівка.
 Плечевой—раменний.

Плечико—плічко.
 Плечистый—плечастий.
 Плечо—плече, рамено.
 Плеяды, астр.—баби, волосожар, квочка.
 Плинтусъ—плинта.
 Плисе—карбочки.
 Плита—палга, плита; каменная-пола, тахля.
 Плитка—тахля, тахелька.
 Плитняк—палговик.
 Плиткообразный—палговатий.
 Пловець—плавак.
 Пловучій—плавний, наплавний; (о мельницѣ, напр.) похідний.
 Плодить—плодити, розводити, заплоджувати.
 Плодовитый—плідливий, плодовитый, плодистый, плодучий, родючий, родящий, (о животн.) котючий; (о свиньяхъ) поросливый.
 Плодовый—овочевий; (о деревьяхъ) садовиний.
 Плодоносная вая, раст. *Ophloglossum vulgatum* L.—без'язичник.
 Плодоносный—родючий, родящий, зарідливый, жизний.
 Плодопеременный—плодозмінний.
 Плодородіе—родючість, родовитість, тук, жизність.
 Плодородный—тучний, жизний, родовитый.
 Плодотворить—законяти, ужи-знять.
 Плодотворный—живолайний.
 Плодь—плід, дитина; садовый—садовина; огородный—городина; осыпавшийся—падалица; треснувший—перерепанка.
 Плоить—фалдувати.
 Плой—фалд, фалда.
 Плойка—фалдування.
 Пломба—пльомба.
 Пломбировать—пльомбувати.
 Плоскій—улогий, плюсковатый, плескатель, плаский.
 Плоско—улого, плюсковато, плескато; недотепно.
 Плосковатый—приплаский.
 Плоскогоріе—подонина, високорівень.
 Плоскогубцы (родъ клещей, щипцовъ)—обценьки.
 Плоскодонный—пласкоденний.

Плоскость—плосинь, уложина, рівнява, площина.

Плотва, рыба—плітка.

Плотина—гребля, гатка.

Плотинный—гребельный.

Плотникъ—сокирник, тесля, тесляр.

Плотнить—тужавити.

Плотничать—теслювати, теслярувати.

Плотничество—теслярство, тесельство.

Плотничій—тесельский; теслярський.

Плотность—збитність; густість; щільність, щитність; стеклість; дебелисть, тілистість, окладкуватість, на топтуваність; напругість; ополістість.

Плотный—(сжатый, густой) збитний, густий; (безъ дыръ и щелей) щільний, щитний; (о деревѣ) стеклий; (о тѣлосложеніи) дебелий, тілистий, окладкуватий, на топтуваний; (упругій) напругий; (широкій) ополістий.

Плотнѣть—збитніти, гуснути, тужавити; гладчати, дебелишати.

Плотовщикъ—сплавник, плавауч; флисник.

Плотоугодіе—змисловість.

Плотоугодливый—змисловий.

Плотоугодникъ—змисловець.

Плотоядное (животное)—м'ясожерець.

Плотоядный—м'ясожерный.

Плотской—тілесный.

Плотъ (изъ сплаваго лѣса)—плит, сплав, дараба, тальба.

Плотъ—тіло; (корпусъ)—тулуб; крайняя—залупа.

Плохо—погано, кепсько, зле, негарно, не до ладу, не гаразд; аби як, не добре.

Плоховатый—поганкуватий, приплошистий, поганенький, нічогий.

Плоховидящий—недобачливый.

Плохой—поганий, утлий, кепський, аби який, ледакий, мізерный, невірний, нужденный, (объ обстоятельствахъ) суятний.

Плошадь—гавити, недбати,

хибити, помилятися; гіршати.

Площечный—каганцевый.

Плошка—каганець.

Площадка—майданчик, майданець.

Площадный—майданець, майданный; (брань) базарный.

Площадь—майдан; торговая-торг, торговица.

Плугъ—плуг.

Плужникъ—леміш.

Плутиска—шалаган.

Плутни—шалапутнява, викрутні, крутість, крутарство, хараміжка.

Плутоватый—хірхильный, шахраюватий, махлюватий, крутіюватий.

Плутовать—махлювати, шахрувати.

Плутовка—махлярка; хитруха.

Плутовской—шахрайський, махлярський; хитрий.

Плутовство—хараміжка, шахрайство.

Плуть—крутії, плутяга, махляр, шальвір, шальвіра, шаливіра, шахрай, шахрун, шалиган, махляр, хитрун.

Плыть—плинути, плисти.

Плѣненіе—ясирування, бранування, полонування; чарування.

Плѣнитель, ница—чарівник, ця.

Плѣнительность—чарівливість, принадність, повабність.

Плѣнительный, о—чарівливий, принадний, повабний, о.

Плѣнникъ, ца—бранець, нка; полоненик, полонянин; нянка, ясирник. Плѣнные—ясир, полоняне, бранці.

Плѣнный—занятий у полон.

Плѣнь—полон, бран; взятъ въ плѣнь—заняти у полон.

Плѣнять, нить—полонити, заполонити, ясирити, з'ясирити; чарувати, причарувати, прилюбляти, бити.

Плѣсень—цвіль, (мохъ) мо-рох.

Плѣсневица (болѣзнь языка)—пліснявка.

Плѣсневѣть—цвісти, цвіллю

братися, перецвітати, сня-
діти.
Плѣшивецъ—лисак, лисун.
Плѣшивый—лисий, голомши-
вий.
Плѣшивѣть—лисѣти.
Плѣщъ—лиенна.
Плюгавецъ, вка—миршавецъ,
—вка.
Плюгавый—миршавий.
Плюха—ляпас, лящ.
І лющитъ—росплющувати.
Плющъ—обыкновенный, мел-
колистый—раст. *Hebe-
helix*—прочитан.
Плясать—танцювати, халя-
сувати.
Пляска—танецъ,
Плясовой—танечний.
Плясунъ, ня—танцюра, тан-
цюриста, тка, танечник, ця.
Пневматический—пневматич-
ний.
Пнистый—пенякуватий.
По—по; за, після; до; на; для;
з; через, в; по закону—по
праву; по совѣту—за пора-
дою; по согласію—за згодою;
по адресу—на адресу; по
дѣлу—в справі; по несог-
ласію—через незгоду; по
происхожденію—з роду, з
походження; по случаю—з
нагоди, з okazji; по любви-
з кохання, з любви; по
уполномочію—з уповаж-
нення; по моей просьбѣ—на
мое прохання; по моему
предложенію—на мою пропо-
зицію; по мнѣнію—на думку;
по приказанію—з наказу,
з розказу; по желанію—на
жадання; по степамъ, лѣ-
самъ—по степах, лісах;
судя по этому—міркуючи
після цього, по цьому.
Поакать—поакати.
Побагровѣть—погоріти, по-
червоніти, счервоніти.
Побаиваться—прибоюватися.
Побалагурить—побазікати.
Побаливать—поболювати.
Побаловать—попустувати, по-
жартувати.
Побанить—помити.
Побарабанить—потарабанити.
Побарахтаться—побрукаться,
поборсаться, поборкатися.
По барски—по панському.
Побарствовать—попанувати.

Побарышничать—побаришу-
вати.
Побасенка—побрехенька.
Побаюкать—поколисати.
Побаять—побалакати.
Побездѣльничать—побайди-
кувати.
Побезпокоить—потурбувати.
Побережный—прибережный,
набережный.
Побережье—узбережжя, над-
бережжя.
Поберечь—попильнувати, при-
ховати, пошанувати; ся—сте-
регтися, пильнувати себе.
Побесѣдовать—порозмовляти.
Побираться—старцювати,
жебрувати.
Побирушка—старчиха.
Побить, поколотить—почуст-
рити, потлумити, (до кро-
ви)—помазчити, (градомъ)
поколошкати, вибити.
Побиться—побитися; объ
закладъ—заставитися.
Поблаговѣстить—подзвонити
до церкви.
Поблагодарить—подякувати.
Поблагопрітствовать—поща-
стити, пофортунити, пос-
прияти.
Поблажать—потурати.
Поблаженствовать—пораю-
вати.
Поблажка, потворство—потур,
попуск, потурання.
Поблелый—побляклый, збляк-
лый.
Поблекнуть—зблякнуті, збля-
кувати, зів'яти, змарніти,
помарніти.
Поблестѣть—поблищати, по-
блискотіти, поблискати.
Поблистать—пояснити, побли-
скавичити.
Поблудить—поблукати, поба-
хувати.
Поблѣднѣвший—побілілий, по-
блідлий, зблідлий, сплоти-
нілий.
Поблѣднѣть—побліднути, по-
біліти, збліднути, сплоти-
ніти, збіліти, помінитися.
Побогатѣть—побагатшати, зба-
гатіти.
Пободать—поколоти, рогами;
Побожиться—забожитися, за-
присягтися.
Побой—побій.
Побойще—побій.

Побоище—батаія, бій, бойовище, бойовищю.

Поболтать—побовтати, поколотити; побалакати, побазікати; поколихати, похитати; (ногами) подригати, помахати.

Побольше—більше, дужче.

Поболѣть—поболіти; послабувати, похоріти.

Побормотать—побуркотати, потуркотати; помурмотати, помимрити.

Поборникъ, ца—оборонець, нниця, прихильник, ця.

Побороновать—заволочити, заскородити.

Поборотъ—перебороти, побороти, перемогти, подужати, здоліти, гору взяти.

Поборъ—пбір, данина; подереча, здирство.

Побочный—пайдатковий; (ребенокъ) неправодожний, саморідний.

Побояться—побоятися; постерегтися.

Пображничать—погуляти.

Побранить—налаяти, полаяти.

Побраниться—залаятися; посваритися.

Побранка—лайка, звада.

По братски—по братерському.

Побрезгать—згидувати, погидувати, погребати, погордувати.

Побренчать, позвякать—побренькати.

Побрести; потащиться—потелижитися, потелепатися, побриндзати, почвалати, поплентатися.

Побрить—поголити, виголити.

Побродить—поблукати, поєштитися.

Побросать—покидати, повикидати, повергати.

Побрызгать—попорськати; збризкати, слегка—приросити.

Побрюзжать—побурчати, помурчати.

Побрякивать—поцокувати, побренькувати, побрызкувати.

Побрякуачки—побренькачі, постукачі.

Побрякушка—брязало, брязкальце, брязкотьоло.

Побряцать—побрызчати.

Побудитель, ница—порушник,

ця, спонукач, чка, заохотник, ця, підтрутник, ця.

Побудительный—спонукливий, підтрутий, заохотний, порушливий.

Побудить—побудити, порозбуркувати.

Побуждать, дить—порушати, порушити, підражати, радити, понукати, понукнути, (до чого), піднімати, няти на що.

Побуждение—понука, спонука, заохота, похіп до чого.

Побуйствовать—повойдувати, побешкетувати.

Побунтовать—побунтувати.

Побуравить—посвердлити.

Побурлачить—побурлакувати.

Побурлить—поклекотити; повойдувати.

Побурчать—побуркотати.

Побурѣть—порудити.

Побучить—позолити, полужити.

Побушевать—побуяти; повойдувати, побешкетувати.

Побывать—побувати, побути (де); відвідати (кого).

Побѣгать—побігати.

Побѣгушки—побіганки, побігання, побігашки, побігеньки; на побѣгушкахъ—у побігеньках.

Побѣгъ—утік, утікання, утіканка, утічка, утеча; бот—парост, парость, пасинок, памолодь, памолодок, пагін, пагонець, пагінчик, пасерб; собир.—сбрость.

Побѣда—перемога, подуга, звитьга, побіда.

Побѣдитель, ница—переможець, жниця, звитьжець, звитьжник, ница, побіденник, нниця, побідник, ця.

Побѣдный—переможний, звитьжний.

Побѣдоносець—побіденник.

Побѣдоносный, о—побіденний, о.

Побѣднѣть—побіднішати.

Побѣжать—побігти, черкнути, улупити, дригнути, дмунути, дременути, удворити, помахтити, покопотити, перхнути.

Побѣждать, дить—перемагати, перемогти, звитьжати,

жити, побивати, бити, переборювати, роти.
 Побѣлѣть—побіліти, вибіліти, повибілювати.
 Побѣлка—побіл, побірювання.
 Побѣлѣвший—побілілий, збілілий.
 Побѣлѣніе—побіління.
 Побѣлѣть—побіліти, збіліти.
 Побѣсити—подратувати; ся-подріти; показитися.
 Побѣсноваться—подрочитися.
 Повадитися—унадитися.
 Повадка—унада, налога, звичка; потур, потування, попус.
 Повадливый—унадний, унадливый.
 Повадный, о—унадний, о.
 Поваживать, дить, ся-принаджувати, принадити, спонаджувати, надити, занаджувати, надити, роспонаджувати, надити, ся.
 Поважничать—попишатися; повеличатися.
 Поваксить—пошварцувати, поваксувати.
 Повалить—повалити, звалити.
 Поваль (падеж)—упадок; убити наповаль-на смерть забити.
 Повальный—загальний, поголовний.
 Повараксать—побазграти.
 Поваренный—кухенний.
 Поваренок—кухтя.
 Повариха—куховарка.
 Поварничать—куховарити.
 Поварня—куховарня, пекарня.
 Поварской—кухарський, куховарський.
 Поварство—кухарство, куховарство.
 Поварь—кухар, куховар.
 Повахлять—побазграти, попартолити.
 Поведеніе—поступування, поводження, справування.
 Поведерно—відрами.
 Повезти—повезти; пощастливиться-захвортунити, пощастити, поспайдити, побердितися, поталанити.
 Повелитель, ница—всеволодник, -ця.
 Повелительный, о—владний, наказовий, о-ное наклоненіе-вольовий спосіб.
 Повелѣвать, дѣть—наказувати,

росказувати, зати, загадувати, дати; орудувати, верховодити.
 Повелѣніе—наказ, росказ, загад.
 Повергать, гнуть—валити, звалити, складати, аложити, скласти; подавати, дати; ся падати, упасти-до ніг.
 Повернуть—повернути, завернути.
 Поверстный, о—відверстовий, о.
 Поверстывать, тать(типограф)—плянтувати, сплянтувати.
 Повертывать-рнуть—обертати, рнути, закручувати, тити.
 Повертѣть—покрутити.
 Поверхностный, о—поверховний, побіжний, поверховний.
 Поверхность—поверхня, поверх.
 Поверхъ, —на, зверх, над, по.
 Повеселить—звеселити, розважити.
 Повеселѣть—повеселішати, звеселіти, розвеселитися.
 Повести—повести.
 Повечеріе—вечірня.
 Повечерѣть—завечоріти, зечоріти.
 Повечерѣло—смерклося, зечоріло.
 Повздорить—посваритися.
 Повздыхать—позітхати.
 Повивальный—поліжничий; -бабка-повитуха.
 Повиваніе—повивання, сповиття.
 Повивать-вить—повивати, сповивати, вити.
 Повидаться—побачитися.
 Повидимому—як здається.
 Повизжать—поскавчати, поскавуліти.
 Повилика, раст. *Cuscuta*—канянка; *Convolvulus arvensis*—берізка, оплітка, полятиця, полотиця, повійка, паутиця.
 Повилѣть—покрутити, (хвостомъ) помолоти.
 Повинить—обвинувати; ся—признатися до вини.
 Повинная—признання.
 Повинность—повинність, обов'язок; (натуральная, обще-

ственная) відбутка, відбутек, відбуча, шарварок.
 Повинный—винный; слух'яний, покірний; що признався до вини, що покався.
 Повиноваться—слухатися, коритися, підлягати.
 Повиновение—слух'яність, послух, покора.
 Повирать—побріхувати; підбріхувати, приборхувати.
 Повируха—брехун, хуха, брешко.
 Повисать, виснуть—зависати, зависнути, зависти, обвинсати, виснути, почепитися.
 Повислый—звислий.
 Повисеть—повисіти.
 Повитель, раст. *Cuscuta*—хмелина; *C. monogina*—привітиця; *C. eripum*—повітиця, сплітачка; *Polygonum dumetorum*—повій.
 Повить—поплести, покрутити.
 Повладычествовать—попанувати.
 Повладѣть—поволодіти.
 Повлечь—поволікти, потягти.
 Поводить, вести—поводити, вести; чѣмъ—ворушити, поворушити; безл. корчити, скорчити, зжолобити.
 Поводъ (упряжи) повід; (причина) привід, приклп, зачіпка, (ссоры) завід, завод.
 Поводяиѣть—зводніти.
 Повоевать—повоювати.
 Повоень—см. повилика.
 Повозить—повозити.
 Повозиться—поморочитися, поморочитися.
 Повозка—віз, хура, лойтрак, фіра; (крытая)—палуба, палуб.
 Повой—сповиток; раст. *Lycium*, видъ *flos cuculi*—кашка червона.
 Повойникъ—у кацапок головний убір; раст. *Althaea officinalis*—калачики, проскурняк.
 Поволока—млава.
 Поволочить—поволікти.
 Поволочь—поволікти, потягти.
 Повольничать—посваволити.
 Повопить—погаласувати, порепетувати.
 Поворачивать, воротить—завертати, завернути, навер-

тати, рнути, наворочувати, чати, привертати, рнути, (туда и сюда) мутушати.
 Поворачиваться, нуться—повертатися, повернутися, навертатися, рнутися, привертатися, рнутися.
 Поворковать—поворкотати, побуркотати.
 Поворовать—покрасти.
 Поворовывать—красти.
 Поворотливый, о—повороткий; меткий, моторний, шамкий, о.
 Поворотный—зворотний; зворотниковый; кругъ, геогр.—зворотник.
 Поворотъ—поворіт, зворот, наворот; на дорогъ—поворітка; съ дороги въ сторону—поворотень; рѣки—залім, залом; (изгибъ) закрут, заворот.
 Поворчать—побурчати, погарчати.
 Повострить—погострити.
 Повредить—ушкодити, пошкодити, зашкодити, повередити; руку—скалічити руку; внутренности—надвередити нутроші; (подѣйствовать вредно) запротивити.
 Повреждение—ушкодження, пошкодження, шкода, вшкода.
 Повременить—застривати, перечасувати, почекати, потривати.
 Повременный, о—періодичний, часовий, о;—ное издание—часопис.
 Повсегодный, о—щорічний, о.
 Повседневный, о—щоденний, повсякденний, щодня, повсякдень.
 Повсемѣстный, о—повсюдний, усюдний, обліжний, облоговий, о.
 Повсемѣсячный, о—щомісяшний, щомісяця.
 Повстрѣчаться—зустрітися, здибатися, спіткатися.
 Повсюду—усюди, по всіх усюдах, скрізь.
 Повторение—проказ, проказнява; поновина, поновлення.
 Повторительный, о—другеразовий, повторний.

Повторять, -рять — проказува-
ти, -зати; поновляти, -вити.
Повыбросать—повикидати.
Повывезти—повивозити.
Повывестись — повиводитися,
попереводитися.
Повыдергать—повисмикувати.
Повыдѣлать—повиробляти.
Повыжать—вичавити, викру-
тити.
Повыискивать—повинорювати,
повишукувати.
Повынести—повиносити.
Повырубить—вирубати, пови-
рубувати.
Повышать, сить—підвишувати,
підвисити; підносити, не-
сти; ся — підноситися, не-
стися.
Повыше—вищий, більший; ви-
ще.
Повышеніе—підвищення, під-
несення; (въ должности) —
промоція.
Повѣвать, вѣять — подимати,
димнути, подихати, подих-
нути, повівати, віяти.
Повѣдать—оповісти.
Повѣнчать, -ся-звінчати; повін-
чати; ся (съ кѣмъ) — по-
шлюбувати (кого).
Повѣренный — вірник, повір-
ник.
Повѣрить—повірити, поняти
віри.
Псвѣрка — перевірка, звіра,
звірість.
Повѣрочный—перевірчий.
Повѣріе—переказ.
Повѣрять, -рять—відпоручати,
-чити; звіряти, перевіряти,
-рити.
Повѣса — гувльвѣса, шибеник,
паливода.
Повѣсить—повісити, почепи-
ти; ся—повіситися; (голо-
ву)—похнюпити; ся, посу-
пити (голову).
Повѣсничать—мизтатися, гуль-
таювати, гувльвики справ-
ляти, байдикувати.
Повѣствованіе—оповідь, опо-
відання.
Повѣствователь, ница — опові-
дач, -ка, повідач, -ка.
Повѣствовательный — оповід-
ний.
Повѣствовать—повідати, опо-
відати.
Повѣстка—повідомлення.

Повѣсть—повість.
Повѣтріе—пошесть.
Повѣять — повінути, зав'язати,
дихнути.
Повязка—зав'язь; бинда.
Повязывать, -зять — зав'язува-
ти, зав'язати.
Повязываться, -заться (плат-
комъ)—запинатися, задну-
тися.
Повялить—посушарити.
Повялый—зів'ялий.
Погадать—поворожити.
Погасать—гаси, згаси.
Погасить — загасити; (долгъ)
уморити.
Погашеніе—гасіння; (долговъ)
уморення.
Погибать, -бнуть—загибати, за-
гибнути, гинуть, згинуть,
погинуть, загинуть, про-
пасти, занапаститися.
Погибель — погуба, згибель,
згуба, загиб, загиба, заги-
бель, загин.
Погибельный — згубний, по-
губний, згибельний.
Погибнуть—загинуть, згибти,
згибнути.
Погибший — згиблий, пропа-
щий.
Погибь—кривина, залом.
Поглаживать, -дить — гладити,
погладити.
Поглазѣть—погавити.
Поглодать—погризти.
Поглотать, поѣсть (жадно) —
полагати.
Поглохнуть—заглушитися.
Поглощать, -тить — гламати,
згламати, глитати, погли-
нути, ковтати, проковтну-
ти; втягувати, гнути.
Поглощеніе—глитання; втягу-
вання; всмоктування.
Поглумиться—поглузувати, по-
кепкувати.
Поглумѣть — здурніти, подур-
нішати.
Поглядывать—поглядати, по-
зирати; наглядати, нази-
рати.
Поглядѣнье—подив.
Поглядѣть—подивитися.
Погнать — потурлити, попу-
дити.
Погнаться—потурнутися, пог-
натися.
Погноить—погноїти.
Погнусить—погугнявити.

Погнуть—погнуть, позгинати.
Погнушаться—погребати, по-
гидувати.

Погніваться—погніватися.
Поговаривать—подейкувати,
дейкати, джергати.

Поговорить—побалакати, роз-
мовитися.

Поговорка—(пословица) при-
мівка, приказка, прислів'я;
(слух) поголоска, чутка.

Поговѣть—поговіти.

Погода—(хорошая) година;
(дурная) негода; (сухая, вѣт-
реная) суховітриця; (мок-
рая) папля, сльота; (пас-
мурная) потемрява; (снѣж-
ная) сніговиця.

Погоди—стривай, тривай.

Погодить—перегодити, згоди-
ти, зачекати, почекати.

Погодя—перегодом, згодом.

Погодишка—негода, него-
донька.

Погодливый—сльотавий, сліт-
ний.

Погодный, о—щорічний, о, що-
року.

Погожий—годиняний, ясний.

Поголовно—геть чисто всіх,
всі чисто, всі як ідеи.

Поголовщина—посполите ру-
шення.

Поголодать—поголодувати.

Погонный—подовжний.

Погонщик—погонич, пога-
нийло; ослов—осляр.

Погонь, воен.—нараменник.

Погоня—погонка, погонь, по-
гоня; догін, нагоня, здо-
гоня, здогін, здогонки.

Погонять (лошадь)—паняти.

Погорать, рѣть—палитися,
спалитися, попалитися, по-
говіти, згоріти.

Погоревать—посумувати, по-
журитися.

Погородски—поміському.

Погорѣлец—погорілець.

Погорѣлый—погорілий, спа-
лений.

Погарячиться—ропалитися.

Погосподски—попанському.

Погосподствовать—попану-
вати.

Погостить—погостювати.

Погостный—цвинтаревий.

Погость—цвинтарь, цинтір.

Пограбить—пограбувати, по-

грабувати, погромадити, по-
гребти.

Погранить—пошліхувати.

Пограничье—узгряниччя.

Пограничный—узгряничний.

Погребальный—погребний, по-
грібовий, звонь-подзвін.

Погребаніе—ховання, погріб.

Погребать, похоронить—хо-
вати, поховати.

Погребеніе—погріб, поховання.

Погребецъ—пуздро; дорожный
пуздерко.

Погребница (входная часть
погребя)—пригребниця.

Погребной—півничний, льохо-
вий.

Погребщикъ—винник.

Погребъ—льох, холодник, тем-
ник; пивниця.

Погреть—помарити.

Погремушка—черкітка, чер-
кавка, торохтілка, брыз-
кало, брязкальце, брязкіл-
ка, брязкітка, брязкотало.

Погремѣть—погуркати, поgre-
міти, погрімотіти, погур-
котіти.

Погрестъ—погребти.

Погрозить, ся—наварити, нас-
варитися; (накричать) наг-
рімати.

Погромлять, мить—розбивати,
бити, порозбивати, ни-
щити, знищити.

Погромъ—руйнація, спусто-
шення, розбиванка.

Погромыхивать—нагрімати.

Погрохотать—погуркотіти.

Погрубить—погрубіянити.

Погрубѣть—згрубнути, згру-
біти.

Погружать, зить, ся—ванта-
жити; навантажити; (въ
воду) зануряти, занурити,
зануритися, затопляти,
-пити; -ся-заринати, -нути,
-рнути, пронуритися, про-
нурити, затоплятися, -пи-
тися.

Погруженіе—затоплення, за-
нурення.

Погрузать, знуть—затопля-
тися, -питися, іти на дно;
грузти, загрузти.

Погрузка—ладування, ванта-
ження, теркилування.

Погрустить—посумувати, по-
журитися.

Погрызть—погризти.

- Погрѣть — погрѣти; - ся-погрѣтися.
 Погрѣшати, - шить — грѣшити, погрѣшити; помилятися, - литися.
 Погрѣшеніе — погрѣшка; помилка, хиба.
 Погрѣшность — (ошибка) помилка, похибка, прогріх, охиба; (вина) завина.
 Погрязати, - знуть — грузити, загрузити; затоплятися, - питися.
 Погрязнѣть — закалятися, побрудніти.
 Погубитель, - ница-згубник, - ця.
 Погублять, - бити — занапащати, занапащати, збавляти, збавити; світ зав'язати, з світа звести.
 Погудка — голос, спів, приказка, примовка.
 Погуливати — розгулювати; підпивати часами.
 Погулять — погуляти.
 Погустѣть — погустішати, потужавити.
 Подаваніе — подання.
 Подаватель, - ница — подавальник, - ця, подавач, - ка.
 Подавать, - дати — подавати-дати; давати, дати на стіл.
 - Подаваться, - даться — посуватися, посунутися; поступатися, - питися.
 Подавиться — заглитнутися, подавитися.
 Подавленіе — притлума, затлума, притлумлення, затлумлення.
 Подавливать — причавлювати, притискати.
 Подавлять, - вить — душити, придушити, пригнітати, - тити; (чувство, совѣсть, движеніе, возстаніе) притлумляти, затлумляти, - мити; себя — перегнітати себе.
 Подавно — поготів.
 Подагра, мед. — подагра.
 Подай, подайте — ке, кете.
 Подаренное — дарівщина.
 Подаренный — даріжний, дарований, подарований.
 Подарить — подарувати.
 Подарок — дарунок, подарунок, дариця; подарки — подаря; - свадебные — даровизна.
 Подарочный — дарунковий, подарунковий.
 Податель, - ница — давець, подавець, подавалиця.
 Податливый — схильний, уляглий, здатливий; легко подаючийся обробці — податний.
 Податной — податковий, податкований.
 Подать, - налоги — оплати, податок; (поборы) подереча; сборъ на общест. потребности — порубок.
 Подача — подавання, подання.
 Подачка — датка, даток.
 Подаяніе — милостиня, даток.
 Подбавка — придаток, додаток.
 Подбавлять, - вить — придавати, додавати, - дати; підкидати, - кинути.
 Подбалтывать, - болтать — підбавлювати, підбавляти, підмішувати, - шати; заправляти, - правити.
 Подбережникъ, раст. *Zythrum Salicaria*, — плакун, троячок, твердак, залізник червоний.
 Подбивать, - бити — підбивати, підбити, полідбивати, підгонити, підігнати; (мѣхомъ) хутрувати, ухутрувати, підшивати, - шити; (подговаривать) підмовляти, намовляти, - вити, наштирювати, - рити, настренчувати, - чити.
 Подбивка — підбивання; підшивка.
 Подбирать, - брать — підбирати, підібрати, збирати, зібрати, назбирати, - поназбирати; (лучшее къ лучшему) личкувати, зличкувати, добирати, брати; (платье) підтикати, підкасати, закасуватися, - сатися.
 Подбираться, - браться — підбиратися, підобратися; підмощуватися, моститися, піддобрюватися, бритися, підлещуватися, ститися; підкрадатися, - крастися.
 Подблюдникъ — підтарільниця, підтарілок.
 Подбодрить — підбадьорити.
 Подбодриться — побадьорішати.
 Подбой — підбивання; підшивка.

Подбойка, сапожн.—бабка.
 Подбойный—підбивальний.
 Подборный—добраний.
 Подбородникъ—підгубник.
 Подбородокъ—підборіддя.
 Подборщикъ, ца—добирач, -ка.
 Подборъ—добір, вибір; ка-
 блукъ—кірка, корок, ско-
 рок, закаблук, підп'яток.
 Подбочениваться, -нётся — у
 боки братися, взятися.
 Подбрасывание—підкидання.
 Подбрасыватель—підкидач.
 Подбрасывать, -бросить
 (вверхъ) — підкидати, під-
 кинути, підвергати, верг-
 нути; (о сѣнѣ) підтрушувати,
 -сити.
 Подбрасываться, -броситься —
 підкидатися, підкинутися.
 Подбривать, -брить, -ся — під-
 голювати, підголити, -ся.
 Подбрюшина—підчеревина.
 Подбрюшникъ—попруга.
 Подбрюшный—підчеревний.
 Подбѣгать, -жать — надскочу-
 вати, надскочити, над-
 бігати, -гти (до кого, чого);
 підбігати, бігти (під що).
 Подбѣгая—підбігцем.
 Подбѣливать, -лить, припра-
 вить — забілювати, забіли-
 ти, підбілювати, -лити.
 Подбѣлка—забіл.
 Подбѣль, раст. Petasites vul-
 garis—маточник; аптечный,
 Petasites officinalis — кре-
 мениця; Tussilago farfara —
 підбіль.
 Подваливать, -лить — підкочу-
 вати, -тити, підсувати, -су-
 нути під що.
 Подваль—льох; темник.
 Подвальный—льоховий, тем-
 никовий.
 Подвергать, -гнуть, -ся (чему) —
 наражати, зити, -ся (на що);
 опасности — наражати на
 небезпечність; испытанію;
 мученію, пытку — взяти на
 спиток, на муки, на тор-
 турі; -ся наказанію — під-
 пасти під кару; испытанію —
 піддатися іспитові.
 Подвернуться, случайно встрѣ-
 титься—навинутися; наго-
 диться, наскочити; (под-
 жаться) підбігатися.
 Подвертывать, -вернуть — під-
 гортати, -рнути; підсувати,

сунути; підтикати, -тикати;
 підкочувати, -тиги; підкла-
 дати, -класти.
 Подвесель—напідпитку, напід-
 питках.
 Подвеселить — підвеселити,
 підпоїти; -ся підвеселитися,
 підпити.
 Подвздохи, анат.—здуховина,
 здухвина, голодниця, голод-
 нівка.
 Подвздошный—здуховиний.
 Подвивать, -вить — підвивати,
 -вити; закручувати, -тити.
 Подвивка—завивання.
 Подвигать—порухати, посо-
 вати.
 Подвигать, -двинуть—посувати,
 -сунути, порушати, -шити.
 Подвигаться—посуватися.
 Подвигающийся быстро (о ра-
 ботѣ)—поступний.
 Подвигая, подвигаясь—посу-
 вом.
 Подвигъ — велесправа, веле-
 труд.
 Подвижникъ, -ца — трудженик,
 -ця.
 Подвижной—рухливий, порли-
 вий, меткий, рушний, не-
 посидючий, побігуший.
 Подвизаться—трудитися; бора-
 тися.
 Подвинчивать, -тить—підшрубо-
 вувати, -бувати.
 Подвирать, -врать — підбріху-
 вати, підбрехати, підбрех-
 нути.
 Подвластный — підвладний,
 підручний; состоящий подъ
 властью—присудник.
 Подвода, — хурманка, хура,
 фіра.
 Подводитъ, -вести — підневіжу-
 вати, підневідіти (поддѣть);
 приводити, -вести; застосо-
 вувати, сувати (до чого).
 Подводный—підводний; лодка
 -підводник.
 Подводчикъ—підвідник, хур-
 манник.
 Подводъ—направа, наштирка.
 Подвое—по два, по двох.
 Подвозить, -везти, -навозити,
 навозити, привозити, -везти.
 Подвозный—перевезений, над-
 везений; навозовий.
 Подвозчикъ—підвізник, возій.
 Подвозъ, привозъ—навіз.

Поволакивать, лочь—підволювати, лікти, підтягати, гти.
Подворачивать, подворотить, повернуть, ся-підвертати, повернути, ся, підгортати, рнути, ся, підкочувати, тити, ся.

Підворотня—підворотниця.
Подворье—заїзд, подвір'я.
Підвоянски—пошляхецькому.
Подвохъ—підневідка.
Подвыпивший—підпийлий.
Подвыпить—підпити.
Подвѣвать, вѣять—підвівати, підвіяти.
Подвѣдомственный-підлеглий, підвладний.
Подвѣнечный—шлюбний.
Подвѣска, привѣска—теліанчик.
Подвѣсный—причеплений.
Подвѣсокъ—підважок.
Подвѣтренный—підвітряний.
Подвѣшивать, сить—чипляти, причипляти, пити.
Подвѣзи, архит.—риштовання.
Подвѣзка—підв'язка; підв'язування.

Подвѣзывать, зать—підв'язувати, підв'язати; (поясомъ) підперізувати, резати.
Подгадить—підкалостити.
Подгибать, подогнуть, ся—підгинати, підігнути, загинати, гнути, ся; підгортати, рнути; підкотити, підкасати, ся.
Подглазный—підочний.
Подглядчикъ-ца—підглядач, -ка.
Подглядывать, дѣть—підглядати, гледіти.
Подгнивать, гнить—підгнивати, гнити.
Подгнивший—підгнилий, дряглий.

Подговариваніе—підмова.
Подговаривать-ворить—підмовляти, намовляти, мовити.
Подговорщикъ, ца—підмовник, ця, направник, ця.
Подговоръ—підмова, підмовляння; намова, направа.
Подголовокъ—підголовач.
Подгонять, подогнать—підганяти, підгонити, підігнати; (къ чему) надгонити, надігнати; (лошадь) підторку-

вати, кнути; прилаштувати, тувати.

Подгорать, рѣть—припалатися, литися, припикатися, пектися.

Подгорный—підгірний.

Подгородный—передміський.

Подгорье—підгір'я, підгірок.

Подгорѣлый—припалений, припечений.

Подготовка—підготовка, проготовка.

Подготовлять, вить, ся—підготовувати, тувати, підчувати, чити, ся приладновувати, нувати, підлагоджувати, лагодитися.

Подгребать, грестъ—підгортати, підгорнути, підгрібати, гребти.

Подгребки—вигрібки.

Подгрифокъ—приструнник.

Подгрудный—підгрудний; -ная кость-грудница.

Подгрудокъ (у рога скота)—підгорлина, підгорля, підгірля, підшийок.

Подгрызать, зть—підгризати, зти.

Подгрудивать, лять—підпивати, пити.

Подгущать, стить—густити, згустити.

Поддабриваться, подольщаться—примилатися, примилатися, добритися.

Поддавать, дать, ся—піддавати, піддати, підхиляти, лити, ся.

Поддакивать—підтакати, підбасовувати (кому).

Поддакивающий—потакач, потаковник, потакайло.

Поддаблывать, бить—піддобувати, піддобвати.

Подданная—підданка.

Подданный—підданий, підданський.

Подданство—підданство.

Поддевка—чумарка, чумарчина, чемерка, чинарка, чемліт, чинарчина.

Поддерживать, рнуть—підсмикувати, підсмикати, підсмикати, підсмикнути.

Поддерживать, жать—підпірати, підперти, підтримувати, мати, підбичувати, чу-

вати; (кого въ чемъ) похлі-
бити (за ким); (переписку)
листуватися.
Поддержка—спомога, підпо-
мога, підпора, підсобка,
підпертя, зграунок.
Поддонникъ—підставок.
Поддувало—піддувало.
Поддувать, дуть — піддувати,
піддути.
Поддѣвать, дѣть — підсідати,
підсісти, зневіжати, віжи-
ти, підневіжувати, відити,
підідати, істи, підідити,
іхати; зачіпляти, пити.
Поддѣлка—підробка; хвальш.
Поддѣлывать, дѣлать—підро-
бювати, підробити, хваль-
шувати.
Поддѣлываться, поддѣлаться—
підбармюватися, підбар-
мюватися, лакузиритися, зла-
кузиритися, підсипатися, си-
патися, підстелятися, лати-
ся, (словами) підмовляти-
ся, мовитися.
Поддѣльный — підроблений,
підробний, непритаманний,
хвальшивий, підборний.
Поденка, насѣк.—шашка.
Поденный, о—цілоденний; по-
денний, о.
Поденщица—поденниця.
Подергиваніе—дриганія; не-
произв. мускуловъ мишка.
Подергивать, гать — смикати,
посмикати, сіпати, посі-
пати, шморгати, пошмор-
гати.
Подергиваться—тіпатися, сми-
катися.
Подержанный—підтоптаний.
Подернуть—заволікти, потяг-
ти, затягти; (льдомъ) за-
шерхнути; (дымомъ) потяг-
ти димом.
Подержаніе—зажиток.
Подержанный, бывший въ упот-
ребленіи—заживаний.
Подержать — потримати, по-
держати; заживати.
Подешевѣть—задешевіти, zde-
шевіти, подешевшати.
Поджаривать, рить, ся — під-
смажувати, підсмажити,
підпикати, пекти, ся; (въ
маслѣ) засмажувати, сма-
жити, ся.
Поджаристый — підсмажений,
підпечений.

Поджарый—худорлявий, сухор-
лявий.
Поджелудочный — підшлунко-
вий.
Подживотникъ—попруга.
Подживость—підчеревина.
Поджиганіе—підпалювання.
Поджигатель, ница—палій, ка.
Поджигательство—підпал, під-
палення.
Поджигать, жечь—підпалюва-
ти, підпалити; припалюва-
ти, пришмалювати, лити;
підбурювати, рити, направ-
ляти, правити.
Поджиданіе—чекання.
Поджидать, ждать — чекати,
очікувати, наджидати, на-
діждати, (подстерегать) ча-
тувати.
Поджилки—жижки.
Поджимать, поджать—прикор-
чувати, чити, підіогати.
Поджогъ—підпал.
Подзадоривать, рить — під-
цьковувати, кувати, піддро-
чувати, чити; підохочувати,
охотити.
Подзатыльникъ — запотилиш-
ник, ошийник, спотикач.
Подземелье—підземелля, льох.
Подземный — підземний, під-
земельний, попідземний.
Подзолъ—луг, зола.
Подзорный—прозорний.
Подзывать, звать — підклика-
ти, підкликати, приклика-
ти, кликати.
Подивиться—подивуватися.
Подирать, драть — роздирати,
дерти; скубти, поскубти.
Подкалывать, подколоть—під-
штрюкувати, підштрикнути;
підпинати, п'ясти, підспи-
лювати, лити.
Подкапываніе—підкопи.
Подкапывать, копать, ся—під-
копувати, підкопати, ся.
Подкарауливать, лить — при-
стерігати, пристерегти, со-
чити, присочити, пантру-
вати, упантрувати, чигати,
вичигати.
Подкармливать, мить — підго-
довувати, підгодувати, під-
харчовувати, чувати, під-
контовувати, тувати; по-
тодстѣть—отягтися, узяти
тіло.

Подкатывать, тать — підточувати, чяти, підкочувати, тити.
 Подкачивать, чнуть — підхитувати, тнути.
 Подкашивать, сить — підкошувати, підкосити.
 Подквашивать, квасить — підквашувати, сити.
 Подкидной — підкинений.
 Подкидывать, кинуть — підкидати, кинути; підсувати, сунути.
 Подкидышь — підкидьок.
 Подкладина — лігар.
 Подкислить — закислити.
 Подкладка — підшивка, підбій, підбійка; підставка.
 Подкладочный — підшивковий, підбійковий, підкладильний.
 Подкладывание — підкладання.
 Подкладывать, подложить — підкладати, підкласти, підмощувати, мостити; підшивати, шити.
 Подклеивать, клеить — підліпляти, пити.
 Подкова — підкова.
 Подкованный — кований.
 Подковка — підкування; підківка.
 Подковный — підковний.
 Подковообразный — підковуватий.
 Подковывать, ковать — підковувати, підкувати.
 Подковыривать, рять — піддобувати, піддівбати, підколупувати, пнути.
 Подкожный — підшкурний, зашкурний.
 Подколачивать, лотить — підбивати, бити.
 Подколодникъ, пт. *Motacilla* — трясихвістка.
 Подколодный — підколодний.
 Подколъ — підкол.
 Подколѣнокъ — жижка, підколінок.
 Подкопный — підкопний.
 Подкопъ — підкоп; підступ.
 Подкосъ — підпора.
 Подкрадываться, красться — підкрадатися, крастися, підбратися, підібратися.
 Подкрапивница, пт. *Motacilla regulus* — королик.
 Подкраснить — підчервонити.
 Подкрашивать, сить — підбар-

мовувати, підбармувати, підмальовувати, лювати, ся.
 Подкручивать, крутить — підкручувати, тити.
 Подкрѣпа — підпора.
 Подкрѣпление — засилок, підсилок, підпора, підмога; (ѣдой) піджива.
 Подкрѣпляют, пить — посиляти, силити, засилювати, засилити, підсилювати, силити, покріпляти, пити; підпирати, перти.
 Подкрѣпляться, питься (пищей) — підідати, підісти.
 Подкузьмить — підвести, підманити, підкувати.
 Подкупать, пить — підкупляти, підкупити; докупляти, пити.
 Подкупной — закупний, підкупний.
 Подкупщикъ — закупник, підкупник.
 Подкупъ — підкуп, підкупство.
 Подкуривать, рить — підкурювати, рити.
 Подкучивать, тить — підпивати, підпити, підпіячити, підгуляти.
 Подлаживаться, ладиться — придобрюватися, придобритися, лакузитися, підлакузитися.
 Подлаза — підлабузник, лакуза.
 Подламывать, ломить — підламувати, ламати.
 Подлежать, лечь — лягати, гти під що.
 Подледный — підльодний.
 Подлежать — підлягати, гти, підпадати, пасти, належати.
 Подлежащее, грам. — діяльник, підмет.
 Подлежащий — властивий; належний.
 Подлетать, тѣть, прилетѣть — надлітати, надлетіти, надлинати, підлітати, летіти, линути.
 одлецъ — подляк.
 Подливание — підсипання, підливання.
 Подливать, лить — підсипати, підсипати, підливати, лити.
 Подливка — підливання; (соусъ) підлева.
 Подливной — розливальний; підсубійний (о колесѣ).

Подлиза, лъстець—лизун, підшивайло, підлепа, підлепливий, підлепний.

Подлизываться, заться—підсипатися, підсипатися, лабузнитися, лакузитися, підлабузнитися, підлакузитися.

Подлинникъ—первотвір.

Подлинный, собственный—притаманний, автентичний, справжній, правдивий, власний.

Подлипала—см. Подлиза.

Подлипательство—підлесливість, улесливість, підси-
пання

Подлипать, пнуть—приліпля-
тися, питися.

Подличать—подлякувати.

Подло—підлотно.

Подлобный—підчільний.

Подлобие—підчілья.

Подлогъ—підбор.

Подложный, о—підборний,
хвальшивий, о.

Подлость—підлота.

Подпунный—підмісячний.

Подлый—підлотний.

Подль—біля, попри, побіля,
обік, побіч, попліч, суміж,
узбіч, поузбіч.

Подлзать, лзть—підлазити,
-лізти.

Подлзпляют, пить—підліпля-
ти, пити.

Подлзсникъ, раст. Asarum
europaеum—копитень, ко-
питки, копитник, копитняк.

Подлзсокъ—підлісок, прилі-
сок.

Подмазка—підмазування, під-
мащування.

Подмазчикъ—мастильник,
(шутл.) шмаровоз.

Подмазываніе—підмазування.

Подмазывать, зать—підмашу-
вати, підмастити, підма-
зувати, мазати.

Подмазываются—см. Подли-
зываются.

Подмалевывать, левать—під-
фарбовувати, бувати.

Подманивать, нить—принад-
жувати, дити; зводити,
звести.

Подмаренникъ цѣпкій, раст.
Galium Aparine—мокрець,
дерябка, лепчиця, лепець,
липник, липняк, колотов-

ця, прилип, іванчик
золотий, -настоящий, G.
vegum—медівник, пшінка,
медявник, медяник, каш-
ка жовтенька, дівунка; мяг-
кій—G. mollugo—чистець,
смирна.

Подмастерье—підмайстер, під-
мастерок; сапожника—
шевчук, портного—кравчук,
кузнеца—ковальчук, боча-
ра—бондарчук.

Подмахивать, хнуть—підпису-
вати, сати на швидку.

Подмачивать, мочить—підмо-
чувати, чити.

Подмерзать, слегка замерзать,
-знуть—замерхати, замер-
хнути, примерзати, -зти.

Подметальщикъ, ца—замітат,
-чка, метільник, -ця.

Подметать, -месть—підмітати,
-мести.

Подметка—підмітка.

Подметный—підкидний, під-
кинений.

Подметывать, тать, -тнуть—
підкидати, кинути; фастри-
гувати, прифастригувати;
(обувь) підставляти, -ста-
вити.

Подметышь—підкидьок.

Подмигиваніе—підморгування.

Подмигивать, гнуть—підмор-
гувати, підморгнути.

Подмога—підсобка, спомога,
поміч.

Подмокать, кнуть—мокти, під-
мокти.

Подмодаживать, лодить—від-
моложувати, дити.

Подмораживать, розить—при-
морозувати, зити; підмер-
зати, -зти.

Подмости—примістка, під,
поди.

Подмочка—підмочка.

Подмываніе—підмитва, під-
мивини, підмивнява.

Подмывать, мыть—підмива-
ти, мити; (размывать) су-
котати, усукотати.

Подмылье—милини, змилки.

Подмышка—пахва, паха.

Подмививать, нить—замінати,
-нити; (подложить одно
вместо другого) підстав-
ляти, -вити, підкладати,
-класти.

Подмінний — підмінений, за-
мінений, підставлений.

Подмінъ — заміна.

Подмінить — примішати.

Подмінсь — примішка, домішка.

Подмінчать, мінити — укміча-
ти, укмітити, устроювати,
-чити, пристерігати, -гти,
завважати, -важити, зугле-
діти.

Подміншати — підмішати, при-
мішати.

Поднадуть — піддурити.

Подначаліє — підвладність, під-
рядність.

Подначальный — підвладний,
підрядний.

Поднебесная — світ.

Поднебесный — піднебний.

Поднебесьє — піднеб'я.

Поднебный, анат. — піднебен-
ний.

Поднебсьє, анат. — піднебення.

Подневольный — заневільний,
приневільний.

Поднесеніє — підносили, доно-
шіння, посвита.

Поднесь — дотепер, і досі.

Поднимать, нять — підіймати,
підійняти, піднімати, під-
няти, здіймати, здійснити;
підводити, зводити, вести;
(тяжесть) підважувати, ва-
жити; (вверх) підвергати,
-вергнути.

Подниматься, няться — підво-
дитися, підвестися, зводи-
тися, звестися; підносити-
ся, зноситися, звестися,
зніматися, знятися; (въ
цѣнѣ) здорожитися; (о ра-
стеніях) понасторошувати-
ся, вигнатися; (о бурѣ,
вѣтрѣ) схоплюватися; (о
пыли) скопотитися, спили-
тися.

Поднимокъ, раст. Viola arepa-
gia — драб.

Подновлять, -вить — відновля-
ти, -вити.

Подноготная — тайливиці, тай-
нощі.

Подножіє — підніжжа, підні-
жок, горы підгір'я.

Подножка (въ экипажѣ) — сту-
пійка.

Подножный — підніжний; кормъ
-паша.

Подносить, -сти, принести —

надносити, наднести; пода-
вати, -дати.

Подност — стябло, таця.

Поднѣпровье — Наддніпряни-
на.

Подобаєть — личить, годиться,
належить, слід.

Подобіє — взір, штиб, кштальт.

Подоблачный — підхмарний, по-
підхмарний.

Подобно тому какъ — так саме
як.

Подобный — такий саме, жих-
лий.

Подобострастіє — підлепність,
підлепливість.

Подобострастный, о — підлеп-
ний, підлепливий, о.

Подобрѣть — здобріти.

Подогнуться — підвернутися.

Подогрѣвать, грѣть — підігрі-
вати, підігріти, пригріва-
ти, -гріти.

Пододвигать, -нуть (подъ что) —
підсувати, підсунути; над-
сувати, -сунути (къ чему).

Подождать — зотривати, заче-
кати.

Подозрительный, о — підзорний;
підозрений, підозрілий, о;
непевний, о.

Подозрѣваемый — призрений.

Подозрѣвать — мати, призру
на кого.

Подозрѣніє — призра, приздрін-
ня, підзор, заздрівання.

Подой — удій.

Подойникъ — дійниця, чуберка.

Подойный — удійний.

Полоконникъ — лутка.

Подоль (женск. рубахи) — по-
діл, пелена, запола; (платья)
надолок.

Подольщаться, -ститься — підле-
щуватися, підлеститися,
підлизуватися, підлизати-
ся, підлискуватися, підла-
бузюватися, -бузнитися,
підгортатися, рнутися, упе-
щуватися, упеститися, при-
маткобожитися, улещува-
тися, -ститися, підсипатися,
сипатися, підстелятися, -ли-
тися, підбасовувати, -сува-
ти кому.

По домашнему — по домовому.

Подонки — оденки; общества —
потолок.

Подоплека — тайливиці.

Подоправать, -прѣть — запря-
ти, -пріти.

Подорваться — підвередитися.

Подорожать — подорожчати.

Подорожникъ, -пт. — Emb. riza
milliaria — болібрюх, ячмін-
ник, стерник; E. Ammer-
припутень; E. nivalis — сніго-
люб; раст. Plantago major —
трипутень, ранник, попут-
ник, подорожник; Alisma
plantago — частуха, жабник;
-золотой, E. citrenella — жов-
тобрюх.

Подорѣшникъ, раст. Asarum
europaеum — копитень, копа-
тень, копитки, копитник, ко-
пити як.

Подосадовать — посердитися.

Подосина — підісок.

Подосиновникъ, -грибъ — підо-
сичник.

Подоспѣть — нахопитися, нахва-
титися, нагодитися, прис-
піти.

Подотвѣтный — відповідаль-
ний; підсудний, обвинуваче-
ний.

Подоткнуть — підстромити.

Подотчетный — назвітний.

Подохлый — здохлий.

Подохнуть — поздохати, вля-
дохати.

Подоходный — прибутковий,
зприбутковий.

Подошва — подошва; (обуви)
підстілка, підкладка; (двой-
ная) ромпас; (горы) підгір'я.

Подошвенный — подошвовий.

Подпадать, -пасть — підпадати,
-пасти (подъ что), наража-
тисся, зитися (на что), під-
лягати, -гти (чему).

Подпаивать, -поить — підпоюва-
ти, -поїти, попідпоювати.

Подпалзывать, -ползти — під-
повзати, -зти, підлазити, -
лізти.

Подпаливать, -лить — підсмалю-
вати, підсмалити.

Подтравывать, -пороть — відпо-
рювати, -роти.

Подпекать, -печь — підпекати,
-пекти.

Подпечекъ — штандари, під-
пичья.

Подпиливать, -лить — підпилю-
вати, підпиляти.

Подпилокъ — терпуг.

Подпирать, -реть — підпірати,
підперти.

Подписка — підписка; (на повр-
изд.) передплата.

Подписной — записний; перед-
платний.

Подписчикъ, -ца — передплат-
ник, -ця, пренумерант, -ка.

Подписывать, -сать, -ся — підпи-
сувати, -сати, -ся; передпла-
чувати, -тити.

Подпись — підпис.

Подплывать, -плыть — підпли-
вати, плисти, плінати (подъ
что), надпливати, надплив-
ти, надплисти (къ).

Подплясывать — підтанцювати,
-ти, дрімбати.

Подполковникъ — підполков-
ник.

Подполье — льох.

Подпорка — підпора, супера.

Подпочва — живетень, материк,
живець.

Подпочвенный — підгрунтовий,
зашкурний.

Подпояска — підперізування;
перезок.

Подпоясывать, -сать — уперізу-
вати, -зати, підперізувати,
-резати.

Подправлять, -править — під-
добрювати, піддобряти, під-
добрити, підладжувати, ла-
дити, відновляти, вити.

Подпруга — попруга, реньгорт.

Подпрыгивать, -нуть — підстри-
бувати, підстрибнути, під-
плигувати, гнути; вистри-
бувати, вибрикувати.

Подпрягать, -прячь — підпряга-
ти, -гти, припрягати, -гти.

Подпускать, -стить — припуска-
ти, допускати, -стити.

Подпѣвать, -пѣть — приспівува-
ти, -вати.

Подпѣвающий — підспивач.

Подпятка, мех. — шайба.

Подравнивать, -ровнять — зрів-
нювати, -нати.

Подражаніе — наслідування.

Подражатель, -ница — наслідов-
ник, -ця, наслідувач, -ка.

Подражательный, -о — наслі-
довний, -о.

Подражать (кому, чему) — на-
слідувати (кого, що).

Подраздѣленіе — підподіл.

Подраздѣлять, -лить — підподі-
ляти, -лити.

Подразнить—подратувати.
 Подразумѣвать (что) — доми-
 слятися (чого).
 Подразумѣваться — припуска-
 тися, значитися.
 Подрастать, расти—підбільша-
 ти, підбільшати, підроста-
 ти, надростати, -сти.
 Подраться—побитися, почуби-
 ться.
 Подребезжать—подирчати, по-
 деренчати.
 Подреберье, анат.—підребер'я.
 Подремасть — покуняти, подрі-
 мати.
 Подрижник — підрижник.
 Подробный, о — докладний, о.
 Подрожать—потремтіти, пот-
 руситися.
 Подростокъ—підліток, недолі-
 ток; півпарубок, підпару-
 бочий.
 Подрубать, бить—підрубувати,
 підрубати, бити, підтина-
 ти, -тяти.
 Подруга—подружниця, подру-
 жина, подруга, другиня;
 -жизни-дружина.
 Подружески — по-друзьки, по
 приятельському.
 Подружить — здружити, зап-
 риязнити.
 Подружиться — поєднатися;
 заприятелювати, зайти в
 приязнь.
 Подрумняивать, подрумняить,
 (хлѣбъ, печенье вообще)—
 загничувати, загнітити.
 Подручный — підручний; пох-
 ватний.
 Подрывать, подрыть — підри-
 вати, підрити, підкопува-
 ти, -пати.
 Подрывать, -орвать — висаджу-
 вати, висадити в повітря;
 довѣріє—збавляти, збавити
 віри, зневіряти до кого;
 (здоровье) — надвереджати,
 надвередити (здоровья).
 Подрывать, -рваться — пору-
 шатися, порушитися, над-
 вереджуватися, дитися.
 Подрывъ — висад в повітря;
 страта, шкода.
 Подръзка—підтинання, підрі-
 зування.
 Подръзной — підрізаний, під-
 тятий.
 Подръзывать, подръзать—під-
 тинати, підтяти, підтінути;

крылья—підборкувати, бор-
 кати, надборкувати, -кати;
 (одежду) підкроювати, кро-
 їти; (коротко) підчикри-
 жити.
 Подръзь—підрізи.
 Подрябнуть—пов'яти, потрухти.
 Подрядный—рядний.
 Подрядческий—рядницький.
 Подрядчикъ—рядник, завідця.
 Подрядъ—ряд, помова.
 Подрядъ, нар.—обрядно, пос-
 піль, узаїт.
 Подряжать, -дять — підгожати,
 підгодити, згоджати, згоди-
 ти, рядити, підрядити.
 Подрясникъ—підрясник, під-
 сутанник.
 Подсаживать, -дять—підсаджу-
 вати, -дити; (растения) при-
 саджувати, -дити.
 Подсаживаться, -дятся —
 підмощуватися, підмости-
 тися.
 Подсвѣчникъ — світич, свіч-
 ник, світильник, свічарня,
 посвітач; (церковный) став-
 ник; (маленькій у иконы)
 світач.
 Подсидивать, -сидѣть — підхо-
 дити, підійти, кого.
 Подсинивать, -нить — підсиню-
 вати, -нити, попідсинювати.
 Подскабливать, -лить—підскрі-
 бати, -скребти.
 Подсказчикъ, -ца — підказник,
 -ця.
 Подсказывание — підказування.
 Подсказывать, -затъ — підказу-
 вати, підказати.
 Подскакивать, -скакать — прис-
 кокувати, -скочити (до кого,
 до чого).
 Подскакивать, -скачить — під-
 скакувати, -скочити.
 Подскакивая—вистрибом.
 Подскокъ—підскік.
 Подслащивать, -стить — засоло-
 джувати, засолодити, со-
 лодити, посолодити, підсо-
 лоджувати, -дити.
 Подслуживаться — прислужу-
 ватися, піддобрюватися.
 Подслушивание—підслухи, при-
 слухи.
 Подслушивать, -шатъ — підслу-
 хати, -слухати.
 Подслідствєнность — підслід-
 чість.

Подслѣдственный — підслідчий.
 Подслѣповатый — підсліпа, підсліпий.
 Подсматривать, рѣть — підглядати, підглежувати, підглядіти, підгледіти, підзирати, зирити, підудріти, піддивлятися, дивитися.
 Подсмѣиваться — підсміювати.
 Подсніжникъ, раст. *Galanthus nivalis* — ярник, просерен, козьодрист, скорозріст, *Primula*-первоцвіт, синій скорліски, сибирскій, *Scilla serotina* — пролісок.
 Подсоблять, бить — допомагати, могти.
 Подсовывать, сунуть (подъ что) — підпихати, підпхнути, підсувати, сунути.
 Подсолнечная — світ.
 Подсолнечникъ, раст. — сояшник; сѣмя-насіння.
 Подсолнечный — підсояшний.
 Подспорье — підпомога, допомога.
 Подставка — підстава; підпора; (ножка) дибка.
 Подставлять, вить — підставляти, виги, підкладати, класти, підсувати, сунути, замінити, нити.
 Подставной — підставлений; хвальшивий.
 Подставочный — підставний.
 Подстегивать, подстернуть, (кнутомъ) — підстѣобати, підстѣобнути.
 Подстергать, речъ — пантрувати, припантрувати, підстерігати, підстерігти, чигати, дочигати, чатувати, учатувати, сочити, присочити, настерігати, гти, (подсмотрѣть) — призорити, запильнувати.
 Подстилатъ, стлать — підстилати, підіслати, підстеляти, лити, поідстеляти.
 Подстилка — підстеляння; підклад, постілка.
 Подсой — сухостій.
 Подстрагивать, гать — підстругувати, підстругати.
 Подстраиать, строить — (перен.) підюжувати, юдити.
 Подстрекатель, ница — підмовник, ця, підбурник, ця.

Подстрекательный — підмовний, піджогливий, підцюкливий, під'юдливий.
 Подстрекательство — підмова, піджога, підбивання, підбурювання, підштрикнява, підцюкнява, направа, під'юдини.
 Подстрекать, кнуть — юдити, під'юдити, підбурювати, рити, підмовляти, виги, підджигувати, гнути, підцюкувати, кнути, підштрикувати, кнути, під'юджувати, юдити, підструнчувати, чигати, підстрочувати, чигати.
 Подстригать, стричъ, ся — підстригати, підстригти, ся.
 Подстрочный — міжрядковий; (о переводѣ) дослівний.
 Подстрѣлить — підстрелити.
 Подступать, пить — приступати, пити, наближатися, зближатися, зитися до.
 Подступъ, — наблиз, приступ, напад.
 Подсудимость — підсудність.
 Подсудимый — підсудник; підсудний.
 Подсудный — підсудний.
 Подсушивать, шить — підсушати, шити.
 Подсылать, дослать — підсилати, слати.
 Подсыпаніе — підсипка.
 Подсыпать, сыпать — підсипати, сипати.
 Подсыпка — підсипка.
 Подсыхать, подсохнуть — надсихати, надсохнути, (немного) стряхнути.
 Подсѣвать, сѣять — підсівати, сіяти, досівати, сіяти.
 Подсѣдать, сѣсть — присідати, сісти (до кого).
 Подсѣдельникъ — попруга.
 Подсѣдельный — підсідловий; верховий.
 Подсѣкать, сѣчь — підтинати, підтяти, підітнути, поідтинати, підрубувати, бати, поідрубувати.
 Подтаивать, таять — топитися, растопитися, потроху.
 Подталкивать, кнуть — підпихати, підпхнути, підштовхувати, вхнути.
 Подтапливать, топить — (въ печи) підпалювати, лити; (водой) затопляти, пѣти.

Подтаскивать, ташить — підво-
лікати, підволокти, підтя-
гати, гти.
Подтасовувать, совать — під-
талювати, вати.
Подтачивать, точить — підго-
стриати, рити; підточувати,
-чити.
Подтачивать, чать — підшива-
то, -шити.
Подтверждать, дить — ствер-
джувати, -дити.
Подтверждение — ствердження.
Подтесать — підтесати.
Подтечь — підтекти, підбігти.
Подтибрить — підщупити.
Подтирать, тереть — підтира-
ти, -терти.
Подтирка — підтирання, вिति-
рання.
Подтопка — підпал, роспал.
Подтравливать, вить — під-
цьковувати, -цькувати.
Подтрунивать, -нить — жарту-
вати, глузувати, пожарту-
вати, поглузувати.
Подтыкать, ткнуть (подъ что)
— підпихати, підіпхнути,
підтикати, підіткнути.
Подтягивать, нуть — підтяга-
ти, підтягти.
Подтяжка — підтягання.
Подтяжки — шлейки.
Подтяпать, пнуть — підщупити.
Подувать, дуть — дути, дмука-
ти, хнути, повівати, віну-
ти, духати, подухати.
Подумать — змислити, помис-
лити, поміркувати, поміз-
кувати.
Подурачить — подурити, помо-
рочити.
Подурачиться — подуріти; по-
пустувати, пожирувати, по-
жартувати.
Подурить, поблазнувати, по-
штукарити.
Подурнѣть — заневіріти, по-
марніти, змарніти, спога-
ніти.
Подусадебный — присадибний.
Подуститель, ница — наущаль-
ник, -ця.
Подутюжникъ — прастава.
Подучить — підучити; підтро-
юдити.
Подушевнѣй, о — щиросердий,
о.
Подушечный — подушковий.
Подушка — подушка, заголо-

вок; техн. — оплін, оплінь.
Подушный — подушний; подать
-подушне.
Подущать, -устить — науща-
ти, устити, намовляти, мо-
вити.
Подушение — наустка, намова.
Подхалюза — проноза, пройда.
Подхватъ — підпашся.
Подхватывать, тить — підхоп-
лювати, підхопити; (о пѣ-
ніи) приспівувати, співати.
Подхвостникъ — підхвістя.
Подходить, приближаться, -
зиться — надходити, надіхо-
дити, надійти, наближати-
ся, близитися (до кого, до
чого); підходити, підійти
(під що); (о днѣ) заступати,
пити; (водой, слѣлаться во-
дянистымъ) звідніти.
Подходчивый — улесливий, ле-
стивий, лестний, підлесли-
вий.
Подходъ — надхід, наблиз; (къ
пристані, берегу съ рѣки)
підплив, пришиб.
Подходящий, соответствующий
— відповідний; удобний —
притомний; идущий къ ли-
цу — притомний; пригодный
— прикладний.
Подцапать, пнуть — хапнути;
підчепити.
Подцвѣтитъ — побарвити.
Подцѣвливать, цѣпить, — под-
дѣть — причипляти, чепити;
підщупляти, пити; крюкомъ
— загачувати, загачити.
Подчелюстный, — анат., підви-
личний.
Подчеркивать, кнуть — підкре-
сляти, -лити.
Подчиваніе — частування, трак-
тування.
Подчивать — частувати, трак-
тувати, припрошувати, ря-
дувати.
Подчинение — підлягання.
Подчиненность — підлеглисть,
підвладність, підручність.
Подчиненный — підлеглий, під-
владний, підручний.
Подчинять, нить — підбивати,
підбити, підхиляти, лити,
підгортати, рнути, підне-
волювати, -лити.
Подчиняться, ниться — підля-
гати, підлягти.

Подчистка—підчищення; підскрібання.
 Подчищать, чистить — підчищати, стити; підскрібати, скребти; (обрывать листья, ветви, сучья) чухрати, підчухрати.
 Подчеревный—підчеревний.
 Подшейникъ—(въ уздѣ) підборіддя.
 Подшибать, бить—підбивати, бити.
 Подшивать, шить—підшивати, шити.
 Подшивка—підшивання; підшивка.
 Подшивной—підшиваний; підшитий.
 Подшипникъ, мех.—підчіпок, підшийник.
 Подштаники — підштанки, спідні.
 Подшутить—зверетенити, пожартувати, зажартувати.
 Подъ (въ печи)—черінь.
 Подъ—під, попід; над; при; біля, побіля; подъ вечеръ-надвечір; подъ утро-надранок, перед світом; подъ рукою—на похваті, на похопі.
 Подъемистый — (грузоподъемный) місткий, поємний; (съ высокимъ подъемомъ) підбитюватий.
 Подъемникъ, тех.—підойма.
 Подъемный — (мостъ, ворота, окно) звідний; (судно) вантажовий; (деньги) пересельний; (снарядъ, машина) підйма.
 Подъемъ—(колокола) підняття; (ноги) підбите; (отлогая возвышенность) узвіз; (домкратъ) підойма.
 Подъѣдать, ѣсть — під'їдати, їсти; підточувати, чити, підгризати, зти; (подкормиться) підхарчитися.
 Подъѣздъ—ганок; під'їзд; над'їзд, приїзд.
 Подъѣзжать, ѣхать, — під'їздити, їхати, над'їздити, їхати; (подлизываться) підстелятися, литися, підсипатися, сипатися.
 Подъѣзжий—під'їздний.
 Подъязычный—під'язичний.
 Подъяремный — зневолений, пригнчений.

Подъячий — канцеляриста; (шутл.) скарбова, лушпайка.
 Подыгрывать, грать — пригравати, грати.
 Подымный — подимний; — подать — подимне.
 Подымать, —ся — см. Поднимать, —ся.
 Подыскивать, —скать — зашукувати, пришукувати, —кати.
 Подышать — подихати.
 Подѣвать, —дѣть — діти, подіти, заподіти; запроторювати, торити.
 Подѣйствовать — вплинути; (плохо на желудокъ) — завадити.
 Подѣлать — поробити, удіяти.
 Подѣлать, —ся — поділити, переділити; подуванити, —ся.
 Подѣлка — направа, робітка.
 Подѣломъ — по заслугі.
 Подѣлочный — знадібковий, —матеріаль — знадібок.
 Подѣлывать (дѣлать) — поробляти, моторити.
 Подѣльчивый, уступчивый, — подільчивий, поділющий, поділшливий.
 Подѣтски — по дитячому.
 Подюжинно — тузинами, на тузини.
 Поелозить — пометушитися; покрутитися коло кого.
 Поединокъ — герць, дуель, поединок.
 Поежиться — зшулитися, пошулитися.
 Поелику — оскільки.
 Поемный — заплавний.
 Поемъ — заплава.
 Поение — поїння.
 Поерепениться — покостритися.
 Поерзать — поовтузитися, покрутитися.
 Пожадничать — поласитися.
 Пожалить — пожалити, покусати; (крапивою) попекти.
 Пожалование — (даръ) данок, нагорода, обдарування; надання.
 Пожаловать — надати, обдарувати, нагородити; (посѣтитъ) відвідати; добро пожаловать — просимо до господи.
 Пожаловаться — поскаржитися; обжаловать — оскаржити.

Пожалуй—нехай, га, відай, чого доброго.
 Пожалуйста—будь ласка.
 Пожалѣть (кого, что)—ужалувати, ужалітися, зажаліти; (о чемъ) пожалувати.
 Пожарище—згарище, погорілище, погориджа, пожари на, димовище.
 Пожарный—пожежний, вогневий; команда—пожежна сторожа; труба—гасіль.
 Пожарь—пожежа, пожара, пожега, погориджа, пожарь!—горитъ!
 Пожатіе—стиск.
 Пожевать—пожувати, пожвакати.
 Пожеланіе—пожадання, бажання.
 Пожелать—побажати, завволити, ужадати, зажадати, зохматися.
 Пожелкнуть—пожовкти, ужовкти; прижовкти.
 Пожелтѣть—зажовтити, зжовтити.
 Пожелтѣвшій—зажовклий; (нѣскольکو) прижовклий.
 Пожелтѣть—зжовтіти, пополовити, ужовкнути; (слегка) прижовкнути.
 Пожеманиться—поманіжитися.
 Поженить—спарувати, одружити.
 Пожениться—побратися, одружитися, спаруватися.
 Поженски—по жіночому.
 Пожертвовање—охвірування; охвіра.
 Пожертвованный—охвірний.
 Пожертвовать—охвірувати; поступитися чим; — жизнью—наложити головою.
 Пожесткнуть—затверднути, зашкарубти.
 Пожечь—попалити, спалити.
 Пожива—нажива, зиск, користь, узяток.
 Поживать—матися; какъ—поживаете—як ся маєте?
 Поживиться—поживитися.
 Пожидѣть—порідіти.
 Пожизненно—до віку, до життя.
 Пожизненный—довічний, доживотній.
 Пожилое (плата за квартиру)—комірне.
 Пожилы—пристаркуватий,

пристарий, літошній, постарий, підтоптаний.
 Пожимать, жать—стискати, стиснути; ся—щулитися, зщулитися, кулитися, скулитися; вагатися.
 Пожинать, жать—зжинати, зжати; збирати, зібрати.
 Пожирать, жрать—зажирати, зажерти, згламати.
 Пожирѣть—доситішати, отягтися, погладчати.
 Пожитки—манатки, речи, манаття.
 Пожить—пожити.
 Пожниво—стерня.
 Пожужжать—подзижчати.
 Пожурить—полаяти, покаратати кого.
 Пожурчать—подзюрчати.
 Поза—постава.
 Позабавить—побавити, розважити.
 Позабить—позабивати.
 Позаботиться—попіклуватися, поклопотати, постаратися, потурбуватися, (о спокойствіи)—припокоїти.
 Позабывать, быть—позабувати.
 Позабѣгать—забігати, заметушитися.
 Позавидовагъ—завидити, позаздрити.
 Позавинтить—позашрубувати.
 Позавтракать—поснідати.
 Позавчера—завчора, позавчора, передучора.
 Позавчерашній—позанічний, завчорашній.
 Позавѣсить—позапинати.
 Позагадить—позапаскуджувати.
 Позагорѣть—засмалитися, запалитися.
 Позагрязнить—покаляти, побруднити.
 Позадвинуть—позасувати.
 Позади, нар.—позадъ, позаду; предл. поза, за, назад, позад.
 Позадолжать—напозичатися.
 Позадуматься—замислитися.
 Позадѣлать (камень, кирпичемъ)—позамуровувати.
 Позаймствование—засяження, запозичення.
 Позаймствоваться—засягти, запозичити, позичити.

Позакрихати — позачиняти, позатуляти.
 Позакупити — позакуповувати.
 Позакоркити — позакорковувати.
 Позамаслювати — позасмалювати.
 Позапачкати — позамизувати.
 Позаперети — позамикати.
 Позаплевати — позаплювати.
 Позаплескати — позацвітати.
 Позапізнати — забаритися.
 Позапрошлогодній — позаторішній.
 Позапрошлий — залітешній.
 Позапрятати — позаховувати, позапроторювати.
 Позапылити — позапорошувати.
 Позарости — позаростати.
 Позаржавіти — поржавіти.
 Позарітися — поласитися, поквапитися.
 Позарити — позакопувати.
 Позаселити — позаселювати.
 Позасидіти — засидітися.
 Позаснути — позасинати.
 Позастроити — позабудовувати.
 Позасісти — позасідати.
 Позасіяти — позасівати.
 Позатухнути — пригаснути.
 Позаупрямитися — затятися.
 Позачеркнути — повикреслити.
 Позванувати — теленькати, подзвонювати, дзеленькати.
 Позвати — узвати, покликати.
 Позвеніти — подзвеніти, подзеленькати.
 Позволення — призив, дозвіл, позвіл.
 Позволительний, о — привольний, дозвольний, позвольний, о.
 Позволяти, лити — призволяти, призовити, дозволяти, волити (на що).
 Позвонити — подзвонити.
 Позвоніти (спинній) — ководка.
 Позвоніти, анат. — ководник.
 Позвоніти — ководний.
 Позв'язати — по зв'язці.
 Поздненько, кий — пізненько, кий.
 Поздній — пізній.
 Поздно — пізно, не рано, слишком — запізно.
 Поздновато — надпіз.
 Позднє — пізніш, як — можно, позднє — як — найпізніш.
 Позднійший — пізніший, найпізніший.

Поздороватися — звітатися, привітатися, поздоровкати.
 Поздоровіти — поздоровшати, подужчати, оклигати, оклигнути, окріяти.
 Поздравитель, ница — віншувальник, -ця.
 Поздравительний — віншувальний.
 Поздравленіє (св'яті) — віншування (чим).
 Поздравляти, вить — віншувати, повіншувати, здоровити, поздоровити.
 Позеленіти — позеленіти.
 Поземельний — лановий, ґрунтовий, поземельний.
 Позиція — постать, становище.
 Позлащати, ся — золотити, ся.
 Позлитися — посердити, погнівити.
 Позлословити — полихословити.
 Познакомити — познайомити, обзнати, ся — запізнатися, спізнатися з.
 Познання — знання, пізнання.
 Позолота — позлота, позолота.
 Позолотити — позлотити.
 Позорити — ганьбити, неславити, ганити, ся — у неславу входити.
 Позорище — стидовище.
 Позорний, о — ганебний, о.
 Позор — ганьба, неслава, гана, пага.
 Позубоскалити — пожартувати, поглузувати.
 Позубритися — позубитися.
 Позудіти — посвербіти.
 Позументний — брузументовий, карунковий.
 Позументник — цимукляр.
 Позумент — карунка, брузумент, позлітка, сухозлітка.
 Позыв — хать, потяг (до чого).
 Позвота — позіхи, зівачка.
 Позв'язати — позихати.
 Позиграти — пограти, найграти, сыграти — згуляти, погуляти, погратися.
 Поизбити — попобити.
 Поизгнати — погнати, потрухити.
 Позидержати — витратитися (з чого).
 Поиздіватися — поглузувати, позбиткуватися, покепкувати.
 Поизняти — пожмакати.

Пойло—пійло, джер; изъ запа-
 рен. отрубей—запарка.
 Пойма—заплава.
 Поймать-ся—піймати, злови-
 ти, уловити, злапати, -ся;
 попасть, запопастись, засту-
 кати.
 Поименный, о—іменний, о.
 Поименование—наменування.
 Поименованный—менений,
 применований.
 Поименовать—наменувати,
 наменити, поменити.
 Поимка—іманка, пійманка,
 злапанка.
 Поимщикъ—іманець, повець.
 Поинтересоваться—зацікави-
 тись.
 Поискать—пошукати, попошу-
 кати.
 Поиски—шукання.
 Поисковеркать—попокалічити.
 Поисковырять—попоколупати.
 Поистинѣ—по правді.
 Пойти—піти; безлич. — пове-
 стися, пощастити.
 Поить—поїти, напувати.
 Пока—поки, заки, доки, за-
 киль, нім; аж, тим часом.
 Покадить—покурити.
 Показание—показ, свідчення,
 свідкування.
 Показатель, -ница — показчик,
 -ця; доказник, -ця, довод-
 чик, -ця.
 Показной—виставний.
 Показъ—вистава.
 Показывать, -зять — показува-
 ти, -зати; виявляти, -вити,
 появляти, -вити; свідчити,
 висвідчити.
 Показываться, -казаться — по-
 казуватися, казатися, пока-
 заться, витикатися; здава-
 тися, здатися, уздрітись,
 звидитися.
 Покаковски—по якому, це.
 Покалывать, -колоть — колеті,
 поколоті, шпигати, пош-
 пигати.
 Покалякать—побазікати.
 Покамѣсть—тим часом, поки
 що, про час, на разі.
 Покапать—покрапати.
 Покапризначать — покомези-
 тись.
 Покарать—покарати.
 Покараудить—постерегти, по-
 вартувати.
 Покаркать—покаркати.

Покатать—покачати; повозити.
 Покатистый—сходистий, зго-
 ристий.
 Покатить—покотити, поточи-
 ти; поїхати.
 Погато — згористо, скотисто,
 покотисто, скочисто, збо-
 чисто, спадисто, спохило,
 спухово, спуховисто, спу-
 ховато.
 Покатость—узбіч, спад, спо-
 хилість, пологість.
 Покатый — пологий, положи-
 стий, полонистий, спохи-
 лий, спадистий, збочистий,
 роскотистий, скочистий,
 згористий, поголовастий,
 спуховистий, спуховатий,
 спуховий.
 Покачать — похитати, погой-
 дати.
 Покачивание—похит, гойдання.
 Покачивать, -ся — похитувати,
 -ся, погойдувати, -ся; -ся-
 точиться.
 Покачнуть, -ся — хибнути, по-
 колихнути, погойднути, -ся.
 Покашливать—кахикати.
 Покаяние—покута, каяття.
 Покаянный, -ца — покутник, -ця.
 Покаянный—покутний.
 Покаяться—спокутувати.
 Поквитаться—поквитуватися.
 Покивать — покивати, похи-
 тати.
 Покидать, -кинуть — кидати, по-
 кинути, лишати, лишити;
 бросить, пренебречь—зацу-
 рати, понехати, занехати,
 занехаяти, занедбати.
 Покипеть—покипіти.
 Покипятить—покипнювати.
 Покислѣть—поквасніти.
 Покиснуть—покисти.
 Покладистый — схильчивий,
 покладливий, несперечли-
 вий, згідливий; (вкрадчи-
 вый) приладний.
 Поклажа — теркила, вантаж,
 тягар, крам, манатки.
 Покланяться, -клониться — ша-
 нувати, величити; уклоня-
 тись, -нитись.
 Поклеванный—дзюбаный.
 Поклевать—подзюбати.
 Поклеймить—натоврити.
 Поклепный—обмовний.
 Похлепщикъ, -ца — обмовник,
 -ця.

Поклепъ — наклеп, обмова, обрехи.
 Поклесь — уживка, ужілка, ву-
 жівка, шульговина, хомут,
 хамут.
 Поклоненіе — поклін, величен-
 ня, шана.
 Поклонникъ, ца — величник,
 ця, хвалебник, ця; прихиль-
 ник, ця.
 Поклонъ — поклін, поклонець,
 уклін; поклоны — кланання.
 Поклясться — заприсягтися.
 Покняжить — покнязювати.
 Покобениться — покомизитися,
 поманіжитися.
 Поковать — покувати.
 Поковеркать — покалічити.
 Поковылять — пошкандибати,
 пошкутильгати, пошка-
 тильгати.
 Поковырять — полупати, подю-
 гати.
 Покой — покій, спокій.
 Покойникъ, ца — небіжчик, не-
 біжка, помершленник, ця.
 Покойный, о — спокійний, ти-
 хий, о; удобный — догід-
 ний, о.
 Поколдовать — похимородити,
 почаклувати.
 Поколебать, ся — поколихати,
 захитати, ся.
 Поколотить — потасувати, від-
 лупцювати, відшмагати, по-
 чухрати.
 Поколѣніе — коліно, покоління,
 патрамент.
 Поколѣнный — родоводний.
 Поколѣть — поздохати, визди-
 хати.
 Покомандовать — постаршину-
 вати, поверховодити, по-
 отаманувати.
 Покомкать — пожужмити.
 Поконопатить — полюбити.
 Покончить — покінчити, скін-
 чити, (что) упоратися (з
 чим).
 Покореніе — підбій, упокорення.
 Покоритель, ница — підбійник,
 ця, завойовник, ця.
 Покорливый, о — плохий, па-
 гідний, о.
 Покормить — погодувати.
 Покормъ — обрік, паша.
 Покорно — корне, покірно.
 Покорность — покора, слуха-
 ність, покірливість.

Покорный — покірливий, слух-
 яний, плохий.
 Покорнѣйше — найпокірніше,
 з найбільшою покорюю.
 Покоробить — зжолобити, по-
 жолобити; ся-зуверіти, зо-
 жолобкастити, скантувати-
 ся, зжолобитися.
 Покорствовать — коритися.
 Покорявѣть — пошкарубіти,
 пошкарубитися, покоржа-
 віти.
 Покорять, рить — підбивати,
 підбити, підхиляти, лити,
 корити, скорити, піднево-
 люти, водити.
 Покосить, ся — (искривить) спа-
 чити, перехнябити, ся; ско-
 са подивитися.
 Покоsmать — покошлатити.
 Покосный — покісний.
 Покось — покіс.
 Покража — крадіж, крадіжка;
 краденина.
 Покрапывать — накрапати.
 По крайней мѣрѣ — прейма,
 принаймні, принайменше,
 щонайменше.
 Покрасить — пофарбувати.
 Покраснѣвший — почервонілий,
 счервонілий.
 Покраснѣть — [зчервоніти, за-
 червоніти, запаленіти, зго-
 ріти, зашаритися.
 Покрасоваться — покрасіти, по-
 красувати.
 Покренить — скантувати.
 Покривить — покривити; (ду-
 шою) збочити, ся-закорча-
 віти, знабочитися, покри-
 витися.
 Покрикивать — погукувати, га-
 рикати.
 Покричать — покричати, погу-
 кати.
 Покровитель, ница — охоро-
 нець, ниця, протектор, ка,
 оборонець, ниця, патрон,
 -неса.
 Покровительственный — охоро-
 ончий, оборончий, опі-
 кунчий.
 Покровительствовать — охоро-
 няти, обороняти, захищати,
 -ти, патронувати.
 Покровъ (верхъ платья) крит-
 тя; (внѣшняя оболочка) —
 тулубець.
 Покрой — крій.
 Покроить — покраяти.

Покромка—крайка.
 Покромсать—почикрижити.
 Покропать—попартачити.
 Покруглить—заокруглити.
 Покрупнѣть—побѣльшати, побуйнѣшати.
 Покрывало—укривля, накрить; (для завѣшиванья) запиначка; (попона) капа; (для гроба) натрунник, на трунник.
 Покрывать, - крыть — крити, укривати; (водой) змикати, зімкнути, понімати, поняти; (первымъ слоемъ краски) тенетити, потенетити; (мѣхъ какъ либо матеріей) потягати, гти; (карту) бити, побити; (жестью) жеретити; снѣгомъ-заснѣжити.
 Покрыватьсѣя, - рытьсѣя — критисѣя, окриватисѣя, окритисѣя; (снѣгомъ, пылью) припадати, пасти пилом, снѣгом, снѣжити, заснѣжити; (слизью) слюзити, забрезкнути; (росой) роситисѣя, зароситисѣя; (туманомъ) стуманѣти, стуманитисѣя; (дырами) дѣрчавѣти, подѣрчавѣти; (тучами) похмарѣти, похмаритисѣя; (бѣлыми облачками) помолодитисѣя; (мхомъ) замшитисѣя, (толпой) заступатисѣя, - питисѣя; (струпьями) струпѣти; (платкомъ) напинатисѣя, - пнутисѣя, напрядатисѣя, - прянутисѣя.
 Покрытіе—укриття; (лакомъ, матеріей) потягання; расходовъ—зворотини видатків.
 Покрытый—покровений, укритий; (пылью) припалій порохом; (глазурью) склений, полив'яний.
 Покрышка—укривля, накривка, покрива; (верхъ платья) криття.
 Покряхтѣть—покректати.
 Покувыркаться—поперекидаться.
 Покуда—поки, поки що.
 Покумиться—покуматисѣя.
 Покупатель, - ница — купець, - ниця.
 Покупать — (выкупать) скупати, купувати, купляти.
 Покупка — покуп, закупня; (купленное) купля.
 Покупной—купний, купований.

Покупщикъ, -щица —закупецъ, - ниця.
 Покуралесить — поколобродити, пошуробурити.
 Покутить—погуляти.
 Покушаться, - сѣться — замахуватисѣя, - хнутисѣя, замѣритисѣя, мѣритисѣя.
 Покушеніе—замах, замѣр.
 Пола—пола; (свернутая такъ, чтобы положить въ нее что-ниб. припіл).
 Полагать, - ложить — класти, покласти; припускати, - стити, гадати; постановляти, - вѣти; назначати, - значити.
 Полагаться, - ложиться, довѣряться—звѣрятисѣя, звѣритисѣя, духвати, подухвати.
 Поладить—уладнати, погодитисѣя.
 Полакировать—полякувати.
 Полакомиться—поласувати.
 Поласкать—поголубити, попестити.
 Поласкаться — попеститисѣя, поластитисѣя.
 Полати—піл (під стелею).
 Полаять — погавкати, побрехати.
 Полба, раст. *Triticum spelta* — оркис.
 Полгода—півроку.
 Полдень—полудне, полудень.
 Полдести—півлібри.
 Полдневный — полудній, полудневий.
 Полдникъ — ловранок, підвечірок.
 Полдничаютъ — ловранкувати, піввечіркувати.
 Полдюжины—шосток.
 Поле—поле; (фонъ) тло; (въ книгѣ) беріг; (въ шляпѣ) криси; паровое—пар, паровина, толока; (удобр. навозомъ) перегній; (выжженное)—згарець; (битвы)—бойовище.
 Полевая богородская трава, раст. *Thymus serpyllum* — матерзанка, материнка.
 Полевая горчица, раст. *Sinapis arvensis* — свиріпа.
 Полевая малина, раст. *Rubus caesius* — колодох, деринник.
 Полевая мышь, *Arvicola* — пілх.
 Полевая мята, раст. *Mentha arvensis* — кінська м'ята.

Полевка, зоол. *Hypodaues* — точка.
 Полевой — польовий, нивний, пільський; бѣсъ — польовик; шпять — полевик.
 Полетче — трохи легше.
 Полегший — полеглий.
 Полежать — полежати, відпочити.
 Полезный, о — ужиточний, хосний, пожиточний, хосенний, користний, планітний, о.
 Полелѣять — попестити.
 Полемическій — полемичний.
 Полепетать — побелькотати, пощебетати.
 Полетать — політати.
 Полетъ — літ; (воображенія) буяння, ширяння; (мысли) зліт.
 Полетѣть — полетіти, полинути.
 Полечь — залягти.
 Ползание — лазіння, плазування.
 Ползать — лазити, плазувати, фовзатися, (презрительно) рипигатися; (о змѣѣ) суватися.
 Ползкомъ — поповзом, навплаз, плазом.
 Ползти — пластати, лізти.
 Ползунъ, нья — повзун, ха, лазій, -ка.
 Ползучая ива, раст. *Salix герrens* — ницелоз.
 Ползучій — плазовитий; (о раст.) виткий, стелюх.
 Поливальница — поливачка.
 Поливальщикъ — поливайко.
 Поливание — поливання, зливання.
 Поливать, лить — поливати, лити.
 Поливка, поливанье — поливанка.
 Полизать — полизати, полить-кати.
 Полинять — злиняти.
 Полировать — яснити, глянцювати.
 Полировка — глянцювання; полір.
 Политическій — політичний.
 Политура — поліск.
 Полить — полляти, полити, линути.
 Политься — линути; (о крови) — заюшити.
 Полицейскій — поліційний.

Поличное — крадене.
 Полка — полиця, подря; для посуды — судник, мисник; ружейная — каганецъ, панівка, потравка.
 Полковникъ, -ца — полковник, -ця; рейментарь.
 Полковническій, -чій — полковницький, рейментарський.
 Полководецъ — воевода, верховодарь, ватаг, ватажок, звершник.
 Полковой — полковий.
 Полкъ — полк, реймент.
 Полнехонько — повнеча.
 Полно — повно, вповні; до краю; ушертъ; годі, досить.
 Полноватый — повнявий.
 Полновластіе — всевладе.
 Полновластный, о — всевладиний, повновладний, о.
 Полноводный — повідьний.
 Полновѣсный — повної ваги.
 Полногрудый — повногрудий.
 Полнокровіе, мед. — кривлястість.
 Полнокровный — кривлястий.
 Полнолицый — повновидий.
 Полнолуние — повня.
 Полномочіе — уповноваження, Поуповаження, повновласть.
 Полномочный — уповноважений, уповажненний.
 Полнота — повня, повнява; (тѣла) огрядність, цілковитість; обширість, розлеглість.
 Полночный — полуночний.
 Полночь — північ.
 Полнощекій — щокатий.
 Полный — повний; цілковитий; (тучный) обдемкуватий, огрядний, опасистий, тілистий; обширий, розлогий, достатній, докладний.
 Полнѣть — (наполняться) повнитися, виповнятися; (тучнѣть) гладчати, брати, набірати тіла.
 Половикъ — ходник (на полу); щітка; ножник (для вытиранія ногъ).
 Половина — половина, пів.
 Половинка — половинка.
 Половинный, -ность — половинний, -ність.
 Половинчатый — половинчастий.
 Половинщикъ, -ца — спільник, -ця.

- Половица — мостина, делина, помістниця, помостина.
 Половодье — повідь, повіддя, повідь.
 Половой — підлоговий; (относ. къ муж. или жен. полу) природжінний; половой органъ — природження; — вопросъ — статьяова справа.
 Пологий — припадистий, протягий, спадиистий.
 Пологъ — опона, запона.
 Положеніе — становище, стан; теза, твердження; статут, регулямин; осадное — стан облоги; замѣтное-визначне становище; о выборахъ регулямин — про вибори; — ния доклада-тези, твердження доповіді, реферату.
 Положительный, о — (благоразумный, солидный) статечный, статковитий; (утвердительный) позитивний; (рѣшительный, вѣрный) рішучий, певний, о.
 Полозъ — санка; полозья-саниці.
 Полокаты — похлебтати, пожлуктати.
 Полольщикъ — полільник, -ця, половник, -ця, політник, -ця.
 Поломить — поламати.
 Полепаться — порепатися, перерепатися.
 Полоса — смуга, стяга, пасмуга, сталька, сталка, пруга; въ матерій — басаман; желѣза, стали — штаба, скаба, шпуга; земли — смуга, стяга; между нивами — обмѣжок; жатвенная — постать; лѣса — перелісок; поперечная — пересмуга.
 Полосами — пасисто.
 Полосатый — смугнастий, смугастий, смугарястий, смуганастий, шморганистий, пасистий, пасемистий, стовпаций, пряний.
 Полосаты, -снуть — пасити, різонути.
 Полосить — смугувати; (желѣзо) штабувати.
 Полоска — смужка; узкая — пасмуга, пасмужка.
 Полоскальщикъ, -ца — полоскач, -чка.
 Полосканіе — полескання, плюсканіи.
 Полоскательница — полоскальница.
 Полоскательный — полоскальний.
 Полоскаты — полоскати, -ся — хлюпаться, плюскаться.
 Полосной (о металлахъ) — штабоби.
 Полосовальня (на желѣзнодорожномъ заводѣ) — штабарня.
 Полосоваты — штабувати.
 Полость — онаста, дутлява.
 Полотенце — рушник, утирач, утирало; для стола сверху скатерти — столівка.
 Полотнище — пілка, брита.
 Полотно — полотно, крошен; (тонкое) рубок; (фонъ) тло; (земляное) плянта, наспа.
 Полотняный — полотенний.
 Полотокъ — піветь.
 Полоть — прашувати, полоти.
 Полотье — прашовиння, полотно, поління.
 Полоуміе — навіснеча, прише лепнява, дурноверхість.
 Полоумный — дурноверхий, пришелепуватий, причинний, недоумкуватий.
 Полошить — положати.
 Полощить — вилощити.
 Полтинникъ — гривня, коповик.
 Полтора — півтора.
 Полтораста — півтораста.
 Полу — пів, допів.
 Полубаринъ — полупанок, підпанок.
 Полубарка — комига.
 Полубогъ — полубог.
 Полубоченокъ — півбарилко.
 Полубутылка — півпляшок.
 Полуведерный — півведерковий.
 Полуверстный — півверстовий.
 Полугласный — півголосний.
 Полугнилой — напівгнилий.
 Полугодичный — піврічний.
 Полугодіе — півріччя.
 Полугодовой — см. Полугодичный.
 Полуда — побіл.
 Полударомъ — півдармо.
 Полуденный — полудневий.
 Полудикій — півдикий.
 Полудить — побілити.
 Полудохлый — придохлий.
 Полуендова — півкенділка.
 Полукафтанъ (тужурка) — танка.

Полукруглый—півокруглий.
 Полукругъ—півколо, півко-
 шатко, півкружало.
 Полулистъ—піваркуш.
 Полумертвый—напівмерлий.
 Полумракъ—полутемрява.
 Полумѣсяцъ—полумісяць.
 Полумѣсячный—півмісячний.
 Полунагой—пелуголий.
 Полуночникъ—гульвіса, гуль-
 тай.
 Полуночный—північний.
 Полунощникъ, пт. *Sargimus eugoraeus*—дрімлюга,
 сплюха, дрімух, дрімлюх.
 Полуоборотъ—полуоборот.
 Полуостровъ—півострів.
 Полуоткрытъ—відхилити.
 Полуоткрытый—допіводчине-
 ний, напівростулений, на-
 півросплющений, напівод-
 слонений.
 Полуофициальный—півурядо-
 вий.
 Полупрозрачный—напівпро-
 зорий.
 Полупрцентный—піввідсот-
 ний, півкаматний.
 Полупроцентъ—піввідсоток,
 півкамата.
 Полупудовый—півпудовий.
 Полупьяный—підпийлий.
 Полуразрушенный—допів-
 зруйнований.
 Полусапожекъ—полуботок.
 Полусвѣтъ—присмерок.
 Полусонный—півсонний.
 Полусотня—коповик.
 Полустишіе—полувірш.
 Полутонъ—півтон.
 Полуторный—півторачний.
 Полутѣма—присмерок.
 Полутѣнь—сутінь.
 Полуфунтовой—півхунтовий.
 Получасовой—півгодинний.
 Получатель, -ница—узят-
 ник, -ця, одбірник, -ця.
 Получать, -чить—одержу-
 вати, жати, відбирати, ді-
 брати, діставати, дістати,
 приймати, прийняти, (воз-
 можность) спромагати-
 ся-могтися; (непріятн. за-
 пахъ) придохатися; (на-
 слѣдство) одібрати спа-
 док; (выговоръ) дістати
 нагану.
 Полученіе—узяття, відбран-
 ня, відбраних, одержання.

Полушагъ—півступінь, пів-
 крок.
 Полушаріе—півкуля.
 Полушелковый—півшовковий.
 Полушерстяной—піввовня-
 ний.
 Полушка—півшага.
 Полуштофъ—півкварта.
 Полушубокъ—кожушанка.
 Полфунта—півхунта.
 Полчаса—півгодини.
 Полчище—тьма-тьмуца.
 Полъ (доштатый)—підлога,
 поміст; (земляной)—діл,
 долівка; (о животн. и че-
 ловѣкѣ) рід, статъ.
 Полы—запілля.
 Пोलгаты—підбріхувати.
 Полый—(о трубкѣ) цівуватий,
 (о шарѣ, ядрѣ) дутлюва-
 тий, онастий.
 Поленный—полинньовий.
 Полянъ, раст. *Artemisia ab-
 sinthium*—полянъ.
 Полянья (мѣсто не замерз-
 шее или не замерзающее)
 теплина, узмінь; (прорубъ)
 полонка, ополонка.
 Полясыгъ—полісити.
 Польза—ужиток, пожиток,
 користь, хосен, хвайда;
 (помощь, облегченіе) по-
 легкість, пільга.
 Пользованіе—користування,
 пожиткування, ужиткуван-
 ня з чого; (врачеваніе) лі-
 кування.
 Пользовать—лікувати.
 Пользоваться (чѣмъ)—кори-
 стуватися, хіснуватися,
 пожиткувати, ужиткувати;
 хіснувати, хоснувати (з
 чого), запобігати (чого).
 Польстить—підлестити.
 Польститься—поважитися,
 повабитися, поласитися,
 поквалитися, злакомитися.
 Полѣзть—полізти; повалить
 гурьбой—пошелевкатися,
 сунути.
 Полѣниваться, лѣниться—лі-
 нуватися, полінуватися,
 злінуватися.
 Полѣнный—поліновий.
 Полѣно—поліно; рубанецъ,
 одупок, оцупалок, дровина.
 Полѣпить—поліпити.
 Польсовщикъ—карбівничий,
 побережник.

Полѣчивать, чить — лікувати, полікувати.
 Полюбезничать — полицятися, поженяхатися.
 Полюбить — уподобати, уклохати, покохати; (облюбовать) замилувати.
 Полюбитися — подобатися.
 Полюбоваться — помилуватися.
 Полюбовный — позгідний.
 Полюбопытствовать — поцікавитися.
 По-людски — людно, людяно.
 Полюсный — вистьовий.
 Полюсь, геогр. — вистя.
 Поля (шляпы) — криси.
 Полягушечьи — по жаб'ячому.
 Полягаться — побрикатися.
 Поляна — полявина, галява, гальовна, галявна, лисина, прилука; (въ чернолѣсьѣ) полазок; (расклинивающая лѣсь) ріжа.
 Плярный — в'стьовий, підв'стьовий.
 Помазаніе — мирування.
 Помазанникъ — мированець, помазанець.
 Помазанница — мированка, помазанка.
 Помазокъ — квач, віхоть.
 Помазывать, зать — мирувати, помирувати.
 Помакнуть — умочити.
 Помаленьку — потроху, потрошку, помалу, помалу-малу.
 Поманить — повабити, понадити.
 Поманка — приваблювання, принаджування; принада.
 Помарать — покаляти, побабрати.
 Помарка — покрес, викрес.
 Помарывать, рать — викресляти, лити.
 Помелькать — помигати, помиготіти.
 Помельчать — полрібніти.
 Помелѣть — помільшати.
 Померещиться — примрітисся.
 Померкнуть — змунити, потьмаритися.
 Помертвѣть — змертвіти, замерти.
 Пометаться — покидатися; пометушитися.
 Пометь — гній, гайно, поклад; куриный — курячка; конскій — конячка, кобилняць; ко-

ровій — корівник; дом. жин. — кізяк; мышинный — мишак.
 Помечтать — помарити.
 Помигивать, гать — поморгувати, гати; блимати, поблимати.
 Помилование — милування, дарування вини кому.
 Помиловать — помилувати, дарувати вини кому; жизнь — горлом дарувати.
 Помимо — минаючи; опріч, окрім.
 Поминание — помин, поминки.
 Поминанье (синодикъ) — гра-матка, субітник.
 Поминать, мянуть — згадувати, дати.
 Поминать, мять — бгати, побгати; топтати, потоптати.
 Поминки — поминки.
 Поминутно — щохвилини, раз-у-раз.
 Поминь — спомин, згадка; помин.
 Помирать, мереть — помірати, мерти.
 Помирволить — потурати.
 Помирить — змирити, погодити.
 Помириться — помиритися, погодитися, полаторжитися, поладитися.
 Помнить — пам'ятати, зазнавати, знати, тямувати; (сознавать себя) тямитися.
 Помногу — побагато.
 Помножать, жить — збільшувати, шити.
 Помогать, мочь — помагати, могти, запомагати, запо-могти, підмагати, — могти, підпомагати, гти, підсобляти, бити; заратувати, поратунок дати; урядити, зарадити чому.
 Помои — помий, виполоски.
 Помойникъ — помийниця.
 Помойный — помийний; ная-яма-смітниця, смітник.
 Помокнуть — намокти.
 Помокрѣть — змокравити, змокріти.
 Помолвка — заручини, змовини.
 Помолвливать, вить — заручати, чити, рушники, подавати, дати.
 Помолиться — помолитися.
 Помолодецки — мужно, хвацько.
 Помолодѣествовать — помолод-цювати.

Помолодить—відмолодити.
 Помолодѣть—змолодіти, помо-
 лодшати.
 Помоложавѣть—відмолодіти.
 Помолотить—помолотити.
 Помолоть—помолоти, змолоти.
 Помолчать—умовчати, помов-
 чати.
 Помоль—мелення, мливо, ме-
 лево.
 Поморить—(таракановъ, напр.)
 повиводити; (изморить)
 проморити.
 Поморозить—познобити, по-
 морозити.
 Поморосить—поімжити.
 Поморщенный—поморхлий.
 Поморщить—поморщити, змор-
 щити.
 Поморщиться, сморщиться—
 побрижитися, поморхти.
 Помость—примость.
 Помочи—шлейки.
 Помочить—помочити; піти до
 вітру.
 Помошеничать—пошахру-
 вати.
 Помощникъ—підпомагач, під-
 помагач, помагач, попліч-
 ник, підручник.
 Помощь—підмога, помога, по-
 соба, підпомага, підсобка,
 підпертя, запомага, допо-
 мога; (военная) засилок,
 посилок; (спасеніе) зарату-
 нок, поратунок; (совѣтъ)
 зарада, порада; (вспомоще-
 ствованіе) запомагання.
 Помрачать, чить—тьмарити,
 потьмарити, темрити, по-
 темрити, хмарити, нахма-
 рити, заморочити, затем-
 нити.
 Помраченіе—мана, замсрока
 засліп, засліплення.
 Помудрить—помудрувати.
 Помуравить—уполивити.
 Помутить—змутити, перекала-
 мутити, скаламутити.
 Помутиться—помутнитися;
 перекаламутитися; заморо-
 читися, затуманитися, сту-
 маніти.
 Получить—змучити; знудити.
 Помчать—погнати, помкнути,
 потягти.
 Помчатся—помкнутися, по-
 гнатися.
 Помыкатель—потирач.

Помыкать—потирати, попи-
 хати, колотити.
 Помыкать—побідувати, (коно-
 плю) почесати.
 Помыселъ—замір, думка,
 гадка.
 Помыслить—подумати, пога-
 дати.
 Помыть—помити, (бѣлье) по-
 прати.
 Помышленіе—помисел, замір,
 гадка.
 Помышлять—гадати, в дум-
 ках мати.
 Помѣнять, ся—заміняти, по-
 міняти, змінятися, почи-
 ртися, замінятися, переми-
 нитися.
 Помѣрить—поміряти.
 Помѣсить—помісити.
 Помѣстительный, о—мсткий,
 просторий, обширий, о.
 Помѣстный—місцевий, маєт-
 ний.
 Помѣстье—маєтність, держава.
 Помѣсь—(ублюдокъ) підтумок,
 покруч; (о челоуѣкѣ) сур-
 жик, перевідник.
 Помѣсячно—місячно, щомі-
 сяця.
 Помѣсячный—місячний.
 Помѣта—знак, познака, прик-
 мета.
 Помѣтка—значок, позначка;
 нотатка.
 Помѣха—завага, завада, пере-
 шкода, перечеп, переміш-
 ка, замішка, запона.
 Помѣчать, тить—значити, за-
 значити; (записывать) ноту-
 вати, занотувати; (числомъ)
 датувати, податувати.
 Помѣшанный—причинний.
 Помѣшательство—божевілля.
 Помѣшать—завадити, пере-
 шкодити; помішати; (въ
 печи) перегорнути.
 Помѣшаться—спричинитися,
 стерятися, збожеволіти.
 Помѣшкать—загаятися.
 Помѣщать, помѣститъ—умі-
 щати, умістити, зміщати,
 змістити.
 Помѣщаться, ститься—уміща-
 тися, уміститися, зміща-
 тися, ститися, улазити,
 улізти.
 Помѣщеніе—місце, житло, пр-
 мешкання.

Поміщикъ, -ца-дідиц, -чка, державець, -виця, поміщик, -ця. Поміщикій—дідицький, поміщицький.
 Помятый—пожужманий, пом'яшкурений, помервлений, мервистий.
 Помять—помервити, пом'яти, пом'яшкурити, побгати.
 Помяукать—понявкати, понявчати.
 Понабить—понабивати.
 Понабирать—понабірати; (тяжестей)—пообважуватися.
 Понабросать—понакидати.
 Понавезти—понавозити.
 Понавратъ—понабріхувати.
 Понаготовить—наготувати; понаварювати, понапикати; понасправляти (одежду).
 Понадарить—понадаровувати.
 Понадергать—насмикати.
 Понадобиться—знадобитися; здатися, згодитися, стати у пригоді.
 Понадѣлать—понароблювати; (вещей) понасправляти.
 Понадѣяться—повповати, здатися.
 Понажарить—понапикати.
 Понамаръ—паламар.
 Понапрасну—даремне, удурні.
 Понапрятать—понаховувати.
 Понаслушаться—наслухатися.
 Понасмѣшить—попосмішити.
 Понастроить—понабудовувати.
 Понатаскать—понаносити, понастягати.
 Понатужиться—помоцуватися, понаможитися.
 Понедѣльникъ—понеділок.
 Понедѣльно—потиженно, тижнєво.
 Понемногу—патроху, потрошку, помалу, поволі.
 Понесеніе—(наказанія) відбуті кари, (расходовъ) потрата.
 Понести—понести, занести, віднести; (забеременѣть) завагоніти, заважніти; (помчать) погнати, помкнути.
 Пони—муцок, куцик.
 Понижать, зить—низити, знижати, -знижити, -ся-знижатися, опадати, спадати.
 Пониже—трохи, нижчий, трохи нижче.
 Пониженіе—зниження, спадання.

Понизовье—побережжя, низина, пониззя.
 Поникать, кнуть—хилити, схилати, -пити (голову).
 Поникшій—пониклий, никлий; (о раст.) осілий.
 ониманіе—розуміння, тьма, зрзуміння; - взаимное-розуміння.
 Понимать, -нять—розуміти, зрозуміти, урозуміти, утепелати, ушолопати, удобарити, тьмити, утьмити, уторопати, учовпiti, уклимляти, -мити, розчовпати, розшолопати; смыслить въ чемъ—розумітися на чому.
 Понимающий—тямучий.
 Понищенски—злиденно, постарчачому.
 Понищенствовать—постарцювати, пожебрати.
 Поновленіе—віднова.
 Поновлять, -вить—відновляти, -вити.
 Поновѣть—поновішати.
 Поножевщина—різанина.
 Поноздравятѣть—подірчавіти.
 Поноровать (кому)—потурати (кому).
 Поноситель, -ница—обмовник, -ця, огудник, -ця.
 Поносить—кобенити, клясти, бештати, шпетити, ганити, цвіцькувати, ганьбити, обмовляти, чорнити, поносити; (объ одеждѣ) виходити.
 Поносъ, мед.—бігунка, побігачка, отрова, свистуха; -крававый-різачка, тискавица.
 Поношеніе—ганьба, обмова, огуда, запала.
 Поношенный—виходжений.
 Понравиться—подобатися, сподобатися, уподобатися, в око впасти, до впадобі припасти, у подобі стати.
 Понтонный—плавний, наплашений.
 Понтоны—понтон.
 Понудитель, -ница—примусник, -ця.
 Понудительный—примусовий.
 Понуждать, -дять—примушувати, сити, неволити, приневолити, силувати, присилувати, спонукувати, кзати.

Понужденіє—мус; пригін; при-
мус, принука, силювання.
Понукать — нокати, нукати,
нюкати, виокати, підганяти.
Пончки—пухкеники.
Поньинъ—і досі; до тепер.
Понѣжить — попестити, пого-
лубити.
Понюхать—понюхати.
Понюшка—понюх; нюх.
Понятіє—тяма, розуміння.
Понятливость—тямучість, тя-
мовитість, кметливість.
Понятливый—тямучий, тямо-
витий, тямкий, кметливий.
Понятно—зрозуміло, дотямно.
Понятный — зрозумілий, до-
тямний.
Понятой—понятий.
Пообдумать—розважити, роз-
міркувати.
Пообнищать—зубожіти.
Пообогрѣться—нагрітися.
Пообтаять—пообтавати.
Пообѣщать — поменятися, по-
менитися, поматися, помі-
нитися; дати обѣту — оба-
шлувати.
Поодаль—подалі, посторонь.
Поодиночкѣ—поодином.
Поотцовски—побатьківськи.
Поохотиться—пополювати.
По очереди—на черанку, в ряд;
чергою, почерезно.
Поочередный — почерезний,
черговий.
Поощреніє—заохота, заохочу-
вання.
Поощритель, -ница—заохотник,
-ця.
Поощрительный—заохотливий.
Поощрять, -рить—поохочувати,
заохочувати, хотити.
Попадать, -пасть—трапити, по-
трапляти, утрапляти, на-
трапляти, рапити, наброд-
жувати, брести, запопада-
ти, пасти, (въ цѣль) улуча-
ти, улучити, цілити, поці-
лити, уцілити, уліплюва-
ти, -пити.
Попадаться, -пасться—попада-
тися, пастися; траплятися,
натрапитися; на глаза—на-
верзтися.
Попадать—попадати; покоти-
тися.
Попадья—пані-матка, попада.
Попавать, -поить—напувати.

Попарно—парами.
Попархивать—перелітати.
Попахивать (о запахахъ)—тхну-
ти; повівати.
Попачкать—побруднити, пока-
ляти.
Поперебить—поперебивати.
Поперекъ—упоперек, уперек,
напівпереки, навпоперек.
Поперемытъ—поперемивати.
Поперемѣнно — упереміжку,
упереміж, уперемішку, на-
вперемінки, навперемінку,
наперемінку.
Поперемѣнный — упереміжний,
навперемінний.
Поперерѣзать — поперерізува-
ти, поперетинати; повірі-
зувати.
Попереть—поперти.
Поперечникъ — прогін; широ-
кість.
Поперечница—поперник, по-
перниця.
Поперечный—перехрещний.
Поперхнуться — заглитнутися,
похлинутися.
Попечалиться — посумувати,
пожуритися.
Попеченіє—пiклування, стару-
нок, дбання, догляд.
Попечитель, -ница — куратор;
ка; опікун, -ка.
Попечительный, о—дбайливий,
пiклувальний, старанний;
опікунчий.
Попечительствовать—пiклува-
тися, дбати; опікуватися.
Попечь—попекти.
Попивать, -выпить — торкати,
торкнути, попивати.
Попирание—попiт, топтання,
талування; зневага до чо-
го, упослiдження, погорда
чим.
Попирать, -прать—топтати, по-
топтати, талувати, уталу-
вати; зневажати, -важити,
упослiджати, дити, погорд-
жати, дити, гордувати.
Попировать — побенькетувати.
Пописывать—писати коли-не-
коли.
Попищать—попискотіти.
Поплавать—поплавати.
Поплавокъ — поплавець, пла-
вак, галаган, галаган; буй-
репа, указыв, мѣстонахож-
деніє якоря-сучка.

- Поплакати—поплакати.
 Поплатити—виплатити, по-
 заплачувати.
 Поплатитися—приплатитися.
 Поплєвати—поплювати.
 Поплєскатися—поплюскатися,
 похлюпатися.
 Поплєстися—поплєнтатися,
 посунбелитися, почелепа-
 ти, попхатися.
 Поплєчьє—установка.
 Поплєтничати—потєслєувати.
 Поплєтнїть—погладчати, по-
 тужавити, помїцнїги.
 Поплєтовати—пошахрувати.
 Поплєть—поплинути.
 Поплєсєвати, сать—танцюва-
 ти, потанцювати.
 Попович—попович.
 Поповна—попївна.
 Поповник, раст. *Chrysanthemum leucanthemum*—невї-
 стульки, невістка, каниця,
 серпїй.
 Поповскїй—попївскїй.
 Попойка—гульня, напїйка.
 Пополамь—упїл, навспїл, нав-
 пїл.
 Пополднїчати—переполудну-
 вати, переполуднати, по-
 полуднувати.
 Поползати—полазити.
 Поползєнь, пт. *Sitta europaea*—
 ковалик, чмовх, дереволаз,
 під'ядлівчак.
 Поползновєнїє—потяг, схиль-
 нїсть.
 Поползти—полїзти.
 Пополнєнїє—приповня, упов-
 нєннє, додаток.
 Пополнїть—оплїнути, отягти-
 ся, погладчати.
 Пополнїть, нить—приповняти,
 приповнити, уповняти,
 нити.
 Пополоскати—пополоскати.
 Пополєть—пополєти.
 Пополугєдно—пїврїчно.
 Пополудни—опївднї.
 Попользоватєся—напожитку-
 ватися, покористуватися.
 Попомнїть—згадати, прига-
 дати.
 Попона—капа, дерга, поверх-
 ниця.
 Попорєть—попорєти.
 Попортити—попсувати, понї-
 вечити.
 Попортїняжити—покравцювати.
 Попоститися—попоститися.
 Попостничати—попїсникувати.
 Попотчивати—учаєувати, по-
 частувати, утратувати,
 потратувати.
 Попотїть—попотїти.
 Поправка—направа, облагада;
 (вє бумагахь) підмїтка.
 Поправлєнїє—поправа; (здо-
 ровья) поратунок, полїп-
 шєннє (здоров'я).
 Поправлять, вить—облагод-
 жувати, облагодити, об-
 лїгодитися, лагодити, по-
 лагодити; (здоровье) рату-
 вати, поратувати, полїп-
 шувати, лїпшити (здо-
 ров'я); (вє бумагахь) під-
 мїчати, мїтити, виправля-
 ти, вити.
 Поправлятьсє, витьсє, —виду-
 жувати, одужувати, жати;
 (развиватєся, возмужать)
 вицлєсєуватися, сатися.
 Попраздничати—посвятку-
 вати.
 Попрежнєму—тим же ходом,
 по давньєму, як давнїше,
 як переднїше.
 Попреканїє—докєра.
 Попрекати, кнуть—докєряти,
 корити, докорити.
 Попрекь—докїр, догана, до-
 говїр.
 Попрепятєствовати—перешко-
 дити, завадити, стати на
 перешкодї, на завадї.
 Поприбавити—придати, при-
 бєхати.
 Попривязувати—поприсїлю-
 вати, припинати.
 Поприманити—попринаджува-
 ти, поприваблювати.
 Поприще—обшир; арєва; (дї-
 ятельности) поле.
 Попрїскаєти—пришукати.
 Попрїятєльєски—по прїятєль-
 єськєму.
 Попробовати—закуєтувати,
 стрїбувати, покуєтувати.
 Попросити—попросити, попро-
 хати.
 Попрєсту—попрєсту.
 Попрошайка—лабза, каєюка,
 нищун; мужчина—лаб-
 зюк, жєнщина—лабзючка.
 Попрошайничати—лабзюкєти,
 лабзюкувати, мїрєкєти, ка-
 нєчєти, жєбрачєти, злї-
 дарити.
 Попрошайничество—лабзи;

жеори, миркання, канюч-
нява.
Попрощаться—попрощатися.
Попрыгивать, -гать—підстри-
бувати, пострибати, під-
скакувати, поскакати.
Попрыгунь, -ня, — стрибкун,
куха, стрибун, -ха, стрibu-
нець, скакун, -ха.
Попрыскивать, -кать—покроп-
ляти, -пити.
Попрѣвать, -прѣть—пріти, по-
пріти.
Попрямить—випростувати.
Попрятать, -ся—поховати, -ся.
Поптичьі—по птаському.
Попугай — папуга; -морской,
пт. Columbus—понурок.
Попугайчик, -папушний.
Попугивать, -гать—лякати, на-
лякати, полякати.
Попудно—пудами, на пуди.
Попудный—попудний.
Попудрить—попудрувати.
Попусту—марно, удурні, да-
ремне.
Попутать—поплутати, споку-
сити, намовити.
Попутешествовать — по-оман-
друвати.
Попутный—педорожній; о вѣт-
рѣ—ходовий, погожий.
Попутчикъ, -ца — подорожа-
нин, -нка.
Попущение—напуст, напустъ,
допуст, попуст.
Попъ—піп.
Попылатъ — попадати, попа-
лахкотіти.
Попылить—покурити, попоро-
шити.
Попытать, -ся—стрібувати, по-
трібувати.
Попытка — стрібунок, спро-
бунок, замір, захід.
Попыхъ—поспіх.
Попьянствовать—поп'ячити.
Попѣвать, — виспівувати.
Попѣтушья—як півень.
Попѣть—поспівати.
Попятить—позадкувати.
Попятиться—відступитися чо-
го, позадкуватися.
Пора—доба, час, година, діб.
Пора—проник, дірлинка, шпа-
ра.
Порабольшествовать—поплазу-
вати.
Поработать—поробити, попра-
цювати, попоробити.

Поработитель, -ница — підбій-
ник, -ця.
Поработительный—уярмливий.
Порабощать, -тить—уярмляти,
-мити, підбивати, підбити,
заневолювати, -лити.
Порабощение — заневолення,
підбій.
Поравну — зарівна, зарівно,
нарівно.
Поравнять — зрівнати, сплян-
тувати.
Поравняться — стати врівні,
дорівнати кому.
Порадовать—потішити, звесе-
лити; -ся—потішитися, зве-
селитися.
Порадѣть—подбати, попиклу-
ватися.
Поражать, -разить — перемага-
ти, мотти, побивати, бити,
уражати, уразити, дивува-
ти, здивувати.
Поражаться, -разиться—уража-
тися, зитися.
Поражение — побиванка, по-
разка.
Поразбойничать — порозбиша-
чити.
Поразбрестись — порозбріда-
тися.
Поразбросать—пороскидати.
Поразбѣжаться — порозбіга-
тися.
Поразвѣдать—довідатися, діз-
натися.
Поразвѣщать—порозвѣшувати.
Поразглядѣть—роздивитися.
Поразговориться — розбалака-
тися.
Пораздарить — пороздарову-
вати.
Пораздумать — поміркувати,
розміркувати, погадати.
Поразительный, о — разючий,
о; на прочуд, на диво.
Поразлакомиться — розласува-
тися.
Поразлетѣться — порозліта-
тися.
Поразлить—порозливати.
Поразливаться — порозливати-
ся; (о вѣкахъ) повиливати-
ся.
Поразмыслить — поміркувати,
розміркувати.
Поразмять—розімняти.
Поразогнать—порозгонити.
Поразойтись — порозходитися.
Поразсылать — порозсилати.

Поразсказать—росповісти.
 Поразсудить—розважити, роз-
 мірковувати.
 Поранить—поразити.
 Пораньше—зарані, зарання.
 Пораскопать—пороскопувати.
 Пораскрасть—пороскрадати.
 Поразспросить—роспитатися.
 Порастаскать—поростягати.
 Порасшатать—поросхитувати.
 Порвать—подерти; пощмату-
 вати.
 Поребячески—по дитячому.
 Поребячиться—попустувати.
 Поревновать—поревнувати.
 Поревѣть—поревти.
 Порей, раст. *Allium porum*
 —пора, прас.
 Порекомендовать—порекомен-
 дувати.
 Поржавѣть—поржавіти.
 Порисовать—помалювати.
 Пористый—подіркуватий, дір-
 куватий.
 Прицаніе—нагана, загуда, до-
 гана, осуда, огуда, погудка,
 кавза.
 Прицатель, ница—загудник,
 -ця, огудник, -ця.
 Прицательный—огудний, за-
 гудний, доганний.
 Прицать—ганити, кабзувати,
 цихвирувати, доганяти, гу-
 дити.
 Порка—хлоста, хльора, хлю-
 ста, висіканка.
 Порогъ—(рѣчной)—поріг, скіп,
 шипот, забора, (обыкн.)
 поріг.
 Порода—рід, поріддя, филь; пле-
 м'я раса; (выродившаяся)—пе-
 реводня, переводка (геолог.)
 поклад; (горн.) горотвір;
 (наосн.) наплин; (извер-
 жен.) вулканина; (осадочн.)
 фусовина.
 Породистый—расовий, добро-
 ховний.
 Породить—уплодити.
 Породнить—поріднити, спо-
 кревнити.
 Порождение—наплід, уплід.
 Порожнемъ—упорожні, поро-
 жняком.
 Порознично—на роздріб, роз-
 дрібово, частками.
 Порозничный—роздрібовий,
 частковий.
 Порознь—зосібно, окреме,
 окремо, відрубво, осібно.

Порой—часом.
 Порокъ—ганжа, хибя, гандж,
 ганджа, нецнота.
 Пороптать—поремствувати.
 Поросянокъ—порося, поро-
 сятко.
 Поросль—чагарняк, зарість,
 чагарі, чагарник.
 Поросная—пацна.
 Поросший—зарослий; — камы-
 шемъ—очерегуватий.
 Поросячий—пацючий, порося-
 чий.
 Порогъѣйничать—погавро-
 нити.
 Пороть—пороти, роспорювати;
 шмагати, хльостати, сікти;
 (вздоръ) теревені правити.
 Порожно, прахъ—трухо, тру-
 хлявина, трухлина.
 Пороховница—порошница, та-
 рапать.
 Пороховой—пороховий; — мага-
 зинъ—пороховня.
 Порохъ—порох.
 Порочить—ганити, неславити.
 Порочникъ, раст. *Scrophularia*
podosa кукулярія; водяной,
aquatica ранник.
 Порочный—спорзний, злочин-
 ний.
 Пороша, свѣжій снѣгъ—пош-
 пай.
 Порошинка—порошинка.
 Порошить—мотрошити, поро-
 шити.
 Портативный—похватний.
 Портить—збавляти, перево-
 дити, псувати, кабзувати;
 охабляти, теряти, спотво-
 рювати, нівечити.
 Портиться—псуватися, пере-
 водитися; вырождатися
 —нікчемніти.
 Портки—спідні.
 Портмоне—складничок; гама-
 нець, чересок.
 Портниха—кравчиня, швачка.
 Портной—кравець.
 Портняжескій—кравецький.
 Портняжество—кравецтво.
 Портняжить—кравцювати.
 Портовой—портовий.
 Портomойный—прадний.
 Портomойня—пражня.
 Портomоя—прачка.
 Портретистъ—портретник.
 Портретъ—поличчя, портрет.
 Портсигаръ—цигарник, ци-
 гарница.

Портулакъ, раст. *Portulaca oleracea* — сосонка.
 Португелъ — шабельтас.
 Портфель — тека.
 Портъ — порт, затока.
 Портянка — платянка, онуча.
 Порубежный — кордонный.
 Порубить — порубати.
 Порубка — поруб, вируб.
 Поруганіе — наруга, зневага.
 Поругать — полаяти.
 Поругаться — посваритися, полаятися.
 Порука — зарука.
 Порустъ — порусявити.
 Поручать, чить — приручати, чити, заporučати, чити, зручати, чити, приporučати, чити, доручати, чити.
 Порученіе — приporučа, доручення.
 Поручень — баляса.
 Поручитель, ница — поручник, ця.
 Поручительный — заporučний, заручний, поручний.
 Поручительство — заporučа, зарука, порука.
 Поручъ (священническ.) — на-
 раквиця.
 Порущень, раст. — см. Завитки.
 Порфира — багрянница.
 Порфирородный — багрянород-
 ний.
 Порханіе — переліти, перхання.
 Порхать, хнуть — перелітати,
 пурхати, хнути, хуркнути,
 перхати, хнути.
 Порціонный — порційний.
 Порція — порція; пайка.
 Порча — збава, ушкода, ніве-
 чіння, перенівець, перевід;
 попусув, зіпсуття, чари,
 уроки.
 Поршень — шпиндель.
 Порываться — зариватися, за-
 рватися.
 Порывисто — присмиком, на-
 гально, рвачко, поривчо.
 Порывистый — рвачкий, по-
 ривчий, нагальный, наваль-
 ний, шибкий.
 Порывъ — порив, поривання,
 потяг, запал.
 Порыжѣть — порудіти.
 Порыскать — погайсати.
 Порыть — порити, покопати.
 Порыхлѣть — покрихніти, по-
 пухніти.
 Порычать — порикати,

Порѣдѣть — порідшати.
 Порѣзать — порізати; урізати;
 покраяти, побатувати.
 Порѣзвиться — попустувати,
 побасувати, набрикатися.
 Порѣзь — порізка; трава, раст.
 видъ *Juglans cynoides* —
 наголоватки.
 Порѣчный — надрічний.
 Порѣчье — порічча.
 Порядковый — черговий.
 Порядкомъ — досить добре, ду-
 же, добряче.
 Порядокъ — (очередь) ряд, чер-
 га, (шеренга) шик, лава, (сто-
 рона улицы) перія; (строи)
 лад, урядок; (толкъ) роз-
 від.
 Порядочно — досить добре, до-
 бряче; порядно; чимало.
 Порядочный — порядний, пут-
 ний, доладний, досить доб-
 рий, незгірший; чималий.
 Посадить — посадовити, поса-
 дити.
 Посадка (на лошади) — постать.
 Посада — слобода, передмістя.
 Посаженно — сажнями, на
 сажні.
 Посаженный (отець, мать) — ве-
 сільний, а, посадний, а
 (батько, мати).
 Посватать — посватати.
 Посвински — по свинячому.
 Посвидѣтельствовать — посвід-
 чити, посвідувати.
 Посвистывать, тать — хвѣтка-
 ти, посвистіти.
 Посвойски — по наськи, по насъ-
 кому.
 Посвѣжѣть — відсвіжитися.
 Посвѣтитъ — присвітити, по-
 світити.
 Посвѣтлѣть — вяснитися.
 Посвѣзски — по свѣцькому.
 Посвящать, тить — висвячува-
 ти, посвячувати, тити; при-
 свячувати, тити; охвірову-
 вати, рувати.
 Посвящаться, — титься, быть
 посвященнымъ — присвячу-
 ватися.
 Посвященіе — присвят, по-
 свята, присвята.
 Поселенець — осельник, (пер-
 вый) осадник, осадчий.
 Поселеніе — сельбище, селище.
 Поселокъ — селище, осада.
 Поселянинъ, — нка — селянин;
 вка, селюк, чка.

- Поселять, лить — оселяти, ли-
 ти, осаджати, дити.
 Поселяться, литься — осідати-
 ся, осістися, осідати, осі-
 сти, осадитися.
 Посемейно — родинами.
 Посердять — погіршати.
 Посеребрение — посрібнення;
 посріблення.
 Посеребрить — посрібнити,
 лити.
 Посидѣлки, — вечорниці, до
 світкы.
 Посиживать, дѣть — пересиджу-
 вати, пересидіти, посидіти.
 Посильный, о — спроможный, о.
 Посинить — посинити.
 Посинѣлый — посинілий.
 Посинѣть — посиніти.
 Поскакать, — поплигати, по-
 скакати.
 Поскитаться — потинятися, по-
 поневірятися.
 Поскользнуться — оковзнути-
 ся, оковзнутися, підсков-
 знутися, підковзнутися, по-
 ковзтися, послизнутися.
 Посконникъ, раст. E. rati-
 gium сопналіум — сідаш.
 Поскорѣе — мерщій, хутчіи,
 хутчіш.
 Поскребки — вискрібки.
 Поскрежетать — поскреготати.
 Поскресть — поскребти, поско-
 родити, поскромадити.
 Поскрипывать — вискрипувати.
 Поскупить — поскуповувати.
 Поскупиться — поскупувати.
 Поскучать — понудитися.
 Послабление — попуск, поту-
 рання, пільга, полегкість.
 Послаблять, бить — потурати;
 попускати, стити.
 Посланіе — лист.
 Посланникъ — посел.
 Посланнический — посельсь-
 кий.
 Посланничество — посельство.
 Посланый — посланець.
 Пословица — приповідка, при-
 повістка, приповість, при-
 слів'я, приповіданка.
 Пословичный — прислівний.
 Послониаться — помотлятися;
 пошвендяти, повештатися.
 Послужить — послужити; при-
 датися, здатися на що; до-
 помігти.
 Послужной — службовий.
 Послушание — слухнянство, по-
 слух; (въ монастырѣ) пос-
 лух.
 Послушать — послухати.
 Послушаться — услухнути, по-
 слухатися.
 Послушникъ, ца — послух, ша.
 Послушный, о — слух'яний, о.
 Послышать — почути, учути;
 песечути.
 Послышаться — почутися, безл.
 -уректиса, почутися, здаги-
 ся.
 Послѣ — упісля, упослѣд, упо-
 слѣдок, упослѣ, по, після.
 Послѣдній — останній, кінце-
 вий, найгірший.
 Послѣдователь, ница — наслі-
 дольник, ца, прихильник, ца.
 Послѣдовательно — послѣдовно,
 іден по одному.
 Послѣдовать — (о рѣшеніи, оп-
 редѣленіи, постановленіи)
 западати, іти за ким, на-
 слѣдувати когоч.
 Послѣдокъ — рѣштя.
 Послѣдствие — наслідок, нас-
 лід, послід.
 Послѣдующий — наступний, по-
 томний.
 Послѣдъ дѣтскій, анат. — чи-
 стило, ложиско; (у коро-
 вы) зчісток.
 Послѣдышъ — мизинець; (дѣ-
 вочка) мизинка.
 Послѣзавтра — позавтрѣому,
 позавтра, позарані.
 Послѣзавтрашній — позавтрій.
 Послѣобѣденный — пообідній.
 Послюнить — послинити.
 Посматривание — поглядання,
 позирання.
 Посмертный — посмертний.
 Посмотрѣть — глянути, поди-
 витися, позирнути, побачи-
 ти.
 Посмуглѣть — збрунатіти.
 Посмыть — позмивати.
 Посмѣиваться — посмікуватися,
 посміхати; глузувати, ке-
 кувати з когоч.
 Посмѣлье — сміліще.
 Посмѣнно — наперемінку, на-
 перемініу.
 Посмѣть — усміти, насміти;
 зважитися.
 Посмѣшить — насмішити.
 Посмѣшище — посміховище;
 посміх, сміховище.
 Посмѣяние — наруга, глузи.
 Посмѣяться (надъ кѣмъ) — під-

шкільнути, пошкальовати, покучкурувати, поглузувати з-кого.
 По собачьи—як собака.
 Пособіє — підмога, допомога, поміч, зарада; учебное—підручник.
 Пособлять, -бить — помагати, допомагати, мігти; зараджувати, дити.
 Пособникъ, -ца — помічник, -ця.
 Пособоровать — помаслувати.
 Посовѣститься — посоромитися.
 Посовѣтовать — урадити, порадити, пораяти, дорадити, зарадити.
 Посовѣтоваться — зарадитися, порадитися.
 Посодѣйствовать — у допоміч бути, стаги, допомогти.
 Посозвать — поскликати, понаскликати.
 Посолить — посолити, засолити.
 Посоль — посел.
 Посольскій — посельський.
 Посольствовать — послувати.
 Посопротивляться — позмагатися, посперечатися; поборікатися.
 Посопѣть — посопти.
 Пососать — посмоктати.
 Посохнуть — посохти.
 Посохъ — костур, кий; патеріця; (пастуха) гирляга.
 Посошекъ — костуронька.
 Поспать — поспати.
 Поспесивиться — попишатися.
 Поспесивѣть — запишатися.
 Поспорить — посперечатися, позмагатися.
 Поспособствовать — допомогти, допомогти, посприяти.
 Поспѣвать, спспѣть, быть готовымъ — постигати, -гти; (подоспѣть) наспівати, -спіти; нагодитися.
 Поспѣшать, -шить — помикати, кнути, спішитися, поспішатися, -шитися, -сохтувати, посохтувати, хапатися, похопитися, квапитися, поквапитися; поспѣшить, слишкомъ рано сдѣлать — поранитися.
 Поспѣшествовать — допомагати, помагати.
 Поспѣшно — швидкома, похапки, похапцем, хваткома, хапком, нашвидку, хватком,

тельмом, сквапливо, похвапно.
 Поспѣшность — хапкість, хапанина, хапанка, хапатня, хапання, квап, поквап, оспіх, поспіх, спіх, сквапливість.
 Поспѣшный — хапкий, хваткий, хапливий, хвйткий, поквапний, квапливий.
 Посрамленіє — соромота, сором, ганьба, безчестя, неслава, згуда.
 Посрамленный — постиденний, зганьблений, знеславлений.
 Посрамлять, -мить — соромити, неславити, знеславити, ганьбити, зганьбити.
 Посреди — серед, посеред, на серед.
 Посредникъ — посередник, (при сдѣлкѣ) — зведенник, (мировою) розсудець.
 Посреднический — посередницький.
 Посредничество — посередництво.
 Посредственный, о — звичайний, мірний, нічогенький, о.
 Посредство — спосіб, ярміс, посередництво.
 Посредствомъ — за допомогою, за поміччю, через.
 Посрочный — терміновий, речинцевий.
 Поссорить — посварити.
 Поссориться — посваритися, зратитися, зретитися.
 Поставка — пристаца, постаца; постанова (установка).
 Постановленіє — постав.
 Поставлять, -вить — становити, постановити, ставити, поставити, постачати, -чити; настановляти, -вити; (въ священники) висвячувати, -тити (на попа).
 Поставщикъ, -ца — приставник, -ця, доставник, -ця, поставчальник, -ця.
 Поставъ (мельничный) — осада, посад, коло; (ткацкій) кросна; (посудный) мисник, креденець.
 Постаивать, -ять — перестоявати, перестояти.
 Постановка — постава; (пъесы) постанова.
 Постановленіє — установка, постанова, ухвала.

Постановлять, -вить-ухвалювати, -лити, постановляти, -вити.
 Постараться—устарати, напаважитися, подбати, поклопотатися.
 Постариковски—по старечому.
 Постареть—остаріти, постарітися.
 Постегать—пошмагати; (о шить) постыобати.
 Постель—застилок, лігво, лігвиско, лігвище, постіль, постеля.
 Постельный — застилковий, постільний.
 Постепенно—помалу, потроху, ступнево.
 Постепенный—повільний, ступневий.
 Постеречь—постерегти.
 Постигать, -гнуть, -стичь—розуміти, зрозуміти, збагнути, промкнути, зглибити.
 Постигание—урозуміння, зрозуміння, збагнення.
 Постижимость—збагненність.
 Постижимый—збагненний.
 Постилать, -стлать—постеляти, -лити, простеляти, -лити.
 Постилка—сланя, стеління; підстилка.
 Постирать—попрати.
 Поститься—постувати, пістикувати.
 Постник, -ца—безскоромник, ця, пісник, ха.
 Постничают—постувати.
 Постничество—постування.
 Постное (вообще)—піснота.
 Постный—пісний.
 Постовой—чатовий, стійковий; стійчик.
 Постой—стація.
 Постонать—постогнати.
 Посторониться—уступитися, поступитися з дороги.
 Посторонний—побічний, сторонній, чужий.
 Постоялец, -лица—комірник, -ця.
 Постоялое—комірне.
 Постоялый двор—заїзд.
 Постоянно, всякий раз—за що-раз, раз-у-раз, що-разу, завжди, безвиводно.
 Постоянный—станівкий, тривалий; безпереводний, невиводний, невиспущий,

безвиводний; постійний, статечний, порядний.
 Постоянство—статечність, постійність.
 Постоять—постояти; за кого оборонити.
 Пострадать—перетерпіти.
 Постранствовать—попомандрувати.
 Постращать—пострахати, полякати.
 Постригать, -стричь—постригати, -гти.
 Пострижение—постриг.
 Построение—збудування; (въ ряды) ушикування.
 Постройка—будування; будівля, будова; (каменная)—мурування.
 Построить—поставити, збудувати; (изъ камня, кирпича) змурувати; (въ ряды) ушикувати.
 Постромка—посторонок, поборсень.
 Постромочный—посторонковий.
 Построчно—рядками; від рядка.
 Построчный—відрядковий.
 Пострѣленокъ—брикунець, пустун.
 Пострѣль—шибеник, шибайголова, варивода; (апоплексія) грець; раст. Aepone papeus-сонтрава.
 Пострѣлять—постріляти.
 Постряхнуть—струсити.
 Постудить—вистудити.
 Постукивать—поковтувати, поковтати, стукотіти, токотіти, погірляти.
 Поступательный—поступовий.
 Поступать, -пить—учиняти, учинити, обходитися, обійтися; (вести себя) поводитися, вестися, справуватися.
 Поступление—вступ; (денегъ въ массу) вплив (до каси).
 Поступокъ—учинок.
 Поступь—хода, похід.
 Постучать—постукати, постукотіти, заковтати.
 Посты—піст; (мѣсто, должность) посада, помістя; (караулъ) стійка, чата.
 Постыдить—засоромити.
 Постыдный, о—стидкий, соромітний, ганебний, о.
 Постылость—осоруга.
 Постылый—осоружний.

- Постылѣть—осоружуватися.
 Постынуть—похолонути.
 Посуда—посуд; (деревян.) судице; (глазирова.) полива; (каменная) кам'янка; (дерев. для зерна) сипанка.
 Посудина—посудина.
 Посудить—поміркувати, погадати.
 Посудникъ—мисник, креденець.
 Посудный—посудный.
 Посуетиться—пометушитися.
 Посулить—наобіцати.
 Посуль—обіцянка, обітниця.
 Посульный—обіцяний.
 Посуточно—на добу, поденно.
 Посуточный—поденний.
 Посуху—суходолом.
 Посчастливиться—пошкапити, пошкапитися, пошандибити, пощастити, похвортунити, поталанити.
 Посчитать—порахувати, полічити.
 Посылать, слать—слати, засилати, заелати, послати, пересилати, слати; сказать, сватать—слатися.
 Посылка—посилання, слання; пакунок; (въ логикѣ) суд, преміс.
 Посыльный—посланець.
 Посыпанье—посипання, затрущивання.
 Посыпать, насыпать (чѣмъ)—затрущувати, затрусити, посипати, сипати.
 Посѣвная живокость, раст. *Delphinium consolida*—сорочі коники, рогаці васильки, сокирки.
 Посѣвъ—засів, сівбина, сійба, сіянка, сівба.
 Посѣдѣлый—посивілий.
 Посѣдѣть—посивіти.
 Посѣрѣть—посіріти.
 Посѣтитель, завітальник, ця, одвідач, чка.
 Посѣтовать—пожуритися, побідкатися, нарікати.
 Посѣчь—порубати; пощмагати.
 Посѣщать, посѣдывать, дать—навідувати, навідати, навіщати, навістити, завітати; (часто) учащати, частити.
 Посѣщение—навідини, відвіди, завітання.
 Посѣяное (собираемое)—сівбина.
- Посѣять, потерять—загасити
 Посягательство—замах.
 Посягать, гнуть—чинити, вчинити замах.
 Потаенно—криткома, потай, потайки, потаенці, потайком, потайці, потаємне.
 Потаенный—потаємний.
 Потайникъ—схованка, тайник.
 Потайной—потайний.
 Потайть—сховати.
 Потакальщикъ, ца—потакувач, чка.
 Потаканье—потакування.
 Потакать—потурати.
 Поталкивать, толкнуть—штовхати, хнути.
 Потанцовать—потанцювати; (шутя) погуляти.
 Потаскуха—ярва, лярва, шлюха, шлюха, шлюндра, шлюндра, хльорка, повія, повійниця, підтіпанка, паплюга, потіпаха, мандрюха, дптянка, шурпа, шмондя, шкура, хляжниця, фіндиорка, посмітюха.
 Потасовка—тасканина, наминачка, халазія, кудля, накарпас, м'ялиця, мнялиця, чубанина, прочухан, духопел, чубрій, типець.
 Потатчикъ, ца—потурайло, потуральник, ця.
 Потачка—потур, потурання, попуск, потолка.
 Поташенный—поташовий; заводъ—поташня.
 Поташъ—поташ.
 Поташить—потаращити, потарганити, потягти, поволокти.
 Поташиться—полигатися, пошелепатися, поволоктися, попхатися.
 Потворство, вание—потурання, потур, попуск, потолка.
 Потворствовать—потолати, потурати, попускати.
 Потворщикъ, ца—потурач, чка, потуральник, ця.
 Потекъ—патьок.
 Потемки—потемок, темнота; въ потемкахъ—потемну, поночі.
 Потемнѣвший—стемнілий.
 Потемнѣние—затемнення.
 Потемнѣть—заневидніти, затемрітися, стемніти, посутеніти, поночіти.

Потеплять — потепліти, потеплішати, затепліти.

Потеребить — посмикати, посіпати.

Потерзать — подерти.

Потерпеть — перетерпіти, витерпіти; убыток — ушкодитися.

Потеря — загубля, загуба, загубиль, утрата, страта, трата, затрата; (времени) тай, гаянка часу.

Потерянный — опаший.

Потерять — утерати, загубити, згубити, утратити, стратити; знебути що, рішитися чого, посіяти що; (любовь) знелюбитися; (время) згаяти, змарнувати час; (сознание) запаморочитися; (расположение) втратити ласку; (зрение) стемніти на очі; (слух) занечути.

Потеряться (затеряться) — загубитися; (растеряться) збентежитися.

Потечь — потекти.

Потирать, тереть — потирати, терти.

Потихоньку — потиху, потихесеньку, тихцем, стиха, тихенько, помалу, тишком, нишком.

Потливый — потивий.

Потник, (подъ сѣдломъ) — шерстенник, підклад.

Потовой — потовий.

Потогонный — потовигонний.

Поток — струмінь, течія, водотеча.

Потолкать — поштовхати; ся — потовктися.

Потолковать — побалакати, побесідувати.

Потолок — стеля, повала.

Потолочный — стельовий.

Потолочь — потовкти.

Потолстеть — отягтися, узяти тіло, погладшати.

Потомок — щадок, нащадок.

Потомственный — діничний, спадковий.

Потомство — нащадок.

Потому — тим, тимто, тому, того, для того, через те.

Потому что — бо, тим що, через те що.

Потомъ — уполі, потім, потім того, а далі, а там,

відтак, навпісля, напоследок.

Потонуть — утопитися; потонути.

Потопать — тонуги.

Потопать — потупати.

Потопление — затоплення.

Потоплять, пить — затопляти, затопити.

Потопный — потоповий.

Потопъ — потопа.

Поторговать — поторгувати, погандлювати, покрумувати; ся — поторгуватися, поторжитися.

Потормозить — посмикати, поторсати, потермосити.

Поторопить — пригальти, приспішити.

Потосковать — посумувати, понудувати.

Поточить — погострити, нагострити; (косу) — підмантачити.

Поточный — струмінний, водотечний.

Потрава — патолоч, спаш, збій.

Потравить — потолочити, спашити; (снасть) наддати, попустити; поцькувати.

Потратить — витратити.

Потрафлять, фить — догоджати, дити.

Потребитель, ница — споживач, чка.

Потребительный, ский — споживний, споживальний, споживчий.

Потребление — спожиття, спожиток, споживок, ужиток, уживання.

Потреблять, бить — споживати, жити; (израсходовать) зужиткувати.

Потребно — потрібно.

Потребность — потребщина, потреба.

Потребный — потрібний.

Потребовать — загадати, наказати, припоручити.

Потревожить — потурбувати; (рану) вразити.

Потрепывать — потріпувати.

Потрескаться — похряпатися, перерепатися, порепатися, полускатися.

Потрескивать — витріскувати.

Потрещать — потріскотіти.

Потрогивать, гать — торкати, кнути.

Потроха — оточки, потріб, тельбухи, бебехи, (животн.) бабешки.
 Потрошеніе—тельбушіння; патрання.
 Потрошить—тельбушити, патрати.
 Потрудиться — попрацювати, поробити.
 Потрунить (надъ кѣмъ, чѣмъ) — покепкувати з кого, чого.
 Потрясать, сти — обрушати, обрушити, порушати, — шити.
 Потрясеніе—струс, порух, (душевное, нравственное) збурення.
 Потряхивать—трусити.
 Потуги(у роженицы)—перейма.
 Потуже—стуга.
 Потузить—відлупцювати.
 Потупиться—нахнюпити, —ся.
 Потуплять, пить—(глаза) спускати, тити, (голову) понурити.
 Потускнѣть—померѣти.
 Потухать, хнуть—гаснути, загасати, загаснути.
 Потухшій—згаслий.
 Потучнѣть—отягтися, поглядшати.
 Потушить—загасити, погасити; угамувати; заспокоїти, утихомирити.
 Потчеваніе—частування, трактування, почастування.
 Потчевать—частувати, почастувати, трактувати.
 Потщиться—постаратися.
 Потъ—піт.
 Потѣніе—потіння.
 Потѣснить — стиснути, стулити; відперати, перти, відкидати, кинути.
 Потѣсниться—потиснутися.
 Потѣть, вспотѣть—упрівати, упріти, пітніти, спітніти.
 Потѣха—кумедія, чудасія; забавка, розвага.
 Потѣшать, шить — забавляти, бавити, забавити; —ся надъ кѣмъ-жартувати з кого.
 Потѣшникъ, ца—кумедник, —ця, шукарь, —ка.
 Потѣшный—кумедний, веселий, втішний.
 Потягиваніе (членовъ) — потягачка, потяги.
 Потягивать, нуть — потягати, —гти; випивати; —ся витягаться, —гтися.

Потяжелѣть—поважчати.
 Потянуть, потащить — поцупити; ударить — поцупити, оперішити.
 Поубавить—применшити.
 Поубыть—зменшитися.
 Поудивляться—подивувати.
 Поудить—повудити.
 Поужинать—повечеряти, звечеряти.
 Поумнѣть—порозумнішати.
 Поумыть—повмивати.
 Поунять—угамувати, утихомирити.
 Поупрямиться—позмагатися.
 Поусмирить—утихомирити.
 Поусмирѣть—утихомиритися.
 Поусѣсться—посідати.
 Поутихнуть — приишкнути, утихомиритися.
 Поутру, съ утра—зрана, зранку, зрання.
 Поухаживать—поженихатися, полицятися.
 Поучать, чить—навчати, навчити (чого).
 Поученіе—наука; (проповѣдь) казань.
 Поучительный—навчальний.
 Пофантазировать — помарити, пофантазувати.
 Похабникъ—соромітник, безличник.
 Похабный—сороміцький, паплюжий.
 Похабничать—сороміткувати.
 Похаживать—походжати.
 Похвала—хвальба, прихвальба похвала.
 Похваливать—вихваляти, похваляти.
 Похвальба — хвалоці, хвастоці.
 Похвальный, о—хвалебний, о.
 Похвастать—похвалитися.
 Похватать—похапати.
 Похититель, ница—привластник, —ця, хапко, хапун, —ка, злодій, —ка.
 Похитрить—похитрувати.
 Похищать, —хитить — хапати, ухопити; привлащати, —сти.
 Похищеніе—ухоплини, хаплення, привлащення.
 Похлебка—юшка.
 Похлебочный—юшковий.
 Похлебывать, —бать, —ся орбати, пос-орбати.

Похлестывать, — стать — хвись-
кати; похвиськати.

Похлопотать — похлопотаться,
попиклуватися.

Похлопывать, — лять — ляскати,
поляскати; плескати, по
плескати.

Похмелье — похмілля.

Походить, быть похожим — са-
марати на кого, скидатися на
кого, удавати на кого, уда-
ватися в кого, бути по-
дібним до кого, бути схо-
жим з ким.

Походить — походить, — попохо-
дити; (взадъ, впередъ) —
пошастати.

Походка — хода, хідня, похід,
похода.

Походный — похідний.

Походъ — похід.

Похождение — пригода.

Похожий (на) — підхожий до,
схожий з, подібний до, що
скидається на.

Похозяйничать — попоратися;
погосподарювати.

Похолодать — похолоднішати,
постуденіти.

Похолодеть — охолонути, охо-
лодити, охолоти, схо-
нути.

Похоронить — поховати.

Похоронный — погребовий.

Похороны — похорон, похорон-
ня, погріб, хоронення.

Похорошить — похепурніти,
покращати, погарнішати,
полювкішати.

Похотливость — пожадливість.

Похотникъ, — ца — пожадли-
вецъ, виця, лакомецъ, ми-
ця, ласоохлист, ка, ласо-
люб, — ка.

Похоть — пожадливість, жага.

Похохотать — пореготати.

Похрабриться — похрабрувати.

Похрапывать, — петь — вихріпу-
вати, похропти.

Похромать — пошкитильгати,
пошкандибати.

Похудевший — охудлий, схуд-
лий.

Похудеть — схуднути, охудну-
ти; спасти з тіла, з лица.

Похупить — погудити.

Поцарапать — подрапати.

Поцарствовать — пецарювати.

Поцвести — поквітнути, по-
цвісти.

Поцѣловать, — ся — поцілува-
ти, — ся.

Поцѣлуй — поцілунок.

Поцѣнить — поцінувати.

Поцѣпить — почепити.

Почаивать, — поплямкати.

Почасту — часто.

Почаще — частіш.

Почва — грунт; песчаная — пі-
щанецъ, черноземная — чор-
нозем, черноземля; глини-
стая — глейовина; глини-
стая и вязкая — липковиця,
липоватиця; нетронутая —
цілина.

Почваниться — попишатися.

Почвенный — ґрунтовий.

Почеловѣчески — по людсько-
му.

Почему — чого, чому, чом; як,
звідки, з якої речі; то чо-
мусь.

Почерк — письмо.

Почернить — учорнити, почор-
нити.

Почернѣть — учорніти, зчор-
ніти.

Почерпаніе — засяг, засягання.

Почерпать, почерпнуть — зася-
гати, засягти.

Почерствѣть — счерствіти.

Почертовски — по чор'ячому.

Почесать — почухати.

Почестъ — шана, шаноба, по-
шана; — оказывать — шанобу
віддавати.

Почесуха, мед. — короста, чу-
хачка.

Почесывать, — ся — чухати, — ся.

Почетный, почесный, почесь-
кий.

Почетъ — честь.

Почечный — нирковий.

Почивать — спочивати, спати.

Починка — направа, лагодіння,
лагоджіння.

Починный — початковий.

Починочный — направний, ла-
годінний, — ная, мастерская
лагодільня.

Починъ — початок.

Починять, нить — лагодити, по-
лагодити, направляти, ви-
ти, опраляти, вити, підла-
годжувати, підлагодити, за-
лаштувати.

Почистить — почистити.

Почитаіте — пошанування.

Почитатель, ница — шановник.
— ця, величник, — ця.

Почитать, чтить — шанувати, ушанувати, пошанувати, величити, звеличити.
 Почитать, честь — уважати за, мати за, брати за.
 Почитать — почитати.
 Почка, анат. — нирка; ботан. — зеленочок, брунька, брости-на, брост, брость, б'б'яшок; (цвіт.) пуп'яшок, пуп'янок, пуплях, пуплянок, пупишок, пупінок.
 Почковатый — ниркастий.
 Почковать — щепити.
 Почковидный — ниркуватий.
 Почковый — нирковый; бруньковий.
 Почта — почта, пошта.
 Почтальонъ — почтарь; листоноша.
 Почтение — шана, шаноба, шайність, шанування, пошанування, ушанування, повага.
 Почтенный, уважаемый — почесный, почестный, почесский, шановный, поважаний, почтивий.
 Почти — сливе, майже, безмаль; — что — мало, що, трохи не, безмаль; — никуда — мало куди.
 Почтительно — з повагою, з пошаною, з шанобою.
 Почтительность — шанебність, шаноба, пошана, повага.
 Почтительный — шанебний.
 Почтить — звеличити, ушанувати.
 Почто — чого, чому, з якої речі.
 Почтовый — почтовый, поштовый.
 Почувствовать — почути, відчути; себя — почувтисся.
 Почудиться — здатися, привертися.
 Почуять (носомъ) — занюхати, внюхати.
 Пошаливать, — лить — пустувати, попустувати, жартувати, пожартувати, дуріти, подуріти.
 Пошалѣть — пошаленіти.
 Пошаркать — почовгати.
 Пшатывать, тать, тнуть — похитувати, таги, тнуги, схитнути, ухитнути.
 Пошатываться, тнуться — заточуватися, заточитися, поточуватися, — читися, похи-

туватися, — тнутися, ухитнутися, схибити.
 Пошвырять — пошпурляти, повергати, пошвиргати.
 Пошевеливать, — лить — ворухити, поворухити, ворухнути.
 Пошевні — широкі санки.
 Пошелестѣть — пошамотіти, пошелестіти.
 Пошелушить — полущити.
 Пошептать — пошепотіти.
 Пошибъ — иштадт, шиб, роб, налад.
 Пошивать, — шить — шити, пошити.
 Пошивка — пошиття.
 Пошинковать — пошаткувати.
 Пошипѣть — пошипіти; (о жарен.) пошкварчати; (о змѣѣ) посичати.
 Пошkolить — помущтрувати.
 Пошлина — мито; (высокая) промито; (судебная) пересуд; (крѣпостная) оплата.
 Пошлинный — митний, митовий.
 Пошлый, о — заізжений, заялзений, вульгарний, тривіальний, о.
 Пошлѣть — мерзенитися.
 Пошлякъ — ницак, непристойник.
 Пошляться — потиятисся, повештатися.
 Пошнырять — пошастати.
 Поштемпелевать — поштемпувати, поштемплювати.
 Поштопать — поцюрувати.
 Поштофно — пляшками.
 Поштукатурить — потинькувати.
 Поштучно — штуками.
 Поштучный — відштучний.
 Пошумѣть — погаласувати, пошурбурити, повариводити.
 Пошуршать — пошарудіти, пошамотіти.
 Пошутить — пожартувати.
 Пошутовски — як блазень, по блазенському.
 Пошучивать, тить — жартувати, пожартувати.
 Пошущукать — пошептатися.
 Пошадя — ласка, змилювання, милування.
 Пошадить — пожалувати, помилувати.
 Пощеголять — похизуватися, поджегерувати, пофинтикувати.

Пощекотать—полоскотати.
 Пощелкивать,—кати — виляскувати, поляскати; (зубами) клацати, поклацати; (орѣхи) лускати, полускати.
 Пощение—постування.
 Пощечина—ляпас, фацка, ляпанець, лящ.
 Пощипывать,—паты — пощипувати,—пати.
 Пощупывать,—паты — мацати, помацати, лапати, полапати.
 Поѣдать,—ѣсть — поїдати, поїсти, тломити, стломити, з'їдати, з'їсти; пожирати,—жерт.
 Поѣдомъ—їдом, їдма, їдцем, завзято, запекло.
 Поѣздить — поїздити, попоїздити.
 Поѣздка—мандрівка.
 Поѣздой—валковий.
 Поѣздъ—валка.
 Поѣхать—поїхати.
 Поэзия—поезія.
 Поэкзаменовать—поспитувати.
 Поэкономить—прищадити.
 Поэма—поема.
 Поэскадронно—швадронами.
 По этапу—цюпасом.
 Поэтически,—скій — поетично,—ний.
 Поэтому—тимто, прото.
 Поэтъ—поет.
 Появление—появ, з'ява, поява; настання.
 Появляться,—виться—з'являтися,—витися; насталати,—стати; братися, взятися звідки; надходити, надійти; (сразу) уродитися; (изрѣдка) наvertати,—рнути; (во множествѣ)—забуяти, насувати,—сунути, насуватися,—сунутися.
 Поягнуться—окотитися.
 Поякшаться—злігатися.
 Поярковый—вовняний.
 Поясать—підперізувати.
 Пояснение—пояснення.
 Пояснительный — ясувальний, поясняльній.
 Поясница — хрестки, крижі, поперек.
 Поясничный — хрестковий, крижовий, поперековий.
 Поясной—пасовий, поясинний.
 Пояснить—пояснити.
 Пояснять,—нить — поясняти,—

нити, тлумачити, витлумачити.

Поясъ, кушакъ—пас, пасок, поясина, підперіз, підперізок, перезок; (съ карман. для денегъ) черес; (женск. узкій шерстяной) попружка, окрайка; (геогр.) стрефа, зона; (горъ) пасмо гір.
 Прабабка—прабабка.
 Правдивый, о—правдивий, о.
 Правдолюбивый — правдолюбний.
 Правдоподобие—самарність.
 Правдоподобный, о — самарний, о.
 Праведникъ,—ца—спасеник,—ця, праведник,—ця.
 Праведный—праведний.
 Правило — стерно, керма; (у плотн. и камен.) грунвага, висок.
 Правило—припис, засада, регула.
 Правильный,—о — справедливый,—о.
 Правильный—кермовий.
 Правитель,—ница — керманчик, ка, керовник,—ця, керовничий; директор,—ка.
 Правительственный — урядовий.
 Правительство—уряд.
 Правительствовать — урядувати.
 Править — керувати, кермувати, заряджувати, орудувати, порядкувати, верховодити; (исправлять) поправляти, виправляти; (вывихъ) вправляти; (лошадьми) надержувати, поводити.
 Правление—керування, кермування, керма, керунок; (к.-л. учреждения) управа, заряд.
 Правнукъ,—ка—правнук,—чка.
 Право, нар. — справді; правдиво.
 Право—право; обычное — звичайове; государственное — державне; гражданское — цивільне; уголовное — карне; международное — міжнародне; торговое — торговельне; финансовое — фінансове; завоеванія — заборче; вещное — річове; имущественное — майнове; на-

слѣдственное — спадкове;
 собств. суда — самоприсуд.
 Правобережный — правобічний,
 правобережный.
 Правовой — правний.
 Правовѣдь — правознавець,
 правник.
 Правовѣдѣніе — правознав-
 ство.
 Правовѣріе — правовірство.
 Правовѣрный — правовірний.
 Правомочіе — правоможність.
 Правомочный — правоможний.
 Правомѣрный, -о — доправ-
 ний, -о.
 Правонарушеніе — правопору-
 шення, праволомство.
 Правописаніе — правопис.
 Правопорядокъ — добродіє.
 Православіе — благочестя.
 Православный — благочести-
 вий.
 Правоспособность — правоздат-
 ність, правоздібність.
 Правоспособный — правоздат-
 ний, правоздібний.
 Правосудіе — правосуддя, пра-
 восуд.
 Правота — правота, правість.
 Правый — правий, десний;
 справедливий; безвинний,
 неповинний.
 Прадѣдовскій — прадідовський.
 Прадѣдь — прадід.
 Празднество — свято.
 Праздникъ — свято; (неболь-
 шой) присвяток.
 Праздничать — гуляти.
 Праздничный — посвятний,
 святковий, святешний.
 Праздно — бездільно.
 Празднованіе — святкування.
 Праздновать — святкувати.
 Празднословіе — пустомов-
 ність.
 Празднословный — пустомов-
 ний.
 Праздность — безділля, ледар-
 ство.
 Праздноштаніе, — швендяння,
 швайкання, сновигання.
 Праздношатающійся, — яся —
 швендя, швендалка, снови-
 га, сновига, швайкало, по-
 хожай, вештанець.
 Праздный — порожній, ваков-
 ний, гулящий, нетружде-
 ний.
 Практика — практика.
 Практиковать — практикувати.

Практически, -скій — практич-
 но, -ний.
 Праматерь — прамати.
 Праотець — прабатько.
 Праотеческій — прабатьківсь-
 кий.
 Прародитель, -ница — праро-
 дич, прародичка.
 Прародительскій — прароди-
 чівський.
 Прахвость — шелихвіст.
 Прахъ — прах, попіл, пил.
 Прачешная — прачкарня,
 пральня.
 Прачешный — пральний.
 Прачка — митниця, праля.
 Праща — праща.
 Пращникъ — пращовик.
 Пращур — пращур.
 Пребываніе — перебуток, ме-
 шкання, домування.
 Пребывать, - быть — пробувати,
 -бути, домовати.
 Превозмогать, -мочь — перема-
 гати, -могти, подужувати,
 -жати; (себя) перемагатися,
 перемогтися.
 Превознесеніе — вихвала.
 Превозносить, -нести — вихва-
 ляти, вихвалити.
 Превосходительный — вель-
 можний.
 Превосходительство — вель-
 можність.
 Превосходитъ, -взойти — залам-
 лувати, заломити кого, по-
 кривати, покрити кого, пе-
 реважувати, переважати,
 переважити, переважша-
 ти, вижшати, переходити,
 -йти, закасувати, сувати.
 Превосходный, -о — високогар-
 ний, доскональний, -о.
 Превосходство — перевага.
 Превратность — змінність, хиб-
 ність, помилковість.
 Превратный — змінний, хиб-
 ний, помилковий.
 Превращать, превратить —
 обертати, рнути у що; пе-
 ревертати, перевернути;
 перекидати, кинути; пере-
 кручувати, крутити.
 Превращаться, -тяться — пере-
 мінятися, перемінитися, пе-
 ремітуватися, переверта-
 тися, нутися, перекидати-
 ся, кинутися, пошиватися,
 шитися у кого, між кого.

Превращеніє — перевертання, обертання, переміна, перекидини, обернява.

Превышать, превысить — перевижшати, перевижшати, переходити, -йти, брати, взяти гору.

Превыше — вище, понад.

Превышеніє — перевишнява, надмір; власти — надужиття владою.

Преграда — перетика, перегорода, тама; (помѣха) зачина, завада, перешкода.

Преграждать, дить — перепинати, перепнути, перепиняти, перепинити, перегороджувати, дити, (дорогу) перетинати, тяти; перешкоджати, -кодити.

Прегрѣшать, шить — грішити, згрішити.

Прегрѣшеніє — гріх.

Предавать, -дать -кого — зраджати, зрадити кого.

Предаваться, -даться чему — удаватися, удатися, укидатися, укинутися у що.

Преданіє — (повѣствованіє) переказ; віддання; зрада.

Преданность — відданість, вірність.

Преданный, -о — відданий, вірний; прихильний, о.

Предатель, -ница — зрадник, -ця.

Предательскій — зрадецький.

Предательство — зрада, зрадецтво.

Предбрачный — передшлюбний.

Предвареніє — упередження, попередження, запобіг; пересторога.

Предваритель, -ница — упередник, -ця, попередник, -ця.

Предварительно — попереду, заздалегідь, загодя.

Предварительный — заздалегідний, упередній, попередній.

Предварять, -рять — упереджати, попереджати, дити; запобігати, бігти; перестерігати, -регти.

Предвзятый — упередній, -заповзятий.

Предвзять — заповзяти.

Предвидѣніє — завбачення.

Предвидѣть — завбачати.

Предвкушать, -сить — засмаковувати, -кувати.

Предвкушеніє — засмак.

Предводитель, -ница — привідник, привідниця, привідця, приводець, ватаг, ватажок; - дворянства — маршалок.

Предводительскій — привідничий; маршалківський.

Предводительство — привід; маршалство.

Предводительствованіє — ватажкування, отаманування передовництво.

Предводительствовать — передувати, ватажкувати, отаманувати, рейментарювати.

Предводительша — маршалкова.

Предводити — ватагувати.

Предвозвѣщать, -стить — призвіщати, -стяти.

Предвозвѣщеніє — призвість, призвістка.

Предвѣдѣніє — завбачення.

Предвѣстіє — призвістка, предчуття.

Предвѣстникъ, -ца — віщун, -нка.

Предвѣчность — передвік.

Предвѣчный, -о — передвічний, о.

Предвѣщаніє — віщування, про рокування.

Предвѣщатель, -ница — віщувальник, -ця, ворожбит, -ка.

Предвѣщательный — віщувальний.

Предвѣщать, -предвѣстить — призвіщати, призвістити, віщувати, завічати.

Предвѣщающій — призвісливий, призвісний.

Предгоріє — передгір'я.

Предгорный — передгірний.

Преддверіє (ада) — передпекло.

Предержащій — зверхній, міродатний.

Предзимній — передзимний.

Предзнаменованіє — ознака, прикмета, знак; віщування.

Предзнаменовывать, -новать — віщувати, навіщувати, про рокувати, напроорокувати.

Предисловіє — передмова.

Предковскій — предковий, предковецький.

Предлагать, -ложить — пропонувати, запропонувати.

Предлогъ — (поводъ, придирка) приключка, прикліп, прикліпка, зачіпка, зачіпенька, притока; (отгворка) вимівка; (грам.) приіменник.

Предложение—пропозиція; (вносимое на собраніи) внесок; сватання, освідчини; (граммат.) речення.

Предложный (падежъ) — місцевий, льокатив, сьомий (відмінюк).

Предметъ — річ; (негодный) — покидь, покидька, покидьок; (забытый) забудьок; (потрескавшийся) перерепанка; (трухлый) мокляк.

Предмостный — предмостовой.

Предмѣстіе — передмістя.

Предмѣстникъ, ца — попередник, ця.

Предмѣстный — передмісцевий.

Предназначать, чить — определяти, определити, признавати, чити.

Предназначеніе — определение, назначения.

Преднамѣриваться, риться — заміряться, міритися.

Преднамѣреніе — замір.

Преднамѣренность — умисність, наумисність.

Преднамѣренный, о — умисный, наумисный, о.

Предначертаніе — принарис.

Предначертывать, тать — принарисовувати, сувати.

Предобъденный — передобідняний, задобідний; ное время передобіддя.

Предокъ — предок; ки-предків'я.

Предопредѣленіе — назначіння.

Предопредѣлять, лить — назначати, чити.

Предоставленіе — віддання; (остав, залишанка; застереження).

Предоставлять, вить — віддавати, дати, доручати, чити, составлять, — вить; (себѣ право) застерігати собі право; (на чье сужденіе) здаватися на чий суд.

Предостерегать, речь — упоминати, упімянути, перестерігати, остерігати, гти, навіжки давати, дати.

Предостереженіе — пересторога, осторога.

Предосторожность — берега, обережність.

Предосторожный — бережний, бережливый.

Предосудительный, о — негожий, е, доганний, о.

Предотвращать, вратить — відвертати, — рнути, усувати, усунути.

Предотвращеніе — відвернення, усунення.

Предохраненіе — берега, охорона.

Предохранитель — запобіжник, охоронець, застережник.

Предохранительный — запобіжний, охоронний, застережний; клапанъ — запобігальний хлипок.

Предохранять, нить — охороняти, — нити, запобігати, — бігти.

Предписаніе — припис, наказ; указъ-карта.

Предписывать, сать — наказувати, — зати, приписувати, — сати.

Предплечіе, анат. — передрам'я

Предполагаемый — гаданий, домисний.

Предполагать, ложить — припускати, — стити, гадати, погадати, домислятися, — мислитися.

Предположеніе — припущення, гадка, домисел.

Предположительный, о — припускальний, гадальний.

Предпоследній — передостанній.

Предпослать — попередити; передмовити.

Предпочитать, честь — (чему) — прекладати, — класти кого над кого, над що.

Предпочтеніе — перед, перевага.

Предпочтительность — прекладальність.

Предпочтительный, о — прекладальний, о.

Предприниматель, ница — підприємець, миця.

Предпринимать, нять — підприємати, няти що.

Предпринятіе — передвзяття.

Предпримчивость — запопадність, підприємливість, — ність.

Предпримчивый, о — запопадний, підприємливий, ний, о.

Предпріятіе — підприємство.

Предразсвѣтный — передранний, досвітчанний, досвітній, досвітковий.

Предразсудокъ — пересуд, передсуд, забобон, марновірно.
 Предрасположеніе — успособленія.
 Предрекать, -речь — віщувати, навіщувати, пророкувати, напроорокувати.
 Предсердіе, анат. — вушко.
 Предсказаніе — віщування, провіщення.
 Предсказатель, -ница — угадчик, -ця, віщун, -нка, провісник, -ця.
 Предсказывать, -зять — віщувати, навіщувати, провіщати, -стити, пророкувати, напроорокувати.
 Предсмертный-передсмертный.
 Представать, -стать — ставати, стати перед кого.
 Представитель, -ница — речник, -ця, заступник, -ця, репрезентант, -ка.
 Представительность — показність, виставність, поставність; заступництво.
 Представительный — показний, виставний, поставний; заступничий.
 Представительство — заступництво.
 Представленіе — (воображеніе) уява; (театр.) вистава; (письменное, дѣловое) внесок, внесення.
 Представлять, -вить-подавати, -дати, приставляти, -ставити; (въ мысляхъ) уявляти, -вити; (рекомендовать) оповіщати, сповіщати.
 Представляться, -виться — (въ мысляхъ) уявлятися, витися, здаватися, показуватися, привиджуватися; (рекомендоваться) оповіщатися, сповіщатися, -ститися.
 Предстатель, -ница — посередник, -ця, оборонець, -ронница.
 Предстательствовать — обстоювати за кого.
 Предстоять — стояти перед ким; (объ опасности) загрожувати.
 Предсѣдатель, -ница — голова.
 Предсѣдательскій — головин.
 Предсѣдательство — головування.

Предсѣдательствовать — голеувати.
 Предубѣждать, -дить — упереджати, -дити.
 Предубѣжденіе — упередження; (предразсудокъ) передсуд, забобон.
 Предубѣжденный — упереджений.
 Предувѣдомлять, -мить — завідомляти, -домити, навіжки давати.
 Предугадывать, -дать — прочувати, завчувати, -чути.
 Предуготовлять, -вить — приготувувати, тувати.
 Предумышленіе — намісел.
 Предумышленный, о — навмисний, о.
 Предупредительный, о — запобігливий, запобіжний; ввічливий.
 Предупреждать, -дить — запобігати, запобігти, забігати, -бігти, упереджати, -дити; попереджати, дити, навіжки давати, дати.
 Предупрежденіе — попередження, забігання, забіг (чому).
 Предусматривать, -рѣть — завбачати, -бачити.
 Предусмотрительность — завбачливість, завбачність.
 Предусмотрительный, о — завбачливий, завбачний, о.
 Предчувствіе — прочуття.
 Предчувствовать — прочувати.
 Предшественникъ, -ца — попередник, -ця.
 Предшествовать — передувати.
 Предшествующій — передущій.
 Предъ — перед.
 Предыдущій — попередній.
 Предъявитель, -ница — показник, -ця, подавець, -вница, об'явник, -ця.
 Предъявленіе — об'явлення, показування.
 Предъявлять, предъявить — об'являти, об'явити, показувати, -зати, подавати, -дати.
 Предѣлъ — межа, кінець, край, беріг.
 Предѣльный — кінецьний, межовий, кордонний.
 Преемникъ, -преемница — наступник, наступниця.
 Преемничество — наступство, наступництво.

Преемственность — наступність.
Преемственный, о — наступ-
ний, о.

Прежде — перш, перше, перед-
ніше, передом, назаді, упе-
ред, перво, спершу, напе-
ред, попереду; всего — на-
самперед; нежели — перш
як; времени — завчасу.

Преждебывший — передніший,
попередній.

Преждевременно — безчасу, до-
часно, завчасу, завчасно,
не на часі.

Преждевременный — завчасний.

Прежний — передній, передні-
ший, попередній, давній,
давніший, старий.

Презирать, зрѣть — зневажа-
ти, важити, погорджати,
дити.

ре-лой — пралютій.

Презрительный, о — погорд-
ливий, зневажливий, о.

Презрѣние — погорда, знева-
га, призираство.

Презрѣнный, -ая — капарний,
капарник, ця, огидний, га-
небний.

Преизобиліе — ряснота.

Преизобиловать — ряснувати,
ряснити.

Преимущественно — переважно,
найбільш.

Преимущественный — переваж-
ний.

Преимущество — перевага, пе-
ред; привилей.

Преисподній — підземний.

Преисподняя — пекло.

Прейс-курантъ — цінник.

Преклоненіе — схилання.

Преклонный — схильний; по-
хилій, старий.

Преклонять, нить — схилати,
нахиляти, лити, нагинати,
гнути.

Прекословить — перечити.

Прекословіе — перекір, спереч-
ність, супереч, суперечка.

Прекословный, о — супереч-
ний, о.

Прекрасный — високогарний,
чудовий, о.

Прекращать, тить — припиня-
ти, нити, переривати, пе-
рервати.

Прекращаться, титься — пере-
пинятися, перепинитися;
(на нѣкот. время) перемо-

житися; (о дурной погодѣ)
перекойтисся.

Прекращеніе — припин, пере-
стань, перестанок, пере-
від.

Прелестникъ, ца — джигун, ба-
ламут, ка, зальотник, ця,
дженджерун, ха.

Прелестно — надобно, повабно,
принадно.

Прелестный — надобний, по-
вабний, принадний.

Прелесть, поваб, ваба, лов-
кість, роскіш.

Преломленіе — зламина, залім,
залом; лучей — парусозлом,
промінезлом.

Преломлять, мить — зламува-
ти, зломити, заломувати,
-мити.

Преломляться (о лучахъ) — ла-
матися.

Прельститель, -ница — перелес-
ник, ця, звабник, ця.

Прельстительный — принад-
ний, привабний, звабли-
вий.

Прельщать, стить — звабляти,
звабити, надити, принади-
ти, чарувати, зачарувати;
прельститься — поважитися
на, поквапитися.

Прельщеніе — поваба, поваб,
принада, (обманъ) звід.

Прелюбодѣй, -ка — перелюбник,
-ця.

Прелюбодѣйный — перелюбний.

Прелюбодѣйствовать — чужоло-
жити.

Прелюбодѣяніе — чужоложство,
перелюб, перелюбки.

Прелюдія — пригра, загра; (къ
пѣнію) заспів.

Прематерой — грубезний, огряд-
ний.

Преминуть — проминути, за-
недбати.

Премія — нагорода.

Премного — пребагато.

Премудрость — премудрість, ве-
лемудрість.

Пренебрегать, бречь — згорджа-
ти, згордити, гордувати,
погорджати, дити, гнущати-
ся, загнущатися, нехтува-
ти, понехтувати, поневи-
ряти, рити (ким, чим), цу-
ратися (кого), недбати, за-
недбати, понехаяти, зане-

ханти, упосліджати, -дати (що).
 Пренебреженіе, презрѣніе—погорда, погорджування, погорження, гордування, (не-радѣніе, недосмотръ) нехтування, занедбання, знехтування, занехання.
 Пренебрежительный—зневажливиий, зневажний, погордливиий, о.
 Преніе—діскусія.
 Преобладаніе—превага.
 Преобладать—преважати.
 Преобладающій—преважний.
 Преображать, зить—перетворювати, -творити, перемінити, -нити, переиначувати, -чити.
 Преобразиться—перемінитися, -пошитися у що.
 Преображеніе—перетворення.
 Преобразование—перетвір, зміна.
 Преобразователь, -ница—перетворець, -рниця.
 Преобразовательный—перетворчий.
 Преобразовывать, -зывать—перетворювати, -рхти.
 Преодолимый—переможний.
 Преодолювать, -лѣть—перемогати, -могти, подужувати, подужати.
 Преодоленіе—перемога.
 Преосвященный—превелебний.
 Преосвященство—превелебність.
 Препинаніе, знаки-нія—знаки розділові.
 Препирательство—змагання, заспір.
 Препираться—скозуватися, сперечатися, трахтуватися.
 Преподаваніе—виклад, навчання.
 Преподаватель, -ница—навчитель, ка.
 Преподавать-дать—навчати, -чити (чого), викладати, -класти (що).
 Преподобіе—велебність.
 Преподобный—святобливиий; угодникъ—преподобник.
 Преполовеніе—права-середа, переплавна середа, преплавениця.
 Препона—перепона, завада, перешкода, заліг.

Препоясывать, -сать—підперзувати, -зати.
 Препроводительный—супровідний.
 Препровождаемый—пересиланий.
 Препровождать, водить—пересилати, -слати; (время) точити час.
 Препровожденіе—пересилання-слання; (времени) точення часу.
 Препятствіе—завада, заліг, запона, перепона, перешкода, перечеп.
 Препятствовать, воспрепятствовать—перешкоджувати, перешкожати, перешкодити, заваджати, завадити, перебаранчати, на перешкодѣ ставати, стати.
 Препятствующій—перешкодник, перешкодниця.
 Пререкаемый—перерічний.
 Пререканіе—спречність, перерік, суперечка.
 Пререкать—перечити.
 Прерогатива—первоправо.
 Прерывать, -вать—переривати, перервати; перебивати, -бити, препинати, -нити.
 Прерываться, прерваться—перейматися, перейнятися, перепинятися, -нитися.
 Прерывистый—перервливиий.
 Пресвитерь—священник.
 Пресловутый—славетний, преславний.
 Преслѣдованіе—нагабнява, нагабнина, переслід, пересліди.
 Преслѣдователь, -ница—переслідник, -ця.
 Преслѣдовать—нагабати, переслідувати, наїдати, стежити, наставати на.
 Пресмыканіе—плазування.
 Пресмыкаться—плазувати.
 Пресмыкающееся—плазун, поплазка, гадина.
 Пресмыкающійся—плазовитий, плазуватий.
 Преспокійный, -о—найспокійніший, -е.
 Прессованіе—гнітіння, нагнітування.
 Прессовать—гнітити, нагнітувати.
 Прессъ—нагніт, пригніток, гніт, чави, давило.

Прессъ-бюваръ—бібуляр.
 Прессъ-папье—пригніток.
 Преставиться—переставитися, сконати.
 Престарѣлость—досугість, старощі.
 Престарѣлый—досугий, престарый, старезний.
 Престононаслѣдіе—троно-емство.
 Престононаслѣдникъ—троно-емець.
 Престоль (алтарь)—престіл, вівтарь; трон.
 Престольный—вівтарний; троновий; столичний.
 Преступать, пить—переступати, переступити, ламати, зламати.
 Преступленіе—злочин, злочинство.
 Преступникъ, ца—злочинець, нниця, беззаконник; ца.
 Преступность—злочинність.
 Преступный, о—злочинний, о.
 Пресуществленіе—переісточення.
 Пресуществлять вить—переісточувати, точити.
 Пресыщать, сытить—пересичувати, ситити.
 Пресыщеніе—пересит.
 Пресѣкать, сѣчь—осікати, кнути, перетинати, тяти, спиняти, нити; запобігати, бігти чому.
 Пресѣкаться, сѣчься—переводитися, перевестися.
 Пресѣченіе—перевід; запобіг, запобіжини, запобіження.
 Претвореніе—перетвір, переісточення.
 Претворять, рить—перетворювати, рити, переісточувати, чити.
 Претендовать—вимагати, претендувати; на кого—жалкувати на кого, нарікати, ремствувати.
 Претензія—претензія; жалкування, нарікання, ремст, хrap; скарга.
 Претерпѣвать, пѣть—терпіти, витерпіти, перетерпіти, зазнавати, знати, нагибати-ся, гибнутися.
 Претить—гидко, огидно, брідко.
 Претить—забороняти, нити, закаувати, зати.

Преткновеніе—спотичка, спотикання; завада, перешкода.
 Преувеличеніе—прибільшення.
 Преувеличенный, о—прибільшений, о.
 Преувеличивать—прибільшувати, щити, перебірати, брати міру, переборщувати, щити.
 Преумный, о—дуже розумний, о.
 Преуспѣвать, пѣть—поступати, пити.
 Преуспѣяніе—поступ.
 Преходящій—перебутний, мичний.
 При—при; за; над, під; на; під час, коло, біля; з.
 Прибавка—додаток, побільшення, накидка, надвишка; къ цѣнѣ—набавка.
 Прибавленіе—придаток, долучення.
 Прибавлять, вить—придавати, придати, долучати, лучити, накидати, кинути, надвишувати, підвишувати, сити.
 Прибавляться, виться—підбувати, підбути, споритися, успоритися, більшати, побільшати, накидатися, кинутися.
 Прибавочный—додатковий.
 Прибаутка—теребенька, прикладка.
 Прибаюкивать, кать—присипляти, спати, приспівувати, вати.
 Приберегать, речь—доберегати, доберегти, заховувати, ховати, переховувати, приховати.
 Прибережный—надбережний.
 Прибережье—узбережжя, надбережжя.
 Прибивать, бить—присночувати, снотити (пришибать); прибивати, бити; (почву дождемъ) запліскувати, плескати.
 Прибивка—прибивання.
 Прибиратель, ница—попратник, ца, спратник, ца.
 Прибирать—спрятувати, тати, прятати, попрятати; забірати, брати; (благо-

устроить) кукобити, при-
кукобити.
Приближать, -зять—зближати,
зблизити, поблизити.
Приближаться, -приблизить-
ся—наближаться, наблизи-
тися, доближаться, близи-
тися, зближаться, зблизи-
тися, надближаться, близи-
тися, доступатися, питися.
Приближеніе—приблиз, наб-
лиз; мат.—приблизність.
Приближенность—близькість.
Приближенный — близький,
прибичний.
Приблизительность — при-
близність.
Приблизительный — приближ-
ний; зближальний.
Приблудившийся, приставший
(о животн.)—приблуда.
Приблудиться—приблудити до
чого.
Прибой—прибій.
Приборка — прятання, прятан-
нина.
Приборъ—(снарядъ) пристрій,
придад; (приборка) прятан-
ня; (столовий) куверт.
Прибрасывать, -бросить — при-
кидати, підкидати, кинути.
Прибрежье — побережжя, по-
бережина, узбережжя.
Прибрежный—надбережний.
Прибрести, притащиться —
приплентати, приплента-
тися, примотатися, причва-
лати, присунбелитися.
Прибывать, -быть — підбувати,
підбути, приникати, -ник-
нути; (въ гости) загостити.
Прибывающий (въ количествѣ)
— прибутний.
Прибывший издалека — да-
лешній.
Прибылой (о водѣ) — прибу-
тний.
Прибыль, доходъ—прибич, ри-
хта, набіжка, пожиток,
хвайда, виск, користь, при-
буток; підбування.
Прибыльность—спориня, рих-
тальність, пожиточність,
хвайдовість, зисковність.
Прибыльный — рихтальний,
пожиточний, хвайдовий,
зисковий.
Прибытіе—прихід, приїзд.
Прибѣгать, -гнать (къ кому) —
удаватися, удатися до кого.

Прибѣгать — надбігати, над-
бігти, прилопотіти, приг-
натися.
Прибѣжище — притулок, при-
становище.
Приваливать, -лить — (навали-
вать, насыпать) наочувати,
накотити, пригортати,
-рнути; (къ пристани, бе-
регу) припливати, -плити,
пришибати, -шибти; (во
множествѣ) насунути, на-
товпитися, згромадитися.
Приваль—спочинок, відпочи-
нок; (къ берегу) приплив,
пришиб.
Приваривать, -рить — прива-
рювати, -рити.
Приварина—привара.
Приварка—приварок; вариво.
Приведеніе — припровід; на-
від.
Привезеніе—привозини.
Привереда—комиз, комиза.
Привередникъ, -ца—перебендя,
перебендюх, замишлянець,
-нка, -ниця.
Привередничать — перебендю-
вати, коверзувати.
Приверженець, -ница—наслідо-
вець, -виця, відданець, ни-
ця.
Приверженность—відданість.
Приверженный—віддавий.
Привертывать, -рнуть — при-
кручувати, -тити.
Прививальный — щепний.
Прививальщикъ — см. приви-
ватель.
Прививаніе—щеплення.
Прививатель, -ница — щепій,
щепільник, -ця.
Прививать, -вить—щепити, за-
щипляти, защепити.
Прививка—щеплення.
Прививной — щеплений, при-
щеплений.
Прививокъ—щеп, щепи.
Прививочный—см. Прививаль-
ный.
Привидѣніе — чмара, чмана,
привид, потороча, мара,
маняк, маняка.
Привидѣться — прибачитися;
приснитися; здаватися, зда-
тися.
Привилегированный—уприви-
лейований.
Привилегія—привилей.

Привинчивать, -винтить — при-
кручувати, крутити.
Привирать, -врать — прибріху-
вати, побріхувати, хати.
Привлекательность — поваба,
принадність, знадність, на-
добність.
Привлекательный, о — при-
надний, привабний, при-
вабливий, знадний, надоб-
ний, о.
Привлекать, привлечь — на-
диди, знаджувати, знадиди,
вабити, приваблювати, ва-
бити, повабити, ласити,
приласити; (интересовать)
рудити, порупити; (поощ-
рять) заохочувати, хотити;
(к суду) запозивати, за-
пизвати.
Приводить, -вести—приводити,
-вести, припроваджувати,
-вадити; (факты, доказа-
тельства) покликатися,
-кликатися на; (въ сознание)
-очувати, очутити; (въ дви-
жение) розрушати, розру-
шити; (въ изнеможение) ви-
бивати, вибити з сил; (въ
порядок) ташувати, ута-
шувати; впорядковувати,
-кувати; (въ порядок се-
бя) припоряжатися, -дитися;
(въ отчаяние) роспуки
завдавати, -дати; (въ ярость)
розлютовувати, -тувати.
Приводъ—припровід; (цитата)
цитация; (указание, ссылка)
покликання на.
Привозить, -везть—привозити,
-везти.
Привозный—привезений, при-
возовой.
Привозъ—довіз.
Приволакивать, -лочь — при-
тягати, -гти.
Приволакиваться, -локнуться
— женихатися, підлабузни-
тися.
Приволье—пригоддя, предоз-
вілля, предузілля, дозвіл-
ля, нагул.
Привольный—дозвільний, пре-
дозвільний, привільний.
Привораживать, -рожить — ча-
рувати, причарувати.
Привратникъ—воротарь, заво-
ртник.
Привставать, -встать — підво-
дитися, -вестися.

Привыкание—звикання.
Привыкать, -кнуть — звикати,
привикати, навикати, -вик-
ти, -викнути, призвичаюва-
тися, узвичаюватися, -ча-
ітися, принатурюватися,
туритися, утрупатися, охмо-
лостатися.
Привыкший—звиклий, привик-
лий.
Привычка—звичка, завичка
навичка, звик, повичка, на-
лога, призвичайка, унада,
призвичаєння, уклад.
Привычный—звичний (до чого).
Привѣска—теліпанчик.
Привѣсь—довага, доважок.
Привѣтливый — привітний,
приятний.
Привѣтственный—вітальний.
Привѣтствие—вітання, приві-
тання.
Привѣтствовать—звітати, ві-
тати, привітати.
Привѣтъ—привіт, привітання.
Привѣшивать, -сить — при-
чепляти, -пити; приважу-
вати, -жити.
Привядать, -вянуть — в'янути,
прив'янути.
Привядший—прив'ялий.
Привязанность—прихилля.
Привязанный—прихильний.
Привязной—припонений.
Привязчивость — учепистість,
наватливість.
Привязчивый — учепистий,
наватливий, причіпливий.
Привязывать, -зять—прив'язу-
вати, -зати, поприв'язувати,
припинати, п'ясти, попри-
пинати, нав'язувати, нав'я-
зати, присилати, -силити.
Привязываться, -заться—чіпля-
тися, чіпатися, причепи-
тися, гвоздитися, пригвоз-
дитися, сотатися, присо-
татися, сучитися, присучи-
тися, приклепатися, уко-
снутися.
Привязь—припін, упон.
Привяливать, -лить — прису-
шарювати, -рити.
Пригарь—згарь, пригара, сма-
лятина.
Пригвождение—прицвяхування.
Пригибать, -гнуть — надгинати,
надігнути, згинати, зіг-
нути,

Приглаживать — гладити, при-
гладжувати, мускати.
Пригласительный — запросный.
Приглашать, сить — запрошу-
вати, запросити, запроху-
вати, запрохати, закли-
кати, -кликати; нанимать —
еднати, поеднати, згодити.
Приглашение — запросни, за-
прохання, закликання.
Приглашенный — запроханий.
Приглушить — приглушити;
притлумити.
Приглядка — нагляд.
Приглядный — гожий, ловкий.
Приглядывать, дѣть — нагля-
дати, глянути; -ся — придив-
лятися, витися.
Приглянуться — припасти до
серця, в око впасти, при-
пасти до вподоби.
Приговаривать, -рить — прика-
зувати, приказати, припо-
відати, вѣсти, примовляти,
-мовити; присуджувати,
-дити.
Приговоръ — вирок, присуд;
оправдательный — виправд-
ний вирок; обвинительный —
засуд.
Пригодиться — знадобитися,
згодитися, здатися на, при-
датися на.
Пригодность — здатність, при-
датність, спосібність, здіб-
ність.
Пригодный — здатний, спосіб-
ний, придалий, придатний,
згідний, згідливий, здібний,
догідний, прикладний.
Пригоже — гоже.
Пригожесть — гожесть, хоро-
ство, уродливость, штап-
ність, ловкість.
Пригожий — гожий, штапний,
уродливый, доладный, лов-
кий.
Пригонять, - гнать (прилажи-
вать) — модлувати, замодлу-
вати, припасовувати, сува-
ти, спювати, споїти, хва-
сувати, прихвасувати, (скотъ)
приганяти, гнати; (лѣсъ по
рѣкъ) сплавляти, вити.
Пригорать, -рѣть — припалати-
ся, литися, присмагнути.
Пригородный — підгородний,
передміський.
Пригородъ — підгородня, під-
городдя.

Пригорокъ — пагорок, перепо-
рок.
Пригоршня — пригірщ, жменя.
Пригорѣлое (въ кушаньѣ) —
пригара.
Пригорѣлый — припалений,
припечений.
Пригорюниваться, - ниться —
журитися, зажуритися.
Приготовительный — підготов-
чий, приготувальний.
Приготовление — готування,
приготова, лаштування, ла-
годження.
Приготовлять, -товить — споряд-
жати, спорядити, готувати,
приготувати, лагодити, на-
лагодити, облагодити, лаш-
тувати, налаштувати, обла-
дувати.
Приготовляться, приготовить-
ся — споружатися, ружити-
ся, налагоджуватися, лаго-
дитися, наряджатися, на-
рядитися, строїтися, би-
строїтися.
Пригребать, -гребть — пригор-
тати, -рнути; пригрібати,
-гребти.
Пригрезиться — приверзтися.
Пригрозить — загрозити, по-
страхати.
Пригрѣвать, -грѣть — пригрѣва-
ти, -грѣти.
Пригульный — прибудный.
Придаваемый — наданий.
Придавать, -придать — надава-
ти, надати, подавати, при-
давати, -дати; значеніе — на-
давати ваги.
Придавливать, -вить — пригни-
тати, гнитити, притискати,
-тиснути, надушувати, ши-
ти; (садысь) присідати, сі-
сти.
Приданое — віно, посаг.
Придатокъ — додаток.
Придаточный — додатковий.
Придача — придача.
Придверникъ, -ца — дверник,
дверница.
Придвигать, -двинуть — прису-
вати, сунути.
Придвигаться, -нутъся — досува-
тися, досунути, підсува-
тися, сунути.
Придворный — надвірний; сущ.
-придворецъ.
Придерживать, -жать — притри-
мувати, -мати.

Придерживаться, исполнять
—певнати (що).

Придираться, драться—скіпа-
тися, доскіпуватися, доскі-
патися, прикопуватися, ко-
патися, накопатися, чепня-
тися, причепитися, сікати-
ся, присікатися.

Придирка—прикліп, приклеп-
ка, зачіпка, причіпка.

Придирчивый—причіпливий,
нападкуватий, напасний,
пенякуватий, собакуватий.

Придирщикъ, ца—причипен-
дя, напасник, -ця.

Приднѣпровскій—наддніпринсь-
кий.

Приднѣстровскій—наддністра-
нський.

Придорожная иголка, раст.
Lycium barbarum—дереза,
повій.

Придорожникъ, раст. Poligo-
num aiaciale—спориш.

Придорожный—придорожный.

Придуманный—змислений, ви-
гаданий.

Придумывание—умишляння
примишляння; (измышле-
ние)—мусування.

Придумывать, думать—уми-
шляти, умислити, прими-
шляти, мислити, змисля-
ти, -лити, намислювати,
мислити, мудрувати, уму-
друвати.

Придуроватый—прителеску-
ватий, пришелепуватий,
придуркуватий, кручений,
безлецкий.

Придурь—дурина.

Придыхание—придых.

Придыхательный—придыховий.

Придыхать—придыхувати.

Придѣвать, дѣть—причіпля-
ти, чепити.

Придѣлка—приправа.

Придѣлывать, лать—пришту-
ковувати, приштукувати,
приробляти, доробляти,
бити, примайстровувати,
рувати, приправляти, пра-
вити, підкидати, кинути.

Прижаривать, рить—припіка-
ти, пекти, припаляти, ли-
ти; присмажувати, жити.

Приживалка,—дармоїдка, по-
хлібница.

Приживать, -жить—родити,
породити.

Прижигание—припікання, ви-
пікання.

Прижигать, -жечь—припіка-
ти, пекти, припалювати,
лити.

Прижигъ—опік.

Прижимать, -жать (прида-
вить)—тиснути, притис-
нути, утискати, утиснути;
(обнимать) тулито, приту-
лити, горнути, пригорта-
ти, -рнути.

Прижиматься, -прильнуть—
пригортатися, пригорнути-
ся, притулятися, литися;
(къ стѣнѣ) дотулятися,
литися.

Прижимъ—притиск.

Прижитый (ребенокъ)—жиро-
вый.

Прижиться—призвичаїтися,
звикти.

Прижмуривать, рить (глаза)—
приплющувати, приплю-
щити, примружувати, -
жити.

Призадумываться, -маться—
замислятися, мислитися.

Призаныть—запозичити.

Призапасить—узапасити.

Призатихнуть—принишкити.

Призвание—поклик; (способ-
ность) здатність до, хист,
здібність.

Приземистый—осадкуватий,
карлуватий, приземкува-
тий, присадкуватий.

Призирать, зрѣвать, -зрѣть—
опікуватися ким, піклува-
тися за кого.

Признавать, знать—визнава-
ти, знати; (узнавать) уга-
дувати, дати, пізнавати,
пізнати; приймати, при-
няти за що; своимъ, при-
нять въ свое общество—
присвоїти; (полезнымъ)
визнати за корисну річ.

Признакъ—покмїть, призна-
ка, ознака.

Признание—визнаття, виз-
нання.

Признательный, -о—вдяч-
ний, -о.

Призоръ—догляд.

Призракъ—чмара, чмана, ма-
ра, привид.

Призрачный—химерний, фан-
тастичний, вимріяний уяв-
ний.

Призрі́ніє—опіка, піклуван-
ня, догляд, дбання.

Призывать, звать — прикли-
кати, закликати, -кликати,
накликати, накликати; про-
сити; (въ свидѣтели) свид-
читися.

Призывъ (на воен. службу) —
призва; приклик, заклик;
(воззвание) відозва; (зовъ)
клик, поклик.

Призывный — призывной; за-
зывный.

Приказаніе, распоряженіе —
наказ, загад.

Приказный—канцелярійный.

Приказчикъ (большаѣ, стар-
шій)—заказник; (въ мага-
зинѣ) крамарчук.

Приказъ—наказ, росказ, за-
гад; (присут. мѣсто) кан-
целярія.

Приказываніе—загадування.

Приказывать, -зати — наказу-
вати, наказати, загадува-
ти, -дати, велѣти, звелѣти,
росказувати, -зати; (изда-
вать указъ) декретувати,
задекретувати.

Прикалывать, -колоть — шпи-
лити, пришпилювати, лити,
припинати, -п'ясти, при-
стромлювати, -мити, при-
штрикувати, -кнути; (доби-
вать) доколювати, заколю-
вати, -лоти.

Прикармливать, -кормить —
принаджувати, -надити.

Прикасаться, -нуться — дойма-
тися, донятися, дійматися,
дійнятися, торкатися, до-
торкнутися, дотикатися,
діткнутися.

Прикатиться—накотиться.

Прикидка — прикид; прива-
жок.

Прикидчивый—потайний; чіп-
кий, пошестный.

Прикидывать, -дать, -нуть—при-
кидати, -кинути; підкидати,
-кинути; докладати, -класти;
приважувати, -жити; примі-
ряти, -міряти.

Прикидываться, прикинуться
—удавати, удати кого; (ду-
ракомъ) дурманитися, по-
дурманитися; (о болѣзни)
підкидатися, підкинутися,
причіплятися, -чепитися,
приятрюватися, -ятритися.

Прикипать, -пѣть—прикипати,
-пѣти.

Прикипь—привара.

Прикладной—досвідний, прак-
тичний.

Прикладъ—придача; (ружейн.)
кроса.

Прикладываніе—туління, при-
кладання.

Прикладывать, -ложить—тули-
ти, притулити; докладати, -
класти; (печать) приклада-
ти, -ложити.

Прикладываться, приложить-
ся (къ кресту, священ. пред-
метамъ) — знаменуватися,
познаменуватися.

Приклеить (столярн. клеємъ)—
прикарючити.

Приклепывать, -пать—закліпу-
вати, -клепати.

Приклоненіе—прихил, нахил.

Приклонять, -нить — прихили-
ти, нахилити, -лити.

Приключаться, -читься — тра-
плятися, -питися, ставати-
ся, статися, укидатися,
укинутися.

Приключеніе — приведенія,
пригода, трапунок, оказія,
придибашка.

Прикованность—прикуття.

Приковывать, -ковать — прико-
вувати, -кувати, -кути.

Приколачивать, -лотить — при-
бивати, -бити.

Приколдовать — учарувати,
причаклувати.

Приколка — припинання, за-
шпилювання.

Прикомандированіе — приря-
дінка.

Прикомандировывать, -ровать
—приряджувати, -дити.

Прикупить, приобрести немно-
го—прикорпати, назбирати.

Прикормка—принада.

Прикорнуть—куликнути, при-
корхнути.

Прикосновеніе — дотикання,
торкання, дотори, дотик.

Прикосновенный, причастный
—привинный, причетный до.

Прикосъ—косина; зизоватість.

Прикочевать—накочувати.

Прикраса—оздоба.

Прикрашать, украшать — кра-
сити, оздоблювати.

Прикрашенный (съ виду) —
личкований.

Прикрикивать, -кнутъ — гримати, мнути.
 Прикрой — прикросення; прикравок.
 Прикручиниваться, -ниться — журитися, зажуритися.
 Прикрывать, -крыть — укривати, накривати, -крити; (печь) притушкувати; (маскировать) личкувати, заличковувати, -кувати; (воен.) заслонювати, -нити, затуляти, -лити; захищати, -стити; крити, -покрыти; ховати, сховати.
 Прикрытіе — накриття; (защита) — затула, захист.
 Прикрѣпа — примочина.
 Прикрѣпленіе — примочювання.
 Прикрѣплять, -пить — примочюувати, -цювати; припина-ти, -п'ясти.
 Прикупать, -пить — докуповувати, -купляти, -пити.
 Прикупка — прикупно; (въ картахъ) докуп.
 Прикупной — докуплений, прикуплений.
 Прикурнуть, вздремнуть — прикорхнути, куликнути.
 Прикуска — прикуска.
 Прикусывать, -сить — прикушувати, -сити.
 Прилавокъ — ляда.
 Прилагательное имя — прикметник.
 Прилаживать, -ладить — урижтовувати, -тувати, пририжтовувати, -тувати, припасовувати, -сувати, припускати, -стити, хвасувати, прихвасувати, приштуковувати, -кувати, приличковувати, приличкувати, модлувати, примодлувати, примощувати, -стити, приправляти, правити.
 Прилаживать, -ся, приладить, -ся — приладноувати, -ся, приладнати, -ся, моститися, примощуватися, -моститися.
 Приласкать — примилувати, приголубити; (привѣтливо обойтись) пожалувати.
 Прилегать, -лечь — прилягати, лягти.
 Прилежаніе — працюватість.
 Прилежащій — прилеглий.
 Прилежный, -о — працюватий, -о.

Прилетать, -тѣть — прилітати, -летіти, -линути.
 Прилеть — приліт.
 Приливать, -лить — підливати, доливати, -лляти, -лити, підсипати, досипати, -сипати; припливати, напливати, -плинути.
 Приливъ — доплив, наплив; геогр. — приплив.
 Прилизанный — зализаний.
 Прилизывать, -лизать — прилизувати, -лизати.
 Прилипать, -пнуть — удипати, -пнути, підлипати, -липти; припадати, -пасти.
 Прилипчивый (о болѣзни) чіпкий, липкий, причіпний.
 Приличествовать — личити, шталтити, приставати, прилячувати, прилячати.
 Приличіе — звичайність, звичай, пристойність.
 Прилично — чля, пристойно, гоже, до звичаю, як слід; (къ лицу) прилячно.
 Приличный — звичайний, пристойний, гожий.
 Приловчиться — примірятися, приладнатися.
 Приложение — (что приложено) додаток; (примѣненіе) пристосування.
 Прильнуть — прилипти, пригорнутися, притулитися.
 Примаживать, -нить — принаджувати, принадити, звабляти, звабити, заваблювати, -вабити, наваблювати, -вабити, надити, понадити.
 Приманка — зваба, онада, принада, заманка, ваба, поваб; (для рыбъ, звѣрей) поживок.
 Приманщикъ, -ца — принадник, -ця.
 Примасливать, -слить — примащувати, -мастити.
 Примачивать, -мочить — примочувати, змочувати, -намочувати, -чити; (обрызгать) прицяпати.
 Примащивать, -мостить — примощувати, -мостити.
 Примащиваться, -моститься — умощуватися, умоститися.
 Примежевывать, -жевать — прирізувати, -зати.

Примерзать, знуть — примерзати, зти, прикипати, піти.
 Приметать, сметать (шить) — наживити, прижилувати, прифастригувати.
 Примиреніе — змирщина, замирення, поєднання, миріння.
 Примиритель, -ница — примирець, рниця.
 Примирительный — примирний, порозумінний, поєднательний.
 Примирять, -рять — годити, погодити, єднати, поєднати.
 Примиряться, -ряться — годитися, погодитися, мирити, замирити.
 Примиряющий — миротворний.
 Примолкнуть — замовкати, занемишкати.
 Примоль — намет.
 Примораживать, -розить — заморожувати, розити.
 Приморский — надморський.
 Примочка — примочування, наволога.
 Примочная трава, раст. Campanula Trachelium — дзвоники; C. glomerata — сучень, капшущки.
 Примчатъ, -ся — пригнати, -ся.
 Примыкать, -мкнутъ — прилягати, межувати; прилучатися, -читися.
 Примыкающий — прилеглий, поміжний; пристаєний.
 Примѣненіе — пристосування, застосування.
 Примѣнительно къ чему — стосовно до чого, згідно з чим, з оглядом на.
 Примѣнительный — стосовний до, згідний з.
 Примѣнять, -нить, -ся (къ чему) — прикладати, прикласти, пристосовувати, сувати, приламлиувати, ломити, -ся (до чого).
 Примѣрно — прикладно, взірцево; приближно.
 Примѣрный, — (образцовый) — прикладний, взірцевий; приближний.
 Примѣрь — приклад, призвід.
 Примѣрять, -рять — приміяти, міряти, прикидати, кинути, модлувати, примодлувати; (обувь) прибувати, бути.
 Примѣсь — пішма, домішка.

Примѣта-призначка, примета, ціха, знак, ознака.
 Примѣтливый — укмітливий, спостережливий, уважний, бачний.
 Примѣтный — замітний, мітний, видний.
 Примѣчаніе — увага.
 Примѣчательный, о — знаменитий, о.
 Примѣчать, -мѣтитъ — кметити, укмічати, укмітити, набачати, -бачити, назоряти, -рити, запримітити, підозріти, постерігати, -регти.
 Примѣшивать, -шать — умішувати, шати, примішувати, домішувати, -шати; уплутувати, -тати у що.
 Принадлежать належати до.
 Принадлежащий — належний, належитий, приналежний до.
 Принадлежность — (свойство) належність, приналежність; (орудіе, прибор) примусія, причадал, пристрій, прилад, справилля; (качество) властивість, прикмета.
 Принаряжать, -дить, -ся — причепуряти, начепуряти, рити, припоряжати, -дити, -ся.
 Приневолить, -лить — заневолювати, заневолювати.
 Принесеніе — приношення; -присяги зложення присяги.
 Приникать, -кнутъ — притулятися, литися.
 Принимающий, -ница — приємець, миця.
 Принимать, -нять — приймати, прийняти, відібрати, відібрати, отримувати, мати, одержувати, одержати.
 Приниматься, -няться — братися, узятися до, захожуватися, -дитися; (о раст.) зароджуватися, -дитися.
 Приноравливать, -ровить — пристосовувати, -сувати; припасовувати, сувати.
 Приноравливаться, -ровиться — приламливатися, приломитися, принатурюватися, -туритися.
 Приноровка — пристосовина, припасовина.
 Приносить, -нича — приношення, ця.
 Приносить, -нести — принести,

підносити, заносити, нести,
поприносити; (къ берегу)
прибивати, бити; (подавати)
доношати, доношувати.
Приносный—принесный.
Принось—приносини.
Приношение (благодарность)
—пайда; (даръ) почестка;
(пожертвованіе) принос,
приносини.
Принудительный—примусовий,
поневи́льний.
Принуждать, дить—приневолю-
вати, приневолити, при-
мушувати, примусити, уси-
ловувати, усилиувати, зму-
шати, змушувати, змусити,
зневолювати, зневоляти,
-волити, заневолювати, -го-
лито, принукувати, спонук-
нути, неволити, понево-
лити.
Принуждение—принука, при-
мус, фрика, мус, силування,
присилування, по-прю-з
мусу, з примусу, з принуки.
Принужденный, о—силуваній,
вимушений, змушений, не-
природний, о.
Принятие—приняття; мѣръ
-вжиття заходів.
Припадать, пасть—упадати,
упасти; притулятися, ли-
тися.
Припадокъ—напад.
Припадочный—нападовий.
Припаздывать, дать—припіз-
нятися, нитися.
Припавать, паять—лютувати,
прилютовати.
Припайка—прилютовина.
Припарка—оклад.
Припасать, сти—настачати,
настарчати, чити, назапа-
сити.
Припасъ—запас; сы съѣстные
-харчі.
Припахивать—приорювати;
(о запахѣ) тхнути, відго-
нити.
Припашка—приорка.
Припекъ—(солнечный) при-
грів; (въ хлѣбѣ) набуток.
Приперчивать, чить—заперцю-
вати, заперчити.
Припирать, переть—причи-
няти, няти; притискати,
-снуги.
Приписка—прапис; упис.

Приписной—додатковий; за-
писаний, уписаний.
Приписывать, сать—допису-
вати, сати; уписувати, сати;
покладати, класти на карб-
чий.
Приплата—доплата; надплата.
Приплестись—придибати, при-
сунбелитися, причапати,
приплентатися.
Приплетать, плести—приплі-
тати, плести; втручати,
втрутити до чого, ув'язу-
вати, в'язати у що.
Приплодный—приростковий,
приховковий.
Приплодь—приросток; при-
плід, наплід, приховок,
доховок.
Приплюснутый—приплюсклий.
Приплющивать, -плюснуть
-приплюскувати, -скати.
Приплясывать—підтанцюву-
вати.
Приподнимать, днять—підно-
сити, -нести; підводити,
-вести; (отворачивать квер-
ху) закопильовати, накопи-
лити; (платье) піднімати,
няти; ся-підноситися, під-
водитися.
Приполокъ—поличка.
Припоминаніе—нагадування,
пригадування.
Припоминать, мнить—нагаду-
вати, нагадати, набагнути,
набагнутися, агадувати,
дати.
Припоминаться, вспоминать-
ся, ниться—нагадуватися,
нагадатися, пригадувати-
ся, датися.
Припорошить—припорошити.
Приправа—присмака; (жир-
ная) омѣста; (къ борщу) за-
смажка.
Приправлять, приправить—
заправляти, заправити, за-
смачити, посмачити.
Приправляться, приправитъ-
ся—заправлятися, заправи-
тися.
Припрашивание—припроха,
припросини.
Припрашивать, просить—при-
прошувати, сити.
Припрыгивать, гнуть—підско-
кувати, скочити.
Припрыжка—підскоки; съ

- припрыжку — у підскоки, вискоком, скоком, підскоком.
- Припрягать, -прячь — прибичовувати, -чувати; (въ пару) припаровувати, -рувати.
- Припряжка — підпряжка.
- Припряжной — припряженный, прибичований.
- Припрятывать, -тать — ховати, приховати.
- Припугивать, -гнать — страхати, настрахати.
- Припускать, -стять — підпускати, -стити; (пускать шире) надавати, дати; (пустит-ся бѣгомъ) чкурнути, дремнути; (о дождѣ) пірити, періщити.
- Припутывать, -тать — приплутувати, -плутати.
- Припухать, -хнать — підпухати, підпухнути, набрякати, -брякти.
- Припухлость — пухленька, пухлина, пухлятина.
- Припухлый — спухлий.
- Припыживать, -жить — клейтушити, приклеити.
- Припѣвъ — приспів, приспівок.
- Припялить — прип'ясти.
- Прирабатывать, -тать — приробляти, -бити.
- Приравнивать, -нять — прикладати, -класти, пристосовувати, -сувати; прирівнювати, -няти; рівнати, вирівнати.
- Прирастать, -расти — приростати, -рости.
- Приращать, -растить — прирощувати, -стити, побільшати, -шити.
- Приращение — приріст, прибуток.
- Природа — природа, натура; (живая) — животвір.
- Природный — природний; природжений; родовитий.
- Природоописательный — природописний.
- Прирожденный — дорідний, дорідливий, рожденний.
- Приростокъ — приросток, нарісток.
- Прирость — приріст.
- Приросший — прирощений.
- Приручать, -ручить — своїти, усвоїти.
- Прирученный — свійський, хований.
- Прирѣзка (земли) — надача.
- Прирѣзывать, -зять — прирізувати, -зати; (о землѣ) надачувати, -чити.
- Прирѣзной — прирізаний; надачений.
- Прирѣчьё — поріччя.
- Прирѣчный — надрічний.
- Присасывать, -сосать — присмоктувати, -тати.
- Присваивать, -своить — привласити, привластити, своїти, присвоїти, собічити, засобічити.
- Присватываться — насватуватися.
- Присвоение — привлащення.
- Присвоитель, -ница — привласник, -ця.
- Прискакать — прискакати, пригнатися.
- Прискокъ — прискік.
- Прискорбіе — сум, смуток, журба.
- Прискорбный, -о — смутний, журний, -о.
- Прискучивать, -чить — набридати, -бриднути, осоружати, -ружити.
- Присланивать, -нить, -ся — пригудяти, прихилити, -лити, -ся.
- Прислонение — притул, прихил.
- Прислуга — слуга; (собир.) — наймиття, слуги, челядь.
- Прислуживание — услуга, услугування, прислугування.
- Прислуживать — слугувати, услугувати.
- Прислуживаться, -житься — підслужуватися, -житися.
- Прислужливость — прислужність, услужність.
- Прислужникъ, -ца — слуга, услужник, -ця, похлібець, бниця.
- Прислушивание — прислухання, прислух.
- Прислушиваться, -шаться — прихуватися, причутися, прислухатися, слухатися.
- Прислышаться — почутися.
- Присматривание — доглядання, догляд, наглядання, нагляд.
- Присматривать, -матреть —

приглядати, доглядати, наглядати, глянути; назирати, стерегти, пильнувати, припильнувати.
 Присматриваться, -рѣться — призираться, призрѣться, додивляться, -виться.
 Присмирѣлый — притихлый, приишкный, утихомиренный.
 Присмирѣть — утихомириться, зм'якшити, притихти, приишкнути, поплохшати.
 Присмотрщикъ, -ца — наглядач, -чка, доглядач, -чка.
 Присмотръ — нагляд, нагляданья, згляд, дозѣр, призѣр.
 Присниться — приснитися.
 Присовокупленіе — прилученія, додаток.
 Присовокуплять, -пить — прилучати, долучати, залучати, -чити, додавати, -дати.
 Присовѣтовать — прирадити, прираяти.
 Присоединеніе, — прилука, долученія, прилученія; (въ компанію) пристани.
 Присоединительный — прилучный, долучный.
 Присоединять, -нить — прилучати, долучати, -чити, приєднувати, -єднати; додавати, -дати.
 Присосѣживаться, -диться — сусѣдитися, присусѣдитися, примощуватися, -ститися, присербитися, присанабожитися, пригнѣздитися.
 Приспособленіе — пристосування, приладнування, прилад, пристрій.
 Приспособлять, -бить — пристосовувати, -сувати, приладновувати, -нувати, примитковувати, -кувати.
 Приспособляться, -биться — принатурюватися, -ритися, пристосовуватися, -суватися.
 Приспѣшникъ, -ца — підручний, -а; лакуза.
 Приставанье — нав'язъ.
 Приставать, -стать, (привязываться) — нав'язуватися, напосѣдаться, навратитися, уідатися, уістися, сікатися, присікатися; (о болѣзни) трикідатися, -чинутися,

підсахнутися, чіплятися, учепитися; (присоединиться) прилучатися, -читися; (прилипать) чіплятися, причепитися, приліплятися, -ліпитися; (о судахъ) припливати, -пливати, пришибати, -шибти.
 Приставка — приставка.
 Приставлять, -вить — дотуляти, притуляти, -лити, підперати, -перти, приставляти, -вити.
 Приставной — приставлений; пришиваний.
 Пристальный — прибудный; змордований, знебулий.
 Пристальность — пильність.
 Пристальный — пильный, спильна, пильно.
 Пристанище — пристани, пристановище, притулок, причал.
 Пристань — приплав, пришиб.
 Пристегивать, -гать — приштапувати, приштапувати, пристѣбати, -бнути.
 Пристегивать, -гнуть — застібати, -бнути; приби́човувати, -чувати.
 Пристойность — пристойність.
 Пристойный, -о — пристойный, -о.
 Пристраивать, -ить — прибудовувати, прибудувати; опредѣлить къ мѣсту — утокмити, притокмити.
 Пристроиться, помѣститься — приматкобожитися, утокмитися.
 Пристрастіе — натала.
 Пристрастный, -о — натальный, -о.
 Пристращать, -стить къ чему — прилюбляти, бити до чого.
 Пристращаться, пристраститься — прилюблятися, прилюбитися, укидатися, укинутися у що, наважуватися -важитися до.
 Пристройка — прибудова; (камен.)-примурок.
 Приструнивать, -нить — струнчить, приструнчить.
 Пристрѣливать, -лить — застрѣлювати, -стрелити.
 Приступать, -пить (къ чему) — підступати, -пити; (приниматься за что л.) респочи-

нати, — чати, заходитися,
— дитися, взятися до.
Приступокъ—ступілка.
Приступъ—(крѣпости) штурм;
(къ работѣ) початок; (до-
ступъ) підступ, доступ.
Пристыжать, — дить — засором-
лювати, засоромити, соро-
мити, усоромити, устидити.
Пристънокъ—примурок.
Пристяжка—прибичовина, по-
переч. палка для привязыв.
постромокъ—орчик, барок;
(лошадь) орчиковый кінь.
Пристяжной—орчиковый.
Присуждать, — судить — усуджу-
вати, усудити, присуджу-
вати, дити.
Присуждение—присуд.
Присутственное (мѣсто) —
справниця; — ный день—служ-
бовий день.
Присутствіе — присутність;
(комната) рада; заля засі-
даннїв ради; по воинской
повинности — присутствие —
некрутська управа; — духа,
сознанія — притомність.
Присутствовать — бути притом-
ним, присутнім.
Присутствующій — притомний,
присутній; сущ. — радник,
лавник.
Присушивать, — шить — прису-
шувати, — шити.
Присуцій — властивий.
Присчитывать, гать — прирахо-
вувати, хувати, прилічува-
ти, — чити.
Присылать, слать — надсила-
ти, — слати, понадсилати.
Присылка — присыл, надіслан-
ня; пакунок.
Присыпать, сыпать — посипа-
ти, — сипати, притрушувати,
— сити, припорошувати, —
шити.
Присыпка — присипка.
Присыхать, — сохнутъ — присиха-
ти, — сохти.
Присѣвъ — присѣвок.
Присѣданіе — присѣданія.
Присѣдать, сѣсть — присѣдати,
сѣсти.
Присѣсть — присѣд, засѣд.
Присѣчь — (огня) кресати вог-
ню; (языкъ кому) зав'язати
язык.
Присяга — присяга; ложная кри-

воприсяга; — гу принести зло-
жити присягу.
Присягать, гнуть — присягати,
заприсягти.
Присядка — присіди, присідки.
Присяжный — присяглый; сущ.
— присяжник.
Притаивать, таить — затаюва-
ти, — їти, ховати, заховати.
Притаившись — чайом.
Притаптывать, топтать — при-
топтувати, топтати.
Притаскивать, шить — притя-
гати, — гти, припудити, при-
волікти.
Притащиться, приплестись —
прилемзати, присургани-
тись, — присалабонитись,
припхатись, привіятись,
присунбелитись, причвала-
ти, прителіпатись.
Притворный, о — уданий, при-
кидливый, неправдивый, о.
Притворство — прикид, удання.
Притворствовать — удавати.
Притворщикъ, ца — прикидник,
— ця, облудник, — ця.
Притворъ — присінок.
Притворять, рить — примика-
ти, примкнути, причиняти,
— нити.
Притворяться, риться — удава-
ти, удати.
Притираніе — натирка.
Притирать, тереть — натирати,
— терти.
Притискивание — притиск.
Притискивать, тиснуть — при-
тискати, тиснути.
Притихать, хнуть — ущухати,
— хти, змишкнути.
Притокъ — вітка, доплив.
Притомить — змордувати, зму-
чити.
Притонъ — кішло, кубло, кро-
вель.
Приторговывать, говать — тор-
говати, сторговати; крама-
рувати, уторговати; — ся при-
чинятися, — нитися.
Приторнослазкій — прикросо-
лодкий.
Приторный, о — нудный, при-
крий, о.
Притрава — принада.
Притузить — побити, попобити.
Притуманиться — затемрится,
охмариться.
Притупленный — чопатий.
Притупливать, дять — тупити,

чопити, почопити, потупи-
ти; затуплювати, птити; зрѣ-
ніе—видивляти, видивити
очі.

Притча—приповідь.

Притькати, ткнуть—припина-
ти, п'ясти; пристромяти, -
мити.

Притѣсненіе—пригніт, утиск,
пригноба, пристяжання, дра-
та, налога.

Притѣснитель, ница—утискач,
-чка, душман, ка, нашій-
ник, ця, напасник, ця, при-
гнобник, ця.

Притѣснительный—утисливий,
пригнобный.

Притѣснять, нить—утіснити,
-нити, утискати, утиснути,
гнобити, пригнобити, при-
стязати, стяжити.

Притягательный—понадний,
притяжный, притягальний.

Притягиватель—притягач.

Притягивать, тянуть—притя-
гати, гти; (веревкой, жер-
дями) притужувати.

Притяжательный—присвой-
ний.

Притяженіе—притяг.

Притязаніе—домогання, вима-
гання, претенсія, допоми-
нання.

Притязательный—вимагаль-
ний, домагальний, допоми-
нальний.

Притязать—домагатися, допо-
минатися, доправлятися.

Прифрантиться—причепури-
тися, вистроїтися.

Прихваливать, лить—підхва-
лювати, похвалити.

Прихвастнуть—похвалитися,
повеличатися.

Прихватывать, тить—запори-
вати, -порвати, привлаща-
ти, стити, (призанять) по-
зичати, зичити; (морозомъ)
прибивати, бити.

Прихвостень—приший-хвіст.

Прихлебатель, ница—дармо-
їд, ка.

Прихлебывать, бнуть—сьорба-
ти, бнути.

Прихлопывать, пнуть—ляска-
ти, -снути; (дверима) грю-
кати, кнути.

Приходить, притти—приходи-
ти, йти, надходити, йти, (въ
голову) спадати, спасти на

думку; (въ бѣдность) на ка-
пар переходить, йти, зубо-
жити; (въ себя) очучатися,
очутитися, очунювати, очу-
няти, спростуватися, опро-
статися; (въ отчаяніе) впа-
дати, впасти в распач; (къ
к.-л. заключенію) доходи-
ти, дійти до якогось ви-
сновку; (на память) навер-
татися, рнутися на думку.

Приходный—прибутковий.

Приходовать—прибуткувати.

Приходорасходная книга—кни-
га прибутків та видатків.

Приходскій—парахвильний;
-священникъ—парох.

Приходъ—прихід; прибуток
(все, что поступило вновь);
парахвія.

Приходящий (въ упадокъ) за-
непадный; (посѣтитель) од-
відач, одвідник.

Прихожанинъ, нка—парахві-
янин, нка.

Прихожая—передпокій, пе-
редник.

Прихожий—приходько, за-
ходько.

Прихорашиваться—хорошити-
ся, чепуритися, строїтися.

Прихорошенный—чепуркува-
тий.

Прихотливый, о—примхливий,
примхуватий, перехочли-
вий, переорливий, комиз-
ливий, вередливий, витре-
бенькуватий, о.

Прихотникъ, ца—перебендя,
переборецъ, перебірник, ця,
комиза, вередун, ха, ви-
гадько.

Прихотничать—перебендюва-
ти, примхати, вередувати,
вигадувати, перебірати, ви-
требенькувати.

Прихоть—комиз, примхи, ви-
гадки, привереды, витре-
беньки.

Прихрамывать—шкательгати,
шкитильгати, штильгати,
кульгати, штильготати,
шкутьильгати, шкандибати,
штикуляти, штигуліти,
шкінтати, шкандиляти, че-
пуляти, накульгувати.

Прицѣливаться, цѣлиться—на-
лучатися, налучитися, при-
мірятися, міритися.

Прицѣль—(мишень) мета;

- (мушка надъ дуломъ ору-
жія) здрінка.
- Прицѣльный—налучальный.
- Прицѣливаться, -ниться—при-
цѣняться, -ниться, токмити,
притокмити.
- Прицѣнка—прицѣнювання.
- Прицѣпа (отростокъ у выю-
щихся растений) павороз,
вус, вусик; чіпляння; за-
чѣпка; гачок (крючекъ).
- Прицѣпиться—учепиться.
- Прицѣплять—чѣпляти, уче-
пити.
- Прицѣливать, -лить—приши-
бати, -шибти, припливати,
-вити.
- Прицѣль (пристань у берега)
-пришиб, прицѣп; (снасть)
-кодола, линва.
- Прицѣстіе—закін, дара, сакра-
мент; грам.-дісприкметник.
- Прицѣстникъ, -ца—прицѣстник,
-ця.
- Прицѣстность—привинність,
прицѣстність.
- Прицѣстный—привинний, при-
цѣстний.
- Прицѣщать, -стити—сакрамен-
тувати, усакраментувати.
- Прицѣщеніе—сакраментування.
- Прицѣска—зачіси, фрізура.
- Прицѣсування—зачісування.
- Прицѣсывать, -сать, -ся—зачісу-
вати, зачісати, зачісувати-
ся, зачісатися.
- Прицѣтникъ—дяк, церковник.
- Прицѣна—привід, повід, ра-
ція, прицинок; (къ ссорѣ)—
задор.
- Прицѣненіе—завдання.
- Прицѣнность—поводовість.
- Прицѣнный—поводовий.
- Прицѣнять, -нить—завдавати,
-дати, справляти, справи-
ти, поводити, споводу-
вати; горе, неприємність—
завгорювати, -завгорити;
безпокойство—завдавати,
-дати турбот, турбувати,
потурбувати; -вредъ—шко-
дити, зашкодити, пошко-
дити, понехтувати.
- Прицѣсленіе—залічення; при-
лучення, приписування.
- Прицѣслять, -лить—залічува-
ти, -чити; прилучати, -чити,
приписувати, -сати.
- Прицѣтаніе—примовляння,
голосіння.
- Прицѣтять, -честъ—залічува-
ти, -чити, прилучати, -чити;
голосити.
- Прицѣтаться—належати, при-
падати.
- Прицѣтающийся—належний;—
щаяся сумма—належитість,
належність.
- Прицѣть—причет.
- Прицѣуда—химорода, химородъ,
химера, химерія.
- Прицѣудиться—примітисся,
примерещитися, приверз-
тисся, здатися.
- Прицѣудливый, -о—химерний,
чудний, -о.
- Прицѣудникъ, -ца—химер-
ник, -ця.
- Прицѣудничать—химородити,
химороди гнати, химеру-
вати, химерити, химороди
гнути.
- Прицѣдшій (въ упадокъ)—
занепаший.
- Прицѣдець—пришенець, при-
ходько, зайда, заходько,
заволока, забіга.
- Прицѣпетывать—щепелявити.
- Прицѣществіе—прихід.
- Прицѣшибать, -бить—забивати,
-бити.
- Прицѣшивать, -шить—приши-
вати, надшивати, над-
шити.
- Прицѣшивка—пришивання; при-
шиток.
- Прицѣлепать—приляпати.
- Прицѣлець, бродяга—припле-
нѣтач, заволока, забіга.
- Прицѣшлый—нахожий, нахожа-
лий, зайшлий, прибутний.
- Прицѣпоривать, -рить—стиска-
ти, -снути острогами.
- Прицѣцкивать, -кнути—ляска-
ти, ляснути.
- Прицѣемить—прищекнути, при-
щипити, ущипнути.
- Прицѣщуривать, -рить—щупити,
примружувати, -жити, при-
щуплювати, -лити, приплю-
щувати, -щити.
- Пріємка—пріянини.
- Пріємлемость—пріяніність.
- Пріємлемый—пріяний.
- Пріємникъ—укладовище.
- Пріємная—дожидальня.
- Пріємный—(экзаменъ), вступ-
ний (іспит); (кранъ) вбіраль-
ний (грант, відтулина); (день)
пріємальний (день).

Пріємний синь—син прибра-
ний, хованець; ная дочь-
хованиця.

Пріємщикъ, ца—приймальник.

Пріємъ—приймання; (гостей)
вітання; (ухватка, спорів-
ка) ярміс, спосіб, заходи;
(угощення) приімиця.

Пріемыщъ—приймак, прийма-
ка; (ж. р.)—приймачка.

Прієскивать, скать—вишуку-
вати, кати, напитувати,
тати.

Прієскъ—копальня.

Прієбодрять, рить—підбадьо-
рувати, рити.

Прієбрѣтанье—набування.

Прієбрѣтатель, ница—дбач,
дбачка, набувальник, ця.

Прієбрѣтать, сть—набувати,
бути, наспоряти, рити, за-
живати, зажити, придбати,
приблагати.

Прієбрѣтаться, брѣсться—на-
буватися, набутися.

Прієбрѣтеніе—здобуток, би-
ток, добуток, набуття, прид-
бання, набуток, надбанок,
надбання, нажиток.

Прієбрѣтенный—придбаний,
набутий, зажитий.

Прієбщать, щить, ся—къ чему-
причалиювати, лити, ся: (св.
Даровъ) запричащати, за-
причастити, запричаща-
тися, запричаститися, за-
коняти, нити, ся.

Прієстанавливать, вить—при-
пиняти, спиняти, нити

Прієстановка—припин, при-
пинка.

Прієтворять, рить—ухиляти,
лити, підхиляти, лити.

Прієхочивать, тить—спонуку-
вати, спонукати, заохочу-
вати, хотити.

Прієударить—ушкварити,
смальнути; (за кѣмъ) при-
лищитися до кого.

Прієукрашивать, сить—приоз-
доблювати, бити.

Прієукрашенный—чепуркува-
тий.

Прієумножать, жить—збільшу-
вати, шити.

Пріємолкнуть—принишкти,
ишкти.

Прієунуть—зажуритися, засму-
титися.

Прієурочивать, чить—присто-
совувати, припасовувати,
сувати, приточувати, то-
чити.

Прієучать, чить—призвичаюва-
ти, призвичаїти, привича-
ти, вичити, привчати, вчи-
ти, принатурювати, тури-
ти, довадювати, вадити,
звичити, завичити, пригов-
тати, наломити.

Прієучиться—узвичаїтися, зви-
читися, наломитися, при-
говтатися.

Прієученіе—призвичаювання,
привчення.

Прієдаться, ъсться—переїда-
тися, їстися.

Прієздъ—приїзд, заїзд.

Прієзжий—приїздний, приїзд-
жий, наїзжий.

Прієютить—притулити, прихи-
стити, дати притулок.

Прієютить, ся—притаковити,
ся, прихиститися, приту-
литися.

Прієють—захист, зогріток, при-
мище, притулок, прихилок.

Прієзненный—приятний.

Прієзнь—приятнь, приятність.

Прієтель, ница—приятель, ка.

Прієтельски—по приятель-
ському.

Прієтельскій—приятельський.

Прієтно—охвітно, приємно,
любо.

Прієтность—охвітність, при-
ємність, любовість.

Прієтный—приємний, охвіт-
ний, любий; (на видъ) ку-
кільний, кукільливий, око-
вірний.

Прієтствовать—сприяти, го-
дити.

Про—про, для; про, за, до.

Проба—спиток, пробація, по-
спит, спроба, спробунок;
зразок; (золота, сребра)
проба; (пищи) куштунок,
скуштунок.

Пробавляться, виться—пере-
буватися, бутися.

Пробаклушничать—пробайди-
кувати.

Пробалагурить—пробазікати.

Пробалтывать, лтать—розго-
лошати, сити; пробазіку-
вати, зікати.

Пробарабанить—протараба-
нати.

Пробивать, -бить — пробивати, -бити; (дорогу) торувати, уторувати; (о часах) бити, вибивати, вибити.

Пробиваться, -биться — вибиватися, битися; продиратися, дертися.

Пробирать, -брать — перебірати, брати; (кого) вимовляти, вити (кому).

Пробираться, -браться — закрадатися, крастися; продиратися, дертися.

Пробирный — пробирчий.

Пробка — заткалка, затишка, корок; (дерева) чіп.

Проблудить — проблукати.

Пробный — пробный; зразковий, взірцевий.

Пробовать — спитувати, спитуватися; куштувати.

Прободать — проколоти, протрикнути.

Пробой — скобель, прогонич, куна.

Пробоинка — пролом.

Пробойник — пробоець, шлямбур; артил. — протичка.

Проболтаться — вибевкати, улескатися, проязичитися.

Проболть — прохорувати, переслабувати, перехорувати, похирляти.

Пробормотать — змимрити, миркнути, перехарамаркати, промимрити.

Проборъ (въ прическѣ) — проділь, перечіс.

Пробочник — коркотяг, трибушон.

Пробуждать, -дить, збуджувати, збудити; пробуркувати, -кати.

Пробуждаться, пробудиться — прочинатися, прочнутися, прочинати, прочнути; прокидатися, кинутися, збуджуватися, дитися.

Пробуждение — прочинок, прокид, пробуд.

Пробывать, -быть — перебувати, -бути.

Пробѣгать, -жать — перебігати, -бігти; переглядати, -глянути.

Пробѣгать — вибігати.

Пробѣгъ — перебіг.

Пробѣдствовать — вибідувати.

Пробѣжка — промашка.

Пробѣль — перерва; люка, розгрань, промежина.

Проваливай — геть.

Проваливать, -лить — провалювати, -лити.

Проваливаться, -литься — шурхатися, шурхнутися, западати, -ся, пасти, -ся.

Провалина — западина.

Проваль — прірва, провалля.

Проведение — провід, проводи́ни.

Провезение — перевіз, провозини.

Провидѣние — провид.

Провидѣть — завбачати.

Провизія — живність, харчі.

Провинившийся — провинник.

Провиниться — прощкодитися, прощпетитися, прощкєпитися, завинити, проброїтися, упасти у провину.

Провинціаль, -ка — провинціалист, -ка.

Провираться, -вратся — пробрїхуватися, брехатися.

Провисѣть — перевисіти.

Провіантъ — конт, окорм, живність.

Провластвовать — перепанувати.

Проводить, провести — провадити, переводити, -вести; підводити, підвести, одурити, ошукати; (праздно время) точити час, прочляти; (черезъ что) перепроводжувати, вадити; (старость) старувати; (день) днювати, переднювати; (праздники) провадити, опровадити, свята; (бордюрь) підводити, -вести.

Проводник — повода́р, повода́рь, повода́тирь, повожатий; физ. — кондуктор; рѣчн. — лоцман.

Проводъ — провід; дріт.

Проводы — провожання; гробки.

Провожатый — см. Проводникъ.

Провожать, -водить — провадити, -вести; виряжати, дити.

Провозвѣститель, -ница — провісник, ця.

Провозвѣщать, -стить — провіщати, вістити.

Провозвѣщение — провіщення.

Провозглашать, -сить оповѣстить — оголошати, сити,

оповіщати, — стяти, наголо-
шувати, наголосити.
Провозглашение — оголошення,
оповіщення.
Провозить, — везти — перевозни-
ти, — везти.
Провозиться — морочиться,
попоморочиться.
Провозь — перевіз, перевозини;
(плата), перевозове.
Проволока — дріт, дротина.
Проволочка — гаянка, загайка.
Проволочник — дрітарь.
Проволочный — дротяний.
Провоняться — засмердітися,
просмердітися.
Проворный, о — меткий, шар-
кий, чамняний, моторний,
живкий, жєнавий, побігу-
щий, хапкий, шамкий, хут-
кий, прудкий, швидкий, о.
Проворнѣе — мерщій.
Провороваться — прокрастися.
Проворонить — прогавити.
Проворство — моторність, шар-
кість, хуткість.
Проверчать — пробурчати.
Провыть — проскиглити.
Провѣдывать, дать о чемъ —
довідуватися, — датися про
що; (кого) відвідувати, дати.
Провѣрка — перевірка.
Провѣрять, провѣрить — пере-
вірювати, перевірити, зві-
ряти, звірити.
Провѣсь — недовага.
Прогалина — (поляна) — пролі-
сок, прочерть, лисина, га-
лява; (во льду) теплина.
Проглотить — проковтнути, про-
глинути, зглатати.
Проглядывать, глянуть — ви-
зирати, визирнути, вигля-
дати, виглянути.
Проглядѣть — недогледіти, про-
гавити.
Прогнѣвить — розгнівити.
Проговорить — згмоніти, зго-
ворити, мовити, промовити.
Проговариваться, риться — про-
мовлятися, промовитися,
пробовкнутися.
Проголодавший — зголодже-
ний, зголоднілий.
Проголодать — голоднувати.
Проголодаться — зголодніти.
Прогонный — (о деньгахъ) подо-
рожній.
Прогонять, прогнать — наганя-

ти, нагнати, проганяти,
— гнати.
Прогорѣть — пропалитися, зго-
ріти; збанкрутувати.
Прогорькый — згірклий, ілкий.
Прогорькнуть — згіркнути, пе-
регіркнути, зйолкнути.
Прогорѣлый — пропалений.
Прогостить (изв. время) — пе-
регостювати, погостювати.
Программа — програм.
Прогремѣть — протурготіти;
прогрімотіти, прогреміти.
Прогрессивный — поступовий.
Прогрессировать — поступати.
Прогрессъ — поступ.
Прогрохотать — прогуркотіти,
протурготіти.
Прогрустить — пересумувати.
Прогуливаться — шпаціювати,
проходитися, ходитися.
Прогулка — прогуляння, про-
гулянка, спадєра, погуля-
ня, проходка, шпацір.
Прогуль — прогулини.
Продаваемый — продаваний.
Продавать, — дать, — ся — запро-
дувати, запродаги, запро-
датися.
Продавец — продавець.
Продавливать, давить — проду-
шувати, — щити.
Продавщица — продавиця, про-
дагуха; крамарка.
Продажность — продайність.
Продажный — продавальний
(о цѣнѣ); продайний (под-
купной).
Продвигать, — двинуть — просо-
вувати, — сунути.
Продержать — протримати.
Продерзостный — нахабний,
зухвалий.
Продернуть — прошморгнути.
Продешевить — передешевити.
Продирать, — драть — продирати,
дерти; (глаза) протирати,
терти.
Продлить — продовжити, про-
тягти.
Продовольственный — конту-
вальний, контовий, харчо-
вий.
Продовольствие — конт, окорм,
живність, хураж.
Продовольствованіе — конту-
вання, харчування.
Продовольствовать — конту-
вати, контентувати, жи-
вити, харчувати.

Продолговатый — довговастий, довговатий, довгастий, подовжній, подовгастий.

Продолжатель, -ница — продовжник, -ця.

Продолжать, -жить — продовжувати, жити, протягати, -гти.

Продолжаться — тривати, точитися, довжитися.

Продолжение — продовження, протяг.

Продолжительный — тривалий, протяжний; хронич. — затяжний.

Продольный — подовжний, подовжний, уподовжній, -о.

Продремать — продрімати, прокуняти.

Продрогнуть — перемерзти.

Продувание — продув.

Продувать, дуть — продмукати, -хнути.

Продувной — хитрий.

Продукт — виріб, робливо; -ты молочные — набіл.

Продумать — розміркувати.

Продушина — продух; (въ льду) дух.

Продыравить — продіркувати.

Продѣвание — усиляння.

Продѣвать, -дѣть — засиляти, усиляти, лити, просовувати, -сунути; (веревку) ушморгнути.

Продѣваться, продѣться, просунуться — просаджуватися, просадитися.

Продѣвствовать — передівувати.

Продѣлка — каверза, штука.

Продѣлывать, -лать — виробляти, витворяти, робити, проробити.

Проектировать — проєктувати.

Проект — проєкт.

Проем — прозір.

Прожарить — випекти; пере-смажити.

Прождать — перечекати.

Прожектеръ — проєктист.

Проживать, -жить — переживати, пережити, перемишлювати, -кати, перебувати, -бути, (жизнь) перевікувати, зжити.

Прожигать, -жечь — пропалювати, лити; (жизнь) прогулювати (життя).

Прожить — прожиток, пожиття.

Прожога — пропалина.

Прожора — жеретій, жеретія, проість, ненажера, бревкало, бревко, бревтій.

Прожорливость — зажирливість, обжерливість, жировитість, проістність, проістливість, ненажерливість.

Пожорливый, о — зажирливий, обжерливий, жировитий, проісний, проістливий, ненажерливий, о.

Прожужжать — дзигнути, дзизнути; пробреніти, прогусті.

Прозаический — прозовий, прозаїчний.

Прозанникъ, раст. *Achyrophorus maculatus* — хвостач, туговка.

Прозвание — призвище, порекло.

Прозвенѣть — продзвеніти.

Прозвище — призвище; (насмѣшл.) — прозивка.

Прозвонить — передзвонити.

Прозимовать — перезимувати.

Прозорливость — провидливість.

Прозорливый, о — провидливый, о.

Прозрачность — прозирність, прозір, прозорність, прозорчастість, презорість, кризькість.

Прозрачный, о — прозорий, прозірний, кризький, прозорний, прозорчастий, о.

Прозѣвать — проморгати, прогавити.

Прозябаемость — рослинисть.

Прозябать — рости, виростати; изнывать — нидіти, скніти, чевріти, животіти.

Прозябнуть — перемерзти.

Проиграться — програти, обгулятися.

Проигрышный — проганий.

Проигрышъ — програ.

Пройдоха — пройдисвіт.

Произведение — виріб, здобуток, твір, утвір, праця; ариф. здобуток; нія искусства — твори, мистецтва, артизму.

Производитель, -ница — виробник, -ця.

Производительность — виробність, продукційність.

Производительный — виробний, продукційний.

Производить вести — виробляти, бити, робити, зробити;

творити, створити; плодити, :плодити, виплодити, сімечитися; виводити, вести; слѣдствие чинити слѣдство.
 Производный, грам.—похідний.
 Производство — виробництво, робливо; грам.—походження.
 Произволение — призвіл.
 Произволь — самоволя, — самовлада.
 Произвольный, о—довільний; самовільний, о.
 Произнесение — виголос.
 Произносить, нести — вимовляти, — вити, виголошати, — лосити.
 Произношение — промовка, вимовка, вимова.
 Произростать, расти — виростати, вирости.
 Пройма — (подъ мостомъ) перехід; (въ платѣ) розпір, розпірка.
 Происки — підступи.
 Проистекать, течь — впливати, вплинути; виникати, виникти, повставати, тати.
 Проистечение — вплив, початок.
 Происходитъ, произойти — відбуватися, бутися, діятися, подіятися, здіятися, учинятися, учинитися, чинитися, счинитися, творитися, створитися, (возникать) виникати, кти, повставати, стати, виходити, вийти.
 Происхождение — (начало) початок; (родъ) походження, рід.
 Происшествіе — пригода, проява, оказія.
 Прокаженный — лепрявий.
 Проказа, мед.—лепра.
 Проказа, продѣлка — каверза, витворка.
 Проказить — чмутувати, каверзувати, брѣти, пустувати, шкодити.
 Проказникъ, ца — каверзник, ца, шукарь, ка, шкодник, ца, шкідник, ца, — чмут, чмутник, ца, чмутовник, ха, збитошник, ца.
 Прокалывать, проколоть — просаджувати, просадити, проколювати, лѣти, протикати, — ткнути.
 Прокалякать — пробазікати.
 Прокапчивать, — ся, прокоптити,

—ся—продимляти,—ся,—продимити,—ся.
 Прокармливать, кормить — воспитувати, тати, годувати, прогодувати, харчувати, прохарчувати.
 Прокатка (железа) — штабування.
 Прокать — поміст; (отдача вещи на подержаніе) зажиток; (плата за это) зажиткове.
 Прокипать, — пѣть — перекипати, — кипіти.
 Прокипятить — прокипцювати.
 Прокисать, — киснуть — перекисати, — кисти.
 Прокисшій — перекислий.
 Прокладка — заставка.
 Прокладывать, — класть — перекладати, — класти, заставкувати.
 Прокладывать, — ложить — (дорогу) торувати, уторувати.
 Проклинать — клясти, проклинати.
 Проклятіе — клятьба, проклін, кльон.
 Проклятый — яропужий, яропудів, клятий, проклятуший, проклятий; трижды — триклятий.
 Прокормление — воспитання, годівля, харчування.
 Прокрадываться, — подкрадываться, красться — закрадаться, закрастися, перекрадатися, крастися.
 Прокутить — прогуляти, промантачити, проциндрити.
 Прокъ — пуття; зиск, пожигок.
 Пролагать — (дорогу) торувати.
 Пролаза — проноза.
 Пролазить — пролазити; пролізати, улізати.
 Пролегать — лежати.
 Пролегивать, пролежать — перележувати, — перележати; відлежувати, жати.
 Пролепетать — пробелькотати.
 Пролетаріатъ — сірома, пролетаріят.
 Пролетарій — пролетар.
 Пролетать, — тѣть — пролітати, — летіти, пролинути, проминати, — нути (о времени).
 Пролетка — кабриолет.
 Пролетъ — проліт; (въ мосту, стѣнѣ) просвіт.
 Пролить, — лить — передивати,

-ллити; розливати, -лити, виливати, -лити; (свѣтъ) висвічувати.

Проливной — ливний, напирний, заливний, забивний.

Проливъ—протока.

Пролитіе—пролив, розлив.

Прологъ (вступленіе) — пролог.

Проложеніе—провід, торування.

Проломъ—проломина.

Пролѣзати, -лѣзть—пролазити, перелазити, -лѣзти.

Пролѣсъ—переліс.

Промасливать, -лить — промашувати, мастити.

Проматывать, -мотать — ростринькувати, ростринькати, циндрити, проциндрювати, -рити, шатирити, прошатирити, мантачити, промнтачити, марнотравити, змарнотравити, марнувати, змарнувати.

Промахнуться—схибити, ухибити, омахнутися, помилитися.

Промахъ—омах, хиба; помилка.

Промедленіе—прогайка, гаянка, загайка, забара.

Промедлить—забаритися, загаятися; (нѣсколько) годлятися.

Промежду—проміж.

Промежность, анат. регіпаеум—межник.

Промежутокъ—промежок, посередок, перемежок, перерва; (промежут. разстояніе) промежка; (времени) протяг часу; (между зубьями) гава.

Промежуточный — проміжний, посередковий.

Промелькнуть — змигнутися, промайнуги.

Проморзлый—(о погодѣ) слѣтавий; (о сѣст. прип.) стухлый, притхлый, ілкий.

Промойна — водорий, рипа; (продушина во льду) опарь, виполоч.

Промокать, -нуть — перемочуватися, перемочитися.

Промокшій—змоклий.

Промолвить — перемовити, промовити, вимовити, змовити.

Промолчать—перемовчати.

Промчатся — пробігти, пролинуги.

Промывальня, горн. — полочница.

Промываніе—полоскання.

Промывательное—леватива.

Промывать, -мыть — перемивати, -мити, полоскати, переполоскати.

Промыселъ—промисел.

Промысль (божій)—промисел.

Промышленникъ — промысловецъ.

Промышленность — промысловість.

Промышленный — промысловий.

Промышлять — промислувати.

Промѣщикъ—мінйло.

Промѣнный—вимѣнный.

Промѣнъ — заміна; замінене, надплата.

Промѣнять — замінати, прошуклювати.

Промѣривать, -рять — виміряти, виміряти.

Промѣръ—вимір.

Промѣшкать — загаятися, забаритися.

Промямлить—промимрити.

Пронзать, -зять — проколювати, -лоти, пронизати.

Пронзительный — пронизливый, о; о вѣтрѣ — шпуйний, дошкульний.

Проникать, -кнутъ — проходить, -йти наскрізь, уструюватися, -ітися, промкнуватися, -кнутися; (догадаться) збагнути, зрозуміти.

Проникаться, проникнуться — перейматися, перейнятися.

Проникновеніе—устроювання.

Проникновенный, о — зрушливый, о.

Пронимать, -нять, — проколювати, -лоти; дошкуляти, -кулити; зашкулити.

Пронимающий—шкулький, дошкульний.

Проницаемость — пропускальність.

Проницаемый — пропускальний.

Проницательность — проникливість.

Проницательный — проникливый.

Проносить, -нести — переносити, -нести.

Прониря — нищковка, проноза.

Пронирливый, о — пронозливый, о.

Пронюхать — нанюхати, пронишпорити.

Прообраз — знамено.

Пропаший — пропащий, пропажений, запропащений.

Пропаганда — пропаганда.

Пропагандировать — пропагандировать.

Пропагандист — пропагандист.

Пропадать, пасть — зникати, зникти, гинути, згинуту, вигинути, задіватися, дітися.

Пропажа — згуба, страта, втрата.

Пропасть — провалля; ущелье — кугава, расколина, міжгір'я.

Пропахивать, пахнуть — напахатися, напахтисся.

Прописка — впис; (паспорта) посвідчення.

Прописной (о буквѣ) — титульный.

Прописывать, сать — (лѣкарство) записувати, сати.

Пропись — письмовзір.

Пропитаніе — пропиток, страва, пожиток, поживність, поживок; (добыча) жир.

Пропитывать, тать — годувати, выгодувати, стравувати; (жидкостью) напувати, напоити; (запахомъ) пропахувати, пахати.

Пропитаться — прогодуватися; (запахомъ) — пропахатися, напахатися; (влагою) навохти.

Пропищать — пропискотіти.

Проплакать — переплакати.

Проповѣдникъ — казнодій.

Проповѣдническій — казнодійський.

Проповѣдничество — казнодійство.

Проповѣдь — казань.

Пропойца — пропійка.

Пропорціональный, о — пропорційний, пропорційний, о.

Пропорція — промір.

Пропотѣть — спітніти, перепотіти.

Пропраздновать — пересвяткувати.

Пропускать, тить — перепуска-

ти, перепустити; минати, минути. (читая) переступати, пити; (время) провакувати час.

Пропускной — пропускной, ная бумага — бібуляр, вимочка.

Пропускъ — перепускання. (письм. видъ) посвідчення; (въ книгѣ, письмѣ) огріх, огрішина.

Пропьянствовать — проп'ячитися.

Пропѣть — переспівати, проспівати, відспівати.

Прорастать, прорости — килечитися, накілечуватися, накілечитися.

Прорезиненный — прогумований.

Прорезинить, тех. — прогумувати.

Прорицаніе — пророкування, віщування.

Прорицатель, — ница — віщун, віщівниця.

Прорицательный — віщувальний.

Пророкъ — пророк, пророка, прорік.

Проронить — упустити; — слово — промовити, пробовкнути.

Пророческій — пророчий.

Пророчество — пророцтво.

Пророчествовать — пророкувати.

Пророчица — пророчиця, пророкиня.

Прорубать — прорубати; (прорубь) — полонити.

Прорубка, прочистка (лѣса) — протереб.

Прорубь — ополонка, полонка, прорубня, продухвина, продуховина; — небольшая — кадовбина.

Прорука — Омах, помилка.

Прорывать, рвать — (о водѣ) поривати, рвати; (неприят. ряды) пробивати, бити.

Прорывъ — (неприят. рядовъ) пробій; (нарыва) прорив; перекіп.

Прорытіе — прокоп.

Прорѣзь — проріз.

Прорѣзь — (живорыб. садокъ) сажавка; (землечерп.) прокоп.

Прорѣха (распорка) — розпірка.

Просакъ — клопіт, морска.

Просачиваться, — сочитися —

- струїтися, проструїтися, прослизувати.
 Пресватывать, тать — заруча-ти, чити.
 Просверлить, пробуравить — пробуртити, прокрутити.
 Просvirки, раст. *Malva rotundifolia* — калачик, проскурки.
 Просvirня — проскурница.
 Просвѣжить — відсвіжити.
 Просвѣтитель, ница — пресвіт-ник, -ця.
 Просвѣтительный — пресвіт-ний.
 Просвѣтленіе — пресвітлість.
 Просвѣтлѣть — прояснитися.
 Пресвѣть — пресвіт; (дыра между бревнами и т. п.) прозір.
 Пресвѣчивать (сквозь что-ниб.) — проблищатися, світитися.
 Пресвѣщать, свѣтитъ — пресві-чувати, світити.
 Пресвѣщеніе — пресвіта.
 Пресвѣщенный — пресвѣчений.
 Преселочная дорога — пути-вець, путимець.
 Пресиживать, просидѣть — зсиджувати, зсидіти, пере-сиджувати, сидіти.
 Преситель, ница — прохаль-ник, -ця, суплікатор, -ка.
 Пресительный — прохальный.
 Пресительский — прохальниць-кий, суплікаторський.
 Пресить — просити, прохати, суплікувати.
 Пресіять — заяснити, засяяти.
 Преслабить — промкнути.
 Преславленный — заславлений, щирокославний.
 Преславлять, вить — уславля-ти, уславити, хвалити, ве-личити.
 Преславляться, виться — услав-лятися, уславитися.
 Преслезиться — засльозити, росплакаться.
 Преслужать — переслухати, ви-слухати.
 Преслыть — уславитися.
 Преслышать — перечути, начу-ти, прочути, перезнати.
 Преслѣдить — устрочити, по-стерегти, дослідити, вислі-дити.
 Преслѣдовать — перейти.
 Пресматривать, рѣть — пере-глядати, перегледіти, пере-глядіти, переглянути, ро-дивлятися, витися на що, в чому; недогледіти, про-гавити, прогледітися.
 Пресмотръ — перегляд.
 Преснуться — прокинутися.
 Пресо, раст. *Panicum melia-сеum* — просо, текач, малай.
 Пресолиться — усоліти.
 Пресолѣть — усолитися.
 Пресонки — пресоння.
 Пресорушка — шеретовка.
 Преспорить — посперечатися, позмагатися.
 Пресрочить — не додержати терміну.
 Пресрочка — недодержання терміну.
 Преснаивать, ять — перестою-вати, перестояти, вистою-вати, -яти.
 Пресакъ — плохута.
 Пресирать, стереть — преся-гати, -гти; -ся — сягати, до-сягати, -гти, доходити, дійти.
 Пресительность — вибачність, пробачність.
 Пресительный, -о — вибачний, пробачний, -о.
 Преситутка — роструха, ро-стрибуха, фльондра, хльор-ка.
 Пресоватый, -о — недоумкува-тий, -о.
 Пресодушіе — пресодушність.
 Пресодушный, -о — пресоду-шний, -о.
 Пресой — пресий, звичай-ний.
 Пресой базиликъ, раст. *Ocl-тum basilicum* — пахучі васильки.
 Пресой — перестоїна.
 Пресокваша — самокиш, са-мокисе, самокисъ, кисле молоко.
 Пресолудинъ — чупрун.
 Пресонародный — пресаць-кий; — быть — пресацтво.
 Пресонародье — пресолюд.
 Пресонать — застогнати.
 Пресорный, широкий — розпо-гий, пресорий; (объ обу-ви) зазувистий.
 Пресоръ — обшир; воля.
 Пресорѣчь — людова мова.
 Пресосердечный, -о — щиро-сердий, -о.
 Пресота — пресість; щирість; недоумкуватість.
 Престофиля — бѣзъ, гавъ, кецъ.

- Пространно—ширеко; просто-ро, розлого, обширо.
 Пространность—широкість, обширість, розлеглість.
 Пространный — широкий, обширий, просторий, розлогий.
 Пространство — просторінъ; обшир, розлог.
 Прострачивать, -чить — перестрочувати, перестрочити.
 Прострѣливать — перестрелювати, перестрелити.
 Прострѣль, раст. *Aconitum* — царь-зілля, чорне-зілля, борець, зозулині черевички.
 Простуда — застуда, остуда, за холода.
 Простудный — застудный, остудный.
 Простуживать, -дить, -ся — застуджувати, -ся, ознобити-ся.
 Проступокъ—провина.
 Простывать, простыть — про-чахати, прочахнути, зачати, холонуть, прохолонуть, прохолодати.
 Простывший — охололий, прохололий, прохалий.
 Простыня — простирало, простирально.
 Простѣнокъ—міжвіконня.
 Простѣночный — міжвіконний.
 Просушивать, -шить — пересушувати, пересушити.
 Просушка—просушини.
 Просфора—проскура.
 Просфорный—проскурный.
 Просчитать, -ся — зарахувати, -ся.
 Просыпать, проспать — засипляти, засипати, заспати, переспати.
 Просыпать, -сыпать — розсипати, сипати.
 Просыпаться, -нуться — прочинаться, прочнутися, прочинати, прочнути, просина-тись, -снутися, збуджувати-ся, -дितися.
 Просыхать, просохнуть — протряхати, потряхнути, дрягнута, надрягнута, просихати, -сохти.
 Просьба — супліка, прохання.
 Просѣвать, -сѣять — переточувати, -точити.
 Просѣдъ—сивина, сивизна.
 Просѣиванье — перепускання.
 Просѣивать, -ять — перепуска-ти, перепустити (через що), натокувати, -чити.
 Просѣка — просіка, прогона, прочистка, правилка.
 Прося, просьбой—попросом.
 Просякать, -кнута — пересѣка-ти, -сѣкти.
 Протавать, протаять — протавати, протанути.
 Проталина — тал, таловина, лисина, протавка.
 Проталкивать, -кнута — попи-хати, -хнути; -ся—протопи-тись.
 Проталкиваясь—протопом.
 Протанцовать — перетанцю-вати.
 Протекать, (просачиваться)—прослизувати; (о времени) упливати, -пливти, проми-нати, -нути.
 Противень — (кулинар.) лист; протилежник.
 Противительный—противный.
 Противиться—опираться; оги-наться, змагаться, пруча-тись, харапудитись.
 Противление—опір.
 Противникъ, -ца — супротив-ник, супорник, ця.
 Противный, о — супротивный, противостайный; (опосты-лѣвший), оприкривий, огидный, обридний, брид-кий, гидкий, о.
 Противодѣйственный, — пе-речливый, протидієвий.
 Противодѣйствие—перека, пе-решкода, завада.
 Противодѣйствовать, — пере-чити, протидіяти.
 Противозаконный, о — неправ-ный, о.
 Противолежащий — супроти-лежный, протилежный.
 Противопологать — протиста-вити.
 Противоположение — проти-стайність, антитеза.
 Противоположность—против-ність, супротивність, про-тилежность.
 Противоположный — против-ный, супротивный, проти-лежный.
 Противопоставлять — проти-ставить.
 Противорѣчивость — супереч-ність.

Противорѣчивый, о—супереч-
ний, с.

Противорѣчить—перечити, су-
перечити, заперечувати;
(шутл.) диркатися.

Противорѣчіе—перека.

Противостояніе—протистав-
ленія; астр.—протилеж-
ність.

Противостоять—ставити опір.

Противоядіе—противотрута.

Противуестественный—над-
природный.

Противъ—навпроти, напро-
ти, супроти.

Протирать, тереть—протира-
ти, терти; продирати, дерти.

Протираться—протиратися;
протівплюватися, дитися.

Протискиваться, нутся—до-
товплюватися, дотовпи-
тися.

Протоіаконъ—протодіакон.

Протоіерей—протоерей.

Протоколировать—протоколю-
вати.

Протоколь—протокол

Протокъ—перетік.

Проторжка—страта, утрата.

Протори—втрата, видатки.

Проторить—уторувати.

Протосковать—пересумувати.

Прототипъ—первозір.

Проточный, но—текучий.

Протратить (попусту)—пере-
гайнувати.

Протрезвлять, вить—витвере-
жувати, зити.

Протрезвляться—тверзшати.

Протрубить—просурмити; роз-
голосити.

Протурить—прогнати.

Протягивать, тянуть—протя-
гати, гти, випростувати,
випростати; провоіікати,
лікти; продовжувати, жи-
ти.

Протяженіе—протяг, протя-
жина.

Протяжно—спровоііока, пова-
гом, провоііоком, протя-
гом, витягом.

Протяжность—провоііочність.

Протяжный—провоііочный.

Протяжонность, физ.—довгот-
ність.

Профанъ—нетямуха, нетяма.

Профессиональный—фаховий,
професійний.

Профессія—фах, професія.

Профессоръ—професор.

Профиль—профіль.

Профильный—профільовий.

Профильтровать—перепу-
скати, перепустити (через
що.)

Прохаживаться, йтись—про-
ходитися, йтись.

Прохвость—підчихвіст.

Прохлада—холодок, прохолода,
охолода.

Прохладительное—прохолод-
ник.

Прохладительный—охолодли-
вий, прохолодний.

Прохладный, о—холодкуватий,
прихолодний, похолодний, о.

Прохлаждать, дить—охолод-
жувати, охолодити, прихе-
лоджувати, дити.

Прохлаждение—охолода, про-
холода.

Проходимецъ—пройдисвіт, по-
хожай.

Проходить, йти—переходити.

Проходной—перехідний, (сви-
дѣтельство)—подорожний
лист.

Проходъ—поміж, перехід;
(узкій) сутки, сутісок, про-
гулок; (сквозь толпу) про-
товп; (задній) калюх, ду-
пельце; (воздуха) продув.

Прохождение—перехід (обучен.
мастерству)—термінування;
(науки) вивчання.

Прохожий—перехожий, мимо-
хідень, прохожалый.

Прорвѣтаніе—квітування.

Прорвѣтать, цвѣсть—квіту-
вати, уцвісти.

Процентный—коматний, по-
жедовий, відсотний, про-
центовой.

Процентъ—камата, пожед,
лихва, відсоток, процент.

Процессія—похід, процесія.

Процессъ—процес, справа,
позов, суд, процес, проце-
дура.

Процѣживанье—цідіння.

Процѣживать, дить—цідити,
переціджувати, перецідити.

Прочеркивать, кнуть—пере-
креслювати, лити.

Прочистка—проціщення.

Прочитывать, честь—перечи-
тувати, перечитати; (едва)
слебезувати, розслебезу-

вати; (невнятно) нахамаркати, нахарамаркати.
 Прочихаться—вичхатися.
 Прочищать, прочистить—протеріблювати, протеребити, перечищати, чистити.
 Прочій—інший; между прочим—між іншим.
 Прочность—кріпота, держава, міцність.
 Прочный—кріпотний, міцний, тривалий.
 Прочтение—прочит, відчит.
 Прочь—геть, гетьте; сторонись-на бік; пооди прочь—іди геть; и я не прочь-і я не від того.
 Прошва—лиштва.
 Прошедший—давній, колишній, минулий, шее-минулість.
 Прошелестѣть—шелеснути, прошамотіти.
 Прощение—супліка, прохання.
 Проществіе (времени)—уплив (часу).
 Прошибать, бить—пробивати, бити; дошкуляти, шкулити.
 Прошибка—помилка.
 Прошивка—мережка.
 Прошипѣть—зашипіти; засичати.
 Прошлогодній—торішній.
 Прошлое—минушина.
 Прошлый—минулий; (въ пр. году) — торік.
 Прошляться—проваласатися, прошвендіати.
 Прошмыгнуть—прослизнути.
 Прощтрафиться—перехиблювати, перехибити.
 Прощальный—прощальний.
 Прощаніе—прощання.
 Прощать, стить—дарувати, подарувати, вибачати, вибачити, пробачати, чити, перебачати, бачити, звидити; (другъ другу) подаруватися.
 Прощаться, проститься (съ кѣмъ)—прощати, попрощати (кого), прощатися, попрощатися.
 Прощающий—вибачний.
 Проще—простіше; - всего-найпростіше.
 Прощелыга—проноза, суціга.
 Прощение—проща, дарування, відпуст.
 Прощупать—промацати.

Проѣдать, ѣсть—проїдати, їсти; прогризати, гризти.
 Проѣздить—проїздити.
 Проѣздомъ—переїздом, мимоїздом.
 Проѣздъ—переїзд.
 Проѣзжать, ѣхать—переїздити, переїхати.
 Проѣзжий—подорожній; (о дороге) переїздний.
 Проэкзаменовать—поіспитувати, випитати.
 Проявление об'яв, вияв, прояв.
 Проявлять, вить—виявляти, виявити.
 Проявляться, виться—виявлятися, виявитися, очутитися.
 Проясняются (о погодѣ)—розгодинюватися, розгодинитися.
 Прудить—гатити, тамувати; бурити (мочиться въ постель).
 Прудовой—ставовий, ставний.
 Прудъ—став; (искусств.) — копанка, сажавка.
 Пружина—спруга.
 Пружинистый—спругуватий.
 Пружиниться—спругувати.
 Пружинный—спруговий.
 Прусакъ, насѣк.—сас, шваб.
 Прутокъ (вязальн.)—дротик.
 Пруть—хлудина, хлюдина, лутина, хабина, хвойдина, дубець, лїска, лозина; желѣз-дріт.
 Прутья мелкія—хмиз.
 Прыганіе—стрибання, скакання, стриби, скоки, гопи.
 Прыгать, гнуть—стрибати, бнути, плигати, гнути, гопати, гоцати, підскакувати.
 Прыгунъ—стрибун, стрибайчик, стрибунець.
 Прыгъ—стриб, скок.
 Прыжекъ—підскік.
 Прысканіе—кроплення.
 Прыскать, снуть—кропити, покропити; (смѣясь) пирхати, хнути.
 Прыткій, о—похіпкий, похапний, шпаркий, прудкий, доскоцький, порський, тамкий, о.
 Прыть—прудкість, шпаркість; моторність, жвавість, зуха.
 Прыщеватый—прищикуватий.
 Прыщеватѣть—прищитися.
 Прѣлый—запрілий; (о мукѣ, напр) — леглий, підлеглий.

Прѣль — заприлість, підлег-
лість.

Прѣніе — заприня; гниття.

Прѣсноводный — прісноплідний.

Прѣсность — пріснота.

Прѣсный, о — прісний, о.

Прѣть — пріти, пітніти; гнити,
упривати, мліти.

Пря — звада.

Пряденіе — прядло.

Прядильный — прядний.

Прядильня — прядля.

Прядильщикъ, ца — прядник,
-ця, прядун, -ха.

Прядь — пасмо, сталька, стал-
ка; выбившаяся волосъ —
мичка.

Пряжа — прядиво, (изъ пакли,
охлопьевъ, оческовъ) —
клочанка.

Пряжка — спряжка, застібка.

Прялка — кужілка, кужівка.

Прямая кишка — кутниція.

Прямехонькій — протісінський.

Прямизна — протість.

Прямить — протувати.

Пряменение — протування.

Прямо — напрямки, навпря-
мецъ, навпростецъ, навпро-
шки, напрачки, широко,
одверто.

Прямодушіе — ширість, одвер-
тість.

Прямодушный — широкий, од-
вертий.

Прямой — протий; широкий, од-
вертий, правдивий, справ-
жній; безпосередний.

Прямкрылый — протокрилий;
(насъкомья) протокрильці.

Прямолинейный — протохідний.

Прямота — протість; ширість.

Прямоугольникъ, -ный — проток-
кутник, -ний.

Пряникъ — пірник; медовый —
медяник, медівник.

Пряничный — пірниковий.

Пряности — коріння.

Пряный — корінний.

Прясло — прясло.

Прясть — куделити, прясти.

Прятаніе — перехов, перехо-
ванка, ховання.

Прятанный — хований.

Прятать — ховати, хоронити.
Прятаться, спрятаться — хо-
ватися, переховуватися, пе-
реховатися.

Прятки — схованки.

Пряха — прядуха.

Псалмопѣвецъ — псалмиста.

Псалмопѣніе — псалмування.

Псаломный — псалмовий.

Псаломщикъ — дяк.

Псаломъ — псалма.

Псалтырь — псалтир.

Псарня — собакарня.

Псарь — собакаръ.

Псовый — песький, псячий.

Птенець — потя, потятко, пта-
ша, пташатко, пущьвер-
нок.

Птица — птах; хищная — хижий
птах; домашняя — домовий
птах, -вептаство; пѣвчія пти-
цы — співочептаство; возвра-
тившаяся изъ зимн. пере-
лета — ириця; залетная — зале-
туха.

Птицеводство — пташарство,
птахівництво.

Птицеловство — пташництво.

Птицеловъ — пташник.

Птичий — пташиний, птаський,
пташачий; дворъ — пташня.

Птичка — пташка.

Птичникъ — курник; пташарня.

Публика — публичність.

Публикація — оповіщення, ого-
лошення.

Публиковать — оповіщати, ого-
лошати.

Публично — привселюдно, усе-
людно, людно, прилюдно.

Публичный — привселюдний,
уселюдний, прилюдний.

Пугало — потороча, заполоха,
хоха, страхопуд, страшок,
страх, опудало, страховище,
страшидо.

Пуганіе — жахання, лякання,
страхання.

Пугать, гнуть — лякати, кнути,
страшити, жахати, жахну-
ти, полохати, полохнути.

Пугаться — торопитися, уля-
катися, жахатися, харапу-
дитися, спуджуватися.

Пугливость — жахливість, ляк-
ливість, лякучість, полоха-
ність, полохливість.

Пугливый — лякливий, лякучий,
полохливий, полоханий,
жахливий; (о лошади) ха-
рапудливый, каралудливый.

Пуговица — гудзь, гудзик.

Пуговочникъ, ца — гудзікар, -ка.

Пуговочный — гудзиковий.

Пуддингъ (всевожжн, ро-
довъ) — баба, бабка.

Пудель — пудель; (у охотн.)
обмах.

Пудовой—пудовий.

Пудра—пудра.

Пудреница—пудерница.

Пудреніе—пудрування.

Пудрить—пудрувати.

Пудъ—пуд.

Пузанъ—череванъ.

Пузатый—череватий.

Пузо—черево

Пузырекъ — міхурець, пухи-
рець; банька, каламарь,
пляшечка.

Пузыристый—пухируватий.

Пузыриться — надиматися;
бульбашкувати; пишатися.

Пузырный—пухировий.

Пузырь—пухир; (на водѣ изъ
мыла) булька, котик, буль-
башка, банька, жмура; (на
тѣлѣ) пухир; мочевоі-пуздро;
(у четвероногихъ) бордюг;
(плавательн.) міхурець плав-
ний.

Пукъ, пучекъ — пук, пучок;
(соломы, веревокъ, денегъ
и т. д.) жмут, жмутик; (та-
баку) папуша.

Пулеметный—скорострѣльный.

Пулеметчикъ—скорострѣлецъ.

Пулеметь—скорострѣл.

Пульверизаторъ — прискавка.

Пульсовый — живчиковый.

Пульсъ—живецъ, живчик.

Пуля—куля.

Пунктирный—точкований.

Пунктировать—точкувати.

Пунктиръ—точкування.

Пунктъ—пункт, уступ, арти-
кул; питательный — харчо-
даиня; сборный—збірня.

Пуночка, пл. *Embariza hivalis*
— посмітюх.

Пунцовый—жаркий, горячий.

Пуншъ—шпунт, шпунтуш.

Пупавка, раст. *Anthenis tincto-*
ria—жовтило.

Пупковидный—пупкуватий.

Пуповина, анат.—пупник.

Пупокъ—пупецъ.

Пупочный—пупковый.

Пупъ—пуп.

Пупырьникъ, раст. *Torilis* (*Ap-*
thriscus)—опуцька.

Пурга—сніговиця, хуртовина.

Пурпурный—шарлатовий, шер-
латий.

Пурпуръ—шарлат, багрець.

Пускай, пусть—хай, най, не-

хай, бодай; ка-хай-но, не-
хай-лишень.

Пускать, стить—пускати, впу-
скати; впустить; почки—на-
бруньковуватися, набрунь-
куватися, набрунитися, на-
бросчуватися, набростити-
ся, набростатися; ростки—
пароститися, наzubлювати-
ся, битися; (въ ходъ) запу-
скати, запустити; (пары)
запарюватися, паритися;
(пыль въ глаза) ману на-
пускати, стити.

Пустельга, пл. *Tinunculus alai-*
darius—мишолівка, мишо-
ловка.

Пустехонекъ—порожнісінький.

Пускаться, ститься—пускати-
ся, ститися, кидатися, ки-
нутися у що; (въ развратъ)
забахурувати; (бродяжни-
чать) заблукати; (на авось)
пуститися навманя.

Пустовать—порожнювати.

Пустоголовый—дрібноголовий.

Пустодомъ, мка—недбайло, не-
дбайлиця, недбаха, неку-
кібник, ця.

Пустодумъ—марнодумецъ.

Пустозвонъ—торохтій.

Пустой—порожній; (безсодер-
жательный)—марный.

Пустомеля—торохтій, торох-
тійка, мелун, талалай, вер-
зун, марномовець.

Пустопорожній—порожній.

Пустобосль, раст. *Sambucus*—
боз, бузина.

Пустосвятство—святеництво.

Пустосвятъ—святеник.

Пустословить—марнословити,
мовити, фляворити, форко-
тати, флюкотати.

Пустословъ—марномовець, та-
лалай, мелун.

Пустота—порожнеча.

Пустоцвѣтъ—ялоцвіт.

Пустошь—пустиння, пустка.

Пустынникъ, ца—пустельник,
ця.

Пустыннический — пустельни-
чий.

Пустынничество—пустельниц-
тво.

Пустынный—пустельный.

Пустыня—пустеля.

Пустырь—пустиння, пустка.

Пустѣть — пустіти; вилюдня-
тися.

Пустякъ — дрібниця, марниця, цяцянка, фрашка, абищия.
 Пустячний — малезний, дрібний.
 Путаница — крутанина, крутия, плутаниця, плутанина, плутанка, плутия.
 Путаніе — плутання.
 Путать — плутати; ся — плутатися, шевдатися; втручатися; збиватися.
 Путеводитель, — ница — проводирь, рка, провідник, —ця.
 Путеводный — провідний.
 Путевой — дорожній; подорожний.
 Путешественникъ, —ца — мандрівець, мандрівник, —ця.
 Путешествіе — подоріж, мандрівка.
 Путешествовать — подорожувати, мандрувати.
 Путешествующій, странствующій — подорожній, мандрівний.
 Путникъ, —ца — подорожник, —ця.
 Путь — дорога, шлях; весенній — вешняк; зимній — зимняк; лѣтній — літняк; санный, растявший — тащина; млечный — чумацька дорога.
 Пухленькій — пухкенький.
 Пухлый — опухлий, пухкый.
 Пухлякъ, пт. *Agus cristata* — чубатка; раст. *Garhne Mezegeum* — вовчий перець.
 Пуховикъ — пуховиця.
 Пуховый — пуховий.
 Пухъ — пух; (на брюхѣ животн.) — почеревщина.
 Пучеглазый — лупатий, окатий.
 Пучекъ (охапка) — жмак, жмут, скрутень, пакут.
 Пучина — нурта, безодня.
 Пучить, вспучивать, вздуть — обдмати, обдути; (глаза) п'ясти, витріщати (очі).
 Пушечный — гарматний; снарядъ — гарматень, куляга.
 Пушистый — хихлатий, пухнатий.
 Пушить — хутрувати, лаяти.
 Пушица, раст. *Eriophorum* (*angustifolium*) — сп'ячник.
 Пушка — гармата.
 Пушкарскій — гармашевий.
 Пушкаръ — гармаш.

Пушки, раст. *Erigeron ascre-* котячі лапки.
 Пушной — мохнатий, хутровий; полов'яний.
 Пуще — гірше, дужче, над, більше.
 Пушица, раст. *Eriophorum* — (видъ *angustifolium* Roth) і *latifolium* Hoppe — заячі лапки; *E. vaginatum* — пух.
 Пхиновникъ, раст. *Aristolochia Clematitis* — хвилівник, филолник, хвилітник.
 Пчела — бджола.
 Пчелиный — бджоляний.
 Пчелистый — бджолястий.
 Пчелка — бджілка.
 Пчеловодство — бджолярство, пасішництво.
 Пчеловодъ — бджоляр, медовчик, пасічник.
 Пчеловоръ, пт. *Meropsapioster* — золотушник.
 Пчельникъ — пасіка, бджоляник; раст. *Galium ochroleucum* — медівник.
 Пшеница — пшениця; арнаутка-білотурка.
 Пшеничный — пшенишний.
 Пшено — пішоно.
 Пшонный — пшоняний.
 Пыжить — клейтушити; пирожитися.
 Пыжь — клинтух, клеитух, флейтух.
 Пылать — яритися, палати, палахкотіти, бухтіти, паленіти.
 Пылающий — ятряний (объ огнѣ); ярий.
 Пылинка — порошинка; песчинка (въ глазу) — запороха.
 Пылить — кушпелити, кушпеліти, курити, накурювати.
 Пылиться, запылиться — запорошуватися, запорошитися, куритися, укурюватися.
 Пылкій, вспылчивый, о — загорілий, палкий, гарячий, запальчастий, о.
 Пыль — запал, запалення, запаління, пал.
 Пыль-штип, пыл, порошок; взбитая кура, кушпела, копіт, курява, кіптяга, киптюга; большая — пиляка, пилюра, пилюга; цвѣточная — перга; на ногахъ пчелы-обніжжа.
 Пыльникъ, бот. — пилюня.
 Пыльно — курно, порошно.

Пыльный — курный, куряний, порошный.
 Пырьть, пырнуть — штурхати, штурхнути, штрикати, штрикнути, шуряти, шурнути, штрихонуть, штриконуть, шпиркати, рнуть, шпортнути, шпортонуть, ширяти, шебенуть, чеберяти, берхнути.
 Пытанный — катований.
 Пытать — катувати.
 Пытаться — мірятися, намірятися, трібувати.
 Пытка, истязаніе — катівья, муки, тортури.
 Пытливый, о — допитливый, цікавий, о.
 Пыхтѣніе — дмуханья, пухканья.
 Пыхтѣть — фучати, футіти, пухкати, дмухати.
 Пышати — сапати; (о пламени) шагати, жактіти, пашіти.
 Пышка — пампушка, пухтелик.
 Пышность — пишнота, виставність, бучність, перепих.
 Пышный, о — пишный, виставный, бучный, о.
 Пѣдесталь — п'єдесталь.
 Пьющій — п'ятущий.
 Пьяница — п'янюга, заливайло, оп'яка, п'як, п'яка, перепієць; шути. — не — минай-корчма.
 Пьянство — п'ятика, п'яцтво, опійство.
 Пьянствовать — п'ячити, чаркувати, почаркувати.
 Пьянчужка — п'яничка, п'янди-голова.
 Пьяный — п'яний, напиль, на-лиганий.
 Пьянѣть — п'яніти.
 Пѣвецъ — співак; (поэтъ) спі-вецъ.
 Пѣвица — співачка.
 Пѣвникъ белотный, раст. *Ogchis militaris* — зозулині слѣози, любки.
 Пѣвунъ, цвѣя — співун, ха, щебетун, ха.
 Пѣвучесть — співучість, співливість, співність.
 Пѣвучій — співучий, співливий, співний.
 Пѣвческая — співальня.
 Пѣвческій — співацький.
 Пѣвчій — співочий; сущ. співак.
 Пѣгій — дзѣбканистий, строка-

тий, піганистий; двущіт, кішастий.
 Пѣна — шум, шумовина, шумовиння.
 Пѣнистый — шумованний, шумливий, кудрий, п'явний.
 Пѣниться — шумувати, п'янити.
 Пѣніе — спів, співа, співання.
 Пѣнка — (на кипяченомъ молокѣ) — старка; (на молокѣ, сливкахъ) — п'іівка; (на вареньѣ) шумовина.
 Пѣнковый — пеньковий.
 Пѣноксниматель, ница — лічо-круп, ка.
 Пѣнокснимательство — лічо-крупство.
 Пѣнность — п'явність.
 Пѣночка обыкновенная, пт. — пойчик, лозиняк, евка.
 Пѣнящійся — шумный.
 Пѣсельникъ — пісняр.
 Пѣсенка — співанка, пісенька.
 Пѣсенникъ — співаник.
 Пѣсенный — співний.
 Пѣснопѣвецъ — поспівець.
 Пѣснопѣніе — поспів'я.
 Пѣсня — співанка, співа, спів, пісня.
 Пѣтухъ — півень, когут, кур, кокош.
 Пѣтушиться, важничать — ко-кошитися.
 Пѣтушій — півнячий, когутій, когутячий.
 Пѣтушій гребешокъ, раст. *Amaranthus lantatus*, и *Sorghum vulgare* — просо дике, ту-рецьке просо, краса; *Oporis* — лисий хвіст.
 Пѣтушокъ — півня, півник.
 Пѣть — співати; (плохо) скиргати; (о пѣтухѣ) — п'іти, кукурікати; (о крапивни-кѣ) — шрітати; (о перепелѣ) вибивати; (о солов'ѣ) тѣок-кати; (на клирѣ) канар-хати.
 Пѣхотинецъ — пішак; (въ нын. укр. арміи) гайдамака.
 Пѣшеходный — пішоходний.
 Пѣшій — піший.
 Пѣшка — пішак; попихач, нік-чема.
 Пѣшкомъ — пішка, піхтурою.
 Пядь — корх.
 Пяленіе — напинання; — глазъ витріщання очей.
 Пялить — напинати, натягати; глаза-витріщати, очі;

Пяльцы—п'яльця, кросна.
 Пята—п'ята.
 Пятакъ—десять шагів.
 Пятерикъ—п'ятерик.
 Пятерицею—уп'ятеро.
 Пятерка—п'ятка.
 Пятиалтынний—злотий.
 Пятиверстный—п'ятиверсто-
вий.
 Пятиглавый—п'ятибанний.
 Пятигранникъ—пятигранчат-
ник.
 Пятидесятилѣтній—п'ятьдесят-
лѣтній.
 Пятидесятница—зелені свята.
 Пятидесятий—пятьдесятый.
 Пятидневный—пятиденний.
 Пятикопеечный—десятьшаго-
вий.
 Пятилѣтіе—п'ятиріччя.
 Пятилѣтній—п'ятирічний.
 Пятимѣсячный—п'ятимісяшний.
 Пятипольный—п'ятиземінний.
 Пятипроцентный—п'ятикама-
тний, п'ятипроцентовой.
 Пятисотый—п'ятьсотый.
 Пятитысячный—п'ятитисяч-
ний.
 Пятить—пхати назад.
 Пятиться, итти задомъ—задку-
вати, рахувати.
 Пятиугольникъ—п'ятикутник.
 Пятиугольный—п'ятикутний.
 Пятка—п'ятка.
 Пятнадцатикопеечный—трид-
цятьшаговий.
 Пятнадцать—п'ятнадцать.
 Пятнать—плямити; плямувати,
ославляти; таврувати,
клеятити.
 Пятнаться, ниться—плями-
тисся.
 Пятнистый (въ пятнахъ)—пля-
мовитий, плямуватий, пля-
мистий, цяткований, цято-
ваний, кований.
 Пятно—плямина, пляма, ляп-
ка, петьмо; на отъ разли-
той цвѣтн. жидкости—льопи;
на лицѣ у беременной—ос-
туда.
 Пятнышко—цята, цяпка, плямка.
 Пяточный—п'ятковий.
 Пятый—п'ятий.
 Пять—п'ять; съ половиною
—півшо́ста.
 Пятьдесятъ—п'ятьдесят.
 Пятьсотъ—п'ятьсот.
 Пятью—пять раз.
 Пяченъе—задкування.

Р.

Раба—невільниця, невольнич-
ка.
 Рабій—невільничий, неволь-
ничий, невольницький.
 Раболюпе—ницювання, пла-
зування, улесливість, забіги.
 Раболюпный, о—підлабузний,
улесливий, плазовитий, під-
лѣтний, лабузливий, о.
 Раболюствовать—улещатися,
плазувати, мостом клас-
тися, лизати халяву, чо-
боти (кому).
 Работа—робота, праця, робін-
ня; (что сработано) діло,
твір; (хиспоты) орудя.
 Работать—робити, працюва-
ти; не разгибая спины—
кряжити.
 Работишка—робітка.
 Работливый—працьовитий.
 Работникъ—роб, робітник, ця,
зарібник, ця, (труженикъ)
працівник, ця; (слуга) че-
лядник, ця, наймит, чка.
 Работный—робітний.
 Работодатель—роботодавець.
 Работящий—робучий, робочий,
роботящий, працьовитий;
суц. роботяй, роботига; о
женщ.—рѣба, роботуха.
 Рабочая—робітня.
 Рабочій—робітник; (нанявшій-
ся на лѣто)—політник, ця;
прил. робітний, ділний; (во-
просъ) робітничя справа.
 Рабскій—невільничий; (под-
ражаніе) сліпе наслідуван-
ня.
 Рабство—неволя, кормига,
ярмо.
 Рабъ—невільник.
 Раввинъ—рабин.
 Равенство—рівність.
 Равнение—рівняння.
 Равнехонько—рівнісінько; од-
наковісінько.
 Равнина—плосінь, ровінь;
площина, рівнява, рівнина;
на горахъ—полонина; низ-
мен. на лѣв. берегу рѣкъ—
пологи.
 Равнинный—рівниновий, рів-
нявий.
 Равно—рівно, зарівно, урівні;
все равно—однаково.

Равноапостольный — рівноапостольний.
 Равнобедренный, геом. — рівнобедренний.
 Равнобокий — рівнобокий.
 Равновременный, о — рівночасний, о.
 Равновѣсіе — рівновага.
 Равновѣсній — рівноваговий, рівновагий, рівноважний, о.
 Равноденникъ — рівник.
 Равноденственный — рівноденний.
 Равноденствие — рівнодень, рівнодення.
 Равнодушіе — байдужість, обонятність.
 Равнодушній, о — байдужий, обонятний, о.
 Равнодѣйствующій — вислідний.
 Равнозначащій — рівнозначний.
 Равномѣрный, о — рівномірний, однаковий, о.
 Равнообразіе — одноманітність.
 Равнообразный, о — одноманітний, о.
 Равноотстоящій — рівнодалекій, рівновідлеглий.
 Равноправный — рівноправний.
 Равносильный — рівнодужий, рівноваговий, рівнозначний.
 Равносторонній — рівнобокий.
 Равностоющій — рівновартний.
 Равность — рівність, рівня.
 Равноугольный — рівнокутний.
 Равноцѣнность — рівновартність.
 Равноцѣнный — рівновартний.
 Равный — рівний, однаковий.
 Равняніе — рівняння.
 Равняютъ, сравняютъ — зарівнювати, зарівняти, рівняти, зрівнювати, прирівнювати, порівнювати.
 Радехонекъ — раднісінький.
 Ради — для, задля, про, заради; того — задля того; чего — про що.
 Радивый, о — дбайливий, дбайний, дбайли, о.
 Радикализмъ — радикальство.
 Радовать, обрадовать — тішити, утішити, потішити, підвеселяти, підвеселити.
 Радоваться — тішитися, утішатися, радіти.
 Радоница — могилки.
 Радостный, о — радісний, о.

Радость — радість, радість.
 Радуга — веселка, веселиця, весівка, райдуга, коркобець, туга, красна цівка.
 Радужный — веселковий.
 Радущіе — привітність, щирість, зичливість.
 Радужный, о — привітність, щирість, зичливість.
 Радъ — радий.
 Радѣніе — дбання, дбалість.
 Радѣтель, ница — дбач, дбаха, дбайливець, ливиця.
 Радѣть — дбати за що, пильнувати чого, побиватися за що, кряжити за чим.
 Раждаѣть, дитѣ — родити, породити, уродити, народжувати, народити, привести; справляти, справити, зробити, учинити.
 Ражій — огрядний.
 Разбавляѣть, вить — розводити, вести, роспускати, стити.
 Разбаливаться, — болѣться — розболюватися, літисся, розхоруватися, хорітисся.
 Разбаловать, — ся — розбештати, ся.
 Разбалтывать, — болтать — розбавувати, розколочувати, тити; розглашать, сить — розляпувати, розляпати, роздзвонювати, нити, розлементити, росплести.
 Разбередить — роз'ятрити, розвередити.
 Разбиваемый — розбиваний.
 Разбивать, — бить — розбивати, бити, розлупити, розхекати, розсадити; вдребезги — на гамуз, на друзки, на мотлох, на череп'я побити, помізчити, петрошити; побивати, побити; лагерь — табором стати; палатку — намет нап'ясти, росп'ясти.
 Разбивка — розбив, розбивини, розбивання, розбиття; розділ; зданія, сада — плянтування.
 Разбивной — роздільний, подільний, поділистий.
 Разбивчивый — крихкий, крухкий, (о мукъ) грудкуватий.
 Разбирание — розбори.
 Разбиратель, ница — розбирач, ка.

Разбирательство — розправа.

Разбирать, брать — (разнимать по частям) розбірати, зібрати, розвалювати, — лити; (ракупать) розкуповувати, — лити, пороскуповувати; (понимать, соображать) розуміти, зрозуміти, урозуміти, утлімити, розшолопати, розшулічити, розшущукати, розшувати, розшурувати, розшумати, уторопати, роздлубати.

Разбитой — промітний, шапкий, меткий, моторний, жвавий.

Разбитый, расколотый — розхряпаний; (предмет) — розхряпень.

Разбогатеть — збагатіти, збагатіти, збагатішати, заплюгтися, розможніти, — порозможніти; (немного) призаможніти.

Разбой — розбій, розбійство, харцизство; харцизяцтво.

Разбойник — опришок, здобичник, здобичник, збуй, збій, збійник, забілка, розбілка, харциз, харцизник, розбійник, розбійника, людопіз, (морск., рвч.) ушкал.

Разбойничаніе — харцизування, розбійство, харцизство.

Разбойничать — розбоювати, опришкувати, збійникувати, харцизити, харцизувати, (на морь, рвч.) ушкалювати.

Разбойнически — розбоем.

Разбойнический — опришницький, здобичницький, збуйницький, харцизницький, розбійницький, розбійницький.

Разбойничество — опришництво, здобичництво, збуйництво, харцизяцтво, розбійство, розбійництво, розбійництво.

Разбойничий — розбійський; розбійників, розбійницький, збійницький, харцизяцький, лотровський.

Разболтаться — розпатякатися, розбазікатися.

Разборка — (сортировка) сортування, гатункування, хух-

рини, хухряння; (зданія, избы) розмурування, розбір.

Разборный — розбіральний, складаний.

Разборчивый, о — (четкий) читальный, виразний, розбірний, о; (осторожный) оглядний, розсудний, розважний; (прихотливый) перебірливий, переборшливий, примхливий, вередливий, о, перебірний, — ця, переборець, перебірчик.

Разборъ — (книги, сочиненія) критика, розбір, розклад; (шапочный) шапкобрання; (сорт) гатунок, хухрина; (разбирательство) суд, розправа; (товара) збут; вибір, вибрання, перебірання; ріжниця.

Разботълый — отягтілий, опастий, гладкий.

Разботъть — отягтися, поглядшати.

Разбранить — розляяти, виляти, висварити.

Разбраниться — посваритися, розлягтися.

Разбрасывать, бросать, сить — розкидати, кинути, пороскидати, тирхати, ростирхати, поростирхувати, розрунтати.

Разбрататься — порізнитися.

Разбрестись — розбрестися, поросходитися, розсипатися, розпорошитися.

Разбродъ — ростіч, розсип.

Разбродяжничаться — розволочитися.

Разбросанность — розкиданість.

Разбросанный — розкиданий, розсипний.

Разбросъ — розкид, помет.

Разбрызгивать, згать — розляпувати, пати, розприскувати, — кати.

Разбрызжаться — розбурятися, розбурмотатися.

Разбудить — розбуркати, будити, розколошкати, скорняти, розворушити.

Разбухать, хнуть — трудоватити, струдоватити, бучавити, побучавити, набучавити, бубнявити, набубнявити, набрякати, брякти.

Разбухший — набряклий, струдоватілий, бучавий, бубня-

вий, набряклий, набубняв-
лий.
Разбушеваться — разбурхаться,
разбурхотаться, развалту-
ваться.
Разбуйниться — счинити, зби-
ти бучу, розмордуватися.
Разбѣгаться; бѣжаться — роз-
бігаться, бігтися, порозбі-
гаться, ростікатися, текти-
ся, поростікатися, розпани-
тися, розігнатися.
Разбѣгаться — розбігаться.
Разбѣгъ — розгон.
Разбѣситься — посатаніти, роз-
лютуватися, розмордува-
тися.
Разважничавшійся — роспанд-
жений, распиндоченый, рос-
принджений, роскобенілий.
Разважничаться — роспринди-
тися, розбрищкаться, рос-
чванитися, росприндѣчити-
ся, роскобенитися.
Разваливать, лить — развали-
вати, лити, бурити, разбу-
рити, роскидати, пороски-
дати, руйнувати, зруйну-
вати.
Разваливаться, литься — роз-
валюватися, литися, роз-
снаснитися; (сидѣть, ле-
жать, раскинувшись) ви-
вертаться, нутися.
Развалина — руйновище, зва-
лище, руїна.
Развалистый — розложистый,
ополистый.
Разваль — (сосудъ съ отведен-
ными наружу краями) він-
цянка; (плавная, рысь, по-
шади) шлаг; (горн.) яма,
копальня; натовп, натиск.
Разваривать, варить — розва-
рювати, рити.
Разварка — розварювання.
Разварисй — варений.
Разведенецъ — розводець.
Разведение — (разъединеніе)
розлучення; (водою) розба-
ва, роспущення; (растений)
розсада, розвід; (дом. жи-
вот.) росплід, хов, году-
вання.
Разведенка — розвідка.
Разведриваться, дрится —
розгодинюватися, динити-
ся, на годині стати.
Разверевивать, лить — роз-

зрювати, рити; розрѣжа-
ти, зити.
Разверзать, зтъ — росчиняти,
-нити; ся — розступатися,
питися, росчинягися, -ни-
тися.
Разверстка — поділ, розділ,
ресклад; (о земль) — розме-
жування, паювання.
Разверстывать, -стать — поді-
ляти, -лити, роскладати,
класти, розділяти, -лити.
Развертывать, -вернуть — роз-
гортувати, розгортати, рну-
ти, розібрати; ся — розгор-
татися; (о листьяхъ, печ-
кахъ) роспукуватися, рос-
пускаться; (о войскахъ)
фронтуватися, уфронтува-
тися; росщедрюватися, -ри-
тися.
Разверчивать, -тѣть — роскру-
чувати, -крутити.
Развеселиться — завеселитися,
звеселитися.
Развеселять, -лить — звеселяти,
звеселити, підвеселяти,
-лити.
Развивание — розвивання, роз-
вій.
Развивать, -вить — роскручу-
вати, -тити.
Развизжаться — розскавчатися.
Развила — розсоха, чепера,
чеперга, чеперуха, ростака.
Развилистый — розсохатий, че-
ператий, чепергатий, роз-
логий, розлогистый, розло-
жистый.
Развинчивать, -титъ — відшру-
бовувати, -бувати, відкру-
чувати, -тити, розгвинчува-
ти, -тити.
Развираться, -разовраться —
розбіхуватися, -брехатися.
Развитіе — розвиток, розвій.
Развлекать, -лечь, -ся — розва-
жати, -жити кого чим, -ся за-
бавляти, забавити; -ся, тіши-
ти, -ся, потішити, -ся.
Развлеченіе — розвага, розжи-
ток, розривка, забава, за-
бавка, бавка.
Разводитъ, -вестъ — (расторгать
бракъ) розлучати, -чити;
(волненіе) росхвилювува-
ти, -лювати; (жидкостью)
розріжати, -дити; (огонь)
заспалювати, -лити; (пары)

роспарувати, рити; (скотъ, птицу) росплоджувати, дити, годувати; (дерущихся) розбороняти, ронити; (солдатъ по поестно) розставляти, -ставити.

Разводная—розвідна.

Разводный—розвідний.

Разводъ—(брачн.) розлука.

Развозить, -везти—розвозити, розвезти, порозвозити.

Развозка—розвозини.

Развозный—розвозовий.

Разволноваться—роcxвилюватися.

Развоняться—розсмердітис.

Развопиться—лементувати, розлементуватися.

Разворачивать, -воротить—роскидати, -кидати, розлуплювати, -пити.

Разверовывать, -ровать—роскрадати, розікрасти, пороскрадати.

Разворчатся—розгиркатися, розгарикатися, розбурчатися.

Развратитель, -ница—лихозвідник, -ця, лихопризвідник, -ця.

Развратительный—лихозвідний, лихопризвідний.

Развратникъ—роspутник, бахур, пічлаз.

Развратница—роspустница, лотра, бахурка.

Развратничать—бахурувати, роspустувати.

Развратность—роspустність.

Развратный, о—роspустний, о.

Развратъ—роspуста.

Развращать, -вратить—псувати, зіпсувати, на лихе зводити, призводити, вести.

Развращение—лихозводи́ни.

Развращенность—роspусність.

Разв्यूчивать, -чить—розладовувати, -дувати, роcтеркиловувати, -лувати.

Развь—хиба, хибаль, хибань, невже, неке, чи, або, чи ж, або ж, чи тож.

Развьввать, вьять—(раздувать вьтромъ) розмаювати, розмязти, фязти, фаякати, фюкати; (разнести вьтромъ) розв्यूвати, -вйти, роздмухати, -дмухати.

Развьвваться—маяти, майорити, фюкати, плихати.

Развьвающийся—розмайний.

Развьдка—звьди, довьдка, вивьдка, розвьдини, роspитка, підслухи.

Развьдочный—довьдковий; отрядъ—чамбул.

Развьдчикъ—чамбуларь, пластул, розвьдач, вивьдач.

Развьдывание—розвьдини, шпикующія, допити, роspити.

Развьдывать, -дать—вивьдувати, -дати, довьдуватися, -датися, допитуватися, -татися, дзнаватися, -знатися.

Развьнчивать, -чать—розлучати, -чити; розвьнчувати, -чати.

Развьсистый—крилатий, криловатий, ополістий, розложистий, розлогий, розлогистий, роcкилистий.

Развьсь—важення, виваження.

Развьсы—важнї, тягарки.

Развьтвление (улицы, дороги, рьки)—роcтїк.

Развьтвлять, -вить—роcтїкати, -текти, розгалужувати, -зити.

Развьшивать, -силь—важити, зважити, розважувати, -жити, порозважувати; розвьшувати, -вшати, порозвьшувати.

Развьзка—(дѣла, случая) кїнець, наслідок; роз'язок.

Развьзность—прихвальсть.

Развьзный, о—прихвалий, о.

Развьзывать, -вязать (связанное)—розмотузувати, розвьязувати.

Разгавливание—розговіни.

Разгавливаться, -говѣться—розгівлятися, говітися.

Разгадка—вьдгадка.

Разгадчикъ, -ца—вьдгадник, -ця, угадько.

Разгадывать, -дать—вьдгадувати, -дати.

Разгарь—роspал.

Разгибать, -гнуть—розгинати, зігнути, порозгинати, роcхилати, -лити, роcтуляти, -лити.

Разгибистый—розринливий.

Разгибной—розгинальний.

Разгибъ—розгин, роcхил.

Разгильдяй—(мѣшокъ, неповоротливый) шалава, пинявель, бамбула, мамула, кнук, легейда, штурмак, тухтїй, макуха, вайло; (но-

ряха, растрепан) коструб,
кудлань, роскуйда, нехлюя,
(беззаботный, разиня) роз-
зява, гава.

Разглагольствование — патяки,
балаканина.

Разглагольствовать — постела-
кати, базікати, просторіку-
вати.

Разглагольствующий — просто-
рікуватий.

Разглаживать, дить — сплян-
товувати, тувати; (утюгомъ)
выпрасовувати, випрасу-
вати.

Разгласка — розголос, поголос-
ка, непорозуміння, негго-
да, нелагода, розрада, ро-
стирка.

Разглашатель, -ница — розго-
лосник, -ця, проязичник, -ця.

Разглашать, -сить — росповіща-
ти, -стити, проязичувати,
проязичити, розславляти,
-славити, розголошати,
-сити.

Разглашение — розголос.

Разглядывание — розглядини,
розгляд.

Разглядывать, -дять — розгля-
дати, -гледіти, роздивляти-
ся, -витися; (съ трудомъ)
сліпати.

Разгнаивать, -гноить — розгно-
ювати, -гноїти.

Разгниваться, -гниться — роз-
гниватися, -гнитися.

Разгноение — розгній, розгно-
іння.

Разгнѣвлять, -гнѣвать — гнѣви-
ти, розгнѣвити.

Разгнѣздиться — загнѣздитися,
закублится.

Разговаривать — розмовляти.

Разговориться — (о чемъ-либо)
збалакатися, зговоритися,
розмовитися, розгаторити-
ся, розбалакатися.

Разговорный — розмовний.

Разговорчивость — балакува-
тість, балакучість, балак-
ливість, говіркість, мов-
ність.

Разговорчивый — балакуватий,
мовний, балакучий, балак-
ливый, говіркий, мовний.

Разговоръ — розмова.

Разговѣнье — розговіни.

Разгонистый — розлогистий.

Разгонъ — роагон.

Разгонять, разогнать — розга-
няти, розігнати, розроня-
ти, -рити.

Разгораживать, -дить — розго-
рожувати, -дити; перегоро-
жувати, -дити.

Разгораться, -рѣться — роспа-
лятися, -литися; жевріти,
розжеврітися, розтілітися;
обгорітися, розжарюватися.
-жаритися; зачервонітися,
зашаритися.

Разгореваться — убиватися, в
тугу вдатися, зажуритися.

Разгорячать, -чить — роспаля-
ти, -лити, роспикати, пекти;
роздратовувати, -тувати.

Разгорячаться, -читься, вспы-
лится — запалюватися, запал-
лится; (войти въ азартъ)
розогніти.

Разгорячение — розпалення.

Разграбление — зграбування,
жакування, рабування.

Разграблять, -бить — рабувати,
грабувати, зрабувати, згра-
бувати, жакувати, розжа-
кувати, сплюндрувати; пе-
реплюндрувати, пожаку-
вати.

Разграничение — розмежування

Разграничивать, -чить — розме-
жовувати, -жувати.

Разграфка (транспарантъ, под-
ложка) — раштра.

Разграфлять, -фить — шпаль-
тувати, пошпальтувати,
линовати, розлиновати

Разгребать, -гребть — розгріба-
ти, -гребти, розгортати, -ру-
ти, розгромажувати, -ма-
дити.

Разгремѣться — розгуркатися,
розгуркотатися, розгрімо-
татися, розгріматися.

Разгромление — плюндровини.

Разгромлять, -мить — плюндру-
вати, сплюндрувати, пере-
плюндрувати, руйнувати,
зруйнувати, розруйнувати.

Разгромъ — погромище, по-
гром, плюндрація, плюн-
дровини, пустошення, ни-
щення.

Разгружать, -зять — виладову-
вати, -дувати, вивантажу-
вати, -жити, виважувати,
виважити, витеркиловува-
ти, витеркилувати.

Разгруженный — виладований, вивантажений, розвантажений, виважений, витеркилований.

Разгрузка — виладовини, розвантаження, вивантаження.

Разгрузочный — виладовний.

Разгрузчик — виладовник, носій, носак.

Разгруститесь — засумувати.

Разгрызать, - зть — розгризати, -зти.

Разгуливать — проходжуватися.

Разгуливаться — розвеселятися; (о погоді) розгодинюватися, випогоджуватися.

Разгуль — гуляня, гульба.

Разгульный — завіювагий, гулящий, гульливий.

Раздавание — роздавання, роздання.

Раздаватель, -ница — роздайко, роздавальник, -ця.

Раздавать, дать — роздавати; (въ долгъ) понавирити, понавирити, розвирити.

Раздаваться, -даться (расширяться) — подаватися, -датися, розстягтися, -гтися; розступатися, -птися; (о звуках) лунати, залунати, розтинатися, розітнутися, розлягатися, -гтися, розкочуватися.

Раздавливать, -вить — халастатити, розхаластатити, чавити, розчавити, розчавлювати, -чавушити, -чавчити, роздушувати, -штити; (размозжить) розмізчити, -м'ескати; (набъхать) розструдити.

Раздаривать, -рить — роздаровувати, -рувати, пороздаровувати, передарувати.

Раздатчик — видавник.

Раздача — видаванка, видавнич, роздання.

Раздваивать, -двоить — роздвоювати, -двоїти; роздвічити.

Раздваиваться — двоїтися.

Раздвигать, раздвинуть — розсунати, -сунути; (кусты, напр.) прохилити, прохилити; (толпу) розстовплювати, -стовпити.

Раздвижка — розсовини, розсування.

Раздвижной — розсовний, розсувний, розсувальний.

Раздвоение — роздвій; (рукоятки и т. п.) — розкіп; (дороги, рѣки) розвилки, росток, ростака.

Раздергать — шарпати, розшарпати, ростирхати.

Раздергивать, -дернуть — розсувати, -сунути, розсмикувати, -смикати, -смикнути.

Раздирать, -драть — роздирати, -дерти, панахати, розпанахати, шматувати, розшматувати.

Раздобарывание — балаканина, патякання, патяканка, патяканина, базікання, блягузкання.

Раздобары — балачки, теревені, патяки, блягузнява.

Раздобаривать — базікати, теревенити, блягузкати, патякати, барашкувати.

Раздобрить — удобрити.

Раздобрится — роздобритися.

Раздобрѣть — отягтися, погладшати.

Раздобывание — роздобуток.

Раздобывать, -быть — наздобувати, -бути, роздобувати, розідбати, роздобути, розкобіжкати.

Раздолье — предозвілля, предузвілля, привілля.

Раздольный — предозвільний, предузвільний, привільний.

Раздорный — которливий, звадлиивий.

Раздоръ — розрада, котора, звада, каламут, розбрат, нелагода, незгода, заколот.

Раздосадовать — розгнівати.

Раздражать, -жить — дратувати, роздратувати, розражати, розразити, лютити, розлютити; ятрити, зайтрити.

Раздражение, -гнѣвъ — роздратування, фрас, пасія; (раны, нервы и пр.) ятрення, зайтрення.

Раздраженный — дратований, фрасований, роздратований.

Раздражимость — уразливість.

Раздражительность — драгливість, дражливість.

Раздражительный—драгливий, драгливий; (о скотѣ) дрововистий, дровливий.
 Раздражиться (сильно) — роззюшитися.
 Раздразнивать, -нить — дровичити, роздрочити.
 Раздробимый — хрупавий.
 Раздробительный — хрупальний, друзківний.
 Раздробление — хрупанка, хрупнява, хрупачина; (кости, камня) роетрощення; (арифм.) перетворення.
 Раздроблять, -бить — хрупати, похрупати, друц(з)кати, поддруц(з)кати, дрібнити, подрібнити.
 Раздувальный — (о мѣхѣ) ковальський.
 Раздувальщикъ, -ца — роздмач, -ка; роздмухач, -ка.
 Раздвухать, -дуть — роздухувати, хати, роздмухати, дмухнути, роздимати, дуги.
 Раздумчивость — вагавість, вагальність, розгадкуватість.
 Раздумчивый — вагавий, вагальний, розгадко, розгадкуватий.
 Раздумывать (размышлять) — гадкувати, кметувати, мусувати, міркувати, мізкувати.
 Раздумывать, -думать — вагатися, незважатися, розгадувати, дати; передумувати, -мати.
 Раздумье — роздум, гадкування, коверза.
 Раздурачиться — роздурітися.
 Раздутость — одутість, одутість.
 Раздушать, -шить — напакати, хгити.
 Раздвигание — роздвигання, розбірання.
 Раздвигать, -дѣть, -ся — роздвигати, -гти, -ся; донага — роздвигати голцем; (верхн. платье) наддвигатися, -гти, -ся.
 Раздѣленіе — розділ, розлук, поділ.
 Раздѣлимость — подільність.
 Раздѣлимый — подільний, поділистий.
 Раздѣлитель, -ница — роздільник, -ница.
 Раздѣлительный — дільничий.

Раздѣлка — обрахунок, росплата; (кирп. кладка между трубой и потолкомъ) окомина.
 Раздѣлъ — поділ, дуган.
 Раздѣловать, -лать — (печь, трубу) окоминовувати, -нувати; (подъ дубъ и пр.) розмальовувати, -лювати; -ся (кончить расчеты, дѣла), расплачиваться, -титися; (съ долгами) вив'язуватися, -затися з боргу; (угрожать) розправлятися, -витися.
 Раздѣльный — дільчий; (запись) дільчий акт.
 Раздѣлять, -дѣлить — ділити, розділяти, ділити, паювати, пайкувати, дуганити, подуганити; (пару) распаровувати, -рувати; (на трое) троїти, потроїти; (на куски, напр. тушу) розбатовувати, -тувати; (труды, горе, радости) поділяти, -лити, паювати; (кого съ кѣмъ) різнити, порізнити.
 Раздѣляться, -литься (о землѣ) — дуганитися, передуганитися; різнитися, зрізнитися.
 Разжалобиться — розжалкуватися, зжалитися.
 Разжалобивать, -бить — розжаляти, розжидити.
 Разжалованіе — здеградування.
 Разжаловать — здеградувати.
 Разжевать — ужамати, розжувати.
 Разжива — здобуток, здобиток, розжиток.
 Разживаться, -житься — спромогатися, спромөгтися, підживати, -жити, піджитися, заможніти, позаможніти.
 Разжигать, -жечь — розпаляти, -лити, розпикати, -пекти.
 Разжидѣть — розрідитися.
 Разжижать, -дѣть — розріджувати, -дити, розводити, вести.
 Разжиженіе — розрідіння, розрідження.
 Разжимать, -жать, -ся — розстелати, -лити, -ся.
 Разжирѣть — розгладшати, розжиріти.
 Раззадоривать, -рять — піддратовувати, -тувати, під'южувати, -юдити, підбурювати, -рити.

Раззнакомиться—розщуритися.
Раззолотить—обзолотити, ви-
золотити.

Раззудиться—розсвербітися.
Раззіваться—ропозіхатися;
розгавитися.

Разикъ—разок, разочок.

Разиня — ростяпака, шалава,
розвора, розгамуза, розвір-
няка, розвеза, ростелепа,
роззява, гава.

Разительный—разючий.

Разить—вращати; бити, поби-
вати; издавать запахъ па-
шיתי.

Разлагать, положить—росклада-
ти, класти; ся-струпішати;
струпішити.

Разладъ — розладдя, нелад,
незгода, безладдя, безлад,
незлагода.

Разлакомившийся (чѣмъ)—по-
нажений (на що), розпо-
нажений, розласований.

Разлакомить—розласити, рос-
понадити, розласувати.

Разлакомиться—ропонадити-
ся, розласуватися, розла-
ситися, розжируватися,
усмакувати.

Разламывать, ломать—ламати,
поламати.

Разлаяться—розгавкатися.

Разлеживаться, жаться — ви-
лежуватися, жатися; роз-
недужуватися, жатися.

Разлетаться, тѣться—розліта-
тися, летітися, порозліта-
тися; розпадатися, пасти-
ся, розскочитися.

Разлетъ—розліт.

Разлечься—розлягтися, рос-
кластися, вивернутися, по-
вивертатися.

Разливальный — розливний;
-ная ложка-полоник, ополо-
ник.

Разливать, лить — розливати,
-лити, порозливати; ся-роз-
ливатися, росшайнутися;
(о рѣкѣ) повеніти, сповені-
ти, сповенитися, росполо-
нитися.

Разливка—розливини.

Разливной, разливающейся—
розливчастий.

Разливъ—затон, повінь, по-
відь, залива, дунай, водо-
цїлля.

Разлиеваніе — шпальтування,
ликування.

Разлиевать — шпальтувати,
ликувати.

Разлинка—линьба.

Разлитіе—розлива.

Различать, чить — розрізняти,
-знити, відзначати, чити.

Различение—розрізнення, від-
різнення.

Различествовать — різнитися,
розрізнятися.

Различительный — відрізняль-
ний.

Различіе — різниця, різ(ж)-
ниця.

Различный, о — різний, уселя-
кий, о, усякий, усяково.

Разложение—розклад, розпад;
гниття, струпіння.

Разломъ—злом, розлом.

Разлопываться, паться — ро-
стріскуватися, тріснутися.

Разлука — ростання, розлука,
рострявання.

Различать, чить — розлучати,
-чити, різнити, порізнити,
роз'єднати.

Разлучение—розлучення, роз'є-
днання.

Разлучитель, ница — розлуч-
ник, -ця.

Разлучающий—розлучний.

Разлѣзаться, лѣзться—розла-
зятися-лізтися, дертися,
подертися.

Разлѣниваться, лѣниться—ле-
дащити, розледащити, зледа-
щити, лінуватися, розліну-
ватися, розлобурюватися.

Разлѣнившийся — зледащїлий.

Разлѣпить — розліпити, налі-
пити, порозліплювати, по-
наліплювати.

Разлюбить — роскохати, пере-
кохати.

Размазня—рідка каша; (о че-
ловѣкѣ) тюхтїй, плохтїй, ма-
куха, бамбула, мниха.

Размазывать, зать — розмазу-
вати, зати; квацяти, наква-
цувати, базграти, набаз-
грати.

Размалывать, молоть — розме-
лювати, молоти; на крупу-
зашеретувати.

Размаринъ, ст. Rosmarinus of-
ficinalis—розмайрин.

Размахивать, хнуть—розмахи-
вати, -хнути.

Размахъ—мах, помах, розмах;
(сила движенія, удара) им-
пег; съ размаху-шибнем.
Размачивать, мочить—розмо-
чувати, чити.
Размашистый—розмашний,
широкий, розгонистый.
Размежеваніе—межівка, роз-
різка, поділ, помір.
Размежевывать, жевать—мі-
ряти, одміряти.
Размежевываться—межува-
тися.
Размельчать, чить—кришити,
покришити, дрібнити, по-
дрібнити.
Размерзать, знуть—розгасати,
розгаси, розмерзати, мер-
знути.
Разметать, мести—розмітати,
-мести.
Разметный—роскидний.
Разметъ—роскид.
Разметывать, метать—роски-
дати, -кидати, пороскидати.
Разминать, мять—розминати,
розімяти.
Размножать, жить—плодити,
наплодити, розводити,
вести.
Размножаться, житься—пло-
дитися, розплодитися, рос-
коренитися.
Размноженіе—плодіння, пле-
диво.
Размозженіе—рострощенія.
Размозжить—розмізчити, пере-
мізчити, рострощити,
розчавити.
Размокать, мокнуть—розмо-
кати, мокнути, мокти, по-
розмокати.
Размолвиться—посваритися,
полаятися, порізнитися,
глек розбіти.
Размолвка—ростирка, незгода,
нелагода.
Размоль—мливо.
Размотка—розмотування.
Размочаливать, лить—тіпати,
терти.
Размочка—розмочування.
Размывать, мыть—сукотати,
песукотати, ламати, до-
мити, (рану) розполіску-
вати, -кати.
Размывъ—сукотина, водорн.
Размыкать—роземикати, ро-
кидати, розігнати, роспу-

дити; горе—розбити, тугу,
розважитися.
Размышленіе—роздума, роз-
мисл, роздум, розгад, мір-
кування, гадання.
Размышлять, мыслить—гадку-
вати, погадкувати, розуму-
вати, метикувати, мірку-
вати, поміркувати, розмір-
кувати, кемзувати, укемзу-
вати, кметувати, зважити.
Размѣивать, нять—розміню-
вати, -няти, розбивати, -бити.
Размѣинный—розмінний, за-
мінний, здайний.
Размѣнь—міньба, розмін, ви-
мін, промін.
Размѣриваніе—розмір.
Размѣривать, мѣрять, -рить
—розміряти, міряти, вимі-
ряти, виміряти.
Размѣрь—розмір, вимір; роз-
мір, міра.
Размѣска—розмішування.
Размѣтка—значіння.
Размѣчать, мѣтить—значити,
назначити, позначити.
Размѣшивать, мѣсить—місити,
розмісити, растоптать
(грязь)—розгрузити.
Размѣшивать, мѣшать—роз-
мішувати, міщати.
Размѣщать, мѣститъ—роспо-
міщати, стити, розкладати,
-класти, розставляти, -ста-
вити.
Размѣщеніе—роспоміщення,
розстав, розклад.
Размягчать, чить—м'якшити,
пом'якшити, мнякшити,
помнякшити, м'якчити, по-
м'якчити, мнякчити, по-
мнякчити.
Размягченіе—м'якшіння, по-
м'якшіння.
Размякать, кнуть—розсякати,
розсякнути, розмнякати,
ум'якнити.
Размякцій—розсяклий, ум'-
яклий.
Разнашивать, носить—розно-
сывать, сити, обувъ—росход-
жувати, дити.
Разнемогаться, мочься—роз-
недужуватися, росхорова-
тися.
Разнимать, нять—роздїмати,
-дїняти, розцпляти, -цити;
(дерущихся) розбороняти,
-нити.

Разнить—різнити.
 Разниться — різнитися, од-
 різнятися.
 Разница — різниця, різниця,
 різниця, одміна, одличка.
 Разновидность — одмінок.
 Разновидный — одмінковий,
 розмаїтий.
 Разновременный, о — неодноче-
 сний, ріж(з)ночасний.
 Разноглазый — різноокий; (ко-
 соглазый) зизоватий, зизо-
 окий.
 Разногласіе — (въ музыкѣ,
 пѣніи) різноголосиця, різ-
 нация; (въ мѣніяхъ) нез-
 года.
 Разногласный, о — різноголо-
 сий, о; суперечний, незгод-
 ний, о.
 Разноименный — різноимен-
 ний.
 Разнокалиберность — різно-
 мірність.
 Разномысленный, о — різно-
 думний, о.
 Разномысліе — різнодумство,
 різнодумність.
 Разнообразить — розмаїти.
 Разнообразие — ріжноманіт-
 ність, розмаїтість.
 Разнообразный — розмаїтий,
 перемітний, ріжноманіт-
 ний, о.
 Разноперый — перистий.
 Разноплеменный — різнопле-
 менний.
 Разнопольный — неодностатний.
 Разнородный — різнородний.
 Разнорѣчивость — супереч-
 ність, суперечливість.
 Разнорѣчивый — суперечний,
 суперечливий.
 Разнорѣчить — суперечити.
 Разносить, сти — розносити,
 разношати, разношувати,
 рознести; (въ щелки) паз-
 дерити; (въ куски) мотло-
 шити, помотлошити; (иму-
 щество въ пухъ и прахъ)
 розімчати — добро; (распу-
 хать) набрякати, кти, рос-
 пірати, перти.
 Разноска — (пакетовъ) розпо-
 сини, (обуви) розходка.
 Разносторонний — різнобічний.
 Разность — різність, різниця;
 ариф. — решта, різниця.
 Разноцвѣтный — красий, квіт-

частий, цвітчастий, різно-
 барвий.
 Разнохарактерный — ріжнома-
 нитний.
 Разночинець — полупанок.
 Разношерстный — перистий,
 строкатий.
 Разносчикъ, ца — розносець,
 носниця.
 Разноязычный — різномовний.
 Разнствовать — ріж(з)нитися.
 Разнуздать — роззубелати,
 рознуздати.
 Разный — різний.
 Разнѣживать, жить — розпо-
 шувати, пестити.
 Разнѣживать — мишкувати,
 рознѣхувати.
 Разнѣть (дерущихся) — розпо-
 рона.
 Разоблачать, чить — роздяга-
 ти, гти; виявляти, ви-
 явити.
 Разобщать, щить — відокрем-
 лювати, мити, відлучати,
 чити, розлучати, чити.
 Разовой — одноразовий.
 Разогорчать, чить — засмуча-
 ти, тити.
 Разогрѣваніе — розгрів.
 Разогрѣвать, рѣть — розгріва-
 ти, гріти.
 Разодѣвать, дѣть — вистрою-
 вати, іти, вичепурити.
 Разозлить, ся — розгнівати, роз-
 лютувати, роззлоститися.
 Разолгаться — розбрехатися.
 Разопрѣвать, прѣть — розім-
 лівати, розімліти; упрівати,
 упріти; бубнявити, розбуб-
 нявити.
 Разореніе — руйнування, руй-
 нація, збуріння, знищен-
 ня, спустошення.
 Разоритель, ница — руйник,
 -ця, збоець, ниця, спусто-
 шник, ця.
 Разоружать, жить — роззброю-
 вати, оіти.
 Разоруженіе — роззброєння.
 Разоръ — см. Разореніе.
 Разорять, рить — збуряти, збу-
 рити, руйнувати, зруйну-
 вати, плюндрувати, сплюн-
 друвати, жакувати, пожа-
 кувати, спустошити, спус-
 тошити.
 Разоспаться — розіспатися.
 Разочарованіе — розчарування.

Разочаровывать, ровать — роз-
чаровувати, рувати.
Разработка — розроба, оброба,
обробка, обробіток.
Разрабатывать, тать — розроб-
ляти, обробляти, бити, ви-
працьовувати, випрацю-
вати.
Разравнивать, нять — вирівню-
вати, вирівняти.
Разражаться — (гнѣвомъ) ски-
піти од гнѣву, розпалитися
гнѣвом; (смѣхомъ) прис-
нути, пирснути від сміху.
Разрастаться, растись — хопи-
тись, розростатися, ростись,
роскоренитися; (кустомъ)
роскущитися; (роскошно
забуяти.
Разревѣться-розревтись; рос-
плакатися, розголоситися
Разрисовывать, совать — роз-
мальовувати, лювати.
Разродиться — обродитися,
обродинитися.
Разрубать, бить — розрубувати,
бати, розтинати, тяти.
Разрубка — розрубини.
Разрубъ — розруб.
Разругать — обляяти, зацаба-
нити, вилаяти, розлаяти.
Разрушать, шить — збуряти,
збурити, руйнувати, зруй-
нувати, нищити, знищити,
рунтати, зрунтати.
Разрушение — збурення, руйно-
виня, руйнування, руй-
нація.
Разрушитель, ница — руїник,
ця, руйновник, ця, збурін-
ник, ця, руйнач, ка.
Разрушительный — руїниць-
кий, руйнацький, руйну-
вальний, руїний.
Разрывать, рить — роскопува-
ти, пати, пороскопувати.
Разрывать, рвать — розривати;
розірвати, дерти, роздерти;
шарпати, розшарпати,
шматувати, пошматувати,
панахати, роспанахати;
(на части животное) шаба-
тувати, ростелесувати.
Разрывной — вибухний.
Разрывчатый — вибуховий;
уриивчастий.
Разрывъ — рэзрив, розривини;
(на тѣлѣ, тѣла) розтеле-
сина, (мира) рэзир, (друж-

бы) розбрат, (ссора) розвід,
звада.
Разрывъ-трава, раст. Saxifra-
ga aizoon-кучерявецъ.
Разрыдаться — заплакати
ревно, заголосити.
Разрыхление — підпушення.
Разрыхлѣть — спухніти.
Разрыхлять, лить (землю)
— підпушати, підпушити
землю.
Разрѣжать, рѣдить — обрід-
жати, дити.
Разрѣжение — обрѣда, обрѣдини.
Разрѣзвиться-ропустуватися.
Разрѣзка — розрізини, розрізу-
вання, краяня.
Разрѣзной — розрізний; (рука-
ва) вильоти.
Разрѣзь — проріз, перекрій,
ропирка; въ одеждѣ-ко-
чѣрка, шірінька.
Разрѣзываніе — краяня.
Разрѣзывать, рѣзать — розрі-
зувати, різати, краяти, рос-
краяти, розтинати, тяти;
(на куски) розбатовувати,
штувати.
Разрѣшать, шить — дозволяти,
дозволити; (вопросъ) розвя-
зувати, зати справу; (за-
гадку) розгадати загадку;
(отъ запрещенія) касувати,
скасувати заборону; (ся
отъ бремени) злягати,
злягти, злегчитися, обро-
дитися, обродинитися, роз-
родитися.
Разрѣшеніе — дозвіл; (вопроса,
задачи) розв'язання; (грѣ-
ховъ) розгрішіння; (отъ
бремени) злоги, пологи.
Разрѣшимый — розв'язний.
Разрѣшительный — дозволівий;
відпустний.
Разрѣюмиться — розрюмсатися.
Разрядка, типогр. — відступці.
Разрядникъ, физия — розпруд-
ник; (вынимающій зарядъ)
вибійник.
Разрядъ — відділок, катего-
рія, ранг.
Разряжать, дить — (разодѣть
нарядно) вистроювати, іти;
(физ.) розпрудовувати, ду-
вати; (оружіе) вибивати,
бити.
Разряженіе — (физ.) розпруду-
вання; (оружія) вибивання.
Разсада — росада.

Разсадникъ — (парникъ) — теп-
ляк; (питомникъ) — садібно-
шкілка.
Разсаживать, -дить — розсид-
жувати, -дити.
Разсвирѣпѣть — розджохатися,
злюпатися, розлютувати, я,
озвіригтися.
Разсвѣтаніе — світання.
Разсвѣтать, -сть — свѣтати, сві-
нутися, свінуги, розвід-
нюватися, -нітися, на свѣт
благословлятися, -витися,
узоряти, узоріти, заутеріти.
Разсвѣтъ — досвѣт, світанок,
світання, засвѣт, досвѣток.
Разселеніе — осадження.
Разселять, -лить — осаджати,
-дити.
Разсердить, -ся — нагніватися,
завирити, -ся, загнівати, -ся,
розмагорити, -ся, насвари-
ти, -ся.
Разсѣиваться, -дѣться — за-
сиджуватися, сидітися, ви-
сиджуватися.
Разсказчикъ, -ца — повідач, -ка,
оповідач, -ка.
Разсказъ — оповідання, оповід-
ка, оповідь, оповіданка, при-
повідь, повістка.
Разсказывать, -зять — (о)упові-
дати, (о)уповісти, розпо-
відати, -вісти, (бредни), те-
ревенити, банелюки пле-
сти.
Разскакиваться (разбрасы-
ваться) — роспирскуватися.
Разслабленіе — слутання, ос-
лаба.
Разслабленный — слутий, слу-
тавий.
Разслаблять, -бить — розмага-
ти, -могти, слутати, послу-
тати.
Разслабнуть — підупасти на
силах.
Разславливать, -вить — розго-
лошати, -сити, роздзвонити.
Разслышать — дочути.
Разслѣдованіе — розслѣд, роз-
вѣдини, розвѣдка.
Разслѣдователь — розслѣдник,
розвѣдач.
Разслѣдовать — розслѣдувати,
-дити, розвѣдувати, -дати.
Разсматриваніе — розглядання,
розгляд.
Разсматривать, -рѣть — розгля-
дати, -глянути що, роздив

лятися, -витися на що; при-
глядываться — прятти на
кого, на що.
Разсмотрѣніе — розгляд.
Разсмѣшить — розсмішити.
Разсмѣяться — розсміятися.
Разснуровать — розснурова-
ти, (обувь) розповолочити.
Разсобачиться — розопсѣти.
Разсовывать, -совать, -сунуть —
розсувати, -сунути; роспи-
хати, розпихнути; роздава-
ти, -дати; пороздавати.
Разсовѣтывать — відраджува-
ти, радити.
Разсолъ — росіл; (очень силь-
ный) роп; (для соленья
рыбы) тузлук.
Разсольникъ — квасок.
Разсольный — росільний, ро-
пляний.
Розсопѣться — розсоптися.
Разсоривать, -рить — сварити,
розсварити, посварити.
Разсорттировать, -ровать —
сортувати, посортувати, ху-
хряти, похухряти, гатун-
кувати, погатункувати.
Разсоха — чепіга (у сохи).
Разсошистый — розхильчастий,
вилкуватий, розсохуватий,
розсохатий.
Разспесивиться — роспринди-
тися.
Разспрашиваніе — роспитуван-
ня, перепитування, опиту-
вання.
Разспрашивать, -сить — пере-
питувати, перепитати, рос-
питувати, -тати, опитувати,
-тати.
Разспросъ — роспиток, пере-
пит, роспитування.
Разсрочивать, -чить — роскла-
дати, класти на рати.
Разсрочка — росклад на рати.
Разставаніе — розлука, розлу-
чання.
Разставаться, -статься — роз-
лучатися, читися, розстря-
вати, -ряти.
Разставляют, -вить — розста-
новляти, -вити, порозста-
новляти; (руки) роскрісли-
ти, (ноги) росхавити, рос-
карячити; (тѣсн. одежду)
ширити, поширити.
Разстановка — розстановка;
(между предметами) пере-

діл, перемежок, посередок;
(во-время) перестанок,
припинка.
Разстегивать, гнуть — розсті-
бати, бнути, розшпінкову-
вати, кувати, -ся.
Разстилатъ, разостлатъ —
розстеляти, простеляти, -
лити.
Разстилка — розстелени.
Разстояніе — просторіє, від-
леглість, приближність,
відстань, віддаль.
Разстояніємъ — завдальши,
завдалеки.
Разстрига — рострига.
Разстриженіе — рострижини.
Разстроивать, -ить — розладно-
вувати, нувати, розлажу-
вати, ладити, знепадову-
вати, -дувати, засмучува-
ти, -тити.
Разстройство — нелад, неладо-
вини, знеладдя, розстрі;
желудка — нестравність.
Разстрѣлять — (пули) пострі-
ляти, (кого) розстріляти.
Разступаться, -питься — роз-
ступатися, питися.
Разсудительность — розсуда,
розсудливість, поміркован-
ня, розборливість, розваж-
ність, розсудність.
Разсудительный, о — розваж-
ний, розсудливий, розсуд-
ний, розборливий, помір-
кований, о.
Разсудокъ — глузд.
Разсуживать, судить — розбі-
рати, зібрати.
Разсуждать, дить — міркува-
ти, обмірковувати, помірку-
вати, метикувати, умети-
кувати, рахувати, урахту-
вати, розумувати, міркува-
ти, обмірковуватися.
Разсужденіе — розумування,
метикування, міркування,
розправа.
Разсучивать, чить — розсуку-
вати, -кати, порозсукувати,
роскручувати, крутити, по-
роскручувати.
Разсчитливо — рахубно, ощад-
но.
Разсчитливость — рахубність,
ощадність; мелочная — лічо-
крупство.
Разсчитливый — рахубний,

ощадний; въ мелочахъ че-
ловѣкъ — лічокруп, лічо-
крупка.
Разсчитать — порахунок, раху-
ба, розрахунок, сквіту-
вання, квит.
Разсчитывать, -тать — рахува-
ти, врахувати, лічити, об-
лічити.
Разсыланіе — розсилання.
Разсылать, разослать — розси-
лати, розіслати, порозси-
лати.
Разсылка — розсилання.
Разсылный — яриза; судеб-
ный — воаний.
Разсыпать, сыпать — розсипа-
ти, сипати, порозсипати;
розтрушувати, трусити.
Разсыпаться — розсипатися;
разлетѣться — розшайну-
тися, (трелями, о соловѣѣ)
тьохкати, затерчати.
Разсыпной — розсипний.
Разсыпчастый — сипкий.
Разсыпчивый — крхкий, рос-
терливый.
Разсыхаться, сохнуться — роз-
сихатися, сохтися, пороз-
сихатися.
Разсѣваніе — розсѣв.
Разсѣватель, ница — розсі-
вач, -ка.
Разсѣвать, сѣять — розсѣвати,
сіяти; розголошати, сити;
розганяти, -гонити, розіг-
нати, порозганяти.
Разсѣдаться, сѣсться — роспа-
датися, пастися.
Разсѣдывать, лать — роскуль-
бачувати, бачити.
Разсѣкать, сѣчь — панахати,
роспанахати, розтинати,
перетинати, -тяти, роскраю-
вати, -краяти, розчесати.
Разсѣлина — шкалубина, шка-
рубина, шкарубина, шка-
люба, шкалюбина, роско-
лина, распалина, распали-
на, шкалюбовина, шкапеба,
бороло.
Разсѣсться — розсістися.
Разсѣяніе — розсипання, рос-
порошення, сѣѣта — роз-
щіплення, неприятели — роз-
гон.
Разсѣянный — неуважний, роз-
зявкуватий, розсолохува-
тий.

- Разсѣяться — розсипатися, роспорошитися, розточитися; розважитися.
- Разубратъ — вистроїти, причепурити.
- Разубѣждать, дить — розсвідчати, чити.
- Разубѣжденіе — розсвідчення.
- Разувать, зуть — роззувати, -зути, пороззувати.
- Разувѣреніе — зневѣрени.
- Разувѣрять, -рять — зневѣрять, рити.
- Разузнавать, знать — роззнавати, розізнати, довідуватися, датися про що, розвідувати, -відати.
- Разукрашать, -сить — оздоблювати, бити.
- Разумникъ, -ца — разумний, -на.
- Разумничать — мудрелити.
- Разумный, о — разумний, о.
- Разумъ — розум.
- Разумѣется — авжеж, певне; пусть такъ-іносе, інось.
- Разумѣніе — розуміння.
- Разумѣть — розуміти, тямити.
- Разутюживать, -жить — прасувати, випрасувати.
- Разучивать, учить — виучувати, вивчити, навчати, -чити.
- Разъ — раз.
- Разъ — раз, одного разу, якось, колись.
- Разъединеніе — розрізнення, роз'єднання.
- Разъединять, нить — розрізняти, -нити, роз'єднуювати, -нати; (пару чого, или кого) — распаровувати, -рувати.
- Разъемистый — п'який.
- Разъемный — рознятий.
- Разъемъ — рознятини.
- Разъѣдать, ѣсть — роз'їдати, -їсти.
- Разъѣздиться — роз'їздитися.
- Разъѣздой — роз'їздний.
- Разъѣздъ — розминка, роз'їздебекет.
- Разъѣзжать — роз'їжжати.
- Разъѣжаться, ѣхаться — роз'їздитися, їхатися, пороз'їздитися, розминатися, -нутися, обминатися, нутися.
- Разъѣживать, ѣздить — торувати, уторувати.
- Разъярение — залютування, охижіння.
- Разъярить — озвірити, роз'юшити.
- Раз'яриться — охижити, залютуватися.
- Разъяснение — з'ясування, вияснення.
- Разъяснять, -нить — з'ясовувати, -сувати, вияснити, вияснити, тлумачити, ростлумачити.
- Разыгаться — розгулятися, розпустуватися.
- Разыгрывать, -грать — розгравати, розіграти, відгравати, відіграти.
- Разыскание — пошуки, розшуки, розвідка, розслід.
- Разыскатель, -ница — шукач, -ка; дослідник, -ця.
- Разыскивать, -скать — шукатися, розшукувати, відшукувати, пошукувати, вишукувати, -кати.
- Разыскной — розшуковий.
- Разъывать, нуть (ротъ) — зіхати, зіхнути, роззявляти, -зявити, пороззявляти.
- Рай — рай.
- Районъ — округа, окружність.
- Райдерево, раст. *Populus balsamifera* — золота верба.
- Райская птица — райська пташка.
- Райский — райський.
- Рака — домовина.
- Ракета — жабка.
- Ракита — рокита.
- Ракитникъ, раст. *Salix repens* — ницелоз; луговой, *Cytisus austriacus* — зіновать; *S. biflorus* — рокитник.
- Раковидный — ракуватий.
- Раковина — черепашка, скойка, мушля; (въ домъ) жолобок; (ушная) вушниця; (ветер-) роговина.
- Раковинный — скойковий, мушльовий, черепашковий.
- Раковистый — скойкуватий, мушльоватий.
- Раковый — раковий, рачаний, рацький, рачий, рачиний.
- Раковыя шейки, раст. *Polygonum bistorta* — криве зілля, левурда.
- Ракообразная (животная) — шкаралупники.
- Ракушка — скойка.
- Ракъ — рак, рѣчной, сѣрый — кістяк.
- Рамѣ — люльки, кровати — били.

де; механ. — кресно; окон-
ная — рямено; бороны — по-
кліть, бильце; ряма.
Рамочний — рамковий.
Рана — урза, пораз, близна;
(рубленая) — поруб.
Раненіе — уразіння, поразіння.
Ранений — ранний.
Раненько — раненько, рано-
вранці, ранісінько.
Ранехонько — ранесенько, ра-
нісінько.
Ранець — таністра, цаністра,
тобівка, бесаг.
Ранить, поранить — уражати,
уразити, поражати, зити.
Ранка — уразка, поразка.
Ранній — ранній; завчасний; до
зари биваючий — дозірний;
раннімь утромь — рано
вранці.
Рано — рано, ранком, порано;
завчасу, загодя.
Рановато — раненько, порано.
Ранункуль, раст. *Ranunculus* —
козелець.
Ранунцель, раст. *Oenothera*
biennis — дівина, люлочник.
Раньше — раніш, уперед, пер-
во, перше, передніше, пе-
редом, поперед, з гори,
давніш.
Рапоровать — доповідати.
Рапортъ — доповідь.
Рапотникъ, раст. *Oenothera*
biennis — люлочник, дівина.
Рапсъ, раст. *Brassica Napus-*
oleifera biennis — сауріпа, су-
ріпиця, *B. Rapa campestris*
— ріпак, ріпій, гірчиця лу-
бенська.
Рапункуль, раст. *Campanula*
Ranunculus — чобітки малі.
Раскаиваться, каяться — каяти-
ся, покаятися.
Раскалывать, лить — роспіка-
ти, пекти, розгартувувати,
-тувати.
Раскалывать, колоть — шака-
ти, кнути, шамбити, ушам-
бити, скіпати, розколюва-
ти, -лоти, переколювати, -
лоти; съ мѣста развѣтвле-
нія дерева — розчахнути; о
посудѣ — розхряпати.
Раскапризничаться — розбриш-
катися, розкомежитися, рос-
приндितися, розвередува-
тися, розгедзкатися, ро-
сковерзуватися.

Раскапывать, копать — роско-
пувати, -пати, пороскопу-
вати.
Раскаркаться — роскракатися.
Раскармливать, кормить — роз-
годовувати, дувати; відпа-
сати, пасти.
Раскаряка — чепіра, розчепіра.
Раскарячивать, ся — чепірити,
розчепірити, чепарити, ся.
Раскатистый — розкотистий;
(смѣхъ) — заливний.
Раскаты — скобзанка; похи-
лість.
Раскатывать, катать, -титъ —
роскочувати, -котити; роз-
гортати, горнути, качати,
маглювати (бѣлье); (тѣсто)
качати, викачати.
Раскачивать, качать — розви-
хати, вихати, росхитувати,
-тати, росколихувати, -хати.
Раскашляться — роскашлятися.
Раскашавшийся — кашний.
Раскашаніе — кашання, кашаття,
скруха.
Расквасить — розчвакати.
Раскидистый, о — тирхатий,
ополистий, розлогий, о.
Раскидной — відкидний.
Раскидывать, кидать — роски-
дати, кидати, пороскидати.
Раскидывать, кинуть — напина-
ти, -п'ясти; ся (о деревьяхъ)
роспукуватися, пукнутися.
Раскисать, снуть — роскисати,
-киети, пороскисати; (о лю-
дяхъ) розминдितися, роз-
бамбулитися, роскапустити-
ся.
Раскладка — росклад, розпо-
лог.
Раскладывать, класть, ложить
— роскладати, класти, поро-
складати; (вещи) ташувати,
росташовувати, -шувати;
(подати, налоги) оподатко-
вувати, кувати; (книгу) роз-
гортати, рнути; (огонь) рос-
палювати, -лити.
Раскланиваться, няться — ук-
лонятися, -нитися, прощати-
ся, попрощатися.
Расклепывать, пать — розню-
товувати, -тувати.
Расклинить, ся — росплішувати,
-ся.
Расковывать, ковать — роско-
вувати, -кувати.
Расковырять — роскорпати, роз-

ворсати, росколупати, роздовбати, роздлубати.

Расколачивать — колотить — розбивати, — бити, росхекувати, — хекати.

Расколебать — росколивати, росколихати, росколисати.

Расколка — росколини.

Расколотый — хряпуватий, росхряпаний.

Расколъ (дерева вдоль) — розчах, роскп, розщеп; (отступление отъ учения и правилъ церкви) схизма.

Расколыхать — росколисати.

Раскольникъ, — ца — схизмат, — ка.

Раскольнический — схизматицький.

Раскопка — роскопи, роскопни.

Раскоробить — покорчити, пожолобити, попачити.

Раскошелиться — роскопотиться.

Раскрадывать, — красть — роскрадати, — красти, пороскрадати.

Раскраивать, — кроить — краяти, покраяти; розбивати, бити.

Раскрасавица — красуня.

Раскраска — кольорування, барвування.

Раскраснѣвшійся — розчерво- нѣлий.

Раскраснѣться — розчерво- нѣтися, зачерво- нѣтися, заша- риться.

Раскрашивать, — сить — фарбувати, росфарбовувати, — бу- вати; кольорувати, барву- вати.

Раскричаться — розлящатися, роззикатися, роспорощати- ся, розгрѣматися, розрепе- туватися, розлементувати- ся, розгаласуватися; (о во- ронахъ) роскрукатися; (о гу- сяхъ) розгерготатися; (о курахъ) розсокотатися, рос- кудкудакатися.

Раскровавить — роз'юшити.

Раскрошить — покришити, по- накришити.

Раскручивать, — крутить — рос- кручувати, — крутити, рос- сукувати, кати, роспрядо- вувати, — дувати, розв'язу- вати, — зати, розмотузувати, — тузити.

Раскручиниться — засумувати, зажуритися.

Раскрывать, — крыть — (дверь) розчиняти, — нити; (книгу) розгортати, — рнути; (глаза) росплющувати, щити, рос- мружити, (ротъ) розтуля- ти, — лити; виявляти, — вия- вити.

Раскудахтаться — роскудкуда- катися.

Раскумиться — роскуматися.

Раскупать, — пить — роскупову- вати, — пити, пороскупову- вати.

Раскусывать, — сать, — сить — рос- кусювати, — сити, пороскусю- вати, розгрызати, — зти.

Раскутывать, — тать — розмоту- вати, — тати, розтушковува- ти, — кувати.

Распадаться, — пасться — роспа- датися, — пастися, пороспа- датися, розвалюватися, — ли- тися, розсідатися, — сістися.

Распадение — роспадо.

Распайка — відлютовання.

Распалзывается, — ползтись — розлазиться, — лізтись.

Распарить — роспарити.

Распарывать, — пороть — роспо- рювати, — пороти.

Распауживать — лихтувати.

Распахнуть (широко) — розшу- гакати.

Распашенка — роспанашка.

Распашка — оранка.

Распашной — розіпнутий.

Распеканція — вимова, догана, картавина.

Распекать, — печь — роспарюва- ти, — парити; картати, цирк- лювати.

Распеленывать, — нать, — роспо- вивати, вити.

Распечатывать, — тать — (бутыл- ку) відкөрковувати, кувати; (письмо) розліплювати, — пи- ти; (что либо бывш. подъ запрещеніемъ) роспечатува- ти — тати.

Распивать, — пить — попивати, — пити.

Распивочный — чарковий, кух- льовий.

Распиливать — роспилювати; (на доски) — трачувати.

Распиловка — пилянка, пилян- ня.

Распинать, — пять, — пнуть — кри-

- жувати, укрижувати, розспинати, розпін'ясти, розпінати.
- Распирать, -переть — роспира-ти, -перти.
- Расписание — роспис: движенія поѣздовъ, пароходовъ — ро-спис валкового, пароплав-ного руху.
- Расписанный — мальований.
- Расписаться — росписатися.
- Расписка — квит.
- Расписочный — кеитовий.
- Расписывать, -сать — роспису-вати, -сати, поросписувати; розмальовувати, -лювати.
- Расплавка — стоплини, нато-пня, натоплини.
- Расплавленные (вещества) — топленина.
- Расплавливать, -плавить — на-топлювати, натопити, стоп-ляти, -пити.
- Расплавляться (о свѣчѣ напр.) — топиться.
- Расплаживать, -дить — запл-оджувати, заплодити.
- Расплакаться — расплакаться.
- Распластать — расплатати.
- Распластка — расплатання.
- Расплата — расплат, расплата.
- Расплачиваться, -титься — кви-туватися, поквитуватися, виплачуватися, виплатити-ся, (быть въ расчетъ) — бу-ни платним.
- Расплескивать, -скать — хлюпа-ти, расхлюпати, плюскати, росплюскати, поросхлюпу-вати, поросплюскувати.
- Расплетать, -плестъ — роспліта-ти, -плести, поросплітати.
- Расплодъ — заплід, расплодок, розвѣд.
- Распложать, -дить — плодити, расплодити, разводить, раз-вести.
- Расплываться, -плыться — ро-спливатися, -плистися; роз-тікаться, -тектися.
- Расплывчивость — плинність; росплива.
- Расплывчивый — плинний; ро-спливний.
- Расплющивать, -шить (конецъ ч. л.) — запліскувати, заплес-кати, розчавлювати, -вити, -вчати, -вушити, розляпка-ти, розмякушити.
- Расплясаться — ростанцювати-ся.
- Распогодиться — розгодинити-ся, на годині стати.
- Распознавание — познаття.
- Распознавать, -знать — роспіз-навати, -знати.
- Располагать, -ложить — роскла-дати, -класти, пороскладати; уряжати, урядити, поряд-кувати, упорядкувати, лаш-тувати, улаштувати, розмі-щати, -містити, росташову-вати, -шувати, -покладати, -класти собі, брати, поезя-ти замір; (склонять) при-вертати, -вернути.
- Располагаться — ташуватися, таборитися, роскошиться, роскладатися; лаштуватися, лагодитися.
- Расположение — (дома, комнатъ) росполог; (по алфавиту) росполог, роспорядок; (къ кому) прихильність, при-хилля; (къ чему) схильність, похп; духа — настрій; духа дурное — маркота; грустное — смутість.
- Распорка (для удерж. двухъ предметовъ раздѣльно) — роспинка, (прорѣха) роспр-ка.
- Распорядитель, -ница — роспо-рядник, -ница; кредита — ви-датковець.
- Распорядительность — роспо-рядливість, роспорядність.
- Распорядительный — роспоря-дливый, роспорядний.
- Распорядокъ — лад.
- Распоряжаться, -диться — (пра-вить, управлять) заряджу-вати, орудувати, старши-нувати, порядкувати; (при-нимать мѣры) вживати за-ходів; (отдавать распоря-женія) наказувати, -зати, давати, дати росказ; (ко-мандовать кѣмъ) замишля-ти, ким.
- Распоряжение — (приказъ) на-каз; (управление) орудуван-ня; быть въ чемъ распо-ряженіи — бути, стояти ко-му до росказу.
- Распотѣвший — спітнілий.
- Распотѣть — спітніти.
- Распотѣшить — розсмішити, розвеселити.

Распоясаніе—росперізування.

Распоясывать, -сать — росперізувати, -перезати, поросперізувати.

Расправа—суд; кара.

Расправленіе — випростування; сплянтування; росплутання; розгладіння.

Расправлять, -вить — випростувати, -тати; сплянтувати, -тувати; росплутувати, -тати; розгладжувати, -дити.

Распрашиваніе—роспити, роспитки, роспитування.

Распрашивать, -просить — роспитувати, обпитувати, перепитувати, допитувати, випитувати, -тати.

Распредѣленіе—поділ, росподіл, сект, токмина, росклад, росполог.

Распредѣлитель, -ница — росподільник-ця, сективник-ця, подільник, -ця, токмивник, -ця.

Распредѣлительный, — подільний, росподільний, сективний, токмивний.

Распредѣлять, -лить — росподіляти, -лити, сектувати, посектувати, токмити, утокмити, поділяти, -лити, паювати, роспаювати.

Распробовать, -найти по вкусу — засмакувати, роскуштувати.

Распродавать, -дать — спродувати, поспродувати, випродувати, випродати.

Распродажа — спродаж, роспродаж.

Распростирать, -тереть, -ся — роспросторювати, -торити, простягати, -гти, -ся.

Распространеніе — росповсюдження, росповсюдження, росповсюдини, роспросторення, ширіння.

Распространенность — повсюдность.

Распространитель, -ница — росповсюдник, -ця, роспросторник, -ця.

Распространяемый — росповсюджуваний.

Распространять, -нить — ширити, поширити, росповсюджувати, -дити, роспов-

сюднювати, -нити, роспросторювати, -торити.

Распространяться — ширитися, росповсюджуватися; (о звукѣ) розлягатися, розтинатися; (о чемъ) розводиться.

Распросъ—роспит, роспитки. Распростаться, -проститься — попрощатися.

Распрыгаться—росплигаться, розстрибатися, розскакаться.

Распря — суперека, перечка, суперечка, нелагода, звада, свара.

Распрягать, -пречь — выпрягати, выпрягти, роспрягати, -гти.

Распряженіе—випростка, випростини.

Распрямлять, -мить — випростовувати, випростати.

Распугивать, -гать, -гнуть — росполохувати, -лохати.

Распускать, -пустить — (освободять, -дять) увільняти, -нити; (разбаловать) розбещувати, -стити; (знамя, флагъ) розмаювати, -маяти.

Распутица, — розкаль, росквась, розтань, непуть, бездоріжжя.

Распутникъ, -ца — бахур, ка, паплюжник, -ця.

Распутный — паплюжий, бахурний, роспустный.

Распутство—роспуста.

Распутствовать — см. распутничать

Распутывать, -тать — роспутлювати, -лити, росплутувати, -тати, розборсувати, -сати.

Распутье — розстань, розстаньки; перехресток, середохрестя, роздорож, роздоріжжя, розвилки.

Распухать, -хнуть — пухти, роспухти, пороспухати.

Распучивать, -чить — надимати, -дути, роспірати, -перти.

Распущать, -шить — пухнити, роспухнити.

Распущенность — роспустність; розбещеність.

Распущенный — роспустный; розбещеный.

Распѣвать, — виспівувати.

Распѣвъ — висвѣвъ.

Распѣтушиться—Расточать.

Распѣтушиться — роскошиться, расприндиться.
 Распѣться — розспіватися.
 Распяливать, лить — чепарити, расчепарити, распина-ти, розп'ясти, розтягува-ти, гти.
 Распятіе — распинання; рос-пятіе.
 Растабаривать, болтать — роз-дебендювати.
 Расталкивать, — толкать, — кнуть — роспихати, розп-хнути, пороспихати, роз-штовхувати, хнути, пороз-штовхувати.
 Растапливать, пить — підпа-лювати, підпалити, роспа-лювати, лити; (металль и пр.) розтоплати, пити.
 Растаптывать, топтать — роз-топтувати, топтати.
 Растаскивать, — кать, щить — розтягати, — гти, порозтя-гати.
 Растачивать, точить — росто-чувати, чити.
 Растаявший — талий.
 Растаять — розтанути, розто-питися, стопитися.
 Растворение — розчинення.
 Растворимость — розчинність, роспускальність.
 Растворимый — розчинний, роспускальний.
 Растворитель — розчинник, роспускальник.
 Растворъ — розчина.
 Растворять, рить — (отворять) розчиняти, — нити, порозчи-няти; (размѣшивать жид-костью) розчиняти, нити, роспускати, — пустити.
 Растекаться, течься — розтіка-тися, — тектисся, порозтіка-тися.
 Растение — рослина, рости-на; лікарственное — зілля; ого-родное — гороцина; садовое — садовина; (ядовитое) — труй-зілля.
 Растениеводство — рослинар-ство.
 Растеребить — розшарпати, розсмикати, ростаргати.
 Растерзать — пометати, роз-дерти, розшматувати.
 Растеривать, трять — розгублю-вати, — бити, порозгублювати.
 Растерявшись — знестямки.

Растерянность — нестям, не-стямка, збентеже-ність.
 Растерянный — нестямний, збентежений.
 Растеряться — знестямитися, сторопитися, збентежити-ся, обаранити.
 Растеряха — розгамуза, роз-губа.
 Растить — рости, виростати, зро-стати, вишчати, більшати.
 Растирать, тереть — розтира-ти, терти.
 Растительность — ростъ, рос-линність, ростинність.
 Растительный — рослинний, ростинний.
 Растить — ростити; годувати, плекати, воспитувати.
 Растлитель, ница — гвалтов-ник, —ця.
 Растливать, тлить — гвалту-вати, згвалтувати.
 Растлѣние — згвалтування.
 Растолковывать, вать — тлума-чити, витлумачити, роз-тлумачувати, — мачити.
 Растолочь — розтовкти.
 Растолстѣть — отягтисся, зог-рядніти, погладшати.
 Растопка — распал, підпал.
 Растопыривать, рить — розте-пірчувати, — чити, розчепи-рювати, — рити.
 Растопыря — чепіра, розчепіра; нечоса, кудлань, патлань.
 Расторгать, гнуть — зривати, зірвати, розривати, розір-вати.
 Расторжение — зірвання, брака-розбрання.
 Растормозить — відгальмувати.
 Расторможенный — тирхатий.
 Растормошить — розворушити.
 Расторопный — моторний, жва-вий, меткий.
 Растосковаться — засмутитися, зажуритися.
 Расточать, — чить — мантачити, промантачити, циндрити, проциндрити, тринькати, протринькати, шиндрити, прошиндрити, шахувати, прошахувати, гайнувати, прогайнувати, марнотрави-ти, промарнотравити, мар-нувати, змарнувати, хвіяти, розхвіяти, переводити, по-переводити.

Расточение — перевід, марнування.

Расточенный — росточений.

Расточитель, —ница — роскошнич, тринькало, марнотрав, марнотравник, марнотравець, циндра, розхвйник, ця.

Расточительность — марнотравність, марнотратність, тринкання.

Расточительный — марнотравний, марнотратний.

Растравливать, —влять, —вить — ятрить, заятрить, розвереджувати, —дити, роз'ятрювати, —рити, розражати, разити, троюдити, потроюдити.

Растранжирить — розтринькати.

Растрата — марнотрата.

Растратить — змарнотратити, споневірити, прогайнувати, змарнувати, перемахлярити.

Растребушить — розтельбушити.

Растревожить — стурбувати, занепокоїти; рану — роз'ятрить.

Растрезвонить — роздзвонити, розголосити, розславити.

Растрепа — кудлань, патлань, страпач, страпатий.

Растрепанный — страпатий.

Растрепаться — распатлатися, роскудлатися, роскучматися.

Растрепливать, — пать — кудлати, роскудлати, кудовчити, роскудовчити, патлати, распатлати, кошлати, роскошлати, зачухривати, —рати.

Растрескавшийся — шадровий, паздеристий.

Растрескивание — тріскання, репання.

Растрескиваться, — каться — репатися, порепатися, щілитися, пощілитися, лускаться, полускаться.

Растрогать — (герерыть) розворушити; (рану) роз'ятрить; (взволновать) зрушити, зворушити.

Растрогаться — зворушиться, схвилюватися.

Растрогъ, раст. Phyteuma; видъ orbiculare — волове око.

Раструбъ — відшир.

Раструживать, —сить — розтрушувати, —сити, роспорощувати, —шити.

Растучнѣть — отягтися, зогряднѣти.

Растушевывать, —шевать — шатувати, розшатувати, тіхнѣти, розтіхнѣти.

Растявкаться — роздзявкаться.

Растягивать, —тянуть — розтягати, —гти, порозтягати.

Растяжение — розтяг.

Растяжка — розтягання.

Растяжимость — розтяжність, розтягливість.

Растяжимый — розтяжний, розтягливий.

Растянутость — розтягненість.

Растянутый — розтягнений.

Растянуться (упасть) — расплататися.

Расфилософствоваться — розмудруватися.

Расфрантиться — вистроїтися, причепуритися.

Расфуфыриться — набундючитися.

Расфыркаться — распирскатися.

Расхаживать — походжати.

Расхваливание — захвалювання.

Расхваливать, —лить — захвалювати, —лити, —вихваляти, —лити.

Расхвастываться — вихвалятися.

Расхватать — розхапати; разграбить — розжакувати.

Расхвораться — розхоруватися, рознедужатися.

Расхититель, —ница — грабіжник, —ця, жаковець, —ница.

Расхищать, —хитить — жакувати, пожакувати, рабувати, зрабувати, роскрадати, —красти.

Расхищение — жак, жакування, зрабування, роскрад.

Расхлебывать, —бать — сьорбати, висьорбати, хлептати, вихлептати.

Расхлябываться, —баться — розхитуватися, —хитатися, порохитуватися.

Расхныкаться — роскузьомитися, роспхикатися.

Расходиться, —разойтись — (врознь, въ разн. стороны)

розходитися, розійтися, по
росходитися; (поссориться)
розпуратися, роспекатися,
зратитися, зретитися; (по
мнѣніяхъ) різнитися, по
різнитися; (пройти по разн.
дорогамъ), розминатися, ну
тися, (расщелиться) розси
хатися, сохнутися, пороз
сихатися; (распалиться гнѣ
вомъ) розбайоритися, роз
лютуватися.
Расходный—видатковий.
Расходование—видаткування,
тратнина, тратнеча.
Расходовать—видаткувати,
тратити.
Расходоуаться, израсходо
ваться—зіходити, зійти,
видаткуватися.
Расходчивый (о товарѣ)—спро
датний.
Расходчикъ—видатковець.
Расходъ—видаток, утрата,
кошт, оплата.
Расходящийся—розхідний.
Расхождение—розходини.
Расхожий—обіхідний.
Расхолаживать,—подить-охо
лоджувати, дити.
Расхорохориться—роспринди
тися, напудритися, наінди
читися.
Расхотѣться, перехотѣться
—забайдужитися, відхо
титися.
Расхохотаться—зареготати.
Расхрабриться—обсмілитися.
Расцарапать—роздряпати.
Расцвѣтание—процвіт.
Расцвѣтать, сть—росквітча
тися, читися, проквітати,
тнути; (пышно) роспишни
тися.
Расцвѣтный—цвічений, рос
квітлий.
Расцвѣтъ—росквіт, процвіт.
Расцвѣченный—процвітаній,
кольорований, барвований.
Расцвѣчивать, тить,—процві
тати, процвісти, кольору
вати, укольорувати, бар
вити, побарвити.
Расцѣловать—обцілувати.
Расцѣнивать, нить—цінувати,
розцінувати.
Расцѣнка—ціновини, ціну
вання.
Расцѣплять, пить—відчепля
ти, пити.

Расчваниться—роспряндитися.
Расчерчивать, тить—розрисо
вувати, сувати.
Расческа—розчісування; гре
бінець.
Расчесывать, сать—розчісу
вати, сати, порозчісувати.
Расчетливость—рахубність;
ощадність.
Расчетливый, о—рахубний;
ощадний, о.
Расчетъ—порахунок, рахуба,
розрахунок, сквітування,
квит.
Расчисленіе—обрахування,
розрахування, обліч, об
лічка.
Расчислять, лить—облічувати,
чити, обраховувати, ху
вати, розраховувати, ху
вати.
Расчитывать, си. Расчислять;
на что-важити на що, спо
діватися на що.
Расчищать, стить—розчищати,
чистити; (лѣсъ)—протерію
лювати, протеребити (ліс);
(поле) корчувати, викорчу
вати.
Расшалиться—ропустува
тися, розжартуватися; роз
гедзьгатися, розмордува
тися; (о конѣ) розбасува
тися.
Расшатать—росколивати, роз
хитати.
Расшатываться—(ослабѣвать
въ связи, въ прочности)
—люзуватися.
Расшевеливать, расшевелить
—розрушати, розрушити,
розрухати, розворушувати,
шити, розволожити.
Расшибать, бить, ся—розби
вати, бити, ся.
Расшивать, шить—роспорю
вати, роти, гаптувати, ви
гаптувати.
Расширение—розшир, розши
рини.
Расширяемость—роспруж
ність, розширливість.
Расширяемый—роспружний,
росширливий.
Расширять, рить—широчити,
ширити, поширяти, рити,
розтягати, гти, роспросто
рювати, рити.
Расширяться, риться—шири

тисся, ширшати, пошир-
шати, поширяться, ритися.
Расшумѣться—розгомонітисся,
разгаласуватися.
Расщедриться—роздобритися.
Расщелина—росколина, раззя-
пина, роззявина.
Расщелить—зашкалубити.
Расщепистый—роскепуватий.
Расщепь—роскел, розкіп.
Расщепывать, пать—пить—ко-
лоти, розколювати, лоти.
Ратай—орач, хліброб; вояк.
Ратникъ (ополченецъ)—руше-
нецъ; (доброволецъ)—затя-
жець.
Ратный—войовий.
Ратоборець—войовник.
Ратоборный—войовничий.
Ратоборствовать—вой вою-
вати, битися, воювати;
сперечатися, змагатися.
Ратовать—боротися.
Ратовище—ратище.
Рать—вой, війна; військо, ру-
шення.
Рафинировать—рафинувати.
Раціонъ—пайка.
Раченіе—дбання.
Рачитель, ница—дбач, дбаха,
кукібник, ця.
Рачительный—дбалий, кукіб-
ний, кукібливий, пильний,
прикибливий, упадлиий,
старанный, о.
Рашеніе—вирощування.
Рваніе—виривання.
Рвануть—шарпнути, шарпо-
нути, смикнути, усмикнути,
сіпнути, скубнути.
Рванутся—стенутися, сіпну-
тисся.
Рваный—лентавий, ряндавий,
дрантивий, драний, шмато-
ваний.
Рвать—(раздирать) дерти, шар-
пати, стерпати, шматкува-
ти, шматувати; (отывать) ви-
ривати, видирати; (дергать)
смикати, сіпати; (цвѣты) зри-
вати, зірвати, нарвати; (о
нарывѣ) наривати, рвати;
(тошнить) блювати, виблю-
вати.
Рваться—рватися, дертисся;
(стремиться къ чему) рег-
нути, пориватися до чого;
(вырываться) вириватися,
пручатися.

Рвота—риги, ригачка, ригота,
виміти, риглі, блювота.
Рвотина—блювотина.
Рвотное—блювне.
Рвотный—риготний, блювний.
Рвущійся (легко)—рвачкий.
Рдестъ, раст. Potamogeton.
—кушир, кушур.
Рдѣть—червоніти, шаріти,
жавряти, жевріти, жеврі-
тисся, жахтіти.
Ребенокъ—дитина; грудной—не-
мовля, немовлятко; мертво-
рожденный—гризун, мерчук;
выбрасный—байстря, бай-
стрятко; поздно родившій-
ся—пізніхірочка.
Ребеночекъ—дитинка, дити-
нятко, дитинча.
Реберный—ребровий; часть—
поребрина.
Ребристый—ребруватий.
Ребро—ребро, дзобро; (стыкъ
двухъ плоскостей) руб,
пруг, кло.
Ребромъ—нарубень, рубя.
Ребрышко—реберце.
Ребята—діти, дітлахи, мале-
ча; хлопці.
Ребятишки—дітки.
Ребяческий—дитячий, хло-
п'ячий.
Ребячество—дитинство; бла-
зенство.
Ребячиться—дитинитися,
блazenитися.
Ревентухъ—чаймовина.
Ревень, раст. Rheum—ревінъ.
Ревизионный—ревидовий.
Ревизія—ревида, перебір; пе-
репис.
Ревизовать—ревидувати.
Ревизоръ—ревидон.
Ревматизмъ—гризь, ламани-
на, ламання; летучій—го-
стець; суставный—ломець,
костолом.
Ревматическій—гостцевий;
ломцевий.
Ревнивецъ, ница—ревнюч-
ник, ця.
Ревнивый—ревнючий.
Ревнитель, ница—заступник,
ця, оборонецъ, ница.
Ревнительный—упадливий,
старанный.
Ревновать—(кого къ кому)
ревнувати, прикладати (до
кого).

Ревностный, о — надковитий, запопадливий, упадливий, запопадний, о.
 Ревность — ревниці, ревності.
 Революціонный — революційний.
 Революція — революція.
 Ревунъ, нья — рева, рюмса.
 Ревъ — ревнява, ревище, рик.
 Ревъніе — ревіння.
 Ревѣтъ — ревіти, ревити, за-
 ревити.
 Регалии — клейноди.
 Регель — підпора.
 Регентъ — регент; капельмей-
 стеръ — діригент.
 Регистратеръ — реєстровник.
 Регистра тура — (запись) ре-
 естрація; (комната) реєстру-
 вальня.
 Регламентъ — регулямин.
 Регулировать — регулювати.
 Регулы, мед. — пола, цвіт,
 сплавня червона, глембеї,
 місячка, часи, місячне.
 Регулярный — постійний, ста-
 лий, статечний; (объ арміи)
 реєстровий, лейстровий.
 Редактировать — редагувати.
 Редактируемый — редагований.
 Редакторъ — редактор.
 Редакция — редакція.
 Редиска, раст. *Raphanus sati-*
vus — редька; *Raphanus ra-*
phanistrum — редька дика.
 Редутъ — оріп, шанець.
 Резеда, раст. *Reseda odorata*
 L. — резеда.
 Резервный — резервовий.
 Резервъ — резерв.
 Резервуаръ — водозбір.
 Резина — гума, гумилас.
 Резинный — гумовий, гумела-
 совий.
 Резолюция — постанова.
 Резонансъ — відголос, відгук.
 Резонаторъ — голосник.
 Резонный, о — слухний, роз-
 судний, о.
 Резонъ — рація, слухність.
 Результатъ — здобуток, послід,
 послідок, наслідок.
 Рейка — лата; (мѣрит. приборъ)
 шмижина.
 Рейсовый — ходковий.
 Рейсь — ходка.
 Рекогносцировать — чатувати.
 Рекогносцировка — чати, роз-
 їздка.

Рекомендательный — рекомен-
 даційний.
 Рекомендация — рекомендація.
 Рекомендовать — рекомендува-
 ти, стренчити.
 Рекрутский — некруцький.
 Рекрутъ — некрут.
 Религиозность — релігійність.
 Религиозный, о — релігійний, о.
 Религия — релігія.
 Рельефный — опуклий.
 Рельефъ — різьба.
 Рельс — шина, рейка.
 Ремезъ, пт. *Parus pendulinus*
 — ремез.
 Ремень — ремінь; (черезъ пле-
 чо) опасок; (не выдѣлан.)
 сириця; (машин.) пас; (на
 обуви) поволока; (къ кот.
 прикрѣплены стремяна) —
 післище.
 Ремесленникъ — ремісник, ру-
 комесник.
 Ремесленничество — ремісниц-
 тво.
 Ремесленный — ремісний, руко-
 месний.
 Ремесло — ремество, рукоме-
 ство; профессія — фах.
 Ремешокъ — ременик, ремі-
 нець; сученый — пошморга.
 Ремонтирование — поновляння.
 Ремонтировать — поновляти.
 Ремонтъ — понова.
 Ренегатъ — (націон.) перевер-
 тень; (религіоз.) недовірок;
 обрусѣвший — московський
 недоломок; ополячившийся
 — недоляшок; отуречивший-
 ся — потурнак.
 Репей колкій, *Carduus nutans*
 — чортополох.
 Репейникъ, раст. *Arctium lapa-*
ra — лопух, реп'ях, опуша,
 дідовник; *Carduus nutans* —
 реп'ях польовий; *Lappa to-*
mentosa — ріплях.
 Репейный — лопуховий, реп'-
 яховий.
 Репейчатый — реп'яхуватий.
 Репутация — слава, клич; хоро-
 шая — добра слава; дурная —
 неслава.
 Репяшки, раст. *Agripmonia eu-*
ratoria — парило, парник,
 гладишник.
 Республика — республика, річ
 посполита.
 Ретивое — серце.

Ретивый—(усердный) прикидливый, падковитый, беркый, загарливый; (вспыльчивый) запальчастый; (конь) баский, пирський.

Ретирада—відступ.

Ретирадь—відхідник.

Ретироваться—відступити.

Ретраншементъ—шанець, скіп.

Рефлексъ—відрух.

Рефлектовность—відруховість.

Рефлексивный—відруховий.

Рехнуться—з глузду зсунутися.

Речитативъ—росказка, співомовка.

Ржа—джигра, ржа; (на хлѣбѣ) зана, снідь, сажка; (на водѣ) осуга.

Ржавистый—іржавий.

Ржавить—іржувати.

Ржавчина—см. Ржа.

Ржавый—іржавий.

Ржавѣть—іржавіти.

Ржанецъ, раст. *Phleum pratense*—пирій.

Ржаніе—іржання.

Ржаной—житний.

Ржать—іржати.

Рига—клуня, стодоля.

Ридикюль—карман.

Риза—риза; шата.

Ризки—крижмо, фіновщина.

Рикошетомъ—навкопить.

Рикошетъ—відскок.

Римлянинъ, лянка—романецъ, -нка.

Римская ромашка, раст. *Anthemius nobilis*—марина; *A. cotula*—рум'янок' песячий.

Римский—романський.

Римъ—Рома.

Ринуться—сунутися.

Рискованный—рисковитий.

Рисковать, кнуть—ризикувати, кнути, іти, піти на шатирь, на щастя, на одчай.

Рискъ—ризик.

Рисовальный—малювальний.

Рисовальщикъ, -ца—малювальник, -ця.

Рисованіе—малювання.

Рисовать—малювати; плохомалювати.

Рисоваться—хазуватися, статуватися, штатуватися.

Рисовка—хизування.

Рисовый—рижовий.

Ристалище—біговисько, гони.

Рисунокъ—малюнок; тисненый—куншттик.

Рись, раст. *Oryza sativa*—риж.

Риторнель—пригравка.

Ритмический—ритмічний.

Риттеръ шпоры, раст. *Delphinium ajacis*—сокирка, синьоцвіт.

Рифъ—рахва.

Рифма—рима.

Рифмовать—римувати.

Робкій, о—унимливий, плохий, о.

Робость—унимливість, плохість.

Робѣть—торопитися, торопіти.

Ровесникъ, -ца—одноліток, однолітка, перевесник, -ця, верстак.

Ровно—рівно; саме враз, як раз, зовсім, цілком; рівно; плавко; (въ высоту)—стрімко.

Ровность—рівність.

Ровный—рівний, улогий, гладкий; плавкий.

Ровъ—рів, феса.

Рогастый—рогатий.

Рогатина—вила.

Рогатка, рыба *Gasterosteus aculeatus*—колючка.

Рогатый—рогатий; скоть-товар, худоба, бидло.

Рогачъ, насѣк.—рогаль.

Роговой—роговий.

Рогожа—рогожа; соломенмата.

Рогожка—мачула.

Рогозь, раст. *Typha angustifolia*—султанчик, киях; *T. latifolia*—рогоза.

Рогоносець—рогач.

Рогоуля—кривуля.

Рогъ—ріг.

Родильница—породілля, поліжниця.

Родильный—поліжничий.

Родимецъ, мед.—самка.

Родимчикъ—дитинець, нуждочка.

Родимый—рідний, питимий.

Родина—батьківщина, рідний край.

Родинка—родинка, лунина.

Родители—батьки.

Родитель, ница—батько, мати, рожденик, -ця.

Родительный (о падежѣ)—родовий, другий (відмінок).

Родительский—батьківський.

Родить, разрѣшиться отъ бре-

- мени—злегчитися, породити, появи́ти; (о животн.) навести.
- Родиться—уродиться—зрожатися—зродитися, нащадитися, зародитися, нащадитися, зародитися, уплодитися, найтися.
- Родниковый — ярковий, криничаний, кринишний, джерельний, джереляний.
- Родникъ—джерело.
- Родя́ться — родатися, родичатися.
- Родной—рідний; родимый — прирощенний.
- Родные — рідня, родичі, родина.
- Родной — доброплодний, дужий, буйний.
- Родовитый—діди́зний.
- Родовой—діди́зний.
- Родовспомогательный—поліжничий.
- Рододе́ндронъ, раст. *Rhododendron terugineum* — кохитник.
- Родословіе—родовід.
- Родословная—книга родоводу.
- Родственникъ, —ца—родич, ка, родак, —чка.
- Родственность — покровність, спорідненість.
- Родственный—покровний, споріднений.
- Родство — покровність, кривність, спорідня, споріднення.
- Родъ—рід, коліно, порода, поріддя, кавід; (племя, презрит.) кодро.
- Роды—злоги, полог, пологи.
- Родянка—пестролистная, *Sedum acre*—чистик.
- Рое́нле—рійба, ройовиця.
- Рожа—пика, мацапура, мармиза, мармуза, пицюра; меді—бешиха.
- Рожать—см. рожда́ть.
- Ро́ждение—народження, родини, уродини.
- Рождественскій—різдвяний.
- Рождество—різдво.
- Роженецъ, раст. *Heracleum sphondylium*—мшаль.
- Роженица—породілля, поліжниця.
- Рожистый—бешиховий.
- Рожица—пичка.
- Рожнецъ—ключка.
- Рожокъ—ріжок; для кормлення—мізюк.
- Рожь—жито; (съ пшеницей)—половичанка.
- Роза, *Rosa centifolia* L.—троянда, трандафіль, трандафира; ди́кая, *Sempervivum globiferum*—доля; *R. eglanteria*—шипшина, шипчак.
- Розваленъ — тюхтій, бамбула, чвалай, мамула, вайло, вахлай, мурмило.
- Розга—лоза, лозина.
- Роздыхъ — віддих, відпочинок.
- Розмаринолистная (швейцарская) лавруша, раст. *Daphne genkwa* — пахучий богун.
- Розмаринъ, раст. *Rosmarinus officinalis* — розмайран.
- Розница—роздріб.
- Розничный—роздрібовий.
- Розно—нарізно, різно.
- Рознь—розбрат, свари.
- Розовый—режевий.
- Розсыпь—розсипини.
- Розыгрышъ—розигри.
- Розыскной—розшуковий, розвідовий, розвідковий.
- Розыскъ—розшук, розвід, розвідка, слідство.
- Рой—рій.
- Ройникъ—ро́вня.
- Ройный—ройовий.
- Ройстый—роюватий.
- Ройтися—ро́тися, ріяти.
- Рокамболь, раст. *Allium schoenoprasum*—трибулька.
- Роковой—нешасний.
- Рокотать — буркотати, бреніти розлягатися.
- Рокоть—гуркіт, грім, гук.
- Рокъ—фортуна, доля.
- Роль—роля.
- Романический—романичний.
- Романсь—романс.
- Романтизмъ—романтичність.
- Романтическій—романтичний.
- Ромашка—раст. *Matricaria chamomilla*—рум'янок, руман, руманець, романець, ромен; (душистая) ромнянок.
- Ромашковый—роменовий, руманьовий.
- Ромашникъ маточный, раст. *Pyræthrum parthenium*—ростопасть, ростопаст, земизеленя; *P. millefoliatum*—кудрявець.

- Ромъ—арак, гарак.
 Ронжа, лт. *Corvus glandarius*
 —джеджора, джоя, джой-ка.
 Ронять—(изъ рукъ) упускати, стити; (слезы, перо, письмо) губити, згубити; (че достоинство) зневажати кого.
 Рополка, раст. *Cucurbita obifera* — карахонька, тарапунька, таракуцька, хорохонька, ханьва.
 Ропотный—нарікальний, ремстливый.
 Ропоть—нарікання, ремство, миркання.
 Роптати—кавзувати, порікувати, нарікати, ремстити.
 Роса—роса; медвяная—падъ
 Росинка—ріска, рісочка.
 Росистый, о—росяний, росяно.
 Росить—росити.
 Росказни—теревені, баляси, баляндраси, небиліця.
 Роскошествовать—роскошувати, ласувати, жирувати, жируватися.
 Роскошникъ, ца—роскішник, -ця.
 Роскошный, о—роскішний, о.
 Роскошь—роскіш, роскоші
 Рослий—рославий, рослий, штатувльний; (о раст.) буйний, гілкий, вигончастий, дорідний.
 Росникъ, раст. *Drosera* —росичка.
 Росница, раст. *Alchemilla vulgaris*—приворотень.
 Росписка—квит.
 Роспись—(книгамъ, приданому) реєстр; государственная—коштопис державний.
 Роспуски—бендюги.
 Роспускъ—роспускнява.
 Россомаха, зоол. *Mustela gulo* —квадра, розвеза.
 Россомащій—квадровий, розвезовий.
 Ростить—ростити.
 Ростовщикъ—лихварь, позичайло.
 Ростовщичество—лихварство.
 Ростовщичій—лихварський.
 Ростокъ—пагін, шпичак, парост, парость, пасинок, кло; мн. пагоння, паговіння, прорісь, проріст.
 Ростомъ—на зріст.
 Ростъ—зріст.
 Росхмель—підпиток.
 Росянка, раст. *Drosera* L.—росичка; *D. rotundifolia* —кожа роса; простая, раст. *Alchemilla vulgaris*—гадинник, наворотень, наворотник.
 Ротикъ—роток.
 Ротозъй, -ка—солопій, -ка, розвора, розвірняка, роззява, гава, роззявляка, ростяпака, розгамуза, розвеза, шапава, ростелепа.
 Ротозъйничать—гавронити, гавити, калячити, витрішки продавати, купувати, гави ловити.
 Ротъ—ріт; (презрит.) хавка, хавки.
 Рохля—бамбула, мамула, маруда, лемішка, макуха, мниха,
 Роща—гай.
 Ртачиться—коцюбитися, опинатися, баскалечитися, упиратися, баскалитися.
 Ртутный—живосрібний.
 Ртуть—живе срібло.
 Рубака—тесака.
 Рубанокъ—гембель; небольшой—шерстеска, шершебка, хершебка; съ длин. колодкой для окончат. слаживанія—хибанок.
 Рубаха—сорочка, кошуля; (дѣтск.) льоля,
 Рубашка—см. рубаха.
 Рубежный—кордонний.
 Рубежь—кордон.
 Рубежь—(наѣзка) карб, пруг, карбіж, рубіж; (слѣдъ на деревѣ) варість; (шрамъ) близна; (въ шитьѣ) записва, руб; (желудокъ у жвачн.) челюсть.
 Рубинъ, мин.—рубин.
 Рубить—рубати, тяти; обрублювати (платки).
 Рубище—рям'я, рамтя, лахміття, лахманна, лахман, драмтя, лати, латанці, страпки, страплі, лахаминдрики, руб'я.
 Рубка—рубанка; пароход.—кабинка, лѣса—зрубанъ, поруб.
 Рублевикъ—карбованецъ (дві гривні або двісті шагів).
 Рубль—карбованецъ.
 Рубцеватий—близнуватий; рубуватий.

Рубцы—хляки.
 Рубчатый, тех.—карбований.
 Рубщик—рубач.
 Ругань—лайка, лаяння, зв'яга, зв'яха.
 Ругатель—пайливець, виця, наругач, ка.
 Ругательный—лайливий.
 Ругательство—лайка.
 Ругать—лаяти, шпетити, бештати, кобенити, банітувати, цабанити, путрити, тюжити, сабанити.
 Руда—руда, жел'зні, залізняк; місце добыв. руды—рудня, місце обработки руды—гамарня.
 Рудник—копальня, рудня.
 Рудничный—копальный.
 Рудоискатель—рудошукач.
 Рудокоп—рудник, рудокопник.
 Рудоносный—рудный.
 Рудоплавильный—гамарный.
 Рудоподъемный—рудовзвізний.
 Рудоразборка—рудохухриня.
 Ружейник—оружинник.
 Ружейный—оружинный.
 Ружье—руч(ш)ниця, ружина, оружина, хвужія, булдимка, булдимок, самопал, яничарка, яничарка, охотничье—дробовик, двухствольное—дубельтівка.
 Рука—рука; (почерк) письмо, бік, сторона.
 Рукавица—рукавиця, (кожаная)—накожні.
 Рукав—рукав; річної—зарічок, протока; пересыхающий—переволока; пожарный—шлянґ.
 Рукастый—рукатий.
 Руководитель, —ница—орудник, ця, привідець, відниця, заправляльник, ця, направи́к, ця, поводи́р, ка, поводи́тар, ка.
 Руководительный—провідний.
 Руководить—орудувати, верховодити, керувати, поводи́рувати.
 Руководство—привід, провід; (учебник) підручник.
 Руководствовать—см. руководить.
 Руководствоваться чѣмъ—додержувати чого, триматися чого.

Руководящий—(статья, идея) провідний; (власти, сферы) міродатний, міродайний.
 Рукодѣліе—рукодія, рукодійня, рукодіяння.
 Рукодѣльник, ца—рукодійник, ця.
 Рукодѣльный—рукодільний.
 Рукомойник—мийник, мийниця.
 Руконожка, зоол. *Chiromys*—рукоштірка.
 Рукопашный—ізручний.
 Рукописный—рукописный.
 Рукопись—рукопис.
 Рукоплесканіе—оплески.
 Рукоплескать—плескати, оплескувати.
 Рукополагать, положить—висвячувати, висвятити.
 Рукоположеніе—поставління, висвятини, висвята.
 Рукоприкладство—підпис; (шуточн.) ляпас, потилишник.
 Рукотворный—рукотворный.
 Рукоятка—антаба; вилъ—суло; граблей—грабильно, граблище; двери—клямка, ручка; жернова—милін; заступа—заступильно; кнута—пужално; косы—кісся; кочерги—кочержильно; креста—руків'я; ложки—стебло; метлы—мітлище; меча—держак; ножа—колодка; посуды—держало, ушко; пера—держак; ручной мельницы—милін; скородника—чаплийльно; сабли—держак; цѣпа—ціпило, ціпильно, ціпивно; ухвата—рогачильно.
 Рулевой, прил.—деменный, стерновий, кермовий; сущ.—стерничий, стерник, керманич.
 Руль—правило, стерно, демено, керма, у плота—трепло.
 Руля (табаку)—папуша.
 Румынія—Румынія.
 Румынь, ка—румун, ка.
 Румынский—румунський.
 Румяна—шарило.
 Румянец—червінь.
 Румянить—шарити, красувати.
 Румяниться, нарумяниться—

- накрасовуватися, на красу-
ватися.
- Рум'янка обыкновенная, раст.
Echium vulgare — синяк,
Іван-зілля пільське, колюч-
ка; красноцвітня, *E. rub-
rum* — краснокорінь.
- Рум'яний — червоний; (о ли-
ць) — червоновидий.
- Рум'яньть — шаріть.
- Рунистый — волохатий, пеле-
хатий.
- Рунний — во ний; табунний.
- Руно — вовна.
- Рупоръ — рупий.
- Русаць — кацап; заєць.
- Русалка — русавка, русалка.
- Русло (вся ширина и длина
течен'я рѣки въ межень) —
корито, річище; поточина;
(сухое) — ложок; (суженное
и мелкое) — вузьмина; (фар-
ватеръ) стрижень.
- Русоватый — русавый.
- Русский, прил. — московський,
москвинський, московитсь-
кий, москальський, росій-
ський, кацапський, сущ. —
московець, -вка, москаль,
москвин, -ка, московит, -ка,
росіянин, -нка, кацап, -ка.
- Русый — русий.
- Русѣть — русявити; москалити-
ся, москвинизуватися, каца-
питися, московитися.
- Рута, раст. *Ruta graveolens* —
рута.
- Рутвица, раст. *Thalictrum an-
gustifolium* — тряскулька, ме-
дуниця.
- Рухлий — крихкий.
- Рухлядь — манаття, манатки,
збіжжя.
- Рухляць, минер. — маргель.
- Рухнуть — упасти; повалити-
ся, завалитися.
- Ручатель, ница — поручник, -ця.
- Ручательство — порука, зарука,
запорука.
- Ручаться — ручитися, заруча-
тися, фелелувати, бізувати.
- Ручеекъ — струмок, протічок,
поточина.
- Ручей — струга, струм'нь, те-
чій, стружок; журчащій-
бурчак; быстрый и шумный-
раптянка.
- Ручка — держак; держално,
держало; держанце, дер-
жівно; вращаемая-корба.
- Ручной — ручний; приручений,
свійський, хований.
- Ручьистый — струменястый.
- Рыба — риба; самець-молоча-
ник.
- Рыбакъ — рибалка; (торговецъ)
рибник, рибас.
- Рыбачій — рибальський.
- Рыбачка — рибальчиха.
- Рыбець, рыба, *Abgamis vimba*
— рибець.
- Рыбистый — рибний.
- Рыбій — риб'ячий; (жиръ) трін;
(клей) карук.
- Рыбный — рибний.
- Рыбоводство — рибництво.
- Рыболовный — рибальський.
- Рыболовство — рибальство.
- Рыболовъ, пт. — мартин; ри-
балка.
- Рыбопромышленникъ — рибник.
- Рыбопромышленность — риб-
ництво.
- Рыботорговецъ, ка — рибас, ри-
баска.
- Рыданіе — ревний плач.
- Рыдать — ревно плакати.
- Рыжебородый — рудобородий.
- Рыжеватый — рудавий.
- Рыжикъ, грибъ — рижок; раст.
Camelina sativa Cronz. — ри-
жій, ржій.
- Рыжій — рудий; (съ темными
полосами, о масти) моругий.
- Рыжѣть — рудіти.
- Рыканіе — рики.
- Рыло — хавка, хавчура, мурло,
пика, мармиза, морда, мар-
муза.
- Рыльце — пичка, мидзя; у по-
суды — носик.
- Рынокъ — торг, базар, торго-
виця, ринок; (толкучій) то-
чок, товчок.
- Рыночный — торговий, базар-
ний, ринковий.
- Рысакъ — клусак.
- Рысистый — сягнистий.
- Рысій — пардучевий.
- Рысканіе — никання, гасання,
швендяння.
- Рыскать — никати, гасати, га-
лювати, швендяти.
- Рысунъ, -ня — швендя.
- Рысца — трух, труська.
- Рысдой — шлаптю, підтупцем,
підтупцем, труськом, трух-
цем, трухи — трухи, трюх
— трюх, трюхи, трушком,

тѹпки, тѹпцем, трюхом,
трюшки, трюшком.
Рысь, Felix lync—пардуч; (по-
бѣжка лошади) труха, клус,
biga.
Рысью—тлуса, бігою, уклус,
утрух, навтрюхи, дриндом.
Рытвина—рипа, колодовбина,
большая глубокая, наплн.
водой—коломня, баюра,
ковбана.
Рыть—рити, копати; (норы)—
норити, точити.
Рыться—(возиться) куйовди-
тиса; (въ землѣ, сорѣ о ку-
рицѣ) попелитиса, гребти-
ся.
Рыхлить—пушити, підпушати.
Рыхловатый—пухкастый, по-
крихкий.
Рыхлость—пухкість, сапкість.
Рыхлый—сапкий, пухкий, рух-
лый (о человекѣ) тілистий.
Рыхлѣть—крихкатити, сапка-
тити, пухкатити.
Рыцарскій—лицарський.
Рыцарскія (Риттеръ) шпоры,
раст. Delphinium Ajacis—
остріжка.
Рыцарство—лицарство.
Рыцарь—лицарь.
Рычагъ—підойма, журавель;
переводной на паровозѣ,
пароходѣ-вирло.
Рычажный—підоймовий, жу-
равлевый.
Рычаніе—рики.
Рыянность—запал, прикидли-
вість.
Рыяный—запальный, беркий,
беручкий, прикидливый, о.
Рѣденькій—ріденький.
Рѣдитъ—рідити.
Рѣдкій—рідкий; (о матеріи)—
посіткий, сівкий; незви-
чайный.
Рѣдко—рідко, не густо; рідко,
не часто.
Рѣдковатый—прорідкий, обрід-
куватый, порідкий.
Рѣдкость (рѣдк. вещь)—рід-
кощ.
Рѣдка—редька.
Рѣдѣть—рідіти, рідшати, рід-
шати.
Рѣдьяга—рептух.
Рѣже—рідче.
Рѣжуха, раст. Nasturtium offi-
cinale—водяный, дикий хрін.
Рѣжушій—січний.

Рѣзакъ, кривой ножъ—клю-
сак; у плуга—леміш.
Рѣзальщикъ—крайний.
Рѣзаніе—рѣзанія, крайнія.
Рѣзати—рѣзати, краяти, тяти;
на куски—покравати, бату-
вати, чимисувати.
Рѣзаться—битися; о зубахъ—
вирізуватися.
Рѣзвиться—пустувати, жиру-
вати; (о коняхъ) басувати.
Рѣзвость—жвавість, мотор-
ність.
Рѣзвый—порский, порскли-
вый, жвавый, моторный; (о
коняхъ) баский.
Рѣзецъ (въ плугѣ)—чересло;
(зубъ) сміюнець; (для тѣ-
ста) колісчатко; (скульптор.)
рильце; рѣза.
Рѣзка—рѣзанка, крайнка, сі-
кач; січка (солома).
Рѣзкій—рѣзкий, гострый, о че-
ловѣкѣ—деткливый; о вѣ-
трѣ—шпуйный, шкупкий,
шкулький, шмальний, смаль-
кий, шмальский, шкульный,
ідкий; о голосѣ—верескли-
вый, пронизливый; яркій—
прикрий; жгучій—жалкий;
о словахъ—колючий, ущип-
ливый.
Рѣзной (украшенный рѣзьбой)
рѣзбований, мережаний.
Рѣзнуть—черкнути.
Рѣзня—рѣзанина.
Рѣзуха, раст. Camelina sativa
Grantz—рижія.
Рѣзчикъ (вырѣз. изъ кости,
рога, дерева, камня) сто-
чник, сницар, рѣзбар; (ра-
бот. на мѣди, на стали) ри-
товник.
Рѣзь—рѣзь; съ тошнотой—се-
няшниця; съ колотьемъ—
завійна, завійниця; съ
рвотой и поносомъ—над-
сердні соняшниця; съ судо-
рогами—перелогі.
Рѣзьба—рѣзь, рѣзьба; мех. наво-
рочка.
Рѣка—річка; вверхъ по рѣкѣ
—проти води; внизъ по рѣ-
кѣ—за водою.
Рѣпа, раст. Brassica Rapa L. ріпа.
Рѣпей колкій, раст. Carduus
nutans L.—ріп'як.
Рѣпейникъ, раст. Agrimonia
Eupatoria—репик, сметан-
ник, парило, араділля.

Рѣпникъ—см. Рѣпейникъ.
 Рѣпная капуста, раст. *Brassica rapis* — свиріпа, свиріпиця.
 Рѣповникъ, раст. *Barbarea vulgaris*—свиріпа.
 Рѣсница—вія, війниця, кліпа.
 Рѣченка—рїчка.
 Рѣчистость — промовистість, мовність, проречистість.
 Рѣчистый—мовний, промовистий, проречистий.
 Рѣчка—рїчка; (безымянная) — самотека.
 Рѣчною—рїчний.
 Рѣчь—промова; погудка—промовка; проповідь—казань; разговоръ—розмова; выговоръ, произношеніе—вимова; вступительная — передмова; поздравительная — орація.
 Рѣшать, шить — розв'язувати, зати; покладати, класти, ухваляти, лити, наважувати, наважити; судити, розсудити.
 Рѣшатся, шиться—наважуватися, наважитися, поважитися, присміти, зважитися.
 Рѣшающий (голосъ) — ухвальний.
 Рѣшеніе—розв'язок; токма, постановка, вирок, ухвала; розсуд.
 Рѣшетка—грата, грати; (ограда) штахети; (въ вышиваньѣ) корта; (въ самоварѣ) дно; (монеты) решка.
 Рѣшетникъ—ситник.
 Рѣшето—претак, решето.
 Рѣшетчатый — гратчастий, гратчатий; (заборъ) штахетовий; (о воротахъ) щаблястий; дїрчастий.
 Рѣшимость — повага, звага, відвага; (задачи, вопроса) роз'язність.
 Рѣшительно—рїшуче, наважливо, зважно; —никакъ—ніже-ні; —никого, ничего—нікогисінько, нічогісінько.
 Рѣшительность—звага, рїшучість, наважливість.
 Рѣшительный—рїшучий, зважний, наважливий; (окончательный) останній, остаточний.
 Рѣять — ширяти, шугати, бугати, кружляти, ринути.

Рюмать—румать, рюмсати.
 Рюмка—чарка, чарчина, чарупина, пугарчик; большая — чепуруха.
 Рюмочка—чарочка.
 Рюмочный—чарковий.
 Рябець—см. Форель.
 Рябина, раст. *Sorbus aucuparia*—горобина, робина, вонага, оробина, скорух, юдина, шкорух, юд; пятнышко — віспина, лущина.
 Рябина дикая, раст. *Tanacetum vulgare*—приворотень, піжма.
 Рябиновка—горобинівка.
 Рябиновый—горобиновий.
 Рябить—морщити; рябіти.
 Рябка—см. Куропатка.
 Рябоватый — рябенський, дзюбатенький.
 Рябой—таранкуватий, дзюбатий, дзюбаний, рябий; (о птицахъ) сорокатий, зозулястий.
 Рябчикъ, пт. *Tetrao bonasia* — орябка, орябок, горобка, оробка, рябок.
 Рябь (на водѣ) — брижжі, жмурки; раст. *Convolvulus arvensis*—повійка.
 Рябѣть—таранкуватити.
 Рядить, договаривать—ладнати, еднати, годити, наймати.
 Рядиться — найматися, еднатися; строїтися, чепуритися.
 Рядовой—рядовик, козак.
 Рядомъ—упоруч, обрuch, побіч, попліч; суспіль, сумеж, суміж, рядомъ, поряд, обік, урядовицю, поруч, разомъ.
 Рядчикъ—еднач, едналиннй.
 Рядъ—лава, шик, шерг, шерга, сталка, сталька; домовъ—перія; копень—стай; прядь—пасмо; торговый — торг; нанизан, рыбы, напр. —метка; слой — шар; каменей поперець теченія—забора.
 Ряса—сутана.

С.

Сабельникъ татар., раст. *Asogus salamus*—татарське зілля, гавяр, айр; С. болот-

ный, *Comarum palustre* L.
сухолон, вовче тіло.
Сабельный—шаблевый.
Саблица—шаблюка.
Сабля—шабля; изогнутая—ка-
рабеля.
Саванъ — покривало, покрів,
покривець.
Савраско—буланко.
Саврасый—буланий.
Сага—дума.
Саго—саго.
Садикъ—садок, садочок.
Садиться, сѣсть — сидати, сі-
сти; (опадать) осідатися,
осістися, осідати, осісти;
(о тканяхъ) сичавіти, зсідат-
тися, зсістися, збігатися,
збігтися; (о солнцѣ) захо-
дити, зайти; (за столъ)
сідати до столу.
Садиско—садок.
Садка—(дереьевъ и пр.) са-
жанія; (ткани) сичавіння,
збіганія; (соли) осад.
Садкій—сичавілий, збігливий.
Садковый—сажавковий.
Саднить — натирати, намуля-
ти.
Садно—натерлина, намулина.
Садовладѣлецъ—садовласник.
Садовникъ, -ца—садівничий, -а.
Садовничать—садівничити.
Садовническій—садівницький.
Садовничество — см. садовод-
ство.
Садводство—садівництво.
Садовый—садовый, садковый;
(плоды, растенія) садови-
на.
Садокъ (рыбный)—рибник, са-
жавка; (птичій) кіш, пта-
шня, пташарня.
Садъ—сад, садок, загорода.
Сажа—сажа, густая — сопуха.
Сажалка—кілок.
Сажаніе — сажання, саджен-
ня.
Сажать (о людяхъ) садити, са-
довити; (о раст.) садити,
сажати.
Саженець—сажанка.
Саженный, саженьовый, сяго-
вий; (-ые дрова)—сяговина.
Сажень—сажінъ, погонный —
поздовжний; кубическій—
кубичний; кубич. дровъ —
латер, костер, стіс.
Сазанъ, рыба *Cyrpinus Carpio*

—короп; небольшой — ша-
ран.
Сайга—сугак.
Сайка—булька.
Саквояжъ—сакви, валізка.
Салазки — санчата, гринджо-
лята.
Саламандра, зоол.—ящур.
Саламата (кушанье изъ муки)
—лемішка.
Салатникъ—салатяник.
Салать, раст. *Lactuca* — сала-
та, шалата; (-крессъ) *Lepi-
dium Sativum* — жерелу-
ха, жерлуха; полевой, ди-
кий, *Lactuca scariola* L. —
какиш, молочко.
Салепъ, раст. *Orchis labifolia* —
любжа; бухарскій, *O. Major*
L. — зозульки, люби мене не
покинь.
Салистый—лозоватий.
Салить — салити; ялозити,
смальцювати.
Сало — сало; внутрен. — здір,
нутряк; тощее — шкурлат;
(слой на тушѣ) плаха, свѣ-
чное—лій; гусиное — сма-
лецъ; кусокъ въ ловушкѣ—
пастрьома.
Салотопня—салган.
Салфетка—серветка.
Салфеточный—серветяний.
Сальникъ, анат.—челіецъ; ме-
хан. — слизник; кушаніе —
сальник.
Сальный—сальный; (о свѣчѣ)
дойовий; (засаленный) за-
смальцованный, заяложе-
ний.
Сальный корень, раст. *Sym-
phytum officinale* — гав'язь.
Салютація — см. Салютъ.
Салютный—ясовий.
Салютовать — ясувати, ясу
воздавати.
Салютъ—яса.
Самбукъ дикий, раст. *Sam-
bucus ebulus* — бузина яло-
ва, хобза; черный, *S. nigra*
— бузина, баз, базник;
обыкновен., *S. racemosa* — бу-
зина червона.
Самецъ—самецъ, самчик.
Самка—самия; (плодовитая)
плідниця; бесплодная—ка-
мениця; первородная—пер-
вістка, первітка; непло-
дившая—яловиця; рыбы —
ікрець, ікровиця.

Самобичеваніе — самокатуван-
ня.
Самобытность — самобутність.
Самобытный, о — самобутний,
саморідний, о.
Самоваръ — самовар; мѣдный
— мідень.
Самовластитель — самосил,
самовладник.
Самовластіе — самовлада.
Самовластный — самовладний,
самосильний, о.
Самовлюбленность — самоза-
коханість.
Самовозвеличение — самозвели-
чення, самопіднесення.
Самовозвышеніе — см. самовоз-
величение.
Самовозгараніе — самопаль-
ність, замозапальність.
Самовозгарательный — см. са-
мовоспламеняющійся.
Самоволіе — сваволя, сваволь-
ство.
Самовольникъ, ца — самово-
лецъ, вільниця, сваволець,
-вільниця.
Самовольничать — сваволати,
самоволити.
Самовольный, о — свавільний-
о; самовольний, недозволе-
ний, без вѣдома.
Самовоспламеняющійся — са-
мопальний.
Самовосхищеніе — самозачаро-
вання.
Самодвижный — саморушний.
Самодержавіе — самодержав-
ство.
Самодержавный — самовлад-
ний, самодержный, о.
Самодержецъ, жица — само-
державецъ, жиця.
Самодовольный, о — зарозумі-
лий, о; самовтішний, о.
Самодовольство — саморадощі,
зарозумілість.
Самодуръ — бісолоп.
Самодѣйствующий — самодіє-
вий.
Самодѣльный — саморобний,
саморучний; (о дом. издѣ-
ліяхъ) доморобний.
Самодѣтельность — самоді-
яльність.
Самодѣтельный — самодіаль-
ний.
Саможатка — самокоска.
Самозабвеніе — самозабутте,
вѣстиме.

Самозарожденіе — самозаро-
діння.
Самозащита — самоборона.
Самозванецъ — піднайменник.
Самозванство — піднаймен-
ність.
Самоземна — самозрад.
Самостребленіе — самозни-
щення.
Самостязаніе — самокатуван-
ня.
Самолетъ — самоліт; (паромъ)
порон.
Самоличность — особистість;
особа.
Самоличный, о — доочний; осо-
бистий, о.
Самолюбивый, о — самолюб-
ний, о.
Самолюбіе — самолюбство.
Самомчительный — сердопиш-
ний, кокошний, бутний.
Самомнѣніе — сердопишність,
кокошність, бутність.
Самонадѣянность — духвалість,
зарозумілість.
Самонадѣянный, о — духвадий,
зарозумілий, о.
Самообогащеніе — самозбога-
чення.
Самообладаніе — самопануван-
ня, самовладання.
Самообманъ — самообдурини.
Самообожаніе — самозачаро-
вання.
Самообольщеніе — самоомана.
Самообразование — самосвіта.
Самоограниченіе — самообме-
ження.
Самооплодотвореніе — само-
закін.
Самоопредѣленіе — самовизна-
чення, самоозначення.
Самоосужденіе — самоосуд.
Самоотверженіе — см. Самоот-
реченіе.
Самоотравленіе — самоотрута.
Самоотреченіе — самозречення,
самозанедбанья, самовід-
дання, самовідцурання.
Самопишущій — самописний.
Самопожертвованіе — самопо-
свята, саможертва, само-
офіра.
Самопознаніе — самосвідомі-
стість.
Самопониманіе — саморозу-
міння.
Самопроизвольный, о — само-
вѣдний, о.

Саморазвитіє—саморозвиток.
 Самородный—родимий.
 Самородок—родимець.
 Саморубь—самсіч.
 Самосадочный—самосідний.
 Самосвѣтящійся—самосвіт.
 Самоскорѣйшій—найшвидчий,
 найкоротчий.
 Самосознаніє—самосвідомість.
 Самосохраненіє—самоощад-
 ність.
 Самостоятельность—самостій-
 ність, самостайність.
 Самостоятельный, о—само-
 стійний, самостайний, о.
 Самосудь—саморозсуд.
 Самоубийственный—самобив-
 чий, самогубний.
 Самоубійство—самобивство,
 самогубство.
 Самоубійца—самогубець, са-
 моубійник, -ця.
 Самоуваженіє—самоповага,
 самопешана.
 Самоувѣренность—самопев-
 ність.
 Самоувѣренный, о—самопев-
 ний, о.
 Самоугрызеніє—самогризота.
 Самоузаконеніє—самоуправ-
 лення.
 Самоукрощеніє—самоускром-
 лення.
 Самоукрѣпленіє—самозміц-
 нення.
 Самоулучшеніє—самополіп-
 шення.
 Самоуниженіє—самозневага.
 Самоуничиженіє—самопокора.
 Самоуничтоженіє—саморуй-
 нування, самознищення.
 Самоуправленіє—самоприсуд,
 самоуправа, самоврядуван-
 ня.
 Самоуправно—самопихом, на-
 самопих.
 Самоуправство—самовправа.
 Самоусовершенствованіє—са-
 моудосконалення.
 Самоучитель—самонавчитель.
 Самоучка—самоук.
 Самоучкой—самоуком.
 Самохваль—хвалько, чванько.
 Самохвальство—хвальба.
 Самохотно—самохить.
 Самоцвѣтный—самоцвітний;
 (камень) самоцвіт.
 Самочинный, о—свавільний, о.
 Самочувствіє—самочуття, са-
 мопочуття.

Самшитъ—букипан.
 Самъ—сам; самъ другъ—самод-
 руг; самъ третей—самотрїть;
 самъ четверть—самочверть;
 самъ шесть—самошість;
 самъ не свой—несамовитий.
 Самый—самий; лучший—най-
 краший, найліпший.
 Сандаля—(краска) кірка; (тем-
 но-синій) бразолія; (обувь)
 ходак.
 Сани—санки.
 Санки—саночки, санчата.
 Санкюлотъ—безштанько, га-
 ланько, голоколінчик.
 Санный—санный, санковий.
 Сановитость—штатульність,
 постатність, поставність.
 Сановитый, о—штатульний,
 постатний, поставний, о.
 Сановникъ—вельможа, достой-
 ник.
 Сановный—вельможний, до-
 стойний.
 Саночки—санчата.
 Санъ—вельможенство.
 Сапогъ—чобіт, чижмак; сафьян-
 ный—кордован; изношенный
 —шкарбун.
 Сапожекъ—чобіток, чоботець.
 Сапожникъ, -ца—швець, шев-
 чиха, чоботарь, риха, чиж-
 марь, чобітник.
 Сапожничать—шевцювати,
 чоботарювати.
 Сапожничій—шевський.
 Сапожничество—шеводство.
 Сапожный—чобітний, чобото-
 вий.
 Сапфирный—шафіровий.
 Сапфиръ, минер.—шафір.
 Сапъ, ветер.—носатизна.
 Сарай—шура; съ двумя или
 тремя стѣнами—шопя, по-
 вітка, для дровъ—дровник,
 дровітник, для овецъ—ко-
 шара, кошар, овечник; для
 хлѣба—клуна, стодола, сто-
 доля, для воевъ—возовня,
 для воловъ—волошня; карет-
 ный—колешня.
 Сарана, раст. *Lilium Martagon*
 L.—лісова лілея.
 Саранча, насѣк. *Gryllus mig-*
ratarius—сарана.
 Саранчевый—саранячий.
 Сардинка, рыба—сарделя, сар-
 делька.
 Саржа (матерія)—шаржа.
 Саричь, пт.—луць.

Саркофагъ—Обычатся.

Саркофагъ—нагробок.
 Сатана—сатана.
 Сатанинскій—сатанинскій.
 Сатирически, -скій—сатирично, -ний.
 Сафлоръ, раст. Carthamus tinctorius—світлухи, крокіс, крокус.
 Сафьянный—кордованный, сап'яновий.
 Сафьянь—кордован, сап'ян; (тонкій, изъ испанскихъ овецъ)—мишина; (козловой кожи) багдаль.
 Сахаристый—цукроватый.
 Сахарить—цукрувати, цукрити.
 Сахарница—цукорница, цукорничка.
 Сахарный—цукровый, заводъ—цукорня, сах'рня.
 Сахароваренье—цукроварка.
 Сахароварный—цукроварный.
 Сахароваръ—цукровар.
 Сахаръ—цукар, цукер, цукор, цукур; мелк. кусочки—побиль.
 Сбавка—зменшини, знижка.
 Сбавлять, вить—зменшати, зменшити, знижати, знизити.
 Сберегатель, -ница—заховник, ця, ощадник, -ця.
 Сберегательный—заховальний; касса—щадница, ощадна-каса.
 Сберегать, сберечь—щадити, ощаджати, ощадити, зберігати, -гти, приощаджати, дити.
 Сбережение—ощада (не трата); заховання(хранение впрокъ).
 Сбивать, сбить—(сшибить, сокрушить, свалить) збивати, збити; (съ толку, съ пути) зводити, звести з круга—сонця, з п'антелику збивати, збити, засмикувати, -смикати, забаламучувати—мутити, затуркувати, -кати; (ученика, подсудимаго) строплювати, -пити, мотиличити, замотиличити; (масло) скелочувати, -тити.
 Сбиваться, сбиться (съ дороги) зелужатися, зблудитися, блукати, зблудити; (комкомъ)—комшитися, (съ толку) строплюватися, -питися.

Сблизчивость—кантуватість, мотиличливість.
 Сблизчивый, о—кантуватий, мотиличливый, о.
 Сбирать—см. Собирать.
 Сбитень—гаряч.
 Сбитеньщикъ—гаряшник.
 Сбитый (съ толку)—замотиличений, спантеличений.
 Сближать, зить—зближати, зблизити.
 Сближение—зблизини, зближення.
 Сбойка—збиванка.
 Сбоина (жмыхи)—макуха.
 Сбоку—збоку.
 Сболтнуть—ляпнути, бляхнути, сплескати.
 Сбористый—рясний, перебірчастый.
 Сборище—збіговисько, збіговище, натовп, натиск, збірница, збірня.
 Сборка (въ платьѣ)—брижа, ріса, рясиця, зморшка; (пригонка и сплочение частей) рихтовини.
 Сборникъ (книга)—збірка, збірник.
 Сборное, смѣсь—збіранина, збіраниця.
 Сборный—збіраний; збірний.
 Сборщикъ—побірець, (податей)—побірчий, подушник, зборчий, таможен. митник.
 Сборъ—збір, збіраниця.
 Сборы, приготовления—лагодіння, заходи, вибірання.
 Сбрасывать, сбросить—скидати, скинути, зошмарувати, -рити, пороняти, -нити.
 Сбривать, сбрить—голити, зголити.
 Сбродъ—шуя, шушваль, набрід, наволох, шушвалок, халастра, халайстра, наброд, ледач, гультайство, мотлох.
 Сбруя (конская)—ряд, ронд, наряд.
 Сбукты, барахты—здур, наманя, наосліп.
 Сбывание, продажа—збування.
 Сбивать, сбить—збувати, збути що, позбуватися, бутися чого; (о водѣ) убувати, ууги, спадати, -сгастн.
 Сбываться, сбыться—справд

жуватися, справдитися,
спевнятися, нитися,
Сбыточный-збутний, здійснен-
ний.

Сбыть—збут, збуток, хід, про-
даж.

Сбѣгать—збігати.

Сбѣгать, жать—збігати, збігти;
утікати, утекти; стікати,
стекти; (о красці в матері-
ї) линяти, полиняти.

Сбѣгаться, жаться — збігати-
ся, збігтися, назбігатися,
поназбігатися; сичавіти,
посичавіти (о матеріях).

Сбѣжальный—збіглий.

Свадебка—весільячко.

Свадебный—весільний.

Свадьба—весілля.

Свайный—пальовий.

Сваливание—звал; звертання
на кого що, стикання.

Сваливать, лить—звалювати,
звалити, скидати, скинути;
перевертати, рнути; звер-
тати на кого що, стикати.

Сваливаться, литься—звалю-
ватися, звалитися, падати,
упасти.

Свалка (драка) — колотнеча,
колотня, бійка; (толпа) на-
топ, натиск, тиск; (сѣна,
мусора) накидка.

Сварганить—удолити, удони-
ти, устодолити, зляпати.

Сваривать, рить—зварювати, -
рити; злютовувати, тувати.

Сварка—злютовина.

Сварливость — чваруватість,
заривкуватість, загризува-
тість, беговатість, зайд-
ливість, звадливість, нез-
годливість, заводливість,
сваркість.

Сварливый, о — чваруватий,
заривкуватий, загризува-
тий, беговатий, зайдливий,
звадливий, незгодливий,
заводливий, сваркий, о.

Сварной—злютований.

Сварочный—злютовальний.

Сватаніе—сватання.

Сватать—сватати.

Сватовство—сватання.

Свать—староста, дівошлюб;
сват.

Сваха—сваха, свашка.

Свахлять—стелепати, зліпати,
спартачити.

Свая—паля.

Сведение—звід, злучення; (ру-
ки, ноги) корчі; (счетовъ)
образунок.

Свезение—эвозини.

Свекла, раст. *Beta vulgaris* —
буряк.

Свекловичный—буряковий.

Свекоръ—свекор.

Свекровь—свекруха.

Свербежница, раст. *Knautia*
arvensis или *Scabiosa ar-*
vensis—жовтілляниця.

Свербигузка, раст. *Sinapis ar-*
vensis—свиріпа.

Свербигузь раст. *Symphytum*
officinale—живокість.

Свергать, гнуть — скидати,
скинути.

Свержение—скид, скидання.

Сверканіе—полискування, ярін-
ня, хрястіння, ряхтіння,
леління, блискання, вибли-
скування, мигтіння.

Сверкать-кнутъ—яріти, заярі-
ти, хрястіти, ряхтіти, за-
ряхтіти, леліти, залеліти,
блискати, виблискувати,
лискати, полискувати, лис-
нути, яскрити, заяскрити,
миготати, миготіти, миг-
тіти, замигтіти.

Сверкающий—блискавий, бли-
скотливий.

Сверление—свердління.

Сверлильный—свердловий.

Сверлина—просвердлина.

Сверлить — свердлити, бур-
тити.

Сверло—свердел.

Свернутый—кручений.

Сверстникъ, -ца — перевес-
ник, -ця.

Сверстнический — перевес-
ницький.

Сверстничество — перевесниц-
тво.

Сверстывать, -стать — плянту-
вати, сплянтувати.

Свертокъ—сувертень, буртіль,
суверток, завинятко, зави-
ніння, клунок, качальце.

Свертываніе — скручування,
згортання.

Свертывать, -тѣть, -рнуть —
(трубкой) згортати, рнути,
звивати, звинуті; (коль-
цомъ) клюбачитися, склю-
бачитися; бгати, зібгати;
зкручувати, тити.

Свертываться, нуться (о мо-

- локъ)—зсідатися, зсїстися, скипатися, скипїтися; (о цвѣтахъ) запукуватися, кнутися, завиватися, нутися.
- Сверхкомплектный — надкомплектный.
- Сверхсрочный — надстроковый.
- Сверху — зверху, поверх, згори.
- Сверхчеловѣческий — надлюдський.
- Сверхштатный — позаштатный, надштатный.
- Сверхъ — над, мимо, через, опріч, пріч, крім, назвище, поверх.
- Сверхъестественный — невітній, надприродний, о.
- Сверчаніе — цвіркотання, цвірчання.
- Сверчать — цвіркотати, цвірчати.
- Сверчокъ, насѣк. *Gryllus domesticus* — цвірінчук, цвіркун, цвірінюк, цвіргун, чверщок, цїрчок, свїрка, фірчак.
- Свершать, шить — доконувати, нїти, діяти, удїяти.
- Свершаться, шиться — ставатися, статися.
- Свивальникъ — повивач, уповивач, повиточок, сповивач.
- Свивальный — сповивальный.
- Свиваніе — сповивання.
- Свивать, свить — звивати, звити, сплїтати, сплести, скручувати, скрутити; (гнѣздо) змощувати, змостити, окукоблюватися, кобитися.
- Свиданіе — побачення; до-свиданія — до-побачення.
- Свидина, раст. *Cornus sanguinea* — свїдва.
- Свидываться, дѣться — бачитися, побачитися.
- Свидѣтель — свідок.
- Свидѣтельница — свідка.
- Свидѣтельский — свідковий.
- Свидѣтельство (удостовереніе) — свідочтво.
- Свидѣтельствовање — свідкування, свідчення, посвідчення, засвідчення.
- Свидѣтельствовать (удостоверять) — свідкувати, свідчити, присвідувати; (про-
- изводить, освидѣтельствовање) освідовувати, дувати, освідчувати, чити.
- Свиневодство — свинарство.
- Свинецъ, метал. — оливо.
- Свинина — свинина,
- Свинка — свинка, підсвинок; морская — мурчак, мурчок; морське порося, паця, морща, морщак.
- Свинобой — кабанник.
- Свиноватый — свинякуватий.
- Свиной — свинячий.
- Свинопасъ — свинар.
- Свиноотроговецъ — кабанник.
- Свинский — свинякуватий.
- Свинство — свинякуватість.
- Свинтусъ — свинчук.
- Свинуха, раст. *Polygonum lapathum* — синюха.
- Свиноушникъ — свининець, свинарник.
- Свинцоватый — олив'ястий.
- Свинцовый — олив'яний.
- Свинчатка — олив'янка.
- Свинченный — зшрубований.
- Свинчивать, свинтить — зшрубувати, бувати, пришрубувати, бувати.
- Свинья — свиня, чечуга, самура, цѣонка, безрога, роха, ринда, лѣха.
- Свиристель, пт. — *Bombucilla garrula* — зубак, ямелюх; *Ampelis garrulus* — костогриз.
- Свирищать — шкварчати.
- Свирѣль — флюяра, фреда, сопїлка, жоломія, джоломія, дуда, дудка.
- Свирѣльный — флюяровий, сопїлковий.
- Свирѣлость — лютість, жорстокість, строгість.
- Свирѣпствованіе — лютування, строгування.
- Свирѣпствовать — лютувати, строгувати.
- Свирѣпый, о — закатний, лютий, строгий, о.
- Свирѣпѣть — лютішати, строгішати.
- Свислый — висючий.
- Свиснуть — звиснути.
- Свистаніе — свиснява.
- Свистать, тѣть — свистіти, фюкати; (о вѣтрѣ) свистати.
- Свистелка — свистілка.
- Свистнуть — свиснути; (уда-

рить) затопити; зацідити, бацнути, телепнути, захмелити.

Свистокъ—свищик.

Свистунокъ (сусликъ) зоол.— ховрах, ховрашок.

Свистунъ, -ня — свистун, -ха.

Свистъ—свистіння, свиснява, свист, посвист.

Свита—почет.

Свитокъ — завиніння, сувертень, суверток, завинятко.

Свитскій — почетний, почтовий.

Свихнуть — свихнути, повихнути, викрутити, скрутити.

Свихнуться, сбиться съ толку — згальмуватися, спантеличитися, скрутитися.

Свихъ—вивих.

Свищъ — свищ; мед.-фистула.

Свобода — воля, вільність.

Свободно — вільно; не тугонаслаб, на ослабі.

Свободный—вільний; люзий; -ное время — гулящий час; -ное произношение — легка вимова.

Свободолюбивый — вільнолюбний.

Свободомыслие — вільнодумність.

Сводитъ, свести — (съверху внизъ) зводити, звести, спроваджати, вадити; (уводить тайно) украсти, забрати з собою; (съ ума) позбавляти, вити розуму кого; (обаять) чарувати, зачарувати; (мирить, посредничать при сдѣлкѣ) една́ти, поеднати, годити, погодити; (стравить) цѣкувати, нацѣкувати; (смыкать верхъ стройки) склепляти, -пити; (судорогой) судомити, змикати, зімкнути, корчити, скорчити; (счеты) рахуватися, обрахуватися; (дружбу) заприяжнюватися, -нитися; (знакомство) заходити, зайти в знайомість.

Сводка—збір.

Сводникъ, -ца—зведенник, -ця.

Сводничать—свашкувати, парувати.

Своднический—сватницький.

Сводничество—свашкування.

Сводный — збірний, зведений; порівняльний.

Сводообразный — дужкуватий.

Сводчатый—дужний.

Сводчикъ—см. Сводникъ.

Сводъ, арх.—склепіння, склеп; дуга, піднебення; (законовъ) збірка, збірник.

Своеволие—сваволя, самоволя.

Своевольникъ — самоволець, сваволець.

Своевольничать — сваволити, вдаватися у сваволю.

Своевольный—свавільний.

Своевременно — саме в час, вчасне, в пору, у свій час.

Своевременность — слухність, учасність.

Своевременный — слухний, учасний, поровий; (о родахъ) часний.

Своекорыстие—охланність, пожадливість, зисколюбність.

Своекорыстный, о—охланний, пожадливий, зисколюбний, о.

Своекоштный—своекоштный.

Своеправие—химорода, химородъ, примхи, привереды.

Своеправный, о—химородний, пенькуватуй, примхливий, вередливий, мисливий, о.

Своеобразие—питоменність, саморідність.

Своеобразный, о—питоменний, саморідний, о.

Своеручный, о — власноручний, о.

Свозить, свезти (въ одно мѣсто) — звозити, звозити, звезти.

Свозка—звози.

Свой, своя, свое—свій, своя, свое.

Свойственникъ, -ца—своjak, -чка.

Свойственный, о—властивий, питоменний, прирідний, о.

Свойство—своjaцтво.

Свойство (прирожденное) — прирідок; (особенность) властивість, питоменність, прикмета.

Сволакивать, -лочь — стягати, стягти.

Сволочь—наволоч, ледач.

Свора—лая, смик.

Сворачивать, нуть — повертати, повернути, зрушати, зрушити; (съ дороги) звертати, -нути, збочувати, -чити; (на кого) навертати, -рнути, наворочувати, -чати.

Своровать—підцупити, підчи
кріжити, підчепити.
Своякъ—свояк, швагер.
Свояченица—своякиня, свість,
свістка, швагрова.
Свыкаться, кнуться—звикати-
ся, звикнутися, звиктисся,
призвичаюватися, чаїтисся,
звикати, звикти.
Свысока—звисока.
Свыше—звиш, згори, з неба;
моихъ силъ—над мої сили;
трехъ лѣтъ—більш трьох
літ.
Свѣдать—дізнатися, довіда-
тися.
Свѣдущій—гямучий, знаючий,
свідомий.
Свѣдываться, свѣдаться—зі-
знаватися, зізнатися.
Свѣдѣніе—(знаніе) знання,
знаття, (извѣстіе) звістка,
відомість.
Свѣжеватый, о—свіженький,
холодненький, похолодний, о.
Свѣжевать—білувати, шиду-
вати.
Свѣжее—свіжина.
Свѣженькій—свіженький.
Свѣжепросольный—свіжопо-
солений.
Свѣжесть—свіжість; (о пого-
дѣ) ядряність, ядерність,
похолод; (о наружности)
гожість.
Свѣжій—свіжий; о погоду—
ядряний, ядрений, ядер-
ний, похолодний, новий,
живий, гожий, здоровий.
Свѣжо—похолодно, прихолод-
но.
Свѣжѣть—свіжіти, свіжіша-
ти; (о вѣтрѣ) дужчати.
Свѣивать, свѣять—зівати,
звіяти, здмухати, хнути.
Свѣреніе—звіра, порівнання.
Свѣрять, рить—звірити, зві-
рити, перевіряти, вірити.
Свѣсь—піддашя.
Свѣтаеть—узоряє, зазоряєть-
ся, дніє, на світ благослов-
ляється, на світ займаєть-
ся, розвиднюється.
Свѣтать, безл.—узоряти, за-
зорятися, дніти, на світ
благословлятися, на світ
займатися, розвиднювати-
ся.
Свѣтелка—світлиця, покій,
кімната.

Свѣтелочный—світличний.
Свѣтикъ—(милий, любезный)
—зіронька моя, серденько
моє, ясочка, зірка, рибонь-
ка моя.
Свѣтило—світло.
Свѣтильникъ—світлич, світ-
ник.
Свѣтильный—світниковий.
Свѣтильня—гніт.
Свѣтитъ, посвѣтитъ—присві-
чувати, присвітити, при-
свічати; (о свѣтилахъ) сві-
тити, зоріти.
Свѣтиться, сіять—зоряти.
Свѣтленькій—ясненький.
Свѣтлить—вияснити.
Свѣтло—ясно, видно.
Свѣтлобуланный—половий.
Свѣтлобурый—яснокаштано-
вий.
Свѣтловатый—ясненький.
Свѣтлоглазый—ясноокий, бі-
лозорий, яснозорий.
Свѣтлоголубой—ясноблакит-
ний.
Свѣтложелтый—ясножовтий.
Свѣтлозеленый—яснозелений.
Свѣтлокоричневый—рудова-
тий.
Свѣтло-красный—ясночерво-
ний.
Свѣтлолиловый—яснофіялко-
вий.
Свѣтломалиновый—яснокар-
мазинний.
Свѣтлорусый—русявий, біля-
вий.
Свѣтлосиній—блакитний.
Свѣтлость—ясновельмож-
ність, ясність, світлість;
(о цвѣтахъ, краскахъ) яс-
нота.
Свѣтлосѣрый—ясносірий.
Свѣтлоцвѣтныи—яснобарвий.
Свѣтлый—ясний; (о цвѣтахъ,
краскахъ) яснобарвий; (ра-
достный, веселый, отрад-
ный) просвітлий.
Свѣтлѣйшій—найясніший, яс-
новельможний.
Свѣтлѣть—ясніти, світліти,
вияснитися, розвиднювати-
ся.
Свѣтлякъ, насѣк. Lampyrus po-
stilusa—світун, огняниця,
купалка, блищак, блиска-
вець.
Свѣтозарность—світзорість,
променистість.

Свѣтозарный — свѣтозорный
променястый, о.
Свѣтоноска, насѣк. Fulgora
— блискучий пльгун.
Свѣтоносный — свѣтлодажный.
Свѣтописецъ — свѣтлинник.
Свѣтописный — свѣтлинный.
Свѣтопись — свѣтлинничество.
Свѣтопреставленіе — кінець
світа.
Свѣтотѣнь — свѣтлотѣнь.
Свѣточъ — смолоскип.
Свѣтскій — свѣтовий; свѣцкій.
Свѣтъ — свѣтло, свѣтлість, по-
світ; свѣт, свѣт — божий;
люде, товариство.
Свѣча — свѣчка; (церковная)
— свѣтило.
Свѣчникъ — свѣчарь, свѣчарь;
паламарь, свѣчкалап.
Свѣчной — свѣчковый; заводъ —
свѣчкаря; лавка-свѣчкаря.
Свѣшивать, сить — звѣшувати,
звѣсити; звѣжувати, жити.
Свѣшиваться, ситься — перехи-
лятися, перехилитися; зви-
сати, чепати, позвисати,
почепати.
Связка — (вещей) клунок; (сѣна,
рыбы, бубликовъ) в'язка;
(дровъ) в'язанъ; (бумагъ)
жмут; (табаку) папуша;
(льна, конопли) павісмо;
(соломы) — жуна; (цвѣтовъ)
пук, пучок, пакут; (нитокъ)
бунт, жмут; (нитка для свя-
зыванія) зв'язень, мотузок,
перевесло, анат. в'язло,
тужень.
Связность — (изложенія) склад-
ність, доладність, (рѣчи)
ядерність; (почерка) нечи-
тальність; (физич.) скуп-
ність.
Связный — (сочиненіе, изло-
женіе) складный, доладный;
(рѣчь) ядерный; (почеркъ)
нечитальный; (физич.) скуп-
ный.
Связочный — в'язочный.
Связываніе — в'язання.
Связывать, зать — в'язати, зв'я-
зувати, зати, петлювати,
запетлювати, мотузити,
змотузити, чалити, зча-
лито, зав'язувати, зав'я-
зати, (крѣпко) скримцову-
вати, цювати, грундзювати,
угрундзювати.
Связываться, заться — вязати-

ся, звязатися; (браниться)
зчепитися; (не по добру
сойтись) лигаться, злига-
тися, полигаться, зізна-
тися, зазнатися.
Связь — зв'язка, пов'язь, зв'я-
зок, зв'язь; архит. пов'я-
зина.
Свясло, витень — колач.
Святая, угодница — святыця.
Святилище — святиня.
Святитель — святець.
Святить — (читить) шанувати;
(освящать) святити.
Святки — святки.
Святой — святець, святой.
Святость — святість.
Святотатець — святокрадець.
Святотатственный — свято-
крадський.
Святотатствовать — свято-
крадство чинити.
Святочный — святковий.
Святоша — святко, святеник;
божкаръ, божкодайло; свя-
тець, женс. святениця.
Святцы — полустав, полуста-
вець.
Святыня — святощ, святощі
Святышество — найсвятішість.
Святышій — найсвятіший.
Священникъ — панотець, піп;
(приходскій) — намісник, па-
рох.
Священнический — панотець-
кий, попівський.
Священнодѣйствіе — відправа
служби божої.
Священнодѣйствовать — від-
правляти службу божу.
Священномученикъ — сеятый
мучень.
Священнослужитель — піп; дя-
кон.
Священный — святой, свято-
бливый; (объ особѣ) недо-
торканий; (о писаніи) свя-
тый.
Священство — попівство.
Священствованіе — попування.
Священствовать — попувати.
Сгораемость — пальність,
спаленість.
Сгораемый — пальный, спале-
ний.
Сгараніе — горіння, палення.
Сгарать, сгорѣть — палитися,
спалитися, горіти, згоріти,
погоріти, пекти вогнем.
Сгибаніе — згинання.

Сгибать, согнуть, -ся—згинати, зігнути, -ся.

Сгибень—стулень.

Сгибка—згинання.

Сгибной — складаний; гнучкий.

Сгибнуть—згинути.

Сгладить — згладити, вирівняти.

Сглазить — уректи, урікнути, спрозорити, спристрігити, наврочити, зурочити.

Сглазь—уроки, урочина, урочище, призір, зурочення, перестріт, пристріт, навроки.

Сгладать—згризти.

Сглонуть—ковтнути, глитути, проковтнути.

Сглупа — з дурного розуму, через дурний розум.

Сглупить—вчинити дурницю.

Сгнаивать, сгноить — згноювати, згноїти.

Сгниваніе—гниття, спорохнявіння, побутніння.

Сгнивать, сгнить — згнивати, згнити, порохнявіти, спорохнявіти, трухніти, струхніти, побутніти, перетрухати, трухнути, струхнути.

Сгнивший—згнилий; испортившийся—збутий.

Сговаривать, -ворить — змовляти, змовити; заручати, -чити.

Сговариваться, -вориться — умовлятися, умовитися, намовлятися, намовитися, змовлятися, змовитися, єднатися, поєднатися, потакатися, зряхатися.

Сговорный—заручиний.

Сговорчивый—згідливий, лагодливий, схильчивий.

Сговоръ—змовини, змова; заручини.

Сгонка—згін.

Сгонять, согнать — зганяти, зігнати; назганяти, назгонити, понаганяти, прищипати, скорняти.

Сгорбить, -ся—згорбити, -ся.

Сгорбленный, согнутый — нахиллий, горбатий, похиллий.

Сгорбвший—згорілий, згораний.

Сгоряча — нароспальці, зопалу, згарячу.

Сгребальщикъ, -ца—громадильник, -ця.

Сгребаніе — згрібання, гребовиця.

Сгребать, сгрестъ—згрібати, згребти, згортати, згорнути, згромаджувати, -мадити.

Сгребки—поскрібки, вигрібки.

Сгромождать, -здить — копичити, накопичити, накидати, накидати.

Сгрубить—нагубіянити.

Сгружать, згрузить—виладовувати, дувати, вивантажувати, -жити, виважувати, -жити.

Сгруженіе—виладовини, виладування, виваження, вивантаження.

Сгруппировать — згуртувати.

Сгубить—згубити.

Сгустившийся—згустий.

Сгустить—згустити.

Сгустѣлость—згустість.

Сгустѣть—згустнути.

Сгущаемость—загустивість.

Сгущаться, -стиѣся — загустати, загустнути.

Сгущеніе—згуст.

Сдабриваніе — піддобрання; (корма)—примастка.

Сдабривать, -рить — піддобрювати, піддобряти, піддобрити, підхлібити, підмогоричити, присмачувати, -чити.

Сдавать, сдать — (экзаменъ) складати, скласти іспит; (отчетъ) звідомляти, мити, справоздавати, -здати; (карты) — ділити, розділити; (должность) складати, зложити уряд; (лишнюю карту) заділятися, литися.

Сдаваться, сдать — піддаватися, піддатися.

Сдавливаніе—стискання.

Сдавливать, -вить — стискати, притискати, тиснути.

Сдаточный — (о деньгахъ, вѣдомостяхъ) віддайний, здайний; відданий до війська.

Сдатчикъ, -ца—здавець, -вниця, віддавець, вниця.

Сдача—(денеж.) здача, решта; (крѣпости) капитуляція.

Сдваивать, сдвоить — подвоювати, двоїти.

Сдвигать, сдвинуть—зсувати, зсунути, зворухнути, зру-

штити; зсовувати; зсунути,
присовувати, сунути.
Сдвигъ — посув, зрушення.
Сдвижной — зсувний.
Сдвинуться, дрогнуть — зруши-
тися.
Сдергивать, сдернуть — швига-
ти, швигнути, стягати, гти,
зривати, зрвати.
Сдержанность — стриманість,
здержливість.
Сдержанный, о — стриманий,
здержливий, о.
Сдерживать, жать — спиняти,
спинити, стримувати, мати,
зупиняти, нити; (слово) до-
держувати, жати слова,
стояти, стати на слові.
Сдирать, содрать — злушувати,
злущити, лупити, злупити;
(шкуру) білувати, обілу-
вати.
Сдоба — приправа, присмака.
Сдоблять, бить — приправляти,
-вити, присмачувати, чити.
Сдобный — пухкий, присмачний.
Сдобровать, употр. только съ
отрицаніемъ не — не минути
лиха.
Сдружиться — збрататися,
сприятелитися.
Сдувать, сдунуть, сдутъ — зви-
ювати, звіяти, здухати,
хнути.
Сдуру — здуру, з дурного ро-
зуму.
Сдѣлать — удіяти, зробити, вчи-
нити, подіяти, счинити;
(сработать, состряпать)
справити, спорудити; (крѣп-
ко, что, либо) ремезувати,
зремезувати; (причинить ко-
му, что л.) заподіяти; (что
л. плохое) скоити, накоити;
(немного, изв. количество)
вробити; (кое-какъ) зляпа-
ти, спартачити; (скоро, и
хорошо) уджигнути, ушквар-
ити.
Сдѣлаться — зробитися; легче
— полегшати; тяжелѣе — по-
важчати; мягче — зм'якші-
ти, пом'якшати; яркимъ —
зажарітися; влажнимъ, сы-
рымъ — змокрівити, змокрі-
ти; добрѣе — подобріти, по-
добрішати; шероховатымъ
— пошерхнути; дуплистымъ
— здуплавити, здупленатити;
сладкимъ — осолодіти; свя-

тымъ — преподобитися; лѣ-
нивымъ — зледашити; вку-
снѣе — посмачити; бѣднымъ
— збідніти; извѣстнымъ —
уславитися.
Сдѣлка — умова, згода, уклад,
мировая — змирщина.
Сдѣльный, уронный — заклад-
ний.
Себя — себе, ся.
Себялюбѣць — себелюб.
Себялюбивый — себелюбний.
Себялюбница — себелюбка.
Себялюбіе — себелюбство.
Севрюга, рыба *Acipenser stel-
latus* — пестрюга, сирюга.
Сегментъ — хвошти, окраецъ.
Сегодня — сьогодні, нині, ни-
ніка, ниньки, нинечка,
нинька.
Сегодняшний — сьогоднішній,
днешній.
Седмица — тиждень.
Седьмой — сьомий.
Сезонный — сезононый.
Сезонъ — сезон.
Сей, сія, сіе — цей, ця, це.
Сеймъ — сойм.
Сейчасъ (немедленно) — зараз;
тепер.
Сейчасъ-же — ускрут.
Секретарь — секретарь.
Секретничать — таітисся.
Секретно — употай, потай;
знишка, употайці; потаємно.
Секретный — потаємний, та-
ємний.
Секретъ — таємниця, тайність.
Секта — секта, схизма.
Сектантство — сектарство,
схизмат.
Сектантъ, —ка — сектар, —ка,
схизматик, —чка.
Секунда — секунда, хвилька.
Селадонъ — джигун, бабій.
Селедка — оселедецъ, (самка) —
крупняк.
Селедникъ, раст. *Chenopodium
Tourn.* — лобода.
Селедочный — оселедцевий.
Селезенка, анат. — коса, селе-
жінъ, селедянка, слизень,
(овечья) шакша.
Селезеночный — селедяний.
Селезень — качур, катир, се-
лех.
Селеніе — селище.
Селитра — салетра, салітра.
Селитренный — салітровий.
Селитроваръ — салітраник.

Селить — обселяти, залюднити.
 Селиться — осідати.
 Селишко — сільце.
 Село — село.
 Сельдерей, раст. *Apium graveolens* — селера.
 Сельдь — оселедец.
 Сельдяной — оселедцевий.
 Сельский — сільський.
 Сельчанин, —нка — селянин, —нка, селюк, —чка.
 Семга, рыба *Salmo salar* — сомон.
 Семейный — родинний; сім'ювий; сім'янистий.
 Семейственный — родинний.
 Семейство — родина.
 Семенить (дробно и скоро шагать) — дрібніти, дробцювати, тюпати.
 Семерик — сімерик.
 Семерка (въ карт.) — сьомака, сімка.
 Семеро — семеро.
 Семидесятилітє — сімдесятиліття.
 Семидесятый — сімдесятий.
 Семидневный — семиденний.
 Семидюймовый — семицалевий.
 Семилітє — семиліття.
 Семилітка — сімлітка.
 Семилітній — семилітній; семиліток.
 Семимісячный — семимісячний.
 Семинарист — семинарист.
 Семинарія — семинарія.
 Семинарський — семинарський.
 Семинедельный — семитижневый.
 Семисаженный — семисажневый.
 Семисотый — сімсотий.
 Семитысячный — сімтисячний.
 Семнадцатый — сімнадцятий.
 Семнадцать — сімнадцять.
 Семь — сім.
 Семьдесят — сімдесят.
 Семьсот — сімсот.
 Семья — родина.
 Семьянин — сім'як.
 Сентябрьский — жовтневий.
 Сентябрь — жовтень.
 Сепаратор, тех. — подільник.
 Сербия — Сербщина.
 Серб — сербин.
 Сердечко — серденько.
 Сердечная трава, раст. *Orob. vernus* — тропник.
 Сердечник — шворінь, шкворінь; раст. *Leonurus Carduica* — глуха кропива, сивара,

раст. *Cardamine pratensis* L. — болотна жеруха.
 Сердечный — серцевий, насердний (тоска, печаль, боль); шири (искренний); —ная сорочка — осердя.
 Сердечный корень, раст. *Potentilla tormentilla* — зав'язник, курзілля.
 Сердито — зозла, гнів, з сердцем, з пересердя.
 Сердитый — гнівний, сваркий, гнівливый.
 Сердить — гнівити, лютити.
 Сердиться — сердувати, гніватися, лютити, злостувати, сваритися на, зазле на кого мати, гнів покладати, супротивитися.
 Сердоболіє — жалісливість, жалісність.
 Сердобольный — жалісливий, жалісний.
 Сердолик, минер. *Silex caeruleus* — кривавник, каріоль.
 Сердце — серце.
 Сердцебиение — биття, стукання серця.
 Серцевидный — серцеватий.
 Серцевина — осередок, осередок, осереддя, осердя, (дерева) пасердя, сердечник, стрижень.
 Серце́дь — джигун, бабодур.
 Серебренник — (монета) фібіяк, срібник, срібляник; (мастер) — срібельник; раст. *Potentilla argentea* — нагідник, червоточник, червець, дерев'янка.
 Серебрение — посрібнення.
 Серебрёный — посрібнений.
 Серебристый — срібнястий, сріблястий; (цвѣтъ) — морозуватий; (голосъ) тремкий, дзвінкий.
 Серебрить — срібняти.
 Серебриться — срібляти.
 Серебро — срібло, (монета) срібляки; (издѣлія) срібні речі; сусальное въ листьях двиник.
 Серебряк, раст. *Comarum palustre* — сухолом, огірощник, золотник, вовче тіло.
 Серебрянка, раст. *Thalictrum flavum* L. — золотуха, нестакха; *T. aquilegifolium* — одзвінки.
 Серебряный — срібний.

Сережка — см. Серьга; (дерева) мачатко.
 Сережникъ, раст. *Acer tataricum* — неклен.
 Сермяга — свита.
 Сермяжникъ — мурей.
 Серна, зоол. *Antilope rupicapra* — дика коза; *A. Subgutturosa* — джейран; *A. gutturosa* — дзерен; *A. Saiga* — сайгак; *Cervus carpatolus* — сарна, (самецъ) сарнюк.
 Серпоаидный — серповатый.
 Серповый — серповый.
 Серпообразный — см. серповидный.
 Серпуха, раст. *Serratula corymbosa* — жовтило; *S. tinctoria* — яловень, будячок, страхополох.
 Серпъ — серп.
 Сертукъ — сурдут.
 Сертучный — сурдутовый.
 Серьга — заушница, кульчик, ковтка; бот. — мачатко, бозька, котик.
 Серьезность — поважність.
 Серьезный, о — поважний, о.
 Сестра, сестрица — сестра, сестрица, сестричка, сестронька; двоюродная, троюродная — с. уперших, удругих; милосердія — с. жалібниці.
 Сжалиться — ужалітиса, зглянутиса на кого, змилосердитиса над ким.
 Сжатіе — стиск.
 Сжатость — стисність.
 Сжатый, о — стислий, о; (о злакахъ) зжатий.
 Сжевать — зжувати.
 Сживать, сжить — збуватися, збутиса, позбутиса, здихуватиса, здихатиса, виживати, вижити.
 Сжиганіе — паління.
 Сжигать, сжечь — палити, спалити, попалити, перепалювати, перепалити.
 Сжимаемость — стисність, стяжність.
 Сжимаемый — стисний, стяжний.
 Сжиманіе — стис, стиснення.
 Сжимательный — стискальний.
 Сжимать, сжать — стискати, стиснути, затискати, затиснути, потискати, потиснути, ущуляти, ущулити,

згнічувати, згнітити, стуляти, лити.
 Сжиматься, сжаться — зступатися, зступитися, збігатися, збігтися, стулятися, литися.
 Сжимъ — стиск.
 Сжинать, сжать — зжинати, зжати, позжинати.
 Сжинъ — жень, ужинок.
 Сжирать, сожрать — пожирати, жерти.
 Сзади — позаду, позид, позатиллю, назаді.
 Сибаритствовать — роскошувати.
 Сибаритъ, ка — роскошлюб, ка, роскошник, ця.
 Сибирка — (*Aegido curti*, медная ржа) гришпан; (арестантская) казня, вязниця, цюпка, холодна, темна; (язва) телій.
 Сибирская язва — телій.
 Сибирскій — сибирний; миндаль, раст. *Amygdalus napa* — дівоча кров.
 Сивизна — сивина.
 Сивка — сиваш.
 Сивоворонка, пт. *Cogacias gurgula* — ракша, сиворакша.
 Сивуха — сивуха, підпінок.
 Сивый — сивий.
 Сигара — цигара, цигаро.
 Сигарный — цигаровый.
 Сигмовидный (о кишкѣ) — сигмоватий.
 Сигналь — гасло, шех, знак.
 Сигнальный — гасловий, шеховий.
 Сиговый — сармовий.
 Сигъ, рыба *Salmo lavaretus* — сарма.
 Сидень (домосѣдъ) — сидун, пічкур.
 Сидѣлецъ — крамарчук, (питейн. зав.) шинкаръ.
 Сидѣлка — сидуха.
 Сидѣніе — сидня, сидячка; сѣдало, сѣжа.
 Сидѣть, просидѣть — пересиджувати, пересидіти, сѣсть, сісти, посідати.
 Сидя — сидьма, навсидячки.
 Сизокрылый — сизокрилий.
 Сизоперый — сизоперий.
 Сизость — оизотъ.
 Сизый — сизий, сивий.
 Сила — сила, міць, снага, дужість, наибольшая — пре-

- міч; жизненна — живець,
снага; центробіжна — від-
біжна сила; центрострі-
мельна — центротяжна си-
ла.
- Силачъ — силак, моцарь, ду-
жак, моцак, моцака, ду-
жінъ.
- Силезія — Шльонск, Шльонск.
Силезскій — шльонський.
- Силена, раст. *Silene noctiflo-
ra* — натягач.
- Сидитися — силкуватися, мо-
цюватися, усилюватися,
натужуватися, (вибиватися
ізъ силъ) мордуватися.
- Силокъ — сільце.
- Силою — упором, навісом.
- Силуетъ — обрис.
- Сильно — дуже, здорово, по-
дужу, міцно, вельми, огав-
но, завзято.
- Сильный — дужий, сильний;
(о характерѣ) міцний, ту-
гий; (о вѣтрѣ) буйний, шпуй-
ний; (о силѣ) великий;
(о вѣтрѣ) живий; (о лоша-
ди) снажный; (о войскѣ)
потужний.
- Симметрический — симетрич-
ний.
- Симонія — святокупство.
- Симпатизировать — симпати-
зувати.
- Симпатія — симпатія.
- Синагога — школа, синагога.
- Синева — синь, блакить, си-
нява; синяк, синець, синя-
тина.
- Синеватость — синявість.
- Синеватый — синявий.
- Синеголовникъ, раст. *Egyp-
tium plant.* — миколайки,
миколайчики, переполош-
ник.
- Синенькій — синенький.
- Синехонкій — синесенький.
- Синець, рыба *Abramis balle-
rus* Cuv. — синьга, синюга.
- Синильникъ, раст. *Isatis tin-
ctoria* — синячник.
- Синильная кислота — синій
квас.
- Синильщикъ, -ца — синильник,
-ця.
- Синить — синіти.
- Синица, пт. *Parus major* — сикір,
еикора, чикір, саянка, бо-
- лотная, *Palus palustris* —
попичка, черноголовий.
- Синій — синій.
- Синій звѣробой, раст. *Draco-
cephalum Ruyschiana* — мир-
зілля.
- Синодикъ — поминальник, гра-
матка, поминник.
- Синонимъ — рівнознака.
- Синтаксисъ — складня.
- Синтаксическій — складневий.
- Синь — лязурок.
- Синька — синька, лязурок.
- Синѣть — синіти, синішати.
- Синюха, грибъ *Agaricus vio-
laceus* — синяк; раст. *Centa-
urea cyanus* — волошка.
- Синякъ — синятинка, синяк, си-
нець, басаман; раст. *Echium
vulgare* — колючка, іван-
зілля пільське.
- Сиплость — хриплявість.
- Сиплый, о — хриплявий, о.
- Сипнуть — хриплявити.
- Сиреневый — бузковий, безовий.
- Сирень, раст. *Syringa vulgaris*
— буз, без, бузок, транда-
хил, райдеревко.
- Сиропный — соковиковий.
- Сиропъ — соковик.
- Сирота — сирота, сиротина.
- Сиротка — сирітка.
- Сиротскій — сиріцький, сиріт-
ний.
- Сиротство — сиріцтво.
- Сиротствовать — сиротіти.
- Сиротѣть — сиротіти.
- Сирый — безпомічний, безпо-
радий.
- Сирѣчь — себ-то, тоб-то.
- Система — сістема.
- Систематическій, о — сістема-
тичний, о.
- Ситець — перкаль.
- Ситечко — ситко.
- Ситникъ, раст. *Iuncus* — оціт-
няг, ліджа, ситняг, раст.
Typha куга, ситниця.
- Ситный — ситний.
- Сито — сито.
- Ситочникъ — ситарь.
- Ситце — ситко.
- Ситцевый — перкальовий.
- Сифилисъ, мед. — потеруха,
пранці.
- Сифилитикъ, чка — пранцюва-
тий, а.
- Сифилитическій — гранцьовий.
- Сіяние — сяяння, сяння, сяєво.

- ясність, сяйво; сѣверное — сполох, оказія.
- Сіятельный—ясновельможный.
- Сіятельство — ясновельможність.
- Сіять—сяти, сяяти, променіти, зоріти.
- Сіяющий — сыйний, осыйний, сыйливий.
- Скабіоза, раст. *Scabiosa argensis* Syn. — наголоваток, синивка, свербіжниця.
- Сказаніе—переказ, оповідання, оповідь, опис.
- Сказка—казка.
- Сказочникъ, ца—казкаръ, рка.
- Сказочный—казковий.
- Сказуемое, грам.—присудок.
- Сказывать, зать—казати, сказати, переказувати, зати, оповідати, повідати.
- Скаканіе—скакання, плигання, стрибання.
- Скакать—скакати, стрибати, плигати; (о конск. скачкахъ) гонити.
- Скаковой—біговий.
- Скакунъ—пострибун; (лошадь) бігун; (наѣк.) плигун.
- Скала—поділка.
- Скала—скеля, штола, щовба.
- Скалистый — скельний, скелистый; (о горахъ) кряжовий.
- Скалить (зубы) — шкирити, вищеряти.
- Скалка—качалка.
- Скалозубъ — смішко, глузівник.
- Скалывать, сколотъ (булавками) переколювати, лоти; (ледъ) рубати, зрубати.
- Скамеечный—лавковий.
- Скамейка, скамеечка—лавка, лавочка.
- Скамья—лава; (продолговатая) —слін, услон; (широкая) примость; (для ногъ) підніжжя.
- Скандалить — бешкетувати, шарваркувати.
- Скандалъ—бешкет, шарварок; (позоръ) осудовище.
- Скандалный—(день) бешкетний; (поступокъ) осудовищний.
- Скапливать, скопить — збирати, назбирати.
- Скапывать, скопать — скопувати, пати.
- Скаредничать — кандибити, лічокрупити.
- Скаредность — лічокрупство, скиарість, скупучість.
- Скаредный—скиарий, скупучий.
- Скаредъ — скиара, лічокруп; (ж. р.) лічокрупка.
- Скарлатина, мед. — шкарлатина.
- Скатерть—обрус, убрус, настільник, порток, скат, скатірка, скатертина; (ковровая) килим.
- Скатистый—покотистий, згористий.
- Скаты—покіт, узбіч, схилок, згірря; (колесъ) стан; рыба *Raja clavata* — рашпля; электрический, *Torpedo ocellata* — електрашпля.
- Скатывать, тать — звивати, звинутти, скручувати, скрутити, згортати, згорнути.
- Скатывать, тить, ся — котити, покотити, поскочувати, ся; —ся (о саяхъ) забігати, бігти.
- Скачекъ—стрибок, стріб, скік, вистриб.
- Скачками (бѣжать) — скоком, вистрибом, вибриком, перескоком; (что либо дѣлать) прихалцем.
- Скачки—гонитва, перегони.
- Скашивать, сить — косити, скосити, закошувати, закосити.
- Скважина, — скалубина, зашкалубина, закал, шпара, шпарка, щілина; (буровая) свідровина.
- Скважистость—подіркуватість, продіркуватість, скалублястість, шпаруватість, закалуватість.
- Скважистый, — подіркуватий, продіркуватий, скалублястий, шпаруватий, закалуватий.
- Скважность—скалубність, зашкалубність, шпаровість, шпарковість, закаловість.
- Скважный—скалубний, зашкалубний, шпаровий, шпарковий, закаловий.
- Сквашивать, сквасить — квасити, поквасити, уквасити.
- Скверна—погань.

Сквернавець, -вка — поганець, -нка.

Сквернить — поганити, плямити.

Сквернословець, -вица — лихословець, -виця.

Сквернословить — лихословити.

Сквернословный — лихословный.

Скверный, о-поганий, хирный, гидкий, брідкий, мерзевний, о.

Скверь — садок.

Сквозить — провівати, протягати.

Сквозникъ — протяг, бруя, протяг-вітер.

Сквозной — наскрізний, крізний.

Сквозь — крізь.

Скворець, пт. *Sturnus vulgaris* — шпак.

Скворешня — шпаківня.

Скворка — шпачиха.

Скворцовый — шпаковий; шпачиний, шпаківський; шпаковитий.

Скелетный — кістяковий.

Скелеть — кістяк, кістняк.

Скептический, и-скептический, о.

Скидка — скидання, (при продажѣ) знижка.

Скидывать — см. сбрасывать.

Скиннйя — намет.

Скипаться, пѣться — гуснути, згуснути; зсідатися, зсїстися.

Скипетръ — берло.

Скипетръ царскій, раст. *Verbascum pigmum* L.-оман; *V. Lychnitis*-коров'як; *V. Thapsus* — коров'як.

Скипидарникъ, раст. *Asarum europaeum* — копитень, копитник, копитки, копити, копитняк.

Скипидарный — шпигинарьный, шпигинарьный.

Скипидаръ — шпигинарь, шпигинарь.

Скирда — стирта; (соломы)-ожерел.

Скисать, -нуть — скисати, -снуги, поквасити; (створожиться) зсідатися, зсїстися; (о молокѣ) збрызкнути, скиснути.

Скисшій — скислий; (о молокѣ) зсїлий, збресклий, набрєзглий.

Скиталець — заволока, бурлака, галайда.

Скитальческій — бурлацький, заволоцький, галайднський.

Скитальчество — бурлакування, безпритулля, поневѣрвання.

Скитаніе — тиняння, туляння.

Скитаться — тулятися, бурлакувати, тинятися, поневѣряться.

Скитникъ — пустельник, скельник.

Скить — пустельня.

Складень — (ожерелье) наместо; (икона) образ складаний.

Складка, сборка — рясця, різка, бганка, ряма, згортка, збірка, зморшка; (кожи под подбородкомъ) пабородок; (денегъ) складка; (складываніе) складання.

Складно, связно — прикладно, доладу, до прикладу.

Складной — складаний, складчастый.

Складность — статурність, постатність; прикладність, доладність; гармонійність, лад, зграйність.

Складный — (о фигурѣ) статурный, постатный; (о рѣчи) прикладный, доладный; (о музыкѣ, пѣніи) гармонійный, згідный, зграйный.

Складочный (о деньгахъ) складковий; (мѣсто, знаніе) комора, (мѣсто открытое) коморове.

Складчатый — збористый, рясный, фалдистый.

Складчикъ, -ца — вкладник, -ця.

Складчина — складка.

Складъ — (мѣсто, гдѣ ч-л. складывается) комора; (товаръ) крам; (тѣла) статура, постать.

Складывать, сложить — (свертывать) згортати, згорнути, позгортати; (складками) рямити, порямити, рісувати, рісити; (ворохомъ) копичити, накопичити; (складчину) складатися, скластися, скидатися, скинутися; (цифры) складати, зложити; (вину на кого) звертати, нути на кого; (очень тѣсно) стїснати, -нити; (въ стоги) стожи-

- ти; (голову) головою накла-
дати, — ложити; (куски въ
одно цѣлое) тупити, стуля-
ти, лити; (товаръ) поташу-
ватися, уташуватися.
- Склеивать, склевать — ви-
дѣзобувати, видѣзобати.
- Склеенный — зліплений; сто-
лярн. клеємъ — карючений.
- Склеиваніе — зліплювання.
- Склеивать, ить — зліплювати,
— пити; о разбитой посудѣ
злічувати-злічити.
- Склейка — зліплини; (склеен.
мѣсто) зліпля.
- Склепка — нютування, нютовни;
(склеп. мѣсто) знютень.
- Склепной — нютований.
- Склепъ — склеп.
- Склепывать, пать — нютувати,
знютувати.
- Склоненіе, грам. — відміна;
астр.-нахил; (почвы) спад,
згористість, похилість;
(магн. стрѣлки) відхиляння,
відхил; (наклоненіе) схи-
ляння, нахилляння; (къ чему
либо, на чью сторону) під-
мова, намова, підмовляння.
- Склоненный, наклонившійся —
похилый, похилистый, по-
хильный, похильчастый.
- Склонившись — хильці, схилив-
шись, зігнувшись.
- Склонность, влеченіе (къ че-
му) — похп, потяг, нахил,
хить, триб, нахилок.
- Склонный — схильный, нахиль-
ный, наважный, прихиль-
ный, нахилый.
- Склонъ — схи, схилок, злога,
спад, похил; (горя) узгір'я,
збіч, узбіч, підгірок; (кру-
то) крутовина; (южный)
навсоння.
- Склоняемость — відмінність.
- Склоняемый — відмінный.
- Склонясь, популежа — насхил,
насхиль.
- Склонять, нить — нахилати,
лити, схиляти, лити, похи-
ляти, хилити, похилити,
перехилати, лити; (кого на
что или къ чему) підхилати,
— лити, прихилати, — лити,
привертати, — рнути, на-
мовляти, мовити; (грам.
відміняти, нити.)
- Склоняться, ниться — хилити-
ся, схилятися, литися, на-
хилитися, литися; (къ чему)
потягати, — гти, привертати-
ся, — рнутися, чалитися до
чого; (опираться на что ли-
бо) злягати, гти.
- Склянка — пляшка; морск. пі-
сошний годинник; морск.
— півгодини.
- Скоба, скръпа желѣзная — клям-
бра, клямра.
- Скобелка (у бочаровъ) — шкібля.
- Скобель — струг; вродѣ ножа —
шкрябач.
- Скоока — клямра, дужка.
- Скобленіе — скромачення.
- Скоблить, скрестъ — скромачи-
ти, скребти.
- Скобочный — клямровый.
- Скобяной (рядъ, магазинъ) —
залізняний.
- Скованный — скутий.
- Сковка — сковування; (сков.
мѣсто) сковина.
- Сковорода — сковорода, панва,
пателя.
- Сковородникъ — чапшя, хватки.
- Сковывать, вать — кувати, ску-
вати, заковувати, — кувати,
укувати.
- Сковыривать, — рять, — рнуть —
сколупувати, — пати, — пнути,
злупувати, пати, — пнути.
- Скокъ — скік, плиг, стриб.
- Сколачивать, лотить — збива-
ти, збити, позбивати; (ско-
пить) збирати, зібрати, на-
збирати.
- Сколокъ — зразок.
- Сколь — скільки, як, яко, якже.
- Скользить — ховзати, ковзати,
ковзатися, сковзатися.
- Скользкій — ховзкий, холзкий,
ковзкий, слизкий; сковзь-
кий, порський.
- Скользко — ковзко, слизко,
сковзько, ховзко.
- Скользы! — ковзы!
- Скользя — поповзом, поковзом,
поцморгом.
- Сколько — кільки, кільки,
скільки, якого; нибудь — де-
щиця, трохи, хоч трохи;
возможно — яко мога, як по-
силля, скільки спроможно;
угодно — до схочу, миѣ из-
вѣстно — оскільки я свѣдо-
мый, оскільки мені відомо;
силъ хватить — що сили,
чим дуж.
- Скомкавши — жужжом,

Скомкать, ся—скомшати, побгати, зібгати, поймакати, зметюхкати, ся.
 Скоморохъ—фіглярць, сміхванець, блазень, кумедник.
 Скоморошествовать—хвилювати, хвилю строїти.
 Скомпрометировать—сорому завдати, у славу ввести.
 Сконфузить—засоромити.
 Сконфузиться—зніяковіти.
 Скончаніе—кінець.
 Скончатся—упокоїтися, померти, умерти, сконати.
 Скопецъ—халаштан.
 Скопидомъ—збивач, скнара, скупердяга.
 Скопировать—скопювати, списати.
 Скопить—халаштати, валашати.
 Скопище—натовп, натиск, джурга.
 Скопленіе—збирання, скупчення, скуплення; згромадження; заповнення (полнехонько)—повнеча; народа—стовпище, тиск, здвиг, натиск, натовп; воды—набір води.
 Скоплять, пить ся—збирати, зібрати, назбирати, ся.
 Скопомъ, всѣ цѣликомъ—купцем.
 Скорбный, о—скорботний, журный, сумний, плачний, жалібний, о.
 Скорбы—жаліб, жаль, жалощі, туга, жура, скорбота, журба, смуток, прасунок.
 Скорбѣть—тужити, журитися, уболівати над чим, побиватися за чим.
 Скорбящій—журный.
 Скоренько—швиденько, хутенько.
 Скорехонько—хутесенько.
 Скорлупа—лушпа, лушпайка, лупина, лушпак, лушпелина, лушпина, лупесиння, шолупайка, шолупина, соб. лушпиння; твердая—шкарупа, шкаралупа, шкаралуща, шкаралюща, шкаляруща, рака—шкаралюпа.
 Скорлупный—лушповий, лушпинний, шкаралупний.
 Скормить—потравити.
 Скорнякъ, мѣховщикъ—кушниръ, кушнір, футрарь.

Скорняческий—кушнирський, кушнірський.
 Скорнячество—кушнирство, кушнірство.
 Скорнячить—кушнірувати.
 Скоро—швидко, прудко, хутко, метко, нагло, небавком, небавом, небавці, незабаром, невзабарі, незабавом; уже—за того.
 Скоробить—попачити, зжолобити, пошкарубити, покорчити.
 Скороговорка—швидкомова.
 Скорозрѣлый—скороздрій.
 Скоромить—скоромити; порзнитися, скоромитися.
 Скоромничать—недодержувати посту.
 Скоромное—скором, скоромина.
 Скоромный—порзний, скоромний.
 Скороопьяняющій—п'янкуватий.
 Скоропись—соропис.
 Скоропоспѣшный—схвапливий, скорохвацький.
 Скоропостижно—напрасно, нагло, раптом, наремно, напруго, напругом.
 Скоропостижный—напрасний, наремний, наглий, раптовий.
 Скоропреходящій—швидкоминучий, недовгочасний.
 Скорораствующій—ростовитий.
 Скороспѣлка—скороздра, скороздрій; раст. *Primula officinalis* или *P. veris*—сорочі лапки, божі ручки, біла буквиця.
 Скороспѣлый—скороздрілий, скороздрій.
 Скорострѣльный—частопальний.
 Скорость—швидкість, прудкість, хуткість.
 Скоротать—прокаратати.
 Скоротечный—прудкоплиний, хвилювий.
 Скороходъ—бігун.
 Скорпионъ, *Scorpio* *europeus*—скорпій.
 Скорчивать, скорчить, ся—коцюрбити, скоцюрбити, кандзюбити, скандзюбити, карлючити, скарлючити, ся.
 Скорый—швидкий, шм. ркий, шпаркий, прудкий, шам-

кий, похваткий, похіпли-
вий, похіпний, похіпкий,
похопливий, шебський,
шибкий, шаркий, хапкий,
хваткий, хвиткий, хуткий,
моторний, жвавий, похват-
ний, сквапливий, спірний,
хитрий, незабарний.
Скорѣе — хутній, хутчій, хут-
чіш, хутче, швидче, мер-
щій, метчій, прудчіш, бор-
жій, рачій.
Скотина—товарина, худобина;
бидло.
Скотинка—худобиця.
Скотникъ, ца — ричковецъ,
ричка.
Скотный—товарячий, худоб-
ний, добичаний, дворъ—
товаришник, обора, заго-
рода.
Скотобойня—різниця; (съ са-
лотопней)—салган.
Скотоводство — товарництво,
худобництво.
Скотоводъ—товарник, худоб-
ник.
Скотоподобный — бидлува-
тий.
Скотскій—товарячий; бидля-
чий.
Скотство—бидлячість.
Скотъ—товар, худоба, добич;
рогатый—рогатизна.
Скошеніе—скіс.
Скрадывать, скрасть—викра-
дати, викрасти; укривати,
укрити, ховати, сховати.
Скраивать, скроить—краяти,
покраяти.
Скрашивать, сить — прикра-
шати, сити.
Скребница — щребло, скреб-
ло, згребло, греблиця, греб-
ло, скрибачка.
Скребокъ (для дорожекъ) —
стругачка.
Скрежетаніе — скреготання.
Скрежетать — скреготати,
скреготіти.
Скрежетъ — скрегіт.
Скрестить — скрижити.
Скрестъ — шкряботіти, шкря-
бати, щребти, скребти,
скромадити, шарудити.
Скрещивать — парувати.
Скрижаль — тябло.
Скрипачъ — скрипаль, скрипак,
скрипник.
Скрипичный — скрипковий.

Скрипій, раст. *Spiraea Ulma-*
ria L. — гірошник, огірош-
ник, бузина болотна, жа-
б'ячі конопельки.
Скрипка — скрипка, скрипиця.
Скрипня — скрипнява, рип,
рипнява.
Скрипотня — см. Скрипня.
Скрипунъ, насѣк. *Cerambyx* —
деревач, насѣк. *Dorcadion* —
музичка.
Скрипуха, раст. *Crepis tectorum*
L. — кульбаба, дикий моло-
чай.
Скрипучій — скрипливий, рип-
ливий.
Скрипченка — скрипочка.
Скрипъ — рип, рипнява, скрип-
нява.
Скрипѣть — скрипіти, рипіти,
тирчати.
Скромникъ, ца — смиренник,
-ця, плохута.
Скромничать — лагіднувати.
Скромный, о — плохий, лагід-
ний, о.
Скропать — златати.
Скруглить — закруглити, об-
круглити.
Скручивать, скрутить — звірчу-
вати, звертіти, зсукувати,
-кати, з'язувати, зати, мо-
тузити, умотузити.
Скрывательство — перехови.
Скрывать-крити, укрити, хова-
ти, сховати, переховувати,
-ховати, затаювати, -іти,
хитити, похитити; не-
достатки — личкувати, хибн-
вати.
Скрываться — критися, укри-
тися, ховатися, сховатися,
переховатися, украдатися,
украстися, затаюватися,
таїтися, (изъ виду) покри-
ватися, -тися; (въ толпѣ) по-
шиватися, -шитися між
люде.
Скрытничать — таїтися, хова-
тися.
Скрытно — потай, потайком,
потайці, потаємно, ниш-
ком.
Скрытность — затайливість,
притаєнність, закритність,
потайність, тайність, при-
тайкуватість.
Скрытый — притаєнний, за-
тайливий, закритний, по-

тайний, притайкуватий, по-тайливий.
 Скрыть—криянка, схованка, потайник, тайник, криївка.
 Скрѣпа — закрѣпа, клямбра; підпис, посвідчення.
 Скрѣплять, -пить—закріпляти, закріпити; свідчити, посвідчити підписом.
 Скрючивать—см. Скорчивать.
 Скрыга—каптії, скнара, жми-крут, скупар, скупердяга.
 Скрыжничать—каптії.
 Скрыжничество — каптіїство, скнарість.
 Скудель—глина; черепок.
 Скудность—скудота, нестаток.
 Скудный, о—скудотний, нужденний, злиденний, о.
 Скудоуміе—недоумство.
 Скудоумный — недоумкуватий.
 Скудѣть—убожіти.
 Скука — нудота, нудьга, нуд, нуда.
 Скула—вилиця; см. Скрыга.
 Скуластый—вилицюватий, повиличний.
 Скулить—скімлити.
 Скуловой—виличний.
 Скулочникъ, раст. *Malva crispa* городовина.
 Скульпторскій—сницарський.
 Скульпторство—сницарство.
 Скульпторъ—сницар.
 Скульптура—сницарство.
 Скумбрія, рыба *Scomber scombrus* — баламут; молодая-чирік; мелкой породы-чирус.
 Скупать, -пить — скуповувати, -пити, поскуповувати.
 Скупенекъ—скупенький.
 Скупецъ — скнара, скупяга, загнибіда.
 Скупиться—щикніти, скнарувати, крежити.
 Скупной—скупований.
 Скуповатый—скупенький, при-скупий.
 Скупой, о—скупий, скнарий, скупучий, о.
 Скупость—скупощі, скнарість.
 Скупщикъ, -ца — скупень, -пниця; скота-животинник; лошадей-хваринник, леве-рант.
 Скусывать, -сить — відкусювати, -сити.
 Скуфья—підкапок, яломок.

Скучать—нудити світом; нудитися, нудьгувати.
 Скучивать, скучить—складати, скласти до купи, нагромаджувати, -мадити.
 Скучный, о—уретний, маркітний, тмянний, нудний, о.
 Скушать—з'їсти.
 Слабительное—проносне.
 Слабительный лень, раст. *Lipium catharticum*—льонок.
 Слабить—проносити.
 Слабнуть—упадати на силах.
 Слабо-(не туго) слабо, на ослабі; (не удовлетвори-тельно) погано; (медленно) помалу, поволі, сплѣха, мляво; (не сильно) безсило, вутло, немічно, недолужно.
 Слабоватый, о — прислабий, послабий, о.
 Слабогрудый—квологрудий.
 Слабодушіе—лехкодухість.
 Слабодушный, о — легкодухий, о.
 Слабосиліе — юлавість, кво-лість, недолугість, магни-тість, недолужність.
 Слабосильный—юлавий, нездо-лящий, магнитий, кволий, недолугий, — недолужний; сущ. -недолуга, худосилок худобахолок.
 Слабость — неміч, слабівні-млюсть, недолужність; ха-рактера — хибкість, хибли-вість.
 Слабоуміе—недоумство.
 Слабоумный — недоумкуватий, благуватий, несповна ро-зуму.
 Слабый — (характеромъ) хиб-кий, хибливий; (здоровьемъ) кволий, недішлий, недо-лугий, кородкий, недолужний, млілий, неможний; (голосъ) тихий; (тѣлосложеніемъ) крихкотілий; (не тугий) слабкий; (о надеждѣ) малый.
 Слабѣть — слабшати, незма-гати, кволіти, безсиліти.
 Слава—слава; (большая) про-слава; (дурная) неслава, поговір; (слухъ, молва) по-голоска, чутка, розголос.
 Славить—славити, вихвалити, величати.
 Славиться (чѣмъ)—бути слав-ним з чого.
 Славка, пт. *Sylvia fitis*—фітин

фітчик; ястребиная — или
пестрогрудка, *S. pictoria* — во-
лове очко, риб'яче очко;
чорногеловка, *S. arctic pilla* —
чорноголовий.
Славный — славетний, славут-
ний, славний; гарний,
дешський.
Славолюбець — славолюб.
Славолюбивый — славолюбний.
Славолюбіє — славолюбство.
Славословить — вихвалити, ве-
личати, виславляти.
Славословіє — вихвала, вели-
чання, виславляння.
Славута — солові, розвора,
розвіряка, роззява, гава.
Славянин — слов'янин.
Славянський — слов'янський.
Славянство — слов'янство.
Слагаемое, ариф. — доданок,
додатник.
Слагать, сложить — складати,
скласти, поскладати; (го-
лову) головою накладати,
наложити, душею накла-
дати, наложити; (должність)
зрікатися, зректись уряду,
посади; (с'я кого долг) да-
рувати, подарувати кому
берг; (ариф.) додавати, дати
(сочинять) компонувати,
скомпонувати.
Сладенький — солоденький.
Сладехонький, сладешенький
— солодесенький.
Сладить — солодити; (понемно-
гу) підсоложувати.
Сладкая трава, раст. *Hegae-
leum sphondylium* L. — бор-
щівник.
Сладкий, -о — солодкий, солод-
ко.
Сладкий корень, раст. *Polyo-
dium vulgare* — солодиш,
солодиця лісова.
Сладковатый — осолодуватий,
просолодкуватий, присо-
лодкий, посолодкий, -о.
Сладкоглаголивый — см. Слад-
кор'чивый.
Сладкое — солодка страва, де-
серт.
Сладкор'чивый — солодкомо-
вий, масткослівний.
Сладостный, -о — солоднечий,
солодецький, солодечний,
-о.
Сладострастие — пещота, лю-
башність, спорзність,

Сладострастный — солодкомо-
вий, любашний, пещотний,
спорзний, -о.
Сладость — солодоші, солод-
неча, солодь, солодість.
Слаживать, сладить — лаго-
дити, злагодити, лаштува-
ти, улаштувати, порядку-
вати, упорядкувати, улад-
нати, улагодити; порозу-
міватися, -мітисся, дійти
справи з ким, умовляти-
ся, умовитися, єднатися,
поеднатися, управлятися,
-витися, упоратися.
Слазить — (взлѣзати) злазити,
вилазити; (спускаться) злі-
зати.
Сламывать, мать, мить — пе-
реламувати, мати, зламу-
вати, зламаги, зломити;
перемагати, -мігти.
Сланець, минер. — лупак, лу-
пець.
Сланцовый — лупаковий, луп-
цевий.
Сластена — ласун, ласій, лась-
ко, ласач, лягоминець, сма-
кун, халасун, халус.
Сласти — ласощі, солодоші, ла-
гсмині, мантулки, хвиги-
миги.
Сластолюбєць — ласун, спор-
зник, ласощохлист, лаго-
минець, роскошник.
Сластолюбивый — см. Сладо-
страстный.
Сластолюбіє — спорзність, пе-
щота, любашність.
Слатъ — посилати, відсилати.
Слащавый — солодкавий.
Слаще — солодче.
Слегать, слечь — лягати, ляг-
ти, кластися, покластися.
Слегаться-жаться, слечься —
злежуватися, жатися, злег-
тися, позлягатися.
Слегка — злегка, злегенька, де-
генько; помалу, трохи; (ми-
моходомъ) хватком, при-
халцем, здалека.
Слегшийся — зляганий.
Слежавшийся — злеглий, по-
леглий.
Слеза — слѣза.
Слезинка — слѣзина, слѣ-
зинка.
Слезка — слізка.
Слезки кукушкины настоя-

- щія—раст. *Orchis masculata*
 —дворучки пресвятої.
 Слезливость — плачливість,
 мазгливість, нюнявість.
 Слезливый, о — плачливый, маз-
 гливый, нюнявый, о.
 Слезный, о — слізний, слюзо-
 вий; жалібний, ревний,
 плачний, о.
 Слезотечение, мед. — слюзо-
 теча.
 Слесарить — слюсарувати.
 Слесарная — слюсарня.
 Слесарный — слюсарський.
 Слесарский — слюсарів.
 Слесарство — слюсарство.
 Слесарь — слюсарь, холодный
 коваль.
 Слетать, ть — злітати, зле-
 тіти, зніматися, знятися;
 —ся — злітатися, злетітися,
 позлітатися, поназлітатися.
 Слетокъ — підліток.
 Слетъ — зліт, позліт; виліт.
 Слива — слива; (мелкоплодная)
 — *Prunus domestica* — терно-
 слив, тернослива, терноха;
 прививная, *P. instilita* — куль-
 ка; тернистая, *P. spinosa* L.
 — терен; венгерская — угор-
 ка.
 Сливание — зливання.
 Сливать, слить — зливати, зли-
 ти, сточувати, — чити, по-
 сточувати; виливати, ви-
 лити.
 Сливаться, слиться — сплива-
 тися, сплинутися.
 Сливка — зливка; зливання.
 Сливки — вершки, молодина,
 осужка, сметана.
 Сливной — позливаний.
 Сливный — сливовий, слив'я-
 ний.
 Сливнякъ — (садъ) сливник;
 (наливка) слив'янка.
 Сливочникъ — осужник.
 Сливочный — осужковий, вер-
 шковий, сметанковий.
 Слизень, *Limax* — масляк, сли-
 зяк, слизюк.
 Слизистый — слизуватий, слю-
 завий.
 Слизнуть — склизнути.
 Слизнякъ (родъ болотнаго) —
 п'явушник; раст. *Althaea*
officinalis L. — калачики, про-
 скурки.
 Слизывать, зать, знуть — зли-
 зувати, зати, вилизувати,
 вилизати.
 Слизъ — слизота, склизъ,
 слюз.
 Слизеть — склизнути.
 Слипаться, пнаться — злипа-
 тися, птисся.
 Слитие — злиття.
 Слитковый — зливковий.
 Слитно — вкупі, разом.
 Слитный — злитий.
 Слитокъ — зливок, виливок.
 Сличать, сличить — рівняти,
 порівняти, зрівняти, при-
 рівняти; звіряти, звірити,
 перевіряти, вірити.
 Сличение — рівняння, порів-
 няння.
 Слишкомъ — надто, занадто,
 знадтом, назавміру, наз-
 бит, через край, через
 лад, лишнього, геть-то;
 більш як.
 Слияние — сплив, збіг; сполу-
 чення, злучення.
 Слобода — слобода, слобідка.
 Слободской — слобідський; —кая
 Украина — Слобожанщина.
 Слобожанинъ — слобідчанин,
 слобідець.
 Словарикъ — словничок.
 Словарный — словниковий.
 Словарь — словник.
 Словесность — тисьменство.
 Словесный — словний.
 Словечко — слівце.
 Словно — помість, мовляв, не-
 мов, наче, ніби, неначе,
 ніби то, буцім; бы-мов пак,
 моб; какъ бы — мов би, ні-
 би-б-то.
 Слово — слово; (разговоръ) мо-
 ва, розмова; (речь) промо-
 ва; (проповѣдь) казань.
 Словоизвержение — велемов-
 ність, просторікуватість,
 балаклійство.
 Словолитный — гісерний.
 Словолитня — гісерня.
 Словолитчикъ — гісерник.
 Словообразование — словотвір.
 Словоохотливость — мовність,
 балакучість, балакливість.
 Словоохотливый — мовний, ба-
 лакучий, балакливий.
 Словопроизводный — словови-
 водний.
 Словопроизводство — слово-
 вивод.

Словосочиненіе,—складня.
Словотолкованіе — словотов-
мачення.

Словотолкователь — словотов-
мач.

Словоудареніе—наголос.

Словцо—слівце.

Слогъ—склад, стиль.

Слоеватость—пришарість, при-
лусткість.

Слоеватый — пришарий, при-
лусткий.

Слоение — верствування, лу-
стування.

Слоеный-листочковый, лустковый

Слообразный — верствува-
тий, листкуватий.

Сложеніе (тѣла) — статура,
штатура; (ариф.) додаван-
ня; складання.

Сложенный (складками) — рі-
шений.

Сложность—складність, склад-
частість.

Сложный, о—складний, склад-
частий.

Слой — шар, верства; плат,
платок, ряд; деревесины-
пасмо, трупіна, літовище;
жира на жидкости—осуга;
тѣста, также лепестковъ
въ капустѣ, лукѣ — лустка,
листва; снѣга на чемъ ли-
бо-настил.

Слойка—лустка.

Слоистый—лусткий, палгова-
ти, шаровий.

Слоить—верствувати, лустку-
вати, листвити.

Сломать — уломити, поломити.

Сломаться—уломитися, поло-
матися.

Сломка—злом, полом.

Сломленный—зламаний.

Слоновый—слоневий.

Слонъ—слін, слонь.

Слоняться — тинятися, туля-
тися, сновигати, сновига-
ти, сновидати, никати, швен-
дяти, швиндати, вештати-
ся, бекатися, бейкатися, во-
лочитися, блукати, шалати-
ся, морскатися, мотлятися,
хилятися, товктися, совма-
нитися, нишпорки шукати.

Слопать—хамнути, уперезати,
умолоти, стріскати, потрі-
скати, пожерті.

Слуга—челядник, ця, челядин,
дка, челядинець, нка, слу-

га, слугиня, наймит, най-
мичка.

Служанка—служебка, служеб-
ница, служница, слугиня,
челядка, наймичка.

Служащій — офіційник, офи-
ціальист, службовець.

Служба—(мѣст.) помістя, уряд,
помісто, посада, (вѣдом-
ство) офіція, (обществу)
громадська робота: (госу-
дарственная) уряд держав-
ний; (по найму) найми;
(солдаты) жовнір; лечеб-
ная-лікарська офіція; ком-
мерческая-комерційна офи-
ція; матеріальная-матеръ-
яльна офіція; пути и зда-
ній-офіція, колії та будин-
ків; сборовъ-офіція збору;
телеграфа-телеграфна офи-
ція; юридическая — офіція
правнича; тяги-офіція во-
зова.

Службы—шурники.

Служебный—офіційний, служ-
бовий.

Служеніе—(на пользу чью)пра-
ця; (служба) урядування.

Служивый—жовнір.

Служитель—служанець, служ-
ник, служебник; канцеляр-
скій—писарь.

Служительскій — служанець-
кий, служебницький.

Служить—служити; чѣмъ-бу-
ти за що; по найму-найми-
тувати, работницей-най-
мичкувати; объединю-прави-
ти службу божу.

Служка (монастырск.)-слимак.

Слукавить—злукавити, зхи-
рувати.

Слуховой — слуховий, (труба,
рожокъ) слухавка; (оно)
димница.

Слухъ—слух; поголоска, учут-
ка, почутка, прослух, віда,
пославка, розголос, чутка,
поголос.

Случай — припадок, випадок,
притрапка, трапунк, зна-
рок, причта, стичка, ока-
зія; несчастный-пригода, ли-
ховина; удобный—нагода.

Случайно—припадком, випад-
ком, припадково, випадково,
трапунково.

Случайный—припадковий, при-

чговий, випадковий, трапунковий.

Случать, чить, — припускати, стити; ся-бігатися.

Случаться, случиться. — траплятися, трапитися, коїтися, укоїтися, здобарятися, ритися, припадати, пасти, випадати, впадати, лучатися, читися, упадатися, упаєтися, припадатися, пастися, пригодитися, нагодитися, знагодитися, вибиратися, вибратися.

Случка—парування, припуск. Случный жеребець—стадник, огер, верещук; быкъ-бугай; кабанъ-кнур.

Слушаніе—слухання.

Слушатель—слухач, -ка, послушач, -ка, послухатор, -ка; вольнослушатель, -ница; вільнослухач, -ка.

Слушать — слухати; (принимать во вниманіе) вважати.

Слушаться—слухатися, шануватися.

Слушающий—слухащий.

Слушить, сгрызть—злускати.

Слушиться—злузнутися, злупитися.

Слыть (чѣмъ)—уходити за, славиться.

Слыханный—чуваний.

Слыхать—чувати, чути.

Слыхомъ—чутком.

Слышать, услышать — чути, учувати, учути, почути, дочуватися, дочутися.

Слышаться, послышаться. — чутися, причуватися, причутися, учуватися, учути-ся.

Слышно—чути, чутно, чувати, чутъ.

Слышный—чутний.

Слышнѣе — чутніш, чутніше.

Слѣва—з лѣвого боку.

Слѣдить — (охотн.) стежити, слѣдкувати, шнуркувати; (за кѣмъ, за чѣмъ) пильнувати кого, що, наглядати, наглядіти, наглядіти кого, що, пантрувати, чатувати, достерігати, гти.

Слѣдованіе—прохід, перехід; чему — наслідування, наслід.

Слѣдозатель — слѣдчий.

Слѣдовательно, итакъ—отже, виходить, себ-то, отож.

Слѣдовать—іти за ким, проходити; (о событіяхъ, настрояхъ) наступати, пити; (изъ чего) належати, впадати, припадати.

Слѣдомъ — назирком, наглядом, наглядці, утробі, слѣдом, слѣдою, услѣд, слѣдма, назирцем.

Слѣдственно — отже, виходить, себ-то.

Слѣдственный—слѣдчий.

Слѣдствіе—(послѣдствіе) наслідок, добуток, послѣдок; (розыскъ) слѣдство.

Слѣдуемое, подлежащее — належність, право.

Слѣдуемый—належитий, належный, що належить, що припадає (кому).

Слѣдуетъ, приличествуетъ — подобно, подібно; (изъ чего) виходить; (надлежитъ, полагается) належить, припадає, випадає, приходить-ся.

Слѣдующій—наступний, другий, той.

Слѣдъ—слѣд, прослѣдок, про- слѣд (наносное вліяніе) наплинок; (ноги) ступа, ступеник; (ноги на грязи) протопка; (колеса) тор; (полосы) пошморг, пошморги; (отъ протаснен. предмета) поволока; (на свѣжѣмъ снѣгу) понова; (звѣря) чорнотроп.

Слѣзать, слѣзть — злизати, злізти; вилизати, вилізати.

Слѣпая кишка, анат. — кон- тух.

Слѣпень бычачій, насѣк. Tabanus bovinus—бомок, жак.

Слѣпец—сліпий, сліпець, слі- пак; Spalax typhlus—зінь- щеня.

Слѣпить—сліпити.

Слѣпка, раст. Nonna pulla — хлібчик чортів.

Слѣпливать, пить — ліпити, зліпляти, пити.

Слѣпливаться, питься — залі- плюватися, заліпитися.

Слѣпнуть—сліпнути.

Слѣпо—сліпо, осліп, сліпма.

Слѣповатый — підсліпий, не- добачливий, сліпенький.

Слѣпой—сліпий, невидющий, темний, темноокий; (съ бѣльмомъ) полудуватий.
 Слѣпокурникъ, раст. *Ranunculus C. Baub.* — яскір, *R. sceleratus*—цар-зілля, чорне зілля.
 Слѣпокуръ, раст. *Cornus sanguinea* — свидина, свид, спиж.
 Слѣпокъ—виліпок, витиск.
 Слѣпорожденный — сліпий зроду.
 Слѣпота—сліпота; засліп; куриная, раст. *Caltha palustris*—лапики; мед.-куряча сліпота.
 Слѣпышъ, *Mus (slapax) typhlus*—зіньське щеня.
 Слюбиться—зізнатися; скохатися, залюбитися, покохатися.
 Слюда, минер.—лосняк, блискняк, блестяк, кам'яне серце.
 Слюдистый—лоснякуватий.
 Слюдяной—лосняковий.
 Слюна—слина.
 Слюнная железа — слинівка, слинна залоза.
 Слюнотечение—слинотеча.
 Слюнтяй—слинько.
 Слюнявый—слинявий.
 Слякоть — хляга, хляка, хляда, хлягоза, моква, мочва, ляпавиця, мускота, хлякота, слѣота, болото.
 Сляпать—зляпати.
 Смазка — мазання, мащення, шмарування, омаста, помастка, шмаровидло.
 Смазливый—гожий, гарненький.
 Смазкой—мазаний.
 Смазочный—мастовний; матеріалъ—омаста, шмаровидло, помастка.
 Смазчикъ—мастильник, омастник; (шутл.) шмаровоз, шмаровіз, шмаровіа.
 Смазываніе — мащення, омащування, шмарування.
 Смазывать—мастити, змастити, шмарувати, вишмарувати; клейстеромъ—шліхтувати, вишліхтувати; саломъ, жиромъ — смальцювати, насмальцювати.
 Смазь — шмаровило, омаста, помастка.
 Смалчивать, смолчать—змов-

чувати, змовчати, умовчати, замовчати.
 Сманивать, сманить—знаджувати, знадити, переманювати, нити, підманювати, підманити, підманути.
 Смарывать, смарать — стирати, стерти.
 Смастерить—зверетенити, поладити, зшпортати, змаструвати; (съ трудомъ) сповчити.
 Сматывать, тать, ся—змотувати, змотати, сотати, насотати, звивати, звити, ся.
 Смахивать, смахнуть — змітати, змести; стивати, стяти; утяти; скидатися на кого, удаватися в кого.
 Смачивать, чить—підволоджувати, підволодити, помочувати, чити.
 Смежать, жить — склепляти, пити.
 Смежно — сумеж, суміж, сугрань, суміжно, поміжно.
 Смежность — сумежність, поміжність.
 Смежный—поміжний, сумі(е)жний, помеженный.
 Смекалка—імка, тьма, тьмок, кметянка.
 Смекать, смекнуть—кметити, укметити, жамати, ужамати, імкати, імкнути, темесити, утемесити, брати, узяти на розум, тямкувати, утямкувати, довмитися, доумитися.
 Смерзнуться—позмерзатися.
 Смеркаться, кнуться—сутеніти, посутеніти, смеркати, смеркти, осмеркнути, намеркати, кнути, вечорітися, привечорітися.
 Смертельный—смертяний.
 Смертникъ—стратенець.
 Смертность—смертельність.
 Смертный—смертельный; суц.—смертьник; казнь—кара на горло.
 Смертоносный — смертовий, смертодайний.
 Смертоубийственный — душогубний, забійний.
 Смертоубийство—душогубство, забійство.
 Смерть—смерть; актъ—смерти—умерлини.
 Смерть—курбела.

Сметана—сметана.
 Сметанный—сметановий.
 Сметать, смести—змітати, на-
 змітати, змести.
 Сметка—см. Смекалка; фаст-
 рига.
 Сметки—сміття; муки — обме-
 тиця.
 Сметывать, сметать—скидати,
 скидати, поскидати; (о ши-
 тьї) — заригувувати, заригу-
 вувати, половити, уполо-
 вити, фастригувати, при-
 фастригувати.
 Смигиваться, гнуться — пере-
 моргуватися, гнутися.
 Смигнуть, сморгнуть — змель-
 нути.
 Смиловаться—зглянутися.
 Сминать, смять—топтати, по-
 топтати, толочити, потоло-
 чити, бгати, зібгати.
 Смирение — покоря, самопо-
 коря.
 Смиреник, -ца — плохута,
 смирняк, -чка.
 Смиреничать—удавати з се-
 бе плохуту, смирняка.
 Смиранный, о—покірний, по-
 кірливий, о.
 Смиритель, -ница — гамовник,
 ця, упокірник, ця.
 Смирительный — упокірливий,
 гамувальний, угамуваль-
 ний, погамовний, угамов-
 ний.
 Смирный, о—сумирный, по-
 кірливий, плохий, лагід-
 ний, рахманний, плохови-
 тий, о.
 Смирать, рить — упокорювати,
 -корити, приборкувати,
 -боркати, ускормляти, ми-
 ти, гамувати, угамувати,
 утихомирювати, рити.
 Смиряться, -рится — упокорю-
 ватися, -коритися, кори-
 тися, скоритися.
 Смоква, раст. *Ficus carica* L.
 хвига; вяленый, плодъ ин-
 жир.
 Смокнуть—помочитися, змок-
 ти, змокрити.
 Смоковница, — см. смоква.
 Смоковный—хвиговий.
 Смола—смола; бѣлая; живица;
 сапожничья-вар, шевська
 смола; сосновая, очищенная
 -трава.

Смолачивать, -тить — збивати
 збити, змолочувати, -тити.
 Смолаться—умовитися.
 Смоловатый—смолястий.
 Смолевка, раст. *Lychnis vis-
 caria*—смілька; раст. *Silene
 nutans*—терляч.
 Смолевой—смоляний.
 Смоленіе—смоління.
 Смолильщик, -цы — моляр.
 Смолистый—смільний, смолко-
 вий, смолкий, живичува-
 тий.
 Смолить—смолити.
 Смолка — смілька; смоління,
 (пахучая для куренія) ко-
 зубець; раст. *Asperula
 odorata*—марьянка пахуча;
 раст. *Viscaria vulgaris*—смо-
 льянка.
 Смолкать, -кнутъ — нишкти,
 занишкти, унишкти, ущу-
 хати, ущухти, знишкнути,
 уклякати, -кнути.
 Смолотоварня—смолярня.
 Смолоту—замолоту, з моло-
 дих літ.
 Смолотить—змолотити, помо-
 лотити, умолотити.
 Смолотый—змелений.
 Смолоть — змолоти; съерун-
 дить—зверзти, ляпнути.
 Смолчать—примовчати, пере-
 мовчати, умовчати, змов-
 чати.
 Смоль—смола.
 Смольный—смоляний, живич-
 ний.
 Сморгаться—сякатися.
 Смородина (красная) порічки,
 шпоришки, путарайки;
 (черная) смородина, сморо-
 док.
 Смородинный — порічковий;
 смородиновий.
 Смородиновка — порічківка;
 смородинівка.
 Сморгочный—сморгочевий.
 Сморгоч, -грибъ, *Morchella
 esculenta* Pers.—сморгъ, чмуръ,
 зморшка.
 Сморгоченный — (о плодахъ)
 морхлий.
 Сморгивать, -щить — брижити,
 збрижити; -ся—побрижити-
 ся, побабіти, зморхтисся,
 зморхнутися.
 Смотрини—оглядини, розгля-
 дини.

Смотритель, ница — доглядач,
-из, доглядн. к, -ця.
Смотрительскій — доглядниць-
кій.
Смотрѣ — огляд, перегляд.
Смотрѣть — дивитися, глядіти;
вытаращивши глаза — вира-
читися, витріщитися; без-
смысленно — солопити; за-
дѣтьми доглядати дітей.
Смошенничать — перемахлю-
вати, сшахрувати.
Смрадить — смердіти.
Смрадность — смородливість,
смердючість, сморідність.
Смрадный, о — смородливый,
смердючий, сморідный, о.
Смрадь — сморід; сильный
— сопух.
Смугловатый — смаглявий.
Смуглолицый — темновидий.
Смуглость — снадь, брунат-
ність, смаглявість.
Смуглѣть — смагліти.
Смуглякъ, -нка — смуглявий,
смуглявка.
Смудрить — змудрувати, схи-
трувати.
Смута — заколот, чвара, кала-
мут, розрух, колотнеча.
Смутитель, -ница — колотник,
-ця, каламутник, -ця.
Смутничать — колотити, кала-
мутити.
Смутный — (взоръ, взглядъ, во-
споминанье) неясный, неви-
разный; (духъ, мысли) трі-
вожливый, бурхливый, бур-
ливый; (время) каламутный,
неспокойный.
Смутянить — кавратити, кала-
мутити.
Смутянь — кавратник, кала-
мутник.
Смучать, смутить — баламути-
ти, каламутити, скаламу-
тити, колотити, сколотити.
Смущать, смутить — бентежи-
ти, збентежити.
Смущаться, -тяться — збенте-
жуватися, збентежитися,
мутитися, замутитися.
Смущение — збентеження; ко-
лотнеча, розрух.
Смывать, смыть — змивати,
змити.
Смыкать, сомкнуть — злучати,
-чити, закріпляти, -пити;
(глаза) — мружити, змружи-

ти, склепляти, -пити, жму-
рити, зажмурити, стикати.
Смыкаться, -кнуться — закрі-
плятися, закріпитися; скле-
плятися, -питися.
Смыливать, лить — змилювати,
змити.
Смыслить — шупити, тямити,
кметити, шнипорити, укли-
пяти, розуміти; въ чемъ —
розумітися на чому.
Смысль — розум, розуміння;
глузд, тяма, тямок, сенс.
Смычекъ (скрип.) — лучок.
Смышленность — тяма, тяму-
чість, тямкість, змисність,
імкливість.
Смышленный — тямучий, тя-
муцій, тямкий, змисний,
імкливий.
Смѣлость — смѣливість, звага,
відвага.
Смѣлый, о — смѣливый, зваж-
ный, відважний, о.
Смѣльчакъ — смѣлецъ, небій,
зважник, відважник.
Смѣлѣть — смѣлѣти, смѣлѣшати.
Смѣна — зміна, заміна, воен-
вартя, стійка, чата; (поля)
рука; (рабоч.) черга.
Смѣнный — змінний.
Смѣнять, -нить — зміняти, -ни-
ти, відміняти, нити, засту-
пати, -пити, люзувати; (со
службы) скидати, скинути.
Смѣрять, измѣрять — змѣрити,
змѣряти.
Смѣсь — мішанина, мішанка,
мішка, мішаниця, суміш,
наміш; раз. зерн. хлѣбовъ
— шусница, суспиця, суро-
пиця, суржик; механическая
въ химіи — суміш.
Смѣта — облік, обліч, кошто-
рис, коштопис.
Смѣтка — см. Смекалка.
Смѣтливость — спритність, по-
кмітливість, кметливість.
Смѣтливый — спритный, по-
кмітливый, кметливый; на-
ходчивый (человѣкъ) кметъ.
Смѣть, посмѣть — смѣти, на-
смѣти, посмѣти, важитися,
наважитися.
Смѣхотворный — смѣховинный.
Смѣхотворство — смѣшки, жар-
ти.
Смѣхотворъ — смѣшко.
Смѣхъ — сміх, посміх, смѣшки,
смѣхота; (сильный) регіт,

- реготання, (тихий) хіхи, хихіт, хихоти, хихички, хихоньки.
- Смѣчать, смѣтити—рахувати, вирахувати; імкати, імкнути, домислятися, -мислитися.
- Смѣшанно — суміш, сумішно; въ перемежку—мішма.
- Смѣшанный—перемішний, мішаний.
- Смѣшатся, смутиться—замішатися, помішатися.
- Смѣшеніе — перемішка, змішання, змішка.
- Смѣшивать, шать — перемішувати, перемішати, змішувати, змішати, позмішувати; (разл. зерн. хлѣбъ) зсуропити.
- Смѣшиваться, смѣшаться — перемішуватися, перемішатися.
- Смѣшить—сміяти.
- Смѣшливый, -ая — смішливий, реготливий, сміюн, смішко, сміюха, сміхун, сміхуха; очень—дурносміх.
- Смѣшно — смішно, кумедно; (кому-нибудь)—регітно.
- Смѣшной — смішний, посмішний; кумедний, чудний, чудасій, -ний, чудернацький.
- Смѣщать, смѣстити—складати, зложити з уряду, зсаджувати, зсадити, скидати, скинути.
- Смѣщеніе (к.-н. органа) — поруха; (по должности) зложення з уряду.
- Смѣяться—сміятися, реготати, хихотатися; (потихоньку) кихкати; (надъ кѣмъ) глузувати з кого.
- Смягчать, -чить — м'якшити, зм'якшити, пом'якшити, тонкувати, зтонкувати; -ся — мнякшати, помнякшати.
- Смягчение—змнякшення.
- Смягчительный — м'якшучий, м'якливий.
- Смятеніе — (народное) колот, колотнеча, розрух, повстання, заколот; (переполохъ) метіж, трусанина, полох, веремія, буча, сумятня, труса, струс; (души) тривога, неспокой.
- Смятенный—збентежений, схвилований.
- Снабжатель, -ница—постачальник, -ця, доставник, -ця.
- Снабжать, -дить — постачати, постачити, що, наділяти, -лити, обмислювати, обмислити чим.
- Снабженіе — постачання, постача, обмислення.
- Снадобье — приправа; зілля, ліки.
- Снаружи—з'окола, знадвору, зверху, на оружку.
- Снарядъ — (пушечный) гарматень, куляга; (землечерп.) машина землекопна; (слесарный, столярный, полн. приборъ инструментовъ) — справилля, справа; (инструментъ, приспособленіе) пристрій, знадоб'я, струмент, справилля.
- Снаряжать, -дить — споряджати, спорядити, наряджати, -дити, опоряджати, - дити, споруджати, -дити, зряджати, зрядити, позряджати, лагодити, налагодити, рехтувати, вирехтувати, прирехтувати, лаштувати, налаштувати, налаштовувати, обмисляти, обмислити, виправляти, виправити, виряжати, вирядити, строїти, вистроїти, ладнувати, уладнувати.
- Снаряженіе (предметы) — ряжа; (военное) войовой рихтунок; (дѣйствіе) лаштування, споряжання, рехтування, виряжання, виправляння.
- Снасть—(корабел.) кодина, кодола, линва, шельма; (приборъ, инструменты) справилля.
- Сначала — уперед, спочатку, спотинову, передом, наперед, перше, перш, спершу, попереду, попервах, насамперед.
- Снашивать, сносить—зносити, знести, позносити; переносити, перенести, перетерпіти.
- Снесение—знесення.
- Снигирь, пл. Pyrrhula vulgaris—снігур, червонюх, снігурець.
- Снизу—знизу, зделу, спідсподу, зісподу, з дна.
- Снизывать, -зять — знизувати,

внизати, нанизувати, -зати, винизувати, винизати.
Снимати — здійснювати, скидати.

Снимати, снати — здійснювати, здійснити, здійснити, скидати, скинути, поскидати; (обувь) ззувати, ззути; (верх. плаття) наддягатися, -гтися; (голову) стинати, стяти голову; (кожу) лупити, злупити, білувати, обілувати, драти, обідрати; (кору, шепуху, шкірку) лущити, полущити, обкорувати, обкорити; (огорожу) розгороджувати, дити; (п'янку) бармувати, збармувати, шумувати, ашумувати; (фотографію) світлити, усвітлити, фотографувати, сфотографувати; (план) п'янувати, сп'янувати; (портрет) малювати, змалювати; (со стола) прибирати, -брати; (квартиру) наймати, найняти.

Снімок — (фотогр.) світлина; копія, список.

Сніскавати, -кати — набувати, -бути, придбати, набувати, заробляти, -бити.

Снисходительность — поблажливість, вибачливість, потуральність.

Снисходительный, -о — поблажливий, вибачливий, потуральний.

Снисходити, снисойти — (кому) потурати, попускати, -стити; (на что) приставати, пристати.

Снисхождение — ласка, милість, полегкість; потурання, поблаження.

Снитъ, раст. *Aegoropodium podagraria* — яглиця.

Сниться — снитися.

Сница — розвора.

Снова — знов, спотинову, знову.

Сновать — (пряжу) снувати; (б'гати, ходити) сновигати, вештатися.

Сновидецъ — сновид.

Сновидѣніе — сон, сновиддя.

Снопъ — сніп.

Сравнивать, вить — припасовувати, сувати; (кому) потурати, кому.

Снорока — припасування, припасовини; зручність, спритність; потурання.

Сносить, снести — односити, однести, повідносити, переносити, нести, перетерпіти; (карту) скидати, скинути; (в'рощодъ) списувати, -сати на видак; (голодъ) терпіти голод.

Сноситься, снестись — зсидатися, зіслатися; (письменно) листуватися, аликуватися.

Сносливый — міцний, кремезний, крем'язний; дужий, загартований, терплячий.

Сносный — (что можно перенести) степний, витерпний; (о водѣ) прибутний; (о картѣ) скидний; (о пожиткахъ) крадений; (о п'яні) помірний; (не-плехом) нічий, нічийенький.

Снось — (терп'яв'є, терплячість; дома) розсір, розмур.

Снотворный — снодійний.

Снотолкование — снотлумачення.

Снотолкователь — відгада-сон, снотлумач.

Сноха — невістка, невістка.

Сношение — зносини, зносини, стосунки.

Снуровать — шнурувати.

Снурокъ — прив'язка, сальма.

Снуръ — шнур.

Снігирь, *Pyrrhula pyrrhula* — червонох, снігур, снігу-рець.

Сніговой — сніговий.

Снігъ — сніг; первый — обно-вець; только что выпав-ший — пороша; обильно па-дающий — курделиця, курде-ля; мокрый — флюта; навес-ший на ч. л. — навис, наві-са, нависъ; съ вѣтромъ — шивира; глубокий — западь.

Снідати — гризти, сушити.

Снідний — істовний.

Снідокъ, раст. *Anthriscus vul-гаріs* — сибирігъ, бугиля; *A. sylvestris* Hoff. — борщів-ник.

Снідь — наілок, істовне, іжа. н'жекъ — сніжок.

Сніжина, -ика — сніжина, -ига.

Сніжистый — снігуватий.

Сніжить — сніжити.

Сніжнобѣлый—сніговобѣлий.

Сніжный—сніжний, сніговий;
(о горѣ) сніговий; (погода)
сніговиця; (о зимѣ) завоі-
стий, заметистий, товстий.

Снюживаться, хаться—злига-
тися, позлигатися.

Снятіе—здіймання, збірання.

Снятой (о молокѣ)—збіраний.

Снятокъ, рыба *Salmo eperla-*
puz—мільга, мілька, миль-
ка.

Со—см. Съ.

Собака—собака; борзая—чу-
храй, хірт, (самка) хорти-
ця; бульдогъ—британ; гон-
чая—гончак; ирландская—
меделян; крымская—крим-
ка; лягавая—вижел; ком-
натная, болонка—саща; па-
стущья—чабанка, кундель;
цѣпная—ланцюговий пес.

Собакаръ—гицель.

Собаченка—собачка, песик,
цуцик, цуцак.

Собачиться—гульвики, справ-
ляти, бѣйдики бити; съ
кѣмъ—лаятися, сваритися.

Собачій—собачий, песький.

Собачій зубъ, раст. *Erythro-*
pium Dens Canis L.—со-
бачки.

Собачій языкъ, раст. *Cyno-*
glossum officinale—зурка,
чорнокорінь, собачка, со-
бачий корінь.

Собачка—собачка, песик, цу-
цик, цюця; у оружія—ко-
щок, язычок, цінгель.

Собачки (откусн. клещи)—ку-
сачка.

Собачникъ—псюрник; раст.
Bidens tripartita—череда.

Собачьи репы, раст. *Bidens*
tripartita—череда.

Собачьи пожитки, пометки,
раст. *Lepidium ruderale*—
вѣпички, зайчики.

Собачья голова, раст. *Scro-*
phularia podosa—кукулярія,
підтінник; *S. aquatica*—
ранник.

Собесѣдникъ, -ца—розмов-
ник, -ця.

Собесѣдование—розмова.

Собесѣдовать—розмовляти.

Собиремый—збіраний.

Собирание—збірання, збіра-
ння, збірання, збір.

Собиратель, -ница—збірач, ка
Собирательный—збіраний.

Собирать, брать, -ся—збірати,
зібрати, назбирати, пооби-
рати, громадити, згромади-
ти, нагромадити, гуртува-
ти, згуртувати, купчити,
скупчити, поскупувати,
-ся; (приготовляться) зла-
годжуватися, злагодитися,
ладнатися, наладнатися;
(столпиться) збурматися,
скупчитися; (соб-ся съ мы-
слями) зміркуватися, на-
думатися; (соб-ся со сред-
ствами, съ силами) змог-
тися, споружитися; (тро-
гаться) ряхатися, арахати-
ся; (соб-ся съ деньгами)
спромогтися, на гроші;
(соб-ся складками) набриж-
жуватися, набрижжувати-
ся; (ся въ дорогу) виряжа-
тися, вирядитися.

Соблаговоление—зволання.

Соблаговолить—зволити.

Соблазнившійся, искушенный
(чѣмъ)—понажений (на що).

Соблазнитель, -ница—спокус-
ник, -ця, зводник, -ця.

Соблазнительно—лакомо, ман-
ливо, знадно, спокусливо,
заласно, звабно.

Соблазнительность—манли-
вість, спокусливість, знад-
ність, заласність, зваб-
ність, лакомість.

Соблазнительный, -манливый,
спокусливый, знадный, за-
ласный, звабный, лакомый.

Соблазниться—повабитися.

Соблазнъ—спокуса, знада,
зваба.

Соблазнять, -нить—спокусати,
-сити, знажувати, знадити,
зводити, звести, підманю-
вати, -нити, -нути, лакомити,
злакомити.

Соблюдать, соблюсти,—захову-
вати, ховати, содержувати,
-жати, пильнувати, допиль-
нувати чого, глядіти, сте-
регти, додержувати, -жати.

Соблюдение—додержування,
заховання, содержування.

Соболи—чатамисто.

Соболь—чатамовий.

Соболь, собл. *Mustela Zibellina*
—зібелка.

Соболѣзнованіе — жаління, убоління.
 Соболѣзновать — уболювати, жаліти.
 Соборный—соборний.
 Соборованіе—маслосвяття.
 Соборовать — маслосвятити, маслувати.
 Соборъ — збір, зібрання; катедра, катедральна церква.
 Собрание—зібрання; (сборище) збір, зібрання, збори; (чего либо, коллекція) збірка.
 Собранное—зібранина, збіраниця.
 Собранный—зібраний.
 Собратство—побратимство.
 Собрать—товариш, побратим.
 Собственникъ, -ца — власник, -ця.
 Собственнический — власницький.
 Собственно—власне, саме.
 Собственноручно — власноруч, саморуч, власноручно.
 Собственноручный — власноручний, саморучний.
 Собственность — власність, своєщина; см. Имущество.
 Собственный—власний, притаманный, притамний.
 Событильничъ — горільчаний брат.
 Событіе—подія; смѣшное-чудасія; несчастіе. случай-пригода.
 Сова, пт.—сова, кувик, кувік.
 Совать, сунуть—совати, всувати, всунути, пхати, впахати, улхнути, тикати, ткнути, уткнути, тирити, потирити, утирити.
 Соваться—совганитися, совбанитися, втручатися, встрявати, сунутися, пхатися, телесуватися.
 Совершать, -шить — робити, діяти, удіяти, сподіяти, чинити, учиняти, учинити, доводити, довести до зроби; преступленіе-заподіяти злочин; купч. крѣпость—складати, скласти умову купчого запису; богослуженіе-правити, одправити службу божу.
 Совершаться, -шиться — учинятися, -нитися, діятися, сподіятися.

Совершенство — доведення до зроби.
 Совершенно—цілком, зовсім, овсім, овсі, згола, геть чисто, суто; (до чиста)-доценту, до-шнiru, до-шнirя, до-шпенту, до-шпенсту;—достаточно-задо-силь;—такъ-так саме, самі-сілько так.
 Совершеннолѣтіе—повноліття, повнолітність.
 Совершеннолѣтній—повнолітний, станивкий.
 Совершенный — дозроблений, повний, цілковитий.
 Совершенство—дозробленість.
 Совершенствованіе—кращання, поліпшення, покращання.
 Совершенствовать — покращувати, поліпшувати;—ся-кращати, ліпшати.
 Совершитель, -ница — виконавець, -виця, виконалець, -льница.
 Совинный—совиний.
 Совина стрѣла, раст. *Sagittaria sagittaeifolia* — стрілиця, стріла водяна.
 Со вкусомъ—усмак.
 Совладать, -дѣть — здоліти, здолати, змогти, здужати, подужати, погулати, посягти, зволодати, звладати.
 Совладѣлецъ — сябер, сябро, співвласник.
 Совладѣтель — співдержавець, співвладарь.
 Совлекать, -влечь — стягати, -гти, здіймати, -няти.
 Совмѣстимость—умістність.
 Совмѣстимый, о—умістний, о.
 Совмѣститель, -ница — семидільник, -ця.
 Совмѣстительный — семидільницький.
 Совмѣстительство—семидільництво.
 Совмѣстникъ, -ца — супорник, -ця, супротивник, -ця.
 Совмѣстничать — в супіріти, на перебііті, мірятися.
 Совмѣстничество — супорництво, супротивництво.
 Совмѣстно — укупі, сумісно, разом, привкупі, сукупно, успільці, посполу, спільно, поспіл, огулом, гуртом.
 Совмѣстность — сумістність, спільність.

Совмѣстный—сумісний, спільний, сукупний, гуртовий.
 Совмѣщать, -стить—сумістити, суvmістити.
 Совмѣщеніе—суміщення.
 Совокупленіе (сношеніе; половъ)—злягання; (соединеніе) злука, сполука.
 Совокуплят, -пить—злучати, -чити, сполучати, чати.
 Совокупляться, -иться—злягатися, злягтися.
 Совокупность—сукупність.
 Совокупный, о—сукупний.
 Совокъ—шпола, лопатка, ківш; стусан, штурхан, штовхан.
 Совпадать, -пасть—збігатися, збігтися, приходиться, прийтися, траплятися, трапитися.
 Совпаденіе—збіг.
 Совратитель, -ница—зводник, -ця.
 Совратъ—збрехати.
 Совращать, -тить—зводити, звести, зводочувати, -чити, збивати, збити.
 Совращаться, -тяться—зволочуватися, -читися.
 Совращеніе—зволочення.
 Современникъ, -ца—сучасник, -ця, одночасник, -ця; тогочасник, -ця.
 Современность—сьогочасність, сучасність; одночасність; тогочасність.
 Современный—сьогочасний, сучасний; одночасний; тогочасний.
 Совсѣмъ—зовсім, цілком, геть чисто.
 Совѣстить, -ся—соромити, стидати, -ся.
 Совѣстливость—сумлінність.
 Совѣстливый, о—сумлінний, о; соромливий, сором'язний, о.
 Совѣстно—сумлінно; ніяково, сором, посоромно.
 Совѣстный—сумлінний.
 Совѣсть—сумління.
 Совѣтливый—порадливий.
 Совѣтникъ, -ца—дорадець, дорадниця, порадник, -ця; (посольства, членъ совѣта) радник.
 Совѣтный—ласкавий, дружний, згідний.
 Совѣтованіе—радяння.
 Совѣтовать, посовѣтовать—

радити, порадити, -раяти, пораяти.
 Совѣтоваться, посовѣтоваться—радитися, порадитися, раятися, пораятися.
 Совѣтчикъ, -ца—порадник, -ця; на дурное-злорадник, -ця.
 Совѣтъ—(помощь) рада, порада; (совѣщеніе) рада, нарада; (ладъ, согласіе) згода, приязнь.
 Совѣщеніе—радування, на-рада.
 Совѣщательный—дорадний, дорадчий, рѣшающий-ухвалъный.
 Совѣщаться—радитися, радуватися, раду радити.
 Согбенный—згорблений, похилений, скорчений.
 Согласенъ—згода! добре! гарзд! сількісь!
 Согласившийся—згоджений.
 Согласительный—порозумний, примирливий, погодливий.
 Согласіе—згода, лад, лагода, злагода, згода, покій, су-мир, єдність, згода, воля, призволення.
 Согласно—(стройно) влад: (мирно, любовно) у згоді, у злагоді, ладі, в добрій злагоді, любо, любенько; (чего) згідно з чим.
 Согласный—ладний, складний; згідний з чим; (мирный) злагідний, злагідливий; (грам.) приголосний; -ная буква—шелестівка.
 Согласованіе—згодины.
 Согласовывать, -совать—згоджувати, -дити, погоджувати, -дити.
 Соглашать, -сить (кого на что)—єднати, поєднати, нахилати, лити до чого, хаменити, ухаменити; (кого съ кѣмъ) погоджати, -дити, згоджати, згодити.
 Соглашаться, -ситься—згоджуватися, згоджатися, згодитися, злягоджуватися, злягодитися, приставати, -стати на що, зволити, при-зволити, блажитися, побла-житися; порозуміватися, -мі-тися, погодитися, поєдна-тися.
 Соглашаніе—(примиреніе, го-

ловіе) угода, угода, точка.
 порозуміння, поєднання;
 (согласіє, соизволеніє) зво-
 лення, призволення.
 Соглядатай — підглядник, роз-
 глядач, шпиг, підглядач.
 Согнувшись — згинці.
 Согнутый, дугообразный — обо-
 дистий.
 Согрѣвательный — огрієливий.
 Согрѣвать, грѣть — загрівати,
 загріти, огрівати, огріти,
 згрівати, згріти.
 Согрѣваться, согрѣться — за-
 гріватися, загрітися, огрі-
 ватися, грітися; о жидко-
 сти — дітеплитися, злітеп-
 литися, теплитися, степлі-
 тися.
 Согрѣвающий — огрієливий;
 компрессъ — пригрівка.
 Согрѣвшийся — загрієлий.
 Согрѣшать, шить — грішити,
 згрішати, згрішити.
 Согрѣшеніе — погріх.
 Сода, хим. — сода.
 Содержаніе — утримання, удер-
 жання; (иждивеніє) держи-
 во, кошт; (жалованіє) плат-
 ня; сембриля: (литер. про-
 изведенія) зміст.
 Содержанка — підбічниця, під-
 ложниця, приспанка.
 Содержатель, — ница — госпо-
 дарь, господиня; трактира
 — корчмарь, шинкарь; поч-
 ты — почтарь; типографіи
 — друкать.
 Содержательность — змісто-
 вість.
 Содержательный, — о — змісто-
 вий, — о.
 Содержащее (вмѣстилище) —
 укладовище.
 Содерживать, — жать — утриму-
 вати, — мати, держати, удер-
 жувати; (что въ себѣ) мі-
 стити в собі; (на своемъ
 иждивеніи) — воститувати,
 — тати, контентувати, хар-
 чувати.
 Содержимое — укладаина.
 Содовый — сѣдовий.
 Содомить — галасувати, бучу
 збивати.
 Содомъ — буча, галас, гарми-
 дер, колотнеча.
 Содроганіе — здрігання, трем-
 тіння.
 Содрогаться, гнуться — здрі-

гаться, — гнутися, трусити-
 ся, струснутися.
 Содѣйственикъ, — ца — см. со-
 дѣйствовать.
 Содѣйствіе — допомога, спомо-
 га, запомога, підпомога,
 поміч, сприяння.
 Содѣйствователь, — ница — по-
 мішник, — ца, сприятник, — ца.
 Содѣйствовать — спомагати
 кого, допомагати, прияти
 кому; причинятися до того.
 Соединеніе — злука, злучення,
 сполука, сполучення, з'єд-
 ночення.
 Соединенно — спільно, разом,
 укупі.
 Соединенный — злучений, спо-
 лучений.
 Соединитель, — ница — злучник,
 — ца, сполучник, — ца.
 Соединительный — злучний,
 сполучний.
 Соединять, — ниться — лучити,
 злучати, злучити, получати,
 — чити, сполучати, чити, єд-
 нати, поєднати, єдночити,
 з'єдночити, — ся.
 Сожалѣніе — жаль, жалощі,
 жаління, жалування, жал-
 кування.
 Сожалѣть — жалкувати, жалу-
 вати, уболівати.
 Сожженіе — спалення, спалини.
 Сожиганіе — палка, палення.
 Сожигать, — сжечь — палити,
 спалити.
 Сожитель, — ница — чоловік,
 дружина; сожитець, — тиця,
 промішканець, — нка.
 Сожительство (совмѣстное) —
 промішкання.
 Сожительствовать — проміш-
 кати.
 Сожитіе — промішкання.
 Сожрать — пожерти, ухекати,
 злигати, згламати, умолоти.
 Созваніе — скликання.
 Созвучіе — суголос; рима.
 Созвучный — суголосний.
 Созвѣздіе — сузір'я, співзір'я;
 Б. Медвѣдица-віз; Близ-
 нець-чепіга; Касіопея — бо-
 рона; Оріонъ-косарі; Дѣвы —
 красна дівка; Плеядъ-баби,
 квочка, волосожар.
 Создавать — творити, утво-
 рити; (возвышать) спору-
 вжати, — дити.

Созданіє—(все созданное) твориво, твір, утвір, витвір, створіння; (процессъ) творіння, створіння.

Создатель—творець; (основатель) фундатор, засновник.

Соземець—земляк.

Соземлевладѣлецъ — сябер, сябро.

Созерцаніє—споглядання.

Созерцатель, -ница — споглядник, ця, споглядач, -ка.

Созерцательность — споглядальність.

Созерцательный, о — споглядальный, о.

Созерцать — споглядати, воглядати.

Созиданіє—творіння; будування.

Созидатель, -ница — творець; будівник, ця.

Созидать, создать — творити, утворити; будувати, збудувати.

Сознавать, -знать — визнавати, -знати, признавати, -знати; (себя) тямитися.

Сознаваться, -знаться (въ чемъ)—признаватися, -знатися до чого, узнаватися, узнатися.

Сознаніє—узнання, признання; свідомість, притомність.

Сознательность—свідомість.

Сознательный, о—свідомий, о.

Созрѣваніє — достигання, дозривання.

Созрѣвать, -ѣть—достигати, достигти, постигати, -стигти, визривати, визріти.

Созрѣвший—дійшлий, достиглий.

Созыватель, -ница — скликач, -чка, скликальщик, -ця.

Созывать, созвать—скликать, скликать, поскликать, спрощувати, спросити, поспрощувати.

Созывъ—клик, скликання.

Созволеніє — призволення, зволення, призва, -зіволання.

Созволять, -лить — призвать, призволити, зволяти, зволити.

Созмѣримый, о — вимірний, вимірний, о.

Сойка, пт. *Carrulus glandarius* — згоя, дєряба, джеджора, баба.

Сойменникъ—одноименник.

Сойменный—однойменний.

Сойсканіє — конкурс.

Сойскатель, -ница—конкурент, -ка.

Сойскательный—конкурсный.

Сойскательство—конкуренція.

Сойскать—конкудувати.

Сойтіє—злягання.

Соковой—соковый.

Соколенокъ—соколя, -тко.

Соколикъ—соколик.

Соколиный—соколовий, соколячий.

Соколиха—соколиха, соколица, сокілка.

Соколий—соколовий.

Соколий перелетъ, раст. *Gentiana cruciata*—тирлич, товстуха.

Соколь, пт. *Falco gentilis*—сокіл; *F. lanarius*—пир.

Сокольникъ, раст. *Hieratium pilosella* — нечуй-вітер; *H. aurantiacum* — корсатка гірська.

Сокольниковъ—сокольник.

Сократимость — скоротність.

Сокращать, -кратить — укорачивать, укоротить, скоротать, скоротить, зменшати, -шити; жизнь — вмаляти віку.

Сокращаться, -тяться—покорачиваться, покоротиться, скорочуваться, -титися.

Сокращение—скорочення, зменшення, вкорочення, вмаляння.

Сокращенность — скороченність.

Сокращенный—скороченный.

Сокровенный, о — таємний, о.

Сокровище—скарб.

Сокровищница—скарбница.

Сокровищный—скарбовый.

Сокрутина (въ ниткахъ) — закрутка.

Сокрушать, -шить — крушить, скрушить, трошить, потрошить, розтрошить, розбивать, -бити; засмучивать, -тити, жалю — завдавати, -дати.

Сокрушаться—крушиться, побиватися, журитися.

Сокрушеніе — ламання, тро-
шенія, розбивання, скру-
ха, журба.

Сокрушитель, —ница — трошіль-
ник, —ця, руїтник, —ця, бурін-
ник, —ця.

Сокрушительный — руїниць-
кий, бурінний.

Сокъ — сік.

Солгать — збрехати.

Солдатикъ — жовнірик, салда-
тик.

Солдатка — жовнірка.

Солдатскій — жовнірський.

Солдатство — жовнірство.

Солдатчина — бранка, см. Сол-
датство.

Солдаты — жовнір.

Солевареніе — солярство.

Солеваренный — солярський.

Солеварня — варниця, солярня.

Солеварь — соляр.

Соледобыватель — коломонець.

Соленіе — соління, квасиво,
квасина.

Соленость — солоність.

Соленый — солоний.

Солидарность — згода, одно-
ста ність.

Солидарный, о — згідний, одно-
стайний, о.

Солидничать — старувати.

Солидный, о — статечний, стат-
ковитий, о.

Солильщикъ — солільник.

Солитеръ, глиста *Bothriose-
phalus latus* — стьожець; *Tae-
nia solium* — ціп'як; (алмазь)
солітер.

Солиять — солити.

Солкій — прасолоний.

Солнечникъ, раст. *Helianthus
annuus* L. — соняшник, сояш-
ник.

Солнечный — соняшний, сояш-
ний.

Солнѣпекъ — см. Солнцѣпекъ.

Солнце — сонце.

Солнцева сестра, раст. *Cichori-
um Intybus* L. — перпів ба-
тїг.

Солнцѣпекъ — пригрів.

Солнцестояніе, астр. — сонцо-
стан.

Солнцецвѣтъ, раст. *Helianthe-
tum vulgare* Gärth. — піт-
ник.

Солнышко — сонечко.

Соловей, пт. — соловей, селе-

вейко, соловій, шува,
травлюк.

Соловка — солов'їха.

Соловушка — соловейко.

Соловьиный — солов'їовий, со-
ловейковий.

Соловьѣтъ — солов'їти.

Солодить — солодити.

Солодковатый — солоденький,
присолодкий, посолодкий.

Солодковый — корень, раст.
Glycyrrhiza glabra echinata L.
— солодець, солодина.

Солодуха — кваша.

Солодь — солод, дрожжанка.

Солодѣтъ — солодіти.

Соложеніе — соледіння.

Солома — солома, ржана —
житнянка, житниця, пше-
ничная — пшенишниця, пле-
теная, для шляп — плетян-
ка, пліть, тертая — негодная
— мерва; мятая — м'ялиця,
мнялиця.

Соломенный — солон'яний.

Соломина — солумина.

Соломонова печать, раст. *Con-
vallaria polygonatum* — масло
вороняче, куп, — кур зілля;
Polygonatum multiflorum —
огірочник, огірощник.

Соломорѣзка — січкаря.

Соломотриска — соломовійка.

Солонина — солонина, изъ ба-
ранины — пастрاما.

Солѣнка — сільниця, солянка.

Солоноватый — присолоний.

Солончаковий — солонцюватий.

Солончакъ — солотвина, соло-
нець, заружжа.

Соль — сіль; поваренная — ку-
хенна, каменная — ледівка,
ледянка, ледова сіль; сѣр-
но-кислая — сірчан, сѣрни-
сто-кислая — сірчак.

Солянка, раст. *Salsola kali* L.
— колючка, курай, солони-
ця (кушанье).

Соляной — сільний.

Сомнамбулизмъ — сновіда, мі-
сячник.

Сомнительность — непевність,
сумнівність.

Сомнительный, о — непевний,
сумнівний, о.

Сомнѣваться — сумніватися,
сумнитися, вагатися.

Сомнѣние — сумнів, непевність.

Сомовина — сумовина.

Сомовій — сумовий.

Сомъ, рыба: *Silurus glanis* — сум.

Сонаслѣдникъ, ца — співспадкоємець.

Сонливецъ — сонько, сплюха, дрімлюга.

Сонливость — соннота, сонливиці, оспалість, дрімлючість.

Сонливый — оспалий, сплющий, дрімлючий.

Сонмище — зборище; стовпище.

Сонная трава, раст. *Atropa Belladonna* — матриган.

Сонникъ — відгадай сон.

Сонный — заспаний, сонний; наводящий сонъ — дрімливий.

Сонъ — сон, спання; первый — первосни; время сна — лягови, обляги.

Соня — сонюга, сплюх, сплюха, сонько, дрімак.

Соображать, зить — турувати, утурувати, міркувати, зміркувати, розміркувати, до-розумовуватися, до-розумуватися, до-розумітися, метикувати, роскопонувати, мусувати, мізкувати, до-умитися, приумітися, при-розуміти, ужамати, утяти, уторопати, утелепати, ушолопати, стямитися, тямкувати, стямувати.

Соображение — (разсудокъ) тямма, тямок, глузд, (мнѣніе, взглядъ) міркування, погляд, думка, здання.

Сообразительность — ужамливість, метикливість, уторопність, тямучість, кметливість, тямність, тямовитість.

Сообразительный — ужамливый, метикливый, уторопний, кметливый, тямний, тямовитий, тямкий, тямучий, тямущий.

Сообразно — стосовно до, відносно до, згідно з, відно-відно.

Сообразность — згідність з чим, відповідність.

Сообразный — згідний, відпо-відний.

Сообразовать — принатуряти, турити, стосувати, засто-сувати, погоджати, дити.

Сообща — спільно, укупі, разом, гуртом, огулом.

Сообщать, щить — повідомляти, мити, переказувати, ка-зати, ясити, з'ясувати, хва-литися, похвалитися, лити-ся, (письменно) завідомля-ти, мити.

Сообщаться (съ кѣмъ) — уділя-тися кому, вдаватися з ким, (письменно) листу-ватися з ким, (о путяхъ сообщ.) сполучатися, чити-ся, злучатися, читися.

Сообщение, объявление (кому) — оповідь, об'явка, повідом-лення, оповістка, оголошен-ня; (заразы) замечення, за-повітрення; (пути сообще-нія) шляхи, комунікація; (письмен. отношеніе) заві-домлення; (съ кѣмъ) сто-сунок, з'язок.

Сообщество — товариство, ком-панія, спілка, громада; (съ кѣмъ) компанія.

Сообщительность — товарись-кість.

Сообщительный — товарись-кий; (о дорогахъ, каналахъ, сосудахъ) сполучний, злуч-ний, (цѣпь, проволока) прудний.

Сообщникъ, ца — спільник, ца, співучастник, ца.

Сообщничество — спільництво, співучасть.

Сообщникъ, ша — співопікун, ка.

Соорудитель, ница — фунда-тор, ка, спорудник, ца, за-кладач, ка, засновник, ца.

Сооружать, дить — споруджу-вати, спорудити, згороджу-вати, дити, зриштовувати, тувати, будувати, збудува-ти, мурувати, амурувати.

Сооружение — споруда, будова, згорода, будівля; (процессъ постройки) будування, став-лення, згородження.

Соответственность — відповід-ність.

Соответственный, о. — відпо-відний, о.

Соответствованіе — відповідан-ня.

Соответствовать — відпові-дати.

Соотечественникъ, ца — земляк, чка.
 Соотечественный — рідний.
 Соотносительный, о — рівнозглядний, о.
 Соотношение — взаємини
 Соотчик — земляк.
 Соперникъ, ца — супорник, ца, супротивець, виця, супротивник, ця.
 Соперничать — мірятися, конкурувати, на перебіг іти іти в заводи з ким, перематися, перемогтися.
 Сопернический — супорницький, супротивницький.
 Соперничество — супорництво, конкуренція, супротивництво.
 Сопечальникъ — односум.
 Сопка — супуха.
 Соплеменникъ, ца — одноплеменець, ниця.
 Соплеменность — одноплеменність.
 Соплеменный — одноплеменный.
 Сопли — шмаркотиння, шмаркота, шмарки, шмарклі, смарклі, віскряки, дядьки.
 Сопливецъ — см. Соплякъ.
 Сопливица — см. Соплюха.
 Сопливость — соплявиця, шмаркатість, віскривість.
 Сопливый — шмаркатий, смаркатий, віскривий.
 Соплюха — шмаркуля, шмарколиза.
 Сопля — шмарок, шмаркотина, віскряк.
 Соплякъ — шмаркач, смаркач, віскривець, шмарколиз.
 Сопоставление — рівняння, зрівняння.
 Сопоставлять, ить — рівняти, зрівняти.
 Соправитель — співкермач.
 Соправление — співуряддя.
 Сопредѣльный — сумежний, прилеглий.
 Соприкасаться, коснуться — доторкатися, кнутися, стикатися, кнутися, дотикатися, доткнутися; (въ движеніи) — мелькатися, кнутися.
 Соприкосновение — доторкання, доткнення.
 Соприкосновенность — прилег-

лість, сумежність; (участіе) причетність.
 Соприкосновенный — прилеглий, сумежний; причетний.
 Сопричастникъ — см. соучастникъ.
 Сопричислять, лить — прилучати, чити, залічувати, чити до, къ лику святыхъ — усвячувати, усвятити.
 Сопроводительный — супровідний.
 Сопровождать, дить — супроводити, вести, товаришувати кому.
 Сопровождение — супровід, товаришування.
 Сопротивительный — відпорний, супротивний.
 Сопротивление — супор, опір.
 Сопротивляться, виться — опиратися, опертиса кому, ставити, поставити опір, огинатися, опинатися, спинчатися, баскалитися.
 Сопротивляясь — опр.
 Сопрѣвать, прѣть — пріти, зіпріти.
 Сопрягать, — прячь — лучити, сполучити.
 Сопунъ, нья — сопій, сопуха.
 Сопутствование — сподорожування.
 Сопутствовать — сподорожувати.
 Сопѣние — сопіння, сопіт.
 Сопѣть — сопти, фучати, футіти.
 Соразмѣрный, о — домірний, помірний, о.
 Соразмѣрять, рить — пристосовувати, сувати, припасовувати, сувати.
 Соратникъ — сповойовник.
 Сорванецъ — верхолаз, збитошник, урвіс.
 Сорвиголова —шибайголова, зайдиголова, паливода, палисвіт, шибеник, шибеник, пробийголова, пробишака, урвиголова, урвипола, урвитель, шалтай, одчайдуша, урвіс, урвень.
 Сорго обыкновенное, рас. Sorghum vulgare — просо тулицьке.
 Соревнование — конкуренція, супорництво, перебіг, співзавід

Соревнователь, ница — конкурент, тка; споробітник, ця.
 Соринка — смітина, запороха, порошок.
 Сорить — смітити: (деньгами) роскомашувати, циндрити, гатити, сипати, грішми.
 Сорная трава — бур'ян, хопта, хаплю; выпалываемая — поливо, поліття.
 Сорный — смітний.
 Соровой — сміттьовий.
 Сорока, пт. — сорока.
 Сорокадневный — сорокденний.
 Сорокалѣтіе — сорокліття.
 Сорокалѣтній — сороклітній.
 Сороковой — сороковий; день смерти — сороковини, сорочини.
 Сороконожка, насѣк. *Iulus scolopendra* і *Ohiseus murarius* — стонога, стоніг.
 Сорокоприточка, раст. *Asclaea spicata* — чернець.
 Сорокопутъ, пт. *Lanius collurio* — чик, сорокуш, сорокач, сорокоуз; — красногловый, *L. rufus* — сорокопуст, огняник, сорокогуд.
 Сорокоустъ — сорочини.
 Сорокъ — сорок, чотирдесять.
 Сорочка — сорочка, кошуля; (въ кот. родятся) повиточок.
 Сортирование — гатункування, хухряння, сортування, перебірання.
 Сортировать — гатункувати, хухряти, сортувати, перебірати.
 Сортировка — гатунковини, хухрини, сортовини, перебори, перебірка.
 Сортировщикъ, ца — гатунковець, -виця, сортувальник, -ця.
 Сортъ — гатунок, сорт; первый — первак, чоло; послѣдній — послід.
 Сорубежный — сумежный.
 Соръ — сміття; (отъ зерна) одвійка; (отъ дѣрева) хамло.
 Сосать — смоктати, цмоктати, сеати, тягти.
 Сосватывать, тать — сватати, засватати, посватати.
 Сосенка — сосонка; раст. *Asparagus officinalis* — шпараш, заячий холодок.
 Сосиска — ковбасинка.
 Сосна — соснох, містох

Соскабливать, - скоблить — скребти, вискрібати, вискребти, повискрібати.
 Соскакивать, - скочить — зскакувати, зскочити, сплигивати, сплигнути, позскакувати, посплигивати; зскакувати, зскочити, злігати, злетіти, зорнути, зірнути, зринуть, спорснуть.
 Соскальзывать, - соскользнуть — зслизати, знути, спорснуть, сорваться — пошморгом піти.
 Сосковый — пипковый, цицьковий.
 Соскребать, - скресть — вискрібати, вискребти; згрібати, згребти.
 Соскучиться — знудіти, знудитися.
 Сослагательный, грам. — гаданий, можливий, уявний (спосіб).
 Сослание — заслання.
 Сословие — стан, шар, верства.
 Сословный — становий.
 Сослуживецъ — спослужецъ, спослужник.
 Сослужить (службу) — у пригоді стати, прислужитися кому.
 Сосна, *Pinus silvestris* — сосна, хвоя; (родъ горной) *Pinus mughus* — жереп, жереб.
 Сосновка, пт. — пуночка.
 Сосновый — сосновий, хвойный.
 Соснуть — задрмати.
 Соснякъ — сосник.
 Сосокъ — пипка.
 Сосредоточение — зосередження, зосередкування; вниманія — з уваження.
 Сосредоточивать, - чить — зосереджувати, - дити, осередкувати, зосередкувати; внимание — з уважуватися, житися.
 Сосредоточиваться, - читься — з уважуватися, важитися.
 Составитель — в порядчик, складач, укладник.
 Составление — складання, упорядковування, укладання.
 Составлять, - вить — складати, скласти, укладати, уложити; становити, встановити; (изъ частей цѣлое) штукувати, уштукувати.

Составной — ставчатый, складовый, складаный.
 оставъ — (сложн. вещество) мішанина, суміш; (физич. С тѣла) будова; (учрежденія) склад; (подвижной на жел. дор.) валковий склад.
 Состарить — зістарити.
 Состариться — устарітися, устаріти, підтоптатися, пристарітися.
 Состарившийся — устарілий; (прежде времени) — застаренный.
 Состегивать, гнуть — застібати, бнути; состегать — зшивати, зшити.
 Состояние — (положение) стан, становище; (имѣніе, богатство) добростаток, худоба, майно, маєток.
 Состоятельность — заможність, маєтність, худібність, засібність.
 Состоятельный — заможный, маєтний, маючий, худібний, засібний, матний.
 Состоять (изъ чего) — складатися, мати в собі, містити; (гдѣ либо) бути, знаходитися, матися.
 Состояться — відбутися, відітися, счинитися; вийти, виданому бути.
 Сострадание — жаль, жаління, змилювання.
 Сострадатель, ница — жалібник, -ця, жалісливець, -виця.
 Сострадательность — жалісливість, спочуйливість.
 Сострадательный — жалісливий, спочуйливий.
 Сострадать — жаліти, жалувати, уболювати.
 Состригать, стричь — обстригати, -гти.
 Состричь — прикласти.
 Состроить — збудувати, виставити.
 Состряпать — зготувати; упорати, утяти, ушкварити.
 Состязание — перемоги, змагання, спозавід.
 Состязатель, ница — спозавідець, -дниця.
 Состязательный — змагливий, спірний.
 Состязаться — змагатися.
 Сосудистый — урідичавий; -тая оболочка — жилова оболочка

Сосудчатый — урідичовий.
 Сосудъ — посудина, начиння; кровеносный — урідиче, жиля; для сыпуч. тѣлъ — усипище; для перегонки водки — перепуст; полный — повниця.
 Сосулька (ледяная) — бурулька, кляк, шаделина, ошадина, копень, цомпель, замерзляк, ожеледець; собир. ожльоди, ожелест, ожелець; раст. *Lanium amplexicaule* — кінська м'ята.
 Сосунъ — сисак, сисун.
 Сосцевидный — пипкуватий; отростокъ — пагірокпипковий.
 Сосчитывать, тать — зраховувати, зрахувати.
 Сосѣдка — сусідка.
 Сосѣдний — сусідний; смежный — прилеглий.
 Сосѣдский — сусідський.
 Сосѣдство — сусідство.
 Сосѣдушка — сусідонька.
 Сосѣдь — сусіда, омежник.
 Сотворение — утворення, твориво.
 Сотворить — утворити, створити.
 Сотенный — сотний.
 Соткать — виткати, уткати.
 Сотлѣть — зітліти, потліти.
 Сотникъ — сотник.
 Сотничій — сотницький, сотниковий.
 Сотня — сотка; сотня.
 Сотоварищество — товариство, спілка, компанія.
 Сотоварищъ — товариш, спільник.
 Сотовый — спільниковий.
 Сотрудникъ, -ца — співробітник, -ця.
 Сотрудничество — співробітничество.
 Сотрясать, -сти — трусити, струсити, струснути.
 Сотрясаться, -стись — двигатися, двигнутися, двигтїти, движати, задвигтїти, задвижати.
 Сотрясение — двигіт, двигтїння, струс.
 Сотский — соцький.
 Сотъ — щільник, щільник, ме-ду — забоцень, плястер.
 Сотый — сотній.
 Соумышление — спільництво.
 Соумышленникъ — спільник, амовник, полагач, з'єдник.

Соумышлять, лить — умишля-
ти, -слити, накладати.
Соусникъ—підлевниця.
Соусъ — підлева; на курин.
бульонъ-софорок; куриный
кислый-соков.
Соучаствовать—брати участь.
Соучастіе—співучасть.
Соучастникъ—сумісник, спіль-
ник, співучасник, полигач;
въ заговорѣ-з'єдник.
Софа—канапа.
Соха—соха.
Сохатый, зоол. *Cervus alces*—
лосунь.
Сохнуть — сохти, схнути; худ-
нути, марніти; (о избахъ)
смагнути.
Сохранение—схов, схоронення,
ховання, захов, заховання,
сховок, схованка.
Сохранитель, -ница — схорон-
ник, -ця, заховник, -ця, за-
ховальник, -ця.
Сохранительный — заховаль-
ний.
Сохранность—цілість.
Сохранный—цілий.
Сохранять, -нить — хоронити,
схоронити, берегти, збері-
гати, зберегти, доховувати,
-ховати, усохотити, завару-
вати.
Сочевница, раст. *Orobis ver-
pus* — черевички, тропник,
сердешна трава.
Сочевникъ-весен., раст. *Oro-
bis albus*—чистець, півник.
Сочельникъ — свят-вечір,
багат-вечір, багата кутя.
Сочетание—злукування, спіл-
кування.
Сочетать — злукувати; зспіл-
кувати.
Сочетаться (бракомъ) — одру-
житися, побратися.
Сочинение (творчество)—твор-
чість, komponування, скла-
дання, (произведение) пи-
сання, твір, композиція.
Сочинитель, -ница — письмен-
ник, -ця.
Сочинять, нить — творити,
утворити, писати, напи-
сати, komponувати, ском-
понувати; (выдумывать)
вигадувати, вигадати.
Сочить—точити, цідити.
Сочиться — цянути, соктіти,
спланти, цілитися.

Сочленение (колѣнное) чиколо-
ток, чиколодок, чиколонок,
щиколодок зчленоваття.
Сочленъ—співчлен.
Сочленять, -нить — чиколодити,
счиколодити.
Сочность—соковитість.
Сочный, о — соковитий, о.
Сочувственный, о — спочутний,
співчулий, о.
Сочувствие — спочуття, спів-
чуття.
Сочувствовать — співчувати,
спочувати.
Сочувствующий — спочутний
спочувливий.
Сошествіе—схід.
Сошникъ—леміш.
Социцивать, -пнуть — обскубу-
вати, -бнути, пообскубувати.
Союзки (у сапогъ) — капи.
Союзникъ, -ца — спільник, -ця,
помогающий своею силою
— потужник.
Союзнический — спільницький.
Союзный — спілковий.
Союзъ — спілка, грам.-злучник,
сполучник.
Соя: пт. *Corvus glandarius*
— дєряба, джеджєра, згоя,
баба; *Garrulus glandarius*
— кукуша.
Спадание—спад.
Спадать, спастъ — (о листьяхъ,
плодахъ) опадати, опаєти;
(о шерсти, волосахъ) вила-
зити, вилізти, линяти, зли-
няти, облазити, облізти;
(объ опухоли) тухнути, сту-
хати, стухнути, відтухати,
тухти; (о водѣ) зіходити,
зійти, меженіти, змеже-
ніти, убувати, убути, збу-
вати, збути; (о морозѣ, жарѣ)
злигати, злигнути, пересіда-
тися, сістися; зменшатися,
-шитися.
Спадение — спад; зменшення.
Спазмодический — спазмовий.
Спазмы, мед. — корчі.
Спаивать, спаять — лютувати,
злютувати; споить — спою-
вати, споїти.
Спайка — лют, злютованка.
Спаленный — спочивальний.
Спаленный — спалений.
Спалывать, сползти-злазити,
злізти, позлазити.
Спальный — спочивальний, лож-
ничий.

Спальня—ложница, ліжниця, спочивальня.
 Спать—спання.
 Спаржа, раст. *Asparagus officinalis*—заячий холодок, холодец, шпараг, холодок; *Asperugo procumbens*—остриця.
 Спаржевый—шпараговий.
 Спаривать, спарить—парувати, спарувати.
 Спархивать, спархнуть—пурхати, спурхнути.
 Спарывать, спороть—спорювати, спороти.
 Спасание—рятування; (освобождение) визволення.
 Спасательный—рятувальний.
 Спасать, спасти—рятувати, урятувати, порятувати, зрятувати, зрятувати, обрятувати, визволяти, визволити.
 Спасаться, спастись—вибавляться, вибавитися, рятуватися, урятуватися, визволяться, визволитися.
 Спасение—рятунок, порятування, порятунок, визвіл.
 Спасибо—спасибі, дякую, дякувати.
 Спаситель—поратівник, рятовник, рятун, визвольник.
 Спасительность—спасенність, рятовничість.
 Спасительный—спасенний, рятовничий.
 Спасовать—пасувати, уступитися.
 Спать—спати; (крепко)—рутити (насмѣшл.)
 Спахивать, хать—орати, зорати, виорати, спажнуть—здохати, хнути.
 Спашка—оранка.
 Спекаться, спечься—запікагтися, пектисся.
 Спектакль—вистава, спектакль.
 Спекулировать—спекулювати.
 Спекулянт—спекулятор.
 Спекуляция—спекуляція.
 Спеленать—сповити.
 Сперва—уперед, спершу, поперед, наперед, перше, попервах, передніше, передом, спочатку.
 Спервоначала—спотинкову.
 Спереди—спереду.
 Спертость—вадушність.

Спертый (воздух)—задушный; сущ.—сопук.
 Спесивець, вица—гордій, гордівниця, пишак, чка, принда.
 Спесивиться—приндириться, хизуватися, бутати, пиндючитися, гордіти, пишатися, горожитися, пизитися.
 Спесивость—приндивість, бутність, кокошність, пиндючність, пиндючливість, пихатість.
 Спесивый—бутный, кокошный, пихатый, пиндючливый, пиндючний, приндивый.
 Спесивѣть—пихатіти, бутати.
 Спесь—бута, форс, принда, пиха, пинда, чвань, барская, раст. *Lychnis chalcedonica*—зірки.
 Специфический—специфичный.
 Специалист—митець, спеціаліст.
 Специальность—фах.
 Специальный—фаховий; спеціальний.
 Специи—зілля, ліки.
 Спечь, -ся—спекти, -ся.
 Спивать, спить—надпивати, пити; -ся—ропиватися, питися.
 Спилывать, -лить—спилювати, -ляти, надпилювати, ляти.
 Спина—спина; хирбет, хребтина, хребет, тило, похреб.
 Спинка—спинка.
 Спинной—спинний, спинковый, хребтовый; мозг—стриж.
 Спираль—спіраль, безконечник, безконешник.
 Спиральный—спіральний.
 Спирать, спереть—спихати, зіпхнути, стискувати, стиснути.
 Спирея, раст. *Spiraea Ulmaria*—лабазник, тавяда.
 Спиртовой—спиртовий.
 Спиртъ—спирт.
 Список—спис, реєстр.
 Списывать—списувач.
 Списывать, списать—переписувати, сати, копіювати, скопіювати; (красками) перемальовувати, перемалювати.
 Списываться, саться—листуватися, злистуватися.
 Спихивать, -хнуть—зсувати, зсунути.

Спица — шпичка, палик; (язальная) дріт; (ежа, дикобраза) голка; (въ колёсах) шпирх, шпряха.

Спичечница — сірнишница.

Спичечный — сірниковий.

Спичка — сірник; обгорѣлая — сірничка.

Сплавка — стоплини, стопленія (металла); сплавачка, сплавляння (лѣса).

Сплавлять, вить — (металлы) стоплювати, — пити; (лѣсъ) сплавляти, гнати.

Сплавной — сплавный.

Сплавокъ — см. Сплавъ (металла).

Сплавщикъ (плотовъ) — еснач, сплавник, плотарь.

Сплавъ — (металла) стопленина; (лѣса) сплавачка, сплавляння.

Сплачивать, сплотить (плотнич.) — споювати, споїти, збивати, збити, глобити, зглобити.

Сплескивать, снить (веревку) — сплітати, сплести.

Сплеснуть (воду) — схлюпнути.

Сплетать, сплесть — сплітати, сплести, посплітати; набріхувати, брехати, понабріхувати, плескати, наплескати.

Сплетеніе — спліт, заплітка.

Сплетникъ, -ца — плетун, -ха, брехач, -чка, байчар, -ка.

Сплетничать — плескати, плести, брехати, обмовляти, плётки робити.

Сплетня — поговір, поговірка, набілка, пересуд, торохта, плётка, плетка, обмова.

Сплинь — хандра.

Сплоченіе — зглобини, споїни, злучення, з'язання.

Сплоховать — хибнути.

Сплошной — суцільний, посплічний, одностійний.

Сплось — узапліш, узаміт, суспіль, заспіль, загалом, суціль, суцільно, суплош.

Сплутовать — змахлювати, сшахрувати.

Сплывать, сплысть — спливати, сплинути.

Сплюснутый — см. Сплющенный.

Сплющение — уплескання.

Сплющивать, сплюснуть — приплющувати, приплющи-

ти, уплескувати, уплескати.

Сплющенный — плюсклий, плюскый.

Сплющиться — поплюскнути.

Сплясать — протанцювати.

Сподвижникъ, -ца — спотрудовник, -ця.

Сподличать — гадючку виинуту.

Сподоблять, -бить — приподобляти, -добити.

Сподручный, о — похватный, поплічний, наручний, догідний, о.

Спокойный, о — супокійний, спокійний, упокійний, тихомирный, о.

Спокойствие — спокій, супокій, упокій, тихомирство, лагода.

Споласкивать, снуть — споліскувати, -скати.

Сползать, -эти — злазити, злізти.

Сползаться, сползтись — злазиться, злізтись.

Сполна — устіль, цілком, вповні, усе.

Спора, бот. — розрода.

Спорангий, бот. — розродище.

Спорить — змагатися, сперечатися, суперечитися, скозуватися, трахтуватися, перезбиватися.

Спориться — ладиться, посуватися, поступати.

Спорливость — змагливість, заривкуватість, суперечливість, звадливість, незгодливість, зарічаність.

Спорливый — змагливий, заривкуватий, суперечливый, звадливий, незгодливый, зарічаний.

Спорный, о — перечный, сперечный, о; (о землѣ) позвовый.

Спортсменъ — спортсовець.

Спорщикъ, -ца — суперечник, -ця, звадник, -ця, змагальник, -ця.

Споръ — змага, суперека, суперечка, змагання, пря, ссора — бревения, колотнеча.

Спорый, о — корисный, прибутковий.

Спорынья, раст. Sclerotium clavus — хліб старий, ріжені

раст. *Lolium temulentum*
L. — кукіль.
Способность — хист, хисть, ке-
бета, кеба, кибета, кибисть,
кибіт, здібність, здатність.
Способный — кебетливий, ке-
бетний, кебітливий, кебіт-
ний, здібний, здатний, хи-
стовитий, стіпний, тімаш-
ний, наданий, удобенний.
Способствовать — сприяти,
погоджати, допомогати,
спомагати; причинятися до.
Способь — ярмис, ярміс, ярміз,
чин, роб, побит, лад, спо-
сіб.
Споспѣшествовать — спорити,
сприяти, спомагати, допо-
магати, причинятися до.
Спотыкаться, кнуться — шпо-
татися, зашпотатися, по-
шпотатися, спотикатися,
спіткнутися, спотикнутися,
спотикнути.
Спотыкающийся — спотикайло.
Спотыкаясь — спотикача, спо-
тич, наспотич, наспотич-
ки, кумільга.
Спохватываться, титься — зди-
влятися, здивитися, сха-
менутися, стямитися, оха-
менутися, скидатися.
Справа — з правого боку.
Справедливость — справедли-
вість, правдивість; слуш-
ність.
Справедливый — справедли-
вий, правдивий; (о доказа-
тельствѣ, замѣчаніи, по-
ступкѣ) слушний.
Справка (свѣдѣніе, выписка
изъ дѣла) — довід, довідка;
ку наводить — довідувати-
ся, довід, ку брати.
Справляться, виться — справу-
ватися, усправуватися, до-
відуватися, датися.
Справочный — довідний, довід-
ковий, інформаційний.
Спрашивать, сить — запитува-
ти, запитати, питати, пи-
татися, спитати; домага-
тися, вимагати; другъ дру-
га — перепитуватися.
Спринцовка — прискавка, си-
кавка.
Спровождать, водить — ви-
проважувати, випроводити,
здіхатися когось.
Спроста — непросту, просто.

Спрось — попит, попитання,
покуп, брачка; запит, за-
питання.
Спрыгивать, гнуть — сплигу-
вати, гнути, досплигувати.
Спрыскивать, снуть — кропи-
ти, скропити.
Спрягать, грам. — часувати.
Спряженіе, грам. — часуван-
ня.
Спряженіе — випростовання.
Спряжлять, мить — випросто-
вувати, тувати.
Спрятать, ся — сховати, захо-
вати, переховати, ся; прию-
тить, ся — прихистити, ся.
Спрять — хованка, схов, scho-
вок, схованка.
Спугивать, гнуть — полохати,
сполохати, посполохувати,
полошити, сполошити, пе-
реполошити.
Спускать, спустить — спуска-
ти, спустити, выпускати,
выпустити; сточувати, сто-
чити, сціжувати, сцідити.
Спускаться, спуститься — спу-
скатися, спуститися; зда-
ватися, здатися.
Спусковой — (затворъ) застав-
ка, опуст; (собачка) кошок,
язычок, цингель.
Спускъ — (воды) спуст; (для
прохода, проѣзда) схилок,
узвѣз; (водяной) ринва; (жи-
вотныхъ) парубання; (мазь)
вісколиво; (потворство) по-
пуск, потур, потолка.
Спустя — згодом, згодя, зго-
дивши, потім, опісля, пе-
регодя.
Спутникъ, ца — супутник, -ця.
Спутываніе — плутання.
Спутывать, тать — плутати, по-
плутати, заплутати; зби-
ватися, збитися.
Спьяна — по'яному.
Спѣвка — співанка.
Спѣлый — стиглий, доспілий.
Спѣть, зрѣть — стигнути, епі-
ти.
Спѣть — проспівати.
Спѣться — зспіватися.
Спѣхъ — тороп, поспіх, нагал.
Спѣшивать, спѣшить — зсажу-
вати, зсадовити з коней.
Спѣшить — швидкувати, пос-
пішати, борзитися, квапи-
тися, хапатися, швидкати,
шатувати, сохтувати, уо-

пішати, кваплятися, пилувати, хвостатися.
 Спѣшка — хапатня, хапанка, хапанина, хапанія, тороп.
 Спѣшно — нагально, прикрито, швидко, хапком, хваткома, хапко, похватком.
 Спѣшность — нагальність, швидкість, прикротність.
 Спѣшний — нагальний, швидкий, прикротний, скорохвицький.
 Спялить — поцупити, підцобити, угабнути, ухабнути, підгибати.
 Спятить — не додержати слова; съ ума — збожеволіти, з глузду зсунутися.
 Спячка — сплячка.
 Сработать — зробити, змайструвати.
 Сравненіе — порівняння, прирівняння, зрівняння.
 Сравнить, нить себя — прирівнювати, прирівняти, порівнювати, няти, зрівнювати, няти.
 Сравняться, ниться — дорівнювати, няти, кому, дотікати, дотекти.
 Сравнительно (съ кѣмъ, чѣмъ) — проти кого, чого.
 Сравнительный — порівняльний.
 Сражать, зить — побивати, побити, стинати, стяти.
 Сражаться, зиться — перебиватися, битися, боротися, битися.
 Сраженіе — баталія, бій, побій.
 Сразу — одразу, ураз, дораз, доразу, однораз, обсіч, спрожогу, укруть, заразом.
 Срамить — соромити, сорому завдавати, ганити, квіцькувати, гудити, ганьбити.
 Срамникъ, -ца — соромітник, -ця.
 Срамный, -о — стидний, соромітний, -о.
 Срамъ — сором, соромота.
 Срастаться, сростись — зростатися, зростися.
 Сращеніе — зростини, зросненія.
 Сращивать, стить — зрощувати, зростити.
 Средствитъ — сріблях.
 Средствитный — сріблястий.

Сребролюбець — срібнолюб, грошлюб.
 Сребролюбивый — срібнолюбний, грошлюбний.
 Сребролюбіе — грошлюбство.
 Среда — (день) середя, (вещество, тѣло) осередок, середовище; (общество) товариство, оточення.
 Среди — осередь, серед, посеред, поміж.
 Средиземный — середземний.
 Средина — середина, осередок, ширина.
 Срединный — осередній, посередній, осередковий.
 Средневѣковый — середневічний.
 Средневѣковье — середні віки.
 Средній — середній, посередній, середущий, середульший; умѣренный — помірний; матем. — пересічний.
 Средогрудіе — діафрагма.
 Средоточіе — осередок, ширина, осердок.
 Средственный — середній, помірний.
 Средство — спосіб, ярмис, ярміз, спромога, мо кність; — на кѣ жизни — засоби, кошті; — в передвиженіи — засоби до руху.
 Срисовывать, совать — перемальовувати, лювати.
 Сро — никъ, -ца — родак, -чка.
 Средниться — присвоїтися, поріднитися, споріднитися.
 Сродный — питомий, властивий.
 Сродство — покровність; (родственники) рідня; (тѣлъ, веществъ) свояцтво, споднадність, (звуковъ) суголос.
 Сродясь — зроду.
 Срокъ — термін, реченець, строк.
 Сростись — зростися.
 Срочность — терміновість, реченцевість, строковість.
 Срочный, -о — терміновий, реченцевий, строковий, -о.
 Срубать, бить — зрубувати, -бати, стинати, стяти, по-зрубувати, постинати.
 Срубка — зруб.
 Срубъ — ошеп, коледозний — цямриння, цямра; ниже по поверхн. земля — пеліть.
 Срывать, сорвать — срывати, сорвати.

зірвати, уривати, урвати
увірвати.
Сриваться, сорваться—урива-
тися, зорнути, зірнути,
зринуть, спорснуть.
Сривать, срыть—скопувати
пати.
Срывъ—аривання, зірвання.
Срытіе—скоп.
Срѣзокъ—різанка, утинок.
Срѣзь—зріз, переріз, пере-
пуст, переруб.
Срѣзывать, зать—зрізувати,
зати, стинати, стяти, зіт-
нути.
Срѣтепіе (праздникъ)—Гром-
ниці.
Сряду—один за другим, пос-
піль.
Сряжать—см. Снаряжать.
Ссадина—сально, уразка,
шмугла, шмультга.
Ссаживать, ссадить—висажу-
вати, висадити; ся-висі-
дати, висісти, (о ткани)
збігатися, збігтися.
Ссаднить—шмугляти, шмульт-
гати, шмуляти, збити.
Ссасывать, ссосать—висисати,
виссати.
Ссовывать, ссунуть—спихати,
зіпхнути.
Ссора—свара, звада, незмир,
свар, посвар, посварка,
кавза, котора, легкая-рос-
тирка, гніванка, крупная
-чвара, буча, колот, колот-
неча, каламут, бревенія,
броварія.
Ссорить—сварити.
Ссориться—звадитися, сварити-
тися, цотатися, клопитися,
заідатися, колотитися, іс-
тися; (о домашнихъ) мор-
квасити.
Ссорливый—звадливий, свар-
кий.
Ссорщикъ—звадливецъ, чвар-
ник.
Ссуда—позика, позичка.
Ссудный—позичковий.
Ссужать, ссудить—позичати,
позичити, споеужати, спо-
судити.
Ссуживать, -ить—зсукувати,
зсукувати, усукувати, усу-
кати.
Ссылать, слать—засилати, за-
слати, прайторити, направ-
терати.

Ссылаться, сослаться—здава-
тися, здатися, поклика-
тися, кликатися, посила-
тися, слатися.
Ссылка—заслання; поклика-
ня; дописка.
Ссылный—засланецъ.
Зсыпать, ссыпать—зсипати,
зсипати, позсипати.
Зсыхаться, ссохнуть—зси-
хатися, зсохтиса, позсиха-
тися.
Ссѣдаться, ссѣсться (о сук-
нѣ)—збігатися, збігтися.
Ссѣкать, ссѣчь—стинати,
стяти, зітнути.
Ставать, стать—зводиться,
звестися, зупинятися, ни-
тися, спинятися, нитися;
починати, почати, заходи-
тися, -дитися; вистачати,
вистачити.
Ставень (вешнякъ)—застав-
ка; (оконный) віконниця;
(опускной) въ прилавкѣ)
ляда.
Ставить—ставляти; (постав-
лять) постачати; (въ печь)
застановляти; (на видѣ)
звертати, увагу; (ограду)
городити; (ребромъ, стоймя)
—сторчити, сторчувати,
сторцювати; (кому въ счетъ)
писати на чий кошт; (во
фронтѣ)—шикувати; (лѣса)
риштувати.
Ставка—(командующаго вой-
сками) кіш; (очная)—звід-
ня, зводи; (въ игрѣ) кін.
Ставленникъ—протеже.
Стадный—отарный.
Стадо—(коровъ) череда; (ло-
шадей) табун; (птицы)
згряя; (овецъ)—турма, ота-
ра, баранта; (свиней) ва-
тата.
Стаивать, стоять—тануть,
отати.
Стайный—зграйный.
Стаканчикъ—скляничина, скля-
ночка.
Стаканъ—склянка, шклянка,
скляница, шкляница, пу-
гарь.
Стакиваться, кнуться—змов-
лятися, змовитися, злига-
тися, полигатися.
Сталистый—крицюватий.
Сталкивать, мнать—спихати,

- зіпхнути; ся — стикатися, стикнутися.
 Стало быть — виходить, тоді.
 Стапливаться — питися, юрбитися, з'юрбитися, купчитися, скупчитися.
 Сталь — криця; закаленная — дулевина.
 Стальникъ — високий, раст. *Opuntia hirsuta* — царь-зілля, ді-виан.
 Стальной-крицевий, крицяний; цвѣтъ — сивозалізний.
 Стамеска — долотце, різець.
 Станица (поселеніє) — станиця.
 Становиться — (на колѣни) ставати, стати навколюшки, уклятися; робитися, зробитися, починати, почати; зупинятися, нитися.
 Становникъ, раст. *Chimaphila umbellata* — порушник, становник.
 Станокъ — варстат; (ткацький) — тканиця; токарный — верстак.
 Станціонный — станційний.
 Станція — станція; на́значенія и отпра́вленія — станція призначення і ви́ряду.
 Станъ — табор; (фигура) постава, постать, статура.
 Стапливать, стопить — ростоплювати, — пити, поростоплювати.
 Стапывать, тать — топтати, потоптати; топцювати, стопцювати.
 Стараніє — силкування, старунок, за́біги, дба́ння.
 Старательный — дбайливий, дбайий, упадливий, запопадливий, запопадний, пазовитий, прикидливий, старливий, кукібний, кукібливий, старанний, пильний, о.
 Стараться — дбати, піклуватися, пильнувати, тружdatися; (силиться) — уси́л(к)овуватися, мо́цуватися.
 Старенькій — старенький.
 Старехонькій — старесенький.
 Старець — дід, старий, дідусь.
 Старикашка — стариган.
 Стариковатый — пристаркуватий.
 Стариковскій — дідівський, старечий.
 Старикъ — старий, дід.
 Старина — старовина, старо-світщина, давнина, предківщина, глибокая — предковічина, віковщина.
 Старинный — старовинний, звичний, стародавній, старосвіцький, відколишній.
 Старинушка — дідусь.
 Старить — старити.
 Стариться — старіти, марчіти.
 Старица — старенька, бабуса; черниця.
 Старичекъ — дідусь, дідок.
 Старичище — дідуга, дідуган, стариган.
 Старобитный — старожитний.
 Староватый — старенький, пристарий, постарий, підтоптаний.
 Старовѣрческій — старовірний.
 Старовѣръ, рка — старовѣр, рка.
 Стародубка, раст. *Gentiana amarella* — терлич; раст. *Adonis vernalis* L. — герцивіт.
 Старожиль, лка — старожитець, тиця.
 Старообразный — старкуватий, пристаркуватий, бабкуватий.
 Старообрядецъ, ческій, см. Старовѣръ, ческій.
 Старопечатный, -ная, книга — стародрук.
 Староста — староста; церковн. — титарь; (насмѣш.) свѣчко-лап.
 Старость — старощі.
 Старуха — баба, бабуня, бабуса.
 Старухообразный — бабкуватий.
 Старушенка — бабка.
 Старушечій — бабський, баб'ячий.
 Старчески — по старечому.
 Старческий — старечий.
 Старчество — старечий вік.
 Старшина — старшина.
 Старшинство (верховность) — зверхність; (первенство передъ младшими) перевага.
 Старшинствовать — старшувати, старшинувати.
 Старшій — старший, головний.
 Старый — старий, літній, староденний, давній, підтоптаний.
 Старье — старовизна, тандита, дрантя.
 Старьевщикъ, -ца — тандитник, тандитниця.

Старѣйшина—старшина.
 Старѣть,—ся—старѣти,—ся.
 Стаскивать,—щить — стягати,
 —гти, постягати; зцуплюва-
 ти, зцупити.
 Статный, о—ставный, постав-
 ны, штатный, постат-
 ный, статурный, о.
 Статочный—збутный, здійснен-
 ный, можливый.
 Статскій—цивільний.
 Статуя—статуя; (каменная въ
 степи)—мамай, баба.
 Стать—постать, постава; ра-
 ція, причина.
 Статся—скоїтиса, відбутиса.
 Статья—(параграфъ) артикул;
 (литерат.)—статья; (научн.)
 розправа, розвідка.
 Стачечникъ,—ца — страйкаръ,
 —рка.
 Стачечный—страйковий.
 Стачивать, стачать—зшивати,
 зшити.
 Стачка—страйк.
 Стащить — підцобрити, підцу-
 пити, укарамшити, ухабну-
 ти, угабнути, підвихнути,
 підгибати, поцупити, тьвах-
 нути, лемнути, сп'ятити.
 Стая — згря; (птиць) ключ;
 (собакъ) лая, тічка; (чер-
 теи) турбиль.
 Стволистый — стовбуруватий,
 штубуватий, штубакуватий,
 штамуватий; руркуватий.
 Ствольный—рурковий.
 Стволь—штуб, штубак, штовб,
 стовбур, цівка, штама;
 ружья—руля, цівка.
 Створаживать,—жить—зглягу-
 вати, зглядати; —ся—(в)ур-
 дитиса, провурдитиса, згля-
 гуватиса, зглядатиса, зжен-
 тичитиса, зсідатиса, зсі-
 стиса.
 Створка—стулка.
 Створчатый — половинчастий,
 стульчастий.
 Створъ—половинка, стулок.
 Стебелекъ—юрчик.
 Стебель — стеблина, стебло,
 бадилля; собир. бадилля,
 юрчик, штама, стебур'я;
 вертикальный—простник; по-
 левого злака—билина; срѣ-
 занный—сторчак; сорной
 травы—бур'янина; тыквы
 — гарбузіня; арбузовъ,
 дынь, огурцовъ — огудиня,

огудина, гудина, огуд; ра-
 стения, молодой, употребля-
 емый въ пищу—попущок;
 стелющиеся стебли — огур-
 цовъ, дынь-батоги; стебли
 съ листьями — огородныхъ
 растений—гич, гича, гичка;
 щопки; трубчатый—стрілка,
 дудка; вьющийся—плить; лу-
 ка—цибка, цибок, цибук, ци-
 булянка; хмеля — хмелина;
 камыша — очеретина; мака-
 маковиння; лозы — лозина;
 кукурузы—кукурудзіня, би-
 ло; картофеля—натиня, ком-
 перянка.
 Стебельный—стебловий.
 Стеблистый—стеблуватий.
 Стегать,—гнуть—репіжити, уре-
 піжити, періщити, упері-
 щити, цѣвохкати, —хнути,
 стьобати, устьобнути, цві-
 лити, уцвіляти, хвоськати,
 —сьнути, шмагати, —гнути,
 хвиськати, —сьнути, батожи-
 ти, убатожити, хльостати,
 —стнути; (состегать) —стеб-
 нувати,—нути.
 Стежокъ—стіб.
 Стезя—стежка.
 Стекать, стечь—стікати, стек-
 ти, постікати; —ся — збігати-
 ся, збігтиса; спливатися,
 спливтиса.
 Стеклить—склити.
 Стекло—скло, шкло; оконное—
 шибка, тахля, склянка,
 шклянка; шибя, оболона,
 квартира.
 Стекловаръ—гутник.
 Стекловатый—поскляний.
 Стекловать—склянити.
 Стекловидный—скловатий.
 Стеклодѣліе — гутництво,
 склярство.
 Стеклоплавильный — (заводъ)—
 гута.
 Стеклышко—шкільце.
 Стеклянистый—скловатий.
 Стекляны — скляний, шкля-
 ный.
 Стекларусъ—пацѣорки.
 Стекольный—см. Стекляны.
 Стекольщикъ—шкляр, скляр.
 Стелька—устілка.
 Стенѣть — притемніти, зсу-
 теніти, попоночіти, змер-
 гаснути.
 Стенаніе—зойк.
 Стенать—зойкати,

Степениться—статечніти; статкувати.
 Степенникъ, -ца — статечник, -ця.
 Степенность — статечність, поважність.
 Степенный — статечний, поважний.
 Степень—ступінь, шабель; кляса, стан, ранг; (родств.) коліно; (грам.) ступінь.
 Степной — степовий; житель—степовик.
 Степнякъ—степовик.
 Степь—степ.
 Стерва—стерво, падло.
 Стервениться—сатаніти, озвірятися.
 Стервятника—стервина, падло.
 Стеречь—стерегти, сокотити, берегти, пильнувати, пантрувати, глядіти.
 Стерженекъ — цпенник, шпенник.
 Стержень — (въ экипажѣ) півнякъ, шворінь; дерева и нарыва—стрижень.
 Стерлядь, рыба *Acipenser guttatus* — чечуга, чига, чучуга.
 Стерляжий — чечужий.
 Стерпимый — стерпний.
 Стерпеть — стерпіти.
 Стесывать, стесать — стісувати, стесати.
 Стечение — (народа) здвиг, стовпище, тиснява, натовп; (обстоятельствъ) збіг (обставин); (рѣкъ) сплив.
 Стибрить — лемнути, тьвахнути, укарамшити, сп'ятити, підцобрити, поцунити, підцупити, ухабнути, угабнути, підвихнути, підгибати.
 Стилка — стеливо, поклад.
 Стиль — стиль, штиб.
 Стиралка — ганчірка, стірка, рабат.
 Стираніе — стирання; прання.
 Стирать, стереть — затирати, затерти; стирати, стерти; розтирати, терти; здряпувати, здряпати.
 Стирка — прання; (безъ намачив. и бученья, наскоро) — сухоперки.
 Стискивать, снуть — стискати, стиснути.
 Стихать, хнуть — тишити, стишити, тихшати, утахшати,

ущухати, ущухти, надгикати, тихнути, талашитися, уталашитися, нишкнути, знишкнутути, принишкнутути.
 Стихи — вірші.
 Стихийный — стихійний, природний; первеневий.
 Стихия — стихія; природа; первень.
 Тихок ропатель — віршомаз.
 Стихосложение — версіфікація, віршування.
 Стихотворение — вірш.
 Стихотворецъ — віршовник.
 Стихотворный — віршований.
 Стихотворство — віршування, віршовництво.
 Стихотворческий — поетичний.
 Стихъ — вірш.
 Стлатъ — стелити, розстеляти; (настилать) — мостити, ся стелитися, розстилаться.
 Сто — сто.
 Стоглавый — стоголовий; сторозділовий.
 Стоговый — стоговий.
 Стоголовникъ, раст. *Carduus anthoides* — будяк, чортолох.
 Стогъ — стіг.
 Стожекъ — стіжок.
 Стойбище — кочовище.
 Стойка — (стояніе) стоянка; (прилавокъ) шинквас; (строит.) підпора, ушула.
 Стойкий, о — твердий, держкий, непохитний, несхильний, невідхильний, завзятий, нехибкий, о.
 Стойкомъ — навсторч, ставма, стрімко, навстоячки, стоячки, сторч, сторцом, сторма, устой.
 Стойкость — твердість, непохитність, несхильність, невідхильність, завзятість, нехибкість.
 Стойло — стійло.
 Стойма — см. стойкомъ.
 Стоимость — вартість, стійність, цінність.
 Стоить — коштує, варт, варто; не стоитъ — не варт, не варто.
 Стоить — коштувати, вартим бути, значити.
 Стократный, о — сторазовий, о.
 Стокъ — (жолобъ) лотоки, ривва; спад.
 Столбенъ — стовпіти.
 Столбець, печатн. — шпальта

Столбикъ—слупчик, стовпчик.
 Столбнякъ—остовпіння; мед.
 -правець, прямець.
 Столбоватый—слупчастий.
 Столбовой—стовповий; (-вая
 дорога) гостинець; (дворя-
 нинъ) з діда, з прадіда
 шляхтич.
 Столбообразный—стовпчастий,
 стовбоватий.
 Столбъ—стовп, слуп, палюх;
 (стоянъ) дан; (позвоночный)
 окостяк, похребтина; (дыму,
 пыли) курище; (межевой)
 копець.
 Столечница—стільниця.
 Столикъ—столік, столічок;
 треугольный—косинець.
 Столица—столиця.
 Столичный—столечний.
 Столкновеніе—спотичка, су-
 тика, сутичка.
 Столковаться—стокмитися.
 Столовать—харчувати, хар-
 чити, стравувати.
 Столоваться—харчуватися,
 харчитися, стравуватися.
 Столовая—ідаляня.
 Столовникъ—харчівник, ідаль-
 ник.
 Столовый—столовий; ідаль-
 ний; -выя деньги—харчові
 гроші.
 Столоначальникъ—діловод.
 Столпиться—стиснутися, згро-
 мадитися, стабуритися,
 зглотитися, з'юрбитися,
 з'юртуватися, скупчитися.
 Столпленіе—зглота, стовпи-
 ще, тиснява, натовп.
 Столпотвореніе—шарварок,
 гармидер.
 Столъ—стіл; трапеза, харчі,
 їжа.
 Столъ—так, такого.
 Столько—стільки.
 Столѣтіе—століття, вік.
 Столѣтній—столітній, сто-
 гідній, сторічний.
 Столярничать—столярувати.
 Столярный—столярний.
 Столярня—столярня.
 Столярскій—столярський.
 Столяръ—столяр.
 Стонать—делекати, зойкати,
 скімлити, стогнати.
 Стонъ—стогін, завід, зойк,
 стогнота, квилъ, скімлява.
 Стопа—ступа; (бумаги) рам;
 (въ стихахъ) стопа.

Стопанъ, артил.—клейтих.
 Стопка—кілок, келих.
 Стора—см. штора.
 Сторговать, ся—сторжити,
 приторгувати, сторгувати,
 -ся.
 Сторицею—всотеро.
 Сторожевой—чатовий, вар-
 товий, чатовницький, чатів-
 ницький.
 Сторожить—чатувати на що,
 вартувати, пантрувати.
 Сторожка—сторожовня, вар-
 тівня.
 Сторожкій—чуйний, стереж-
 кий.
 Сторожъ—сторож, вартовик;
 (ночной)—стукаръ; (лѣсной)
 побережник; (постовой на
 рѣкѣ) куговщик; (пристан-
 ской) приплавничий.
 Сторона—(направленіе) бік;
 (поверхность предмета) бік;
 (лицевая дома) чоло, бу-
 динку; (лицевая ткани) до-
 брий бік; (задняя) затиля;
 (солнечная) відсоння; (ро-
 дная) рідний край; (чужая)
 чужина; (правая) право-
 ручья; (лѣвая) ліворучья;
 (въ процессѣ) сторона; (ту-
 пая въ ножѣ) рубез, ру-
 біж.
 Сторониться—сходити з доро-
 ги; кого—хасатися, пека-
 тися, бокувати, цуратися,
 оступатися.
 Сторонній—бічний; чужий.
 Стороною—навзбіч, боком,
 бочком.
 Стосковаться—зажуритися, за-
 нудитися за ким.
 Стоустый—стоголосий.
 Сточить—згострити.
 Сточная труба—ринва.
 Стоящий—вартий, стійний.
 Стоя—навстоячки.
 Стоязычный—стоязичий.
 Стояніе—стоянка, постояння.
 Стоянка—постій; столиця.
 Стоять—стояти; за кого—об-
 ставати за ким; за віру—
 боронити віри; на своємъ
 —правити своє; какъ столбъ
 —стовбичити; на часахъ—
 стояти на варті; въ сло-
 вѣ—додержувати слова; на
 колѣняхъ—навколішки сто-
 ять.

Стоячий—стоячий; чая вода—
нетеча, водостій.

Стравливать, вить — (траву)
випасати, випасти, спаса-
ти, спасти; (вытравливать)
выводити, вывести, повиво-
дити; (натравливать) цьку-
вати, підцьковувати, — ку-
вати.

Страда—жнива.

Страдалець, —лица —страдник,
ця.

Страдальческий — страдниць-
кий.

Страдальчество — страдниц-
тво.

Страдание—терпіння, страж-
дання, страждування.

Страдательный — страдний;
грам.—стан. страдальный,
сторона пассивна.

Страдать—страждати, страж-
дувати; чѣмъ — слабувати
хворіти на що.

Стража — сторожа, варта,
чата.

Стражъ—вартовый, дозорчий.

Страна—сторона, країна, ор-
сак, край; (теплія страны,
куда улетають птицы)—ви-
рій, тепличина.

Страница—сторінка.

Страничный—сторінковий.

Странникъ, —ца — мандрівець,
мандрівник, ця.

Странничать—мандрувати; хи-
мерувати, чудасіти.

Страннический — мандрівни-
чий, мандрівницький.

Странно—чудно, дивно.

Страннопримный—гостинный;
домъ—шпиталь.

Станный—чудернастий, чу-
дернацький, чудернацький,
чудородний, чудерний, чу-
дарний, чуденний, чудний,
кумедний, химерний, чуда-
сійний, неподобний.

Станствие—мандрівка, ман-
дрування.

Станствование—мандри, ман-
дрування.

Станствовать, —ница — ман-
дрівник, —ця.

Станствовать — мандрувати,
подорожувати.

Станствующий—мандрівний.

Страстной—білий, великий.

Страстность — ярість, жагу-

чість, пристрастність, вог-
нюватість, палкість.

Страстный—яркий, пристраст-
ний, жагучий, вогнюватий,
ярий, палкий.

Страстотерпецъ, —ница — му-
чень, мучениця.

Страсть—мука, страждання;
жага, прилюбність, прист-
расть, ярість, жах, ляк;
нар. — страх, страшенно,
аж-аж-аж, дуже, надто.

Страусовый—стрицовый, стру-
севый.

Страусъ, пт. *Strutio camelus*—
стриць, струсь.

Страхование—забезпека, забез-
печення, асекурація.

Страхователь, —ница—забезпе-
ченець, —ница, асекуратор.

Страховать—забезпечати, асе-
курувати.

Страховой — забезпечальний,
асекураційний.

Страховщикъ — забезпечник,
асекурант.

Страхъ—жах, ужас, жахота,
ляк, острах, острашка; па-
нический—переполох, поля-
ка; нар. — дуже, страшенно.

Страшилище—страшило, стра-
ховище, хоха, страхіття,
страхівва, страшидло, опу-
дало.

Страшить, —ся—страхати, жа-
хати, лякати, —ся.

Страшливый, о — полохливый,
лякливый, о.

Страшно — скумасно, запко,
жаско, жасно, жахно, ляч-
но, бояз(ь)ко, боязно.

Страшное—страховина, стра-
ховиння.

Страшный — скумасний, зап-
кий, жасний, жахний, жас-
кий, лячний, страховин-
ний, страшний.

Стращать—страхати, лякати,
устрашувати.

Стрекоза, насѣк. *Libellula* —
бабка, білявша, (самець)
бабич; *Locusta verrucivora* —
коник.

Стрекотанье — цокотнеча; цо-
котня, скрекіт.

Стрекотать—чекотати, шкре-
гліти, скрекотіти, скреко-
тати, цокотати, цокотіти,
шкирготати, дзиготіти.

Стрекотунья—стрекотуза,

Стремглавъ—стовбула, сунь-голов, сторч, сторчака, на-сторч, стрімголов, прожогом.

Стремительно — прожогом, шибко, навалъно, напруго, напругом.

Стремительность — прожог, шибкість, навалъність, напруг.

Стремительный — прожогливый, шибкий, навалъный, напругий.

Стремиться—пориватися куди, до чого, допинатися чого, уганятися за чим, потягати, регнути, намагатися, линути, п'ядити, квапитися.

Стремленіе — намагання, потяг, поривання, прямування.

Стремнина—стромовина, строма, сблаз, круча, стрем'я, урвище; (водоворотъ) об(д)мѣть; (быстрина теченія) пруд.

Стремнистый — крутий, урвистый, стрімкий.

Стремля—стремено, стремін.

Стремянка — ступанка, драбинка.

Стремянный—стременный; ремень—дуплиця, післище.

Стренаживать, ножить—путати, спутати.

Стрепатка желтая, пл. *Gembegica citrinella*—жовтобрюх.

Стрепетъ, пл. *Otis tetrah*—хотѣва.

Стрескать — умолоти, умерезжити, умелигати, умикнути, укутати, ухекати, згламати, ум'яти, укласти, пожерти.

Стречокъ—дропак, дмухач.

Стрижка—постригання.

Стрижовый—шурячий.

Стрижъ, пл.—шур, берегівка.

Стричь—постригати, постригати.

Строгательный—стружный.

Строгать — стругати; (рубанкомъ)—гемблювати.

Строгий—пекотный; очень—запекуватий.

Строгость—пекотність.

Строевой — шереговий; шиковый; войовый.

Строеніе—будава, будівля, за-

будівля; (физич. тѣла) будова, уклад; (муз.) ладнування.

Строжайший — найпекотніший.

Стрей, воен.—шик, лава, шерег; муз.—лад.

Стройка—будування.

Стройность—(хозяйства) лад, порядок; (звуковъ) лад, гармонія; (фигуры) стрункѣсть.

Стройный, о — (о фигурѣ) струнный, статурный, сежерный, ставный; (о деревѣ) крутоверхий; (о пѣніи, музыкѣ) гармонійный.

Строитель — будовничий, будівник.

Строительный — будівничий, будівельный, будівляний.

Строительский—будівницький.

Строить (въ ряды) — шикувати архит.—будувати; муз. ладнувати.

Строиться (въ ряды) — шикуватися; будуватися.

Строка—рядок.

Стропило—кроква, кроківка; короткое подъ крышей — припустница; для шатра — катрага.

Стропильный—кроків'яний.

Строптивость — огурність огурство.

Строптивый—огурный.

Строчить—стебнувати; писати.

Строчка (въ шитьѣ)—стебнівка; (въ письмѣ) рядок.

Строчный—рядковый.

Стругъ—вісняк.

Струей — дзюрком, цизром, цюрком.

Стружка — стругання; остругок.

Струистый—хвилястый.

Струить — дзюрити, цідити, лити, лляти.

Струиться—дзюрити, чуріти, дзюркотати, цюркотати, цюркотіти, джерелитися, цідитися; (о дымѣ) пошибати.

Струйчатый—мінъоний.

Струкъ—стручок.

Струна—струна.

Струнный—струновий.

Струпистый—ринявий.

Струпъ—риня, кустрець.

Струпать, — ринявити, заструплюватися, ваструпитися.

Струсить—злякатися.
 Стручекъ—стрічок.
 Стручковатый—струковатий.
 Струя—струга, струмок, ді-
 ка, струміль.
 Стрѣла—стріла.
 Стрѣлка, жел. дор.—вилка.
 Стрѣлковый—стрільцевий.
 Стрѣловидный—стрілуватий.
 Стрѣдокъ—стрілець, изъ лука
 —лучник.
 Стрѣлочникъ—вилковничий.
 Стрѣльба — стрілянина
 стрілянява.
 Стрѣльчатый — островерхий;
 бот. стрілкуватий.
 Стрѣляный—забитий; бувалий;
 ляканий, полоханий.
 Стрѣлять, ся—стріляти, ку-
 ляти, ся; изъ пушекъ гар-
 матювати.
 Стряпать—поратися, готувати,
 куховарити, шпантолити.
 Стряпня—порання, поранина,
 поранка.
 Стряпуха—куховарка.
 Стряпчий—правотар, адвокат.
 Стрясать, сти, струшувати,
 струснути.
 Страхивать, хнуть — струшу-
 вати, сити.
 Студенистый—драглий.
 Студеный—холодний.
 Студень (студенистая масса
 всякая) дрігавиця, дрігва,
 холодець, студенець.
 Студенѣть—холодніти.
 Студить—студити, холодити.
 Стужа—холоднеча, холод, мо-
 роз.
 Стукалка, трещетка — кла-
 пачка.
 Стуканіе — стуканина, стук-
 нява.
 Стукать, — кнуть — стукати,
 кнути.
 Стукотня — стукнява, стuko-
 тнява, стукотнеча, лопіт,
 грукнява, грукотнеча, гру-
 котнява.
 Стукъ—стукіт, постук, стuko-
 тіння, торохнеча, грукіт,
 туркіт, колат, туртус.
 Стуль—стілець, (дѣтскій съ
 перекладиной) — сидушка;
 табуретъ—дзиглик.
 Ступа—клюпа, пуширь, ступа.
 Ступать, пить—ступати, —пити

Ступень—ступінь, шабель; въ
 экипажѣ — підніжжя, сту-
 пика.
 Ступенька (неподвижн. дѣст-
 ницы)—східець, наступень,
 приступка; (перенос. дѣст.)
 шабель.
 Ступеньчатый—шаблястий.
 Ступица (въ колѣсѣ)—коло-
 диця, маточина, напір.
 Ступичный—колодичний.
 Ступка — мущирь; (деревян.
 для сала)—салотовка.
 Ступня—стопа.
 Стучать, кнуть — стукати, кну-
 ти, грюкати, кнути; клап-
 кати, нути; клюпати, нути,
 дуркати, кнути; долго сту-
 котіти, грюкотіти, стукота-
 ти, грюкотати; сильно тра-
 хати, тарахкати, — хнути,
 торохкати, хнути; быстро-
 токотати, токотіти, цоко-
 тіти; въ колотушку — ка-
 латати, — тнути; постуки-
 вать торохтіти, туркотати,
 туркотіти; топоромъ цю-
 кати, цюпати; бренчать
 —калачити; щеколдой — кля-
 мати, о сердце, — колотити-
 ся; равномерно — тукати;
 глухо — бухати; топать — ко-
 потіти; хлопать — грюкати,
 лопати.
 Стушеваться — зникти, ота-
 нути.
 Стыдить—соромити, устиджа-
 ти, сорому завдавати.
 Стыдиться—соромитися, сти-
 дувати, устидатися, унима-
 тися; соромлятися.
 Стыдливость — соромливість,
 устидливість, сором'язли-
 вість.
 Стыдливый, о — соромливий,
 устидливий, сором'язливий,
 унимливий, о.
 Стыдно—сором, соромно.
 Стыдный — соромітний, стид-
 кий.
 Стыдъ—сором, соромота, сти-
 довище; (позоръ) нага, пуд-
 ліка.
 Стыкать, кнуть (что съ хвѣмъ,
 соединять концами) — фиги-
 ряти, рнути.
 Стыкъ—фигирей.
 Стылу—ззаду, спотилля.
 Стынуть—холонути, холодіти,
 настигати.

- Стычка—сварка, гнѣванка, зва-
да, посварка; бійка, по-
тычка.
- Стѣна—стѣна; фасадная—чѣл-
на; задняя—затилоч; ны на-
ружи.—Около.
- Стѣнной—постѣнный.
- Стѣнобитный—муроломный.
- Стѣноломъ—муроломъ.
- Стѣнопись—фреско.
- Стѣноточецъ—шашель.
- Стѣсненіе (въ груди)—стиски;
(притѣсненіе) утиски, гноба.
- Стѣснительный—скрутный,
утисный.
- Стѣснять, нить—утискати,
утиснути, заневолювати,
заневолити, заважати, пе-
решкожати, бути на заваді.
- Стѣсняться—соромитися;
стѣсниться—стиснутися.
- Стягивать, стянуть—зволіка-
ти, зволокати, зволочити,
стягати, гти; (туго) поту-
жувати, жити; (судорогой)
корчити, скорчити; (украст.)
підцобрити, поцупити.
- Стягъ—стяг, прапор.
- Стяжаніе—надбанья, придбан-
ня, набуток.
- Стяжатель, ница—добродбай,
ха, дбалець, дбаха.
- Стяжательный—дбайливый;
хтивый, зажерливый.
- Стяжаты—набути, придбати,
зажити.
- Стянуть (украсть)—см. Стиб-
рить.
- Суббота—субота.
- Субботный—субітний.
- Суглинистый—глиноватный.
- Суглинокъ—глиноватъ, глино-
ватка.
- Сугробъ—замет, заміть, бу-
рун; большой—кучугура; по-
перекъ дороги—перевій, на-
бій; высокій, конусообраз-
ный—баба.
- Сугубить—подвоювати; по-
більшувати.
- Сугубо—удвѣсе, подвійно.
- Сугубый—подвійний, двоістий.
- Судакъ, рыба—Lucioperca—San-
dra—сула.
- Сударыня—пані, добродійка.
- Сударь—пан, добродій.
- Судачить—судити, гудити,
плѣтки плести.
- Судачій—суловий.
- Судебный—судовой; разсылъ-
ной—возный; приставъ—судо-
вий зроби́к; слѣдователь—
судовий слѣдчий; нымъ по-
рядкомъ—судовно.
- Судеець—судовик.
- Суданышко—суденце, пла-
вична.
- Судейскій—судівський, судо-
вицький.
- Судилище—судище, трибунал.
- Судимость—судовність.
- Судить—судити, осуждать—
трахтувати, гудити, суди-
ти; гадати, думати, мірку-
вати.
- Судиться—правуватися, пра-
вотитися, позиватися, бу-
ти з ким у праві.
- Судно—судина, судно, плави-
ця; вмѣстимостью до 300 п.
—галляра, до 15.000 п.—лайба,
до 60.000 п.—гончак, съ па-
лубой—берлина.
- Судно—стольчак.
- Судный—судний; судовой.
- Судовладѣлецъ—судновлас-
ник.
- Судовщикъ—судновласник чи
його вірник.
- Судокъ (столов.)—поставчик;
(для ношен. обѣда) мисець.
- Судоговореніе—судові промови.
- Судомойка—перемийниця.
- Судомсйный—перемивальний.
- Судоплаваніе—плавба.
- Судоплават ль—плавач.
- Судопроизводство—судівниц-
тво, судиція.
- Судопромышленность—судно-
промисловість.
- Судопромышленникъ—судно-
промисловець.
- Судорабочій—(старшій на суд-
нѣ) отаман; (матросъ) під-
ручний.
- Судороги—корчі, коря, у ско-
та—передоги.
- Судорожный—корчийний.
- Судостроеніе—суднобудова.
- Судостроитель—суднобудов-
ник.
- Судостроительный—суднобу-
дівничий.
- Судоустройство—судоустрій.
- Судоходный—плавний, плав-
бовий, навигаційний.
- Судоходство—плавба.
- Судохозяинъ—судновласник.

Судъ—суд, трибунал; (разбирательство и приговоръ) судиція; (вторичное разбирво) пересуд; верховный-генеральный суд; гражданский-цивильный суд; третейский-полюбовный суд; уголовный-карный суд; коммерческий-торговельный суд; военный-войсковой.

Судьба—доля, фортуна, хортуна, хвортуна, хвортунина, хвортунина, талан, партъ, трай.

Судья—судецъ, суддя.

Суевѣріе—забобон, марновѣрство.

Суевѣрность—забобонність, марновѣрність.

Суевѣрный—забобонный, марновѣрный.

Суевѣрь, рка—забобонник, ця, марновѣр, ка.

Суесловіе—марнослів'я.

Суесловный—марнослівный.

Суета, (суетность)—марність, марнота; (спѣхъ, бѣготня) шаламатня, шарварок, шамотня, шамотнява, метанина, зам'ятня, струс, метушнѣя, метушнѣя, шатанина, мотанина, хватанина, хапатня, хапанина, шарпанина, крутанина.

Суетиться—метушиться, юртуватися, метаритися, мотатися, комашитися, лементуватися.

Суетливість—метушливість, метарливість, шамотливість.

Суетливый, о—метушливый, метарливый, потовкучий, шамотливый, о; (о дѣлѣ, должности) хлопотливый, неспокойный.

Суетность—марність, марнота.

Суетный—марный, марнотный.

Суетня—шатанина, шамотня, шарварок, шамотнява, шарпанина, крутанина, мотанина.

Сужденіе—міркування, гадкування; (приговоръ), присуд; (мнѣніе, заключеніе) по дум, думка, гадка, розсуд, висновок.

Суженый, ная—суженый, -на, бсгдѣя, ка.

Суживаніе—спусковатіння, звужування.

Суживать, сузить—звужувати, зити; -ся—спусковатити.

Суживающийся—спусковатий.

Сузыкъ, раст. *Thalictrum minus*—камчуг.

Сука—сука.

Сук, нъ—сучий.

Сукно—сукно; простое—каразія; красное—кармазин; бѣлое турецкое—габа; англійское—сает.

Сукноваль, —ступарь, валій, валюшник, хвалюшник, фоллюшарь, шаповал.

Сукновальня—ступник, валюша, валюшня.

Сукнодѣле—сукнарство, сукництво.

Суковатый—каракуватий, сучковатий.

Суконка—сукнина, сукенце, сукнянка.

Суковный—сукняний.

Суконщикъ—сукварь.

Сукровица;—ропа, утік, пасока, мазка, сукроватица.

Сукровичный—роповий, сукроватий.

Сукъ—сук.

Сулеме, *Mercurius sublimatus corrosivus*—сублімат.

Суленіе—обітниця.

Сулея—сулія.

Сулить—обіцяти, обітувати.

Султанъ—султан; (на каскѣ, шляпѣ)—трепітка.

Сума—торба, торбина, тайстра; переметная—сакви, бесаги.

Сумасбродничать—см. сумасбродствовать.

Сумасбродный—запливомізський, шалений, навісний, цаллений.

Сумасбродство—шалапутство, навіженство, дурування, шал, шаленство, дурнодумство.

Сумасбродствовать—шаліти, навіснити, дурувати, шарабурити.

Сумасбродъ—шалапут, зайдиголова, шаленець, дурійник.

Сумасшедшій—божевільний, причинний, збожеволілий, навіжений, навісний, навіч-

- ний; больница для сумасшедших—божевільня.
 Сумасшествіе—божевільдя.
 Суматоха—кабалик, рейвах, шарварок, содома, зам'яття, сум'яття, гармидер, буча, кабалик, колотня, колот, біганина, варвідня.
 Сумасествовать—шаліти, навіснити.
 Сумбурный—безглуздый, недоречный, неподобный.
 Сумбурь—нісенітниця, безглуздя, банелюки, дурниця.
 Сумеречный—смерковий.
 Сумерки—присмерк, примеркання, померки.
 Сумка—кобеля, торбинка, тобівка; сердечная—осердя.
 Сумма—сума; (большая)—сумета; (итогъ) підсумок.
 Сумрак—змрік, морок, темрява.
 Сумрачный, о—похмурый, похмурый, темрявый, нахмурый, нахмурный, о.
 Сумчатый—торбуватий; — тыя животныя—торбуни.
 Сумѣть—з'уміти.
 Сумятица—труса, трусанина, кабалик, содома, рейвах, колот, біганина.
 Сундукъ—скриня.
 Сундучникъ—скринник.
 Сундучный—скриньовий.
 Супесокъ—пісковать, пісковатка.
 Супесчаный—пісковатий.
 Суповой—юшковий;—ложка—ополоник.
 Супостать—ворог, супротивник.
 Супругъ, га—дружина.
 Супруги—подружжя.
 Супружеский—подружній.
 Супружество—подружжя.
 Супъ—юшка, юха; рыбный—щерба; картоф.-бурбулянка.
 Сургучникъ—чералачник.
 Сургучный—чералачний.
 Сургучъ—чералак.
 Сурикъ—манія, бакан.
 Сурковый—бабаковий.
 Суrowый—суворый, суворливый, твердый; о зимѣ—сутужный, тугий.
 Сурокъ—зоол. *Arctomys bobac*—бабак.
 Сурьма—чорниця.
 Сурьмить—чорнити.
 Сусаль—шумига, позлітка.
 Сусальный—позлітковий.
 Сусликъ—зоол. *Spermophilus* оврах, ховрах.
 Суелить—дудлити, цмолити, емоктати, елннити.
 Суоло—брага.
 Суспензорій—підвісник.
 Суставъ—суглоб, чиколоток, щиколоток.
 Сутки—доба.
 Сутолока—щтовханина, сум'яття, зам'яття.
 Сутечный—добовий.
 Сутуга—дріт.
 Сутужный—дротяний.
 Сутудиться—горбитися.
 Сутуловатый—згорблений.
 Сутяга—позивака, позивайло.
 Суть—іста, еуть.
 Сутяжить—позиватися.
 Сутяжничество—позви.
 Суфиксъ, грам.—прирісток.
 Сухарный—сухаровий.
 Сухарь—сухарь, осух, осушок, засушок.
 Суховатость—песухість, присухість.
 Суховатый, о—посухий, присухий, о.
 Сухожиліе—тужень.
 Сухой, о—сухий, о.
 Сухомятка—сухляк.
 Сухопарый—сухорлявий.
 Сухопутный—румовий, сухоземный.
 Сухопутье—рум, суходіл.
 Сухорукий—сухорукий.
 Сухостой—сухоліс.
 Сухость—сухість.
 Сухоцвѣтъ, раст. *Xeranthemum radiatum*, *Xeranthemum inapertum*—безсмертки.
 Сухощавый—сухорлявий, худорлявий.
 Сухояденіе—сухоїжа.
 Сучекъ—сучок.
 Сученіе—сукання.
 Сучить—сукати.
 Сучиться—сукатися.
 Суша—суходіл.
 Суше—сухіше.
 Сушеніе—сушня.
 Сушеный—сушений.
 Сушильня—сушня; (для зернов. хлѣба)—осить.
 Сушительный—висушний.
 Сушить—сушити.

Сушка—сушба.
 Сушникъ, някъ—сухолис.
 Сушь—сушина, посуха.
 Существенность — усутність, посутність.
 Существенный, о—усутний, посутний, о.
 Существительное имя — іменник.
 Существо—живина, створіння.
 Существование — існування, живиніння.
 Существовать—існувати, живиніти.
 Сущій—суть, сущий; щирій, справжній.
 Сущность—суть, щирець, основа, істе.
 Сфальшивить—сфальшувати.
 Сферическій—опуклий, кулястий, банькатий.
 Сформировать—сформувати.
 Схватка, воен.—білка, потічка; дуэль — герць; споръ — суперечка; ссора—сварка.
 Схватывать, тить—хапати, хопити, ухопити, схоплювати, пити, посхоплювати; (перенимать, нять) похопляти, пити; (сцапать) згарбати; (поймать) схопити, злебеніти.
 Схватываться, титься — підхоплюватися, підхопитися, схоплюватися, питися; (сцѣпиться) сцепитися, зітнутися; (ухватиться) очепіритися, ухопитися, учепитися.
 Схитрить—схитрувати.
 Схлынуть—збігти, розбігтися.
 Сходбище—сходини.
 Сходить, сойти—сходити, зійти; (исчезать) зникати, зникти; расходиться, розійтися; (съ коня) зсідати, зсісти; (о струпьяхъ, сыпи) лущитися, злущитися; (съ ума) — божеволіти, збожеволіти.
 Сходиться, сойтись—сходитися, зійтися, посходитися, зступатися, вступитися, громадитися, згромадитися; (вступ. въ друж. отн.) сполитися, посполитися; (любви) зазнаватися, знатися; (соглашаться) погоджатися, погодитися, злагоджуватися, злагаситися;

(встрѣчаться) стріватися, стрітися, спотихатися, спіткатися; (концами) стикати, кнути, фігурияти, рнути, (объ одеждѣ) обходити, обійти; (соединиться) — помітатися, понятися.
 Сходить — піти.
 Сходка—сходини, збірка.
 Сходный—(о цѣнѣ) помірний, поцінний.
 Сходство—подібність, подоба, схожість.
 Сходня—східці.
 Сходствовать—скидатися на кого, вдаватися в кого.
 Сходъ—збірка; мірской—громада.
 Схоронить — сховати; поховати.
 Сцалать—см. стибритъ.
 Сцарапать, пнуть—здряпати, пнути.
 Сцена—кін, сцена; (въ пьесѣ) ява.
 Сценический—сценичний.
 Сцѣживать, дить — точити, сточити, посточувати.
 Сцѣпка—зланка.
 Сцѣпленіе — (связь, скрѣпа) сполука, злука; (связующая сила) скупність; (связываніе) зланкування, бальвування.
 Сцѣплять, пить — сполучати, алучати, чити; ланкувати, зланкувати, бальвувати, збальвувати.
 Сцѣпной—зланкований, збальвований.
 Сцѣпшикъ—зланковець.
 Счаливать, счалить — ключувати, сключувати.
 Счалка—ключування.
 Счастье — щастя, талан, тард, доля.
 Счастливецъ—щасник, таланник.
 Счастливиться — хортунити, щастити.
 Счастливица — щасниця, таланниця.
 Счастливый—щасливий, щасний, таланний, таланливий, таланистий.
 Счерчивать, тить — зрисовувати, сувати.
 Счетный—рахунковий, облічковий; облічений, врахований, рахований.

Счетоводство — рахівництво, лічбарство.

Счетоводъ — рахівник, рахівничий, лічбарь.

Счетомъ — лічма.

Счетчикъ — облічник, лічильник.

Счетъ — лічба, обліч, облічка; фактура — облічка; текущий — біжучий кошт; издано на счетъ... — видано коштом...; поставить въ счетъ — записати на кошт.

Счеты — рахівниця.

Счисленіе — лічба.

Считанный — лічений, рахований.

Считать, счесть — лічити, злічити, облічити, рахувати, зрахувати, полічити, порохувати; (кого чѣмъ, за кого) уважати за, мати за.

Считаться — лічитися, рахуватися, числитися; (почитаться) бути уважаним за.

Счищать, счистить — зчищати, зчистити.

Сшибать, бить — валити, звалити, перекидати, кинуть.

Сшибаться, биться — стикаться, стикнутися.

Сшибка — бійка, потічка; сварка, звада.

Сшивать, сшить — ушивати, ушити.

Сшиваться, сшиваться — ушиватися, ушитися.

Сшивной — сшиваний.

Сѣ — з, зѣ.

Сѣжиться, уничтожиться — знітитися, скорчитися.

Съемка (плана) — дескрипція.

Съемный — дескрипційний.

Съемщикъ — дескриптор; наймач, посесор.

Съемъ — наймання.

Сѣдаты, сѣсть — з'їдати, з'їсти, укладати, укласти; (часть) над'їдати, над'їсти; ч.-н. хрустящее — хруммати, зхруммати, похруммати, похрупати, похрустати.

Сѣденіе — з'їденъ, поїд; (истребленіе) потала.

Сѣдобный — їдомий, їстовний, їдкий, їсравний, їжитний, їравний.

Сѣздить — поїхати; (ударить) заторити, заїдити, мазнути.

Сѣзды — з'їзд, з'їздини.

Сѣзжать, сѣхать — з'їздити, з'їхати; переїратися, братися, перевозитися, везтися.

Сѣзжаться, сѣхаться — з'їздитися, з'їхатися.

Сѣстное — їдиме, їстовне, їдово, їстиво.

Сѣстной — їсравний, їдомий, їстовний; припасъ — харч, конт.

Сѣкшаться — злигатися, полигатися.

Сѣкономить — зберегти.

Сыворотка (молочная) — жен-тиця, сироватка, дзер, дзера.

Сывороточный — сировотний.

Сыграть — заграти, відіграти; поиграть — згуляти; (свадьбу) справити весілля.

Сызмала — змалку.

Сызмолоду — ззамолоду.

Сызнова — знову, знов.

Сынишка — синаш, синочок.

Сыновній — синовий, синівський, синів.

Сынокъ — синок, синаш; маменькинъ — мамій, мамсин, мазун.

Сынъ — син; единственный — одинець, одинак.

Сыпать — сипати; деньгами — гатити, трусити, сипати грішми.

Сыпучесть — сипкість, сипкість, сівкість.

Сыпучій — сипкий, сипкий, сівкий.

Сыпь — висип, осип, висипка.

Сырецъ — см. Сырье.

Сырникъ — мнишок, мн.-мнишки.

Сырний — сирний.

Сыро — вохко, мокряво.

Сыроварня — сирня.

Сыроватый — повохкий, при-вохкий; (о деревѣ) побрез-клий; (о хлѣбѣ) глѣвтяку-ватий.

Сырой — (матеріаль) сировий; (влажнй) мокрявий, вох-кий; (о деревѣ) брезклий; (о хлѣбѣ) глевкий; (о дро-вахъ) мокрый.

Сыромятникъ — кожум'яка.

Сыромятный — сировий; лав-кежа — сираця.

Сыропусть—пущання, пущен-
 ня.
 Сыроость—вохкість, моква, во-
 лода; сировість.
 Сыроѣжка, грибок—сироїдка.
 Сырь—сир.
 Сырье—сировина, сирець.
 Сыръть—вохчати, мокріти,
 воложати.
 Сыскивать, сыскать—росшу-
 кувати, кати, вишукувати,
 вишукати.
 Сыскной—росшуківий.
 Сыскъ—пошуки, росшуки.
 Сытность—ситність, істов-
 ність, тривність, уїжність,
 тревність, їжність, доїж-
 ність.
 Сытный, о—істовный, ситный,
 тривный, тревный, уїжний,
 доїжний, їжний, о.
 Сытость—наїденість.
 Сытый—наїдений.
 Сычугъ—риндзка; (у свиней)
 ковбик.
 Сычъ, пт. *Strix scops* — леліт,
 кугач.
 Сыщикъ—слідець, шпиг, шпи-
 гун, нишпорка.
 Сыщицкий—слідецький шпи-
 гунський.
 Съверный—північний; вѣтеръ,
 -горовий, горішний.
 Съверо-восточный—північно-
 -східний; -западный—північ-
 но-західний.
 Съверъ—північ.
 Съвецъ—сіяч, сівач.
 Съвооборотъ—плодозмін.
 Съвъ—сівба, сійба, сіянка.
 Съдалище—сідалка, сідало.
 Съдалищная кость, анат.
 —кульша; сидница.
 Съдельникъ—кульбачник.
 Съдельный—кульбачний.
 Съдина—сідь, сивина, сивизна.
 Съдина—росколина.
 Съдланіе—кульбачення.
 Съдлатъ—кульбачити.
 Съдлстый—линковатий.
 Съдло—кульбака, арчик.
 Съдловатый—см. Съдлстый.
 Съдобородый—сивобородий.
 Съдоватый—сивуватий, шпа-
 куватий, посивий, сивас-
 тий, просивий.
 Съдовласый—сивоволосий.
 Съдоголовый—сивоголовий.
 Съдой—сивий, білий, шадий.
 Съдохъ—іздець.

Съдѣть—сивіти, біліти, чалі-
 ться.
 Съкущій—січний.
 Съменникъ—висадки; бот.
 —насітник.
 Съменной—насінный; кана-
 тикъ, анат.-насінный моту-
 зок.
 Съменоводство—насіннікар-
 ство.
 Съменоводъ—насіннікарь.
 Съмя—насіння, семено, зерно;
 конопляное-сім'я; у живот-
 ныхъ-літо, сім'я; у матки
 пчелъ и самца рыбъ-молоч-
 ко; у трутня—назілки, у
 человека-ярість, ріження.
 Съни—сіни, подворець.
 Сънистый—тінявий.
 Сънная—сіноторговиця.
 Сънникъ—сінник.
 Съной—сінний.
 Съно—сіно (измельченное)
 -труха; (плохое, болотное)
 патлама, чич, чивва.
 Съноваль—підра, сінниця.
 Сънокосецъ—косарь.
 Сънокосилка—косарка.
 Сънокосный—сіножатний.
 Сънокось—сіножати; (порос-
 шій кустами, кочками)
 жбирь; время сѣнокоса-ко-
 совия.
 Сънокось, насѣк. *Phalangium*
orilio—косарь, косибав.
 Сънь—тінь, холодок; намет,
 шатро; оборона, покров.
 Съра—сірка.
 Съризна—сірина.
 Съритъ—сіркувати.
 Сърмяга—сіре сукно; сірак.
 Сърнистый—сірчастий, сірчис-
 тий; водородъ, хим.-сірко-
 водень.
 Сърнокислая соль, хим.—сір-
 чан.
 Сърный—сірковий; -ная кисло-
 та-сірковий квас.
 Съроватый—сіренський, посі-
 рий, сірявий.
 Съроглазый—сизоокий.
 Сърожелтый—гліявий.
 Сърый—шарий, сірий; попе-
 лястий, мильний.
 Съръть—сіріти.
 Състь—сісти; (верхомъ на
 коня)—опівзати (коня).
 Съти—тенета.
 Сътка—сітка.
 Сътованіе—жалощі, маріадна.

Сѣтовать — нарікати, жалувати, уболівати, жалкувати (на кого), жалкуватися.

Сѣточный — сітковий.

Сѣтчатка — сітковать, сітничка.

Сѣтчатокрылая — насѣкомья — сіткокрил-ці.

Сѣтчатый — сіткуватий.

Сѣть — сіть.

Сѣча — бій, баталія.

Сѣченіе — хльоста, шпарення; капуста-сіканка; поперечное-перетинок.

Сѣчка, кухонный топоръ — сікач.

Сѣчь — сікти, рубати; капусту-сікти; пороть, шмагати, парити, періщити, хльостати, лупцювати.

Сѣчься — оббиватися, витиратися.

Сѣялка — сівалка, самосійка.

Сѣяльный — сівний.

Сѣянецъ — сіянка.

Сѣяніе — сімба, сійба, засів.

Сѣятель — сіяч, сівач.

Сѣять — сіяти, засівати; муку-питлювати.

Сюда — сюди, сюдою.

Сюрпризъ — несподіванка.

Сякнуть — висихати.

Сюртукъ — сурдут.

Сюртучный — сурдутовий.

Т.

Табакерка — кабатирка, лубка, табатирка, табатерка.

Табакерочный — кабатирковий, лубковий.

Табакководство — тютюнництво.

Табаководъ — тютюнник.

Табакъ — тютюн; крошеный турецкій — штамбур; простой-крѣпкій — бакун, рубанка, мархотка; нюхательный — табака, кабака.

Табала — байдики, гулі.

Табачекъ — тютюнець.

Табачная — (лавка) крамница тютюнова; (плантація) — тютюнище.

Табачникъ, -ца — тютюнник, -ця; курій, -ка, люлешник, -ця; (нюхающий) нюхарь, -рка.

Табачный — тютюновий, тютюниковий.

Табель — спис, реєстр, відомость; (праздн. день) табель.

Таблица — таблиця; умноженія — таблиця множення.

Табличный — табльовий.

Табунный — табуновий.

Табунщикъ — табунник.

Табунъ — табун.

Табуретъ — дзиглик.

Таволга, раст. *Spigaea Spma-gia L.* — кашка, лабазник; боярышничколистная, *S. crenata* — таволожник.

Таврида — Таврія.

Тавунъ, раст. *Menyanthes trifolia L.* — бобовник.

Тазъ, анат. — крижі; мѣдный — мідниця.

Тайга — праліс.

Тайкомъ — спотання, спотиньга; потай, потайці, крадькома, покрадьки, нишком, нишкогою, знишка, нищечком, тихцем, покраденці, покрадці, потаємне, потаємно, потаємці, тайкома.

Тайна — таємниця, таємність, тайнощі, таїна, тайність.

Тайникъ — таїнник, схованка, криївка.

Тайно — употай, потай, потайці, нишком.

Тайнобрачный, бот. — безквітковий.

Таинственность — таємничість.

Таинственный, о — таємничий.

Таинство — таємниця; церк. — сакрамент.

Тайный — таємний, потаємний, потаємний, потайний.

Тайть — таїти, крити, ховати, затаювати, утаювати, при-таювати.

Таиться (отъ кого) — критися (перед ким).

Такальщикъ, -ца — потокач, -ка.

Такать — підтакувати, поту-рати.

Также — так само, теж, тож.

Таковский — таківський.

Таковъ — такий, однаковий.

Такой — такий.

Такса — поставна ціна, такса; (порода собакъ) дакс.

Таксаторъ — таксатор, оцінов-ник.

Таксационный — таксаційний, оціновний.

Таксація — таксація, оціновка.

Таксировать — таксувати, оці-
новувати.
Тактический — тактичний.
Тактичный, о — тактовний, о.
Тактный — тактовний.
Такть, муз. — лад, такт; (въ
дѣлахъ, поступкахъ) такт.
Такъ — так, такечки, такеньки;
какъ — бо, затим, через те,
що, позайк; куда — так де;
ли-чи так?... много-такого
багато; такъ сказать — мо-
вяв; то-отож; точно — так
саме, самісінько так; вотъ
— так от, так ото; или
иначе — чи так, чи инак.
Талантливость — таланови-
тість.
Талантливый — талановитий,
-о.
Талантъ — талан.
Талия — поперек.
Талонъ — близець.
Таль — см. Тальникъ.
Талый — відлеглий, розмер-
злий.
Талькъ, минер. — тальк.
Тальникъ, раст. *Salix acuti-*
folia — шелюг, шелюга, ше-
влюг; сѣрый, *S. rosmarini-*
folia и малый, *S. incubacea*
L. — рокитник.
Таможенникъ — митник.
Таможенный — митний; ная
пошлина — мито; ная заста-
ва — рогатка, митница.
Таможня — митница.
Тамошний — тамешний, там-
тешний.
Тамъ — там, тамо, тамки, та-
мечки, таменьки.
Танецъ — танець.
Танцевальный — танцюваль-
ний.
Танцевать — танцювати.
Танцовщикъ, ца — танцівник,
-ця.
Танцоръ, рка — танцюра, тан-
цюрита.
Тапиръ, зоол. *Tapirus* — тапір.
Тарабарщина — безглуздя, нісе-
нітниця.
Тарабарский — нерозбірний, без-
глуздий.
Тараканъ, насѣк. *Blatta orien-*
talis — манджак, тарган, чу-
гар, шторган, таркан, по-
станець, коваль, *Pteriplaneta*
orientalis — кракоч.
Тарантасъ — дрижула.

Тарантулъ — тарантух, миз-
гирь, паук волоський, та-
ра-тля.
Таранъ — муром.
Таранъ, рыба *Abgamis vimbra* —
тараня цілук.
Таратайка — чортопхайка, біда.
Таратора — талалай, ка, торох-
тій, ка, цокотун, ха, цве-
тлюх, -тлюха, белькотун, ха,
балаклій, -ка.
Тараторить — базікати, торох-
тіти, рейдити, форкотати,
фляворити, фльокотати.
Тарашить — витріщати, вира-
чати; ся — лїати, тягтися,
пнутися (за хім).
Тарелка — таріле, тарілка; глу-
бокая полумисок; деревян.
-ставець.
Тарелочка (маленькая) — спо-
док.
Тарелочный — тарілковий.
Тарифъ — тарифа, рѣчн. и морс.
— фрахт.
Тароватый — щедрий.
Тартаръ — пекло.
Гаска — тяганина, тарганина;
чубрій, прочуханка.
Таскать — тягати, волоčiti,
таргати, микати; туда и
сюда — сертувати; цупити,
цобрити, кра-ти; носити,
не скидаючи.
Таскаться — тягатися, волочи-
тися; швендяти, блукати.
Тасовка — тахлювання, таліру-
вання.
Тасовать (карты) — тахлювати,
талірувати, мастити.
Татаринъ — татар, татарин.
Татарникъ, раст. видъ *Cirsium*
arvense — наголоватки; видъ
Erisithalis — лабиз; *C. lanceo-*
latum — ості, дідовник, дряб-
чак.
Татарія — татарщина.
Тать — злодій.
Татуировать — татуювати.
Татуировка — татуювання.
Тафта — полутабенка.
Тачать (сшивать) — штукувати.
Тачечный — тачковий.
Тачка — тачка.
Тащить — тягти; волокти, тар-
ганити, тахтарити, цурпе-
дити, цуприкувати, цупити,
тасувати, тирити, тябри-
чити, тябрити, перти,
тарабанити; (хрестъ) цу

- пити, цобрити; судно
вверхъ по рѣкѣ—тягловати,
гамовати.
- Тащиться—тягтися, цургани-
тися, сунбелитися, плуга-
нитися, цупитися, плеха-
тися, телепатися, теліпа-
тися, чвалати, тарганитися,
човпти, човгати, човга-
тися, лемзѣти, плужитися,
чалапати, плентатися.
- Таяніе—таяннѣя, кіпніннѣя.
- Таять—танути, кіпніти; о
рѣкѣ: вскрываться—скре-
сати, скреснути.
- Тварь—твориво, створіння;
соби́р.—плодь.
- Твердить—правити, торочити,
теребити, товкти, туркати,
тятѣ, довбѣти, туркотати,
туркотѣти.
- Твердо—тврдо, міцно; непо-
хитно; тврдо, рішучо;
знать—добре знати.
- Твердоватость—потврдість,
притврдість.
- Твердоватый—потврдий, при-
тврдий.
- Твердость—тврдо́та, твр-
дість.
- Твердый—тврдий, міцний;
(какъ кость) окостуватий;
(о землѣ) щертовий; (неус-
тупчивый) крѣмезливый, за-
тинчивый; (о физ. тѣлахъ)
ціпкий, тврдий.
- Тврдыня—тврджѣ.
- Тврдь—тврдь.
- Тврдьтъ—тврднути, тврді-
шати; о жидкости—тужа-
віти, ціпнути.
- Твой, твоя, твое—твій, твоя,
твое.
- Твореніе—(процессъ) творін-
ня, утворення; (все создан-
ное) твориво, створіння;
(сочиненіе) твір.
- Творецъ—творець.
- Творительный (падежъ)—оруд-
ний, інструменталь, шостий
(відмінок).
- Творить—творити, чинити,
робити, справляти, діяти.
- Твориться—творитися; витво-
ряться, коїтися.
- Творогъ—сир; осѣвшій въ
прокисшемъ молокѣ—зсѣда-
нина.
- Творожистый—гягуватий,
зсілий.
- Творожить—гягати.
- Творожиться—гягатися, зсі-
даться.
- Творожникъ—сирник.
- Творожный—сирний.
- Творческий—творчий.
- Творчество—творчість.
- Театральный—театральний.
- Театръ—театр.
- Тезисъ—теза.
- Тезка—тезко.
- Текстъ—текст.
- Текуцій—пливучий.
- Текучесть—пливучість.
- Текущій—текучий, пливучий;
о времени, событіяхъ—поточ-
ний, біжучий;—счетъ поточ-
ний кошт, біжучий кошт.
- Телеграмма—телеграма.
- Телеграмщикъ—телеграмист.
- Телеграфировать—телеграфу-
вати.
- Телеграфистъ—телеграфист.
- Телеграфъ—телеграф.
- Теленокъ—теля, телятко,
ялівча, (годовалый) назі-
мок, бузівок, бузімок, бу-
зів'я, (трехлѣтній) третяк,
третячок.
- Телескопическій—отяновий,
далекоглядний.
- Телескопъ—отян, далекогляд.
- Телефонировать—телефону-
вати.
- Телефонъ—телефон.
- Телиться—телитися.
- Телка—телиця, телічка, на-
рістка.
- Тельная—тільна, надіжна.
- Телѣга—віз, кола, фіра, пой-
трак.
- Телѣженка—повозчина.
- Телѣжка—возик.
- Телѣжникъ—стельмах.
- Телѣжный—возовий.
- Телятина—телятина; габлина
(кожа).
- Телячій—телячий.
- Тема—тема.
- Темень—темня.
- Темлякъ—тембляк.
- Темнить—тѣмити, тмарити,
тмити.
- Темница—в'язниця.
- Темничный—в'язничний.
- Темно—темно, поночі, тем-
ряво, тмяно.
- Темнобурый—темнобрунатний.
- Темноватый, о—тѣманий,

тьм'яний, потемний, при-
 темний, о.
 Темноволосый—темноволосий.
 Темноголубой—темноблакит-
 ний.
 Темно-желтый—гавановий.
 Темнокрасный—темночерво-
 ний, багровий.
 Темнорозовый—темнорожевий.
 Темнорусый—темнорусявий.
 Темнорыжий—темнорудий.
 Темносиний—темносиний.
 Темность—темність, темня,
 темнява.
 Темносерый—темносірий, тем-
 носивий; (масти) мурий,
 моругий, шпакуватий.
 Темнота—темрява, темнощі,
 потемок, сутемрява, тем-
 нина, пітьма.
 Темноцветный—темнобарвний.
 Темный—темний, темрявий,
 сутемний, сутемрявий.
 Темнее—темніше.
 Темнеть—темніти, темні-
 шати, сутеніти, поночіти,
 мерхнути.
 Темперамент—темперамент.
 Температура—теплотність,
 температура.
 Темя—тім'я.
 Темянный—тіменний; — ная
 кость—тіменниці.
 Темяшить—штурханами году-
 вати; утокмачувати.
 Темяшиться—здаватися, уяв-
 ляться, чути.
 Тендер—тендер.
 Тенето—сітка.
 Тенорный—теноровий.
 Тенорь—тенор.
 Теорема—теорема.
 Теоретический, ки—теоричний,
 —но, теоретичний.
 Теория—теорія.
 Теперь—тепер, нині, тепре,
 тепера, тепера, теперечки,
 тепереньки.
 Теплится—світитися.
 Теплица—тепляк.
 Тепло, нар.—тепло, огрієливо.
 Тепловатый, о—тепленький,
 потеплий, притеплий, о.
 Теплое (одежда)—загіток.
 Теплоиспускание—теплотеча.
 Теплопроводность—тепло-
 прудність.
 Теплородь—теплець.
 Теплота—тепло, теплість, теп-
 лінь.

Теплушка—огріванка.
 Теплый—теплый.
 Теплынъ—теплиня.
 Теплѣть—тепліти; теплішати.
 Тераса—тераса; терасы—пад.
 Теревить—каторгати, шкор-
 бати, термосити, смикати,
 торгати, таргати, сіпати,
 скубти, шарпати.
 Теремъ—палац.
 Тереть—терти, (объ обуви)
 трудити, муляти.
 Тереться—тертиса.
 Терзать—таранчити, шарпати,
 шматувати, мучити, мор-
 дувати.
 Терка—тертушка, тертка.
 Терминология—термінологія.
 Терминъ—термін.
 Термометрический—тепломір-
 ний.
 Термометръ—тепломір.
 Тернистый—тернистый.
 Терние—терня, терно.
 Терновка—тернівка.
 Терновникъ—терняк, терник.
 Терновый—терновый.
 Тернь, раст. *Prunus spinosa*—
 терен, тернина; (ягода) тер-
 но, терен.
 Терпентинъ—терпетина.
 Терпимость—толерантність.
 Терпимый, о—толерантний;
 терпійний, о.
 Терпкий—терпкий; на вкусъ—
 даувчий.
 Терпкость—терпкість; даву-
 чість.
 Терпнуть—терпнути, дерев'я-
 ніти, дубіти.
 Терпугъ—рашкуль, рашпіль,
 напилек.
 Терпѣливость—терплячість,
 терпливість.
 Терпѣливый, о—терплячий,
 терплячий, терпливий, о.
 Терпѣние—терпіння, терпець,
 терпячка, терпячка; поп-
 нуло—терпець увірвався.
 Терпѣть—терпіти, горе, муку—
 приймати горе, муки.
 Тертый—тертий; калачъ—би-
 та голова, бувалець.
 Терять, потерять—тратити,
 утрачати, утратити, губи-
 ти, згубити, загубити, зро-
 няти нити, время—гаяти,
 марнувати час, довѣріе—
 звирятися, звиритися; со-
 знаніе—непритомніти, зне-

притомніти; въ чемъ—тра-
тити на чому.
Теряться—губитися; (оробѣть)
бентежитися, збентежува-
тися.
Тесакъ—колодій, колодач.
Тесаніе—тесанина.
Тесать—тесати.
Тесачный—колодійовий, коло-
дачний.
Тесемка—поворозка; гарусная,
шеостяная—жичка.
Тесемчатый—тасъмистий.
Тесовый—тесовий.
Тестъ—тестъ.
Тесъ—тес.
Тесьма—тасъма; цвѣтная—
бабінка; для обшивки одеж-
ды—пасаман.
Тесъмйный—тасъмовий.
Тетеревинный—тетеруковий.
Тетеревъ, пт. *Tetrao tetrix*—
тетервак, тетерук, цівірь,
тетерюк, тетерець; *T. ugo-*
gallus глухан.
Тетерка—тетериця, тетера.
Тетива—тятива, тетівка.
Тетенъка—тіточка, тітуня, ті-
туса, тітунця.
Тетка—тітка.
Тетрадь—зшиток, зошит, сек-
стерень.
Тетушка—тітка.
Технический—технічний.
Течение—течія, теча, плив,
біг, уплив; по т. ню за водою;
противъ т. нія проти води;
планеть біг планет; време-
ни—уплив часу; рѣки плив
води.
Течка—тічка.
Течь—текти, точитися; упли-
вати; бігти; едва замѣтно-
слезити; тонкой струйкой
дзюрити, цюрити; сильно-
ринуть, цебеніти; о крови-
юшити; журча цюркотіти;
медленно, тихо деліти.
Течь, суц.—текнява, теча.
Теща—теща.
Тибрить—цобрити, цупити,
тягти.
Тигель, плавильн.—бритваль.
Тигельный—бритвальовий.
Ти ренокъ—тигря.
Тигрица—тигриця.
Тигровый—тигровий.
Тигрь, зоол.—тигр.
Тиканье—(о часахъ) цокання,
теленканья, (о дятлѣ) то-

котіння токотання, дзюбан-
ня, туканья.
Тикать—(о часахъ) цокати, те-
ленькати; (о дятлѣ) токоті-
ти, токогати, дзюбати, ту-
кати.
Тиковый—кутилевий.
Тикъ (ткань)—кутиль; (мед.)
тік.
Тиликать—терликати.
Тимофеевка, трава *Phleum*
pratense—мишак, ржанець.
Тимпанъ—таламбас.
Тимьянъ, раст. *Thymus vul-*
garis—чебрець, чебрик,
чебчик.
Тина, волокн. вод. раст. *Chara*
или *Conferva*—шмара, зе-
лениця.
Тиневѣть—шмаріти.
Тинистость—шмаруватість.
Тинистый—шмаруватий.
Тинный—шмаровий.
Типический—типовий.
Типографія—друкарня.
Типографский—друкарський.
Типографъ—друкаръ.
Типунъ—пипоть.
Типъ—тип.
Тиранить—тиранити.
Тиранствовать—тиранувати.
Тиранъ—тиран.
Тире—розділка.
Тиркуша, пт. *Glareola melā-*
porptera—припилка, при-
тичка.
Тискать—гнітити, утискати;
друкувати, відбивати.
Тиски, мех.—лещата, щимки,
лисиця, клюба.
Тис еніе—відбивання; відби-
ток; видання.
Тиснить—відбивати.
Тисовый—тисовий.
Тиссъ, раст. *Taxus boccata* L.—
тис.
Титло—титло.
Титуловать—титувати.
Титуль—титул.
Титульный—титуловий.
Тифозный—червнковий, глу-
хачковий.
Тифъ брюшной—червнка, глу-
ханя, глухачка; пятнистый
—глуханя плямкова; сып-
ной—висипкова.
Тихій—тихий, тихомірний, ла-
гідний, спокійний, рахман-
тий, плоховитий.
Тихо—тихо, потиху, потихень-

ку, тихомирно, спокойно,
лагідно, помалу, поволі.
Тихомолкомъ — тихцем, тиш-
ком, тишком, нишком; сти-
ха, нишком; мовчки.
Тихооравный — рахманний,
плохий, плоховитий.
Тихонько — тихенько, стиха;
помаленьку.
Тихоня — тишко, тихець.
Тихоходъ, зоол. *Bradypus* —
лінивцеъ.
Тихохонько — тихесенько.
Тише — тихше, тихіше.
Тишина — тиша; тихомирство.
Тишь — тиша.
Ткальный — ткацький.
Тканье — тканья.
Ткань — тканина, тканка.
Ткать — ткати.
Ткацкая — ткальня.
Ткацкий — ткацький.
Ткачество — ткацтво.
Ткачиха — ткаля.
Ткачь — ткач; (шутл.) нитко-
плут.
Тлетворный — шкодливий, згус-
ний, смертодайний.
Тлѣніе — тління; истлѣніе —
зотління; горѣніе безъ пла-
мени — жаріння.
Тлѣнность — тлінь, тлінність.
Тлѣнный — тлінний.
Тлѣнь — тлінь.
Тлѣть — тліти, гнити; тліти,
жеврѣти, чеврѣти.
Тлѣющий — жаристий.
Тля — гниття; насѣк., *Aphis* —
мшиця, мушар; травяная,
капустная — попелиця, по-
пильница, попелюха, по-
пильнуха.
Тминный — цминовий.
Тминъ, раст. *Samum Carvi* —
цмин, цінціпер.
Тмить — тьмарити, темнити.
То — то; бишь — то пак, то то-
же — тож бо; то то и есть —
ото ж то, тож бо то и є; то
и дѣло — раз у раз, раз по-
раз; и то — та и то; то да не
то — те та не те; что то —
щось, якось; то есть — себ-
то, тоб то.
Товарищескій — товариський.
Товарищество — товариство,
спілка.
Товарищъ — товариш; соби-
рат. — товариство.

Товарка — товаришка.
Товарный — (отдѣль, складъ)
крамний, крамовий; (по-
ѣздъ) вантажний.
Товаровѣдѣніе — крамовѣдѣ-
ство.
Товарь — крам.
Тогда — тоді; же — тоді ж, того
самого часу; какъ — наколи;
именно — тоді, отоді саме.
Тогдашній — тодішній.
Тождественный, о — тож-
ний, о.
Тожество — тожність.
Тоже — теж.
Токарничать — токарювати.
Токарный — токарський.
Токарь — токарь.
Токованіе — тирва, кльочіння.
Токовать (о тетереви) — кльо-
чити.
Токъ — пруд.
Толкать, кнуть — пхати, пхну-
ти, попхнути, штовхати,
хнути, тручати, трутити,
утручати, утрутити, штур-
хати, хнути, штуряти, штур-
ляти, шишкати, друляти,
друлити, торкати, кнути,
стусати, снути, сонути, ту-
ряти, рнути, созмати, ну-
ти, сунути, деменути, дріп-
нути.
Толкаться — пхатися, штовха-
тися, тручатися, штурхати-
ся, штурятися, штурлятися;
(слоняться) тинятися, веш-
татися, волочитися, тяга-
тися.
Толкачь — ступирь.
Толкованіе — глумачення, тов-
мачення.
Толкователь, ница — тлумач,
ка, товмач, ка.
Толковательный — тлумачний,
ясувальний.
Толковать — тлумачити, тов-
мачити, з'ясуувати, роз-
мовляти, балакати.
Толковитый — тямовитий, тям-
кий, покмітливий, похіп-
ний.
Толковникъ — тлумач.
Толковый — клумакуватий, тя-
мущий, тямучий, доладний;
см. Толковательный.
Толкомъ — ладом, до пуття.
Толкотня — штовханина, штур-
ханина, товча, товкотнеча;

Толкучка (рынокъ) — точок, тандита, товкун, товчок.
 Толкушка (пестикъ) — товкачик; (человѣкъ) непосидюча, швендя, побігуця.
 Толкъ! — либ! товкицы! штовх! штовхицы! штурх! дук! пхицы!
 Толкъ — товк, тьма, тям, глузд, лад, розум, пуття, поговір, поголоска; секта.
 Толочно — мнянка.
 Толочнянка, раст. *Aretostaphylos Vua Ursi* или *A. officinalis* — мучница.
 Толочь — товкти, (сахаръ) — мняти, мяти.
 Толочься — товктися; човптися, волочитися, товктися.
 Толпа — юрба, юрма, гурма, натовп, тиск, ясир, згряя, ярчак, обуза, купа, турбиль, тичба, юрта, зглота, налога, навальність, збіговисько, збіговище, стовпище, валява.
 Толпиться — тиснутися, товптися; купитися, купчитися, юрмитися.
 Толпою — юрбою, гурмою, потоптом.
 Толстеный — дебеленькуватый, товстеный, огряденький.
 Толсто — товсто.
 Толстобрюхий — череватый, товстопузий.
 Толстоватый — потовстий, товстеный.
 Толстогубый — губатый; сущ — губань, губач.
 Толстозадый — тилатый, купратый.
 Толстокожий — твердошкурый.
 Толстомордый — см. Толсторожий.
 Толстоногий — товстоногий.
 Толстоножка, пт. *Fringilla coccythraustes* — костогриза.
 Толсторожий — товстопокий.
 Толстота — см. Толщина.
 Толстошей — гамаликуватый.
 Толстошей (мордастый) — мидзатый.
 Толстушка — товстуля; раст. *Plantago agendaria* — трипутник.
 Толстый — товстий; очень — товстючий, товстенный; о

людяхъ — опасистый, пуздратый, гладкий.
 Толстѣть — товстѣшати, товщати, дебелѣти, гладшати, ситчати.
 Толстякъ — товпига, товстюк, гладун, опець.
 Толчекъ — стусень, стус, стусан, штурханець.
 Толченіе — товчіння.
 Толченый — товчений.
 Толчая — мушрь, ступа.
 Толща — обсяг; скупність; (земли) брила, скиба.
 Толщина — товщінъ, товщиня, дебелина.
 Толщиной — завтовшки, завтовш, завгрубшки.
 Только — тільки, іно, оно, но, лишень; бы — аби, абиб; лишь — усе тільки, іно що; лишь только — скоро; что — оце зараз; но только — тільки ж бо.
 Томительный, о — знеможный, о; (душный) млосний, о.
 Томить — мучити.
 Томиться — нудьгувати, нудитися.
 Томленіе — нудьга, нудота, нуд.
 Томный, о — утомный; м'який, ніжний; нудный, о.
 Томъ (книга) — книга.
 Тонехонекъ — тонісінский.
 Тонкий — тонкий; лехкий; ніжний, делікатный; хитрый.
 Тонковатый — потонкий, при тонкий.
 Тонкокожий — тонкошкурый.
 Тонконогий — тонконогий.
 Тонкорунный — тонкововный.
 Тонкость — тонкість; мн. — тонкощі.
 Тонуть — тонуті, топнути, потахати, потопати.
 Тонъ — тон; лад.
 Тонѣть — тончати.
 Тоня — тоня.
 Топазь, минер. — топаз.
 Топаніе — тупання, тупцювання.
 Топать — тупотати, тупотіти, тупнути, тупати, тупкати, цупкати, дубкати.
 Топинамбуръ, раст. *Helianthus tuberosus* — бульба.
 Топить (потоплять) — топити; (плавить) топити; (въ печи) палити.

Топиться—топитися.

Топка — (въ печи) палення; (плавка) топления, ростопления; (чело печи) жаровище.

Топкій—грузький, драглинастий, міськавий, мулкий, багнистий; огрійний; ростопистий.

Топкость — грузьність; огрійність; ростопистість.

Топление (молока) — топля.

Топливо—паливо, о ал.

Топлый—намоклий.

Тополь—тополя; *P. alba* — осо-
кір; пирамидальный, *Popu-
lus pyramidalis* — легінь,
раіна; душистый—*P. balsa-
mifera* L. — золота верба;
черный, *P. nigra* — со-
рина.

Топорикъ—сокирка.

Топорище—топорище.

Топорный—сокирный; костру-
боватий.

Топорокъ—сокирка; хирур.—
пущадло.

Топотня—тупотнява.

Топоть — тупотнява, (люд-
ской)—тупотня; тупотання,
копіт.

Топтаніе—талування.

Топтать—талувати, топтати;
місити, грузити; топцю-
вати.

Топтаться—туптати, тупцю-
вати, товктися, топтатися.

Топтунъ, раст. *Polygonum avi-
culare* — спориш.

Топучій—грузький.

Топча—потоптом.

Топырить—розставляти, рос-
карячувати, розчепирювати.

Топыриться — харапудитися,
іжитися.

Топь — цмоковина, мороква,
млака, мокряк, мочар, ка-
лабатина, драгва, драгли-
на, трясавица, багва, баг-
новці, грузь, трясовина,
моква, твань; въ лёсу мраз-
ница.

Торбанъ—торбан.

Торгашество—махлярство.

Торгашъ — махляр; бран. са-
логуб.

Торговать—торгувати, торжи-
ти, купцювати, крамувати.

Торговаться—торжитися, тор-
гуватися.

Торговецъ—купецъ; бран. са-
логуб.

Торговка — перекупка, пере-
продуха.

Торговля—торгівля, торгови-
я, крамарство, крамару-
гання.

Торговый—торговельний, тор-
говий, крамарський.

Торгъ (торговля) — поторжка,
торг; торги-переторг, лиц-
ція.

Торць—гузирь.

Торжествовый, о — урочи-
стий, о.

Торжество — урочистість; трі-
умф.

Торжествовать — триумфу-
вати.

Торжище—торговиця.

Тормазить—гальмувати.

Тормазный—гальмовий.

Трмазь—гальмо.

Термошенье — пошарпушки,
тарсування, торсання, тар-
гання, сіпання, смикання,
тузування.

Тормошить — тарсувати, тор-
сати, таргати, сіпати, сми-
кати, тузувати, тягати, тер-
мосити, шарпати.

Терный — битий, уторований,
протоптаний.

Тороватый, о — см. Тароватый.

Торопить—квапити, наглити,
підганяти, понагляти, при-
скоряти, галити.

Торопиться — успішати, ква-
питися, швидкуватися, ха-
патися, понаглятися, похоп-
лятися, хвѣтатися, поспі-
шатися, галитися.

Торопкій, о — см. Торопливый
и Трусливый.

Торопливость — хапливість,
хапкість, кваплення, квап,
поквап, оспіх, поспіх, сквап-
ність, лякliwość.

Торопливый, о — хапливий,
хапкий, квапний, поквап-
ний, сквапний, скороспіш-
ний, о; лякливий, о.

Торопь—спіх, поспіх; въ торо-
пяхъ — похапцем, спохвату.

Торопѣть—лякаться, тетеріти.

Торочить—облямовувати, об-
шивати.

Торсь—тулуб.

Тортъ—соложеник.

Торфъ — болотнина, дерниння

Торфяникъ — болотнинник, дернинник.
 Торфянисть — болотнуватий, тернинуватий.
 Торфяной — болотнинний, дернинний.
 Торчаніе — стремління, стовбичиння, сторцювання, стирчаня, сторчання.
 Торчать — стреміти, стирчати, стовбичити, сторчати, сторцювати.
 Торчкомъ — сторч, навсторч.
 Тоска — нудьга, притуга, зануда, туга, журбота.
 Тоскливый, о — тужливый, тужний, тоский, жалібний, о.
 Тосковать — тужити, журитися, нудьгувати.
 Тость — здравиця.
 Тотчасъ — зараз.
 Тотъ, та, то — той, тая, та, тее, те, отой, ота, оте.
 Точеный — точений.
 Точило — точило, гострило.
 Точильный — гостривний.
 Точильня — гостривня.
 Точильщикъ — гостривник.
 Точить — точити, ся, гострити, ся; (о мысахъ) гризти.
 Точка — цята, цяпка, капка, крапка.
 Точнехонькій, о — стеменисінький, достеменисінький, о.
 Точно — справді, дійсне, саме, стотно, достеменно, нестеменно; определенно, доповідно, докладно, ретельно, рихтельно; будто-мов, немов, наче, неначе, буцім, непричком, непричкома; также-так-саме.
 Точность — докладність, ретельність, достотність.
 Точный — справжній, дійсний, достеменный, нестемений; ретельний, справний; одинаковий, подібний, певний.
 Точь-въ — точь — нестеменно, нестемки, нестемнісінько, нестотно, истотне.
 Тошнить — млюіти, канудити, нудити, вадити.
 Тошно — нудно, млойно.
 Тошнота — нудь, млість, млойність.
 Тошный — нудний, млосний, млойний.
 Тошять — худнути, худніти,

мизерніти, марніти; охлявати, хлянути, слабіти.
 Тошій — порожній, худий, сухой, худорлявий; (о зернѣ) заміркувати.
 Трава — трава, волшебная и цѣлбная зїлля; сорная бур'ян, выросшая послѣ сѣнокоса: отава, отавиця; скошенная — кошениця; прошлогодняя не скошенная — нежерь, нежирь, калдан, старник; истоптанная — пачоч; береговая — бережина; болотная — болотнївка; травы — трївина; травянистыя растенія — зело.
 Трава Бо-ородская полевая, раст. *Thymus serpyllum* — матерзанка, материнка.
 Трава бѣлая, раст. *Centaurea marchaliana* — порушник.
 Трава воловья, раст. *Ononis hircina* — вовчуг.
 Трава волчья, раст. *Butomus umbellatus* — осітняк, осітняг.
 Трава гребенная, раст. *Amaranthus caudatus* — турецьке просо.
 Трава донная, *Metiotus coerulea* L. — буркун-зілля.
 Трава завальная, раст. *Lysimachia vulgaris* — зілюдра.
 Трава крестовая — дідик.
 Травинка — травина.
 Трава листъ, *Geum rivale* L. — підийма, поникниця.
 Трава пчельникъ *Melissa Dracocephalum Moldavica* L. — кадило, медовка.
 Травистый — рясотравний.
 Травить — (кого кѣмъ) цькувати, чвати; (истреблять) выпасати, толочити; (ядомъ) труїти.
 Травка — травиця, зілина.
 Травля — поцьков, цькування; улови.
 Травникъ, раст. *Sylvia* — копривник, копривняк; (гербарій) зільник, (настойка) травняк.
 Травной — трав'яний.
 Травовѣдніе — травознавство.
 Травосѣяніе — травосів.
 Травоядный — травоїдний, травопасний.
 Травчатый — мережчатий, квітчастий.
 Травяной — трав'яний.

Трагедія—трагедія.
 Трагическій—трагичний.
 Традиційный—традиційний.
 Трактать—трактат, умова;
 росправа.
 Трактирный—трахтерний.
 Трактирщик, ца—трахтер-
 ник, ця.
 Траковать—тракувати.
 Трактъ—битий шлях, гости-
 нець.
 Трамбованіе—талування, бу-
 тіння.
 Трамбовать—талувати, бу-
 тити.
 Трамбовка—толок, баба.
 Транжирить—мантачити, цин-
 дрити, тринькати, ментре-
 жити.
 Трансильванія—Арdealь.
 Транспарантъ—раштра.
 Транспортный—перевозовий.
 Транспортъ—перевіз; (обозъ)
 валка; (судно) вагоплав;
 (въ бухгалтеріи) транспорт.
 Трапеза—трапеза.
 Трапъ—східці.
 Траншея—шанець.
 Трассировать—трасувати.
 Трата—трата, страта; (на-
 прасная)—марнування, мар-
 нотрата, марнотратство.
 Тратить—витрачати, треби-
 ти; мотать—мантачити,
 циндрити.
 Траурный—жалобний; похо-
 ронний.
 Трауръ—жагоба.
 Трахея, анат.—дихавка.
 Трахнутъ—хряпнути, хрьоп-
 нути, торохнути, бацнути,
 бебехнути.
 Трахома, мед.—сухий волос.
 Трахъ—хряп, торох, бебех,
 тарах, хрьоп.
 Траченіе—витрачання, мар-
 нування.
 Треба, церк.—треба.
 Требникъ—ребник.
 Требованіе—вимога, вимаган-
 ня, домагання.
 Требователь, ница—вимагаль-
 ник, ця.
 Требовательный—загонистий;
 (о вѣдомости на жалованіе)
 платневий; (о вѣдомости
 на припасы) харчовий.
 Требовать—вимагати, прави-
 ти, домагатися; кликати;
 добиваться—доправлятися,

допевнятися; допоминати-
 ся чого, потрібувати.
 Требула, раст. Scandix cerefo-
 lium—кервель.
 Требуха—тельбухи.
 Требушинный—тельбуховий.
 Тревога—маркота, невпокій;
 сполох, колоть, шугерть,
 труса, переполох, колот-
 неча.
 Тревоженіе—непокоіння.
 Тревожить (безпокоить)—не-
 покоїти, турбувати; (пугать)
 колошкати, полохати, по-
 лошити.
 Тревожиться—непокоїтися,
 фрасуватися, турбуватися;
 полохатися, полошитися.
 Тревожливый—полохливий,
 лякливий; (заботливый) па-
 зовитий, дбайливий.
 Тревожный, о—невпокійний,
 неспокійний, турботний, о.
 Треволненіе—невпокій.
 Треглавый—триголовий; (о
 церкви) трибаний.
 Трегубый—тригубий.
 Трезвонить—дзвонити в усі
 дзвони.
 Трезвонъ—дзвоніння в усі
 дзвони; сполох.
 Трезвость—тверезість.
 Трезвый, о—тверезий, о.
 Трезвѣть—тверезішати.
 Трезубецъ—тризубець, три-
 зуб.
 Трелить—трілювати.
 Трель—тріль.
 Тренироваться—муштрува-
 тися.
 Тренировка—муштрування.
 Треніе—тертя.
 Треножить—тернувати, пу-
 тати.
 Треножникъ—триніжок, три-
 ніжка, (табуретъ) дзиглик.
 Трепакъ—тропак, гопак.
 Трепалка—терниця, терли-
 ця, шморгавка, чмовхачка,
 чмовхальниця.
 Трепаніе (льна, конопли)—ті-
 панна, тріпанна; (за во-
 лосы) почубеньки.
 Трепать—тіпати, дергати, кун-
 досити, тергати, шарпати,
 термосити; по плечу—пле-
 скати по плечу.
 Трепель, мин.—трипля; пт.
 Otis tetrah—хохітаа.

Трепетаніє — здригування; трем-
тіння.

Трепетать — тремтіти, здригу-
ватися; (страшиться) поби-
ватися.

Трепетный — тремкий, тремтя-
чий.

Трепетъ — тремкіт, тремтіння.

Трепка — тріпаніна, тріпання,
тіпачка, чиньба, тужка,
праб, жарьоха, халазія.

Треска, рыба *Gadus morhua* —
каблїон.

Трескать — маламурити, хека-
ти, молоти.

Трескаться — лускатися, лула-
тися, наколюватися, репа-
тися, хряпатися.

Трескотня — ляскотня, трі-
скотнява.

Трескучій — тріскучий; (мо-
розъ) — цупкий.

Трескъ — хряск, хряскіт, хруск,
хрупотява, луск, лускіт,
полуск, вилуск.

Треснувший — хряпуватий,
зрепнілий.

Треснуть — розкритися, лусну-
ти, репнути; (звучно) хряс-
нути, хруснути; (ударить)
мигнути, талапнути, зачі-
лябити.

Треснутъся — стукнутися, брыз-
нутися, гепнути, бухнути.

Тресы! — лусы! лулусы! круп!
хрусы!

Третьейскій — полюбовний.

Третій — третій.

Треть, я (часть) — третина; по
третьямъ — третно.

Третьягоднищій — позаторіш-
ній.

Третьягодня — позавчора.

Треугольникъ — трикутник,
трикут, трикуток; прямо-
угольный — кутесик, три-
кутник, прямоугольный;
косо-
угольный — скосокутний;
остроугольный — острокут-
ний; тупоугольный — затов-
мистий, тупокутний; раз-
носторонний — ріжнобічний;
равносторонний — рівнобіч-
ний; равнобедренный — рів-
нораменный.

Треугольный — трикутний.

Треухъ — капелюх; ляпас.

Трефи — хрести, жир.

Трефовый — жировий.

Трехгранный — трьохбоковий.

Трехдневный — тридньовий.

Трехлистный — трилистий.

Трехлистной — триаркушовий.

Трехлѣтіе — триліття.

Трехлѣтній — трилітній, три-
рішній.

Трехмачтовый — трищоглий.

Трехмѣстный — натрьошний.

Трехмѣсячный — тримісячний.

Трехнедѣльный — тритижньо-
вий.

Трехпалый — трипальчий.

Трехпольный — натризмінний.

Трехпудовый — трипудовий.

Трехсложный — трехскладовий.

Трехстопный — тримірний.

Трехсторонний — трибічний.

Трехструнный — триструнный.

Трехфунтовый — трихунтовий.

Трехцвѣтный — трибарвий.

Трехсотный — трисотий.

Трехчленъ — тричлен.

Трехэтажный — триповерховий.

Трещаніє — лускіт, ляскотіння;
(о насѣк.) цвірчання, сюр-
чання, чечекання.

Трещать — тріскотіти, тріщати,
тріскотати, трускати, ляс-
котіти, тирчати; (о насѣк.)
сюрчати, цвірчати, цвір-
кати, цвірготати, чечікати;
(болтать) порошати, ляща-
ти, сокотати, балабонити,
фляворити, форкотати,
фльоколати, рейдити.

Трещетка — черкітка, черкавка,
тарахкавка, тарахкалка,
клапачка, тиркотайло, ка-
латало, торохкало, торох-
тьоло, талалай, -ка, цоко-
тун, -ха, сокотун, -ха, торох-
тій, -ка.

Трещина — (скважина, щель)
закал, шпир, шпарина, ска-
лубина; (горн.) росколина,
роспалина.

Три — три; съ половиною пів-
чварта.

Трибуна — трибуна.

Трибуналъ — трибунал.

Тридевятъ — тридевятъ.

Тридесятый — тридцятий.

Тридневный — тридньовий.

Тридцатилѣтіе — тридцятиліт-
тя, трийцятиліття.

Тридцатилѣтній — тридцяти-
літній, трийцятилітній.

Тридцатый — тридцятий, трий-
цятий.

Тридцать—тридцять, трицяток, трийцять.
 Трижды—тричі.
 Тризв'язний—трипашаний.
 Трикирій—тройсв'ічник.
 Трико—трикорт.
 Трикратно—тричі.
 Трилистникъ водяной, раст. *Menyanthes trifolium* — заяча капуста.
 Трилистникъ горный, раст. *Trifolium montanum* — полуничник, полунишник, куряча кашка, команиця, комана, команка.
 Трилистникъ луговой, раст. *Trifolium pratense* — дятловина, троезілля, попки, троян, дятлина, конюшина.
 Трилистникъ полевой, раст. *Trifolium arvense* — котячі лапки, котки, комонниця.
 Трилистный—трилистий.
 Тринадцатый—тринадцатий.
 Тринадцать—тринадцать.
 Трипперъ, мед. — збур, наконешник.
 Триста—триста.
 Тритонъ, зоол. — ириця.
 Трифоль, раст. *Menyanthes trifolium* — заяча капуста.
 Трихина—волосичка.
 Триумфальный—триумфальный.
 Триумф—триумф.
 Троганіе—займання, чіпання, торкання; съ мѣста — рунтання.
 Трогательный, о — жалісний, зворушливий, о.
 Трогать, нуть—торкати, торкнути, чіпати, пнути, зачіпати, зачепити; (съ мѣста) рунтати, зрушати; (разжалобить) зворушати, шити, до сердца доходити, дійти.
 Трогаться — рахатися, рушати, вирушати, ряхатися; (о льдѣ на рѣкѣ) скресати, скрести.
 Трое—трое, тройко.
 Троебрачіе—триженство.
 Троеженецъ—троеженецъ.
 Троезубецъ—тризуб.
 Троекратный, о — триразовый, -о.
 Троение—троїння.
 Тройка—трійка.
 Тройни—троешки, трійнята.
 Тройникъ—трояк.

Тройной — потрійний; трійчастий.
 Тройственный — троїстий, тройчатий, тройчастий.
 Тройть—троїти.
 Тройться—троїнити, троїтися.
 Тронца—Трійця.
 Троицынь, троїцкій—кличальний; день клечана, нехлія.
 Тройчатка—троїнята.
 Тронный—троновий.
 Тронъ—трон.
 Тропа—стежка, путивець, чапаш.
 Тропикъ, геогр. — зворотник.
 Тропинка — стежка, чапаш, тропок, піхурка, хідник.
 Тропическій — зворотниковий; тропичний.
 Тросакъ—гак підковний.
 Тростниковый — очеретяний, комишовий.
 Тростникъ—троски, очерет, комиш; сахарный-троск цукровий.
 Тросточка — тросчинка, ціпочок.
 Тростянка, пт. *Parus biarmicus* очеретянка.
 Тростяной—тросковий, очеретяний.
 Тротуарный—пішохідний.
 Тротуаръ—пішоходи.
 Троюродный—у других.
 Троякій—трояковий.
 Труба—ціва, водосточная, водопроводная-ринва; дымовая, печная-димарь; зрительная-прозірник; музыкальная-сурма, цурма; пожарная-смок, прискавка.
 Трубачъ—сурмач.
 Трубить — сурмити; розголошати.
 Трубка — цівка, рулка; дудка; суремка; (холста) сувій; курительн.-люлька.
 Трубный — сурмовий; комино-вий, димарний.
 Трубообразный—цівуватий.
 Трубочистъ—коминотрус, коминар, сажотрус.
 Трубочный—люлешний.
 Трубчатый — одудковатий, цівуватий.
 Трудиться—працювати, робити, працюватися.
 Трудно—тяжко, важко, сутужно.

Трудноватый, о—важкенький, поважкий, о.
 Трудность—труднаія, трудність, труднога, тяжкість.
 Трудный—тяжкий, важный, (о словѣ, напѣвѣ) крутий.
 Трудовой—трудящий, трудячий; труженный.
 Трудодлюбивый—трудолюбивый, трудовой, трудящий, робитний, робігливий; працювитий, запопадливый, запопадний, роботящий.
 Трудодлюбіе—працювитість.
 Трудъ—праця.
 Труженникъ—роботяга, працівник; робоий, роботука; трудовник, трудяк.
 Труженическій—працівницький, трудовницький.
 Трунить—книти; глузувати, прикладати.
 Трупный—труповий.
 Трупоядный—труподійний.
 Труппа—трупа.
 Трупъ—труп; животнаго-здохляк, падло.
 Трусить—бояться, страхатися.
 Трусить—трусити; (бѣжать) трюхикати, потрюхикати.
 Трусиха—пожахачка, страхуха; боюнка.
 Трусливый, о—страхопудливый, полохливый, лякливый, о.
 Трусоватый—полячний, прилячный.
 Трусость—боязкість, боюństwo.
 Трусъ—страхополох, пожахач, боюн, боягуз, страхопуд, страхун.
 Трутень—трутень, бинч; дармод, нероба.
 Трутъ—губка; грибъ—трутник; ксимъ подкур, пчель—скрипуха, скрепиця.
 Труха—потрух, потерть, натерть, потеруха; солом.—стряски; сѣна—трини.
 Трухлеватый—трухлявий; зрешілий.
 Трухлый—трухлявий.
 Трухнутъ—трухлявити, трухнути, трухніти.
 Трущоба—(въ лѣсу) густвина, гущина; (глушь) закутень.
 Трюмо—свѣчало.
 Трюмъ—пазуха.

Тряпичникъ, ца—лахманник, ца, ганчірник, ка, лахманяр, ка, онушник, ца.
 Тряпичный—ганчірний, шматяньський, ганчірський.
 Трапка—ганчірка, шмата, шматина, шматка, лахмітка, рянда; для мытья посуды—мийка.
 Тряпье—хламіття, лахманья, цундра, цундрина, лахамендри, хлатуре, цура, ганчірря, лахміття, манаття.
 Трясенье—трус, трусіння.
 Трясина—стригавка, драглина, драгва, драговина, прогноина, мороква, дріжова, здвиг, здвигжа, здвижовина, плав, трістя, грузь, грузота, грузявина, тружывина, трясавина, трясавиця, трясовина, трясавина.
 Трясинный—трясовинный, драгвинный.
 Тряска—трусіння.
 Тряскій, о—трусський.
 Трясогузка, пт. Motacilla—блисканка, чапайло, тряхивістка, пастирка, чобаник, плиска; M. alba—плиска біла; M. flava—плиска жовта.
 Трясти—тріпати, пнути, тіпати, пнути, рапотати, тнути.
 Трястись—трусятися, тіпатися.
 Трясучка—трусниця.
 Туго—туго, тісно; сутужно, скрутно.
 Туговатый—погугий, притугий.
 Тугой—тугий.
 Туда—туди, тудою.
 Туже—тугіше; (дѣлаться)—тугшати, тужавіти.
 Тужить—журитися.
 Тужурка—катанка.
 Туземець—тубілець.
 Туземка—туболка.
 Туземный—тубільний.
 Тузить—садикати, тюжити; стусувати, штурханцями годувати, товкти, прати, тусати, штилувати, дуксати.
 Тузь—туз; (богачъ, вельможа) дука.
 Туканъ, пт. Ramphastos—перцелл.

Тукъ, удобр. — гній.
 Туловище — тулуб.
 Туловищный — тулубовий.
 Тулупный — кожуховий.
 Тулупъ — кожух; женс. — кожанка.
 Туля (шляпы) — наголовок, йоломка, круг.
 Тумахъ — штурханецъ, стусан, стус, стусень, тусан, бухан, буханецъ, штовхан, штил, товченик.
 Туманить — туманити; ся — туманити.
 Туманный, о — мрячний, о.
 Туманъ — туман, помрака, паморока; сухой — марево; густой — потемрява; густой горный — негура; съ дождемъ — мряка, мигичка.
 Тумба — стовпчик.
 Тундра — мочар.
 Тунеядецъ — дармоид.
 Тунеядный — дармоидный.
 Тунеядство — дармоидство.
 Тупей — чуб, чуприна.
 Тупикъ, глухой заулочъ — зазубень, притока.
 Тупить — тупити.
 Тупица — лобас, довбежа, нетяма, шелепа, тупирь.
 Туповатый, о — притупий, о.
 Тупоголовый — тупоголовий; сущ. — туподум.
 Тупой — тупий.
 Тупоконечный — затовмистий.
 Тупость — тупість.
 Тупоугольный — затовмистий, тупокутный.
 Тупоумие — туподумство.
 Тупоумный — туподумный.
 Тупѣть — тупѣшати, тупити.
 Турецкая гвоздика, раст. *Dianthus barbatus* — каштанчик.
 Турецкая Melissa, раст. *Dracopis moldavica* — маточник, медвник.
 Турецкий — турский, турецкий.
 Турманъ, пт. — туркут.
 Турокъ — турчин.
 Турусы — нисенітница, банелюки, баляндраси.
 Турухтанъ, пт. *Tringa pugnax* — задирак.
 Турція — Туреччина, Турещина.
 Турчанка — туркенья, турчинка.
 Туръ — тур, (самка) — турция.

Тусклый, о — тьманий, тьманий, о.
 Тускнеть — мерхти, темнѣти.
 Тутовое дерево, *Morus nigra*, alla — морва, шовковица; бесплодное — шовкун.
 Тутовый — шовковичный, морвовый.
 Тутъ — тут.
 Туфель — капецъ, патинок, мешта, шльопанецъ, ляпанецъ, виступецъ.
 Туфъ, минер. — рухлецъ.
 Тухлость — тухлина, притхлѣсть.
 Тухлый — притхлий.
 Тухнуть, гаснуть — згасати, згаснути; (вонять) смердіти.
 Туча — хмара, хмарина; грозовая — завала.
 Тучевой — хмаровый.
 Тучка — хмарка.
 Тучить — тучити.
 Тучность — гладкість, огрядність, опасистість; нагноеність.
 Тучный — гладкий, огрядный, опасистый; нагноенный.
 Тучнѣть — гладчати.
 Туша — чирпа; (толстякъ) — товпига, бухтя.
 Тушевальный — тушовный.
 Тушевать — тушувати.
 Тушевка — тушування.
 Тушение — гасіння.
 Тушить, потушить — гасити, згашати, згасити.
 Тушканчикъ, зоол. *Dipus jaculus* — земляный заяцъ.
 Тушь — туш.
 Тщаніе — старанність, дбайливість.
 Тщательность — старанність, пильність.
 Тщательный, о — старанный, пильный, о.
 Тщедушие — недолугість.
 Тщедушный — недолугий.
 Тщеславие — ванітність.
 Тщеславный, о — ванітний, о.
 Тщета — марність.
 Тщетность — марність, даремність.
 Тщетный — марный, даремный.
 Тщиться — силкуватися, стараться.
 Ты, тебя, тебѣ — ти, тебе, тобі.
 Тыкать, воткнуть — тикати, уткнути, стромляти, устроимити; штрикати, кнути.

Тыква—гарбуз, кабак; *Cucurbita Pepo* L. *citriformis*—хорошонька, хорошка, каракуцьки, ханьки, тарапушка, тарапушка.
 Тыквенный—гарбузовий.
 Тыль—зад; съ тылу—ззаду.
 Тыльный—задній.
 Тысяцкий—тысячник.
 Тысяча—тысяча.
 Тысячелистникъ—(гулявица), раст. *Achillea millefolium*—морков'ять, деревій, кривавник, серпоріз.
 Тысячелѣгіе—тысячліття.
 Тысячелѣтній—тысячлітній.
 Тысяченогъ, зоол. *Millepeda*—стоніжник.
 Тысячный—тысячній.
 Тычина—тичка.
 Тычинка—тичка; бот.—пиляк.
 Тьма—темрява, темнощі, темнота, морок; во тьмѣ—потемки.
 Тѣлесный, о—тілесный, о.
 Тѣло—тіло; простое, неразлагаемое—первень; сложное—складне; твердое—цупке; жидкое—рідке; газообразное—газове; сыпучее—сипець.
 Тѣлодвиженіе—тілорух.
 Тѣлосложеніе—штатула, статура.
 Тѣлохранитель—драбант; (при гетманѣ)—сердюк.
 Тѣльный—тілистий.
 Тѣневой—тіньовий.
 Тѣнистый—тінявий, холодкуватий.
 Тѣнить—тінювати.
 Тѣнникъ—холодок, затінок.
 Тѣнь—тінь; холодок, затінок.
 Тѣснина—вузина, просмик, суточки, тіснина.
 Тѣснить, стѣснять—затіснити, затіснити, глотити, зглотити; спритискувати, тиснути.
 Тѣснить, ся—тіснити, ся, тиснутися, купчитися.
 Тѣсноватый, о—потісний, о.
 Тѣснота—тіснота, тискнява, тіснява, тиск, потиск, потовп.
 Тѣсный—тісний, вузький; трудний; стислий.
 Тѣсто—тісто.
 Тѣстообразный—тістуватий.
 Тѣстяной—тістовий.

Тѣшить—бавити, забавляти.
 Тѣшиться—бавитися; съ кѣмъ—цяцькатися; надъ кѣмъ—ке-кувати, глумувати.
 Тюкъ—багул.
 Тюлень, зоол. *Phoca vitulina*—нерпа; вайло, бамбула.
 Тюльпанъ, раст. *Tulipa*—тульпан.
 Турбанъ—завій.
 Тюремникъ—в'язень, тюряжник.
 Тюремный—в'язничний.
 Тюремщикъ—тюрмовник.
 Тюрма—вежа, куня, хурдига, хурдига, турма, тюрма, шпаківня, хурдигарня.
 Тюфякъ, перина—постільниця, постеління; соломен.—солом'яник; сѣнной—сѣнник; (увалень) тюхтій, бамбула, мамула.
 Тявканье—дзявкання, цявканья.
 Тявкать—дзявкати, дзяволити, дзявкотіти, цявкати.
 Тяга—тяг, витяг.
 Тяганіе—тяганина.
 Тягаться—тягатися, позиватися, правуватися.
 Тягостный, о—тяжкий, важный, о.
 Тягость—тягота, тягар.
 Тяготить, ся—тяжити, ся.
 Тяготѣніе—тяження.
 Тяготѣть—тяжити до чого.
 Тягучесть—тяглистість.
 Тягучій—тягучкий, тяглистый.
 Тяжба—правування, позов, позва.
 Тяжебникъ, ца—позовник, -ця.
 Тяжебный—позовний.
 Тяжело—тяжко, важно, сутужно, підсутужне, сутяжно.
 Тяжеловатый, о—потяжкий, поважкий, о.
 Тяжеловѣсный—заважний, важный; (о людяхъ) тяжело-тілий.
 Тяжелый—тяжкий, важный; увѣсистый—заважний, замашний; обременительный—притужний; о рѣчи—тугий; объ обстоятельствахъ—сутужний, скрутный.
 Тяжелѣе—важче, тяжче.
 Тяжелѣть—важчати, тяжіти.
 Тяжесть—тягар, тяжина, кезінь, тягота, вага, тяжар.

Тяжкій — тяжкий.
 Тяжущійся — см. Тяжебникъ.
 Тянуть — тягти; витягати; ва-
 жити; зволікати; цупити,
 цуприкувати.
 Тянуться — тягтися; витягати-
 ся; ростягатися; простяга-
 тися; пнутися, п'ястися; пе-
 ретягуватися; (о времени)
 точитися.
 Тяпаніе — цюкання.
 Тяпать, пнуть — цюкати, цюк-
 нути; цупити, поцупити,
 цобрити, підцобрити.
 Тятинька — татусь, татуня.
 Тятя — тато.

У.

У — у, в; коло, біля, під, перед;
 у!; у мене — в мене, у мене;
 у стѣны — коло стѣни; у лѣ-
 са — під гаєм; у дверей — пе-
 ред дверима; у окна — коло
 вікна.
 Убавка — зменшини, зменшен-
 ня.
 Убавлять, вить — зменшати,
 шити, умаляти, умалити.
 Убавляться, виться — збавля-
 тися, збавитися, умаляти-
 ся, умалитися, зменшатися,
 зменшитися.
 Убаюкивать, кать — уколисува-
 ти, сѣти, моляти, замоля-
 ти, заспівувати, вати, при-
 сипляти, спати.
 Уберегать, уберечь — устеріга-
 ти, гти, пильнувати, упиль-
 нувати, уберегти, усоко-
 тити.
 Уберечься — устерегтися.
 Убивалка — довбня, толок,
 баба.
 Убиваніе — забивання, убиван-
 ня, (земли) бутіння, тору-
 вання.
 Убивать, убитъ — забивати, за-
 бити, смерть кому заподі-
 ювати, заподіяти, страчу-
 вати, стратити, віку кому
 збавляти, збавити, убивати,
 убити, укласти, упорати,
 уколошкати, укландати, улу-
 кошетити; (землю) бутити,
 торувати, уторувати.
 Убирайся, тесь — геть, гетье.
 Убирать, убратъ — прибірати
 брати, прятати, попрятали,

опоражати, дити; упорати,
 попорати; чепурити, приче-
 пурити, строїти, устроїти;
 (цвѣтами) квітчати, заквіт-
 чати, уквітчати, позаквіт-
 чувати; (зеленью) узеленя-
 ти, нити.
 Убираться, убратъся — забіра-
 тися, забратися, утрястися;
 утрясти.
 Убіеніе — забій.
 Убіенный — забитий.
 Убийственный — убійчий; убій-
 ницький, душогубний.
 Убийство — забиття, забийство,
 душогубство, вбивство, убій,
 замордування.
 Убийца — забийця, душогуб, -ка,
 убийник, -ця, вбивця, убій-
 душа.
 Ублажаніе — улещання, вгоно-
 ба.
 Ублажатель, -ница — улещаль-
 ник, -ця.
 Ублажательный — улещальний,
 благальний.
 Ублажать, жить — улещати,
 улестити, вгонобляти, бити.
 Ублюдохъ — покруч, підтумок,
 мішанець.
 Убогій — убогий, злиденний,
 бідний; (увѣчный) каліку-
 ватий; (малоумный) недо-
 умкуватий, дурноголовий;
 Убого — убого, нужденно, зли-
 денно.
 Убожество — убогість, злидні;
 каліч; дурноголовість.
 Убой — забій, заріз, забивання,
 різня.
 Убойна — воловина, яловичина,
 баранина, свинина.
 Убойный — забійний.
 Убористый, о — стислий, о.
 Уборка — спрят, спритування,
 прятання, прятанина, поран-
 ня, поранина, поранка, при-
 бірання.
 Уборная — алюрня, убиральня,
 чепурня.
 Уборщикъ, ца — спрятник, -ця,
 попрятник, -ця.
 Уборъ — стрій, убір, убрання.
 Убояться — збоятися.
 Убранство — оздоба, прикраса.
 Убиваніе — потахання, убиван-
 ня, убуток, зменшення.
 Убивать, убитъ — потахати,
 тахнути, убувати, убути,
 зменшатися, шитися,

Убылой—убутний, спалий.
 Убыль—потак, убуток, зменшення.
 Убытокъ — утрата, потрага, трата, шкода, убуток, збиток.
 Убыточный, о—утратний, потратний, накладний, убуточный, збитковый, о.
 Убыганіе—утікання.
 Убыгать, убыжать — утікати, утекати, умикати, умкнуті.
 Убыгаться—набігатися.
 Убыгая—навтек, утьоком, навтеки, навіткача, навітки, утеком.
 Убыжавший—утеклий, збіглий.
 Убедительность — перекональність, переконавчість.
 Убедительный, о—перекональний, переконавчий, о.
 Убедждать, дить — переконувати, переконати, пересвідчувати, чити, запевняти, нити.
 Убеджаться, убедиться—упевнятися, упевнитися, переконуватися, натися, чого, (опытомъ, фактами) пересвідчуватися, читися, досвідчатися, дчитися, перевірюватися, віритися.
 Убедженіе—переконання; (приобрѣтенное путемъ опыта)—пересвідчення, досвідчення; кѣмъ либокого нібудь—умовляння, намова.
 Убедженный — переконаний, пересвідчений.
 Убѣжище — пристановище, притин, прихилище, сховище, кровець, утечище, забіг, притулок, захист, притулище.
 Убѣлять, лить—убіляти, лити.
 Уважаемый—поважаний, шановний.
 Уважать — поважати, шанувати.
 Уваженіе — повага, поважання, шана, шаноба, шанування, ушанування, пошанування; внимаіе — увага, зглядь.
 Уважительный — (почтительный) шанобливий; (о причинахъ, обстоятельствахъ) поважний, поважливий.
 Увалень—тюхтій, мамула, макуха, бабмула, вайло, штур-

мак, кнюх, легейда, вахлай, чвалай, невиволока, заглемеца, завала.
 Уваливать, лять — (шерсть) хвалювати, ухвалювати, вивалювати, виваляти; (тѣсто) вимішувати, вимішати, викачувати, викачати.
 Увалистый—вибоістий, бакауватий, ямкуватий.
 Увалъ—вибіи, морс. — дрейф; узбіч, схилок, покіт.
 Увальчивый — (о суднѣ) кантовний, перекидистий, хитливий; (о людяхъ) вайлуватий, качконогий.
 Уваривать, рить—уварювати, рити; — ея, упрівати, упріти; мліти, укипіти.
 Уведение — увід.
 Увезеніе — увіз.
 Увеличеніе — побільшення, збільшення, підбільшення, підвищення.
 Увеличенный — збільшений, побільшений, підбільшений, підвищений.
 Увеличиваніе — збільшування, побільшування, підбільшування, підвищування.
 Увеличивать—побільшувати, шити, збільшувати, шити, підвищувати, шити, підбільшувати, шити.
 Увеличиваться, читься—більшати, побільшати, привершуватися, шитися, збільшуватися, шитися, споритися, успоритися.
 Увеличительный — збільшливий; грам.—згрубілий.
 Увертка—визворотка, вивертка, викрут, викрутня.
 Увертливость—визворогність, викрутливість, змикливість, в'юнкість, викрутність.
 Увертливый, о—визворотний, викрутливий, змикливий, в'юнкий, викрутний, о.
 Увертывать, тѣть, нуть — угортати, рнути.
 Увертываться, рнуться — вивертатися, рнутися, викручуватися, викрутитися, ухилитися, ухилитися, крутька давати, дати, хвилювати, змикнути, ключувати, ключнути.

Увеселеніє — забавка, розвага.
Увеселитель, -ница — веселун,
ка, жартун, жартівниця.

Увеселительный — забавко-
вий.

Увеселять, — веселити, забав-
ляти, розважати.

Увивать, увить — обвивати, об-
вити, обповивати, повити.

Увиваться (около кого) — кру-
титися коло кого, ворожи-
ти коло кого, упадати за
ким.

Увивчивый, -о — улестливый,
пронозливый, -о.

Увид(а)ть — побачити, убачи-
ти, узорити, узріти, узд-
ріти, узирити, зочити, на-
глянути, зглядіти, зоздрі-
ти, зуздріти, завидіти, на-
гледіти.

Увидѣться — побачитися, за-
бачитися, уздрітисся.

Увиливать, увильнуть — уни-
кати, кнути, — одикувати,
кнути, ухилитися, литися.

Увлажниться, отсырѣть — змо-
кравіти, змокріти, замо-
кріти.

Увлажнять, нить — відволожу-
вати, ложити.

Увлекательность — знадли-
вість, привабність, при-
вабливість, звабливість,
чарувальність, чарівли-
вість.

Увлекательный, -о — знадливий,
привабний, привабливий,
звбливий, чарувальний,
чарівливий, -о.

Увлекать, увлечь — захоплю-
вати, пити, знаджувати,
знадити, вабити, приваб-
лювати, бити.

Увлекаться, увлечься (чемъ) —
захоплюватися, питися, за-
носитися, нестися, за-
гнаться, загнаться.

Увлекающийся — загонистий,
заносистий.

Увлеченіє — захват, захоплен-
ня, загонистість.

Уводитъ, увезть — уводити,
увести; заганяти, загнати,
забірати, забрати з собою.

Увозить, увезть — увозити,
увезти, завозити, завезти.

Увозъ — увозини.

Уволакивать, уволочь — уволі-

кати, уволокти, тягти, по-
тягти.

Уволенный — відставлений,
абшитований.

Увольнение — відстава, абшит;
въ отпускъ — відпустка.

Увольнительный — (о свидѣ-
тельствѣ отставки) відстав-
ний, (о свидѣтельствѣ от-
пуска) відпустний.

Увольнять, — лнть — відстав-
ляти, вити, складати, зло-
жити з уряду, абшитува-
ти, забшитувати, зсаджу-
вати, зсадити з посади.

Уврачевать — вилікувати, ви-
гоїти, загоїти.

Уворовать — украсти.

Увѣдомленіє — оповість, пові-
домлення.

Увѣдомлять, — мить — повідом-
ляти, — мити, оповіщати, опо-
вістити.

Увѣковѣченіє — увікопмнен-
ня.

Увѣковѣчивать, — чить — увіко-
пмнювати, — помнити.

Увѣнчивать, — чать — коронува-
ти, укоронувати.

Увѣнчаніє — укороновання.

Увѣреніє — упевнення, запев-
нення.

Увѣренность — певність, на-
дійність.

Увѣренный — певний (чого, на
чому).

Увѣрительный, о — запевняль-
ний, о.

Увѣрять, увѣрить (въ чемъ) —
упевняти, упевнити, запев-
няти (на чому), завірять,
завірити.

Увѣряться, увѣриться — упев-
нятися, упевнитися, запев-
нятися, — нитися.

Увѣсистый — замашний, важ-
кий.

Увѣчить — калічити.

Увѣчный — калічний, каліку-
ватий, (разслабленный, па-
рализованный) — слутий, слу-
тавий.

Увѣчье — каліцтво.

Увѣщаніє — умовлення, нагру-
щання.

Увѣщатель, -ница — напутник,
— ця, нагущальник, — ця.

Увѣщательный — напутний, на-
путливий, нагущальний.

Увѣщевать—нагрущати, умовляти, напучувати.
 Увяданіе — в'янення, фуніння.
 Увядать, вянуть—в'янути, зі-
 в'янути, в'ялитися, зв'яли-
 тися, фуніти, зфуніти, ма-
 рніти, змарніти, помарніти.
 Увядший—зав'ялий, зфунілий.
 Увязать, нуть—загрузати, за-
 грузнути, загрузти, угруз-
 ти, засититися; въ грязи-
 загрузитися, затарасува-
 тися.
 Увязывать, зать — ушнурову-
 вати, -рувати, мотузити,
 замотузити, пакувати, упа-
 кувати.
 Увязываться, заться (за кѣмъ)
 —ч'плятися, причепитися,
 учепитися.
 Увялить—прив'ялити.
 Угадчивый—угадливый.
 Угадчикъ, ца — угадько, угад-
 ник, -ця.
 Угадывать, дать — угадувати,
 -дати.
 Угарать, рѣть—чадіти, учаді-
 ти, зачадіти.
 Угарить—чадити.
 Угарный, о—чадный, чадно.
 Угаръ—чад; отъ углей—загаръ.
 Угасаніе—згасання.
 Угасать, снуть—гаснути, згас-
 нути, згаси, погасати, по-
 гаснути, погаси.
 Угасшій — погаслий, згаслий.
 Угашать, сить — гасити, зга-
 сити.
 Угибать, угнуть—угинати, уг-
 нути, повгинати.
 Угластый—ріжкатий.
 Углекислота, хим.—вуглеквас.
 Углекислый—вугляновий; лая
 соль—вуглян.
 Углеродный—вуглечный.
 Углеродъ, хим.—вуглець.
 Угловатый — ріжкатий, рога-
 тий; незграбный, вайлува-
 тий.
 Угловой—кутний, кутовый, на-
 ріжний.
 Угломеръ—кутомір.
 Углубитель, ница — проглиб-
 ник, -ця.
 Углубительный—проглибний.
 Углубленіе — (дѣйствіе) про-
 глиб, проглиблення, загли-
 блення; (впадина) улога,
 опадка, западень, улогови-
 на; на затылкѣ—брехунка.

Углублять, -бить, -ся—заглубля-
 ти, -бити, проглибляти, -би-
 ти, -ся; (борозду) — підгли-
 бляти, підглибити.
 Угладѣть—(за кѣмъ) догледі-
 ти, достерегти, допильну-
 вати (кого).
 Угнетатель — утискач, при-
 гнобник.
 Угнетать—пригнітати, пригні-
 чувати, пригнітити, тисну-
 ти, гнобити, пригнобляти.
 Угнетеніе — утиск, пригніт,
 пригнічення, угніт, при-
 гноба.
 Угнетенный — пригнічений,
 пригноблений; (человѣкъ)—
 пригніток, загніток.
 Угнѣздиться—окублится.
 Уговариваніе—умовляння, на-
 грущання.
 Уговаривать, уговорить—умо-
 вляти, умовити, нагруща-
 ти, -стити, помовляти, -ви-
 ти, уеднати, укоськати.
 Уговариваться, -вориться —
 умовлятися, умовитися, до-
 мовлятися, мовитися, една-
 тися, уеднатися, згоджати-
 ся, згодитися.
 Уговорный—умовлений.
 Уговоръ—умова, умовка, умо-
 вини.
 Угода—догода.
 Угодливый, о—услужный, до-
 годливый, о; улестливый, о.
 Угодникъ, ца — приподобник,
 -ця.
 Угодничать—приподоблятися,
 приподобитися, падькати-
 ся, шапкувати, ницювати.
 Угодно—приемно, до, вподоби,
 догодно; что вамъ угодно
 —чого ви бажаєте? чого ви
 хочете? скільки угодно—до
 схочу, скільки хочете; какъ
 вамъ будетъ угодно—воля
 ваша, як собі знаєте.
 Угодный—уподобний, сподоб-
 ний, завгодний.
 Угодье — вжиток; полевая
 угодья—грунти, лани, лѣ-
 сныя—ліси.
 Угождать, дить—годити, дого-
 жати, догодити.
 Угожденіе—догода.
 Уголекъ — вуглик; раскален-
 ный—жарина.
 Уголовный — карный, крими-
 нальный.

Уголовщина—кримінал.
 Уголокъ—куточок; глушь—за-
 кут, закутень; закамарок,
 закапелок.
 Уголь—внутренній—кут, куток;
 наружный—ріг; красный—
 покуть.
 Уголь—вугіль; каменный—зе-
 мляне вугілля.
 Угольникъ—косинець.
 Угольный—вугляний; складъ
 —вуглярня.
 Угольный—кутній, кутовый;
 краєугольный—наріжний.
 Угольчатый—ріжкатий.
 Угольщикъ, ца—вугляр, -ка.
 Угонъ—угонка.
 Угонять, угнать—уганяти, уго-
 нити, заганяти, загнати з
 собою.
 Угоняться, угнаться—уганя-
 тися, угнатися.
 Угораздить—надати; экъ его
 угораздило — і надало ж
 йому!
 Угорь, рыба Mugaena angvilla
 —вугор; (на лиць) угор.
 Угорьлый—учаділий; навес-
 ний, навіжений.
 Уготовлять—см. Приготов-
 лять.
 Угощатель, -ница — почастов-
 ник, -ця.
 Угощать, угостить—уконтен-
 товувати, тувати, частува-
 ти, почастувати, трактува-
 ти, утрактувати, пришано-
 вувати, нувати, ушанува-
 ти, гостити, пригостити, по-
 гостити; умѣющій—тракто-
 витий, угостить другъ дру-
 га—пошануватися, почасту-
 ватися.
 Угощение — почастунок, трак-
 тунок, трактування, часту-
 вання, почасточка, поста-
 ва, учта.
 Угреватый—вуграстий.
 Угревый—вугровий.
 Угрожать, зить — загрожува-
 ти, зити, погрожувати, зи-
 ти, похвалитися, литися,
 нахвалитися, литися.
 Угрожающій — погрозлиивий,
 загрозлиивий.
 Угроза—похвал, похвалка, по-
 хваленство, нахвалка, по-
 гроза, загроза, хвалька,
 хвальба.

Угрызать, зть—гризти, угри-
 зи.
 Угрызение—угриз, укус; совѣ-
 сти—скруха.
 Угрюмость—понуристъ, похму-
 ристъ, хнюриватистъ, хмуро-
 вокистъ, понуруватистъ.
 Угрюмый, о — хнюриватий,
 хмуровокий, хмуроокий,
 хмурний, хмурий, понурий,
 понуристий, понуруватий,
 похнюпий, похмурий, о;
 сущ. — понура, похнюпа,
 хнюра, хнюрко.
 Угрюмъть—хмуритися, супи-
 тися.
 Уда—вудка, (большая) — жер-
 лига.
 Удабривание—гноіння, угною-
 вання.
 Удабривать, удобрить—угною-
 вати, угноіти, вигноювати,
 вигноіти.
 Удаваться, удаться—таланити,
 щастити, пайдити, фолоси-
 тися, ітися, добритися,
 пощастити, поталанити,
 побердитися.
 Удавленникъ, ца—вішальник,
 -ця.
 Удавливать, удавить—душити,
 удушити, задушити.
 Удавь, зоол. Erix turcicus—по-
 лоз, полозюк; Boa constrictor—жеретія.
 Удаление—віддаління; съ прям.
 пути—узбочення; зубовъ —
 видирання; устранение —
 усунення, відстанова.
 Удалецъ—юнак; зух, дзіндзівер-
 зух, тімаха, сміляк.
 Удалий—удатний, сміливий,
 відважний, зальотний.
 Удаль—відвага, сміливість.
 Удалять, -лить, -ся—віддаляти,
 -лити, усувати, усунути, -ся.
 Ударение—(въ словѣ) наголос;
 (въ бесѣдѣ) притиск.
 Ударить — шупнути, луснути,
 мазнути, торохнути, стьо-
 боннути, телепнути, садну-
 ти, улущити, обемберити,
 обербенути, оперішити,
 оперезати, зацідити, за-
 топити, ляпнути, бац-
 нути, шибоннути, шибнути,
 учесати, учистити, зачіля-
 бити, защавити, зацідити,
 лигнути, крянути, ушквар-
 нути, тьопнути, ужарити,

ужгнуги, уперіщити, телеп-
нути, телехнути, талапну-
ти, черкнути, урізати, уре-
піжити, фраснути, улуши-
ти, улупити, о громъ—грюк-
нути, торохнути, загурко-
тити.

Удариться—забитися.

Ударъ—удар; по лицу—ляпас,
лящ; по затылку—потилил-
ник; кулакомъ—см. Тумахъ;
см. Апоплексія.

Ударять—бити, вдаряти; звуч-
но—хряпати, хрьопати,
хропати.

Удача—трай, пайда, щастя,
талан.

Удачливый—таланистый, щас-
ливый.

Удачный, о—вдатный, о.

Удвоеніе—подвоиння.

Удвоивать, удвоить—подвою-
вати, подвоіти.

Удержаніе—затримання, стри-
мання; денегъ—недоданка,
вилічка.

Удерживать, жать, ся—упиня-
ти, нити, утримувати, ма-
ти, запрещати, запретити,
стримувати, стримати, зу-
пиняти, нити, ся; воду,
кровь—тамувати, затамува-
ти, утамувати, угамувати,
ся; деньги—недодавати,
вилічувати, вивертати, ви-
вернути, одвертати, одвер-
нути.

Удержъ—упин, устрим, стрим,
запрет, зупин.

Удешатерять, рить—вдешате-
рять, рити.

Удешевленіе—здешевління.

Удешевлять—дешевити, zde-
шевити.

Удешевляться, виться—де-
шевшати, здешевшати, по-
дешевшати.

Удивительный, о—дивный, на-
чудный, дивовижный, диво-
глядный, чударный, дивоз-
ный, о.

Удивительнѣйшій—дивенный.

Удивленіе—диво, подив, диво-
вижа, дивація, дивизія, ди-
вовизія, дивина, дивница,
дивота, чудерство, подиву-
вання, прочуд, почуд, за-
чудування, подив.

Удивлять, вить—дивувати,
здивувати, задивувати.

Удивляться—чудувати, чуду-
ватися, чудитися, зачуду-
ватися, зчудуватися, диву-
ватися, удивуватися, диву-
вати, задивувати.

Удилище—вудлище.

Удило—удило.

Удильщикъ—вудкарь.

Удирать, удрать—тікати, уті-
кати, драпцювати, подрап-
цювати, дати чосу, дропа-
ка, маху, драла, дму-
хача.

Удиръ—вудити, надити.

Удлиненіе—здовження, дов-
ження.

Удлинять, нить—удовжувати,
удовжити, довжити, здо-
вжити.

Удлиняться—довшати, подов-
шати.

Удобный, о—придобный, дотод-
ный, спосібный, о; подходя-
щий, —притошный, приклад-
ный, слушний, о.

Удобоваримый—стравный,
травный.

Удобоесполнимость, —লেখক-
зробність.

Удобоесполнимый, —লেখক-
зробный.

Удобокатящійся—покатющий.

Удобоносимый—похватный.

Удобоподвижный—движкий.

Удобопонятный, о—зрозумі-
лий, о.

Удобопроходимый—прохідный.

Удобосгораемый—палкий.

Удобреніе—угноіння, гній.

Удобрительный—угнійный.

Удобрять—добрити, см. уда-
бривать.

Удобство, комфортъ—придо-
ба, догода, охвітність.

Удовлетвореніе—задовіл, за-
доволення, удовольненія,
удоволення, заспокоєння.

Удовлетворенный—доволь-
ный, задоволенный, удово-
лений.

Удовлетворительный, о—до-
годный, е; совѣтъ—доладня
порада; отвѣтъ—доладній
одказ, доладня відповідь;
отвѣтъ на просьбу—заспо-
койлива відповідь; нья по-
знанія—достатне знаття,
достатні відомости.

Удовлетворять, рить, — ся —
удоволяти, лиги, удоволь-
няти, нити, задовольняти,
нити, догоджати, догодити,
уко́нтентовувати, тувати,
ся; желаніе — вволити волю.
Удовольствие, — утіха, охвота,
уподоба, приємність, заба-
ва, любість; съ уд-емъ —
радо, залюбки, з охотою.
Удовольствоваться, — удо-
вольнити, задоволити, — ся.
Удодь, пт. *Cripra erops* — дудило,
худко, шандарик, погарець,
попукач, слютняк, вудвуд,
вудко, вудкало, вудок, одуд.
Удой — удій, подій, дійво, ви-
дій.
Удостоверение — посвідчення,
засвідчення, свидѣтель-
ство — свідоцтво, посвідка.
Удостоверитель, — ница — по-
свідник, — ця.
Удостоверительный — свид-
чильний.
Удостоверять, — рить — свид-
чити, засвідчувати, — чити,
посвідчувати, чити, ствер-
джувати, — дити.
Удостоверяться, — риться — зви-
ряться, звіритися, запев-
нятися, нитися, допевня-
тися, нитися.
Удостоивать, удостоить — ша-
нувати, ушанувати, поша-
нувати.
Удостоиться — сподобитися.
Удосуживаться, — житься — уві-
льнятися, нитися.
Удочка — перевиця, вудка.
Удрать (штуку) — уджигнути,
ушкварити, учистити.
Удружить — прислужитися,
догодити.
Удручать, — чить — гнобити,
пригнобити, гнитити, приг-
нитити.
Удрученный — пригноблений,
пригнічений, трудний, пе-
чалью, горемъ — зажуре-
ний, засмучений, — ное со-
стояніе — пригноба.
Удушать, шить — задушувати,
шити.
Удушение — задушення.
Удушливый — задушливый,
душливый, давучий; ка-
шель — задихливый, задиш-
ливый, дихавичный, ядуш-
ный, ядушливый.

Удушье — ядуха, ядухи, диха-
виця, задуха, стиски, за-
дих.
Удѣль — уділ; (участь) — доля.
Удѣльный — удільний; вѣсь —
питомий тягар.
Удѣлять, лить — удонювати,
удонити, уділяти, — лити.
Уединение — самота, самотина.
Уединенный, о — самотный, од-
людный, відокремлений, о.
Уединять, нить — усамітняти,
нити, відокремлювати, —
кремити.
Ужалить — уп'ялти, ужалати,
жагнути, стрікнути, уджи-
гнути.
Ужасать, — снуть — жахати, хну-
ти, страхати, острахнути.
Ужасаться, ужаснуться — жа-
хаться, ужахнутися.
Ужасно — страх, страшно,
жахно.
Ужасный — жахний, страшный,
стращенный.
Ужасъ — ужах, жах, перестрах,
пострах, страхота, жахота,
страхить.
Уже — вже, уже, ли — невже.
Уже — вузче.
Ужение — надіння.
Уживаться, ужиться — ужива-
тися, ужитися.
Уживчивость — товари́ськість.
Уживчивый — товари́ський.
Ужимать, — ужать — стискувати,
стиснути.
Ужиматься — маніритися, ви-
хилитися, викривлятися.
Ужимка — вихилас, викрутас.
Ужинать — вечеряти.
Ужинъ — вечеря.
Ужинъ — вжинок.
Ужо — потім, після, пізніше.
Ужь, зоол. — вуж, юж, ужака,
вужака.
Узаконение — управнення; за-
кон, право.
Узаконенный — поставний,
управнений.
Узаконять, нить — управняти,
нити, уповажнювати, нити,
ухваляти, — лити.
Узда — нзда, гнузда, зубела;
недоузлокъ — кантар, оглав,
оглавецъ.
Уздечка — капестра.
Узелокъ — вузлик; клунок, тлу-
мок, завинятко.

Узель—вузол, переміть, зв'язень, гуз; жел. дор.—роздоріжжя; на конечностях—гуказ.

Узенькій—вузенький.

Узехонькій—вузісінський.

Узикъ, раст. *Tormentilla erecta*—зав'язник.

Узить—звужувати.

Узкій, о — вузький, тісний, о; въ обтяжку—підлепчастий.

Узковатый, о — повузький, о.

Узкогорлый—вузькоший.

Узколистый—вузьколистый.

Узколобий—низькочолоий.

Узкомыслие—тіснодумство.

Узкость—вузькість, вузина.

Узловатый—вузлуватий.

Узловой — вузловий; о станції—роздоріжний.

Узнавать, узнать—пізнавати, пізнати, угадувати, — дати; довідуватися, довідатися, дізнаватися, знатися, зазнавати, знати, звідувати, звідати, обізнавати, обізнати, перевідувати, перевідати, перевідуватися, відатися, звіщатися, звіститися; (доискаться) дошмрати; (навѣрное) довірятися, віритися.

Узникъ, ца — в'язень, нниця, турмак, чка.

Узорный—взоровий.

Узорчатый—мережаний.

Узоръ — узір.

Узрѣть—побачити.

Уйма—маранча.

Указаніе—навід, вказівка, показ.

Указатель, —ница — провідник, —ця; показчик, —ця.

Указательный—вказовний; палецъ—пузвеликий.

Указный — наказовий, розказовий.

Указчикъ—указник.

Указъ—наказ, розказ.

Указывать, зать — указувати, —зати, показувати, зати; наказувати, зати.

Укалывать, уколоть — колоти, вколоти, підколювати, колоти.

Укатанный — битий, наковчаний, покотистий, покочистий, наковчистий.

Укатить—від'їхати.

Укатывать, укатать — торува-

ти, уторувати, наковчувати, —тити.

Укачивать, укачать — колисати, уколисати, заколисати.

Укипать, укипѣть — укипаги, —піти; википаги, википіти.

Укладистый — просторий, обширий, стислий.

Укладка — запакування, кладіжка; скринька.

Укладочный—кладіжний.

Укладчикъ, ца — кладіжник, —ця.

Укладъ — (строй) лад; (договоръ) умова; (сталь) криця.

Укладываніе—кладіжка.

Укладывать, укласть, уложить — укладати, укласти, кладіжити, укладіжити, накувати, упакувати.

Уклея, рыба, *Ciprinus alburnus*—себель, себелик.

Уклоненіе—ухил, відхил, збочення.

Уклончивый, о — уникливий, викрутний, двузначний, о.

Уклонъ—схил, похил.

Уклонять, нить—ухиляти, —лити, відвертати, —нути.

Уклоняться, ниться—ухилятися, литися, одчикувати, уникнути, збочувати, збочити, ухитуватися, тнутися, огинатися, схибити, —ся.

Уключина—кочет, гребка, качан.

Уковыривать, —рять, —рнуть — колупати, вколупнути.

Укокошить—уколошкати, улокошетити, укландати, упорати, укласти, умамошити, уколошматити.

Уколачивать, лотить — вбивати, вбити, повбивати.

Уколоть, сказать колкость — загвоздити.

Уколь — штих.

Укомплектовать — укомплетувати.

Укора — докір, догана.

Укорачивать, укоротить—надкорочувати, —тити, скорочувати, скоротити, прикорочувати, —тити, надкраювати, —краяти, надкроювати, кроїти, покорочати, —тити.

Укорененіе—укорінення.

Укоренять, нить, —ся—укоріняти, ренити, закоренювати, —нити, —ся.

Укоризна—см. Укора.
 Укоризненный, о—докірливий, укірливий, дорікливий, о.
 Укоритель, -ница — докірник, -ця.
 Укорять, -рять — докоряти, -рити, дорікати, -ректи, урікати, урекати, наругувати, -гати.
 Укосъ—покіс.
 Украдкой—украдьки, крадькома, потай, крадемці, крадці, крадки, знишка, покраденці, покрадці, покрадьки, покрадаємці, покрадаємо.
 Украсть—украсти.
 Украшать, украсить — уряжати, урядити, припоряжати, -дити, роскрашати, -сити, окрашати, -сити, закрашати, -сити, покрашати, -сити, чепурити, зчепурити; (зеленью) умаювати, умаїти, обмаювати, обмаїти, замаювати, клечати, поклечати; (цвітами) квітчати, уквітчати, заквітчати, учікати; (рѣзбой, інкрустацією) цяцькувати, поцяцькувати, уцяцьковувати, -кувати; (гвоздяної обивкою) цвяхувати, вицвяхувати.
 Украшеніе — покраса, украса, окраса, прикраса; стеклянне—склянина; (дѣйствіе) прикрашання, уряжання, припоряжання, цяцькування, квітчання, умаювання, клечання.
 Украшенный—уряжений, припоряжений, прикрашений, цвіткований, квітчаний, умаяний, клечаний.
 Укромный, о—прикройний, захистний, закритний, о; уголъ—забіч, затишок.
 Укропъ, раст. *Anethum graveolens*—кріп, укріп.
 Укротитель—приборкач.
 Укротительный — присмирний, ускромний.
 Укрощать, укротить—ускромляти, мити, приборкувати, -кати, укоськувати, укоськати.
 Укрошеніе—ускрома, приборкання, загамування.
 Укрываніе—укриття, окривання; перехов, передержання,

Укрыватель, -ница — передержанець, жанка, переховник, -ця.
 Укрывательство—перехов, перехованка, передержання.
 Укрывать, укрыть (одѣяломъ) — обгортати, -рнути, одівати, одіти, окривати, -крити, покривати, -крити; (похищенное) переховувати, -ховати, передержувати, -жати.
 Укрываться, укрыться — обгортатися, -рнутися, окриватися, -ритися, покриватися, -критися; (за кѣмъ) захилятися, захилитися; переховуватися, ховатися, затаюватися, затаїтися, схищатися, схиститися.
 Укрывшійся—схованець.
 Укрѣпительный — підживливий, підсильний, зміцливий.
 Укрѣплёніе—зміцнення; форт, шанці.
 Укрѣплять, -пить — зміцнювати, зміцняти, зміцнити, уміцняти, нити, моцювати, змоцювати, умоцювати, -мосувати, умосувати, посилювати, -нити.
 Уксусникъ—оцетар.
 Уксусница—оцетница.
 Уксуснокислая соль — оцетян.
 Уксусный—оцтовий.
 Укусъ—оцет.
 Укупоривать, -рять — затикати, заткнути; пакувати, запакувати.
 Укупорка — затикання; пакування.
 Укупорщикъ, -ца — пакувальник, -ця.
 Укусывать, -сить — кусати, укусити.
 Укутывать, -тать — угортати, угорнути, затушковувати, -кувати.
 Укушеніе—укус.
 Улавливать, -ловить — ловити, вловити, впіймати, схоплювати, -пити.
 Улаженіе — полагода, улагодження.
 Улаживаніе—лагодиння.
 Улаживать, -дить — залагоджувати, залагодити, залагодити, улагоджувати, улагодити, улагоджувати, улагодити, улагоджувати, улагодити.

Уламывать, мать, мить — відламувати, мати; см. Уговаривать.

Уласкать — ублагати.

Улегаться, улечься — укладатися, укластися, уложитися, уміститися, уміститися; (о вѣтрѣ, бурѣ) перебухати, ушухнути, угамуватися, унишкнути.

Улей — вулик, пенъ, колода.

Улепетывать, тнуть — втікати, втекти, п'ятами кивати, наживати, дмухнути, дременути, допотіти, допонути.

Улетать, тѣть — відлітати, відлетіти, полетіти, вилетіти.

Улетучивать, чить, ся — випарювати, выпарити, вивітрювати, вивітрити, угазувати, зити, ся.

Улетъ — улѣтання, виліт.

Улизнуть — шмигнути, майнути, допонути.

Улика — доказ.

Улитка (садовая) Helix — павлик, равлик, лаврик, слимак, петрик; завитая кулянка, кукулюх; водяная п'явушник; Limax — масляк.

Улитковый — павликовий, равликовий, лавриковий, слимаковий, петриковий.

Улиткообразный — равликуватий, павликуватий, слимакуватий.

Улица — вулиця, юлица, юлас; узкая, тѣсная — сутісок.

Уличать, чить — доказувати, зати.

Уличитель, ница — доказчик, ця.

Уличительный — виявний, виказливий, доказливий.

Уличный — вулишний.

Уловка — викрут, подход, виверт.

Уловчивый — виверткий, викрутный.

Уловъ — полов.

Уложение — упакування; статут; о наказаніяхъ — стутут карний.

Улусъ — табор, кочовище.

Улучать, чить — знаходити, знайти, заставати, застати, заіпадати, пасти, здібати, здібати; время добірати, добрати час.

Улучать, шить — поліпшати, шити.

Улучаться, шиться — кращати, покращати.

Улучшение — поліпшення.

Улыбаться, бнуться — усміхатися, хнутися.

Улыбающийся — усміхливий.

Улыбка — усміх, просміх, осміх, усмішка.

Умазывать, зать — замазувати, зати; улещати, улестити.

Умаивать, ять — натруджувати, дити, томити, натоми-ти, притомити; ся — змѣгтис-ся, ухоркатися, ухекатися.

Умаление — помаління; до-стоинства — принегіднення.

Умалительный — зменшливий.

Умалишенный — божевільний.

Умалчивание — замовчання.

Умалчивать, чать — поминати, нути мовчки.

Умалывать, умолотъ — молоти, змолоти.

Умалять, лить — малити, помалити; ся — малитися, зма-литися, маліти, змаліти.

Уманъ, раст. Inula Helenium — дивосил.

Умасливание — улещання.

Умасливать, лить — умашува-ти, умастити; улещати, уле-стити, масткословити, ума-сткословити.

Уматывать, умотать — завива-ти, винуты.

Умачивать, чить — умочувати, чити.

Умачать, стить — мостити, ви-мостити.

Умачивать, стить — умощува-ти, стити.

Умедливать, лить — зменшати, зменшити; спиняти, нити.

Уменьшать, шить — умаляти, лити, умалькувати, змен-шати, шити, надменшати, шити.

Уменьшаться, шиться — ума-лятися, литися, маліти, ма-литися, змаліти, меншати, зменшати, надменшатися, шитися, збавлятися, збави-тися; о морозѣ — пересіда-тися, сістися.

Уменьшение — поменшання, зменшення, поменшення.

Уменьшительный — зменшли-вий; грам. — здрібнілий.

Умертвитель, -ница — душо-
губ, -ка.
Умерший — умерлий, помер-
лий.
Умерщвление — умертвіння.
Умерщвлять, -ртвить — мертви-
ти, умертвити, губити, згу-
бити, стратити, заморду-
вати.
Умиле́ние — умиленність.
Умилительный, о — умилен-
ний, о.
Умилосердить — уласкавити.
Умилосердиться — зглянутися
на, змилосердитися, змило-
ститися, здобритися.
Умилостивительный — змило-
стивний.
Умилостивление — уласковлен-
ня.
Умилостивлять, -вить — ула-
скавлювати, -вити, благати,
ублагати; -ся — милосерди-
тися, змилосердитися, ла-
скавитися, зласкавитися.
Умильный, о — ніжний, ласка-
вий, прихильний, о.
Умилять, -лить — зворушати,
-шити, розчулювати, -лити.
Уминать, -умять — уминати,
умняти, хламати, зхламати,
жумрати, зжумрати, уме-
режувати, умережити, умо-
лоти, уперезати.
Умирать, умереть — конати,
сконати, вмірати, вмерти;
(шутливо) дуба дати, гиг-
нути, одубіти; страдать
отъ боли — минатися з
болею.
Умирающий — умирущий, меру-
щий.
Умиротворе́ние — утихомирен-
ня, утишіння, лагодіння.
Умиротворять, -рять — утихо-
мирювати, -мирить, утиша-
ти, утишити, улагодити.
Умникъ, ца — розумаха, розу-
мець, -ница; хитрець — муд-
рагель, мудрагель.
Умничать — мудрелити, мудру-
вати.
Умно — розумно, з розумом.
Умножать, -жить — побільша-
ти, -шити, спорити, приспо-
ряти, -рити; арием. — мно-
жити, помножити.
Умножаться — споритися, пло-
дитися, побільшатися.

Умноже́ние — множення, помно-
ження.
Умножительный — помножний.
Умный — розумний; понимаю-
щий — тямущий, тямучий.
Умнѣть — розумнішати, муд-
ріти.
Умозаключение — сильогізм,
умовивод, висновок.
Умозрительный, о — теоретич-
ний, о.
Умозрѣ́ние — теорія.
Умолачивать, -лотить — вимоло-
чувати, вимолотити.
Умолкать, -кнутъ — мовкнути,
замовкати, мовкнути, ниш-
кнути, занишкнути; о мно-
гихъ — помовкнути.
Умолкъ, безъ — умолку — без
устанку.
Умолоть — вимолот, намолот.
Умоль — помел, мливо.
Умолять, -лить — благати,
заблагати, ублагати, вимо-
лити, усамобожити.
Умоляющий — благущий.
Умопомраче́ние — паморока.
Умора — сміх, сміховище.
Уморительный, о — смішний,
кумедний, о.
Уморить — уморити, замори-
ти, згубити, улелекати,
улолокати; смѣхомъ — засмі-
шити.
Умориться — уконатися, доні-
гатися.
Уморъ — смерть.
Умочиться — упудитися.
Умственный, о — розумовий, о.
Умствово́вание — мудрування,
розумування.
Умствовать — мудрувати, розу-
мувати.
Умудриться — умудруватися,
ухиститися.
Умчать — замчати, помчати;
ся — погнати, полинати.
Умъ — розум.
Умывальникъ — умивальниця,
мийниця.
Умывальный — умивальний,
мийний.
Умыва́ние — умивання.
Умывать, -умыть — умивати,
умити.
Умысль — знарок, намір, за-
мір.
Умытый — умиваний.
Умысленный, о — умисний,
навмисний, о.

Умышлять, лить—наважувати-ся, -важитися, наміряться, -міритися.
 Умѣлый, о—умілий, умінний, умітний, о.
 Умѣніе—уміння, тям, уміток.
 Умѣренность—мірність, помірність, поміркованість.
 Умѣренный, о—мірний, помірний, поміркований, о.
 Умѣрять, -рять—зменшати, зменшити, спиняти, зупиняти, нити, гамувати, угамувати.
 Умѣстительный—просторий, обширий.
 Умѣстность—доречність, додільність, доладність.
 Умѣстный, о—доречний, додільний, о, доладний, с.
 Умѣть—уміти.
 Умѣющій—умітний.
 Умѣшивать, умѣсить—вмішувати, вмісити.
 Умѣшать, -стять—уміщати, умістити, зміщати, змістити.
 Умѣщение—уміщення, зміщення.
 Умягчать, -чить—змнякшувати, -шити.
 Умягчение—змнякшення.
 Унавожение—угноювання, загноєння, нагноєння, прогноєння.
 Унавоженный—гнояний, угное-ний, прогноєний, загноє-ний, нагноєний, ное поле-гноянка.
 Унавоживать, -жить—підгною-вати, підгноїти, угноюва-ти, -іти, загноювати, -іти, прогноювати, -іти, нагно-ювати, -іти, вигноювати, ви-гноїти.
 Унаследованный—спалий, оді-дичений, оспадкований.
 Унаследовать—оспадкоємити, оспадкувати, одідичити.
 Унесение—уносини, заносини, унесення, занесення.
 Универсальный—універсаль-ний.
 Университетский—универси-тетський.
 Университет—университет.
 Унижать, -жить—знижати, зни-зити, -зневажати, -важити; -ся—гнутися перед ким.

Унижение—зневага, зневажан-ня.
 Униженно—догодливо, уде-сливо.
 Униженный—зневажений, до-годливий, улесливий.
 Унизительность—ницість.
 Унизительный, о—ниций, о.
 Унизывать, -зять—обнизувати, обнизати, нанизувати, -зати.
 Унимание—гамування, тихомп-рення, тамування.
 Унимать, унять—гамувати, у-гамувати, погамувати, ути-хомирювати, -мирити, крове-тамувати, утамувати.
 Уничижать, -жить—зневажати, -важити, упосліджувати, -дити.
 Уничижение—зневага, упослі-дження.
 Уничиженный—зневажений, упосліджений.
 Уничижительный—зневажний.
 Уничтожать, -жить—нищити, знищувати, знищити, по-знищувати, винищувати, винищити, повинищувати, тломити, потлумити, пере-водити, перевести, касува-ти, скасувати, ніцувати, зницувати, повертати, по-вернути в нівець, руйнува-ти, зруйнувати, поруйнува-ти, вибавляти, вибавити, затрачувати, -тратити.
 Уничтожение (разорение)—звід, знищення, зруйнування, плюндрування, сплюндру-вання, нівечення, сплішін-ня, зграсування, (отмѣна) касування, скасування, зне-сення, (истребление) затра-та, знищення, (изводъ) зглада, (пятень) вибава, (до основания) зграсування.
 Унія—унія.
 Уніатский—уницький.
 Уніать, -ка—унита, -тка.
 Уносить, унести—відносити, -нести, заносити, -нести.
 Уносливый—баский, гарячий, палкий.
 Уносный (о вещах)—краде-ний.
 Уносъ—унесення; крадіж.
 Унывать, уныть—журитися, зажуритися, сумувати, за-сумувати.

Унылость—смутість, сумови-
тість.

Унылый—сумовитий, смутий,
о.

Уныние—смутість, сум.

Уныривать, унырнуть—нури-
тися, зануритися, пуринати,
упірниути; отъ кого—шмиг-
нути, пірнути, гулькнути,
югнути.

Унятие—упин; утамування.

Упадать, упасть—падати, у-
пасти; (съ шумомъ, стукомъ)
бухнути, гегнути, чварах-
нути, гегепнути, шелепну-
ти, бебехнути, беркицнути,
брязнути; (съ высоты) обер-
бенитися; (въ воду) шубов-
снути, булькнути, бовтну-
ти; (въ обморокъ) зомліва-
ти, зомліти; (въ безчувст-
вості) неприємити;
знеприємити; (приходить
въ упадокъ) підупадати, па-
сти, занепадати, занепасти;
(ничкомъ) заноричитися.

Упадение—упад.

Упадокъ—занепад.

Упадъ, падение—звал, упад.

Упаковка—пакування.

Упаковывать, ковать—пакува-
ти, упакувати.

Упазывать, упоздти—влязи-
ти, влізти, плазувати, по-
плазувати.

Упалой (о мѣстѣ)—гулящий,
ваканцовый.

Упаривать, рить—парити,
спарити; угривати, угріти.

Упасать, упасть—ховати, за-
ховати, боронити, оборони-
ти.

Упекать, упечь—виікати, ви-
пекти; запроторювати, го-
рити, заганяти, загнати.

Упеденывать, нать—сповива-
ти, сповити.

Упиваться, упиться—напива-
тися, питися, понапивати-
ся.

Упирать, опереть—опірати,
оперти, підпірати, перти;
натискати на.

Упираться, опереться—опіра-
тися, опертисся, упинатися,
уп'ястися, опір' ставати,
стати, навратитися, зоп'я-
титися.

Улиывать (жрать)—лупити,
умережувати, жумрати,

умелигувати, хавкати, ха-
лавкати, халасати, чичмо-
ріти.

Упитанный—годований, одго-
дований.

Упитывать, тать—годувати,
одгодовувати, дувати.

Упичкать—обгодувати, заго-
дувати.

Уплата—заплата, виплат.

Уплачивать, тить—виплачу-
вати, виплатити.

Уплетать, уплесть—уминати,
ум'яти, жумрати, зжумра-
ти, чичморіти, учичморіти,
умережувати, режити, хав-
кати, уперезати, халасати,
умолоти, халавкати, умели-
гати.

Уплывать, уплыть—упливати,
уплинути.

Уплотнившийся—затужавілий.

Уплотниться—затугавіти, за-
тугнути.

Упование—надія.

Уповать—сподіватися, наді-
ятися.

Уподобительный, о—порівня-
льний, о.

Уподобление—порівняння.

Уподоблять, бить—порівнюва-
ти, прирівнювати, няти.

Уподчевать—утрактувати.

Упоение—захват, заласся.

Упоительный—заласний, за-
хватний, упивний.

Упоить—запоіти.

Упокоение—спокій, спочинок.

Упокоительный—заспокойли-
вий.

Уполномоченный—уповнова-
жений, повновластний, сущ.
—повновластник.

Уполномочивать, чить—упов-
новажувати, важити.

Уполюмочіе—уповноваження,
повновласть.

Упомянутое—згадка, спомин-
ка.

Упомянуть, мянуть—згадува-
ти, дати, наменити, нути,
поменити, нути.

Упомянуть—упам'ятати, за-
пам'ятати.

Упомянутый—згаданий.

Упорный, о—упертий, огу-
рний, затятий, завзятий, пе-
някуватий, затинчивий, за-
тинчливий, фацарний, ме-
рявий, забісований, закла-

тий, запеклий, норовливий, норовистий, пенькуватий.
 Упорство — упертість, огурство, огурність, пенякуватість, забісованість, запеклість, заклятість, завзяття.
 Упорствовать — упирувати, упиратися, огурятися, завзятися, правити свое.
 Упорхатъ, хнуть — спурхати, хнути.
 Упоръ — опір; підпора, супор.
 Упорядочить — упорядкувати, улаштувати.
 Употребимый — ужитковий.
 Употребительность — уживальність.
 Употребительный — уживаний, уживальний.
 Употребление — уживання, ужиток, ужиття, заживання.
 Употребовавшийся — уживаний.
 Употреблять, бить — уживати, ужити, ужиткувати, зужиткувати; (въ пищу) споживати, жити, заживати, жити.
 Употребляться, биться — уживатися, ужитися.
 Управа — управа.
 Управитель, ница — керовник, ця, зарядчий, ча.
 Управительский — керовницький, зарядчицький.
 Управление — заряд, керування, урядування; управа.
 Управлять — керувати, урядувати, правувати, правити, заряджувати, орудувати, порядкувати.
 Управляться, виться — поратися, упоратися, справлятися, справитися, порядкуватися, упорядкуватися.
 Управляющий — керовник, керовничий.
 Упражнение — вправа, працювання.
 Упражнять — вправляти, працювати; — ся-вправлятися; тренироваться — муштруватися.
 Упразднение — знесення, скасування.
 Упразднить, нить, ся — касувати, скасувати, ся.
 Упрашивание — припроха, прохання.

Упрашивать, сить — припрохувати, сити, кландати, укландати.
 Упреждать, дить — см. Предупреждать.
 Упрекать, кнуть — урікати, урекати, картати, покартати, уклєнати, нити, ганити, наганити, докоряти, рити, дорікати, ректи.
 Упрекъ — допрік, закид, докір, догана.
 Упречный — докірний.
 Упрочение — зміцнення, забезпечення, безпека.
 Упрочивать, чить — зміцняти, нити, забезпечати, чити.
 Упрощать, стить — спрощувати, спростити.
 Упрощение — спрощення.
 Упругий, о — пруживий, дерзкий, напругий, тугий, пружинуватий, о.
 Упругость — пруживість, дерзкість, напругість, тугість, пружинуватість.
 Упрыгаться — настрибатися, наскакатися.
 Упрыгивать, гнуть — відстрибувати, бнути.
 Упряжка — запряг; (между станціями) герегон.
 Упряжной, — запряговий.
 Упряжь — ронд.
 Упрямецъ, — мица — упиряка, затьон, нка.
 Упрямится, — огурятися, упирувати, упиратися, пручатися, напіратися.
 Упрямяство — упертість.
 Упрямый — упертий, огурний, упірний, затинчивий, затинчливий, фацарний, мерявий, затятий, запеклий, забісований, зачортований, пенякуватий, пенькуватий, норовливий, норовистий, завзятий.
 Упрятывать, тать — ховати, сховати, заховати, правторити, заправторити, запроторювати, торити.
 Упускать, упустить — випускати, випустити, пропускаати, пропустити.
 Упущение — пропуск; занедбання; по службѣ — службова провинна.
 Ура — слава!

Уравненіє—рівна(я)ння, зрівна(я)ння.

Уравнивать, нять — рівняти, вирівнювати, вирівняти; рівняти, зрівняти, прирівняти, порівняти.

Уравнительный—урівняльний.

Уравновѣшенный—рівновагий.

Уравновѣшивать, сить, ся — рівноважити, зрівноважити, -ся.

Ураганый — хуртовинний, бирсовий, борвійний.

Ураганъ — хуртовина, бирса, борвій, борва, шурубѹра, гуррикан.

Уразумѣвать, мѣть—розуміти, зрозуміти, урозуміти, розчумати, учовпити, утямити, розшолопати, збагнути, розчовпати.

Урегулировать—урегулювати.

Урезонивать, нить—умовляти, умовити.

Урильникъ—уриналь.

Урина—щина, щини, сеч, сциклини, сциклиння, сиклини.

Уринный—сечний, сиклинний.

Уровень — рівень, рівноземник; (снарядъ) ґрунтѡага.

Уродина—калара, вирод, виродок.

Уродливый, о—каларний, виродливий, калікуватий, о.

Уродовать, изуродовать—спотворювати, спотворити, каларити, зкаларити, калічити, скалічити.

Уродство—каларність.

Уродъ — калара, вирод, чудовисько, виродок.

Урожай—урожа, урож'я, урожай, урожай, урод, дорід, зрожай.

Урожайный, о — зарідливий, дорідний, дорідливий, зрідний, зарожедний, о.

Урожать, уродить — родити, зародити, уродити, природити.

Урожденный — рожденний, родом.

Уроженецъ, ка — роженецъ, роженка, уроженецъ, нка, нароженецъ, нка.

Урокъ—лекція, завдання.

Уронъ—затрата, шкода, стра-та.

Урочище—міщина.

Урочный — закладний, завданий.

Урчаніє—куркання, дурчання.

Урчать—куркати, дурчати.

Урывать, урвать — уривати, увірвати, ускуб(ну)ти.

Урывками—прихідцями, прихватком, прихапцем, прихапці, прискаком, уривцем.

Урывокъ—обривок.

Урывочный—обривковий.

Урѣзка—утинок.

Урѣзывать, зать — утинати, утнути, утяти, краяи, украяи.

Усадебный—селитьбовий, обійстєвий.

Усадьба — обійстя, посілля, плєць, селитьба.

Усаживать, дить — садовити, посадовити; (деревьями) засажувати, висажувати, дити.

Усаживаться, усѣсться—садовитися, усадовитися, моститися, умоститися.

Усачъ—усань, вусань, прудивус.

Усвоєніє — (перениманіє) за-своєння; присвоєння, при-власчєння.

Усвоивать, усвоить — засво-ювати, своїти; (сдѣлать чужое своимъ) присвоювати, своїти, привлащувати, стити.

Усердіє — загара, падковн-тість, щирість, чапкість.

Усердный—загарливий, падковитий, щирий, чапкий.

Усердствовать — падкувати, пильнувати, щирувати.

Усидчивость — усидливість, посидючість.

Усидчивый, о—усидливий, по-сидящий, посидючий, о.

Усидѣть—уседіти, усидіти.

Усикъ (у растений)—нать.

Усиженіє—зміцненія.

Усиливать, лить — зміцняти, нити, засилювати, засилити, моцювати, змоцювати.

Усиливаться, литься — міцні-ти, зміцніти, міцнішати, поміцнішати, дужчати, по-дужчати, вбйватися, вби-тисѣ в силу, зміцнятисѣ, нитисѣ, усильтіти, о вѣтрѣ —розвихатисѣ.

Усиліє — посилок, зусилля, силкування, натуга.

Усиленный, о—зміцнений, о; (о работѣ) натужный, загарливый; (о просьбѣ) ревний, о.

Ускакивать, кать — скакати, поскакати.

Ускользать, знуть — вислизати, вислизнути, випорскувати, випорснути, вихоплюватися, вихопитися.

Ускореніе—прискорення.

Ускоренный—прискорений.

Ускорять, рить—прискоряти, рити.

Услада—осолода.

Усладительный, о—солодкий, о.

Усладникъ черный, раст. *Ogobus niger*—царь-зілля.

Услаждать, дить, ся—усолоджувати, дити, осолоджувати, дити, ся.

Услаждение—см. Услада.

Услащать, стить—присолоджувати, дити, підсолоджувати, дити, обсолоджувати, дити.

Условіе—умова, рядна, домовая, установка, пакта, контракт, токма.

Условный—умовлений, умовный, домовный.

Условливаться, виться—умовлятися, умовитися, токмитися, стокмитися, домовлятися, еднатися, з'еднатися, поеднатися.

Условность—умовність.

Условный, о—умовный, о.

Усложнение — ускладнення, утруднення.

Усложнять, нить — ускладняти, нити, утрудняти, нити.

Услуга—ослуга, послуга, прислуга.

Услужение—услуга, найми.

Услуживать, жить—услуговувати, услугувати, прислуживувати, гувати, догоджати, дити.

Услужливость—догодливість, прислужність.

Услужливый, о—догодливый, прислужный, о.

Услыхать, шать—почути, учути, зачути, перенути, дочути, прочути, наслухати.

Услышание, въ выраженіи: во услышание — голосно, прилюдно, щоб усі чули.

Услѣдить—достерегти, допілювати, дослідити.

Усматривать, рѣть — убачати, убачити, спостерегати, гти, побачити, угледіти.

Усмирение—утихомирения, ускрома, загамування.

Усмиритель, ница — погамовник, ця, тихомирник, ця.

Усмирительный — погамовный, угамовный.

Усмирять, рить — тихомирить, утихомирювати, мирити, утишати, утишити, притишати, шити, улагоджувати, улагодити.

Усмотрѣніе — погляд, розсуд, подум, призволяще; на ваше усмотрѣніе—вам на призволяще, на ваш розсуд.

Усмѣхаться, нуться — усміхатися, хнутися, осмішкуватися, осміхатися, осколятися, оскальнутися.

Уснащать—снастити.

Уснувший—заснулий.

Уснуть—заснути, поснути.

Усобица—чвара.

Усовершенствование — удосконалення.

Усовершенствованный — усоконалений.

Усовершенствовать, ся — усоконалити, ся.

Усовный — туррець, раст. *Turritis glabra* пужник.

Усовѣщание — умовляння, нагрущання.

Усовѣщавать — умовляти, напучувати, нагрущати.

Усоля — усолення.

Усолѣлый—усолений.

Усопшій—небіжчик.

Усохшій — сухой, вислохлий, усохлий.

Успеніе — смерть, сконання; (праздникъ) перша пречиста.

Успенскій — першопречистенський; постъ-спасівка.

Успокоение—заспокоення; упокій, спокій, спочинок.

Успокаивать, коить—заспокоювати, коїти, утишати, утишити, тихомирить, утихомирювати, мирити, упокоювати, коїти, улагоджу-

вати, улагодити, гамувати; угамувати, кутати, покутати.

Успокаиваться, коиться — упокоюватися, коїтися, заспокоюватися, коїтися, утихомирюватися, миритися, гамуватися, загамуватися; отъ вспышки гнѣва відходити, відійти; умѣрять свой пылъ-осідатися, осістися, осідати, осісти.

Успокоительный, о — заспокойливий, о.

Успѣвать, успѣть — устигати, устигнути, устигти, постигати, — стигти, успішатися, успішитися, успівати, успіти; (имѣть успѣхъ) поступати, пити учому; (доѣхать) заїздити, заїхати.

Успѣхъ — доспѣх, успѣх, поспѣх, трай, поступання.

Успѣшный, о — погіншливий, поступний, трайливий, трайний, о.

Уста — вуста.

Уставать, устать — заморятися, замсритися, томитися, утомитися, натомитися, потомитися, зморитися, знігатися; отъ ходьбы-підбиватися, битися, підтоптуватися, топтатися, перетупцюватися, тупцюватися; (отъ танцевъ) перетанцювуватися, танцюватися.

Уставлять, вить — заставляти, заставити, розставляти, — ставити; глаза-встромити, вліпити очі.

Уставъ — статут, регула.

Устаивать, устоять — устоювати, устояти, опиратися, опертися; — ся-устоюватися, устоятися, осідати, осісти, ушолочувати, ушолочати.

Усталость — утома, змора.

Усталый, о — утомлений, морений, зморений, стомлений, знеможений, трудный, о.

Усталь — утома.

Устанавливать, новить — установляти, новити, уставувати, уставити; порядокъ-упорядковувати, — вувати.

Устанавливаться, виться — ставитися, уставитися; засталятися, засталитися; (о псѣ) устоделитися; (ряда-

ми) шикуватися, ушикуватися.

Установившийся — станівкий.

Установка — становлення, устанавлення.

Установление — установка.

Установленный, узаконенный — поставний.

Устарѣвший — задавнений; перестарілий.

Устарѣлый — см. Устарѣвший.

Устарѣть — здавнѣти, здавнитися, перестаріти.

Устерегать, — речъ — берегти, уберегти, пильнувати, допильнувати.

Устилать, устлать — устеляти, устелити, покривати, крийти, мостити, вимостити.

Устилка — устеляння.

Устный, о — словний, словами.

Устой, техн. — бик.

Устойчивость — станівкість, держкість, твердота.

Устойчивый — станівкий, держкий.

Усторонье — убіч, одшиб, белебень.

Устраивать, — устроить, — ся — упорядковувати, — рядити, споряджати, дити, споруджувати, рудити, уряджати, дити, опоряджати, — дити, упорядковувати, — кувати, облагодити, утокмити; благоустроить-окукубити.

Устранение — (несов. в.) усунування; (совер. в.) усунення.

Устранять, нить — усувати, усунути.

Устраняться, ниться — усуватися, усунутися.

Устрашать, шить — страхати, застрахати, страшити, застрашити, настрашити.

Устрашающий — страшний.

Устрашение — настрашка, пострах, страхання.

Устремление — направа, зворіт.

Устремлять, мить — направляти, — правити, звертати, звернути, накерувати; взоръ — вдивляти, вдивити очі.

Устремляться, миться — кидатися, кинутися, метатися, метнутися, полинати, поринути, шугнути, толпой-сунути.

Устрица — острей; рѣчная —
скойка.
Устричный — острейный.
Устроение — урядження, упо-
рядкування, облагода.
Устройство — злагода, споруда,
спорудження; строй-лад,
устрій.
Уступать, пить — попускати,
попустити, відступати,
-пити, перепускати, пере-
пустити; (очередь, дорогу,
мѣсто) — оступатися, птисся;
(въ цѣнѣ) — поступати, -пити;
(подговору) — на підмову, до
підмови даватися, датися.
Уступка — поступок, поступка.
Уступчивый, о — здатливий;
поступливий, подільчивий,
несперечливий, о.
Уступщикъ, -ца — поступник,
-ця.
Уступъ — приступок, лава; (въ
скаль) — прискалок.
Устье — (рѣки) — гирло; (печи)
челюсти.
Усугубленіе — подвоєння.
Усугублять, битъ — подвою-
вати, двоїти.
Усумниться — посумнитися.
Усушивать, шить — висушу-
вати, висушити.
Усушка — висушка, пересушка.
Усчитывать, -тать, -учесть
— облічувати, -чити.
Усь — вус.
Усылать, услать — засилати,
заслати.
Усыновитель, -ница — приби-
раник, -ця.
Усыновленіе — прибирання;
прибрання.
Усыновленный, -ая — прибра-
нецъ, -нка.
Усыновлять, -вить — прибирати,
-брити.
Усыпальница — усипальня.
Усыпать, -усыпать — посипати;
-сипати, порошити, споро-
шити, одсипати, сипати.
Усыпительный — усипливий.
Усыпленіе — усипляння.
Усыплять, -пить — усипляти,
присипляти, спати.
Усыхать, -усохнуть — усихати,
усохнути, песохнути, повси-
хати.
Усъкать — цѣкувати, тюкати,
тюкати.

Усѣвать, усѣять — засівати,
засіяти, зрясити.
Усѣвъ — засів.
Усѣкать, усѣчь — утинати,
утяти, одтинати, одтяти,
осікати, осікнути.
Усѣкновеніе — головосік.
Усѣченіе — стинання.
Усѣченный — стятий.
Утаивать, утаить — затаювати,
затаїти, похищати, -тити.
Утайка — затаїння, перехови.
Утайщикъ, -ца — затайник, -ця,
переховник, -ця.
Утапывать, тать — утоптува-
ти, -тати, утопочувати, по-
чити, -торувати, уторува-
ти.
Утаскивать, -тащить — цупити,
поцупити, цобрити, підцо-
брити, тягти, потягти.
Утварь — посудок, рижь, баса-
мання.
Утвердительный, о — натверд-
ний, о.
Утверждать, -дить — твердити,
затверджувати, -дити,
стверджувати, -дити.
Утвержденіе — твердження;
ствердження, затверджен-
ня.
Утекать, -течь — витікати, ви-
текти, повитікати.
Утекъ — утеча, утіканка; на
утекъ — навікача, навітки.
Утенокъ — кача, каченя, качат-
ко, каченятко.
Утерпеть — утерпіти.
Утесистый, -ая — щовбуватий,
щолбуватий.
Утесъ — щовб, щовба, щолба,
стрімчак.
Утечка — витік, витікання.
Утиный — качачий, качиний.
Утиральникъ — рушник.
Утираніе — утирання.
Утирать, -утереть — утирати,
-утерти, витирати, витерти.
Утирка — утирання; ганчірка.
Утихать, -хнуть — ущухати,
-хнути, тихшати, тихнути,
притихнути, -стишатися,
стишитися, нишкати, за-
нишкати, уталашитися.
Утихий — утихлий.
Утишать, -шить — стишати,
стишити, уромоняти, нити,
гамувати, угамувати, за-
спокоювати, коїти.

Утишеніе — утихомирєння, уга-
мування, заспокоєння.

Утка, пт. *Anas* — качка; *A.*
crecca — чиранка, чирєнка,
черєнка; мускусная — шав-
кун; *A. acuta* — острохво-
стка; *A. rutila* — огарь; *A.*
querquedula — чира, чирка;
A. boschas — крижанка; ны-
рокъ — норець, пурн-коза.
Уткнуть — уткнути, устрои-
ти.

Уткнуться, углубиться — пов-
нурюватися.

Утконось, зоол. — дзьобань,
іжатець.

Утлый — трухлий, діравий;
хирлявий.

Утокъ — поріб, піткання.

Утоленіе — заспокоєння.

Утолочь — утовкти.

Утощать, -стить — робити,
зробити товщим.

Утощаться — товщати.

Утолять, -лить — заспокоюва-
ти, -коїти.

Утомительность — утомність.

Утомительный, о — утомний,
моркий, сапкий, о.

Утомленіе — утома.

Утомленный — стомлений; (ра-
ботой) — струджений, згаро-
ваний, спрацьований, змо-
жений, трудний.

Утомлять, утомить — томити,
утомити, трудити, струдити,
морити, зморити, замори-
ти, унудити, унигати, умор-
хати, ухоркати, ухекати,
укодокати.

Утомляться, -миться — знемага-
тися, знемогтися, утомля-
тися, митися, спрацьовува-
тися, -цюватися, зморюва-
тися, зморитися, підбити-
ся, умонятися, утанажити-
ся, уманіжитися, приста-
вати, -стати, поприставати.

Утонувший — утоплий.

Утончать, -чить — тончити, то-
нити, потонити.

Утончаться, -читься — тонша-
ти, потоншати.

Утонченіе — витончення.

Утонченность — витонченість.

Утонченный, о — витончений, о.

Утопать, -нуть — потопати, -ну-
ти, топиться, утопитися,
затопиться.

Утопающий — тонучий.

Утопленникъ — потопленник, по-
топляник, потопельник, то-
пелець, утопленный.

Утопленница — утоплена.

Утопный — утопленный, затоп-
ленный.

Утоплять, -пить — топити, уто-
пити, затопити.

Утраивать, -ить — троїти, пот-
роїти.

Утрамбовывать, -бовать — талу-
вати, уталувати.

Утрата — потрата, трата, згуба.

Утрачивать, утратить — утра-
чати, утратити; довѣріє
къ кому — зневірятися, віри-
тися.

Утренникъ — приморозок, хо-
лодні зорі.

Утренний — уранішній, раніш-
ній, раній, зараній, ранко-
вий.

Утренняя, — утреня, вутреня,
ютреня.

Утро — рано, ранок; раннее-
заранок, поранок; рано по
утру — зрана, рано вранці;
съ раннего утра — спозаранку.

Утроба — черево; (матка) мати-
ця, ураз.

Утроеніе — потроїння.

Утроивать, -ить — потроювати,
-їти.

Утромъ — уранці.

Утруждать — утрудняти, тру-
дити, турбувати, клопотати.

Утучненіе — угноїння.

Утучный — гладкий, опас-
ный.

Утучнять, -нить — тучити, уту-
чити, угноювати, -їти.

Утѣсненіе — утиск.

Утѣснитель, -ница — утискач,
-чка.

Утѣснять, -нить — утискати,
утиснути, гнобити, пригно-
бити.

Утѣха — потіха, утіха, радість.

Утѣшать, -шить — потішати, ті-
шити, радувати, пораду-
вати.

Утѣшеніе — утіха, потіха; пора-
да, полехкість.

Утѣшитель, -ница — порадник,
-ця.

Утѣшительность — потішність,
розважність.

Утѣшительный — потішний,
розважний, о.

Утюгъ — прас, праска, фрас, заліско.
 Утюженіе — прасуванія.
 Утюжить — прасувати.
 Утянуть — поцупити, підцобрити.
 Утятникъ — качник.
 Утячий — качачий.
 Уха — щерба, щербиця.
 Ухабистый — бакаістий, бакаюватий, ямкуватий, ямуватий, вибоістий.
 Ухабъ — вибій, вибо на.
 Ухаживаніе — піклуванія, дбанія; любезничаніе — лицяння, залицяння, жениханія, зальоти; не серьезное — го-робцювання.
 Ухаживатель — залицяйник, зальотник, женихливецъ.
 Ухаживать — (холить, угож-дать) доглядати кого, дба-ти, піклуватися про кого, панькатися, падькатися ко-ло кого, пестити, пестува-ти кого; (любезничать) ли-цятися, залицятися, жени-хатися, упадати, лабузни-тися.
 Ухарскій, — хвацький, о.
 Ухарь — хват, зух.
 Ухватка — маніра, рух, виверт, викрут.
 Ухватъ — рогач, брачка, хват-ки.
 Ухватывать, — тить — хапати, ухопити, схопити; — ся-хапа-тися, ухопитися, учепити-ся.
 Ухвостье — висівки.
 Ухитряться, риться — ухитро-вуватися, руватися, прихи-тровувати, рувати, схитро-вувати, рувати, схищатися, схистатися, прирозуміти.
 Ухищреніе — хитрощі, підходи
 Ухищренность — хитрість.
 Ухищренный, о — хитрий, о.
 Ухищряться, — риться — ухитря-тися, ритися.
 Ухлопать — угатити, угатели-ти.
 Ухмыляться, — нуться — осколя-тися, оскальнутися.
 Ухо — вухо.
 Уховертка — нас. *Tortricula au-riculata* L. — щипляк, щи-пак, кліщак, щипиця, щи-папіча, хохолік, хохолоз, хохоланя, хохолак, хохол,

корецъ, щипчик; ухочистка — корповушка.
 Уходитъ, уйти — виходити, вий-ти, піти, відходити, відій-ти, умикати, умкнути, зі-ходити, зійти; (о времени) упливати, уплинути.
 Уходитъ — (прометать) роз-тринькати, промантачити, змарнувати; (убить) змор-дувати, замордувати, до-конати.
 Уходъ — відход, вихід; (при-смотръ) догляд, нагляд.
 Ухудшать, — шить — угіршувати, — шити, погіршувати, погір-шати, погіршити.
 Ухудшаться, — шиться — гірша-ти, погіршати, ніячитися, поніячитися.
 Ухудшеніе — угіршення, погір-шання.
 Ухудшившийся, пришедший въ упадокъ — поніячений; (о людяхъ) зледащилий.
 Уцѣлѣть — заціліти, зціліти.
 Уцѣпиться, схватиться — оче-піритися, учепитися.
 Участвованіе — учасництво.
 Участвовать — брати участь, мати участь.
 Участие — участь.
 Участковый — дільничний; — вое попечительство — дільничий патронат.
 Участникъ, ца — учасник, ця; въ підприємстві — спільник, ця; въ работѣ — супрягач; въ заговорѣ — змовник, — ця.
 Участокъ — дільниця.
 Участь — доля.
 Учащать — почащати, учащати, унажуватися.
 Унашійся — учень.
 Учебникъ — підручник.
 Учебный — шкільний; (о коман-дѣ) — муштровий.
 Ученикъ — учень, школяр, шкільник.
 Ученица — учениця, школярка.
 Ученический — школярський.
 Ученіе — учиття, учба, наука, учінка, навчання; военное — муштра.
 Ученный — учений; (выученный) укий; — ное об ество науко-ве товариство; — ное изслѣ-дованіе, сочиненіе — науко-ва розвідка, розправа.
 Учетный — дісконтовий.

Учетъ — (подсчетъ) облік, регистрація; (вычетъ) виліч ка; (банков.) дисконто.
 Училище—школа.
 Училищный—шкільний.
 Учинять, нить—чинити, учинити; что либо противонравств.—коїти, скоїти.
 Учитель—навчитель.
 Учительница—навчителька.
 Учительствовать—учителювати.
 Учительство—учителювання, учительство.
 Учить, научить—вчити, навчати, навчити; воен.—муштрувати.
 Учредитель, ница—фундатор, -ка, закладач, -чка, засновник, -ця, надавець, вниця, установник, -ця.
 Учредительный—установчий.
 Учреждать, дить—закладати, -класти, установляти, -вити, засновувати, нувати, фундувати, зафундувати.
 Учреждение—заклад, установка, інституція; фундація; заснування, установка.
 Учтивецъ, вица—чемник, ця.
 Учтивость—чемність, гречність, звичайність, ввічливість.
 Учтивый, о—чемний, гречний, звичайний, ввічливий, о.
 Ушастый—ухатий; сущ.—ухач.
 Ушать—цебер.
 Ушибать, бить, —забивати, бити, побивати, побити.
 Ушибаться, биться—забиватися, забитися.
 Ушибъ—забиток.
 Ушивка—ущиття.
 Уширение—пошир, розшир.
 Уширять, рить—поширяти, -рити, розширяти, -рити.
 Ушистая ива, раст. *Salix arguta*—лізка.
 Ушко—вушко; игольное—засилка; сосуда—дужка.
 Ушку никъ—ушкал.
 Ушлець—збіг.
 Ушное—щерба.
 Ушный—вущний.
 Ущеліе—міжгірря, кугава, язвина, межигірря, просмик, пересмик, роспалина, росколлина.
 Ущелочить (бѣлье)—узолити.

Ущемление—защекніння, уще-
кніння.
 Ущемлять, -мить—защикати, -кнути, ущикати, кнути.
 Ущербление—ущерб.
 Ущерблять, -бить—щербити, ущербити.
 Ущербъ—уєм, шкода; луны—ущерб.
 Ущипывать, -пнуть—щипати, ущипнути; скубти, скубнути.
 Уъздить—(дорогу) уторувати; (коня) виіздити.
 Уъздный—повітовий.
 Уъздъ—повіт.
 Уъзжать, уъхать—від'їздити, від'їхати, пов'їздити.
 Уютность—затишність.
 Уютный, о—затишний, захистний, о.
 Уютъ—затишок.
 Уязвимый—уразливий.
 Уязвление—ураза, уразка.
 Уязвленный—уражений.
 Уязвлять, -вить—уражати, уразити.
 Уяснение—вияснення.
 Уяснять, нить—вияснити, вияснити.

Ф.

Фабрика—фабрика; бумажная—папірня.
 Фабрикантъ—фабрикант.
 Фабрикатъ—виріб.
 Фабрикация—робливо, виробництво, фабрикування.
 Фабриковать—виробляти, фабрикувати.
 Фабриль—чорнити.
 Фабричный—фабрицький, фабричний.
 Фаворить—милованець, милованка.
 Фазаний—маджаровий.
 Фазанъ, пт. *Phasianus colchicus*—маджар.
 Фаза (луны)—квартира.
 Фазисъ—фаза.
 Факель—смолоскип.
 Факельный—смолоскиповий.
 Факельщикъ—смолоскипник.
 Фактически—фактично.
 Фактический—фактичний.
 Факторъ—(дѣятель, двигатель, двиг. сила, начало) —чинник.

Фактура—рахунок, фактура.
 Фактъ—факт.
 Факультетъ—факультет, ви-
 діл.
 Фаланга—шик, лава; паукъ—
 фаланга.
 Фалангидъ, сѣнокосъ, насѣк.—
Phalangium orillio—косарь,
 косибав.
 Фалда—пола.
 Фальсификаторъ—фальшив-
 ник, фальтер.
 Фальсифицировать—фальси-
 фиковати.
 Фальшивить—фальшувати.
 Фальшивомонетчикъ—грошо-
 підробник.
 Фальшивый—фальшивий, під-
 роблений, підборний; изво-
 ротливый человекъ—кру-
 тихвіст.
 Фальшь—фальш.
 Фамиліарничать—панібрата-
 тися.
 Фамиліарно—запанібрата.
 Фамиліарность—панібратство.
 Фамиліарный—панібратський.
 Фанатизмъ—загорілість.
 Фанатикъ—загорілець.
 Фанатическій—загорілий.
 Фамилія—(семейство) родина;
 (племя) рід, покоління;
 (прозваніе) прізвище.
 Фанерка—форнір.
 Фантазеръ—химерник.
 Фантазировать—химерити,
 химерувати, заходити в
 хмару; въ музыкѣ—імпро-
 визувати.
 Фантазія—фантазія; мрія, хи-
 мера.
 Фантастическій—фантастич-
 ний, химерний.
 Фанфаронъ—величайко, чвань-
 ко.
 Фарватеръ—стрижень.
 Фарсъ—жарт.
 Фартухъ—катран, катранець,
 запаска, запінка, запілка,
 запільчина, завіска; кожа-
 ный—шуствал.
 Фарфоровый—порселеновий.
 Фарфоръ—порселен.
 Фаршированный—начиняний.
 Фаршировать—начиняти.
 Фаршъ—осередок, начинка.
 Фасадный—чоловий, чільний.
 Фасадъ—чоло.
 Фасолевидный—квасолкова-
 тий.

Фасоль—квасоля, хвасоля.
 Фасоль огненная, раст. *Pha-
 seolus multiflorus*—королів
 цвіт.
 Фасонъ—стьон, кштапт, зразок.
 Фата—намітка вінчальна.
 Фатюй—вайло, мамула, нез-
 граба, бамбула, тухтій.
 Фать—ферт.
 Фауна—фауна.
 Фашинникъ—тарас.
 Фашинный—тарасовий.
 Фазтонъ—фаетон.
 Фаянсовый—фаянцовий.
 Фаянсъ—фаянца.
 Февраль—лютець, лютий.
 Февральскій—лютневий.
 Фейерверкъ—фейверк, огнева
 штука.
 Фелонъ—шата.
 Фельдфебель—бунчужний.
 Фельдфебельскій—бунчужни-
 цький.
 Фельдшерскій—фельдшерсь-
 кий, фершальський.
 Фельдшеръ, рица—лікарський
 помічник, ця, фельдшер, ка,
 фершал, -ка.
 Фельетонъ—фейлетон.
 Ферма—хутір, фільварок, під-
 варок.
 Ферментъ—бродило.
 Фермеръ—хуторянин, посесор.
 Фертикъ—штирк.
 Феска—феса.
 Фетишъ—божок.
 Фехтовальний—фехтарський.
 Фехтовальщикъ—фехтарь.
 Фехтованіе—шермицерія, фех-
 тування.
 Фехтовать—фехтувати.
 Фибра, анат.—волокінце, жил-
 ка.
 Фиброзный—волокнуватий.
 Фига—дуля; раст. *Ficus Carica*
 —фига; вялен. плоды—ин-
 жир.
 Фигляръ—(фокусникъ) шту-
 карь; (плутъ) махляр, архим-
 ник, шальвіра, ошуста;
 (двуличный) облудник; (ско-
 морохъ) мартопляс.
 Фиговый—фиговий.
 Фигура—постать, постава, ста-
 тура, штатула, здіб; (геом.,
 ритор., въ танцахъ и кар-
 тахъ) фигура.
 Фигурировать—фигурувати.
 Физическій—физичний;—кая
 возможность—снага.

Фізіономія—обличчя.
 Филе—крижівка.
 Філейний—крижовий.
 Филенка—тахля.
 Филейчатый—тахльований.
 Филинъ, пт. *Strix bubo*—пугач.
 Филологическій—фільольо-
 гичний.
 Филологія—фільольогія.
 Философія—фільозофія.
 Философъ—фільозоф.
 Фильтровать—цідити, проці-
 жувати.
 Фильтръ—цідилко, цідилка,
 цідилко.
 Финансовый—фінансовий.
 Финансы—скарб, фінанси.
 Финиковый—датовий.
 Финикъ (плодъ)—дат.
 Финтить—крутитися, викру-
 чуватися, хитрувати; під-
 лещуватися, підлабузюва-
 тися; кокетувати.
 Финтифлюшка—фрашка, дрі-
 б'язок.
 Фискалить—шпигувати.
 Фискаль—шпиг.
 Фискъ—скарб, державний.
 Фисташка, раст. *Pistalia vera*
 L.—юста.
 Фисташковый—юстовий.
 Фистула, мед.—нориця, вов-
 чок.
 Фитилекъ—гнотик.
 Фитиль—гніт.
 Фитильный—гнотовий.
 Фіалка, раст. *Viola odorata*—
 фіялка, фіявка, хвіялка; *V.*
canina L.—братки, сокирки;
V. mirabilis L.—лісова фі-
 ялка, підлісок; *V. tricolor*—
 полуцвітки; *Hesperis matro-*
nalis—фіялка вечірня.
 Фіалковый—фіялковий.
 Фіаско—невдача, потерпѣть—
 облизня піймати, халявки
 попекти.
 Фиолетовый—фіялковий.
 Флагъ—майва.
 Фланговый—боковий.
 Флангъ—бік.
 Фланелевый—фанальовий.
 Фланель—фаналя.
 Фланерь—похожай.
 Фланировать—похожати.
 Фланецъ, механ.—криса.
 Флегма—харкотиння, хряки;
 хлятьба; млявість.
 Флегматикъ—лемеха, флегма-
 тик.

Флегматическій—лемехуватий,
 флегматичний.
 Флетта—флет, гайда.
 Флейтисть—флетист, гайдарь.
 Флигель—придомок.
 Флиртовать—женихатися.
 Флиртъ—женихання, заляоти.
 Флотъ—фльога.
 Флюгеръ—погодник, вітро-
 вець, півник.
 Флюсь—флюс.
 Фляга—пляшка.
 Фокусникъ—штукаръ.
 Фокусничать—штукарювати.
 Фокусный—физич., світозбір-
 ний, збіросвітний, огнище-
 вий.
 Фокусъ—штука, флигель, фі-
 гель; физич.—збіросвіт, сві-
 тозбір, огнище.
 Фольга—сухозлотниця.
 Фонарный—лихтарний.
 Фонарь—лихтарь, лихтарня,
 світич.
 Фондъ—іста.
 Фонтанъ—водограй.
 Фснь—тло.
 Бордыбака—нахаба.
 Бордыбачить—бютати, бриш-
 кати, пиндючитися, козири-
 тися.
 Форейторъ—хвалетор, хвореш.
 Форель, рыба *Salmo fario*—
 пструг, струг, пестрюга.
 Форма—(вишій видъ) здіб;
 (обмундированіе) уніформа;
 (образецъ) зразок, кшталт;
 (для печенія тѣста) ставець.
 Формированіе—формування.
 Формировать—формувати.
 Формулировать—формулю-
 вати.
 Форпостъ—бекет.
 Форсировать—скорити, прис-
 коряти.
 Форсистый—міцний, могут-
 ний, чваньковитий, чепу-
 ристий, пихатий, зарозумі-
 лий, меткий, моторний.
 Форточка—кватирка, кватирка.
 Фотографировать—світлити,
 фотографувати.
 Фотографія—світлина, фото-
 графія.
 Фотографъ—світляр, фото-
 граф.
 Фофанъ—дурень, кеп.
 Фраза—речення.
 Франтикъ—джеджик, хвер-
 тик, хвинтик, надриганчик.

Франтить—хверцювати, чепу-
ритися.
Франтиха—чепуруха, парадни-
ця, джэнджуриста.
Франтъ—чепурун, парадник,
фертик, хвертик, чепурко,
галанець.
Француженка—французка.
Французскій—французскій.
Французъ—француз.
Франтовской—ки—парадный, о.
Фрахтъ—фрахт.
Фликадель—товченики ско-
ромні у юшці.
Франтовой—шиковний.
Фронтонъ—зимець.
Фронтъ—шик, лава.
Фруктовый—садовинний.
Фруктовщикъ—садовинник.
Фруктъ—садовина; (сушеные)
сушня, сушениці.
Фу—пфе!
Фукать, кнуть—хукати, кнути.
Фуксинъ—куксин.
Фундаментальный, о—фун-
товний, фундаментальный, о.
Фундаментъ—селитва, бут,
підвалина, спід, підстава,
підмури.
Фунтовый—хунтовый, фунто-
вий, митровий.
Фунтъ—хунт, фунт, литра.
Фуражечный—кашкетовий,
каскетовий.
Фуражировать—фуражувати.
Фуражировка—фуражування.
Фуражка—каскет, кашкет.
Фуражный—фуражовий.
Фуражъ—фураж.
Фургонъ—карачан, будара
крытый—балагула, палуб,
частий віз.
Футляръ—покровецъ, тулу-
бець.
Футь—стопа.
Фуфлыга—волоцюга, гультяй.
Фуфлыжничать—волочитися,
тинятися, гультяювати.
Фуфырится—гніватися, бур-
моситися; вередувати, ко-
мизитися.
Фыркание—фоскання, форкан-
ня, прискання, чмиханья,
сарканья, пирханья.
Фыркать, кнуть—фоскати,
снути, форкати, кнути,
прискати, снути, чмихати,
хнути, саркати, сарчати,
саркнути, пирхати, хнути.

Х.

Хабазина—жердина, дрюк, по-
ровина.
Хабарить, безл.—щастити, тс-
ланити.
Хазовскій—показный.
Хазъ—ферт, хверт, чепурун,
галанець, початок ткани-
ни, брузумент.
Хай-дівка—козирь-дівка.
Хайланъ—горланъ.
Халдитъ—горлати, верещати.
Халамыга—незграба.
Халатность—недбайість, нед-
байство, недбайливість.
Халатный—шляфроковий; не-
байий, недбайливий, без-
журный.
Халать—шляфрок.
Халкаты—лолокати, мелигати,
хекати, хоркати, жерти.
Халуй—лакиза, лакуза, хам-
ло.
Халуйскій—лаки уватий.
Хандра—нуд, нуда, нудьга.
Хандрить—нудитися, нудити
світом, нудьгувати.
Ханжа—пустомол, ка, бож-
карь, рка, божкодайло, свя-
тоха, святко, святобож-
ник, ця, безскоромник, ця;
напитокъ—гардаман.
Ханжеской—святобожний.
Ханжество—святобожество, пу-
стомольство.
Ханжить—святобожити, жи-
вим до бога лізти.
Ханка, Гаст. Cuscubita Pero
Citriformis—тарапунька, ка-
рахоныка.
Ханскій—ханський.
Ханша—ханиця.
Ханъ—хан.
Ханюка—скнира.
Ханючить—скнарувати.
Хаосъ—хаос; замут, розгар-
діяш, гармидер, сутаня.
Хаотическій—хаотичний.
Характеризовать—характери-
зувати.
Характеристика—характери-
стика.
Характерность—характер-
ність.
Характерный, о—характер-
ний, о.
Характеръ—удача, натура, ха-
рактер.

Харица—пичка, пищюрка.
 Хариусъ, рыба *Salmo thymallus*—перій.
 Харканіє—хрякання.
 Харкати, кнуть — хрякати, кнути.
 Харкунъ, нья—харкач, чка.
 Харчевня—харчодайня.
 Харя—пика, машкара, мармиза, мармуза, харло.
 Хахалить—гультаювати; бахурувати.
 Хахаль—дурисвіт; бахур, бадамут.
 Хашарикъ—бузівок, бузімок.
 Хаюка—жебрак, старець, прохач.
 Хаюкати — старцювати, жєбрати.
 Хаяти—гудити, ганити.
 Хвала—хвала, похвала.
 Хвалебный—хвалійний.
 Хваленіє—хвальба, хваління.
 Хваленый—хваленик, хвалений.
 Хвалитель, ница—хвалій, ка.
 Хвалить—хвалити, вихвалити.
 Хвальба—хвальня, хвастоші.
 Хвостаніє—хвальба, вихвалка.
 Хвостать—хизуватися, вихвалитися, хвалитися.
 Хвастливість—хвастовитість, вихвальність.
 Хвастливый, о—хвастовитий, вихвальний, о.
 Хвастовской—хвальковний.
 Хвастовство—хвастоші, хвасті, хвальба, вихвалка.
 Хвастунъ, нья—хвалько, хвалістрант, цвєник, самохвалка.
 Хватаніє—хапання, хапанка, хапанина.
 Хватать, тить — хапати, захопити, схопити, хапкати, їмати, їмити, габцювати, угабцювати; (быть достаточно) вистачати, вистачити, ставати, стати, потягати, гти; (доставать, достигать) сягати, сягнути.
 Хвататься—халатися, братися.
 Хватить, ударить — мигнути, луснути, дзибнути, тьопнути, уджигнути, учистити, зацідити, клезнути, затапити.
 Хватиться, спохватиться — скидатися, оглядітиса, схав-

менутися, охаменутися, оханути; начать искать — зшукатися.
 Хватка, охотн.—ловка.
 Хваткій—хапкий, похватний.
 Хватомъ—хапко, хапком, похапцем.
 Хваткій—зуховатий.
 Хватъ—джегеръ, зух.
 Хваты!—лап! хап! хоп! цап! трахъ—тьоп!
 Хвойникъ—чатинник.
 Хвойный—чатинний.
 Хвораніє — хорування, слабування.
 Хворать—слабувати, хирити, хирлати, хирляти, нездужати, хорувати, нездоліти, нечопити.
 Хворостина—хлудина, хлюдина, хвойдина, хабина; для вьющих растений — тичка, тичина.
 Хворость—хабаз, хабуззя, грамузжа, халаща, дриз, хмиз, рїжджа; фашина—тарас.
 Хворость — хворість, хира, хворощі.
 Хвостатый—хвостатий.
 Хвостать, стнуть — хвиськати, хвисьнути, хльостати, снутити, стьобати, бнути.
 Хвостецъ, анат.—гузівка; сьдалищ. часть—купер.
 Хвостовертка, нас. *Staphilin* —щипавка.
 Хвостовой—хвостовий.
 Хвостцовый—гузівковий.
 Хвостъ—хвіст; лисій—китюх.
 Хвоцевникъ, раст. *Equisetum limosum* — хвоіщ, хвоц, хвіщ.
 Хвоцъ, раст. *Equisetum* —тряска, кудїлка, прячка; *E. arvense*—польова сосонка, пестушки, падиволос; *E. silvaticum*—смерічка, падиволос.
 Хвоя—чати́на.
 Хибарка—халупка, халупина, халупчина.
 Хижина — хатина; шалашъ — кужделеба.
 Хиленькій—кволеный, слабенький.
 Хилость—слабовитість, хоровитість, кородкість, кволість, захилість, безздорів'я, мїлість, занепаість.

Хилый, о — кородкий, слабый, кволий, безздоровный, мліль, захилый, нездоровуватий, занепадий, о.
Хилѣть — хирѣти, хлясти, хлянути.
Химикъ — хемик.
Химическій, ски — хемичный, о.
Химія — хемія.
Хирѣть — кригнати, чев'ядіти, чевріти, чув'еріти, тибіти, ковизнути, псити.
Хитрець — хитрик, мудрагель, мудрагель, крутарь, крутий.
Хитрить — шалдувати, хитрувати, микулити, на хитрошах ходити, хархирувати.
Хитро — мудро, штучно, штуцерно.
Хитр — хитро, лукаво.
Хитроватый — похитрий.
Хитросплетение — викрутни.
Хитрость — хитрість, хитрощі, підступ.
Хитрый — хитрий, хірхильний, прохірний, лукавий.
Хихиканье — хихики, хихички, хихітня.
Хихикать — хихотіти, кихати.
Хищение — заїди, лупіство, драпіжство, крадіж, здирство.
Хищникъ, ца — хижак, -чка, драпіка, лупіжник, ця.
Хищнический — хижацький, драпіжний, здобичний.
Хищничество — хижацтво, драпіжство, лупіжство.
Хищность — хижість.
Хищный — хижий.
Хладнокровіе — байдужість.
Хладнокровный, о — байдужий, о; (о животн.) зимнокровный.
Хламъ — хабоття, мотлох, ба-залуччя, бутириння, танди-та, негодня, хламіття; ста-рый ломъ рапугтя.
Хлебать — хльоптати, хльоб-тати, хльобтати, хлипати, хле-пати, сьорбати, дигати.
Хлестать, тнуть — морскати, -снути, стьобати, -бнути, хвоськати, -сьнути, цво-хати, хнути, хляпати, пну-ти, хвиськати, сьнути, цви-лити, уцвѣлити, цвигати, -гнути, батожити, убатожи-ти, шмагати, -гнути, хов-

стати, -стнути, ляскати, ляс-нути, твостикати, -кнути, джигати, джигонуті, уд-жигнути.
Хлесткий — морський, хвиський, хвисткий.
Хлопальщикъ, -ца — ляскач, -чка.
Хлопаніе — ляскання, попання, лускання, лоскання, ляпан-ня, кляскання, ляпотнява, трясання, хляпання.
Хлопать, пнуть — хляпати, пну-ти, трясати, снути, кляс-кати, -снути, ляпати, пнути, попати, -пнути, лоскати, -снути, лускати, снути, луп-кати, пнути; дверью-грюка-ти, кнут; глазами-лupati, кліпати; въ ладоши-плеска-ти в долоні.
Хлопокъ — клочья; жмут; иду-щий на ткани-бавна.
Хлопотаніе — клопоті.
Хлопотать — клопотати, -ся; (ухаживая) -тупкувати, туп-кати, тупати, падкати, пад-кувати, -ся, піклуватися, крягатися; о документахъ-выправляти документи.
Хлопотливость — клопѣтність.
Хлопотливый, безпокойный (о дѣлѣ) — клопѣтний, суетли-вый — потовкучий; стара-тельный-пазовитий; -вое дѣ-ло-заводня.
Хлопотный, о — морочливый, мерочный, морокуватий, о.
Хлопотун, ня — хлопотун, кло-патуха.
Хлопоты — клопотня, клопѣт, турба, турбанна, турбація, морока.
Хлопушка — ляскавка, кляска-ва, тряскавка, хляпавка.
Хлопчатникъ, раст. *Gossypium* — бавник, бавовник.
Хлопчатобумажный — бавовня-ний, бавняний.
Хлопчатый — клоччаний, -тая бумага-бавна, бавовна.
Хлопъ — ляс! бух! лусь! луп!
Хлопье — клочья; снѣгу-пла-стивці, пластивні.
Хлористый — хльоричний; во-дородъ-хльороводень, сіль-ный квас.
Хлорнокислая соль — солян.
Хлорный — хльоровий.
Хлоръ, хим. — хльор.

Хлынець—волоцюга.

Хлынуть—хлянути, хлюнути, зринутися линути, леленути, поринуту, клинути, покотити, гунути, пороснути, бурхнути.

Хлысть, тикъ, о—лозина, нка.

Хлѣбникъ, ца—пекар, ка.

Хлѣбное дерево, раст. *Artocarpus insisa*—хлѣбовець.

Хлѣбный—хлѣбный; яма для сыпки зерна пашенна яма.

Хлѣбный жукъ, *Anisoplia Austriaca*—лопатник-жук, кузька, красулька, красунок, житник, наливайко.

Хлѣбня—пекарня.

Хлѣбодаръ—шафаръ.

Хлѣбопашескій—хлѣборобскій, рільничий.

Хлѣбопашество—хлѣборобство, рільництво.

Хлѣбопашествовать—хлѣборобити.

Хлѣбопашецъ—хлѣбороб, хлѣборобник, рільник.

Хлѣбопекарня—пекарня.

Хлѣбопекарша—перепічка.

Хлѣбопекъ—хлѣбопек, пекаръ.

Хлѣбопеченіе—хлѣбопечиво.

Хлѣбоплодъ—см. Х. дерево.

Хлѣбородный—хлѣбозародливый, хлѣбозрідний, хлѣбодорідний.

Хлѣбосоль, ка—учтивецъ, -виця.

Хлѣбосольный—учтивый.

Хлѣбосольство—учтивість, гостинність.

Хлѣбъ—хлѣб; бѣлый-булка; ржаной-житняк; прѣсный-прісняник, прісняк; въ зернѣ и на стеблѣ пашни-ця; въ зернѣ збіжжя; зерно смѣшанный—суржик; на корню—збожілля; сжатый—жнивѣ, житво; скошенный—кошениця.

Хлѣвный—хлѣвний.

Хлѣвъ—хлѣв, хижка, кутецъ для овецъ—кошара; для свиней—куча, свининець; для телятъ—телятник; для коровъ—коровник; для рога скота—волівня; для откамливанія свиней—саж.

Хлѣбать—хлѣпати.

Хмелевая люцерна, раст. *Medicago lupulina*—горещок.

Хлѣбъ—безодня.

Хмелеводство—хмельництво.

Хмелеводъ—хмельяр.

Хмелевой—хмельевый.

Хмелекъ, въ выр. подъ хмелькомъ під чаркою, на підпитку.

Хмель, раст. *Humulus lupulus*—хміль, хміль болотяний.

Хмельное—п'яне.

Хмельной—напилий, підпилий; п'яний, міцний.

Хмелѣть—хмеліти, п'яніти.

Хмелюкъ, раст. *Trifolium agrosticum*—хмелик польовий.

Хмурить—супити, морщити, насуплювати.

Хмуриться—супитися, насуплюватися, о небѣ хмуритися.

Хмуры, нахмуренный—насупуватий, похмурый, понурый, насуплений.

Хныканіе—скімліня; квинзіння, сквиріння.

Хныкать—скімлити, квинзнути, сквиритися, пхикати.

Хоботокъ—савецъ, сисальце.

Хоботъ—руля.

Ходатай—ходак, кабан; заступник; адвокат.

Ходатайство—прохання.

Ходатайствовать—прохати, просити.

Ходить—ходить; часто куда-учащати, частити; скор. и мелк. шагами тѣяти, дріботіти, дробцювати; спѣша-чмичкувати; хромай-шкандибати, шкитильгати, кульгати; тяжело—плентатися, плуганитися, чапати; не твердо—дибати; широко—ступая—цибати; вадъ и впередь—снови-гати, простювати.

Ходкій—бігкий, роскотистый; (о товарѣ) покупный.

Ходнемъ—ходора, ходором.

Ходовой—(берегъ) прибережник; день похідний; (о до-рогѣ) пішохідний; (о ча-сахъ движенія судна) ру-ховий.

Ходокъ—ходильник, ходжай, ходак.

Ходули—хідлі, ходилиці, ходильниці, ходлі, диби.

Ходулочникъ, пт. *Himantopus rufipes*—шудлак, шудлачок.

- Ходъ—хід, хода, рух; вхід, вихід, ходник, прохід, под-земный—потайник; збут, схід; хід (у тельги); про-цесія.
- Ходьба—ходня, хода, ходини, походеньки (мелкими шаж-ками) тюпаня.
- Хожалый—возний.
- Хождение—хідня, ходня, хо-ження, ходіння, ходини, ходи, походеньки.
- Хозяйка—господиня, госпо-дарка, газдиня.
- Хозяиничанье—хазяїнування, господарювання, газдуван-ня.
- Хозяиничать—хазяїнувати, го-сподарювати, газдувати.
- Хозяинь, домохозяинь—до-марь, хазяїн, хазяй, госпо-дарь, газда.
- Хозяйский—господарський.
- Хозяйственность—господар-ність, хазяїновитість.
- Хозяйственный (ведущий хо-рошо хозяйство)—хазяїно-витий, хазяїнуватий, ха-зяйливий, хазяйовливий, хазяїновитий, господар-ний, ощадний; (отдѣль, де-партаментъ) господарний; -ныя принадлежности—на-дібок.
- Хозяйство—господарство; (собственное)—своещина.
- Холение—пещення, плекання.
- Холить—пестити, пестувати, плекати.
- Холка—чубок.
- Холмикъ—згірок, згірря, пого-рок, горбок, пригор, при-горок, сугорбок; кротовой норки—кертчина, кіпнина.
- Холмистый—шпилястий, гор-бастий, погоркуватий.
- Холмообразный—горбкуватий.
- Холмъ—шпиль, сугорб, при-гір, горб, погорок, бугор.
- Холодецъ раст. *Asparagus*—заячий холодок.
- Холодильникъ—холодник, пе-репуст.
- Холодильный—холодячий.
- Холодить—холодити.
- Холоднехонький—холодні-снький.
- Холодно—студено, холодно, сіверко.
- Холодноватый, о—холодяч-кий, холодненький, ядря-ний, ядрений, прихолодний, похолодний, пристудений, о.
- Холодное—холодець.
- Холодность—холодність; байдужість.
- Холодный—холодний, студе-ний; (о трупѣ) стилий, бай-дужий.
- Холодь—холод, студень, хо-лоднечка, сівер.
- Холодѣть—холонути, по-стигати, стигнути, проча-хати.
- Холоженіе—холодіння.
- Холопство—хлопство.
- Холопствовать—плазувати, стелитися перед ким.
- Холопствующий—лакиза, ла-куза, підніжок.
- Холопъ, пка—хлоп, ка.
- Холостежь—парубокство.
- Холостильщикъ—халаштун, холощій, валашал, валах.
- Холостить—халаштати, вала-шати, халашати.
- Холостой—парубок; -зарядъ—сліпий набій.
- Холостякъ—парубок; моло-дой—молодик, молодяк.
- Холстина—красно, полотни-на.
- Хость—полотно.
- Холщевникъ—полотенник.
- Холщевый—полотенний.
- Холя—роскіш; пестування.
- Хомутина—кичка.
- Хомутный—хомутовий.
- Хомуть—хомут; строит.—стя-говина.
- Хомякъ, зоол. *Cricetus vul-*garis—хома, карбиш.
- Хоперь—баба.
- Хорда, геом.—тягива.
- Хорекъ зоол.—*Mustella put-*orius—тхір, хір.
- Хористъ, ка—хорист, ка.
- Хороводный—танковий.
- Хороводъ—танок.
- Хоровой—хоровий.
- Хоронение—ховання.
- Хоронить—ховати.
- Хорохориться—харапудитися, костричитися, приндитися, індічитися, прищитися, го-роїжитися, пиндючитися.

Хорошенький — гарненький, гарнісінський.

Хорошенько, — добре, гарненько.

Хороший — добрий, гарний, го-жий, ладний, доладний, пу-тящий, порядний, файний.

Хорошо — добре, гарно, га-разд, доладу, файно.

Хорошеть — кращати, гарні-шати.

Хоругвенный — корошовний.

Хоругвь — корога, корогов.

Хорь — хор.

Хорь — см. Хорекъ.

Хорьковый — тхоревий.

Хотенье — хіть, охота, хотіння.

Хотеть — хтіти, хотіти, волі-ти, водити, бажати, жада-ти; сильно — кортіти.

Хотя — хоч, хоча, хочай, хо-чень, хоць, хочай, хотяй.

Хохлатка — чубатка; раст. *Cogudalis cava Schudeiguy* — кокірчики.

Хохлатый — чупрявий, чуба-тий.

Хохлатый жаворонокъ, пт. — кочубей.

Хохлатеть — чубатіти.

Хохляч — чубатень.

Хохлиться — іжитися.

Хохолок — чубок, чубайка, хо-пак, хобот.

Хохоль — чупер, чуприна, чуб, чемер, чівка.

Хохотать — реготати; до упа-ду — залягатися.

Хохотунъ, -нья — сміюн, -юха, смішко, сміхун, ха, рего-тун, ха.

Хохоть — регіт, реготня, рего-ти, сміхотня.

Храбрець — сміляк, небій.

Храбриться — храбрувати, хра-бруватися.

Храбрость — хоробрість, смі-ливість.

Храбрый, -о — хоробрий, сміли-вий, -о.

Храбръть — хоробрішати.

Храмовой — церковний.

Храмъ — церква, контина.

Хранение — схов.

Хранилище — сховище, scho-ванка.

Хранитель, -ница — охорон-ник, -ця.

Хранить — ховати, хоронити.

Храпунъ, -нья — хропій, ка, хропко.

Храпъ — хропін, хропак.

Храпѣть — хропті.

Хребетны — хробуровий, по-хребтовий.

Хребеть — хробур, похребт, кряж, похребтина; геогр. — стрілиця, пасмо.

Хрестоматія — читанка.

Хрипкость — хрипкість, хри-павість.

Хриплый, -о — хрипкий, хрипа-вий, -о.

Хрипнуть — хрипнути.

Хрипота — хрипливість, хри-павка, хрипка, хрипавиця.

Хрипѣние — харкіт, хрипін.

Хрипѣть — харчати, хрипін.

Христардничать — жебрати, старцювати.

Христосоваться — христовати-ся, христосатися.

Хромание — шкандибання, шкан-дильяння, шкитильгання, кульгання, куління, кулян-ня, кривуляння.

Хроматический (о цвѣтѣ) — се-лезнистый.

Хромать — шкандибати, шкан-дильяти, шкитильгати, ку-літи, куляти, кульгати.

Хромой — кульгавий, кривий, кулявий, шкитильгавий, косопалый — кутерногий.

Хромоногий — кутерногий, куртоногий, хромолаба.

Хронический — хроничний.

Хрупкий — хрусткий, крихкий, крушний.

Хрупкость — крихкість, хру-сткість, крушність.

Хрусталикъ, анат. — сочка.

Хрусталь — кришталь.

Хрустальный — кришталевий.

Хрусты (печенье) — вергуні.

Хрустѣние — хруск, хрускін, хрупотява, хробот, хруско-тіння, хрупостіння, хрупотіння.

Хрустѣть — хрущати, хрустін, хрумтін, хрускотін, хрупостін, хрупотін, труска-ти.

Хрычъ — стариган, шкарбун.

Хрюновникъ — хрюновище.

Хрюнь, раст. *Armoracia rusti-*

сана — хрон, хрін.

Хрюкало — рийка, писок.

Хрюканье — хрюканья, хрюканья, хрюнькіт, рохканья, рохкіт.

Хрюкать — хрюкати, хрюкати, хрюнькати, рохкати, кручати.

Хрясть — хрясть.

Хрящеватый — похрясткий.

Хрящейвой — хрястковий.

Хрящ — хрустка, хрусталка, хрястка, хрупка, гравій — жорства, грубый холстъ — верета, ряднина.

Худать — худнути, худніти.

Худо — погано, кепсько, зле, недобре.

Худо, сущ. — лихо.

Худоба — худчина, худорба, лихо, злидні.

Худоватый — худавий, худенький.

Художественность — артистичність, художність; живописность — мальовничість.

Художественный, о — артистичний, мистецький, художний, о; живописный — мальовничий, о.

Художество — артизм, мистецтво.

Художники, ца — артист, -ка; живописець — маляр, -ка.

Худой — поганий, лихий, кепський, недобрый, худий, сухой, сухорлявий, худорлявий.

Худосочье — хирлявість.

Худосочный — хирлявий.

Худость — см. Худоба.

Худошавость — худорлявість, сухуватість, сухоребристь.

Худошавый — худорлявий, сухуватий, сухоребрий.

Худший — гірший, згірший, поганчий, поганіший.

Худъть — худнути, марніти, стягаться.

Хуже — гірше, гірш, згірш.

Хула — догана, огуда, нагана.

Хуление — гудьба.

Хупитель, ница — огудник, -ця, гудебник, -ця.

Хупительный — огудливый, гудебный.

Хупить — ганити, гудити, ганьбити.

Ц.

Цапа — хабарник, хаптурник.

Цапало — злодій.

Цапанье — хапанья, хапанина.

Цапать, пнуть — хапати, пнути; украсть — цобрити, підцобрити, цупити, поцупити; ударить — морскати, снути.

Цапаться — дряпатися, шкрябатися, чеплятися чего.

Цапкий — хапкий, чіпкий.

Цаплинь — чаплин.

Цапля, пт. *Ardea* — чапля, чапура, чаплюра, бушля.

Цапуриться — комизитися.

Царапанье — дряпанья, шкрябанья, дряпня, дряпанина.

Царапать, пнуть — дряпати, пнути, удряпнути; (о звуке) шкрябати, шкребти, скребти, дряпотіти, шкряботіти.

Царапина — дряпак, дряпач, задра; ссадина — пошморг.

Царевичь — царенко.

Царевна — царівна.

Царедворець — дворак.

Царедворческий — дворацький.

Царекъ — царик.

Цареубийство — цареубійник.

Царить — царювати, панувати.

Царица — цариця, царева, царица; зміи-шкуропоя.

Царская водка, хим. — царська вода.

Царская свѣча, раст. *Verbascum thapsus* — гадинник, коров'як, дівенна.

Царский — царський.

Царский вѣнецъ, раст. *Fritillaria imperialis* — крин.

Царский жезлъ, раст. *Verbascum Lychitis* — дивина, див, коров'як; *V. nigrum* — оман.

Царский корень, раст. *Astrantia major* — гоюче зілля, любиме мене.

Царские кудри, раст. *Lilium Martagon* L. — лісова лілея, маслянка.

Царственный — царський.

Царство — держава, царство, панування.

Царствование — царювання, панування.

Царствовать — царювати, панувати.

Царь — царь, цісар.

Царь-кавалерникъ, раст. *Delphinium elatum* — царь-сил, царь-зілля, мухомор.
 Цвѣсти — цвісти, квітнути; (о хлѣбн. злакахъ) — квітувати.
 Цвѣтене — квітнення, квіт, гроцвіт.
 Цвѣтикъ — квіточка.
 Цвѣтистый — квітчастий, цвітчастий, чічкатий, барвистий, квітчаний.
 Цвѣтитъ — барвити.
 Цвѣтная капуста — кучерява капуста.
 Цвѣтникъ — квітник, підметець.
 Цвѣтної — барвний, барвистий.
 Цвѣтоводство — квітникарство.
 Цвѣтоводъ — квітникарь.
 Цвѣтокъ — квіт, квітка, краска, чічка, чичка; нераспустившійся — пуп'янок; бѣлосніжний-снігоцвіт; бумажний-теремок.
 Цвѣтоносный — квітодаєний; (недѣля)-вербний.
 Цвѣторасположеніе — цвіто-стан.
 Цвѣточекъ — квіточка.
 Цвѣточникъ, ца — квітникарь, рка.
 Цвѣточный — квітковий, квітчаний.
 Цвѣтушіе бобы, раст. *Phaseolus multiflorus* — королів цвіт.
 Цвѣтущий — квітущий, квітучий, квітючий, квітнючий.
 Цвѣтъ — (мн. цвѣты) квіт; (на хлѣбн. растеніяхъ) — краска; (вербы, лозы, ивы) котик; (мн. цвѣта) барва, колір (лица) пера.
 Цвѣтъ безвременный, раст. *Colchicum autumnale* — осенник.
 Цвѣченіе — барвування, кольорування.
 Цедулка — писулька.
 Цементный — джумуровий.
 Цементовать — джумурувати.
 Цементъ — джумур.
 Центнеръ — сотнар.
 Централизация — осередження, зосередження.
 Централизовать, лизовать — осереджувати, зосереджувати.
 Центральный — осередковий, центральний.

Центробъжный — відбіжний.
 Центростремительный — центротяжний, центровабний.
 Центр — осередок, ширина, центр, центр; города — середмістя; тяжести — тяжінь.
 Церемониться — мунічитися, церемонитися.
 Церемонія — церемонія; (по смерти кого) — мерлини.
 Церемонный, о — церемонний, манірний, о.
 Церковнослужитель — церковник.
 Церковный — церковний.
 Церковь — церква.
 Цесаревичъ — царенко.
 Цесарка, пт. *Numida meleagris* — пантарка.
 Цеховой — цеховий.
 Цехъ — цех.
 Цикорій, раст. *Cichorium intybus* — серпівник, петрові батоги.
 Цилиндрикъ — віблик, кряжик.
 Цилиндрический — віблій, віблуватий, кряжуватий.
 Цилиндръ — вібло, кряж.
 Цинія, раст. *Zinnia elegans* — майорці.
 Цинковый — шпальтеровий.
 Цинкъ — шпальтер.
 Циркуль — ціркель, обчіркач; (деревянный у бочаровъ и плотниковъ) — розмірач, розмір, шашкірня, шестерня.
 Циркулярно — обіжником.
 Циркулярный — обіжний.
 Циркуляръ — обіжник.
 Циркуляция — крубіг.
 Цистерна — водозбір.
 Цитировать — цитувати.
 Цугомъ — упростиж, устиж, навстиж.
 Циганскій — циганський.
 Цыганъ, нка — циган, циганка.
 Цыга, мед. — шкорбут, гнилецъ.
 Цыготная трава, раст. *Veronica Beccabunga* — бунка.
 Цыготный — шкорбутний.
 Цыножка — рогожа.
 Цыпленокъ — курча, курчатко, пѣтя, пѣятко; поздно выведшійся — пізніхірочка.
 Цыпочки, на — цыпочкахъ — навшпіннячки.
 Цыплатникъ, пт. *Milvus regalis* — каня.

Цырюльникъ—цілорник, го-
лій, голяр, стрижій.
Цырюльня—цілорня, голярня.
Цыгварное сѣмя, раст. *Artemisia contra*—глистник.
Цыфирный—цифровий.
Цыфра—цифра.
Цыць—цить.
Цѣдилка—цічка, цідилок.
Цѣдить—цідити, точити.
Цѣлебный—цілючий, цілю-
щий, зцілющий.
Цѣлехонькій—цілісінький, ці-
ліський.
Цѣлесообразность—доціль-
ність.
Цѣлесообразный, о—доціль-
ний, о.
Цѣликомъ—цілцем, цілком,
усуціль, уцілок.
Цѣлитель, ница—лікаръ, рка.
Цѣлительный—цілючий, ці-
лющий.
Цѣлить—зціляти, уздоровля-
ти.
Цѣлить—цілити, лучити, мі-
рати.
Цѣлкій, о—влучний, о.
Цѣлковый—карбованець, дві
гривні.
Цѣловальникъ, ца—шинкаръ,
рка.
Цѣлованіе—цілування.
Цѣловать, ся—цілувати, -ся.
Цѣлое—цілість.
Цѣломудренный, о—чесно-
ливий, о.
Цѣломудріе—чеснота.
Цѣлостный—суцільний, ціло-
купний.
Цѣлость—цілість.
Цѣпый—цілий.
Цѣль—мета; намѣреніе—за-
мір, намір.
Цѣльный—цілковий, суціль-
ний, цілковитий, чистий,
ширий; о молокъ—незбі-
раний.
Цѣна—ціна, вартість; нари-
цательная—номинальна,
іменна ціна; рыночная—
торгова ціна.
Цѣненіе—цінування.
Цѣнители, ница—ціновник,
ця, цінитник, ця, суддя.
Цѣнить—цінувати; (кого)—
дорожити кого, шанувати.
Цѣнность—коштовність, вар-
тість.

Цѣнный, о—коштовий, кош-
товитий, коштовний, о.
Цѣновщикъ—ціновник.
Цѣпенѣть—клякнути, дереве-
нїти, дубіти.
Цѣпкій—чепкий, держкий, бе-
ручий, учепистий.
Цѣпкій—подмаренникъ, раст.
Galium aparine—прилип,
мокрець, липник, липняк,
колотовця.
Цѣпляніе—чіпляння.
Цѣплять, ся—чіпати, -ся, зачі-
пати, ся, затинати, -ся.
Цѣпникъ—ціпилю, ціпильно.
Цѣпной—ланцюговий.
Цѣпочка—ланцюжок, ретязок.
Цѣпь—ціп.
Цѣпь—ланцюг, ретяз, ретязъ;
оковы—залізо; горная—
стрілиця, пасмо гір.

Ч.

Чаберный—чебрецьовий.
Чаберъ, раст. *Satureia hortensis*—чебрець.
Чаверѣть, зачаверѣть—чев-я-
діти, учев-ядіти, хиріти, за-
хиріти, чевріти, зачевр-ти.
Чавкала—папай, жвакало, кля-
мало, жвакун.
Чавканіе—жвакання, чмакан-
ня, цямкання, клямання,
джвакання, плямкання, тев-
кання.
Чавкати—клямати, джвжкати,
цямкати, чмакати, жвака-
ти, плямкати, тевкати.
Чавкающіи (человѣкъ, жи-
вотное)—жвакун.
Чагапъ, раст. *Artemisia annua*
—пахуча нехворощ.
Чадю—дитина.
Чадюлюбивый—дітолюбний.
Чаемый—сподіваний.
Чай—чай; крѣпкій—крутий.
Чай, вѣроятно—надісь, на-
дійсь.
Чай луговой, раст. *Lysimachia
nummularia*—пристрітник.
Чайникъ—носатка, парущик.
Чайница—чайниця.
Чайничать—чаювати.
Чайный—чайний.
Чалма—завивайло, завивало,
завій.
Чалый—дерешуватий.

Чанъ — шерітвас, ширітвас, шаплик, шериквас, кадуб.
 Чара, кубокъ — келех, келіх, келюх, пугар.
 Чарователь, -ница — чарівник, -ця.
 Чародѣй — характерник, чарівник, чаклун, химородник.
 Чародѣйка — чарівниця, чарівка.
 Чародѣйскій — чарівницький.
 Чародѣйственный — чародійний.
 Чародѣйствовать — характеризувати, чаклувати.
 Чарующій — чарівничий, чарівницький, чарівкий, чарівливий.
 Часовня — каплиця.
 Часовой — годинний; годинниковий, дзигарний; стѣчик, шельвах, вартник, вартівник, вартовик, вартовничий, вартовый.
 Часовщикъ — годинникарь, дзигармайстер.
 Часокъ — годинка.
 Частить — учащати; дріботати, дріботіти.
 Частица — частка; св. Даровъ — часточка, частка.
 Частию — частиною, почасти.
 Частное, ариф. — частка.
 Частность — осібність, окремість, окремість.
 Частный — частковий; приватний, осібний, окремиий, окромий; повѣренний — приватний адвокат.
 Часто — часто, почасти, зчаста, частом, частюка; густо, рясно.
 Частоколь — частокіл, паркан.
 Частушка — дрібушка.
 Частый — частий; рясний, густий.
 Часть — частина, частка, пай, пайка, партъ, поділля, ділениця, діл; четвертая — квартал, чвертка; восьмая — осьмачка; счетная — рахунковий відділ; хозяйственная — господарний відділ.
 Частями, по частямъ — поділом.
 Чась — година.
 Часы — годинник, дзигарок; (крытые) — сліпий дзигарок; башенные, стѣнные — дзигарі; караулъ — стійка, варта.

Чახлый — миршавий, змарнілий, худий.
 Чахнутъ — чевріти, марніти, сохти.
 Чахотка — сухота.
 Чахоточный, ная — сухітник, -ця.
 Чаша (церковн.) — келех, келіх.
 Чашечка (желудевая или оръховая) — пліска.
 Чашка — миска, (чайная) филижанка, (вѣсовъ) шалька, шайка, (колѣнная) ябличко, наколінок, (ботан.) чаша.
 Чаша — халащина, загай, хаша, хмереччя, гущина, гушавина, густвина, гушак, гушавник.
 Чайніе — сподівання.
 Чайтъ — сподіватися.
 Чвакать — цямкати, хляпати.
 Чваниться — величатися, дударитися, пишатися, приндितися, бундючитися, чванитися, бришкати, пиндючитися.
 Чванливость — чваньковитість, чванькуватість, бундючність, пихатість.
 Чванный, -о — чванливий, чваньковитий, чванькуватий, бундючний, пихатий, -о; суц. — чванько, чванька.
 Чванство — чвань, чваніння, чванливість, пиха.
 Чебакъ, рыба *Cyprinus bairbus* — мерена.
 Чебрець, раст. *Teucrium polium* — чебрець лісовий, чебрик, чебчик, паклун; *Thymus serpyllum* — матерзанка.
 Чей, чья, чье — чий, чия, чие.
 Чека — заколесник, загвіздок, льоник.
 Чеканенный — кований, карбований.
 Чеканить — карбувати, кувати.
 Чеканка — карбівка.
 Чеканный — карбований.
 Чеканъ — карбівка; инструментъ, коимъ чеканять — карбель; ручн. оружје — недолимок, кѣлеп, обушок.
 Чековый — близцевий.
 Чекъ — близець.
 Челнокъ — човник.
 Челночный — човновий.
 Челнъ — човен.

Чело—чоло; челюсти (печи).
 Челобитная — суплика.
 Челобитчикъ — супликатор,
 прохальник.
 Человѣколюбецъ — людолюб-
 ник.
 Человѣколюбивый — людолюб-
 ний.
 Человѣколюбіе — людолюб-
 ность.
 Человѣконенавистникъ — від-
 людник.
 Человѣкообразный — людину-
 ватий.
 Человѣкоугодникъ, ца—лесто-
 батник, дя, лабузник, дя.
 Человѣкъ — людина.
 Человѣческій — людський; лю-
 диний, людинячий.
 Человѣчество — люд, люд-
 ськість.
 Человѣчный, о — людяний, о.
 Человѣчина — людяка.
 Челюстный — щелеповий.
 Челюсть, челюсти — щелепа,
 хава; у насѣкомыхъ — щи-
 пальці.
 Челядь — челядь.
 Чемерица, раст. *Veratrum* —
 тарганиня; *Helleborus*
niger — стародубка; поро-
 шокъ изъ чемерицы — тем-
 зуй.
 Чемоцанъ — валіза.
 Чепецъ — чепак, очіпок.
 Чепракъ — чабрак, чапрак.
 Чепуха — нісенітниця, ковер-
 за, куруверзу, брідня, те-
 ревен, банелюки, дурниця,
 незнать що, харки-макого-
 ненки.
 Чепыжникъ, раст. *Saragana*
frutescens — дереза.
 Черви — робацтво; карты — чир-
 ва, чирви.
 Червивый — червивий, черва-
 ковитий, хробачний, чірів-
 ний.
 Червивѣть — червивіти.
 Червонецъ — золотець, дукат,
 червонець.
 Червоный — червоний; о кар-
 тахъ — чирвовий.
 Червоточина — червоточа.
 Червоточный — червоточий.
 Червь — хробак, робак, хроб;
 дождевой — дощанка; древо-
 точецъ — шашель; свѣтя-
 щійся — світляк, блишак.
 Червякъ — см. Червь.

Чердакъ — горище.
 Чердачный — горишний.
 Чередной — черговий.
 Череда, раст. *Bidens tripartita*
 — купчак дикий, болотний.
 Чередоваться — чергуватися.
 Чередъ — черга, ряд.
 Черезсѣдельникъ — черезсѣде-
 лок, черезсѣделень.
 Черезчуръ — занадто, через лад
 надміру, через край.
 Черезъ — через, почерез, пе-
 рез, кризь; у, за; черезъ
 годъ — за рік.
 Черемуха, *Rubus radus* — че-
 ремха, коцюрба, калакалу-
 ша.
 Черемуховый — черемховий.
 Черенокъ (ножа) — колодочка;
 ботан. — живчик, живець,
 зраз.
 Черепаха, зоол. — келеп, ко-
 ритнячка.
 Черепаховый — келепяний.
 Черепашій — келеповий.
 Черепица — дахівка.
 Черепичный — дахівковий.
 Черепокъ — дрізок, черепок.
 Черепоконное — скоропуха.
 Черепъ — череп, мізковня.
 Черкать, — кнуть — кресляти,
 снути.
 Чермный — прикочервоний.
 Чернавка — чорнявка.
 Черная трава, раст. *Cyprip-
 edium guttatum schwarz* — зе-
 зюльки рябі.
 Чернение — черніння.
 Чернехонькій, о — чорнісінь-
 кий, о.
 Черника, раст. *Vaccinium*
myrtillus — кустъ: яфирник,
 яфинник, афинник, черни-
 ця, боровиця, дурниця; яго-
 ды — афини, яфири, яфини,
 чорниця.
 Чернила — чорнило, атрамент;
 красныя — червонило.
 Чернильница — каламарь.
 Чернильный — чорнильний,
 атраментовий.
 Чернить — чорнити.
 Черно — чорно.
 Чернобровый — чорнобровий.
 Чернобыльникъ, раст. *Artemi-
 sia vulgaris* — чорнобил, за-
 будьок, чорнобиль, чорно-
 бильник, нехворощ, чорно-
 біл, чорнобиль, нехвороща,
 бильник.

Черноватый — чернявий, по-
 черний;
 Черновикъ — чернетка.
 Черновой — чернетный.
 Черноволосый — чернявий.
 Черноглазый — темноокий, чор-
 ноокий.
 Черноголовникъ — аптечный,
 раст. *Sanguisorba officinalis* —
 рядовик; *Prunella vulgaris* —
 суховершки, горлянка.
 Черноголовый — черноголовый.
 Черногривый — черногривый;
 сущ. — черногривець.
 Черноземный — черноземный.
 Черноземъ — черноземля; сѣро-
 песчаный — сѣрозем; сѣ — вяз-
 кой глиной — припадъ.
 Чернокленъ, раст. *Acer cam-
 pestre* — паклен, караяч;
A. tartaricum — неклен.
 Чернокнижникъ — чернокниж-
 ник.
 Чернокудрешникъ, раст. *Bal-
 lota nigra* — маточник, шан-
 дра, глуха кропива.
 Чернолѣсье — чернолѣс.
 Черномазый — смаглявый.
 Чернорабочий — чернороб.
 Черноризецъ — чернецъ.
 Черносливъ — чернослив.
 Чернота — чернѣсть.
 Черноталь, раст. *Salix pen-
 tandra* — тала; *Salix cinerea*
 L. — чернолоз.
 Черный — черний; черний,
 брудный; несчастливый.
 Черный усладникъ, раст. *Oro-
 bus nigra* — царь-зілля.
 Чернь — чернява, поспѣльство,
 простолюд, хлопство, про-
 шава.
 Чернѣть — чернѣти, чернѣшати.
 Черпакъ — шпол, шполик, ко-
 рець, коряк.
 Черпальный — черпный.
 Черпальщикъ — черпач.
 Черпаніе — черпання.
 Черпать — черпати, корцювати.
 Черствость — черствѣсть.
 Черствый — черствый.
 Черствѣть — черствѣти.
 Черта — риса; особенность,
 наклонность, признакъ — цѣха.
 Чертежная — рисовня.
 Чертежникъ — рисовник.
 Чертежный — рисовный.
 Чертежъ — рисунок.
 Чертенокъ — чортеня.
 Чертитъ — рисувати.

Чертова борода, раст. *Vince-
 toxicum officinale* — раник,
 змѣиный корінь.
 Чертовка — чортиця, чортиха.
 Чертовскій — чортячий; — ски-по
 чортячому; надзвичайно.
 Чертовщина — чортовиння,
 чортівня.
 Чертовъ — чортів.
 Чертогъ — покій, кімната,
 світлиця; палац.
 Чертополохъ, раст. *Eringium
 planum* — миколайки, синѣ-
 голов, люби мене, нико-
 лаецъ; пониклый, *Carduus
 nutans* — осотий; *Xanthium spi-
 nosum* — будяк.
 Чортъ — дідько, нечиста сила,
 чорт, чортяка, біс, нечис-
 тий, арідник, антипо, ще-
 зун, хованецъ, кадук, ку-
 цак, пекельник, куцан, ку-
 ций, явида, яведрик, хамі-
 нок, безп'ятко; (болотный)
 анцибол, анциболот, анци-
 болотник; (водяной) водя-
 ник; (домовой) домовик;
 (лѣсной) лісовик; (живущ.
 въ камышахъ) очеретяник.
 Черченіе — рисування.
 Чесалка — чухран, гребінь,
 гребло; раст. *Dipsacus ful-
 lopium* L. — щітка, дряпач,
 черсак.
 Чесать — чухати, скребти, чух-
 марити; — ся чухатися, чіх-
 ратися, чірхатися, шіпа-
 тися; свербіти.
 Чеснокъ, раст. *Allium sativum*
 — часник; (зелень) пір'ячко,
 пір'я.
 Чесночный — чесноковий.
 Чеснокъ дикій, *Sempervivum
 tectorum* L. — доля, скочки.
 Чеснокъ мышій, *Allium angu-
 losum* — заячий часник, ско-
 рода.
 Чеснокъ полевой, змѣиный,
Allium rotundum — гадюча
 цибуля.
 Чесота — свербіж, сверблячка,
 свербіння.
 Чесотка, мед. — короста; чухач-
 ка, чухна, сверб'ячка, чос.
 Чесоточный — коростявий.
 Чествованіе — почесъ, шану-
 вання, ушанування.
 Чествовать — почесувати, ша-
 нувати.

Честить—величати, шанува-
ти, кобенити, картати.
Честно—чесно.
Честность—чесність.
Честный—чесний.
Честолюбець—шанолуб.
Честолюбивый, о—шанолуб-
ний, о.
Честолюбіе—шанолубство.
Честь—шана, шаноба, поща-
на, повага, слава, почес-
ка.
Чета—пара.
Четвергъ—четвер.
Четвереньки въ выпр.: на чет-
веренькахъ—рачки, Ока-
рач.
Четвериковый—ділетковий.
Четверикъ, мѣра—ділетка,
ферделинка.
Четверить—чвертувати.
Четверицею—вчетверо.
Четверка—четверня (лоша-
дей); чвертка (въ картахъ).
Четверной—почвірний.
Четверо—четверо.
Четвертакъ—півгривні, пів-
копи.
Четвертичный—четверичний.
Четверной—чвертковий.
Четвертовать—у чверти ру-
бати.
Четвертушка—чвертка.
Четвертый—четвертий.
Четверть—чверть; (фаза лу-
ны)—квадра, квартира.
Четки—пацьорки.
Четкій, о—читальний, о.
Четкость—читальність.
Четный—паристий.
Четь—чіт.
Четыре—чотирі.
Четырежды—чотирі рази.
Четыреста—чотиріста.
Четырехугольникъ—карта,
картина.
Четырехугольный—картину-
ватий.
Четырехдневный—четверо-
дневий.
Четырехклассный—четверо-
класовий.
Четырехколесный—двохко-
лішневий.
Четырехлѣтній—четвероліт-
ній.
Четырехмѣсячный—четверо-
місячний.
Четырехпольный—четверо-
змінний.

Четырехсложный—четверо-
складний.
Четырехсотый—чотирісотний.
Четырехсторонний—четверо-
бічний.
Четырнадцать—чотирнадцять;
чотирнайцять.
Чехарда—довга лоза, кінъ,
харлай.
Чехоль—покровець, піхва.
Чехонь, рыба *Polecus cultratus*
—чахоня, шабля.
Чечевича, раст. *Ervum lens*—
сочевница, шоцевница.
Чечевицеобразный—сочкува-
тий.
Чечевичный—сочевичний.
Чечениться—комезитися.
Чечетка, пт. *Tringilla linaria*—
чечек, чечітка.
Чешуекрылая насекомая, *Se-
pidoptera*—лускокрийці.
Чешуеобразный—лусковатий.
Чешуйникъ, раст. *Lathraea*
squamaria L.—юрник, мас-
лянка, петрів хрест.
Чешуйный—лусковий.
Чешуйчатый—лускатий.
Чешуя (рыбья)—лупа, луска;
(у змій)—линовище.
Чибисъ, пт. *Fringa vanellus*—
чайка.
Чижевникъ, раст. *Cytisus bi-
flogus*—зіновать, рокитник.
Чижъ, пт. *Fringilla spinus*—
чиж.
Чикать—чикрижити, краяти;
цокати.
Чидига, раст. *Cytisus biflorus*—
рокитник, зіновать.
Чиликать—цвіркати, цвірко-
тати, сверготіти, чиргикати.
Чина лѣсная, раст. *Lathyrus*
sylvestris—укладник, люби-
мене-не-покинь.
Чинарь, раст. *Platanus orientalis*
—явір.
Чинить—починить—лагодити,
полагодити, підлатувати;
підлатати, налагоджувати,
—дити; учинивать—чинити,
робити, творити, діяти; на-
чинивать—напихати, наби-
вати; очинивать—темперу-
вати.
Чинность—пристойність.
Чинный, о—пристойний, о.
Чиновникъ—урядник, урядо-
вець; (судейскій)—судовик.
Чиновничество—урядництво.

- Чиновничийство — канцеляжка.
 Чиновничий — урядницький.
 Чиновный — значний, урядовий.
 Чинь — ранга; (церковн.) устава, порядок;
 Чирей — чиряк, чирячка, чирка, кустрець.
 Чиркати — цірчати, цвирчати, циркати, цвирінкати, цвирінчати, сверготіти, цпкати, теркотіти, рямпати, чиргикати.
 Чирокъ (утка) — черичка, чирка.
 Чирьеватый — болячкуватий.
 Численность — лічба; количество — кількість.
 Численный — лічбовий, чисельний.
 Числитель, ариф. — чисельник.
 Числительное имя — числівник.
 Числить — лічити, рахувати; -ся-бути приписаним.
 Число — число; дата, день місяця; середнім числом — пересічно.
 Чистеха — чепурка.
 Чистецъ, раст. *Stachys recta* — чистняк, чистець, дикі коноплі.
 Чистикъ — чистюк.
 Чистилище — чистак.
 Чистилищный — чистаковий.
 Чистильщикъ, ца, — прочистник, -ця, чистильник, -ця.
 Чистить — чистити, обчищати, вичищати, харити, пущувати; -печи — сажу, трусити; ягоды отъ косточекъ — дрилювати.
 Чиститься — чиститися, обчищатися, вичищатися; (клювомъ о птицахъ) — обскубатися, обскубтися.
 Чистка — чистіння.
 Чистоганъ — гоівка, готовизна.
 Чисто — чисто, чепурно, охайно, попрятно.
 Чистокровный — чистокровний.
 Чистописаніе — краснопісь.
 Чистоплотность — чепурність, охайність, хайність, харність, харапутність, охайливість, алюрність, попретність, попрятність.
 Чистоплотный, -о — хайний, харний, харапутний, чепурний, охайний, охайливий, алюрний, попретний, попрятний, о.
 Чистосердечіе — щиросердя.
 Чистосердечный, -о — щиросердий, щирий, необлудний, о.
 Чистота — (физич.) охайність; (духов., морал.) чистість.
 Чистотвѣль, раст. *Chelidonium majus* — чистик жовтий, ростопаш, ростопашка, ластів'яче зілля, ластовине зілля, жихунець, земизеленя, зелемизелоня, глекопар.
 Чистуха — чистючка; раст. *Alisma plantago* — жабник.
 Чистый — чистий; ясний; світлий; білий; щирий; виразний.
 Чистякъ, раст. *Ranunculus ficaria* — салата, шалата заяча, салата заяча, салатник.
 Читаніе — читання.
 Читатель, -ница — читач, -ка; читальник, -ця, читець, -тця.
 Читать — читати; (по складамъ, вяло) — слезізувати; преподавать — викладати науку, яку.
 Чиханіе — чхання.
 Чихать, чихнуть — чхати, чхнути.
 Чичероне — поводарь, поводирь, поводатарь.
 Чаше — частіше.
 Членовредительство — скалічення.
 Членскій — членський; взносъ — членська вкладка.
 Членъ — член; общества — громадянин; братства — братчик; союза, артели, товарищества — спільник; статья — артикул; совѣта, общаго присутствія — радник; дѣйствительный — дійсний член; почетный — почесний член; основатель — член засновник, член фундатор; половой — прутень.
 Чмокание — цмокання.
 Чмокать — цмокати.
 Чмокъ — цмок, черк.
 Чокаться — цокатися.
 Чомра, пр. *Podiceps cristatus* — пірникоза.
 Чопорность — бришкливість.

Чопорный, о — бришкливий, о.
 Чопъ, рыба *Aspro zingel* —
 чіп.
 Чреватый — череватий; бага-
 тий на..
 Чреватѣть — череватіти.
 Чрево — черево.
 Чревоушаніе — чревоушств.
 Чревоушгаль — чревоушовець.
 Чрезвычайность — надзвичай-
 ність.
 Чрезвычайный, о — надзвичай-
 ний, о.
 Чрезмѣрно — назавміру, над-
 міру, наумір, надмірно,
 надмір, незавміру.
 Чрезмѣрность — надмір, над-
 мірність.
 Чрезмѣрный, о — надмірний,
 безумірний, о.
 Чрезъ — см. Черезъ.
 Чресла — крижі.
 Чтеніе — читання.
 Чтець — читець, читака.
 Чтитъ — поважати, величати,
 шанувати.
 Что, чего — що, чого; ли — або
 що, чи що; — нібудь — щось;
 що небудь, будь-що, буди-
 що, аби-що; то — щось,
 якимсь, то не такъ — щось
 не те; до меня касается —
 як на мене, що до мене,
 би-ни было — аби-що було,
 хоч-що; — есть мочи — чим
 дуж, на всі заставки.
 Чтобы — щоб.
 Чубукъ — цибух; часть, кот. бе-
 рутъ въ ротъ — пищик.
 Чубухать — чубрикатися.
 Чубучный — цибуховий.
 Чувственность — ярість, зми-
 сленість.
 Чувственный, о — ярий, зми-
 слений, ярий, о.
 Чувствительный — чулий; (къ
 боли) — уразливий, кородли-
 вий; (къ холоду) — мерзлий.
 Чувство — чуття, почуття; зрѣ-
 нія, осязанія, вкуса, обоня-
 нія, слуха — змисел — зору,
 дотику, смаку, нюху, слуху.
 Чувствованіе — почування.
 Чувствовать — почувати; (себя)
 чуватися, почуватися.
 Чувствоваться — очуватися.
 Чугунный — чавунний.
 Чугунъ — чавун.
 Чудаковатый — химерный, чуд-
 ний, чударный.

Чудакъ — чулний, чудар, ди-
 вак, дивесник, химерник.
 Чудачество — дивацтво, чудач-
 тво.
 Чудесный, о — чудовий, начуд-
 ний, о.
 Чудить — химерувати; — ся-за-
 ватися.
 Чудо — диво; большее — предив-
 во.
 Чудовище — чудовисько, чу-
 дерство, хоха, страховище,
 страхіття.
 Чудовищный, о — страшелез-
 ний, о.
 Чудодѣйственный — чудодійний.
 Чудодѣйствовать — чудодіяти.
 Чудотворецъ — чудотвор.
 Чудотворный — чудовний.
 Чужакъ — чужанин, чужинець.
 Чужбина — чужина.
 Чуждаться, чужатися, хаса-
 тися, сахатися, цуратися.
 Чуждый — чужий; непричетный
 (до чого).
 Чужесторонний, прибывший —
 прибутний.
 Чужестранецъ, нка — чужозе-
 мець, мка, чужанин, нка.
 Чужое (все иностранное) — чу-
 жинка, чужоземщина.
 Чужой — чужий, ненаський, сто-
 ронний.
 Чуланчикъ, сарайчикъ — при-
 калабок, прикарабок.
 Чуланъ — комірка, хижка.
 Чулокъ — панчоха.
 Чулочникъ, ца-панчішник, -ця.
 Чулочный — панчішний.
 Чума — чума.
 Чумазы — нечупара, замазура,
 чмиря, шаровоз.
 Чумичка — задріпа, нехлюя, не-
 хара, захвойдаха, нечупай-
 да, шмондя, неохая, зате-
 лепанка, негіпанка.
 Чумный — чумный.
 Чура — жорства.
 Чурбанъ — сніг, цурпак, клець,
 пень, оцупалок, оцупок.
 Чурилка, пт. — см. Полунош-
 никъ.
 Чуръ — цур.
 Чуткій — чуйний, чутливый,
 сторожкий, дочутный.
 Чуть — ледве, заледве, трохи;
 не-трохи не, мало-що не;
 чуть-чуть не-трохи-трохи
 не; чуть-чуть — тіль-тіль.
 Чутье — нюх.

Чучело — маняк, маняка, пухай, чуперадло, опудало.
 Чушка — підсвинок.
 Чують, почують — зачувати, зачути, чути, почути, учувати, учути.
 Чуються, чувствоваться — зачуватися.
 Чѣмъ — ніж, аніж, од, від, над, чим, як.

Ш.

Шабашевать — шабашувати.
 Шабашить — шабашити.
 Шабашъ — шабаш, сабаш; годі, шабаш.
 Шаберъ — сябер, сябро.
 Шаблонный — модловий; заізжений, утертий.
 Шаблонъ — модло.
 Шавка — шпіц (собачка).
 Шагала — цибань, цибатень.
 Шагание — ступання.
 Шагать — ступати.
 Шагомъ — ступом, ступою, холою.
 Шагъ — ступінь, ступа.
 Шайба — перстина.
 Шайка — зграя, ватага; банная — ряжа; предводитель шайки — отаман, ватаг, ватажок.
 Шакаль, зоол. *Canis aureus* — чакалка.
 Шалапай — ледашо, волоцюга, ледарь, шелихвіст, печихвіст.
 Шалашный — курінний, катражний, котарний.
 Шалашъ — халабуда, халаш, курінь, катрага, катрига, катряга, котара, буда.
 Шалить — чмутувати, пустувати, жирувати.
 Шалнеръ — завіска.
 Шаловливый, о — шибиткуватый, пустований, пустовливый, пустотливый, жартовливый, о.
 Шалость — пустота.
 Шалунъ, нья — пустун, ха, кот, кокотень, жирун, жируха, кручений, на.
 Шалфей, раст. *Salvia officinalis* — шолоія, шолвія, шавлія, шевлія, шельвія; луговой, *S. pratensis* — кану, пирь, пільний, повислий,

S. pendula — польові, васильки.
 Шапфейный — шавлієвий.
 Шаль — шаль.
 Шальной — шаленистий, шалений, ошалений, нависний, навіжений.
 Шальть — шаленіти, нависіти.
 Шамая — рыба *Aspius clupeoides* — селява.
 Шамкать — шокати.
 Шампи-онъ, грибъ *Agaricus campestris* — печериця, печеричка.
 Шамшитъ, бот. *Buxus sempervirens* — геван.
 Шандалъ — свічник.
 Шандра, раст. *Marrubium vulgare* — шанта, шандра.
 Шанкеръ — твердый, мед — твердяк; мягкий — мягка виразка.
 Шапка — шапка; (остроконечная) — шлик; (войлочная) — магерка, яломок; (съ наушниками) — малахай, капелюха; (изъ овчины) — бирка; (суконная, формы усечен. конуса) — шеломок, шоломок; (мѣховая мохнатая) — кучма.
 Шапочка — шапія.
 Шапки, раст. *Tagetes erecta* — зірки, купчак, жовтяки, повняки.
 Шапочникъ — шапкаръ, шапарь.
 Шапочный — шапковий.
 Шапоченка — шапчерина, шапчурина, шапчорина, шапурина.
 Шарахнуться — метнутися, (с животн.) — схарапудитися.
 Шарикъ — кулька.
 Шарить — нишпорити, шнипорити, шатирити, ошупью — мамрати.
 Шарканье (ногами) — човгання, шуркання.
 Шаркать (идя) — човгати, човгатися, шуркати.
 Шаркъ — шурк, човг.
 Шарлатанить — шахраювати.
 Шарлатанскій — архимницький, шахрайський.
 Шарлатанство — архимництво, шахрайство.
 Шарлатанъ — архимник, шахрай.
 Шарманка — катеринка.

Шарманщикъ—катеринник.
 Шарниръ—звѣй, петник.
 Шаровидный—кулястй, круг-
 лястй, опукуватй, опу-
 клий.
 Шаромыжникъ, -ца — дармоид,
 -ка.
 Шаромыжка—дурничка.
 Шарообразный,—круглобокий,
 круглястй; см. Шаровид-
 ный.
 Шаръ—куля; стеклян. банька;
 дерев. галька; изъ тѣста
 -балабуха.
 Шастъ—шустъ, сусиль, тиць,
 шуль, плюсь, ний.
 Шатаніе—хитання, хилання,
 никання, вештання.
 Шатать—хитати, хилитати,
 хибати.
 Шататься—хитатися, хила-
 тися, хибатися, хвѣяться;
 холетатися, тинятися, мор-
 скатися, диндати, мотат-
 тися.
 Шатерный—наметный; шатро-
 вий.
 Шатеръ—шатро, намет, наміт.
 Шаткій—хисткий, хицький,
 хитючий, хитливый, хит-
 ванний.
 Шатунъ—динда, швендя, во-
 лоцюга, заволока, латрига;
 механ. гонок, хитун.
 Шаферъ—дружокъ.
 Шафранъ раст. *Crocus sati-*
vus—шапрѣн, шахран, шах-
 вран; дикій, *Carthamus*
crocus—крокіс, крокіш, кро-
 кус.
 Ша матный—шаховий.
 Шахматы—шахи.
 Шахта—шахта; вертикальная
 -простопадная; -наклонная
 -укісна; -водоподъемная
 -водотягла; воздушная-про-
 тагова.
 Шахтеръ—шахтарь.
 Шахъ—шах.
 Шашечница—дамница.
 Шашечный—дамковий.
 Шашка—дамка; шабля кав-
 казъка.
 Шашни—каверзи, штуки.
 Швабра—помело.
 Швабритъ—мити помелом.
 Шваль—шуя.
 Шведъ—шведин.
 Швейный—швацький.
 Швейцарская (розмаринолист-

ная) лавруша, раст. *Dar-*
rhne cneogum — паху-
 чий богун.
 Швейцаръ—швайцар.
 Швеція—Шведчина.
 Швей-швачка, шваха, шваля.
 Швыркомъ—швиргома, нави-
 кидя, навкидки, навкидяча,
 навкидьки.
 Швыряніе—шпурляння, вер-
 гання, кидання, жбурляння.
 Швырять, рнуть — шпурляти,
 -рнути, шпуряти, -рити,
 швиргати, -ргонуть, шма-
 ряти, шмарити, жбуряти,
 жбурляти, -рнуть, фудити,
 -днуть, темлювати, черк-
 нуть, жморнуть.
 Швырь—кабурх.
 Шевеленіе—ворушіння.
 Шевелить, лѣнуть—ворушити,
 -хнути, поворухнуть, зво-
 рухнути, мотушати-шнути.
 Шейка—шийка.
 Шеиный—шийний.
 Шеколадный—шоколядний.
 Шеколадъ—шоколяд.
 Шелестъ—шелестіня, лопот-
 ня.
 Шелестѣть—шустити, шишир-
 хати, шамотити, шамтити,
 шамрити, шамряти, шам-
 ротити, лопотати, лопотити,
 шурчати, шурхотити, шоло-
 пати, шиширхати, шерес-
 тити, шемелити, шелепо-
 тити, шелепотити, шевелити,
 шастувати.
 Шелковидный—шовкуватий.
 Шелковина—шовчина, шовко-
 вина.
 Шелковистый—ст. Шелковид-
 ный.
 Шелковица, раст. *Morus nigra*,
alba—морва.
 Шелковичн. червь, *Bombyx*
mori L.—шовковик.
 Шелководство — шовковниц-
 тво.
 Шелководъ—шовковник.
 Шелковый—шовковий.
 Шелкъ—шовк.
 Шелохнуть—ворухнуть, пово-
 рухнуть.
 Шелуха — лушпа, лушпайка,
 -лупина, лушпак, лушпина,
 лушпелина, луска, лущина,
 лузга; соб. лушпиння, шо-
 лупайка, шолупина, шелу-
 шиня.

Шелушеніє—лущення, шустання.

Шелушить—шустати, лузати, лускати, лущити, лузати, теревити.

Шелушиться—лупитися.

Шельмовка, раст. *Erigeron canadensis*—элинка, загадка.

Шелюга, раст. *Salix acutifolia*—красноталь.

Шепелявить—шепеляти, фафрати, фолькотити.

Шепелявый—тегерявий, шепелявий, фюфлавий, фафравый.

Шепотомъ—пошептом, пошепки.

Шепоть—шепит, шепт, шепотіння.

Шептала—брувина.

Шептанье—шушукання, шептання, шепти, шушканья, шепотання.

Шептать—шушукати, шепотати, шепотити, шушкати, шептати, ремгати.

Шептаться—шушукатися, тишкуватися, шепотатися, шушкаться, шептаться.

Шептунъ, ха—шепотинник, ця.

Шеренга—шик, шерет, лава.

Шересперь, рыба *Aspius lucidus*—поверховиця.

Шероховатый, о—шерсткий, шкарубкий, шкарупкий,

шкарупиний, шкарубля-

стий, кострубатий, шерпатий,

шерепатий, шерехатий,

хробуватий, чірхавий,

четирхатий, рапавий, хра-

павий, коропавий, коропатий,

деркий, короставий, о.

Шерошить—кошлати, куйов-

дити, їжити, кудлати.

Шерошница душистая, раст.

Asperula odorata—маренка

пахуча.

Шерстинка—шерстина, шер-

стка, волосок.

Шерстистый—вовнуватий.

Шерстобой—шаповал.

Шерстобойня—шаповальня.

Шерсточесал, машина—чух-

ран.

Шерсть—вовна.

Шерстяной—вовняний.

Шерхебень—шершебка.

Шершавый, о—чірхавий, че-

четирхатий, стріхавий, ко-

струбатий, о.

Шершавъть—кошлатити; о ко-

жъ—шерхнути.

Шествіє—хід, похід.

Шествовать—іти, виступати.

Шестерикъ—шестерня, шестер-

ница.

Шестерка—шістка, шостака.

Шестерня, мех.—леста.

Шестеро—шестеро.

Шестигласный—шостиголосий.

Шестигодовой—шостирічний.

Шестигранникъ—шестін.

Шестигранный—шестінюва-

тий.

Шестидесятилітній—шістьде-

сятлітній.

Шестидесятый—шістьдесятий.

Шестидневный—шестидневий.

Шестикъ—пальчак.

Шестилітїє—шестиліття.

Шестимісячный—шостимісяч-

ний.

Шестипалый—шостак.

Шестисотый—шістьсотий.

Шестисторонний—шестистін-

ний.

Шестиугольникъ, геом.—ше-

стикутник.

Шестиугольный—шестикуг-

ний.

Шестнадцать—шістнадцять,

шістнайцять.

Шестой—шостий; ш. часть—

шестина.

Шестокъ (въ печи)—припечок.

Шесть—цвайка, жертина, яли-

на, паровина.

Шесть—шість.

Шестьдесят—шістьдесят.

Шестьсот—шістьсот.

Шестью—шість раз.

Шея—шия.

Шибкій, о—прудкий, о.

Шиворотъ—комір, затылокъ—

зашийок.

Шикарный, о—шиковный, о.

Шикать—шикати.

Шикъ—шиковність.

Шило—шило; толстое—швай-

ка.

Шилообразный—швайкуватий,

швайковитий.

Шилохвость, пт. *Anas acuta*—

качка гострохвостка.

Шильникъ, раст. *Alisma plan-*

tago—частуха, жабник.

Шильный—шильовий.

Шина—шина; обтянутый ши-

ной—залицьований.

Шинель — шенелія, шенеля, шинеля.
 Шинкованіє — шаткування.
 Шинковать — шаткувати.
 Шинованный — бушованный.
 Шиповник — раст. *Rosa eglanteria* — шипшина, шипчак, цинарина.
 Шиповый — колючкуватый.
 Шипучее вино — шумівка.
 Шипучесть — шумучість.
 Шипучий (о винѣ) — шумучий.
 Шипъ — колючка; шпеник; подковы — гак; рыба *Acipenser Schura* — віз.
 Шипѣть — шипотіти, шипіти; о змѣяхъ, гусяхъ — сичати; о салѣ, маслѣ на огнѣ — шкварчати, лясувати.
 Шипящій — шипучий.
 Шире — ширше.
 Ширина — широчінь, широчиня, ширник, широкість, шир.
 Ширить — ширити, широчити.
 Шириться — ширшати.
 Ширмы — параван.
 Широкий — широкий; объ одеждѣ — ополістий.
 Широковатый — поширокий.
 Широкогорлый — широкоший.
 Широкогрудый — широкогрудый.
 Ширококостый — костомаруватый, маслакуватый.
 Широколистый — листатый, лопушистый.
 Широколиственный — дремликъ, раст. *Orchis latifolia* — любка.
 Широколицый — широковидый, пикатый.
 Широконось, пт. *Anas cyreata* — плосконоса.
 Широконосый — широконосый.
 Широкоплечій — крижастый, крижатый, крижнистый.
 Широкополый — (о шляпѣ) крисатый; (объ одеждѣ) ополістий.
 Широоротый — ротатый.
 Широта — шир, широкість.
 Ширь — шир.
 Шить — шити.
 Шитье — шиття, шитки, шитинки, шитво.
 Шиферъ — см. Сланецъ.
 Шифлоръ, раст. *Carthamus tinctorius* — саїтлухъ.
 Шипакъ — шалом.

Шишимора — шальвира, шахрай, шпиг.
 Шишка — гуля, торгуля, моргуля (соснов. и пр.) шишка, чутка, кокорудка.
 Шишковатый — пошишкий.
 Шишъ — дуля.
 Шкатулка — скринька.
 Шкафъ — шахва, буфетный — креденець, мисеник, судник.
 Шкворень — шворінь.
 Шкивь — чинбурка.
 Школа — школа.
 Школенный — цвікований, муштрований.
 Школить — цвічити, муштровати.
 Школьникъ — школяр.
 Школьниковскій — школярскій.
 Школьниковство — школярство.
 Шкура — шкура, шкіра, шкіра.
 Шкуродеръ — шкурник.
 Шлагбаумъ — рогатка.
 Шлакъ — жужелиця, жужель, троска, віпса.
 Шлафрокъ — шляфрок.
 Шлемъ — шолом; (съ кольчужой) — мисюрка.
 Шленда — похожай, гультей, гульвіса.
 Шлендать — волочитися.
 Шлепаніє — тьопання, чалапанья, чалапканья, чалапкотіння, телепанья.
 Шлепанцы — ляпанці.
 Шлепать (по грязи) — чалапати, чалапкати, чалапкотіти, тьопати, телепати; о мокрой, наполненной водой обуви — жвахтати.
 Шлепаться, шлепнуться — шелепаться, пнутися, жвакати, жвакнути, гепаться, пнутися, бебехнутися, чвохнути, плюснути, беркицнути.
 Шлепокъ — плискач, плескач, ляпанецъ.
 Шлепъ — лясъ, льоп!, ляп! хряп!
 Шлея — наритники, шлея.
 Шлифовальный — личкувальний, шліхувальний.
 Шлифованный — личкований, шліхований.
 Шлифовальщикъ, ца — личковник, ця, шліховник, ця.
 Шлифованіє — личкування, шліхування.

Шлифовать—лищувати, шліхувати.
 Шлюзь—упуст, опуст, заставка.
 Шлюпка—шлюпка.
 Шлюха—см. Потаскуха.
 Шляпа (сомомен)—бриль, (всякая)клебан, клебаня, клебанина, клебанка, крисаня, крисанина, капелюх.
 Шляться—швендяти, швиндяти, швендяти, вештатися, волочитися, швандяти, бейкатися, шальтатися, тягаться, триндатися, хвоцатися.
 Шмель, насѣк. Bombus—чміль, джміль, буняк.
 Шмыгать, гнуть—шурхати, хнути, уджигнути, майнути, югнути.
 Шмыгъ—см. Шастъ.
 Шнитколь, раст. Brassica parisi—свиріпа, свиріпиця, суріпиця.
 Шнурки, ремни на обуви—поволока.
 Шнуровывать, обвязывать веревочками (лапти, обувь)—оборсувати, оборсати.
 Шнурокъ—мутузок; у фартука—фрембія.
 Шнырять—снѣгати, шмиглати, швандигати, шастати, нишкати, шейкатися, шнирити.
 Шовъ—шво.
 Шомполъ—драч, набойчик.
 Шорникъ—димарь, римарь, ременарь.
 Шорнический—димарський, римарський, ременарський.
 Шорничество—димарство, римарство, ременарство.
 Шорный—шоровий.
 Шорохъ—шамотня, шамотіня.
 Шорошить, рохнуть—шамотіти, зашамотіти.
 Шоры—шори.
 Шоссе—кам'янка, орсак, соша.
 Шоссейникъ—торяник, сошовик.
 Шоссейный—кам'янковий, орсаковий, сошовий.
 Шофферъ—руховничий.
 Шоссировать—буркувати, орсакувати, сошувати.
 Шпага—шпада.

Шпала—злежень.
 Шпанская муха, Lytta visicatonia—майка, помиток.
 Шпатовый—полевикий.
 Шпатель, мин.—полевик.
 Шперокъ, мех.—ковадло.
 Шпигить—припинати шпильками.
 Шпиль (на зданіи)—швайка.
 Шпилька—шпилька.
 Шпинать, раст. Spinacea ole-gasea—шпинат.
 Шпиць, архит.—стрімляк; (собака) шпиг.
 Шпюнить—шпигувати, шпигувати.
 Шпюнский—шпигунський.
 Шпюństwo—шпикуляція, шпигунство.
 Шпюнь—шпиг, шпиг, шпигон.
 Шплинтонъ—піхоль.
 Шпора—острога.
 Шпорный—остроговий.
 Шприць—штрикавка, штрикалка.
 Шпулька—цівка, ціва.
 Шрамъ—попруг, близна; на деревѣ—зрість.
 Шрифтъ (типограф.)—друківля (ср. рода).
 Штабель—стіс.
 Штаны—спідні; холщевые—ногавки; суконные—ногавиці.
 Штативъ—ставець.
 Штатскій—цивільний.
 Штемпелевать—штампувати.
 Штемпель—штамп.
 Штемпельный—штамповий.
 Штиль—безвітря.
 Штопальный—цюрувальний.
 Штопальщикъ, ца—цюрувальник, ця.
 Штопаніе—цюрювання.
 Штопать—цюрювати.
 Штопоръ—трибушон, корко-тяг.
 Штора—фіранка, штора.
 Штормъ—штурма.
 Штофъ—пляшка.
 Штрафной—карний.
 Штрафовать—карати.
 Штрафъ—кара.
 Штрейкбрехеръ—страйколом.
 Штрипка—стремено.
 Штриковать—зачеркувати.
 Штрихъ—зачерк.
 Штука—штука, кусокъ (матеріи)—постав, сувій.

Штукатурить — тинькувати, вапити.

Штукатурный — тиньковий.

Штукатурь — тинь-карь.

Штундизмъ — штунда.

Штундистъ — штундарь; соб. штундисты — штунда.

Штурмовать — штурмувати.

Штурмовой — штурмовий.

Штурмъ — штурм.

Штуцеръ — штуц.

Штыковой — багнетовий.

Штыкъ — багнет.

Шуба-хутро (крытая женская) — потяганка.

Шубка (женская) — хутрянка.

Шубный — хутряний.

Шуйца — лівия.

Шулятникъ (коршунъ красн.) *Falco milvus* — розсохана.

Шумиха, позолота — золотило, золотоце.

Шумливость — гомонливість.

Шумливый, о — гомонливый, о.

Шумный — шумкий, поголосний, гучний, бучний, голосный, галасливый.

Шум — гам, гамір, аляр, ярина, галас, гомін, гармидер, шарварок, мето, ревнява, шаламатня, якит, туркит, шайварок, клекит.

Шуметь — гомоніти, галасувати, гамарити, лементувати, ячати, якотіти, (жужжать) фурчати, фурконіти, (объ одеждѣ) шамотіти, (объ огнѣ) гоготіти, (о вѣтрѣ) фужде-лити, фуждіти, шуміти.

Шумящий — шумучий, шумкий.

Шуринъ — швагер, швагер.

Шурупъ — шрубчак.

Шуршать — шурхотіти, шиширхати, шурчати, шамотіти, шолопати, шемтіти, шарудіти, шамшити, шамати, мускотіти, шастувати.

Шустрый — меткий.

Шутить — шуткувати, жартувати.

Шутка — жарт, шутки — шуткуванья, жартуванья.

Шутливо — жартовливо, жартовне.

Шутливый — шутковливый, шутковитый, жартовливый, жартливый.

Шутникъ — жартівник, жартун, сміхованець, смішко.

Шутовской — блазеньский.

Шутовство — блазенство.

Шуточки — жартушки, жартики.

Шуточный — жартливый.

Шуть — блазень, фатів.

Шутя — шуткома, жартома, жартом, жартовне, смішко.

Шушера — шуя, шушваль, шушвалок.

Шушуканье — шепітня, шепти.

Шушукать — шептати, тишкуватися.

Шуя, раст. *Bromus secalinus* L. — стоклод, костирь.

Щ.

Щавель, раст. *Rumex Acetosa* — щавель, щавель-наський, щаві, щавник, щівник, щеві; конский, *R. Hydrolapathum* L. *R. obtusifolius* — щавель-водяний; малый — *R. acetosella* — квасець, квасек; щавель-гороб'ячий, *R. crispus* — шеза, щавель-гороб'яний; заячий — *Oxalis acetosella* — щавель-заячий, вороб'яний, *Silene nutans* — смолавка біла, терлич.

Щадить — милувати, жалувати.

Щебенить — грузити.

Щебенникъ — грузник.

Щебенный — грузовой.

Щебень — груз.

Щебетать — киликати, теркотіти, цвирінькати, щебетати, цокотати, цокотіти.

Щебетливый — теркотливый, щебетливый.

Щебетунъ, -ня — щебетун, -ха, цокотун, -ха.

Щебрець — см. Богородская трава.

Щеврица, пт. *Anthus* — піщак.

Щегленокъ — осетарятко, дзингеля, щигля, щиглятко.

Щегловка — щиглиця.

Щеголеватый, о — чепуристий, дженджуристий, о.

Щеголиха — чепуруха, дженджеруха.

Щегленокъ, пт. *Tringilla carduelis* — дзингель, осетар, щиголь, щоголь.

Щеголь — чепурун, дженджик, джегеръ, фертик, надриганчик.

Щегольской — элегантный.

Щеголять—чепулятися, хверцювати, похверцювати, хизуватися.
 Щедрость—щедрість, щедриня, гоїність.
 Щедрый, о—щедрый, о.
 Щека—щока.
 Щекастый—щокатий, пикатий.
 Щеколда—клямка, заціпка.
 Щекотаніе—лоскіт, лоскотання.
 Щекотать—лоскотати.
 Щекотка—лоскіт.
 Щекотливый—лоскотливый, дражливый.
 Щекотный, о—лоскотный, о.
 Щелистый—шпаруватий.
 Щелка—щелинка, шпарка.
 Щелканіе, (хлопаніе) ляска, ляскіт, (соловья) тьохканья.
 Щелкать, кнуть—ляскотіти, ляскати, ляснути, лоскати; (о соловья) тьохкати, хнути; (зубами) клацати, кламцати, цнуги.
 Щелкать (орехи, сѣмечки) лузати.
 Щелкунъ, насѣк. Elater—коваль.
 Щелкъ—лусы, клац!
 Щелокъ—луг, тузлук, зола.
 Щелоченіе—золиво, лужіння, зоління.
 Щелочность—луговатість.
 Щелочный—луговатий.
 Щелочь—зола, луговина.
 Щелчекъ—пштирок, шток.
 Щель—щілина, щіль, шпара, шпарина, шкалубина, шкалюба, шкалюбина, скалубина, зашкалубина, шпарутина, шкарка, шкабора колюватина.
 Шемить—щибати, лоптати, лоптати, скеміти.
 Шемленіе—лоптячка, скемління, лоптіння.
 Шененокъ—пуценятко.
 Шениться—щенитися.
 Шенокъ—шеня, щенюк, пуценя, цюцько.
 Шепать—скепати, колоти.
 Шепетильный—дрібний, дрібязковий.
 Шепистый—паздеристий.
 Шепить, нащепить—наколювати, наколоти, скепати, наскепати.
 Щелка—тріска, щамба, скіпа, скалка, шпатар, шпader,

шкипа, шкаберка, скіпка, оскалок, оскомелок.
 Щепотка—пучка, (соли) щупка, щупта, щіпка; земли—кірх, корх.
 Щепочка—трісчина.
 Щербатый—щербатий.
 Щербина—щербина; (на тѣлѣ) віспина; (въ деревѣ) росколина.
 Щетина—щетина.
 Щетинистый—щетинуватий.
 Щетиниться—пужатися, пужитися, іжитися.
 Щетинный—щетиновий.
 Щетинница, раст. Nardus stricta—мичка, щетячка, сірця.
 Щетка—щітка; ламповая—йоржик; (половая)—замітавка; (у лошади) котик.
 Щеточникъ—щіткарь.
 Щеточный—щітковий.
 Щеть, раст. Equisetum hiemale—хвоіщ, хвоіц, зімній, хвіщ.
 Щи—капусняк; (пустыя)—не щадим.
 Щиколотка, анат.—щиколоток, щиколодка.
 Щипать—щипати, щебати.
 Щипаться—щипатися.
 Щиповка, рыба Cobitis taenia L.—коза сікавка.
 Щипокъ—щипка, ущип.
 Щипцовый—щипцевий.
 Щипцы—кліщі, щипці; для ореховъ—давилеця, лускач.
 Щипчики—кліщатка.
 Щитный—щитовий.
 Щитоносецъ—щитник.
 Щитоноска, насѣк. Cassida—щитчик.
 Щитообразный—щитуватий.
 Щить—щит.
 Щука, Esox lucius—щука, щучка, щупа; (самецъ) щупак; (маленькая) щученя, щупаня, щупеля.
 Щупальце—полапок, помацок, вусик.
 Щупаніе—мацання, лапання.
 Щупать—мацати, лапати.
 Щупъ—шип, свідер, штирь.
 Щурить—щулити, мружити, жмурити.
 Щуриться—щулитися, жмуритися, мружитися.
 Щучий—щучий, щучин, щупак-ковий.

В.

Вда (Вденіе)—Ідення, ідження,
з'їжа, їда, їдло; медленная
—желіпання; (яство) їсти-
во, їжа, харч.
Вдальцы (у насѣк.)—кліщі.
Вдко—ущипливо, занозувато.
Вдкій — щипучий, гострий,
ущипливый, занозуватий,
колючий, уразливый.
Вдокъ—їдець, їдак, з'їдун, те-
ребій.
Вдунъ—ненажера.
Вдучій — їдкий; камень, *Lapis*
infernalis — пекельний ка-
міль.
Взда — їзда, їхавиця, їдня.
Вздить—їздити, по їжати.
Вздовой—гонєць, верховєць.
Вздокъ—їздець, їздун; подо-
рожній.
Взжалый—виїзжений, об'їзже-
ний.
Взжанье—їзня.
Взжать—їздити.
Всть—їсти; медленно — желі-
пати; жадно—трощити, те-
лепати; жадно, скоро—тли-
ти; жадно, чавкая — тєвка-
ти; усердно — тєребити; со
вкусомъ — смакувати; мед-
ленно и долго — лємзати,
хамелити; соленое—солон-
цювати.
Вхать—їхати; медленно—тю-
пати; рысцой — трюхати;
рысью—тюпки; верхомъ —
верхи; на пароходѣ—плив-
ти пароплавом.

Э.

Эва—овва!
Эвакуированный —евакуйова-
ний.
Эвакуировать—евакуювати.
Эволюционировать —еволюціо-
нувати.
Эволюционный —еволуційний.
Эволюція—еволуція.
Эгоизмъ—себелюб, егоїзм.
Эгоистическій —егоїстичний.
Эдакой—такій, оттакий.
Эдакъ—такъ, отак, таким по-
битом.
Эй!—агов! агось!

Экваторіальный —рівниковий,
рівноденниковий.
Экваторъ — рівноденник, рів-
ник.
Экзальтація —захватність, за-
хопленість.
Экзальтированный — захват-
ний, захоплений.
Экзаменаторъ —іспитник.
Экзаменаціонный —іспитовий.
Экзаменованіе — іспитування.
Экзаменовать —іспитувати.
Экзаменуемый —іспитованєць.
Экзаменъ —іспит; держать, вы-
держать—складати, скласти
іспит.
Экзекуторъ—господарь.
Экзема, мед. —огник.
Экземпляръ—примірник.
Экипажъ — повіз, коляса; (на
кораблѣ) екипаж.
Экой—ач-який, он-який.
Экономить—ощажати, щадити.
Экономическій —економічний.
Экономія —ощада, ощадність.
Экономка —шафарка.
Экономный—ощадний.
Экономъ—оконом.
Экспериментальный —досвід-
ний.
Экспериментъ—досвід.
Экспертъ—знавець, тямєць.
Эксплоататоръ — визискувач,
експльоататор.
Эксплоатація—визиск, експльо-
атація, визискування.
Эксплоатировать —визискува-
ти, експльоатувати.
Экстазъ—захват, нестям.
Экстирпаторъ (земл. орудіе)
—дряпак.
Экстрактъ, аптеч. —виварка.
Экстраординарный — надзви-
чайний.
Экстренный — нагальний, пиль-
ний.
Эластическій—см. Упругій.
Элегическій—елегійний.
Элегія—елегія.
Электризація —електризуван-
ня.
Электризовать — електризу-
вати.
Электрический —електричний.
Электричество—електрика.
Элементарный—початковий.
Элементъ—первєнь, живло,
первісток.
Эликсиръ жизн. — живило,
живолік.

Эмалевый—поливный, склич-
ний.
Эмалированный—полив'яний,
склиц'ований.
Эмалировать — поливати,
склиц'увати.
Эмаль—полива, склиця.
Эмблема—цеха.
Эмигрировать—емигрувати.
Энергичный, о—энергійний, о
Энергия—енергія, завзяття.
Эпидемический—пошестный.
Эпидемия—пошесть, бола, по-
мір, умірачка, мертв'ячка,
моровиця,
Эпидерма—личко, наскірень.
Эпизоотия—падь.
Эпикуреецъ, любитель легкой
жизни—полегкарь.
Эпилепсия — мед.—падавица,
падавка, бирса.
Эпилогъ—епильог; (въ поэмъ)
постъ.
Эпитафия—нагробок.
Эпитетъ—епитет; (насмѣшли-
вый)—прикладка.
Эпический—епичный.
Эпоха—елюха, доба.
Эра—ера.
Эрцгерцогъ, гиня — архик-
нязь, гиня.
Эскадра—ескадра.
Эскадронъ—шкадрон, швад-
рон, швадрона.
Эскизъ—шкиц.
Эспарсать, раст. *Oxobrychis*
gracilis—горобиний горох;
O. saliva—дівойник.
Эссенция—есенція.
Эстампъ—ритина.
Эстафета—штахвет, штахве-
та.
Эстафетный—штафетный.
Эстетический—эстетичный.
Эстрагонъ, раст. *Artemisia*
Dracuncululus—острогін, ту-
ргуч.
Этажерека—этажера.
Этажъ — поверх; осада,
пльондр.
Этакій—сякий, такий, отакий.
он-який, ач-який.
Этакъ—так, оттак.
Этапный—этапный, цюпасо-
вий.
Этапъ—этап, цюпас; по эта-
пу—цюпасом.
Этнографический — этногра-
фичный.

Этотъ, эта, это—цей, ця, це;
оцей, оця, оце.
Эфесь—держак.
Эффектный, о—эффектовный, о.
Эхо—луна.
Эшафотъ—кобила.
Эшелонъ—шалон.
Эфирный—етеровый.
Эфиръ—етер.

Ю.

Юбилей—ювилей.
Юбилейный—ювилейный.
Юбиярь—ювилят.
Юбка—спдница.
Юбочный—спідничный.
Ювелирь—ювілер.
Юговосточный—південно-схід-
ний.
Югозападный—південно-захід-
ний.
Югъ—південь.
Юдоль—паділ.
Южный—південный; вѣтеръ—
низовка.
Юла—дзига.
Юлить — дзигати, дзигатися,
хвиглювати.
Юмористический—гумористич-
ный, сміховинный; рассказъ
— умореска.
Юморъ—гумор.
Юнецъ—парубійка.
Юность—молодість, молодіці.
Юноша—молодик, парубчак.
Юношеский, — молодецкий,
молодений, парубочий.
Юношество—молодь, парубец-
тво.
Юный—молодий.
Юнѣть—молодіти.
Юридически—юридично.
Юридический — юридичный,
правничий.
Юрисдикция—присуд.
Юриспруденция — правознав-
ство.
Юристъ—правник, юрист.
Юркій — юрливый, порский,
порський, в'юнкий, верт-
кий, вертливый.
Юркнуть—югнути, гулькнути,
шулькнути, шамнути.
Юродивый—благенький.
Юродствовать—дурника кле-
ти.
Юрта—котара.
Юрь—белебень.

Ютиться—моститися, тулити-ся.

Юфть—юхт, юхта.

Юфтяный—юхтовый.

Я.

Ябеда—наклеп, набрехи; наклепник, набрехач.

Ябедничать, — набріхувати, клепати.

Ябедничество—набріхування, шепоти.

Яблоко—яблуко; дикое—квасница, кислица; адамово—борлак; глазное—банька.

Яблонь—яблуня; дикая—кислица.

Яблочный—яблуневий.

Явка—(билета) оказ; (паспорта) віза.

Явление—ярище, з'ява, з'явище; на сцену—ява; странное, замѣчательное—дивовижка, дивота, дивовисько.

Являть, явить—появляти, появити, об'являти, вити, показувати, зати, оказувати, оказати, виявляти, вити.

Являются, явиться—з'являтися, з'явитися, об'являтися, об'явитися; (представляться) оповіщатися, в'ститися.

Явно—уявки, упривидки.

Явнобрачный, бот.—квітковий.

Явность—відомість, очевидність.

Явчий—відомий, очевидний.

Явочный—оказовий.

Явственность—виразність.

Явственный, о—виразный, о.

Явствовать—виявлятися, випливати.

Яга—язя, язібба, инджибаба.

Ягненокъ—ягня, ягнятко, ярчук, ярча, овеча.

Ягниться—котитися.

Ягнячий—ягнячий.

Ягода—ягода; винная—инжир, хвига.

Ягодица—задок; сосокъ—пиптик.

Ягодка—ягідка.

Ядовито—заіло, злосливо.

Ядовитость—отруйливість, утрійність, отруйність, от-

рутність; заілість, злосливість.

Ядовитый—утрійний, отруйливый, отрівний, отруйный, отрутный; заілий, злосливый.

Ядреный, о—ядерный, о.

Ядренѣть—ядерніти.

Ядро—зерно; артил.—куляга; суть, зміст, істота; у мужчины, самца—мудо.

Ядь—трута, отрута, ід, трутизна, отрова.

Язва—уразка, виразка, болячка, (сибирская) телій.

Язвительность—ущипливість, занозуватість.

Язвить—уражати, жалити.

Языкообразный—язикуватий.

Языковѣдѣніе—мовознавство; сравнительное—порівняльне мовознавство.

Языкъ—(анат.) язык; (разговорн.) мова; (у колокола) сердце, било; воловій, телячий—лизень; преподаванія—викладова мова; ломанный—калічена мова; пламени—омах; владѣть языкомъ—орудувати мовою.

Языческій—поганський.

Язычество—поганство.

Язычникъ, ца—поганецъ, поганин, -нка.

Язь, рыба—головань.

Яйцевидный—яйчастий.

Яйцо—яйце; болтунъ—розбавток, запороток.

Яичко—яєчко.

Яичникъ, анат.—яєчник.

Яичница—смажениця, смажница, смаження; съ мукой и молокомъ—пряженя.

Яичный—яєчний.

Якорный—котвичний, -ная снасть—косяк, буйрепъ, привязываемый однимъ концомъ за трентъ якоря—підсучча; буюекъ, поплавокъ, привязываемый къ другому концу буйрепа для указания мѣстонахожденія якоря—сучка.

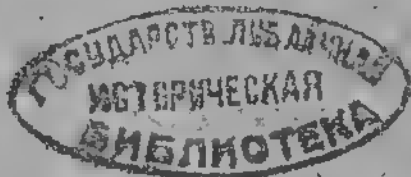
Якорь—кітва, котва, котвиця.

Якшаться—водитися, накладати з ким.

Яма—яма; сорная—смітник; навозная—гноівня, гноярка; пещера—льох; волчья—льоховиця; для ссыпки зерна—гор-

лаха; въ рѣкѣ; морѣ-ковба-
ня; наполненная водой пос-
лѣ разлива ковбана, ковтеб;
глубокая съ водой-бакай.
Ямка — ямка (въ земл. полу)-
вибій, вибоіна; (въ дѣт.
играхъ) дучка.
Ямщикъ—хурман, візник, по-
ганяило.
Январскій—січневий.
Январь—січень.
Янтарный—жинтаревий.
Янтарь—жинтарь.
Ярить—ярити, распалати, роз-
лютовувати.
Ярится—распалатися.
Яркій—яскравий; (о цвѣтахъ)
зазирний.
Яркость—яскравість.
Ярлыкъ—наличко.
Ярмарка — ярмарок, ярмалок,
ярмак; ки окончаніе-ростор-
жя; канунъ ярмарки—під-
торжя.
Ярмарочный—ярмарковий.
Яровое—ярина.
Яровой—яринний.
Яростный, о — яросливий, яр-
ливий, скажений, шалений.
Ярость — яросливість, ярли-
вість, сказ, лютість.
Ярусъ—поверх, осада.
Ярутка, раст. *Thlapsi arvense*
—талбан.
Ярыга—п'яниця.
Ярый—палкий; лютий; швид-
кий, прудкий; палахливий;
ростоплений; ласний, жагу-
чий.

Ярь—ярина, ярниця; (краска)
мідянка.
Ясельный—ясловий.
Ясли — ясла, яслина, заселя.
Яснотка, раст. *Lamium* видъ
maculatum—кадило.
Ясновидящій—ясновида.
Ясный, о.—ясний, годиняний;
о; ясный, виразний; о.
Яснѣть — яснѣти, вияснятися,
розгодинюватися.
Яство—наїдок, страва.
Ястребъ, пт. *Accipiter* — ястер,
ястріб, яструб, коструб,
астряб, кругав; *Nisus com-
munis*—крагулець.
Яхонтъ—рубин.
Ячейка (въ сотахъ) —чарупка,
чашечка, комірка.
Ячеистый—коміркуватий.
Ячменный—ячмінний, яшний.
Ячмень—ячмінь, ярець.
Яшма, минер. —яспис, лиско-
вець.
Яшмовый—ясписовий, лисков-
цевий.
Ящерица, зоол. *Lacerta agilis*
—ящірка.
Ящеричный—ящірковий.
Ящеръ—лусковець.
Ящикъ—скриня, скринька; вы-
движной шухляда, шуфля-
да, шупляда; картонный-
шабатурка.
Яшуръ, зоол. *Myoxus avellana-
rius* — ліскогриз; болязнь-
слинівка.

Помилки й дефекти друку.

Ст.	Рядок з гори або зни- зу.	Надруковано:	Треба:
26	2 2 зг.	ovlna—(невиразно)	ovlna—перекоти
68	1 22 зн.	рт	рти,
72	2 19 зг.	альність,	пальність,
75	1 21 зн.	кімлях,	кімлях,
75	1 17 зн.	порожати,	погрожати,
77	1 8 зн.	хробус	хробуст,
78	1 4 зг.	юба	юрба,
78	2 23 зн.	дален,	далечина,
79	1 29 зн.	виачити, побачити,	вибачити, пробачити,
79	1 1 зн.	дяпка,	данка,
82	2 4 зг.	баяси,	баляси,
82	2 6 зг.	тримло,	тримало,
83	1 12 зг.	шврунок,	шварунок,
84	1 4 зг.	озтяг,	розтяг,
84	1 7 зг.	вуань,	вусань,
84	2 6 зн.	зили—	зичли—
87	1 30 зн.	трукавка,	турукавка,
91	2 23 зг.	суати;	сувати;
92	2 1 зн.	туситися, ухнелі	труситися, ухналі,
93	2 26 зг.	барадим,	бардадим,
93	2 9 зн.	дудрь;	дударь;
95	2 11 зг.	ганяньський,	паняньський.
97	2 2 зг.	кевняк.	кревняк.
99	1 25 зн.	чикуївка;	чикулівка;
99	1 8 зн.	жаати,	жадати,
101	1 9 зг.	хістка.	хвістка.
101	1 18 зг.	керме.	қермеқ.
102	1 27 зн.	рлівість	охвірливість
102	1 25 зн.	..	ня.
102	2 9 зн.	жавість,	жжавість;
103	1 6 зн.	коміниця.	комірниця.
103	2 18 зг.	растплен-	растоплен-
105	1 23 зг.	забіати,	забірати,
106	2 24 зг.	забтуний	забутний
106	2 10 зн.	забршкати,	забришкати,
107	1 3 зг.	зивалюва-	завалюва-
107	1 25 зн.	зал чити,	залучити,
109	1 10 зг.	завошивіти.	завошивіти.
110	2 24 зн.	восити,	ворити,
110	2 1 зн.	за інок	засінок
111	2 7 зн.	затугнати.	затугнути.
114	1 20 зн.	по рунюватися	поврунюватися.
114	2 9 зг.	к пати;	кіпати;
114	2 26 зг.	за лиқати,	заклиқати,
116	2 30 зн.	клиціювання.	клинцювання.
119	1 1 зг.	хліб	хлів
127	1 5 зг.	обзучка	обручка.
132	1 13 зн.	нахазапудитися.	нахарапудитися.
133	1 11 зн.	требен кувати.	требенькувати.

Ст.	Рядок гори або зни- зу.	Надруковано:	Треба:
133	2 3 зг.	зашеохати,	зашерхати,
133	2 23 зн.	звичай—	звичай—
134	1 23 зн.	похлинатися,	похлинатися,
135	1 1 зн.	питп.	нити.
135	2 2 зн.	закошла ти	закошлатіти,
137	1 18 зг.	зо —	зоре—
137	2 18 зг.	ве-ь,	весь,
137	2 20 зг.	ста-ечно	статечно.
138	1 23 зг.	о-ач.	орач.
138	1 15 зн.	і а;	іна;
138	1 14 зн.	іст.	міст,
138	2 23 зг.	ерл на.	перлина.
139	1 12 зг.	р мен	ромен
139	1 23 зн.	гушний.	рушний.
139	2 1 зн.	хв —	хви—
140	1 12 зн.	знайомий,	знайомий,
140	2 20 зн.	говага.	повага.
141	1 7 зн.	скро-ульовий.	скрофульовий.
142	1 10 зг.	трясов. н—	трясовин—
145	1 14 зн.	вни-я.	вниця.
145	2 17 зг.	споягти,	спрягти.
146	2 13 зн.	оосилкування.	обсилкування.
147	2 1 зн.	розвідка.	вислід, розвідка.
148	1 2 зн.	ри-и.	рити.
148	2 8 зн.	р-ти.	рати.
150	1 5 зн.	фар-он,	фарьон,
150	2 21 зг.	домо—	дома—
150	2 9 зн.	в-ку.	віку.
151	1 2 зг.	лада.	глаза.
151	1 5 зг.	ня-и;	няти;
156	2 5 зг.	гальний.	гільний.
157	1 1 зг.	айданиці,	кайданиці,
160	1 1 зн.	расір.	расін.
160	2 28 зг.	чамаришний.	чамаришний.
160	2 1 зн.	окард.	оскард.
161	1 28 зн.	щавх.	щавух.
162	1 3 зн.	шгемнувати.	штемпувати.
162	2 14 зг.	зайка.	дзайка.
163	1 8 зг.	олось,	волось,
164	2 14 зг.	кеило.	кейло.
164	2 19 зн.	годеякий.	подеякий,
165	2 4 зг.	фіцігорн-й,	фіцігорний,
167	1 1 зн.	Конадмовать	Командовать
167	2 1 зн.	щезсти	щерсти.
169	2 26 зн.	перв-сний,	первісний,
171	2 15 зг.	зиз-м	зизом
171	2 1 зн.	д-біти.	дубіти.
172	1 26 зг.	півка	цівка
172	1 4 зн.	ко-баня.	ковбаня.
172	2 8 зг.	то-бинковий,	торбинковий,
173	1 25 зн.	райка)	райка)
173	2 4 зг.	шизь;	ширь;
175	2 18 зн.	ме-іти.	ментіти,
175	1 17 зг.	кр-вожер.	кровожер.
176	2 26 зн.	к-ишити,	кришити,
177	2 29 зг.	аночок;	ганочок;
178	1 3 зн.	с-іс,	стіс,
180	1 26 зн.	ку-ашка.	курашка.
180	1 24 зн.	факто-не.	факторне.
180	1 20 зн.	к-бат;	кабат;
180	2 21 зг.	ча-арь,	чагарь,

Рядок 3
Ст. Шп. > гори. Надруковано:
або зни- зу.

Треба:

180 2 12 зн. гуль-й.
181 1 5 зн. тал-рєвкий.
181 2 19 зн. ъокай,
183 1 6 зн. стели-ися, к ути—
183 2 8 зн. п-икохати,
183 2 3 зн. ль-нок,
184 1 20 зн. бет-ня,
184 2 14 зн. ма-лянка;
185 1 17 зн. ипучий,
185 1 27 зн. ли-а,
185 1 2 зн. довоиц,
185 2 12 зн. т-ясцевий.
186 1 7 зн. облудчи,
187 1 20 зн. суд-мити,
189 1 27 зн. куг,
189 2 11 зн. тули-и;
189 2 13 зн. тули-ися,
189 2 18 зн. сницарний.
189 2 22 зн. драомнка.
192 1 25 зн. неужий.
193 2 9 зн. кушірня.
194 1 8 зн. маяи.
195 1 16 зн. міник.
195 2 9 зн. зоний,
196 1 9 зн. (иру)
199 1 5 зн. мць
204 1 26 зн. коотівка
204 1 12 зн. моруання.
205 1 24 зн. виточа
205 1 11 зн. спижака
205 2 1 зн. заміїти;
205 2 3 зн. мін
205 2 25 зн. шр.
205 2 6 зн. тв.
206 2 28 зн. мн —
206 2 3 зн. м-зка;
207 2 22 зн. ов.
207 2 21 зн. набляг-ти
208 1 12 зн. хкомити —
217 1 23 зн. с-існо,
220 2 1 зн. н
221 2 5 зн. наопа
224 1 24 зн. Наовать,
227 1 4 зн. ва-ь) т-авняк;
227 2 28 зн. равдешній;
227 2 28 зн. н-мовляти,
229 2 26 зн. на-еки
229 2 4 зн. нату-кування.
230 2 21 зн. доте-ність,
231 1 1 зн. наплям-ати,
231 1 1 зн. ова-ь—
231 2 1 зн. (лось,
232 2 7 зн. Наблагодарный—нав-
дячний,

гультай;
талірський.
льокай,
стелитися, крути—
прикохати,
льонок,
бетоння,
маслянка;
липучий,
лиса,
довбиці,
трясцевий.
облудник,
судомити,
кут,
тулити;
тулитися,
сницарний.
драбинка.
недужий.
кушірня.
маяти.
мірник.
зотний.
(икру)
міць
колотівка
мордування.
виточна
спи жарка
замінити;
мін—
шар
тво,
мня—
мизка;
нагов.
наблягузкати.
оскомити.
скісно,
не
наопач.
Нарвать,
вахъ) травняк;
правдешній;
намовляти,
навтеки
натуркування.
дотепність,
наплямкати,
ровать—
(волось,
Неблагодарный—нев-
дячний.

несподійний,
невипробова—
гожий,
людскість.
вала.
незаперечний

В. ДУБРОВСЬКИЙ.

МОСКОВСЬКО- УКРАЇНСЬКА ФРАЗЕОЛЬОГІЯ

(Практичний підручник для вивчення
української мови.)

Книга великого формату.

Стор. 147+II.

Ціна 9 гривень.

Продається по всіх книгарнях.

Гуртовий продаж в „Робітн. кни-
гарні“ Київ, Володимирська 16.

103

20
1657/14

Гуртовий продаж
у
„Робітничій Книгарні“

Київ,
Володимирська 16.

Ціна з палітуркою 24 гривні
(12 карбованців).
